

f° 3 . p. 152

Incunabul

ANI INCARNACIONIS

Interuallum

Littera dominicalis

Ciclus solaris

Aureus nus

Indicio

concurrn

¶ Liber quadripartiti Ptholemei.
¶ Centiloquium eiusdem.
¶ Centiloquium hermetis.
¶ Eiusdem de stellis beibeniis.
¶ Centiloquium bethem. et de horis planetarum
¶ Eiusdē de significatione triplicitatum ortus.
¶ Centum quinquaginta ꝓpōnes Almansoris.
¶ Zahel de interrogationibus.
¶ Eiusdem de electionibus.
¶ Eiusdem de tēporum significationibus in iudiciis.
¶ Messahallach de receptionibus planetarum.
¶ Eiusdem de interrogationibus.
¶ Epistola eiusdē cum duodecim capitulis.
¶ Eiusdem de revolutionibus annorum mundi.

¶ Hieronymus salius fauentinus artium ⁊ medicine doctor: dñico marie de anuaria ferrariēsi artiū ⁊ medicīe doctori astrologoq; excellētissimo ꝯ nobilitate astrologie. S.

Plerīq; sunt īsolētes maledicī: mltiq; ignaui dominice charissime: q hāc nostrā astronomie ptē: quā iudicialē vocamus: paruipēdendā spernēdamq; totaliter cēsent ⁊ quottidie ꝓclamant: hi quidem quoniā ex eoꝝ intellectuū hebetudine ⁊ vt ita dicā maxīa grossitie minimā ei⁹ ptez attigere ñ possunt: illi vero q: plurima astronomie iudicia irrita: ⁊ vana: ac sine veritate: videre se dicunt pronunciari hāc quā diximus astronomie partē nō sciam: sed fabulatoriaz deceptoriāq; ꝓnuntiare audacter ⁊ temerarie ꝑsumūt. Nos autē ignauos cum ignauia sua: ⁊ maledicos cum maledictione relinquentes: ipsaz nostram astronomie partē in numero scientiaruz speculatiuaꝝ interserendaz esse cōprobamus. Cr quidez.n. scientia dici debeat facile patebit si qd sit scientia ⁊ quō acquiratur notū fecerimus: Quid autē aliud ē scientia q̄ habitus per demonstrationem acquisitus: demōstratio āt qd aliud facit nisi notionem passionis de sbo suo: ergo scientia debet habere sbm: de quo: q: ē: presupponat: ⁊ de quo eius passiones demōstret per ꝑncipia in ipsa scientia credita: Clarescet aūt oibus talē esse iudicialez nostram: si quid de astronomia dixerimus equo animo intellexerint: Dicimus itaq; ꝙ ⁊ si astronomia bipartita videatur in demonstratiuā ⁊ iuditialē: est tñ scia vere vna vnitate sbi: diuisionem capiens a passionib⁹ diuersis in eadē scia de eodez sbo demōstratis: sicut ex immediate seqntibus facile intelligenti patebit. Dicamus ergo ꝙ sbm astronomie est corpus celeste ex ea parte qua mouet motib⁹ ꝯrijs: ⁊ in eo sunt vtutes: qbus virtutibus et motibus est cā gnātōis ⁊ corruptionis. De hoc aūt sbo supponit astronomus q: est tāq; sufficienter probatū a pho nāli: ꝓbat nāq; phs ꝙ corpora celestia sūt cā generatiōis ⁊ corruptōis: et ꝙ si debent esse cā gnātionis ⁊ corruptiōis necesse est ꝙ i ipis sint motus ꝯrij: qm̄ idez ⁊ silr se hñs sp idez inatū ē facere: Ideoq; nō ꝑma allatio cā gnātionis ⁊ corruptiōis sed q̄ circa obliquū circulū. In hac.n. ⁊ ꝯtinuū est ⁊ moueri duos motus: ꝓbauit itē phs ꝙ nece ē hunc mūdū inferiorē ꝑ supiorem gubernari. Astronomus āt ad vlteriorē demōstrationē ꝓcedēs iuestigat mot⁹ hos ꝯrios: q sint: ⁊ quō: ⁊ in q̄to tpe fiant ꝑ pricipia geometrica hec q̄ diximus demōstratiue ꝯcludendo: ⁊ h̄ facit astronomia q̄ demr̄atiua dr̄: cui⁹ demōstrationes oēs sicut mathematice sunt ita ⁊ certissime: sicut tu optime calles: Cui quidē succedit immediate hec nr̄a scientia de qua sermo ē tanq; ps posterior parti ꝑori toti⁹ astronomie: ⁊ hec scda pars aggredit̄ demonstrare de virtutib⁹ corpum celestiuz que sint: ⁊ quō. ⁊ quando sint causa generationis ⁊ corruptionis: In hoꝝ aūt cognitionē a posteriori deuenit astronom⁹: quemadmodū ⁊ in alijs scientijs ꝯtigit: phi nāq; ex admirari phari ceperūt: Astronomus itaq; videns ex hoibus hunc quidem gladio perire: illū vero deliciose diez vltimum claudere. Credēsq; illud totuz a corporibus celestibus ꝓuenire: perscrutari cepit huius diuerse mortis causaz: inuenitq; talem stellā taliter dispositam huic deliciosaz mortez ꝯcesisse: aliā vero stellaz illi truculētaz tradidisse mortē: ex mltis itaq; memorijs i experiētiaz ꝯuēit astronom⁹: ex mltis vo expiētijs sciaz ꝯstruxit: iuxta illud phi ꝓhemio methaphisice: expientia quidē.n. artē fecit: sed inexpientia casuz. Fit aūt ars cū ex multis expimētalib⁹ ꝯceptionib⁹ fit vna de similib⁹ acceptio: vñ ex quia est: in ꝑpter quid veniebat astronom⁹ rediensq; ex ꝓpter quid: q: ē: demōstrauit: Quare manifestuz est ꝙ iuditialis astronomus vtraq; demōstratione vtitur: a ꝑori qdem cū iudicat de futuris: tunc ⁊.n.a causa super effectuz ꝓcedit: a posteriori vero vtitur demōstratione: cū de preteritis iudicium profert ab effectu nāq; super causam tūc sillogizat.

Sufficienter huc vsq; demonstratū eē existimo dominice mi hanc nostrā astronomię partē quā iudicialē dicim⁹ nomine scientię dignissime ac meritissime vocari debere. Cr vero speculatiua dici debeat facile patebit si diuisionē scientiarum posuerimus: ⁊ quid speculatiuū quid ve actiuū siue praticum importent declarauerimus. Dicamus itaq; cuz Auic. caplo ꝑmo sue methaphisice ad ꝑncipiuz: ꝙ sciētie diuidunt̄ in speculatiuas ⁊ actiuas: Et speculatiue sunt in quibus querit perfici virt⁹ aīe speculatiua per acqsitionem scīe in effectu. s. per adeptionez scīe imaginatiue ⁊ creditiue de rebus que non sūt nostra opera nec nr̄e dispōes: in his ergo finis est certitudo sententie ⁊ opiniōis: sententia.n. ⁊ opinio ñ sūt ex qualitate nr̄i operis nec ex qualitate initij opis nr̄i sꝫm ꝙ ē initiuz opis. pratice vero sūt in qbus ꝑmū querit ꝑfici vtus aīe speculatiua ꝑ adeptōez scīe imaginatiue ⁊ creditiue de rebus que sūt nostra opa ad h̄ vt secundario perueniat ꝑfectio vtutis pratice in moribus: Est aūt manifestū ex his ꝙ pratica ⁊ speculatiua ex ꝑte intellect⁹ non distiguūt̄: qm̄ tā ꝑ speculatiuā q̄ ꝑ ꝑticā vt⁹ aīe speculatiua ꝑfici h̄z: sꝫ distictō earū ē ex ꝑte rei ꝯsiderate: ⁊ ex ꝑte finis: vñ si dꝫ scia nominari pratica oꝫ ꝙ sit de rebus que sunt nr̄a opera siue nr̄e dispōes: ad h⁰ vt ꝑueniat ꝑfectio virtutis pratice i moribus. Quēadmodū morales sūt ⁊ ciuiles. Quod.n. morale est apud vnā gentez vitiosū est apud aliā ⁊ vituperabile sicut in epicureis manifestuz est: statuta similr̄ ciuitatuz iuri ciuili derogare videmus ⁊ Imperator solus legi derogare pōt: ius q̄q; canonicuz per ꝯciliuz nouū ꝑmutari posset totuz: ⁊ solus pontifex ipsi derogare pōt. Quoꝝ nihil pōt cōtingere in his q̄ a speculatiuis sciētijs ꝯsiderant̄: Subitulit postmodū Auic. ꝙ speculatiue inālēs doctrīales: ⁊ diuinas ꝑtiunt̄: Volēs omnes alias scias sub his trib⁹ cōprehēdi debere: q̄re ⁊ nr̄a astronomia de nūero istaruz erit vt infra lati⁹ oñdem⁹: ¶ Sꝫ postq̄ ēt medici sumus ⁊ in hūc sermonez ꝓrupimus: qd de ipsa nr̄a medicina sentiamus inserere volum⁹: Dicim⁹ igit̄ breuiter: quicqd alij sentiāt: ꝙ scdm intentionez auic. ipsa in numero speculatiuaꝝ ꝯputanda ē: sic ex his q̄ nunc dicta sunt patere pōt: Est.n. speculatio medicie de his que nr̄a opera non sunt neq; nostre dispositiones: neq; per ipsaz prouenit perfectio virtutis pratice in moribus. Hoc idem intellexit ꝑnceps prima primi ad ꝑncipiuz cū totā medicinaz determinauit esse sciaz q̄uis multi expositores ibi opinionez suā extorquere conent̄: Et 3ª ꝑ. ad ꝑnᵐ dixit medicina in ꝑma diuisiōe in duas diuiditur ꝑtes i ꝑtē theoricā: ⁊ ꝑtem praticā: que tñ oēs sūt scīe speculandi: sꝫ sub quo mēbro diuisionis ꝯtineat̄ si qs q̄rat: respōdem⁹ ꝙ ē de nālib⁹: patet āt h̄ ex nūero sciaꝝ quē idez Auic. ponit eodē ca⁰ methaphisice ꝑmo cū oñdit deū nō esse sbm alicui⁹ scīe sicut neq; methaphisice vbi oēs scias preter methaphisicā numerans dixit eo: ꝙ alie scientie sunt vel morales vl̄ ciuiles vl̄ naturales vl̄ doctrinales vel loyce: ⁊ nulla scientia sapientie ē ex hāc diuisiōez: patet igitur discurrenti diuisionez ꝙ medicina de numero nāliuz erit. Et idez eodē caplo dic̄ sbꝫ nāliuz ē corpora scdm ꝙ mouent̄ ⁊ qescūt: ⁊ qd̄ de eis iquiritur ē accidētalia q̄ accidēt eis ꝓprie scdꝫ hūc moduz. Negari vo non potest ⁊ sbm medicine ⁊ accidentia de ipo ab ea ꝯsiderata scdm hanc rōnez quā dixit procedere. Adde ꝙ ea scientia naturalis est dicenda que rerum ad ipsaz ꝑtinentium naturas speculatur qualē mediciaz eē scimus omnes: igitur ⁊ medicina naturalis est et speculatiua. His igit̄ admodū pauculis de medicia isertis: vñ digressi sum⁹ redeam⁹ dicētes eaz astronomiā ꝯ q̄ ē sꝫmo nr̄ iter specŀatiuas sciētias cōputandaz esse. Est nāq; de his q̄ nostra non sūt opa neq; nostre dispōes: neq; ꝑ ipsaz hꝫ ꝓuenire perfectio virtutis pratice i morib⁹: Quis ⁊.n. hō aut que gēs pōt motus celestes variare: aut ipsoꝝ celorū ⁊ stellaꝝ nās permutare ⁊ ifluentias prohibere: nihil hoꝝ apud hoies fieri

posse ꝯfitebunt͂ oẽs scio: nõ ergo sũt ea que astronom⁹ cõsiderat opa nostra neq̃ dispõnes nr̃e: igit͂ ⁊ speculatiua scia merito dici dꝫ: Sꝫ statim mathematic⁹ cũ nãli cõtẽdet volens ipsaꝫ astronomiã sub genere suo ꝯprehẽdi debere: qm̃ demr̃ationes qbus astronom⁹ mot⁹ corpoꝝ celestiũ: ⁊ eorũdem q̃titates metiẽdo demõstrat oẽs geometrice sunt ⁊ mathematice. Naturalis aũt qd̃ suũ est cupiẽs manutenere mathematico respõdens dicet: qn immo ipsa astronomia sub nostri generis dñio collocãda est. Hoc qdẽ tibi statim palã fiet si qd̃ sit subꝫ nostrũ: in memoriaꝫ tibi reduxeris: atq̃ quod sit tuum sb̃m in mediũ attuleris. Nosces ãt sub̃m nostrum si paulo antedicta lectitaueris: ⁊ quid de ipso demr̃are itendim⁹ ⁊ quomõ. Sꝫ dicas q̃so nõne dixit auic: loco sepe allegato doctrinaliũ sb̃m ẽ q̃titas pura vel qd̃ est hñs q̃titateꝫ: ⁊ dispõnes ei⁹ q̃ in eis ingrunt͂ sunt ea q̃ accidunt q̃titati ĩ diffinitõe quarum nõ iuenitur species mãe: nec virt⁹ motus. nõne iteꝝ diuulgatum est apud oẽs mathematicã abstrahere a mã: ⁊ motu: ita certe. Igit͂ si memineris ei⁹ qd̃ supra dixim⁹ esse sb̃m astronomie: statiꝫ cõcedes ipsaꝫ nãlem: ⁊ nõ esse mathematicã. Ipse nãq̃ astronomus motuuꝫ celoꝝ: planetaꝝ: ⁊ oĩuꝫ stellaꝝ subtilis indagator ẽ. quõ ergo abstrahit a motu: Naturas itẽ stellarũ minutim scrutat͂: eaꝝq̃ ifluentias ⁊ ipressiones ĩ hec inferiora: tãq̃ in mãꝫ recipientẽ: eiusdẽ quoq̃ mãe ad ipsas impressiones ꝓportionatã dispõeꝫ speculans dixit venerẽ: natũ ĩ italia albũ facere: ĩ ethiopia võ min⁹ nigrũ. Quomõ g̃ non nãlis ⁊ abstrahens a mã dici poterit: Qd̃ vero dixisti astronomũ geometricis vti demõstrationib⁹: fateor: sꝫ illd̃ benignitate tua accidere ñ dubito: mutuo. n. ꝓpõnes tuas tradidisti ei: sicut ⁊ multis alijs sciẽtificis ꝯtingere sepe videm⁹: alter. n. alteri⁹ sepe vtit͂ ꝓpõnib⁹: Dicet aũt fortasse q̃spiaꝫ Dñice mi ꝯ id qd̃ dixim⁹ ꝙ astronomia ñ ẽ de his q̃ sunt opa nr̃a/ Judicat astronom⁹ ꝙ mars ꝯiũctus capiti algol ĩ natiuitate alicui⁹ faciet natũ suspẽdi: viuet aũt natus recte ⁊ nõ suspẽdet/ Itẽ iudicat astronom⁹ ꝙ natus habẽs mercuriũ taliter dispositũ neq̃ doct⁹ erit: neq̃ sapiẽs. ellaborabit ãt nat⁹ in sapia ⁊ doctrina ⁊ sapiẽs efficiet͂ ⁊ doct⁹ Qr̃ duo ꝯ. Juditialem sequunt͂: ꝙ ipse mẽtit⁹ est: ⁊ ꝙ ẽ ipsa scia de his q̃ sunt nr̃a opa vtpote q̃ p voluntatẽ nr̃aꝫ ꝑmutari ⁊ variari possunt. cui qdẽ r̃ndentes vtrũq̃ negamus: Cõclo. n. astronomi iudicialis ẽ hec: ꝙ mars capiti algol iũctus talẽ ĩprimit dispõneꝫ in nato vt aut ꝑꝑ latrociniũ: aut ꝑꝑ ꝓditõeꝫ: aut ꝑꝑ quã vis aliã cãꝫ facile ira iudicis ĩ ipꝫ ꝓuocet͂ ⁊ suspendat͂: nõ. n. qlꝫ latro: nec qlꝫ ꝓditor suspẽditur sed qui ad hoc nati sunt vt suspẽdant͂. Itẽ mercuri⁹ taliter disposit⁹ talẽ impr̃ssionẽ efficit in nato vt sapiaꝫ difficulter adipiscat͂ ⁊ doctrinã: nõ. n. q̃libet in sapiẽtia laborãs sapiẽs euadit: sed qui hoc hꝫ a nã vt sapiẽs fieri possit. Impr̃ssiões autẽ has fieri nostrũ opus qs dicet esse: Sꝫ ꝙ has impr̃ssiones que sunt effectas stellarũ: ⁊ cause in nobis nõ sequãtur effectus secũdarij cõtingit ꝓpter ĩpedimẽtũ eueniẽs a voluntate eius qui ĩpr̃ssionẽ suscepit: quare ⁊ astronom⁹ recte iudicauit. ⁊ eius cõsideratio fuit de his que nostra nõ sunt opera: q̃uis effectus impr̃ssionis de qua iudiciũ ꝓtulit non euenerit. Dico tñ ꝙ cũ ipressiões docẽ fortes fuerit: difficile valde erit hoĩ aliter per volũtatẽ assuescere. Et haly cõmẽtator credidit illud esse ĩpossibile: qm̃ corpa celestia corpi ⁊ eius partib⁹ cõplexionẽ impr̃mũt: scd̃m quã organa ipsi anime seruire debẽtia tali remanẽt dispõne disposita: quã aĩa ipsis in suis opationib⁹ vtit͂: nõ eñ aliter opatur aĩa corpi iuncta nisi s̃m dispõneꝫ organoꝝ sibi deseruiẽtiuꝫ. verũtñ cũ impr̃ssiones refracte fuerit: põt hõ per exerciciũ ⁊ volũtatẽ ꝓpriã alteri quã elegerit parti adherere ⁊ ꝓficere ĩ ea. Et hinc pꝫ in vniuerso exercitioꝝ diuersitas: ⁊ ꝙ in eis magis ꝓficit͂ vnus q̃ alius. Et ꝙ q̃nq̃ ab incepto exercitio desistẽs alteꝝ aggredit͂. Nos tñ ne cõtradicam⁹ fidei de libero arbitrio credimus ꝙ iudicia astronomie in his in qbus homo per volũtatẽ ĩpedimẽtũ põt apponere deficere possunt: q̃q̃ ⁊ facili⁹ ⁊ difficilius est hoĩ impedimẽtũ apponere: s̃m ꝙ ipressio fortis fuerit aut debilis: neq̃ propter hoc veritas sciẽtie tollit͂ neq̃ speculatio: sꝫ in his in qbus posse volũtariũ hoĩs nõ extendit͂ iudicia nequaq̃ a veritate remoueri possũt/ quapropter ptholeme⁹ noster in cẽtiloquio ad pricipiũ dixit: ꝙ iudicia astronomie media sunt iter necessariũ ⁊ possibile: ⁊ ꝙ astrologus mlt̃a mala ꝓhibere poterit dispõnedo illũ qui ea suscipe debet ad dispositionẽ cõtrariã: que qdẽ dispositio nisi fiat malũ illud hoĩeꝫ infallãter capiet. Et in reliquis quoq̃ nature opib⁹ errores multos ⁊ mõstra ꝯtingere videm⁹ ex aliquo occurrẽti ĩpedimẽto: neq̃ tñ ꝓpter hoc nãlis ph̃ie veritas tollit͂: neq̃ speculatio. Et in medicine ẽt operibus errores nõ paucos euenire palam est: ipsius similiter iudicia multotiens irrita ⁊ sine veritate prolata: ⁊ feminę ⁊ pueri q̃ pluries viderũt: neq̃ tñ ꝑꝑ hoc medicina vilipẽdit͂: qnymo ipsi medici in sũma veneratione habent͂ adeo vt veriti non sint antiqui medicos appellare deos. Adde: si libet: ꝙ tã ĩ medicia q̃ in astronomia iudicia multa irrita ꝓferunt͂ ab his q ⁊ ipsi sint irridẽdi: cũ se iter astrologos ⁊ medicos iserere velit: ⁊ ab his sciẽtijs oĩno sint alieni: habit⁹ multotiẽs ignorãtie dispositiones in eis habẽtes. Ut qd̃ g̃o stulti ĩ taꝫ p̃clarã ⁊ diuinaꝫ sciẽtiã tam insolẽter ⁊ isane irruitis: si nãq̃ saperetis astronomos: q̃s vilipẽditis: deos vocaret͂l terrenos: e celoq̃ eos ad nos missos vt ꝓphetas crederetis. Qua. n. scia: dicite q̃so hõ magis silis deo fieri põt q̃ astronomia: nõne p̃dicere futura ꝓpheticũ ẽ ⁊ diuũ: nõne auertere a võb futura mala: bonaq̃ futura augere: vires excedit humanas: Desistite g̃ ab isania vr̃a ⁊ astronomiaꝫ exaltate: astronomosq̃ vt deos colite. Nos vero dominice mi: vt hec adeo p̃clara et nobilis scia: hacten⁹ ab inuidis occultata: oĩb⁹ ipaꝫ cupiẽtibus ĩ ꝓpatulo fiat: ptholemeũ pheudẽseꝫ regẽ alexãdrinũ: ac in astronomia p̃ncipẽ: halyq̃ ebenrodan ei⁹ fidelissimũ ⁊ medullarẽ iterp̃teꝫ: q̃ magis emẽdatos potuim⁹: ipensa acuratissimi viri Octauiani Scoti Modoetiẽsis impr̃ssioni tradi curauim⁹. Eis quoq̃ atergo q̃dã alioꝝ quorũdã ꝓbatoꝝ viroꝝ opuscula adiecim⁹: Et hac etiã itẽtione vt q̃ plurima alia etiaꝫ ꝓbatoꝝ virorum opera impr̃ssioni tradi curem⁹: vt ⁊ hec quoq̃ nobilissima scia: q̃uis in se difficillima: copia tñ libroꝝ ipam cupiẽtib⁹ elucescat. Est aũt apud nos hoc decretũ: vt neq̃ ptho(m). neq̃ ex alijs queq̃ laudando tp̃s cõteram⁹: ne ipsos extollere credentes vilescere faciamus: pluribus nãq̃ valde ⁊ maiorib⁹ sũt digni laudib⁹ q̃ nos calamo notare aut ṽbo promere posse credam⁹. Sꝫ si qs q̃tũ laudis ptho⁹ mereatur cognoscere velit librũ Almagesti: ⁊ hũc q̃drupartiti librũ ac cẽtiloquiũ suũ optime ĩtelligat. Sil'ter quoq̃ ⁊ reliquoꝝ opa ĩtelligẽdo q̃tũ eos laudare possit perfecte cognoscet. Uale.

¶ Hui⁹ aũt p̃ñtis voluminis distinctionẽ ĩ libros ac tractatus ⁊ capitula tabularis index si legeris: ꝑfecte tibi ostendet. p̊ nãq̃ tibi occurrit liber q̃dripti ptholemei ĩ q̃ttuor tractat⁹ distinct⁹. post ipsuꝫ eiusdẽ seq̃t͂ Cẽtiloquiũ: Dehic hermetis cẽtiloquꝫ: ac de stellis beibenijs tractatulus subsequẽter apparet. Bethẽ quoq̃ centiloquiũ ⁊ de horis planetarum ac de ortus triplicitatuꝫ significatiõe post ipsum adesse videbis: post ipsuꝫ videbis Almãsoreꝫ cũ. 150. ꝓpositionib⁹. Zahel deinceps iterrogationes ostendit: ac electiones: ⁊ tẽpoꝝ significationes in iudicijs. Ultimo vero loco Messallach receptiones planetarũ: ⁊ etiam interrogationes declarat. Epistolam duodeciꝫ capitulorũ ꝓponit. Et annos mundi reuoluendo iudicat: Minutias vero eoruꝫ que diximus distinctionẽ ac per numeruꝫ cartaruꝫ notationem subsequenter si voles legere poteris.

Tabula

Tabula

¶ Liber quadripartiti Ptholemei. i. quatuor tra
ctatuuz: in radicanti discretione per stellas de fu
turis τ in hoc mundo constructōis τ destructio
nis contingentibus cum cōmento Haly Heben
Rodan: cuius in primo tractatu sūt viginti qua
tuor capitula.

¶ Dixit Egidius de Tebaldis lōbard⁹ de ciuitate parmēsi.

Scire τ intellige
re gloriosū ē: qr oīs scientia ē a
deo. Qr ē igitur aīa gl'iosa q̄
intelligit τ discernit. τ de⁹ il
lū valde diligit τ elegit ī quo
posuit superioris sciētie ītel
lectū. scia vo superior est pro
culdubio ars astrorū: qr oēs
alie subiecte sūt sibi: τ ipa fū
data est sup pncipia certa na
turalia cōprehēdentia totuz
mundū. Et necessariū est vt
p alias īgressus fiat poti⁹ q̄z
perueniri possit ad eā. Ex quo patet: q ipsa sit superior τ ex
cellētior. Ceterū dubitatio nō occurrit: qn diuina puidētia
disponēte superiorꝝ corporuz īferiora oīa moueant: qm̄ ipa
fuit cā oīum accidentiū terrenorꝝ. Qui ergo se ingerit circa
intelligentiā scie sic sublimis: diligit deū cognoscere oīum
creatorez: qr opus stellarꝝ dei est, τ ipse tāq̄z vicarie dei ope
rantur qcquid accidit ī terrenis. Item cū deus sit ipse idez
intellect⁹: q̄to quis magis intelligit: tanto ē deo proximior:
cuius nomē benedictū sit per secula sempiterna. Studeat
igitur ītelligentie vnusq̄sq̄z. qr sicut ait salomon: intelligēs
gubernacula possidebit. Ego vero tanq̄z verus amator sci
entie τ scientū: inspiciens qualiter in vno libro quatuor par
tium: quē cōposuit ptholeme⁹ sapiētissim⁹: tota consistit ars
astroruz per regulas τ radices s̄z quadriuialē sciam τ nām.
ꝯsiderās ēt q vba sua sic clausa fuerāt sicq̄z sēnys pōderosa:
q vix aperiri poterāt per aliquē sapiētū. qn īmo potius q̄si
oēs errabāt in eo: τ diuersis opinionib⁹ sñiam variabāt. pp
quod fruct⁹ τ effect⁹ sciētie sic nobilis perdebaī. qr nullus
in ea recto tramite īncedebat: librū ipm: vt ei⁹ purus studen
tibus intellectus clari⁹ patefiat: cū glosis prudētissimi He
ben Rodan phȳci qui a deo habuit τ sua cōsideratione mi
rabili: vt plenius ītelligeret ipa verba et qcqd per ea pate
facere ptholeme⁹: trāsferre prouidi iussu τ beneplacito dñi
alfonsi romanorū τ castelle regis illustrissimi de yspanico ī
latinum: planū. s. τ apertum. qm̄ ad aliud in hoc opere nō in
tendo. Supplico ergo deo patri: vt mihi digneī viā rectitu
dinis aperire. verūtn̄ librū istū de arabico trāsferri manda
uit primitus ī yspanicū ydeoma idē gloriosissim⁹ Alfonsus
romanorꝝ τ castelle rex excelsus: q sciam diligit: τ sciētes ho
norat. q ā finibus terre per vniuersa mūdi climata cui usq̄z
maneriei omniū gentiū τ linguarū perquirit scias τ acq rit:
q tāq̄z sciarꝝ τ vtutū oīuz dñs τ magr vtilia multa ppa ꝯside
ratione renouauit: τ libros plīmos ordiari mādauit: de sapiē
tū antiquorꝝ sentētys atq̄z dictis: q̄ hincīde iacebāt pdita et
diffusa: τ illūinabitur pculdubio posteritas futurorꝝ. Eteni
rex ille munificus: cui⁹ liberalis munificētia inestimabilis
est: eius valitudo pualet vniuersis cui⁹ honorificētia trāsit
ad quēlibet. τ remanet in seipsa nec minuitur s̄z augeī: ei⁹ in
tellect⁹ oīa ꝯprehendit. puidētia ei⁹ dīna poti⁹ q̄z hūana vr.
nam hec oīa radicata sūt et maturata ī eo: vt fons ē virtutū
oīum. τ ideo alfonsus vero suo noīe nūcupaī. h aūt fons al
tus: fonsq̄z viu⁹: cui⁹ riuuli rore salutifero rigant: τ ornāt cū
ctis virtutib⁹ orbem terre. Et vt multa sub breuiloquio cō
prehendaz: dico celū τ aspect⁹ amicabiles planetarꝝ cum re
ceptionib⁹ suisq̄z dignitatib⁹ cōueniūt ad tantū hoīem faci
endum: nec credo q hoiem perfectiorē natura potuissz fa
cere. His igitur o mi dñe cōtentus existas. qr quādo liq̄scz
fama regum τ principū aliorum. tua fama vigebit cunctis
temporibus immortalis.

¶ Tractatus primus glose Haly heben rodan: super prima
pte libri q̄dripartiti Ptholemei pheludiani. Dixit Haly.

Verba q̄ dixit sapientissim⁹ Ptholeme⁹
ī arte iudicioruz astronomie: sup
his q̄ accidūt glosare volētes. dicim⁹ q iudi
ciū stellarꝝ ē ars a pīcipys certis pueniēs: q
b⁹ ea q̄ accidūt pñt sciri. quorꝝ pncipiorꝝ cer
torꝝ alia in scia nārum: τ alia in scia quadri
uij sūt probata. Tu vero hec vba in hac de
terminatōe dicta ītelliges qn̄ legeris hunc librū. si mentez
in eo apposueris diligentē. verūtn̄ si bene nō inspexeris τ le
uiter p eū trāsiueris: assimilaberis circa bonā arborē trāseū
ti ipsamq̄z aspiciēti: τ de fructu suo nō accipit. τ sic meli⁹ fuis
set tibi vt nō laborasses in legendo hunc librū. τ si volūtate
magna τ cōpleto studio apposueris ibi mentē poteris ad al
tum gradū huius sciētie puenire. expedit tamen vt deo sup
plices q auxilieī tibi ad ītelligendū verba boni viri τ per
fectissimi ptholemei: de quib⁹ intelligendis grāz mihi fecit.
qr hucusq̄z nō fuit repert⁹. qui cōplete ea posset intelligere
bene: nec distiguere q̄ sint in eis mirabiles rōnes in quibus
s̄m posse nr̄z loqmur: attēdētes sil'r in eisdē res q̄ verboruz
suorū cōueniūt rationi: τ eorū quodlibz distinguim⁹ vt vnū
sit ab alio separatū. Supplicam⁹ igiī deo vt nos iuuet nos
q̄z dirigat ī semitā veritatis ¶ Primo āt cōuenit vt p̄pona
mus res octo: quas magistri ī suis libris semp p̄ponūt. vnaz
dicēdo ante put cōuenit rōnem. dicim⁹ eni sciētiarꝝ fore ali
quas: que sunt sciētie sine opere: τ earuz que sunt opera. Et
ex his que sūt opera sūt que pficiūt id ī quo natura dficit. si
cut est phȳca τ agricultura. τ alie sunt que sequūī res natu
re. sicut texere τ carpentaria. τ alie sūt que docēt ea que fu
tura sunt p naturā. sicut astronomie: iudicia: prophetie: τ di
uinationes. sed per hanc artez iudiciorꝝ astronomie pōt hō
scire vtplurimū: id q fuit longis elapsis tēporib⁹. τ id qđ est
τ qđ est futurꝝ. amplius est scia: q̄ cū reb⁹ phīe plibus cōtine
tur. sicut ē scire quot sūt sphere. τ quot maneries sūt. τ quot
sūt celestes motus: qb⁹ sciunt phi quot sūt spāles motores.
τ ppter hoc scientia ista in duas partes magnas diuidiī. q̄
rum vna est theorica. τ hec est astrologia quadriuialis: qua
nouit homo quot sphere sunt in celo: τ quot maneries mo
tuum: q̄ certa demrātione verā dei vnitatē demōstrāt. cui⁹
nomē sit perpetue exaltatuum. Pars vero alia ē practica.
τ hec est super stellarū iudicys: qua sciri pñt virtutes earuz:
τ qualiter operanī in reb⁹ omnib⁹ que sunt infra spheram
lune. he aūt res sūt quatuor elemēta. fumositates terre. mi
nere. vegetabilia. aīalia. τ alia que sequūtur. sicut salus q̄ ae
ris tēperiē sequitur. τ infirmitas corruptela. In hac eni par
te scđa dicta practica mltos libros cōpilauerūt sapiētes an
tiqui. eorum tamē oīum verior τ magis cōpletus: τ qui ma
gis rectā phīaz sequitur: est liber ptholemei. hic videlicet d
quo loquimur: etiā q talis sit multū clausus ppter breuita
tem rerum nobiliū que sūt in eo: τ rōnum multarū ī verbis
paucis cōprehēsarum. qr ptholeme⁹ sequi voluit morē bo
norꝝ phorꝝ: q dicti sūt andatores: τ isti sūt de secta platonis
τ Aristo. qui rōnes magnas paucis cōprehēderūt verbis vt
eas nō nisi sapiētes ītelligerēt sciendi aliquid volūtatem et
studium habētes magnum: τ nō nescij neq̄z pigri. Et ppter
hoc conuenit vt hunc librū glosemus: vt sit leuior adiscere
hc scire aliquid cupiētib⁹. Preponemus aūt res octo princi
pales vt prediximus: que sunt. Rōnes de quib⁹ loqtur liber.
Nomen libri. Proficuū qđ pz in eo. In qua ordinatōe exi

stit. Nomen auctoris eius. De qua arte ē. De quot partib⁹
est. Qua manerie demonstrat id qḋ est in eo. De rōnib⁹ vn/
de loquitur. ¶ Dico q̄ ptholeme⁹ posuit in eo regl'as ꝛ ra/
dices omnes quib⁹ ars ista cōponitur in iudicijs. ita q̄ q̄sq̄s
sciuerit ꝛ intellexerit eas bene dicere poterit omni tempo/
re ea que accidūt omnibus corporibus: que sūt infra sphērā
lune ex his que ꝯtinēt per naturā: ꝛ que p accidēs ea sequū/
tur. ꝛ pōt homo tm̄ inde scire: q̄ntū potest humanus attinge/
re itellectus. ¶ De noīe libri dico. q̄ quādo ptholemeus ī
regulis ꝛ rōnibus istis inspexit: eas diuersarū maneriez in/
uenit. ꝛ ꝓpter hoc ad suaz partē posuit vnāquāq̄. ꝛ vidit q̄
erāt quatuor maneries. vn̄ posuit eas ī quatuor tractatibus
vt quelibet p se eēt: ita q̄ vnaqueq̄ posset suo noīe ꝓpo nū/
cupari. ꝛ ꝓpter hoc imposuit huic libro nomē libri quatuor
partiū iudicioꝝ astronomie vt sciam⁹ q̄ scīa ista diuiditur
in q̄tuor partes q̄s dicet. ¶ De ꝓficuo h⁹ lib. dico: q̄ ē res q̄
beue pōt itelligi a rōne de qua loquit̄ ꝛ noīe libri. nā ex hoc
libro pōt homo scire totā hāc sciam in paucis sūmis. ¶ De
ordiatōe libri. dico q̄ pīcipia ꝛ radices sūt ð astrologia q̄/
driuiali accepta: qua scit homo motus ꝛ figuras stellarum:
similiter ꝛ de arte nār̄uz: qua scit homo reꝝ naturas: ꝛ que
cōprehensiones. ꝛ ꝓpter hoc cōuenit: vt post has duas scias
liber iste legatur. ꝯuenit etiam vt quadriuialem astrologiā
liber iste sequat̄: ita q̄ sciētia veniat ordinate. ¶ De nomi/
ne cōpositoris. dico q̄ fuit ptholeme⁹ pheludianus ille qui
qui fecit almagesti. ꝛ hoc intēdimus ita esse: p eo q̄ sensus ꝛ
intellectus suus sup verbis hui⁹ libri assimilatur suo sensui
in verbis alijs q̄ in omnibus alijs libris dixit: quos manife/
stum est eū fecisse. ꝛ est maneriei qua loqui ꝯsueuit. qm̄ oēs
libri quos fecit sūt vni⁹ similitudinis ī habēdo. s. veritatem
magnā de sciēdo tā bene res naturales: sicut ꝛ q̄driuiales:
ꝛ ī hn̄do posse cōprehēdi ī v̄bis paucis rōnes magnas. Am/
plius q̄ iuenimus ī alijs libris quos fecit q̄ nominat ꝛ fate/
tur hāc sciaz. sicut dixit ī li. suo de sūmis statuū stellaꝝ: q̄ p/
pter figuras stellaꝝ ꝯtigētes eis pp suos mot⁹ fiūt oēs mu/
tatōes diuerse ꝛ ꝯrie ī q̄ntitate ꝛ q̄litate ī hoc mūdo de gnā/
tione ꝛ corruptōe. ꝛ ꝓpter has figuras fiūt mutatiōes in re/
bus subiectis h⁹ mūdi. ¶ Dixit ēt in illo lib. q̄ corpora cele/
stia dant rebus inferi⁹ sub eis existentibus v̄tutes sil'es reb⁹
ipsis hn̄tib⁹ aptitudinē nāl'ē ad eas recipiēdas: ꝛ talez rōnē
q̄lis ē ista. dixit ī mlt'l locl ī li°. suo almagesti. sic̄ rettulit ī h
li°. qn̄ locut⁹ fuit ð triplici 4ta 6li. oppōe ꝛ ꝯiūctiōe: ita q̄ qn̄
ī istis duob⁹ libris suis īspexim⁹ diligēter: multū sil'es ī rōni/
bus eos eē videbim⁹. ꝛ talia v̄ba dixit ēt ī lib. suo de aspecti/
bus: ꝛ v̄ba q̄ dixit ī lib. suo ð mappa mūdi. assil'ant̄ ēt eis que
dixit ī scd̄o tractatu h⁹ lib. qn̄ locutus fuit de partitōe popu/
latōis terre. ꝛ hoc idē affirmat testimoniū antiquorū capi/
dionū de alexadria. ꝛ aliorū illi⁹ tēporis sapiētū ꝯfitentiū
q̄ ptholemeus fecit hūc librū: ille q̄ cōposuit almagesti: ꝛ ce/
teri sapiētes q̄ fuerūt post istos. sicut Thebit abencora. Ia/
cob alkindi. Iohanicius filius isaac. ꝛ abraaz de abenagald.
oēs affirmant ꝛ sūt certi q̄ hūc librū fecit ptholemeus phe/
ludianus: q̄ cōposuit almagesti. ꝛ si eū nō fecisset q̄s fuisz ex
sapiētibus ille q̄ talē haberet virtutē ī sensu ꝛ sapia: p faciē/
do talē librū: qualis ē iste: nisi solūmō iste ptholemeus. Cer/
te ego nō existimo: q̄ aliq̄s eēt ita nescius nec tā audax q̄ fa/
cere nos vellet credere: q̄ alius eū fecisset: nisi hic vir bon⁹.
tm̄ albumasar ꝛ alij q̄ fecerūt cronicas. ipi q̄ nō itellexerūt
nisi textū: ꝛ res accipiūt p auditū: q̄ nō exquirūt q̄ est v̄itas
vel q̄ nō: crediderūt q̄ hic ptholemeus fuerit vnus ex regi/
bus alexandrie: ex his q̄ post alexandrū fuerūt. q̄ tali noīe
noīabant̄ oēs ipi reges. ꝛ q̄ fuit īter eos rex vn⁹: q̄ tm̄ dile/
xit sapiētes: sapias ꝛ scias: qḋ perq̄siuit ꝛ habuit quot libros
potuit: cuiusq̄ maneriei sciarum. ꝛ quot potuit sapiētes tra/
xit ad terrā suā precib⁹ ꝛ gratijs magnis: q̄s faciebat eisdē.
ita q̄ noīat⁹ fuit ptholeme⁹ sciaꝝ amator. ꝛ iste ptholeme⁹
fuit an̄ lōgo tēpore q̄ iste ptholemeus q̄ cōposuit librū istū.
naz ī oībus cronicis iuenimus q̄ reges isti de alexādria: qui
ptholemei fuerūt noīati: fuerūt an̄ q̄ romanorū imperato/
res. ꝛ reperimus q̄ iste ptholemeus q̄ librū cōposuit alma/
gesti: noīat loca stellaꝝ s̄m rectificationē eorū: tpe romano/
rū imperatorū multū post tpa regū alexādrie. q̄re intelligi/
mus: q̄ ptholeme⁹ iste pheludianus nō fuit ex regibus ale/
xādrie. Amplius nūq̄ iuenimus q̄ h rex ptholeme⁹ sciaꝝ
amator cōposuerit vllū librū. tm̄ diligebat multū sapiētes. ꝛ
audire scias ꝛ maxie libros ð abraica. Et Ioānes grāmatic⁹
q̄ fuit vnus ex sapiētib⁹ bonis alexādrie affirmat hoc qḋ di/
cimus. vn̄ reperimus p certo: q̄ ptholemeus pheludianus
ille q̄ cōposuit librū almagesti fecit istū. ¶ De qua scia est li/
ber iste. dico q̄ ē de scia ꝓnosticationū: vn̄ pōt hō scire res q̄
future sūt anteq̄ sint. sicut physici sciūt p signalia q̄ habent.
si eger sanari poterit: vel nō: aut si sanus ad egritudinē veni/
re pōt vel nō. vel ad quā īfirmitatē venire dz. sicut iuenies
ī libro ꝓnosticationū hypocratis. ꝛ ī libro suo aeꝝ ꝛ aquarū
ꝛ regionū. ꝛ ī lib. galieni de crisi. ꝛ ī illo de dieb⁹ creticis. Silr
laboratores ꝛ minerarij vel marinarij hn̄t suā artē quaz in/
telligūt ꝓpter ortū ꝛ ascensuz stellarū ꝛ eaꝝ occasū. ꝛ ꝓpter
ventos q̄ mouent̄ ꝛ cognoscūt ea q̄ cōtingere debent ī arbo/
ribus. messibus. ꝛ mineris. ꝛ id qḋ nauib⁹ ī mari accidet. ꝛ cu/
iusmodi tp̄s erit. Et indiui habēt arte sua: qua sciūt res fu/
turas. īspiciēdo. ī cordib⁹. ī spatulis. ꝛ epatibus bestiaꝝ. Si/
militer augurarij. ꝛ illi q̄ inspiciūt ad ꝓuerbia. ꝛ q̄ multum
vsi sūt re vna ꝛ ð mysterio vno: habēt eoꝝ. s. vnusq̄sq̄ inten/
tionē suā p sciēdo res que future sūt anteq̄ sint. vn̄ scia ꝓ/
nosticationis ē maneriez multarū dicem⁹ q̄ hec ars astrono/
mie est vna ex illis. ꝛ an̄ itelligem⁹ q̄ est certior oīb⁹ alijs ꝛ
verior ꝛ generalior: ꝛ in oībus rebus cōpleta. ¶ De maiori/
bus partibus libri dico q̄ sūt quatuor vt predictū ē. q̄ ptho/
leme⁹ qn̄ ī generalib⁹ maneriebus īspexit: īuenit q̄ erant q̄/
tuor. In prima parte cōpilauit oēs regulas gnāles. oēs ptes
alias huius scie cōtinētes. In scd̄a parte ꝯpilauit regulas q̄/
bus pōt homo scire res grādes ꝛ gnāles q̄ hn̄t accidere gen/
tibus multis vel vni genti. sicut renouatio legū. regna noua.
p̄lia magna. bona tpa victualiū siue mala p magnas terras.
ꝛ silia magna debētia cōtingere ī magnis terris. ꝛ de his po/
suit partē scd̄az. In tertia pte oēs regulas cōpilauit quibus
pōt scire ea q̄ hn̄t accidere cuiq̄ psone ī se s̄m natiuitatem
suā. ꝛ de hoc tertiā partē cōposuit. In quarta pte oēs regu/
las cōpilauit q̄bus pōt hō scire ea q̄ habent accidere cuiq̄z
psone de reb⁹ extrinsecis. sicut cōiugiū. ministeriū. ꝛ talia. ꝛ
de his cōposuit quartā partē. Et postq̄ sciaz istā in quatuor
partes gnāles diuisit: cōuenit vt quelibz eaꝝ ps capl'a hēat
specialia. sicut h an̄ iuenies: Et q̄ electōes ꝛ q̄ōnes pōt hō ī/
telligere p hec q̄ dicta sūt noluit ī loquēdo ð ipis se itromit/
tere ptholeme⁹. ꝛ eo magis q̄ sūt res debiles multū. ¶ De
manerie demr̄atōis. dico q̄ ptholemeus locut⁹ fuit ī. 6. ma/
neriebus. ī cōpōne. ī solutiōe. in partitione. in diffinitione.
et inductione. et similibus. q̄ locutus fuit in compositio/
ne et solutione est sicut cum dixit q̄ talis planeta cum per
se fuerit talē rē ostēdit. ꝛ qn̄ aliā partitionē habuerit rē talē
demōstrat. ꝛ ita sicut quālibz rē demr̄at per argumētū vel p
experiētiā. In partitōe sicut qn̄ dixit. q̄ gradus cōes çodia/
ci sūt coītatez hn̄tes ī tali ꝛ tali figura. In diffinitiōe est vt
qn̄ locut⁹ fuit ī diuisiōe planetarū ꝛ signorū. In iductiōe ē.
vt qn̄ locut⁹ fuit de ꝯplone cuiusq̄z planete. ꝛ sicut de ꝓba/
tione fuit repertū. In silitudie. vt qn̄ demr̄at rōnes suas ad
silitudinē aliorū. ¶ In his autē maneri̇eb⁹ oīb⁹ loq̄t̄ semp
inq̄ntū potest s̄m naturā. sic̄ est calor. frigiditas. siccitas ꝛ hu/
miditas. ꝛ res tales nāles. Nā opio sua ē q̄ oēs stelle faciūt
res istas ī corporibus q̄ sūt ifra sphērā lune. ꝛ sequūt̄ ea oēs
res alie q̄ ī hac scia dcā sūt. sic̄ postea an̄ itelliges. ¶ Postq̄
aūt cōplete diximus res octo principales. volumus incipe/

re v̄ba ptbolemei glosare posituri sua ab vna parte ⁊ glosaꝫ nr̄am ab alia. ita ꝙ liber bene diuisus sit.

Caplm̄ primū primi tractatus libri q̄driparti ti ptbolemei ī collectiōe ītellectus scīe iudicioꝝ astrorum. Prohemium.

Erū iesure in q̄bus est ꝓnosticabil' scīe stellaꝝ ꝑfectio magnas ⁊ preci puas duas esse dephēdim9.

Res quibus perficiuntur ꝓno sticationes missori: maiores ⁊ nobi liores sunt due.

ptbolemē9 inspexit ī oībus manerieb9 ꝓnosticationū. ⁊ illas phycoꝝ defectiuas īuenit. ⁊ sil'r oīuꝫ alioꝝ q̄ d' talib9 locuti fuerūt. ⁊ īuenit ꝙ vnusq̄sq꜕ ī sua scīa se iuuabat a stel lis. sic hypocras loq̄ndo d' ascēsu vl' dscēsu ⁊ occasu stellaꝝ. ⁊ sicut locut9 fuit galien9 de mutationib9 īfirmitatū: q̄ cur sū lune sequūt̄. ⁊ sicut laboratores q̄ sciūt tp̄s quo habēt ar bores ⁊ vineas plātare. ⁊ de bestiis masculū dare femīe. Si militer ⁊ marinarii q̄ ꝑ stellas dirigūt naues suas. hoīes ēt legū ī ordinādis suis hoīb9 horis ⁊ dieb9 festiuis. tn̄ ī his oī bus q̄cq̄d hn̄t de scīa stellaꝝ ē res modica multū: ita ꝙ non ꝑficit̄. Et postq̄ꝫ ita ē ꝯuenit vt solūmō sit astrologi ars ꝓno sticationū ꝯpleta. nā astrologus nouit id q̄d sciūt oēs isti. ⁊ vltra id q̄d deficit cōplemēto toti9. Et ꝓpter hoc dixit ptbo lemē9: ꝙ res q̄b9 ars ꝓnosticationū ꝑfecte cōplet̄. maiores ⁊ nobiliores sūt due. he due sūt. astrologia q̄driuialis: ⁊ ars iudicioꝝ astronomie. Qd̄ dixit o missori. vult dicere o mi dn̄e. ⁊ hoc dicit vt honorē faciat legētibus suū librū. ⁊ ta le verbū curialitatis īuenies ī p̄ncipio libroꝝ suoꝝ oīuꝫ. sic in almagesti ⁊ arismetrica. Qd̄ ēt dixit maiores. vult di cere maioris ꝑfectiōis. q2 ꝑfectio cuiusl꜕ scīe dꝫ eē talis vt sit vera. cōprehēdens oēs rōnes q̄ sequūt̄ de ea. Qd̄ aūt dixit. nobiliores. dixit ꝓ eo ꝙ mā de qua loq̄t̄ q̄driuial' scīa sūt corpora celestia. ⁊ mā d' qua iudicia astronomie loquūt̄: sūt oīa corpa exn̄tia īfra spherā lune. et ꝓpterea ars ista no bilior ē cūctis aliis. q2 mā de q̄ loq̄t̄ ē tot9 mūdus. Hec aūt verba q̄ dixit ptbolemē9 sūt argumētū vnū: cui9 subm̄ ē id q̄d dixit. ꝙ res q̄b9 ꝑficiūtur ꝓnosticatōes missori: maiores ⁊ nobiliores. ⁊ predicatum est id q̄d dixit: sunt due.

Quaꝝ altera q̄ p̄cedit ⁊ ē fortior: ē scīa solis ⁊ lune: necnō q̄nq꜕ stellarum erraticaꝝ figuras de mōstrās: q̄s suoꝝ motuū cā: ⁊ vni9 ad aliā eorū q꜕ ad terrā collatōe ꝯtigere manifestū ē.

Una quaꝝ ē: ꝙ dꝫ ī ordiatōe ⁊ virtute p̄poni. ⁊ ē h ars q̄ duoꝝ lumiariū ⁊ q̄nq꜕ planetarū fi gure sciunt̄ s̄m motuꝫ suū ī cōparatōe vnius ad aliud. ⁊ eorum ad spheram terre.

Astrologia q̄driuialis ē hec. q2 ꝑ eā scit hō figuras stella rū s̄m mot9 suos: ⁊ respectu vni9 ad aliā. ⁊ he figure sūt con iunctōes ⁊ aspect9 ceteri: ī cōparatōe aspect9 eaꝝ ad terrā ē qn̄ sūt circa terrā vl' lōge. aut qn̄ oriūt̄ vl' occidūt in eclypsi b9 duoꝝ luminariū: ⁊ sil'ib9. Et ꝓpter hoc dixit ptbolemē9 figuras stellaꝝ: vt nos ītelligere faciat. ꝙ scīa sciēdi c9 nāe sūt si sūt leues aut nō. si pōderose vel nō. nō ē d' scīa astrolo gi. sed ē de scīa naturaruꝫ. Et q̄nq꜕ planete d' q̄b9 dixit. sunt saturn9. iuppiter. mars. venus. ⁊ mercuri9. Et ꝙ dixit d' arte astrologie q̄ dꝫ ī ordiatōe p̄poni fuit. q2 si nesciuerim9 figuras stellaꝝ: nesciem9 s̄m ꝙ operāt̄ ī corp̄ib9 īferiorib9 iudicare. Et ꝙ dixit in virtute fuit. quia iste demonstra tōes firmiores ⁊ fortiores sūt illis q̄ sūt ī arte iudicioꝝ. ⁊ h̄ q2 de geometria ⁊ arismetrica sūt accepte. Ampli9 ꝙ mā de q̄ loq̄t̄ nobilior ē illa de qua loq̄t̄ hec alia. qm̄ illa celesti alis est: h̄ v̄o terrenalis. Ceteꝝ locut9 fuit solū de septē pla netis: nec noīauit stellas fixas. ⁊ h̄ q2 planete sūt leuis mot9 ⁊ d' vno statu ī aliū cito mutant̄: s꜕ ꝙ mutāt̄ ista corpa īfe riora. ⁊ maxīe q2 v̄tutes stellaꝝ fixarū sequūtur ī cōparatio ne earū ad v̄tutes septeꝫ planetarū. Et semꝑ cuꝫ noīat duo lumīaria ptbolemē9 dicit ꝓ sole ⁊ luna. ⁊ qn̄ alios planetas noīat: dicit talis planeta ⁊ talis: vt scire nos faciat virtutes ⁊ p̄rogatiuā magnā quā hn̄t duo lumiaria magna sup̄ alios planetas. ⁊ si ad v̄ba sua īspexeris inuenies. ꝙ ipē noīat eos ita. Res scd̄a q̄ ꝯsiderari dꝫ sūt mutatōes ⁊ opa q̄ cōtin gūt ⁊ ꝑficiūt̄ ꝑ figuratōeꝫ cursuū stellarū q̄ sunt sue nāles ⁊ ꝓp̄e ī reb9 q̄s cōprehēdūt. Hec ē scīa iudicioꝝ astronōie. q2 ꝑ eā pōt hō scire mutatōes ⁊ opa ꝯtigētia ī reb9 q̄ v̄sus nos sūt. ⁊ mutatōes de q̄b9 dixit: sūt sex maneries mot9: q̄ sūt. ge neratio. ꝯuersio. corruptio. augmētū. ⁊ decremētū. mutatio d' vno loco ad aliū. Et opa q̄ dixit sūt res ab istis mutatiōib9 venientes ī modū sequele. sicut virtutes aīe corporis ꝯple xioneꝫ sequūt̄. Et ꝙ dixit accidūt ⁊ ꝯplent̄. dixit. vt exce ptuet res que fiūt: ⁊ nō cōplent̄. sic tp̄s q̄d semꝑ fit ⁊ nunq̄ꝫ cōplet̄: ī sciēdo tn̄ q̄d ē tp̄s. ⁊ quare venit: nō est hui9 scīe. sed scīe naturaꝝ. Sꝫ si q̄s ꝯ hoc foret dicēs: ꝙ ptbolemē9 iā locutus ē ī hac scīa de re q̄ fit ⁊ nō cōplet̄. qn̄ fuit de aborti uo locut9. Respōdem9 ad hoc: ꝙ abortiuus iā cōpletus est ī oībus suis membris. tp̄s tamē sue vite nō fuit completuꝫ. Qd̄ aūt dixit ꝑ figuratiōnē cursuū stellaꝝ: dixit pro eo: ꝙ vnusq̄sq꜕ planeta hꝫ ꝓpriū cursuꝫ suū. ⁊ ꝓpter hoc seponit eorū quilibꝫ ī figura separata ab alteri9 figura. q2 ille q̄ vna vice oriētalis ē: alia ē occidētalis. ⁊ ille q̄ ē occidētalis fit ori entalis. ⁊ ita ī aliis figuris. nā ꝓpter figuras tales accidunt opa ⁊ mutatōes ī rebus que sūt versus nos. ⁊ hn̄t hoc a nā. sicut lapis adamas trahere ad se ferrū. ⁊ sic purgare colerā scamonea. ⁊ cetera talia.

Altera vero est scīa qua explanāt̄ mutatiōes ⁊ opa: q̄ accidūt ⁊ cōplent̄ ꝓpter figuras circuitus eaꝝ naturales ēis ī rebus quas circūdāt. Sꝫ qm̄ duarū predictarū: prima q̄dē ē scīa ꝑ se alteriq꜕ ī cōmixta: oꝫ vt scīe ꝑscrutator eā sui cā ꝑq̄rat et adiscat ⁊ hic fructū accipiat: lꝫ scd̄am nō adiscat sciam. Qm̄ igitur hoc ita se habere manifestū ē. iā prime ꝑ se scīe tibi a nobis pactū ē volumē: in quo ꝓ posse nr̄o rōnabiliter ꝓcessimus.

Prima duarū sciarū quas diximus: ē scīa sepa rata ⁊ cōpleta per se. ⁊ ē talis: q2 hō dꝫ eā adisce re ꝓpter ꝓficuū q̄d ē ī ea ꝑ seipsā: sine ītromitten do se d' hac alia. q2 pōt hāc aliā scd̄aꝫ qua diximus excusare. ⁊ ꝙ sit prima fuit nr̄i ꝓpositi. ⁊ qm̄ ita est cōposuim9 librū istū a p̄ria scīa separatū. ꝓces simus. n. ī p̄ria via demr̄atōis s̄m posse nr̄m.

Postq̄ꝫ ptbolemē9 dixit: ꝙ scīa iudicioꝝ astronomie post q̄driuialē astronomiā dꝫ legi: notificauit mō nobis v̄tutem q̄ ē ī vtraq꜕ eaꝝ: vt nullus extimet: ꝙ scīe q̄driuialis ꝓposi tū sit solūmō: vt ad ꝓficuū iudicioꝝ astronomie ꝑueniat. ⁊ ꝓpter hoc dixit: ꝙ astrologia q̄driuial' ē res q̄ pōt eē ad finē suimet ꝓpositi. sine ista iudicioꝝ. Hic enī liber separat9 quē dixit se ī astrologia cōposuisse: ē liber almagesti.

In hoc libro secundam scientiam per se neq̄q꜕ explicabilem prout ratio physica postulat expla nabimus.

Res secūda quā diximus nō ē cōpleta ꝑ se. nos autem s̄m viam philosophie de ipsa loqui volu mus in hoc libro.

¶ Sciā iudicioꝝ astronomie nō ē cōpleta ꝑ se: qꝛ cōpleri nō pōt pter sciam q̄driuialis astrologie ⁊ nāȝ ī q̄ fit oꝑatio. naȝ si alterā duaꝝ reꝝ: q̄liscūq̄ȝ sit. hō nesciuerit: bñ ñ poterit ð hac scia oꝑari. ¶ Qð āt dixit. s3 viā pħie pōt ītelligi ꝙ vult dicere sm sciaȝ nāꝝ. pt ēt ītelligi ð toto ꝙ ð ista scia loq̄tur: ꝙ ē argᵐ ī modo quo loq̄ ꝯueniēs ē ī pħia ꝓ ea certificāda.

¶ Oportet aūt eiꝰ iuestigatorē hāc ītētionē exeq̄: vt ī ea recto tramite viaq̄ȝ veraci ꝓcedat. Modū tñ ad hāc ꝯueniēdi sciaȝ: mō quo ad alteraȝ ꝑuenit: q̄ sꝑ vniꝰ eiusdēq̄ȝ modi ē: assil'are nō velit. hāc eteni ꝑostpōet ⁊ abnegabit sciaȝ si assil'et.

¶ Et ꝯueīt volēti ī hoc ītēdere: vt ītēdat viā hoīs veritatē q̄rētis. hoc. n. sit ꝓpositum suū: ne velit eq̄re viā hꝰ scie scðe vie sue prime scie q̄ stabilis ē ⁊ firma, sꝑ vnius modi. nā si hoc faceret statiȝ hēret reprobare ac reddere sciaȝ istā mēdacē.

¶ Vult dr̄e ꝙ qui petit ꝓnosticationes hꝰ scie scire sic certe vt illas scie q̄driuial': errat. qm̄ q̄driuialis astrologie ꝓnosticatōes. sicut ē scire qñ erūt eclypses ⁊ ꝯiūctōes q̄ sequūtur cursus planetaꝝ: nunq̄ȝ mutant̄. ꝓnosticatōes tñ hꝰ scie: sūt alteriꝰ modi. qꝛ māe ī qbꝰ supiora corpa oꝑant̄ mutāt̄ ð leui. ⁊ qꝛ nō sūt firme nec de vno modo morātur.

¶ Breuis. n. mora accidētiū materiei: ī q̄ hec versat̄ scia: ē hꝰ scie scðe mutatiōis occasio. Hec nāq̄ȝ materia nūq̄ȝ ī codē statu ꝑseuerat. iō ꝑfectaȝ istius scie cognitionē grauiter q̄s attigit.

¶ Rō ꝑꝑ quā mutat̄ h̄ scia ē. qꝛ el'm ī quo fit oꝑeratio ð hac scia ñ ē stabile: nec morat̄ ð vno mō. ⁊ ꝑꝑ hoc ē graue ītelligere appatū q̄ est in eo.

¶ Postq̄ȝ nobis assignauit rōnē q̄ certa ē sꝑ astrologia q̄driuial'. dedit nobis rōnē ī hoc dcō. q̄re scia iudicioꝝ astronoᶜ ē alteriꝰ maneriei q̄ȝ pᵃ. di, ꝙ he due scie hñt diffōnē vnā. tñ erroꝛ q̄ cadit ī ista iudicioꝝ ē ꝑꝑ el'm ī quo fit oꝑatio de hac scia. vult dr̄e ꝑ q̄tuoꝛ el'a ⁊ oīa q̄ cōponunt̄ ð ipis. sic̄ fumositates: minere: vegetabilia ⁊ aīalia. nā res iste recipiūt oꝑa ꝑ maneries ml'tas. ⁊ nl'la eaꝝ stabil' ē ī vno statu. ⁊ ꝑꝑ hoc est graue scire res ꝯtigētes ī eis. ex h̄ igr̄ pt ītelliger̄ ꝙ erroꝛ cadēs ī hac scia ñ ē ꝑꝑ sciaȝ: s3 ꝑꝑ accn̄s māe ī q̄ oꝑant̄ ð ea.

¶ Ob hoc tñ a nll'o pigricie cā postpōenda est: qn ex ea sciri qð pol'e ē scire nitat̄: Planū q̄deȝ ē: illð ꝙ nos ābit: plīmū accn̄tiuȝ ⁊ mutationū: ī hoc mūdo cōtingentiū occasioneȝ existere.

¶ Nō tñ ꝯuenit ꝓ toto eo ꝙ ð hoc accidat: vt dimittamꝰ īspicē ī rebꝰ q̄ ð hac scia pñt sciri. qꝛ māifestū est ꝙ ꝓ maioꝛi pte accn̄tia ⁊ nouitates que inter nos acciderūt: nō veniūt ꝓpter aliā rem nisi ꝓpter eā que circūdatos nos tenet.

¶ Postq̄ȝ ptholemeꝰ fecit ītelligere: ꝙ erroꝛ q̄ cadit in hac scia ñ ē nisi ꝑꝑ māȝ q̄ ñ ē stabilis: dic̄ nob̄ q̄ȝq̄ȝ hoc ita sit ñ debemꝰ deuiare: qn īspiciamꝰ ꝑ hanc sciaȝ ī his q̄ ð ea pt hō scire. qꝛ manifestū ē ꝙ mutatōes ⁊ oꝑa ꝯtigentia īter nos accidūt ꝑꝑ figuras ⁊ cursus stellaꝝ. Et postq̄ȝ ita ē ꝑuus erroꝛ nō dȝ nos ðuiare a magno ꝓficuo qð possumꝰ hr̄e ð ea.

¶ Qm̄ āt ml'toꝝ ē ad iuestigādū difficilia vilipēdere: q̄dā mentis cecitate aīq̄ȝ īpitia primā scie ptē accusātes postponebāt: q̄dā vero scðam.

¶ Et qꝛ ml'ti hoīes mēdaces faciūt res q̄ sūt ad ītelligēdū graues: sūt ex eis q̄ sic ad magnā veniūt cecitatē ꝙ primā harū sciaꝝ dñt mendacē ⁊ aliȷ qui scðam: vituperantes easdem.

¶ Quadriuial' astrologia ē grauis ad ītelligēdū: qꝛ de geometria ⁊ arismetrica fortes rōnes sūt ī ea: ⁊ ꝑꝑ rectificatōes antiq̊ꝝ: q̄ sunt diuersaꝝ opinionū. ꝑꝑ errorē q̄ accidit ī disione istoꝝ cū qbꝰ īspiciebāt: ⁊ ꝑꝑ lōgitudinē tpis q̄ ē iter vnā rectificationē ⁊ aliā. ⁊ scia iudicioꝝ astronomie grauis ē ad ītelligēdū ꝑꝑ el'm qð ñ ē stabile sic̄ ꝓdiximꝰ. ⁊ ꝑꝑ difficultatē ītelligēdi ꝯpōnē q̄ fit ð v̄tutibꝰ planetaꝝ: vniꝰ. s. cū alio. ⁊ ꝑꝑ hoc sūt aliq̄ q̄ ad tantā deueniūt cecitatē. vult dr̄e. s. cecitatē ītellectꝰ: ꝙ dñt sciaȝ p̄mā mēdacē. Nā vitupāt res ml'tas ⁊ valde bonas ⁊ magis ꝑfectas ī pħia. qꝛ graue ē eas intelligere. Et sūt aliȷ q̄ scðam dñt mēdacē: ⁊ eā vitupant. hac cadē rōe. Ptħole. āt adiūxit ī suo dcō sil'has duas scias: vt ītelligas ꝙ vtraq̄ȝ eaꝝ ē bñ certa ī se. ⁊ ꝙ grauitas ⁊ erroꝛ q̄ ꝯtigit ī eis ē ꝑꝑ debilitatē ītellectꝰ hoīs: ⁊ ꝑꝑ nāȝ el'i: qð nō ē stabile. ⁊ postq̄ȝ ita ē nulla haꝝ sciaꝝ ꝑ se vituperari pōt.

¶ Occasio q̄dē illos ad hec ita distrahēs forsitā hec ē. Qm̄ vel sūt vt q̄dā q̄ qð ꝑ difficl'tate nimia scire nequeūt: alios scire posse nequaq̄ȝ extimāt: vl' forsan velut hi q̄ l3 scire valeāt repudiāt: eo ꝙ leuiter a mēoria diffluat. His itaq̄ȝ de cāis hanc vilipēdentes sciam ꝓ nihilo reputabāt.

Et rō ꝑꝑ quā dr̄e possumꝰ ꝑꝑ q̄d hoc eis accidit: ē: qm̄ aliq̄ sūt q̄ ꝓ eo ꝙ ñ pñt rē ītelligere: credūt ꝙ eē nō possit aliquo mō ⁊ qð nullus sit q̄ attingere possit eā: Et aliq̄ sūt opīonis ꝙ hō īspicere ñ dȝ in re difficili ad sciēdū: ⁊ ðdignat eā: ⁊ ꝑꝑ hec ī ꝓposito hꝰ scie ñ īspiciūt: ⁊ dicūt: ꝙ est res quā attigere nequit homo.

¶ Ptħo. loq̄t̄ ī hoc loco assignās rōeȝ: q̄re ml'ti vitupāt sciaȝ iudicioꝝ astronoᶜ. ⁊ dic̄ ꝙ ē reꝝ duaꝝ. vna ꝑꝑ quā h̄ faciūt: aut qꝛ credūt ꝙ ñ sint hoīes q̄ possint ītelligere vllo mō res q̄ sūt graues ad ītelligēdū: aut qꝛ vidēt aliquos ibi errare. qꝛ nō pñt scire totū ꝑꝑ rē aliquā q̄ defic̄. inde sibi dedignantur totū: ⁊ reputāt ꝙ ē res quā nll's scire pōt: sic̄ aliȷ quos diximus. Dr̄ia v̄o q̄ ē iter vnā opiōnē ⁊ aliā: ē qꝛ p̄mi quos diximꝰ: reputāt ꝙ ñ ē hō q̄ eā possit ītelligere vllo mō. Et aliȷ reputāt ꝙ ē res q̄ possit attigi: s3 ē adeo grauis: ꝙ ī ea īspiciēdū nō ē. ⁊ ꝓpter hoc dedignātur eādem

¶ Nos vero priusq̄ȝ hꝰ scie particularia māifestemꝰ: breuiter ꝓbare nitemur: q̄d ī hac hr̄: quidq̄ȝ sciri pōt ð ꝓnosticationis scia: quisue sequat̄ fructus: ⁊ ex his duobꝰ īcipiemꝰ explanare quantū sit: ad qð ex hac scia ꝑtingere possumus.

¶ Nos narrabimꝰ vt breuiter faciamꝰ ītelligi q̄ȝtū ꝓnosticatōis hō pōt attigere ð hac scia ⁊ quātū ē ꝓficuū qð iacet ī ea āteq̄ā loq̄mur ī rebꝰ ꝑticl'aribus. hꝰ scie. Incipiēdo p̄mittꝰ vt ītelligi faciamꝰ quātū ē id qð ð hac scia pōt hō attingere.

¶ Postq̄ȝ narrauit rōnē ꝑꝑ quā p̊ erroꝛ pōt cadē in hac arte dicēs ꝙ ē ꝑꝑ el'm qð nō ē stabile. ⁊ qꝛ graue ē scire ꝯpōnes q̄ fiūt ꝑꝑ cōmixtionē v̄tutū planetaꝝ. ⁊ ꝓpter hoc ml'ti dedignāt̄ eādē. Incipit nūc ꝓbare ꝙ ē v̄a ⁊ certa scia. ⁊ vult ondere q̄ȝtū ide attigere pōt hō: ⁊ q̄ȝtū ē ꝓficuū qð iacet in ea. vt hoīes ð ipa maiorē habeāt volūtatē: ⁊ desiderēt eā magl

¶ Qualiter ad pronosticabilem scientiam iudiciorum astrorum possumus peruenire. ⁊ quantuȝ est. quod ex ea sciri pōt. Ca. II.

Dixit Daly.

Ptholemeus dat i hoc capº ðmr̄atione ꝙ i hac arte pt hō attigere q̄ztū ē i ea: ⁊ mr̄at q̄ztū ē id qð pt attigi: ⁊ cū h̄ demr̄at ꝙ ars v̄a ē. Et postq̄z ita ē qūo dz aliqs opiari ꝙ nō fuit res expta. nā ars ista v̄a ē: sed nullus locutº fuit i ea cū rōne: imo si ispexeris i v̄bis q̄ dixerūt: inenies eos mltū a v̄itate remotos: ⁊ repies ꝙ v̄ba Ptholemei falsificari non possunt.

Vim aliquā i mā alatbir existere q̄ ad terrenas res vsq̄z pueniēs eas mutare ɔpellat imo cogat easdēq̄z res itez nāl'r mutabilitatē suscipe ex duabus primis materiebº lūari circl'o suppositis q̄ sūt ignis ⁊ aer: q̄s motus alatbir circūdat ⁊ mutat: i p̄iq̄z cetera aquā. s. ⁊ terrā: eorūq̄z singl'a vegetabilia circūdat: suisq̄z mutatōibº mutant: nulli dubium esse credimus.

Verbū dictū i substātia nobili q̄ virtutē hz cognitā: ⁊ ꝙ hec virtº ðscēdit ad oia q̄ sūt supra terrā: mouēs ⁊ mutans ea: ⁊ ꝙ hec recipiūt ēt motū ⁊ mutationē a duobº elemētis q̄ sūt sub spera lune: ⁊ hec sūt ignis ⁊ aer q̄ sūt circūdata ⁊ recipiūt motū ⁊ mutatōez a motibº corpis nobilis: ⁊ ipa sil'r ɔprehēdūt ⁊ mutāt motu suo res alias q̄ sūt i eis: sicut ē: terra: aq̄: ⁊ res oēs q̄ sūt i eis: ð vegetabilibº ⁊ aīalibus: verbum ē ver̄ ⁊ res certa ⁊ omnibus manifesta.

Oia corpa celestia sūt suba nobil': ⁊ gnāl'r sūt oia vnū i gnē. ⁊ sūt nāe ⁊ sube alteriº q̄z res alie q̄ sūt sub sphera lune: qr illa ē suba firma ⁊ durabil' sp vniº modi: sz suba rer̄ q̄ sūt inter nos ē ɔuertibil' ⁊ mltar̄ mutationū. Et ē manifestū ꝙ vitas ad nos veniēs a corpibº supioribº: opat̄ ⁊ mutatōes facit in corpibº supioribº. qr oēs q quodā mō ispicere voluerit videbūt: ꝙ qñq̄z aer ifrigidatº fit calidº ⁊ siccus: ⁊ hūidº: res oēs exn̄tes sup terrā: mutāt̄ pp h̄: sic aq̄ ⁊ vegetabilia ⁊ aīalia. ⁊ Ptho. pbat h̄ an̄ pbatōe certa ⁊ recta iudicū q̄ dcā ē expientia i h̄ mō: ꝙ laboratores sciūt p cursū planetar̄ tpa ɔueniētia p plātandis arboribus: p seminādo: p faciēdo vt bestie generēt: ⁊ q sapiētiores sūt ð laboribº terre: sicut illi q libros ð agricl'tura fecerūt sciūt a stellis id qð accidet cuilibz arbori p hora q̄ plātatur: ⁊ id qð eis accidet qñ fructū portabūt. Marinarij v̄o sciūt a stellis q̄l'r bēant dirigere naues suas: ⁊ q sapientiōes sūt itelligeūt res q̄ accidūt i mari. ⁊ illi q morātur i ripis maris sciūt a stellis qūo crescit ⁊ decrescit mare: vl' qūo mutat̄: ⁊ sil'r riui mutant̄ ⁊ fōtes. Phyci ēt sciūt a stellis ⁊ planetis ꝙ aer dat sanitatē ⁊ ifirmitatē. ⁊ ille q plus nouit ⁊ magnis rebº ispicit pt res pticulares scire ad suū misteriū ptinētes. sicut Hypocras q dixit: si ifirmitates accidētes venerit p aliquā rer̄ celestiū: ɔuenit phyco ꝙ eas pdicat. Hoc. n. v̄bū ɔ̄dit ꝙ Hypocras sciuit ⁊ itellexit ifirmitates ɔueniētes a corpibº celestibº. ⁊ pp h̄ dixit ꝙ hec scia nō est ars modica artis phyce. Et Galienus ēt studuit ⁊ ispexit i misterio suo tm̄ ꝙ iuenit ꝙ mutatōes ifirmitatū sequunt̄ sp cursū lune. ⁊ ꝙ si die cretica luna ispexerit aliquā fortūnā natiuitatis ifirmi: eueniet ei sine pena terminº ⁊ exitº bonº. ⁊ si die ipa ispexerit aliquā ifortunā erit ɔ̄riū. Et res tales dixit ēt Galienº i libris suis ð phyca. ⁊ sil'r Hypocras q añq̄z locutº fuit galienº i hac rōne i libro suo quē fecit ð embriōe: qñ dixit ð creatura: q̄re viuit de septē mēsibº ⁊ nō ð octo. Et magis dico ꝙ nō ē hō tā nesciº q nō nouit ꝙ pp cursū solis fit calor ⁊ frigº ⁊ res alie q̄ videt̄ ad oculū. Ptholemeº āt non fuit ɔtētº probare hoc p iudicia sed demonstratione recta.

Eo ꝙ sol ⁊ aer i terrenis omnibus operantur:

Qm̄ sol cū aere opat̄ i rebº oibº existibº i terra:

Ptho. vl't nob ondēr p h̄ v̄bū ꝙ sphera ignis ⁊ aeris q̄ mutāt̄ p corpa celestia mutāt res oēs q̄ sūt iter nos. qm̄ aer qñ mutat̄ i calorē vl' adduc̄ i nos ð suo ope: ⁊ i rebº q̄ sūt iter nos

Et ꝙ nō solū terre ex q̄tuor āni tpibº alteratōes adueniūt: velut i aīantiū ɔceptōibº: arbor̄ fructibº: aq̄r̄ excessibº: corporūq̄z mutatōibº: sz ēt ex diurna volubilitate in q̄ quotidie ɔtinet̄. Ob hanc eteni volubilitatē terra calescit ⁊ ifrigidat̄: desiccat̄ ⁊ humectat̄ vno eodēq̄z mō: pp ɔsiles in spē figuras: q̄ formāt̄ b̄m eor̄ loca a zenit nr̄or̄ capitū. A luna quoq̄z sil'r: qr terre ppinqor ē magna nobis vis attribuit̄: q̄ mltis aīatis ⁊ inaīatis mutatōes ɔferunt̄. Excessus nāq̄z riuor̄ et decremēta: b̄z lune diminutōez ⁊ augmētū eueniūt. Maria quoq̄z i eiº ortu ⁊ occasu alterāt̄. Vegetabilia itē ⁊ aīata in toto vl' in pte ipiº augmento vel diminutione: crementū ⁊ decremētū ineūt.

Et nō ē hoc solū pp mutatōes q̄ fiūt p tpa āni: sicut ē aīaliū gnātio: fructificatio arbor̄: crescentie aq̄r̄ ⁊ alior̄ cōpor̄ mutatōes: sz ēt ē pp reuolutionē quā facit firmametū vice vna i die: qr calefac̄ ⁊ ifrigidat: humectat et desiccat p regulā ⁊ ordinatōez q̄ seq̄t̄ figuras q̄ sūt siles i maneriebº ill' q̄ fiūt b̄z loca sua de zenit nr̄or̄ capitu. A luna quoq̄z sil'r q̄ terre ppīqor ē magna nobis vis attribuitur: qr mltis aīatis ⁊ inaīatis mutatōes ɔferunt̄. excessus maris via ⁊ riuor̄ ⁊ decremnta b̄z hac diminutōez ⁊ augmentū eueniūt. maria quoq̄z in eiº ortu ⁊ occasu alterant. vegetabilia item ⁊ animata in toto vel in parte ipsi augmento vl' diminutiōe crementuz vl' decrementuz inueniunt.

Postq̄z dixit ꝙ sol mutat aerē ⁊ aer ēt res q̄s ɔphēdit mutat dixit ꝙ sol n̄ fac̄ h̄ pp āni tpa: sz h̄ fac̄ quolibz die: eo mō q̄ facit p āni tpa. qr sicut sol qñ ē i directo nr̄or̄ capitū facit aerē multū calidū. ⁊ qñ elōgat̄ minuit̄ mltū ð calore suo sicut facit die qualibz. b̄z ꝙ ē circa vl' lōge a medio celi exn̄te sup terrā. nā i mane fac̄ aerē magis tēpatū: sicut ē tpe veris respectu maneriei cº est aer ipa die. ⁊ vult dicere ꝙ mane ē aer magis tpatº vt plimū. sil'r a medio celi añ calescit aer b̄m qð ē tpe estatis. et ab occasu añ humectat b̄z qð ē tpe autūni. Et a meª nocte iosu b̄z qð ē tpe hyemali. hec. n. ē res quā hō ð leui pt itelligere si ispexerit qūo se ponit q̄libz die aer. Et postq̄z ita ē manifestū ꝙ sol ē maior cā i his q̄ accidūt p āni tpa: sicut ē gnātio aīaliū ⁊ fructificatio arbor̄: ⁊ ꝙ i illis tpibº seq̄t̄ h̄ ɔplexionē aeris. certū est ēt ꝙ sol ē maior cā i mutādo die q̄libz res istas q̄ sūt iter nos pticl'aribº mutationibus. Et Ptho. exq̄siuit donec ðmr̄atōez iuenit ex pte sensus ꝙ sol opat̄ i rebº q̄ sūt iter nos ⁊ recipiūt ab eo mutatōes ⁊ operares mlte viue ⁊ nō viue. Nā aq̄r̄ recētie crescūt ⁊ decrescūt sic augmētū ⁊ decremētū lucis lune: ⁊ mutāt̄ ēt mutatiōes maris b̄m ascēsū ⁊ descēsū lune. sil'r vegetabilia ⁊ aīalia crescūt ⁊ minuūt̄ i toto vl' pte b̄m augmētū ⁊ decremētū lune. Et vtº ð vno ope ad aliō ē q̄zto lōgiº sūt corpa: vnū. s. ab alio: qr tāto sūt debiliora: ⁊ q̄zto viciniora tāto fortiora. Et pp h̄ dixit Ptho. quia luna ē circa nos: pueīt ad nos de ipa magna vtº. Et ē manifestū ꝙ res viue sic̄ vegetabilia ⁊ aīalia et res nō viue: sic̄ aq̄: fumositates: et minere: recipiūt oēs opa

⁊ mutatõés a v̄tute lunari. ⁊ h̄ ē res quā videm⁹ ad oculū [illegible] videm⁹ riuos crescere ⁊ minui: s̄z ꝙ lux lūe crescit ⁊ minuit. ⁊ m̄lte arbores mutāt oī die mot⁹ suos ꝑꝑ ascēsū ⁊ occasū lune: aut q̄ꝛ stat ī medio celi. ⁊ hoc totū sciūt certe phyci pastores ⁊ laboratores ⁊ mariarij ꝙ totū bn̄ scire poteris ꝑ libros quos p̄dicti ꝯpilauerūt: ꝙ vegetabilia: aīalia: minere ⁊ aque mutāt ī toto vl̄ ī p̄te s̄m mutatōēz lucis lune aut s̄m figuraz in qua se ponit.

Erraticaꝝ quoq̄ȝ stellaꝝ atq̄ȝ fixaꝝ circūuoltio: calores ⁊ vētos ac niues ī aere nos ambiente m̄ltis modis efficit. Quapꝑ s̄m illi⁹ ꝯplexionē reb⁹ terre suppositis alterationes accidūt.

Et cursus pl̄aꝝ erraticoꝝ ⁊ stellaꝝ fixaꝝ opāt ī aere q̄ nos ꝯp̄hēdit m̄lta ⁊ diuersa opa caloris ⁊ frigoris: vētoꝝ gelatoꝝ ⁊ niuiū. ⁊ ꝑꝑ mutatōēz illā mutant res oēs q̄ sunt supra terram mutatōe eidem simili.

Docuit nos p̄tbol. ꝙ oēs res celestes sūt gnāl'r vni⁹ sub̄e. ⁊ ꝙ sol ⁊ luna opant̄ res m̄ltas vl̄es ⁊ p̄ticulares ī reb⁹ q̄ sūt iter nos. ⁊ ꝑꝑ hoc ꝯuenit vt ql̄ȝ planetaꝝ ⁊ stelle fixe hēant opa vl̄ia ⁊ p̄ticl'aria: sicut hn̄t sol ⁊ lūa. Et postq̄ȝ sūt vni⁹ sb̄e gnāl'r cōuenit ꝙ oē gen⁹ hēat spēs q̄ opent̄ cū sua sub̄a aliq̄ opa vl̄ sit ī eis aliq̄ v̄t⁹. ⁊ ꝯuēit ꝙ oēs alie spēs q̄ sūt illi⁹ gn̄is hēant sil'ez v̄tutē. ⁊ ꝙ talia opa opent̄ sicut ī ph̄ia dictū ē. Et postq̄ȝ ita ē: ꝯuenit oīmō vt ceteri planete ⁊ stelle hēant v̄tutē cū q̄ opent̄ ī reb⁹ q̄ siūt iter nos. sil'r sicut sol ⁊ lūa opāt̄ id qđ opāt̄ ꝑꝑ motū suū: ⁊ ꝑꝑ v̄tutē figuraꝝ ī qb⁹ se ponunt: sic̄ ⁊ ī alijs plāetis ⁊ stell' ꝯuēit: ꝙ ꝑꝑ mot⁹ suos ⁊ figuras ī qb⁹ se ponūt ⁊ faciāt opa ī reb⁹ q̄ sūt iter nos. Qđ āt dixit pl̄as erraticos: dixit ꝑ eo ꝙ hēant retrogradationē: directionē: altitudinē ⁊ op̄ssionē: cursū festinū ⁊ tardū. ⁊ hi sūt. 5. q̄s añ noīauimus. s. Saturn⁹: Juppiter: Mars: Uen⁹: ⁊ Mercuri⁹. Et stelle fixe đ qb⁹ dixit sūt oēs alie stelle q̄ sūt ī celo ⁊ sūt dcē fixe: q̄ꝛ sꝑ sūt vni⁹ modi: vna. s. ab alia elōgata. ⁊ h̄ sil'r qb egnoctio ⁊ zodiaco: ⁊ sꝑ oēs đ vno⁹ mouēt. sil'r ꝯuenit: vt sicut sol h̄ȝ opaȝ spālē alteri⁹ maneriei q̄ȝ luna. sic ql̄ibȝ planeta ⁊ stella hēat suā opam spālē ⁊ diuersā: vnā. s. ab alia. Et sicut sol ⁊ luna opant̄ ī reb⁹ ꝑꝑ mutatōēz q̄ mutāt aerē: sic ⁊ pl̄e ⁊ cetere stelle opant̄ id qđ faciūt ꝑꝑ mutatōēz quā faciūt ī aere: ⁊ ꝑꝑ eas ⁊ aerē fiunt iter nos calor frigus: venti gelate: niues: ⁊ alia multa pertinentia ad naturam cuiuslibet eorum.

Et s̄m eoꝝ figuras adinuicē: quas ex sua cōiunctōe suarūq̄ȝ fortitudinū cōmixtiōe suscipiūt: varie rerum mutationes contingunt.

Participatio et plāꝝ ⁊ stellaꝝ ī figuris vni⁹. s. versus aliā: m̄ltas et diuersas mutationes faciūt quādo cōiunguntur ⁊ ꝯmiscētur virtutes descēdentes ab eis vna. s. cum alia.

Postq̄ȝ q̄lȝ stellaꝝ h̄ȝ v̄tutē ꝓpriā cū q̄ opa sua opāt̄ s̄ȝ mutatōēz quā ī aere fac̄: manifestū ē qn̄ ꝯiūgūt̄ đ figura ꝙ eaꝝ v̄tutes voluūt̄ ⁊ ꝯmiscēt̄ ꝯpl'ones sue. s. cū alia, ⁊ đ hac ꝯmixtiōe fit alia ꝯplexio: quā h̄ȝ vnaq̄q̄ȝ ꝑ se. Et ꝑꝑ hoc cōuenit vt faciāt alia opa magna ⁊ diuersa q̄ q̄lȝ ꝑ se opari nō posset ⁊ ita sūt h̄ opa m̄lta ⁊ diuersa s̄ȝ ꝙ ꝯmixtiōes m̄lte ⁊ diuerse sūt. Qđ āt dixit ī h̄ loco p̄tbole. dixit ꝙ id qđ opāt̄ stelle oēs: opāt̄ ꝑꝑ mutatiōz quā ī aere faciūt: đ calore: frigore: humiditate ⁊ siccitate. ⁊ hic ē finis ꝓbōnis quē dedit ī opib⁹ stellaꝝ. p̄tbole. āt vult exponere id qđ ꝯuenit đ reb⁹ q̄s dixit ī hac ꝓbatōe: ⁊ postea h̄ inductiue mōstrabit.

Preter ꝙ sol' efficatia sꝑ ī reꝝ variatiōib⁹ ordinatī icedētib⁹ ꝑual et ceteris. Alie. vero illū q̄n̄q̄ȝ iuuāt ⁊ nōn̄q̄ȝ ipediūt: qđ ī luna cōtigit euidēti⁹ atq̄ȝ frequēti⁹: velut ī ꝯiunctiōe et dicothomitate ac plenilunio. In alijs vero stellis euenit ī t̄p̄is ꝓlixioris circuitōe et occultiore significatōe s̄m ꝙ est ī horis occultatōis et apparitōis eaꝝ: atq̄ȝ declinatōe sua versus q̄ȝlibet latitudinem.

Quāq̄ȝ virt⁹ solis victrix sit ⁊ p̄n̄et ī reb⁹ oībus eūtib⁹ ꝑ ordiatōem: tn̄ alij planete adiuuāt aliq̄n̄ et aliq̄n̄ nō: q̄ꝛ poti⁹ ꝯtrariāt: et hoc ī luna ē manifestū ē et magis et sepi⁹ app̄ȝ: sic in ꝯiūctōe sol' et lune. et qn̄ ipa diminuta ē et qn̄ ꝯplet. de alijs tn̄ planetis et stellis accidit hoc magis a lōgo t̄p̄e et plus cōop̄te ōn̄dit: sic ī t̄p̄e quo apparet et quo abscōdūtur vel quo ad aliquā parte declinat.

Qđ dixit v̄t⁹ solis ē victrix ⁊ dn̄āt̄ ī reb⁹ eūtib⁹ ꝑ ordiatiōnē: ē hoc ꝙ app̄ȝ ī q̄tuor p̄tib⁹ āni: ⁊ q̄tuor p̄tib⁹ diei: ⁊ reb⁹ oib⁹ q̄ đ opibus sol' apparēt. Et id qđ dixit ꝙ alij pl̄e ⁊ stelle adiuuāt solē ī eo qđ opāt̄ ī reb⁹ q̄ sūt ꝑ ordinationē vl̄ ꝯriāt vl̄ minuūt đ ope suo: ⁊ totū aliđ qđ dixit ꝑ hūc locū: dixit vt demr̄aret opa stellaꝝ ⁊ ꝯmixtiōes q̄ fiūt ꝑ ꝯnes suaꝝ v̄tutū vni⁹. s. cū alia. Sil'r docet nos ꝑ h̄ v̄ba: ꝙ oēs mot⁹ ꝯtigētes ī reb⁹ q̄ sūt iter nos accidūt ꝓpter ꝯnes v̄tutū stellarū ⁊ ꝑꝑ ꝯmixtiōes suas: ⁊ ꝑꝑ h̄ videm⁹ ī t̄p̄ib⁹ ⁊ q̄lȝ die maneries diuersas. qm̄ aliq̄n̄ v̄t⁹ q̄ ē solis ꝓpa crescit ⁊ aliq̄n̄ minuitur.

Et postq̄ȝ ita ē itelligam⁹ ꝙ alij planete ⁊ stelle aliq̄n̄ iuuāt v̄tutē ⁊ op⁹ solis q̄ sil'ia sūt eis: aln̄ ꝑ eēntiā ⁊ aln̄ ꝑ accn̄s. per eēntiā: qm̄ aliqs pl'ta vl̄ stella fuerit talis nāe ꝙ opet̄ op⁹ tl'e q̄le illđ solis ꝑ accn̄s qn̄ ī loco fuerit: vbi v̄t⁹ sua hēat vī maiorē. Et eaꝝ ē aliq̄ ꝯriās op⁹ solis ⁊ minuēs v̄tutē suā. Sil'r ꝑ eēntiā aut ꝑ accn̄s: ꝑ eēntiā qn̄ nā sua fuerit nāe solis ꝯria: tūc ꝯriat op⁹ solis: sic̄ ē saturn⁹. ꝑ accn̄s qn̄ in loco fuerit aliq̄ ꝙ possit minuere đ v̄tute sol'. hoc. n. app̄ȝ ī luna magis ⁊ sepi⁹ q̄ȝ ī aliquo alioꝝ: q̄ꝛ ē m̄ltū circa terrā: sic̄ videm⁹ qn̄ ꝯiūgit̄ cū sole: ⁊ qn̄ dimidiat̄ ⁊ qn̄ ꝯplet̄. de alijs tn̄ planetis ⁊ stell' nō app̄ȝ hoc tm̄: nec sic sepe: q̄ꝛ hoc nō accidit nisi qn̄ appent vl̄ qn̄ abscōdūt̄: vl̄ qn̄ declināt ad aliquā p̄tē sepētrionis aut meridiei: au t occidēt aut oriētis. Et q̄ꝛ p̄tbo. ōdit ꝑ h̄ v̄ba đmr̄atōz opū planetaꝝ: ꝑ h̄ eadē ōn̄dit nob̄ viā q̄ scire possum⁹: c⁹ ꝯpl'onis ē q̄lȝ plāeta ꝑ se ⁊ q̄lȝ stella ꝑ expientiā ⁊ aspectū. ⁊ qn̄ expiri voluerim⁹ qđ opāt̄ v̄t⁹ cuiuslȝ eaꝝ ꝑ se: expiemur hoc respcū sol' ⁊ lūe: q̄ꝛ iā ꝑ certo scim⁹ c⁹ ꝯpl'onis sūt isti duo: qm̄ res ē q̄ visibil'r app̄ȝ. ⁊ cū đ vna sciuerim⁹: poterim⁹ scire đ alijs. hoc mō ispiciēdo qn̄ secū se aspicit vl̄ iūgit̄ si v̄t⁹ sua crescit vl̄ minuit̄ studēdo ī h̄ nō paꝝ s̄ȝ m̄ltū. ⁊ qn̄ hoc sꝑ cū ispexerim⁹ iuēiem⁹ eē veꝝ: erim⁹ certi đ eo qđ iuenerim⁹: ⁊ hēbim⁹ viā ad iueniēdū id qđ postea subseq̄t̄. Vbi gr̄a: si inuenerim⁹ v̄tutē alic⁹ pl'e q augeat ī calore quē facit sol: ⁊ qui minuat đ hūiditate quā facit luna: ⁊ videbim⁹ ꝙ ipē pl' a vl̄ stella: minuit đ frigore ⁊ auget đ siccitate: ⁊ experiemur t hoc multotiēs ī ea: certi erim⁹ ꝙ ipē pl'a vl̄ stella opāt̄ calorēz et siccitatē. ꝑ hāc. n. viā iuenerūt phyci v̄ittāē oīs ꝯmixtionis ⁊ medicīe ī ꝯpatōe caloris hoīs nālis. Nūc āt dedit p̄tbo. expositōem directe volētib⁹ scire hāc sciāz: vt si voluerit accipe regl'as libroꝝ h⁹ scīe: sic̄ posite sūt ī eis ꝑ sapientes ātiq̄s: pn̄t eas accipere. ⁊ si hoc ꝑ se experiri voluerit poterūt ꝑ hāc viā. Et postq̄ȝ ista ē đmr̄o ꝙ h̄scia ē v̄a firmior eē non posset.

Qm̄ igit̄ ita se stellaꝝ op⁹ h̄ȝ: necesse ē vt qđ suis opāt̄ motib⁹ n̄ solū ī māifestis appeat. veꝝ ēt ī p̄ricipio ort⁹ seminū ⁊ fructuuȝ vt forme eaꝝ q̄ȝ modi s̄m aeris q̄litates ī ipa hora designent̄.

Et ē nec̄iuȝ postq̄ȝ hoc appet đ opib⁹ istaꝝ reꝝ hoc mō qđ n̄ opent̄ solūmō res istas ꝑ mot⁹ suos ī reb⁹ q̄s videm⁹ ⁊ sētim⁹ s̄ȝ ēt opāt ī oīb⁹ reb⁹ viuētib⁹ ⁊ dātibus semē ⁊ fructū. h̄ mō ꝙ generāt̄ ⁊ formant s̄ȝ statū aeris eas ꝯp̄hēdentis

gualisc̄uq3 manerie sit hoc ⁊ quo tp̄e.

¶ Jam dederat nob̄ gn̄ale dc̄m ptholemeus ꝙ id qd̄ opant̄
stelle opāt̄ i reb⁹ oib⁹ q̄ sūt iter nos pp mutationē quā faci
unt p̄mo i aere: qꝛ pp virtutē ip̄az veniētē ab eis i aere opā
tur tā bn̄ sic̄ i terra i aqs fūositatibus mineris vegetabilib⁹
⁊ aialib⁹. nc̄ āt pp h̄ suū dc̄m vl̄t facere nos rē aliā itelligere
sp̄aliorē ⁊ magis ꝓpā vl̄t. n. mr̄are nobis virtutē cuiusl3 p̄n
cipij. Nā p p̄ma recipit p̄ ɔplōnē aliquā ex ɔmixtōe q̄ fit in
aere pp mutationē ⁊ virtutē stellaꝝ. ⁊ fm h̄ gn̄ant̄ ⁊ formā
tur. ⁊ suba d̄ q̄ fit illd̄ al' recipit virtutē ⁊ ɔplōnē talem. Et
māifestū ē ꝙ v̄tutes aīe ⁊ oīa ei⁹ opa sequūt̄ sēp ɔplōnē cor
poris sic̄ oñdit p̄mit⁹ Arist. ⁊ postea ptholeme⁹ ⁊ h̄ idez acci
dit i oībus alijs p̄ncipijs reꝝ oīuz q̄ p̄ncipiū hn̄t ⁊ ē ēt mani
festū ꝙ cū illa v̄tute quā recipit res p̄nci° suo remanebit do
nec durabit: vn̄ postq̄ ita ē itelligim⁹ opa stellaꝝ eē i duob⁹
manerieb⁹. vna id qd̄ p̄ncipiū rei opat̄. Alia id qd̄ opat̄ post
p̄nci^m: ⁊ id qd̄ recipit res i p̄nci° remanet secū donec durat.
Sz id qd̄ accit ei p⁹ p̄n^m n̄ durat ei nisi aliq̊ tp̄e ⁊ postea d̄strn
itur. Pee h̄. n. v̄ba pthole. certitudinem natitatum ⁊ omnis
p̄ncipij ꝓbat.

¶ Jnde ē ꝙ p plura exp̄ti sūt agricl̄tores ac peco
rū custodes: i hora coit⁹ aialiū: seminūq3 ꝓiecti
onis qd̄ ide futurū sit p vētoꝝ flat⁹ d̄p̄hendunt.

¶ Et fm hoc laboratores ⁊ pastores q̄ magis q̄
alij ispiciūt intelligūt hora q̄ masculus iungit̄ cū
femia ⁊ hora q̄ sp̄git̄ semē qd accidet in hac gn̄a
tiōe per ventos hora ip̄a currentes.

¶ Ptholeme⁹ nō tenuit se cōtētū d̄mr̄ando nobis p argum̄
ta id qd̄ mr̄auit solū mō. Sz h̄ voluit affirmare ⁊ certificar̄
p res q̄s ppl's nouit vt certi scim⁹ ⁊ itelligam⁹ vi magnā quā
hn̄t p̄nci^a reꝝ: qꝛ laboratores ⁊ pastores q magis ispiciūt s̄
cut moni⁹ q fecit librū vnū d̄ agricultura. iz. tractatuū mul
tū bonū mirabilē ⁊ valde ɔpletū. Et sil'r sapiētes ātiq q fece
rūt alios libros d̄ hac rōne tales q̄l' ē iste. Jntelligūt pp ven
tos currētes hora q̄ masculus iūgit̄ cū femia: ⁊ qn̄ plātāt vl'
semināt qd accidet huic gn̄oni. Qd̄ āt dic̄ d̄ vētis currētib⁹
dicit pp mutationē q̄ accit i aere pp v̄tutē stellaꝝ. qꝛ vēti nō
sūt nisi ꝓpter fūositates q̄ fiūt i aere ⁊ ꝓpter motuz aeris. ⁊
hec duo nō fiūt nisi per v̄tutes stellaꝝ q̄ i aere ɔmiscētur.

¶ Gn̄al'r ēt cognoscim⁹ ꝙ res vl'es q̄ p sol' ⁊ lūe
nec n̄ stellaꝝ figuras d̄clarāt̄. plane s̄t et aperte.
H⁹ eteni artis exp̄tores eoꝝ ꝓnosticatiōes solis
frequenter experimentis agnoscunt.

¶ Et gn̄al'r videmus ꝙ res vl'es eas quas intelli
gim⁹ a p̄ticipatiōe solis ⁊ lune ac stellaꝝ i figuris
s̄t māifeste ml'tuz ⁊ app̄ēt visibil'r ita ꝙ eas pn̄t
scire ⁊ intelligere ꝓpter pl'imas ꝓnosticationes
ml'ti q nihil sciūt d̄ scia nec nā solūmō p ispiciēdo
in reb⁹ et ꝓpter exp̄ientiā quā alij habuerunt.

¶ Dicit ꝙ radices h⁹ scie s̄t adeo manifeste ꝙ ppl'ares nihil
sciētes d̄ scia sciūt ⁊ itelligūt eas ispiciēdo ⁊ exp̄iēdo eas. pz
ex h̄ igr̄ q̄to magis scire d̄beāt sapiētes: q res nāles scire stu
dēt sic̄ phi ⁊ physici.

¶ Jlli quoq3 stellaꝝ effect⁹ q maximis virib⁹ ac
cidūt: et qui nāl'r euenire ɔsueuēt ab iperitis im
mo ēt et a quib⁹ aialiū ꝓnosticāt̄. Quāpl'ima nā
q3 aialia tēpoꝝ āni variatiōes vētoꝝq3 mutatōes
qui aulia vocāt̄ significare videmus.

¶ Et opa q̄ veniūt a vi maiori ⁊ currūt ordiatiōe
ꝑpetua sciūt an̄q̄ accidāt nescij p̄plares. Et di
co magis ꝙ hec itelligunt aialia multa q̄m aialia
ml'ta mr̄ant mutatiōez tp̄uz āni et diuersitatem

ventoruz qui animales sunt dicti.

¶ Jā dixerat nob̄ ꝙ vnusq̄sq3 ppl'aris q̄liscūq3 sit p̄t scire h⁹
artis ⁊ scie rōnes aliquātulū ispiciendo i eis. Mlto igit̄ ma
gis sapiētes q sciūt reꝝ nās nā stellaꝝ opa q̄to fortiora sūt
currētia ordiatiōe ꝑpetua sic̄ vt⁹ sol'. pn̄t bn̄ itelligere nescij
ppl'ares. Satis q̊ magis illi q expiri volūt ⁊ aliq̄tulū i reb⁹
ispicere. ⁊ nō isti solūmō h̄ itelligūt sz ēt aialia ml'ta ⁊ ea que
mutāt se de vno loco i aliū ⁊ morāt̄ q̊libz tp̄e loco certo sic̄
grues. Sil'r aialia q̄ gn̄ant tp̄e scito sicut turtures. Et aialia q̄
p̄parāt victū suū vno tp̄e ꝓ alio: sic̄ apes ⁊ formice h̄ totum
docet nos ꝙ aialia ml'ta itelligūt ⁊ cognoscūt mutationes
tp̄uz āni q̄s fac̄ sol. videm⁹ ēt ꝙ nescij ppl'ares ⁊ ml'ta aialia
muta itelligūt diuersitatē cursus vētoꝝ q dci sūt aiales: qꝛ
hij vēti sp currūt i estate ex p̄te septētriōis p mediū diē: ⁊ ē
cirti⁹ currēs qn̄z magis ⁊ qn̄z min⁹ fz p̄ticipationē quā hn̄t
stelle cū sole. h̄. n. itelligūt ml'ta aialia muta. ⁊ h̄ mō sūt alij
vēti q s̄t ꝓprij ꝓ q̊libz tp̄e āni: qꝛ vnusq̄q3 eoꝝ currit pp viz
cursus sol': ⁊ augm̄^m ⁊ d̄crem̄^m cuiusl3 eoꝝ n̄ fiūt nisi pp p̄tici
pationē aliaꝝ stellaꝝ cū sole: vn̄ n̄ itelligūt h̄ nisi sciētes v̄tu
tes stellaꝝ hn̄tiū participationē i figura cū sole.

¶ Qd̄ qꝛ haꝝ significatiōuz occasio frequēti⁹ est
sol' ɔtigere n̄ dubitam⁹. Ea vero q̄ miorib⁹ acci
dūt virib⁹ n̄ nisi a frequēter exp̄tis ꝓnosticāt̄: ve
lut a nautis indiuidue mutatiōes hyemalis aeris
et lōgioris temporis ventus.

¶ Rō pp quā vicit hec virt⁹ ē sol: tn̄ opa vēiētia p
aliā viz minorē ista pn̄t ide ꝓnosticatōes intellige
re q mltēi eis appoluerit et ml'totiēs exp̄ti fuerit
sic̄ marinarij q sciūt p̄ticulares mot⁹ accidētes i
aere hyemali et vētos currentes per cursus ma
gis a longo tempore.

¶ Ptholomeus glosat nobis p hec verba dictuz quod ante
dixit dicēs ꝙ ratio propter quā nesci⁹ populus ⁊ aialia mu
ta itelligūt mutatiōes magnas eūtes ordinate ē vis magna
sol' vincēs i cōmixtiōe q̄ fit ꝓpter diūctōez virtutū stellarū
⁊ pp hoc mutatiōes q̄ fiūt p aliā viz minorē illa solis neque
unt itelligere nisi q multotiēs ibi isperit ⁊ exp̄ti fuerit lō
go tp̄e sicut marinarij q sciūt pp cursū stellaꝝ id qd̄ accidet
i aere hiemali de augm̄° vel d̄crem̄° ip̄i⁹. Et sil' id qd̄ accidet
i vētis a longo tp̄e veniētib⁹: h̄. n. scire poteris a marinarijs
eūtib⁹ sup mare: ⁊ maxie ab illis q hn̄t vitam i mari idie.

¶ Hec āt p lune: fixaꝝq3 stellaꝝ cum sole figuras
euenire manifestum est.

¶ Et hoc q̄ñ eis cōtingit pp p̄ticipationē quam
luna ⁊ stelle fixe hn̄t cum sole in figura.

¶ Ul't dīe ꝙ mariarij pp exp̄iētiā lōgi tp̄is sciūt ꝙ mutatio
nes p̄ticl'ares i aere accidētes fiūt oēs pp p̄ticipationē lūe ⁊
stellaꝝ fixaꝝ cū sole i q̄libz figura. Et qꝛ h̄ dc̄m vl' v̄bū seq̄t̄
illa v̄ba p̄dicta. Dicim⁹ ꝙ sil'r laboratores faciūt ⁊ pastores.

¶ At qꝛ stellaꝝ loca rerūq3 p̄dictaꝝ horas ⁊ erra
ticaꝝ stellaꝝ mot⁹ q plurimū p̄factoꝝ iuuāt sciaz
ignoranere multotiēs in hac scia decepti sunt.

¶ Et qꝛ isti nō hn̄t vi itellect⁹ sic magnā ꝙ sciant
loca stellaꝝ: ⁊ tp̄a reꝝ q̄s dixim⁹ certificare: nec
s̄t h⁹ exp̄ti ɔplete: nec p sēsū curs⁹: nec p pl'as erra
ticos ꝙ ē res q̄ dat magnū auxiliū i sciēdo res q̄s di
xim⁹: accit eis ⁊ errare ml'totiēs i reb⁹ istis sciēdis

¶ Uult dicere ꝙ laboratores ⁊ pastores marinarij ⁊ ceteri
oēs qb⁹ expedit experirij res dixit qꝛ nesciūt cursū solis ⁊ lu
ne ⁊ alioꝝ plāetaꝝ ⁊ stellaꝝ fixaꝝ: nec de figura nec de alijs
manerieb⁹: nec experti fuerūt hoc multotiens vt debebant.
nec sciūt v̄tutes ⁊ opera plāetaꝝ erraticoꝝ: nec eoꝝ cursū q
i operādo hn̄t viz multū maiorē q̄ stelle fixe accidit eos er

rare multotiẽs i ꝓnosticationib⁹ q̃s scire debẽt per stellas. Et si hoc sciuissẽt cõplete possẽt scire res ꝑticulares debẽtes accidere i eis q̃ eos scire oportet.

¶ Qḋ cũ ita sit: si qs oĩuꝫ stellaꝝ ⁊ sol' lũeqꝫ motꝰ notitiã habuerit: ita vt loca ⁊ horas: i qb⁹ eaꝝ figure formãt veraciter agnoscat: suaꝝqꝫ ẽt naturaꝝ q̃s ꝑ mltoꝝ expimẽta tẽpoꝝ didicerit ñ obliuiscat: lꝫ eaꝝ substãtiales naturas nesciuerit: sed quos opãt effectꝰ agnouerit: vt solẽ calefacere: lunã hũectare ⁊ in ceteris silr fueritqꝫ fortis ad hoc sciẽdũ mõ naturali: ⁊ i hoꝝ ɔmixtiõe significatiõis modũ bona ꝺp̄hẽderit extimatione.

¶ Et postq̃ ita ẽ q̃res ꝓhibebit ei q nouit motũ stellaꝝ oĩuꝫ ⁊ sol' ⁊ lũe ita ꝙ nihil sibi ꝺficiat isciẽdo loca ⁊ tpa i qb⁹ eis figure accidũt: ⁊ nouit naturã cuiuslꝫ eoꝝ ꝺm rõne sapiẽtũ ãtiquoꝝ q hᵒ lõgis tpib⁹ ⁊ mltotiẽs sũt expti. vñ⁹. s. post aliũ q̃uã q̃ꝫ nesciat naꝫ sbstãtie: sciat tñ ꝩtutẽ lũe cũ q̃ opat sic nouit hõ ꝙ virt⁹ sol' est calõ et virt⁹ lũe hꝫ moliciẽ: ⁊ h̄ mõ sciat virtutes aliaꝝ stellaꝝ ⁊ hẽat posse sciendi res istas ꝺꝫ naꝫ: ⁊ p̄t sciꝛ ꝑ sẽsũ bonũ q habeat ꝓprietates reꝝ q̃ fiũt ꝑ ɔmixtiõeꝫ toti⁹ istius: qm̃ oñdet res q̃ hñt ɔtigere quolibet tpe.

¶ Res q̃ fuerũt expimẽtate ⁊ scite ꝓbatiõe sũt quas alij experti fuerũt ꝓbauerũt ⁊ rectificauerũt ⁊ cõuenit ꝙ eaꝝ expellem⁹ expiẽtiã ⁊ rectificationẽ ⁊ quas alij ñ fuerunt experti ꝑ se cõuenit nos dicere ꝙ eas sciuerũt ꝑ alioꝝ doctrinã. Et q̃ vita hoĩs ꝺtermiata ẽ i mõ ꝙ nõ sufficit ad ꝓbãdum res oẽs ꝑ se oportuit eũ scire ea q̃ ante eũ ceteri ꝓbauerũt de mrone illoꝝ q ea expti fuerũt. Pro eo ꝙ fructꝰ ⁊ ꝓficuũ qḋ inde põt hꝛi nõ tardeẽ. Et q̃ ꝓpositũ hꝰ sciẽ ẽ scire res q̃ future sũt ꝑ opa stellaꝝ sufficit hoĩem scire ꝩtutẽ q̃ opat q̃libet eaꝝ ⁊ opera q̃ fiũt ɔmixtiõe figuraꝝ suaꝝ. Scire tamẽ causaꝝ subẽ nõ est astrologi sꝫ p̄hĩs de naturi scire volẽtis. Qḋ ãt dixit ptolomeꝰ ꝺ illo q hꝫ posse sciẽdi res istas: ꝺꝫ nãꝫ vlt dicere ꝙ ille q p̄t scire ꝑ se vl' ꝑ alios ꝺꝫ ꝩtutes nãles qb⁹ stelle opa sua faciũt q̃ ꝩtutes sũt. 4. q̃litates q̃ fiũt i aere nos cõtinẽte: s. calor. frigiditas. hũiditas. ⁊ siccitas. põt oĩa alia q̃ sũt de ista sciã scire. Et tñ añ itelliges qñ glosabim⁹ ꝩba q̃ dicet postq̃ hoc ita ẽ. Et ꝙ dixit ꝙ poterit scire ꝑ bonũ sensuꝫ que hẽat ꝓprietates reꝝ q̃ fiũt ꝑ ɔmixtionẽ hui⁹ toti⁹. vult dicere ꝙ hõ q scire poterit ꝑ ɔplõẽs ꝩtutes stellaꝝ põt scire ꝑ ɔmixtionem ɔplonuꝫ ꝩtutẽ q̃ venire põt ab alijs: q̃ ꝩtutes sue ɔmiscẽt ꝓpter figuras: ⁊ q h̄ bene sciũt nihil est qḋ possꝫ eos disturbare qn sciãt ea q̃ hñt stelle q̃libꝫ tpe opari.

¶ Quid euꝫ. n. ꝓhibere poterit qn ita sẽp agscat futuras aeris mutatiões: vt eũ nũc calidiorẽ: nũc hũidiorẽ fore p̄dicat. Poterit itẽ ꝑ aeris q̃litates oĩum hoĩum nãꝝ q̃litates ꝺp̄hẽdere sic vt corporis aĩeqꝫ q̃litates ita ⁊ ita euenire dignoscat: ⁊ futura eaꝝ in certis horis accidẽda ꝺp̄hẽdat. Qui ẽt cũ aer ãbiens corpoꝝqꝫ nã sic ⁊ sic se habuerit saluti corpoꝝqꝫ melior actioni conneniens esse ꝓnosticabit. Cũqꝫ ɔtrariũ fuerit iudicabit ɔtrariũ.

¶ Pro ꝺmĩando ꝓprĩaſ mutiatões aeris: ⁊ dicẽdo ꝙ erit calidior aut frigidior. Et poterit scire cuiuslꝫ persone ɔplonẽ ꝓpriã a statu aeris nos ɔtiente. ⁊ ꝑꝑ hᵒ sciet statũ cõpiſ ⁊ suoꝝ spirit q̃ũ: et sciet accñtia q̃ sibi accidẽt aliquib⁹ tpib⁹. Et qñ aer qui nos ɔtiet fuerit alicui⁹ maneriei ⁊ ɔplo cõporis fuerit alicui⁹ alteri⁹ erit ɔtrarꝰ ⁊ adiuuabit salutẽ corporis ad ipꝫ igrossãdum. ⁊ si alteri⁹ maneriei fuerit ñ erit hoĩai ɔueniẽs nec temperatꝰ.

¶ Uult dicere ꝙ astrologꝰ ẽ hõ q dicit ꝩtutes figuraꝝ q̃ fiũt ꝑꝑ motũ stellaꝝ ⁊ totũ aliḋ qḋ de eo dicit: ⁊ hꝫ posse sciẽdi ⁊ ꝺm̃randi mutatiões ꝑticulares q̃ hñt accidere in aere. Amplius hꝰ exẽplũ q̃ dicet h̄ vere futuro erit aer hũidior aut siccior eo qḋ solet eẽ. Et idẽ dicit de q̃libet die ꝙ tali die erit calidior aut frigidior aer de eo qḋ cõuenit eidẽ tpi: ⁊ ꝓpter h̄ scire poterit statũ cuiuslibet ꝑsone de qua ɔplexione fuerit ⁊ quoꝝ moꝝ erit ⁊ q̃ facta faciet: q̃ qñ sciuerit ꝩtutẽ cõplonis q̃ fiet i aere ꝑ ɔiũctionẽ ꝩtutũ stellaꝝ hora q̃ corpus formatur ⁊ firmaẽ i ipo vtꝰ aeris bñ dꝫ scire ea que accidẽt ipi corpori ꝺ salute vl' ifirmitate ⁊ id quod accidet ꝩtutib⁹ spirituũ ipi⁹ corporis ac moribus ⁊ factis suis: q̃ hec oĩa sequũt ɔplonẽ corpis sicut expti sũt ꝺm rõne recta p̄hi nãles ⁊ phisici. Itẽ scire poterit id qḋ accidet cuilibꝫ hoĩ q̃libꝫ tpe. q̃ qñ sciuerit ɔplonem alicꝰ hoĩs separati ⁊ sciuerit res q̃ accidere hñt i aere ⁊ ꝙ melãꝰ dñabiẽ i cerebro hꝰ hoĩs tali tpe: sciet ꝙ mores ipi⁹ hoĩs erũt illo tpe tales q̃les sũt hoĩs melãcolici. Cõuenit. n. te bñ ispicere i ꝩbis ptholemei q̃ dixit in h̄ loco. dicit ipa bñ itelligas ꝺꝫ ꝙ ea docem⁹ id facies de oĩb⁹ verbis q̃ dicet de mõ ꝙ itelligas ꝑte aliqd.

¶ Et p̄dictis igiẽ eoꝝqꝫ silib⁹ ad hoc opus nos ꝑuenire posse manifestum est.

¶ Per hec. n. q̃ dixim⁹ ⁊ alia talia poterim⁹ scire ꝙ hec sciã ẽ res cũ mõ ꝙ eã attigere poterim⁹.

¶ Ualde bonũ ꝩbũ dixit qñ dicit ꝙ poteri⁹ i eũ atigere qm̃ ꝑ viã q̃ scim⁹ al's scias q̃ sũt ꝺ naturis extracte sic medicia: ꝑ hãc eãdẽ possum⁹ sciam istã attigere: ⁊ hec ẽ via quã nos docuit. Hoc ãt ꝩbuꝫ qḋ dixit ẽ rñsio aliqb⁹ dicẽtib⁹ ꝙ hec scia nõ p̄t attigi ꝑ naturaꝫ nec rectificationem: nec expiẽdo res nisi ꝑ sõnia: aut ꝑ visiões seu ꝓp̄hias. Et ptholemeꝰ ꝑ h̄ ꝩba sic rñdet ⁊ dicit. bene p̄t eẽ verũ qḋ dicitis ꝙ ꝑ ꝓp̄hiaꝫ seu visiõeꝫ põt attigi hec scia. nos tñ possum⁹ eã attigere ꝑ viaꝫ nãꝝ ⁊ rectificaiõis ⁊ expiẽdi res. Et ego dico ꝙ si tu vis bñ itelligere hãc viam quã dixit ptholemꝰ ispice i libro galieñ quẽ fecꝰ ꝺ opionib⁹: ⁊ itelligas bñ id qḋ dixit ꝺ opiõib⁹ secte ⁊ expiẽtie. Hic. n. finiẽ q̃tũ locutꝰ fuit ptholem⁹ i hac scia ꝙ põt attigi. ab hinc ꝩo i antea loqueẽ i q̃titate quã inde hõ põt attigere ꝑponẽdo ꝩba q̃ huic ɔueniũt rõni.

¶ Qui hãc sciam culpãdã ⁊ postponendã eẽ dixere licꝫ friuolas aliq̃s tñ occasiões habuerunt.

¶ Illi eũ q eijciunt hac sciam dicentes ꝙ non põt attingi dãt rões ꝺꝫ nõ sũt recte.

¶ Postq̃ ptholemeꝰ mõstrauit ꝙ hec scia põt attigi ⁊ docuit nos viã q̃ possum⁹ eã attigere. vlt mõ destruere dcã eoꝝ q̃ dicũt ꝙ nõ ẽ res q̃ possit attigi i mõ ꝙ nulli supsit rõ qua possit contradicere huic scie.

¶ Quarũ pria ẽ eoꝝ magna deceptio q hãc auctitate nõ attẽdũt sciam. cũ eã ispicere grãdis sit industria mltis modis. Idqꝫ ɔplures opiati sũt fortuitu cõtingere cum hec scia vera fuerit.

¶ Et nos scim⁹ hoc istis rõnib⁹ q̃s dicem⁹. pria rõ q̃ errauerunt i hoc ẽ ꝙ ñ inspexerunt i hac scia nec multi studuerũt i ea sic ꝺbebãt qm̃ ẽ grãdis valde ⁊ multaꝝ viaꝝ ⁊ ꝑꝑ hoc crediderunt aliq ꝙ res q̃s certificat astrologi de hac arte casu accidant ⁊ fortuna.

¶ Dicit̄ ꝙ p^a rõ ꝓꝓ quā aliq crediderūt ꝙ h ars ñ possit attigi: ē: q2 aliqui astrologi ñ īspiciūt nec studēt ī ea: sicut ꝺeberēt: ⁊ trāseūt res q̄ sūt ī hac arte: qꝺ facere ñ ꝺeberēt: qm̄ ē ars grādis diuersaꝝ ⁊ mltaꝝ viaꝝ. q̄re ꝯuēit ī sciēdo eā: vt magn⁹ labor ⁊ studiū hēat̄. Et q2 aliqb⁹ in ea non studentibus vt debēt accidit erroribus mltis errare: illi q sic errare vidēt eos: credunt ꝙ res quas certificāt aliquādo: accidāt fortuna: ⁊ nõ recta nec firma huius artis radice.

¶ Hec āt hoꝝ occasio incõueniēs ē. eo ꝙ hec ꝺceptio nõ huius artis debilitate sed inspicientiū temeritate contingit.

¶ Hoc. n. ꝙ extimāt ñ ē veꝝ. ⁊ error quo errāt aliqui ī hac scia nõ ē ex artis ꝺbilitate: sꝫ eius q̄ se ītromittit de ea.

¶ Ptholeme⁹ ꝺstruit rõnem illoꝝ cū h ꝺcõ dicēs: ꝙ error q accidit aliqb⁹ astrologis nõ ē ex ꝺbilitate artꝭ: sꝫ ex pigritia ⁊ negligētia aliquoꝝ q se ītromittūt ꝺ ea. Et postq̄ est ita māifestū ē ꝙ ea q̄ certificāt̄ de hac arte nõ eueniūt casu: sꝫ ꝑ radices v̄as ⁊ certas reglās firmas: sic añ mõstrauit.

¶ Occasio vero scꝺa ē hec: sunt q̄ꝫ plimi qui vt multa lucrifacerent: alterius doctrine ꝓnosticatōeꝫ hñtes: eā huic ascripsere scie: a qbus mlti ꝺcepti ad hāc ipellebāt̄ opinionē: vt vi huius scie mlta ꝑdicerēt: ita vt in opinādo eius nature modum excederent.

¶ Alia vero rõ ē. q2 multi vt aliquid lucrent̄. accipiūt ꝓnosticatōes ab alia pte dicētes se scire ꝓnosticatōes ipas ꝑ hāc sciaꝫ. ⁊ ponūt ī sophysticatōeꝫ pplꝫ ⁊ errorē. faciūt eos credere ꝙ sciūt res futuras ⁊ mltas ⁊ miraclosas, ī tm̄ ꝙ trāseūt ad loq̄ndū ꝺ reb⁹ q̄ ñ sūt ꝺ nā ꝙ hõ possit eas scire.

¶ Hec ē rõ q̄ mlti credūt ꝙ h scia ñ pt attigi: ita ꝙ iuēim⁹ Caldeas ne dū ciuitates plēas hoīb⁹ q fingūt se scire artem astronomie: ⁊ mltum sūt elõgati ab ea: ⁊ ponūt ī sophysticatōeꝫ pplꝫ ⁊ errorē: faciētes eos credere ꝙ sciunt res mltas miraclosas ex his q̄ futura sūt: ⁊ sūt ītm̄ audaces ꝙ loquūtur ꝺ reb⁹ q̄ ñ sūt ꝺ nā ꝙ eas possit hūan⁹ attingē ītellect⁹. Et volo tibi dare exēplū de vno ex istis talib⁹ quē ego vidi. Uēit ad nos qdā q magnū ph̄ꝫ se tenebat: ⁊ dixit nob rões magnas: miror ꝺ vob quo estīatis de eo ꝙ cor leonis ꝓuēit ad. 15. grad leonis: ⁊ ñ exit ignis ꝺ leone q totū mundū cõburat. Ego vo tē cū ipꝫ audiui risi de eo. tñ aliȷ q ibi stabāt dixerūt: ꝯuēit vt ñ cures mltū de dicēdo talia v̄ba. Et qd vr̄ tibi qm̄ ꝺscēdit loq̄ndo ꝺ natītatib⁹ coꝝ q faciūt cronicas. q2 dixit ꝙ mercuri⁹ erat ī natītatib⁹ hoꝝ ī gradib⁹ q dcī sūt putei. ⁊ ꝓꝓ h ꝺm̄rat ꝙ aliqꝺ dānū erit ī intellectu. ⁊ h ē maior nescietas q̄ pt eē mltis rõnib⁹. vna: q2 grad⁹ putei sūt res ꝺbilior q̄ eē possꝫ. Scꝺa q2 sciaꝫ suā pōit ī malā famā ⁊ ītromittētes de ea. Tertia si hñ veꝝ eēt id qꝺ dixit possꝫ mercuri⁹ illꝺ īfortūiuꝫ ꝑdē aspcū alioꝝ planetaꝝ. ⁊ ego vellē scire vñ h didic̄ ⁊ accepit: aut quõ potuit hr̄e ꝺ h expiētiā siñ aliȷs q añ eū fuerūt. h. n. dictū assil̄at̄ ꝙ sit vnum fātasma ex his q̄ cognoscim⁹ ī aliȷs dcīs suis q2 forte īuenit mercuriū ī natitate sua vl̄ alteri⁹ ī gradu puteo īformatū. Scimus. n. ꝙ albumasar anteq̄ astronomiā legeret erat vnus ex illis q cronicas faciebāt. talē sic repim⁹ ī scripturis: ⁊ ꝓꝓ hoc credidit ꝙ oēs aliȷ q cronicas faciebāt talē hēbāt sēsū q̄lē ipe. Et quõ possꝫ h eē veꝝ ꝙ faciētes cronicas hr̄e debeāt ītellect⁹ defectū: q2 iā īuenim⁹ mltos coꝝ boni sēsus ⁊ ītellect⁹ ⁊ ab eis accepim⁹ doctrinas certas coꝝ q trāsiuerūt. Et vidi vnū scientē aliqd de scia astronomie q venit ad me vna die dicens mihi. ꝙ audiuit vnū. dicētē q se mltū ꝺ hac scia ꝑsciebat reꝫ quā nll̄s ꝺ mūdo scire possꝫ. Dixit. n. mihi hõ iste. quõ pōt qs scire qm̄ mars ītrat domū scꝺaꝫ natītatis alicui⁹ ꝙ ei furata erūt ꝓpa vestimēta ei⁹ sua ⁊ ñ aliȷ pāni: nec aliꝺ aucre. i. cēsus: cui ego dixi ꝙ h ē res quā hõ sic sepate scire ñ possꝫ ꝑ hāc artē: dixit mihi postea. socȷ nr̄i figūt se scire talē rē cū magno mēdacio. vñ ꝓ his talib⁹ aliq crediderūt ꝙ h scia attigi ñ pt: ⁊ eā ꝓpterea eiecerūt. Et tu ītelliges ꝙ mlti ꝓꝓ hāc rõeꝫ eiecerūt eā qm̄ leges fabl̄as libroꝝ quos fecerūt tales q̄les isti ꝓꝓ ꝯfanas. i. fast⁹: ⁊ vt se sapiētes ꝯñdāt. q nos īpedierūt cū v̄bis mltis ⁊ disturbauerūt ad v̄itatē sciēdā. Dico. n. ꝙ qm̄ viā multū ⁊ ꝑ mltos īuenio īpeditā ꝺ illa me exonero nec volo me trahere ad ipaꝫ: ⁊ oīo ꝯsulo tibi vt tuā sustineas volūtatē: nec velis laborare ī illis suis libris: nec ītromittere te de ipis: sꝫ applices mētē ⁊ studiū ī viaꝫ solūmõ ptholemei: qm̄ ē via recta ⁊ certa ⁊ res certificata ꝓbatōe argumētoꝝ ⁊ experiētia vera: ita ꝙ nullū dubiū ē ī ea.

¶ Quapropter hoc eoꝝ opus: multoꝝ fuit occasio vt non solū qꝺ ex ea nesciri pōt: veꝝ etiaꝫ qꝺ scibile est vilipenderent.

¶ Et ꝓꝓ hec q faciūt inuenerūt eoꝝ aliqui rõneꝫ qua possent ītelligere res huius sciētie: q̄ sūt ī natura: ꝙ hõ possit eas scire sine studēdo in eis: ⁊ ꝺiecerūt eas sicut deiecerunt res ipsas vanas extimando ꝙ omnes sunt vane.

¶ Dicit ꝙ talia fcā q̄lia fecerūt illi quos añ diximus: fecerūt studētes: q aliqd scire poterāt: eiecē hāc sciaꝫ. mltū q̄ magis illos q ꝺ studēdo ī eo volūtatē ñ hñt extiantib⁹ ipis: ꝙ qcqd dcīū ē ī hac arte sit totū de manerie fātasmatū: quos illi dixerūt. Et ego vidi aliquos studētes q aliqd scire poterāt: qbus hoc ꝯtigit. vidi. n. ex illis q studebāt ī libris miliarioꝝ ⁊ cētenarioꝝ ⁊ decēnariorum. ⁊ credebāt certū ⁊ verum esse quicqd locutus fuit ibi albumasar: ⁊ similes. et voluerunt hoc expiri ī reb⁹ ꝑteritis: ⁊ ibi nullā certitudinē īuenerūt. ⁊ ego dixi. magnū miꝝ ē ꝺ vob: q dimittis īspicere mot⁹ stellaꝝ ⁊ ꝯ̊nes magnas: ⁊ vultis scire ea q̄ futura sūt ꝑ nūeꝝ annoꝝ. q2 si hoc veꝝ eēt: ars astrono^c: ⁊ ea q̄ ꝑ stellas scire possum⁹: de eo qꝺ futuꝝ ē: nihil eēt. Credo ꝓ certo. n. ꝙ talia q̄lia sūt ista: sūt extra regulā h⁹ artis q̄ aliq extraxerūt vt ponerēt alios ī errorē. ⁊ vt sibi laudē attribuerēt ꝺ re ī q̄ v̄itas ñ ē. nā h oīa sūt res: ꝺ qb⁹ volūtatē hñt q eas audiūt. sic ꝺ fabulis. q̄ nūq̄ fuerūt: ⁊ credūt ꝙ sit magnū qd. Et ꝺ sophysticis q dñt rões q̄ sic eē appēt. ⁊ qm̄ hõ eas exq̄rit ī rectitudine ⁊ v̄itate: mēdaces īuenit eas oēs. ⁊ crediderūt eiusdē manerieī eē qcqd dictū ē ꝺ hac arte. ⁊ si isti q tales res nouas locuti fuerūt nõ extraxerūt eas: sꝫ crediderūt ꝙ eēnt v̄e: nescietas maior ē: q cõpilarūt ide libros: ⁊ ipleuerūt mēdaciȷs ꝑgamenos: cognoscēdo qualiter in mendaciȷs ⁊ vanitatibus expendebant tempus suū.

¶ Hec itē occasio velut ⁊ prima inconueniēs ē. Non. n. propter stultorum ignauiam vilipendenda est philosophia.

¶ Et ꝓpter hoc nõ ē rectū eiȷcere philosophiam ⁊ eā dimittere ꝓꝓ maliciam aliquorum: qui eaꝫ fingunt se scire.

¶ Dicit ꝙ hoc qꝺ extimāt aliq: ꝙ qcqd dictuꝫ ē ī hac scia est vni⁹ maneriei. nõ ē rectū nec ꝯuenit eē. qm̄ ī hac q hñ ī ea īspexerit: put ꝺꝫ nõ īueniet defectū aliquē. sꝫ ē defect⁹ ī illis q se fingūt ꝺ ea. ⁊ ponūt res ibi q̄ ñ sūt ꝺ ipa: nec ad ipaꝫ ptinēt. q2 sic ñ ꝯuenit vt ph̄ia sit ꝺpciata nec eiecta: malicia aliquorū: q se fingūt ꝺ ea. sil̄r nõ ꝯuenit vt hec deprecietur: nec eiȷciatur eadeꝫ ratione.

¶ Planū ē ēt sciaꝝ scrutatores bonos ⁊ accuratos qñqꝫ nõ ꝓpter ꝑdictas occasiōes decipi. sed ꝓpter eiusdē rei naturā suāqꝫ debilitatē. qm̄ rem

huic scie debitaꝫ attingere nequeunt.

¶ Oꝛ mãifestū ē ꝙ hõ q̃q̃ studeat ĩ sciētiis quadriuialibus cū volūtate magna: recte ⁊ toto posse suo: accidet sibi erroꝛ ĩ multis: nõ ꝓpter tales rõnes qualesq̃ diximꝰ: sꝫ ꝓpter naturã illiꝰ rei ĩ q̃ studet q̃ ē magna ĩ se: ⁊ multū ꝓpter debilitateꝫ hominis intellectus: q̃ oĩa q̃ sūt ĩ illa scia nequit attingere pro eo ꝙ est grandis valde.

¶ Postq̃ꝫ dixit rões q̃bꝰ crediderūt m̄lti: ꝙ h̄ scia nõ possit attingi: ⁊ destruxit opiones illas: qñ mr̄auit ꝙ defectꝰ quos inueniūt ĩ hac scia: ñ sūt ꝺ scia: sꝫ veniūt debilitate ĩtromittētiū se ꝺ ea. Et iã dixerat nob̄ añ h̄: ꝙ ĩ hac scia p̄t erroꝛ accidere ꝓpter mãm recipiētē ṽtutē stellarū: q̃ ñ ē firma: nꝫ stabil̄. ⁊ ꝙ ē graue m̄ltū scire ꝯplõnē q̃ fit ex ꝯiūctõe ṽtutū stellarū. nūc ãt vult h̄ dubiū destruere ⁊ oñdere nob: ꝙ erroꝛ iste nõ ē ꝓpter defectū q̃ sit ĩ nã scie. sꝫ ē ꝓ eo ꝙ res ē grauis m̄ltū ĩ se. ⁊ itellectꝰ hūanꝰ nõ hꝫ virtutē sic magnã: ꝙ possit itelligere res graues m̄ltū. q̃q̃ ipa ĩ se sit valde vera. put sunt scie q̃driuiales: q̃ꝛ q̃q̃ sint cūctis aliis artibꝰ vērioꝛes: ⁊ firmioꝛū demr̄ationū: q̃ꝛ nullꝰ fl̄m ibi eē põt. tñ multi p̄nt in his errare: nõ defectu scie: sꝫ ꝓpter grauitatē magnã ipius ⁊ debilitatē itellectꝰ hūani. Et postq̃ꝫ hoc accidit ĩ arismetrica: geometria: musica: ⁊ astrologia q̃driuiali. nõ ē mirū. si in astrologia iudicioꝛū accidat illud idem. ⁊ maxie q̃ꝛ materia nõ ē firma: nec stabilis. ⁊ ꝓpter grauitatē itelligēdi ꝯplõnē q̃ fit ex cõmixtiõe stellarū. Et postq̃ꝫ ita est erroꝛ q̃ accidet ĩ hac scia: nõ erit ꝓpter defectū ipiꝰ: sꝫ ꝓpter debilitatē itellectꝰ hūani: q̃ neq̃t attigere vt ꝯphēdat oēs res graues m̄ltū.

¶ Accidit itē g̃nal̄r ꝙ ad nullã q̃litatē istiꝰ materiei sciaꝫ veraciter ꝫ opiabil̄r ꝑuenimꝰ. Maxie ãt ad id q̃ꝺ ex m̄ltis dissilibusq̃ꝫ rebꝰ colligit̄.

¶ Et g̃nal̄r dico ꝙ statꝰ hꝰ materie dirigi nõ põt vt total̄r attigat̄ via certa multū ĩ q̃ua nõ sit dubiū aliq̃ꝺ: nisi subtilitate itellectꝰ aliquoꝛū q̃ p̄nt res ꝯsiderare acutius q̃ꝫ alii. ⁊ maxime in his q̃ cõposita sūt multarum ⁊ diuersarū rerū.

¶ Ptholemeꝰ docꝫ nos ĩ h̄ dcõ manerieb̄ꝰ artis di. ꝙ id totū q̃ꝺ scire possumꝰ ꝺ statu hꝰ mãe supioꝛis ꝑ hãc artē nõ dirigit̄ vt sciat̄ nisi subtilitate itellectꝰ vniꝰ magis q̃ꝫ alteriꝰ. ⁊ subtili ꝯsideratõe aliquoꝛū. q̃ꝛ mã ista nõ sp̄ ĩ vno statu cõsistit: nec ē firma. ⁊ hoc idē docuit nos hypocras in phyca: qñ dixit tp̄s eē acutū. voluit dicere: mã ista nõ ē lõgo tp̄e ĩ vno statu. sꝫ cito mutat̄ ꝺ vna hoꝛa ĩ aliã. ¶ Q̃ꝺ ãt dixit ptholemeꝰ ĩ his q̃ cõposita sūt m̄ltis ⁊ diuersis rebꝰ: vult dicere ꝑꝑ sciaꝫ q̃ accepta ē ꝑꝑ ꝯiūctionē multarū virtutū ⁊ diuersaꝝ: ⁊ ꝓpter hoc ē graue multū itelligere ꝯplõnē certã: q̃ fit per res tales. sicut dixit hypocras iudiciū eē graue. vult dicere: ꝙ oĩs res scita argum̄to nisi experiētia approbet̄: nõ ē adeo firma: ꝙ hõ ꝯsidere debeat opando ꝑ eã. In dicto ãt ptholemei sūt ṽba duo q̃ nos glosare oꝫ. ⁊ hec sūt. ꝯsiderare: ⁊ cogitare. ẜm antiquos logicos ē ĩ tribꝰ manerieb̄ꝰ. vna ē certa ĩ se ꝙ inde aliud eē non põt. vel circa hoc: q̃ꝛ hõ neq̃t scire ꝓ certo. sꝫ cogitat ꝙ ē ita. Alia ꝺ re q̃ ē m̄ltū lõge a ṽitate ⁊ certitudie. Alia ṽo maneries ē q̃ ē iter ãbas has. Uñ dico ꝙ cogitare q̃ꝺ hic dixit ptholemeꝰ: est illꝺ q̃ꝺ bñ ē circa ṽitatem illã ꝺ qua aliꝺ eē nõ põt. q̃ꝛ certitudo sua demr̄ata ē demr̄atõe dcã añ. Cõsiderationū vero ē alia bñ circa ṽitatē. ⁊ h̄ est oĩs res hñs regulã: q̃ eã ab erroꝛe custodit. sicut figura quã hõ facit ꝑ cõpassū ⁊ regulã maderi. nã cõpassū ⁊ regula faciunt figurã certã ꝯsideratõe: q̃q̃ nõ sit ꝑ dm̄rationē. Et alia ē q̃ ē lõge a ṽitate m̄ltū. ⁊ hec ē res accidēs fortuitu aliqñ de eo: q̃ꝺ hõ ꝯsiderat. Et ē alia q̃ ē iter has ambas. Cū autē ad id q̃ꝺ añ diximꝰ reuertemur: īuenies ꝙ ꝯsideratio hꝰ scie ē illꝺ q̃ꝺ ē bñ circa ṽitatē: qm̄ ē res q̃ adiūgit̄ scie ex ꝑte demr̄atõe certa. Et postq̃ꝫ ē ita. scia illa custodit ab oĩ erroꝛe: ⁊ qñ bñ ĩspexeris ĩ eo q̃ꝺ diximꝰ: īuenies: ꝙ ꝑ hãc maneriē de cogitare ⁊ ꝯsiderare: fit opatio oĩuꝫ sciarū: ⁊ ꝑserti ĩ phyce.

¶ Cõtingit ēt cū hoc ꝙ erraticarū stellarū figure ĩ antiq̃s formate tēpoꝛibꝰ sūt ille ꝑ quas nr̄oꝛum tp̄ꝝ figuras q̃ eis assimilãt̄ cõsideramus ⁊ super eaꝝ effectus. id q̃ꝺ p̄isce auctoꝛitatis viri reruꝫ ĩspectoꝛes ꝑ suoꝝ tp̄ꝝ figuras deprehēderūt iudicamus: q̃ nr̄is foꝛsan figuris multū vl̄ parum ꝓpter lõgas eaꝝ circuitiões assil̄ãt. Q̃ꝺ ãt he figure ꝓsus eis assimilent̄. ita vt q̃ in celis ⁊ q̃ in terris sūt: ad id q̃ꝺ tūc fuerãt reuertant̄: nequaq̃ꝫ est possibile: nec ab aliquo dici poterit: nisi q̃ stulte: deridendo ꝑfecte se id scire ꝯfiteat̄ q̃ꝺ a nullo vnq̃ꝫ ꝑfecte sciri potuit: vel qui se ad id ꝑuenisse dicat: ad cꝰ ꝑuētū nulliꝰ moꝛtal̄ vita suffecit.

¶ Et accidit sil̄r ĩ hoc q̃ꝺ eē põt: vt ꝑtitiões quas hñt planete per figuras ĩ opibus q̃ expimentata fuerūt tp̄ibus ãtiq̃s multū a longe: ⁊ nos iudicamus hꝫ ꝙ dixerūt sapiētes antiq̃ q̃ expti fuerūt: ⁊ ĩuenerūt sic eē: ⁊ assil̄ãt figuris nr̄i tp̄is: vna magis ⁊ alia minus ꝑꝑ lõgas reuolutões cursuū planetaꝝ q̃ fuerūt ab ide vsq̃ꝫ ad hoc tp̄s tñ assimilare id q̃ꝺ dixerūt ⁊ experti fuerūt sapientes antiq̃ illoꝝ tēpoꝝ figuris ⁊ opibus huius tēpoꝛis cõpleta silitudie: ĩ q̃ ñ sit diuersitas nec mutatio: ita ꝙ id totū q̃ꝺ ē ĩ celo cū eo toto q̃ꝺ ē in terra: sit reuersū ad ipm statū pꝛimū: res ē q̃ ñ põt eē nec potest aliq̃s se laudare ꝙ attigat: nec sciat rē ex illis q̃ cõplete attigi nõ p̄nt. nec ex his q̃s neq̃t attingere vita sua: q̃ꝛ vita hominis determinata ē.

¶ Postq̃ꝫ nos fecit itelligere: ꝙ res quas attigimꝰ ꝺ hac arte attigimꝰ ꝯsideratõe q̃ ē circa demr̄ationē. ⁊ ꝙ nõ deficit demr̄are eã eē: nisi q̃ꝛ mã nõ ē stabilis. vult nunc magis explanare volētibꝰ ꝯdicere huic arti: vt rõ nulla remaneat dicēs ita: ꝙ ea q̃ iudicamꝰ h̄ tp̄e ꝑ opa stellaꝝ ĩ mã q̃ nūc ē iuenta hēmus rectificatõibꝰ antiquoꝛū: ⁊ nõ ab alia ꝑte. ⁊ ꝑꝑ h̄ accidit ꝙ erit tal̄ ꝯstellatio ⁊ tal̄ mã: q̃ assil̄abūt̄ ill̄ q̃ fuerūt tp̄e sapiētū ãtiquoꝝ: vna magis: ⁊ alia minꝰ. ⁊ h̄ ꝑꝑ reuolutiões stellarū a lõgis tp̄ibꝰ veniētes. iuenire tñ talē mãꝫ ⁊ talē cõstellationē q̃lē ipaꝫ eandē quã certificauerūt sapiētes ãtiq̃: ita ꝙ nõ sit magis nec minꝰ: res ē q̃ eē nõ põt. nec hõ tota vita sua p̄t eã attigere. q̃ꝛ vita determiata ē. nec ꝑꝑ doctrinaꝫ alterã. ⁊ h̄ ñ ꝑꝑ erroꝛes q̃ cadūt ĩ doctris: ⁊ lõgis tp̄ibꝰ nõ cõuenit hoĩ ṽitatē peteti laudare se de talire: nisi ei qui vult se ostendere populo qui nihil intelligit sapientie. Et postq̃ꝫ ita est non est mirum si aliquis erroꝛ cadit in volendo equare res que sūt res ĩ hoc tp̄e ĩ celo ⁊ terra rebus q̃ fuerūt tp̄e antiquoꝝ sapientū a tã lõgis tp̄ibus vsq̃ꝫ nūc. Cū hoc aūt dicto destruxit opiones aliquoꝝ dicentiū. ꝙ res oēs redeūt ad caput tp̄ꝝ cognitoꝛū: cū talibus q̃lia alia vice fuerūt: nec plus nec minꝰ: sꝫ eedē vtiq̃ꝫ ipse. Et ceciderūt ĩ hūc erroꝛē ꝓpter lõgos cursus ⁊ multas reuolutões stellarū. q̃ꝛ cogitauerūt ꝙ sit nūerus cõis ãnoꝛū mūdi. ⁊ dierū cū q̃bus loca planetarū ⁊ stellarū certificari p̄nt. Et qñ ille complet̄ ꝙ oēs stelle erūt ad ipmmet pūctū reuerse. ⁊ ꝓpter hoc oēs res redibūt: vt sint tales q̃les fuerūt ⁊ ipsemet. In hūc. n. erroꝛeꝫ m̄l

ti aliquãdo ceciderũt. ⁊ astrologi multi tales. vt albumasar ⁊ alij multi. ⁊ tu itelliges si sciueris aliqd de arismetrica ꝙ hic est error magnus. Ego vo studui ꝑquirere nũerũ cõez. ꝙ hoc numerarẽ nũero scito: cũ quo possez tabulas ponere: vñ exirẽt dies sciti. ⁊ illum nõ potui inuenire.

¶ His etiã occasiõibus ꝑ quasdã horas ĩ iudicio rũ ꝓnosticatõe fallimur. qm̃ exẽplaria ꝑ que adi scimus: his qbus iudicamus nõ assimilãtur.

¶ Et ꝓpter hãc rõnez accidit error aliquando in alijs q̃ deberẽt eẽ ꝓ eo: ꝙ ea de quibus dederũt nobis sapiẽtes antiq exẽplũ: nõ pñt ad ipa eadez redire sine diuersitate aliq̃ pauca vel multa.

¶ Dico ꝙ hec vba apta sunt ⁊ non indigent glosa.

¶ Nã cũ aeris accidẽtia ĩ aere perscrutamur: ob hoc nobis repertu difficilia sũt. qm̃ occasionuz q̃ sũt ĩ aere grauis ẽ iuentio: ⁊ si que ꝑ celestia fuerint occasiões deprehẽdimus.

¶ Tamẽ rõ ꝓpter quã ꝓ inquirendo accñtia q̃ in aere ꝯtigũt ẽ graue itelligere ẽ. qr nõ accidit tal'i aere apparatꝰ cũ tali ꝯstellatõe q̃l' alia vice fuit.

¶ Hic docet nos ptholemeꝰ quõ non est mã stabilis nec firma. ⁊ docet nos sic ꝓbare debemꝰ quõ se põit sp in diuersis modis. Incipio. n. log ð eo qð accidit ĩ aere: qr res ẽ gnãlior. qm̃ ĩ aere accidũt res multe. ꝓ eo ꝙ opa corporũ superiorũ nõ recipiũtur ĩ quolz loco ð vna manerie. qr in aliquo loco erũt mõtes ĩ qbus vigẽt vẽti ꝓpter eorũ altitudinẽ. ⁊ ꝑꝑ hꝫ nõ poterit aer ille hr̃e calorẽ sic magnũ: aut ꝓpter fumosita tes q̃ eleuabũť ð hũiditatibus alicꝰ ciuitatis. vl' ꝑꝑ fetores corporũ mortuorũ. nã he sũt res tẽperiẽ aeris corrũpẽtes. ⁊ silia q̃ cõtingũt. Cõuenit ġ astrologo: vt ĩspiciat ĩ statu aeris anteq̃ iudicium proferat.

¶ Cũqz sup hoiuz natiuitatibus loqmur: ſm collectões viriũ rez multas ⁊ nõ friuolas ĩ hoc ꝑcipimus occasiões q̃ ẽt ꝑ se res variare ꝯpellũt.

¶ In dicẽdo ẽt ĩ natiuitatibus q̃ sũt ſꝫ ꝯplõnẽ virtutũ ĩ qlz re iuenimus ĩ eis rões nõ paucas: nec minores alijs qbus mutanť ꝓprietates eoz.

¶ Dicit ꝙ ĩ natiuitatibꝰ silr accidũt res multe disturbãtes eas ne recipiãt ð leui opa stellarũ ſꝫ ꝙ eis ꝯueiebat recipe.

¶ Seminũ nãqz dñe: mutationũ q̃litates multũ iuuant. quia cũz regio quelibet eiusdemqz regionis aer vnius eiusdẽqz sit modi: vnaq̃z seminuz dñia: ad sue spẽi ꝯpetẽtẽ formãdã imaginẽ vires optiet: velut hois ⁊ eq ceterarũq̃z bestiaz semẽ.

¶ Hoc ẽ qr maneries spmatis dat magnũ auxiliũ ĩ ꝓprietatibꝰ gñatõis: ꝓ eo ꝙ aer circũdat villaz q̃ hꝫ orizõtẽ determiatã. Si ambo fuerit vniꝰ statꝰ q̃libet maneries spmatis vniuscuiqz ꝓ figurãdo formaz generalẽ ꝯueniẽtẽ cuilz spẽi. sicut ẽ spma hois ⁊ equi ⁊ omnium aliorum animalium.

¶ Uult dicere ꝙ oia q̃ sũt ꝑ eẽntiã ⁊ nãz vicũt. ĩ rebꝰ oĩbus. qm̃ id qð ẽ ꝑ eẽntiã nõ põt cãbiri nec mutari de sua nã. vbi gra. virtꝰ q̃ ẽ ĩ spermate ꝑ eẽntiã ẽ vt faciat formã ꝯuenientẽ solũmõ spẽi ð q̃ ẽ ⁊ de spermate hois negt forma fieri nisi hois. ⁊ de illo eq. negt forma fieri nisi eq. ⁊ sic ð ceteri aialibus. ⁊ silr de seminibꝰ vegetabiliuz. ⁊ oĩbꝰ alijs nãlibus: ꝙ vnũqðqz eoz recipit: al's respicit forma eoruz nãlem q̃ toti eidẽ tñ accidẽtia q̃ ꝯtingũt spmati cuiuslibet corporis illiꝰ spẽi. nõ coutigũt spmati ꝑ eẽntiã: ſꝫ accidũt ⁊ ꝯformãť secũ vi virtutũ stellarũ ĩ villa ⁊ oriçõta: illa vbi fuit. ⁊ ſm statũ aeris ⁊ loci illius.

¶ Ortuum item loca res magna cõuertunt mutatione.

¶ Et loca generationis mutant res que generantur in illis mutatione non parua.

¶ Uult dicere ꝙ ĩ locis ĩ qbꝰ fiet gñatio. sic sũt terre nigrorũ. oẽs q generabũť ĩ eis habebũt redire ad gñatione ipsazꝰ paulatĩ. s. ad colorẽ terre nigroz: q̃zq̃z fuerit de albis. ⁊ si hõ niger valde gñabitur ĩ terra multũ frigida vbi sũt hoies albi: hẽbit redire ad ipaz gñationẽ aliaz. paulatĩ. ⁊ ita cõtingit ĩ silibus illð idẽ. Et postq̃z ẽ ita manifestũ ẽ ꝙ calor paulatĩ a spmate remoueť. nec ĩ eo remanet nisi id qð hꝫ ꝑ eẽntiam ⁊ nãm. ⁊ hec ẽ vtus gñatõis solũmõ. Cõuenit nobis ĩspicere ad generationẽ cꝰ ẽ natꝰ ⁊ ad spma vñ descẽdit. ⁊ ad locũ in quo natꝰ fuit. ⁊ postea poterimꝰ iudicare. hoc enim magis exponit in eo qð sequitur.

¶ Cũ semina eteni vnius fuerit spẽi dñe: velut hominũ semẽ. ⁊ aerũ itẽ q̃litates eedẽ extiterit. multas ac magnas ĩ corpe ⁊ aia q̃litates drñtes sortientur nascentes ſm regionum in quibus nascũtur differentias.

¶ Et qñ fuerit maneries spmatis illius gñatiõis vnius modi. sicut spma hois: ⁊ fuerit status aeris circũdãtis eiusdem maneriei accidẽt natis diuersitates magne ĩ corpibus ⁊ spmatibus ſm diuersitatẽ regionum in quibus nascuntur.

¶ Uerbi gra. ille q nasciť ĩ oriẽte erit diuersus ĩ corpe ⁊ spũ: ab eo q nasciť ĩ occidẽte. q̃uis cõstellatio ãbaz natiuitatũ sit vna. ⁊ hoc est ꝓpter accidentia pertinentia ad q̃libet regionẽ q̃ cum spermate cuiuslibet formantur. In alijs autez rebus naturalibus inuenies istud idem.

¶ Tibi quoqz atqz mores diuersi eoz ĩdiuiduas alterationes futuras vtcũqz iuuabunt.

¶ Amplius cũ hec cibaria et mores quibus vtũtur: qlz q diuersi nõ fuerit adiuuãt vna pte.

¶ Hoc aũt videbis visibilr: qñ ĩ moribꝰ hoium ĩspexeris. ⁊ cibarijs qbꝰ vtũť. qm̃ ĩ illis q cibarijs colericis vtũť: fit colera: ⁊ trahũť mores ⁊ cõpl'ones earũ: sicut hoium colericorũ. ⁊ ĩ illis q vtũť cibarijs facientibꝰ melãcoliã ꝯpl'ones ⁊ mores trahũť versus illos melãcolicorũ. ⁊ ĩ ceteris cõplexiõibꝰ illud idem. ⁊ ideo mores contingunt. qr illi q morãť ⁊ vita hñt cũ bonis: q̃uis malus sit ꝑ nãm: trahitur versus bonũ illorũ. ⁊ ꝯtrariũ de cõuerso. hoc eni totuz ⁊ rõnem ꝑꝑ quã ẽ: iuenies aperte ĩ libris sapientuz antiquorum.

¶ At cũ oia neq̃qz occasiõibus q̃ ĩ aere se concordauerit lz magna sit vis aeris q ĩ eẽ harũ rerũ ſm ꝙ sũt grãdis ẽ magni iuuaminis occasio si ab eis nõ iuuãtur hi qui per superorũ solũmõ motus ꝓnosticantur: et qui per eos tm̃: id qð ꝑfecte scire nequeũt iuestigãt quãdoqz fallenter.

¶ Et si se nõ cõcordauerit quelibet earũ reruz venientiũ ꝑ aerẽ circũdãtẽ: ꝓ eo ꝙ virtus aeris est magna valde: q̃uis aer det viz magna: et auxiliũ multũ magnũ: vt res ipse sunt: ꝓut sũt. et aerẽ res iste nõ iuuerit accidet dubiũ et error cuicuqz volẽti ꝑ modũ superiorũ corporũ solũmodo iudicare et esset hõ q vellet res scire que per se comple te sciri non possunt.

¶ Ptholemeus dicit hic: ꝙ si homo nō inuerit opera stellarū q̄ in aere fiūt: operant̄ cū statu ꝯueniēte: generi: regioni: spēi: cibarijs ꝛ moribus: accidet sibi error qn̄ voluerit iudicare. Et ꝓpter hoc dixit. aer q̄ circūdat pro eo qđ ante dixit. ꝙ virtutū stellarum cōiūctio ꝛ opera sua primo sunt ī aere. Et postq̄ȝ ē ita manifestū. qđ nobis cōuenit: qn̄ bene ꝑ hāc scientiam certificare voluerim⁹: vt semꝑ stellaꝝ opera cū rebus generalibus adiungamus. ꝛ ꝙ in quālibet eaꝝ aspiciamus bene de mō: ꝙ nō dicamus de nigro qui est filius nigri ꝙ est albus: ꝑ eo ꝙ ꝯstellatio natiuitatis demōstrat ꝙ debeat eē albus: tn̄ debemus dicere ꝙ ē minus niger q̄ȝ esse deberet. nec debemus dicere: ꝙ ille qui vtitur cum latronibus ē bō pacis: ꝑ eo ꝙ h̄ natiuitas sua demr̄at. sȝ debemus dicere: ꝙ erit minus malus ceteris latronibus: donec eoꝝ societatē dimittat: ꝛ tūc ad naturā suā redibit: ꝛ ita debemus facere in omnibus alijs rebus generalibus ꝛ particularibus: in legibus ꝛ moribus gentium accidentibus.

¶ Quoniā igitur hoc ita est: nō q̄ꝛ quandoqȝ ī ea fallimur: tota vilipēdēda ē ꝛ destruēda hec sciā. sicut nautarū solertia: qui nauigādo frequēter errāt: a nobis nec vilipenditur nec repudiatur: sȝ ī ea magis attēti atqȝ solliciti manere debem⁹.

¶ Postq̄ȝ aūt res iste sūt in hac manerie: nō ꝯuenit nobis destruere totā hāc artē ꝓpter aliquem errorē qui ibi cadit aliquādo. sicut destruere non debemus magisteriū marinarioꝝ ī nauib⁹ dirigendis ꝓpter errorem qui ibi accidat: ꝛ ꝑ eo ꝙ multotiens accidat.

¶ Postq̄ȝ ptholemeus monstrauit ꝙ hec ars vera ē: ꝛ ꝯtradicentiū sibi opiniones destruxit: ꝛ docuit nobis loca ī q̄b⁹ debemus inspicere quādo nos voluerimus bene custodire ab errore. Dixit in hoc loco ī modo cōclusionis: ꝙ nō debemus destruere totā hanc artē ꝓpter aliquē paruū errorem qui ibi aliquādo cōtingit. ꝛ posuit diuisionē magnam inter hancartem ꝛ magisteriū marinariorum. ꝛ quando inspexerimus in hac arte: paucis vicibus accidet ibi error. ꝛ in magisterio nauiū multis. Et postq̄ȝ ita est: ꝯuenit vt sequamur ꝛ amemus hancartem iudicioꝝ magis q̄ȝ alias ꝓpter magnū ꝓficuū qđ iacet ī ea: ꝛ modicū errorē qui accidit quando bene inspexerimus in eadem.

¶ Pollicēt̄ nāqȝ nobis ardua atqȝ iestimabilia: ꝛ id ēt qđ ex ea attēdere poſſe ē n̄ dubitem⁹.

¶ Sed conuenit vt eam petamus ꝛ teneam⁹ ꝓ valde nobili: quia in ea sunt ꝓficua multa bona ꝛ miraculosa.

¶ Hec ꝓficua que dicit ptholemeus sūt: sicut custodia a nocumentis inimicoꝝ ab aere corrupto: ꝛ a caristia victualiū: qm̄ anteq̄ȝ accidant scimus res istas.

¶ Itē nō cōuenit vt per eā omnia: sed solū iuestigando iuestigem⁹. Necessariū quoqȝ dicim⁹ vt earum materias deprehēdamus: nec qđ non est idoneum interponamus.

¶ Et ꝓsequamur ea que sciri possunt ꝑ hāc artē. Et nō cōuenit similiter ꝑ hāc artē velle scire oīa: preter ea que ꝑ hoīem possunt attingi: ꝛ conuenit etiā nos velle id qđ est de pertinētia sua: ꝛ ꝙ nō applicemus ei id qđ non est de ea.

¶ Quod hic dicit glosa non eget.

¶ Sicut eni medicos cū infirmitatū occasiones: infirmorum qualitates querūt nō reprehēdim⁹: sic nobis molestū eē nō dȝ materias ꝛ regiōes: cibosqȝ ꝛ oīa q̄ ꝓterita sūt accn̄tia īuestigare.

¶ Et sicut non dislaudam⁹ phycos: cū inq̄runt quā rōne infirmitas euenit infirmo: ꝛ statū pertinentē ad eū. Similiter nobis nō cōuenit in hac arte renuere qm̄ petamus de generatiōe: regiōe: cibarijs: ꝛ oībus alijs accidētibus q̄ ꝯtigunt.

¶ Phyci adiuuant se multū in eo qđ eis scire cōuenit: inquirendo de vita qua vsus est infirmus: de loco vnde est: ꝛ ī oībus alijs q̄ ī physica dicta sūt. ꝛ de hoc nullus eos dislaudat: imo laudat illū qui efficacius hoc inquirit. Et postq̄ȝ ita ē in physica que est presens res: q̄ȝto magis in hac arte que est ꝓ sciendo ea que futura sunt: satis patet. igitur mirandum nō est si de generatione īquiritur. ꝛ de alijs q̄ ptholeme⁹ dixit.

¶ Capitulum tertium ad demonstrandum hui⁹ operis vtilitatem.

Qualiter stellarū ꝓnosticationes deprehendant̄. ꝛ ꝙ ea solūmodo accidentia q̄ corpori globū terre circundanti ꝛ que horum occasiōe hoīb⁹ accidūt: inotescāt: ꝛ ꝙ h̄ hoīuȝ accidētia corpori ꝛ anime eorūqȝ virib⁹: necnō ꝛ opibus: que a primis vsq̄ȝ ad extremos operati sunt annos: sint pertinētia. et q̄ sint que extrisecus accidunt: q̄ ꝓdictis naturaliter et ieuitabiliter adherent: vult quedā amoris cōnexio q̄ ē inter corp⁹ et substantiā: necnō et eius sociam: et vt cōnexio que interest anime eiusqȝ ꝓgeniei: atq̄ȝ dominio q̄ȝtūcunqȝ ex eis in ceteris continget horis: generaliter probatum est.

¶ Generaliter demōstrauimus qua manerie poterimus attingere ꝓnosticatiōes stellaꝝ. Sūma quidē totius qđ īde scire possum⁹: sūt accidētia que cōtingunt ī corpore qđ circūdāt. Et accidentia que cōtingunt hoībus hac solūmō rōne. Hec accn̄ia que contigūt hoībus sūt ea q̄ ꝑtinēt ad spiritū et ad corpus et ad virtutē ꝛ opa donec a principio et id qđ subsequet̄ post opera illi⁹ rei que operabat̄ ī eo ꝛ ī alijs tēporibus: et res que accidunt extra eas que hn̄t cuȝ rebus predictis participationeȝ naturalē et necessariā: sicut participatio q̄ est inter corpus et id qđ lucratur et sociam. Et participatio que est īter spirituȝ et generamētū et dn̄iū et res quas ide pōt hō hr̄e ꝑȝ tp̄a.

¶ Quicquid est in hoc dicto sūt ꝯclōnes eorū q̄ nos an̄ docuit. Nos aūt exponere volumus vnūqđq̄ȝ per se: vt h̄ melius ītelligas id qđ dixit: qua manerie poterim⁹ meli⁹ attingere ꝓnosticationes ꝑ stellas. vult dicere ꝙ iā docuit nos q̄ manerie poterimus scire ꝑ astronomiā res que future sūt. Et id qđ dixit. Sūma totius: qđ scire poterimus: sūt accidētia que cōtingūt ī corpore. qđ circūdant. vult dicere: ꝙ loc⁹ vnde veniunt sūt accidentia q̄ accidūt ī aere per opera stellarum. ꝛ accidētia que dixit cōtingere hoī hac rōne solūmō. vult dicere ꝙ res q̄ accidūt hoībus ꝓpter vim stellaꝝ non accidunt ꝓpter aliud: nisi ꝓpter opa q̄ stelle operant̄ ī aere

nos circūdāte:et ꝓpter ꝯmixtiōes virtutū stellarū q̄ i aere demōstrāẜ. Et hoc qḋ dixit ꝙ hec accñа q̄ cōtigūt hoibus sūt ea q̄ ꝑtiēt ad spūꝫ ⁊ ad corpꝰ ⁊ ad v̄tutes ⁊ opa donec a pricipio:vult dicere ꝙ accña q̄ hoibꝰ accidūt nō sī nisi ẜm māꝫ de q̄ gnāntur et cōplexionē q̄ formaẜ in eis ꝑꝑ cōmixtionem virtutū stellarū q̄ fit i aere hora q̄ gñati sī.et id qḋ dixit id qḋ seq̄ẜ hoc pꝰ tpa illiꝰ rei q̄ opabiẜ i eo et i tpibus. Uult dicere id qḋ seq̄neẜ corpꝰ hois ⁊ spūꝫ ꝑꝑ cōplexionē quā recipit a pricipio q꞉ cōplexiōes postea q̄ accidūt ñ possūt opari i eo alr̄ nisi i addēdo i ea vel solūmō mouēdo res q̄ accidūt extra eas q̄ hēnt cū rebꝰ p̄dictis ꝑticipatōem ñā lē et necessariā:vult dicere de rebꝰ q̄ sequūẜ corpꝰ ⁊ spiritū ex rebꝰ q̄ sūt extra eos. Et id qḋ dixit ꝑticipatō q̄ ē iter corpꝰ ⁊ id qḋ lucraẜ et sociā:vult dicere ꝓpter hauē vñ corpꝰ viuit et vxorē ⁊ filios q̄ sunt res qbꝰ corpꝰ se adiuuat.et ꝑticipatō q̄ ē iter spūꝫ generamentū ⁊ dominiū.vult dicere ꝙ postquā spūs ē gñator corpis cupit sp̄ qḋ remāeret forᵃ illa et postquā hec eadē remanere nō p̄t ꝙ remāeat alia talis sicut illa gñatōe ipiꝰ. Et spūs amat dñiū p eo qḋ itret i hominē ⁊ qḋ lucreẜ ꝑꝑ hūc honorē res oēs qbꝰ idiget.hꝰ.n.certitudinē itelliges a pietate quā ḋ filijs habemꝰ:q꞉ nālr̄ oēs amamꝰ:⁊ q꞉ mlт̄i vitā hēnt p posse ⁊ dñiū postulāᵒ:Et id qḋ dixit id qḋ ide p̄t hr̄e ẜꝫ tpa.vl̄t dicē id qḋ hō p̄t hēre ex istis rebꝰ q̄s dixit aliquo tpe et nō alio sicut ē mulier quā hō hēre nō p̄t donec sit i etate:hec āt oia vsqꝫ hic docuit nos gnāliter ꝑtho.et de hinc i antea omnia ꝑticulariter quando ad loca eorum peruenerit.

¶ Nūc autem promissorum residuum indicabimus: qḋ ē hꝰ vtilitatē opis breuiter iuestigare.

¶ Nos āt volumꝰ dicere id breuiter qḋ remāsit ḋ rōne quā recepimꝰ: p ḋmōstrādo ꝓficuū qḋ iacet in hac arte.

¶ Dixit breuiter ꝙ si totū ꝓficuū qḋ iacet i hac arte totum vellet narrare rō nimium ꝓlongaretur.

¶ Sed modū itētionēqꝫ sciēdi quātitates istius scientie fructꝰ priꝰ enodare proposuimus.

¶ Et icipimꝰ primo narrare ⁊ finē ꝓpositi. vñ scire volumꝰ virtutē ꝓficui huiꝰ artis.

¶ Ult dicere ꝙ monstrabit finē ꝓficui ꝙ hō potest ḋ hac arte hr̄e.

¶ Dicemꝰ nāqꝫ qm̄ si hꝰ vtilitatis quātitateꝫ q̄ ad aiaꝫ ꝑtinꝫ ꝯsiderare velimꝰ: ꝯp̄hēdemꝰ nihil eē:a quo eē alacritatesqꝫ aie tātā meliorātiōeꝫ assumāt. Alr̄qꝫ dicimꝰ nihil eē i quo tātū lucreẜ aia:sicut i hꝰ scie ꝓgnosticatōe. Per ipam eteni ad diuiarū hūanarūqꝫ rerū notitiā ꝑueimꝰ.

¶ Dicimꝰ ergo ꝙ si iispexerimꝰ i virtutē ꝓficui qḋ iacet i eā ꝑꝑ spūꝫ:iueniemꝰ rē nō eē q̄ tm̄ ꝓficiat aie:nec eā sic exhillaret.neqꝫ dirigat q̄ꝫtum scire que futura sūt per hāc artē/q꞉ hō p eā res humanas ⁊ diuinas attingit.

¶ Qñ sciuerimꝰ p hāc artē mores veniētes p v̄tutes spūs. p eo qḋ sequitur ꝯplexionē corporis añquā appeat ḋ illis vlla malicia poterimus eos dirigere ⁊ emendare i modo quo i ethicis dixerunt ph̄i:⁊ si intellexerimus per hāc artē:ꝙ ibi sūt mores boni:augebimꝰ ⁊ affirmabimꝰ eos magis.⁊ h̄ toᵐ i pueritia facere possumꝰ leuiꝰ q̄ꝫ i etate maiori qñ mores q̄les sūt appehūt ꝯpleti:q꞉ tc̄ graue ē mlт̄ū eos mutare. Ampliꝰ qñ sciuerimꝰ p astronomiā ea ad q̄ recipiēda ē spūs magis p̄atꝰ vl̄ elongatꝰ:sic sī magisteria scie aut leges curabimꝰ de re illa i q̄ recipiēda aia ē magis p̄ata:⁊ dimittemꝰ illā ad quā recipiēdā p̄ata ñ ē.⁊ ita excusabimꝰ penā ⁊ laborē corpis ⁊ spūs/q꞉ frustra laborat q̄s de re ad quā recipiēdā nō ē aia p̄ata.nā talia q̄lia h̄ possumꝰ p hanc artē solūmō:⁊ nō p aliā. Et postq̄ꝫ ē ita:nihil ē ꝑꝑ qḋ meliᵒ erigere ⁊ letificare possimꝰ aiam q̄ꝫ p hāc artē:nec maiꝰ ꝓficuū sibi faciat. Et qm̄ ea ḋ qbꝰ sumꝰ p̄ati addiscemꝰ meliꝰ ⁊ multum de leui si itromiserimus nos de ipis.⁊ he sunt res humane q̄s dixit. Diuine q̄s nos dixit:sūt fora v̄a:quaꝫ pōt hō hr̄e q ad eā fuerit p̄paratꝰ:⁊ hec forᵃ v̄a est deuꝫ cognoscere:sicut antiq ph̄i docuerunt.

¶ Corpis iteꝫ vtilitas qm̄ ad ea q̄ cuiqꝫ ꝯplōni cōpetūt ꝑuēire neqmꝰ nisi p hꝰ opis cognitōeꝫ.

¶ Et silr̄ ꝓfectū corpis quē p hāc artē scire possumꝰ ea q̄ ꝯueniētia ⁊ p̄stabilia sī cuiꝫ ꝯplōni.

¶ Corpis ꝓficuū ē ꝯẜuare salutē ⁊ leuare ifirmitatē ab eo ⁊ qñ a p̄nᵒ p astronomiā sciuerimꝰ cꝰ ꝯplōnis corpꝰ erit ⁊ cꝰ modi ifirmitates futuris tpibꝰ sibi ꝯtigēt:sciemꝰ q̄lr̄ p̄parabimus illḋ corpus p sua cōẜuāda salute ⁊ p defendēdo ipꝫ ab ifirmitate. Et postq̄ꝫ ē ita:nihil ē qḋ magis ꝓficiat corpꝰ q̄ꝫ scire per hāc artē ea que futura sunt.

¶ In diuitijs āt ⁊ dignitatibꝰ ac i his silibꝰ id dr̄e possumꝰ ꝙ i tota ph̄ia cōsideramꝰ. Non ē enim phie ex se vt ad p̄dictorū lucrū aliqḋ queq̄ꝫ adducat:nec tamē ē idōeū vt ab hoibꝰ iclpeẜ. Silr̄ ita qꝫ nec ꝑꝑ hāc occasionē iculpāda ē hec scia nec ipsius magne postponēde sūt vtilitates.

¶ Gñalr̄ āt astrologo honores ⁊ ditias magnas p hāc artē ḋbemꝰ dicere id qḋ i ph̄iā dicimꝰ:qm̄ p ph̄iaꝫ nō teneẜ ph̄ūs lucrari magnas ditias et res tales:nō tm̄ rectū ē ꝑꝑ hoc ꝙ ph̄ia ḋhonesteẜ:⁊ silr̄ hāc artē nō debemꝰ dehōestare nec dimittere alia ꝓficua magna q̄ possumꝰ inde hr̄e.

¶ Uult dr̄e ꝙ ph̄ia nō hꝫ p nāꝫ ꝙ det diuitias sp̄:tm̄ p eam ꝯuenit hō ad sciēdū vias qbꝰ p̄t meliꝰ lucrari. Silr̄ ars ista nō p nāꝫ sui ꝓ ea sciēda p̄t hō sp̄ ad magnas ditias ꝯuenire q꞉ docet hoieꝫ res facere qbꝰ se mlт̄ū adiuuat i lucrādo honorē ⁊ ꝓficua mlт̄a. vñ nō ꝯuenit ḋhonestare ph̄iam in hac arte:eo ꝙ p se nō dat magnas ditias stati:nec ꝙ hō dimittat honores ⁊ ꝓficua magna q̄ hr̄e p̄t corpi ⁊ aie:ꝓut dixit.

¶ Gñalr̄ ēt rōnes hāc iculpātiū sciam:eāqꝫ nullꝰ vtilitatis eē dicētiū:aiaduertētibꝰ patebit eos hec nō veraciter ꝓtulisse. Eorū nāqꝫ stulta deliberatio ad hoc erat ꝓcliuior: vt rerū ieuitabilr̄ cōtigētiū ꝓgnosticatōes supfluas ⁊ iutiles eē diceret. Ad hec eorū v̄ba sī dissoluta: aspectu subtili idōeaqꝫ cognitōe carētia.

¶ Et gñalr̄ dico ꝙ tu ḋleui itelliges ꝙ illi q ḋhonestāt hāc artē dicētes ꝙ i eā sciēda nō ē ꝓficuū viā veritatis nō tenēt:⁊ ꝙ ceteri q dixerūt ꝙ nullū ē ꝓficuū i sciendo res anteq̄ꝫ sint:verba vacua ⁊ sine discretione dixerunt.

¶ Uult dicere ꝙ illi q dixerūt ꝙ i sciēdo futura nō est ꝓficuū:non bñ ispexerūt i v̄bis suis ⁊ laxauerūt v̄ba q̄lia accideri eis:⁊ non sunt ꝓbatione determinata.

¶ Primū nāqꝫ scire ḋbemꝰ ꝙ res necessario cōtigētes cū alicui ꝯtigerit nisi p̄timeāẜ mlт̄ū ei forsasse nocebūt ⁊ adeo ꝙ sēsū ⁊ memoriā auferēt aut tātū gaudij vel tristitie cōferēt ꝙ idē eueiet.

¶ Nā dio cōuenit nobis scire res futuras: qm̄
nisi eas añ sciuerim⁹ ꝛ ꝓpauerim⁹ nos i eis pos
sem⁹ i hora rē talē iuenire q̄ faceret sensū ꝑdere:
vl' hora supueniret vel tale gaudiū vl' tristitia q̄
faceret illud idem.

¶ Hoc videm⁹ visibil'r oi die. Et nos scim⁹ hoies q thesau
rū i hora subita sine ꝑscia iuenerunt ex q̊ ꝑdiderūt sēsū ꝑ ni
mio gaudio quē nunq̄ȝ recupare potuerūt. sȝ fuerūt hac de
cā ꝑdita. Et alios qb⁹ hora supueīt res vñ fuerūt sic territi
ꝙ sēsū ex metu nimio ꝑdiderūt: tñ ille q futura ꝑscire pt nō
amittet sēsū: sȝ remanebit i memoria sua firmus. hoc. n. ꝓfi
cuū hȝ hō de his vñ liberari aliquo mō nō pōt ꝓp ꝯstellatio
nē hoc demonstrantē q̄ valde fortis ē. Sed si aliter fuerit
ꝙ prerpatione alidua valeat eius proficuuum est mul
tum maius.

¶ Prognostcatio vero aiam applicat ꝛ attra
hit ad rerū adhuc lōgiquarū frequentes memo
rias ita ꝙ eas iā ꝓ cōstāti atq̄ȝ ꝓ ꝑsēti hēat: ꝛ pla
ne suauiterq̄ȝ eā ad cuiuscūqȝ rei future receptō
nem coaptat.

¶ Pronosticatio tñ mutat vsu spūm paulati ꝓ
ducēdo i mētē ea q̄ futura sūt a lōge multū ꝛ pre
parat ea sibi ac si forent ꝑñtia māsuete multuȝ ꝛ
sine impetu.

¶ Qñ hō nouit rē futurā q̄ oi mō deeē nō pōt reducit eā i
mētē sepius ꝛ tēperat̄ in ea ꝛ nō supuenit ipetuose sicut de
morte q̄ se ꝓparat qi die. Sil'r qñ aliqs ꝑsciuerit ꝙ iueniet
vel lucrabit̄ habere aliq̄ tpe cognito: cogitabit i eo spatiose
quō eū custodiat vel q̄ via illō citi⁹ hēat. vnde qñ hñispexe
ris i talib⁹ ptil'arib⁹ iuēies ꝓut dixit ptho. Et postq̄ȝ sic ma
gnū iacet ꝓficuū i sciēdo ea q̄ futura sūt anteq̄ȝ sint ꝓ hn̄an
diēdo volūtatē ꝛ sensū i his de qb⁹ hō liberari nō pōt: ꝛ eo
magis si posset ꝓparatōe aliq̄ liberari dcm̄ eoꝝ q dixerūt i
sciēdo ꝓnosticatiōes nō eē ꝓficuū nō est verum.

¶ Rursus nō ē extimādū qꝺ supiora sup sua sigi
ficata ꝓcedant ieuitabil'r: velut ea q̄ a diuina dis
pōne cōtigūt: ꝛ q̄ nullaten⁹ sūt euitāda necnō q̄
veraciter ꝛ ex necessitate proueniunt.

¶ Et ꝓpter hoc nō cōuenit vt cogitem⁹ ꝙ oia
q̄ accidūt hoib⁹ per corpa celestia sint necessaria
vt diuina q̄ homo remouere nō pōt.

¶ Qz dixit ꝑ corpa celestia vult dr̄e ꝓp cōmixtiones q̄ fiūt i
aere noe circūdāte ob figuras cursuū stellaꝝ. Dr̄ia vō q̄ est
iter reȝ diuinalē ꝛ aliā ē. qꝛ res de mūdo nō pōt id qꝺ a deo
venit disturbare: ꝛ ide nō pōt aliqs liberari: sȝ res alie nō sūt
ita. Ptho. aūt dicit ꝑ hoc dictū ꝙ credere nō debem⁹ vt oia
oꝑa stellaꝝ sint semꝑ nec̄ia vt diuina: tñ eoꝝ sūt q̄ sūt talia
ꝛ eoꝝ q̄ pñt mutari ꝛ ide hō liberari pōt. Et postq̄ȝ ē ita: ma
nifestū est ꝙ qñ sciuerimus res q̄ pñt mutari qꝺ ide poteri
mus nos ꝓparatiōe aliq̄ custodire: ꝛ tunc magnū ꝛ multuȝ
proficuū erit huius artis.

¶ Immo scire ꝺbem⁹: ꝙ celestiū vires fiūt dispō
ne diuia: q̄ ꝓhiberi nequeūt: qn veraciter eueni
ant: ꝛ itē ꝙ terrestriū variatio nāli calle ꝓcedit
q̄ variat̄ ꝛ prias rerū supiorū occasiones accidē
tal'r suscipiūt: ꝛ ꝙ quedā etiā accidētiū gñali no
cumēto: nō ex alicui⁹ rei ꝓprietate cōtigūt hoib⁹
velut i grādi mutatiōe aeris: aqua vix nobis ꝑ
cauere possum⁹ multorū eueniūt hoiuȝ exit⁹: q
ex aeris excessu vel mortalitate aut submersiōe
cōtingūt: hec autē iccirco cōtingūt: qm̄ magna ꝛ
fortis occasio breuē atqȝ debilē sꝑ occasiōeȝ supꝑ
at: ꝛ ꝙ quedā accidētiū: secūdū nāles ꝛ ꝓprias
vniuscuiusqȝ cōplexiōis accidūt qualȝ mutatōe
sibi contraria.

¶ Immo scire nos cōueīt ꝙ mot⁹ celestiū corpȝ
ē res diuia quā res ꝺ mūdo neqt mō aliquo di
sturbare quoniā ē necessaria ꝛ ide aliꝺ eē nō pōt
sed mutatōes rerū terrenarū sūt naturales ꝛ cō
uertibiles recipiētes res prias a celestib⁹ corpi
b⁹ i mō accidētis ꝛ sequētis eam: Et vna pars
accidētiū hoibus cōtingentiū ꝓueīt ꝓp pestilen
tias gñales ꝛ vl'iores ꝛ nō accidit ex ꝓpria na
tura quā vnaq̄qȝ res hēt ꝑ se. sicut ꝯtingit quā
do aer corrūpit corruptela sic magna: ꝙ vix ho
mines possunt se custodire quin multi mori
antur coruȝ: aut propter calorē eoꝝ magnū aut
propter aerem vel putrefactionem siue propter
malos ventos qui perire faciunt multos in
mari quia semper res maior ꝛ fortior debili
orem ꝛ minorem superat: accidētia vero sūt ali
qua contingentia ex complexione naturali ꝛ ꝓ
pria cuiuslibet propter aliquam mutationē con
trariarum mutationum.

¶ Totū hoc ē aforism⁹ vn⁹ ꝛ ei⁹ glosa ē h mō. mot⁹ stella:
rū ꝛ ꝟtutes q̄ cōiūgūt̄ ex suis motib⁹ iteri⁹ sūt res nec̄ie. Et
de fcō dei: q̄s nil disturbare pt: nec ē res q̄ mutari seu ꝯuer
ti possit aliq̄ manerie seu mō tñ qual'r res terrene recipiāt
oꝑa ipaꝝ ꝟtutū ē res nālis ꝛ cōuertibil': qm̄ he res terrene
sūt subē ꝑ se ꝛ recipiūt oꝑa corpoꝝ celestiū i mō acn̄tia ꝛ
mō seq̄le: sicut res dimiuta magis recipit op⁹a ꝑfectiori: ꝛ
sicut lucē recipit dyaphanū: ꝙ ꝑ potētiā a dyaphano qꝺ est
ꝑactū. Hec āt ꝟba demōstrāt magnā potētiā ptho. i sciēdo
dina ꝛ nālia. ꝛ oia ꝟba sua apte demōstrāt magnā sapiam ꝛ
posse suū i loquēdo i oib⁹ ꝑtib⁹ phie. Et idqꝺ dixit ꝙ aliqua
acn̄tia cōtingūt hoib⁹ ꝓp pestilētias gñaliores ꝛ vl'iores ꝛ
nō ex nā ꝓpria quā hȝ vnaq̄q̄ȝ res. vult dr̄e ꝙ q̄libet reruȝ
nāliū recipit i ꝑn° a ꝟtute stellaꝝ rē ꝓpriā i oib⁹ suis mutati
onib⁹. Et qñ contigerit ꝑ stellas res ꝓpa gñalior ꝛ maioris
ꝟtutis q̄ȝ ea q̄ ꝑtinet ad quālibȝ reꝝ ꝑticulariū: ipa gñalior
ꝛ ꝟtutis maioris destruit acn̄tia ꝑticl'aria: ꝛ viȝ habȝ posse
oia oꝑa mutādi: sic accidit i tꝑib⁹ qb⁹ aer mutat̄ q nos cir
cūdat mutatōe tali: ꝙ vix se pōt aliqs custodire ab eo: qꝛ ni
miū erit calid⁹: aut frigid⁹ vl' putrefactōe corrupt⁹ q̄ i mul
tis locis mortalitatē facit: aut sicut accidit i magnis ꝑlys:
vbi moriūt̄ gētes ml'te: vl' ꝙ eueniūt magne iundatōes aq̄
rū qb⁹ ml'ti ꝑeūt. Et ptho. i talib⁹ q̄lia hec reddit rōnē ꝙ ē
ꝓ eo: ꝙ res maior vicit minorē: ꝛ fortior debiliorē. Et dixit
ꝙ acn̄tia ꝑtinētia ad qualȝ reꝝ: fm ꝙ ea recipiūt ꝑ nām
hora q̄ gñant̄ a corꝑib⁹ celestib⁹ mutāt̄ ēt ꝑ ꝯria. Et postq̄ȝ
ē ita: manifestum ē ꝙ oia terrena nō recipiunt oꝑa stellaꝝ
nec̄io. ꝺ mō ꝙ mutari nō possint. Ex eis tñ sunt talia: q̄ pñt
mutari: ꝛ i talib⁹ scire ꝓnosticatōes ē ꝓficuū valde magnū.

¶ Quõ hec igitur hmõi sũt: pbatũ est i rebꝰ generalibus ⁊ idiuiduis ꝙ ea accidẽtia quoꝝ prima occasio fortior ⁊ maior est oibꝰ occasiõibꝰ sibi cõtrarijs qsio necessario ꝯtigẽt. Sciẽdũ est itẽ ꝙ ea que sic se nõ hñt cũ contrariũ eq̃ forte receperit: leuiter mutabunt. Que vero hec non inuenerit primas naturas imitabunt.

¶ Et postq̃ꝫ hec sũt sicut pdiximꝰ hñ itelligimꝰ rebꝰ oibꝰ tã hñ vlibus sicut ⁊ pticularibꝰ qbus accñtia contingunt si res prima fortior ⁊ maior fuerit q̃ꝫ res alie cõtrarie: sine dubio necriũ ẽ vt maior penitꝰ supet minorẽ ⁊ que sic nõ fuerit: ꝫ ãbe sint idebilitate eq̃les possũt de leui cuꝫ aliq̃ pparatiõe mutari. ⁊ si accñs contrariũ non venerit prima nã sequetur.

¶ Uult dicere ꝙ opa que operant stelle in terrenis tã hñ vlia sicut ⁊ pticularia ea q̃ sũt ppa quelibet p se vniꝰ maneriei sũt in hoc qꝛ ea q̃ fortiꝰ habuerũt ꝯriũ penitꝰ eẽ oꝫ. proficuũ aũt qȯ i hac pnosticatiõe sciẽda hꝫ hõ ẽ: qꝛ blãdit voluntatẽ ne sibi res ipa ipetuose ꝯtingat. Que vero hñt ꝯria equalia virtute: pñt mutari de leui ⁊ vnũ eoꝝ pparatõe aliqua deuiari. Et si in hoc pparatio nõ fieret accñs eueniet ꝙ pmũ principiũ demonstrabit.

¶ Qȯ pigritia ⁊ insipientia nõ necessarijs viribus euenit.

¶ Hoc ãt erit nescietate ⁊ innecessitate magna.

¶ Uult dicere ꝙ opa stellaꝝ que hñt magnũ cõtrarium i virtute nõ trãsibũt ad nos nisi nescietate nr̃a. qꝛ non faciemus pparationẽ deuiandi ei q̃ nõ sũt necessaria vt cõtigãt Et i his scire pnosticatiões magnũ ẽ pficuũ qꝛ malũ i mõ ꝙ ñ veniet poterimꝰ deuiare. vbi gr̃a. Qñ sciuerimꝰ ꝙ vtꝰ martis faciet alicui ifirmitatẽ de colr̃a i capite vniꝰ mẽsis huic obuiare poterimꝰ purgãdo colr̃aꝫ ⁊ ꝯplexionẽ suaꝫ cũ frigidis ⁊ humidis temperãdo. ⁊ qñ hoc fecerimꝰ poterimꝰ illũ ab hac egritudine liberare. inde si accidat: erit pauca multum i respectu eiꝰ qȯ fuisset nisi ħ fecissemus.

¶ Idem etiam in oibus quorũ initia naturalia sunt euenire videmus: vt in naturis quorũdã lapiduꝫ atq̃ꝫ vegetabiliũ: necnõ ⁊ vlneruꝫ ⁊ apostematũ: ac ifirmitatum: que necessario aliquid operant: quorũ quedam sunt vt id operent nisi eis ab aliquo cõtrario contradicat.

¶ Hoc idem videmꝰ accidere in oibus alijs habentibus principia naturalia quoniam ex natura aliquorũ lapidũ ẽ ⁊ vegetabiliũ aialiũ vulnerum ⁊ ifirmitatum operari rem aliquam necessario sic ꝙ aliter non poterit. Et eorum aliqua operãtur hoc nisi res habuerit ꝯriũ operantes.

¶ Dicit ꝙ hoc quod dixit nõ est in opibus stellaꝝ solũmõ imo ẽ i opibꝰ rerũ aliaꝝ nãliũ: qꝛ nulla eaꝝ opri suo hꝫ rẽ ꝯriã q̃ possit eã disturbare. Sicut ȯ igne magno qñ cadit i herbas siccas aut de toxico forti multũ vl' magnis ⁊ pfũdis vulneribꝰ qbꝰ hõ liberari nõ põt: aut de forti appatu ifirmitatis magne vel de ifirmitatibꝰ piculosis ⁊ fortibus multũ. Nã ex his sũt aliq̃ qbus hõ ñ pt liberari pparatiõe aliq̃ quã facit. Et sũt aliq̃ que habent cõtrariũ vñ homo liberari põt ⁊ illud accñs disturbare. Ptholemeꝰ aũt adiunxit opa stellaꝝ ⁊ opera rerũ terrenaꝝ vt melius intelligere nos faciat ꝙ hec ambo sũt res nãles ⁊ que pñt mutari: aliqua tñ eoꝝ sũt q̃ ullo mõ disturbare nõ pñt sed expedit vt sint oio. Et eoꝝ sunt que hñt ꝯrium qȯ ea ꝯriare põt.

¶ Similiter ẽt cõuenit oibus i hac scientia versantibus que hominibus accidũt accidẽtia considerare: ac in ipis naturaliter pnosticari: ⁊ vt falsis non adhereãt opinionibus cũ quedã ideo euitari nequeãt ꝙ occasionũ a qbꝰ pcedũt quedam sũt multe ⁊ magne: quedam vero his contrarie alteratiõesq̃ꝫ suscipiũt: velut medici qbꝰ hominũ infirmitates inotescũt: pdicũt: que eaꝝ sũt curabiles que vero minime.

¶ Conuenit enim vt hoc modo intelligant illi q de hac scia scire volunt que sunt accidentia hominibus ꝯtingentia ⁊ qȯ primo iudicent ẜm naturam nõ ispiciẽtes ad opiniones vacuas in suis iudicijs qm̃ quedã sũt qubus homo se nequit mõ aliquo custodire. p eo ꝙ cãe quibꝰ veniũt sũt multũ fortes ⁊ magne: ⁊ eoꝝ sũt de manerie ꝙ possũt mutationẽ recipe: ẜꝫ ꝙ phyci debent itelligere de ifirmitatibꝰ que eaꝝ sũt mortales nequeũtes habere remediũ: ⁊ q̃ eaꝝ ppter medicinã remediũ pñt habere.

¶ Id quod dixit ꝙ iudicẽt primo ẜm nãꝫ. vult dicere qñ hõ iudicauerit ꝙ iudicet sicut in hys q̃ mutari possunt ẜꝫ ꝙ res nãles mutant: ⁊ non dicit de re ꝙ oi modo eẽ debeat ⁊ remanere non possit nisi de hys que veniunt pp magnas: multas: ⁊ fortes cãs. nam de talibꝰ iudicari dꝫ ꝙ oi mõ contingent. Et id qȯ dixit eorũ eẽ maneriei ꝙ mutationem pñt recpere. Uult dicere ꝙ eoꝝ sũt qbꝰ possumus aliq̃ custodia liberari eo qȯ a debili cã pueniũt. ⁊ in talibꝰ debemus dicere istud erit nisi adhibeat ibi custodia. Qȯ aũt dixit sicut phici pñt scire de infirmitatibꝰ que sũt mortales ⁊ que liberari pñt ppter medicinam. vult dicere ꝙ astrologo scire conuenit q̃ ex operibus stellarum sũt necia qbꝰ nullꝰ liberari põt ⁊ ħ p se iudicare a pte vna. ⁊ ab alia parte ea qbus liberari põt: sicut faciũt boni phyci q qñ vidẽt infirmitatẽ que curari non põt nõ itromittũt se de illa qꝛ nolunt super re inutili laborare. cũ aũt itelligũt ꝙ liberari põt apponunt ibi mẽtẽ suã ⁊ curãt eam.

¶ In rebꝰ quoq̃ꝫ qbꝰ iceẽ pt alteratio attẽdere ȯbemꝰ ex iudicioꝝ modis: id qȯ subiũgã. Cũ i cuiuslibꝫ natiuitate dixerit astrologꝰ: ꝙ cũ tal' fuerit eiꝰ ꝯplexio ⁊ sic se aeris habuerit mutatio: alterataq̃ꝫ fuerit tẽpata ꝯplexio ẜꝫ augmẽtũ vel diminutionẽ talis pseq̃t ifirmitas: ⁊ velut qñꝫ dicet medicꝰ ꝙ hec ifirmitas vl' hec vlcera augmẽtabunt ⁊ putrefient: ⁊ silr si qs rerũ magdania naturas agnoscẽs dicat. ꝙ magnes ferrum attrahat: vnũq̃ȯq̃ꝫ istoꝝ si artificis ignauia eiꝰ nõ apteẽ cõtrariũ: necio ꝯtiget ⁊ ẜꝫ sue pprie nature vires pcedet: ⁊ nõ augmẽtabũt: nec putrescẽt vlcera cum eis obuiauerit medicina. Nec itẽ lapis magnetis ferrum attrahet si cum alleis vngatur.

¶ Ampliꝰ i his q̃ pñt mutari conuenit vt iudicet

isto mō quo dicā. verbi grā. Cū aliquis de natiuitate aliqua iudicauerit dʒ dicere si ꝯplō fuerit hui⁹ maneriei ⁊ aer proprius mutabit̃ hac manerie de mō ꝙ ꝯplō tēperata mutet̃ ad maius vel min⁹: talis infirmitas accidet ꝑut dicit bn̄ficium. hec infirmitas crescet magis vel hoc vulnus hēbit putrefacere. aut sicut dicet ille qui nouit i mineris ꝙ adamas trahet ferrū si circa illud ponetur. Et q̄cūqʒ hāꝝ reruʒ dimissa fuerit nescietate ꝙ i ea non opet̃ res ꝯtraria q̄ defēdat̃: ipa oi mō cōtiget: ⁊ primā naturā seq̄t̃. Et si cū cōtrario apponet̃ ibi custodia: vl̄n⁹ nō augebit̃ nec putrescet. nec lapis adamas si vngat̃ alleo trahet ferruʒ.

¶ Uult dicere ꝙ astrologo ꝯuenit res p̄sciri q̄ p opa stellarū mutationē recipe pn̄t: q̄ videlicʒ sūt eaꝝ que ꝯ̄riū pn̄t hr̄e quo disturbent̃ ⁊ ille q hʒ iudicare appoat ibi custodiam ⁊ tēpet eas cū suo ꝯ̄rio: sicut faciūt phyci: q si nō medicarēt vuln⁹ posset putrefacere: ⁊ hō inde mori. Aliō v̄o qō dixit glosa nō eget.

¶ Hec āt q̄ p̄dicā sūt non ꝓhibēt̃ nisi ab his q̄ naturalr̄ sūt illis cōtraria: ⁊ ꝭm ꝙ iā indicatū ē. Sil̄r ēt i illis rebus eueniet: ꝙ q̄ cū hoībus accidūt ignorabunt̃ accn̄tia: vel cū sciētur: ꝭ illis nō obijcient̃ ꝯtraria: seq̄t̃ necr̄io prim⁹ ordo nature. At si p̄scianť ⁊ q illis mederi sciat iueniat̃: aut nullatenus via naturali ⁊ pri⁹ idicata cōtigent: vel si contigerit i modico accident.

¶ Hec eadē q̄ diximus vitare possum⁹ ꝙ non veniāt ad tales stat⁹ ꝯtariādo ea ꝭm naturā ⁊ p iudiciū intercisū ita erūt res ille si hō nesciuerit accidētia q̄ contingūt hoīb⁹ vel si ea sciunt̃ ⁊ non p̄pauerit rē aliq̄ʒ q̄ ipe ꝯtrariet accn̄t modis oib⁹ ꝭm ꝙ eueniret ordinatio prima nature. cū āt scita fuerit an̄q̄ʒ eueniet aut appuerit aliq̄s sciens dare remediū n̄ accidēt ⁊ si acciderint erit res modica.

¶ Id qō dixit h̄ eadē q̄ dixim⁹ q̄ reb⁹ istis defendūt. vl̄t dicere maneries medicamis qb⁹ mutāt̃ opa rerū nāliū p ꝯ̄riū qō ē in eis: h̄ eodē mō sūt ex opib⁹ celestiū corporuʒ q̄ remediū pn̄t hr̄e: qm̄ sicut opa terrena rē p̄mā sequūt̃: nisi in aliquo ope resistant̃ sic opa celestiū corpoꝝ opus ꝓprie nāe seq̄t̃ nisi ꝯ̄riēt̃ ope aliq̄ vel medicent̃. tn̄ si medicabūt̃ aut destruēt̃ in totū ⁊ nō erūt vel si fuerit erit eis ide res modica multum.

¶ Cūqʒ i reb⁹ gn̄alib⁹ ⁊ idiuiduis ē vis eadeʒ: mirū ē cur ab hoīb⁹ cōcedit̃ ꝙ gn̄aliū ꝓnosticatio possit hr̄i ⁊ ꝙ ab eis precaueri possit. Sunt nāqʒ plīmi q tpoꝝ āni ꝓgnosticatōes stellarūqʒ fixarum nubes ac figuras cōcedunt: ⁊ circa ea multū versātur: nec non ⁊ ab his que p eā futura sūt: sibi p̄cauēt ⁊ q̄ frigida sūt i estate: in hyeme vero q̄ calida sūt reseruāt: Gn̄alr̄ ēt coꝝ cōplones ꝯtpate ꝯplones nitūtur allicere. Itē cum ab ifortunijs ⁊ accn̄tib⁹ q̄ i mari ꝯtigūt sibi p cauere nolūt stellaꝝ fixaꝝ nubes attēdūt. In bestiaꝝ quoqʒ cōceptōib⁹: ac plātaꝝ plātatōib⁹ lūe figuras (q̄ scʒ sui lūinis q̄ʒtitatē formant) obseruāt: ⁊ qd agā: Neminē uidim⁹ q̄ hoc vnq̄ʒ denegaret ul̄ q̄ dicerēt eā nec ꝑficere nec eē posse. Quidā vero sūt q ad idiuidnoꝝ ꝓgnosticatōes i ꝓpria ꝯplōe neminē posse ꝑuenire iudicāt ut in augm̄to uel diminutiōe caloris vel frigoris ⁊ sil̄r i ꝓpria cuiusqʒ rei cōplone: opinant̃ ēt esse mlr̄a: a qbus nemo sibi p̄cauere possit. At si planū ē ꝙ cū nr̄a nos ifrigidamus corpa an̄ caloris gn̄alis aduētū: min⁹ caloris nobis icūbat: Ideʒ nos i reb⁹ ididuis facere possum⁹ q̄ calores augmētant: vt eas. s. ad itēpiē cōuertam⁹.

¶ Et postq̄ʒ hec virt⁹ vna ē ⁊ eadē i reb⁹ vl̄ib⁹ ⁊ pticularib⁹ mirādū ē q̄ rōne ꝯtigit ꝙ hoīes nesciūt ea q̄ futura sūt i reb⁹ vl̄ib⁹: ⁊ nō p̄stāt p̄parationē ⁊ custodiā q̄ expediūt contra ipa. qm̄ ppl̄ares oēs vt plīmū cognoscūt d̄ nero ꝙ p̄lcire pt āni tpa ⁊ nubes stellaꝝ fixaꝝ: ⁊ figuras lūe ⁊ ispiciūt mlr̄ū i eis ⁊ i custodiendo se ab eis. accidūt. p̄parāt res frigidas i estate. ⁊ i hyeme res calas ⁊ studēt adducere ꝯplonē tpis tempate. Ampli⁹ q̄ ispiciunt ad nubes stellaꝝ fixaꝝ qm̄ custodire se volūt a reb⁹ q̄ accidūt p mare. Sil̄r d̄ bestijs. pricipijs. qn̄ dāt masculū femie: ⁊ i plātādis arborib⁹ ispiciūt haꝝ figuras lūe qn̄ ē plēa aut minuta aut aucta. nec vnquā vllū vidimus q hoc eiecerit nec mēdax eē diceret̃: vel ꝙ eē n̄ pt aut ꝙ magnū ꝑficuū n̄ adducat. Sūt tn̄ aliqui dn̄tes i pticularib⁹ ꝙ hō neq̄t scire ea q̄ ibi accidūt ex hijs q̄ ꝓpria st̃ cuilibʒ ꝯploni reꝝ sicut ꝙ sit frig⁹ magis vel min⁹ ⁊ sil̄r calor ⁊ ꝙ hō n̄ se poterit a pticularib⁹ custodire. Et postq̄ʒ māifestū ē qō eē d̄beat vt calor eueniat: ifrabim⁹ cōpora nr̄a ita ꝙ nō hēbimus calorē sic magnū qn̄ eueniet: hoc idē poterim⁹ bn̄ facere pticularib⁹. ⁊ poterim⁹ bn̄ augere calorem ita ꝙ maior erit hac eadē rōne.

¶ Hec oīa verba sūt amphorism⁹ vn⁹. vult dicere ꝙ postq̄ʒ virt⁹ ē vna et eadē i vl̄ib⁹ ⁊ pticularib⁹: sicut an̄ nos docuit i opib⁹ stellaꝝ q̄ mutatiōeʒ r̄cipiūt. bn̄ dʒ hō mirari q̄ rōne eueniūt hoīes sic ignoti oēs ꝙ hō scire nequeat ea q̄ futura sūt an̄q̄ʒ sint i rebes vl̄ibus sicut sūt āni tempora: ⁊ ea q̄ sciunt pastores laboratores ⁊ marinarij ⁊ alia q̄ dixit. ⁊ videret ꝙ i hijs sciēdis an̄q̄ʒ eueniāt iacet magnū ꝑficuū: pp custodiā q̄ ibi adhibet̃. Et sil̄r accidit i pticularib⁹ si adhibeat̃ ibi custodia que qdē i pticularib⁹ facilior est ⁊ ea facere pōt magis hō. Hec. n. ē rō totius hui⁹ dicti ptho. verū tn̄ q̄ aliquātulū clausū ē: volo ipm melius exponere tibi. Qz autem dixit studet tradere cōplonez ad temperamētū. vult dicere ꝙ res facit: quib⁹ tēpet oīa tpa āni ꝓ cōseruāda salute. tu āt scies virtuteʒ hui⁹ p libros phyce q loquūt̃ de gubernatiōe sanoꝝ. Et id qō dixit i p̄ncipijs ponēdi bestias masculū. s. femine. ⁊ in plātādis arborib⁹ ꝙ ispi

ciūt ad figuras lūe. vl't dicere id qḋ faciūt sapiētes: laboratoꝝ ⁊ pastoꝝ cᵒ certitudinē scies a libꝫ agricl'ture. ⁊ nubiū ⁊ id qḋ dixit ꝓprietatē cōplonis reꝝ de addēdo i calorē vl' frigus. vult dicere de cōmixtione q̄ fiūt ꝑꝑ cōiunctionem virtutū stellaꝝ q̄ sēꝑ augēt i vtute sol' vel minuūt de ea. et id qḋ dixit silr poterimus addere i calorē. hac eadē rōe vl't dicere ꝙ sicut possumᵘ minuere de calore: ꝑ ea que faciemᵘ sic possumus i eū addere ꝑ ea que fecerimus ⁊ i frigore illud idem.

C Nisi q̄ huiᵘ deceptiōis occasio ē idiniduoꝝ reꝝ grauis ꝓgnosticatio: ⁊ q̄ perpauci eam in vsu habent.

C Cā tñ huiᵘ erroris ē grauitas sciēdi ꝑticl'aria q̄ñq̄ sint: ꝑ eo ꝙ hoies vtunt̄ hoc parū valde.

C Dicit ꝙ rō ꝑꝑ quā aliq̄ sūt ignoti ꝙ ꝑticularia āteq̄ sint nequeat hō scire ē ꝓptet grauitatē sciendi pronosticatiōes ꝑticulariū ⁊ q̄ hoies his nō. tātū quātū vl'ibᵘ vtunt̄.

C Adeo ꝙ fere ē occasio: vt alia nullatenᵘ creantur. Res. n. vires cōtrarietatis hñtes: absq̄ rebᵘ ꝑ quaꝝ vires ꝓgnosticamur ñ leuiter ueniūtur: iōq̄ in maiori ꝑte nō repiūt perfecte.

C Ita ꝙ ꝑꝑ hūc errorē hoies de ꝑticl'aribᵘ nihil credūt: q̄ id qḋ hꝫ in se viꝫ cōtrarietatis neqt vt plⁱmū ueniri sic. cuiusuis ꝓnosticatiōes cognite sūt. vñ hec ē res q̄ complete ueniri ñ pōt.

C Docet nos ꝑ hoc dictū ꝙ rō grauitatis ꝓnosticationuꝫ ꝑticulariū ē. q̄ cōmixtio que fit de rebus cōtrarijs intelligi nō pōt de leui ꝓpter grauitatē que est in ea. ⁊ ꝓpter hoc durum est ꝙ homo sciat ea complete.

C Quapꝑ cū nature prime sꝑ absq̄ ꝓhibentes sint vicētes putauerūt ꝙ ipē facerēt quicq̄d ē ineuitabil'r: ⁊ ita ꝙ ꝓhiberi nequeat.

C Et q̄ hae prime altiores sūt: ⁊ disturbationē ñ recipiūt sui motᵘ crediderūt ꝙ oia fiūt i mō reꝝ q̄ mutari nō pñt nec hō ab illis custodire pōt se.

C Et quia stelle sūt altiores multū q̄ mūdus totus ⁊ sue virtutes sic fortes sunt ꝙ vincunt oēs alias vrtutes et disturbationē aliq̄ nō hñt sui motᵘ: crediderūt multi ꝙ eaꝝ opa silr cōuerti nec mutari nō possent nec homo pōt se custodire ab eis i mō ꝙ sint necessarij sui motᵘ. hec aūt credulitas vā eēt si mā recipiēs opus non recipet opa ab alijs rebus multis. sed recipiēdo a rebus multis de iure non recipiet stellaꝝ opa. si i eis aliqḋ fuerit ꝯriū qḋ stellaruꝫ operibus sit equale.

C Et vt mihi vī idē in ipa eadē ꝓgnosticatione putauerūt. At lꝫ cōtingeret ꝙ i maiori ꝑte prognosticatio falleret: eēt tñ cōueniēs vt eā subtiliter iuestigaremus: eo ꝙ ei veritatis aliq̄d inest: velut i scia q̄ salutē cōseruare demōstrat: licꝫ nō oium hoiuꝫ salutis sit occasio: cū sit tñ quorūdā qḋ lꝫ sit modicū: ē tñ appetēdū atq̄ diligendū: ⁊ hoc i eo magnū fore ꝓficuū existimare debemus.

C Video ēt ꝙ de ꝓgnosticatiōibᵘ crediderūt: nā lꝫ vt plⁱmū erret̄ i eis qḋ tñ modicū: qḋ veꝝ repitur in illis de iure dꝫ diligi ⁊ ꝑquiri. q̄ rē uenimᵘ ꝓ custodienda salute: ⁊ si ꝑ hoc qḋ facimᵘ: negant oēs hoies custodiri nec sit custodia toti ꝑplo: ē tñ salutis custodia aliquoꝝ eoꝝ: ⁊ q̄q̄ modicū sit: cōuenit tñ ut illud velimus ꝑquiramus: ⁊ ꝓcuremᵘ scire: ac teneamus pro re bōa ac nobili valde.

C Dicit silr teneo cōuenire ꝙ q̄q̄ isti ꝯsiderātes i rebᵘ ꝓnosticationū astronie errēt multū: id tñ modicū certitudinis qḋ ē in eis diligere nos multū cōuenit ⁊ ꝓcurare de illo de mō quo faciemᵘ i custodiēda salute. Et licꝫ in eo qḋ facimᵘ non lateat custodia ꝓ toto populo: q̄ tñ ex illo modico sūt aliq̄ custoditi cōuenit vt illud teneamᵘ ꝓ re nobili ⁊ bōa valde. si bene sit paucū: ꝑꝑ hoc. n. dictū docet nos ꝑtho. ꝙ nobis cōuenit vt multū seq̄mur hāc artē: q̄uis ipius sit modica certitudo. nō ꝓ eo ꝙ iā ꝓbauit ⁊ demōstrauit nobis ꝙ si i ea apposuerimᵘ hñ mētē: q̄cq̄d ueniemᵘ i illa veridicuꝫ erit ⁊ certū nisi forsitan aliq̄ñ ꝺ tardo in tardum ꝑꝑ errorē aliquē.

C Patet ēt ꝙ huiᵘ opis vires iō maxias egiptij mōstrauerūt: qm̄ i oibᵘ libris medendis sciam stellaꝝ ꝓgnosticationibᵘ ꝯiunxerūt: ꝓpterea ꝙ hec huiōi fore cognouere: nec i eadē hora illa in silr ꝯiūgerēt vt icātatiōes ⁊ medicinas facerēt: ad ꝺlēdū ipedimēta pñtia siue futura: gñalia seu ꝑticl'aria ꝑ corpᵘ circūdās accñtia: nisi qm̄ opiati sūt ꝙ ide ꝓuētura: nec mutent̄: nec ꝯuertant̄.

C Assilat. n. ꝙ sapiētes ꝺ egipto: q̄ vi huiᵘ artis docuerūt ponebāt phȳcā cum ꝓnosticationibᵘ astronoie i oibᵘ suis libris: ꝑ eo ꝙ res istas i hac manerie fore sciebāt. Et nō adiūgerēt hora vna artes virtutis cū hac medicatiōe physice ꝓ liberādo a pestilētijs uenietibus apte corporis celestis siue pñtibᵘ vel futuris. siue vl'ibᵘ siue ꝑticularibᵘ nisi q̄ uidebāt ꝙ ꝑ illud factuꝫ nō dānarēt res nec pestilētias ipas reciperēt.

C Jā docuit nos ꝙ opa stellaꝝ vl'ia vel ꝑticularia pñt ꝑpa ratiōe mutari: ⁊ ꝓ afirmādo ħ accipit testimoniū ab ātiq̄s illis: q̄ docuerūt hāc artē. ⁊ isti sūt ātiq̄ sapiētes de egipto. nā isti sicut audimᵘ docuerūt hoies scias oēs: ⁊ messes: ⁊ ħ affirmat sic ꝑlo. ⁊ docet nos idē ꝑtho. ꝑ ea q̄ faciebāt dū ponebāt phȳcā: cū ꝓnosticatiōibᵘ astronoie. ꝓ eo ꝙ sciebant res istas de manerie ista fore. vult dicere q̄ sciebāt ꝙ opa stellaꝝ mutari poterāt: posuerūt opa phȳce cū opibᵘ astronoie vt ꝑ phȳcā remoueret dānū qḋ veniebat per stellas.

C Qz aūt dixit nisi q̄ tenebāt: ꝙ ꝑ illud fcm̄ nō dānarētur res. vult dicere. ꝙ sapiētes illi possēt res terrenas a celestibus opibᵘ liberare ꝑ cōmixtiōes ⁊ icātationes: ⁊ res virtutes hñtes: quas ponebāt ad colla ⁊ i rebus.

C Quapꝑ id qḋ huic nature ⁊ q̄ eū sequitur cōtradicēdi vi hñt i ordie scḋo: posuere i uirtute ⁊ posse.

C Et ꝑꝑ hoc posuerūt res vi hñtes contrariam huic nature i scḋo gradu uirtutis iudicij incissi.

C Vl't dicere ꝙ sapiētes de egipto posuerūt opa stellaꝝ in ꝑͦ gradu vtutis: ⁊ ea cū q̄bᵘ ꝯriamur posuerūt i 2ͦ gradu.

C Et vires vtilitatis eius operis viribus pronosticationis cōiunxere: in libris q̄ ostēsores medicie nūcupātur: eo. s. ut existētiū cōplexonū q̄litates ꝑ stellas deꝑhēderēt: nec non ⁊ accidētia

que per corpꝰis circundāns sūt euētura: eorūq; occasiōes ⁊ vt fortes ēt eēnt in istarum scīa rerum: ac in doctrina curandi curabilia in maiori parte: eo ꝙ esse nequaq; est possibile vt omnia corpora infirmitatesq; eiusdem modi sint qualitatis intēperie: ⁊ vt per medicinā ⁊ per res vnicuiq; corpori conueniētes ⁊ non cōueniētes in futurarum infirmitatū custodia fortiores existerēt: nec nō ⁊ vt his que iam euenerunt medicamie in quo nec īperfectio nec vlla sit deceptio mederētur: ⁊ vt ex hoc ad sūmā perfectionem ad quam aliqs attigere possit attigerent.

¶ Et posuerūt antiqui virtutē proficui huius artis ī vno gradu cū virtute prognosticationū q̄s de libris suis ī phyca noīauerunt: vt scirēt per stellas status cōplexionum temporꝫ ⁊ īfirmitates contingere debentes in operum celestis corporis ⁊ que aduenīēt eisdē īfirmitatibus: pro eo ꝙ ex rebus istis cognoscēt cōmixtiōes quas facere haberent: vt plurimuꝫ: hūi oīa corpora omnes infirmitates illius status eē non possent ⁊ vnius temperamenti: ⁊ vt scirent bene physicā: et ea que cuilibet corpori ⁊ infirmitati cōueniant ꝭm illud mandabāt quēlibet custodiri custodia conuenīēti eidē: vt nō incurrerēt infirmitates īpas venire debentes tali. s. medicina: ī qua error uel defectus nō eēt: ⁊ de cura illa ad finem cōgruum peruenirent.

¶ Uult dicere ꝑ hoc dictū ꝙ sapiētes d̄ egypto q cognouerūt ꝙ hec ars multū cuꝫ phyca se tenebat: īuoluerūt vnaꝫ partē ipius in libris suis de phyca: vt scirēt per astronomiaꝫ cōplexiones que ꝓprie sūt cuilibet: ⁊ ea que accidūt ī aere quibus mutantur corpora ⁊ cuiusmodi accn̄tia ꝓueniūt a mutatiōibꝰ ipis. Qꝫ aūt dixit pro eo ꝙ sciūt res istas ⁊ cōmixtiones que accidūt vt plurimuꝫ: ⁊ aliud qd̄ dixit. vult dicere ꝙ qn̄ inspexerunt: ꝙ corpora et infirmitates sunt multarū ⁊ diuersarū manerieꝝ: inspexerunt ī hac arte pro sciēdo accidētia que contingunt ī aere ⁊ lucrati fuerūt de phyca sapiam ex cōmixtionibꝰ cōuenientibus cuilibet accidentium: ⁊ per has duas artes: magnā habuerūt virtutē gubernādi ⁊ custodiendi salutē corporū ⁊ medicinādiꝰ īfirmitates qualescūq; cōtingerēt: in modo ꝙ error ibi nō accidet: nec defectus in opere suo. hoc enī dictum docet nos perfectionē ⁊ bonitatē magnā sapientum antiquoꝝ d̄ egypto: ⁊ ꝙ erant magni sēsus: ⁊ bene credo ꝙ Hipocras ⁊ Galienus ⁊ oēs phyci greci tenebāt hanc viā: qm̄ inueniemꝰ in libris suis: qd̄ nobis precipiunt ī talibꝰ mētē apponere.

¶ Hoc igitur in generaliter dicendo premittendum erat.

¶ Hec autem dicta sunt: que generaliter nos ꝓponere cōueniebant.

¶ Uult dicere ꝙ quicqd dixit a pricipio vsq; hic ē res quā hominem intelligere conuenit: ⁊ in ea inspicere: ⁊ sciat ꝙ sunt dicta generalia: ⁊ propter hoc melius intelligent particularia huius artis

¶ Consequenter vero dicenda: modo prosequemur ītroductorio.

¶ Et nunc volumus in modo introductorum dicta ponere que dicemus.

¶ Uult dicere ꝙ ea que in hoc libro ab hinc in antea nos docebit: sunt regule ⁊ radices huius artis tales ꝙ quando eas intelligemus bene: ꝙ quācunq; partē huius artis voluerimꝰ. ire: poterimus expedire. Et liber iste introductorius erit totus: quo huius artis oēs intelligimꝰ rōnes.

¶ Eaq; opera prius manifestabimus: quibꝰ rerum celestium alteratiōes ꝓprie contingūt.

¶ Incipientes loqui de operibus que faciūt mutationes proprie rerū celestium.

¶ Uult dicere ꝙ īcipiet dicere regulas ⁊ radices pertinentes ad qd̄libet corporum celestium. s. ad qd̄libet separatim per se: ⁊ ꝙ oēs partes huius artis de his rebus simplicibus componuntur.

¶ Et hoc antiquorum experimētis ordine naturali dispositis exequemur: ⁊ ex his primuꝫ erraticarū stelllarū atq; luminū opera ꝑtractabimꝰ deo volente.

¶ Et sequemur idē sapientes antiquos illos q ordinantur naturali ordinatiōe locuturi primo de operibus duorū luminariū: ⁊ plaꝝ erraticoꝝ.

¶ Dicit ꝙ qcqd vult dicere in hoc libro est ꝭm ꝓbationeꝫ ⁊ rectificationē sapientuꝫ antiquorū: ⁊ sicut experti fuerūt quomodo cōuenit per naturam solūmodo ea dimittere q̄ nature non conueniunt. Nam primo īcipit a duobus luminaribus. ⁊. 5. plꝫtis erraticis: pro eo ꝙ eos inuenit maioris operis in terrenis: q̄ꝫ oīa alia corpora celestia: qꝛ sui motus ꝓpria sic sunt diuersa per naturam ⁊ multarum mutationum: sicut terrena sunt ⁊ magne conuersionis: ⁊ qꝛ per hec possumus peruenire ad sciendum virtutes aliorum celestium corporum. Hic enim finitur ratio quā dixit in hoc capitulo. Et conuenit vt omnes rationes preteritas teneas ꝑsentes in tua memoria: quando vnāquāq; rerum quas dixit ante leges ⁊ sicut intelligere poteris quicquid vult dicere: q̄ manerie illō dicet ⁊ hoc itelliges si sic feceris. Hic autem cōplere volums hunc tractatum de glosa: ⁊ incipiamꝰ scd̄m tractatū glose q̄rti capituli prime partis Ptholemei: ꝓ eo ꝙ vsq; hic erat totus vnius rationis. ⁊ ab hic in antea de alia loquitur ratione.

¶ Scd̄s tractatus glose Haly super primo tractatu Ptholemei libri. Dixit haly.

In primo tractatu glosauimus ea que preponi cōueniunt particularibus huiꝰ artis. ⁊ in hoc alio dicta glosabimus Ptholemei: que dixit ī quolibet planetaꝝ per se. ⁊ ꝓbabimus ꝙ in hoc est opinio sua maior omnibus alys. Et scias ꝙ nunq̄ aliam glosam īuenimus in hoc libro. Credo tamen ꝙ sine glosa non dimisissent eum aliqui sapientes antiqui: sed nūq̄ ad nos nec ad terram nostram peruenit. Conuenit ergo vt referas grates deo: ꝙ verba huius boni viri sic clausa dignatꝰ est aperire nobis. verūtamē si ī istis nostris verbis aliquem errorem inueneris illum tu dirigere debeas. nec imponas nobis culpam: quoniā nō ē homo qui omnes errores possit euitare.

¶ In fortitudinibus luminarium ⁊ erraticaruꝫ stellarum. ¶ Capitulum. IIII.

Hec est caplm̄ quartum in quo loquitur de virtute duorum luminarium ⁊ planetarum erraticoruꝫ. Ptholemeus super eo toto quod in suis libris loquitur tenet viam quam tenuit Aristo. in illis quos fecit. Et bene appa-

ret q̄ Ptholomeus erat vnus ex p̄his qui dicti sunt anda tores.i.circuitores hoc est perhypatetici:illi enim dicti sūt circuentes scolas:eo q̄ discipulos suos eūdo per scolas do cebāt. Isti enim docebant manifestiora p̄us q̄ ea que fue rant magis clausa:ꝛ sic ibant faciendo donec puenieba̅t ad magis clausa illius rōis. vnde q2 ptholome⁹ erat de se cta illa:incipit p̄mo a duobus luminarib⁹:qm̄ eorum opera sunt visibiliora ꝛ manifestiora:q̄ opa aliorum. Postmodo locutus fuit de.5. p̄lis erraticis eo q̄ eorum opera mani festiora sūt q̄ aliarū stellarum.

Manifestum est quidem q̄ substātie solis op⁹ est calefacere modicūq; desiccare cui⁹ operis sensus ꝓprie ip̄e ceteris opib⁹ aptior est: eiusq; scia leuior ꝓpter magnā solis quā titatē: ꝛ manifestā tēporū anni mutationē: sol eteni quanto magis loco zenith nostrorum capi tum propior accedit:tāto magis calefacit.

Cognita res est.q̄ opus sube solis ē calefacere ꝛ dare aliquātulū siccitatis. Et hec opa ma gis sentiūt̄ ꝛ leui⁹ scita sūt oibus alijs ꝓp magni tudinē solis ꝛ propter manifestā mutationem quā p̄tempora āni facit. Et quāto magis acce dit circa nostra capita tāto magis calefacit.

Quod dixit:cognita res de ope sube solis.vult dicere q̄ manifestum est cūctis hominib⁹ de mūdo qui aliquem se sum hn̄t q̄ opus sube solis est calefacere multum:ꝛ aliquā tulum desiccare.hec enim est suba caloris nālis qui est in mundo:ꝛ hoc est elemētū ignis.Et scire potes q̄ quanto magis circa capita nr̄a venit tāto magis calefacere.ꝛ cale faciendo desiccat aliquantulum:eo q̄ exugat humiditates trahendo eas a corporibus aīalium:sicut dixerunt ph̄ysci. Et trahendo dulces aquas de mari sicut dixerunt phȳ na turales.ꝛ Galienus ꝓbauit q̄ oēs nāles virtutes tali calo re qualis est cōplexio ista solis oīa sua operātur opera.Cū autem dixit:hec opera sūt magis sentita:ꝛ leuius scita. vlt dicere q̄ sensus sentiunt opera solis magis q̄ aliarum stel larum:ꝛ intelligit homo q̄ est sicut sensus sentiūt leui⁹ intelligant id quod de alijs p̄lis inspicit.q2 non expedit vt i spiciat ibi multū:qm̄ res est visibilis ꝛ manifesta. Et ptho lemeus reddit rōnem:quare hoc magis in sole q̄ in alys stellis appeat:dicens q̄ ē ꝓpter magnitudinem solis:ꝛ pro pter mutationes que p ipm apparent in quattuor āni tem poribus grādem quam dixit magnitudinē:dixit eo qd̄ est maius corpus qd̄ sit in toto mundo qd̄ sētitum sit:sicut i.5. tractatu almagesti ꝓbatum est. Et propter hoc conuenit q̄ eius virtus maior sit cūctis alijs virtutibus omniū alio rum corporū de mundo. Nam virtus cuiuslibet corporis sue stellis est magnitudini sicut probatum est i naturis:ꝛ hoc intelligemus ab eo qd̄ appet de operibus solis in operib⁹ anni. Ptholomeus autem reuertatur p̄lies ad loquendum de operibus solis:ꝛ in suba sua non loquitur.vt intelligere nos faciat:q̄ stellarum opera q̄ ad nos perueniunt: sunt virtute operis solumodo:ꝛ non propter qualitatem subaꝝ earum que de natura operum sunt:qm̄ loqui de hoc non ē h⁹ scie sed nature. Nam in hac sciētia non habemus inspi cere sicut propter qualitatem nature:aut ꝓpter op⁹: nibilo minus tamē bene apparet rōne verborum ptholomei:q̄ ei⁹ opinio cum illa Aristo. vna erat vt suba omnium celestium corporum sit eēntie q̄ nō calida:non humida:non frigida: non sicca. Ptholo. gdē ex verbis q̄ dixit d sole docet nos regulas quattuor:vna ē generalis soli ꝛ alijs stellis oibus:

ꝛ hoc est q̄ virtus stellarum sequitur corpoꝝ suoꝝ magni tudinem cuius demōstrationem dare leue est:ita q̄ postq̄ stelle sunt vnius substantie generaliter cōuenit vt res oēs que sunt de hac suba dicte sunt ēt de spēb⁹ ꝛ p̄sonis cuiuslʒ. Et iam probatum erat q̄ hec suba opatur in terrenis opa que sunt vnius nature generalr. ꝛ sol est vna ex spēb⁹ h⁹ generis:ꝛ eius virtus magnitudinem suam sequitur. Post mō euenit q̄ virt⁹ aliaꝝ spērū hui⁹ generis:sequat corpoꝝ suoꝝ magnitudinem.hee vero spēs sunt omnes alie stelle. Secunda ē q2 postq̄ virtus solis maior est virtute aliarū stellarum:conuenit vt de rebus que sunt iter nos hēat eas que pertineant ad talem virtutem:sicut est regnum:reges nobilitas posse bene apparere magnitudo cordis ꝛ intelle ctus:ꝛ s̄m hanc regulam cōuenit vt quelibet aliarum stel larum habeat res tales quales pertineant ad suam uirtu tem. Tertia ē:q̄ sol q2 multum calefacit:ꝛ exugat modicū conuenit sicut diximus in primo tractatu:q̄ opera q̄ faciet in corporibus ꝛ moribus animalium:sunt cōuenientia huic complexioni:ꝛ propter hoc conuenit vt habeat cor ꝛ eius venas naturalem calorem:vitam:ꝛ etatem iuuentutis.ꝛ d̄ opibus sp̄us vt sit liber:ꝛ expeditus:ꝛ intelligens diligere lipiditatem lucē ꝛ oēm rem claram. Quarta regula est: vt ea que composita sunt de his que dicta sunt in alijs tribus regulis sicut est bona voluntas diligere: ludere: lāudare: q̄ res est que sequitur limpiditatē:ꝛ intellectum. Cum āt inspexeris in illis regulis quattuor de omnib⁹ rebus alijs per ea scire poteris res omnes que sunt in sole nā s̄m hoc cōuenit q̄ de mineris habeat iacintum preciatum:ꝛ auꝝ ꝛ de aīalibus ꝛ plantis nobiliora que in eis sunt. Et pro eo q̄ eius virtus maior est ꝛ fortior conuenit vt sic maior in rebus omnib⁹ operatur:ꝛ q̄ omnes alie stelle habeāt par ticipationem cum ea in opere.

De virtute lune.

Maior āt lune vis ē humectare. est eni terra propior a q̄ vapor hūidus ab imo vsq; ad eā ascēdit. Quapp ad hūc modū mutatiōe manifesta corpora mutat. Naꝫ ꝓplu res earum rerum partes infra corpus existunt: maturat ꝛ putrefacit. Ipa item cum sole lʒ mo dicam in calore societatem habet:qm̄ ab ipo lu men recipit.

Maior enim virtus lune est humectare: proeo q̄ est multum circa terram. ꝛ propter fumositatem humidam que per eam eleua tur a terra. Et propter hoc ad talem statum mutat corpora manifesta mutatione que facit mutari et putrefacere corpora vt plurimū. Et habet etiam cū sole participationē modicam in calore ꝓ eo q̄ recipit lucem ab eo.

Postq̄ docuit nos q̄ virtutes stellarum corporū suorū sequitur magnitudinem ꝛ corpus lune puum ē sicut in al magesti monstrauit:ꝛ eius opus sequitur opus solis in p̄te vna:dicit hic q̄ est hoc pro eo:q̄ est multum circa terram ꝛ peruenit ad nos eius virtus anteq̄ misceatur:ꝛ ꝓpter hoc apparet eius opus magis q̄ aliaꝝ stellarū:ꝛ videmus visi biliter q̄ trahit humores terre:ꝛ corporū cū sequentium ꝛ pro eo q̄ habet lucem a sole operatur in terrenis calores modicum accidentalem cum quo facit putrefacere ꝛ mu tari humores exn̄tes in corporibus sicut ostensum ē i phy ca ꝛ natura. Et manifestum est q̄ lux facit calorem:ꝛ pot hoc probari per specula que comburunt ꝛ similia. Et q2

luna lucem habet a sole: conuenit vt habeat modicum calorem: quia facit sicut per accidens. Et hoc est id quod vult dicere Ptholemeus. Et quia hoc nõ intellexit albumasar credididit ꝙ erraret in dicto suo. dicens quomodo põt fumositas humida ad lunam ascendere: cũ fumositas ascẽdere nequeat vltra. 16. stadia ⁊ luna satis lõgius ẽ. Ego vero risi de dictis talibus qualia hec sunt: ⁊ dixi qualiter intellexit hoc: quia Ptholemeus noluit dicere ꝙ fumositas humida ascendat hinc ad lunã: sed dixit ꝙ ascensus fumositatis humide qui est versus lunam docet nos ꝙ trahit humores terre ⁊ aliorum corporum eam sequẽtium sicut adamas trahit ferrum. Et pro eo q̃d dixit ꝙ homines itelligunt hec a motibus riuorum maris ⁊ humidorũ corporum sufficit in hac ratione dixisse ꝙ ascẽdit fumositas ad part ẽ vbi est luna. Et Ptholemeus dedit etiam nobis regulas. 3. de lũa. Prima est ꝙ virtus que est circa terrã: habet maius opus ꝓ eo ꝙ ad terram peruenit: anteq̃ꝫ habeat pertransire. Cum autem regulam istam adiũgemus ei que dicta est de magnitudine corporis iueniemus viam sciendi virtutes stellarum. s. que fortior vel debilior est: ⁊ propter hoc sciemus ea que ad ip̃as pertinent ẜm v̾tutẽ earũ. Et cum has duas res coniungemus: conuenit vt luna res habeat: que solem sequũtur: ⁊ sunt in secundo gradu ipsius verbi gr̃a. si opus solis durauerit annos. opus lune durabit menses: ⁊ si sol habuerit aurũ: luna habebit argentum: ⁊ si sol habuerit aliere: lũa habebit panẽ: ⁊ si sol habuerit reges luna habebit hereditaturos regna sua ⁊ alia que sequuntur secũdarie: ad virtutẽ solis. Scd̃a est: q̃ꝛ postq̃ꝫ luna fac̃ humiditatẽ per accñs: conuenit vt luna habeat aquas ⁊ omnes alias humiditates ⁊ ea que veniunt per eas sicut ẽ frigus modicum q̃d propter humiditatẽ sequitur. Tertia glosa est: ꝙ luna postq̃ꝫ calefacit parum per accidens cõuenit vt faciat mutare ⁊ putrefacere ⁊ hoc ꝙ habeat opera ⁊ substantias conuenientes tali rei. Et Ptholemeus non nominat regulam acceptam a motibus stellarum ꝓ eo ꝙ est res manifesta. Hec enim regula est in sole pro eo ꝙ mot⁹ omnium stellarum sequũtur motum suũ conuenit ꝙ sit princeps super omnes stellas: ⁊ in luna est pro eo ꝙ ĩ q̃libꝫ quarta applicat omnibus stellis: cõuenit ꝙ habeat virtutẽ applicandi virtutes aliarum stellarum cum sua. Et ꝑpter hoc conuenit ꝙ virtus solis ⁊ lune dñetur super virtutes aliarum stelarum. Et quia luna festina est in suo motu: conuenit vt habeat de terrenis ea que pertinent ad rem talẽ: sicut nuntij ⁊ cursores. Nam conuenit vt sic inspiciamus d̃ omnibus ꝑtinentibus ad quẽlibet plan̄.

De virtute saturni.

Aturni vero stella ẜm operis sui partẽ maiorẽ infrigidat: suaq̃ꝫ frigiditate maxima: modicum desiccat: hec autem ꝓpter eius elongationem magnã a calore solis ⁊ ab humidis vaporibus qui prope terram sũt euenire videtur.

Et maius ac fortius opus saturni est infrigidare ⁊ desiccare modicũ propter fortitudinẽ frigoris. Et videtur hoc esse pro eo ꝙ est elongatus multum a calore solis ⁊ humidis fumositatibus terre.

Uult dicere ꝙ facit hoc eo ꝙ opus suum est multũ elõgatum ab opere solis: q̃d est opus caloris ⁊ a lũa. cui⁹ ẽ op⁹ atrahere humores. Et hoc sicut in alio tractatu diximꝰ: q̃ꝛ quando inspexit ad comparationem saturni cum sole ⁊ luna inspexit ꝙ amborũ erat contrarius: ⁊ propter hoc dixit ꝙ ꝯuenit vt frigidus ⁊ siccus. Et Ptholemeus metip̃se glosauit. hanc comparationẽ ĩ eo ꝙ sequitur.

Huius quidem stelle ceterarumq̃ꝫ stellarum virium sciemtia: a suarum figurarũ experimẽtis que sunt in earum collatione cum sole ⁊ luna procedit. In ordinibus namq̃ꝫ mutationũ qui ẜm augmentum diminutionemq̃ꝫ differant videmus earum quasdã aeris qualitates vno modo: quasdã aũt alio variare.

Scire quidem virtutem huius plãte. ⁊ alioꝝ erit propter rectificationem figurarũ que sũt in respectu solis ⁊ lune: quoniam earum aliq̃s videmus mutantes aerem vna manerie mutationis. ⁊ earum aliques alia manerie in diuersis ordinationibus mutationis augẽdi ⁊ minuẽdi.

Si memoriam habes eius q̃d tibi diximus quomodo ꝓbare possumus stellarum virtutes: glosa non indiget ĩ hoc dicto: ⁊ si hoc oblitus es ausculta: dico ꝙ sol ⁊ lũa eo ꝙ eoꝝ opera magis apparent q̃ꝫ omniũ aliarũ stellarum: ⁊ sũt nobis magis manifesta ⁊ semper vnam viam sequunt̃. ⁊ opera reliquarum stellarũ abscõdita vidẽtur propter manifesta: cõuenit vt inspiciant ad stellas habentes cõmunitatẽ cũ duob⁹ lũminarib⁹ ꝑ figuras si augent ĩ suis operibus: vel ab eis minuunt. Et sic ibis inspiciẽdo ad omnes donec certitudinem scias omnium. non semel sed plies. Et si inueneris ꝙ semper sequatur vnam maneriem operandi: scies de certo cuiusmodi virtutem habent.

De virtute iouis.

Pus quidẽ fortitudinis stelle iouis tẽperate complexionis existit. locus nãq̃ꝫ sui mot⁹ medius est inter saturni frigiditatem martisq̃ꝫ feruorem. Quapropter insimul calefacit ⁊ humectat ⁊ quoniam eius magis ẽ calefacere. ip̃eq̃ꝫ super alios celos vehit: auctor ventorum qui res oriri faciũt existit.

Iouis autem virtutis opus est complexiõis temperate: ⁊ locus sui motus est medianus inter frigiditatem saturni ⁊ calorem martis: ⁊ ꝓpter hoc conuenit vt calefaciat ⁊ humectet: quia vero calefactio sua magis est: conuenit ꝓpter spheras que sunt sub eo vt ventos faciant generantes.

Multi crediderunt cum audiuerunt hoc verbũ ptholo. ꝙ opera stellarum ẜm eius opinionem sequãtur loca spherarum ẜm ꝙ vna existit super aliã: sicut credidit hiza auẽgnton. ⁊ alkindus: ⁊ alij qui cum talibus rationibus nos ĩpediuerunt. Ego vero dico ꝙ si opera stellarum sunt ẜm naturam: quomodo possunt sciri per propositiões quadruuiales: quia radices harum ambarum scientiaꝝ diuerse sũt vna. s. ab alia. Amplius si omnia celestia corpora non sunt alicuius complexionis calide: frigide: humide: neq̃ꝫ sicce: sicut probauit Aristo. quomodo põt iouis complexio temperari: eo ꝙ sphera sua existat ĩter illam martis ⁊ saturni. Nam si bene ad dcm̃ inspexeris Ptholemei inuenies non esse prout ip̃i crediderunt. Et postq̃ꝫ docuit nos viam qua sciemus virtutes stellarum ponit hoc vice alia in hoc loco dicens. ꝙ quando probabimus motum operis q̃d ⁊ operabitur in aere nos circundante inueniemus ꝙ est medianus inter magnam frigiditatẽ quã facit saturn⁹: ⁊ magnũ

calorem quē facit mars. ⁊ hoc affirmat id quod dixit ꝙ calefacit ⁊ humectat: qm̄ si dixisset ꝙ iuppiter facit hoc eo ꝙ sphera sua existit iter spheraȝ vnam ⁊ aliam. cōueniret vt esset temperatus ⁊ non calidus nec humidus. Et ego dico ꝙ quando ptholemeus ꝓbauit opus iouis in comparatione operis solis ⁊ lune locutus fuit ꝙ facit calorem non vltra magnum: ⁊ propter hoc dixit ꝙ motus sui operis est inter opus martis ⁊ illud saturni. Qꝫ autem dixit eo ꝙ ē calor suus magis facit ventos generantes propter speras q̄ sūt sub ipō. vult dicere ꝙ iuppiter quia inclinatur ad temperiem versus calorem ⁊ humiditatem: quando cōmiscet̄ cum operibus aliorum pl'arum existentiuȝ sub eo facit vētos generatiuos: ⁊ hi venti sunt illi qui sunt in spermate ⁊ seminibus: ⁊ ceteri venti tales qui sunt conuenientes vite. Et si inspexeris ad cōmixtionē que fit ex virtutibus pl'arū existentium sub eo cum sua virtute: tunc inuenies sic esse debentem.

De virtute martis

m Artis autē stella proprie desiccat. eiusqꝫ nature vis comburi: eius nāqꝫ calor: ignis assimilatur calori ⁊ locum iuxta solē obtinet cuius sphera ferens subest illi.

Mars proprie desiccat ⁊ ꝑ vim sue nature cōburit: eo ꝙ igneum habet calorem: ⁊ quia est circa solem: et quoniam sphera ī qua sol existit posita est sub eo.

Vult dicere ꝙ opus virtutis martis quando illud experimur inueniemus siccitatis magne. ad id quod dixit. ꝙ virtus martis comburit eo ꝙ igneum habet colorem dico ꝙ stelle sunt sube simplicis ⁊ non composite diuersoruȝ elementorum appitio sui coloris est recta: qꝛ ibi non ē aliquid qꝺ mutet colorem conuenientem eidem sube. Ptholemeus aūt docet nos per hoc dictum regulaȝ qua sciam⁹ virtutem stellarum quoniam per nos itelligere n̄ possum⁹ ⁊ possumus eam intelligere per colorem. In hoc enim dicto adest dubium: qꝺ nos soluere oportet. Nam multi credunt ꝙ color non ostendat rei virtutem: ⁊ hec ē veritas in terris propter cōmixtionem elementoruȝ que in eis est. tamen in celestibus non est ita: quia non sunt vllo modo composita aliquo elemento. Et propter hoc rediuit ptholemeus ad probandum hanc virtutē alio modo dicens: et quia existit circa solem: ⁊ quia sphera in qua ē sol est posita sub eo. vult dicere ꝙ accidit vt sit veritas res ista: qꝛ virtus martis comburit: eo ꝙ existit circa solem: ⁊ quia sol est sub eo ⁊ commiscetur virtus sua cuȝ illa solis: ⁊ sit calidus multum ⁊ siccus de modo ꝙ sine temperamento ꝯburit.

De virtute veneris.

u Eneris quoqꝫ stella propter sue cōplexionis temperiem iouem prorsus in operibus imitatur preter ꝙ in ea iouis ordo conuersus est: modicum nāqꝫ calefacit quia prope solem est: et humectat quantum luna ꝓpter magnam sui luminis quantitatem: ideoqꝫ sibi vapores qui ex humoribus terram circundantibus ascēdūt attrahit.

Et venus ipsamet opera iouis facit. propter tēperamentum sue complexionis excepto ꝙ est nature iouis contraria vna. qꝛ calefacit parum multum. eo ꝙ existit circa solem et humectat ꝫ lunam: propter magnam lucem quā habet hic pl'a eo ꝙ attrahit ad se fumositates que eleuant̄ ab humoribus terre.

Vult dicere ꝙ eius calo² est minor multum illo iouis: ⁊ propter hoc ⁊ propter humiditatem quā facit dicimus ꝙ est quodāmodo frigida: ⁊ plus humida. Qꝫ autem dixit eo ꝙ existit circa solem: dixit: eo ꝙ virtus sua voluitur cum illa solis. Et id quod dixit humectat sicut luna: vult dicere ꝙ venus facit hūectationē circa eā quā facit luna. Et id qꝺ dixit ꝓpter magnam lucem vult dicere ꝙ modicus calor facit humores currere.

De virtute mercurij.

s Telle quideȝ mercurij opus est in maiori parte desiccare ⁊ equaliter humectare. In quibusdam eteniȝ horis desiccat humores: eo ꝙ nusquam a calore solis nimis elongatur. In quibusdam auteȝ humectat eo ꝙ ei⁹ loc⁹ superest lunari sphere que terre propior existit: et in horum quidem vtroqꝫ eius alteratio est festina. Ventorum et hic auctor existit: ob hoc ꝙ eius motus circa solem citus habet̄.

Siccitas vero et humiditas mercurij est per vnum equale. quoniam aliquando desiccat et exugat humores: eo ꝙ nūqꝫ elongatur multū a calore solis. et nullo tempore: et aliquādo humectat eo ꝙ pōitus est super speram lūe: que ē magis circa terram qꝫ omnes alie spere et mutatur ad has duos status et facit ventos propter sensitiuas mutationes eius circūqꝫ solem.

Vult dicere ꝙ opus mercury non est vna res sola: quoniam aliquando desiccat ⁊ aliquando humectat. cum aūt siccat est quando soli applicat: ⁊ ē tūc opus suum in calefaciendo ⁊ siccando circa illud solis. Humectare namqꝫ suū est propter vim suam que cōmiscetur cum illa lune q̄ posita est sub eo: ⁊ est opus suū sicut opus lune. Et Ptholeme⁹ qn̄ ꝯpōnē fecit ꝺ ope mercury cū illo sol' inuenit ꝙ aliqn̄ faciebat op⁹ tale q̄le sol ⁊ qn̄ ꝯpationē fecit cū eo lūe. inuenit ꝙ al'n faciebat opus tale quale luna: ⁊ expert⁹ fuit hoc multotiens: ⁊ inuenit ꝙ semper alterum horum duoruȝ operū faciebat leuiter: ⁊ sciuit pro certo ꝙ opus suum est ꝭm op⁹ aliarum stellarum cum quibus inuoluitur ⁊ opus proprium in se non habet. Et quia cursus mercury est semper circa solem conuenit vt virtus mercury permutet opus sol' diuersis mutationibus ꝭm stellas cum quibus inuoluitur. Et quia virtus sua inuoluitur multum cum illa lune. ⁊ ga operatur in mutatione virtutis solis: conuenit ꝙ ventos faciat diuersarum manerierū. Hic enim perficitur qꝺ locut⁹ est Ptholeme⁹ in virtutibus. 7. pl'aruȝ ⁊ manifestū est sicut intelligimus ⁊ glosauimus ꝙ hoc totum monstrauit ꝭm naturam ⁊ non ꝭm quadruuium. Et si isti dicerēt ꝙ he sphere posite fuerūt in hac manerie per naturam ꝭȝ virtutes suoꝝ operū. dicem⁹ ꝙ hec virtus esse pōt: non tn̄ ꝙ per hoc magis possint scire virtutes stelleruȝ. Amplius si intelleximuus per dictū Ptholemei qn̄ dixit de saturno ꝙ est frigus eo ꝙ elōgatus est a calore solis ꝙ hoc diceret propter spherā suāque elongata ē a sphera solis. cōueniret propter hanc opinionem ꝙ omnes stelle fixe frigidiores saturno essent eo ꝙ earum spera multo magis elongata est a sphera solis: qꝫ ab illa saturni. ⁊ hoc non est ita. Quare verum est id quod diximus. Nos autem cuȝ veritate inuenies si bene inspexeris in verbis ptholemei. Et iā docuimus te regulas quas dedit nobis ptholeme⁹ in sole ⁊

luna ⁊ ꝯuenit vt tales petas regulas i.5.planetis erraticis
⁊ alijs stellis ⁊ per id quod dixit.ꝙ saturnus ifrigidat mul
tum ⁊ desiccat aliquantulum dedit nobis regulam:ꝙ res
que sunt talis complexionis:⁊ que ad talem complexionē
pertinent sunt oēs saturni sicut est nix aut gellata ⁊ mūa.⁊
omnis res acetosa ⁊ ꝯplo frigida ⁊ sicca ⁊ mores ⁊ opera ꝑ
tinentia ad talem complexionem sicut est iram tenere lō
go empore ⁊ omne magni celamenti ⁊ abstientie ⁊ labora
torū terre ⁊ strigas.Et postq̄ʒ sui est nix ⁊ gelata cōuenit vt
humiditates faciat ⁊ augmentat in aquis per accidens
quoniaʒ gellate ⁊ nines quando fiunt habent aquas auge
re ⁊ generaliter dico quia eius complexio est contraria du
arum luminarium conuenit vt habeat res omnes contra
rias rebus pertinentibus ad luminaria.¶ Et ꝑ id quod di
xit ꝙ iuppiter est temperate complexionis dedit nobis re-
gulam pertinentem ad res que proueniunt a tali complexi
one.sicut sunt bona facta spaciosa:voluntas:legalitas:⁊ ve
ritas sapere ⁊ bona credulitas.Et per id quod dixit ꝙ ca-
lor ⁊ humiditas vincit in eo debit nobis regulam:ꝙ debet
habere res pertinentes ad hoc:sicut est sanguis ⁊ simi
le.Et per id quod dixit ꝙ eius opus est medianum inter
opus saturni ⁊ illud martis dedit nobis regulam ꝙ iup-
piter habet res medianas inter res pertinētes ad saturnū:
⁊ pertitentes ad martem sicut sunt iudices:⁊ alcaidi ⁊ eun
tes pacem ponete inter homines.¶ Et per id qḋ dixit ꝙ
virtus martis est ardens dedit nobis regulaʒ de rebus exi
stentibus inter nos eas que similes sunt sibi sicut est ignis
stultitia ira impetuositas occidere venena interficientia
hora ipa:⁊ ꝫm hoc cōuenit vt habeat homines ⁊ milites ar
migeros ⁊ omne bellum ⁊ guerram ⁊ omnem armorū ma
nerié.¶ Et per id quod dixit ꝙ virtus veneris ē sicut vir
tus iouis excepto ꝙ minor est aliquantulum conuenit vt
habeat omnes tales maneries ⁊ ornamentum mulierum:
gaudia:ludos:⁊ omnem delitiā ⁊ bonos mores.¶ Et ꝑ id
quod dixit humectat sicut luna: dedit nobis regulam ꝙ ha
bet omnes humiditates conuenientes eidem sicut est vi
num ⁊ omnis potatio saporosa:⁊ similia. ¶ Et per id qḋ di
xit ꝙ Mercurius miscetur cum alijs stellis. dedit nobis
regulam ꝙ habet res alias petinentes ad alias pl'as in cō
paratione solis ⁊ conuenit ꝙ habeat secretarios reges scri
barios numeratores: adrendatores:⁊ res alias que nomi
nate sunt ad mercuri um pertinentes. Et si inspexeris ad
dicta nostra bene poteris itelligere qua manerie applicāt
virtutes stellarum ad ea que sunt iuxta nos:quoniam apli
cant ꝑ radios in rectis lineis.Et mirari non bene debes ꝙ
nos sic inuenimus res omnes sentitas que sunt inter nos:
quia virtutes:visus:auditus:⁊ odoratus omnes ad nos ve
niunt aere mediante.Amplius quando voluerimus pone
re polegum pedis mouemus ipm cum voluntate nostra sē
per quando volumus:⁊ sine dubio:quia virtus motus a ce
rebro venit in vno momento ad polegū .Et postq̄ʒ ē ita ma
nifestum est qualescūq̄ʒ due stelle coniungantur per longi
tudinem ⁊ latitudineʒ cōmiscentur due virtutes ⁊ fit vna
virtus tertia ⁊ celestis perueniēs vsq̄ʒ ad nos:⁊ sine dubio
virtutes stellarum mutantur propter coniunctiones.

¶ In fortunis ⁊ in fortunijs Caplm V.

Um igitur sint figure predicte pro
ut diximus sintq̄ʒ naturarū q̄tuor
Due videlʒ calor ⁊ humor procre
antes ⁊ efficiētes:nil etenim nisi ꝑ
illa creamentum suscipit:Due ve
ro.s. frigiditas atqʒ siccitas destruentes :ꝑ eas
nāqʒ res minuuntur esseqʒ desistunt.

¶ Postq̄ʒ hec ita sūt:⁊ due ex quatuor naturis
que sunt calor ⁊ humiditas sunt generatrices:
⁊ operatrices :quia res omnes per has ꝯmiscē
tur ⁊ crescūt:⁊ cetere due sunt damnatrices ⁊
destructrices que sunt frigiditas ⁊ siccitas:quo
niam per has res duas damnantur ⁊ destruan
tur omnes res alie.

¶ Uult dicere postquā he regule date sunt hoc modo:et
nos inuenimus ꝙ per calorem ⁊ humiditatem fit omnis
generatio ⁊ omne crementum:⁊ ꝙ ꝑ frigiditatem ⁊ siccita
tem flt omnis corruptio ⁊ omnis mutatio dicimus ꝙ hoc
expertum est in scientia nārū ⁊ i phyca:⁊ propterea hoc ac
cepit pro re que experta erat.⁊ vult dicere i isto loco de ca
lore ⁊ humiditate que magis inclinatur ad temperamen
tum ⁊ de frigditate ⁊ siccitate que magis exeūt de tēpera
mento.Et tu ante intelliges per verba sua ꝙ hoc verum ē.
Tu inuenies ꝙ Aristo.probauit in illo libro generationis
⁊ corruptionis:ꝙ frigiditas ⁊ calor sunt operationes ⁊ hu
miditas ⁊ siccitas receptrices operis eorum.⁊ hoc est con-
trariuʒ eius qḋ dixit Ptholemeus ⁊ propter hoc volo du
bium istud soluere dicens ꝙ Ptholemeus nō contradixit
Aristo.nisi in hoc loco ꝫm rationem de qua loquitur.nam
imposuit nomē operator ⁊ generator his per que res gene
rantur ⁊ crescunt:⁊ posuit nomen dānator his per que cor
rumpuntunr res.⁊ humiditatem posuit cum calore: eo ꝙ
his duobus omnes res alie generantur.⁊ posuit siccitateʒ
cum frigiditate:eo ꝙ per hec duo damnantur ⁊ destru
untur omnes res.⁊ manifestum est ꝙ quando due diuerse
res cōiūgūtur que harum duarum vincit aufert nomen.
⁊ ita fecit Ptholemeus in hoc libro.

¶ Duas stellarum erraticaruʒ iouēʒ.s.ac vene
rem lunam etiaʒ scḋʒ prisce viros auctoritatis
fortunas esse dixere eo ꝙ earum est complexio
temperata ⁊ ꝙ eis multum caloris ac humoris
inest.

¶ Dixerunt antiqui ꝙ.3. planetarū erraticoruʒ
qui sunt iuppiter ⁊ venus ⁊ luna similiter dāt
fortunam:eo ꝙ sunt temperate complexionis
⁊ trahuntur magis versus calorem ⁊ humidi
tatem.

¶ Aperte dixit hic Ptholemeus ꝙ calor ⁊ humiditas de q̄
bus locutus fuit sunt que magis inclinantur ad tempera
mentum.quia quando accipiemus regulam iouis ꝙ calefa
cit ⁊ hūectat tēperate conuenit ꝫm hoc ꝙ:operet̄ in genera
tione ⁊ cremento:c⁊ facienti rem talem: conuenit dare for
tunam.⁊ quando accipiemus regulaʒ veneris:ꝙ opus eiꝰ
cadit circa illud iouis:eo ꝙ magis humectat.⁊ eius virtꝰ
semper cōmiscetur cum illa solis:eo ꝙ vadit circa eum et
eius motꝰ est circūq̄ʒ solem componitur ex modico calo
re quā habet venus cuʒ calore solis ⁊ humiditate veneris
complexio vna omnem generationem faciens ⁊ cremen
tum ⁊ facienti rem talem conuenit dare formam.Simili
ter ⁊ de luna.nam eo ꝙ ē motus festini ⁊ eiꝰ lux a sole:⁊ eiꝰ
virtus sequitur virtutem solis in operando ⁊ semper com
miscetur cum virtute solis qui dominatur super omnem
generationē conuenit vt opus lune sit omnis generatio.⁊
crementum.qm̄ nā posuit in eā humiditatem magnā: eo
ꝙ amplificat corpora omnium reꝝ terrenaꝝ ꝑ temperan
do virtutem siccitatis solis.

¶ Opera quidem saturni atqʒ martis operibꝰ
predictarum stellarum naturaliter contraria
fore testati sunt:eo ꝙ horum alter ꝑ frigiditatē

intensam ⁊ alter per siccitatem intensam operatur.

¶ Et dixerunt ꝙ saturni ⁊ martis naturale opꝰ est contrarium ipis planetis: quia vnus frigus alter siccus vltra medium.

¶ Aperte dixit hic etiam ꝙ frigiditas ⁊ siccitas de quibus locutus fuit sunt que nimium exiuerunt de omni temperamento. ⁊ est. manifestum ꝙ postquam Saturnus sic infrigidat aufert a rebus omnibus humiditatem. ⁊ conuenit ꝙ opus nature illius qui talis est. sit operi iouis contrariū ⁊ veneris atqȝ lune. ⁊ volo dicere ꝙ suum naturale opus sit corruptionis ⁊ minutionis ac destructionis reruȝ. ⁊ iaȝ dixit nobis aperte ꝙ mars operatur maius siccitatis q̄ȝ caloris ⁊ modicus calor quando cuȝ siccitate magna cō miscetur: comburit. ⁊ siquis credat ꝙ opus naturale martis est magna siccitas ⁊ quando coniungitur cum opere solis fit inde complexio que comburit. dico ꝙ hic voluit dicere ptholomeus quando dixit eo ꝙ est circa solem. ⁊ sol positus est sub eo: nam res est: que pōt esse ⁊ nō est sine mō hoc dixit propterea Ptholemeus. Quod autem dixit ꝙ eius color assimilatur colori igneo: ⁊ propter hoc operatur calorem qui comburit totum: dixit pro affirmando rationem quam dixit de marte.

¶ Solem autem atqȝ mercurium in natura siccitateȝ habere subiunxere: eo ꝙ illi vtriusqȝ prebent effectum: ⁊ scd̄ȝ aliarum stellarum mutationem: cum quibus ictisal habuerint: magis q̄ȝ ceterarum stellarū alique res mutare cōpellūt.

¶ Solem tamen ⁊ mercurium habere dixerūt participationem cum naturis aliorum planetarum: eo ꝙ dant ambo res duas. ⁊ mutantur cū mutatone aliorum planetarum: scd̄m illos cuȝ q̄bus se aspiciunt magis q̄ȝ alijs.

¶ Uult dicere ꝙ sol ⁊ mercurius aliquando dant fortunā ⁊ aliquando infortunam. de mercurio quidem ante monstratum fuit ꝙ aliquando facit siccitatem ⁊ aliquando humiditatem. Et quando de humiditate operatur eius opus est generatio ⁊ crementum: quia virtus sua cum illa solis semper commiscetur. tamen sol quia virtus sua sēp vicit ⁊ dominatur super res omnes ⁊ siccitas quaȝ facit est modica conuenit ſm rationem quam prediximus ꝙ quādo cō miscetur cum aliquibus rebus facientibus humiditatem ⁊ generationem faciat ⁊ augmentum. ⁊ quando commiscentur cum eo res facientes siccititatem conuenit ꝙ operetur corruptionem ⁊ minutionem. Nunc autem habemus certas ſm: regulas ante dictas ꝙ iuppiter ⁊ venus ⁊ luna sūt fortunate. Similiter erit hec regula pro eo quod ante dicet̄: qꝛ dicemus ꝙ res omnes pertinētes ad bonū ꝑtinēt ⁊ ad hos planetas fortunatos ſȝ ꝙ nature cuiuslibȝ conuenit: ⁊ ꝙ saturnus ⁊ mars sunt īfortunate. Et similiter erit regula pro eo qđ ante dicetur: quia dicemꝰ ꝙ res oēs ad malū ⁊ infortunium pertinentes ad hos duos planetas ꝑtinent ſm ꝙ conuenit in sui natura. ⁊ ꝙ ad solem ⁊ mercurium quandoqȝ pertinēt bonū ⁊ fortunium ⁊ malum ⁊ infortuniū aliquādo. Et Isti antiq̄ sui de q̄bꝰ locutꝰ fuit in hoc capitulo ptole. sapienter locuti fuerūt: qꝛ intellexerunt fortunas ⁊ īfortunas stellaꝝ ⁊ operum que operātur primo ī. 4. elemētis. Naȝ he quatuor qualitates sūt primo instrumenta nature cum quibus in rebus omnibus operatur que sunt generationis ⁊ corruptiōis. Et si inspexeris in sciētia nostraꝝ inuenies ꝙ res onmes sequuntur prima. 4. elementa que sūt caliditas: frigiditas: hmuiditas: ⁊ siccitas

¶ In masculinitate ⁊ feminitate Capitulnm VI.

Um partium item nature duo sint prima genera masculinum. s. ⁊ feminiuum.

¶ Amplius eo ꝙ principia nature sunt duo. ⁊ hec sunt masculinum ⁊ femininum.

¶ Quia quando natura incipit facere homīeȝ incipit ꝑ corpꝰ facere: qđ conuenit vt recipere possit spiritum: ⁊ mutat postmodum ad statum alium corpus ipm̄ donec spiritus sit ī eo ⁊ mutat illud postea donec sit aīa ⁊ postmodo d̄ statu animalis ad statum hominis ipm̄ mutat. ⁊ hoc modo res omnes operatur natura sicut probatum est in scīa naturarum. Et postq̄ȝ ita est: ꝙ illa que facit natura recipiūt oīa opus a corporibus celestibus manifestum est ꝙ virtꝰ masculini ⁊ feminini seq̄r ꝑmas. 4. quailtates. Qꝛ aūt dixit. ꝙ sunt duo genera masculinum ⁊ femininum. vult dicere ꝙ hec duo sunt similia in tota natura. nā quādo natura īcipit facere aliquod corpus vl̄r qualecūqȝ sit ꝓpositi sui est facere vt illud cōpleat ⁊ ipȝ ꝑ se extrahat separatū ⁊ que maioris perfectionis sunt faciunt masculinuȝ ⁊ femininuȝ manerierū ⁊ corpoꝝ diuersorum sicut est vir et femina. ⁊ in his que sunt modice perfectionis fecit masculinum ⁊ femininum cōmixta: quoniam in semibꝰ vegetabilium ⁊ fructuuȝ arborum sunt virtutes masculini ⁊ feminini commixte. ⁊ ꝯuenit vt intelligas in hoc loco de nomine nature ꝙ est vis ⁊ virtus quā deus posuit in rebus omnibus pro ipis gubernandis: ⁊ cōplēdis ⁊ conseruandis.

¶ Cumqȝ ex viribꝰ ꝑdictis proprie feminia vis sit ex humida substantia: eo ꝙ hec qualitas in feminis gn̄aliter inuenitur.

¶ Et virtus feminia proprie harū virtutum q̄s diximꝰ est subē humide quoniam hec qualitas iuncta est generaliter ī oībus feminabus.

¶ Uult dicere ꝙ virtus feminia nūq̄ȝ inuenta est nisi cum subā humida. ⁊ hoc scimus īductiōe: quia quando inspexerimus in omnibus particularibus inueniemus semper ꝙ virtus feminia cū subā humida est coniuncta. Amplīꝰ quia sapientes antiqui monstrauerunt ꝙ femina gn̄aliter oīmō ē humidior q̄ȝ masculus.

¶ Et residua qualitas in maribus proprie semꝑ reperiatur.

¶ Et alia qualitas que remanet proprie ī masculis est inuenta.

¶ Qualitas que remanet est siccitas quia quando virtus feminea ē cum subā humida conuenit ꝙ subā mascl̄ina sit cum subā sicca īcompatiōe humide.

¶ Ab antiquis concine dictum est: lunam ⁊ venerem quibus multum inest humiditatis feminas eē. Solem autem atqȝ saturnum: iouē etiā ac martem masculinos.

¶ Et postq̄ȝ hoc ita est rem certam dixerunt sapientes antiqui cum dixerunt: ⁊ luna ⁊ venus sunt femine propter multam humiditatem q̄ ē in eis: eo ꝙ sol: mars: saturnus: ⁊ iuppiter sunt masculini.

¶ Qꝛ: aūt dixit propter humiditatem que in eis est. vult dicere ꝙ humiditatem faciunt in terrenis. Sol tn̄ ⁊ mars sunt masculini: eo ꝙ faciūt calorē ⁊ siccitatem in rebus

Et iuppiter q2 facit calorē τ calor hūiditatē desiccat. τ saturnus q2 mltū infrigidat τ frig9 magnū ɔgellat hūiditatē.

¶ Mercuriū vero qm̄ siccitatē τ hūiditatē eq̄lr opaṫ: i vtroq3 gñre societatē habere dixerūt.

¶ Et mercuri9 h3 ꝑticipationē cū ābobus gñeribus: eo φ facit siccitatē τ hūiditatē equaliter.

¶ A verbo intelligimus phtolemei φ mercurius facit cōplexionem medianam inter calorem τ frigiditatem τ facit humiditatem τ siccitatez visibiliter τ q̄nq3 aliaz. Nūc autē īspicias qūo intellexit ptbole. ꝑ regulas antedictas q̄ rōne facit vnusq̄q3 pl'a ꝓpe opus suum.

¶ Aiunt etiam planetas vt ita dicam masculinizare τ feminizare secūdū figuras que in sui cuz sole collatione formantur. Nam cum ipi solez ꝓcedētes orientales existūt masculini: cū vero solē seq̄ntes occidētales fuerit feminini dicūṫ.

¶ Et dixerūt φ pl'e dāt virtutē masculinaz τ femininā ꝑꝑ figuras quas hn̄t in respectu sol': q2 qn̄ sunt orientales an̄ solē: sunt masculini. τ qn̄ occidentales sequentes solem sunt feminini.

¶ Uult dicere φ sapientes antiqui dixerūt ꝑ experientiaz τ rōnez φ planete sūt diuersoꝝ operū ꝓpter figuras quas hn̄t respectu solis diuersas. q2 qn̄ fuerint oriētales φ ascēdant ante solem extēdētes virtutē suam sup terrā: anteq̄3 virtus solis ascendat: erunt masculini. Et quādo fuerit occidentales erit cōtrarium. Et propter hoc cōuenit: vt quādo fuerint orientales habeant vim maiorē: τ φ opus suuz magis appeat: q̄3 cū fuerit occidētales. Et q2 virtus masculina maior ē feminina virtute: cōuenit rōne τ experientia: φ pl'e dēt vim masculinā: qn̄ fuerint orientales: q2 tūc hn̄t viz maiorē. Et q2 cū sol ascēdit p9 eos hūiditates quas fecerūt exugat. Et φ dent vim femininā: qn̄ fuerint occidentales: q2 tūc hn̄t viz minorē: τ q2 hūectant id qd̄ desiccat sol.

¶ Idem etiam per figuras quas in orizonte formant habere probantur. Cum enim in locis fuerint que sunt ab oriēte vsq3 ad celi medium: vel ab occidente vsq3 ad oppositum medij celi sub terra: sunt masculini: eo φ cum sunt orientales ea morantur in parte: a qua procedit vētus qui vocatur assabe. In duabus autem quartis residuis sunt feminini: ob hoc quoniam partez illam optinent vnde procedit adabor.

¶ Et erit hoc etiā propter figuras quas habent respectu orizōtis. quia quando fuerunt in oriente quod est ascendens vsq3 ad medium celi τ ab occidēte vsque ad angulum terre: qui est mediū celi de subtus terram sunt masculini. quia quando sunt in istis locis sunt in directo venti qui dictus ē solan9. τ qn̄ sunt i alijs duob9 q̄rtis sunt feminini. eo φ sunt i directo vēti occidentalis.

¶ Postq̄3 ptbolemeus monstrauit id qd̄ operantur pl'e: naliter dando vim masculinā τ femininā monstrat nunc nobis qūo de h eodē ꝑ accn̄s opanṫ dicēs nobis primo. id qd̄ operantur respectu solis primo modo mōstrat id qd̄ operātur respectu orientis: vt dat nobis per has regulas cum ꝑ sciam9 alia opa que per accidens operantur: qm̄ firmamētum omni hora diuisū se ponit in quarta quarta: q2 ipm̄ diuidit circulus orizontis τ circulus meridiei τ qd̄libet horum q̄tuor q̄rtoꝝ h3 viz ab alio quarto diuisā: q2 quartū qd̄ ē a medio celi vsq3 ad occn̄s: ē locus vn̄ mouetur ventus occidentalis sicut nāles τ phyci monstrauerūt: τ tenēt φ ventus solan9 ꝑfectior τ siccior sit q̄3 occn̄talis. vn̄ τ f3 hoc cōuenit φ p̄mū q̄tū qd̄ ē oriētale: sit d nā masculina: τ q̄rtuz occn̄tale d nā feminia. Et q2 ea q̄ opposita sūt viz hn̄t eq̄lē ɔuenit, φ vt q̄rtū qd̄ ē ab occn̄dēte vsq3 ad mediū celi dsubt9 terra hēat vi sic magnā: vt oriētale: ꝓ eo qd̄ oppositū ē eidē. Et φ q̄rtū qd̄ ē a medio celi dsubt9 terra vsq3 ad oriens hēat vi sic magnā: vt q̄tū occn̄tale sibi oppositū. ꝑ hec .n. vba ddit nobis ptho. regl'a q̄ poteris alia mlta itelligere Et ddit tibi viā q̄ itelligas nām .iz. domoꝝ q̄ fiūt in firmamēto ꝑ accn̄s: τ hoc exprimet tibi ante.

¶ In diurnis τ nocturnis. Capl'm. VII.

Quoniam item duo sunt spatia ex quibus tempus efficitur. Quorū alterum dies est: qui proprie masculinizat propter calorem eiusq3 vim efficacez atq3 mouētem. Alterum vero nox est qui feminizat propter illius humiditatem atque quietem.

¶ Quia stelle operātur qualitates primas in terrenis conuenit vt diuidant alia opposita: τ secūdū hoc earum alique habent diem alie vero noctē. Et similiter quia hec duo sunt partes q̄bus fit tempus τ dies masculinat proprie propter virtutem τ calorem operatricem que existit in motu ē de die: τ nox effemiat ꝓpter frigiditatē τ operatricem que est quies τ tranquillitas.

¶ Tp̄s fit d reb9 ɔtinuis τ oīs res ɔtiua sēp diuisionē recipit τ ꝑꝑ h diuidiṫ tp̄s i ānos mēses dies τ horas: τ ꝑtes horaꝝ τ alias fractiōes. Et i die ē tp̄s q̄ sol ɔplet reuolutionē vnā a pte q̄ ascēdit donec alia vice ascēdat: τ h diuidiṫ in diē τ i noctē. τ dies n̄ diuidiṫ ad aliā nāz: q2 ꝑs diei ē τ silr nox. vn̄ ɔuenit φ due petie q̄b9 tp̄s manifeste ɔpōiṫ. sint nox τ dies. tn̄ dies maioris v̄tutis ē: eo φ v̄t9 solis extēdiṫ super terrā cū q̄ mouēt a'ia τ vegetabilia crescūt. Et gn̄al'r i aīalib9 τ reb9 oīb9 se mouētib9 h3 sol viz maiorē d die q̄3 d nocte. ita φ v̄ṫ φ sol sit ille q̄ oīa moueat sine illo medio. nox āt dbilioris v̄tutis ē: q2 v̄t9 sol' abscōdita ē subter terrā: τ ꝑꝑ h ɔuenit vt aīalia regescāt. Ampli9 calor māifestior ē d die q̄3 d nocte. nā d nocte crescūt hūiditates q̄m hēm9 fūosita tes hūidas q̄ d nocte magis i aere ɔiūgūt τ expergunṫ de die. vn̄ ex hoc toto cōuenit vt nā diurna masculina sit τ nocturna feminina.

¶ Lunam ac venerē nocturnas: solem autem τ iouem diurnos esse dixere. Mercurium vero velut prediximus vtrisq3 socium fecere.

¶ Dixerunt φ ven9 τ luna sūt nocturne sequēdo primā rōnez suā τ φ sol τ iuppiter sūt diurni: τ mercurius habet cum istis participatiouem vt diximus.

¶ Qd̄ dixit sequēdo rōnē suā. vl't dicere φ sciuerūt q̄ erant stelle diurne τ q̄ nocturne. rōne masculini/τ feminini. Et qd̄ sciuerūt ꝑ rōnez postmodū ꝑ expiētiā certificauerūt.

¶ Et eum in oriente diurnuz in occidente vero nocturnum esse rettulere.

¶ Q2 mercurius cū est in parte oriētali est diurnus. τ cuz est in parte occidētali nocturnus.

¶ Ptholeme⁹ significat nobis in hoc qd̃ dixit de mercurio: q̃lr̃ stelle ꝑ accñs opant̃: qm̃ oriẽs cuȝ in eo apparẽt stelle: cũ ascendũt: ⁊ deinde mouet̃ vẽtus solan⁹: ꝯuenit vt hẽat vim maiorẽ ⁊ manifestiorẽ q̃ȝ occñs: qm̃ i occidẽte cadunt stelle: ⁊ vẽtus occidẽtalis abide mouet̃. ⁊ qꝛ mercuri⁹ facit medianã ꝯplõnẽ iter calorẽ ⁊ frigiditatẽ: ꝯuenit ꝙ qñ fuerint in oriente ad masculinũ ꝑtineat ⁊ diurnũ. ⁊ cum in occidẽte ad femininum ⁊ nocturnum.

¶ Infortunã autem vtrãq; super hos duos modos diuisere: preter ꝙ hoc non naturalter sed ꝑ contrarium fecerunt.

¶ Et participarũt ẽt ad has duas maneries planete duo qui substantiã habent corruptionis ⁊ destructionis. vnde non sequuntur in hoc naturalem rõnẽ primã: sed aliaȝ diuersam.

¶ Aperte dixit h̃ nobis Ptbol. ꝙ qcq̃d dixit vsq; huc ẽ ẽm rõnes nãe. ⁊ hoc qd̃ nc̃ dixit ẽ alteri⁹ maneriei: vl̃t dĩe ꝙ h̃ de quo mõ loq̃t̃ ẽ cũ rõne nãꝫ diuersa ab ea q̃ añ dixit.

¶ Nam cum res cõsimiles rebus quarum complexio idonea est commiscentur earum valitudines meliorantur.

¶ Et hoc ẽ qꝛ quando res similes ꝯmiscẽtur cũ rebus bone complexionis: earum proficuum magis crescit.

¶ Et hoc manifestũ ẽ: qꝛ res bone qñ cõmiscẽt̃ cũ alyȷs sibi sĩlibus sũt maioris proficui. ⁊ õ ꝯtrario illõ idẽ. qm̃ res male qñ cũ sĩlibus cõmiscẽtur sũt maioris damni.

¶ Cum autem res dissimiles cómiscentur reb⁹ destruentibus minuetur eorum nocumentuȝ.

¶ Et quãdo res que non sunt ꝯsimiles inuoluũtur cũ malis minuunt multũ õ suo damno.

¶ Hoc aliud vbũ ẽ ꝑ se sĩlr̃ manifestũ. qꝛ si res faciẽtes dãnũ cõmiscẽtur cũ ꝓficiẽtib⁹ minuũt ml̃tũ õ suo dãno. ptholeme⁹ ãt ꝓposuit has rõnes: demr̃ando id qd̃ sapiẽtes antiq̃ ꝑ expientiã ꝓbauerũt: ⁊ iuenerũt certũ. ⁊ ꝓ dãdo hãc rõnẽ alyȷs talib⁹ i quocũq; loco fuerit oportunũ i nã steliaꝝ.

¶ Ob hoc ergo saturnũ qui ifrigidat calori diei: martem vero quia desiccat humori noctis assimilauerũt. iõ. s. ꝙ vterq; istorum cã ei⁹ tẽperabitur complexio qualitati temperate complexionis assimilabitur.

¶ Et qꝛ saturn⁹ ẽ frigidus multũ posuerunt euȝ cũ calore diei: ⁊ qꝛ mars est siccus valde posuerunt ipm cum humiditate noctis. ⁊ vterq; eoꝝ quando sua complexio temperatur fit conueniens statui complexiõis temperate.

¶ Nã ẽ q̃ oẽm rẽ tẽꝑat. ⁊ postq̃ saturn⁹ frigid⁹ ẽ nimiũ posuit eũ diurnũ: vt nã diei eũ ꝯtẽperȝ suo calore. qꝛ si fecissȝ ipȝ noctur^m auxissȝ i sui dãnũ nimiũ siñ mẽsura. martẽ sĩlr̃ eo ꝙ nimiũ sicc⁹ ẽ. posuit nocturnũ vt noctis hũiditas minuat aliq̃d de magna siccitate ipsi⁹. qꝛ si eũ fecisset diurnũ auxisset sine mẽsura ml̃tũ i dãnũ suũ. Et qñ sapiẽtes antiq̃ expti fuerũt nãȝ hoꝝ duoꝝ plaꝝ iuenerũt saturnũ eẽ diurnũ. martẽ vero nocturnũ ꝑ aliã rõnẽ diuersã ab ea quã añ dixerũt primã. nã hãc iuenerũt rõnẽ de ꝯtẽpando nãe ⁊ cõuenietẽ vt a vbis itelligas ptbole. ꝙ i fortune ꝯplõnẽ bonã faciũt aliqñ: qñ de opib⁹ suis minuũt opa alioꝝ q̃ ꝯ̃ria sunt eis. Expedit ẽt vt i h̃ ispicias q̃lȝ loco qd tibi accit i hac ꝑte.

¶ In fortitudinibus figuraꝝ que formantur ẽȝ solis positionem. Capi. VIII.

Dixit Hali.

Ptho. aũt vult i hoc caplõ ondere qũo scias vtutes: quas hñt stelle ꝑ accñs: sic mr̃auit vsq; huc q̃lr̃ scire poteris vtutes quas habent per eẽntiam

Una itẽ ⁊ tres erratice stelle soli supraposite diminutionẽ ⁊ augmentum i suis ꝓpriȷs virib⁹ assumũt. s. figuras q̃s i collatõe sol̃ effigũt.

¶ Luna ⁊ tres planete erratici q̃ sunt supra solẽ recipiũt augmẽtum ⁊ decremẽtum i virtutibus suis propriȷs ẽm figuras quas hñt in comparatõe solis.

¶ Uult dicere ꝙ opus suarum ꝓpriarum ⁊ nãlium augetur ⁊ minuitur in eorum plauetarum figuras i ꝯparatiõe solis. nam añ docuit nos ꝙ planete q̃ sũt sup solẽ: sũt saturnus iuppiter ⁊ mars. ⁊ ꝓpterea dixit eos erraticos: vt inde extrahas stellas foras que sunt etiã sup solem.

¶ Luna nãq; a sua pria corniclatõe vsq; ad suã primã dicothomitatẽ humectat: ⁊ inde vsq; ad plenilunium calefacit: ⁊ inde vsq; ad dicothomitateȝ scdaȝ desiccat: deide vsq; quo occultetur: ⁊ i directo solis existat infrigidat.

¶ Quia luna ab hora q̃ nascit̃ donec sit in prio luminis medio humiditatẽ ꝓprie opat̃: ⁊ ab hora mediȷ prime lucis donec sit plena opat̃ calorem. ⁊ ab hora q̃ ẽ plena vsq; ad horã mediȷ secũdi opat̃ siccitatẽ. ⁊ ab hora mediȷ scdi vsq; ad horã q̃ abscondit̃ ⁊ sepat̃ a sole opat̃ frigiditatẽ.

¶ Op⁹ lune ꝓpriũ ẽ hũiditatis. ⁊ qꝛ postq̃ icipit in luce crescere accidit calor eius qualibȝ die crescit: ⁊ calor sẽp apit poros: digelat hũiditatẽ spissã ⁊ gelatã: et facit eã decurrere: ꝯuenit vt lũa ab hora q̃ sepat̃ a sole donec sit dimidiata i luce: hũiditatẽ solũmõ vt plimũ opet̃. ⁊ postq̃ sepat̃ a 4ª sinistra solis ⁊ vadit ad oppõnẽ suã crescit magis calor ei⁹ ꝑꝑ magnã lucẽ quã hȝ. ⁊ postq̃ sepat̃ ab oppõne solis ⁊ vadit ad ei⁹ dextrã quartam crescit magis calor ei⁹: eo ꝙ lux ei⁹ ẽ multũ sup terrã: ⁊ ꝑꝑ hoc exugat hũiditates: ⁊ ꝯuenit ꝙ opet̃ siccitatẽ. Et postq̃ separat̃ a dextra q̃rta solis ⁊ vadit vt iũgat̃ cũ eo: lux sua multũ minuit̃ oĩ die ⁊ ꝯuenit ꝙ frigiditas sequat̃ hũiditatẽ ipsã donec sepet̃: eo ꝙ calore minuit̃ oĩ die ꝑꝑ minutõeȝ sue lucis. ⁊ ẽȝ h̃ fiũt i luna quatuor stat⁹. ꝑm⁹ ẽ etati pueritie sĩlis ⁊ tpi v̄is. 2⁹ ẽ sĩlis etati iuuẽtutis ⁊ tpi estiuali. 3⁹ ẽ sĩlis etati senectutis ⁊ tpi autũnali. ⁊ 4⁹ ẽ sĩlis etati decrepite ⁊ tpi hyemali. Nũc ãt lucratus ẽ alias regulas ꝑ hec dcã: q̃b⁹ cuȝ eis admixtis alyȷs regulis eẽntialib⁹ opatõis ꝓpe lũe ml̃ta itelligere poteris ad lunam ꝑtinẽtia. vbi grã: qꝛ qñ fuerit hũida dm̃rat femias. ⁊ masclos qñ sicca fuerit. sĩlr̃ qñ calida demonstrabit masculos. ⁊ feminas quando frigida.

¶ Stelle vero matutinales ex quo apparẽt de sub radiȷs solis vsq; ad suã stationẽ primã magis humectãt. ⁊ a statõe sua prima vsq; ad vespertinã ascẽsionẽ magis calefaciunt: ⁊ ide vsq; ad statõem scdam plus desiccãt: a qua vsq; ad suã occultationem magis infrigidant.

¶ Planete erratici dicuntur solummodo ma-

tutinales: qm̃ ab hora qua exeũt ꝺ subradijs solis vsq; ad suã statioñe primã humectant magis. Et a statiõe prima ꝙ prima nocte ascẽdunt calefaciũt magis. ⁊ deĩde ꝙ prima nocte ascendunt vsque ad statõem scðam desiccant magis ⁊ a statõe scðã donec sint occidẽtales ĩfrigidãt magis.

¶ Planete erratici qui dicuntur solummodo matutinales sunt tres existentes super solez. scilicz saturnus: iuppiter ⁊ mars quoniam isti solummodo apparent exeuctes de sub radijs solis in mane. Et venus ⁊ mercurius exeundo de sub radijs solis apparent quandoque in mane: et quandoque in nocte. Et lux horum trium cum fuerint orientales incipit omni die augeri donec se ponunt in solis opposito ꝙ prima nocte ascendunt: ⁊ postmodo lux eorum incipit minui omni die donec coniungantur cum sole. vnde conuenit vt habeant pro augmento ⁊ decremento sue lucis talem statum qualem luna: ita ꝙ dum sũt orientales donec sint in statione prima operantur humiditatez per accidẽs: ⁊ a principio sue retrogradationis ꝙ prima nocte ascẽdũt: operantur calorem per accidens. ⁊ duz ascendũt prima nocte vsq; ad stationem qua incipiunt dirigi operantur siccitatem. ⁊ dum sunt directi donec coniũguntur cuz sole: operantur frigiditatem in manerie qne lune accidit. Et conueniens est ꝙ ratio ꝑpter quam est hoc sit id quod volo dicere. Dico enim ꝙ dum exeunt de sub radijs sunt similes etati pueritie. ⁊ postq̃ incipiunt retrogradari donec oppositi sint soli: sunt similes etati iuuentutis. Et postq̃ separantur ab oppõne donec incipiunt dirigi: sunt similes etati senectutis. ⁊ postq̃ diriguntur donec iungantur cum sole: sunt similes etati decrepite. hui⁹ autem similitudinis ratio est. q: virtus stellarum est cum virtute solis cõmixta. ⁊ sui motus sunt naturaliter ligati cũ motu suo. ⁊ omnes sue virtutes sequunt̃ virtutes solis ⁊ lune. ⁊ q: notificãdo hos status lune sufficere cognouit: nõ oportuit: vt in venere et mercurio notificaret eosdem. Quod enim in hoc loco exp̃mitur te intelligere oportet. qm̃ aliquoruz est opinio ꝙ hi planete operantur hoc ẜm ꝙ sunt circa terram vel longe. ⁊ hec est falsa ratio. qm̃ eo ꝙ sint circa terram non operant̃ rem aliam: nisi ꝙ sunt solũmodo maioris virtutis. ⁊ quando sunt longe minoris: q: magis elõgati sunt. Et aliqui vadunt ꝯtra ptholemeũ in eo qꝺ dixit ante. q: quanto planete sunt magis circa terram: tanto magis eoruz virtus apparet. nam sicut dixerunt nos inuenimus planetas retrogrados esse debilis operis. ⁊ est manifestum ꝙ sunt magis circa terram. nos autem nõ dicimus ꝙ sit ita. ⁊ si deus nobis vitam prestiterit: ⁊ fauorem in glosando almagestũ meli⁹ hoc distinguemus. Istis tamen respondere volumus ẜm ꝙ hoc debet intelligi a verbis ptholemei: dico ꝙ planete retrogradi sunt sicut homines peregrini qui eo ꝙ habeãt vim magnam: non possunt sic bene opera sua facere. hui⁹ enim ratio nãlis: q: opus trium pl'aꝝ supioꝝ cũ sint retrogradi est opi solis ꝯtrarium: ⁊ opus solis vicit ⁊ superat: eo ꝙ est cõmixtum cũ eoꝝ opere ꝑpter oppõnez: ⁊ opus eoꝝ debilitatur ꝑpter solẽ q fortificat se de illis. Et qñdo venus ⁊ mercurius sunt retrogradi eo ꝙ virtus sua inuoluitur cũ illa solis: nõ apparet opus eorum complete sicut ad eos ptinet. Et si dixeris cõtra hoc qñ plus cõmiscẽtur cũ sole: possum⁹ intelligere magis qꝺ mutatiões faciunt in ope solis. Respõdeo tibi cum hoc eodẽ ⁊ dico ꝙ non habent ĩ eis ṽtutẽ cõpletã per se: nisi q: mutant virtutẽ solis. ⁊ virtus solis hec ẽ q̃ vincit ⁊ q̃ operat̃. volo enim res tibi dicere de venere ⁊ mercurio ẜm eoꝝ figuras quas hñt ĩ respectu solis. Dico ꝙ ven⁹ ⁊ mercuri⁹ postq̃ separant̃ a sole ꝙ sunt directi ⁊ apparẽt prima nocte donec eoꝝ directio cõpleat̃ ⁊ reuertãtur ad solẽ ⁊ iungantur cum eo: hñt status quatuor ẜm ꝙ sunt longe a sole vl' circa. prim⁹. n. ꝙ humectat: donec sũt ĩ medio sue directionis. scðs ꝙ calefaciunt donec sũt ad statioñe primã. terti⁹ ꝙ desiccant donec sũt ĩ medio sue retrogradatõis. quartus est ꝙ infrigidãt donec sũt cõbusti. ⁊ hoc simile est eis qꝺ est dictum ꝺ planetis superiorib⁹. ⁊ tu ipse itelligere poteris ab eo qꝺ diximus. Et postq̃ separantur a sole retrogradi existentes: et apparent in mane donec eorũ retrogradatio ꝯpleatur et fiũt directi hñt etiã stat⁹ quatuor similes ipsis quatuor: tñ q: sũt directi in eoꝝ exitu de sub radijs quando sũt occidentales. et q: sunt retrogradi in exitu eoꝝ de sub radijs qñ sũt orientales. et cõuenit vt habeãt vim maiorem quando sũt occidẽtales q̃ qñ sũt oriẽtales. Et aliq dixerũt ꝙ humectant qñ sunt orientales: eo ꝙ virtus earũ extendit̃ sup terram añq̃ virtus solis: et ꝙ desiccant qñ occidentales.

¶ Planum est etiam ꝙ cum he cõmiscentur ad inuicem differẽtes qualitates in aere mltis modis operantur ẜm vniuscuiusq; proprie fortitudinis victoriam.

¶ Et est manifestũ ꝙ quando cõmiscentur vn⁹ scz cum alio: operantur in aere multas maneries statuum diuersorum ẜm ꝙ est virtus ꝑpria cuilibet vt plurimũ ⁊ suus mot⁹ ẜm diuersitatẽ figuraruz sit quando velit.

¶ Vult dicere: ꝙ stelle quando cõmiscentur vna. s. cuz alia operantur in aere ꝑpter essentiales ⁊ accidentales virtutes suas multas maneries mutationum ⁊ diuersarum naturarum valde ẜm numerum complexionum diuersaruz quibus sue virtutes die qualibz componuntur. ⁊ est manifestum ꝙ vincens in qualibet harum complexionum erit illa que habuerit vim maiorem ẜm loca planetarum ⁊ ẜz virtutem cuiuslibet in se ꝓut ante intelliges. Et ꝙ virtutes essentiales stellarum mutantur aliquantulum ẜm diuersitatem suarum figurarum ⁊ locorum in respectu solis ⁊ oriçontis. Et postq̃ ita est in aere nos circundante conuenit vt accidat idẽ in hominibus ⁊ rebus omnibus respiciẽtibus opus a stellis.

¶ In fortitudinib⁹ stelllaꝝ fixaꝝ.

Capitulum IX.

Cum de naturis stellarum fixarum quas ẜm suorum operum proprietatem assumunt tractatus predcã sequatur: hec consequenter incipiamus: earumq; variationes per experimenta repertas cõmemoramus.

¶ Et postq̃ sequitur hoc quod diximus loqui de natura stellarum que non sunt eratice in his que habẽt scðm opus proprium suum volum⁹ in hoc opere incipere dicturi ĩmutationes inuentas in eis quãdo rectificate fuerint.

¶ Vult dicere ꝙ loqui de stellis fixis debet sequi id quod locutus est de stellis erraticis. qm̃ earum motus proprius non mutatur. Quod autem dixit que habent ẜm ꝑprium opus: vult dicere ꝙ earum opera de quibus loquetur sunt opera que habent solummodo per essentiam: ⁊ non de illis que habent per accidens. quoniam opera accidentalia que habent sunt eiusdem maneriei quam dixit de tribus planetis superioribus. Et id quod dixit: ꝙ fuerunt eis inuente quando rectificate fuerunt: vult dicere ꝙ earum opera de quibus loquetur: sunt que eis inuente fuerunt propter ex

perientiam ꝼm opus earum cuiuslibet in terrenis.

¶ Ex quibus earum similitudines cum stellis erraticis indicemus.

¶ Et monstrabimus in hoc similitudinem quã habent cum natura stellarum erraticarum.

¶ Postq̃ Ptbolemeus locutus fuit complete de septem planetis mobilibus: ⁊ sol ⁊ luna sunt domini ⁊ principes su per omnes stellas. quia eorum opera manifestiora ⁊ visibi liora sunt illis omnium aliorum ⁊ cetere erratice habent complexiões similes illis solis ⁊ lune. Et apparitio suorum operum est mediana inter magnam apparitionem duorum luminarium: ⁊ modicam aparitionem operum stellarum fixarum: habuit ponere ptbolemeus planetas erraticos: si cut regulam pro sciendo virtutem stellarum fixarum i cõ paratione erraticorum: sicut posuit duo luminaria ꝓ scien do virtutes stellarum vel planetarum erraticorum. in ali quibus tamen locis posuit duo luminaria pro sciendo vir tutes aliquarum stellarum fixarum.

¶ Et primum quidem earum que in ipsius circu li signorum figuris sunt memoriã ꝑmittamus.

¶ Et nominabimus primo harum illas que sũt in figura zodiaci signorum.

¶ Signa sunt loca vnde vadunt stelle ⁊ mutantur d̃ signis ad alia: ⁊ sunt numero signa duodecim hoc modo quem ti bi dicam. imaginarẽ nũc qũo si essent partes circuli in quo vadit sol per superficiem duodeci partes equales. ⁊ q eas diuidunt circuli magni in sphera. ⁊ est manifestum q hi cir culi se coniungent in duobus pũctis oppositis. saluo q ma ius spacium quod est inter vnum ⁊ alium est in circulo so lis solummodo. ⁊ quantomagis elongantur duo circuli a circulo solis: tantum magis augmentantur. cum autem h̃ imaginaueris: ꝯuenit te scire q spaciũ qd̃ fit i sphera inter secata a duob⁹ dcm̃ signũ: zodiac⁹ tñ ẽ circul⁹ de me⁹ istoꝝ ⁊ iste circulus de medio istorũ: est locus vbi ẽ semper circu lus solis ⁊ lune ⁊ aliorum planetarum erraticorum. Et q2 ptboleme⁹ inuenit stellas fixas que sũt i hoc zodiaco ma nifestioris operis: eo q motus suus est semper in via mobi lium: ⁊ earum virtutes commiscentur magis cum virtuti bus mobilium: locutus est primo de earum operibus q̃ vi resaliarum: ⁊ nominauit eas vnaꝫ ⁊ vnã ꝼm ordinẽ signoꝝ.

¶ Stellarum itaqꝫ res in vertice arietis existen tiũ cõmixtis virib⁹ saturni ⁊ martis assimilãt.

¶ Opus illarum stellarum que sunt i capite arie tis est simile comixtioni que fit ex virtute satur ni ⁊ martis.

¶ Duodecim signa nominata fuerunt a nominibus figura rum que sunt in zodiaco: ita q nomen cuiuslibet eorum ac cipit nomen figure que est in eo circa zodiacum: q2 figura existens extra zodiacũ potest esse talis q capiet duo signa. Et manifestum est q cum stelle fixe moueantur lõgo tem pore conuenit vt nomina signorum mutentur quando fi gura mutabitur de vno signo in aliud. Et ptbolemeus qñ inuenit stellas fixas multas esse illas earum que sunt in lo co vno coniunxit: eo q virtutes earum cõmiscentur ⁊ fiũt ꝼm virtutem vnam: ⁊ locutus fuit ex eis ac si essent stella vna: put rettulit in hoc loco. quia stelle que sunt in capite arietis: habent virtutẽ similem virtuti commixte ex satur no ⁊ marte. Et iam patefactum fuit nobis q virtus satur ni ẽ facere frigiditatẽ magnã ⁊ aliq̃tulum siccitatis. ⁊ illa martis ẽ maxie siccitatis adeo q ꝯburit. vñ ꝼm hoc cõuenit q stelle fixe que sunt in capite arietis sint siccitatis maxie ⁊ complete. ⁊ q sint temperate inrer caliditatem ⁊ frigidi tatem. sed tendunt magis versus frigiditatẽ. postmõ ꝯuenit vt parum infrigident ⁊ desiccent multũ. ⁊ postq̃ sunt talis maneriei expedit vt operentur in terrenis talia opera q̃lia pertinent ad complexionẽ talem: ⁊ qualia ꝼm regulas q̃s ante diximus sequi debent. conuenit enim vt hoc i tua me moria recondes sup eo toto quod in hac ratõe dixit Ptbo lemeus: ⁊ sic nõ egebis magna glosa. nunc autem ausculta id quod docet ptbolemeus.

¶ Earum vero que in eiusdem ore sunt vires: mercurij viribus similes esse perhibentur que etiam lꝫ modicum saturni virib⁹ assimiliãtur.

¶ Et virtus earum que sunt in ore arietis est si milis illi mercurij ⁊ parũ virtuti saturni.

¶ Uult dicere q modicum infrigidant ⁊ humectant.

¶ Opus autem earum que in eiusdem pede po steriori sunt: ab operibus martis non differunt ⁊ que in ipsius cauda locantur viribus veneris sequuntur.

¶ Et que sunt in pede posteriori habent virtutẽ similiter martis. ⁊ que sunt in groppa sunt simi les virtuti veneris.

¶ Docuit nos q in omnibus stellis que sunt in figura ari etis vincit siccitas: ⁊ tendunt magis ad complexionem martis.

¶ Stellarum autem q̃ in tauro sũt illius comple xio que eius insistit humero: a veneris comple xione non distat: ⁊ etiam saturni cõplexioni mo dicum assimilatur.

¶ Et que sunt in cauda tauri habent complexio nem similem complexioni veneris: ⁊ assimilan tur aliquantulum complexioni saturni.

¶ Hec est figura secunda signorum: ⁊ vult dicere q virtus harum stellarum est frigida ⁊ humida.

¶ Athorace vero cõplexio martis ⁊ lune cõmix te cõplexioni similis fore ꝓbatur.

¶ Et que dicte sunt pleiades habẽt complexio nem similem cõplexioni lune ⁊ martis.

¶ Ptbolemeus dedit in hoc comparationem lune. ⁊ ꝼm hoc conuenit vt sint pleiades complexio temperata iter humi ditatem ⁊ siccitatem: ⁊ q tendant versus calorem: ⁊ conue nit cum hoc vt a ptbolemeo intelligas: q si stellarum que sunt duorum planetarum contrariorũ similitudo per vnũ equale fuerit: ipse temperate complexionis erunt: ⁊ opera buntur ambe ad ambos planetas opera pertinẽtes: ⁊ si nõ propter complexionem equalem: tendẽt ambe ad comple xionem vnius.

¶ At stellarum in tauri vertice lucidiorisqꝫ cla re rubedis silitudinem gerit ⁊ dicitur aldeba ran illius inquam complexio a martis comple xione non elongatur. Aliarũ vero que ibidem sunt complexio saturnine complexioni coequa tur ⁊ martialis complexionis similitudinem ge rit aliquantisper.

¶ Et de his que sunt in capite tauri complexio lucentis q̃ in eis est: cui⁹ color tendit versus ver milionũ finũ q̃ est aldebaran: complexioni mar

tis assimilatur. Cetere vero que ibi sūt habent complexionem similem complexioni saturni et parum illi mercurij.

¶ Quod dixi ⁊ Aldebaran planum est. conuenit tamen ſm hoc ꝙ alie stelle que sunt in capite hẽant ꝯplõnẽ multū frigidā: ⁊ ꝙ operentur siccitatem magis q̄ꝫ humiditatem: ⁊ ꝙ aliquando humectent.

¶ In eiꝰ aūt cornuū cacuminibus posite idem qḋ mars operantur.

¶ Et q̄ sūt in capitibꝰ suoꝝ cornuū habent complexionẽ talẽ q̄lis est illa martis.

¶ Stellarū item q̄ in geminorum signo site sūt: sūt ille q̄ in suis collocātur pedibus a mercuriali qualitate non recedūt: ⁊ q̄ꝫuis modicū qualitati veneris associantur.

¶ Hec tertia figura ⁊ eaꝝ que sūt in gemini pedibus habent complexionẽ vt est illa mercurij: ⁊ assimilat̄ parū complexioni veneris.

¶ Scðm hoc conuenit vt operentur humiditatem magis q̄ꝫ siccitatem.

¶ Lucidiores vero stelle in eorū coxis posite saturnine coequant̄ complexiōi. Due quoqꝫ magne stelle in eorum duobus capitibꝰ impresse sūt quarū prima mercurio in operibus assimilat̄ ⁊ vocat̄ auellar: altera vero martis cōplexionem imitatur: ⁊ dicit̄ abracaleꝰ.

¶ Et stellarū lucentiū q̄ sunt in suis coxis est cōplexio talis sic̄ illa saturni. Et duarū stellarum magnarum q̄ sunt in duobꝰ capitibus: virtꝰ anterioris. s. earuꝫ est talis vt illa mercurij. ⁊ he stelle vocantur in greco aflalon: hec est pes gemini. Et alia stella harū duarū habent complexionem similem illi martis. ⁊ dicit̄ i greco ercides: hoc est manꝰ gemini.

¶ Item in cancro duarū stellarū q̄ in eius pede locū obtinent: opꝰ vnum est ⁊ idem: ⁊ operibꝰ mercurialibꝰ assimilatur ⁊ modicū martialibꝰ. Earū vero complexio que sūt in eiꝰ azubene saturni mercurijqꝫ complexioni non repugnat. illiꝰ aūt opus que in eius locatur pectore nubisqꝫ gerit similitudinem vocaturqꝫ meelef: lune ⁊ martis operibꝰ equatur.

¶ Et ex his q̄ sūt in cancro opꝰ duarū que sūt in suis pedibus est vnū ⁊ idem: ⁊ habent talẽ virtutẽ sic̄ stella mercurij: et assimilat̄ paꝝ illi martis. Et ille que sūt in grafis anterioribꝰ habent vim sicut illa saturni et mercurij. Et illa que sūt in suis pectoribꝰ q̄ assimilant̄ niui: et est dc̄a pesebre: hn̄t viꝫ sic̄ est illa martis et lune.

¶ Omnes Astrologi sunt concordes ꝙ stelle que habent cōplexionem martis ⁊ lune abscindunt proprie visum. ⁊ hoc esse dico propter magnam contrarietatem que est in hac virtute.

¶ Duaꝝ vero stellarū vires q̄ sūt ex vtraqꝫ parte meelef: et q̄ duo asini dn̄r a martis et solis viribꝰ non recedūt: et manifestū est ꝙ hec complexio abscidit ⁊ destruit.

¶ Et. due q̄ sūt circa pesebre q̄ dicte sūt duo asini hn̄t vim similẽ illi martis et solis. et ẽ manifestū ꝙ ꝯplexio talis ẽ abscidens et damnans.

¶ Hic dedit ptholemeus comparationem solis. ⁊ vult dicere ꝙ he due stelle faciunt calorem ⁊ siccitatem magnaꝫ: ⁊ monstrauit superationeꝫ ⁊ posse sapientie ⁊ cetera talia.

¶ At stellarum in leone duarum que ipsius insite sunt capiti: opus saturninis operibus assimilatur ⁊ martialibus etiam modicum. Triuꝫ vero que ī ipsius collo sūt opera: saturninis operibus parificantur: ⁊ lꝫ modicum martialibꝰ operibus assimilantur. Stella vero lucida in corde leonis posita: quam vocant regiam: quemadmodum iuppiter ⁊ mars operatur.

¶ Et due stelle que sunt in leonis capite habẽt vim vt est illa saturni: ⁊ assimilatur paꝝ illi martis. Et tres que sunt in suo collo habent vim sic̄ illa saturni: ⁊ assimilantur parum illi mercurij. Et lucens que est in corde leonis: que dicta est regalis habet vim sicut illa martis ⁊ iouis.

¶ Hoc est cor leonis cui sapientes antiqui nomẽ posuerūt regale: eo ꝙ est magis circa çodiacū ceteris stellis magnis fixis. ⁊ eam propter hoc in prima magnitudine ordinauerunt: q̄ꝫq̄ꝫ in secunda magnitudine sit pro certo.

¶ Stella quidem in eius dorso posita: Claraqꝫ stella in ipsiꝰ cauda locata veneris ⁊ saturni viribus coequentur: ⁊ lꝫ modicum mercurium in operibus imitantur. Due vero huius coxis īsite a veneris mercurijqꝫ viribꝰ nō discedūt.

¶ Et que est in suo spinali: ⁊ alia lucens que est in sua cauda habent vim sicut illa saturni ⁊ veneris: ⁊ assimilatur paruꝫ illi mercurij.

¶ Item in virgine illarum que in eius vertice: earumqꝫ que in illius oculo: necnon in eius ale meridiane extremo figurantur opera: a mercurialibus effectibus non remouentur: ⁊ martis operibus lꝫ paruꝫ assimilātur. Alie quoqꝫ stelle lucide que in eius ala septentrionali necnon que in eius dorso formantur ab operibus mercurij non discrepant: ⁊ q̄ꝫuis modicum martis gerunt similitudinem. Stella vero lucida in eiꝰ ala septentrionali gesta: quam almucedeme alacaf appellāt vt saturnꝰ atqꝫ mercuriꝰ opat̄.

¶ Et ex his que sunt in virgine. Hec est figura sexta composita figure mulieris ⁊ spice. Ille q̄ sunt in suo capite ⁊ ala meridionalis que est in capite ale sue habent vim sicut illa mercurij ⁊ assimilantur parum illi martis. ⁊ alie stelle lucẽ-

tes que sunt in ala sua septentrionali: ⁊ alie que sunt in suo spinali habent vim sicut illa mercurij: ⁊ assimilantur paruꝫ illi martis. ⁊ lucēs que est in ala sua septētrionali que est dicta anterior involuendo se: habet vim sicut illa saturni ⁊ martis.

¶ Intelligimus ab hoc dicto ꝙ virtus mercurij vincit in stellis totius signi virginis.

¶ At opus stelle que dicitur azimech alaazel a veneris viribus non recedit ⁊ mercurialibꝰ aliquantisper assimilatur. In eius autem pedum summitate posite. ⁊ ex ea parte a qua protrahunt fimbrias: mercurialibus ⁊ martis viribus coequantur.

¶ Et stella que dicta est alzimee alaazel ⁊ vult dicere summas habet vim sicut illa veneris ⁊ parum asimilatur illi mercurij. Et que sunt in capite pedum suorum virginis in loco vnde falde sue trahuntur habent vim sicut illa mercurij ⁊ martis in libra.

¶ De stelle sunt in figura virginis: ⁊ tamen sunt in signo libre: composita est libra ex vna parte figure virginis ⁊ vna parte figure scorpionis.

¶ Et que in extremo duarum azubene scorpionis apparent insitis operibus saturni atqꝫ mercurium imitantur: ⁊ que earum medietatē optinent: saturni viribus assimilantur: ⁊ lꝫ modicū martis sequūtur complexionem.

¶ Et stelle que sunt in duobus grafijs anterioribus scorpionis earum que sunt in capitibus eorundem habent vim sicut illa saturni ⁊ mercurij ⁊ que earum sunt in medio eorum habēt vim sicut illa saturni et parum assimilatur illi martis.

¶ Et ex his que sunt in isto corpore scorpionis hic incipit octaua figura.

¶ Earum quidem que in scorpione notantur illius luculente vires que in illius frōte sibi locuꝫ vendicant a martis viribus non recedūt. Tria etiam que in eius ore sunt media que lucidissima est: et parum habꝫ rubedinis vocaturqꝫ cor scorpionis: a martis operibus nō separatur: et lꝫ modicum: iouis vires assumit. Que autem i ipsius caude nodis constituuntur veneris et saturni viribus assimilantur. At in eius aculeo cōstitute martis ac mercurij vires imitantur. In alatha vero locate que nubibus gerit similitudinem: eumqꝫ subsequitur: a martis ⁊ lune viribꝰ non recedunt.

¶ Uirtus lucentium que sunt in suo fronte est sicut illa martis ⁊ parum vt illa saturni. ⁊ ex tribꝰ que sunt in ore suo earum media est lucens: habens colorem tendentem ad vermiliū finum: ⁊ est dicta cor scorpiōis habens viꝫ sicut illa martis ⁊ assimilatur parum illi iouis. Et que sunt i nodis sue caude habent vim sicut illa saturni ⁊ veneris. ⁊ que sunt in mascella ⁊ est vna q̄ tenꝫ in capite caude habent viꝫ sicut illa mercurij ⁊ martis. Et stelle que assimilantur nubibus que sequuntur istas: ⁊ est dictuꝫ in arabico Jachar: habent vim sicut illa martis ⁊ lune.

¶ Stellarum iteꝫ in sagittario: ea que sagitte cacumen indicat: martis ⁊ lune viribus coequat̄. Earum aūt que ipsius formā arcus exprimūt: et ille que in loco contactus manus figurātur: vt iuppiter ⁊ mars operantur. Que aūt in alatha vultus eius sunt: soli et marti operibus concordant. Illarum vero que sunt in loco sagitte: contactus vires: iouis viribus equantur: ⁊ lꝫ modicū operibus mercurij concordant. In eiꝰ autem cruribus insite: iouis saturniqꝫ vires nō postponunt Quatuor autem que sunt in eius cauda. viribꝰ veneri ⁊ saturni assimilant̄.

¶ Et stelle que sunt in sagittario ⁊ earum que sunt in pūcto sagitte vim habent: sicut illa martis ⁊ lune. Et que sunt in arcu et presa manus habent vim sicut illa iouis et martis: et que sūt in nube quam habet in facie habēt vim sicut illa solis et martis. Et que sunt in loco castonamenti: et est asta sagitte: hn̄t vim sicut illa iouis et assimilatur parum illi mercurij. Reperimꝰ in alio libro ita. Ille que sunt in loco adiunctamenti: et hoc est adiunctamento tirantis sagittam habent vim sicut illa iouis et assimilatur illi mercurij. Et que sunt in brachijs equi et in cruribus habent viꝫ sicut illa iouis et saturni. Et quadrata que est in cauda equi habet viꝫ sicut illa veneris et saturni.

¶ Figura sagittarij est cōposita ex equo ⁊ homine tirāte cū arcu sagittam vnam.

¶ Stelle quoqꝫ capricorni q̄ eius adherent cornibus: a venerea complexione non discedunt: et martialē lꝫ parꝫ sequitur. Earuꝫ aūt operaq̄ in eiꝰ videntur saturninis operibus coequant̄ et modicum etiaꝫ veneris et martialibus: et eiꝰ in cauda formate a iouis saturniqꝫ viribus nō discrepant.

¶ Et ex his que sunt in capricorno. s. in cornibꝰ suis habent opus sicut illud veneris: et modicum sicut illud martis. Et que sunt in pedibus et ventre suo hn̄t opus vt illud martis et mercurij et que sunt in ore suo habent opus vt illō saturni et paruꝫ illis martis et veneris. Ille q̄ sunt in cauda sua habent corpus vt illud saturni et iouis.

¶ Item in aquario stelle que in eius sunt hauritorio cũ his que in manu sinistra figurãtur: quẽadmodũ saturnꝰ ac mercurius operantur. At eorum que in coxis sunt vires q̃zplures a mercurialibus operibus non dissonant: ꝑpauce quidem earum saturninis assimilantur viribus. In aque vero decursu collocate: saturnum in operibus imitantur: ⁊ ex iouis complexione modicum adipiscuntur.

¶ Et ex his q̃ sunt i aq̃rio. s. q̃ sũt in spatulis suis cum illis que sunt in manu sinistra habẽt opus saturni ⁊ mercurij: Earum tñ que sunt in suis coxis magis sui opis ẽ: vt illud mercurij: ⁊ minus vt illud saturni. ⁊ que sunt i casu aque habent opus saturni ⁊ parum iouis.

¶ Stellarum vero que in piscibus ordinantur: ille que meridiani piscis verticem obtinẽt a mercurij viribus non discordant ⁊ q̃zuis modicuz saturni vires sequuntur. In eius autem ore vise ad iouis ⁊ mercurij similitudinẽ operari non cessant: super eius caudam ⁊ supra filũ meridionale constitute a saturni complexionibus non discrepant ⁊ q̃zuis parum mercurij viribus assimilantur. Earũ item opera que sũt in ipso corpore piscis septentrionalis in ipsius. s. spina iouis opera non refutant: ⁊ aliquãtisper venerez imitantur. In filo autem septentrionali fixe velut saturnus ⁊ iuppiter opperantur. Stella q̃dem lucida super eius ligaturã constituta martis gerit si̾litudinem: ⁊ mercurij modicum.

¶ Et ex his que sunt in duobus piscibꝰ. ⁊ hec ẽ duodecima figura earum. s. que sũt in capite piscis pectoribꝰ meridional̃: habent opus mercurij ⁊ parum saturni. ⁊ q̃ sunt in ore suo hñt opꝰ iouis ⁊ mercurij. ⁊ q̃ sũt i cauda sua ⁊ filo meridionali habent opus saturni ⁊ parũ mercurij. et que sunt in ipso corpore pectoris et i spinali: habent opus iouis et parum veneris. et q̃ sunt in filo septentrionali habent opus saturni ⁊ iouis. Et lucens que morat̃ in ligamento est os piscis hz opꝰ martis ⁊ paꝝ mercurij.

¶ Hic perficitur de figuris existẽtibus in zodiaco q̃ egd locutus est: ⁊ de stellis que in eis sunt.

¶ Item de stellis q̃ sũt in figuris a circulo signorum septentrionalibꝰ dicamus.

¶ Et de stellis existentibus in figuris q̃ sũt a ꝑte septentrionis respectu zodiaci.

¶ Mõstrauimꝰ añ q̧ stelle fixe i zodiaco existẽtes sũt maioris ṽtutis ⁊ opis manifestioris alijs. ⁊ volumꝰ nc̃ mr̃are: q̧ stelle fixe que sunt in figuris septentriõalibus sunt maioris virtutis ⁊ manifestioris operis illis que sunt in figuris meridionalibus. Dicimus enim q̧ virtutes stellarum ⁊ radij sue lucis cadunt super nos ⁊ super angulos rectos. aut super angulos maiores q̃z anguli radiorum stellarum fixarum meridionalium. ⁊ ꝑpter hanc rationem peruenit ad nos de virtutibus stellarum septentrionalium magis q̃z de virtutibus meridionalium. Et ꝑpter hoc ordinauit Ptholemeꝰ figuras septẽtrionales añq̃z meridionales.

¶ Stelle quippe lucide in vrsa minori formate a viribus saturni non recedunt: ⁊ venereas qualitates lz parum amplectuntur. In vrsa vero maiori locate martis concordant complexionibus. Stelle quidez assimilate minori alatha cõformate sub eiꝰ cauda a veneris ⁊ lune complexionibus nõ dissonant.

¶ Stelle lucentes que sunt in vrsa minori habẽt vim saturni ⁊ parum veneris. ⁊ que sunt in vrsa maiori habẽt vim martis. ⁊ stella parua que assimilatur parue nube: que est super eius caudam: habet vim lune ⁊ veneris.

¶ Aliqui astrologi ꝓbauerunt cum stella que sit talis cõplexionis: interimit propter magnam humiditatem que est in eis.

¶ Lucide quoqz stelle que draconis locũ significant: saturni martisq̃z viribus equantur. Earꝝ vero qualitates que sunt in ficaris a iouis saturniqz qualitatibus non discordãt. In sui quoqz dorsi nucha posite: mercurij saturniqz vires nõ postponũt: quin etiã iouis ⁊ martis vires quãdoqz sequuntur.

¶ Stelle lucentes que sũt in dracone: habẽt viz sicut saturni et martis. ⁊ que sũt in figura q̃nta oportet hr̃e vim sicut saturni ⁊ iouis. ⁊ que sũt in nodis spinalis habent viz sicut saturni ⁊ mercurij: ⁊ aliquando sicut iouis ⁊ martis.

¶ Hec est cõmixtio magna virtutum: ⁊ ꝑpter hoc faciunt opera diuersa.

¶ Stella quidem lucida colorem rubeum optinens que dicitur azimec. ariamec. iouis martisqz similitudinem portat. At que sunt in alfelta veneriqz mercurioq̃z similes existunt. Que autem in viro super sua genua sedente cõstituuntur a mercurialibus complexionibus faciez nõ auertunt. Quedam etiam earum que sunt in assange que vultur cadẽs appellat̃: veneris mercurijqz vires nõ abijciũt. Que autez galline formam exprimunt his predictis assimilantur. Atque figuraz obtinet in qua est sedes: saturno veneriq̃z coequantur. Stelle vero que dicuntur illius q̃ fert cathene caput: saturni venerisq̃z opera non refutant. ⁊ que tenent similitudinẽ alatha que in cultelli manubro continentur: martiales ⁊ mercuriales complexiones imitantur. Lucide quoqz stelle illius figure i qua hora formantur a martis mercurijqz viribus non recedunt. Itẽ stellarum opera que hominis serpẽtem tenentis imaginem representãt saturninis

operibus assimilat ꝛ modicum veneris in ipso quidem serpentis corpore fixe a saturno ꝛ marte in operibus non differunt. In sagittario vero locate martis similitudinem retinent venerisqꝫ modicum. In vulture volāte figurate martis iouisqꝫ complexionē sequuntur. Et que delfini formam indicant: vt saturnus et mars operantur. Clare vero stelle i equo site: quemadmodum mars atqꝫ iuppiter operari nō renuunt. Stelle quidem andromedes vires venereas habere probātur. Triāguli vero stelle mercurij complexiones habere non spernunt.

¶ Et lucens cuius color tēdit ad vermiliuꝫ que dicta azimeth colanza habet vi martis et iouis et que sunt in foca habent vim veneris et mercurij et que sūt i genib⁹ habent vim mercurij et que sunt in arnig qḋ est instrm̄ musice dicitur in greco lora: vna quarum est vultur cadēs. he habent vim veneris et mercurij. eandem vim habent que sunt i gallina. Et que sunt in figura eius que stat in cella habent vim saturni et veneris et que assimilantur sicut nix et sunt i māubrio cultelli habent vim martis et mercurij. Et que sunt i tentore habenaruꝫ habent vim martis et mercurij. Et que sunt in claue vbi tenetur serpens habent vim saturni et parum veneris. Et que sunt in colubramet habēt vim saturni et martis. Et que sunt in sagitta habent vim martis ꝛ parum veneris. Et que sunt in vulture volanti habent vim martis et iouis. Et que sunt in delphyno habent vim saturni et martis. Et lucētes que sunt in equo habēt viꝫ martis et mercurij. Et que sunt in̄ asnade et est m̄lier q̄ non habet viuum mrituꝫ habent vim veneris et ille de triangulo habent vim mercurij.

¶ Hic perficitur id qꝫ locutus est de figuris septētriōalib⁹.

¶ Item de stellis que in figuris a circulo signorum meridionalibus ordinantur

¶ Et ex hijs que sunt in parte meridionali respectu zodiaci.

¶ Conuenit te scire qḋ stelle fixe meridionales sūt debilis operis in nobis: ꝛ ex his q̄to magis fuerint circa nos tāto vim maiorē hn̄t in nobis ꝛ in terris meridionalib⁹ hn̄t viꝫ maiorem q̄ stelle septētrionales

¶ Stellā lucidā nēpe i meridiani piscis ore formatam viribus veneris et mercurij similēꝫ eē manifestum est. et in eiusdem piscis corpore locate saturno in operibus equiperantur. Vires aūt stellarum que sunt in figura fortissimi carū .s. que in eius vtroqꝫ sūt humero a martis mercurijqꝫ viribus nō discrepant. Omium vero ceterarum stellarum lucidarum eiusdē opera ab operibus iouis ac saturni nō recedunt. Ultima quoqꝫ stellaꝝ riui lucidissima iouem: alie vero saturnum imitātur. Que leporis designant effigiem mercurijqꝫ saturniqꝫ viribus n̄ discōueniunt. Oēs autem stelle in cane site preter illaꝫ que in eiusdē ore ponitur ꝛ idem operantur: ꝛ veneri assimilantur. Lucida vero stella in ipsi⁹ ore formata ꝛ dicitur ascebere gem̄ia. iouis opa non postponit: ꝛ lꝫ modicum martis opibus associatur. Complexio quidē lucide stelle in primo cane constitute mercurialibus equatur cōplexionibus ꝛ modicum etiam martialibus. Opera vero stellarum lucidarumqꝫ magnanimi form am rep̄sentant operibus saturninis atqꝫ veneris assimilantur. at que in calice cōstituūtur: venereas cōplexiones non spernunt. ꝛ mercuriales lꝫ parum imitantur. In corui quidem constitutione posite saturno martiqꝫ sunt similes. Stelle vero lucide nauis imaginē exprimētes saturno iouiqꝫ coequantur. In cētauro vero constitute ille. s. que eius formam humanā obtinēt veneris ꝛ martis gerunt similitudinē. Clare autē que in ipsius equina figura site sunt queādmodum iuppiter ꝛ venus opantur. Lucide quoqꝫ stelle i lupi forma posite saturninas vires habere non negantur. nec etiam martiales lꝫ modicum. In turribulo vero constitute veneri sunt similes: ꝛ aliquantulum mercurio Et complexiōes lucidarum stellarum que sūt in corōa meridiana: que alfecca meridiana dicit̄ saturnine complexiōis et martial' nō obliuiscūt̄.

¶ Et lucens que est i buca piscis meridionalis habet virtu tē veneris ꝛ mercurij: ꝛ que sunt i pectore hn̄t vim saturni. Et ex his que sunt i gigāte. s. i humeris hn̄t vim martis ꝛ mercurij. tn̄ alie lucētes que sunt i eo habēt vim iouis ꝛ saturni. et ex his que sunt in numero earum. scilicet posteriorum. lucēs habet vi iouis ꝛ saturni alie tamen que sunt in eo habent vim saturni. ꝛ que sunt in lepore habēt vim mercurij ꝛ saturni. Et que sunt in cane oēs excepta ea que ē i ore suo hn̄t vim veneris. Lucens vero q̄ ē in ore suo: ꝛ hec ē alhabor habꝫ vim iouis ꝛ paꝝ martis. ꝛ lucētes que sunt in spina contracte habēt vim veneris ꝛ parum mercurij. Et que sūt i coruo hn̄t viꝫ martis ꝛ saturni. ꝛ lucētes que sūt i naui hn̄t vim saturni ꝛ io uis. maior. n. haꝝ dcā est in arabico Rubayl. ꝛ q ue sunt in tarapoꝫ: ꝛ ē figura hoīe ꝛ equo composita. s. i figura hoīs habꝫ vim veneris ꝛ martis. et que sūt i figura equi hn̄t vi m veneris ꝛ iouis. et lucētes q̄ sunt i lupo habēt vim saturni et parum martis et que sunt in galaxia habent vim veners et

parum mercurij. ⁊ lucentes que sunt in corona
meridionali. ⁊ hec est alfeta meridionalis hñt
vi saturni ⁊ mercurij.

¶ Dixit haly: hic perficitur quicquid locutus est Ptho
lemeus in figuris stellarũ fixarum: ⁊ ante docebit quomõ
scies virtutem cuiuslibꝫ persone. Cõuenit.n. qñ inueneris
aliquã earũ hñtẽ vi cõpositã magis q̃ꝫ de vno planeta: vt
scias ꝓ certo ꝙ operatur id idem qď operantur ipsi plane
te: opere.s. minoris virtutis: eo ꝙ ydemmet planete operã
tur: ⁊ semper stellas magnitudinis prime ĩ maiori ꝓpõas
vrtute. ⁊ postmõ illas que sunt magnitudinis scďe: ⁊ sic
ordinabis virtutes earum ẜm magnitudinuꝫ suaꝝ ordina
tionem. Similiter pones in vi maiori eas q̃ sũt ex eis ma
gis circa çodiacũ: ⁊ in minori quãto sũt magis longe. Silr
pones septẽtrionalẽ in maiori q̃ꝫ meridionalem. ⁊ que est
super çenith in vi maiori q̃ꝫ illa que nõ est ita. ⁊ que fuerit
cum aliquo planeta vnita in longitudine ⁊ latitudine aut
in longitudine sola in vi maiori q̃ꝫ illa que sic non est. Hoc
aũt scire poteris isto mõ: accipe loca stellarum fixarũ ĩ al
magesto vel alio libro in superficie in vna sphera vel alia
re: ⁊ facies circulũ meridiei ⁊ circulum altitudinis: ⁊ alia q̃
docꝫ te Ptholemeus in. 4. tractatu almagesti. ⁊ scies ascẽ
dens: ⁊ ĩspicies in sphera que ex stellis fixis est in orizonta:
⁊ que in medio celi ⁊: que earũ est cũ aliquo planeta errati
co in longitudine: ⁊ cõmisces virtutem suã cum virtutibꝰ
septẽ planetarum: sicut ante scies. Conuenit enim te sci
re ꝙ he stelle debilitantur ⁊ fortificantur ẜm loca sua re
spectu ascendentis: ⁊ ẜm figuras suas respectu solis ĩmõ lu
ne ⁊ trium planetaꝝ superiorum. verũtamen stelle iste eo
ꝙ nõ redeũt operantur humiditatem donec separentur a
sole ⁊ sunt orientales donec sol se ponit in ꝯtrario earum:
⁊ operantur calorẽ a q̃rta sinistra donec sol sit in opposito
earũ. ⁊ opanť siccitatẽ ab oppõne vsqꝫ ad dexteram quar
tam. ⁊ operantur frigiditateꝫ a dextera quarta donec sol
in longitudine sit cum eis. ⁊ generaliter scias ꝙ id ideꝫ qď
accidat septẽ planetis accidit stellis fixis. ⁊ potes certifi
care quicquid dixit de suis virtutibus ptholemeus in ma
nerie qua dictũ est tibi inspiciendo ad suos colores si hoc
volueris per te scire.

¶ In fortitudibꝰ quatuor tẽpoꝝ. Ca. X

Duo sunt quibus virtutes generales quatuor tempoꝝ
anni nos scire oportet. vnum qꝛ quãdo scire volu
erimus mutationẽ aeris per stellarum opera inspiciemꝰ
quid stelle demonstrant ⁊ iudicabimus in cõparatione ge
neralis cõplexionis illiꝰ tẽporis: ⁊ cum hoc sciemus qcqd
ẽ in aere omni die. Aliud ẽ: qꝛ per hec tpa sciemꝰ rõnẽ quã
signa diuisa fuerunt in. 12.

Stellaꝝ itaqꝫ fortitudinũ q̃litates ĩ
semetpis vt ab antiquis expertum
est sunt he.

¶ Uirtutes stellaꝝ ꝑ suã eẽntiam
sunt he ẜꝫ rectificationẽ sapientuꝫ
antiquorum.

¶ Uult dicere ꝙ iaꝫ docuit nos virtutes eẽntiales ac acci
dentales stellarum ẜm ꝙ antiqui sapientes per experien
tiam experti sunt.

¶ Anni vero tpa q̃tuor eẽ dñr: ver: estas: autũ
nus: ⁊ hyems. In veris itaqꝫ tpe fortior ẽ hu
miditas: hyemis nãqꝫ frigiditate ꝑterita ad hu
moꝝ distẽperãtiã q ꝑꝑ hyemis frigiditatẽ ꝯge
lati sũt calor icipit. Ac ĩ estiuali tpe ꝑꝑ solĩ acces
sũ zenith nostroꝝ capitũ calor ꝑualet. In autũ
nali q̃dẽ tpe vincit siccitas. Calor.n. estatis trãs
acte hũiditates exiccauit. In hyemali vero tpe
ꝓpter solis remotionem a loco zenith nostroꝝ
capitũ superat frigiditas.

¶ Silr ãni tpa sũt q̃tuor: ver: estas: autũnus: ⁊
hyems. Et vicit in vere hũiditas: eo ꝙ post fri
gus hyemis ĩcipit calor liq̃facere hũiditates q̃
gelate fuerũt ꝑꝑ frigꝰ hyemis. ⁊ vincit ĩ estate
calor eo ꝙ sol ẽ ĩ zenith nr̃oꝝ capitũ et ĩ climati
bꝰ meridiei. Et vicit siccitas ĩ autũno: eo ꝙ ca
lor estatis q transiuit desiccauit hũiditates et in
hyeme vicit frigus: eo ꝙ sol a zenith nostroruꝫ
capitum elongatur.

¶ Uult dicere ꝙ in vere vincit humiditas: eo ꝙ calor tem
peratus veris degelat humiditates ⁊ trahit eas superius
⁊ inuoluit cum aere ita ꝙ fit humidus. ⁊ nos inuenimꝰ ꝙ
Galienus videť contra hoc ire. vbi dixit ꝙ complexio ve
ris est temperata. Nos autem inter hos duos sapiẽtes cõ
uenientiã apponere volumꝰ hac ratione. Ptholemeꝰ q̃dẽ
tenet ꝙ calor veris talis ẽ qualis calor ⁊ humiditas iouis
que ẽ cum temperamento: ⁊ hoc dicit ante: tamẽ in hoc lo
co voluit sequi opiniones magis famosas. qꝛ tẽperata cõ
plexio que ẽ vite conueniens ⁊ cremẽto tendit magis ad
calorẽ ⁊ humiditatẽ. ⁊ ꝓpter hoc inter hos duos sapiẽtes
non ẽ diuersitas. Silr estas calefacit eo ꝙ sol q̃ꝫto magis
accedit circa nostra capita tanto magis calefacit: qꝛ magis
perseuerat die qualibet suꝑ terram q̃ꝫ sub terra. ⁊ qꝛ radij
sui cadunt super angulos rectos vel circa rectos duplicãť
radij per reuerberationẽ: ⁊ calefacit nos magis ꝑ cõiuncti
oneꝫ radioꝝ. ⁊ qꝛ sol durat magis super terrã: ⁊ ꝓpter hoc
cõuenit vt ĩ estate vicat calor. Et qꝛ estas cũ maxio calore
hũiditates exugat: ꝯuenit vt ĩ autũno veniẽte pꝰ estatẽ vi
cat siccitas. ⁊ in hyeme qꝛ sol magis perseuerat sub terra
q̃ꝫ supra: ⁊ radij perueniunt ad nos: nõ super angulos acu
tos: ⁊ fit reuerberatio super eosdẽ coniũgitur ex radijs solĩ
modica virtus in aere. ⁊ ꝓpter hoc conuenit vt in hyeme
vincat frigus: ⁊ ẽ visibiliter manifestuꝫ vt frigus hyemis
humiditates congellat. Hoc.n. ĩtelliges ꝙ saturnus eo ꝙ
multũ frigidus congelat hũiditates ⁊ cõiungit: ⁊ quando
fit calor degelanť ⁊ currũt: ⁊ ꝓpter hoc facit saturnus aug
mentũ aquaꝝ ⁊ riuoꝝ per accidens. Qꝛ vero sol facit has
mutatões gñales ꝓprio cursu quem hꝫ ꝑ circulũ signoruꝫ
cõuenit vt circulus signoꝝ ĩ partes quatuor diuidať. ꝑma
pars quã sol ambulat ĩ toto tẽpore veris. scďa quã ambu
lat ĩ toto estatis tẽpore. tertia quã ambulat ĩ toto tpe autũ
ni. quarta quã ambulat toto hyemis tpe. Et ꝯuenit omni
modo ꝙ he partes sint eq̃les: qꝛ sol sꝑ ascẽdit versus septẽ
trionalẽ ꝑtem donec applicet ad tropicũ estiualẽ. ⁊ deinde
descẽdit a septẽtriõale donec applicet ad tropicũ equocti
autũnalĩ. postmõ ďscẽdit sꝑ ṽsus meridiẽ dõec ad tropicũ
hyemalẽ applicet. deinde ascendit a meridie donec ad tro
picum vernalĩ equoctij applicet. hec q̃dẽ ꝑtes sũt eq̃les: sic
ĩ almagesti mr̃auit. Et postq̃ꝫ ita ẽ ⁊ ĩuenimꝰ ꝙ qďlꝫ q̃tuor
tẽporũ habet ꝑ̃ncipium ⁊ augmentuꝫ ⁊ decrementũ ⁊ aba
samentũ in qualitatibꝰ ad ea pertinentibꝰ: cõuenit oĩbus
modis: vt quelibet harũ q̃tuor partiũ sphere diuidať ĩ tres
ꝑtes: ita ꝙ prime ꝑtis veris cõplexio sit circa ꝯplexionem
vltime partis hyemis ⁊ mediane cõplexio ꝓpria sit veris.
vltime vero cõplexio sit circa cõplexionẽ estatis: ⁊ ď alijs
tpibus sic dicemus. Et conuenit ẜm artẽ quadriuij ꝙ he
ꝑtes quatuor sint equales nõ ẜm artem nature: qm̃ aliq̃
sentimꝰ ꝙ ꝯplexio cuiuslibet tẽporis vadit semꝑ crescẽdo
postmõ morať de vno mõ ⁊ postmõꝫ diminuiť. et quando

qꝫ sentimus eaꝫ equalē: ita ꝙ tēpus cremēti cū eo ꝙ moratur in se et cum ab axamento ē totuꝫ vnius maneriei. Ampliꝰ qꝛ luna peragrat cursū suū quolibet mense ꝑ.12. signa: ⁊ attigit solē duodecies oī āno: ⁊ qualibet reuolutiōe facit in aere res similes eis quas facit sol oī āno. Et ꝓpter hoc ꝯuenit vt quelibet quatuoꝛ partium çodiaci diuidatᷣ i tres ꝑtes nāles. ita ꝙ çodiacus sit.12. partes equales: ⁊ hec ꝑtes dicuntur signa. Nūerus autē q dictus est gradus cōuenit ꝓ certo ꝙ sit ſm cursum solis qualibꝫ die. nā sol diuersimode vadit: qm̄ aliquādo vadit citiꝰ ⁊ aliquādo tardius. Tempus totiꝰ āni est.365. dieꝝ ⁊ fractōis diei. ⁊ sapientes antiqui perquisierūt numeꝝ a multis ꝑtibꝰ i quo nō eēt fractio ⁊ essꝫ circa numeꝝ istum: ⁊ inuenerūt ꝙ ē.360. ⁊ çodiacum ſm hoc in tot gradibus diuiserunt: ꝓ eo ꝙ numerus esset leuis. ⁊ qꝛ numerus iste nō multū elongatᷣ a ꝓmo qualibet die. qꝛ quando diuidemꝰ qnqꝫ dies: ⁊ quartā partē i.365. ex hoc cuiuslibet diei res sensibilis nō mutatᷣ. Nūc aūt ostēsuꝫ est tibi: ꝙ duodecī partes sūt nāles. ⁊.360. gradus sunt super stabilimentū sapientū: qꝛ si naturaliter fuissent: conueniret vt essent magis.360. graduum ſm cursum solis qualibet die. Et sapiētes antiq diuiserunt quēlibet gradū i.60. partes: quibus nomina imposuerunt minuta ⁊ minutū i.60. ſa: ⁊ sic vsqꝫ in īfinituꝫ vt leuioꝛ ⁊ certioꝛ esset numerus. Et postqꝫ ita est conuenit vt qōlibet signū sit.30. graduū super stabilimentū. ⁊ tamē per nām debet eē tot graduū quot diebus peragrat sol vnuꝫ signū. tñ si aux esset mobilis. conuenit vt in ipsis eisdeꝫ locis qbus tardatur motus solis vno tēpoꝛe alio tꝑe magis vadat. ⁊ ſꝫ hoc partitio nālis ꝑ.360. ꝑtes: ⁊ nō ꝑ stabilimentum.

¶ Quapꝛopter cū circulus signoꝝ naturali careat pꝛicipio: velut ⁊ oīs circulus: illiꝰ pꝛicipiū signum vernalis equinoctij quod est aries posuere.

¶ Et qꝛ non habet zodiacus pꝛicipiū naturale: sicut nullus circulus habꝫ pꝛicipiū positiū est pꝛicipium a toto signo: vnde incipit equinoctiū veris: ⁊ hoc est signum arietis.

¶ Uult dicere ꝙ non habet punctuꝫ spālem vt sit pͥncipiū naturale. posuerunt antiqui pꝛicipium a pͥncipio eqnoctij veris. ⁊ hoc est signū arietis. ⁊ aliqui crediderūt cum audiuerūt hoc dictū: ꝙ çodiacus diuisus nō est i duodecī ꝑtes nisi ꝑ duodeci figuras q̄ sunt in çodiaco: ⁊ est in alia maneríe. qꝛ eo ꝙ diuisus fuit ꝑ hunc numeꝝ nominauerūt quālibet partem nomine figure compꝛehendentis per naturā in hunc numerum.

¶ Ab illo. s. initium sumpsere a quo ꝯplexio crescit humida: sicut ⁊ i aīatis pꝛima ꝑs ānoꝛuꝫ vite est tempus in quo coꝛum complexio existit humidioꝛ.

¶ Et posuerūt in firmamēto pꝛicipiū: locū quo est complexio tꝑis humidioꝛ: sicut pꝛima etas animalium est i tꝑe quo sua ꝯplexio hūidioꝛ ē.

¶ Uult dicere ꝙ antiqui secuti fuerunt i hoc naturaꝫ ⁊ inuenerūt ꝙ humiditas tēperata i aīalibus ē i pͥncipio: ⁊ ꝓpter hoc dixerūt conuenire vt nāle pͥncipium firmamēti sit ꝯueniēs etati eideꝫ: qḋ ē pͥnᵐ veris. ⁊ hoc qꝛ nā facit res terrenas seq coꝛpa celestia. ⁊ sic sꝑ sūt ea sequentes.

¶ Eodēqꝫ oꝛdine cetera constituere tēpoꝛa. In oīum eteni aīantiū cōplexione i pꝛimis annis ꝑ ualet hūiditas sicut ⁊ in vere. In illis eteniꝫ annis mollis est ⁊ tenera. In scḋis aūt ānis vsqꝫ ad caloꝛis statiōnē ꝑfectā: velut i estate vicit caloꝛ. In tertijs quideꝫ annis in qbꝰ est pꝛope suā declinationem: ⁊ circa minuendi pꝛincipiū: foꝛtioꝛ ē siccitas velut ⁊ in autūno. Et in annis extremis i qbus ad destructionē peruenit i ipo sicut ⁊ in hyeme superat frigiditas.

¶ Et sequuntur ſm hoc alia tria tēpoꝛa: qꝛ complexio etatis pꝛima est humida: sicut veris: ⁊ aīalia in hac etate tenera sunt ⁊ blanda: ⁊ secunda etas est calida quando caloꝛ animaliuꝫ est completus: sicut est tempoꝛe estiuali. ⁊ tertia etas quando incipit minui est sicca: sicut in autūno. ⁊ quarta postrema etas que est circa coꝛruptionem est frigida sicut hyems.

¶ Uult dicere ꝙ antiqui secuti fuerūt iustū nature. ⁊ postqꝫ ita facit res terrenas siles celestibꝰ i omni re: qm̄ ille sūt substātie: sicut iste substātie sūt: ⁊ ille durabiles q̄libet per se: ⁊ durabiles per gnātioneꝫ: ⁊ sūt illis vestigia: cōuenit ex hoc: vt quādo voluerimꝰ habere demonstrationē suꝑ coꝛpoꝛa celestia: ꝙ ea accipiamꝰ ab operibꝰ q̄ sūt inter nos. Et ita sicut est pꝛincipiū hominis humidiꝰ: cōuenit vt āni pͥncipiū sit ver: qꝛ est humidioꝛ. ⁊ qꝛ alia tēpoꝛa subsequentia postmōꝫ ſꝫ ver sunt in alijs etatibus veniētibus post pueritiam. ⁊ hec est res manifesta: qꝛ ea ne dū itelligere possumus sed sentire. Et ptholemeꝰ iā tibi monstrauit viꝫ quaꝫ habet āni pꝛicipiū: si bñ intellexisti quod ante dixit: ꝙ res omnes que foꝛmantur in pͥncipio firme semper remanent re illa q̄ generatur donec coꝛrūpatᷣ. Et ꝑ hec verba demōstratū est tibi: ꝙ pꝛimū quartū çodiaci est calidū ⁊ hūiduꝫ puerile sanguineū. ⁊ 2ᵘᵐ quartū: calidū ⁊ siccuꝫ: estiuale iuuenile colericū. Et tertiū q̄rtū frigidū ⁊ siccū: melācolicū: autūnale demōstrans pꝛicipiū viuēdi ⁊ senescēdi. Et q̄rtū vltimum est frigidum ⁊ humidum: decrepitū: hyemalis: flegmaticum.

¶ In foꝛtitudinibus quatuoꝛ anguloꝝ ⁊ q̄tuoꝛ oꝛizontis partium. Ca. XI.

Eodem quoqꝫ modo in qualitatibus quatuoꝛ locoꝛum oꝛizontis ⁊ anguloꝛum: a quibus ventoꝛuꝫ flatus ad omnem parte inchoant dicendum est.

¶ Similiter status quatuoꝛ locoꝛum in oꝛizonte ⁊ anguli vnde incipiunt motus ventoꝛū per omnes partes.

¶ Uult dicere ꝙ sol q vicit res oēs opatᷣ i istis locis: ⁊ sic i tempoꝛibus anni. ⁊ ꝙ stelle sicut ante docebimꝰ eū iuuāt.

¶ In parte nanqꝫ que dicitur oriens foꝛtioꝛ est siccitas: ob hoc ꝙ cum per eam partem soli incedit: quicquid nox humectauit desiccare non desinit: ⁊ quia venti qui ex illa parte flatꝰ emittunt ⁊ gñaliter oꝛientales appellantur: ab oī pꝛiuantur humiditate atqꝫ desiccant.

¶ Ille qui vincit in parte oꝛientis est siccitas eo ꝙ sol quando est in hac parte incipit desiccare quicquid humectauit nox. et venti qui mouentur in hac parte: qui sunt generaliter dicti solani: sunt sine humibus et desiccant.

¶ Uult dicere ꝙ siccitas vicit ī aere oriētis cuiuslibʒ ppl'i respcū aeris sui occidētis: qꝛ sol icipit desiccare aerē orientis: ⁊ donec occidit crescit siccitas multū ī ꝑtibus oriētis: ⁊ qḋ desiccat ī ꝑtibꝰ occidētis ē modicū: qꝛ m'ltum nō durat ibi: ⁊ cū occidit nox id humectat. Probatio vō certitudīs huiusmodi ē id qḋ videmꝰ ī ventis orientalibꝰ: qꝛ oēs desiccant: ⁊ nunqꝫ de leui veniunt cum aqua.

¶ Pars autē meridiana calidissima est: ob hoc ꝙ solis calor multus ē cū ī celi medio moratur: ⁊ qm̄ hec pars quantū ad nostre regionis situʒ est dextra: venti q ab ea parte ꝓcedūt gnāl'r meridiani nūcupātur: q calidi sūt ⁊ cōburētes.

¶ Et pars meridiei ē calida m'ltū ꝑpter magnā calefactōem solis q est ī medio. Et hec pars respectu nostrarum moraꝝ tēdit ad partem meridiei ⁊ venti q mouentur ab hac parte: q meridionales sunt generaliter dicti: sunt calidi comburentes.

¶ Multū bn̄ dixit Ptholemeꝰ: cū dixit respcū nr̄aꝝ moraꝝ: qꝛ si posuerimꝰ ꝙ aliq̄ ppl'atio sit ī parte meridiei: erit septētrion illi q morātur ibi de modo q nobis ē meridies: qꝛ nobis est meridies respectu nr̄aꝝ moraꝝ calidus ⁊ comburens: qm̄ sol ē toto āno in directo partis illiꝰ: ⁊ facit multas reuerberatōes radiorum.

¶ Occidentalis vero pars humida est: eo ꝙ cū sol ī illa parte morat̄: ea que dies exiccauit mox humectari icipiunt: ⁊ q inde ꝓcedūt venti: quos general'r occidētales dicimus mollificāt ⁊ humectant. Pars āt septētrional'e est frigidissima ob hoc ꝙ caloris occasiones q̄ nobis incūbunt ꝑpter solis exn̄tiam ī celi medio ƀm nostri situs locum a nobis multū elongant̄. Et qm̄ ī oppositione solis celi mediuʒ optinētis ponit̄: ⁊ vēti ex hac parte procedentes frigidissimi sūt ⁊ cōstrictiui.

¶ Et pars occidentis est humida: quia quando sol ē ī hac ꝑte: res desiccate ī die incipiūt hūectari: vt venti q ab hac parte mouent̄: q gn̄al'r dicī sunt occidētales: hūectant. Pars septētriōis ē frigida multū: qꝛ res faciētes calorē ꝑ eēntiam solis ī medio celi: quādo īspiciemꝰ respcū nr̄aꝝ moraꝝ elongantur m'ltuʒ ab hac parte: qm̄ ē sicut ī opposita solis cum est ī medio celi: ⁊ venti qui ab hac parte mouentur qui general'r dicī sunt septentrionales congellant.

¶ Uult dicere ꝙ versus ꝑtem septētrionis respectu nr̄arū morarū accedit sol semꝑ ī modo quo nobis facit ī hyeme: ⁊ ꝑpter hoc est frigida.

¶ Hoꝝ itaqꝫ notitia valet ⁊ ꝓficit ad oīum ꝑtiū cōplexionū cognitōeʒ ī omni hora. Jō. s. qꝛ planum est ⁊ apertū: ꝙ vis stellarū efficiens ƀʒ tēporum annorū ⁊ anguloꝝ q̄litates mutāt̄.

¶ Et in rebus istis est ꝓficuum ⁊ auxilium magnū ꝓ cognoscēdo cōplexiōes oīum partiū quolibet tēpore: qꝛ manifestū ē ꝙ virtꝰ cū qua opantur stelle mutat̄ ꝑ statꝰ tēpoꝝ ⁊ etatū ⁊ āgl'oꝝ.

¶ Apte dixit hic Ptholemeꝰ: ꝙ hoc scire dat magnum ꝓficuū ī cognoscendo virtutes stellarum. ⁊ postqꝫ opera stellarum recipiūt mutationeʒ: sicut nobis ī 3° capl'o demr̄auit: cōuenit vt mutent̄ ꝑ cōplexionē esse partium: ⁊ etatum: et angulorum. ⁊ rerum aliarum.

¶ Nā cū oēs res eis assimilāt̄ pure erūt eaꝝ q̄litates ⁊ absqꝫ vlliꝰ alteriꝰ ꝯmixtiōe. Quapropter erūt eaꝝ opa fortiora. verbi gr̄a. Stelle nāl'r calefaciētes ī modis calidis sūt fortiores: ⁊ stelle sil'r hūectātes ī modis hūidis. Eaꝝ vero vires ī istoꝝ modoꝝ cōtrarietatibꝰ nō sūt pure: ƀ alijs rebꝰ admixte sūt debiles: velut ī stellaꝝ calefacientiū viribꝰ ī modis frigidis: ⁊ ī stellaꝝ hūectātiū fortitudibꝰ ī modis desiccātibꝰ euenit. Jdē quoqꝫ ī oībus alijs modis euenire ƀm qualitatū cōmixtionem non dubitemus.

¶ Et qn̄ statꝰ fuerit illis sil'es erit q̄litas sua pura ⁊ sine cōmixtiōe vlla: ⁊ erit maioris virtutis opꝰ suū: sicut stelle q̄ opant̄ calorē nāl'r ī statibꝰ calidis hn̄t vī maiorē: ⁊ stelle hūide ī statibꝰ humidis: ⁊ si ī statibꝰ fuerit eis ꝯtrarijs nō erūt pure: sed cōmixte cū alijs ⁊ debiles: sicut virtꝰ stellarum callidarū ī statibꝰ frigidis. ⁊ stellaruʒ humidaꝝ ī statibꝰ siccis. Et sunt omnes res alie ƀʒ comixtionem qualitatum.

¶ Ptholemeꝰ autem docet ꝑ hoc dictū quomō fortificat̄ v̄tutes stellarum ⁊ quō debilitant̄: docēs ꝙ eaꝝ q̄libet fortificat̄ cū suo simili: ⁊ cū suo ꝯtrario debilitat̄: ⁊ ƀm ꝙ ē cōmixtio ē v̄tꝰ v'l debilitas sua: sic̄ ꝯmixtio ꝑ nām v'l accn̄s.

¶ In signis fixis mobilibꝰ ⁊ coibꝰ. Ca. XII.

Abhinc ī antea docet nos Ptholemeꝰ virtutes signorum: sicut stellarum docuit.

His itaqꝫ p̄missis seqtur vt ꝓprias partium circuli signoꝝ mutatiōes sic̄ nobis aduenere adijciamꝰ.

¶ Et postqꝫ hec diximꝰ hac manerie cōuenit vt hoc sequat̄ loq ī mutatōibꝰ nālibus ꝓprijs partiū zodiaci signoꝝ: ƀʒ ꝙ ad nos ꝑuenit per alios sapientes.

¶ Postqꝫ p̄ loq proposuit de stellis: tꝑibꝰ: ⁊ angl'is: ītelligimus ex hoc ꝙ çodiacus signoꝝ diuidit̄ ī duodecī ꝑtes. Dixit. n. hoc ꝙ cōuenit vt loquamur p̄mo de mutationibus nālibus ꝑtinētibꝰ ad qḋlibet signum ƀm rectificationem sapientum antiquorum.

¶ Que sūt gnāles vniꝰ cuiusqꝫ ꝯplexiōes tēporum que per ea sunt assimilate.

¶ Qꝛ cōplexiōes v'les quas habet qḋlibet corū assimilantur tꝑibus que per ea sunt.

¶ Ratio huius dicti ē id qḋ an̄ diximꝰ: ꝙ v̄tus cuiuslibʒ signorū pōt ītelligi ꝑ ꝯplexionē v'lem q̄ similis est operi suo: tꝑe quo sol ē ī eo etiā demr̄atū est ꝑ id qḋ ē p̄dictū: ꝙ virtutes celestiū corporū ītelligimus solūmō ꝑ cōparatōeʒ solis ⁊ lune. Et qꝛ sol magis ꝑtinet ad çodiacum signorū: sicut ī astrologia quadriuiali ē mōstratū: ꝯuenit vt v̄tutes signorum sciamus per mutationem operum eius.

¶ Et quedam ēt suarum ꝓprietatum que soli ⁊ lune ceterisqꝫ stellaꝝ assimilant̄: quas nos in se

quentibus cōmemorabimur post premissas si-
gnorum vires in semetipsis absq3 vllius alius
cōmixtione quas eis tm̄ ex collatione vnius ad
aliud assignamus.

¶ Qm̄ alique proprietates signorum sūt aliqñ
ꝑpter pertinētias quas cū duobus luminarib⁹
ꝛ alijs stellis hn̄t ꝙ ante dicemus postq̄ locuti
erimus de virtutibus signorum sine alia mixti
one cum per se fuerit iudicate respectu vni⁹ ad
aliud.

¶ Dicit ꝙ virtutes signorum sunt in trib⁹ manerieb⁹ vna est ꝑpter pertinentiam quam hn̄t cum stellis: ꝛ ꝙ de his loqnetur in antea. postq̄ de duobus manerieb⁹ erit locut⁹ quarum vna est id qd̄ est proprium cuilibet signo per se et alia est pertinentia quā h3 vnū. s. i respectu alteri⁹.

¶ Prima nempe signorum differentia est: ꝙ q̄
dam eorum tropica: quedam equinoctialia: q̄
dam quoque fixa: ꝛ quedam communia nūcu
pantur.

¶ Nam prime diuersitates quas habent signa
sunt ꝙ aliqua eoꝝ dicuntur mobilia: aliqua si
gna equinoctialia: aliqua fixa: ꝛ aliqua bicor-
porea.

¶ Uult dicere ꝙ opera aliquorum eorum mutantur de re vna in aliā3 ꝛ aliqua habent opera temperata: aliqua vero fixa ꝛ aliqua duabus rebus cōmixta.

¶ Tropica nāq3 duo sunt gradus. s. 30. qui esti-
uali solsticij punctum sine interuallo sequūt: ꝛ
sunt cancri gradus. Et alij etiam in. 30. gradus
punctum: hyemalis solstitij ordinati succeden
tes qui sunt capricorni gradus. hec aūt his iccir
co nominibus designantur: qm̄ illud in eis eue
nire manifestum est. Nam cum sol ad istorum
duorum signorum initia peruenit: versus mo-
tum qui est in latitudine contraria motui quem
prius habebat tunc conuertit. Cūq3 fuerit in cā
cro estatem. In capricorno vero facit hyemē.

¶ Quia horum duo signa sunt mobilia: ꝛ hec
sunt. 30. gradus qui sequuntur punctum tropi
ci estiualis: vsq3 ad fine3 cancri. Et. 30. gradus
primi qui sequūt punctum tropici hyemalis
ꝛ est finis capricorni. Et eis imposuerunt noīa
talia: quia conuenientia sibi fuerunt: quia sol cū
est in principio horum duoꝝ signorum mutat
ad motum in latitudine diuersum a motu que3
ante habebat: ꝛ cum est in cancro facit estate3
ꝛ cum est in capricorno facit hyemē.

¶ Uult dicere ꝙ hec noīa eis imposita deriuantur a natu rali demonstratione quā habent per se: ꝛ illud qd̄ dixit ꝙ sol mutatur in motu latitudinis est in quadruuiali astrolo gia monstratum.

¶ Equinoctialia quoq3 duo sunt: signum vide
lice3 equinoctij vernalis punctum loco proximo
subsequens: sūtq3 gradus arietis. Et signum au
tūnalis equinoctij pūctum ordinati3 succedēs:
qd̄ est signum libre. Hoc quidem nomen sortiū
tur ex hoc: ꝙ in eis indubitanter euenit. Cū sol
eteni3 eorum ingreditur initia nocti dies vbiq3
coequantur.

¶ Et horum duorum dicuntur signa temperā
tie: ꝛ hec sunt prima sequentia punctu3 equino
ctij veris: ꝛ est signum arietis. aliud est punctu3
qd̄ sequitur punctum equinoctij autūnalis: ꝛ
est signū libre: quibus talia noīa fuerunt impo
sita: eo ꝙ conuenientia sibi fuerunt: quia cū sol
est in eorum principio: est dies in omnibus par
tibus equalibus cum nocte.

¶ Intelligim⁹ ab hoc ꝛ ab alijs dictis huic assimilantib⁹ ꝙ signa non habent in se opus naturale nisi quantum est opus quo virtus solis ꝛ aliarum stellarum mutatur cum sint in eis ꝛ sic videntur signa esse materie.

¶ Reliquorum autem signorum octo: que iter
tropica ꝛ equinoctialia signa locantur quattuor
fixa ꝛ quattuor nominantur cōmunia. Fixa ve
ro sunt que duo solsticialia ꝛ duo equinoctialia
signa sequuntur: que sunt. taurus. leo. scorpius.
aquarius: eo ꝙ quattuor tēporū mutationes: q̄
sole ingrediente solstitialia ꝛ equinoctialia con
sequuntur signa principium sumunt: ꝛ sunt cū
aer ad humiditatem: vel ad calorē. aut ad frig⁹
siue ad siccitate3 mutatur. Figuntur: ꝛ magis
apparent: quotiensciq3 sol ī his signis fixis mo
ratur. Aeris quoq3 qualitas tunc naturaliter exi
stit pura. Nam propter longam istorum quali
tatum durabilitatem earum vires apertissime
recipit.

¶ Et ex octo signis remanentibus de his. s. que
sunt inter signa mobilia ꝛ temperata sunt quat
tuor que dicta sunt fixa. ꝛ quattuor que dicta
sunt bicorporea. fixa enim sunt ea que sequūt
duo mobilia: ꝛ duo temperata: ꝛ hec sunt tau
rus. leo. ꝛ scorpio. ꝛ aquarius. Et hoc ē quia
mutationes quatuor temporum que incipiunt
quando sol est in signis mobilibus ꝛ tempera
tis ꝙ aer inclinatur ad humiditate3 ꝛ siccitatē.
aut calorem aut frigiditatem sunt firmiores: ꝛ
affixiores cum sol est in his signis fixis ꝛ status
aeris naturales tunc sunt puri et q2 multum in
statibus istis durant recipiunt vim suā: recepti
one sic manifesta ꝙ hoc sentimus.

¶ Uult dicere ꝙ cum sol est in signis istis solūmodo senti mus statum proprium illius operis pure sine commixtio ne: qnoniam aer multum in vno statu ꝑdurat.

¶ Signa vero cōmunia sunt: que post signa fi-
xa mox apparent que sunt. gemini. virgo. sagit-
tarius. ꝛ pisces. Ideoq3 sic appellātur: quonia3

¶

inter mobilia fixaqȝ signa locantur: ⁊ cum suis principiis atqȝ extremitatibus naturali fere mutationi consimilantur: que vnicuique duarum qualitatum est ꝓpria: qualitatum videlicet mobilium atqȝ fixorum.

¶ Signa vero duorum corporum sunt ea que secuntur fixa. ⁊ hec sunt gemini. virgo. sagittarius. ⁊ pisces. que sunt iter mobilia signa ⁊ fixa que habent participationem cum principiis ⁊ finibus suis in mutatione naturali ꝓpria duorũ statuum mobilium ⁊ fixorum.

¶ Aperte dixit Ptholemeus in hoc loco ꝙ duo signa temperantie sunt ẽt mobilia: qꝛ quando sol aliquod eorum ingreditur tempus mutatur. Nam aries mutatur de hyeme ad ver: ⁊ libra de estate ad autũnum. Ceterum assignauit rationem ꝓpter quã hec dicta fuerunt duorum corporum: eo ꝙ gemini principium similitudinem habet cũ aere veris ⁊ finis cum aere estiuali. Et virginis principium similitudinem habet cum aere estiuali ⁊ finis cum aere autũnali. ⁊ pͥncipiuȝ sagittarii similitudinem habet cum autũno: ⁊ finis cum hyeme: ⁊ principium piscium similitudineȝ habet cum aere hyemali ⁊ finis cum aere veris. Et postqȝ mutatio naturalis ⁊ ꝓpria solis mutatᷣ per hec signa. hoc modo conuenit vt virtutes habeat cum quibus vnũquodqȝ eorum operetur duo diuersa.

¶ In masculinis ⁊ femininis signis. Ca. XIII.

Masculine atque diurne nature sex signa indicauerũt: sex vero residua ad naturam femininam atqȝ nocturnã rettulere: et vnum post aliud disposuere: ob hoc ꝙ nocti dies adheret et iuxta eã semꝑ existit: et qꝛ sexus masculini sũt ꝓpe femininos: et eis frequẽter adiũgũtur.

¶ Similiter posuerunt sex horum signorum de natura masculina ⁊ diurna. ⁊ alia sex de natura feminina ⁊ nocturna. ⁊ ordinauerunt vnũ post aliud: eo ꝙ nox semper venit post diem ⁊ circa diem. Et quia femina semper vadit cuȝ masculo ⁊ circa eum.

¶ Uult dicere ꝙ sapientes antiqui secuti fuerũt in hac partitione vndecimam qui hoc experti fuerunt ⁊ miserunt ꝫ positionem earum per experientiam ⁊ ordinauerunt ea ꝫ naturam: eo ꝙ femina sequitur masculum ⁊ nox diẽ.

¶ Huius autem rei principium ab ariete ꝓpter occasiones ꝑdictas sumpsere: ⁊ quoniam etiaȝ masculi dominantur ⁊ agunt: estqȝ conuenientius vt sint ꝑcedentes: patientibusqȝ honorabiliores. Ob hoc igitur a masculino fecere initiuȝ. Arietis ⁊ etiam libre signa masculina sunt atqȝ diurna: eo ꝙ circulus equinoctialis suꝑ ipsa ꝓtẽditur: a quo primus fortisque motus qui firmamenti motus dicitur sumit originem. Ordo vero signorum hec duo subsequentium est velut ꝑdiximus: femininum. s. post masculinũ: ⁊ post femininum masculinum.

¶ Principium huius ab ariete ꝓpter rationes quas diximus. Nam eo ꝙ masculus est princeps operatoꝝ ⁊ ancianus in virtute maiori quaȝ patiens opus posuerunt primũ masculum. Unde signa arietis ⁊ libre sunt masculina ⁊ diurna eo ꝙ linea equinoctialis transit per ambo ipsa: ⁊ abinde incipit maior mutatio totius firmamẽti. Alia tamẽ signa seqntia ea ordinata fuerunt ꝫ ꝙ diximus vnum. s. post aliud.

¶ Ratio quã dixit Ptholemeus postqȝ ab ariete iceperũt est, pro eo ꝙ sol in temporibus anni facit: ⁊ quia virtus pͥncipii est ei que subsequitur preponenda. Similiter quia motus totius est ab oriente ad occidens super polos equinoctii conuenit vt arietis ⁊ libre: signa vim habeant anzianam: super illam illorũ: ⁊ quia virtus arietis qui est principium vim habeat anzianã super illam libre: ⁊ ꝙ sint alia ordinata ꝫm ꝙ natura ordinauit noctem post diem ⁊ feminam post masculum: ⁊ quia masculus est operator ⁊ prepositus in virtute ⁊ ordinatione super feminam conuenit vt sit aries masculinꝰ: taurus vero femininus: ⁊ libra masculinus ⁊ scorpio femininus ⁊ sic de omnibus aliis: eo ꝙ signa masculina diurna sunt: feminina ṽo nocturna.

¶ Quidam autem sub ascendẽte ordinem sexus signorum incepere.

¶ Et aliqui ordinauerũt signa masculina, ⁊ feminina incipiendo a signo ascendentis.

¶ Ptholemeus facit nos intelligere per hoc dictum ꝙ ratio propter quam sapientes antiqui sciuerunt. 12. domos ẽ eadem ratio qua sciuerunt duodecim signa quando linea circuli orizontis ⁊ linea meridiei diuidunt hora qualibet firmamentum per quattuor partes sicut ante diximus: et sunt dicta loca partiuȝ anguli ascendentis: eo ꝙ hi quattuor similes sunt punctis quattuor anni temporum: qꝛ postqȝ ꝑmum principium naturale anni est primus pũctus arietis conuenit ꝙ hic punctus ascendat in ascendente vt pũcti quattuor tẽpoꝝ anni sint in linea meridiei ⁊ ĩ linea orizonte. similiter propter similitudinem nature signorum q̃ sunt in istis pũctis: quia quando vnum fuerit mobile omnia. 4. erunt mobilia. vt plurimũ: ⁊ quando vnum fixum fuerit omnia. 4. erunt fixa: ⁊ quando vnum duorũ corpoꝝ sic erunt omnia quattuor. Amplius cũ planete ĩ orizunta orientes fuerint virtus ab eis proueniens extenditur ad omnia: recta linea ad omnia que sunt in tota orizonta sicut de radiis solis: qui lucere faciunt totam orizontam hora q̃ sol ascendit ad ascendens. Idem est de virtute anguli medii celi: quia cum planete sunt ibi linee radiorum suorum: que veniunt ad punctum orizonte sunt eq̃les cũ illis que veniunt ad aliũ pũctũ suum oppositũ: ⁊ oĩbus modis erũt sic longe ab occidente sicut ab oriente: ⁊ ꝓpter hoc conuenit. vt. 4. anguli habeant vim magnã: ꝓut habent pͥnª q̃ttuor temporum ãni: ⁊ qꝛ res est sicut diximꝰ: cõuenit vt firmamẽtuȝ se ponat hora q̃libet ĩ. 12. partes rõibꝰ antedictis ⁊ q̃libȝ ps in. 30. sicut signa diuidũt antiq. ¶ Silr sapiẽtes ĩspexerũt ⁊ iuenerũt plus ꝙ ascẽdens sit pͥm̃: qꝛ exit primitus de subterra: ⁊ posuerũt ipȝ ꝓ dño pͥncipiũ aĩe ⁊ corporis ⁊ posuerũt angulũ sibi oppositũ pro domo pariũ oppositoꝝ ⁊ ꝯrioꝝ mulierũ ꝓ maritis ⁊ maritoꝝ ꝓ mulieribꝰ ⁊ iuenerunt angulum 4ᶜ domus similẽ pũcto tꝑis estiualꝭ: eo ꝙ cũ aries fuerit ascẽdẽs q̃rta erit cancer: ⁊ qꝛ virtꝰ solꝭ appet qñ ẽ in pũcto cancri posuerũt eã ꝓ domo patrũ eiꝰ oppositũ ꝓ domo matrũ: ⁊ qꝛ angulus. 4ᶜ domꝰ est punctꝰ de subterra posuerũt eam pro domo hereditatum terre ⁊ rerum secretarum: eo ꝙ Saturnus habet in eo posse magnum qui est frigidus ⁊ siccus similis nature terre.

Similiter q̄ inter solez ⁊ io^as est similitudo magna: q̄ cū est in medio celi virtus ei^9 ad oēm partem extenditur: posuerunt io^am pro domo regnorū ⁊ misteriorū quibus viuit homo. Et q̄ secūda conuenit post ascensus. ⁊ .ii^a post io^a posuerunt z^am pro domo aueris ⁊ auxiliatoꝝ: eo q̄ auere ⁊ auxiliatores sequunt̄ corpus ⁊ oē principium ⁊ posuerunt ii^am pro domo spei ⁊ fortune: eo q̄ virtus eius sequitur virtutem io^e. ꝑut virt^9. z^e v̄tutē seqt̄ ascendētis ⁊ posuerūt oppositū duoꝝ qđ ē octaua ꝑ domo terioꝝ ⁊ debitoꝝ ⁊ hereditatū mortuoꝝ: eo q̄ est opposita z^e. que habet similitudinē cum venere: q̄ secūda est taurus q̄ est domus veneris. Et ꝑpter similitudinē quā habet 8^a. cum scorpione qui est domus martis. ⁊ posuerunt oppositū vndecie q̄ ē .5. ꝑ domo filioꝝ ⁊ gaudiorū: ⁊ q̄ semꝑ est trina ab ascendente posuerunt eam pro gaudio veneris: q̄ venus habet cum corpore completam amicitiaz. Et q̄ vndecia aspicit de sextili ascendens posuerunt eam pro gaudio alteri^9 fortune que est iuppiter. Postmodum ad tertiam inspexerūt ⁊ inuenerūt q̄ erāt cadētes a quarta ⁊ similitudine magna q̄ ē domus mercury cuius virtus est super alia cōmixta ⁊ habet cursum semper circa solem: posuerūt eā ꝑ domo fratrum propinquoruz ⁊ mutationū breuiū. Similiter q̄ est i sextili ascendentis: habet similitudinem cum luna in faciendo mutatiōes festinas posuerunt eam ꝑ gaudio lune: ⁊ posuerunt suum oppositum. qđ est cōtra pro domo itineruz lōgorum ⁊ fidei ⁊ scientiaꝝ quoniam habēt similitudinez cum sagittario que est domus Iouis: ⁊ aspicit ascendens de trino. Et quia virtus lune est opposita virtuti solis i humectando posuerunt eam ꝑ gaudio solis: ⁊ q̄ etiam sol habet posse magnum in triplicitate arietis qm̄ aries est eius exaltatio. ⁊ sua triplicitas similis ē nōe domui. Similiter q̄ inuenerunt q̄ .iz^a separatur ab ascendente: ⁊ est cadens ab eo posuerunt eam pro domo inimicorum ⁊ laborum: ⁊ gaudium saturni qui est lubricus frigidus ⁊ siccus ⁊ posuerunt eius oppositum qđ ē sexta: q̄ cadit a septima ⁊ separatur ab ea pro domo infirmitatum ⁊ gaudium martis: quia contrarius est saturno. Et q̄ .7. est domus pariū ⁊ subiecti elongātur a paribus tantū quantū sexta a septima elōgatur posuerunt eam. s. sextam pro domo subiectoruz. Et p^9 q̄ non est locus qui mercurio conueniat nisi ascendens posuerunt ipam pro gaudio suo. ¶ Postquaz autem sapientes antiqui extraxerunt demonstrationes .iz. domorum ꝑ hanc rationem experti fuerunt ⁊ inuenerunt multotiens q̄ sic erat ꝑ experientiā: vt posuerūt. vn̄ sic stabiliuerūt. et q̄ Ptholemeus non noīauit in libro suo nisi radices stabilitatis non laborauit in dicendo hoc totum: sed locut^9 fuit de his. que sūt super terrā: eo q̄ habent vi maiorem illis q̄ sunt sub terra ⁊ ꝑpter hoc posuit .iz^am domum subiectoꝝ loco sexte sicut ante monstrauit.

¶ Unum. s. masculinum ⁊ aliud nominando femininum: ⁊ inceperunt ab ascendente.

¶ Et posuerunt vnum masculinum ⁊ alium femininuz incipiendo ab ascendente.

¶ Uult dicere q̄ sapientes antiqui secuti fuerunt in domibus ponere vnū masculinum ⁊ aliud femininum ꝯm q̄ fecerunt in .iz. signis ⁊ inceperunt ab ascendente ⁊ posuerūt ipm masculinum ⁊ secūdā femininā hac eadē rōne.

¶ Uelut quidam qui signorum mobilium principia a luna signo posuere: eo q̄ citius q̄ aliarū stellarum aliquam variationem recipit.

¶ Sicut aliqui inceperūt signa mobilia a signo lune: qm̄ lune accidit festinus motus magis q̄ aliis planetis.

¶ Ptholemeus posuit in hoc loco nobis in mente q̄ virt^9 lune sequitur illam solis: ⁊ sic conuenit: vt sicut motus naturalis v̄lis sequitur cursum solis. sic motus particularis qui fit omni mense cursū lune sequatur: q̄ luna paragrat signa oīa omni mense ⁊ fiunt omni mense .4. tropici siles illis quas facit sol per omnia signa quolibet anno. ⁊ ꝑꝑ hoc acceperunt antiqui principium signorum mobile a signo lune. ⁊ posuerunt principium mobile: aliud vero fixum: ⁊ aliud duoꝝ corpoꝝ sic fecerūt i signis respcū cursu solis.

¶ Simili namque modo sexuum signorum initia ab ascendente ceperunt. ob hoc q̄ orienti propius existit: ⁊ ordinem subsequentē velut p̄dictum ē subsecuti sunt.

¶ Et sic acceperunt principium signorum masculinorum ab ascendente: eo q̄ est magis circa oriens ⁊ ordinauerunt hoc modo quē diximus vnum post aliud.

¶ Sicut posuerunt signa mobilia ⁊ fixa a loco lune in modo quo sunt per solem sic posuerunt domos masculinas ⁊ femininas ꝯm signa ⁊ inceperunt ab ascendente: q̄ est circa oriēs ⁊ posuerunt ipz ꝑ principio signoꝝ.

¶ Quidam etiam in quatuor omnia signa partiti sūt: qui ⁊ dixere q̄ signa: que matutinalia masculinaq̄ dicuntur: sunt ea que ab ascēdente vsq̄ ad celi medium constituuntur: ⁊ que etiam sunt eis opposita ab occidente vsq̄ ad anguluz terre. Duas vero quartas residuas feminias ⁊ vespertinales appellauere. Imposuereq̄ signis alia multa prenomina ꝯm figuras que i eis sūt. Quedā eorū eteni quadrupedia ⁊ quedaz siluestria. Quedam vero multorum nominauere filiorum: ⁊ his similia: sed quoniam eoruz nominum est occasio manifesta. et quoniā huiusmōi que sunt per has figuras illo in loco nominari possunt in quo nobis ad hanc scientiam vtilitatem conferent hoc in loco reticendum fore decreuimus.

¶ Et aliqui diuiserunt duodecim signa in quatuor partes ⁊ fecerunt q̄ signa orientalia et masculina sunt ab ascendente: vsque ad medium celi et opposita sua similiter que sunt ab occidēte vsque ad angulum terre: et cetera duo opposita posuerunt pro femininis occidentalibus. Et signis multa nomina posuerunt ꝯm figuras pertinentes ad ea. Quoniam aliqua coruz dixerunt signa quadrupedum aliqua eorum signa siluestria et alia multi seminis et talia. Et horū nominum rationem est hoc bonum ad itelligēdum. nam potest homo ponere res ꝯz figuras d̄ quibus poterit se iuuare in hac sciētia. timui .n. q̄ esset superfluitas declarare hec omnia i hoc loco.

¶ Uult dicere q̄ sapientes antiqui posuerunt nomina multa signis secundum figuras stellarum fixarum pertinentes ad ea secundum figuras suarum operum ꝑ demōstrā

do opera signorum per se ꝛ propter virtutes stellarũ fixarũ que sunt in eis: quoniam ex hoc fit virtus vna que operatur res que sunt inter nos: re simili illi figure que est in celo. dicit ꝙ per hoc pōt homo scire de dicto quod ante diximus de stellis ꝛ signis. Et quia hec opera mutantur ꝑpter mutationē harꝫ figurarũ de vno signo in aliud lōgis temporibus tenuit ꝙ eēt superfluitas declarare in hoc loco. Vult dicere ꝙ id quod inde opportunum fuerit dicet ante. Ego vero te volo docere ea que accidunt hoc nostro tempore. Dico enim ꝙ signa rationalia sunt ea que in quibus est figura similis figure humane. Et hec sūt gemini. vgo. ꝛ libra. ꝛ prima medietas sagittarij ꝛ aqrij. Amplius dicuntur bone vocis ꝛ dicuntur habere viꝫ maiorē in oriente pp maiorē viꝫ hominis ꝛ quia est bone vocis. Et signa pluuiosa sunt in quibus est figura auium sicut vultur ꝛ gallina. Et signa habentia figuras bestiarum quadrupedum similiter sicut aries taurus capricornus ꝛ sunt dicta domestica. ꝛ leo ꝛ finis sagittarij ꝛ scorpio sunt siluestria. Et signa multorum filiorum sunt Cancer scorpio ꝛ pisces: eo ꝙ significant animalia aquarum que sunt multi seminis. Similiter posuerunt nomina multa signis ſꝫ eorum opera. quoniam eorũ sunt que dicuntur ma nentia: ꝛ sunt: gemini: leo ꝛ virgo. Et eoruꝫ que dicũtur paucorum filiorum: ꝛ sunt aries taurus libra. sagittarius. capricornus. ꝛ aquarius. Et eoruꝫ sunt me die vocis ꝛ sunt signa habentia figuras bestiarum q̄ habent vocem sicut aries taurus leo: ꝛ vltima medietas sagittarij ꝛ capricorn⁹. Et eorum sunt que non habent vocem sicut cancer scorpio ꝛ pisces. Multa tibi de signis dixerunt antiqui conuenit tamē vt de dictis eorum accipias id quod cum opinione ptholemei concordet quoniam est solummodo ille q rez sequitur naturalem: qꝛ tenet vt quodlibet signum vim suam habeat separatam propter stellas fixas i signo quolibet existentes. Et propter hoc cōuenit vt inspicias que stelle ad signum pertinent: ꝛ ſm hoc iudicabis. Et cum hoc feceris naturaliter eris hanc artem. secutus ꝛ concors eris cum opinione tholomei. Conuenit enim vt hoc facias ꝛ omnia alia dicta dimittas nec te perdas sicut ille qui vult accipere vias multas ꝛ que sit certa ignorat: ꝛ sic non ibis errando sicut ille qui nescit que sit veritas ꝛ que ñ.

¶ In affinitatibus quatuor signorum ꝛ figuris. Capl'ꝫ XIIII.

Prima quidem partium circuli signorum inter se consimilium affinitas est que in figuris habetur: ꝛ sicut partes inter quas vnius ē diametri longitudo: ꝛ que duobus rectis angulis subtenduntur. suntq̄ʒ sex signa ꝛ centũoctuagita gradus ꝛ partes etiam inter quas est lōgitudo trina ꝛ que vnum rectum angulum ac eiusdem tertiam continent: ꝛ sunt quatuor signa ac centũuigiti gradus. Partes quoq̄ʒ iter q̄s ē lōgitudo tetragōa que vnũ rectũ angulũ cōtinēt: ꝛ sūt tria signa atque gradus nōagita. Nec ñ ꝛ ptes iter quas ē exagōa lōgitudo q̄ vni⁹ recti āguli bisse circũtenēt: ꝛ sūt duo signa ac gradus sexaginta.

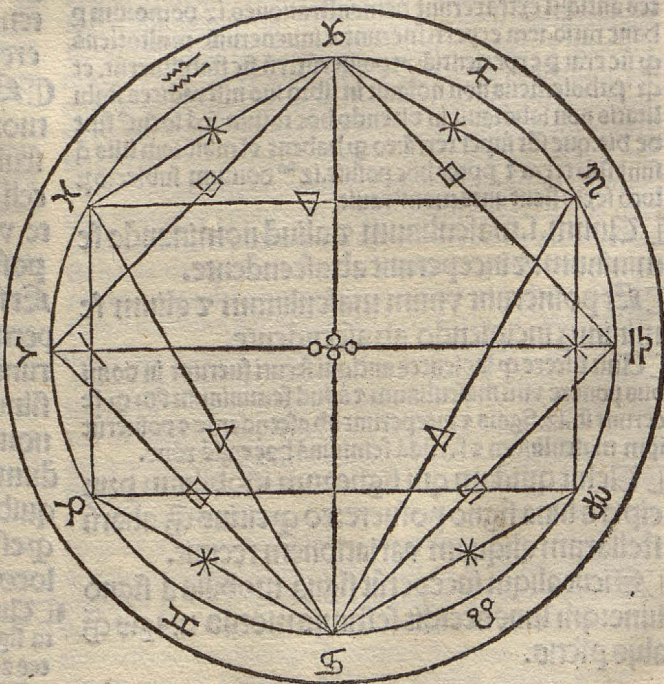
¶ Partes sphere signorum que habent similitudinem vnũ cũ alio primo sūt he q̄ habēt pticipationeꝫ in figuris aspect⁹: ꝛ he sūt ille que hñt inter vnā diametrũ et aliā ꝯphendētē duos āgulos rectos. ꝛ sex signa q̄ sūt centũoctuaginta gradus. Et q̄ hñt inter se elōgationē de. 3. et ꝯphēdūt vnũ āgulũ rectũ ꝛ tertiũ alt eri⁹. et sūt q̄ttuor signa q̄ sūt cētũuigiti grad⁹. et q̄ hñt inter se elōgationē q̄rte ꝯphēdūt vnũ angulũ recrũ. et. 3. signa q̄ sͭ nonagita grad⁹. et q̄ hñt iter se elōgationē sextil' ꝯphēdūt duas ptes āguli recti. ꝛ duo signa q̄ sunt sexaninta gradus.

¶ In h nō eget glo. q aligd itelligit ȯ gemometria ꝛ ab h itelligiť corruptō dci aliq̄ pꝫ dixe. ut ȯ ꝑiectione radioꝝ siue gradi bus equalibus.

¶ Occasiōes āt cur has solas lōgitudies ꝛ ñ alias obſuaūs beam⁹: ex h q̄ȯ ſbseq̄ť adiscem⁹. nā occasiōes obseruādi lōgitudinē vni⁹ diāetri p se māifestāť: eo ꝙ i e⁹ oppōne ſꝫ lineā rectā ellōgāť. cũq̄ʒ duas maiores ptes ꝯsiderauerim⁹ i qb⁹ erit cōueniētia q̄ttitatis ptis ac q̄ttitatis toti⁹ ꝛ ptis: he residue ſgure cōstituēť.

¶ Rō pp quā he elōgatiōes sūt solūmō ꝑill' q̄ indicāt itelliges p id q̄ȯ nūc dicem⁹. dico ꝙ rō q̄ indicāt p elōgationē diametri ē rō ȯmāata p se q̄ñ ē oppositū p lineā rectā. Cũq̄ʒ duas maiores ptes ꝯsideraue rim⁹ i qb⁹ erit ꝯuēiētia q̄ttitatis ptis ac q̄ttitatis toti⁹ ꝛ ptis he residue figure ꝯstruēť p cōueniētiā itaq̄ ptis erit ita q̄ñ accipiem⁹ nesias eas i qb⁹ ad acordamētũ cadit neum aꝝ q̄ sūt vnũ aliȯ tātũ ꝛ illas q̄ hñt ȯ pluri. Et ȯ istis fiunt alij aspectus.

¶ Figura aspectuum.

¶ Uult dicere ꝙ sapientes antiqui non iudicant ꝑ elongationem aliā: nisi per has predictas: eo ꝙ dyameter diuidit circulum per medium: ⁊ per lineā rectā: ⁊ fit vnū punctuȝ linee recte oppositum alterius: q꞉ qn̄ vnum punctum fuerit in ascendente: aliud erit in occn̄te: ⁊ quando vnum erit in medio celi: aliud erit i anglo terre. ⁊ dicit ꝙ ex arcu quē facit dyameter quando diuidetur ꝑ ꝓportiones maiores musice: eas in quibus cadit accordamentū fierent elongationes alie q̄ sunt trina q̄rta ⁊ sextilis.

¶ Per conuenientiam itaqȝ partis erit ita. cuȝ ad duorum rectorum angulorum longitudinē assignabimus proportionem que diametri est longitudo ab eius medietate: ⁊ tertia erit .s. medietas ipius longitudo tetragona ⁊ eius tertia erit longitudo ipius exagona. ex hac aūt longitudine duplicata trina ꝯstituet̄ longitudo.

¶ De accordamento alius tantū respectu elongationis que facit duos angulos rectos: hec est elongatio diametri accipiemus medietatem ⁊ tertium medietatis que facit elongationeȝ quarte ⁊ de tertio fit elōgatio sextilis ⁊ de duplo tanto fit elongatio trini.

¶ Uult dicere ꝙ elongationē dyametri: q꞉ res est manifesta: qn̄ vim hȝ participatiōis trine cum alio acceperunt ꝓ regula sapientes antiqui in aspectibus: q꞉ quando ex arcu dyametri medietatem accipiemus: fiet quarta. ⁊ qn̄ .3ª. fiet sextil: ⁊ qn̄ due partes. fiet trinus: ⁊ duplicabimus quartā fiet oppositio. ⁊ si trinus fiet alius trinus. ⁊ si sextilē duplicabim⁹ potest inde fieri aliqn̄ oppō. vel trinus vel sextilis ⁊ erit in quadruuio manifestum ꝙ medietas: ⁊ 3ᵐ. sūt maiores partes ⁊ non pōt cadere ꝓportio.

¶ Per totius vero partisqȝ conuenientiam fiet ita: cum a tetragona longitudine ad duas alias longitudines inter quas ipa constituitur ꝓportionem fecerim⁹: fueritqȝ vnius proportio sexquilatera: alterius vero sexquitertia: cū assignauerimus i quā proportionem ab ea ad id quod minus ea fuerit. ⁊ cuius proportio ad eā fit sexquilatera exagona fiet inde longitudo. cūqȝ ad maius ea ꝓportionem assignauerimus ⁊ cuius ꝓportio sit ei sexquitertia: trinam longitudineȝ constituemus.

¶ Ad cordandum vnius partis dupli: ⁊ tātū qn̄ fuerit i respectu longitudinis quarte q̄ angulum rectum facit erit sua ꝓportio duabus longitudinibus ꝓportio tāti ⁊ medij. ⁊ dr̄ ꝓportio sexqlatera alia ꝓportio tanti ⁊ tertij: ⁊ dr̄ sexqtertia qn̄ respectu maioris ꝓportionis tanti ⁊ medij fit longtio sextilis: ⁊ qn̄ fuerit respetu maioris ꝓportiōis tāti ⁊ tertij est elongatio trini.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ accipiemus acconcordamentum tāti ⁊ partem in respectu quarte que est medietas medij circuli fiet inde elongatio sexti ⁊ lōgitudo trini ⁊ hoc modo: q꞉ si accipiemus tātū vt sextilē ⁊ medietatē sextil fiet ide .4ª. ⁊ hec ꝓpō .4ᵉ ad sextilem est proportio tāti ⁊ medij. Et qn̄ accipiemus tantum vt quartū ⁊ eius tertium plus fiet trinus: ⁊ hec est ptoportio tanti ⁊ tertij. Et si intelligis aliqd de geometria arismetrica ⁊ musica: intelligere poteris hoc deleui. Ptholemeus vō qm̄ hoc demonstrauerit ſm quadruuium non dimittet qui ſm nām demonstrat.

¶ Istarum itaqȝ affinitatū trinā ⁊ exagonaȝ cōuenietes: appellauere: eo ꝙ ex signis in gn̄e conuenientibus cōstituunt̄: masculina nāqȝ vel feminina sūt omnia. Que aūt ex diametro vel ex figura tetragona formantur: disconuenientes noiauere. eo ꝙ in contrarietate signorū in gn̄e conuenientiam semper ineniuntur.

¶ Et pticipationes que sunt de trino ⁊ sextili dicimus accordatas: q꞉ de signis sunt compositi accordatis in natura. qn̄ aut ambo erūt masculina: aut ambo erunt feminina. Ea tn̄ que sunt in diametro. aut sup quartaȝ non sunt accordata. q꞉ non ineniunt̄ signoꝝ accordatoꝝ in nā.

¶ Inspice ad perfectionem magnā itelligentie Ptho. q꞉ lȝ elongationes istas ꝑ portiōes quadruuiales ⁊ modos tractauit voluit eas in opus iudicij ponere donec inde ſm naturam dederit rōnem. Dicens ꝙ he quadruuiales longitudines hn̄t acordamētum ⁊ discordamentum aliud ſm naturam: q꞉ signa que sunt in figura trini vel sextilis sunt acordamenta vt sint ambo masculina: vel ambo feminia. Quarta vero discordata est: q꞉ si vnum signum fuerit masculinuū aliud erit femininū ⁊ eꝯ. Et signa que sunt supra dyametro discordata sunt: q꞉ sol facit tp̄s in vno earum cōtrariū ei⁹ qd facit in alia sua opposito. Silr qn̄ vnum ascendit: aliud vero descendit. In quarta etiaȝ mutatur tp̄s de vna manerie i aliā. ⁊ hac rōne cōuenit vt aspectus trinus sit fortuna ⁊ amicitia ⁊ accordamētuȝ. Silr ⁊ sextil: ⁊ conuenit vt aspectus dyametri sit ꝯrius ⁊ inimicus: ⁊ q꞉ sextil ē medium tertij dixerunt sapientes antiqui ꝙ est media fortūa ⁊ amicicia. ⁊ q꞉ .4ª. ē oppositio media dixerūt ꝙ est media inimicitia.

¶ In sublimib⁹ ⁊ infimis que ꝑcipientia ⁊ obedientia dicuntur. Caplm. XV.

Dixit Haly.

Hec est alia maneries accordamenti qd habent signa inter se ſm naturam.

Partes quidem quarū lōgitudo ab aliquo vno eodēqȝ puncto: ꝑfecto rum equinoctialiū est eadem: sublimes ⁊ infime nuncupantur: ⁊ sunt ille quarum ascensiones ⁊ descensiones in equis temporibus cōtingunt: eo ꝙ in equalibus circūferentijs circulorum paralellorum eqnoctiali circulo ferunt̄.

¶ Silr dicunt ptes que elongate sunt equaliter ab vno puncto cognito duorum punctoruȝ eqnoctij ptes altas et bassas: et he sunt ille que habent ascensiones et descensiones cuȝ tp̄ibus eq̄libus: q꞉ sunt in circulis equalibus ex circulis eque distantibus equinoctij.

¶ Uult dicere ꝙ ascensiones vnius eoꝝ sūt tāte sicut ascēsiones alterius: ⁊ similiter descensiones: qn̄ ascensiones totius arietis sunt equales ascēsionib⁹ pisciū in oī villa: ⁊ ille tauri illis aquarij ⁊ ille gemini illis capricorni: ⁊ ille cancri illis sagittarij: ⁊ ille leonis illis scorpiōis ⁊ ille virginis illis libre: ⁊ ſm hoc cōuenit ꝙ primus gradus arietis sit ac

Proportio sesqialtera secundum pitagoram et [illegible] tertia proportio vero sesquitertia est convenientissima

[illegible] pitagoricos proportio partis [illegible] vero [illegible] [illegible]

cordatus cū vltimo gradu piscis ⁊ ꝺ oibus alys illud idez.

¶ Istarum aūt ꝑtium ille que in medio estiualis circuli formantur: sublimes dicūtur: et que sūt in hyemalis circuli medio noīantur infime: ob hoc ꝙ cum sol ꝑ estiualis circuli medium ꝓgreditur: dies noctibus maiores efficit. Cū autez hyemalis circuli medietatem illuminat dies, noctibus breuiores eē demonstrat.

¶ Et ꝑtes que sunt ī medietate circuli estiualis sunt dicte alte et que sunt ī medietate circuli hyemalis dicte sunt basse: qꝛ cum sol fuerit in medio circuli estiualis facit diem maiorem nocte. et quādo fuerit ī medietate circuli hyemalis facē diem maiorem nocte.

¶ Postq̄ȝ dies nobilior ⁊ fortior est nocte: qꝛ motus aīaliū fortiores sunt. ⁊ magis appēt ⁊ de nocte est alterius maneriei ꝓpter virtutē solis: q̄ appet de die a quo ꝓueniūt oīuȝ rerū virtutes ob hāc rōnē dixerūt sapiētes antiqui. ꝙ partes tꝑis estiualis alte vt ośdant hoc nomine: ꝙ sol cum est ibi est in maiori altitudine: q̄ȝ cū ē in medio circuli hyemalis. Simil'r dixerūt eas cōmandatores ⁊ dixerūt alias bassas ⁊ obedientes pro demōstrando meliorationem virtutis quam hn̄t partes alte super bassas. In hoc enim caplo lucramur duo scire magna: ⁊ bona: vnū ē accordamētū qꝺ est inter has partes. aliud est qꝛ qn̄ inueniem⁹ duas natiuitates q̄ accordate sunt in vno gradu sciemus ꝙ ille cuius signator est in gradu basse: erit obediens oi cuius signator ēi gradu alto. Astrologi nāq̄ȝ dn̄t hos grad⁹ ī v̄tute ꝯcōdes.

¶ In signis se inuicem aspicientibus et sibi ī fortitudinibus equatis. Caplꝫ XVI.

Dixit Haly.

Hec est alia maneries accordamēti signorum ⁊ graduū ⁊ aspectus vnius ad alium: ⁊ hoc noīauit Ptho. vt nobis patefaciat ꝙ signa habēt ꝑticipatiōes mltas ſꝫ nāȝ.

Dicunt itē quasdam esse partes que alīȷs ꝑtibus in fortitudinib⁹ equāt: cum earuȝ longitudo ab vno quolibet puncto ex duobus pūctis tropicis: vna est ⁊ eadem: eo ꝙ cū sol ꝑ quēlibet istorum duorum punctorū perrexerit dies diei: noctiq̄ȝ nox equabitur: ⁊ tempora horarum erunt eadem.

¶ Similiter tenent ꝙ alique partes sūt equales cum alīȷs in virtute: ⁊ hoc est qn̄ fuerint elongate equaliter ab vno pūcto duorū tropicorū estiualis vel hyemalis: qꝛ cū sol fuerit ī vtraq̄ȝ harum duarum ꝑtium ē dies vni⁹ partis: equalis cum die alterius: ⁊ nox equalis cum nocte: ⁊ tpa ambarū horarū erunt equalia.

¶ Hoc est qꝛ sol erit ī vna linea eq̄distātiū eq̄noctio: qn̄ erit in istis duabus partib⁹: q̄ sunt equal'r a tropico elōgate.

¶ Aiunt etiā ꝙ he partes ꝓpter p̄dictas occasiones se inuicē aspiciant: ⁊ ꝙ vnaq̄q̄ȝ earuȝ ab eisdem orizōtis ꝑtibus ascendat in oriente: ⁊ ī eisdem ꝑtibus ī ocidēte occūbate.

¶ Et dixerūt ꝙ he ꝑtes se aspiciunt vnā. s. aliam ratione predicta: ⁊ qꝛ vtraq̄ȝ earū ascendit de vnomet puncto orizōte: ⁊ sil'r occidit.

¶ Vult dicere ꝙ duo gradus q̄ sunt equaliter elōgati a pūcto q̄lišcūq̄ȝ sit duoꝝ tropicorū dictorū se aspiciūt vnus. s. alium: qꝛ dies ⁊ noctes ābaꝝ sunt equales ⁊ ascendūt ābo ab vno pūcto orizōte. ⁊ similiter se ponūt: ⁊ ꝓpter hoc sūt accordati: ⁊ eoꝝ virtutes equales.

¶ In signis sibi ꝯtradicentibus ⁊ inter que nulla fit colligatio. Caplm XVII.

Partes quippe q̄ ꝯtradicentes ⁊ extranee nūcupant ille sūt inter quas ex modoꝝ p̄dictoꝝ affinitatib⁹ nulla cōtinetur affinitas. i. nec sunt ex p̄cipiētib⁹: nec ex obediētib⁹: nec ex se inuicē aspiciētib⁹ q̄ sunt in fortitudinibus adinuicē eq̄lia: nec sunt ex his q̄ per aliquā q̄ttuor figuraꝝ positaꝝ: aliquā hēbant adiuicē affinitatē. i. ꝑ diametri figurā: ⁊ ꝑ trigonā tetragonā quoq̄ȝ ac exagonam.

¶ Et gradus q̄ dicti sūt diuisi ⁊ ꝑegrini sūt q: nō hn̄t vnus. s. cū alio sil'itudinē: nec ꝑticipationeȝ aliqua manerie. ex his quos diximus: ⁊ sūt ex ill' q̄ nō sūt de īꝑantibus ⁊ obediētib⁹: nec sūt ex illis q̄ aspiciūt vnus. s. aliū eq̄les ī virtute: nec sūt ex illis q̄ hn̄t sil'itudinē ī aliquorū quattuor aspectuū nec oppō trino nec quarto.

¶ Ptholo. docet te ꝑ hoc dictum ꝙ signa ⁊ gradus se aspiciunt vnus alium aut in modo quo sunt ī duob⁹ lineis eq̄distantibus equinoctio: vel ꝙ sint ambo ī eadē linea eq̄distāte eq̄noctio: aut ꝙ sint elōgati vn⁹ ab alio in dyametro de trino aut de 4ª vel sextili: ⁊ hi sunt. 3. aspectus qui fiunt sex. qꝛ tres eorū fiunt duplices: qꝛ trinus ē duarū manerierū: ⁊ quarta et sextilis ⁊ iam dedit tibi rōnem ſm naturā in istis aspectibus ꝑ verba preterita.

¶ Partes aūt quas nullaten⁹ ꝑ hos modos associari deꝑhendim⁹: sūt īter quas vnū vel q̄nq̄ȝ signa cōtinēt ob hoc ꝙ ille ꝑtes īter q̄s vnuȝ signū hn̄t se nō aspiciūt. ponunt. n. sibimet ex obliquo. Ille vero ꝑtes īter quas q̄nq̄ȝ signa locant circulū ꝑ partes equales nō abscidunt.

¶ Et partes q̄s īuenim⁹ participationē ulla manerie nō hn̄tes sunt he q̄ hn̄t īter se vnū signū vl' q̄nque ⁊ q̄ hn̄t īter se vnum signū nō se aspiciūt vna. s. aliā qm̄ q̄libet eaꝝ ē ab alia inclinata. He tn̄ q̄ hn̄t īter eas q̄nque signa qꝛ circuluȝ nō diuidūt ī partes eq̄les sicut diuidūt q̄tuor figure.

¶ Qōlibet ꝑs ex hn̄tib⁹ īter se. 30. gradus ē ab alia īclinata ī ascēdēdo ⁊ ꝺscēdēdo: ⁊ q̄ hn̄t īter se signa. 5. dū n̄ pn̄t circulū diuidere ī ꝑtes eq̄les: n̄ hn̄t īter se q̄druuialē nec nālē elōgationē q̄ possit viȝ accōdamēti nec discordimēti hr̄e: qꝛ q̄ȝ tū caput sexti signi ē īclīatū a capite. 7. tātū ē īclīatū caput 12. ab ascēdēte ī locis ascēdētib⁹ ⁊ occidētib⁹. Nūc aspect⁹ ītelligere potuisti aspect⁹ signoꝝ vnū cū alio: ⁊ ꝙ sūt q̄tuor aspect⁹ ⁊ n̄ pl'res. ⁊ ceteri aspect⁹ q̄ n̄ sūt sic dixit ptho. sūt mediani īter applicationē ⁊ diuisionē ⁊ sūt circa applicationē vel lōge ſꝫ gradū q̄ sūt īter eos. ¶ Postq̄ȝ locuti sum⁹ ꝺ v̄ tu tib⁹ stellaꝝ ⁊ signoꝝ volum⁹ glosare id qꝺ dixit ptho.

de ꝑticipatione quā hn̄t pl'e cū signis.⁊ h̄ scita fuerūt exꝑiē do sēꝑ cū alios pl'a igrediebat̄ aliqđ signū vel gradū cuiuſ modi virtutē hēbat:⁊ vbi iueniebamꝰ ꝙ magis dn̄abat vi suā.itelligebamꝰ ꝙ illđ signū:⁊ gradus erāt conueniēti ores eidē pl'e ⁊ eꝫ.hec.n.erit regl'a ꝓ sciendo ꝑticipationē quā habent planete cum signis.

¶ In domibus quinque stellarum erraticarum ac solis ⁊ lune. Capitulum. XVIII.

PArtes nāq3 circuli signoꝝ:q̄ domꝰ triplicitates exaltatiōes ac termini nominantur:hisq3 silia:in qbꝰ aliq̄ silitudinē vel dignitatē habeāt septē planetis assimilantur.

¶ Loca ⁊ partes alique zodiaci signoꝝ sunt que ꝯueniunt septē planetis ⁊ dicunt̄ domus triplicitates exaltatiōes ⁊ termini ⁊ cetera talia cum quibus habent similitudinē ⁊ partem.

¶ Ptho.tenet ꝑ ordinationē haꝝ virtutū ꝙ cōuenit vt domus sit anq̄ triplicitas:⁊ triplicitas anq̄ exaltatio ⁊ exaltatio anq̄ terius. Qđ āt dixit ⁊ cetera talia dixit ꝑꝑ operationē suā ⁊ ꝑticipationē quā hn̄t cū sole ⁊ figura sic stādi:secꝰ i facie ⁊ luce h̄m ꝙ an̄ dicet.nō.n.ē solus ptho.q posuit an̄ dn̄z triplicitatis q̄ dn̄m exalatiōis. Nā iuenimꝰ ꝙ dorames ꝑposuit dn̄z triplicitatis i capl'o forme.

¶ Domoꝝ q̄dē nā est vt subiungā:qm̄ igitur ex signis duodeci duo sunt septētrionalia illa videlicet q̄ in loco zenith nostroꝝ capitū sūt viciniora:q̄ de re calorē generāt:que sunt cancer ⁊ leo duobus maximis dignioribꝫ luminaribꝰ ꝓ domibus sunt attributa:⁊ leonis signū qđ est masculinū solis domū posuere. Cancri vero signū qđ femininū est:lune domū cōstituerunt.

¶ Nā domoꝝ est sicut dico ꝙ duo sigua septētrionalia duodeciz signorum q̄ sunt magis q̄ alia circa zenith nostroꝝ capituz ⁊ hac rōe faciunt calorē q̄ sunt Cācer ⁊ leo:posuerūt ambo ꝓ domibus duoꝝ luminarium magnis ⁊ nobilibus leonem quia masculus domum solis:cancrum quia femina domum lune.

¶ Duo signa q̄ v̄e sūt i capite septētriōis sūt gemini ⁊ cācer sꝫ qꝛ gemini calefacit ⁊ hūectat ⁊ ē finis signoꝝ veris ⁊ nā posuit nāl'r duo lūinaria dn̄os aliaꝝ stellaꝝ ⁊ gemini non ꝯcordet cū aliq̊ eoꝝ:qꝛ cū sole nō ꝯcordat:qꝛ sol d̄siccat ⁊ gemini hūectat:nec cū lūa:qꝛ femiā ē ⁊ nocturna:⁊ gemini masculinꝰ ⁊ diurnꝰ n̄ fuit ꝯueniēs:vt gemini eēt domꝰ alicuiꝰ duoꝝ lūinariū:sed ꝯuenit vt eēt cācer ⁊ leo:⁊ ꝙ leo eēt domꝰ solis:eo ꝙ secū ꝯcordat:qꝛ calidꝰ ē ⁊ siccus:⁊ qꝛ lūa seqt̄ sēꝑ solē:ꝯueniēs fuit vt eiꝰ domꝰ eēt circa domū solis ⁊ signa q̄ sūt circa domū sol'.sūt cācer ⁊ v̓go.⁊ qꝛ signuz v̓ginis ē siccū n̄ cōuenit lūe q̄ ē hūida:⁊ ꝑꝑ h̄ posuerūt cācrū q ē hūidus domū lūe.Qꝛ āt dixit ꝙ sunt magis circa zenith n̄roꝝ capitū.⁊ ꝑꝑ hoc faciūt calorē.vl't dicere ꝙ q̄rtū terre ꝑpl'atū ē:septētrion ꝯuenit vt signa q̄ sūt i hac ꝑte sint conueniētia magis ad significādū ꝑpl'aturā q̄ aliqđ aliorum ꝑꝑ caliditatē quā faciūt nālē:vn̄ crescūt res oēs.

¶ Ideoq3 circuli medietatē q̄ est a leone vsq3 ad capricornuz solarē nūcuparūt. Aliā vero medietatē q̄ est ab aq̄rio vsq3 ad cācrū lunarē appellauere. Ita vt in vnaq̄q3 duaꝝ circuli medietatū i solari.s.atq3 lūari:domū sibi ꝯgruētē h̄z suaꝝ spheraꝝ ac nāꝝ ordinē vnusq̄sq3 planetaꝝ h̄ret.

¶ Et ꝑꝑ hoc posuerūt medietatē zodiaci q̄ est a leone vsq3 ad capricornū mediū solare. Et aliā medietatē q̄ est ab aq̄rio vsq3 ad finē cancri mediū lūare:vt qlibꝫ qnq3 pl'aꝝ erraticoꝝ domū hēat in vtraq3 medietate duoꝝ luminariū h̄z qđ ꝯuenit spherarū suarū ordinatiōi suisq3 naturis.

¶ Uult dicere ꝙ sapiētes ātiq iuenerūt ꝙ v̓tutes duoꝝ luminariū dn̄abāt̄ suꝑ oia:⁊ qlibet.5.pl'aꝝ erraticoꝝ seqbat̄ ea:⁊ ꝙ sūt mioris v̓tutis:⁊ sine v̓tutibꝰ lūariū nō hēbāt posse.ꝑ se sic an̄ fuit nobis dn̄sū.hac igit̄ rōe cōuenit vt qlibꝫ .5.pl'aꝝ erraticoꝝ hēat i imedietate solari signū ꝯueniēs cōpl'oni q̄ sit đ sua ⁊ solari v̓tute ⁊ i lūe medietate idē.

¶ Qua ꝓpter qꝛ saturnus ē naturaliter frigidus caloriq3 contrarius ⁊ eius celuz altius ⁊ remotius est a lūinaribus ei duo signa capricornum ⁊ aquariū:que sūt i oppositiōe cācri atq3 leonis assignarunt.ob hoc.s.ꝙ hec duo capricornꝰ videlꝫ ⁊ aquarius frigda sūt ⁊ hyemalia:⁊ qꝛ iterum figurarum affinitas q̄ fit ex oppōne non ē conueniens ⁊ infortuna.

¶ Et qꝛ saturnꝰ natural'r ē frigidus:⁊ ē calori cōtrarius ⁊ eiꝰ sphera ē a spheris luminariū elōgata magis quā aliqua aliarū:dederunt ei ꝓ domibus capricornū et aq̄riū q̄ cācro sūt opposita et leoni:qm̄ hec duo signa Capricornꝰ.s.et aquarius frigida et hyemalia sunt. Et ēt qꝛ cū forma oppositiōalis figure nō cōcordat ꝑticipatio.

¶ Uult dicere ꝙ opꝰ ꝓpriū saturni ē ifrigidare ⁊ facit ꝑ accidēs siccitatē ꝑꝑ suū magnū frigꝰ:⁊ ꝑꝑ hoc dixit frigꝰ hyemale vt exiret de ꝯdictiōe alicuiꝰ ꝯriare volētis:dicēdo.pꝰ q̄ saturnꝰ ē frigidus ⁊ siccꝰ cū signis hyemalibꝰ q̄ sūt frigida ⁊ hūida nō ꝯcordat.Qꝛ āt dixit ꝙ sphera saturni ē magis a spheris lūinariū elōgata.vl't dicere ꝙ nā posuit spherā suā magis elōgatā a terra q̄ aliq̄ aliaꝝ vt ꝑꝑ elongationē frigꝰ minuatur i terra:⁊ qꝛ capricornꝰ ⁊ aquarius sūt signa hyemalia ⁊ f̄ra opportuit frigꝰ suū eē valde magni frigoris saturno ꝯueniēs.⁊ qꝛ hec duo signa domibꝰ duoꝝ luminariū sūt opposita ⁊ lūinaria oēm gn̄onē faciūt ⁊ cremētū reꝝ opportuit ꝙ hec duo signa facerēt corruptionē ⁊ diminutionē talē q̄lis opi saturni cōuenit.vn̄ hac rōe dederūt saturno ꝓ domibꝰ capricornū ⁊ aq̄riū:qꝛ nā sua ē ꝯria nāe lūinariū:⁊ qꝛ capricornꝰ ē hyemalis ⁊ sol calidus ⁊ siccꝰ:⁊ saturnꝰ frigidus ⁊ siccꝰ.siccꝰ:qꝛ ꝯriꝰ ē cācro ⁊ frigidus ꝑꝑ saturnᵐ:⁊ qꝛ ē hyemal'.⁊ aq̄riꝰ qꝛ ē i medietate lūari oportuit eē hūidū:⁊ ꝓ tēpādo magnā friditatē saturni ē calidꝰ. Et ꝑꝑ h̄ dixit dorotheꝰ ꝙ sapiētes antiq dicebant ꝙ saturnus meliꝰ opat̄ i aq̄rio q̄ i capricorno ⁊ magis gaudet i eo ꝙ calor ⁊ hūiditas aq̄ry minuit ml'tū đ magno frigore ⁊ siccitate ipiꝰ.Saturnꝰ ēt hūectat ꝑ accn̄s aln̄ sic ꝑdiximꝰ. sil'r ꝙ saturnus ē masculinꝰ ⁊ diurnꝰ magis sibi ꝯuenit aq̄riꝰ:⁊ ꝑꝑ h̄ dixerūt ꝙ aq̄rius ē significator aq̄ꝝ currentiū sicut fontes ⁊ riui.

¶ At qꝛ iuppiter complexiōis est temperate:⁊ sub saturni sphera fertur duo sigua q̄ capricornum sequunt̄:⁊ aquariū:⁊ sūt sagittarius ⁊ pisces:ei sunt attributa:eo ꝙ ventos procreant:⁊ res oriri cōpellunt:suntq3 a domibus luminari

um ĩ lõgitudĩe trina: ⁊ q̃ est cõueniẽs et fortũij.
¶ Et qꝫ iuppiter ẽ tẽꝑate ꝯplõnis: et ẽ sub sphe
ra saturni: dederũt ei signa duo q̃ sunt circa ca-
pricornũ et aquariuꝫ: et hec sũt sagittarius et pi
scis ad ventos generatiuos ꝑtinentes: et sũt in
longitudine trini a domib⁹ duoꝝ lumiuarium
q̃ est longiturudo cõcordie et fortune.

¶ Qz dixit ꝙ iuppiter est sub sphera saturni. vult dicere ꝙ
nã ordinauit iouẽ sub saturno vt virtus eius minueret de
nocumento virtutis saturni. Et id qd̾ dixit ꝙ sagittarius ⁊
piscis ꝑtinent ad vẽtos ⁊ gñationẽ põt ĩtelligi: qꝫ sic exꝑti
fuerũt sapiẽtes antiqui. ⁊ põt intelligi qꝫ cũ sol ẽ in sagitta
rio est finis autũpni: ⁊ tũc finitur siccitas: ⁊ hũiditas ĩcipit
qua fiũt venti ⁊ gñanť res multe. Piscis ẽt ẽ finis hyemis
quo desistit frigus ⁊ incipit calor vnde vẽti ⁊ alia multa fi
unt. Et vẽti quos dicit ptholeme⁹ ꝑtinẽ ad iouẽ ⁊ domos
suas sũt fũositates gñatrices sicut sũt fũositates spmatis
⁊ seminũ alioꝝ. Nã videm⁹ aĩalia ⁊ vegetabilia his duob⁹
tꝑib⁹ vt plĩm crescere: qꝫ cũ sol est in sagittario semĩa ꝑ ma
iori ꝑte incipiũt tũc nasci. Et cũ ẽ ĩ piscib⁹ est adeo manife
stũ ꝙ nõ hẽm⁹ ꝓpterea inde loq. Et qꝫ trin⁹ ẽ aspect⁹ con
cordie ⁊ fortune: eo ꝙ signa in vna nã cuꝫ duob⁹ signis lu
minariũ concordãť. Et sphera iouis sequiť illaꝫ saturni ⁊
iuppiter ventos facit qb⁹ gñanť res. dederũt sapiẽtes anti
qui hec duo signa ioui qꝫ cõcordat tempantia cũ duob⁹ lu
minarib⁹ ĩ oĩ bono ⁊ fortuna. Et ſm hoc erit qꝫ sagittari⁹
est accordatus cũ nã solis ꝙ iuppiter hẽat in eo ꝑticipatio
nẽ cũ sole. ⁊ silr̃ qꝫ piscis est accordatus cũ natura lune ꝙ
habeat ĩ eo iuppiter ꝑticipationẽ cũ lũa. Et qꝫ iuppiter nõ
ẽ cõtrarius reꝝ ⁊ res ꝑ̃stabiles qñ cõmiscentur cuꝫ alijs si
bi silib⁹ crescunt ĩ bono ⁊ ꝓficuo suo magis. Dixit propter
hoc dorothe⁹ ꝙ iuppiter gaudet magis ĩ sagittario q̃ꝫ in pi
sce: qꝫ iuppiter ẽ masculin⁹ ⁊ diurn⁹ tendẽs magis ad nãm
solis. ⁊ sagittari⁹ est huius nature.

¶ Post hec aũt qꝫ mars naturaliter desiccat: et
eius sphera sub iouis sphera voluiť duo signa
q̃ post iouis hospitia locanť ei dedere: et sũt ari
es et scorpius quorum longitudo a luminariuꝫ
domib⁹ est tretagona sicut caliditati destructo
rie et contradictorie conuenit: q̃ nature martis
assimilatur.

¶ Similr̃ qꝫ mars desiccat: naturalr̃ et ꝓprie et
spa eius est sub spa iouis: dederunt ei duo signa
se tenẽtia cuꝫ duobus signis iouis que sũt aries
et scorpio elongata a domibus luminariũ elon
gatione quarte que cõuenit corruptiõi et dãno.
nã talis res ꝑtinet ad martis naturã.

¶ Uult dicere ꝙ mars qꝫ multum desiccat excedit natu
raliter ĩ infortunio ⁊ dãno cõtrario ioui ꝙ luminaria duo
faciunt ⁊ natura posuit spherã suã sub sphera iouis vt cuꝫ
suo calore adiuuet ĩ minuendo de dãno frigiditatis satur
ni. Et ꝓpter hoc dederũt ei duo signa se tenẽtia cũ duob⁹
iouis. ⁊ hec sũt ea q̃ sunt elongata a domibus luminarium
elongatione quarte que est elongatio corruptiõis ⁊ inimi
citie que pertinet ad naturam martis. Et qꝫ scorpio est cõ
trarius domui solis: cõuenit vt sit frigidus ⁊ hũidus ꝓ mi
nuedo dãnũ siccitatis martis. Et hac eadẽ rõne ẽ mars no
cturn⁹. Silr̃ aries qꝫ est contrarius domui lune conuenit
ꝙ sit calidus ⁊ sicc⁹. Et ꝓpter hoc dixit dorothe⁹ ꝙ mars
gaudet magis ĩ scorpione q̃ꝫ ĩ ariete qꝫ est nocturnus sicut
ipe ⁊ ei⁹ natura temperatur in eo.

¶ Ueneris autẽ stelle qa cõplõnis est tẽꝑate et
sub martis sphera circũuoluitur: duo signa que
martis habitacula sequunť: sũt attributa: eo ꝙ
res oriri faciunt: et sunt taur⁹ ac libra: quoꝝ lon
gitudo a domib⁹ luminariuꝫ ẽ sextilis: q̃ ẽ lon
gitudo silĩtudinis: et conuenientie: et qꝫ venus
ẽt inuenit duaꝝ ꝑtium plusq̃ꝫ duob⁹ signis elõ
gatur a sole.

¶ Et qꝫ ven⁹ tẽꝑata ẽ: et eius sphera ẽ sub sphe
ra martis dederunt ei duo signa tenẽtia se cum
duob⁹ signis martis et sunt signa gñantia: q̃ sũt
libra et taur⁹ q̃ sunt a duob⁹ signis luminariuꝫ
elõgata elõgatiõe sextilis q̃ ẽ concordie et amici
tie. et qꝫ ẽt ven⁹ nunq̃ꝫ elõgať a sole ulla duaruꝫ
ꝑtium magis duob⁹ signis.

¶ Qz ven⁹ tẽꝑata ẽ cõuenit vt dom⁹ hẽat cũ domib⁹ lũina
riũ duoꝝ cõcordãtes. Silr̃ qꝫ libra ẽ signũ ĩ quo dies eq̃ť
cũ nocte cũ aĩalib⁹ vegetabilib⁹ ⁊ oĩ gñone cõcordat. Silr̃
qꝫ taur⁹ ẽ signũ in quo tꝑs veris firmať ꝯueniẽs ẽ his q̃ di
xim⁹: ⁊ hac rõne ꝯuenit vt due dom⁹ veneris sint taur⁹ ⁊
libra ꝑꝑ cõcordãtiã q̃ ẽ iter ea ⁊ duo lũaria: ꝯuenit ẽt ꝙ li
bra sit calidus ⁊ masculin⁹ ⁊ diurnus sicut ad solẽ ꝑtinet: ⁊
ꝙ taur⁹ sit femĩa nocturna sic ꝑtinet ad lunaꝫ: ⁊ ñ sine rõe
fecit nã ꝙ ven⁹ nũq̃ꝫ elõgať a sole ĩtra id qd̾ ẽ iter domos
suas ⁊ dom⁹ lũinariũ hac ꝯcordia: ⁊ ꝙ ad faciẽdũ bonum
adiuuet sꝑ solẽ ꝑꝑ hũiditatẽ suã q̃ minuit d̾ siccitate solis.
vñ dixit dorothe⁹ ꝙ ven⁹ gaudet ĩ tauro magis q̃ꝫ in libra
ꝑꝑ cõcordiãtiam quam habet cum natura lune.

¶ Itẽ qm̃ ex erraticis stellis mercurius reman
serat q in neutra duaꝝ ꝑtiũ a sole vnq̃ꝫ plusq̃ꝫ ꝑ
vni⁹ signi spatiũ elõgať: et sub alijs stellis vehi
tur: data sunt ei duo signa residua: q̃ post lumi
nariuꝫ loca locantur et sũt gemini ac virgo.

¶ Et qꝫ mercuri⁹ ẽ q remanet ex erraticis et nũ
quã elõgatur a sole vlla hora aliqua duaꝝ par
tium magis vno signo: qꝫ ĩferius ẽ ab alijs plãe
tis dederunt ei duo signa remanẽtia q̃ se tenent
ĩ domib⁹ duoꝝ lũinariũ: et sũt gemini et virgo.

¶ Nã tẽꝑat factũ mercurij qñ fecit ꝙ nõ elongareť a sole
magl vno signo vt vt⁹ ei⁹ ꝯmisцereť sꝑ cũ vtute sol: ⁊ posuit
spherã suã sub spheris alioꝝ planetaꝝ vt ei⁹ nã cõuertať
ad nãꝫ cuiuslꝫ plãꝝ cui applicat ꝑmutãdo vtutẽ sol ſꝫ mu
tationẽ illi⁹ plãe: ⁊ ꝑꝑ hoc ꝯuẽit vt dom⁹ mercurij sint medi
ana iter fortunã ⁊ ĩfortunã ⁊ iter accordãtiã: qꝫ signũ ge
mioꝝ nõ ẽ ad cordãtiã cũ cãcro. qm̃ se nõ aspiciũt ⁊ cõcor
dat cũ leõe aspectu sextil: ⁊ vginis signũ ñ hꝫ ꝯcordãtiã cũ
leõe: qꝫ se nõ aspiciũt ⁊ cõcordat cũ cãcro: qm̃ se aspiciũt d̾
sextili: ⁊ ꝑꝑ hoc vgo nãe sol ꝯriũ ⁊ gemini nãe lũe. vñ dixit
dorothe⁹ ꝙ mercuri⁹ gaudet ĩ vgĩe magis q̃ꝫ in gemini ꝑꝑ
ꝯrietatẽ vginis cũ nã solis: qꝫ sol est sꝑ firm⁹ ĩ statu vno ⁊
mercuri⁹ ñ. Nã qdẽ posuit tẽꝑamẽtũ ĩ istis domib⁹ inter
plãs: qꝫ duas domos veneris posuerũt cũ domib⁹ iouis cõ
cordãtes ⁊ duas domos martis cũ saturni domib⁹ discor
datas ꝑꝑ eoꝝ nãs q̃ ꝯrie sũt: ⁊ posuit domos mercurij alte
rius maneriei: qꝫ gemini discordat cum sagittario: ⁊ con
cordat cum ariete ⁊ cũ libra ⁊ cũ aq̃rio ⁊ leõe. ⁊ vgo discor
dat cũ piscib⁹ ⁊ sagittario ⁊ cõcordat cũ scorpiõe capricor
no ⁊ tauro ꝑut ꝯuenit nature mercurij.

¶ In triplicitatibus ⁊ eoꝝ dñis. Ca. XIX.

Dixit Haly.

In ordinandis dñis triplicitatū sunt astrologi diuersaꝝ opinionū: qꝛ vna secta eoꝝ dicunt ꝙ debēt ordinari post domos: sicut ptholemeꝰ facit. ⁊ alij sunt q eos ordināt post dños terminoꝝ ⁊ coiter añ. ꝑmi vero sic dicunt: ꝙ potentia planete in domo sua sīmilis ē potētie hois in sua domo: q ibit quocūqꝫ voluerit ⁊ faciet qđ sibi placebit. Et potētia planete ī triplicitate sua silis ē potētie hois iter vassallos ⁊ auxiliatores suos. Et pō planete in exaltatōe sua similis est potētie hois in regno suo. Et potētia planete in suo termino silis ē potētie hois ī villa sua. ⁊ potētia planete in sua facie silis ē potētie hois ī magisterio suo. Et ꝫm hoc dixerunt ꝙ potentia dñi triplicitatis seqͥt potētiam dñi domus. ⁊ ī hoc cōcordat Dorotheus in caplo forme. Ego enī dicam tibi qūo facies ⁊ nō errabis. īspice ad signū ⁊ ad gradū: ⁊ si acciderit ꝙ sit ī eo aliqs ex dñis dignitatū vl' ꝙ ipm aspiciat illū qualiscūqꝫ sit. ꝑ accipies ꝓ dño illiꝰ loci: ⁊ si acciderit ꝙ sint ibi. 2. vl'. 3. aut plēs inspice hñtē vim maiorē ⁊ des sibi dñiū potiꝰ qꝫ debili.

Triplicitatū affinitates cum planetis sūt he. Dñi igit eqlateri triāguli figura ī semet ē equa ⁊ ꝯueniēs.

¶ Cōcordantia triplicitatū cū planetis est: qꝛ figura trianguli laterū equalium est in se concordata ⁊ equalis.

¶ Uult dicere ꝙ triāgulus lateꝝ equaliū est ēt equaliū angulorū. ⁊ qñ ȥodiacus ī triāgulū diuidit cadet qlibꝫ angulus triāguli super signum talis nature qualis cetera duoꝝ alioꝝ anguloꝝ. ⁊ sic cōcordātia duorū signoꝝ equal'r. qꝛ si vnū eoꝝ masculinū fuerit ⁊ diurnū: et alia cetera duo erūt ⁊ si fuerit femininū: alia duo erūt feminina.

¶ Et qꝛ tres circuli sūt terminatiōes zodiaci circuli: equinoctialis videlicet circulus ⁊ duo circuli solstitiales.

¶ Et qꝛ anguli determinātes zodiacū sūt tres ⁊ hi sunt duo circuli tropicorum.

¶ Uult dicere ꝙ maior circulus zodiaci est ille in quo mouent oēs stelle super duos polos ad oriens ab occidēte determinās tres circulos eqdistātes. ⁊ maior hoꝝ ē circulus eqnoctij: ⁊ alij duo sūt equales: ⁊ vnus trāsit per caput tropici estiualis: ⁊ alter ꝑ caput tropici hyemalis.

¶ Duodecim zodiaci circuli partes in quatuor triāgulos equilateros diuisere.

¶ Et diuidit per duodecim partes firmamenti in quatuor triangulos ex equalibus.

¶ Uult dicere ꝙ. 12. signa diuidūt īter qslibꝫ duos circulos illoꝝ trium signorū equaliū. ⁊ ꝑmꝰ illoꝝ cadit sup vnuȝ illoꝝ triū circuloꝝ: ⁊ vltimꝰ sup circulū q eū seqͥt. ⁊ ꝫꝫ h erit ꝑncipiū quarti signi sup scđm circulum. ⁊ ita ꝯuenit vt. 12. signa diuidant ī quatuor triāgulos lateꝝ eqliū. Et qñ adiūgemꝰ vba ptho. ⁊ bñ īspiciemꝰ ī eis sciemꝰ rōnē ꝑ nāȝ: ꝙ hij triāguli hñt ꝑrogatiuā ⁊ vim maiorē qꝫ signa cadentia sup angulos exagoni laterum equalium.

¶ Prima ergo triplicitas est ex ariete leone ⁊ sagittario: que sunt signa masculina: sūtqꝫ solis ⁊ iouis ⁊ martis domicilia.

¶ Primus triangulus ē aries: leo: ⁊ sagittariꝰ: ⁊ prima signa sunt masculina. ⁊ domus solis iouis ⁊ martis.

¶ Inspice qūo ptholemeꝰ ꝑ īcepit a sole ꝫꝫ ordinatōem q̄ ꝑ significatōeȝ solis semper incipere consueuit.

¶ Quapp hanc triplicitatem soli ⁊ ioui repulso marte dedere: eo ꝙ mars est ex haiȝ contrario haiȝ solis.

¶ Et ꝓpter hoc posuerūt hec tria signa sol' iouis ⁊ nō martis: qꝛ mars est alteriꝰ haiȝ qꝫ sol.

¶ Qm̄ aries ē domꝰ martis: ⁊ cadit ī medietate lūinari ī triplicitate domꝰ solis ⁊ domꝰ iouis q̄ est ī medietate solari ⁊ mars ē ī diuerso haiȝ a nā solis ⁊ iouis: ⁊ hec triplicitas est diurna: ⁊ mars ē corruptor ꝯueniēs fuit vt primꝰ gubernator hꝰ triplicitatis sit sol. postmō iuppiter sine marte.

¶ Huiꝰ āt triplicitatis primꝰ dominus est in die sol. in nocte vero iuppiter. Arietis ēt signuȝ circulū eqnoctialē seqtur: ⁊ leo vicinior est estiuali circulo. Sagittariꝰ aūt hyemali circulo ꝓpior existit. Est ⁊ hec triplicitas septētriōal': eo ꝙ dominiū habet ibi iuppiter. arietis ēt signū circulū eqnoctialē ⁊ res oriri ꝯpellit: necnō ventos septentrionales adducit.

¶ Gubernator huiꝰ triplicitatis ē de die sol: et đ nocte iuppiter. aries nanqꝫ sequit eqnoctiuȝ: ⁊ leo est magis circa tropicū estiualē: ⁊ sagittariꝰ circa tropicū hyemalē. hec āt triplicitas ē septētrionalis ꝓpter potentiam quam habet ibi ⁊ facit ventos septentrionales.

¶ Uult dicere ꝙ iuppiter facit vētos septētrionales sil'es vētis gnātiuis. posuit hāc triplicitatē septētriōalē. ⁊ ceteri astrologi tenēt ꝙ hec triplicitas ē oriētal' ꝑꝑ gubernatōeȝ quā hꝫ ibi sol. tñ dictū ptho. ē magis directū: eo ꝙ sol fac opa nālia. Et postqꝫ iuppiter hꝫ ī hac triplicitate ꝑticipationē cū eo trahit ipa opa nālia ad nāȝ ꝑtinētē ad eum.

¶ Preter qđ qꝛ ī ea ē domꝰ martis: q ibi societatē hīe dicitur septētrionali vento: aliqꝫtulum ex occidētali cōmiscet. Quapp colligit inde ventꝰ ex septētrionali ⁊ occidētali cōmixtus. Mars enim huiusmodi ventos adducit. pars etiaȝ occidentalis est feminina.

¶ Tamē ꝑꝑ domū martis ⁊ ꝑꝑ participatiōem quā hꝫ ī hac triplicitate fit inde vētus compositus septētrionalis ⁊ occidētalis: qꝛ mars generat tales ventos: ⁊ ꝑs occñtal' ē feminina.

¶ Ratio ꝑꝑ quā mars dñat ī ꝑte occidētis ē. qꝛ ī sua cōplexione tēperat ꝑꝑ magnā hūiditatē q̄ ē ī ea: eo ꝙ ibi apparet ꝑ luna qñ đ sub radijs solis exit. et ē manifestū ꝙ ptholemeus tenet ꝙ mars est particeps solis ⁊ iouis ī gubernādo hāc triplicitatē. ⁊ alij tenēt ꝙ saturnꝰ ē ꝑticeps: q crediderūt ꝙ hec triplicitas sit oriētalis. vba qdē ptbole. magis credēda sūt: qꝛ veniūt ꝑ experiētias mltas cū nālibꝰ argumētis: ⁊ nos vidimꝰ vsqꝫ ad hodiernā diē: ꝙ id qđ dicit cōcordat ꝑ experiētiam cum eo qđ locuti sumus.

¶ Scđa vero triplicitas q̄ ē ex tribꝰ signis femininis: tauro. s. ⁊ virgie ac capricorno collecta lune veneriqꝫ assignat: eo ꝙ illa ē ex haiȝ lūe. Istius vero triplicitatis in die dñs est luna: et in nocte venus.

¶ Scđs triangulus q sit de tauro virgie et capri

corno trib⁹ signis femininis cōpositus ē datus lune et veneri: q2 sunt nocturne: qđ ē haiz lune: ⁊ gubernator toti⁹ triplicitatis: de nocte luna et de die venus.

¶ Aspice primo quō locutus est de luna: qm̄ ē nocturna.

¶ Estiuali qdē circulo taurus: equoctiali virgo hyemali vero capricornus ē ppior.

¶ Taurus ē magis circa circulū estiualē: et virgo magis circa circulū equoctij: et capricorn⁹ magis circa circulum hyemalem.

¶ Non est magis taurus circa circulū estiualē q̄ȝ equocty. ⁊ dicā silr de leone: aquario: et scorpiōe: respectu circli hyemalis. tamē voluit ī mentē nobis ponere p hoc dictū nām medietatis solaris ⁊ medietatis lunaris. et q2 leo ē ī medietate solari posuit q erat magis circa circulū estiualē. et q2 taurus ē ī medietate lunari posuit eū silr magis circa circulū estiualē. qm̄ hoc tpe opa duoꝝ lūinariū magis apparēt: ⁊ ī scorpiōe et aquario fecit hoc idē: q2 sunt dom⁹ duarū in fortunaꝝ: qm̄ duarum infortunaꝝ nā cōcordat cū circulo hyemali: q2 ipa pars terre depopulata est.

¶ Hec aūt triplicitas meridiei ꝯueniētior ē pp veneris ī ea dn̄iuȝ: hec eteni stella huiusmodi ventos adducit: eo q eius vis p calorē ⁊ humiditatem hec efficit.

¶ Et hec triplicitas ptinet magis ad meridiē pp posse qđ hȝ ī ea ven⁹ qm̄ hic pl'a gn̄at tl'es vētos q2 vt⁹ sua facit rē talē cū calore ⁊ hūiditate sua.

¶ Jam dixit q venus ē tēperate ꝯplexionis: et cōplexio tēperata ē illa ī qua ē calor et hūiditas nālis

¶ Preter q pp saturni domū q̄ ē capricorn⁹: ⁊ pp eius ī ea societatē vēti q p hāc nascēt triplicitatē ex meridionali ⁊ oriētali coadunabūt contrario mō triplicitati prime: ob hoc q saturnus vētos oriētales adducit: eo q ē ex haiz solis.

¶ Et q2 capricornus ē dom⁹ saturni ꝑpter participationē quā hȝ ī hac triplicitate fuerūt venti huius triplicitatis meridionales ⁊ orientales cōtrarij triplicitati prime: q2 saturnus generat ventos orientales eo q ē de haiz solis.

¶ Quia saturn⁹ facit modicā siccitatē talē qualis ē siccitas solis. et ē diurn⁹ sicut sol: ꝯuenit vt sit de haiz solis. et quia vēti oriētales sūt vēti sicci: ꝯuenit q eos genērȝ sol et saturn⁹. pȝ. n. q sit de alia opione q̄ȝ sint ceteri astrologi ī hac triplicitate. nā tenent astrologi q mars sit pticeps veneris ⁊ lune ī gubernādo hāc triplicitateȝ: q2 ē sua exaltatio capricorn⁹. et ptholе. tenet q saturn⁹ ē particeps ī hac triplicitate veneris ⁊ lune: q2 capricorn⁹ ē domus sua: et eius dictuȝ magis directum ē: q2 virtus domini domus maior ē virtute domini exaltationis.

¶ Tertia qdē triplicitas q̄ ex tribus signis masculinis geminis. s. ⁊ libra ac aquario colligitur: saturno et mercurio attribuit eo q ī illa domus eorum habentur.

¶ Terti⁹ triangulus qui fit de gemini libra ⁊ aquario tribus signis masculinis cōpositus pertinet ad saturnū ⁊ mercuriū qm̄ isti duo plures hn̄t in hac triplicitate domos.

¶ Quāq̄ȝ venus hēat in hac triplicitate domū: nō conuenit vt hēat in ea gubernationem: q2 ē feminina et nocturna.

¶ Huius aūt diurnus dn̄s ē saturnus: qm̄ est ex haiz diei: nocturnus vo dn̄s est mercuri⁹.

¶ Et gubernator huius triplicitatis de die ē saturnus: q2 est de haiz diei ⁊ de nocte mercuri⁹.

¶ Q2 mercuri⁹ ē diuersaꝝ nāꝝ ⁊ saturnus diurnus: conuenit vt mercurius gubernet hanc triplicitatem de nocte: et eo similiter que est virtutis debilioris saturno.

¶ Signuȝ quoq̄ȝ geminoꝝ estiuali circulo ꝑpi⁹ existit: ⁊ libra circulū equoctialē subseqtur. aquarius aūt hyemali circulo vicinior habetur. Hec aūt triplicitas oriētali vēto magis ꝯuenit: ꝑpter saturni dominiū: atq̄ȝ iuppiter saturno ī haiz assimilatur ē enim diurnus: erūt venti q huius triplicitatis occasione ꝯueniēt ī ter septentrionalē ⁊ orientalem

¶ Et signuȝ geminorū ē magis circa circulū estiualē: ⁊ signū libre seqtur equoctium: ⁊ signū aquarij ē magis circa circulū hyemalē. vn̄ hec triplicitas ꝯuenit magis vēto oriētali ꝑpter gubernationē quā hȝ ibi saturnus. tn̄ q2 iuppiter ē talis haiz qualis saturnus quoniā ē diurnus fiūt vēti huius triplicitatis īter solanum ⁊ ʒierʒum.

¶ Q2 venus nō hȝ in hac triplicitate dn̄iuȝ et mercuri⁹ est ꝯplonis cōmixte et nō remāsit ex planetis masculinis nisi iuppiter cōuenit vt ī gubernādo hāc triplicitatē sit particeps saturni et mercurij: q2 sol nō habȝ nisi vnaȝ triplicitatem: sicut non habet nisi vnam domum. manifestū quidē est q ipse concordat cum ceteris astrologis in dn̄is huius triplicitatis: et nō concordat in pte qua dn̄atur. qm̄ ipsi dicunt q est occidētalis: et ptholeme⁹ tenet q sit orientalis ꝑpter dn̄iuȝ qđ habet ibi saturnus: ⁊ tenet q mercurius habet vim maiorē quādo est orientalis q̄ȝ quādo est occidentalis. Jn hoc enim loco est dubiū vnū: qm̄ aliqui dixerunt quō facit iuppiter vētos ʒierʒos cū sit calidus ⁊ humidus: c⁹ rn̄sio talē: q2 ventus ʒierʒus est sanior ⁊ cōuenientior ī ꝯseruāda salute: sicut dicē phica ⁊ ioui ꝯuenit o p⁹tale.

¶ Quartā aūt triplicitatē faciūt cācer scorpi⁹ ⁊ pisces. Restat igitur ut marti dn̄etur ⁊ ut ipse ī ea dominium exerceat: eo q scorpius est eius domicilium.

¶ Quartus triāgulus qui fit de cancro: scorpione: ⁊ piscibus remansit marti vt habeat gubernationē in eo: q2 scorpio ē sua domus.

¶ Vult dicere q2 mars nō hȝ ptātem in alijs triplicitatib⁹: ⁊ hȝ ī hac triplicitate dignitates: vnā q2 scorpio est sua domus ⁊ gaudet in eo. aliaȝ q2 est nocturnus sicut triplicitas ista: dederūt ei vt eā gubernet de die ac de nocte.

¶ Associātur ei ī dominio: ꝑpter haiz: ⁊ eo q h' signa sūt femina: ī nocte qdē lūa: ī die vo ven⁹.

¶ Et hȝ pticipationē cū eo ī gubnādo eā ꝑpter hiaȝ: ⁊ q2 h' signa sunt femina. lūa de nocte ⁊ venus de die.

¶ Ptholemeus tenet q dn̄s huius triplicitatis de die ⁊ de nocte est mars solūmodo: et q venus est ei⁹ particeps de die: luna vero de nocte: ⁊ q hec triplicitas ē occidētalis pp gubernationem quā habēt ibi mars ⁊ venus ⁊ luna. Et est

manifestū q̄ dictū suū i hoc est certū. Societas tn̄ astrolo gorum tenet q̄ venus gubernet hāc triplicitatem de die: mars vero de nocte: ⁊ q̄ particeps de die ⁊ de nocte est lu na. sīr ⁊ q̄ hec triplicitas ē septētrionalis: quorum opinio falsa est: qm̄ aliqua ratio non est ibi. ⁊ ꝓpter hoc conuenit vt opinionem ptholemei sequaris: qm̄ ipse solus est cert⁹: ⁊ omnes alij vacui ⁊ mēdaces.

¶ Cancer itē estiuali: ⁊ scorpius hyemali: pisces autē equnoctiali circulo ꝓpiores existunt.

¶ Et signū cācri ē magis circa circulū estiualē ⁊ scorpio hyemalem piscis equnocij.

¶ Ptholeme⁹ noiauit hos tres circulos i triplicitatib⁹ vt dmōstret melioratiōnē quā h₃ trin⁹ sup sextilē. q₂ eo q̄ hij tres circuli determinant zodiacū: cōuenit vt trin⁹ hēat ma gnā melior atōem v̄tutis super sextilem.

¶ Ista q̄dē triplicitas vētos occidētales efficit ꝓpter i ea martis luneq₃ dominium: ac q₂ ven⁹ ei associat: erit vētus ex occidentali meridionali q̄ collectus.

¶ Et hec triplicitas ꝯueīt vēto occidētali ꝓpter gubnationē quā hēnt ibi mars lūa ⁊ tn̄ ꝓpter p ticipationē quā hēt venus secum fit ventus ꝯpo situs occidentali ⁊ abrego. i. meridionali.

¶ In exaltationibus. Capi. XX.

Dixit Haly.

Ptho. tenet q̄ virtus dn̄orum exaltationis sequitur virtutē dn̄oꝝ triplicitatis. ⁊ hoc intelliges cū inspexeris ad verba sua.

Signorum quippe modi qui lumi narium ⁊ stellarum erraticarū ex altationes dnr̄: sunt velut subiūgā. Sol eteni cū in arietis signo fuerit ad altiorem circuli medietatē septē trionalē mutabit. Cūq₃ libre signū ingreditur ad inferiorem circuli medietatem meridionalē ꝓprium iter aduertit.

¶ Et signa que dcā sūt exaltatōes duorū lūinari um ⁊ plāetarū erraticorū sunt hac manerie qua dicam. Sol cū est in ariete mutatur ad medieta tem zodiaci q̄ ē alta ⁊ septētrionalis. ⁊ cum est in libra mutatur ad medietatem zodiaci. que est meridionalis ⁊ bassa.

¶ Altum et bassum: q̄ dicit est status contingens soli pp populationē terre. q₂ caput arietis ē nobis f₃ caput draco nis. q₂ qn̄ sol ibi applicuerit ipmq₃ trāsierit: mutabitur ad partē septētrionis. ⁊ caput libre ē f₃ caudā: q₂ qn̄ sol appli cat ei ipamq₃ pertrāsit mutat ad partes meridiei. ⁊ v̄t⁹ so lis ac vis sua magis i septētrione apparet.

¶ Qua pp arietis signū in quo lōgitudo dierū: eorūq₃ caloris naturalis augmētū incohat: sol exaltationē posuere: libram vero pp p̄dictaꝝ oc casionū ꝯtrarietates: eiusdē casū fore dixere.

¶ Et ꝓpter hoc posuerunt arietem vn̄ incipit lō gitudo diei ⁊ crementū sui naturalis caloris ex altationem solis: ⁊ libram sui casū: ꝓpter cōtra rium rōnum quas diximus.

¶ Uult dicere q̄ sapiētes antiqui: q₂ inuenerūt q̄ quando sol intrat arietem icipit dies longior fieri: et i populatione terre calor crescere nālis: ⁊ vadit ascēdendo versus auge₃ suā posuerūt arietē domū exaltatōis sue: ⁊ librā casus sui. q₂ tūc incipit nox lōgior fieri: calor minuit ⁊ fortificat fri gus i pplatōe terre: ⁊ vadit sol versus depopulatione₃ ter re ⁊ versus depressiōnē suā: q₂ ē opposita sue augi.

¶ Saturn⁹ aute₃ vt ei⁹ a sole lōgitudo foret op positiōis: sicut ⁊ in domibus: eo q̄ vbi calor cre scit frigiditas remittitur: ⁊ vbi frigiditas inten ditur calor remittitur: libre signū ꝓ exaltatōe: ari tem vero ꝓ casu recepit.

¶ Et vt elongatio saturni a sole sit oppositiona lis elongatio: put est domorū: q₂ vbi crescit ca lor minuit frigus: ⁊ vbi crescit frigus minuitur calor: posuerunt librā suam exaltationē: ariete₃ vero casum.

¶ Hoc est q₂ elōgatio oppositionalis est elōgatio corrupti onis ⁊ contrarietatis. ⁊ ꝓpter hoc ꝯuenit vbi minuit calor icipiat frig⁹. ⁊ h̄ ē libra. ⁊ q̄ ipa sit cāus sol ⁊ exaltatio satur ni. et q̄ aries q̄ ē exaltatio sol sit casus saturni: ita q̄ tota nā solis sit ꝯtraria nature saturni: sicut eam posuerūt in reb⁹: in hoc aūt loco seqtur suas regulas ptholeme⁹: vt oēs nāe stellaꝝ oīum solis naturam sequantur.

¶ Item cū luna fuerit in arietis signo cū sole q̄ō est eius exaltatio: qm̄ post hec prius apparebit in tauro: in quo augumenti sui luminis erit q̄si principiū: fuit ei⁹ exaltatio in tauro: quod est pri mum sue ꝓprie triplicitatis signū. In scorpi one vero signo q̄ō in illius oppositione format eius casus dēsignatur.

¶ Similiter luna postq̄₃ ē cū sole in ariete q̄ ē ei⁹ exaltatio: ⁊ apparet prio in tauro ⁊ incipit lux sua crescere: ⁊ est tunc eius principium f̄m nati uitatem posuerunt exaltatione₃ suam in tauro: ⁊ est primum signum triplicitatis ꝓprie. vn̄ f₃ hoc posuerunt hoc signū exaltationē suā: ⁊ scor pionē q̄ ē h⁹ signi oppositū casū suum.

¶ Q₂ virtus lune seqtur virtutē solis ⁊ ei⁹ dom⁹ tenet cū sua: ꝯuenit etiā vt ei⁹ exaltatio teneat cū sua. Et q₂ princi piū apparitionis lucis lune est qn̄ nascitur: ⁊ taurus est tri plicitatis sue principium: ꝯuenit vt taurus sit ei⁹ exaltatio q₂ qn̄ sol fuerit in ariete q̄ est ei⁹ exaltatio erit p̄ncipiū lu cis lune ⁊ eius virtutis i tauro. Et q₂ scorpio ē in figura cō traria tauri: ꝯuenit vt sit ei⁹ casus. et hac rōne dixerūt q̄ si gnū septimū a domo planete est suū infortuniū pp sui con trarietatem que est in eis.

¶ At q₂ iuppiter est auctor ventorum septētrio nalium q̄ res oririficaciunt: ⁊ qm̄ cum in maiori declinatione septentrionali fuerit que est cācro ipsius vis ꝓpria apparebit: vētosq₃ septriōales efficiet: ei cancri signum exaltatione₃: ⁊ capricor num casum tribuere.

¶ Et q₂ iuppiter facit vētos septētrionales gene rantes res: ⁊ quando fuerit in septētriōe ē bene inclinat⁹ versus partē ipsam: ⁊ fuerit in cancro mōstrat ꝓpriā virtute suā ⁊ fac vētos septētrio nales: pp hoc posuerūt exaltatōe₃ suā cancrū.

¶ Sapiẽtes antiq̄ fecerunt hoc.q² viderunt ꝙ ṽtus iouis magis apparet cũ est ĩ cancro:et ꝺbilitat̃ cũ ẽ ĩ capricorno. q² iuppiter eo ꝙ ẽ temperate nature est habitationi cõueniens ⁊ ꝯnãtioni ⁊ ad mouẽdos vẽtos septẽtrionales temperatos:apte septẽtrionis versus habitationẽ.Et qm̃ iuppiter ẽ ⁊ hꝫ moram in eo fortificat̃ multũ opus ⁊ ṽtus sua ꝓpria ĩ faciẽdo nasci ⁊ crescere oẽs res:nec ẽ ĩ fine septentrionis signum aliud nisi gemini ⁊ cãcer.⁊ gemini nõ pertinet ad eũ:q² ẽ oppositũ sue dom⁹ q̃ ẽ sagittarius ĩ.4.piscis.Et cãcer ꝯuenit ei magis ꝓpter lunaꝫ:q² tẽperamẽtũ nature lune ẽ ꝯueniens nature iouis.Et magn⁹ calor ⁊ siccitas leonis sibi nõ ꝯuenit:vñ his oĩb⁹ rõnibus ꝯuenit oĩb⁹ modis ꝙ exaltatio iouis sit cãcer ⁊ ei⁹ casus capricornus.quia est eius oppositum.

¶ Mars ãt qm̃ naturaliter ẽ cõburens ⁊ maxime cũ ĩ capricorno fuerit:eo ꝙ ei⁹ declinatio tũc est ĩ parte meridionali ĩ capricorno iouis exaltationi contrario sublimat̃:cadit ãt ĩ cãcro.

¶ Et q² mars est ardẽs per naturã ⁊ ꝓprie quãdo fuerit in capricorno ꝯburit multũ magis:q² inclinatur ad ptẽ meridiei:posuerũt suã exaltationem capricornũ contrarium exaltationi iouis ⁊ eius casum cancrum.

¶ Pars meridiei q̃ est calida multũ ꝯuenit nature martis q̄ est cõburens.nã quidem in hoc loco voluit tẽperare nãꝫ martis:q² hec pars depopulata est.⁊ q² nã martis est ꝯtraria nature iouis.vñ his duab⁹ rõnibus ꝯuenit ꝙ exaltatio martis sit capricorn⁹ q̄ ẽ finis meridiei:⁊ eius casus sit cancer:vt ei⁹ nã sit nãe iouis oĩb⁹ modis ꝯtraria.

¶ Rursus q² venus naturaliter humectat:maxime aũt in signo pisciũ:in quo veris humiditas apparere:eiusq̃ꝫ vis nãlis ĩcipit crescere:ĩ piscibus exaltat̃:⁊ ĩ virgine cadit.

¶ Silr̃ q² venus hũectat naturalr̃ ⁊ ꝓprie cum est ĩ piscib⁹:q² ĩ eo apparet principiũ hũiditatis veris:⁊ ibi crescit ꝓpria virt⁹ sua:ob hoc ẽ exaltatio sua ĩ piscib⁹:⁊ casus ĩ virgine.

¶ Quãdo ven⁹ ingreditur pisces apparꝫ ꝓpria ṽtus sua.q² nãliter cõcordat cũ piscib⁹:qm̃ est femininũ ⁊ nocturnũ:et in eo incipit temperata veris hũiditas apparere.⁊ eius natura cõcordat cũ ioue:q² est domus sua ⁊ termin⁹ ei⁹ exaltationis est domus lune:q̄ duo planete cũ veneris natura concordãt.⁊ hac rõne ꝯuenit vt signũ pisciuꝫ eẽt exaltatio veneris:⁊ virgo casus:q̃ piscib⁹ ẽ ꝯria:qm̃ sicca ẽ nãlr̃.

¶ Mercurius ãt qm̃ desiccat:ĩ ꝯtrariũ veneris in signo.s. virginis exaltatur:ĩ quo autumn⁹ q̄ est siccus incipit apparere:cũ eius iterꝝ propria vis crescit ĩ veris cõtrarium:est ⁊ eius casus ĩ signo piscium.

¶ Q² mercuri⁹ desiccat ꝑ se:⁊ ĩ hoc est contrarius veneri:ꝯuenit ꝙ ei⁹ exaltatio sit in virgine q̃ apparere incipit in autumno q̄ est siccus.nam crescit in virgine sua virt⁹ ꝓpria veneris nature cõtraria:⁊ est in piscibus casus ei⁹.

¶ Jam docuit nos ptholeme⁹ ꝙ mercurius opatur magis ĩ desiccando q̃ꝫ in humectãdo:⁊ ꝙ magis cũ saturno q̃ꝫ cũ ioue cõcordat:⁊ cum sole magis q̃ꝫ cũ luna.q² due domus mercurij sũt bono aspectu cõcordes cũ duabus domibus saturni:⁊ sũt ꝯtrarie illis iouis.Et q² cursus ei⁹ ẽ semꝑ circa solẽ:⁊ ṽtus ei⁹ ꝯmiscet̃ semper cũ sua ṽtute.Silr̃ qm̃ autũnus ĩcipit semꝑ in virgine:⁊ est siccus ⁊ qñq̃ꝫ frigidus:⁊ qñq̃ꝫ calidus ꝺm nãm mercurij.Et q² cũ fortificat̃ mercurius ⁊ ei⁹ opus ꝓprie apparet in virgine.Et q² cũ sol fuerit in domo sua apparet in vesperis ĩ virgine q̃ ẽ ei⁹ dom⁹:his rõnib⁹ ꝯuenit vt ṽgo sit ei⁹ exaltatio pisces casus.

¶ De terminis. Capi. XXI.

Dixit haly.

Per hanc ordinationẽ ĩtelligim⁹ ꝙ virtus dñi termini seq̄t̃ ṽtutẽ dñi exaltatõis.

Erminoꝝ q̄dẽ modi duo sũt.Quorũ alter egyptius:alter vero caldaicus appellat̃.At q̄ egypti⁹ dĩ maxime a domoꝝ dñis accipit̃.caldaic⁹ ãt a dñis triplicitatũ assumit̃.

¶ Termini sunt duab⁹ maneriebus.vna est ꝺm egyptiacos accepta:alia ꝺm caldeos:q̃ vero ꝺꝫ egyptiacos est accepta a dñis domorum accipitur.caldaicus autem a dñis triplicitatis accipitur ꝺm gubernationes triplicitatum.

¶ Jlli de egypto fuerũt sapiẽtes magistri q̄ fuerũt antiquo tp̄e.nam isti fuerũt studij ⁊ exercitij magni ĩ sciẽtijs ⁊ sapiẽtijs oĩb⁹ de q̄b⁹ homo iuuari põt:⁊ scimus hoc ꝑ cronicas sapientũ antiquorũ:ꝺm ꝙ loquebant̃ de ipsis:⁊ per ea q̃ ꝺ suis opibus remãserunt a multis ãnoruꝫ miliarijs vsq̃ꝫ ad hodiernã diẽ.tamẽ ego dicã id qꝺ vidi de vna experientia quã ĩueni ĩ loco q̄ dict⁹ est oculus solis:q² modico tp̄e miracula magna vidi.Et caldei sũt illi de babilonia q̄ fuerũt sequentes egyptianos ĩ scia astronomie.Dicit.n.ptholeme⁹ ꝙ egyptiani acceperũt termĩos vtplurimũ ꝺꝫ dños domorum.⁊ ꝓpter hoc voluerunt eos aliqui astrologi añq̃ꝫ illos q̄ sũt ꝺm dños triplicitatum.

¶ Sꝫ egyptius nec in ordinibus semꝑ nec ĩ vniuscuiusq̃ꝫ quãtitatib⁹ id qꝺ ꝓ radice generalr̃ ẽ positũ ĩ terminoꝝ modis veraciter mutat̃.Nã primos in ordine domorũ dñis ⁊ qñq̃ꝫ triplicitatum:qñq̃ꝫ vero exaltationũ dñis attribuunt:vt in libra nõ a venere:sꝫ a saturno:ĩ ariete quoq̃ꝫ non a marte sꝫ a ioue ceperũt.Si dños igit̃ triplicitatũ ⁊ non alios secuti sũt:cur ĩ capricorno a mercurio ⁊ nõ a venere sumpsere exordiũ?Jtẽ si dños exaltationũ ⁊ nõ alios secuti sũt cur in cãcro a marte ⁊ nõ a ioue initiarunt?Rursus si in his nõ sequebant̃ nisi planetas:quorũ plꝛes sint ꝑdictarum fortitudines cur ĩ aquario principiũ fecerunt a mercurio q̄ solã habꝫ in eo triplicitatẽ:⁊ non a saturno q̄ domum ibi atq̃ꝫ triplicitatem possidet?Jn capricorno etiaꝫ a mercurio:q̃ nullam habet auctoritatem ibi inceperunt.Reliquoꝝ vero terminoꝝ ordo ad hũc modum reperitur.Jn quantitatib⁹ quoq̃ꝫ terminoꝝ nullum ordineꝫ obseruare videntur.nã in horum oĩum termĩoꝝ numero qui vnicuiq̃ꝫ planetaꝝ colligitur:quẽ cum numero annoruꝫ planete eiusdẽ esse quãtitatis denunciant.nulla est ratio que ꝺm hoc esse vite quantitas ꝓbet̃.At si dixerim⁹ ⁊ concesserim⁹ ꝙ q̄ inde colligit̃

verus sit nr̄r⁹: aut ab egiptijs affirmat̄: isdē nu
mer⁹ fortasse colligent: ⁊ si termioꝝ quātitates
mltis diuersisq3 modis variarēt̄.

¶ Tamen ꝺm opinionem illorum ꝺ egypto nō
sequitur rem generaliter: quoniam ipsi non po
suerūt ꝓ radice sequelam certificatam: nec ī or
dinatione nec in quantitate cuiuslibet eoꝝ. Qꝛ
primo posuerūt ī ordinatōe sua dn̄os domoꝝ
ī aliqua carū: ⁊ in alijs posuerunt dn̄os triplici
tatum: ⁊ in alijs dominos exaltationum. ⁊ ꝺm
hoc posuerūt in libra prio saturno: ⁊ nō posue-
runt veneri: ⁊ posuerunt arieti primo ioui ⁊ nō
posuerunt marti. vn̄ si sequūtur modos triplici
tatum: q̄re posuerunt in capricorno prio mer-
curio: ⁊ non posuerunt prio veneri. Et si sequū
tur dominos exaltationū: quare posuerunt pri
mo in cancro marti ⁊ nō posuerunt ioui. et si se
quūtur in hac planetas habētes plures dignita
tes: quare primo posuerūt ī aquario mercurio
qui non habet ibi nisi solam triplicitatem: ⁊ nō
posuerunt saturno q habet domum ⁊ triplicita
tem. Et quare posuerunt in primo capricorno
mercurio qui nullam habet dignitatem ī guber
nando hoc signum. hac enim manerie inuenit
homo quālibet ordinationem de terminis quā
fecerunt: videtur etiā ꝙ in quantitate terminoꝝ
nullam regulam inspexerunt: qꝛ in numero qui
adiungitur cuilibet planetarum horuz termino
rum: qm̄ tenent numerum suuz esse tantū quot
sunt anni sui. ⁊ qui per hos diuiditur non est rō
nec demonstratio significans ꝙ vita tanta esse
possit: Et adhuc si dicerem⁹ ꝙ numerus ille tā
tus ē: ⁊ est veritas id quod dicunt illi de egypto
bene potest adiungi tantus numerus: sicut nūe
rus iste mutando quantitatem signorum in di
uersis maneriebus.

¶ Illi de egypto tenent ꝙ āni maiores planetaꝝ sunt tot
quot habet q̄libet ex gradib⁹ ꝑ terminū ī oībus signis. Et
ꝙ q̄libet planeta qn̄ dominabit̄ ī vita ⁊ fuerit potens dat
ānos suos maiores ī vita. Et ptho. dicit ꝙ ī hoc nūero nō ē
ratio nec demōstratio nālis q̄ significare possit ꝙ tp̄s vite
sit tantū. Et hn̄ q̄dem eēt hic numerus: sicut ipsi dixerunt
hn̄ posset ī diuersis manerieb⁹ mutari nūerus graduum.
⁊ cū hoc eodē nūero cōcordabit. ⁊ ꝓpter hoc videt̄ ꝙ illi
de egypto nō fuerūt secuti termīos vna regula: sicut ī ipis
ordinādis nō fuerūt secuti. vnde hoc aliud non fuit: nisi qꝛ
a parte alia terminos acceperunt.

¶ Quidam autem qui id in hoc affirmare vidē
tur: ꝙ eis physica ratiōe satis videtur sufficere
dicunt: ꝙ cum tempora ascensionum termino
rum vniuscuiusq3 planete collecta fuerint vna
eademq3 quantitas in oībus climatibus ex eis
nascetur: quod falsum esse manifestuz est. Sūt
etenim in hoc secuti id qđ in insipientium libro
reperitur: ⁊ ꝓ ascensionibus equales adiunctio
nes sumpserunt. hec autem veritati contrarium
esse nullus ambigit. Inuentum est enim ī hoc
libro ꝙ ascensiones virginis ac libre in linea eq
noctiali linee paralella que per inferiorem egyp
tie regionis locum habet transitum: sūt vnicui
q3 duorum signorum predictoruz trigitaseptē
tempora ⁊ triēs: ⁊ ꝙ ascēsiones etiam vniuscu
iusq3 duorum signoꝝ leonis ac scorpionis trigi
taqnq3 sint tempora: sed geometrica ratione ꝓ
batur leonem ⁊ scorpionē plus trigitaqnq3 tē-
poribus. virginem autem ⁊ librā minus supra
dictis temporibus ascēdere. Item hi qui hāc ad
ducere rōnem: non eas secuti sunt terminoruz
quantitates quas q̄plures hominum affirma
runt. In multis etiam locis mentiri necessariuz
reperitur. At vt eorum sententia firmior appa
reret gradus in minuta diuiserunt: nec tamē ob
hoc eos veraces sed mendacissimos ī hec vt ꝑ
diximus affirmamus. Eorum autem termini
qnos hic ꝑdictis rationib⁹ vituperamus sūt hi
velut dixere vt inferius.

¶ Et aliqui fuerunt q̄ voluerunt ī hoc vnam di
cere rōnem facientem ꝺm philosophiā similitu
dinē veritatis. dixerunt. n. quando adiungem⁹
tēpora ascensionum terminorum cuilibet pla-
nete esset vna eadem quantitas ꝑ oīa climata ⁊
hoc ē mendaciū. naz fuerūt in hoc secuti libros
īperitorum q secuti fuerūt ī ascēsionibus addi-
tiones equales ꝑ oēm locum. ⁊ hec est res que
cum veritate aliq̄s videre nō hz aliquo modo:
quoniam in libris suis īuenīūt ꝙ ascēsiones vir
ginis ⁊ libre in linea eq̄distanti eq̄noctio q̄ tran
sit in maiori ꝑte velut terre egypti sunt vtriusq3
horum duorum signorum trigintaseptē grad⁹:
⁊ tertiū. ⁊ ꝙ ascēsiones leonis ⁊ scorpionis sūt
trigitaqnq3 gradus. ⁊ est iam demōstratuz de
monstrationib⁹ geometrie ꝙ leo ⁊ scorpio ascē
dunt ī minori parte tp̄is: eo ꝙ dixerunt ampli⁹
in hoc qđ voluerūt monstrare nō fuerunt secu
ti quantitatem terminorū quos multi dixerūt.
Et inuenimus ꝙ ipsi habent multis locis ex ne
cessitate mētiri: aut diuidere gradus teminoruz
in minuta ꝓ affirmando dictum suum: ⁊ cum
hoc toto non fuerunt sicut ante diximus: verita
tem secuti.

¶ Illi q voluerūt experiri terminos egyptianoꝝ non fue
runt secuti q̄ntitatez graduuz terminorū: qn̄ egyptiani di
xerunt ⁊ ī multis locis habuerōt mentiri ex necessitate. ⁊
gradus diuidere in minuta: qđ q̄dē ī terminis fieri nō pōt.
⁊ cū hoc toto nō fuerūt veritatē secuti: sicut ptho. ꝓbauit
Et hec oīa verba que dixit ptho. dixit ꝓ dēmōstrando nob̄
ꝙ termini egyptianoꝝ nō sūt accepti per aliquā regulam
Et termini quos dixerūt sunt ꝙ iuppiter hz sex gradus a
ꝑncipio arietis. ⁊ omnes alij ꝺm hanc maneriem sine aliq̄
ordinatione ⁊ regula.

¶Nos autem ex predictis gradibꝰ vniuiqꝫ istorum planetarum colligitur ē hoc. Saturno qnquaginta septeꝫ:ioui:lxxviiij.marti.lxvi.veneri lxxxij.mercurio.lxxvi.quoꝝ oium collectio est ccclx.graduum.

¶Gradus vero qui adiungitur cuilibet planetaruꝫ sunt isti. Saturno.lvij.ioui.lxxviij.marti.lxvi.veneri.lxxxij:mercurio .lxxvi.oēs isti faciunt.ccclx.gradus.

Termini Egyptiaci

In arie.	Juppiter	6	Uenus	6	Mercu	8	Mars	5	Satur.	5
Cancer	Uenus	8	Mercu	6	Juppi.	8	Satur.	5	Mars	3
Gemi.	Mercu	6	Juppi.	6	Uenus	5	Mars	7	Satur.	6
Cancer	Mars	7	Uenus	6	Mercu	6	Juppi.	7	Satur.	4
Leone	Juppiter	6	Uenus	5	Satur.	7	Mercu	6	Mars	6
Uirgi	Mercu.	7	Uenus	10	Juppi.	4	Mars	7	Satur.	2
Libra	Saturnꝰ	6	Mercu	8	Juppi.	7	Uenus	7	Mars	2
Scor.	Mars	7	Uenus	4	Mercu	8	Juppi.	5	Satur.	6
Sagi.	Juppiter	12	Uenus	5	Mercu	4	Satur.	5	Mars	4
Capri.	Mercu.	7	Juppi.	7	Uenus	8	Satur.	4	Mars	4
Aq̄rio	Mercu.	7	Uenus	6	Juppi.	7	Mars	5	Satur.	5
Pisces	Uenus	12	Juppi.	4	Mercu	3	Mars	9	Satur.	2

¶Hic perficitur dictuꝫ ptholemei i termis egyptianoꝝ.

¶Alterum vero modum quem caldaicum appellarunt:per triplicitatum dn̄os rōcinantur sed eorum rationes ⁊ apertiores ⁊ magis sufficientes inueniuntur. ⁊ tn̄ nec in ordinibus nec i quantitatibus planetas q̄ triplicitatibus dominantur semper imitantur.

¶Alia maneries est caldeanoꝝ qui dicunt rationem in ea de dn̄is triplicitatum:⁊ eoruꝫ ratio planior est :tamen non sequitur planetas gubernautes triplicitates nec in ordinatione nec i quantitate.

¶Uult dicere ꝙ termini caldeoꝝ magis sunt accepti cuꝫ rōne regule tamē sūt diuerse ordinatōis:q2 eoꝝ sūt q̄ d̄ die sūt vnius planete ⁊ de nocte alteriꝰ.Silr̄ eoꝝ q̄libet planeta quantitatum diuersarum.

¶Horum autē sententia breuiter ⁊ absqꝫ libro memorie cōmendari potest. Prime nanqꝫ triplicitati que est ex ariete leone ⁊ sagittario terminorum apud eos diuisio in vnoquoqꝫ signoruꝫ eius vna est ⁊ eadem. Primū eteni terminuꝫ dant domino triplicitatis qui est iuppiter. scd̄m domino triplicitatis sequētis ⁊ est venꝰ. tertiū autem ⁊ quartum duobꝰ dominis triplicitatis geminorum qui sunt saturnus ac mercuriꝰ. q̄ntū quoqꝫ dn̄o reliq̄ triplicitatis ⁊ ē mars

¶Et ꝑpter hoc verbuꝫ istorum potest esse scitum ꝑ certo liberaliter ⁊ sine libro ⁊ participatio terminorum in quolibet signorum triplicitatis prime que est aries leo ⁊ sagittarius: versus ipsos est eadem participatio:q2 ponunt primū terminuꝫ domino triplicitatis qui est iuppiter. postmodū scd̄m terminū dn̄o triplicitatis qui sua sequitur qui est venꝰ.postea tertium terminum ⁊ quartū duobꝰ dn̄is triplicitatis gemini qui sunt saturnus ⁊ mercuriꝰ. postmodū quintū terminū dn̄o triplicitatis alteriꝰ qui est mars.

¶Natura adequauit iter se planetas septē q̄ sūt motus festini i suis dignitatibꝰ.postmodum dedit soli medietatem sphere:⁊ aliā medietatē lune.Et dedit q̄nqꝫ planetis loco hꝰ dignitatē terminoꝝ sole et luna exceptuatis. Et ꝑpter hoc dixerunt sapientes antiq̄ ꝙ significatō solis cū ē i medietate sua:⁊ lune cū est in sua.est equalis significatiōi q̄nqꝫ planetaꝝ i eoꝝ terminis existentiū.Et ꝑpter hoc dederūt caldei p̄mū terminū triplicitatꝭ ioui:⁊ nihil d̄derūt soli:q2 nō ē vt hēat terminū.⁊ dederūt 2m terminū veneri q̄ ē dn̄a triplicitatꝭ 2e.⁊ 3m terminū d̄dere satᷣno:⁊ de nocte mercurio:q̄ sūt dn̄i tertie triplicitatis.⁊ quartum terminum dederunt de die mercurio:⁊ de nocte saturno:⁊ q̄ntū terminū dederūt marti qui ē dominꝰ quarte triplicitatis:⁊ de alijs triplicitatibus s̄m hāc rōnem.

¶Secunde vero triplicitatis que ex tauro virgine ⁊ capricorno colligitur: vnumq̄dqꝫ signorū vna eademqꝫ diuisione partiuntur: assignātqꝫ primum terminū veneri ꝑpter eius in ea dominium.secundum vero ⁊ tertium duobus dominis triplicitatis geminorum:qui sunt saturnꝰ ⁊ mercuriꝰ.post hec autem quartum marti:ioui reliquum assignauere.

¶Et secunda triplicitas que est taurꝰ virgo ⁊ capricornus:dederunt etiam in quolibet horum signoruꝫ vna ⁊ eadem participatione:q2 ponūt primum terminum veneris:quia est domina i hac triplicitate:⁊ ponunt secundum ⁊ tertium terminum duobus dominis triplicitatis gemini qui sunt saturnus ⁊ mercurius:⁊ ponunt q̄rtum marti:⁊ alium ioui.

¶Si bn̄ itellexisti dictū qd̄ an̄ dixit:nō idiges glosa.⁊ si nō itellexisti:dico tibi ꝙ scd̄a triplicitas q2 est veneris ⁊ lune ⁊ luna nō habet i terminis partē:ↄuenit vt venus sit domina primi termini hꝰ triplicitatis:⁊ ꝙ 2ꝰ terminus sit terminus saturni de die:⁊ mercurij de nocte:⁊ tertius terminus mercurij de die ⁊ saturni de nocte:⁊ quartus terminꝰ martis qui est dn̄s quarte triplicitatis:⁊ q̄ntus terminus iouis q̄ dominatur in triplicitate leonis.

¶Hunc quidem ordinem maxime secuti sunt in duabus reliq̄s triplicitatibus:preter ꝙ tertie triplicitatis q̄ duos dominos habere dicit̄ saturnum scilicet ⁊ mercurium:primā in die partem saturnꝰ:i nocte vero mercuriꝰ assumit.

¶Hec ordinatio vadit vt plurimū in alijs duabꝰ triplicitatibꝰ et in tertia triplicitate q̄ habꝫ duos dn̄os q̄ sūt saturnus et mercurius.accipimꝰ pri

mam dignitatem de die a saturno ⁊ de nocte a mercurio.

Caldei fuerunt secuti in ordinatione terminorum triplicitatis cancri hāc eādē viā p̄dictā. ⁊ q̄r inuenerūt dn̄z triplicitatis geminoꝝ. saturnū de die: ⁊ de nocte mercuriū posuerūt: saturnū d̄ die dn̄z p̄mi termini signoꝝ hꝰ triplicitatis: ⁊ dn̄m zᶜ de nocte. ⁊ posuerūt mercuriū de nocte dn̄z pᶜ triplicitatis signoꝝ hꝰ triplicitatis: ⁊ dn̄m scd̄e triplicitatis d̄ die: Et posuerunt tertiū terminū martē qui est dn̄s quarte triplicitatis q̄ est cancer. ⁊ posuerūt iouē dn̄m q̄rte triplicitatis ⁊ venerē dn̄m quinte. Et posuerūt i quarta triplicitate martē dn̄m primi termini: ⁊ iouē dn̄m secūdi: ⁊ venerēz dn̄am tertÿ: ⁊ saturnū dn̄m quarti d̄ die ⁊ quinti de nocte: ⁊ mercurium dn̄m quarti d̄ nocte ⁊ q̄nti de die:

Modus autem quantitatis terminorum qui in vnoquoq̄z signo reperitur: ⁊ qui supradictū obseruat ordinē vnus quidem est ⁊ manifestꝰ: nec eorum differunt quantitates nisi eq̄li diminutione. Nam vnusq̄sq̄z terminorum i q̄ntitate vnius gradus a precedēti minuitur. Posuere ⁊ enim primum cuiusq̄z signi terminū. viÿ. graduū: scd̄m. vÿ. tertium. vi. quartū. v. qnintum aūt. iiÿ. qui est finis. xxx. graduum.

Et quātitas signorum in quolibz signoꝝ planē currit: ⁊ seq̄tur ordinationem primā quam ante diximus. ⁊ diuersitas sue quantitatis est cū minutione equali: ita ꝙ q̄libz terminoꝝ minuit̄ de termino q̄ ē an̄ eū vnū gradū: q̄r posuerūt primum cuiuslibz signi. viÿ. gradus ⁊ scd̄z. vÿ. ⁊ tertium. vi. et quartum. v. ⁊ quintum. iiÿ. q̄bus perficiuntur. xxx. gradus.

Multum bene fuerunt i hoc locuti: q̄r primꝰ terminus triplicitatis cuiuslibet: q̄n̄ est eiusdē dn̄i triplicitatis: conuenit vt hēat ibi maiorē p̄tē q̄z oēs aliÿ. ⁊ q̄r zᵃ triplicitas seq̄tur primā: ⁊ 3ᵃ scd̄am: ⁊ 4ᵃ tertiā. ⁊ est ibi vna triplicitas hn̄s duos dn̄os: ⁊ zᵒ debilior est primo: ⁊ nō est in quolibet signo vltra .30. gradus: ꝯuenit vt iter vnū ⁊ aliū sit melioratio vniꝰ gradus. Et q̄r fit primꝰ octo graduūz ⁊ zᵒ. 7. ⁊ sic ſm ordinatōez huius modi. prima triplicitas aries: leo: sagittarius: dn̄i suoꝝ terminoꝝ de die quolibet hoꝝ trium signorum. iuppiter. 8. venus. 7. saturnꝰ. 6. mercuriꝰ. 5. mars. 4. d̄ nocte. iuppiter. 8. venꝰ. 7. mercuriꝰ. 6. saturnꝰ. 5. mars. 4. zᵃ triplicitas taurus v̄go ⁊ capricornꝰ dn̄i suoꝝ terminorum. de die. venꝰ. 8. saturnꝰ. 7. mercurius. 6. mars. 5. iuppiter. 4. de nocte venus. 8. mercuriꝰ. 7. saturnꝰ. 6. mars. 5. iuppiter. 4. Tertia triplicitas. gemini: libra: aquarius: dn̄i suoꝝ terminoꝝ. d̄ die: saturnus. 8. mercuriꝰ. 7. mars. 6. iuppiter. 5. venꝰ. 4. d̄ nocte mercuriꝰ. 8. saturnꝰ. 7. mars. 6. iuppiter. 5. venꝰ. 4. Quarta triplicitas. cancer: scorpio: piscis: dn̄i suorum terminoꝝ: de die mars. 8. iuppiter. 7. venꝰ. 6. saturnꝰ. 5. mercuriꝰ. 4. de nocte mars. 8. iuppiter. 7. venus. 6. mercuriꝰ. 5. saturnꝰ. 4. Hac aūt manerie sunt ordinati termini caldeorum: ⁊ sunt qui melius dicūt istos termīos. q̄r dicunt ꝙ p̄ricipia signorum sunt termini fortunarum: ⁊ fines infortunarum. Et vellemus scire cum qua opinione antiquorum cōcordat eorum dictum.

Ex quibus omnibus in die colliguntur saturno septuaginta octo gradus. In nocte vero sexaginta sex: ⁊ ioui septuagintaduo: marti sexaginta: veneri septuagintaquinq̄z: mercurio autem in die sexagintasex: in nocte vero septuagintaocto.

Et de illis adiunguntur saturno de die septuagintaocto gradus: ⁊ de nocte sexaginta sex: ⁊ ioui septuaginta duo: ⁊ marti sexaginta: ⁊ veneri septuagintaquinq̄z: ⁊ mercurio de die sexagita sex: ⁊ de nocte septuagintaocto.

Vult dicere ꝙ nūerus graduum termīoꝝ cuiuslibet planete ſm caldeos est diuersus a numero graduum ſz egyptianos. ⁊ q̄n̄ est diuersitas iter sapiētes antiquos i numero annoꝝ maioꝝ planetarū: q̄ sic errant intelligentes ⁊ docti q̄d erit de nobis intelligendo rem talem.

At istorum duorum id q̄d ab egyptÿs dictū est magis veritati concordat: eo ꝙ egyptiorūz librorum auctores ex hoc q̄d natiuitatibꝰ inuenerunt esse cōmemoratū eos collegerūt ⁊ i suis libris scripserunt quas exemplari via graduum terminorū ordinauerant in his in q̄bꝰ opꝰ h̄rent.

Tamē certior harꝝ opionū quas diximus est ſm termīos egyptianoꝝ: q̄r egyptiani ꝯpilarūt libros ⁊ posuerūt eos i suis libris: acceperūt id de eo q̄d iuenerūt dictuz i natiuitatibꝰ quas ordinauerūt exemplo eorum per gradus terminorum i locis quibꝰ eis fuerat opportunum.

Postq̄z declarauit dubium q̄d erat i terminis voluit nobis in hoc loco mōstrare que opinio certior est. Et dixit ꝙ q̄uis termini caldeorum regulam habeant certificantem eiusdem experientiam: tn̄ non concordat cum eis: nec sapientes antiqui sic eos experti fuerunt. inuenimus tamen ꝙ termini egyptianorum: q̄uis sine regula sint accepti per experientiam ꝙ sunt veri.

Termini caldeorū siue babilonie

Aries	Juppiter	8	Venus	7	Saturnꝰ	6	Mercu	5	Mars	4
Taurꝰ	Venus	8	Saturnꝰ	7	Merc	6	Mars	5	Juppi	4
Gemi.	Saturnꝰ	8	Mercu.	7	Mars	6	Juppi.	5	Venus	4
Cancer	Mars	8	Juppi.	7	Venus	6	Satur.	5	Merc.	4
Leo	Juppiter	8	Venus	7	Satur.	6	Mercu	5	Mars	4
Virgo	Venus	8	Satur.	7	Mercu	6	Mars	5	Juppi.	4
Libra	Saturnꝰ	8	Mercu	7	Mars	6	Juppi.	5	Venus	4
Scor.	Mars	8	Juppi.	7	Venus	6	Satur	5	Merc.	4
Sagi.	Juppiter	8	Venus	7	Satur.	6	Mercu	5	Mars	4
Capri.	Venus	8	Satur	7	Mercu	6	Mars	5	Juppi.	4
Aq̄ri.	Saturnꝰ	8	Venus	7	Mars	6	Juppi.	5	Venus	4
Pisces	Mars	8	Juppi.	7	Venus	6	Satur.	5	Mercu	4

Et q̄n̄ hi q̄ illibros cōposuerūt terminorum ordinem non scripsere: nec in suoꝝ librorū aliquo numerauere: necessario dubietates ⁊ deceptiones i eis reperiuntur.

Et q̄r isti cōpilatores librorum non posuerunt ibi ordinationē terminoꝝ

nec eos nominauerunt in suis libris oportuit in hoc dubiū ⁊ error accidere.

¶ Uult dicere ꝙ q꞉ cōpilatores egyptianorū non posuerūt in libris suis experientias in quibus sciuerunt ordinatio nes terminorū:⁊ quot gradus in quolibet signorum habe bat accidit ibi dubiū duabus partibus. vna q꞉ forsitan ali qui eos postmodum inuenerūt:⁊ nos id non intelligimus. alia quia q̄q̄ ita fuit non possumus bene considere in eo: ꝙ inde inuenim⁹.⁊ hoc ē qđ dixit ꝺ antiqs sapiētib⁹ ptho.

¶ Nos autem in quodā libro vetustissimo cui⁹ pars maior pre vetustate nimia consumpta fue rat ⁊ perforata terminos inuenimus:in quo id quod ex ordine ⁊ quantitate terminorū contine batur naturaliter rationabiliterq꞉ fuerat ordia tum. Jtē in eo predictarum natiuitatum grad⁹ reperim⁹:⁊ quot etiam haberet vnusq꞉ pla netarum:concordabatq꞉ cū hoc quod in libris priorum inuenitur.

¶ Nos autē inuenim⁹ librū de termis antiquū ⁊ ipē vetulus erat ꝓ maiori pte ⁊ fractus:⁊ qc qđ dicebaṫ ibi ꝺ ordiatōe ⁊ q̄litate sua naturaľr regulam sequebaṫ ⁊ inuenimus etiā i eo grad⁹ natiuitatū quos ante diximus ⁊ sūmā ei⁹ habe bat vnusq꞉ planeta et cōcordabant cū eo ꝙ li bri sapientum antiquorum dicebant.

¶ Uult dicere ꝙ id qđ in libro ipso inuenit erat ꝑm regulā ⁊ rem naturalem.⁊ ꝙ h̄ sapiētes antiqui experti erāt:⁊ cer titudinē huius sciuerunt certificando ⁊ experiendo:⁊ posu erunt res quas experti fuerunt amplius ꝙ concordabat cum terminis egyptianorum:⁊ concordabat summa gra duum cuiuslibet planete cū ānis maioribus illi⁹ planete.

¶ Erat etiā i eo sermo valde lōgus i quo ipi ter mini m̄ltis necijs ꝓbabanṫ. s꞉ pp ei⁹ nimiā vetu statē ⁊ crebrā folioꝶ pforatōe꞉ eū ꝯtrascribere ne quim⁹:eiusq꞉ rōnes oēs nobis difficiles et ob scure videbanṫ. Partes tn̄ terminoꝶ q̄ nos ad hec itelligēdū multū iuuere:circa libri finē inte gre et absq꞉ lesiōe remāserāt:et qcq̄d illic ex ter minis iuenim⁹ i hoc loco subiūgiṫ.

¶ Et erant in hoc libro verba multum longa et multe superfluitatis demonstratio et eas nequim⁹ apphēdere:q꞉ liber fract⁹ erat:et nob fuit graue demōstratōe꞉ dare in ipsis lōgis rōni bus:q꞉ tamen partitio terminoꝶ remāsit in fine libri iuenim⁹ ꝙ dānata nec corrupta nō erat:et hoc ad itelligēdū rōnē multū nos iuuit:et q̄cq̄d inueni in libro ipso de ratione termiorum erat hoc quod dicam.

¶ Hec verba demonstrant magnam bonitatē ptholemei. qualiter multum diligebat veritatem.quonia꞉ de verbis alienis noluit sibi attribuere gloriā: nec verecūdatus fuit palam dicere:ꝙ in illis rationibus longis que scripte erāt in libro ipso ⁊ non poterat reddere rōnem.

¶ Jn ordine nāq꞉ ꝯsiderabat i vnoquoq꞉ signo rū dn̄꞉ exaltationis triplicitatis ac dom⁹:et q̄cū q꞉ eoꝶ duas istaꝶ haberet i signo ptātes et si fo ret ifortuna p̄cedebat i ordie. Q꞉ si modus ifor tunaꝶ nō sic iueniret̄ i.fine signorū ordinabaṫ.et ite꞉ p̄cedebāt exaltatōis dn̄i:postea triplicitatū. deinde domoꝶ dn̄i subsequebanṫ ꝑm signoru꞉ ordinem.

¶ Et ordiatio respiciebat ī quolib꞉ signo ad dn̄꞉ exaltatōis triplicitatis et domus:et quē plane tā ueniebāt hn̄te꞉ i signo duas dignitates:haꝶ ponebāt primā:q̄uis foret infortuna et si ita n̄ foret ifortuna ponebāt eā in fine signi:et ꝑpone bāt dn̄m exaltatōis:postmodū dn̄꞉ triplicitatis dn̄m dom⁹ postea ꝑm ordinatōem signorum.

¶ Ad hoc intelligimus:ꝙ isti termini de quibus ptholo. lo quitur non fuerunt sui. q꞉ si sui essent non ꝑponeret dn̄m exaltationis dn̄o triplicitatis ⁊ dn̄o domus.nam oēs astro logi concordant ꝙ dn̄s dom⁹ quē isti postposuerunt est oi bus ꝑponendus:q꞉ inuenti fuerunt per hunc bonū hoiem: apposuerunt ipsos ei:q꞉ sciuerunt nomen sapientis qui fe cit librū ipsū. Et ē manifestū ꝙ ptholeme⁹ terminos istos confirmat ⁊ tenet ꝙ sint recti:q꞉ multū cū terminis egyp tianorum:⁊ siľr cōcordāt cū terminis caldeorum. Et q꞉ in sūma graduū cuiuslibet planetaꝶ concordat cum annis ma ioribus suis:⁊ q꞉ experiētia cōcordat cum eis.

¶ Quicūq꞉ vero duas h̄ret i signo ptātes hn̄ti vnā ptātem i ordine ꝑponebaṫ:ꝑter ꝙ i leone et cācro q̄ sūt solis et lune domicilia:qb⁹ termi ni nō assignanṫ:primū vniuscuiusq꞉ signi termi nū alteri ifortunaꝶ ascripserūt. Nā primu꞉ can cri terminu꞉ marti:leonisq꞉ primū saturno do narunt. Jstorūq꞉ duoꝶ plunetaꝶ ordo i his du ob⁹ signis p̄ibat eo ꝙ in alijs oibus ipi locaban tur extremi.

¶ Et ꝑponunt duas dignitates hn̄tes i signo ei qui cancrū et leonē habebat:q꞉ sūt dom⁹ duoꝶ luminariū:et luminarib⁹ terminū aliquē non de derūt:et posuerūt primū terminū cuiuslib꞉ hoꝶ signoꝶ vni ex infortunis:et h꞉ hoc dederunt pri mū terminum cancri marti: et primū leonis sa turno:et ordinauerunt eos in his duob⁹ signis primitus.

¶ Soli ⁊ lune non dederunt aliqui sapientes ptē in termi nis ꝓpter dignitatē quā hn̄t in duab⁹ medietatib⁹ ꝣodia ci:⁊ ꝯueniebant ꝑm regulā quā ante dixit:ꝙ est p̄mus ter minus cancri iouis:q꞉ est dn̄s exaltatōis:⁊ q꞉ mars ē dn̄s triplicitatis:⁊ per oia signa posuerūt eū in fine:⁊tenuerūt ꝓ bono dare principiū sibi:primū terminū cancri: ⁊ h̄ cu꞉ opīone egyptianorum ⁊caldeorū ꝯcordat. ⁊ ꝙ saturn⁹ sit primus dn̄s termini primi leonis:nō est ratio naturaľ.qm̄ signum istud est nature sue cōtrariū:⁊ nō ꝯcordat cū opi nione egyptianoꝶ nec caldeorum.qm̄ vero ptholeme⁹ ve ritatem diligebat ⁊ noluit mutare aliqđ de eo quod scrip tum inuenit per sapientes antiquos. Preterea posuit eos ī libro suo ꝑm ꝙ inuenit per sapiētes antiquos.⁊ ideo ꝑm re gulam quā intellexit:tenem⁹ ꝙ p̄m⁹ terminus leonis ē io uis.⁊ quia est dominus triplicitatis.⁊ in hoc se affirmāt sa pientes cum ptholo. Et ꝓpter hanc solā diuersitatem dixe runt ꝙ isti termini sūt ptholemei.⁊ hoc ꝯcordat cū regula quam dederunt egyptiani ⁊ caldei.

¶ Modus itaqꝫ quātitatis terminorum est ita: cum alicuius planetarum nec in eodem signo: nec in sequentibus vsqꝫ ad quartum signuꝫ due potestates inueniebantur si esset aliqua duarū fortunarum: que sunt iuppiter ⁊ venus septem ei gradus assignabant. Si vero foret infortuna rum altera que sunt saturnus ⁊ mars qnqꝫ gra dus ei donabant. Mercurio autem quoniā est commixtus sex gradus attribuebant: qui sunt finis.30.graduum.

¶ Hoc modo posuerunt terminorum quantita tem quādo non inueniebāt planete duas digni tates in ipomet signo vel in alijs signis euntibꝰ per regulam vsqꝫ ad quartū si erat vnus ex du abus fortunis. que sunt iuppiter cuꝫ venus: da bant ei septē gradus: ⁊ si foret vnus ex duobus infortunis: que sunt saturnus ⁊ mars. dabāt ei qninqꝫ gradus mercurio: quia habet participa tionem cum vno: ⁊ alio dabāt sex gradus. i. 30. graduum cōplemento.

¶ Quia sequuntur se nālr vno modo: ⁊ semper in quarto signo cadit manifesta mutatio cuiuslibet eoꝝ posuerūt ex hoc duos terminos ẜm ordinationē signorum ⁊ dederunt fortunis partē maiorē ꝙ͂ infortunis: qꝛ fortunaꝝ nā est cir ca nām duoꝝ luminarium. quoꝝ qdlibet habet firmamē ti medietatē: et qꝛ mercurius ē iter fortunas equalis nūeri exn̄do ⁊ silr infortunas et ꝙ sit mercurius inter eas non inuenerūt numerū ꝑ quē diuidantur.30.gradus hoc modo nisi.4.5.et.6.ita ꝙ due fortune habeant.14.et due infortu ne.10.et mercurius.6.ꝓ cōplemēto.30.

¶ Et quia quidam eorum duas habent potestā tes vt venus que in tauro domum habet ⁊ tri plicitatem: augmentetur etiam in eo eius pote stas: ⁊ ideo quia luna nihil habet i terminis vnꝰ eius gradus sic se habētibus superadditur: siue in eodem signo siue in sequētibus vsqꝫ ad quar tum: hec habuerunt. Inuenimus etiam in pre dicto libro vnicuiqꝫ istorum super pronota pū ctum vnum. Ille ergo gradus qui termino pla nete duas habenti potestates supadditur a resi duis planetarū terminis vnā solā ibi ptātē habē tiū auferebatur: maxieqꝫ saturno primū: dein de ioui surripiebat: eo ꝙ tardus est eoꝝ motꝰ. hi autem termini sic ordinant.

¶ Et qꝛ eoꝝ aliqui hn̄t duas dignitates: eo ꝙ lūinaria nil hn̄t i terminis addiderūt cuilibꝫ pla rum gradū vnū. si fuerit tali mō siue e iste fuerit i vno met signo siue vsqꝫ ad quartuꝫ per ordina tionē signoꝝ. ⁊ ienimꝰ i ipo libro sup qdlꝫ isto rum vnū singnale cuꝫ vno pūcto ⁊ gradus ipos quos addebāt p̄tetis hn̄tibus duas dignitates minuebāt ab alijs q nō nisi vnā dignitatē hēbāt ⁊ vt plimū minuebāt a saturno ⁊ ioue: eo ꝙ sit motꝰ tardioris. scriptū āt hoꝝ terminorum erat hoc modo.

¶ Si bene intellexisti dictum ptholemei in terminis istis ⁊ inspexeris ibi scies rōnem additionis ⁊ minutionis ⁊ q̄ re preposuerunt ⁊ postposuerunt. vbi grā. Quia saturnꝰ hꝫ in signo libre duas dignitates que sūt exaltatio ⁊ triplici tas: ⁊ addiderūt ei gradum vnū ⁊ fuerūt sex. ⁊ ꝓposuerūt eū: qꝛ dn̄s exaltationis est ꝓpositus dn̄o triplicitatis: ⁊ dn̄s triplicitatis ē ꝓpositꝰ dn̄o domꝰ. Signū vero 2m ē scorpio: ⁊ mars hꝫ in eo duas dignitates que sunt domus ⁊ triplici tas: ⁊ ꝓpter hoc addiderūt ei graduꝫ vnum ⁊ fuerūt sex. ⁊ postposuerūt eū: qꝛ fortune debēt infortunis prepōi. Et qꝛ eoꝝ nā ē elongata multū ab illa saturni ⁊ tertiū signū a li bra ē sagittarꝰ ⁊ iuppiter hꝫ ibi duas dignitates q̄ sūt tripli citas ⁊ domꝰ ẜm regulā suā cōuenit ꝙ addāt ei vnum gra dū ⁊ postposuerūt eū ꝓpter tardū motum. Et qꝛ quartuꝫ signū a libra est capricornus: ⁊ venus hꝫ in eo dignitatem vnam q̄ est triplicitas ⁊ non remāserūt ex planetis nisi ve nus ⁊ mercuriꝰ: nec de gradibꝰ nisi.10. ⁊ mercuriꝰ ē dn̄s tri plicitatis libre de nocte: ⁊ venꝰ ē dn̄a triplicitatis q̄rti signi ꝓpter hoc diuiserūt iter eos.10. gradus per vnuꝫ equale. ⁊ preposuerunt venerē q̄ ē fortuna ⁊ dn̄a domꝰ ⁊ posuerunt statim pꝰ eā mercuriū qꝛ de nocte hꝫ triplicitatē i libra ⁊ po suerūt iouē post mercuriū qm̄ hꝫ in libra maiorē dignitatē ꝙ͂ iuppiter. Et qꝛ fortune preponēde sunt infortunis mar tem in fine omni posuerūt ⁊ ẜm hanc regulam fecerunt in alijs signis.

¶ Ex qbus i vnū redactis saturno.lvii.assignan tur marti. lxvii. veneri lxxxii. mercurio. lxxvi. Joui.lxxix .qui simul collecti: gradus.ccclx.effi ciunt.

¶ Scōꝫ hoc sūma graduū quos hꝫ satur. fit. lvii. iupiter. lxxix. mars. lxvi. venꝰ. lxxxii. mercuriꝰ. lxxvi. sūma oīuꝫ. ccclx. gradus.

¶ Hec sūma cōcordat cū sūma graduū egyptianorū termino rum ⁊ conuenit ꝙ isti termini quos Ptholе. ponit sint certi roes: qꝛ sint i terminis egypti anorū: eo ꝙ inuenimus ꝙ opā tur magis per terminos egy ptianoꝝ: qm̄ hermes dorothe us et Mellius ⁊ alij astrolo gi excollegerūt terminos egy ptianoꝝ magis ꝙ͂ alios: ⁊ iudi cāt magis per eos ꝙ͂ ꝑ alios: ⁊ rē qua semper isti vsi sūt a ma

Termini ptholemei seu auctoris ignoti.

Aries	Juppiter	6	Venus	8	Mercu.	5	Mars	5	Satur.	4
Taurꝰ	Venus	8	Mercu.	7	Juppi.	7	Satur.	2	Mars	6
Gemi.	Mercu.	7	Juppi.	6	Venus	7	Mars	6	Satur.	4
Cancer	Mars	6	Juppi.	7	Mercu.	7	Venus	7	Satur.	3
Leo	Saturnꝰ	6	Mercu.	7	Mars	5	Venus	6	Juppi.	6
Virgo	Mercu.	7	Venus	6	Juppi.	5	Satur.	6	Mars	6
Libra	Saturnꝰ	6	Venus	5	Mercu.	5	Juppi.	8	Mars	6
Scor.	Mars	6	Venus	7	Juppi.	8	Merc.	6	Satur.	3
Sagi.	Juppiter	8	Venus	6	Mercu.	5	Satur.	6	Mars	5
Capri.	Venus	6	Mercu.	6	Juppi.	7	Satur.	6	Mars	5
Aq̄ri.	Saturnꝰ	6	Mercu.	6	Venus	8	Juppi.	5	Mars	5
Pisces	Venus	8	Juppi.	6	Mercu.	6	Mars	5	Satur.	5

gnis tpibꝰ citra ꝯuenit nos ante accipe: ⁊ ꝓpter hoc Ptho. fuit ante locutus de ipis q̃ȝ de alijs. Et ego dico qd̃ tibi facere cõuenit quolibet loco quo tibi accidet talis res: Aspice ad gradus quem volueris: ⁊ quis est dñs gradus illius ẜm opiniones p̃dictas: ⁊ si duo concordauerit se in vno hunc accipies ⁊ non alium: ⁊ si fuerit ẜm vnã opinionẽ solã aspice si in naturã suam ⁊ naturam lũinaris dñi medietatis in qua est gradus ip̃e est aliqua concordãtia vel participatio ⁊ hũc accipias maxime si aspexerit cũ ibi lũinare ⁊ fuerit ĩ bono loco potẽs. Sẽp tñ cõuenit q̄ ante ĩspicias ad terminos egyptianorũ. Postmoduȝ ad terminos ptholo. ꝓpter rõnem quã dixit ⁊ subsequẽter ad terminos caldeorũ. Et quis dñs termi ẜm has opiones q̃liscũq̧ sit hũerit aliã dignitatẽ in illo signo hũc accipias añq̃ȝ aliũ. Res antea est cũ modo vt ꝯcordat hoc qd̃ diximꝰ cũ opinione ptho. non .n. hẽbat ꝓpter qd noiare .3. opiones: nisi q̄ꝛ tenebat q̄ ẽ h̃ veritas: ⁊ ita ꝯuenit q̄ faciamꝰ vt dixit.

❡ In duodecimis. Ca. XXII.

Unt eteni qdã q̄ ꝑ partes p̃dictis ptibꝰ breuiões demũ diuiserũt eas locos ⁊ gradus nũcupãtes: locos .s. duodecimã vniꝰ signi ptẽ dixerũt q̃ ẽ duoꝝ graduũ ⁊ semis: posuerunt etiam eaꝝ dominos: dominos domoruȝ ẜm signorũ successionem.

❡ Aliq̄ dixerũt dignitates ĩ magis miutis his q̃s diximꝰ: ⁊ posuerũt eis noia loca ⁊ gradus: ⁊ de loco dixerũt vnã partẽ ex .xij. signi ptibꝰ: q̃ sunt duo gradus ⁊ dimidiũ: et dabãt eis ꝓ dñis domoꝝ dños per ordinatõeȝ signorum.

❡ Nũerus hꝰ ẽ ita. ĩspice ad numeꝝ graduũ quos scire volueris cuiꝰ duodenarie sũt: ⁊ multiplicabis eos in .12. ⁊ extrahe trigita gradus ꝓ quolibȝ signo: ĩcipiẽdo a signo cuiꝰ sũt ipsi gradus. ⁊ vbi finit nũerus dñs domus illiꝰ signi est dñs duodenarij quã petis: ⁊ suum miscebis iudicium cum illo domini termini.

❡ Quidam vero ꝑ alias partes ꝑ .x. s. signa diuiserũt secutiq̧ sunt in ordine: id quod caldei ĩ terminorum ordine sequebantur.

❡ Et alij diuiserunt ea aliter i. x. s. partes: ⁊ secuti fuerunt in hoc id quod secuti fuerunt caldei ĩ terminis ordinandis.

❡ Uult dicere q̄ diuiserũt qd̃libȝ signũ ĩ .10. ⁊ .10. gradꝰ ita q̄ signũ diuisũ sit ĩ tres ptes eq̃les: ⁊ q̄ ĩ vnaquaq̧ parte dñet vnꝰ planeta. ĩuenimꝰ .n. q̄ sapiẽtes antiqui vtebant̃ duobꝰ modis. vnus dictꝰ ẽ facies: aliꝰ durugẽ. De faciebꝰ dabãt p̃mam arietis marti q̄ est dñs domꝰ. scd̃am soli qui eũ seq̄t̃ ĩ ordinatõe spheraꝝ. ⁊ tertiã dabãt veneri: qm̃ seq̄tur solẽ. Et p̃mã faciẽ tauri dabãt mercurio q̄ seq̄t̃ venerẽ ⁊ scd̃am dabant lune qm̃ seq̄t̃ mercuriũ. ⁊ tertiã faciẽ tauri dabãt saturno. ⁊ p̃mã geminoꝝ dabãt ioui. Et ꝑ oĩa isto mõ. Uia auteȝ inueniẽdi hũc nũeꝝ est ita. Aspice ad nũeꝝ sig̃ꝝ ab ariete vsq̧ ad signũ illd̃ ponẽdo ĩ nũero signũ illud qd̃ multiplicabis ĩ .3. ⁊ diuides ꝑ .7. donec remaneant septẽ vel minꝰ septẽ. Et ĩcipias a saturno ꝑ ordinationẽ planetaꝝ: ⁊ vbi finiet̃ nũerus: p̃ta ip̃e ẽ dñs p̃me faciei illiꝰ signi ⁊ planeta seq̄ẽs ẽ dñs alteriꝰ faciei. Alia vero maneries q̃ dicta ẽ dorongẽ ẽ id qd̃ dixit solũmõ ptholo. ⁊ ita erãt q̄ diuidebãt signũ ascẽdẽs ĩ tres partes eq̄ales: ⁊ dabant p̃mã ptem dño ascẽdentis: scd̃am dño .5. tertiã dño 9ᵉ vt .3. vna triplicitas eẽnt sꝑ. Et ẽ manifestum q̄ isti secuti fuerunt ĩ ordinatiõe partiũ dños triplicitatuȝ: sicut caldei ĩ ordinatõe terminoꝝ. Et alij diuiserũt ẽt signa ĩ tres ptes eq̄les alia manerie quã ĩuenies in libris astrologie. Et alij diuiserũt signũ ĩ .9. partes: ⁊ posuerũt ei nomẽ neubabar. Sȝ ptholo. tenet q̄ opiones iste nõ sũt libere nec vlla experiẽtia eas affirmat. ꝓpter hoc ĩ iudicijs suis oibꝰ eijcit ip̃as.

❡ Sȝ qm̃ istorũ modus ĩcõueniẽs ẽ: cũ postponendũ fore putamꝰ: aliũ v̓o modũ quẽ imitari debemꝰ: q̄ꝛ ꝯueniens est imitabimur.

❡ Et postq̃ȝ hec dicta firmitatẽ nõ hñt: nec opinionẽ nature sequũt̃ ab eis deuiare volumꝰ. Et ĩcipiemꝰ loqui aliam q̃ rõne cõuenit.

❡ Aspice q̃uo ptholo. te docet v̓ba dimittere q̃ nõ hñt firmitatẽ nec rẽ nãlẽ sequũt̃: ⁊ q̃uo adhereas v̓bis firmis seq̄ẽtibꝰ solũmõ viã nãe. In hoc .n. lucraberis getẽ ⁊ vitabis laborẽ ⁊ penam rei nõ proficibilis.

❡ In duodecimis igitur ⁊ terminis a duobꝰ pũctis eq̄noctialibꝰ ⁊ duobꝰ solstitialibꝰ ꝑut librorũ auctores explanauere ĩcipiemꝰ. ⁊ qm̃ nature vires earũq̧ similitudines ꝓprie dep̃hẽduntur: non nisi a duobꝰ pũctis eq̄noctialibꝰ ⁊ duobus solstitialibꝰ velut p̃diximis ĩceperũt: nec vllam aliunde ĩcipiẽdi habuere occasionẽ. Naȝ si aliõ ĩitiuȝ p̃ter hec reperiret̃ oporteret necio vt in eoꝝ natura ĩ istiꝰ sciẽtie ꝑfectione nil ꝑficere ꝯcedat̃: vel vt ĩ aliquo ꝓdesse ⁊ ꝯcedat̃ ⁊ obseruet̃: Quod si q̄s concesserit decipiet̃: eo q̄ circuli signoꝝ partes per quas he vires eueniunt non obseruauerit.

❡ Cõuenit .n. nos ĩcipere ĩ duodenarijs ⁊ terminis a q̃tuor punctis tropicoꝝ. nã illi q̄ ꝯpilarunt libros hꝰ artis: ita nos docuerũt. Ampliꝰ q̄ꝛ videmꝰ q̄ virtutes nature ⁊ acordamẽta sua incipiunt sicut mõstrauimꝰ ab istis quatuor pũctis ⁊ ab alio loco ĩcipe nõ est ratio aliqua: qm̃ si poneremꝰ aliõ p̃cipiũ: nisi istõ ꝯueniret nos dicere q̄ natura horũ punctoꝝ nõ ĩtrauerit ꝯplemẽtum huiꝰ artis vel q̄ dicamus q̄ cũ eis completur: ⁊ erraremus si incipemus ab alio loco.

❡ Ptholo. docet nos q̄ v̓tutes ad nos veniẽtes a stell̓ mutãtes quatuor elementa: mineras vegetabilia: ⁊ aialia hoc totũ operantur aere mediãte. ⁊ docet nos q̄ scire v̓tutem cuiuslibȝ eaꝝ ẽ accipe cõparationẽ eiꝰ a sole q̄ ĩ rebꝰ oibꝰ dñat̃ ⁊ vicit. et postq̃ȝ ita ẽ ꝯuenit nos scire v̓tutes graduũ suorũ ĩ cõꝑatõe eoꝝ ad pũctos q̃tuor tropicoꝝ. qm̃ hi pũcti ꝓprie notiores ⁊ manifestiores sũt ĩter nos q̃ȝ ceteri: q̄ꝛ sol q̄ ẽ res q̃ scimꝰ oĩa q̃ sunt in celo: qñ ꝑuenit ad vnũ horũ pũcto ꝝ quatuor mutat̃ tp̃s de vno statu ĩ aliũ. Et ꝓpter h̃ dixit ptholo. q̄ accipiẽti h̃ ab aliquo loco nisi ab istis punctis .4. ꝯuenit vt dicat q̄ nã eoꝝ nõ ẽ res q̃ hẽat hãc arteȝ ĩtrare: ⁊ qui ĩcepit ab alio loco errabit. Cũ hoc .n. loco docet nos q̃uo sciamꝰ virtutẽ cuiuslibet gradus signoꝝ accipiẽdo eos ĩ ꝯparatõe hoꝝ quatuor pũctoꝝ: sic̃ scimus virtutẽ stellaꝝ ĩ ꝯparatõe solis. Et qñ hoc sciuerimꝰ eos poterimus bñ ordinare hoc nũero q̄ ei q̄ fuerit maioris cõcordie dabimus vim domus. ⁊ postmodũ eã subsequenti: dabimus vim triplicitatis ⁊ postmostñ exaltatõis. ⁊ sic ĩ terminis duodenarijs ⁊ alijs dignitatibꝰ. Nã ꝑ hoc dedit no

de facieb[us] 7 durugen

facies in signis — Alkindus

dorongen in domibus

bis viā ptbole. q̄ sciamus ꝓ certo v̄tutē cuiuslibꝫ gradus signoꝝ: ⁊ cuiusmodi ꝯcordātiā bꝫ cū quolibꝫ plāeta. Hec est opinio ptbolemei q̄ ꝯcordat cū pħis: qꝛ semꝑ dꝫ bō ab scōditū ꝑ manifestius demōstrare. Nos āt inuenimus alios q diuiserūt signa ꝑ gradus masculinos ⁊ femininos: ⁊ hoꝝ fuerūt q secuti fuerūt regulā duodenarioꝝ: ⁊ posuerūt duos primos gradus ⁊ mediū signi masculini in masculios ⁊ alios duos ⁊ mediū femininos: ⁊ ita vsqꝫ ī finem signi. Et alij dixerūt dictū qd̄ nullā sequebat̄ regulā isto mō.

Aries	Mascu	8	Femi	1	Mas	6	Femi	7	Mas	8		
Taur⁹	Femini	5	Mas	6	Femi	6	Mas	4	Femi	3	Mas	6
Gemi.	Femini	6	Mas	11	Femi	6	Mas	4	Femi	3		
Cancer	Mascu	5	Femi	6	Mas	2	Femi	2	Mas	11	Femi	4
Leo	Mascu	5	Femi	3	Mas	7	Femi	8	Mas	7		
Uirgo	Femini	8	Mas	4	Femi	8	Mas	10				
Libra	Mascu	5	Femi	5	Mas	11	Femi	7	Mas	2		
Scor.	Mascu	4	Femi	6	Mas	4	Femi	5	Mas	8	Femi	3
Sagi.	Mascu	2	Femi	3	Mas	7	Femi	12	Mas	6		
Capri.	Mascu	11	Femi	8	Mas	11						
Aq̄ri.	Mascu	5	Femi	7	Mas	6	Femi	7	Mas	5		
Pisces	Mascu	10	Femi	10	Mas	3	Femi	5	Mas	2		

Et fuerūt aliq q posuerūt ī signis gradus augentes ⁊ minuētes fortunā: qd̄ tibi scribā vt huius ītelligas rōnem et alioꝝ que dixit. tñ si ꝑ hoc volueris oꝑari ⁊ regere: ꝑus te scire ꝯuenit qd̄ ē res q̄ nō bꝫ rōnē nec ꝓbatōeꝫ vñ īspicias ⁊ si cōcordauerit cū eo qd̄ dixit ptbole. oꝑare ꝑ illō: et si nō cōcordauerit nō īspicias ī eo: excepto si fueris id expertus: tūc enī ꝯmisceb̄ significationē suā cū eo qd̄ dixit ptbo. sciēdo semꝑ ꝙ hec significatio graduūꝫ debilior ē q̄ꝫ significatio planetaꝝ ⁊ radioꝝ suorū. hi v̄o sūt gradus augētes fortunam. Ego tamē sic dico ꝙ te scire ꝯuenit ꝙ gradus augētes fortunā sūt gradus exaltatōis solis ⁊ planetaꝝ fortunarū: sic. 19. grad⁹ arietis. 3. tauri. 15. cācri. 27. pisciū. silr̄ sūt illi ī qbus adiūgūt̄ termini fortunaꝝ. sicut. 13. sagit. ⁊. 13. piscium. Et sūt ēt gradus terminoꝝ fortūaꝝ: et gradus ī qbus sūt stelle fixe de natura fortunaꝝ. et ecōuerso gradus in qbus sunt stelle de natura infortunarum.

Aries	19				Libra	3	5	21	
Taur⁹	3				Scorpi	7	13	20	
Gemi	11				Sagit	13			
Cācer	3	15			Capri	12	13	14	20
Leo	3	5	7	17	Aquari	7	16	17	20
Uirgo	3	13	20		Pisc	13	27		

Astrologi igr̄ ceteꝝ multū locuti fuerunt d̄ gradibus ⁊ diuiserūt eos ī lucētes lubricos et fumosos. ⁊ sūt ex eis azemena: et ex eis putei: et locuti fuerūt de alijs multis: sicut inuenies ꝑ libros astronomie: Et si hoc īuenerūt experientia bonū ē qd̄ opereris ꝑ hoc. Et si forsitā eis accidit ꝙ aliqs planeta vel stella fuerit in gradu vel ei⁹ radius: et fecit fortunā: crediderūt ꝙ gradus hoc fecerit. et si qd ita cōuenit vt te mutes de vno gradu ī alium. et hic finem imponimus mō huic nostre rationi.

In almugea. i. ī visionē adiuicē facie ad faciē: ⁊ ī alchiara. i. splēdore: ⁊ ī his silib⁹. Ca. XXIII

Dixit Haly.

Postquam docuit nos v̄tutē stellaꝝ et signoꝝ docet hic nos qūo fortificāt̄ et debilitantur planete. Qꝛ aūt dixit et alijs rebus talibus. vult dicere ꝓpter donū v̄tutis quā vnus planeta dat alij.

Rraticarū qdem stellaꝝ silitudies signis sunt velut p̄dixim⁹. Itē ꝙ planete ꝓprie hēant almugeaꝫ silr̄ ostēditur cum eoꝝ vnusqsqꝫ aliquā ī figura cū sole vl' luna societatē habuerit: modo q d̄r almugea: hoc ē vt sit iter vnū quēqꝫ ⁊ solē ac lunā ex lōgitudie: q̄ꝫtū ē iter ipi⁹ domum ⁊ domum solis: aut lūe ex lōgitudie: veluti si ven⁹ eēt ī sextili aspectu alterius lumiaris: ita ꝙ a sole occidētalis vl' a lūa foret oriētalis: eēt tūc in almugea. hē ergo mod⁹ almugea vniuscuiusqꝫ pl'taꝝ cū lūinarib⁹.

Silr̄ dicūt ꝙ pl'e hn̄t eēntiaꝫ de facie ī faciē ꝓpriā ꝓpter ꝑticipatiōeꝫ figure quā hn̄t cū sole vl' luna hoc mō ita ꝙ sit iter quēcūqꝫ eoꝝ qualiscūqꝫ sit ⁊ solē et lunā tāta lōgitudo q̄ꝫta ē iter domū suā et domū solis vl' lune: verbi gratia. ꝙ ven⁹ sit ī sextili vni⁹ lūinarij. tamē ꝯuenit ꝙ sit occidētalis a sole et oriētalis a luna: et hoc mō erit stat⁹ d̄ facie ī faciē cuiuslibꝫ planetarum cum duob⁹ luminaribus.

Hanc vim lucrant̄ planete ꝑꝑ participatōeꝫ quā habent domus eoꝝ cū domibus duoꝝ lūinariū: qꝛ qlibet planeta erraticoꝝ hꝫ duos domus ꝓpter ꝑticipatiōem quā hꝫ qlibet eoꝝ cū nā luminariū: et illi q hn̄t domos suas cuꝫ duabus domibus lūinariū. et ꝓpter hoc ꝯuenit ꝙ habeāt vim maiorē: qñ. s. erit iter aliquē eorū et aliqd̄ luminariū tāta lōgitudo quāta ē iter domū suā ⁊ domū luminaris: ī medietate cuius ē domus ipa. v̄bi grā. ꝙ mercuri⁹ sit ī. 2. signo a sole: et ī. 12. a luna: et venus ī 3° a sole et ī 11° a luna. et mars ī 4° a sole: et. 10. a luna. et iuppiter ī 5° a sole: et 9° a luna. ⁊ saturnus ī 6° a sole: et 8° a luna. Nā cū tali quale hoc ē lucratur pl'a vim sic magnā ac si eēt ī domo sua ꝓpter ꝑticipationē quā habēt sue domus cū domibus luminariū.

Hoc aūt seq̄t̄ alchinara q̄ fit cum fuerit in sua haiꝫ ⁊ in eius simili ex locis sibi ꝯueniētib⁹.

Luminare tamē dicit̄ isto mō qñ fuerit in suo haiꝫ aut in loco habente concordantiam cum eodeꝫ.

Haiꝫ ē qd̄ planeta masculus de die sit suꝑ terram ī signo masculino: ⁊ de nocte sub terra: et planeta feminin⁹ ī signo feminino de nocte suꝑ terrā: et de die sub terra. Et id qd̄ ē: haiꝫ simile est qd̄ sit planeta masculinus ī signo masculīo ⁊ planeta femininus ī signo feminino. et ꝙ planeta diurnus sit ī die suꝑ terrā: et nocturnus de nocte suꝑ terram. hoc. n. est in quo astrologoꝝ coītas cōcordauit. Et ptbol. dicit eē haiꝫ qñ planeta ē ī loco ꝯueniēte sibi: et cū quo hꝫ ꝯcordātiā. et dedit ꝙ illi q sūt ī angulis vel' succedētibus sūt aduenientes. et q ī cadentibus sūt retrocedentes. ⁊ hic acceperunt ductoriā planetaꝝ. et hoc est ꝙ sit planeta ī suo haiꝫ ī aliquo angulo solis de die lune vero de nocte. et dicūt planetam exaltatū super alium planetam quando est dexter

ab eo. ita q̄ sit respectu alterius super terram.

¶ Cūq̄ʒ duas vl' plures auctoritates aliqs eorū habuerit: i loco sui gaudij ꝛ honoris eē dr̄. Eoꝝ qʒ vires tūc augmētant᷑: eo q̄ signis i qb⁹ sūt assimilant᷑ q̄ vires eoꝝ adiuuant. Dn̄r ēt gaudere cum signis i qbus fuerint predicto mō non assimilantur: sed planete que fuerint t ex eorūʒ haiʒ ipsorum locis assimilantur: que sīlitudo lʒ remotissima sit: est tamen aliqua.

¶ Et qn̄ accidit q̄ aliquis pl'a hēat i aliquo loco duas dignitates vl' pl'es: dn̄t q̄ ē i loco sui gaudij. ꝛ honoris: tunc crescit ei⁹ virt⁹ i opando pp̄ sīlitudinē quā hʒ signū i quo ē cū eo: ꝛ pp̄ cōcordantiam quā hʒ cuʒ sui natura ꝛ auxilio qd̄ sibi dat. ꝛ dn̄t q̄ pl'ta gaudet q̄uis nō cōcordet cuʒ signo i quo existit pp̄ ꝯcordātiā quā dixim⁹. nā cōcordant loca cū pl'tis q sūt d̄ suo haiʒ: ꝛ hec pticipatio est alonge. tamen participatio est: ꝛ propterea vim lucrantur.

¶ Ptholemeus noīat i hoc loco status planetaꝝ respectu vni⁹ ad aliū. ꝛ dicit q̄ planete gaudēt ꝛ fortificāt᷑ cū habuerit pticipationem vni⁹. s. cū alio q secū ꝯcordet concordia naturali vel accidētali: q̄uis planeta nō sit p se i signo conueniēti sibi ꝛ eꝯ. nā tūc minuit᷑ d̄ statu suo planeta ꝛ debilitat᷑ quādo pticipationē hūerit cū alio planeta sibi ꝯtrario: p accidens vel p nām. hi vero status ſʒ q̄ multi sapiētū dixerūt sūt vndecim modi cōpleti: qm̄ oēs alij status ad hos vndeci referūtur: ꝛ hn̄t vnā ad quā reuertunt᷑ radicē. hoc eni est q̄ planeta leuis sp̄ vi suā exhibet pōderoso: excepto si leuis tot hūerit dignitates i signo i quo exiuit. q̄t i virtute supēt pōderosū. ¶ Daꝝ p̄mus modus ē dare vim. Et ħ quādo pl'ta ē in aliqua suaꝝ dignitatū applicās alij habēti vim eo maiorē: tūc eni dicūt q̄ vim suā dedit. ¶ Scdʒ dicunt dare nām. ꝛ hoc ē quādo planeta applicat alteri q sit dn̄s dom⁹ i qua existit aut triplicitatis vl' dignitatis. ¶ 3m dn̄t 2as dare nās. ꝛ hoc quādo duo planete met applicant: et est vterq̄ eorum i aliqua dignitate ipsius. ¶ 4m dicunt lucē. ꝛ hoc ē duob⁹ modis. vn⁹ quando planeta separat᷑ ab aspectu vnius: applicās aspectui alterius: tūc. n. trāsfert naturā p̄mi ad 2m. Alius ē q̄ vn⁹ planeta applicet alteri: tūc eni scd̄s trāsfert nām primi ad alterū tertiū: q̄q̄ nō applicet ei primus. ¶ 5m dicūt lucē reddere: ꝛ ē hoc duob⁹ modis. vnus ē: q̄z duo pl'te applicent vni ꝛ ipi nō se videāt inter se hūc. n. receptorē dicūt q̄ lucē vnius reducit ad lucē alteri⁹. Alius est q̄ vnus planeta applicʒ duobus vl' plib⁹: ꝛ isti plāete nō se aspiciāt: vnus. s. aliū: applicās eni eis reducit lucē vnius ad aliū. Et si planeta q lucē colligit aliorum aliquē locū aspexerit firmamēti: dicūt q̄ planeta ipe reducit lucē aliarū ad locū ipm̄. Postmodū cū acciderit: vt planete q habēt iter se cōcordātiā nālem vel accidentalē siue ꝓpter aliquā ipsaꝝ p̄dictaꝝ dignitatū: sicut ē domus aut exaltatio: vel triplicitas: aut terminus: vel haiʒ: aut gaudium. habeāt iter se harū p̄dictaꝝ: habēt vim ꝛ posse maius i ope. ¶ 6m dn̄t ꝓhibere lucē. ꝛ ħ ē duob⁹ modis. vn⁹ ē i cōiūctione: ita q̄ tres pl'e sint i vno signo in diuersis gradib⁹ ꝛ i plib⁹ gradib⁹ pōderosus. nā ille d̄ me⁹ ꝓhibʒ ne p̄m⁹ applicʒ pōderoso dōec eū trāsiuerit ꝛ si ille q fuerit i min⁹ gradibus pōderoso fuerit ꝯcordatus ē malū. ꝛ si discordatus ꝛ ille de me⁹ accordat⁹. ē melius. Ali⁹ ē: q̄z duo pl'e sint i vno signo: ꝛ leuior pōderosiori applicet: ꝛ alter planeta eidem applicet pōderoso p aspectū. nā ille q ē cū pōderoso in vno signo ꝓhibet ne ille q eū aspicit, sibi applicet si gradus fuerint equales. tamē si ille de aspectu i gradibus fuerit vitinioribus pōderoso applicatio sua erit ꝛ nō alterius. ¶ 7m est reddere v̄tutem. ꝛ hoc ē qd̄ planeta applicet pl'e retrogrado aut ꝯbusto. nā ille retrogradus vl' combustus vim reddit ei q sibi applicat. tamē si ambo fuerit i angulis vel succedētibus: vl' leuis, in angulo fuerit: redditio ipsa erit cū ꝓficuo. sed si planeta leuis cadēs fuerit ꝛ in angulo ponderosus vel ambo sint cadētes: redditio erit cū damno. ¶ 8⁹ dicitur trāsitus. ꝛ hoc ē quādo pl'ta vadit vt applicet alij. ꝛ anteq̄ eū attingit exit de signo illo et trāsit ad aliud: et venit, alter planeta paucoꝝ graduū q signū ipm̄ aspicit ꝛ planete applicat pōderoso applicatōe tali qualis prima. ¶ 9⁹ āt cespitatio. ꝛ hoc ē quādo planeta vult applicare alij. ꝛ an̄q̄ ei applicet fit retrogradus: et destruitur applicatio ipsa.

¶ Decimus dr̄ disturbatio. ꝛ hoc ē quādo planeta leuis est ml'toꝝ graduum: et alter planeta pōderosior ē paucorum graduum: et alter leuior p̄mo vl't applicare pōderoso: ꝛ anteq̄ sibi applicʒ fit retrogradus p̄mus leuis graduū ml'torum et applicat pōderoso: et eū retrogradando ptransit: et applicat ei qui leuior erat eo. ¶ Undecimus est abscissio luminis. et hoc est quando planeta vadit vt applicet alteri: ꝛ est alter planeta i scd̄o signo a signo pōderoso: et anteq̄ sibi applicet fit retrogradus pl'a q est i scd̄o signo: ꝛ iungitur cū pōderoso: ꝛ abscidit lumē primi leuis. Sil'r quando planeta vadit vt applicet alteri: et ille alter vadit vt applicet alteri pōderosiori eo. et an̄q̄ leuis applicet mediāo applicat medianus alteri pōderosiori eo: et sic abscidit᷑ lumē medij ad leuem. per hanc enim regulam scies status planetarum vnius. s. cum alio.

¶ Cūq̄ʒ i locis extraneis. s. i haiʒ suis haiʒ ꝯtrarijs inueniūt᷑: eoꝝ vires ꝓprie valde decrescūt: ꝛ tunc sunt eoꝝ cōplexiōes signorūʒ i q̄bus fuerit ꝯplexiōi ꝯtrarie. Quapp̄ fiet ex hoc opus ex duabus naturis collectum.

¶ Et si fuerit iuenti i locis peregrinis i haiʒ ꝯtrario suo: debilitat᷑ ml'tuʒ virt⁹ eoꝝ et fit sua complexio ꝯtraria cōplexiōi signoꝝ i qbus morāt᷑ ꝛ op⁹ ꝯpositū opant᷑ duab⁹ naturis diuersis.

¶ Uirtutes planetarū debilitant᷑ cū i locis fuerint peregrinis cum qbus non habeāt concordātiam p essentiaʒ nec p accidēs. ꝛ quādo ita sunt opus suuʒ imitatur nāle: ꝛ fit cōpositū ſm cōmixtionē v̄tutū: ꝛ hoc idem ē iter planetas. s. vnum ꝛ alium. nā planete habent loca in quibus fortificātur ꝛ in qbus debilitantur: et in quibus sunt fortunati. Loca eni i qbus fortificātur: sūt quādo sūt septētrionales: aut ad suos angulos ascēdentes vel exeuntes de sub radijs solis: aut quādo sepatantur ab infortuna ꝛ applicantur fortune: vel q̄ sint i angulis aut i succedētibus: vl' q̄ sint tres superiores orientales a sole: et venus ꝛ mercurius occidētales: aut q̄ masculi sint in quartis masculinis: et feminini in quartis femininis: aut q̄ sint festini motus et aucti lumie aut numero: aut q̄ sint in aliqua dignitatum suarum vel i suo gaudio: aut in ariete vl' in tauro: siue cum capite draconis: aut in dobus gradibus qui dicti sunt fortune: vel q̄ se aspiciant cum fortunis aut q̄ sint i gradib⁹ lucidis: vel q̄ separent᷑ a fortuna ꝛ applicent fortune. aut q̄ sint in bono aspectu solis vel lune. ea existente fortunata. loca vero i qbus debilitantur sunt cōtraria eis i qbus fortunantur. vbi gr̄a. q̄ sint intrātes sub radijs solis vl' iuncti cū infortunis: aut i malo statu eaꝝ: vel q̄ separent᷑ a fortuna et applicēt infortune: aut q̄ sint i opposito dignitatū suarū vel q̄ sint in via cōbusta. et hoc est a. 19. gradu libre: vsq̄ʒ ad tertium gradum scorpionis: aut q̄ sint cū cauda dracōis aut silib⁹

¶ Uolumus at loq̄ de capite draconis ⁊ cauda: huc usq̄ nō accidit nobis loq̄ de hoc. Dico q̄ planete fortificant̄ quando sūt ī septētriōe: et debilitant̄ cū sūt ī meridie. sapientes antiq̄ posuerūt nouē pūctis ī qb⁹ īcidūt̄ circli pl'taꝝ cū circlo sol' caput ⁊ cauda. capita sūt pūcti ī q̄bꝯ discedūt pl'e a circlo sol' et vadūt versus septentrionē. ⁊ caude sūt pūcti ī q̄bꝯ discedūt ⁊ vadūt v̄sus meridiē. Et q̄ luna ē manifestioris opis ⁊ enim circulus inclinat̄ ad pūctū ī quo īcidit̄ cū circulo solis: qualibꝫ die mutat̄: ꝯuenit vt ei⁹ caput ⁊ cauda op⁹ habeāt manifesti⁹ q̄ȝ sit illud alioꝝ pl'taꝝ. et pp̄ hoc dixerūt q̄ caput hꝫ vī siue nāꝫ augēdi. q̄m auget planete vī maiorem: ⁊ cauda hꝫ minuēdi nām: q̄ planete fiūt mīoris virtutis qn̄ descēdūt versus meridiem. Et aliq̄ dixerunt q̄ caput hꝫ nām fortune: et cauda infortune: et in alio gdē toto quod diximus scita est ratio ꝓpter quā est.

¶ In alictisal. i. cōtinuatōe ⁊ alnisigref. i. separatiōe: ⁊ in alijs fortitudinibus. XXIIII.

Hiius capl'i gn̄ale est verbū: q̄ pl'e q̄ p̄cedūt ⁊ q̄ aliorū petūt cōiūctionē sint ī coꝝ alictisal: nisi grādis sit īter eos lōgitudo q̄ duab⁹ medietatib⁹ corpoꝝ duoꝝ pl'taꝝ maior existat si fuerit alictisal ex cōiunctione vel ex dictarum figurarum aliqua.

¶ Ea q̄ capl'o isto cōueniūt nos dicere: sūt: q̄ cū pl'te vadūt vt alijs appropinquēt dr̄ applicatio eorū: nisi ab eis multū fuerit elōgati trāseundo medietatē corporū duoꝝ pl'taꝝ siue sit applicatio corꝑalis siue per figurā aliaꝝ p̄dictaꝝ.

¶ Planeta leuis est q̄ applicat ⁊ vī donat. et pōderosus ille q̄ vim recipit: et applicatio erit qn̄ erit īter eos minus medietate corpoꝝ suorum leui ad pōderosū eūte. ⁊ cū secum equalis fuerit ī gradibus et minutis applicatio ē ꝯpleta: ⁊ cū ī pl'ib⁹ gradibus fuerit ē separat⁹ ab eo. Hec v̄o sūt planetarū cōpora: sol. 15. gradus an̄ ⁊. 15. retro. luna. 12. an̄: ⁊. 12. retro. saturn⁹ ⁊ iuppiter. 9. ante ⁊. 9. retro. mars. 8. ante ⁊. 8. retro. venus et mercuri⁹ vterq̄ȝ. 7. ante ⁊. 7. retro. Hec .n. est opinio vniuersitatis astrologoꝝ. Ptho. tamen tenet q̄ sit alio mō ꝭm q̄ ī verbis suis apparet. nā tenet q̄ totū corpus solis āte et retro sit. 17. gra. ⁊ lūe. 12. et medi⁹ ⁊ saturni. 10. et iouis. 12. martis. 7. ⁊ medi⁹. venc. 8. merc. 7. Et tꝫ q̄ qn̄ fuerit īter vnū planetā et aliū siue ꝑ corporalē ꝯiunctionē siue per aspectū q̄ȝtū est medietas sui corporis q̄ applicet ei. figure nanq̄ȝ quas dixit sūt q̄tuor aspectus: et q̄ sint a quatuor punctis tropicoꝝ equaliter elōgati.

¶ Propter qd̄ vtile ē in ictisal cōiūctōis eorū latitudinem cōsiderare. Sil'r ēt valet in alnisigref cōiunctionis coꝝ latitudinē cōsiderare.

¶ Et ꝓpter hoc magnū ē ꝓficuū ī applicatione coniunctionali latitudinem aspicere planetarū et similiter in separatione coniunctōis.

¶ Cōuenit vt in ꝯiūctione aspiciat̄ ad planetas se cōiungētes. et si fuerit ī latitudīe vni⁹ medietas suorū corporū erit applicatio: et si magis non erit.

¶ In alictisal aūt ceteraꝝ figuraꝝ h̄ obseruat̄ superuacaneuꝫ ē: eo q̄ oēs coꝝ radij vsq̄ȝ ad terre dimidiū semper extenduntur: ibiq̄ꝫ ex omni parte coniunguntur.

¶ In alijs vero applicatōibus q̄ sūt per figuras quas diximus īspicere latitudinē superfluitas ē q̄m oēs sui radij applicant semper admodū terre: ⁊ ab omnibus partibus cōiunguntur.

¶ Inspicē latitudines planetaꝝ: qn̄. s. vnus applicat alij ꝑ figuras p̄dictas: res est q̄ nō ꝓficit. et hoc manifestū ē: q̄m v̄tutes applicāt ꝑ rectas lieas a q̄libet ꝑte terre: ⁊ ibi cōiungunt̄: et fit vna cōmixtio diuersa ꝑ se cuiuslibet eorum. Et ptbole. ponit quēlibet punctum terre ꝭm: terram totā: q̄m tota terra ē ꝭꝫ punctū respectu spherarū planetaꝝ. nā hec est opinio ptholemei.

¶ Manifestuꝫ ē ēt ex premissis q̄ oīuꝫ planetarum vires inuestigāde sunt ex eoꝝ naturis proprijs ⁊ ex signis: nec nō ex figuris quas hn̄t ī collatiōe solis: āguli quoq̄ꝫ ꝭꝫ hoꝝ oīum p̄dictum moduꝫ. In hoꝝ āt viriū q̄ȝtitate scire debemus q̄ cuꝫ fuerit oriētales ⁊ eoꝝ motus ꝓprius augmentabit̄: erunt q̄ȝ fortes esse poterunt. Cunq̄ꝫ minuet̄ eoꝝ motus occidētalesq̄ȝ fuerit: erunt debiles q̄ȝtum esse quibunt.

¶ De leui scire possum⁹ per ea q̄ dixim⁹ ī hoc libro: q̄ nos īspicere cōuenit ad pl'aꝝ virtuteꝫ nature ꝓprie ac signoruꝫ ī q̄bus morāt̄: ac figurarum q̄s hn̄t respectu solis: et anguloꝝ ꝭm q̄ locuti sumus ī oīb⁹ reb⁹ istis. ⁊ cōuenit vt sciam⁹ q̄ȝtitatē sue virtutis: qn̄ fuerit oriētales ⁊ aucti ī motu ꝓprio. nā tūc erunt maioris virtutis q̄ȝ eē possint. ⁊ quando fuerit minuti motu ⁊ occidētales erunt debilioris virrutis.

¶ Si ante patefactū ē nobis ven⁹ ⁊ mercuri⁹ cum fuerint occidentales ⁊ aucti motu sūt fortiores q̄ȝ cū oriētales fuerint aucti motu. Ptho. āt tꝫ q̄ oēs pl'e sunt maioris v̄tutis qn̄ sūt oriētales: q̄ȝ qn̄ sūt occdiētales: q̄m ei⁹ v̄t⁹ sup terraꝫ apparet anteq̄ȝ virtus solis. vl'r aūt dico q̄ status planetarum respectu solis sūt isti. saturnus: iuppiter: mars qn̄ exeunt de sub radijs sūt oriētales aucti v̄tute donec elōgātur a sole. 30. gradus. et postea sūt oriētales v̄tute ꝯpleti donec ꝑueniūt ad gradus. 60. postmodū sūt oriētales eūtes debilitando se donec sūt ī statōe p̄ma retrogadari volētes ⁊ durabūt oriētales debiles donec sint ī opposito solis: postmodum redibūt eē oriētales retrogradi aucti virtute donec sint directi q̄ erūt occidentales cōpleti v̄tute donec erūt ī sextili solis. postea durabūt occidētales eūtes debilitādo se donec erūt circa solē. 30. gradus. postmodū erūt occidētales debilitate ꝯpleti donec erūt ꝯbusti. Uenus ⁊ mercurius postq̄ȝ separāt̄ a sole et sūt retrogradi dicūt̄ oriētales debiles donec elōgantur a sole. 7. grad⁹ et mediū. ⁊ postea erūt oriētales aucti v̄tute dōec sint directi. postmodū erūt oriētales v̄tute cōpleti donec intrēt sub radijs. et quādo ingrediunt̄ sub radijs erūt oriētales debiles donec sint ī vno pūcto cū sole. et quādo sūt ī vno minuto seu pūcto cū sole: vl' q̄ sit īter eos minus. 16. minutis dr̄ ꝫanū. Et ꝭꝫ hāc regulā ī oībus alijs te īspicere oꝫ. nā hoc totū ē ꝭm opionē cōitatis astrologoꝝ. Et tu hoc adiūgas ei qd̄ dicit ptho. et iudica ꝭꝫ sensū tuū. postmodū erūt occidētales d̄biles donec elōgant̄ a sole. 7. gra. et dimidiū. postea erūt occidētales fortes donec retrogradent̄: ⁊ tūc erūt occidētales d̄biles: et dicit̄ planeta qn̄ exit de sub radijs: et alij nō applicꝫ q̄ ē ī luce sua: et dicit̄ pl'a q̄ sit lōgiquus ab applicatiōe qn̄ alij nō applicat exn̄ti ī illo signo dōec trāseat duos terminos: et dr̄ planeta q̄ ē siluester qn̄ ī toto ip̄o signo alij

fortitudo planetarum in epiciclis

nō applicat:et cū planeta sub radijs īgreditur dicit̄ cōbu stus donec exeat ꝺ sub radijs.

¶ Idē ēt eis ꝯtigit ſm suoꝝ orizōtiū qualitatē. Nā cū i celi medio fuerit vl̄ cū ad celi medium ascēderit:erūt fortissimi:gradati āt a fortitudie declināt ſm eoꝝ a celi medio remotionē. Cū.n. i ipo oriētali pūcto orizōtis extiterit non erūt ita fortes:i occidentali vero minus.

¶ Dicemꝰ ēt q̄ñ sūt valde fortes.hoc ē q̄ñ sūt in io.vel.ii. Et seq̄t hoc i virtute q̄ñ sūt i ipa orizōta ꝛ maxime in orientali.

¶ Uult dicere ꝙ q̄ñ sūt i ascēdēte aut occidēte:vl̄ i.ii. ꝙ se quūt̄ eos q sūt i.io.ṽtute.ꝛ magis ille q ē i ascēdēte q̄ꝫ q est i occidēte.sic ille q i.io.ē maioris ṽtutis q̄ꝫ q ē in.ii.

¶ Et cū sub terra fuerint i oppositione medij ce li:vel inter occidētē ꝛ angulū terre:minus ad huc fortes existent.

¶ Silr̄ q̄ñ fuerit i opposito medij celi sub terra aut iter occidēs ꝛ oppositū medij celi.

¶ Uult dicere ꝺ 4ª ꝛ 5ª.ꝛ ꝙ ṽtus.4.vim seq̄tur occidētis: ꝛ ṽtus.5.sequitur vim.4.

¶ Silr̄ ēt fortes eē dicūt̄ cū nō ex hac sed ex alia figura aliquā hūerint cū ascēdēte societatē. Cū āt istoꝝ nil fuerit debiles erūt ꝛ nullā fortitudinē habere putabunt̄.

¶ Silr̄ q̄ñ hūerint ꝑticipationē i figura cū ascendente i alia manerie.ꝛ q̄ñ nō fuerint in aliq̄bus horū statuum sūt debiles ꝛ virtutē nō habēt.

¶ Uult dicere ꝙ q̄ñ fuerit i 9ª aut i 3ª vl̄ elōgati a duobus pūctis eq̄noctij tātū q̄ꝫtū ē elōgatū ascēsus ꝭ mō vi habebūt.ꝛ si nō fuerit i aliquo p̄dictoꝝ modoꝝ sūt debiles nec vi hñt.tu āt ispicias ꝑtē quā hꝫ q̄lꝫ i ṽtute.ꝛ misceas ac iudices ſm illō. Hic ꝑficit̄ p̄ma ps libri ptholemei.cum tertio tractatu glose Haly heben rodan.

¶ Tractatus primꝰ glose Haly super primo tractatu secūdi libri quadripartiti ptholemei. Dixit haly.

In primis tractatibꝰ nr̄is mōstrauimꝰ ꝑ dcā ptho. ꝙ rōnabil̄r ꝯuenit vt hō i hac arte confidat.ꝛ ꝓbatio cū rōne ꝯcordat.ꝛ mōstrauimꝰ q̄ꝫtū ē ꝓficuū qd̄ hō pt ꝺ hac arte hr̄e.ꝛ ꝙ artiū nl̄la ē i q̄ maiꝰ sit ꝓficuū. ꝑ ꝑparādo corpꝰ ꝛ aiam q̄ꝫ ista. Et q̄cq̄d dixit ptho. ꝺ radicibꝰ ꝛ regulis de ṽbo ad ṽbū glosamꝰ. Et nūc volumꝰ incipere ad glosandū regulas q̄bꝰ hō pt scire accidētia oīa ꝯtingētia i hoc mūdo:icipiētes p̄mitꝰ noīare regulas q̄bus hō scire pōt accñtia magna:ꝑut sūt regnatꝰ:secte:ꝑlia magna:caristia:ꝛ res oēs cōp̄hendētes gentē vnā vl̄ plr̄es. Nā sunt regl̄e q̄bꝰ ptho.locutus ē i hac ꝑte 2ª. Et q2 maior ṽtus minorē supat:ꝛ gnāle ꝯp̄hēdit ꝑticl̄are.p̊ locutus ē ꝺ magnis accidētibus an̄q̄ꝫ de natiuitatibus.ꝛ ſm hoc dicit hermes i lib.accñtiū ꝙ q āno nascit̄ fortūato magnā hꝫ i fortuna partē.ꝛ hoc affirmat id qd̄ dixit:ꝙ si luna ꝛ mercurius dānati fuerit i reuolutōe āni:mūdani q nascēt̄ ipo āno:erunt ꝑ maiori ꝑte nescij:nisi i eoꝝ natiuitatibus ṽtus sic magna fuerit:q̄ vicere possit huius reuolutōis significationem. Et postq̄ꝫ ptho.vir bonꝰ ꝛ ꝑfectꝰ:ac hermes i hoc sūt ꝯcordes ꝯueīt vnicuiq̄ꝫ volēti loq ꝺ natiuitatibꝰ vt ꝺ gnālibꝰ.p̊ loq̄t̄.

¶ Incipit subsequenter tracratus secūdus iibri q̄driꝑtiti i quo sunt.xiij.capitula. In gnāli diuisione huius scientie. Cap. I.

Oꝝ itaq̄ꝫ i q̄bꝰ p̄mittēda sustētant̄ ꝛ q̄bꝰ i inq̄sitiōe ꝓnosticandi ꝑticularia vti oꝫ:ea q̄ q gnāl̄r a nobis p̄missa sunt satis sufficiūt.

¶ Bene sufficit nob id qd̄ vl̄r locuti sumꝰ sup his i q̄bꝰ dꝫ inspicere i mō ꝓpositi gnālis pro particularibus huius artis.

¶ Uult dicere ꝙ ea q̄ dixit i pª ꝑte sūt generalia oībus partibus huius artis.ꝛ dicit ꝓ his q̄ sunt in hac arte res particulares:q2 de ipsis partibus ars tota componitur.

¶ Nunc āt velut ꝯñs ē sermō ꝑticlarium q̄ hoc mō ꝓnosticādi dep̄rehēdant̄: post p̄dca subiūgatur i quo directum tramitē rebusq̄ꝫ naturalibus conuenietem exequemur.

¶ Et volumꝰ nūc adiūgere i hoc sequēdo id qd̄ diximꝰ loq ꝺ ꝑticularibꝰ q̄ ꝓñt attigi de hac manerie ꝓnosticatōis semꝑ imitādo viam que pertinet ad rem nature.

¶ Uult dicere ꝙ applicabit ꝑticularia huiꝰ artis cū vl̄ibus q̄ i p̄ma ꝑte narrauit.ꝛ id qd̄ dixit hac manerie ꝓnosticationum:est vt diuidat ꝓnosticatōes hꝰ artis a ꝓnosticatiōibus phyce augurijs ꝛ sil̄ibus. Qd̄ āt dixit imitādo viā que ꝑtinet ad nāꝫ:dixit:eo ꝙ oīa ꝺ q̄bus loq̄t̄ i ꝭ lib.sūt ſꝫ nāꝫ: verbi gr̄a postq̄ꝫ ꝯpl̄o martis oꝑatur calorē:ꝛ calor oꝑatur rē talē:ꝛ talē oꝑat̄ mars:ꝛ sic res vna aliā ꝯtinuate subseq̄tur.ita ꝙ res posterior reuertitur ad opus martis ꝑꝑ calorem:ꝛ sic res alie de medio opus martis sequuntur.

¶ Dicemꝰ ḡ ꝙ q2 stellarū pronosticatio i duo diuiditur:q̄ sūt maiores ꝛ potiores eiꝰ ꝑtes:q̄ruꝫ p2ia ꝛ q̄ ē vl̄is illa ps ē q̄ scit̄ q̄d i regiōibꝰ ac terris futurū sit vocat̄q̄ꝫ ps vl̄is. Scd̄a vero ps q̄ p̄dicta minꝰ ē vl̄is ē illa q̄ q̇d vnicuiq̄ꝫ futuꝝ sit dep̄hēdit̄:noiaturq̄ꝫ natiuitatū scia:vl̄eꝫ ꝑtē p̄mittēdā dignū fore putaui. eo ꝙ hec vl̄is alteratur occasionibus:que particulariū fortiores ꝛ maiores esse dicuntur.

¶ Et dicemꝰ ita ꝙ postq̄ꝫ ꝓnosticatōes astronomie diuidūt̄ i duas ꝑtes maiores ꝛ nobilores. ꝛ p2ia ps gnālior ē.s.ē ea q̄ scit̄ possumꝰ id qd̄ accidit regibꝰ ciuitatibꝰ ꝛ gētibꝰ.ꝛ hec ē ps dc̄a vl̄is. scd̄a ps q̄ dc̄a ē ꝓp2ia ē ea q̄ scire possumꝰ id qd̄ accidit cuilibet hoi ꝑ se.ꝛ ē ea q̄ dr̄ ars natiuitatum ꝯuenire tenemꝰ:vt i ꝑte vl̄i p2io loq̄mur: eo ꝙ vl̄ia sꝑ cōtingūt a causis maioribꝰ virtutisq̄ꝫ maioris q̄ꝫ sint ille q̄bus eueniūt ꝑticularia.

¶ Quādo ex arte iudicioꝝ astronomie accipiemus ea que vadūt ſm nāꝫ īuenīemꝰ:ꝙ id qd̄ accipimꝰ diuidit̄ i duas maneries:vna ē ꝓnosticatio vl̄is gnāl̄r ꝯp̄hēdens gentēꝫ magnā.alia ē ꝓnosticatio q̄ p̊ ꝑtinet ad quēlibꝫ hoiēꝫ ꝑ se. q̄ōnes tamen ꝛ electiōes sūt res debiles satis:nec rem naturalē ꝯsequūtur:nec multum a longe.

¶ Qua pp qꝛ ɔ̃biles nature sub fortiorib⁹ ⁊ pti
cularia sub vlib⁹ i suis oib⁹ q̃litatib⁹: ɔtinẽt: ne
cesse ẽ vt q obseruare querunt particularia: ea
q̃ sũt vliora ⁊ maioris occasiois prius obserua
re festinent.

¶ Qꝛ nãe debiles sũt nõ adeo nobiles sic fortes
nec particularia sic vlia i reb⁹ oib⁹ cõuenit mo
dis oib⁹ volẽtib⁹ i pticularib⁹ ĩspicere: vt prio
ĩspiciãt ea q̃ gñalia sũt ⁊ maioris cãe.

¶ Hec est regula quã añ diximus: ⁊ ẽ ex duabus reb⁹ ɔpo
sita. vna est φ nãe debiles a fortiorib⁹ supant̃. alia φ pti
cularia sũt sub vlib⁹. ⁊ ẜm hoc qñ debilẽ inueniem⁹ ṽtutez
sciem⁹ φ fortis debilẽ supat ⁊ ad se ɔuertit̃. ⁊ qñ rẽ vlez in
ueniem⁹: sciem⁹ φ pticularia q̃ sũt sub ea sũt applicata sibi.
vñ pp hoc ɔuenit vt ĩspiciam⁹ p̊ i diluuys: i legib⁹: i regnis:
⁊ oi re vli ⁊ virtutis magne p̊ qz i his q̃ hoc sequũt̃. vbi grã.
si i fcõ alicui⁹ regis ĩspicere voluerim⁹: p̊ debem⁹ ĩspicere
i lege sua: c⁹ ṽtutẽ hz. postmodũ i regradatõe sua: deide in
ei⁹ natiuitate ppria. Et coniũgẽdo significationem huius
toti⁹: sciemus p certo id qd̃ erit de eo. ⁊ ɔuenit vt sic facia
mus i his oibus de hac arte.

¶ Et qñ ex his vlib⁹ obseruatioib⁹ q̃dã gñalia
regionũ indicãt: q̃dã vero gñalia terrax: q̃dã ẽt
ĩpedimẽta maria ⁊ gñalia: velut p̃lia: mortali
tates: fames: terre mot⁹: submersiões: ⁊ his si
milia: q̃dam ãt miora his p̃dictis ĩpedimẽta de
mõstrãt: q̃ i qbusdã horis ɔtigũt: vt ãni tẽporũ
mutatões: caloris ac frigoris ac vẽtox augmen
ta eorũqz dimiutões: itẽsiões ẽt eax atqz remis
siões: habũdãtie pluuiax ac siccitates; ⁊ his si
milia: ⁊ qꝛ qd̃ ẽx his duab⁹ ptib⁹ ṗcedit: ẽ scia eo
rum ẽt q̃ gñalr i regioib⁹ futura sũt: magnorũqz
ĩpedimẽtox pp p̃dictas occasiones.

¶ Qm̃ p vnã ptẽ hox vliũ scim⁹ qd i regioibus
magnis accidit. ⁊ p aliã id qd̃ accidit i aliqb⁹ ci
uitatib⁹. Et p aliquã ptẽ scim⁹ magnas pestilẽ
tias gñales: put sũt mortalitates magne: fames
magne: p̃lia magna: terremot⁹: submersiões i
aqs ⁊ silia. ⁊ eax sũt q̃ significãt pestilẽtias istis
miores aliqb⁹ tpib⁹ ɔtigẽtes: sic mutatões q̃ in
tpib⁹ ãni accidũt ɔ̃ augm̃to caloris vl frigoris
aut maiox vẽtox: siue ɔ̃ hox ɔ̃crem̃to: aut ɔ̃ ho
ruz fortitudie: vl ɔ̃bilitate: aut ɔ̃ victualiũ defe
ctu: siue ɔ̃ hox habũdãtia: vl i his talib⁹. Et id
qd̃ ẽ prio maioris virtutis ẽ ea scire q̃ i regioib⁹
magnis accidũt: et pestilẽtias magnas veniẽtes
a magnis causis put diximus.

¶ Ipse notificat i hoc dcõ: qb⁹ cognoscit̃ pnosticatio ma
gnorũ accidẽtiũ: dicẽs φ nob ɔuenit p̃ponere gñalius ⁊ φ
q maiori puenit: ⁊ adiũgere semp pticulare vli ipm ɔpre
hẽdẽti: ⁊ debilẽ significatõz forti ɔphẽdẽti eã. ⁊ hoc mõ sci
emus significationẽ certã. ⁊ ppter hoc ordinauit ṽba sua
i hac pte: ẜm φ rettulit in hoc dicto.

¶ In q̃ rex cognitõe duob⁹ pprie vtimur: quo
rũ alter ẽ signorũ ⁊ stellarũ i vnoquoqz climate
silitudo: alter vero sũt signa i horis ⁊ horis ac i
silib⁹ ptibus ɔtigẽtia ẜm lũe ⁊ sol eclypticas cõ
iũctões atqz puẽtões atqz ẜm erraticax stellax
ɔ̃ sub radijs appitões earũqz ẜm statões.

¶ Et qꝛ duo sũt qb⁹ hoc totũ scire possum⁹: vnũ
ẽ accordamentuz signorũ ⁊ stellax cuilz clima
tuz. Aliud ẽ signalia q̃ appent i aliqb⁹ tpib⁹: ⁊ pti
b⁹ ɔueniẽtib⁹ loco ẜz ɔiũctões ⁊ oppões eclyp
sium solis ⁊ lune ⁊ scdm̃ apparitões planetax
extra radios ⁊ stationes eorum.

¶ Hec ẽ maior regula quã oz te multũ i memoria retinere:
qꝛ de rebus accidẽtibus q̃s narrauit: dixit ex eis eẽ q̃ com
p̃hẽdũt regiões magnas: ⁊ ex istis sũt pestilẽtie magne mul
tũ: ⁊ ex eis sũt pestilẽtie pticlares: ⁊ vnãquãqz eax scire pos
sumus añq̃ eueniat rebus duobus. vna ẽ ɔcordãtia sigrũ
⁊ stellarũ cũ regioibus: ⁊ h⁹ ẽ res vlis hñs vi magnam val
de. alia signalia. naz docuit nos signalia gñalr i hoc dcõ qñ
dixit φ h̃ signalia opant̃ i regioibus q̃ sũt ɔueniẽtes gradi
bus i qbus sũt: ⁊ eox opa apparẽt ẜm accordamẽtũ ɔ̃starũ
illarũ: ⁊ ẜz loca stellax hora illa. Hec. n. signalia q̃ dixit vlt
dicere: eclypses: ɔiũctões ⁊ talia sic h̃. Vñ qdẽ locutus fu
it ɔ̃ eclypsib⁹ sol ppe. qꝛ ṽtus sol ⁊ lune fortior ẽ ⁊ nobiliõ
cũctis alys stellax ṽtutibus. sic dixim⁹ i p̊ tractatu. Et ea
q̃ inde pueniũt sũt nãlia: ⁊ hec applicãt ad diuersas ptes
ẜm φ alie ṽtutes stellax reliq̃x cõmiscẽt̃ cũ ṽtute solis et
lune. qꝛ qñ luna iũgit̃ soli absq̃ vlla latitudine: ⁊ sol eclyp
satus fuerit cõmiscet̃ ṽtus sua cũ ṽtute ipsius: ⁊ ide ɔponi
tur vna ɔplio. Et silr qñ luna eclypsabit̃. qm̃ hora ipa sunt
ambo sup vna recta linea. Et qñ ṽtus solis cũ virtute lune
iũgitur: ⁊ cõmiscet̃ cũ eis ṽtutes aliax stellax: ɔponit̃ ex h̃
toto vna ɔplo vñ ligat̃: puenit iter nos q̃dã spũal ṽtus ha
bẽs tale op⁹ ⁊ mltũ maius ⁊ gñalius ⁊ fortius alys ṽtutib⁹
q̃ de ceteris cõmixtionibus ɔponũt̃. ⁊ id qd̃ opat̃ h̃ ṽtus ẽ
magis res a re pueniẽs nãli ẜz φ trahit̃ vt⁹ vicẽs i hac ɔplo
ne. ⁊ ppter hoc sũt ṽtutes q̃ ligãt sole ac luna. qꝛ qñ cõiun
gunt̃ cũ ɔiũctõibus pltax supiox: sic ẽ ɔiũctio saturni vel
iouis vl martis: aut hox triũ: et fuerit cõiũctio i locis vim
magnã habẽtibus: accidũt ex his ṽtutibus opa magna ⁊ su
p̃ma multũ: qd̃ te itelligere i antea faciem⁹. ⁊ h̃ ẽ opio ptho
lemei. tñ illi q dixerũt φ ɔiũctões pltax solox hñt ṽtutes
opantes opa magna valde: dixerũt dictũ vanũ. qꝛ ṽtus sa
turni ⁊ martis qñ cõiũgunt̃ i cãcro: nec virtus saturni ⁊ io
uis cũ i aliquo signo cõiungũtur: neqt applicare vt vim ha
beat opandi rẽ aliquã nisi liget̃ cũ eis ṽtus solis ⁊ lune. Et
si rẽ aliquã opabũt̃ erit debilis et modice durabilitatis: tñ
qñ acciderit cũ eis cõiũctio vel oppõ eclypsalis: fit ex eis ⁊
ex ṽtute solis ⁊ lune vna cõmixtio hñs vi ⁊ virtutem ma
gnã: sup quo similitudinẽ damus talẽ: dicẽtes φ ṽtus solis
ẽ: sicut ṽtus regis. ⁊ virtus lune sic ṽtus sui comit]: ⁊ vt⁹ cõ
iunctõis saturni ⁊ iouis: sicut ṽtus sui maioris iudicis: ⁊ vir
tus cõiũctõis saturni ⁊ martis i cãcro: sic ṽtus ducis exerci
tus. Et ppter hoc qñ rex ⁊ eius comes ⁊ maior iudex ɔcor
dauerit sup vno negotio faciẽdo: graue ẽ illd̃ ɔ̃struere ⁊ mlt
tum durat. Et silr si rex comes ⁊ dux eius ñ cõcordauerit i
vno negocio faciẽdo: tc grauius nõ ẽ multũ illd̃ destruere:
et nullus eorũ põt factũ magnũ facere sine rege. Et ẜz hoc
exẽplũ debemus hãc itelligere rõnẽ. ⁊ si itellexisti qcqd ti
bi diximus: scies φ sol ⁊ luna oio hñt ṽtutẽ sic magnã hora
q̃ vn⁹ alteri applicat: sicut hora eclypsis. et ppter hoc qd̃ di
ximus cõuenit vt dictũ ptholo. sit vidicũ solũmodo.

¶ Naturalẽ sermonẽ coiuz q̃litatũ p̃mittimus:
sup q̃s oiuz gẽtiũ qualitates i maiori pte pprias
adiũgem⁹ q̃ sũt corpis ⁊ aie: cũ ñ lõge sint a mo
dis nãlib⁹ q̃ p stellas signaqz silia ɔtingunt.

¶ Et loqmur p'io cū nāli rōe i statib' vl'ib' ⁊ adiū gem' ei stat' ꝓprios ptinētes ad oēs gētes vtplīz tā hn̄ de statibus corpoꝝ: sic ꝯ morib'. postq̄ sūt a reb' nālib' elōgati q̄ ꝓueiūt a stell' ⁊ signis ꝯcordantibus cum eisdem.

¶ Postq̄ oia q̄ sūt iter nos veniūt a motu stellaꝝ. et ipe voluit mrare stat' i qb' hn̄t ꝑticipationē oīs gēs et q̄lz ppl's. et ꝙ corpa et mores cuiuslz ppl'i regna sil'es sūt: circa vn'. s. aly ihere cū signis ꝯcordātiā ⁊ cū stell'. ⁊ pp h̄ ꝯmrare icipit di.

¶ In vl'ib' ꝓprietatib' cliatū. Ca. II. Di. Haly.

Ptho. vl't i ca. isto log ꝯ his q̄ ptinēt ad 4^{or} ptes hitationis terre. ⁊ he sunt meri^{le}: sep^{le}: ori^{le}: et occi^{le}.

Ant qppe q̄dā gētiū ꝓprietates q̄ gn̄alr i lieis paralellis: ⁊ āgul' terire contingūt.

¶ Aliq̄ ꝓprietates gētiū accidunt i lineis eq̄distātibus vl'ibus: ⁊ i angulis terre.

¶ Linee eq̄distātes sūt climata. et anguli sūt q̄tuor. vnus iter abrogū et solānu. alius iter solānū et zierziu. alius iter zierziū ⁊ occidēs. et aliꝰ iter occn̄s et abrogu. et dixit vl'e q: loq̄t de climate et abrogo toto vniuersaliter.

¶ Propt' eoꝝ silitudīes cū circl'o sig̊ꝝ ac cū sole.

¶ Propt' ꝯcordātiā q̄ hn̄t cū 30^{co} sig̊ꝝ ⁊ cū sole.

¶ Res ꝯphēdēs gētē toti' cliatis ⁊ attigit p ꝯcōdātā quā hz ipz clima cū sole vt sit circa ipz vl' elōgatū ab eo. ⁊ res cōphēdens oēz rē cuiuslibet anguli ex quatuor angl'is hitatōis accidit ex ꝯcordātia quā hz ipe āgulus cū vno ex. 4. trigōis.

¶ Nā q: ps illa terre i q̄ sustētamur ē i vnā duaꝝ q̄rtaꝝ septētrioāliū hit' q i ea morāt' sb lieis palell' meridiei ꝓrimiōib' (⁊ sūt liee q̄ ꝓtēdūt iter pūctū solsticialē estiualē: ⁊ pūctū eqnoctialē) sol p zēith suoꝝ capitū currit/ eosq̄z ꝯburit: iōq̄z nigra sūt eoꝝ cōpa: nigriq̄z cries ⁊ crispi cū aspitate: facies eoꝝ sicca: ⁊ corpa macilēta: nāe quoq̄z eoꝝ sūt calide ⁊ aie q̄litates i maiori pte sūt crudeles pp lōgā ⁊ assiduā sol' morā i eorū regiōib': et hi sūt q gn̄alr ethiopes ab eis vocāt': et n̄ solū i his h̄ calois q̄litas eis appz. verūetiā i aere circūdāte/ calō itēsus i oib' al'ib' et in vegetablib'/ q apꝯ eos sūt ꝯphēdit'.

¶ Et h' q: tra i q̄ mōamur ē i vna duaꝝ q̄rtaꝝ septētriōaliū. ⁊ illi q̄ morāt' iosūa lieis eq̄distātib' sūt v's' meridiē: ⁊ he sūt liee q̄ sūt iter eq̄no^{m}. ⁊ solstitiū estiuale: ⁊ trāsit sol sup zēith eoꝝ capitū ⁊ eos ꝯburit: ⁊ sūt nigra eoꝝ corpa ⁊ capilli nigri: ⁊ spissi ⁊ crispi: facies costadas: corpa macra: nāe cal'e: mores vtplīz siluestres: q: calō durat i locis hitatōuz suaꝝ: et ē ꝯtinu' eis. ⁊ he gētes sūt illi q noie coi ehtyopes noiant': ⁊ n̄ sūt eoꝝ corpa solūmō i h' statu caloris. h̄ appz calō magn' i aere ipos cōꝓhēdēte ⁊ ēti aialib' vegetabilib' oib' q̄ sūt v's' eos

¶ Ptho. notificat rē nālē ꝯueniētē istis. ⁊ Halie. iā ꝯmrauit h̄ i diuisiōe li. Hyp. i aerib': aqs ⁊ citatib': ꝙ calō ē in h̄ loco re h' duab'. vna mag^{m} adiūctamē^{m} radioꝝ sol': sicū i specl'is ꝯburētib'. 2^{a} ē lōgi^{do} diei ⁊ breuitas noct'l: ⁊ frig' pue noctis nō supat calorē diei. ⁊ p'q̄ res ita se hz: trāsit sol bis i anno sup cēith capitū illoꝝ i locis ipis: q̄ sūt iter lieā eq̄no^{lem} ⁊ iter solstitiū esti^{le}. p' mō rady sui ꝓueniūt ad eos p āgl'z rectū. ⁊ iā ꝓbauit i li. specl'oꝝ ꝙ rady redeūt sūt āgl'os rectos. n' sol elōgat' ab eis vllo tpe elōga^{tiōe} magna. p' mōz adiūgūt' v's' us istos ml'ti rady sol': ⁊ lōgi^{do} diei: ⁊ fit ex h̄ i ve calō magn' q sua cō^{a} cōburit ⁊ ꝯnigrat: ⁊ ꝯsiccat hūores suoꝝ corpꝝ ⁊ assat facies eorū ⁊ mēbra macrescit: ⁊ vicit i eoꝝ corpib' ꝯpl'o cal'a: ⁊ figura ⁊ colō suoꝝ capilloꝝ ē s̄z suā nāz ⁊ poros vn̄ exeūt. ⁊ q: ꝯpl'o sue nāe ē supme cal'a expe' ꝙ sint nigri. ⁊ q: sui pori n̄ sūt ductiui pp siccitatē cori i q̄ trāseūt: ꝯueīt ꝙ sint crispi: ⁊ ē māif^{m} ꝙ mōes aie cōpis ꝯpl'onē sequūt'. ⁊ q: ꝯpl'o i^{a} ē supmi calōis: ꝯueīt ꝙ mōes eoꝝ sint siluestres absq̄z tpamto. ⁊ s̄z hūc modū sūt res q̄ creāt' iter eos ꝯ aīalib' ⁊ plātis. res āt i h' certiō ē. magn' ⁊ supm' calor aeris eos ꝯphēdētis. ⁊ q̄uis h' seq̄t oēs i hac pte morātes: id hui' qꝯ seq̄t' illos i li^{a} eq^{li} ē mi'. q: dies ⁊ nox ē v's' illos q morāt' i hac li^{a} sp eq̄l'. ⁊ h' fac̄ ꝙ dies n̄ sit vllo tpe supmi calōis. ⁊ pp h' morātes i ipa li^{a} sūt crocei coloris: ⁊ i toto ē aer ꝯphēdēs eos minoris colōis: eo q̄ ꝯphē' nigros.

Itē q: spma i p'n' sui gn̄āmēti ē ꝯpl'onis illi' gn̄āti: ꝯuenit vt sit niger q nat' ē i terra frigida. tn̄ niger min' gn̄atore suo parū. ⁊ ꝙ h̄ tal' gn̄et aliū nig^{m} mi' eo: ⁊ n̄ cessabit attenuari nigredo donec tota remota sit ad pl'. ⁊ hoc ē qꝯ volum' ꝓbare. hoc āt nomē ethyopianū ē signatū sup oēs nigros: sicut antiges a nube ⁊ araganale ⁊ sil'es.

¶ In ill' āt q sb lieis palell' ꝓpiorib' septētriōi morat'. i. q i locis subterna positis hitāt: q: magna ē eoꝝ remotio a circl'o sig̊rū/ ⁊ sol' calorē vicit frigiditas. q̄pp q: ē mag^{a} eoꝝ hūiditas ml'teq̄z vegetatōis: nec ē apꝯ eos calō q eā ꝯsiccat. sūt eoꝝ colores albi: ⁊ cries plāi corpa magna atq̄z carnosa, frigide sūt ēt eoꝝ nāe: necnō eorū hitudīes. Sil'r sūt feroces pp lōgā ⁊ assiduā frigoris morā i eoꝝ hitatōib': ē ēt s̄z eaꝝ reꝝ q̄litates: hyemal' q̄litas i eoruz aere ⁊ magnitudo ē i herb: tardeq̄z coeunt aīalia: hi q̄dē sūt q s̄z maiorē ptē sclaui dn̄r.

¶ Et illi q morāt' sb lieis eq̄distātib' q̄ sūt i' ptib' septētriōis: et hi sūt q morāt' in locis q sūt ꝯ sbt' septē stell' q̄ dcē sūt curr': q: ml'tū elōgati sūt a 30^{co} sig̊ꝝ ⁊ calor sol': vicit i eis friditas. ⁊ q: hūiditas ml'ta ē i eis et ml'ti nutrimti: nec ē ibi calor exugās pp qꝯ fiūt eoꝝ colōes albi: ⁊ capili lenes et extēsi corpa magna grossa: ꝯpl'ones eoꝝ frigide: et mōes ēt sūt siluestres: q: frig' durat ml'tū i locis qb' hitāt: et ē i cōtinuo nec ab eis abscidit'. et s̄z horū statū ē stat' sui aeris hyemal' sp plante terraꝝ i parū sūt magne et magni^{do} ē i herbis. tardeq̄z coeūt eoruz aialia: hi q̄dē sūt q s̄z maiorē ptē sclaui dn̄r: et eoꝝ aialia pauce cōueiētie sūt cū hoibus. et isti noiati sunt europiani.

¶ Postq̄ narrauit ea q̄ accidūt morātib' in terra ml'tū cal'a pp mag^{m} calorē sol. notificat mō ea q̄ accidūt morātib' i terra ml'tū frigida. ⁊ accn̄a q̄ ꝯtigūt pp mag^{m} frig'. ⁊ isti sūt q morāt' i 7° cliate: ⁊ ē h̄ i latitudie. 50. graduū vsq̄z ad. 63. q̄ ē liea meridiei. qm̄ rady sol' nō redeūt i terrā illā: sp sup āglos acutos. et pp h̄ nō ꝯiūgūt magnā radioꝝ q̄titatē. āpli' hac rōe faciūt diē estatis caloris modici: et diē hyemis magni frigoris pp magnā acuitatē āguloꝝ: et ex reuerberatōe radioꝝ. ⁊ pp hoc totū vicit frig' i aere eos ꝯphēdēte: ⁊ icludit' hūositates i suis corpib' ⁊ vicit frig' i supficiē suaꝝ cutiū q̄re fiūt eorū colores albi. ⁊ pp hūositates q̄ i corpib' suis includūt' fiūt eoꝝ capilli flaui: lenes ⁊ extēsi. ⁊ pp nālē colorē q claudit' in eis creāt' ꝯ hūo^{re} hūidahūores ml'ti qb' corpa sua ml'tū crescūt. ⁊ s̄z h̄ sūt mores eoꝝ ⁊ vegetabilia ⁊ aialia q̄ sūt i eis

Et si quis dixerit quõo est: q2 nos videm⁹ q̷ elephas ꝛ multe alie bestie magne generantur in terris calidis. Responde mus ei q̷ bestie multũ magne non possunt i terris valde fri gidis gñari ƀ3 nãz: qm̃ maxio calorẽ idigẽt q apat poros suos vñ cõsumũt hũores q i suis corpib⁹ gñant: qð gdẽ in terra mltũ fra eẽ nõ põt: qm̃ magnũ frig⁹ calorẽ ipedit nãlẽ nec p mittit q̷ mẽbra sua trahãt ad oẽm ptẽ. Qð ãt dixit ptho. est gñale ꝛ vt plimũ tñ q̷ raro accit ẽ alia rõ nec ẽ ibi plimuz. ꝛ alig dicũt q̷ i ãbob⁹ capitib⁹ hitatiõis tã hñ i septẽtriõe sicĩ i meridie sĩt hoĩes alios hoĩes cõedẽtes: ꝛ isti sĩt hñtes facies corruptas ꝛ turpes. Et ego vidi ex istis hoĩes p mũdũ eũtes q dicebãt se istos vidisse ꝛ hmes dixit i li° latitudĩs q̷ i fine septẽtriõis ꝛ meridiei morant spũs maligni ꝛ diaboli ꝛ be stie ledẽtes hoĩes: ꝛ ƀ põt eẽ q2 calor ꝛ frigus maximũ ꝛ sup mũ: trahũt ꝛ remouẽt spma: ꝛ nãz a suo tẽpamẽto radicitus gñatã ipediũt pp nãz ñ ꝯueniẽtẽ sibi qr̃ coꝝ facies corrupte ꝛ turpes: ꝛ ƀ3 ƀ sũt mores mali multũ ꝛ aĩalia fera ꝛ dãnosa ꝛ reliq̃ oĩa talia. noĩauit. n. ethioclopianos: ꝛ intrãs i eos aly tales q̃les ipi sunt sicut turelli curasmini: ꝛ ceteri tales ex his qui morãt sub septez stellis q̃ dicte sunt currus.

¶ At q morãt iter pũctũ solsticialẽ estiualẽ ꝛ be netnaz q2 sol ad zenit suoꝝ capitũ ñ pueñit nec ab eis i hora meridiei mltũ elõgat: ꝛ qm̃ ẽ eoꝝ aeris cõplõ tẽpata ꝛ qñ3 variãt pp qð ñ ei grãdis ac cidit variatõ: ð calore ad frig⁹: mediocres hñt co lores. ẽ ꝛ eoꝝ corpoꝝ magnitudo moderata: nã quoq3 hõe ꝯplonis: ꝛ sunt eorum hitatiões abs q3 iteruall. aĩe vero qlitates dõestice sĩt ꝛ suaues.

¶ Et illi q hitãt iter solsticium estiuale ꝛ bas. vij. stellas q2 sol ñ puenit ad zenit suoruz capitũ nec mltũ silr elõgat ab eis i meridie: ꝛ ẽ eoꝝ aer ꝯplõ nis tẽpate ꝛ q̃z q̃ mutat ñ capit mltũ de magno calorẽ ad mag^m frig⁹ ex hoc sĩt caloris mediocris ꝛ magnitudo suoꝝ corpoꝝ tẽpata ꝛ eoꝝ nãe ꝯplõ nis hõe sue hitatões ꝯtiue suiq3 mores dõestici.

¶ Isti sũt illi q morãt iter solsticiũ estiuale ꝛ finẽ sexti clima tis: ꝛ in istis vicit vn⁹ aliũ i calore ꝛ frigore ƀm q̷ sũt magis circa meridiẽ vel longi⁹ ƀ tñ oẽ ꝯphẽdit q2 qñ sol ẽ i medio celi nõ cadũt sui rady sr̃ eos i ãgulis rectis: nec i tã acutis sic̃ i illis terris q̃ maioris latitudinis sĩt: ꝛ postq̃ ita ẽ v̓bũ ptho. ẽ aptũ ꝛ nõ eget glo.. Qr ãt dixit q̷ eoꝝ hitatiões sũt cõtĩue duo demr̃at vnũ q̷ hitatões ethiopianorũ nõ sũt cõtinue ꝓpter calorẽ ꝛ frig⁹ maximũ: q2 supmũ h⁹ facit dpopulatio nẽ maximã: ꝛ pp harenalia. Silr in terris valde frigidis pp maria niues ꝛ vẽtos. Aliõ ẽ q̷ ab illis q morãt i terris medi ocrib⁹ iter frig⁹ ꝛ calorẽ remouent multũ dpplatiões. i. non mltũ depplatiõis.

¶ Hoꝝ ãt hi q meridiei sĩt ꝓpriores in maiori pte melioris sũt igenij ꝛ accutioris itellct⁹: ꝛ i scia re rũ stellaꝝ fortiores: pp circli signoꝝ ꝛ stellarũ er ticaꝝ loco zẽit capitũ eorũ ꝓpiqtatẽ. suarũ ẽt aĩag mot⁹ stellarũ motib⁹ asilant i festiatiõe subita p ueniẽdi ad rẽ: ꝛ i hoc qð sũt iuestigatrices ꝛ obs uatrices sciarũ q̃ dicũtur attrabalẽ.

¶ Et ex istis illi q sũt i ptib⁹ meridiei sũt vtplimũ magis itelligẽtes ꝛ maioris igẽij ꝛ hñt vi maio rẽ sciẽdi fcã stellarũ ꝛ q̷ zodiac⁹ signorũ ꝛ plte sũt magis circa zenit suoꝝ capitũ: ꝛ mot⁹ suoꝝ in tellctuũ ꝯueniũt motui stellarũ ꝛ asilãtur eis iue niẽdo res cito: sĩtq3 magni studij i q̃druuiales sci entias leuiter pgrẽdo ad illos q morãt i terris q̃ tẽpate sũt iter frig⁹ ꝛ calorẽ a pte meridiei.

¶ Et sũt isti illi ð. 3°. ꝛ. 4°. ꝛ. 5°. cliate ꝛ gñalr dico ð oĩb⁹ q mo rãt iter latitudinẽ. 34. gra. vsq3 ad latitudinẽ. 42. gra. pueĩt v̓t⁹. 7. plaꝝ p ãgulos rectos vl circa rectos: eoð mõ pueĩt ad eos v̓t⁹ ptiũ zodiaci signoꝝ: ꝛ pp ƀ opãt res istas i eis magis q̃ i alys: ꝛ q2 sũt ꝯplõnis tẽpate sũt magl itelligẽtes i toto: eo q̷ dixit ptho. q2 isti recipiũt magis opa stellaꝝ ꝛ signoꝝ q2 sĩt tpate ꝯplõnis: qm̃ magna siccitas itellect⁹ ne cito forment res i eo: ñ ẽ i eis. silr frig⁹ magnũ qð facit hoĩes negligẽtes ꝛ pigros i eis nõ ẽ. Et postq̃ ẽ ita illi q sĩt i 6°. climate sũt min⁹ i his q̃ dixit pho. q̃uis ñ noĩauerit eos. hoꝝ ãt exẽplum ẽ q̷ arist. ꝛ gali. fuerũt ð. 5° cliate ptho. ꝛ plini⁹ ð 3°. nã sapiẽtiores q repti sunt: fuerũt ð istl cliatib⁹. ꝛ e⁹ qð ẽ iter ea.

¶ S3 q gñalr oriẽti sũt ꝓpriores: maioris sũt ma sculitatis ꝛ fortiores aĩe: oĩumq3 suarũ rerũ d̓te ctores existũt: eo q̷ oriẽtalẽ ptẽ ex nã solr atq3 di urnã masculinã itẽ ꝛ dexterã eẽ dicẽdũ ẽ. qñead modũ ꝛ i aĩalib⁹ dxtre ptes cõueniẽtiores ꝛ i vi gore fortitudieq3 validiores inueniuntur.

¶ Et illi q sũt ð hac pte oriẽtis sũt masculiniores ꝛ fortiorũ cordiũ dñantes oẽs res suas: eo q̷ ps oriẽtal ꝯueĩt hoĩ dicẽti se eẽ de natura solr: et q̷ ƀ ps silr ẽ diurna masculia: et dxtra: sic̃ videm⁹ q̷ aĩalia iuuãt se magis ð m̃bris dxt. qm̃ fõtiora sĩt.

¶ Postq̃ dclarauit statũ eoꝝ q hitãt in pte meridiei ꝛ septẽ triõis ꝛ eoꝝ q̃ sũt iter hoc: vlt mõ narrare statũ eoꝝ q hitant i pte oriẽtis ꝛ occñtis ð mõ qð pficiat totã rõnẽ suã i. 4. pti b⁹: postmo^m loqt ð hitatiõib⁹ in. 4. ãgu. Et q2 apte orientis ascẽdunt oẽs stelle poli appetis cadit oriẽs v̓sus ptẽ dxtrã ꝛ occñs vbi cadũt stelle v̓sus ptẽ sinistrã dixe. sa. atig q̷ oriẽs ẽ dxtrũ firmamñti ꝛ occñs ẽ sinistrũ: ꝛ q2 v̓t⁹ stellaꝝ crescit q̃ to magis ascẽdũt ab oriẽte ꝛ dbilitat tãto magl dscẽdũt i oc cñte: dixerũt q̷ ab ƀ sĩt illi ð oriẽte fortiores cordiũ ꝛ masculi ores. nec gcq̃ coopiũt ð factis eoꝝ. naz res tales ꝯuenit nãe solar: qm̃ a pte oriẽtali appet lux ꝛ v̓t⁹ sua: ꝛ e⁹ apte occñtali ꝛ pp hoc illi q sũt i pte oriẽtali habent posse min⁹ secreta tenẽdi faciẽdi res miraclosas ꝛ astro^{ꝝ} sciẽdi magis q̃ illi q sũt i pte occñtali ꝛ hec ita iuenies i pte tert ia demõstratũ.

¶ Qui ãt i occñtali pte morãt: magis sũt femini: aĩeq3 sue molliores: sua ẽt i maioꝝ ptẽ tegũt ꝛ ab scõdũt: eo q̷ hec ps lũaris ẽ. lũe vero prius ascẽ sus ꝛ pria e⁹ post cõiũctionẽ appitõ sẽp ẽ i ea pte a q̃ v̓et⁹ occñtal suos flat⁹ emittit. q̃pp hec ps fe mina nocturna sinistra dr̃ ꝯriũ. s. ptis oriẽtalis.

¶ Et illi q sũt magis v̓sus occñs sũt feminiores cõdib⁹ blãdiores ꝛ res suas oẽs vtplimũ coopiũt et abscõdũt: eo q̷ ps ista lũaris ẽ: q2 lũa p⁹ cõiun ctionẽ appet prio a pte occñtali et pp hoc dcã est ps ista nocturna femina sinistra oriẽtali pti ꝯria.

¶ Morãtes i hac pte sĩt h⁹ maneriei: eo q̷ v̓tutes stellaꝝ cũ sũt i hac pte icipiũt debilitari ꝛ si bene itellexisti qð de oriẽ tali pte dixim⁹: dcm̃ ptho. ẽ aptũ ꝛ glo. ñ idig3. expedit vt ha beãt re^{uꝝ} q ẽ iter oriẽ^{cis} ꝛ occñtales. ispicias i ill q morãt sb vna liea ex lieis eqdistãtib⁹ eqnoctio. ꝛ si bñ ispexeris ad oc cñtales: ꝛ i morib⁹ oriẽtaliũ iuẽies vtplimũ ita eẽ vt retulit ptho. nã occñtales multũ suos iterficiũt iimicos cũ eos sup ant: ꝛ ƀ nisi pp magnũ metũ: quẽ hñt de ipis: ne isurgãt vi

ce alia ꝯ ipos. Hoꝝ.n.cōtentiōes siles sūt ꝯtentiōibꝰ mulierū: ⁊ hoc orietaliū moribꝰ ꝯriū ē aliqs tñ ex occidētalibus ꝑt eē masculinioꝛ ⁊ fortioꝛ orietalibꝰ: si hoc natitas sua monstrauit: qm̄ ptho. nō exprimit h̄ nisi id qđ accidit vt plimū. Nā in dicendo ꝙ cuilibet accidat nō ē opio Ptho. ⁊ hoc dixit apte cū locutus fuit đ occn̄talibꝰ ⁊ dixit vt plimū.

¶ In vnaq̄qꝫ vero istaꝝ ptiū vliuꝫ particulares đbēt eē q̄litates ex aie q̄litatibꝰ ac moribꝰ nālibꝰ.

¶ Et cōuenit vt qualibꝫ haꝝ partiū vliū hēat i se particlares statꝰ naturaliū ⁊ moruꝫ legū.

¶ Uult dicere ꝙ ea q̄ sūt i qualibꝫ pte propria formāt in volūtatibꝰ gētiū ptis ipiꝰ mores ⁊ leges suas ꝯueniētes nāis.

¶ Nā sic ābiētis aeris q̄litates i ꝑdictis locis ꝭꝫ maiorē partē calidis vl̄ frigidis seu tēꝑatis iter se differūt: ita se hꝫ eorundē locoꝝ atqꝫ tertaruꝫ ꝓprietas ad augmētū vl̄ diminutionē siue propter ordinē loci i dispositiōe seu ꝓpter eiꝰ eleuationē vl̄ đpssionē vl̄ ꝓpter hoc ꝙ iuxta ipos ē.

¶ Et hoc qđ ē ꝭm statū aeris ꝯphendentis ē diuersis i locis q̄ dixius: q̄ sūt cala vt plum aut frigida vl̄ vt plimū tēꝑata. Et sunt loca: ⁊ terre q̄ sunt magis ⁊ minꝰ i hoc ꝓpter sitū loci: ⁊ qꝛ ē altioꝛ ⁊ bassioꝛ: aut qꝛ existit magis circa vnuꝫ locuꝫ q̄ꝫ alium.

¶ Ea que ꝯueniūt cuilibꝫ pti sūt tribus maneriebus diuersa. ꝑma pp sitū ville i pte illa si ē in medio illius aut capitibꝰ: qm̄ si ē i eꝰ medio cōueīt vt ibi appeat ac totū qđ ad ptē ipaꝫ ptiet ⁊ q̄to magl i meꝰ fueꝛit tāto magl appebit: id qđ ad ptē ipaꝫ ptiet: ⁊ si fuerit i capite ptis ipiꝰ mīnꝰ appebit ei. Scđa ē ꝙ sit villa i alto vl̄ i basso: qm̄ ꝑ loca alta trāseūt venti: ⁊ ex hoc ꝯsumūt̄ fūositates q̄ fiūt ibi: ⁊ morātes ibi sūt saniores quoꝝ mores sequūt̄ ꝯplōneꝫ eoꝝ: loca vō bassiora sūt ab istis diuersa. 3ª ē vicitas ville cū mōtibꝰ ⁊ cū aqs ⁊ cū terra plana: qm̄ villa circa mōtes exn̄s siccioꝛ est ⁊ q̄ circa saporosā terrā ē tēꝑatioꝛ: q̄ vō circa pātanosā terrā ē peioꝛ. Et q̄ hꝫ circa se arbores multas ⁊ aq̄s mortuas ē aeris corruptioꝛis. Hec aūt oia expsse hipocras i libro suo de aeribꝰ regionū. Et si bene volueris itelligere qđ dixit ptho. i hoc aphorismo i spicias i libro illo hypocrati ⁊ itelliges illđ totū. manifestū qdem ē ꝙ mores hoīuꝫ ⁊ ꝯplōnes ⁊ oēs alie v̄tutes mutāt̄ ꝭm q̄ꝫlibet haꝝ rerum.

¶ Et vt qdā rursus ꝓpter suoꝝ agroꝝ habilitatē ꝓprie sūt agricultores: Quidā vero sūt naute ꝓpter maris affinitatē. Quidā āt sūt diuites ꝓpter sue regiōis fertilitatē. Silr̄ i vnaq̄qꝫ regionū ꝓprias hoīs naturas iuenimꝰ ꝭꝫ naturalē similitudinē q̄ ē iter climata particularia ⁊ stellas ac signa.

¶ Et sic qdā hoīes qꝛ sīt ꝓprie laboratores terre: terra sua cōueniēs ē huic: ⁊ aliꝫ sūt marinariꝫ qꝛ mare vicinū ē eis ⁊ aliꝫs ditiores: eo ꝙ multuꝫ fructificat terra sua: ita inueniūt̄ nāe ꝓprie cuilibꝫ terraꝝ ex cōuenientijs naturalibus q̄ sūt iter climata particlares: ⁊ iter stellas ⁊ signa.

¶ Per h̄ dcm̄ oñdit id qđ añ dixit. nā dixit postq̄ꝫ villa mutat mores hoīuꝫ ꝭꝫ ꝯplōnē terre ipiꝰ aut ꝭꝫ vicitatem quā hꝫ ipꝫ q̄ꝫ̄ꝰ magis erit id qđ mutabit regio i ꝯplōne hoīuꝫ: ⁊ suis moribꝰ. nā iuenimꝰ multos laboratores: eo ꝙ terra ad h̄ ꝯueniēs ē. ⁊ alios marinarios: eo ꝙ i rippa maris morāt̄: ⁊ alios diuites: eo ꝙ terra eoꝝ ē abūdās ⁊ ego nō credo ꝙ aliqs laboratoꝛ filiū hēat i terra laboreriꝫ ⁊ nutrituꝫ q̄ sit alteriꝰ magisteriꝫ q̄ꝫ laborator: q̄ꝫuis oñdat̄ ꝑ astronomiā i natitate sua ꝙ sit alteiꝰ magisteriꝫ nisi vno° si se mutauerit đ vna villa ad aliā moꝛū alioꝝ ꝯueniētē natiuitati sue. ⁊ ita i oībꝰ rebus aliꝫs. ⁊ q̄ꝫuis h̄ dcm̄ ptho. sit glo. eius qđ añ dixit ꝑ se: tñ ē regula ꝭm quā nos ꝯuenit iudicare. Et qñ natiuitatis alicuius ꝯstellatio demr̄auerit quod erit laboratoꝛ ⁊ i terra laboris morā ꝓtraxerit erit sapiētior in laborerio aliꝫs quoꝝ natiuitas ita nō mōstrauerit. Silr̄ si eiꝰ ꝯstellatio mr̄auit ꝙ ē phẏcus erit sapiētior ⁊ melioꝛ phẏcꝰ aliꝫs q̄ꝝ natitas h̄ nō mōstrauerit alia vō ꝭꝫ hoc iudicabimus.

¶ Has vero ꝑdictas variatiōes: nō nisi scđꝫ maiorē partē ꝓtulimꝰ: qn alr̄ iđ: nō tñ q̄ꝫ vt ꝑdiximꝰ in rerum singulis euenire possit.

¶ Et he diuersitates q̄s dixius sīt i maiori parte nō ꝙ i qualibꝫ pte sit mōis oībꝰ sic diximus.

¶ Hoc ē dcm̄ ꝯphēdēs qcqd dixit a ꝑn° hꝰ capi. vsqꝫ ad hūc locū: qꝛ qcqd dixit accidere pplo a q̄libꝫ pte ⁊ q̄libet loco qđ accidit vt plimū ñ ē neciuꝫ cuilibꝫ ꝑsōe: ⁊ oēs res nāles sūt h̄ mō. nā pluuie veniūt i hyeme vt plimū ⁊ aliq̄tiēs accidit hyemi ꝙ nō pluit aut ē modice pluuie: q̄ꝫq̄ꝫ nō sit solitū ita eē. hec āt regula i oībꝰ nālibus ē gñalis: ⁊ h̄ eodē mō sūt q̄cūqꝫ iueniūt̄ i hac parte postq̄ꝫ eius oꝑa ⁊ mā in qua operantur sunt res nāles.

¶ Nūc āt necesse ē vt noiatiꝫ i oportuna quātitate ꝑticularia generaliter indicemus.

¶ Et iđ cōuenit vt noiemus ꝑcipalia reꝝ ꝑticulariū đ q̄bus ꝓficere possumus in hac arte.

¶ Postq̄ꝫ narrauit statꝰ cuiuslꝫ ptis hītatiōis icipit nc̄ narrare statū cuiuslꝫ āguli ex. 4. āgulis q̄ sunt i istis ptibꝰ: vt a gñaliori đscēdat ad ꝑticularīꝰ dōec ꝯueniat a gñaliori ad ꝑticularīꝰ qđ eē possit. v̄. grā accn̄s gñale qđ accit ē mortalitatis q̄ accidit i tali regiōe: ⁊ đ hac regiōe erit i tali ciuitate. dicet. n. ꝓpe ꝙ erit i oībus huius ciuitatis ⁊ i illis q̄ hn̄t abscissionē vite i suis natiuitatibꝰ i illo āno siue sit i estate siue i hyeme erit illđ accn̄s isto mō aliq̄bꝰ ꝑꝑūꝫ ⁊ ñ al. s.

¶ In similitudine regionuꝫ cum triplicitatibus ⁊ stellis.

Capitulum. III.

Dixit Haly.

Ptholemeus noiat i h̄ ca° ꝓuicias q̄ sīt i gubnamto cuiuslibꝫ trigoni et cuiuslibꝫ signi et cuiuslibꝫ ꝑle. Et de ciuitatibꝰ locutꝰ non fuit: qꝛ ciuitas mutat̄ i ꝓuincia de vno loco i aliū et edificat̄ cuꝫ alio ascēdēte quā fuerit alia ciuitas cuiꝰ nomē accepit: vbi grā Regalis ciuitas de alyrat erat ꝑmitꝰ i almedin: et nūc ē in baldach: et illa de egypto erat ꝑmitus i menes postmō reuersa ē alexādriā et nō reuersa ē i alforzat. Et si ptho. voluisset loq̄ de qualibet ciuitate sicut fecerūt aliꝫ: et postmodū accideret ꝙ depopularetur illa ciuitas et edificaretur alia sub eiꝰ noīe: dcm̄ eiꝰ corruptū fuisset: et ꝓpter h̄ noluit loq̄ de ciuitatibꝰ: tñ in fine verboꝝ suoꝝ dedit rōneꝫ et regulam qua scire possumus sub quo gubernamento est q̄libet ciuitas et noiauit ea q̄ mutari nō pn̄t: et hec sūt ꝓuicie: et ita facit i phẏa sapiēs et fundatus.

Quoniā igit̄ figure triplicitatū q̄ formant̄ i circulo signoꝝ sīt q̄tuoꝛ velut oñsuꝫ ē i ꝑmissis: Et arietis leonis ac sagittariꝫ triplicitatē inter septētrionē ⁊ occidētē eē diximꝰ: cuiꝰ primꝰ dñs est iuppiter: est. n. septētrionalis cꝰ mars i dñio associat̄ qm̄ est occidētalis. Tauri vero virginis ⁊ capricorni triplicitatē iter meri

diē ⁊ oriē tē cuiꝰ primus dn̄s venus q2 est meri
diana eiq3 in dn̄io saturnꝰ associat̄:est.n.orieta
lis. Geminoꝝ aūt libre ⁊ aquarij triplicitatē iter
septētrionalē ⁊ orientē cuiꝰ primus dn̄s saturnꝰ
qm̄ est orientalis:eiq3 iuppiter ī dn̄io associat̄:ē
.n.septētrionalis. Cācri quoq3 scorpionis ac pi
sciū triplicitatē iter meridiē ⁊ occidente3 cuius
primus dn̄s mars:est enim occidentalis cui ve
nus in dn̄io q2 meridiana est associatur.

¶ Quia figure trigonoꝝ zodiaci sūt q̄tuor sic ꝑ
diximus. ⁊ dicimus ꝙ trigonus arietis leonis
⁊ sagittarij ꝑtiet ad āgulū q ē iter septētrionē ⁊
occn̄s gubnat ip3 prio iuppiter eo ꝙ ē septētrioa
lis. ⁊ h3 ꝑticipationem mars cū eo. q2 ꝑtinet ad
ꝑtē occidētalē. Et q2 trigonus tauri virginis ⁊
capricorni ꝑtinet ad angulū q̇ est iter meridiē ⁊
oriēs gubernat ip3 ꝑimitus venus q̄ est meridio
nalis ⁊ h3 ꝑticipationē cū ea ī suo gubernamēto
saturnꝰ qm̄ ad ꝑtē oriētalē ꝑtinet. Et q2 trigonꝰ
gemini libre ⁊ aquarij ꝑtinet ad angulū q ē inter
septētrionē ⁊ oriēs gubernat ip3 primitꝰ saturnꝰ
q2 ꝑtinet ad oriēs. ⁊ h3 ꝑticipationē ī suo guber
namēto iuppiter q2 est septētrionalis. Et q2 trigo
nus cācri scorpionis ⁊ pisciū ꝑtinet ad angulu3
qui est inter meridiē ⁊ occidens gubernat ipm̄
primitus mars q2 ꝑtinet ad occidens ⁊ h3 ꝑtici
pationem in suo gubernamento venus.

¶ Ptho. reuertit̄ a capite narrādo de trigonis id qđ dixit ī
ꝑma ꝑte. Et manifestū ē ꝙ opinio sua ī dn̄is trigonoꝝ non
ꝯcordat cū opiniōe alioꝝ astronomoꝝ ꝙ āt dixit ē vitas
q2 rē sequit̄ nālē ⁊ expiētia hoc vificat. dcā tn̄ alioꝝ ⁊ expiē
tia ī ꝯriū affirmat̄ ⁊ eoꝝ vba exiuerūt de via nāe ptho.n.
posuit ī h loco ꝑ gubernatore trigōi arietis martē loco sol'
q2 sol dn̄at̄ ī ꝑte orientali sicut ī alio caplo patefecit q ē an̄
istud. Nā sol si habuisset potētiā gubernādi ꝓuicias huiꝰ
trigoni:ipe fuisset dn̄s ī maiori ꝑte hitatiōis:tn̄ q2 mars est
eius ꝑticeps ī gubernādo hūc trigonū:⁊ ē dn̄s domꝰ exal
tatiois solis dederūt ei posse ex h cū ioue ī gubernādo tri
gonū arietl:⁊ h discordat cū opiniōe cōi. Jā tenēt ꝙ dn̄i tri
goni arietis:sūt sol. iuppiter. ⁊ saturnꝰ. Sil'r ptho. dedit gu
bernationē trigoni:tauri:saturno: vice lune:q2 luna dn̄at̄ ī
ꝑte occn̄tali:⁊ saturnꝰ est ꝑticeps veneris ī gubernādo hūc
trigonū s3 opinionē suā ꝑꝑ capricornū q est domus saturni
⁊ ꝓpter hoc ip3 posuit vice lune cū venere ⁊ posuit iouē gu
bernatorē trigoni gemini vice mercurij:q2 mercuriꝰ ē gu
bernator mediane ꝑtis hitatiōis. vn̄ si eēt sil'r gubernator
ꝓuinciaꝝ trigoni gemini hēret dn̄iu3 ī tota vt plurimū ha
bitatiōe:⁊ q2 iuppiter ē gubernator in parte septentrionali
posuit ꝓ gubernatore vice eiꝰ. Et dictū suū ī trigonis totū
cū dictl alioꝝ astronomoꝝ discordat. Nāq3 dic̄ ꝙ trigonꝰ
arietis h3 ī posse āgulū q ē iter septētrionē ⁊ occn̄s:⁊ ipi te
nēt ꝙ ē oriētalis. Et ipe dicit ꝙ trigonus tauri h3 in posse
angulū q ē iter oriēs ⁊ meridiē. Jpi vo dicūt ꝙ ē meridioa
lis. ⁊ ipe dicit ꝙ trigonꝰ gemini ē inter septētrionē ⁊ oriēs:
⁊ ipi tenēt ꝙ ē occn̄talis. Et ipe dicit ꝙ trigonus cācri h3 ī
posse āgulū q ē iter meridiē ⁊ occn̄s ⁊ ipi tenēt ꝙ ē septen
trionalis. Et ipe dicit ꝙ pl'e q sūt dn̄i trigonoꝝ sūt alij q̄3 il
li quos ipi dn̄t. ⁊ iā mōstrauimꝰ hic ī glo. nr̄a sup vbis ¶ di
xit đ trigōis ī ꝑma ꝑte. ⁊ ī hoc loco:⁊ mōstrauimꝰ ꝙ id solū
qđ dicit ē vitas:⁊ q̄uis coēs sint multi ceciderūt ī errorē:
ga vnus secutus fuit aliū:sine rōne.

¶ Qm̄ hec ita sūt:hitatōisq3 nr̄e locus ī q̄tuor q̄r
tes diuidit̄:q̄ triplicitatibus numero sunt eq̄les
eiusq3 latitudo diuidit̄ a linea q̄ trāsit ꝑ nr̄m ma
re:⁊ icipit a loco q vocat̄ trāsitus herculis pue
nitq3 ad flumē q dr̄ citicon:⁊ ē ī dorso mōtano
qđ ei ex oriētali ꝑte subseqtur:⁊ ꝑ hāc linea diui
dit̄ qđ est iter septētrione3 ⁊ meridiē. Lōgitudo
vero ipius a linea q̄ transit ꝑ flumen occidētale
⁊ ꝑ pelagus qđ aggion nabartis nūcupatur:⁊
ꝑ stagnū qđ mantis appellatur:⁊ hec linea diui
ditur qđ est inter orientem ⁊ occidentem.

¶ Et postq̄3 hec ita sūt ⁊ locus hitatōis nr̄e diui
dit̄ ī q̄tuor q̄rta eq̄lia cū numero trigonoꝝ eiꝰ la
titudo diuidit̄ ꝑ lineā q̄ trāsit ꝑ nr̄m mare. ⁊ ici
pit a loco q dcūs ē passagiū herculis. ⁊ vadit vs
q3 ad brachiū maris qđ vocat̄ citaton ⁊ ē ī espal
dis serraꝝ q̄ se tenēt cū illo de ꝑte oriētis ⁊ ꝑ hāc
liēā didit̄ ꝙ ē iter septētrionē a ꝑte meridiei. ⁊ eꝰ
đ septētrioale qđ dr̄ lōgitudo didit̄ ꝑ liēā q̄ trāsit
ꝑ brachiū occn̄tale. ⁊ ꝑ gulfū q dcūs ē aghyiō. ⁊
fenices. ⁊ ꝑ stagnū qđ dcm̄ est mātis. Et hec li
nea ē q̄ diuidit iter ꝑtē orientalē ⁊ occidentale3.

¶ Jd qđ dicit ꝙ eꝰ latitudo diuidit̄ ꝑ lineā q̄ transit ꝑ nr̄m
mare ⁊ incipit a loco q dictꝰ ē passagiū herculis. vult dice
re ꝙ h ē linea q̄ diuidit hitationē terre ꝑ duo media. vnu3
septētrionale ⁊ aliud meridionale. nā h ē linea que incipit
a fine hitatiōis a ꝑte occn̄tis. a loco q dictꝰ ē pasagiū hercu
lis:⁊ hoc ē vn̄ trāsit̄ ī hispaniā ⁊ ē strictus maris ita ꝙ ille
q stat ī vna rippa pōt videre illū q ē ī alia. Et circa hūc locū
sūt isule q̄ dicte sūt albalidet:vna ē isula quā vidēt ī hispāi
am trāseuntes ꝑ hūc locū:⁊ illi q transeunt ab hispania per
terrā occn̄tis:⁊ hec isula h3 ydolā vnā que dr̄ cate3. tenēs ī
manu sua claues qbꝰ demōstrat ꝙ vltra se nulla ē hitatio
⁊ he isule sūt. 3. ī mari vniꝰ magnitudinis:ī qualibet eaꝝ ē
ydola vna manerie:qua diximꝰ quaꝝ vna ē ab alia equal'r
elōgata:⁊ ē finis hitatiōis ex ꝑte occn̄tis. Hic hercules est
ille q dictꝰ ē gigantus:ipe q in tota terra hitabili regnauit:
qui tpe antiquo has ydolas poni fecit. ⁊ hec linea diuidens
vadit ab hoc loco vsq3 ī finē hitationis in terris detyn. Et
alby ē mōs vnus q trāsit circa latꝰ vniꝰ maris brachij qđ
dr̄ citaton:⁊ dr̄ ꝙ ī h loco sūt ēt ydole ī depopulatu tenen
tes claues ⁊ monstrantes per eas ꝙ ab inde in antea ver
sus partem orientis non est habitatio aliqua longitudo hꝰ
linee est. 180. gradus. Et est hec linea elongata a linea eq
noctij. 36. gradibus vel circa:⁊ ē equidistās cu3 linea eqno
ctij. Et s3 hunc numerum ē elongata linea a fine habitati
onis ī partibus septentrionis. 7. gradus vel circa que habi
tatio est elongata parum a linea equinoctiali. Na3 sapiē
tes antiqui metiti fuerunt hitationē s'm ꝙ eā stabiliuit nā
Et disert eā ꝑ duo media:⁊ inenerūt duo:mediū meridioa
le elōgatū a linea eqnoctiali. 36. gradus a parte septētriōis
⁊ aliud mediū septētrioale latitudinis. 30. graduū vsq3 ad
latitudinē. 66. graduū. Qz aūt dixit ptho. eiꝰ lōgitudo diui
ditur ꝑ lineā q̄ trāsit ꝑ brachiū maris occn̄talis ⁊ ꝑ golfu3
q̄ dicta ē egion. ⁊ penites. ⁊ ꝑ stagnū qđ dictu3 ē mantis:di
xit q2 hoc brachiū occn̄tale ē brachiū de terra de mecha q̄
dicta ē alige3:in arabico:⁊ tendit̄ vsq3 ebla ⁊ mare rubrū:⁊
trāsit ꝑ gulfū q dictus ē egion. q ē in directo brachij maris
rubri ⁊ maris terre ꝓmissionis ⁊ romanoꝝ:⁊ penites ē ma
re romāoꝝ a ꝑte septētrionis. Nā mare rubrū extendit̄ a

pte meridiei ꝛ exit de mari idie ad ptez septētriōi donec ꝑuenit ad latitudinē.27.graduū.ꝛ ē sicut brachiū maris exiens de mari idie ad partē septētriōalē. Silr̄ mare de africa barcha.egypto .terre ꝓmissionis. hispanie.ꝛ romanoꝝ exit de mari occidētali a pte occidētali circa isulas q̄ dicte sunt albalibꝫ ꝛ estadē ꝛ vadit ad partem oriētis.Et quāto magis vadit tāto magis ampliat donec ꝑuenit in directo brachy maris rubri ꝛ vadit de vna pte ad partē oriētis donec ꝑuēit circa ātiochiā.Et vadit ꝺ alia pte ad ptē septētrionis donec sit i directo ex eo maris rubri vnus magn⁹ gulfus.Et latitudo q̄ ē inter mare rubrū ꝛ mare terre ꝓmissionis: est minus paꝝ.3.gradib⁹.ꝛ si hec duo maria voluerēt i vno cū mari romanoꝝ.qꝺ vadit ad ptē septētriōis:fierēt i his duobus maribus isule due .i septētriōe a mari romanoꝝ cui⁹ nomē lynoy lōgitudo gdē huius linee diuidentis ditationē per duo media:vnū ad oriēs:aliꝺ ad occidēs:ē a parte occidētis i mappa antiq̄.56.gradus:ꝛ hec ē va i mappa noua.59.gradus:opinio mea ē ꝙ mappa antiq̄ verioꝛ ē. Exit.n.de hoc nūero ꝙ medietas oriētalis habitatiōis extēdit̄ magis q̄ꝫ medietas occn̄talis.Nā q̄ꝫ medietas oriētal' extēdat̄ magis:mar̄ tn̄ capit ex ea ptē magnā i qua n̄ ē habitatio vlla:qm̄ mare idie ꝑuenit ad hāc medietatē orientalē i multis locis vsq̄ ad latitudinez.31.gradus:q̄re ipedit magnā ptē habitatiōis.ꝛ si mēsuraret̄ medietas hitationis oriētalis:q̄ꝫ longioꝛ sit iueniret̄ i eq̄litate hitationis medietatis occn̄tal'.lꝫ nō sit tā longa:qm̄ ps ista si bene sit modice longitudīs.ē maioris latitudinis ꝛ nā hoc sin̄ rōe n̄ fecit cū mare rubrū fecit ad ptē septētrōis extēdi.Jn directo gdē h⁹ maris i pte septētrionis ē aliꝺ mare:vn̄ venit qꝺdā flumē qꝺ cadit i mare terre ꝓmissiōis ꝛ fit ex hoc toto sicut mare diuidēs ptē oriētalē a pte occn̄tali.Et gdam rex ex antigs voluit facere ꝙ mare rubrū ꝑueniret ad mare romanoꝝ:timēs tn̄ ꝙ tota terra de egypto ꝓpterea submergeret̄ h nō fecit.hic āt va est opinio ptho.i partitione q̄rti terre ppl'ati.Et hec eadē ē opinio oīuꝫ sapiētū ātiquorū.Nā ypocras q valde fuit antiquus silr̄ plato. Aristo.ꝛ galienus postmō ꝛ oēs phyci ꝛ phy itellexerūt hanc pticionē quā ptho.posuit i hoc libro:ꝛ i alio libro quē fecit de figura hitationis terre.Et ego volo āplius dicere rē vnā tibi vt meli⁹ h itelligas scias ꝙ mare affrice:egypti:ꝛ romanorum exit de mari occidentali in modo brachy i loco cuius longitudo est.3.graduū ꝛ ei⁹ latitudo .36.ꝛ semper ampliādo se vadit: ꝛ extenditur ad partes orientis donec vadit ad ātiochiā.ꝛ mare occn̄tale extēdit̄ post hispaniā ꝛ vadit p⁹ terras ethyoclopianorū i septētriōe ad ptes oriētis mare ꝙ ē dcm̄ penites ꝛ stagnū ꝺmātis i septētrionē ꝺ ꝯstātiopoli i pte oriētis ei⁹ ꝛ venit de mari penites riu⁹ vnus q cadit i mari romanoꝝ q dr̄ brachiū de ꝯstātinopoli:ꝛ hoc determiat quartā hitatiōis q̄ dicta ē europa.Silr̄ exit ꝺ mare idie brachiū occn̄tale ꝛ rapit i septētriōe dōec vadit ad citatē q̄ dr̄ alcusū et alba:et r̄māet iter ipꝫ ꝛ mar̄ septētrionale vn⁹.3.graduū:ꝛ h determiat q̄rtā hitationis q̄ dicta est lynoy:ꝛ remanet i oriēte maris rubri.de brachio ꝯstātinopoli:ꝛ in oriēte maris vsq̄ ad finē hitatiōis a ptib⁹ oriētis ps vna q̄ dicta ē asia maiori. ꝛ i asia maioꝛ ē brachiū pseū brachiū indicū brachiū ꝺtyn:ꝛ mare corasuimoꝝ.Et i terris detyn ꝛ de india:ꝛ turchia ē multū ꝺepopulatus ꝛ magnū q iter hitatiōes accidit.ꝛ pp h fit id qꝺ ꝺ hitatiōe adiungit̄ i asia maiori i pte oriētali medietate tātū:q̄ꝫtū ē habitatio.in quarto qꝺ dictū ē europa:ꝛ i quarto qꝺ dcm̄ est lynoy.Silr̄,i q̄rto lynoy sūt multi mōtes ꝛ plures q̄ꝫ i q̄rto europe .ꝛ nā dedit ei maiorē longitudinē quā ꝺderit europe.vt cū longitudine cōpleat̄ quātū sibi ꝺ hitatiōe minuit̄ pp depopulatū q ē i eo:ꝛ cū h fit habitatio q̄ ē i ea eq̄lis cū ea q̄ ē i q̄rto europe ꝛ cū h fit medietas occn̄talis tota cuꝫ hitatiōe sua eq̄lis cū medietate oriētali i quātitate hitationis.Silr̄ asya maioꝛ diuidit̄ i duo q̄rta equalia istis duob⁹ q̄rtis.vnū est meridionale.aliud septētrionale in manerie q̄ medietas occidētalis diuidit̄ nō tn̄ diuidit̄ p mare:nec p brachiū:sed diuidit̄ p lineā quā dixit ptho.exire de pasagio herculis versus oriēs q̄ oīa iuenies demōstrata i libro aeris ꝛ aquaꝝ quē fecit hipocras ꝛ in epistol' Aristo.hec.n.ē opinio sapiētū ātiquoꝝ i pte hitatiōis terre.Miroꝛ tn̄ ꝺ illis ꝺ psia ꝛ de sapiētib⁹ nouis quomō nō itellexerūt rem istā ꝛ qual'r diuiserunt hitationē respectu isule ꝺ terradib. Nā diserūt lōgitudinē hitatiōis ꝫꝫ mēsurā quadruuialē: ꝛ n̄ ispexerūt qꝺ rei cōueit nāli:ꝛ h ē erroꝛ manifest⁹ qꝛ rē diuiserūt nālē ꝛ quadruuialē fecerūt:ꝛ ꝓpter h ispicere ꝺ hes q̄ꝫtū auātagiū ē iter grecoꝝ sapiētiā et istoꝝ.

¶ He quattuoꝛ quarte triplicitatib⁹ in dispositione conueniunt.

¶ Sed quattuoꝛ q̄rta quattuor trigonis cōuenientia sunt in situ.

¶ Jā patefecim⁹ q̄ sūt quatuoꝛ quarta:et q̄re ꝯueniētia sī i situ et nūero q̄ttuoꝛ trigonis ꝯuenit vt qꝺlibꝫ quartū cōcordat cū q̄lꝫ trigono.q̄rtū.n.qꝺ ē iter septētrionē ꝛ occn̄s ꝯcōdat cū trigono gubernāte hūc locū:ꝛ h ē trigon⁹ arietl.Et quartū qꝺ ē iter meridiē et occn̄s ꝯcordat cuꝫ trigono gubernāte hāc ptē:et h ē trigonus cācri:et quartū qꝺ ē inter oriēs et meridiē ꝯcordat cū trigono gubernāte hāc ptē ꝛ h ē trigon⁹ tauri.ꝛ q̄rtū qꝺ ē iter oriēs et septētriōez ꝯcōdat cū trigono gubernāte hāc ptē:et h ē trigon⁹ gemioꝝ.

¶ Habitabilis igitur loci prima quarta q̄ iter septētrionē ꝛ occidētez ponitur ea i pte terraꝝ est q̄ vocantur felitogalacie: ꝛ sunt terre q̄ generaliter europa appellantur.

¶ Et vnū quartū ex quartis huius loci qꝺ totū est hitatuꝫ ē id qꝺ est iter septētrionē ꝛ occn̄s ꝛ ē in parte ꝓuinciaꝝ q̄ dicte sunt calito galacie: ꝛ he sūt terre q̄ gn̄al'r dicte sūt europa.

¶ Hoc quartum ē insula quā cōprehēdit mare occidētale ex pte septētriōis ꝛ occn̄tis ꝛ mare rōanorū ex pte meridie ꝛ orientis sicut an̄ monstrauimus ꝛ he ꝓuincie sunt i catidopia romania.selliquia espania cōstātinopoli ꝛ barum ꝓuinciarum terminū.

¶ Quarta vero i istius oppositione posita inter meridiē ꝛ oriētē in parte terrarū est:q̄ nuncupātur itosie orientales: ꝛ ps meridiana terraruꝫ ē: q̄ dicuntur asia maioꝛ.

¶ Et quartum oppositum huic quarto ē id qꝺ est inter meridiem ꝛ oriēs ꝛ ē i pte ꝓuinciaruꝫ q̄ dicte sunt inoquia de oriēte: ꝛ hec ē pars meridionalis q̄ est asia maioꝛ.

¶ Hoc quartū ē habitatio que ē septētrionalis q̄ ē a linea equinoctiali ꝛ ē oriētalis a mari rubro ꝛ est eius latitudo. .36.graduū inferius ꝛ q sunt ibi sūt ex gentibus alarabū: ꝛ hoc est albigez:ꝛ alymen india Lyndia ꝛ de alhoratez id cui⁹ latitudo est min⁹.36.gradib⁹ in meridie a terris ꝺtyn.

¶ Tertia quidē quarta inter septētrionez ꝛ oriētē constituta in parte terrarū q̄ vocatur sefume collocatur. ꝛ ē i parte septētriōali maioris asie.

¶ Et tertiū q̄rtū qꝺ ē inter septētrionē ꝛ oriēs ē i parte prouiciaꝝ que dicte sūt caphonia ꝛ hec ē ps septētrionalis ab asia maiori ꝛ minori.

¶ Hoc q̄rtū ē in habitatione q̄ ē in oriente i mari romano

rū cui⁹ latitudo ē magis.33.gradibus.⁊ hec ē turchia ⁊ cyn corasumir coria adeylem.⁊ quarta est de alborace3.cuius latitudo est magis.36.gradib⁹.

¶ Quarta aūt que in huius oppositiōe inter occidētaliū meridionaliūqꝫ ventorū flatus ponit: in parte terrarū que dicuntur ithosie occidentales ordinātur: que generaliter noiant sinugue.

¶ Et quartū qđ ē huic oppositum quod est iter occidēs ⁊ meridiē est in pte ꝓuinciarum que dicte sunt inoquia occn̄alis nomen suum generale dictū est ꝓuincie ꝺ̄lynoy al's libia deserta.

¶ Hoc quartū ē insula q̄ cōprehēdit mare occidentale ex parte occidētis ⁊ meridiei ⁊ mare affrice ex pte septētrōis ⁊ brachiū maris rubri ex parte orientis prouincie q̄ sūt ibi: sūt egyptū ethiopia nubia ⁊ oēs alie natiōes nigroꝝ ⁊ barca affrica ⁊ tangea.cōuenit vt īspicias ad subtilitatē intellect⁹ ptho.quomodo ꝓ incepit a quarto cum trigono arietis cōcordante:eo ꝙ ē signoꝝ principiū ꝭm opinionē cōe3 tn̄ ꝭ3 opinionē suā.eo ꝙ h̄ trigon⁹ ē nobilioꝛ aliȷ̄s:⁊ ꝓpter nobilitatē suā fuerūt antiquo tpe ī hoc quarto quo ipe dominatus multi reges nobiles q in tota habitatione regnauerunt aut in maiori parte sicut hercules gigantus alexander ēt ⁊ augustus.nā isti fuerūt de quarto qđ ē iter septentrionē ⁊ occidēs.Postmodū posuit aliud quartū oppositū huic secūdo:eo ꝙ oppositio ē virtutis equalis:⁊ qꝛ cum trigono tauri cōcordat:⁊ taur⁹ ē signū 2ᵐ.⁊ ꝓpter hoc iuenti sūt de hac gente hoies q leges cōstituūt que perueniūt ad maiorē ptē gentiū habitationis.sicut lex xp̄ianoꝝ:que fuit ante lege3 mauroꝝ:⁊ postmodū lex mauroꝝ.Postea posuit 4ᵐ.tertium qđ cōcordat cū gemini:eo ꝙ est tertium signū .⁊ qꝛ ps oriētalis ē maioris virtutis q̄3 occn̄talis repti sunt ex gentib⁹ h⁹ q̄rti q magnū regnauerunt regnatum sicut assueri⁹ ⁊ darius an̄ ip3:q fuerūt reges psaꝝ ⁊ posuit q̄rtū q̄rtū qđ ē oppositū tertio:eo ꝙ ē oppō equalis v̄tutis vel circa ⁊ qꝛ cācer ē quartū signū.

¶ Item in vnaq̄q3 istarum predictaru3 quartarum qđ ex suis partibus circa totius habitabilis terre dimidiū cōtinetur illius ordo respectu illius quarte cui⁹ ps est: dispositiōi eiusde3 quarte respectu toti⁹ habitabilis terre contrari⁹ ē. Nā in quarta que vrubēs dicitur que respectu vniuerse terre habitabilis inter septētrionem ⁊ occidentem constituit:illius ordo ꝙ circa terre dimidiū ē angulo q̄ ē i oppositione illius anguli in quo hec quarta cōformatur appropinquat: ⁊ ē meridianus orientalis. Idē ⁊ in aliȷ̄s quartis indubitanter eueniet ita ꝙ vnaq̄qꝫ istaꝝ quartarū duab⁹ triplicitatib⁹ adiuicē oppositis assimilet. Ipi⁹ ēt ptes que circa terre dimidiū sunt ei cui illa pars appropiat: que ēt in contrariu3 illi⁹ cui gn̄al'r illa quarta appropinquat appropiat. Alie aūt ptes ipius generali qualitati illius quarte cōcordabunt. Oportet ēt vt cu3 stellis triplicitatis ipi⁹ quarte i similitudie stelle q̄ i ceteris triplicitatibus dn̄ium h̄nt accipiantur.

¶ Silr cuiuslib3 quartoꝝ q̄ diximus ps q̄libet q̄ est in medio habitationis totius terre ē cōtraria illi quarto respectu illius totius q̄rti ad totā habitationē:qꝛ quarti qđ dictū ē europa: ps vna q̄ ē i medio habitatiōis:q̄ ē circa angulū oppositū anguli. vnde ē illud quartu3 tēdit magis ad meridiē ⁊ oriens: et sic de oibus aliȷ̄s quartis. ita ꝙ quartoꝝ qđlibet habeat ꝯcordātiā cū duob⁹ trigōis oppositis. Et ptes q̄ sūt i medio tēdūt ad naturā alterius. quarti oppositi eius. ⁊ est alterius nature q̄3 sit totum q̄rtu3 p se. Et alie ptes pti h̄nt totius quarti naturā. Et cōuenit vt accipias stellas gubernātes illos alios trigonos: ⁊ eas misceas cu3 his q̄ gubernāt aliu3 illius q̄rti.

¶ Due linee quas diximus q̄ diuidūt hītationē ī quattuor quarta īcīdūt i pūcto:cuius latitudo ē.36.graduū ⁊ lōgitudo ꝭ3 mappā antiquā.59.graduū:⁊ ꝭ3 nouā.56.⁊ p hāc icissionē fiūt q̄ttuoꝛ anguli ⁊ prouicie q̄ sūt cira icisionē horum q̄ttuoꝛ āguloꝝ q̄ sūt i medio hītatiōis:⁊ ipe q̄ sūt circa pūctū icisiōis cuiuslib3 q̄rti ⁊ ē i parte opposita cuiuslib3 q̄rti ⁊ ē i pte opposita illius q̄rti respectu totius q̄rti.Et pp h̄ i gubernādo hūc locū h̄nt pticipationē signa ⁊ pl'e gubernātes q̄rtū oppositū istius cū signo ⁊ planetis gubernātibus illud quartū:vn̄ ē ps illa.hoc āt dcm̄ ptho.glosa nō idiget i h̄ loco:expedit tn̄ vt i tua imaginatiōe illud formes.

¶ Et necesse ē vt ī oī hītatiōe sumātur stelle que ipsi triplicitati solūmō dn̄ant i unaq̄qꝫ quarta:p̄ter i illis ptib⁹ q̄ sūt versus medietatē hītatiōis i q̄b⁹ stella mercuriȷ̄ cū stellis que triplicitatibus dn̄antur accipietur:qm̄ ē ex cōi ꝯmixtoq̄ꝫ gn̄e.

¶ Et conuenit vt in quolibet loco hītato sit virtus ipoꝝ planetaꝝ p gubernamētu3 trigonu3 illum solu3 ꝭm trigonum qui dn̄atur in quolib3 quarto exceptis ptibus illoꝝ q̄rtoꝝ q̄ sunt circa medium hītationis. Nā istis cōuenit vt sit virt⁹ mercuriȷ̄ cu3 virtutibus pl'aꝝ gubernantium illos trigonos: eo ꝙ ē nature ꝯmixte habens participationem cum oibus.

¶ In quolibet q̄to quartoꝝ dn̄antur pl'e quales sibi cōueniūt:tn̄ i medio hītatiōis h̄nt pticipationē oēs pl'e sicut an̄ dixit ⁊ in eo quod ē circa mediū cuiuslib3 quarti dn̄antur pl'e quarti oppositi eius ⁊ mercurius cū eis eo ꝙ ē nāe cōmixte ⁊ pp hoc cōuenit vt ps cuiuslibet quarti q̄ ē circa mediū cōcordet cū mercurio.

¶ Necesse ē igit ꝭm hunc ordinem vt ptes q̄ sūt īter septētrionē ⁊ occidētē habitabilis terre.i.illa quarta q̄ vrubē3 appellatur: triplicitati que ē inter septētrionem ⁊ occidente3 assimilet que triplicitas ex ariete leōe ac sagittario colligitur. Et gn̄al'r erunt dn̄i istius triplicitatis iuppiter ⁊ mars cu3 fuerit vesptini. Gn̄ales āt gētes has ptes ihitantes sūt hoies terre britanie: galacie: germanie: bestranie: itale: gallie: appulie: ⁊ sicilie: tozimie: calite: nec nō ⁊ hispanie. Oportet igit vt q̄3plures istaꝝ regionu3 hoies pp istius triplicitatis dominium: ⁊ propter stellas eoꝝ dominatrices non humilientur sed libertatem appellāt ⁊ arma ꝯcupiscāt: laboꝛēt ⁊ sint belli

cosi nec non periti regiminis nitidi sint: ac mundi et magnanimi. Atque iuppiter et mars i isto rum associantur dominio cum sint vespertini ꝛ quoniam huius triplicitatis prime partes sūt masculine: postreme vero feminine accidit his gentibus circa mulieres non esse zelotipos sed carnm concubitus vilipendere sodomiticūque scelus magis appetere ꝛ circa hoc plus zelotipos existere: ꝛ qui hoc perpetrauerit: se turpe qd cōmisisse non extimet. Ille vero in quē hoc perpetratur: vt in hoc effeminetur ꝛ molescat: ꝛ vt postponendum sit nullatenus putet: animositates etiam tentare cōsuescunt ꝛ in bonis operibus ac fidelitate versantur: consanguineitates diligunt ꝛ omne quod bonuꝫ est ꝛ honestū ac laudabile non postponunt. ¶ Haruꝫ autē omnium prefatarum regionum: britanie regiones ꝛ galatie germanie ac saturnie arieti ꝓprie assimilantur ꝛ marti. Quapropter qui eas inhabitāt in maiori parte siluestres sunt ꝛ feroces animarumqꝫ qualitates ferarum qualitatibus assimilantur. Regiones autem italie ꝛ apulie atqꝫ gallie: nec non ꝛ sicilie leoni assimilantur ꝛ soli. Qua de re morātes in eis: sunt periti regiminis ꝛ bene agunt: omniū etiam ac laudabilium operum sunt imitatores. Sed tormie malte hispanieqꝫ regiones sagittario ꝛ ioui assimilantur. ꝛ ob hoc qui in illis habitant: libertateꝫ appetunt suntqꝫ sani corde ꝛ amant mundiciem atqꝫ nitiditatem. Partes autem istius quarte que circa medietateꝫ habitabilis regionis ordinant̄: sunt taralyi regiones ac macedonie ꝛ abelernie: voles ꝛ achaye acritis insula: ꝛ terre que duclaus appellantur: non littus asie minoris ꝛ carbos insula. He sunt igitur partes que ponuntur inter meridiem ꝛ orientem istius quarte. ꝛ cum hoc quod dictum est: assimilātur triplicitati que est inter meridiem ꝛ oriētem: que ex tauro virgine ꝛ capricorno constituitur associāturqꝫ ei in dominio venus ꝛ mercurius. Qua propter haruꝫ regionuꝫ habitatores pre omnibus alijs hominibus in formis ꝛ figuris adinuicem assimilantur. Eorum quidem animie atqꝫ corpora sunt temperate: fortissimi quoqꝫ sunt peritiqꝫ regiminis nec humiliantur propter martem: qui exaltatur in capricorno libertatēqꝫ diligūt. At quia mars ꝛ iuppiter triplicitati isti⁹ quarte dominātur in moribus atqꝫ dominatiōibus sibimet proprijs ab inuicem segregantur. Suntqꝫ legum inuentores musicā diligunt: addiscere cupiunt: defensiones non postponunt. In omnibus etiaꝫ suis operibus causa veneris cū nitiditate mūdiciaqꝫ perseuerant: bene agunt: ꝛ extraneos libēter hospitantur: iustitiam amant ꝛ obseruant: scribere cupiunt: loquelis vtuntur propter mercurium: et qa vespertinis stellis assimilantur sua marie celant consilia. Item cum he regiōes particulariter diuidantur qui morantur i regionib⁹ cucla⁹ ac in minoribus asie littoribus ꝛ in carbos insula: tauro et veneri proprie assimilabuntur: ideoque sūt in maiori parte molles munditiam atqꝫ nitiditatem concupiscentes et corporum altitudines ac ornatus inuestigantes. Qui autē valas achaiam et acritem inhabitant: virgini assimilantur et mercurio: vnde ꝓprie dialetici doctrine studium amantes: et circa spiritualia magis ꝗ circa terrena cōuersantes. At qui i macedonia et taralyi q̄ bizātium dicitur. ac iableuue morant̄ capricorno et saturno assimilātur: iōqꝫ regnare desiderāt: et suorū animorū qualitates non sunt mites ac domestice nec legum rebus associantur.

Ecūda vero quarta meridiana ps est asie maioris: cuius partes continentes indie regiones ꝛ arbalui caurosie fathathie inidhie parthie babilonie isule atqꝫ regiōes assur: quarum omniuꝫ situs respectu totius habitabilis regionis est in parte meridiana oriētali triplicitati q̄ ē iter meridiē ꝛ oriētē q̄ ex tauro virgie et capricorno ꝯstituitur assimilari debet. Harū quoqꝫ regionū dn̄i sunt ven⁹ et saturn⁹ cum sūt matutiales. Quapropter nature has habitātiū regiones horum duorum dominoruꝫ naturas imitantur: venereꝫ nāque venerantur ꝛ vocāt eam asis: Saturnuꝫ autem solem lucidum appellant. Quidam etiam horum sunt qui fortuna prenunciant: custodiūt ꝛ accurate obseruāt membra generantia: et illa pro diuinatib⁹ hn̄t: eo ꝙ predictis stellis que naturaliter sunt eodē modo generatrices assimilātur: suos etiaꝫ parētes venerantur. Sunt homines calidi: qui venereos actus multum exercent: ꝛ in eis plusꝗ oporteat sollicitantur: sunt saltatores et saliētes: instrumentorumqꝫ musicoruꝫ tactores. eoruꝫ quoqꝫ corpora sūt apta carneitatis. semetipsos pigūt et adornāt ꝓpter venerē. mores ēt eorū pleni sūt pp saturnū. et manifeste n̄ occulte ꝓpter matutinalem figuram: cuꝫ mulieribus coeunt sodomiticuꝫ scelus viriliter abhorrēt: iōqꝫ ꝗplurimis eorū accidit ex proprijs mulieribus filios procreare. In hoc etiam cum pectoribus indicant: assimilantur propter matutinaleꝫ ascēsionem: ꝛ quia dominatrix corporū virtus que

cordibus eorum ineſt: fortitudini ſolis aſſimilātur: ſunt etiam ſm maiorem partem in modis iduendi ſe: ⁊ in venuſtandi ac in omnibus que corpori pertinent molles ⁊ effeminati propter venereas qualitates: ſūt ⁊ magnanimi fortes bellatores: q͠a ſaturnus eſt orientalis. Itē cum he regiones diuidunt qui ſunt ex regionibus farachie nudbie parthie: tauro et veneri aſſimilabuntur. Ideoqꝫ harū regionuꝫ habitatores veſtimentis venereos colores hn̄tibus vtunt: qb⁹ totum corpus tegunt preter pectus: et gn̄aliter effeminati ſūt et delicati. At q et virgini et mercurio aſſimilant ſūt babiloni: cultoreſqꝫ iſule ⁊ regionū aſſur. Quapp hi ſūt i doctrialib⁹ periti ⁊ ſtellarum motuum obſeruatores. Qui aūt capricorno ⁊ ſaturno aſſimilantur ſunt indi arbalui ⁊ tauroſi: ideoqꝫ deformes ⁊ ſordidi: animarū ſuarū qualitates ſunt ferociſſime. ¶ Alie vero hui⁹ quarte partes que verſus habitabilis terre dimidium ſūt idaurace regiones ſureqꝫ ꝓfunde terre iudeoruꝫ cunice caldaice vrchime: ac habitate arabum regiones. Harū autem omnium ſitus reſpectu iſtius totius quarte ē i parte que ponitur inter ſeptētrioneꝫ ⁊ occidenteꝫ: aſſimilaturqꝫ triplicitati: q̄ eſt iter ſeptentrionē ⁊ occidētem que ex ariete ⁊ leone ⁊ ſagittario eligit: cuius domini ſūt iuppiter mars ⁊ mercurius. Quapropter viri has regiones habitantes mercatione ⁊ cōmutationib⁹ vtuntur: ſunt deceptores ⁊ ꝓditores ac vilipēdentes. In ſuarum aūt aiaruꝫ qualitatibus vincit puſillanimitas ⁊ gn̄aliter ſunt bifarij: atqꝫ bilingues: quia predictis ſtellis aſſimilantur. Iſtorū aūt hi qui ſunt i parte terrarum ſirie profunde ac idumee regiōes terreqꝫ iudeorū: arieti ⁊ marti ꝓprie aſſimilant. Ideoqꝫ in maiori parte iſtabiles proditores creatorē ignorantes. At homies cunice regionis ⁊ caldei habitatoreſqꝫ vitanie ſoli aſſimilant: atqꝫ leoni: vnde ſani corde ſunt: ⁊ miſericordes: ſtellarum ſcientiaꝫ diligentes ⁊ ſoleꝫ inter ceteras ſtellas proprie venerantes: habitate uero arabū regiōes ſagittario ⁊ ioui aſſimilantur. Quapropter iparū terraruꝫ fertilitas ē eorum nomē qđ ē habitatio fertilitas. Ibi ſunt et ciborū ſaporamēta. Quarū regionuꝫ hoies ſūt bn̄ morigerati: audaceſ: ⁊ regnare dſiderātes.

Tertia autem quarta eſt in ſeptētrionali parte terrarum aſie maioris cuius partes armeniam continentes ⁊ curucaniam marichiā. baccatraiam faſluiran zuſan romaticā: ſarmaticas que ſunt mulierum regiones: tucſiana et terras aſcade: que ſunt partes ſeptentrionalis orientalis totius habitabilis regionis: triplicitati que eſt inter ſeptentrionem ⁊ orienteꝫ aſſimilantur: quam geminoruꝫ ⁊ libre aquarijqꝫ ſignum componunt: cuius domini ſūt ſaturn⁹ ⁊ iuppiter cum ſunt orientales. Ideoqꝫ haruꝫ incolle regionum: iouem venerantur ⁊ ſolem. Quibus aurū ⁊ diuitie multum affluunt: ⁊ eorum actus nitidi ſunt ⁊ formoſi: ac velut oportet ſunt item ſapientes ⁊ diuina inquirunt ⁊ obſeruant animarum ſuarum qualitates: a veritate ⁊ iuſtitia nō declināt: ſunt liberales: itellectuſqꝫ boni ac imutabiles: nequitias abhorrentes. Integra eſt ⁊ incorruptibilis eorum amicitia: pro conſanguineis rebuſqꝫ laudandis ⁊ boneſtis morti ſe leuiter tradunt: ſunt caſti ⁊ abſtinētes: cariſſimis itendūt veſtibus grandia donāt actuſqꝫ ſui ſunt preclari: hec autem in maiori ꝑte offert ſaturni iouiſqꝫ ſocietas in hec ꝙ ſūt orientales ¶ Iſtorum autem qui ſunt in parte carfanie: ⁊ mathiaie nec non armenie ſigno geminorum ⁊ mercurio proprie aſſimilantur. Quapropter mobiliores ⁊ circa deceptiones ſūt ꝓcliuiores. At hi qui ſunt in parte terraruꝫ faſſluire: bacatraie zirice: libre aſſimilantur ⁊ veneri. Ideoque ſunt haruꝫ regionū habitatores multarum pecuniarum muſicaꝫ atqꝫ quietem diligunt. Qui autem in confinibus terraruꝫ ſarmatie tucſiane ⁊ terre aſcaede cōuerſātur aquario ⁊ ſaturno aſſimilātur vnde maioris ſunt crudelitatis: animarūque ſuaruꝫ qualitates ferociſſime. Alie vero partes iſtius quarte que ſūt verſus habitabilis terre dimidium: ſunt regiones bathiome ferogie: aſiaoye: filogice: ſyrie ⁊ cumagine: cacholye: ludyie: ſilyie: maſulie: Quarum omnium ſitus eſt verſus partem occidentalem meridianā huius quarte.

¶ Has itaqꝫ regiones triplicitati que ē inter meridiem et occidentem: que ex cancro et ſcorpiōe ac piſcibus conſtituitur aſſimilamus: in cuius dominio mars et venus ac mercurius aſſociantur.

¶ Has itaque regiones trigono qui eſt iter meridiem et occidens: et eſt trigonus cancri: ſcorpionis. et piſcis. et in gubernando ipꝫ participationem hn̄t venus mars itē et mercurius.

¶ Uult dicere ꝙ in gubernando has prouincias dominatur trigonus Geminorꝫ ſimul cum trigono cancri. ⁊ ꝙ dn̄i borum trigonorꝫ hn̄t participationem in ipis gubernādis ⁊ mercurius habet partem in vno cum eis. eo ꝙ eſt gubernator medij habitationis.

¶ Qua de re q̃plures harum incole regionum venerē venerantur ꝛ eam multis differentibus earūdem terrarum nominibus appellant. martem aūt ideum: ꝛ quibusdā alijs vocabulis nominant: quibus multa secreta ascribūt. Sūt homines laboriosi ac miseriaꝝ infelices ꝛ circa nequitias procliues in prelijs ꝛ expeditionibꝰ ac i rapinis ꝛ viarum abscisionibus conducuntur: inter seruos reputantur ꝛ in prelijs moriuntur ꝑpter dominiū martis ꝛ veneris in eis: cū sunt orientales. Item martis exaltatio est in trino veneris aspectu: in capricorno. s. signo. Venus āt in trino martis aspectu quod est signum piscisū: exaltatur. Quapropter eoꝛuꝫ vxores eos ex toto corde diligunt ꝛ multum sane consiliantur i proprijs domibꝰ assidue morantur: sūt magni laboris atqꝫ in seruitutem redacte. generaliter quidem sūt valde laboriose ac depresse.

¶ Et ꝑpter hoc habitātes in istis prouincijs vt plurimū magnificant venerē: ꝛ vocant eā multis noibus ꝛ diuersis ſꝫ moras locoꝝ: ꝛ appellāt marteō diberis ꝛ alijs noibꝰ dicceētes ad hos planetas pertinere quedam secreta planctus ꝛ ploratus: ꝛ sunt laboriosi cordiuꝫ: tranarosi ducti ad omne malū: ꝛ preciantur pro eundo ꝑliatuꝫ in exercitu ꝛ ꝑ derobando: ꝛ sunt sicut serui ꝛ ex eis multi in prelijs moriuntur: eo ꝙ mars gubernat eos. ꝛ venus in modo quo sunt orientales. Similiter exaltatio martis est in vno signo trigoni veneris q̄ est capricornus. ꝛ venus habet exaltationem in vno signo trigoni martis: ꝛ est piscis: ꝛ ꝑpter hoc sūt mlīeres harū terrarum multum legales viris suis ꝛ eos vere diligunt: ꝛ sunt suoꝝ custoditrices domorum laboriose bene seruientes: ꝛ sunt laboriose generaliter ac humiles.

¶ Reuerentia quam dant veneri ꝛ marti cōsueuerat esse antiquo tpe quo gētes habebāt legē ſm naturā. ꝛ haꝝ opinionū sunt illi de india hodie: ꝛ detyn: ꝛ ꝑ noīa ciuitatū ſm ea que dixit. Uult dicere ꝙ gens cuiuslibet ciuitatis appellabant venerē ꝛ martē vno ꝓprio nomine quo non appellabant aliȷ alteriꝰ ciuitatis. Et qꝛ venus ꝛ mars ꝯcordant se cū i manerie qua sūt oriētales cū participatōe quā hn̄t cū saturno ꝛ ioue. ꝛ sol dedit eis mores quales dixit ante: ꝛ tenēt ꝙ ꝑtineat ad venerē ꝛ ad martē secreta planctus. ꝛ ꝙ facit eos laboriosos ꝛ acorutdatos: ꝛ totum aliō qō dixit ꝛ hoc ē ꝙ qm̄ venꝰ est oriētalis vicit vtꝰ martis ꝛ saturni super venerē ꝛ iouē. ꝛ qꝛ mars ꝛ venus hn̄t participationem qꝛ vterqꝫ eoꝝ hꝫ participationē cū trigono alteriꝰ: sūt mulieres hꝰ terre viris suis legales. ꝛ ꝑpter participationē quā hꝫ saturnꝰ cū marte ꝛ cū venere sūt laboriose ꝛ ſuiētes.

¶ Horum autem hi qui sunt in regionibꝰ bathionie ferogie felogice cancro et lune assimilant̄. Ideoqꝫ q̃plures earum habitatores sūt homines timoris et humilitatis et ꝑpter lune orientalem ac eiusdem figure masculinitatem in q̃plurimis earum vxoribus est virilitas: dominium et segregatio: sicut et in mulieribus que dicunt̄ amazones: que a viroꝝ connubijs aufugiunt et arma diligunt: sunt etiā suorum patrum mores a cunabulis cum eis dextre mamille expeditionū itinera secantur: que mēbra detegunt cum bellare aggrediuntur vt i eis muliebris natura minime fore putat̄.

¶ Illi horum qui sunt i terra niconie eroqe et caligite habent concordantiam ꝑprie cum cācro et luna: et propter hoc sunt viri vtplurimū humiles et timentes: et eorum mulieres sūt vtplurimum viriles superbe et pugnatrices: eo ꝙ luna gubernat eas quando est oriētalis et masculine figure: et sunt sicut mulieres que dicte sunt amazones. et sunt que vitant iacere cuꝫ viris et amant arma: et loquuntur de illis ab ifantia sua semper: et inciditur sibi mamilla dextra vt melius operentur de armis: et cū vadunt ad torneamenta hec membra detegūt quando acies ꝑparantur ad bellum: vt sui intelligant inimici ꝙ nō habent mulierum naturaꝫ.

¶ Timor ꝛ humilitas q̄ ē in viris haꝝ terraruꝫ accidit ꝑꝑ exaltationē iouis q̄ ē i cācro: ꝛ ꝑpter participationē quam hꝫ luna cū marte in ipsis gubernādis. Supbia ꝛ masculinitas q̄ dcā est i mulieribꝰ istis accidit ꝑpter figurā lune q̄ ē masculina. qm̄ he terre oriētales ꝛ cū oriētalibus planetis ꝯcordant. De masculinitate aliarum mulieruꝫ que dicte sunt amazones: dixit ꝑ exēplū: qꝛ mulieres haꝝ terraꝝ sūt masculine: sicut he q̄ amazōes dicte sūt. ꝑdicte nāqꝫ mulieres morātur i vna insula maris: circa quā ē alia isula i qua viri habitant. ꝛ quando sol est in cācro ꝛ leone coniungun tur cā generandi: ꝛ postmodo separant̄. ꝛ si mulier parit filiū nutrit eum: donec creuit. ꝛ postea dat ipꝫ viro: ꝛ si filiā tenet eam secum.

¶ At qui sirie cumachie canadochie partes ibabitant scorpioni et marti assimilantur. Quapp q̃plures eorum sunt instabiles deceptores proditores magniqꝫ laboris. Viri aūt ludhie fijlie macbolie piscibus assimilantur et ioui. Ideoqꝫ ꝑprie sūt hoies multarum pecuniaꝝ boneqꝫ societatis atqꝫ mercationis liberalitatis etiaꝫ fidelitatis i oibus suis negocijs.

¶ Et illi de terra surie camocie et cadoquie concordant cum scorpione et marte: et ꝑpter hoc sūt vtplurimū stulti cum deceptionibꝰ et laboratores. Et illi ꝺ terra lodie qliquie ꝛ macbolie cōcordant cū piscibꝰ ꝛ ioue: ꝛ ꝑpter hoc sunt magnarum diuitiarum sociabiles mercatores et diligētes libertatē et legalitatē i oibus suis factis.

¶ Diuitie qnas hn̄t sūt ꝑpter iouē q eos gubernat: in noie quo est oriētalis: sotietas: legalitas: ꝛ mercadātia sūt ꝑpter venerē q̄ hꝫ magnā participationē cū ioue in ipsis gubernādis: qm̄ hꝫ i piscibꝰ triplicitatē ꝛ exaltationē.

R, Esidua vero quarta est in parte q̄ generali noīe lynoy noīatur: cuius ptes cōtinētes regiones numidie: iarfinodie: affrice: cadbāie: loci ce munitis: barmantice: mauritanie. hatolie: metegonate: quorū oīum situs ē ī parte meridiana occidētali toti⁹ hītabilis regiōis.

¶ Aliud q̄rtuz remanet ī parte q̄ generaliter dicta ē lynoy ⁊ sunt ptes cōphendētes yromādiā iartazodiā affricaz cadinaz: ⁊ Retatemōicas: grinoticā: mauritaniaz: sotaliaz: ⁊ matogonicam: ⁊ sunt posite īter occidēs ⁊ meridiē totius habitationis terre.

¶ Jormādia ē ī occñte ab affrica: ⁊ iartazodia ē in oriente ab affrica ⁊ cadima ⁊ lacacemōie ⁊ garinotica sunt terre exñtes ī occñte: ⁊ romādia: ⁊ affrica: ⁊ mauritania est ī fine hītatiōis a pte occñtis ⁊ ē ps taugie: ⁊ he sunt terre metiodoꝝ. Et matagonica ē ī oriēte mezinodorū ⁊ hec ē peragnata. Ego āt narro tibi factū haꝝ teraꝝ qꝛ scio ꝙ tibi demōstrāt q̄ sūt: ⁊ recordare que tibi dixi vt hec oīa pergres in libro mappe mūdi ptho. ⁊ cū q̊ signo cōcordāt ⁊ cū q̊ plt̄a.

¶ Triplicitati q̄ ē inter meridiem ⁊ occidētem assimilant̄: que ex cancro scorpione ⁊ piscib⁹ colligitur: hui⁹ aūt dñi sunt mars ⁊ venus. cuz sunt vespertini. Quapp̄ q̄plurimis istaꝝ regionum ꝑpter horū duoruz planetaruz societatez regē ⁊ reginā eiusdez matris sobolē: in eis pariter regnare: viruz. s. viris: mulierē vero mulieribus dñari contingit: ⁊ sēper hanc de ꝓgenie obseruant consuetudinez. Eorū nature sūt calidissime ī coeūdo superabundant: ita ꝙ eorū coniugia fiunt vi atqꝫ rapina. Multotiens etiā eorū rex cuz alienis sponsis priusq̄ꝫ earuz spōsi venereos actus exercet: ⁊ quorundā eoruz sunt vxores cōmunes inter ipos: Jpi quoqꝫ picturas ⁊ ornatus ꝯcupiscunt: ⁊ se more feminino adornant ꝑpter venerē: animi tñ eorū sunt viriles: versute: apparitores: diuinatores: ꝓditores ac deceptores: pericula nō metuentes pp̄ martē.

¶ Et cōcordāt cuz trigono q ē inter meridiez ⁊ occñs. ⁊ hic ē trigon⁹ cācri scorpiōis ⁊ piscis. ⁊ gubernat eū mars ⁊ ven⁹ in mō quo sunt vespertini: ⁊ ꝑpter hoc accidit multis terraū istarum: pp̄ ꝑticipationē hoꝝ duorū planetarum ꝙ regnāt in eis rex ⁊ regina nati de vna matre vt frater ⁊ soror ⁊ regnat ei vir super viros ⁊ mulier sup mulieres ⁊ obseruāt cōsuetudinē istā ⁊ hereditariā hñt eam gentes. harū terrarū sunt calide nature multū ⁊ fornicationis magne cum mulierib⁹ lasciue multū ita ꝙ viz īferunt mulieribus ⁊ eas violēter attingūt: ⁊ plurimuz accit ꝙ reges iacent cum nouis anteq̄ꝫ sui mariti: ⁊ mulieres ꝓ maiori parte sunt īter eos cōmunes et diligunt se lympidare sicut mulieres: et hoc rōne veneris: hñt tñ corda viroruz: et sunt deceptuosi ⁊ archerij multa predicunt et ponunt se ad mortis periculum cā martis.

¶ Participatio hoꝝ duoꝝ pl't̄aꝝ est eo ꝙ exaltatio vtriusqꝫ ē in trigono alteri⁹ ⁊ sūt particeps in hoc trigono gubernādo. Qꝛ āt dixit ꝙ ī his terrꝭ regnāt duo fratres vir ⁊ mulier ē hodie reptū ī terris gaue: ⁊ ī multis locis terraꝝ ⁊ h ē ꝑpter ꝑticipationē martis ⁊ veneris ī ipis gubernandis sūt. n. nāe calide ꝑpter calorem martis et magne fornicationis cū mulierib⁹ ꝑpter ꝑticipationē quā hz ven⁹ cū marte: et ꝑpter hoc sūt ī eis multe mulieres ī cōi hñtes. et se lipidantes sicut mulieres. hoc. n. reptū ē hodie in illis q cooꝑiūt suas facies sic̄ mulieres et mlt̄i ex istis occñtalib⁹ terrꝭ vadunt coopti cum lintiaminib⁹ sicut mulieres: et tñ hñt corda viroꝝ et hoc ē cā martis: et ob hoc ēt sūt deceptuosi et ꝓditores et ponūt se ad mortis ꝑiculum: eo ꝙ mars eos gubernat ī feminia figura: et hoc cū ē vesꝑtin⁹ et diuinatione hñt ꝑ parte iouis et veneris q hñt participationē cuz marte: et hoc ē hodie repertū ī eis: qꝛ multi eoꝝ inspiciūt ī mēbris aīaliū: et cogn̄scūt multa ī epatib⁹: cordib⁹ et spatul'.

¶ Hoꝝ āt hi q sūt ī partib⁹ numidie iarsidonie ⁊ affrice cancro proprie assimilātur et lune. Quapropter sunt viri societatis et mercationis: magneqꝫ pinguedinis.

¶ Et illi hoꝝ q sunt ī parte iormādie iarcazodie ⁊ affrice cōcordant ꝓprie cuz cancro et luna: et propter hoc sunt mercatores et eoruz terre fertilis et habundans multuz.

¶ Hoc ē ꝑpter lunā q̄ demōstrat oē nascimētum: et ꝑpter exaltationē iouis q̄ ē ī cācro. nā luna hz in hac gēte diuersitates duas. vnā qꝛ est dña medietatis occñtalis. aliā ꝑpter dignitatē quā hz ī cācro: et pp̄ hoc sˉt illi ō terris istis ō ꝑte maiori sb̄tiliores et magis ītelligētes q̄ꝫ ceteri ocñtales.

¶ Jlli vero q sūt ī parte terrarū metagōice: mauritanie: hacolie: scorpiōi ꝓprie assimilant̄ et marti. Jdeoqꝫ sūt suarum aīarum q̄litates ferales: sunt cōtētores: placitatores et multū carniuz comestores: nec ꝑicula formidātes: vitaz nihil pēdētes: ita ꝙ eoruz quidā alios pro nihilo interficere ducunt.

¶ Et illi q sunt ī ꝑte mautagōice maritāie italie hñt ꝯcordātiā ꝓprie cū scorpiōe et marte. et isti hñt maneries bestiarū et feraruz et sunt rixatores carnes multas comedūt ponūt se ad mortis ꝑiculuz et ōdignant̄ vite: ita ꝙ vn⁹ occidit aliū.

¶ Jsti sūt gētes barbaroꝝ illi q morāt̄ ītus in occñte sicut mezinodis et pagnates: et hñt tales mores ꝙ īterficiūt suos parētes: et multotiēs dcm̄ ē mihi ꝙ ipi vt pl'imū qñ vidēt parentes ēt amicos suos īfirmos eos occidūt dicentes ꝙ ipos adiuuāt: vt cito moriātur sine labore. H. n. faciunt multi eoꝝ ꝯtēnendo legē maurorū q̄ ōfēdit ne hoc fiat.

¶ At illi q sunt ī ꝑte terrarū fadhanie locicemunitis harmanehoie piscibus assimilant̄ et ioui: q̄propter suaruz aīaruz q̄litates sunt liberales et plane sunt opuz amatores gratiaruz redditores vīriqꝫ timoris: nec humiliant̄ q̄ꝫpl'es eoꝝ pp̄ iouez quē venerant̄ et vocāt hamon.

¶ Et illi q sunt a ꝑte terre decadina cētimonites

et gazmatica cōcordant ꝓprie cuȝ piscibꝰ et io
ue.et ꝓpter hoc bonos et simplices mores hñt:
diligunt monasteria.gratiscunt et laudāt bonū
fcm̄:deuȝ timētes sunt.et vtplimuȝ humiles ꝓ
pter iouē.quē reuerētur et noiant ipȝ amon.

¶ Iā diximus ꝙ isti sūt inter terminos affrice ꝛ pagate:qđ
āt dixit ptho.glosa non indiget in hac parte.

¶ Alie autem istiꝰ quarte partes q̄ sūt versus di
midiū habitabilis terre sunt terre curinace:mar
marice: egypti tahneis:auesis: tarage dhytice:
dhame arame:iumemede:q̄ sunt terre alhabai
medie: ꝛ sūt he oēs regiōes versus septētriona
lē partē orientalē istius quarte.

¶ Alie partes huiꝰ quarti q̄ se tenēt cum media
bitatione terre:sunt terre de cornalira:de maru
nica egypto.caes:catis cōcandorica ꝛ atama ꝛ
terra septētrionalis ꝛ oriētalis totiꝰ hꝰ q̄rti.

¶ Cornalira ē terra de barca:ꝛ alibi inuenimꝰ ꝙ alcayna:
men ꝛ narmarica ripia maris sicut alexādria ꝛ araxid ꝛ da
miaca.ꝛ alcaidina ꝛ ptes inferius ab egypto ꝛ egyptum:ꝛ
partes demanef:ꝛ alfocat:ꝛ caes ē a parte oriētalis i nilo in
cabed de egipto coaptis est albafeyam versus superius đ
cabed ad partē occñtalē a nilo:ꝛ azania est terra de ambia
ꝛ aynomia de medio ipa est terra ethyopiana ꝛ est sicca ꝛ
he ꝓuincie sunt in angulo se tenēti cuȝ angulo quarti qđ ē
inter occñs ꝛ meridiem.

¶ Assimilaturq; triplicitati que ē iter septētrio
nem ꝛ orientem q̄ ex gemiorum libre ꝛ aq̄ua
rij signo cōponit̄. In cꝰ dñio saturnꝰ ꝛ iuppiter
ꝛ mercuriꝰ associāt̄:qm̄ i istarū ꝛgionū dñio.v.
planete erratici cū verspertini sūt frequētius as
sociant̄: Earū incole deū diligūt: veritatē vene
rantur rebus creatoris adherēt:suorū funera đ
flent mortuos sub terra sepeliunt et abscōdunt
qꝛ sunt vesptini:mores eorum sunt differentes
aiaꝝ qualitates actus ꝛ eoruȝ leges sunt q̄ꝫplu
res. Cū quis eis dñatur illi obediūt: et hūiliant̄
et tunc in eis vincit pusillanimitas ac verboruȝ
humilitas. Cuȝ āt alij ipi dñantur eoruȝ aie sūt
cōueniētes cogitatiōesq; maxime. Viri multas
ducunt vxores:et mulieres quoq; multis nu
būt viris.circa venereos actus multū āxiantur:
cuȝ proprijs coeunt sororibus et cuȝ hoibus ēt
multos ꝓcreant filios et eoruȝ vxores cito pre
gnantur sicut in eoruȝ regionibus multuȝ cre
scūt et augmentantur oia. Eorū q̄dē q̄ꝫ plimū
virorum aie sunt molles et feminine. Quidam
etiā eorum mēbra gñantia vilipendunt:ꝑꝑ ve
neris et infortunaruȝ societatē i q̄litate vesptia.

¶ Et recipiunt cōcordantiā cuȝ trigono q ē iter
septētrionē et occñs:et est trigonus sex gemini
libre et aquarij:et hñt ꝑticipationē i gubernati
one saturnus iuppiter et mercuriꝰ:et ꝓ eo ꝙ ꝑti
cipāt vtplimuȝ i gubernamēto hitatoruȝ haruȝ
regionuȝ q̄nq; plite i manerie q̄ sunt vesptini:sūt
amatores dei:magnificāt: ꝛ dilligūt veritatē:se
tenent:et cū re dei diligūt plāctus.sepeliūt mor
tuos suos sub terra et eos multuȝ abscōdūt ꝑꝑ
vespertinam figuram:vtunt̄ diuersis legibꝰ ac
moribus et vsibus manerieruȝ multaruȝ: et cū
aliquis eos gubernat hūiles et obediētes sut: ꝛ
vicit i eis ēt ꝯcordia:loquunt̄ humilr et sustinēt
multū laboris cuȝ eis accidit:et qñ gubernāt ali
os bonas hñtes voluntates et corda magna vi
ri multis mulieribꝰ copulant̄ et mulieres acci
piunt multos viros:itromittētes sunt multum
in fornicatiōe:iacēt cuȝ sororibꝰ suis viri sūt gña
tiōis magne.et silr đ leui cōcipiunt mulieres ƀȝ
terre sue nāȝ q̄ oia multum gñat et multi ex illis
masculis hñt corda debilia: ꝛ femina:et multi
đdignāt̄ mēbra verecundie:et ea non cooꝑiunt
ꝑꝑ participationem quam habēt plite in fornica
tione cum venere i manerie qua sunt vesptini.

¶ Qꝛ he ꝓuicie đ medietate hitatiōis occñtalis cōuēit vt
habeāt ꝑticipationē i ipis gubernādis.5.planete i mō q̄ sūt
vespertini ꝛ he res demōstrāt oē secretum ꝛ oēm rē i coop
to ꝛ ꝓpter hoc sūt gētes haꝝ terrarū amatores dei magni
ficāt vitatē:subterrāt ꝛ ꝛ cooperiūt suos mortuos qđ mul
tis legibus ꝛ diuersis ē:qꝛ vnusq;q; ꝑgrit ꝛ vult scire secre
ta:quoꝝ aliqua societas cōcordat ad inuicē ꝛ ide fit secta
vna:ꝛ ab eis sūt habite ꝛ extracte subtiles scie sicut geome
tria ꝛ astronomia:arismetrica ꝛ alia quibus vtebātur ātiq
tpe egyptianoꝝ. Nā ab eis fuerūt scie sparse ꝑ totū mūdū
q̄ꝫuis greci fuerit q eaꝝ vitates ꝯpleuerūt ꝛ alias dedigna
runt. Concordia vero vincens in oibꝰ haꝝ terraꝝ:et q̄cq̄d
aliud dixit est ꝓpter vespertinā figurā q̄ debilior est matu
tinali. Qꝛ āt accipiunt mulieres multas:ꝛ mulieres mul
tos viros ꝛ magna fornicatio q̄ in eis est:accidit ꝓpter ma
gnā virtutē veneris q̄ dñatur super eos et illđ suuȝ.4.vna
cū marte gubernat. Similiter habet participationē in gu
bernando trigonū gemini:eo ꝙ est dña libre. Qꝛ iaceāt cū
sororibus suis consueuit hoc esse antiquis legibus et bene
pōt repertum eē in aliquo loco harum terrarū. Qꝛ sunt ge
neratiōis magne et leuiter concipiūt mulieres: accidit:q̄a
trigonus gemini et trigonꝰ cācri sūt magne gñonis. Simi
liter qꝛ luna ē dña medietatis occñtalis hñs participatio
nē i ipis gubernādis cū.5.planetis erraticis demr̄at rē talē
debilitas ac femineitas cordiū viroꝝ ꝓpter figurā vesper
tinā q̄ debilior est matutinali:et qꝛ venus habet participa
tionē cū marte et saturno i ipis gubernādis:cōuēit vt mē
brū gñatiōis dedignentur:qm̄ saturnꝰ et mars debilitan
tur et mutāt cōplexionē suā:qm̄ sūt vespertini.

¶ Istorum āt hi sunt q̄ in parte vesptina que vo
cant̄ curmanta ꝛ marmarica ꝓpe assimilant̄ si
gno geminoꝝ ꝛ mercurio. Ideoq; sunt eoꝝ ha
bitatores viri deliberationis ꝛ intellectꝰ acutiq;
ingenij in oibus rebus: ꝛ maxie in scrutatiōe sci
entiarum philosophie ꝛ diuinarū rerum. Sūt
diuinatores:secretis ꝛ occultis vtunt̄: generali
ter etiam sunt in scientijs doctrinalibus fortes
ꝛ firmi.

¶ Et prouincie harū predictarum que sunt i pte

cormace et marmace cōcordāt ꝓprie cuz gemi
ni ⁊ cuz mercurio:et ꝓpter hoc sunt he gentes
extimationis magne ⁊ itellect⁹ i oibus rebus: ⁊
marie i exquirēdo res phye: ⁊ dei. sūt hoies qui
multa ꝑdicūt: ⁊ q secretis ⁊ clausis vtunt̃ ⁊ ge
neralr hñt vim magnā i sciētijs quadruuialib⁹.

¶ Hec habent:eo ꝙ mercurius gubernat eos ꝓprie qm̃ ē
dñs gemin oꝝ et ē dñs medij totius hitatiōis:et qr sūt cir
ca çodiacū signorū. Qr aūt vtunt̃ secretis est propter vesp
tinam figuram.

¶ Uiri autē balneis a nosis: coraxe:turice. libre
assimilant̃ ⁊ veneri: q̃ pp earū nāe sūt calide ⁊
ipi sūt iter agentes ⁊ mercatores:eoꝝqꝫ regiōes
sunt fertiles ⁊ copiose.

¶ Et illi de zays de auanzes ⁊ erogandotica: ⁊
cōcordāt cū libra ⁊ venere: ⁊ pp hoc sūt nature
calide ꝯburētis ⁊ eoꝝ terra ē fertil' ⁊ habūdās.

¶ Natura calida quā hñt est pp posse magnū qꝺ venus hꝫ
cū marte ⁊ ambo sūt dñi totius huius quarti ⁊ gubernant
cū mercurio terras istas q̃ calide sunt nālr: eo ꝙ sol vadit
circa eas ⁊ ꝓpter hoc habent nām quā dixit.

¶ At hi q terras colūt adhame arame: ⁊ terras
alhabas medie:aq̄rio: ⁊ saturno assimilant̃. Jō
qꝫ sunt multū carnium ⁊ pisciū comestores a lo
cis sterilibus ad loca fertilia se transferūt. Eoꝝ
vita ferarū ⁊ bestiaꝝ vite assimilatur.

¶ Et illi de azania ⁊ agri oma ipa de medio ⁊ ē
ethiopya illa de medio cōcordāt cū aquario ⁊
saturno: ⁊ pp hoc sunt hoies multarū carnium
⁊ piscium comestores ⁊ sepius se mutāt ꝺ ter
ris siccis ad ripias ⁊ hñt vitā bestiaꝝ siluestriū.

¶ Hoc est ꝓpter saturnū q hꝫ magnum posse in ipis guber
nandis: ⁊ si non fuisset propter venerē ⁊ iouē q multū rep
mūt de malo saturni ⁊ martis ipi valde peiores eēnt. eoꝝ
terra ē sicca ⁊ debilis ꝓpter magnū posse quā ifortuna ibi
hꝫ: ⁊ ꝓpter magnū calorē q ē sub solstitio estiuale ⁊ pp hoc
mutāt se de locis siccis ad vitiosa vel venosa ⁊ habūdātia.

¶ Huc vsqꝫ signorum ⁊ stellarum similitudinē
cū vnaquaqꝫ gentium:earūqꝫ ꝓprietates in ma
iori pte generaliter ānumerauim⁹. Nūc autem
vniuscuiusque istarum gentium cum vno quo
qꝫ signorum similitudinem hꝫ ꝙ predictis con
uenit pticulariter insinuabim⁹ vt leuior sit istoꝝ
consideratio hoc modo.

¶ Hoc. n. qꝺ notificam⁹ est cōcordantia quā ha
bent plē ⁊ signa cū qualibꝫ gente ⁊ proprietas
q̃ꝫ vtplimum loquendo ibi generaliter. ⁊ volu
mus notificare cōcordātiam cuiuslibꝫ gētis cū
quolibet signo distincti⁹ sicut inantea ostende
tur per dicta que loquemur in eis vt leuius sit i
spicere isto modo.

¶ Postq̄ꝫ dedit regulas i diuisione totius hitationis ⁊ con
cordantie quā hꝫ qꝺlibet quartū ⁊ qlibet angulus quarti
ei⁹ qꝺ ē circa mediū cū quolibet trigono signoꝝ: dixit hic
gn̄alr ꝙ hec sunt ibi repta vtplimū:sed ꝙ semp ita sit non
pōt esse in mā recipiēte cōuersionē. Et postq̄ꝫ fecit nos hoc
itelligere reuertitur ad narrādū distincte id totum qꝺ ge
neralr dixit vt declaratū sit ⁊ patū hora operationis ⁊ pp
hoc noiauit hic quot ꝓuincie ptinēt ad quodlibet signū et
ad quālibet plāam a sua pte: ⁊ nos iam tibi dedimus viam
i glo. nr̃a quō scias cuius planete ⁊ cuius signi est tota vna
ꝓuincia. Et qñ diuiseris hitationem ſm ꝙ ptho. fecit inue
nies qꝺlibet quartū ex illis hitationis cū vno trigono met
cōcordās. ⁊ qñ iuenies quattuor partes septētrionalē ⁊ me
ridionalē cōcordantes cū suis fortunis:eo ꝙ vna ps est fri
gida ⁊ alia calida multū ⁊ qr inuenies ꝙ medietas orienta
lis est solis ⁊ saturni: ⁊ medietas occñtalis lune ⁊ martis et
mediū hitationis est mercurij. ⁊ totam ptē septētrionalē
Jouis :meridionalez vō veneris. Et ſꝫ h cū vnū cū alio cō
posueris inuenies ꝙ quartū qꝺ ē inter septētrionē ⁊ occñs
est iouis ⁊ martis: ⁊ totū illud qꝺ dixim⁹: ⁊ qñ intellexeris
hoc inspice cū quolibet quarto cuz quo signo illius trigoni
concordat q̄libet prouincia illius quarti ⁊ cū hoc feceris cō
uenit vt nō ispicias ad noia ꝓuinciaꝝ:sed ad locū i quo sūt
si intellexisti qꝺ dicit ptho. sicut itelligere facim⁹.

Ex prefatis itaqꝫ regionibus assimi
lantur arieti Britania:alathia ger
mania et bestrania:ex regionibus
autem uersus dimidium habitabi
lis terre positis assimilantur similā
tur siria profunda:idumea:regionesqꝫ iudeoꝝ.

¶ Et ꝓuincie cū ariete concordantes sūt terra ꝺ
britania: ꝺ alathia: ꝺ germania:et ꝺ nestinuna.

¶ He terre sunt posite in septemtrione. 4. quod est iter se
ptē trionē ⁊ occñs: ⁊ ꝓuincie que concordāt cū eo a pte me
ridiei hitatiōis sūt terre de surya iosū: ⁊ terra de andonia:
⁊ terre iudeorum.

¶ Tauro qdez assimilantur regiōes farathie nu
dhie parthie: et eis q̃ sūt versus habitabilis ter
re dimidiuz: ꝯstituuntur:fufalaus carbos et lit
tus asie minoris.

¶ Et ꝓuincie cōcordātes cū tauro:sunt terre de
carina mēdia et persia:et ꝓuincijs q̃ sunt in me
dio hitationis cōcordāt cum eo:terre de codad
et cabloz et riperijs asie minoris.

¶ He ꝓuincie de medio hitationis sūt posite in riperia ma
ris a pte orientis ꝯstātinopole.

¶ Regiones autez q̃ signo geminoꝝ assimilant̃
sūt vricinia:herminia:mathilia.

¶ Et que concordant cum gemini:sunt argana
armania et mananena.

¶ He sunt partes de iupergem.

¶ Et ex regiōib⁹ versus habitabilis terre dimi
diū collocatis:curbania ⁊ iferiores terre egypti

¶ Et de ꝓuincijs que sunt i medio hitationis cō
cordat cū eo terra de coriāta et i armarica et id ꝺ
visano de terra egypti.

¶ Hec est terra de barcha vsqꝫ ad equidina.

¶ At cancro assimilantur regiones numidie far
chidonie:affrice.

¶ Et que concordant cum cancro sūt terre ꝺ no
radia gargadema: ⁊ affrica.

¶ Hoc est a tripoli occñtis vsqꝫ ad finē terminoꝝ affrice: ⁊

est positũ in medio occidentis.
¶ Et regionib⁹ vero q̃ sunt versus bitabilis terre dimidiũ: bathionia: farogia: faricha.
¶ Et de ꝓuicijs q̃ sunt in medio bitatiõis ꝯcordãt cum eo coma troquia: ⁊ quigica.
¶ He sunt posite i septẽtrione anguli se tenentis cum quarto qđ est inter occñs ⁊ septẽtrionem.
¶ Regiões autẽ italie gallie: apulie sicilie: signo leonis assimilantur.
¶ Et que concordãt cum leone sunt ytalia: gallia: ⁊ apulia: ⁊ cicilia.
¶ He sunt termini rome.
¶ Et ex regiõib⁹ versus habitationis terre dimidiũ ꝯstitutis: cunica caldea: vrgunia.
¶ Et ex ill' q̃ s̃t i medio bitatõis s̃t capita ioldia ⁊ ozata.
¶ He sunt termini feliste: ex parte egypti ⁊ maris rubri ⁊ termini de albigez: versus meccam.
¶ Virgini quoq; assimilãtur babilonia: algizira regionesq; asur.
¶ Et que concordat cũ virgine: sunt babilonia ⁊ algezira ⁊ terra de ecor.
¶ Ecor est almazil: alie vero sunt scite.
¶ Ex regiõib⁹ vero versus bitabilis terre dimidiũ positis: alias: achaia: ⁊ acritis.
¶ Et ex eis q̃ s̃t i medio bitatõis s̃t alaya ⁊ cretẽ.
¶ He s̃ut posite i septẽtriõe terre ꝓmissiõis ⁊ meridiei ꝯstãtiopole ⁊ oriẽte ipi⁹: ⁊ s̃ ꝺ q̃rto qđ ẽ iter septẽtriõe; ⁊ occñs.
¶ Libre aũt assimilant̃: bactrania fascira: siriaca
¶ Et que concordant cum libra sunt terre de naquitrona casquedaz ⁊ ezanca.
¶ He s̃ut ptes de balac: cabuascẽ: ⁊ corozima.
¶ Et ex illis q̃ s̃ut versus bitabilis terre dimidiũ bamanis: auesis aluntica.
¶ Et ex illis que sunt in medio habitationis s̃ut caes: auanzes ⁊ caladotica.
¶ He sunt egyptũ ⁊ alzaed: de egypto ⁊ aluacad.
¶ Scorpioi vero assimilaut̃: metagãtas mauritania: catbolica.
¶ Et que concordant cum scorpione sunt matagonicas: marontaia ⁊ catbolica.
¶ He s̃ut posite in fine occidentis.
¶ Et ex regionib⁹ versus bitabilis terre dimidiuz ꝯstitutis: siria: cumachina meidbulya.
¶ Et ex illis que s̃ut posite i medio bitationis cõcordãt cũ eo cornia ⁊ cormatra: ⁊ cadoquia.
¶ He s̃ut posite a parte antbiochie.
¶ Sagittario q̃dez assimilantur: curinia: malta: hispania.
¶ Et q̃ concordant cum sagittario sunt terre de cortia: calciata ⁊ hyspania.
¶ He sunt posite in occidente a terris xp̃ianorum.
¶ Ex ex his q̃ versus habitabilis terre dimidiuz locãtur: regiones arabum: albamira.
¶ Et ex eis que sunt posite i medio habitationis ꝯcordant cũ eo terre de arabia ppl'ata.

¶ Hec ẽ terra de albyemẽ ⁊ albigẽ: vsq; ad mare rubrũ.
¶ Capricorno ãt assĩlãt̃: idia: arbania catrosia.
¶ Et que concordant cuz capricorno sunt terre de india ⁊ orbana: ⁊ iadritia.
¶ Hec sunt posite in meridie ⁊ oriente quarti positi inter oriens ⁊ meridiem.
¶ Et ex regiõib⁹ versus dimidiũ babitabilis terre positis bizãtium: macedonia: abuluris.
¶ Et ex illis q̃ s̃ut posite i medio babitationis est terra de braga: ⁊ magdomia ⁊ albabitis.
¶ He sunt posite in riperia maris: ⁊ sunt costantinopola: et macedonia que terra scita est.
¶ Aq̃rio assimilãt̃ saromatica cucsiana: asaede:
¶ Et que cõcordãt cũ aquario s̃ut terre de zaromatica: coxana. ⁊ terre de acobod.
¶ He sunt posite in septentrione quarti qđ est inter septentrionem ⁊ oriens: ⁊ in oriente eius.
¶ Et ex illis q̃ s̃ut versus habitabilis terre dimidium: arania: athania: adaunia: media: que est terra alabas media.
¶ Et ex illis q̃ s̃ut i medio bitatõis s̃t que ꝺ arama ⁊ adõa illa de medio ⁊ b ẽ ãtiopia mediana.
¶ He s̃ut posite i occñte brachy marl rubei a ꝑte meridiei.
¶ Piscibus assimilantur regiões fadbamie: natagonie: iessasse munitis armatica.
¶ Et q̃ concordant cũ piscibus sunt carina ⁊ terra de dogofomataco monitas ⁊ gazrantica.
¶ He sunt posite in medio ꝓuinciaꝝ occñtis
¶ Ex his ãt que versus habitalis terre dimidiũ collocantur: ludbia: filylia.
¶ Et ex ill' q̃ s̃ut posite i medio bitatõis ꝯcordãt terre de lodia ⁊ galiqa ⁊ camotalia.
¶ He sunt ptes de carizec. ¶ Hic perficit id qđ dixit ptho. de ꝓuincijs separati ⁊ distincte. Et si recordaueris regula rũ oiuz q̃s tibi diximus ⁊ bene ymaginare potes in quo loco ẽ quelibet ꝓuincia: de leui scire potes q̃ est gubernator cuiuslibz. Qm̃ aries postq̃ est gubernator habet partez septẽtrionis ꝓuinciaꝝ q̃ s̃ut ex mediũ bitatiõis i q̃rto posito inter septẽtrionẽ ⁊ occñs cõuenit vt hẽat ꝺ ꝓuincijs q̃ sũt i medio illas que opposite sũt istis: ⁊ he s̃ut terre ꝓmissiõis ⁊ gubernat eas taur⁹. Et taurus postq̃ bz ꝓuicias q̃ sunt i angulo se tenẽte cũ quarto: qđ est iter septẽtrionẽ ⁊ occñs ⁊ ꝑ hãc regulam vadũt oẽs alie: q2 q̃libet signorũ dñatur in ꝓuincijs de medio illis q̃ sũt opposite suaꝝ ꝓuinciaꝝ: q̃ sunt in extremitate quarti. Et manifestũ ẽ q̃ in gubernandis ꝓuincijs positis i medio bitationis hñt ꝑticipationez oĩa signa: ⁊ pꝫe ⁊ pp̃ hoc sunt leges ⁊ secte: de extremitatibus bitationis accepte a gentibus bitantibus i medio: gaſm q̃ dicitur ṗncipiũ dñy indie fuit ab istis ꝓuincijs. cõuenit. n. vt multũ ⁊ multotiens studeas in hoc tractatu glose nostre: qm̃ semper magis intelliges.
¶ Sunt autem omnes he. lxxij.
¶ Haꝝ prouiciarum sũma. lxxij.
¶ Uult dicere q̃ terra in qua est gens magna vel gentes multe est h⁹ numeri.
¶ Et qm̃ hec ita sunt: oz vt eis iterum hec q̃ sub iungunt̃ attribuant̃. s. q̃ vnaq̃q; stellaꝝ fixaruz assimilatur regionibus q̃bus eaꝝ partes circuli signoꝝ assimilantur: ⁊ i quib⁹ oẽs agunt: ⁊ sunt

ptes i quar directo stelle fixe cõstituunt q̃ sup vnū ex circulis p duos polos circuli signorum transeuntibus ordinantur.

¶ Postq̄ hec ita sunt conuenit vt addam⁹ ea q̃ ibi dicemus que sunt necessaria: ⁊ hoc est: que lib istarū fixarum concordat cū puincijs accordatis i ptibus zodiaci signorū ⁊ oia coopātur i eis. et he sunt ptes que sunt in directo stellar fixarū: ⁊ veniunt sup zenith capitū i vno circulo ex circulis trāseūtib⁹ p polos zodiaci signor.

¶ Postq̄ dedit nobis regulam qua manerie gubernāt planete septem prouincias oēs dedit nobis in hoc loco silem regulā in stellis fixis dicēs: q quelibet ear gubernat locū quē gubernat gradus in quo ipa est: siue sit stella septētrionalis a zodiaco: siue meridiodionalis. Et cōuenit vt a verbis suis intelligas q gradus quo icepta ē edificari ciuitas est significator ciuitatis ipi⁹ cū oībus stellis fixis existentibus i eodem. Silr gradus medij celi: solis ⁊ lune: ⁊ partis fortune ⁊ oīa alia loca principalia hñt. s. vnusq̄sq eor cum hac ciuitate concordātiam magnā ⁊ erit semp ciuitas fortunata: cū transiuerint per pncipalia loca fortune constellationis edificationis ipius. Silr est in fortunata cū transiuerint infortune p loca principalia constellationis ascendentis siue radicis fm q est i natiuitatibus.

¶ His etiam in significatione matrum associantur illa loca in quibus sol ⁊ luna in istarum matrum edificationis exordio fuerant nec nō angulorum loca: ⁊ maxime angulus ascendentis sic̃ ⁊ in natiuitatibus.

¶ Gradus concordantes cum matribus ciuitatum in recipiendo opus zodiaci signorum sūt loca in quibus erant sol ⁊ luna in principio edificationis eorum: ⁊ loca angulor maxime anguli ascendentis sicut ē i natiuitatib⁹.

¶ Uult dicere q ea vnde sumunt pronosticationes i rebus quas continēt matres ciuitatū sūt loca pncipalia i cōstellatione ascendētis siue fabricationis: ⁊ hec loca pncipalia sūt loca solis ⁊ lune angulor: ⁊ partis fortune. Et dixit matres ciuitatū: eo q ville parue sequunt ciuitatē maiorē in cui⁹ terminis sunt. qm̄ virtus maior vincit minorē. Et postq̄ ita est conuenit vt stelle fixe q̃ sunt in ptib⁹ ipis locor principaliū habeant concordantiam cū ciuitatibus.

¶ At i illis ciuitatibus quorum temp⁹ edificationis ignoratur: locū medij celi in illius regis natiuitate in tempore cui⁹ ipe fundate sunt obseruare debemus.

¶ Et in ciuitatibus quarum fabricationum tempora non sunt scita conuenit inspici ad celi medium nnatiuitatis sui domini siue regis qui fuit tempore quo edificate fuerūt.

¶ Uult dicere q ciuitates quarum loca pncipalia scita nō sunt a principio sue fabricationis: sumunt significationē a io. domo natiuitatis eius qui eam edificari mandauit. Nā hoc est suū ministeriū: qm̄. io. domus ministeria significat. ptbo. autē nouit per hoc dictū rem qua scire possumus ea q̃ accidēt in qualz villa pter significationē natiuitatū suor dominor: ⁊ accña p tps quo ceperunt dominari in eis. Nā accipiemus a. io. significationē cuiuslz eor i his qui fuerūt operati in ciuitatibus in q̄bus dominati fuerūt. nā ille locus est sui ministerij: et suum ministerium est in gubernando dominium ciuitatis.

¶ Incipit scḋs tractat⁹ glose haly sup 2ª pte quadripartiti. Dixit haly.

Postquam dedit nobis regulas q̄bus sciam⁹ planetas ⁊ signa pertinentia ad gubernamentū cuiuslibet prouincie ac ciuitatis. docet nos alias regulas q̄bus sciamus q̄libet accidētiū vniuersalium.

¶ Qualiter ad pnosticabilem scientiam futurarū generaliū pueniat. Ca. IIII.

Post hāc predictorū obseruationē qualiter futura vniuersalia generaliter pronosticari sciam⁹: vt in dicēdo persequamur oportet. et per ea futura que generalia in terris ac regionibus accidunt: premittemus: quorum hec est narratio prima ⁊ fortior istorum accidentium occasio nō nisi ex eclyptica solis ⁊ lune coniunctione ac preuentione nec nō ⁊ ex locis motuū planetarū in ipsis horis contingit.

¶ Et postq̄ in his inspicimus tali modo conuenit nobis narrādo opiniones sequi generaliter: qualiter dicere possumus accidentia vniuersalia anteq̄ sint: ⁊ notificabimus primo ea quib⁹ contingunt accidentia vniuersalia in prouincijs ⁊ ciuitatib⁹ cuius rei perq̄sitio erit hac manerie.

Qm̄ res prime maiorisq virtutis horū accidentium sūt cōiunctiōes ⁊ oppositiones eclypsales scilicet solis ⁊ lūe, ⁊ loca vnde planete trāseunt illa hora.

¶ Jam docuit nos in pma parte q sol est dñs ⁊ victor sup accidentia oia vliaꝫ particularia: et q luna sequtur eum in dñio ⁊ victoria: ⁊ q planete erratici sequūtur lunā: i post eos planetas erraticos stelle fixe. Et demrauit nobis q opus duorū lūinariū est res naturalis tendens versus operationē planete habētis participationē cū sole ⁊ luna vel cū ambobus. Et postq̄ ita est ⁊ accidētia vlia cōtingūt pter vi maiorem: cōuenit oībus modis q accidētia vlia contingant pter virtutem solis ⁊ lune quādo mutantur i virtutē aliaz magnā multū. Et manifestū est q qñ sol ⁊ luna qñ coniungūt i vno pūcto ambe virtutes sunt comixte in vno. ⁊ ad nos pueniūt ab ambobus ipsa hora virtus vna comixta per rectā lineā. illud idē quādo vnus fuerit in opposito alterius qm̄ virtus cuiuslibet eorū peruenit aū terram recta linea q̃ trāsit per duo centra sua ⁊ per terrā. et de cōmistione fit vna comistio. vñ vtus spālis puenit q̃ operat in rebus. Et est manifestū q hec spālis virtus tendit ad virtutē planete siue stelle habētis mai⁹ posse ipā hora. qm̄ oēs virtutes stellar hora qualz comiscēt vna cū alia i terrenis accidit tm̄ cuiuibꝫ q aliq̄a hora erit fortior: aliqua vo debilior cum autē fit ipsa magna virtus duo lūinariū ē qñ cōiunguntur in vno pūcto: vel sint i opposito. vni⁹. s. alteri⁹ in duob⁹ punctis oppositis: et accidunt ipsa hora virtutes aliarum stellarum: tunc. n. cōmiscent omnes: et fit ide quedā spūal' virtus magna que magis tēdit ad virtutē stelle habentis mai⁹ posse ipsa hora fꝫ cursū stellar ⁊ locorū cū q̄b⁹ sūt hora piunctōis vel oppositionis. Et postq̄ res ita est bene apparet q coniunctio ⁊ oppositio qua fit virtus magna mul

tū est illa q̄ ē cū eclypsi. Et quāto maior erit eclypsis: tanto maior erit virtus. In alys vero cōiūctionib⁹ ⁊ oppositionibus in qb⁹ non est eclypsis nō sūt lūinaria sup̄ vna recta linea. Manifestū ē aūt ꝙ cū hora eclipsis fuerint alie stelle cōiuncte cuȝ vno duoꝝ lūinariū vel ambobus: aut i opposito eoꝝ. vt⁹ ipaꝝ stellaꝝ ꝑuenit ipa hora recta līeaq̄ venit virtus duoꝝ lūinariuȝ: ⁊ propter hoc erit virtus valde maior. Et quanto stelle fuerint maioris operis et virtutis: tāto maius erit accidens ⁊ fortius. verbi gratia. Accidit eclipsis magna multum ⁊ accidit secum super vna linea coniunctio saturni ⁊ iouis qn̄ primo mutat̄ cōiunctum ꝺ vno ad aliū. Nā tali eclypsi ꝑuenit oībus modis accn̄s magnū ⁊ forte multū: ⁊ hoc est q̄ opus saturni ⁊ iouis est maius q̄ȝ opus alioꝝ planetaꝝ: ⁊ mutatio sue cōiunctionis est valde maioris virtutis q̄ȝ coniunctiones alioꝝ planetaꝝ q̄ cōtingunt in ipo trigono: ⁊ pp̄ hoc cōponit̄ de virtute eclipsi: ⁊ ꝺ virtute coniunctionis: virtus quedā maior q̄ȝ sit illa cōiūctiōis per se: ⁊ illa eclpysis solius. Ego āt in hoc loco volo ꝺclarare tibi factū cōiunctionuȝ q̊modo eas bn̄ intelligere poteris. dico enim ꝙ saturnus ⁊ iuppiter cōiungūtur oīb⁹ 20. annis vice vna vel circa ⁊ coniungunt̄ in quolibet trigono duodecies: ⁊ in quolibet signo trigoni quater ⁊ accit aliquando ꝙ q̄nquies cōiunguntur i signo ⁊ fiunt coniunctiones. 13. in ipo trigono. ⁊ eis accidit aliquando ꝙ exeunt ⁊ coniungun t̄ in alio trigono: ⁊ postea redeūt ⁊ cōiungūt̄ in p̄mo in quo erant: ita ꝙ cōplent cōiunctionē duodecies in illo trigono: anteq̄ȝ ad aliū trigonū de illo mutent̄: ⁊ pp̄ hoc cōuenit ꝙ p̄ma vice qua cōiunguntur in trigono cum de alio se mutāt habeat hoc coniunctum virtutem maiorē q̄ȝ alie cōiunctiones. Et postq̄ȝ saturnus ⁊ iuppiter coniunguntur vice vna: oībus. 20. annis vel circa duodecies i quolibet trigono in. 240. annis aut circa: ꝙ nūq̄ȝ de trigono illo ad alium mutantur vlla vice in. 13. coniunctionibus: de certo erit ꝑ nūerum ꝙ cōiunguntur i oibus signis quater in quolibet signo in. 960. annis: ⁊ eorum coniunctio mutatur semper de vno trigono ad aliū subsequenteȝ ⁊ ꝺ signo q̄ꝺ incepit ad aliud seq̄ns signū. v. g̃ra: qn̄ mutatio coniunctionis fuerit in signo arietis erit p̄mitus secūde mutationis ad capud de. 240. annis in signo tauri postmodo s̄ȝ h̄ cōuenit vt sit quinta mutatio post. 960. annos: qn̄ i tot annis erunt coniuncti i quolibet signo quater ⁊ redibit mutatio ad nonuȝ signū ad capud de. 1920. ⁊ redibit ad primū signum ad capud de. 2880. annis ⁊ in tot annis erunt coniuncti. 144. vicibus: ⁊ quando duplicabim⁹ numerū cōiūctionū ꝑ numerū signorū: erunt cōiunctiones. 1728. ⁊ erūt anni circa de. 34000. ⁊ hoc est circa numerū annoꝝ quib⁹ stelle fixe complent cursum suum: per totam speram: ⁊ in toto tempore reuertit̄ p̄n^m mutationis ad quodlibet signū duodecies tātum: quantum est numerus signorū: ⁊ ꝑpter hec cōiūctio saturni ⁊ iouis h̄ȝ virtutem magnam valde i regnis ⁊ sectis mutandis ⁊ habitationibus de vno loco ad alium: q̄ vterq̄ȝ planetarū est supremus: ⁊ virtutis magne Et antiqui sapientes tenent coniunctionē saturni ⁊ martis valde magne virtutis: quādo fuerit i signo cancri: qn̄ magnū maluȝ ⁊ magnā corruptionem ostenditur in terra: eo ꝙ cancer est domus lune: ⁊ exaltatio iouis: ⁊ cum due infortune cōiunguntur in eo: dānant bonam significationē suā: qn̄ est oppositus domus vnius: ⁊ casus alterius: ⁊ propter hoc crescit malum suuȝ ⁊ fortificat̄ corruptio: ita ꝙ hec cōiunctio habet significationē magnā: corruptionē depopulandi h̄itationes: robandi preliorū ēt ⁊ guerrarum: si eius virtus cū virtute duorum luminarium cōmisceatur: ⁊ maxime si eclipsis magna certificabit̄ cū cōiunctione recta linea. Et absolute dico: ꝙ quāto magis ꝯmiscētur v̄tutes celestes: ⁊ q̄nto maior cōmixtio ipa fuerit: tāto maiora significat accidentia: ⁊ durabilitates ac renouationes rerū grādium. Et cum annis multis accidentia durant: manifestū est: ꝙ operationem faciunt in toto: eo ꝙ nascitur post significationem. ita ꝙ omnia tendunt ⁊ partem habent in ipo vniuersali opere.

¶ Quedam etiam ex his vniuersalibus accidentibus pronostications sūt loci locutiones hoc est id quod ad cognoscendum in qua regionuȝ ⁊ terrarū significationes particularis eclypsis contingent p̄mittendum est.

¶ Restat adhuc de significatiōb⁹ horum accidētium vniuersalium dicere locuȝ in quo accidēt. nam ita conuenit ꝙ sciat homo: qua prouincia vel ciuitate erit id quod significant eclipses particulares.

¶ Vult dicere ꝙ inspicere locum vbi accidet ip̄m accidēs sequitur inspicere: rē significatiuam ꝑ accn̄s. Cū aūt dixit eclipses p̄ticulares. vult dicere ꝙ alique sunt eclipses cum virtute magna planetarū etiam stellarum: ita ꝙ significāt accidens valde magnuȝ vniuersale: ꝙ multas prouincias cōprehendit ⁊ durat multis annis. ⁊ oīs eclipsis contingēs p̄mo modo in particulari ad cōparationē maioris significat additionem vel minutionē eius q̄ꝺ significauit maior: aut accidet in vna parte magis q̄ȝ in alia. vel in vna secta plus q̄ȝ in alia ⁊ similia.

¶ Stationes ēt stellarum erraticarum in vnoquoqȝ tempore stationis dico: saturni: iouis: ⁊ martis. s. cum stant ⁊ eorum significatiōes obseruantur.

¶ Et, quinqȝ planete erratici significant res multas propter suas stationes: ⁊ in sua stabilitate quolibȝ tempore. volo dicere ꝙ statio saturni: iouis: ⁊ martis: qn̄ accidit aufert de accn̄tibus.

¶ Quinq̄ȝ planete erratici habent similiter opera magna multum propter diuersitatem suorum statuum: vltra opera naturalia que habent: ⁊ hi status sunt quando stant ⁊ dirriguntur: ⁊ omnes aly status quando adiungūtur de ipis stando in hac manerie cum coniunctione vel oppositine aliq̄ virtus sp̄ualis opis magni. Et cuȝ statibus suis sic opantur. Conuenit etiam ꝙ quando cōiunguntur ⁊ sūt i opposito vnius. s. alterius: operantur opera magna valde s̄m virtutes venientes in eis. Dixit enim proprie i saturno ioue ⁊ marte: ⁊ n̄ dixit de venere ⁊ mercurio eo ꝙ q̄lȝ hoꝝ triū h̄ȝ maiorē v̄tutē ⁊ op⁹ manifesti⁹ venere ⁊ mercurio. De saturno: eo ꝙ ābe sue dom⁹ sūt opposite domib⁹ duoꝝ lūinariū: ⁊ virt⁹ oppositiōis ē cōtrarietatis. Et de ioue: eo ꝙ sue domus sunt i tertio duoꝝ lūarium. ⁊ virtus saturni aspectus est virtus concordantie: ⁊ propter hoc habent cōcordantiam cū virtute duoꝝ luminariuȝ. ⁊ de marte eo ꝙ due sue domus sūt in. 4. duoꝝ luminariū. ⁊ virtus. 4. ē media virtus oppositiōis. ⁊ de venere eo ꝙ due sue dom⁹ sūt in sextili aspectu domorū duorū luminarium. ⁊ sextilis est media virtus terty. mercurius quidem est mediani stat⁹ inter istos. ⁊ ꝑpter hoc ostēdetur ꝙ virtus saturni ⁊ iouis ⁊ martis: est virtutis ⁊ operis maioris i mutādo statū hui⁹ terreni mūdi: q̄ȝ virtus veneris ⁊ mercury. Et q̄ȝq̄ȝ ven⁹ ⁊ mercurius habeant magnum opus: est cū accidit his tribus planetis: ꝙ hēant opus magnum.

¶ Quedā vero sūt loqui de tp̄e. i. ꝙ significationis hora: eiusq̄ȝ spaty quantitas est p̄sciēda.

¶ Alia pars est in dicendo tempus: et hoc sciri oportet anteque significationis hora: et quanto tempore pot durare.

¶ Uult dicere quod scire tempus accidentis: sequitur scire locum ubi accidet.

.3. ¶ Quedam autem sunt loqui de genere: hoc est quod scire debemus in quo genere futura contingent accidentia.

¶ Alia pars est in dicendo que res continget conuenit sciri in quo genere cotinget accns.

¶ Mos est sapientum dicere quod materia genus. et que est parata recipere formas assimilatur generi quod est secundum naturam ad spes. Et ptho. dixit genus: quia voluit redicere quod parata est recipere accns. huius enim pronosticatio sequitur pnosticationem temporis: quo habet contingere.

.4. ¶ Quedam etiam sunt loqui de specie futuri et hec est ultima partium per quam modum futuri qualiter sit deprehendemus.

¶ Alia pars est in dicendo in qua specie accidet que est pars ultima pronosticationis et hec est scire que res erit illud accidens.

¶ Uult dicere quod sciemus naturam recipientem accns quado couenit nos scire formam quam recipiet que res erit de bono vel malo: cum autem hec sciuerimus ad propositum nostrum: nos peruenisse perueniemus.

¶ In cognitione regionum quibus accidentia futura contingent. Capitulum .V.

Dixit gly.

Regule que peti couenuit: hac ratione sunt. 5. manerieb⁹. Prima est scire qua ratione venit accns. Secunda est scire in quibus prouincijs accidet. Tertia est scire quo tempore et quanto durabit. Quarta est scire naturam que habet recipere ipm accns. Quinta est scire rem quam ipa recipiet sic est bona vel mala. Et postquam docuit nos qua ratione venit accns vbi dicens quod venit propter eclypses et coniunctiones et res tales: icipit nunc docere nos alias. 4. manerias: et icipit pmam. 4. demostrare: et hoc est scire locum ubi continget accidens.

Primum quidem quod narare propositum⁹ est prima species prognostice loqui. scilicet de loco. sed qualiter ad eius cognitionem peruenire possumus hic idicabimus. In eclypsis et eni coniunctionibus ac preuentionibus solis et lune: et maxime in eo quod apertius est locum eclypsis in circulo signorum obseruare debemus.

¶ Rem primam quam nos conuenit nominare est prima maneries pronosticationum. et hoc est dicere quo loco ptinget accidens et possumi⁹ id scire ex hoc quod volo dicere: conuenit vt inspiciamus in coniunctionibus et oppositionibus eclipsalibus que fuerint de sole et luna et eas proprie que visui apparent i quo loco zodiaci signorum sunt.

¶ Uult dicere quod conuenit vt equem⁹ eclypsim et sciamus in quo loco signorum est: et eius ascedes et ceteros angulos: et si fuerit eclypsis super terram quod visui apparet erit operis fortioris: quoniam virtus sua transit per aerem vsque ad terram: quia natura est aeris: scruare quem virtutem sine mutatione aliqua sicut leuat odores: colores: et omnes alias virtutes quas possunt transire p aerem: tamen si fuerit sub terra: spissitudo terre prohibet quod ad nos perueniat virtus illa i maneria qua stat: sed ante debilitatur multum. et propter hoc est opus eclypsis quam visui apparet virtutis maioris valde: quam eius que visui est abscondita.

¶ Nec non et regiones que illi triplicitati assimilantur.

¶ Et in prouincijs cum quolibet concordantibus.

¶ Uult dicere quod quando sciemus locum eclypsis in zodiaco signorum et petemus prouincias concordantes cum trigono in quo est eclypsis accipiemus illam que cocordat solum cum signo i quo est eclypsis.

¶ Terras etiam que signo eclipsis assimilantur siue per ascendens hore edificationis earum: et per loca luminarium in illa hora: seu per medium celi locum in illius natiuitate q tunc eis dominabatur: obseruare nos oportet.

¶ Similiter conuenit. vt petamus ciuitates concordantes cum signo eclypsis pro recipiendo suum opus que ciuitas erit illa: siue per ascendens hora fabricationis sue: siue per loca luminarium ipsa hora: siue a loco medij celi natiuitatis domini q erat tunc tpis.

¶ Uult dicere quod quado sciemus prouincias concordantes cum trigogo eclypsis accipiemus ide illam que est propria signi eclypsis et adiungem⁹ cum ea ciuitatem cocordantem cum signo eclypsis: siue p ascensum sue fabricationis: siue a locis luminarium ipa hora: vel a loco medij celi natiuitatis dni qui fuit hora qua incepta fuit hedificari. Et quando inueniemus aliquam ciuitatem i qua dnetur signum eclypsis p duas partes ex istis predictis: vel per plures: dicemus quod i illa ciuitate erit magis accns: et in ea quam inuenimus cocordantem cum signo eclypsis: per vnam partem: solummodo erit accns minus secundum illud.

¶ Sciendum est etiam quod in quibuscumque regionib⁹ uel terris hanc quam prediximus similitudinem inuenerimus: in eis omnibus que future sunt significationes euenient: mari

me ista que eidē signo eclypsis assimilat
ꝛ in qua super terraꝫ videtur eclipsis.

Et conuenit nos scire quod in prouincia
et ciuitate quibus inueniemus ꝯcordantiaꝫ
quā prediximus accidēt in omnibus ipsa ac
cidentia ꝛ i illa proprie que ꝑtinet ad signū
eclypsis ꝛ i ea qua eclypsis appꝫt sup terrā.

Uult dicere ꝙ accn̄s eclypsis continget in prouin
cys ꝛ ciuitatibꝰ cōcordātibꝰ cū suo signo: ꝛ q̄ maiorē
habuerit cōcordātiā cū signo eclypsis recipiet magis
accidēs eclypsis. cū aūt hoc sciuerimus: inspiciemus
ibi vbi est eclypsis super terram: ꝛ dicemus ꝙ accn̄s
maius ꝛ fortius erit ibi. Et hoc est ꝙ virtus duorꝫ
luminariuꝫ q̄ res significat naturales mutatur hora
eclypsis ꝛ tendit erga virtutem planetarum ꝛ stella
rum cōmiscētium cum eadem: ꝛ ꝑpter hoc dat illis
ꝓuinciarum ipammet mutationem suorum statuū
: ꝛ quando aliqua prouincia vel ciuitas adiungetur q̄
sit maioris concordantie ꝛ ꝙ ibi magis appereat ecly
psis ad visū: illa magis recipiet opus eclypsis: q̄ꝫ alie
ꝓuincie ꝺ eclypsi: qꝛ virtus eclypsis est debilis multū
qn̄ est sub terra: ꝛ in operando sic magnuꝫ posse non
hꝫ vt quando est super terram.

In tēpore futuroꝝ accidentiū. Capl̄m. VI.

Dixit aly.

Ptholemeus dat nobis in hoc caplo regu
las quibus sciamus tempus
accidentis. ꝛ quantum durare pōt.

Secundā vero speciem ꝓnosti
ce: ꝑ quam significatiōis hora
ꝛ spatij quatitas cognoscitur
hoc mō deprehendemus: qm̄
vna .s. ꝛ eadē eclypsis q̄ in ali
quo tempore cōtingit. nō i omnibus regio
nibꝰ in eadem hora in equali cernit: nec id
qꝺ eclypsatur ex sole: nec ēt spatiūꝫ tempo
ris eclypsis illius i oībus terris est equale:
hora eclypticam q̄ erit in vnoquoqꝫ locoꝝ
habentiū partem in futuro: ꝛ angulos ꝫm
altitudinē poli pariter ponamꝰ sicut facimꝰ
in natiuitatibus.

Secunda maneries ꝓnosticationis quaꝫ
scire nos cōuenit: ē tp̄s significationum: ꝛ
quātū durabit: qꝺ scire possumꝰ per hāc ar
tem. Dico. n. ꝙ i eclypsibꝰ q̄ sunt vnamet
hora: postq̄ꝫ non sunt in omnibꝰ ꝓuincijs
hitatis equaliter i horismet tēporalibꝰ. Et
qꝛ nō erit obscuratū solis ꝛ statio eclypsis

equale per oēs prouincias: debemus pri
mo ponere horā eclypsis: illi qui erit i quo
libet loco habitato ex locis habētibus par
teꝫ in ipō accidēti: ꝛ ponemus angulos ꝫ
altitudīnē poli sicut facimꝰ i natiuitatibꝰ.

Illi qui sciunt numerum tabularuꝫ ꝛ equationes
sciunt ꝙ ascendentia eclypsium solis ꝛ lune ꝛ omniū
coniunctionum ꝛ oppositionuꝫ sunt diuersa in terris
q̄ diuersa sunt i longitudine vel latitudine. Simili
ter quātitas tenebrositatis corporis solaris: ꝛ tēpus
stationis eclypsis. Nam hec duo sūt diuersa ꝫ diuer
sitatē aspectꝰ i quolibet loco: ꝛ ꝑpter hoc sūt hore tē
porales preterite de die vel nocte hore eclypsis i q̄li
bet loco: aut ciuitate de alia quantitate q̄ꝫ fuerit in
alio loco vl̄ i alia ciuitate. Et postq̄ꝫ ita ē ꝛ sciemꝰ ciui
tates i qbꝰ accidētia eclypsis cōtingēt conuenit vt fa
ciamꝰ ascēdēs eclypsiū cuilibet ciuitati ex ipis. ꝛ scia
mus quot hore eq̄les erūt statio eclypsis. Naꝫ ab ho
ris tēporalibus sciemus quando erit accn̄s eclypsis.
Et ab horis equalibꝰ sciemus quanto tp̄e durabit.
ꝛ ab ascendēte ṗncipꝫ eclypsis sciemus quādo icipiet
Et ab ascēdēte medy eclypsis sciemꝰ quando erit ma
ior fortitudo ipius. Et ab ascendente finis sciemus
quādo complebitur. Et ab ascendente coniūctionis
vel oppositionis sciemus planetam qui dominabit
in eclypsi: ꝛ inspiciemus q dominabitur i qualibꝫ ha
rum cōstellationum. verbi gratia. Si dominabitur
in principio fortuna dicemus ꝙ ṗncipiū ascendētis
commiscet i bono cū malo. Et si dominabitur in pri
cipio in fortuna dānū in principio erit maius: ꝛ ita di
cemus in alys accn̄tibus eclypsis. Et propter hoc nō
dedit nobis ptholemeus vnum spāle ascēdens. man
dauit tamen vt faceremus ascendens in eo quod di
xit. Ponemus primo horā eclypsis que est in quolibꝫ
locorum habitatoꝝ que partem habent in ipis ascē
dentibus: ꝛ angulos ꝫm altitudinem poli. voluit dice
re ꝙ oīa ascēdētia eclypsis sūt tria vl̄ pl̄a ꝫ ꝙ nūerꝰ
exiuerit: ꝫ rectificationē eclypsis qn̄ fit ꝑ tabulas: qꝛ
horuꝫ diuersitatem in ꝓuincys facit virtus ꝓmitati
onis diuersis modis i qualibet ꝓuincia sicut diximꝰ.

Post hec obseruemus quot horis equa
libus i vnaquaqꝫ terraruꝫ tenebre eclypsis
extendentur.

Post hec inspiciemus quot horis equa
libꝰ durat obscuritas eclypsis in qualibet
habitationuꝫ.

Uult dicere ꝙ qn̄ sciemꝰ ascēdens ṗncipy ꝛ ascen
dēs finis sciemꝰ quot horis equalibus durat obscu
ritas eclypsis: hora vero equalis est .15. gradus: ꝛ ho
ra tp̄alis est .12. pars diei vel noctis: ꝛ aliquotiens erit
magis vel minꝰ de .15. gradibꝰ qn̄ dies ē maior vl̄ mi
nor nocte. Cū aūt sciamꝰ ascēdēs quādo erit ꝑ horas
temporales ē qꝛ accidēs eclypsis solaris nō pōt elon
gari vltra .12. ānos: ꝛ accidēs eclypsis lunaris vltra
.12. menses: sic intelliges ab eo qn̄ ante dicet.

Quia cū hariun̄ notitiam habuerimꝰ scie
mus ꝙ futura solaris eclypsis tot annis du
rabunt: quot eius hore equales fuerit: luna

ris vero totidem mensibus.

¶Cum aũt sciuerimus hoc: sciem⁹ ꝙ ascen
dẽs eclypsis si fuerit solaris durabit tot an
nis quot fuerint hore eq̃les obscuritatis: ⁊
si lunaris tot durabit mẽsibus quot fuerint
ipe hore.

¶Et ꝙ sol vno anno circuit firmamentum: conuenit
vt accidens sui eclypsis duret annos. et quia luna cir
cuit vno mense conuenit vt duret menses. hec enim
est res propria cuiuslibet eclypsis per se. Quando ta
men aliud cum eclypsibus adiungetur durabit acci-
dens secundum illud. verbi gratia. si fuerit cum ecly
psi coniunctio saturni ⁊ iouis: iam scimus per id quod
diximus: ꝙ hec coniunctio si fuerit principium muta-
tionis: illud accidens mille annis durabit vel circa:
sicut in coniunctionibus patefecimus. duplicabimus
enim hos annos in menses si fuerit eclipsis lunaris/⁊
si solaris erũt anni: Et quantum adiungetur ex hac
duplicatione tantum erit tempus quo illud accidens
durabit. Et si coniunctio principium mutationis non
fuerit durabit annis sexaginta vel magis secundum
quod fuerit numerus quando redibit ad illud met si
gnum: ⁊ ſm hoc facies in omnibus coniunctionibus
⁊ applicationibus que fiunt cuꝫ eclypsi vel in opposi
tionibus earum. Nam ptholemeus cooperuit hoc se
cretum et illud tacuit cum exemplo quod de eclyp
sibus nobis dedit: nec illum cognoui ex illis qui
hunc libruꝫ legerunt qui a verbis Ptholemei intelli
geret hoc secretum. Ego vero discooperiam illd̃ tibi
⁊ tu bene mentem apponas donec ipsum intelligas.
Naꝫ postquam commixtio que fit ex ꝯmixtione vtu
tis solis cum illa lune facit accidens circa annos. si
eclipsis fuerit solaris/⁊ menses si lunaris/ſꝫ numerũ
quo vterqꝫ eoruꝫ circuit firmamentum/conuenit q̃ꝫ
do conmiscentur cum virtute que adiungit̃ de sole ⁊
luna hora eclypsis alia virtus planetaruꝫ vel stellaꝝ
fixarum de modo quod de toto fiat alia commixtio
quod tempus accidentis duret ſm quod fuerit ipsa
commixtio aut decennis vel centenarys siue milib⁹
annorum. Et quã commixtiones iste nõ sũt sic exti
mande vt commixtiones eclypsium solis et lune ad
duxit ptholomeus exemplum vnum de commixtio
nibus istis ⁊ h̃ est illud qd̃ ꝑtinet ad eclipses ⁊ tenuit
sufficere eo quod aliud totum potest intelligi a vi suo
rum verborum prout faciunt boni physici in medici
nis ⁊ cibis qui docent cuius complexionis sunt queli
bet harũ in comparatione hominis temperati: ⁊ phy
sicus intelligat quomodo habebit operari in ꝯplonẽ
que de temperamento exiuerunt/ſm magis et mi-
nus: ⁊ ita fecit in eclipsibus ptholomeus vt astrolog⁹
operetur per eas ſm virtutes augentes vel minuen
tes virtutem earum.

¶Quapropter quia principium horarum
istarum rerum: ⁊ totum esse earum spatij
non nisi ſm proportionem loci eclypsis ad
angulos deprehenditur/cum locus eclyp
sis in orientali parte orizontis fuerit futu
ri principium: in quatuor primis mensibus
post eclipsis horam fore significabit. Intẽ
sionis vero status in prima tertia spatij to
tius temporis in quo erunt significationes
illius eclypsis apparebit. Si autem in par
te celi medij fuerit significabit ꝙ erit ĩ quat
tuor mensibus secũdis ⁊ ĩ tertia media. Et
si fuerit in occidentali parte orizontis in q̃t
tuor postremis mensib⁹ illud fore designa
bit ĩ tertia ⁊ vltima.

¶Et principia horarum horum temporuꝫ
⁊ generaliter hoc tempus potest sciri a cõ
paratione loci eclipsis ad angulos: quia lo
cus eclypsis cum fuerit a parte orientis ad
orizontem demonstrat ꝙ principium acci
dentis erit ĩ primis quatuor mensibus post
horam eclypsis ⁊ maior fortitudo ipsius
acciitis erit in termio primo totius tẽporis
quo erunt accidentia ipsa eclypsium. Et si
fuerit in parte medij celi demõstrat in q̃t
tuor mẽsibus secundis ⁊ maior fortitudo ĩ
termino de medio: ⁊ quando fuerit ĩ parte
occidentis ad orizontam demonstrat ꝙ ac
cideus erit in quatuor mensibus postremis
⁊ maior fortitudo in termino postremo.

¶Ptholomeus adiungit in hoc loco regulas omnes
quibus scire possumus quando erit accidens et quã
to tempore durabit. ⁊ quando erit eius fortitudo di
cens quod tempus horum. et tempus quo durabit po
test sciri a loco eclipsis in comparatione angulorum
quoniam accidens eclipsis elongatur tantum quan
tum est numerus horarum que sunt elongate ab ascẽ
dente ⁊ he hore sunt temporales. Et tu scies horas
elongatõis eclipsis ab ascẽdẽte per regulas q̃s dixit
in. io. ca. z. partis quando locutus fuit qũo extrahun
tur hore elongationis significatoris. Naꝫ qñ sciueris
quot sunt hore inter eclypsim ⁊ decimam domum:
Manifestum est ꝙ inter. io. domum ⁊ ascẽdens sunt
sex hore tẽporales/et quando addideris horas q̃bus
est elõgata eclypsis a decima postq̃ꝫ ipsa transiuerit
super sex horas que sunt inter decimam ⁊ ascendens
exibit summa horarum quibus est elongata eclypsis
ab ascendente. ⁊ si non transiuerit decimam minuas
a sex horis: et remanebit elongatio eclypsis ab ascẽ
dente principij eclypsis. et ita scies quando incipiet
accidens eclypsis secundum ꝙ ante monstrauimus.
Similiter quando sciueris horas elongationis eclyp
sis ab ascendente medij. scies quando erit medium
accidentis. et quando horas sciueris elongationis
ab ascendente finis: scies quando complebitur acci
dens eclypsis. hec enim habemus de dicto Ptbole

mei. Et addidit ibi regulam vnam quam accepit de parte vbi fuerit eclypsis: dicens si eclypsis fuerit a pte orientis: q fortitudo accidētis erit in termio primo temporis quo durat. et si fuerit versus partem medy celi: fortitudo erit in secundo medio temporis quo durat. Et si fuerit versus partem occidentis: fortitudo accidentis erit in vltimo tertio temporis quo durat. Hoc enim est generale in eclypsibus: coniunctionibus et i omnibus applicationibus: Sed Ptholemeus tenuit q nulla aliarum coniunctionum nec applicationum potest aliquid operari sine habendo firmitatem luminarium vel vni° eorum. et ita demonstratū apparet per verba sua i quolibet loco. propter hoc dimisit loqui de coniunctionibus: et locutus fuit de eclypsibus eo q sunt radices in accidētibus magnis valde. Cum autem bene sciuerimus factum eclypsium: sciemus facta omnium coniunctionum. Et vt hoc melius intelligas volo tibi dare exemplū. ponamus q fuit eclypsis lunaris: ꝛ coniunctionis saturni et iouis gradu per gradum cum eo. et q hec cōiunctio sit principium grandis mutationis: et duret obscuritas eclypsis tribus horis equalibus. et he tres hore significant tres menses qui sunt quarta vnius anni. ꝛ cū eas multiplicabimus in mille annos: quoniam in tot annis reuertitur coniunctio mutationis ad primum signum quo exibit. numerus ducentum quinquaginta annorum. et propter hoc debes inspicere qualiter coniunctio mutat significationem eclypsis lunaris de mensibus ad centennaria annorum. Et si acciderint cum istis eclypsi et cōiunctione applicationes alie planetarum centennaria mutabuntur ad magis. Ponamus enim q fuit eclypsis solaris ꝛ coniunctio saturni ꝛ iouis cum eo gradu per gradum in principio mutationis grandis et duret obscuritas solis duobus horis equalibus que due hore significant annos duos: eo q hora eclypsis solaris significant annos. et est manifestum q cum multiplicabimus duas horas per mille annos: exibunt duo millia annorum. tamen planete qui iungūtur cum sole perdunt virtutes ꝛ nihil operantur. Et manifestum est q in tam longo tempore accident eclypses ꝛ coniunctiones que significabunt contrarium huius magni principy. Similiter possunt accidere eclypses multe que affirmabunt significationem primam ꝛ augebunt in suis operibus. et propter hoc habet accipere iudicium vnius in comparatione alterius iudicare fm virtutem quam vincentem inuenies: sicut ptholemeus nunc tibi monstrabit.

¶ Particulares autem augmētationes ꝛ diminutiones futurorum deprehenduntur ex coniunctionibus ꝛ preuentionibus que fient inter hec cum erunt in locis que sunt futurorum occasiones vel in aliquo loco cum eis societatē habētium in figura.

¶ Et augmēta ꝛ decrementa particularia horum accidentium possunt sciri a coniunctionib° que erunt in medio huius quādo contingent in locis habentibus in istis accidentibus rationem vel in aliquibus locis habentibus cum eis participationem in figura.

¶ Quando sciemus aliquod ex accidētibus magnis poterimus scire augmentum ꝛ decrementum per coniunctiōes ꝛ oppositiones que accident i loco illius accidentis vel que habeant concordantiam cum illo loco: quoniam he mouent opus primum ꝛ illud inclināt ad bonum vel malum fm illum qui dominatur in eis si fuerit in loco quo sibi cōtrarietur vel ille qui dominatur in eis sit contrarius eius qui dominatus fuit in eclypsi. primo accidet q secūdus faciet q primus virtutem amittet si secundus fortior fuerit primo. Et postquam ita est in coniunctionibus et oppositionibus multomagis erit in eclypsibus ꝛ coniunctionib° magnis. quia vnus potest facere quod alius vi amittet vel augebit in ea. Quoniam quilibet eorum generat inter nos spiritualem virtutem magni operis. Et si acciderit q spiritus secundus concordet cū primo augebit in virtute sua ꝛ opus suum renouabit. Et si acciderit q secundus sit diuersus a primo minuet virtutem suam ꝛ erit fm quod spiritus secundus fuerit. hac enim manerie sunt versus nos opera planetarum. Et conuenit te scire quod spiritus secundus habebit posse addendi vel minuendi in opere primi: si acciderit q cōcordet tempus accidentis secundi cum tempore primi: tamē si vnus operabitur alio tempore quam addet alter nec addet nec minuet.

¶ Et ex locis etiam motuum planetarum per quos futura contingunt vt sunt scilicet orientales vel occidentales seu stationarii vel ascendentes in principio noctis: et vt in figura signis que sunt occasiones futurorum per aspectum: vel alio modo predicto assignentur.

¶ Et a locis cursuum planetarum vnde veniunt accidentia si sunt orientales aut occidentales aut stantes vel ascendentes prima nocte aut si habent participationem in figura cum signis accidentia operantibus.

¶ Dicit q accidens citius vel tardius crescit minuitur ꝛ durat magis ꝛ minus fm rationem eius quo fuerit status planetarum qui dominantur ibi si fuerit oriētales vel occñtales aut directi: vel retrogradi aut stātes vel festini siue tardi. et hē si habuerit participationē cū signis in qb° fuerit eclypsis: aut ille qui dñabitur in eclypsi ꝛ absolute cum signo accidentia significante.

¶ Cum orientales namqꝫ fuerint vel stationarij augebunt futura. cum occidentales autem vel sub radijs extiterint aut ascendentes i vespere retrogradi futura minorabūt.

¶ Et si fuerit oriētales ꝛ stātes veniet p eos augmentū accidētiū: et si occidētales vl sub radijs solis aut ascendētes pria nocte retro

gradi veniet per eos accidentiū decrementum.

¶ Uult dicere ꝙ quando sunt orientales planete sunt fortiores. ⁊ propter hoc opus suum maius erit ⁊ magis apparebit. ⁊ quando fuerint occidentales vel sub radijs solis sunt debilioris virtutis: ⁊ suum opus magis diminutum erit. Et similiter quando fuerint retrogradi. quia quādo malo modo existunt mala opera operantur alia manerie quam habeant per naturam: et operum virtutes erunt ſm vitia sibi contingentia. Nam videmus ꝙ malum saturni ⁊ martis multum crescit quando stant male: quia bonum quod in eis est debilitatur ⁊ mutatur: ⁊ de alio modo reuertitur quia perditur bonum quod in eis est ⁊ malicia sua remanet. Et est manifestum ꝙ opus planetarum crescit cuꝫ habent magnam virtutem et minuitur cum sint debiles. et quando sunt festini venit citius opus suum: et tardius quādo tardi. Et quando sunt in angulis augent in virtute accidentis. et citius venit. et quando in cadentibus minuunt d accidenti ⁊ ipꝫ debilitant. et quādo in sequentibus angulorum in hoc mediocrius operantur. Et est manifestum ꝙ tempus accidētis ⁊ quantum durabit ⁊ eius virtus in se prolongabitur: ⁊ dilatabitur: augetur ⁊ minuetur secundū coniunctiones ⁊ oppositiones que fuerint post eclypsim. que significauit accidens: et ſm planetas qui dominati fuerint in accidente ⁊ quantum durabit. et postea inspicies istas res alias ⁊ addas in eo quod contingit: vel minues sicut videris quod stant. et id quod exibit post hoc erit. Mōstrauimus enim tibi in hoc capitulo accidentia durantia miliaribus annorum: centennarijs: decennarijs ⁊ vnitatibus. et que durant diebus mensibus ⁊ horis si intellexisti regulas quas te docuimus. ⁊ hic intelliges illos qui locuti fuerunt in accidentibus miliarium annorum ⁊ in centennarijs decennarijs ⁊ vnitatibus qui rectam non adduxerunt viam. Nam ex eis fuerunt qui solam acceperunt significationem coniunctionum: ⁊ eorum qui dederunt cuilibet planete numerum scitum annorum: et dixerunt mille annos talis planete ⁊ mille annos alterius: et nullaꝫ harum viarum certitudinem habēt. Quia coniunctiones non possunt operari aliquid firmitatis sine duobus luminaribus. quia luminaria sunt principes super omnes stellas et nullus potest absq; suo domino aliquā rem firmare ⁊ sine suo mandato: et si firmauerit sine eo dominus eam destruet: et aliam rem firmabit. hoc autem in multis locis monstrauimus. ⁊ propter hoc oportet modis oībus vt coniunctio ⁊ oppositio solis ⁊ lune que sunt eclypsales habeāt maiorem virtuteꝫ q̄ omnes alie applicationes: quia sunt semper vna recta linea: ⁊ maiores virtutes coniunctonum planetarum sunt que coniunguntur in logitudine ⁊ latitudine. Et postq̄ ita est oportet ꝙ eclypses habeant maiorem virtutem q̄ omnes alie applicatiōes: quia sunt luminaria maioris virtutis q̄ omnes alie stelle: ⁊ manifestioris. Et conuenit vt ille qui maioris virtutis est sit dn̄s super illum qui sic magne virtutis non est: sicut demonstratum est in prima parte. ⁊ propter hoc cōuenit omnibus modis vt mutationes magnas multum accipiamus a duabus eclypsibus cum secū coniunctio magna fuerit sicut demōstrauimꝰ. Coniunctiones nanq; planetaruꝫ per se debiles sunt: eo ꝙ planete debiliores sunt sole ⁊ luna. Miliaria quidem annorum planetarum quos illi dicunt: est numerus qui regulam nullam habet: nec rationem naturaleꝫ. ⁊ propter hoc omnes qui locuti fuerunt in hoc dixerunt sine ratione: ⁊ sine sapientia: ⁊ illi qui post venerunt fuerunt eos secuti. nos autem cum intelligemus verba sapientissimi ptholemei: sciemus totam veritatem in se. quoniam hic vir bonus solus dixit veritatem in tota hac arte naturaliter. Etiam demonstrauimus tibi per glosam nostram omnia sua proposita breuiter. et si voluissemus glosare ⁊ aperte monstrare. liber mltūmagnꝰ fuisset ⁊ nō stetisset in alio tanto eiꝰ quo est: hoc tamen sufficiebat tibi: quia nostre voluntatis est vt intelligas verba huius boni viri. et cum ea bene intellexeris ibis recte per omnes partes huius artis. Et conuenit vt scias ꝙ quantomagis legeris librum istum: et ipsum reiterabis: tanto magis intelliges quamlibet rationem earum que ibi sunt.

¶ In genere futurorum accidentium. Ca. VII.

Dixit haly.

Istud capitulum est illud quod sequitur id quod locutus fuit de tempore accidentis. quia postq̄ dedit regulas in sciendo qua ratione veniunt accidētia ⁊ alias regulas pro sciendo tempus quando accidit: ⁊ quantuꝫ durabunt: dedit nobis in capitulo isto regulas pro sciendo que res erit illa q̄ accidens illud recipiet: dicens.

Ertia vero species prognosticē ē p quam in quo genere futurum accidet deprehendimus: qđ ex qualitatibus ⁊ figuris que proprie sunt signorum in quibus est eclypsis locꝰ indicatur ⁊ signoruꝫ etiam in quibus erratice ⁊ non erratice cōsistunt stelle: que signo eclypsis ⁊ signo anguli precedentis eclypsi donando disponunt.

¶ Tertia maneries ꝓgnosticationis est qua sciri conuenit in quo genere accidens illud continget: ⁊ possumus hoc scire per status ⁊ figuras pertinentes ad signa in quibus sūt loca eclypsiū ⁊ in quibus sūt planete gubernantes signū in quo est eclypsis ⁊ signuꝫ anguli qui est ante eclypsim.

¶ Uult dicere ꝙ recipienda sunt accidentiᵃ ipsa que concordant cum statibus ⁊ figuris pertinentibus ad signum eclypsis ⁊ ad signum domini loci eclypsis. Nunc autem intelligimus ꝙ regula quam per hoc accipere debemus est duarum rerum. vna est signum eclypsis: alia signum planete dominantis in signo eclypsis. et in signo anguli qui ē ante eclypsim. Et id ex his que sunt inter nos qđ cuꝫ signo eclypsis cōcordauerit: vel cum signo planete dominantis recipiet accidens. Similiter conuenit nos inspicere in figuris que sunt in signo eclypsis: aut cum planeta gubernatore ⁊ extrahemus significationem ab omnibus istis rebus.

¶ Scietur autem almudhebir ex stellis erraticis istorū duoꝝ locoꝝ sicͤ hic narrādo docemꝰ.

¶ Et sciemus quis planetarum est gubernator horū duorū locorū hoc mō queꝫ dicā.

¶ Postq̄ dixit ꝙ genus recipiens accidens a signo eclypsis sciri potest: ⁊ stellis fixis ⁊ planetis dominantibus in signo eclypsis: ⁊ in angulo qui est ante ipsum: incipit nos primo docere quomodo sciemus planetam dominantem in ipsis locis.

¶ Stella igitur que multas in duobus prefatis locis auctoritates habuerit .i. i eclypsis loco ⁊ i alio loco anguli precedentis eclypsim ſm aliciti

sal: ⁊ scđm hoc ꝙ illis domibus ac triplicitatibus exaltationibus etiam atq; terminis dominabitur: illa solummodo erit almudhebir.

¶ Dico ꝙ planeta q̄ habz multas dignitates in duobus locis que diximus ⁊ hic est locus eclypsis ⁊ signuz anguli qui est ante eclypsim ſz ꝙ sunt applicationes ⁊ ptinentie terre/et scđz partem ptitionis signi. ⁊ ſm dignitatem quam habent, vt sunt domini domorum aut trigonorum vel exaltationuz aut terminorum. Naz ille solus erit dominus gubernationis.

¶ Multe dignitates statuum essentialium ⁊ accidentaliū planetaruz sunt iste. essentiales sunt domus: trigonus ⁊ exaltatio ac terminus accidentales sunt: applicatio: separatio orientalitas aut occidentalitas: vel masculinitas vel feminitas: et appitio: aut habere participationem cum sole: aut luna in figura/vel ꝙ sit cū eclypsi super vno circulo vel sup duobus circulis equidistantibus: vel ꝙ habeat situm talem qualem eclypsis. et hoc est esse cum eclypsi in circulo ex circulis qui sunt equidistantes orizonti. verbi gratia ꝙ sit altitudo planete in orizonte orientis septem graduū: ⁊ altitudo eclypsis in orizonte occidentis septem graduū ⁊ hac manerie ꝙ habeat dignitates in angulo qui ascēdit ante eclypsim dignitates essentiales et accidētales. nam ille erit dominus eclypsis.

¶ Quod si vnam stellam (que loco eclypsis: ⁊ anguli dominetur) non inuenerimus: duas stellas plures in his duobus locis auctoritates vt p diximus habentes inueniamus oz: ⁊ tūc ꝑponendus est eclypsis dominus.

¶ Et si non inueniemus pl'tam vnuz qui eclypsis ⁊ anguli sit dominus/cōuenit vt accipiam⁹ ambos pl'tas habentes magis concordātie cū quolibet duorum locorum/sicut diximus ⁊ eligemus primo dominum eclypsis ⁊ ipsum preponemus.

¶ Quando acciderit ꝙ non sit solus qui dominetur ī signo eclypsis ⁊ in signo anguli qui ascendit ante: ⁊ acciderit vt quodlibet horum duorum signorum habeat suum planetam proprium domniantem in eo per multas dignitates quas in ipso habeat: conuenit vt accipiamus significationē de ambobus planetis: ⁊ preponemus significationem eius qui dominatur in signo eclypsis: et postmodum planetam qui dominatur in angulo qui est ante eclypsim. et conuenit vt intelligas/ꝙ angulus qui est ante eclypsim est angulus qui habet transire per locum eclypsis per motum equinocty.

¶ At si plures q̄z due stelle equas ī his locis duobus auctoritates habuerint/illam in dispositione eligemus ⁊ preponemus fortiorem/ꝰ qua quod sit in angulo conuenientius iudicatur, vel que sit fortioris operis aut que magis illi⁹ habiz conueniat.

¶ Et si pl'te habentes dignitates in istis locis fuerint plures duobus ⁊ quilibet eorum habuerit his duobus locis dignitates/equales eligemus primū ⁊ preponemus illuz qui est magis circa angulū ⁊ fortior est in ope ⁊ de illo haiz.

¶ Quando dominabitur in signo eclypsis ⁊ in signo anguli qui est ante ipsum magis vno planeta: conuenit vt eorum eligamus illum qui in angulo fuerit fortiori. ⁊ generaliter dico vt semper eligamus eorum illum qui fuerit maioris operis ⁊ virtutis/ſz si in hoc equales fuerint: accipiem⁹ eorum illum qui fuerit in suo haiz: et hoc modo faciem⁹. aspiciemus in quolibet eorum: et numerabimus quot dignitates habet de eēntialibus ⁊ accidentalibus: ⁊ illum quem īueniemus plurium dignitatum aut ī angulo vel ī suo haiz: vel maiorem habere virtutem: accipiemus significationē si dominabitur in signo eclypsis: vel in signo anguli qui est ante. ⁊ hic est finis regule date in sciendo planetam dominantem/Et nominauit hic ptholemeus sine sole ⁊ luna: eo ꝙ planete inclinant opus solis ⁊ lune: ⁊ ipsuz deducunt ad operum suorum naturam. et ꝓpter hoc accipiemus semꝑ accidens eclypsis a planetis.

¶ Et cum hoc iterum stellarum non erraticaꝝ dispositionem sic accepiemus.

¶ Et a stellis fixis gubernantibus accipiemus significationem similiter cum pl'tis.

¶ Vult dicere ꝙ adiungamus significationem stellarum fixarum etiam que. sunt cum eclypsi super vno circulo vel cum angulo qui est ante cum significationibus planetarum: ⁊ scđm hoc commiscebimus totam significationem eclypsis.

¶ Ex stellis igitur lucidissimis illam que cum loco eclypsis in angulo qui p̄cessit eclypsim apparuit primitus obseruabimus.

¶ Et quod magis accipere nos oz sunt stelle q̄ sunt in loco eclypsis ⁊ in angulo qui est añ eclysiz existentibus stellis lucentibus.

¶ Stelle fixe lucentes sunt ille que sunt prime: secūde: tertie: quarte: ⁊ quīte magnitudinis. et cum aliqua harum fuerit cū gradu eclypsis ī circ'lo orizonte vel in circulo meridiei post eclypsim. et hoc est in angulo qui est añ eclypsim. et semper cadit occidentalis ab eclypsi: habebit viz ꝓpterea in gubernando angulum anteriorē. et hoc modo erit significatio stellarum fixarum cum fuerint cum eclypsi: q2 semper conuenit vt cōmisceamus significationem stellarum fixarum cum illa planetarum dominantium illas. primo que maioris magnitudinis fuerint accepturi.

¶ Quod ex his que in primo nostro libro dixim⁹ deprehendetur. In quo nouē modis societatum figuraꝝ que stellis appēt enarrauimus.

¶ Et sciemus hoc per id quod mōstrauim⁹ in primo libro cum declarauimus maneries que in planetis apparēt.

¶ Primus liber suus est liber almagesti. in eius octauo tractatu monstrauit per arismetricam ⁊ geometriam quomodo scire possumus participationes figurarum que apparēt planetis: vnam respectu alterius: et in respectu solis ⁊ lune ⁊ in respectu eorum ad terram. et tu certe scies hoc totum per octauum tractatum.

¶ Nam iterū stellam que hora eclypsis cuz angulo ascendentis/vel cum angulo mediȷ̄ celi fuerit/cum illo. s. istorum duorum angulorum q̄ locum eclypsis subsequatur obseruabim⁹.

¶ Et cum hoc commiscemus significationem pl'te que erit secunda hora eclypsis in angulo ascendētis vel cum angulo medij celi qualiscunq3 sit eoꝝ qui insequatur locum eclypsis.

¶ Uult dicere ꝙ oportet vt adiundgamus cum significationibus ipsis que dominantur in loco eclypsis ꝛ in angulo anteriori significatōem planete gubernantis angulu3 q sequitur eclypsim ꝛ stellarum que fuerint in angulo isto. qm̄ iste angulus ponet se in loco eclypsis cum motu firmamenti per quē facit diem ꝛ noctem.

¶ Postq̄3 aūt deprehendimus stellas quas ad cognoscendas futuri occasiones taliter obseruamus forme signi i quo est eclypsis obseruatione ꝛ illius i quo sunt stelle habētes dispositionē subiungemus cū generis i quo futurū cōtinget nō possit haberi notitia nisi per qualitatū istorū p̄dictorum locorum proprietates.

¶ Postq̄3 de stellis loqmur a qb⁹ hēmus significationē accipe isto mō: volum⁹ hoc sequi inqrendo q̄ erunt figure signorū i qb⁹ erit eclipsis ꝛ i quibus erūt stelle gubernantes. q2 genus i quo cōtinget accidens sciri pōt vt plimu3 a proprietatib⁹ horum locorum.

¶ Uult dicere ꝙ habemus inspicere in figuris locorum in quibus est eclypsis; et locorū in quibus sunt planete gubernatores eclyppsis: et gubernatores anguli anterioris et anguli qui post venit ipm̄. quia subiecta in quibus contingit accidens sunt subiecta concordātia cum figuris signorum in quibns sunt planete dominātes ibi: et stelle fixe concordantes cum signo eclypsis: tamen ad figuras anguli anterioris vel eius qui postea sequitur: inspicere non debemus qm̄ ptbole. locutus fuit de figuris signorum gubernatorū et de alijs locutus non fuit.

¶ Signorum igitur figure que formātur i angulo circuli zodiaci, ꝛ que sunt s3 stellas nō errati cas cu3 in humane figure similitudie figurātur id qd̄ futuꝝ esse significatur i humano genere cōtinget. ꝛ si figuram animalis siluestris represen tant vel si quadrupedibus assimilantur i aīalibus eis similibus iuenietur. Qd̄ si formis reptilium animantium assimilantur erunt i serpētib⁹ ꝛ in eis similibus. Itē si ferarum similitudine3 gerunt in feris siluestribus que nocent hominibus illud futurum eueniet. ꝛ si domesticorum aīalium formas representant in domesticis aīalibus quibus vtuntur homines: ꝛ quibus omni tempore vite sue iuuantur illud iueniri non dubitatur: sed vniuscuisq3 speciei horum animalium formam idest in equis ꝛ bobus ac pecudibus ꝛ in his similibus.

¶ Ita ꝙ figure signorum que sunt in zodiaco scdm̄ stellas fixas que ibi sunt fuerint similes figuris hominum erit in genere hominum accñs ꝛ si fuerint similes figuris bestiarum siluestriū vel quadrupedum accidens erit in bestijs sibi similibus. Et si fuerint similes reptilibus erit accidens i colubribus ꝛ similib⁹. Similiter si fuerint similes figuris bestiarum ferarum erit accidens i bestijs feris hominibus nocentib⁹. et si fuerint similes bestijs domesticis erit accidēs i bestijs vñ s̄uiunt sibi hoīes: ꝛ d̄ quib⁹ se adiuuāt i vita sua s̄m spēm quarumlibet bestiarum vñ fuerit in figura sicut sunt equi vacce pecudes ꝛ talia.

¶ Id quod dixit ita figure que sunt in zodiaco: dixit ꝙ pp figuras signorum quoniam earū sunt que sūt in figura hominum: sicut gemini: virgo: libra: ꝛ aquarius. et prima medietas sagittarij: et eorū que assimilantur quadrupedibus siluestribus: sicut leo: et earum que assimilantur domesticis: sicut aries: taurus: ꝛ capricornus et vltima medietas sagittarij. et earum que assimilantur reptilibus: sicut scorpio. et earum que assimilant̄ piscibus: sicut cancer ꝛ piscis et earum que assimilantur volatilibus: sicut virgo gemini et piscis. et quelibet harum habet res proprias cum quibus concordat: quoniam aries concordat cum ouibus: taurus cum vaccis ꝛ bobus: leo cum omni specie ferarum. Et vltima medietas sagittarij cum equis mulis et asinis. ꝛ capricornus cum capris ꝛ capreolis. ꝛ que sūt s̄m figuras stellarum fixarum que sunt extra zodiacum signorum in parte: septentrionis vel meridiei significant quelibet earum figura de rebus que sunt inter nos illas que secum concordant sicut figura delfini que significat pisces marinos. ꝛ sicut nauis que significat omnia nauigia: et omnes res tales, nam hac eadem manerie qua est significatio signorum est etiam aliarum figurarum.

¶ Itē id qd̄ ex figuris aīalium siluestrium versus partem septentrionalem ponitur, subitaneas terre mutationes p̄prie significat. Qd̄ autē versus partem meridiana3 figuratur alterationes aeris nemini timorem inferentes ondit.

¶ Similiter figure bestiarum siluestrium que sunt a parte septētrionis significāt proprie motus terre q̄ sunt sine susceptione. Similiter q̄ sunt a p̄te meredieí significant cursum aeris siñ suspectione.

¶ Di motus quos dixit sunt terremotus ꝛ ruina castroru3 ꝛ villarum. cursus aeris sine suspectione sunt venti fortes ꝛ multe pluuie sine tempore.

¶ Nā cū loca stellarū q̄ dn̄ando disponūtur i figuris alas hētib⁹: fuerint vt i v̄gine ꝛ sagittario: ꝛ gallina ac vulture volate ꝛ i his silib⁹ illud futuꝝ i volātib⁹ cōtigere manifestū ē: ꝛ maxime i volātib⁹ q̄ ab hoīb⁹ comeduntur.

¶ Or si pl'taꝝ loca qui dn̄ant̄ i gubernamēto fuerint cū figuris volatiliū: sicut ē v̄go vel aquarius aut gallina seu vultur volans vel alie tales figure: accidēs erit i auib⁹ illis maxie q comedibiles sunt hominibus.

¶ Uirgo ꝛ aquarius: ꝛ si formam habent humanam: alas habent: et propter hoc significant aues: quas homines comedunt: et gallina habet figuram aliarum gallinaru3 que inter homines nutriuntur. figura vulturis est figura asturium falconum ꝛ auium fugantium per se alias aues comestibiles. ꝛ propter hoc conueni ꝙ significent aues comestibiles.

¶ Q: si fuerit in figuris aialiū natabiliū i piscibus ⁊ i oibꝰ aialibꝰ aq̄ticis illud accidet. Nā si i figuris aialia maria rep̄sētātibꝰ fuerit vt i cancro ac capricorno atq̧ delphino illud erit futuꝝ i aialibꝰ marinis ⁊ i nauibꝰ equorꝫ. At si in figuris aialiū fluuialiū fuerit vt i aq̄rio ⁊ piscibꝰ i aialibꝰ fluminum ⁊ fontium apparebit.

¶ Et si fuerit i figuris aialium natātiū erit accidēs i piscibus et oibꝰ alijs aialibus que sunt i riuis. Et si fuerit in figuris animalium maris sicut cācer et capricornus ⁊ delfinus erit accn̄s i aialibꝰ maris ⁊ suis nauigijs. Et si fuerit i figura animaliū riuorū sicut aquarius ⁊ piscis erit accidēs in animali bus riuoꝝ ⁊ suoꝝ fōtiū.

¶ Si fuerint significatores in figura animaliū natantium erit accidens in piscibus ⁊ in oibꝰ alijs rebus euntibus per aquam. ⁊ si fuerint ipse figure de aialibus maris: erit accidens in aialibus maris ⁊ suis nauigijs. Et si fuerit ipe figure de aialibus riuorū ⁊ fontium erit accidens in aialibꝰ riuorum ⁊ fontiū: ⁊ in aialibus riuorum cācer ⁊ capricornus sunt significatōes maris: q2 figura cancri ē in mari. ⁊ capricornꝰ est significator maiōis partis maris a parte meridiei. q2 figura aquarij ꝯcordat cū aquis currētibus significat riuos. similr. ⁊. pisces. has. n. figuras scire poteris ⁊ cuiusmodi virtutē habent in prima parte huiꝰ libri: maxie in 9° capitulo: vbi loq̄tur de cōplexionibꝰ stellarū fixarum. Et scies loca figurarū in. 7. ⁊. 8. almagesti: ⁊ in alijs libris harum figurarū quos sapientes fecerūt.

¶ Et si in figura nauis fuerit in vtroq̧ genere videbitur.

¶ Et si fuerit i figuris nauis erit ascendēs i ambobus generibus.

¶ Eo ꝙ figura nauis est in mari ⁊ in riuo: conuenit ꝙ res significet que sūt in ambobus. et si fuerint significatores in ea: erit accidens in rebus que sūt in mari ⁊ in riuis: et ꝑ hāc viam scies significationes aliarū figurarū.

¶ Silr si fuerit i aliquo signorum solsti tialium vel equinoctialium: erit significatio generaliter in rebus aeris ⁊ in temporibus vnicuiq̧ earū conuenientibus.

¶ Silr si fuerit in duobus signis solstitialibꝰ ⁊ i duobus eq̄noctialibꝰ erit significatio sua gn̄alr in statibus aeris ⁊ in ꝓprijs tꝑibꝰ q̄ h3 q̄libet eorum signorum.

¶ Diximus multotiēs ꝙ ptholo. ꝓat nobis solūmodo regulas generales. nam quādo ꝑfecit loq̄ui de regulis figurarum: locutus est de figuris statuū signorū tam bene essentialiū sicut accidentalium: dicēs ꝙ duo signa solstitialia et duo equinoctialia si fuerit significatores in aliquo eorum demōstrant ꝙ accidēs erit in statibus aeris: sicut de calore aut vētis vel alijs talibus rebus vel aliquibus et erit in ꝓprijs tēporibus signorum significatorū. si fuerit aries erit in vere. ⁊ si in cancro in estate. ⁊ si in libra in autūno. ⁊ si in capricorno in hyeme.

¶ Earum autem significatiōes ꝓprie i his q̄ ex terra nascuntur apparebunt.

¶ Tamen propria significatio erit in rebꝰ que nascuntur in terra.

¶ Significatōes quando fuerint in aliquo horū quatuor signorum: q̄uis demonstrent ꝙ accidens erit in mutatiōibus aeris: ⁊ in temporibus: demonstrant etiam ꝓprie in rebus que nascuntur de terra.

¶ Nam cū fuerit in signo equinoctiali vernali i fructibus arborum cum oriri ceperint earū significatiōes iuenietur vt in vineis ac ficulneis ⁊ i eis contēperaneis. Q: si fuerit in signo estiuali solstitiali i fructibus cum colligunt ⁊ reseruantur futura contingere significabūt p̄terꝙ i egypti regionibꝰ in augmēto nili ꝓprie significationes ostēdētur. Si aūt fuerit in signo eq̄noctiali autūnali: erūt significatiōes i seminibꝰ cū seminātur ac in herbis ⁊ i his similibus. Sed si fuerint in signo solstitiali hyemali in oleribus ⁊ i. hoc q̄d ex volucribus ⁊ piscibꝰ apparet eoꝝ significationes euenient.

¶ Ita ꝙ q̄n fuerit i signo eq̄noctij vernalis significatio sua erit i fructibꝰ arborū q̄ cito exeūt sicut in nucibus ficubꝰ et alijs qui tꝑibꝰ istis nascitur ⁊ si fuerit i signo solsticij estiualis demōstrāt accidētia q̄ erūt i fructibus q̄ sūt colligēdi ⁊ gubernādi ⁊ i terra egypti erit significatio sua ꝓprie i augmēto nili. et si fuerit i signo eq̄noctij autūnalr erit significatio sua i rebus que seminātur i herbis ⁊ talibus: Et si fuerit i signo solticij hyemalr erit significatio sua ꝓprie i oleribus ⁊ eo q̄d apparet de nā auiū ⁊ pisciū.

¶ Ratio ꝓpter quam q̄libet horū signorū h3 suū ꝓpriū accidens quando significatores fuerint in eo: est eo ꝙ ē principium temporis ⁊ virtus principij remanet semper in eo quod post venit. ⁊ ꝓpter hoc mutantur res omnes que generantur in quolibet tēpore: sm ꝙ principium eius significat ⁊ hac ratione dixit ptholemeus hoc dictū. id tamen q̄d dixit: ꝙ quādo fuerint significatores in solstitio estiuali demonstrat augmentū in nilo i terra egypti maiori glosa glosa indiget. Nilus enī fit de fontibus ⁊ pluuijs que sunt in parte meridiei circa montem qui dictus est len. ⁊ natura ē pluuiarum crsceere multū in parte vbi vincit humiditas sicut in fine hyemis. Et manifestum est ꝙ quando sol veniet ad partem septētrionis: infrigidabitur pars septentrionalis: ⁊ crescunt in eo pluuie ⁊ niues. ⁊ ꝓpter hoc quando significatōes fuerint in solstitio estiuali ⁊ monstrauerit humiditatem iungūtur cū alia humiditate pria: ⁊ fit humor multum in parte meridionali: et per vim habet recētia nili crescere. et si monstrauerint significatōes siccitatē erit contrarium. Similiter si fuerit in parte meridionali res significans siccitatem in ea demōstrabit ꝙ recētia nili erit pauca multū. et ꝓpter hoc cōuenit ꝙ magis ꝓpria significatio nili fit signi solstitij estiualis: et sequitur ip3 signū equinoctij vernalis. et si hec duo in humiditate concordauerit erit nili recentia magna valde. et si fuerint diuersarū manerierū erit diuersa sm illō: q̄uis res iste veritatē non habeant nisi significatores monstrauerint humiditatē quando fuerint in cancro. per hoc enim scire statū nili possumꝰ ⁊ oīum alioꝝ riuoꝝ venientium a parte meridie ad septentrionem. de riuis tamē veniētibus a parte septētrionis sciri potest a significatoribus quādo fuerit i solstitio hyemali. et in signo libre de cōuerso sm ꝙ est in nilo.

¶ Itē cū fuerit in aliquo signorū eqnoctialiū in ecclesijs ꝛ i domibus ad honorem dei constitutis futura cōtingere significabunt.

¶ Similiter quando fuerint in duobꝰ signis eqnoctialibus demonstrant ea que accident in sanctuarijs: in seruitijs dei.

¶ Hec est alia ꝓprietas quā habēt duo signa eqnoctialia ita ꝙ qñ significatōes fuerit i eis: demr̄abunt ꝙ accñs erit i aere sibi ꝑtinente: ꝛ plātatura terre: ꝛ in rebꝰ pertinentibꝰ ad sanctuaria: ꝛ ad seruitiū dei: sicut sūt ecclesie xp̄ianorū: moschete saracenoꝝ ꝛ synagoge: ꝛ alia loca talia: ꝛ id quod ꝑtinet ad seruitiū dei est: sicut leges. qꝛ duo signa eqnoctij postq̃ꝫ vnū ṽnale ē principiū augmēti diei: et aliđ autūnale ꝑncipium augmēti noctis: cōuenit vt cōcordet cū legibus. qm̄ leges sūt ꝑncipiū coniūctionis hominū. Et postq̃ꝫ leges sunt concordate cuꝫ istis duobus signis: conuenit ꝙ significatio mutationis que i eis accidit sit horū duorū signoruꝫ quādo significatōes fuerint in eis.

¶ Si vero fuerit in aliquo signoꝝ solstitialium: mutationes morum in ipsa regione manentiuꝫ indicabunt.

¶ Sꝫ si fuerit i duobꝰ signis solstitioꝝ d̄mr̄abit mutatōes q̄ accidēt i moribꝰ ciuium.

¶ Hec ꝓprietas accidit duobꝰ signis solstitialibus: eo ꝙ minuunt de eo qđ facit equinoctiuꝫ: qꝛ vnum eorū est calidū multū: et aliud multum frigidum. et ꝓpter hoc conuenit cum eis mutatio morum.

¶ Qꝛ si fuerit in signis fixis in fundamentis ꝛ in edificijs: futura cōtigere demōstrabūt.

¶ Et si fuerint in signis fixis significāt accidentia cōtigentia in ꝫimētis frogis.

¶ Ratio ꝓpter quā signa fixa significāt frogas ꝛ ꝫimēta ē ꝓpter ꝯcordātiā quā hn̄t cū eis in stabilitate: ꝛ multotiēs. Dico enī ꝙ regula generalis i rebꝰ ꝑtinētibus ad quēlibet planetā: ꝛ ad qđlibet signū. ē ꝙ habet significationē ꝑ ꝯcordātiā quā habet secum i aliq̄ manerie cōcordantie. Vbi gr̄a: ferrū: eo ꝙ ē multū siccū: cōuenit eē de nā martis: ꝛ ensis qꝛ iterficit ꝛ ē ferrū cōcordat cū marte ꝑ duas ꝑtes. vna qꝛ est ferralia. scđa qꝛ iterficit. Et postq̃ꝫ res est ita nālis ē: ꝙ signa fixa qñ significatores sunt i eis habēt mōstrare ꝙ accñs erit i froges et in ꝫimētis. froge sunt sicut edificatio villarū et castrorū et domorū. et ꝫimēta sunt radices oīuꝫ rerū istarū. qꝛ radix cuiuslꝫ ē ꝫimētū sup quo stat.

¶ Et si fuerit i signis coibus i hoibꝰ ꝛ regibus euenire futura ꝯsignabunt.

¶ Et si fuerit i signis fixis duoꝝ corporuꝫ monstrabūt ea q̄ accidūt i hoibꝰ ꝛ i regibꝰ.

¶ Ratio ꝓpter quā cōcordāt signa duoꝝ corpoꝝ cum hominibus ꝛ regibus: est eo ꝙ sūt ꝯmediana hn̄tia participationē cū signo fixo ꝛ cū mobili: et fit nā in eis composita d̄ nā amborū signorū q̄ sūt circa ipm: ꝛ ita sūt hoies: qꝛ eoruꝫ sub̄a hꝫ participatiōeꝫ cū oibus alijs substātijs. Et ꝓpter h̄ dixerūt sapiētes antiqui ꝙ homo ē minor mundus. tamē qꝛ reges habēt oia gubernare. ꝯuenit vt hēant participationē cum signis duarū naturarū duabus rōnibus. vna quia sūt hūane nature q̄ ē oibus rebus composita. alia ꝑ ꝑte regni qđ habet gubernare res omnes.

¶ Similiter ēt cū fuerit hora eclypsis i locis proprie versus orientem constitutis: in fructibus ꝛ in his quoꝝ āni sūt iuuētutis ac i fūdamētis euenire futura designabunt.

¶ Silr̄ si fuerint i locis q̄ sunt a ꝑte oriētis hora eclypsis d̄mōstrant ꝙ accñs erit i arboribꝰ ꝛ in etate iuuētutis ꝛ in ꝫimentis.

¶ Arbores concordāt cū significatoribus q erūt i oriente: qꝛ ꝑs oriētalis ē nobilior ꝛ maioris v̄tutꝭ illa occñtis. similiter ē ꝑnᵐ ascēsionis stellarū oīuꝫ. ꝛ ꝓpter hoc hn̄t oēs res sue vi sicut pueritia et arbores accordate cū hac orientali parte. similiter concordāt secū oia ꝑnᵃ sicꝫimēta ꝛ talia.

¶ Si aūt in celi medio fuerit qđ est sup terraꝫ i ecclesijs ac potentibus: ꝛ in his quoꝝ āni sunt medij significationes apparebunt.

¶ Et si in medio celi fuerint sup terram demonstrat ꝙ accñs erit in sanctuarijs ꝛ regibus: ꝛ in etate medianorum.

¶ Signa et stelle q̄ sunt in medio celi sup terrā: magnā habēt nobilitatē et virtutē et dn̄ium. et ꝓpter hoc cōcordāt secū ea que talia sunt: sicut sanctuaria que habent sup homines posse magnū: et reges ꝛ illi de mediana etate q hn̄t vim: sapiāꝫ: et experiētiā: et trāsiuerūt ac viderūt res multas: qm̄ vis eorū est circa vi adolescētiū puerorū et trāsiuerunt ꝑ ꝑl'a q̃ꝫ ipsi et sua corpora suiq̃ꝫ sensus sūt saniora illis senū. et ꝓpter hoc cōuenit ꝙ significatores cū sint a parte decime domꝰ d̄mr̄ent sāctuaria: reges: ꝛ illos medietatꝭ.

¶ Qꝛ si in occidente fuerit i moribus ac morum variationibus: ꝛ in his quorum anni sunt senectutis: necnō ꝛ i mortuis significata ꝯtigēt.

¶ Et si fuerint in occidente demonstrant ꝙ accidens est in mutatione legum ꝛ in etate senum ꝛ in mortuis.

¶ Qꝛ pars occidētalis significat debilitatē et finē lucis et rerum oīum: demōstrat ꝙ accidēs erit in fine rerū et earū mutatōe de vno in aliđ. Ptho. āt dedit nobis ꝑ has similitudines oēs regulas qbus scire possumꝰ subꝫ accidēs recepturū. nā docuit nos ea q̄ ꝑtinent ad signa tā bene ex ꝓprietatibus accidētalibꝰ sic eēntialibus: qꝛ cū signa sūt i aliqbꝰ harū partium quas dixit: habēt ꝓꝑetatē accidentalē. et ꝙ sint fixa vel mobilia aut duaꝝ nārū ē sua ꝓꝑetas eēntialis et cōuenit vt incedas hac via quā dedit tibi.

Scientia quidem quantitatis partis in qua futura subiecti generis apparebunt ex quantitate tenebrarum eclypsis ꝛ ex proportione stellarum que futuri sunt occasiones ad locum eclypsis deprehendetur.

¶ Quantitatē vero partis in qua continget accidēs illius generis subiecti itelligimꝰ a quātitate obscuritatis eclypsis: ꝛ a comparatiōe planetarū significantium accidens ad locū eclypsis.

¶ Ipse dat nobis regulas per hoc dictū: qbꝰ sciamꝰ q̃ntitatem accidētis qđ recipiet illđ subm: sicut ante dedit regulas qbus sciamus qđ erit subm illđ recipiēs. Et dicit ꝙ duabus maneriebus possumus scire parteꝫ: vna q̃ntitate obscuritatis eclypsis. qꝛ si illđ lumiare totū coopertuꝫ fuerit ab eclypsi. demr̄at ꝙ accidēs recipiet totū genꝰ. et si corporis lūinaris fuerit medietas obscura: demōstrat ꝙ medietas subiecti generis recipiet accidens. et in oibus alijs ꝑtibus itelligas isto mō. Alia maneries est concepta a cōparatione locoꝝ planetaꝝ dominātiū ad locū eclypsis: qꝛ si fuerit virtutis magne demr̄at ꝙ accñs erit i maiori ꝑte illiꝰ gn̄is et si debiles i minori qđ nob apiet ꝑtho. ꝑ id qđ dicꝫ

¶ Nā si fuerit in figuris vespertinis in eclypsi so lari aut i matutinalib⁹: i eclypsi lunari/in mino ri parte illius generis futura cōtinget: cūq3 per diametrū i oppōne fuerit ipsius generis dimidi um futurū illō amplexabit. Si āt i solari eclyp si fuerint in figuris matutinalibus: in lunari ve ro in vespertinis futura in maiori parte contin gere significabunt.

¶ Ita φ si fuerint in figuris vespertinis in eclypsi bus solis: aut i matutinalib⁹ in eclypsibus lune: accidēs erit i minori parte ipsi⁹ generis. ⁊ si op positi fuerit sup dyametro: erit accidens in me dietate generis: ⁊ si fuerint in figuris matutina libus in eclypsibus solis: vel in figuris vesper tinis in eclypsibus lune: erit accidens in maiori parte generis.

¶ Vult dicere φ significatores quādo fuerint vesptini in cōparatōe eclypsis solis: vel matutinales i ɔparatōe eclyp sis lune sunt debiles. et ꝑpter hoc erit virtus eorū i min⁹ medietate generis. Et si i opposito eclypsis fuerit erit acci dēs i medietate. ⁊ si in figuris matutinalib⁹ i cōpatōe eclyp sis solis: aut vespertinis in comparatōe eclypsis lune: erūt fortes ⁊ magne v̄tutis: et monstrabūt φ accidēs erit i ma gis medietate subiecti generis. Per hoc eni3 dictū dedit nobis regulā φ cū fuerint debiles erūt in minus medieta te. et cū fortes in plus. et si inter fortitudinē et debilitate3 fuerint mediani: ita φ sint in opposito demonstrāt medie tatē. Et manifestū est φ q̄to magis creuerit virtus sua tā to magis crescet in ipso genere. et quanto debiliores fuerit tāto minus erit in ipso genere. et erit silr manifestū φ quan do fuerint in opposito medietatem demonstrant: et quan do in trino tertia3. et quando in quarto quarta3: et quan do in sextili sextam.

¶ In qualitatib⁹ futuroꝶ. Capi. VIII.

Quarta quide3 species ꝑnostice fu turoru3 qualitates ingrit. i. vtrum ea bona sint an boni cōtraria: aut q̄ species ex istorū duoru3 speciebus cōtingat: iuestigare ꝑponit. hec āt ex naturis stellarū almudhebir reginarum que futuroru3 sūt occasiōes: ⁊ ex commixtionibus vnius eorum ad alterā ⁊ ad loca in quibus fue rit deprehendatur.

¶ Quarta maneries ꝑnosticatōis est que res ac cidet si erit bona: vel contrariu3: ⁊ q̄ maneries borum duorum erit. Et hoc sciri potest a natu ra planetarum gubernatorū dominantiū q acci dens faciunt: ⁊ eorum cōmixtione vni⁹ cū alio: ⁊ a locis quib⁹ sunt.

¶ Ptholemeus dat nobis i hoc capi. regulas qbus sciam⁹ accidens si erit bonū: sicut abundātia victualiū: tēperies aeris q̄ erunt corpora saniora: aut si malū erit: sicut guerre: prelia: fames: et minutio victualiū: quorum duorū potest vtrūq3 sciri a tribus partib⁹. luna a nā gubernātiū. alia ex cōmixtione virtutis dominātis cū virtute alteri⁹ planete: et a situ loci zodiaci in quo sunt.

¶ Idest sol ⁊ luna precipiunt ⁊ alijs stellis do minantur. Quapropter totius operis ⁊ stella ru3 dispōnis: fortitudinūq3 stellaꝶ almudhebir ⁊ earum debilitationū sūt occasiōes.

¶ Quia sol ⁊ luna sūt dn̄i alioꝶ planetaꝶ i eo φ ipsi ambo sūt cā oium operū ⁊ gubernationis: ⁊ cā virtutis planetarum dominantium vel de bilitatis eorum.

¶ In hoc dicto vult exprimere rōnem qua due eclypses fa ciunt accidentia grādia. et opus accidētie ē a. 5. planetis si ne sole et luna. Et φ planete sūt fortiores et debiliores pp cōparationē quā habent ad duo lūinaria. Et dicit ita φ sol et luna sunt qui oēm re3 faciūt nālem. et qn̄ cōmiscēt vir tutes eorū: et fit de ambobus vna v̄tus vnusq3 spūs φ am bo operentur in vno: et cōmiscebit sibi aliqua alia v̄tus ali orum planetarū inclinat ad virtutē ipsorū planetarū: et re ducitur op⁹ duorū lūinariū in concordantia virtutis illoꝶ planetarū. et hec virtus est que iclinat virtutem duorū lu minariū. et ꝑpter hoc possunt sciri accidētia a. 5. planetis erraticis. q2 opa stellarū fixarum: opa erraticorū sequūt.

¶ Obuiatio vero cōmixtionis stellaꝶ almudhe bir adinuicem futurorum accidentium qualita tes significat.

¶ Tamen respiciendū est in commixtione pla netarum gubernantium vnius cu3 alio: q2 hoc significat accn̄a que habent contingere.

¶ Quādo inspiciem⁹ in cōmixtiōe planetarū gubernātiu3 vnius cum alio hora eclypsis sciemus q̄ accidētia contin gent: et conuenit vt inspiciamus ad primā virtutē et ad il lam que vincit. et φ eā ꝑponamus. ⁊ φ aliā v̄tutē sequētē in dominio ⁊ virtute postea ordinem⁹: qn̄ accidētia eclyp sium sūt diuersa per regiones et per loca. et postq̄ diuer sa sunt: similiter diuersi sunt planete dominantes in quali bet regiōe sicut ante diximus. et ꝑpter hoc conuenit: vt q̄ vincit in vna regione sit ab eo diuersus: qui vincit in alia. Et ꝑpter hoc expedit vt nobis demōstrent̄ opa cuiuslibet planete per se quādo ipse solus fuerit gubernator: vel si in cōmixtione vincit virtus sua.

¶ Nos autē vniuscuiusq3 stellaꝶ erraticarum ꝑprietates operis incipiemus enarrare: sed vt nostra pfectior sit narratio: quodda3 generale premittendum fore putamus. ⁊ est: φ cum ali quibus ex qnq3 stellis erraticis comlpexiones generaliter ostendemus: scire debem⁹ φ ipsius opus eiusdem nature assimilabitur: siue sit ipsa stella p̄nominate qualitatis in semetipsa vel nō p̄nominate: ob hoc φ sunt q̄dam stellaru3 nō er raticarum: ⁊ q̄dam ex locis circuli signoꝶ: qua rum ɔplexiōes ipius stelle cōplexionib⁹ assimi lantur. at si fieri posset: φ sic nominib⁹ stelle ca rerēt eaꝶ naturas ⁊ q̄litates oñderemus.

¶ Nos aūt incipiemus declarare ꝑprietatē ope ris cuiusq3 qnq3 planetaꝶ erraticoꝶ: ⁊ vnu3 ge nerale dictū: vt breuius verbū sic preponem⁹. Dicimus eni φ qn̄ noiabimus cōplexionē alic⁹ qnq3 planetarū: ɔuenit te scire φ op⁹ suum ē cō cordās sue nature: siue sit ipse planeta noiatus in suo statu i sesiue i rōne φ aliqua stellaꝶ fixarū

sibi assimilet. vel q̄ assimilat alicui loco zodiaci signoꝝ sic poterimꝰ noiare nās ⁊ status suos si stelle nomen aliquod non haberent.

¶ Uult dicere ꝙ opa planetarū erraticoꝝ sūt ea q̄ cū sua nā ꝯcordāt cuilibet eoꝝ: ꝯm ꝙ dictū ē i .4. capi. prime partis. Et opa cuiuslibꝫ stellaꝝ fixarū sūt opa planetarū erraticoꝝ q̄ sūt de cōplexiōe sua. Et ꝙ opa cuiuslibꝫ gra. zodiaci signorū sūt opa dn̄i illiꝰ loci. et opa stellaꝝ fixarū q̄ sūt in illo termino. Et manifestū ē ꝙ qn̄ dicemꝰ opa cuiuslꝫ planetarum erraticoꝝ per se erit sicut diceremꝰ oīa opa stellarū fixarū ⁊ oīum graduū zodiaci signorū. Et cū tāto q̄tuꝫ hoc ē dedit nobis qcq̄d expedit i sciendo opa corpoꝝ celestium. et poterimꝰ scire opꝰ cuiuslibet eaꝝ qn̄ sciemꝰ i quo loco ē: siue sciamꝰ vel nesciamꝰ nomē suū. q꞉ postq̄ꝫ sciuerimus opa ptinētia ad q̄libꝫ eoꝝ: nō ē neciuꝫ scire noīa.

¶ Et q꞉ nos ēt cū eaꝝ ꝯmixtiones obseruabimꝰ nō solū stellaꝝ erraticaꝝ adinuicē cōmixtiones obseruare debemus: sed etiā eaꝝ nāꝝ cōmixtiones cū stellis nō erraticis/⁊ cum locis circuli signoꝝ: scꝫ hoc qđ ex eaꝝ similitudinibus cum stellis non erraticis explanauimus.

¶ Cū aūt ispiciemꝰ i cōmixtionibꝰ nō ꝯuenit soli ispicere i cōplexionibꝰ erraticoꝝ vniꝰ cū alio. ſꝫ aliud ꝯuenit vt ispiciamꝰ in cōmixtione qua cōmiscet cū stellis fixis ⁊ i locis zodiaci signoꝝ sicut mōstrauimꝰ p ꝯiūctiones q̄s hn̄t cū pl̄tis.

¶ Quādo ispiciemꝰ i cōmixtiōe virtutū planetarū dominātiuꝫ: ꝯuenit nos cōmiscere secū v̄tutes planetaꝝ cuꝫ qbꝰ se aspiciūt/⁊ virtutes stellarū fixarū q̄ cū eis sūt/⁊ v̄tutes graduū signorū i qbus sūt: ⁊ v̄tutes domoꝝ i qbꝰ sūt: ⁊ semꝑ aspiciemꝰ i eo qđ adiūgit̄ ꝺ cōmixtiōe haꝝ rerū: donec sciamus quā significationē hēbit. nā accidit ꝑ cōmistionē oīuꝫ harū v̄tutū quas diximꝰ cōmixtio vna ꝑ se. ⁊ cū sciemꝰ istā cōmistionē: scire poterimꝰ ꝙ accidens cōtiget/⁊ cōuenit te scire ꝙ ars tota iacet i sciēdo formas ꝯmistiōis vn̄ opa veniunt. ⁊ hoc scire graue ē ml̄tū: qm̄ expedit ibi magna acuitas itellectꝰ. magna virtus ingenij. magnus vsus. ⁊ scire naturas simplices qualꝫ ꝑ se. ꝺ mō qđ hōmet suo igenio scire valeat v̄itatē. Et q̄uis hec sit via ꝓ his sciēdis/sciemꝰ primo nām pl̄tarū vicentē: ⁊ minuemꝰ ide q̄tū ē de nā stelle fixe q̄ ꝯriū significat: aut si cōcordat secū addemꝰ. Et ita debes facere i re q̄ cōposita ē ml̄tis naturis. Nā addemus ꝑ vnā ⁊ ꝑ aliā minuemꝰ. ⁊ inspiciemꝰ postea quid ē illđ qđ remanet: ⁊ iudicabimꝰ ꝑ illđ. ⁊ hoc mō sciemꝰ ea q̄ accidēt per virtutes corporum celestium.

¶ Saturnꝰ itaq꞉ cū solus fuerit dispoīs dn̄s: ipe gn̄alr̄ erit occasio ꝺstructōis ex frigore ꝯtigētis.

¶ Quia si saturnꝰ fuerit dn̄s gubernatōis solus gn̄alr̄ cā erit dāni qđ accidet ꝓpter frigus.

¶ Nā saturni ē frigꝰ magnū valde: qđ de tēperamēto exiuit. et ꝓpter hoc sūt opa sua: ⁊ omnis rei cōcordātis cū sua natura damnatio que venit ꝓpter magnū frigus.

¶ Opus aūt eiꝰ ꝑticulare ē. ꝙ cū in hoibꝰ futura ꝯtingēt lōgas gn̄abit ifirmitates: ⁊ ptisin ac nocumēta q̄ ꝑueniunt ex humoribus ⁊ ex humoꝝ collectiōibus: febres q̄rtanas: fugas: stupores: anxietates: tristitias: timores: ⁊ mortē: Maxime aūt in his q̄ iā in annos igressi sunt.

¶ Et ꝑticulare suū opus ꝓpriū si accn̄s fuerit in hoibꝰ erit aduētꝰ ifirmitatū longaꝝ ⁊ ptisicoꝝ ⁊ defectꝰ nature ⁊ ipedimēta ꝑꝑ cursus humoꝝ q̄rtane: ꝑalisis: anxietates dolores: metꝰ: ⁊ mortalitates in illis maxime q̄ itrauerūt in dies.

¶ Ipse dixit nobis p̄mo opꝰ generale saturni. et dixit ꝙ dānū eēt ꝓpter magnū frigus. postea diuisit nobis hāc sūmā dicēs ꝙ si dānū fuerit i hoibꝰ: erit ita ⁊ ita. et si i bestijs erit ita. ⁊ si i aere erit ita ⁊ totalr̄: ⁊ significabit ꝓprie ꝑ se rē vnā i quolibet subiecto ſꝫ accidēs qđ sibi ꝯueniat ⁊ possit recipe. et ita fecit in quolibꝫ planetaꝝ. q꞉ primo dedit nob suū gn̄ale opus. Postmodū diuisit ꝯm ꝙ cōcordat cū aliq̄ materia. Hec. n. glosa ē gn̄alis ⁊ ꝑcipalis oībꝰ planetis ⁊ stellis fixis: ⁊ oībꝰ partibꝰ zodiaci signorū: sicut demōstrauimꝰ Tn̄ in hoc loco volumꝰ v̄ba ꝑtholo. glosare: dicētes ꝙ demōstratum ē i arte ꝑhyce ꝙ egritudies lōge sūt ꝑꝑ frigiditatē ⁊ siccitatē: ⁊ ꝓpter hūmores melācolie ⁊ flegmatis. Et ptisica de q̄ dixit ē plaga pulmōis. Et defectio ē sicut dyabetes: fluxus. ⁊ fames canina. Et ꝙ dixi ipedimenta cursus hūoꝝ est reumaticiū frigidū. Et quartane fiūt ꝓpter melācoliā qn̄ putrescit. ⁊ hec oīa ꝯtingunt ꝓpter res frigidas. Et q꞉ mēbra radicalia infrigidant̄: ⁊ ifirmitas dyabetes q̄q̄ꝫ fit ꝓpter calefactionē ifrigidantur mēbra radicalia ꝑꝑ elōgationē ifirmitatis ⁊ ꝓpter magnā defectionē. H̄ eni accidet ꝓpter nām saturni ꝺ cortis: ꝺ dolore ac morte. Q꞉ manifestū ē ꝙ qn̄ melācolia suꝑat i corꝑe hois ꝑ fortia habēt sibi tales ifirmitates ꝯtigere q̄les iste. et sicꝰ vtꝰ melācolie facit talia q̄lia hec sūt i hūano corꝑe cuꝫ ibi suꝑabundat: sicut virtus saturni cum ifrigidat facit talia i mundo. Et postq̄ꝫ facit turdas: facit caristias ⁊ victualiū minutionē: obsidiōes villaꝝ et exercitꝰ/Et postq̄ꝫ nāe sueē facere fugere ⁊ expauescere: facit extirpatōes ⁊ deuictōes arācadas: ⁊ desbaratas ⁊ talia. Silr̄ q꞉ etas ē vltia nāe frigide ꝯuenit ꝙ hec ꝓ maiori ꝑte ꝯtigāt i hoibꝰ q̄ vltīe sūt etatis. qm̄ illo tꝑe sūt cōcordati cū talibꝰ v̄tutibꝰ: q̄les sūt iste ⁊ h̄ ꝯcordātia q̄ peruenit ad naturam saturni. ⁊ tu ꝯm hec considerabis oīa alia cōcordātia cum eodem.

¶ Sed cū in aīalibus qbꝰ hoies nimis v̄tunt̄. futura ꝯtigerit: erit ipedimentū ex eoꝝ paucitate: ⁊ in his q̄ tūc inueniūtur: egritudines: ⁊ corpoꝝ ꝺtrimēta ꝯtigēt/In hoibꝰ ēt q̄ eis v̄tūt ifirmitates ifirmitatibꝰ illoꝝ ꝯsiles aduenient ⁊ morient̄.

¶ Et si fuerit i bestijs qbꝰ ꝓficiūt sibi hoies erit dānū i eis sicut v̄pl̄imū minuat̄. ⁊ q̄ ibi fuerit recipiēt i corꝑibꝰ suis ꝑꝑ dānū ifirmitates que sibi cōtingēt. ⁊ hac rōne accidēt hoibus seruiētibus sibi de illis tales ifirmitates qbꝰ ꝑdētur.

¶ Bestie qbus iuuāt se hoies: sūt bestie ꝓ eq̄tādo: vt asini cameli boues: vacce: et talia. ⁊ qn̄ vtꝰ saturni vicit i rebꝰ hꝰ mūdi: facit i harū bestiarū corporibꝰ oē dānum veniēs ꝑꝑ frigiditatē ⁊ hūmorē melācolicū: ⁊ ꝓpter siccitatē ⁊ cursū hūorū. ⁊ ꝓpter hoc tales bestie morientur. ⁊ minuuntur. et soluentur de suis corporibus humositates: ⁊ mali huores: quare simile continget malū hoibus ꝯuiētibꝰ sibi ꝺ ipsis.

¶ Si aūt i aeris q̄litatibꝰ acciderit: erit frigꝰ maximū cū glacie ⁊ nebulis: eritq꞉ i aere detrimēta: q̄litatesq꞉ mortifere. ispissabit̄ nubibꝰ ⁊ obscurabitur niues ac vētoꝝ flatus icōuenientes ⁊ destructores erunt. ex quibus q̄ꝫplures bestie que nocebūt hominibus procreabuntur.

¶ Et si fuerit i statu aeris ꝯtigēt frigora magna

in eo ⁊ magne gelate ac nubes. ⁊ ꝑ talē statū si accidet in hoib⁹ mortalitas. ⁊ corruptio aeris: nubes spisse lubritura grandines ⁊ magne nives male ac dānose generabūtur reptilie multe humane nature nocentes.

¶ Manifestū ē ꝙ qn̄ nā saturni vincit i aere multū ⁊ fortiter infrigidabit illū/ ⁊ cōiūgent ei omnis ptes sue: ⁊ nibil resolnit̄ de fumositate illa. Et pp̄ hoc cōtigit gelata/nebula ⁊ nubes spisse lubritura ⁊ nimis sicca: ⁊ h̄ totū cōtingit pp̄ iclusionē fumositatū eo ꝙ putrescit aer: ⁊ qn̄ putrescit ex eo cōtigit ifirmitas ⁊ mortalitas corruptōis aeris: ⁊ genānt̄ pp̄ suas sup̄fluitates q̄ ꝯiūgūt̄ i terra reptilia m̄lta nocētia: sic colubres: ⁊ alatraues. musce: gusane: formice: mures ⁊ talia/general'r eni dico demōstratū eē vn̄ talia ꝯtigūt i vbis Aristo. qn̄ locut⁹ fuit i naturis ⁊ alioꝝ sil'r phycoꝝ. Et est manifestū ꝙ cū aer i tali statu fuerit: talia faciet i oibus q̄ cōphēdit s̄m ꝙ cōplexio sua ē/Cōuenit tn̄ ꝙ cōpares aerē naturalē i quolibet tp̄e sibi cōuenieti. qꝛ qn̄ saturnus talia mōstrauerit: et tp̄s fuerit estiuale: calor estiualis remouebit ⁊ destruet multū de dānis istis/Et tp̄s fuerit autūnale augebit damnū ꝓpter frigiditatem ⁊ siccitatē temporis. ⁊ ita iudicabis in alijs temporibus anni.

¶ At i mari ac i fluminibus hyemalis aer ⁊ submersiones nauiū cōmuniter contingent. In eis iter agere difficiliter accidet: piscium erunt paucitates atqꝫ destructiones.

¶ Et si fuerit in riuis ⁊ i mari accidet i his i qb⁹ ambo ꝑticipationē hn̄t aer hyemalis: ⁊ submersio nauiū ⁊ p̄iculū eūdi ꝑ mare ac defectus piscium ⁊ eorum corruptio.

¶ Aspice ad pto. q̄uo rē semp seqt̄ nālem: ⁊ nūqꝫ inde hora aliqua separat̄. qꝛ postqꝫ saturn⁹ opat̄ i aere ea q̄ dixit. manifestū ē ꝙ qn̄ cōmiscet̄ aer cū fumositate q̄ erit de mari ⁊ riuis: fiet ex hoc aer hyemalis. ⁊ ꝓpter tormētū ventorū qd̄ fit ex hoc qd̄ accidit submersio nauiū: ⁊ p̄iculū nauigandi ꝑ mare. sil'r aqua ifrigidabit̄ m̄ltū: q̄re morient̄ pisces. ⁊ pp̄ frig⁹ qd̄ icludit hūores i suis corꝑib⁹. corrūpūt̄ ꝯplones sue.

¶ In mari v̄o diminutiones: ⁊ augmenta ꝓprie cōtigēt. In fluminib⁹ aūt ꝓprie iundatiōes maxime ⁊ aquarū detrimenta.

¶ Et in mari solū accidēt recētie magne. Sil'r riui crescent sūme m̄ltū ⁊ aque erūt corrupte.

¶ Quādo icludit̄ hūiditas q̄ d̄ mari exit: fiēt i eo recētie magne: ⁊ riui sil'r crescēt ꝓpter fumositatē hūidā q̄ cōiungit̄ i aere. Et qn̄ ꝯiugit hūiditas: ꝓpter frigus aeris: fiēt ide m̄lte pluuie ⁊ niues. q̄re riui hn̄t m̄ltū crescere/Et ē manifestū ꝙ aque riuoꝝ corrūpuntur quando aer comprehendens eas erit corruptus: ⁊ ꝓpter hoc erunt aque male.

¶ In terraꝝ quoqꝫ fructibus eueniet diminutiones: paucitates ac detrimēta: ⁊ maxie i his qb⁹ hoies op⁹ hn̄t necessario. erūt āt eoꝝ d̄trimenta ꝑ v̄mes q creātur i olerib⁹ vel per locustas aut ꝑ submersiones vel ꝑ pluuiaꝝ sup̄habūdātiā: / siue ꝑ frigus siue ꝑ horū similia: ita ꝙ ex hoc qn̄qꝫ caristia ꝓueniet cui⁹ occasione morietur hoies.

¶ Et accidet in fructibus terre minutio et dānū i illis maxime qui necessarij sūt hoib⁹ ⁊ dānū qd̄ eis cōtingit erit de gusanis et locustis vel d̄ pulzone siue magnis pluuijs: aut magno frigore ⁊ similibus. Et ita ꝙ accidet pp̄ hec grandis tēpestas q̄ erit cā ⁊ occasio q̄ m̄lti hoies morient̄.

¶ Fructus terre q sūt hoib⁹ necij. sūt triticū: ordeū: vue: et talia. nā qn̄ saturn⁹ ifrigidat aerē: sūme debilitat̄ calor nālis q ē i fructib⁹. ⁊ natura nō hꝫ virtutē cū qua eos ꝯpleat ⁊ ducat ad suū statū: ⁊ occit eos frig⁹: si frigidū fuerit tp̄s. Et aialia m̄lta: sic si gusani: locuste ⁊ mures q comedūt dānādo ⁊ destruēdo ipsos/Sil'r pp̄ magnas pluuias: crescēt riui ⁊ destruēt ⁊ auferēt d̄ illis magnā ꝑtē. ⁊ pp̄ hec oia expedit ꝙ sit minutio magna i fructib⁹ terre. ⁊ maxime i his q̄ sūt hoib⁹ opportuna: qꝛ sūt magis tēperata. Nā hec corrūpunt̄ magis ꝑ distēperiē aeris qꝫ ea q̄ nō sūt tēperata. ⁊ qn̄ talia dāna sūt sicut ista: ꝯtinget ꝑ res supradictas vt veniat magnus defect⁹ victualiū: ⁊ fames ꝓpter quā multi homines moriunt̄. nūc āt ispicias quo mō vna res aliā seqt̄. per hāc. n. regulā iudicabis in hac arte. ⁊ ꝓpter hoc cōuenit vt sis acut⁹ ⁊ bn̄ itelligēs. ⁊ ꝙ cognoscas qcqd iudicabis. nec iudices i re q̄ nō sit i suo tp̄e. verbi grā. significatio saturni accidet i tp̄e quo nō sunt messes tritici: cōuenit ne iudices sup̄ triticū cum aliqua harum rerum.

¶ Juppiter āt cū solus fuerit dominus dispositionis: res generaliter augmentabit.

¶ Et si iuppiter solus fuerit dn̄s gubernationis gn̄al'r faciet res omnes crescere.

¶ Hoc est suū op⁹ gn̄ale: qꝛ cōpl'o sua ē calida: hūida: ⁊ temperata: sicut i p̄ma ꝑte demōstratū ē. ⁊ natura caloris ⁊ humiditatis qn̄ fuerit cū temperamēto: est facre res omnes crescere naturales.

¶ Cuius opus ꝓpriū i hoibus ē graduū sublimitas statusqꝫ melioratio: apta carneitas: salutis ac securitatis qualitas: augmentū ētreꝝ qb⁹ op⁹ habēt hoies: corpoꝝ ⁊ aiaꝝ hitudo: cōueniēs: remuneratiōes: ⁊ regnū p̄mia: augmenta quoqꝫ reꝝ regaliū: fama nois atqꝫ magnanimitas: ⁊ generaliter est occasio fortune.

¶ Et opa sua ꝓpria si sūt i hoibus erit i eis exaltatio dignitatū bonus status habūdātiā victualiū. Salus ⁊ pax: augmētū ⁊ additio reruꝫ que necessarie sūt hoib⁹ ⁊ sanitas corpoꝝ ⁊ spūuꝫ ⁊ grādia dona reguꝫ: ⁊ augmētū factorū regū: ⁊ eoꝝ nobilitas ⁊ hr̄e corda nobilia: ⁊ grādia: ⁊ generaliter facit omnem bonam fortunam.

¶ Manifestū ē ꝙ quādo vicit virtus iouis ⁊ dn̄abit̄ in gubernatiōe mūdi ꝙ faciet meliorari ⁊ crescere stat⁹ hoium ⁊ eoꝝ dignitates extolli ⁊ terra fructificabit multum ⁊ homines pacē: ⁊ salutē hēbunt: ⁊ multiplicabūtur oīa q̄ sūt hominibus opportuna sicut aīalia ⁊ fruct⁹ terre: ⁊ in suis corporibus dabit salutem ⁊ fortificabūtur eoꝝ corda pp̄ magnas diuitias quas habebūt ⁊ pp̄ hoc erūt magni ⁊ dabūt dona multa ⁊ oīa q̄ dixit ptholeme⁹ dixit pp̄ tēpamētū iouis ⁊ suorum operum bonitatem.

¶ In bestijs aūt qbus hoies frequenter vtunt̄ satis augmentabūtur: ille vero que his sūt econtrarie morientur ⁊ annihilabuntur.

¶ Et si fuerit in bestijs de qbus se iuuant hoies multiplicabuntur ⁊ crescent multū ⁊ alie de qbus se nō iuuant morientur ⁊ corrumpētur.

¶ Bestiarū de qb⁹ se iuuāt hoies est cōplexio circa cōplexionē tēꝑatā qm̄ ē cōplexio multū circa hūanā et pp̄ h̄ cre

scit et pficit virtute iouis q̃ facit oẽs res crescere et ẽ cõue niẽs rei cuilibet tẽperate vel q̃ sit circa tẽperamẽtũ. Et ꝑ pter tẽpamẽtũ qđ faciet ⁊ ista vt⁹ putrefactio ⁊ corruptio remouebit aterra et abaere et nõ erit i eo mã ꝑ nutriẽdo malas bestias ⁊ nocẽtes nec aliq̃ reptilia ga tempãtia ẽ ꝯ ria nãe taliũ bestiaꝝ: et pp hãc contrarietatem q̃ i istis ac cidet moriuntur et minuentur.

¶ Sꝫ aer tẽpabit eritq3 salutifer ac multorũ vẽ torũ humidorũ: terre fructus augmentabit: salu bres erũt maris nauigatiões ⁊ fluminũ iunda tiones temperate: fruct⁹ quoq3 multi ⁊ his siliã.

¶ Et ꝯuenit q̃ aer sit tẽperatus fcõr salutis hu midus ⁊ multoꝝ vẽtoꝝ. fruct⁹ q̃ nascent̃ de ter ra pficiẽt. naues maris sane ac secure nauigabũt augmẽtũ riuoꝝ tẽpamẽtũ erit bõe mãericiet fru ct⁹ terre ⁊ oẽs res alie pfectibiles erũt b⁹ mãeriei

¶ Tẽpamẽtũ aeris ẽ q̃ recipit pmũ opus a virtute iouis cũ ipse gubernator est et donat salutẽ pp tẽperamentũ aeris ⁊ multi venti sũt pp nãlẽ calorẽ iouis q̃ dissoluit hũidita tes spissas ꝯgregatas in aere lipidãs eũ: ⁊ pp h̃ fiũt ꝑprie venti aerei eo q̃ saniores sunt. humiditas vero a terris est quoniam virtus iouis ꝑprie operat̃ habũdantiã: ⁊ pfect⁹ fructuũ ꝓuẽit ꝑpter tpamẽtũ aeris ⁊ iouis virtutẽ dãtis omnẽ habũdãtiã ⁊ diuitias. securitas nauiũ venit pp tẽpa mentũ aeris ⁊ bonos vẽtos. Et augmẽtũ riuorũ ẽ q̃ iup: piter dissoluit humiditates q̃ cõiũgũt i aere tempate ⁊ pp h̃ erũt pluie de bona manerie tẽpate: ⁊ q̃les erũt pluie ta les erũt riui. Qđ aũt dixit alia talia: vult dicere q̃ oẽs res pfectibiles m̃ tiplicabũtur ⁊ crescẽt ⁊ nocẽtes minuent̃: q̃ libet plãnetarũ quando vincit facit crescere et multiplicare res oẽs cũ eo ꝯcordãtes et destruit suũ ꝯriũ. vbi ꝯ saturnis facit crescere res oẽs ipediẽtes hũanã nãm pp frigus. et sn perfluitates hũoꝝ sicut ea q̃ hñt saporẽ et odorem malũ ⁊ oẽs res ꝯrias sibi dãnat sic ea q̃ hñt odorẽ ⁊ saporẽ bonũ. iuppiter ẽt ꝑ fectibilia facit ea q̃ fiũt pp tempamẽtũ et dã nat oẽ ꝯriũ et ẽ h̃ mãeries opis cuiuslibet plãrũ.

¶ Mars vo cũ solus fuerit dispõis dñs: erit oc casio detrimenti ꝑuenientis ex siccitate gñalr.

¶ Et qñ mars solus fuerit gubernator cã erit gñaliter ois dãni qđ sit ꝑpter siccitatem. hoc est opus vniuersalis martis.

¶ Et iã demõstrauim⁹ i pma pte: q̃ op⁹ siccitatis martis calo rẽ seqtur forte valde. et fiũt ꝑpter ꝯplonẽ suã tales mores q̃les fiũt pp colerã qñ supabũdat i corde ⁊ cerebro: sicut ẽ ira magna: stultitia ⁊ crudelitas.

¶ Eius aũt opa pticularia in hoib⁹ sunt bellica tiões ⁊ guerre multe iter eiusdẽ gñis viros: de pdatiões: huitutes: ire regũ: ⁊ turbatiões hoiũ gñaliter. Quibusdã etiã hoib⁹ ꝯtiget pp hoc mors repẽtina: egritudines cũ febrib⁹: tertiane febres empissis: ac mors festina. Maxime aũt his q̃ circa annoꝝ ꝯsuetudinis extremitatẽ ꝯsant. silr ẽt irascent̃ q̃dã ⁊ ab hoib⁹ ꝓuipẽdent̃: illicita ꝯmittẽt: legẽ trãsgredient̃ ꝯbustiones ẽt: viroꝝ iterfectiões: rapinas: ac viaꝝ abscisiões patiet̃.

¶ Si opa sua pticlaria fuerit i hoib⁹ accidẽt iter eos lites plia et guerre mlte iter se et primos su os: captiuitas et huit⁹ iter hoies et ira pricipiũ. et ꝯtiget aliq̃b⁹ hoibus mors subita et ifirmita tes febriũ et tertiana et spuere sãguinẽ ac mors ipetuosa cũ magno periculo. Et hec accidet ꝑ prie i medietate finis adolescẽtie et aliq̃ recipi ent dedec⁹. et violẽtiã de suo ac superbiã. et exi bunt ꝯ sua lege ad alia extranea: ignes ẽt erunt: vn⁹ cũ alio se occidet: robarie ⁊ isidie camioꝝ.

¶ Uult dicere q̃ qñ vtus martis vicit i mũdo: ⁊ fuerit gu: bernator spũs suus mouebit vi ire: q̃ res ẽ q̃ fit ꝑ siccitatẽ ⁊ calorẽ. ⁊ ꝑpter hoc erũt iter hoies plia: iterfectiões. ⁊ cuꝫ hoc accidet captiuitas ⁊ huit⁹ aliquoꝝ ⁊ ipet⁹ i hoib⁹: ⁊ sup h̃ irascẽt pncipes: ⁊ silr recipiẽt aliq̃ dedec⁹ ⁊ supbiaꝫ. Qđ ãt dixit: q̃ hoc accidet iter hoies ⁊ suos primos. manifestũ est pp martẽ q̃ vi ire itendit. Et si applicuerit saturno opa bit vterq3 eoꝝ i gẽte c⁹ significator ẽ vnã mali maneriez. ꝑpter qđ erũt lites ⁊ cõtẽtiones iter vnũ ⁊ aliuꝫ. Et ꝑpter hoc dixit hermes q̃ lites fiũt ꝑpter cõiunctiões duaꝝ ifor tunaꝝ vni⁹ cũ alia: si applicatio ipa fuerit i tpe significatõis gñalis: et dixit q̃ illis terra martis alios supahũt. eo q̃ vis ire: ⁊ audacia erũt i eis. et q̃ res ac dolores erũt magis i ho minib⁹ ⁊ gẽtib⁹ terre saturni ꝑpter vi suã q̃ talia facit i eis hoc tñ dictũ ꝯditõib⁹ idiget. Nã expedit vt aspiciam⁹ ad significatorẽ cuiusl3 secte. ⁊ illa c⁹ significator fuerit for tunat⁹ vicet. ⁊ illa c⁹ significator erit debil' ⁊ ifortunat⁹: erit victa. et ignis quẽ facit mars vt rettulit ptholẽ. ẽ q̃ mouet i hoc mũdo vires ignis. et ꝑpter guerras q̃ erũt iter hoies cõburet. s. vn⁹ loca alteri⁹. Qđ ãt ptinet ad quẽlib3 hoiem ex opib⁹ martis: ẽ sic aduẽt⁹ mortis subite: ab eo. ꝑ eo iter ficiẽdo aut cõburẽdo: vl' ꝑ ifirmitatib⁹ acutis: sic ꝑ apostã matib⁹ aut febrib⁹ mltũ acutis: ⁊ hec oĩa sequunt mortes subitas. et talia q̃lia hec sũt opa martis i hoib⁹: qñ signifi: cator fuerit ipe sol'. q̃ si cũ alio planeta pricipatõeꝫ hũerit eius significatio erit cõposita: put dixim⁹ ꝑ vba hermetis cũ locutus fuit de cõiunctiõe martis cũ saturno tempore grandium accidentium.

¶ In aere vero fiet calor maxim⁹ ⁊ vẽt⁹ calid⁹ atq3 pẽremptorius corporũ dissolutor fulgu ra: pluuiarumq3 paucitates.

¶ Et si fuerit i statu aeris: accidẽt: calor magn⁹ vẽti calidi corrupti ⁊ mortales: tẽpestates: ⁊ ra dij: ac radi⁹ dict⁹ ẽ caristo: ⁊ paucitas pluuiaꝝ

¶ Magn⁹ calor aeris ẽ iflãmatio vtutis martis. ⁊ si fuerit tempore estiuo accidet calori aere q̃ nocebit corporib⁹. Et si fuerit tpe hiemali frig⁹ paucũ erit. ⁊ ꝯtinget i aere vn⁹ ca lor accidẽtal' q̃ eũ corrũpet: ⁊ aer corrũpet corpa q̃ ꝯhẽdit. multiplicabũt mortalitates ꝑ ãbas ptes. ⁊ si tpe fuerit au tũnali accidẽt pp fumositates siccas res mlte ⁊ silr pp vir tutẽ marti q̃ ꝯsuit ⁊ dsiccat fumositates hũidas ⁊ pp h̃ plu uie pauce erũt ⁊ multiplicabũt vẽti calidi meredionales: fortes cadẽt corruscatiões ⁊ corruscatio q̃ dicta ẽ caristo: ⁊ ẽ corruscatio q̃ cũ cadit venit cũ violẽtia magna ita q̃ sci dit corpa dura q̃ iuenit añ se ⁊ nõ scidit lenia ⁊ porosa. dici tur eni q̃ scidit aurũ ⁊ metallũ i bursa et bursã nõ: pp ma gnã velocitatem qua venit.

¶ In mari quoq3 subite submersiones nauiũ ꝑ vẽtoꝝ cõmixtiões vl' ꝑ fulgura aut ꝑ his silia ꝯtiget. i flumibus ãt accidẽt diminutiões aq̃ꝝ ac fontiũ desiccatiões: ac potabil' aq̃ detrimẽtũ.

¶ Et si fuerit i mari accidet submersio nauium festina valde ꝑ vẽtos cõtrarios ⁊ diuersos: aut

ꝑ coꝛruſcatiões ⁊ res tales. Et ſi fuerit in riuis accidet aquaꝝ minutio ſiccabũtur fõtes ⁊ cõrũ pet̃ aqua que bibenda eſt.

¶ Nauiũ feſtina ſubmerſio erit ꝓpter virtutẽ martis q̃ facit ventos grãdes cõtrarioꝝ motuũ: ⁊ apparebũt ẽt coꝛruſcationes qñ cadẽt ĩ naues q̃ ipſas cõburent aut cõcident marinarios in nauibꝰ fuiẽtes. Et cõuenit ꝙ intelligamus a dicto ſuo vbi dixit et ꝑ res tales ꝙ accidet fractio nauis ꝑ iĩmicos vel eam cõburent aut accidet iter eos de nauilis et contentio ꝓpter quam hẽbũt eã frangere. Minutio quoq; aq̃ꝝ cõtinget ꝑꝑ virtutẽ martis qui cõſumet fumoſitates hũidas ⁊ ꝓpter ħ pluuie minuẽtur q̃ ſunt mã riuoꝝ ſiccabũtur fontes: Et accidet ĩ aquis bibendis ex martis v̓tute ꝙ bonũ et ſubtile coꝛrũpẽtur aquaꝝ ⁊ diſſoluet̃ paulati et remanebit ſpiſſum et turpe.

¶ In rebꝰ ẽt ad vſũ hoĩuȝ ꝑtinẽtibꝰ. ſ. ĩ beſtĳs ⁊ vegetabilibꝰ ꝯtiget paucitas: erũtq; fructuũ detrimẽta ſiue quoniã a caloꝛe cõburẽtur ſiue ꝑ locuſtas aut ꝓpter diſſolutiões eis accidentes ex vẽtis vel qꝛ ĩ ipis reſeruatorĳs cõburentur.

¶ Et ſi fuerit in his que neceſſaria ſũt hoĩbꝰ ſicut ĩ aĩalibꝰ ⁊ vegetabilibꝰ accidet in eis dãnũ magnũ valde: fructus terre minuẽt̃ ⁊ coꝛrũpent̃ aut ꝑ ignes q oẽs ꝯburẽt eos: aut ꝑꝑ peſtilẽtiã locuſtarũ vel ꝙ añ cadẽt q̃ȝ hoĩes ſe iuuẽt de ipis ꝓpter magnos vẽtos aut ignis cadet ĩ locis qbꝰ gubernantur qui eos combu‍ret.

¶ Minutio que cõtiget ĩ aĩalibꝰ de qbus ſe iuuãt homĩes ꝑꝑ corruptionẽ aeris ſiue ꝑꝑ putrefactionẽ q̃ erit ĩ eo vl' ꝓpter calorem magnũ deſtructiuũ. Et ſilr ꝑꝑ virtutẽ martis q generabit ĩ eis ĩfirmitates acutas. Et ẽ mãifeſtũ ꝙ ꝓpter v̓tutẽ martis fiet ĩ aere putrefactio qua gñabũt̃ aĩalia multa nocentia qualia gñãt̃ ꝓpter putrefactiões acutas ſicut locuſte ⁊ talia. ⁊ fructus terre dãnabit̃ ſi accidet eos caloꝛ magnus ĩ pꝛĩcipio qñ fuerit ⁊ ꝑꝑ d̃fectũ hũoꝛis ſiccabuntur vel cadẽt ſiue ꝑꝑ locuſtas mĩutas que eos cõedẽt ⁊ deſtruẽt: aut ꝑꝑ magnos vẽtos qui eos ꝯcutiẽt ſiue ꝓpter magnũ caloꝛẽ vel ignẽ q eos ꝯburet ĩ ſuis granarĳs qꝛ vnꝰ cum alio calefiet et caloꝛ aeris fortificabitur vñ calefiẽt ⁊ dãnificabũt̃. tu ãt ĩſpicias ad ptholemeũ: qua lr vidit de re vnaq̃ ſeq̃t̃ aliã ⁊ tu ita facies d̃ his q̃ certificãt d̃ hac arte

¶ Venꝰ aũt cũ ſola fuerit diſpoſitiõis dña ipſa gñalr queadmodũ ⁊ iuppiter opab ĩt. ⁊ cũ hoc venereos actꝰ aliquantulum exercebit.

¶ Et quãdo venꝰ ſola fuerit dña gubernatiõis generaliter cõtigẽt ꝑ eã talia qualia cõtigũt ꝑ iouẽ ⁊ cũ his occidẽt alia ꝑtinẽtia ad luxuriam.

¶ Opꝰ veneris vle ⁊ ꝑticlare ꝯcoꝛdat cũ ope iouis ĩ tẽpamto niſi qꝛ ipa iclĩata ẽ ad femĩeitatẽ ⁊ opꝰ iouis ad maſclĩtatẽ qm ĩ ope veneris vicit humiditas: ꝯueĩt. n. te ĩtelligere qñ dixero tal' qualitas ẽ cõplexio talis planete vel tal' ſtelle ꝙ ħ dico eo ꝙ virtus illiꝰ planete gñat rẽ talẽ ĩ aere q ẽ ĩter nos aut ĩ aqua vel ĩ aĩalibꝰ. Qd ãt dixit ꝙ humiditas vicit ĩ ope veneris. vult dicere ꝙ v̓tꝰ veneris gñat v̓ſus nos hũiditatem magiſquam ſiccitateȝ.

¶ Cuiꝰ opꝰ ꝓpꝛiũ ꝑticlare ĩ hoĩbꝰ ẽ graduũ ſublimitas. honoꝛes. alacritates. melioꝛatões ſtatꝰ coniugĳ bonitas: filioꝝ mltitudo: cõmoditates oĩum rerũ coniugaliũ: augmẽtatiões ſubẽ. actus nitidi ⁊ mũdi: bonꝰ animꝰ ĩ legũ obſeruatione, apta carneitas applicatio ad reges ⁊ potentũm cõſanguineitas.

¶ Si opus ſuũ ꝓpꝛiũ ⁊ ꝑticlare fuerit ĩ hoĩbꝰ accidet eis exaltatio dignitatũ ⁊ honoꝝ gaudia boni ſtatus: melioramẽtũ ꝯiugioꝝ: multitudo filiorũ laus coniugiorũ oĩum augmentũ diuitiaruȝ manutenimẽtũ bonũ ⁊ lipidiũ. ⁊ bona volũtas ĩ factis legis: ĩgroſſabũtur eoꝛũ coꝛpa: amicabũtur cũ principibus ⁊ cõſecrabũt ſecũ.

¶ Demõſtratũ ẽ ꝙ nã veneris facit res creſcere ſicut facit nã iouis niſi qꝛ femineitas vicit ĩ ea. Et poſtq̃ȝ ẽ ita exaltabũt hoĩes ⁊ dignitates hoĩum ⁊ accñt ꝯiugia multa ⁊ bona et gñatio filioꝝ ⁊ augmtũ diuitiarũ et ꝑꝑ ħ mãutenebũt ſe hoĩes pulcro mõ ⁊ lipide et erit bõa volũtas in re legis ꝓpter feminitatẽ q̃ vicit ĩ v̓tute veneris. ⁊ ꝓpter hoc erunt hoĩes hũilioꝛes et obediẽtioꝛes ⁊ ꝑ hoĩes benignos bñ mãdati. ĩgroſſabũtur eoꝝ coꝛpa ꝑꝑ hũiditatẽ cũ tẽpantia quã facit venus: et ꝑꝑ exaltationẽ dignitatũ ⁊ femineitatẽ veneris hoĩes gaudebũt cũ pn̄cipibꝰ ⁊ ꝯſecrabũt ſecũ.

¶ Sed in aeris qualitatibus vẽti cũ tẽpie ⁊ hũiditate contingent comeſtiões multe erit aer habilis atq; ſerenus.

¶ Et ſi fuerit ĩ aere accidẽt ĩ eo vẽti tẽpati ⁊ hũidi multi minuẽtur ⁊ erit aer lipidꝰ bonꝰ ⁊ clarꝰ.

¶ Qꝛ vicit ĩ aere ꝯplo tẽperata veneris q̃ magis tẽdit ad hũiditatẽ: fiet ĩ aere fumoſitas hũida q̃ mltuȝ nutriet res oẽs ꝑꝑ ꝙ habebũt creſcere: et fiẽt ꝓpter hoc vẽti tpati humidi nutritiui: et erit aer tẽperatus et bonus.

¶ Aq̃ vo q̃ res oꝛiri iuuãt ⁊ pluuie q̃ȝ plꝛes erũt. Naues etiã ĩ equore nauigãdo ſaluabũt̃: ĩ mercimonĳs fiet lucꝝ: flumĩa augmẽtabũt̃ ⁊ ĩplebũt̃.

¶ Et ſi fuerit ĩ aqs generãtibus faciet mltas pluuias ⁊ naues bene ⁊ ſecure nauigabunt ⁊ multũ in mercimonĳs lucrabũt̃ ⁊ riui multũ creſcẽt.

¶ Manifeſtũ ẽ ꝙ qñ nã veneris dñabit̃ faciet multas fumoſitates hũidas. cũ tẽperãtia q̃ iuuãt ĩ vitis ⁊ nutrimẽtis. et ꝓpter ħ erũt mlte pluuie: qbus riui habebũt creſcere: et aque faciẽt res oẽs ꝑficere. et ꝑꝑ tẽperãtiã aeris cuȝ fortuna veneris ibũt naues ſecure mltũ et ſalue ꝑ mare ⁊ mltũ in mercimonĳs lucrabũt̃: et maxĩe ĩ rebus ſuauibꝰ et mercimonĳs ⁊ aromaticis: put ſũt ſpẽs bone: ⁊ odoꝛifere pãni pꝛeciati: perle: ⁊ lapides pꝛecioſi: et talia.

¶ Aĩalia quoq; qbꝰ vtũtur hoĩes ⁊ terre fructus creſcẽt ⁊ melioꝛabũtur: atq; ꝓficiẽt.

¶ Et ſi fuerit ĩ aĩalibꝰ de qbꝰ ꝓficiũt ſibi hoĩes ⁊ in fructibꝰ ꝓpꝛie terre hẽbnut mltitudinẽ ⁊ habũdãtiã ⁊ proficient hoĩes de illis.

¶ Manifeſtũ ẽ ꝙ qñ nã veneris accidit ĩ aĩalibꝰ ꝓfectibilibꝰ aĩalia nocẽtia minuent̃. et ħ mõ dabis cuilibȝ plꝛe augmẽtũ ĩ rebꝰ cõcoꝛdantibus cum eodem: et minutionem in his que ſecum diſcoꝛdant.

¶ Mercuriꝰ itaq; cũ ſolus fuerit diſpoſitionis dñs ipe generaliter ſicut ceteraꝝ ſtellaꝝ ꝯmiſcebitur ipius nãe aſſimilabitur.

¶ Et ſi mercurius ſolꝰ fuerit dñs gubernatiõis generalr ſi ĩuoluetur cũ nã alicuiꝰ alioꝝ planetarũ cõcoꝛdabit cũ nã illius planete.

¶ Vult dicere ꝙ qñ mercurius ſolus fuerit gubernatoꝛ ꝙ

erūt talia q̄lia opa pl'te seu stelle fixe cui applicat. et si nul
li applicuerit assilabit op⁹ suū parti sigū i quo erit: et h̄
est status mercurij generaliter qñ fuerit gubernator.

¶ Eius aūt opus ꝓpriū ē mot⁹ re𝔷 pluſq̄ alia𝔷
stella𝔷 ⁊ ei⁹ opus ē i futuris accñtib⁹ hoib⁹ acu
tissimū: ⁊ forte erūt etiā in hoc ꝙ agere voluerit
subtilis ingenij. Via𝔷 abſcisiones latrocinia ⁊
depdatões eis accidēt. In itinerib⁹ vero maris:
cum infortunijs associabitur erit difficultas.

¶ Et op⁹ suū ē mouere res multū magis q̄ alij
pl'te. Et opus suū i his q̄ accidūt hoibus ē acui
tas magna. ⁊ subtilitas i his q̄ vult latro facere
q vult isidiare i caminis: latrocinia ⁊ furta ⁊ ro
barias facere ⁊ ponere celatas. Silr̄ p mare pi
culū si pticipationē habuerit cū pl'ta i fortuna.

¶ Qñ mercuri⁹ fuerit gubernator faciet opa ei⁹ cui commi
scebit stelle festine multū ⁊ cū magno ⁊ forti motu. ⁊ pp h̄
erūt opa sua i hoib⁹ multū acuta ⁊ furta: ⁊ dabit eis mores
subtiles ⁊ festinosos. ⁊ si pticipationē hūerit cū aliq̄ pl'ta i
fortuna: sicut ē saturn⁹ ⁊ mars: vel stella fixa q̄ sit de tali cō
plexiōe: crescit dānū suū. silr̄ si erit i aliq̄ dignitate martis
vel acordat⁹ cū eo: res miraculosas faciet i insidijs viaruꝫ
furtis: latrocinijs: iterfectiōib⁹: ⁊ celatis. mars. n. facit ta
lia palā ⁊ discopte vi armorū. ⁊ mercuri⁹ facit ea p mores
sbtilitates ⁊ artes: ⁊ si ipi ꝯiūgēt ābo: fiēt ide res miracl'ose.

¶ Est etiā sicce egritudinis occasio nec non ⁊ fe
briū quottidiana𝔷: tussiuꝫ: ac vomituum ptisis.

¶ Et accident per eum egritudines sicce: febres
quottidiane vomere fortiter ⁊ ptisica.

¶ Infirmitates siccas faciet mercuri⁹: eo ꝙ ē siccenāe ⁊ fa
ciet ifirmitates acutas: q̄ ē festini mot⁹. Et postq̄ ptho. di
xit ꝙ mercuri⁹ facit opa stellarū cū qb⁹ iuoluit: et partiuꝫ
sigrū i qb⁹ ē: ita ꝙ si fuerit i dignitate alic⁹ pl'te: cōplexio
sua reducet ad ꝯplōnē illius pl'te: siue sit dñs termini: siue
dom⁹: aut exaltatiōis vel trigoni. nihilomin⁹ āt nobis di
xit: ꝙ oīa opa sua sūt opa ifortunata. ⁊ hoc ē ꝙ due sue do
mus: sūt i trino dua𝔷 domorū martis. Et ꝓpter hoc expe
dit ꝙ natura mercurij tēdat ad nām saturni ⁊ martis: ⁊ tē
dit parū ad nām veneris: et ē ꝯria nature iouis: q̄ domus
sue oppposite sūt domib⁹ iouis. tñ q̄ due dom⁹ mercurij sī
i trino dua𝔷 domo𝔷 veneris: nihilomin⁹ casus ei⁹ ē i exal
tatione veneris: ꝯuenit ꝙ assimilet pa𝔷 nāe veneris ⁊ elō
gabit ab ea: q̄tū elōgata ē nā sui a natura ei⁹: et q̄tū ē elō
gata exaltatio a casu. Postea ꝯuenit ꝙ oēs res istas quas
mercuri⁹ solus qñ fuerit dñs significatōis faciat ista mala
sine eo ꝙ sit cū alia cā cōmixt⁹. et si cōmiscebit cū fortūis
faciet fcā q̄ ipe faciūt: s; nō adeo ꝯpleta qñ commiscebit i
fortunis: faciet valde maiora mala ⁊ dāna q̄ ipe faciāt. ex
pedit enim vt hec omnia de facto mercurij s̄m ꝙ ea ptho
lemeus expressit in memoria tua ponas.

¶ Diuinatōis officij diuini ⁊ co𝔷 q̄ futura sunt i
hereditatib⁹ domo𝔷 orōnis: variatōis mo𝔷 ⁊ le
gū q̄nq̄ h; ipius comixtionē cuꝫ ceteris stellis.

¶ Diuinatōes aūt seruitiū dei: ⁊ ea q̄ ꝯtigūt i sā
ctuarijs: mutatio mo𝔷 ⁊ legū aliq̄b⁹ tpibus sunt
scd̄ꝫ cōmixtionem suā cum q̄libet stella𝔷.

¶ In accidentib⁹ sanctuario𝔷 et morū: legū: q̄ sūt s̄uitium
dei: et i morib⁹ vsitatis cuiuslibet ciuitatis: erit fortitudo
mali: et corruptōis vno tpe magis q̄ alio: qñ mercuri⁹ fue
rit gubernator: s̄m ꝙ planete cū qb⁹ ꝯmiscebit ifortune fu
erint vl' fortune. Et si fuerit cū fortunis: dānū erit minus.
et si cum infortunis multomagis.

¶ Quapropter q̄ sicca ē eius cōplexio: festiniq̄
mot⁹ pp solis ꝓpinqtatē ⁊ qm̄ ei⁹ frequētes sūt
retrogradatōes i sua circūuolubilitate turbatos
⁊ repētinos festineq̄ variatiōis i aere vētos ex
citat: nec nō tonitrua: fulgura aptiōes terre: ter
remotus ac corruscatōes ⁊ forsan pp hec q̄ p̄di
cta sunt: detrimenta i aialibus ⁊ vegetabilibus
qbus nimis vtuntur hoies euenient.

¶ Et q̄ ē sicce cōplexiōis ⁊ motus festini eo ꝙ
sp vadit circa solē ⁊ retrogradat sepius suo cur
su. opat i aere ꝓprie ventos turbinosos ⁊ festi
nos. ⁊ mutantur de leui ⁊ facit tonitrua: corru
scatiōes: terremotus: ⁊ relāpagos p qbus acci
det aliquādo magnū dānū in aialibus ⁊ in plan
tis de qbus hoies se iuuant.

¶ Iā demr̄aui i p̄ma pte ꝙ cōplexio mercurij d̄siccat ⁊ hu
mectat vnā manerie ꝙ tātū facit siccitatis q̄tū humidita
tis. et dixit in hoc loco ꝙ ē sicc⁹. tñ dedit stati rōnē ⁊ dixit
ꝓpter qd: q̄uis faciat hūiditatē i maiori pte tpis pticipati
onis quā semp h; cū sole ⁊ p festinū motū / ⁊ q̄ sepi⁹ reuer
tit ad solē: vicit i eo siccitas ⁊ opat i aere s̄m ꝙ opant ifor
tune qñ cōmiscet cū nā solis. qm̄ de hac ꝯmixtiōe fiūt fu
mi sicci: de qbus fiūt vēti trauaiosi: sicut dixit: ita ꝙ peunt
naues: dānāt plāte terre: ⁊ fiūt ide tonitrua: relāpagi: ⁊ cor
ruscatōes: sicut fiunt p siccitatē martis. Et q̄ mercuri⁹ ge
nerat fumos siccos: ⁊ trahit eos d̄ fūdo terre: expedit ꝙ ac
cidāt p eos terre motus: p qbus multa loca submergent.
⁊ res istas seq̄t corruptio planeta𝔷: arborū: et aialiū de qb⁹
ꝓficiūt hoies: et augmētuꝫ plantarū ⁊ aialium nocētium
hominibus sicut mars facit.

¶ Diminutiōes aq̄𝔷 ⁊ fluminū i horis occasus
ei⁹ euenient: i horis aūt sui ortus augmētabūtur.

¶ Et qñ abscōditur opatur minutionē magnā i
aquis ⁊ riuis. ⁊ qñ apparet auget in illis.

¶ Hore qb⁹ abscōditur sūt qñ itrat sub radijs sol'. nā illo tē
pore facit siccitatē magnā: q̄ crescūt fumi sicci: ⁊ fumosita
tes hūide minuūt. et pp h̄ minuūt aq̄ ⁊ riui. et tps qñ ascē
dit ē qñ exit de subradijs solis. et hoc tpe solo facit hūidi
tatē: q̄ crescit fumositas hūida: et minuit fum⁹ siccus. q̄re
hñt crescere aq̄ ⁊ riui. hic. n. dabit tibi ptho. loca i qb⁹ facit
mercuri⁹ siccitatē. et sūt qñ ē i dignitatib⁹ pl'tarū siccoruꝫ.
⁊ qñ aspicit se cū eis: ⁊ qñ itrat sub radijs solis. et loca qb⁹
facit hūiditatē sūt qñ ē i dignitatib⁹ planetarum humido
rum: et quando aspicit se cuꝫ eis: et quando exit de sub ra
dijs solis. expedit enim vt hoc bene intelligas.

¶ Unusq̄sq̄ igitur planeta𝔷: cum in suo natura
li esse sibi ꝓprie fuerit operabitur.

¶ Et q̄libet ho𝔷 planeta𝔷 qñ fuerit i suo statu q
est sibi ꝓprius opatur res tales q̄les iste sunt.

¶ Quilibet planetarū qñ significator fuerit ⁊ nō cōmiscebi
tur cū re alia virtus stabit i suo statu cū opibus suis ꝓprijs
⁊ sūt hec opa que dixit ptholemeus vsq̄ hic. tamē qñ mu
tabitur v̄tus sua pp rē aliā aut p re q̄ h; secū pticipatiōem
in dñio aut i cōplexiōe mutabūtur sua opa q̄nq̄ ad magis
q̄nq̄ ad minus s̄m v̄tutē aliorū q cōmiscētur ei. v̄bi gratia
quando saturnus ⁊ mars dñabūtur i gubernatiōe mūdi
aut ꝙ vnus corū sit gubernator ⁊ aspiciat se cū alio: d̄mō

strat ex hoc lites et guerras hominū extraneorū: captiuita
tes ꝛ res fortes magnas valde ſm qđ aſpectus fuerit: ita
ꝙ ſi fuerit de trino vel ſextili erūt paces ꝓpter magnuꝫ
metum enſis ita ꝙ vnus obediet alij propter metū inter
fectiōis ꝛ captiuitates: ꝛ talium. Et ſi aſpectus fuerit ð.4.
ſignificabit fortitudinē magnā litiū et preliorꝫ et guerrarꝫ
q̄ multū durabūt: ꝛ multotiēs redibūt. Et ſi ſaturn⁹ ꝛ iup
piter fuerit gubernatores: vł ꝙ vn⁹ ſit gubernator ꝛ aſpici
at aliū: ſignificat ꝙ minuet magnū dānū ſaturni: vł minu
etur bonū iouis. et hoc erit ſm aſpectū q fuerit. et hoc mō
dicem⁹ itelligēdū eē ð oībus alijs: et tu intelligere poteris
quando bn̄ ſtudueris: et intelliges rationes huius libri: ꝓ
pter qđ expedit vt apponas bene mentem in eo.

¶ Cū vō ad iuicē commiſcebunt ſm figurarꝫ
ſocietatē ꝛ ſignorꝫ differētiā, eorūqꝫ apparitionē
reſpectu ſolis: ꝛ añ hoc ſm operū cōmixtionē
erit eorꝫ op⁹ propriū ex differētib⁹ ſpēb⁹ ſm hoc
ꝛ ex nāis q̄ ſuis naturis aſſociabūt ꝯmiſcebit.

¶ Et qñ planete cōmiſcebūtur ꝛ ſtelle vna. ſ. cū
alia ſm ꝑticipationē figurarꝫ ꝛ diuerſitatē ſigno
rū ꝛ ſꝫ apparitionē quā habēt i cōpatiōe ſui ad
ſoleꝫ ꝛ añ hoc ꝯmixtionē quā habebūt i opibus
ꝑ talia qualia hec ſūt: erūt ſua opa diuerſarꝫ ma-
nerierū ſm illō ꝛ erit ꝯmixt⁹ natura que cuꝫ ſua
natura participationem habebit.

¶ Qñ venus planeta fuerit gubernator. ꝛ cōmiſcebit cuꝫ
ſua virtute aliqua alia v̄tus aliquo aſpectu ex. 4. figuris
quas diximus ſine virtute gradnū ſignorꝫ aut ꝓpter cōpa
tionē quā habet ad ſolē ex tali cōmixtiōe cōuenit oīb⁹ mo
dis qđ ſit i oꝑe ſuo diuerſitas magna valde q2 ſempꝫ hēbit
eſſe ſm aliā nām que cōmiſcet cū eo: expedit enī vt verba
itelligas ptholemei de verbo ad verbū: nā id ꝙ dixit ſm
ꝑticipatiōes ad figuras vult dicere ſecūdū aſpectū pł'tarū
. ſ. vnius cū alio ꝛ id qđ dixit ſm diuerſitatē ſignorꝫ. vult di
cere ſm ꝙ aliqui fuerint in dignitate aliorꝫ ꝛ ſm ꝙ fuerit
i angulis aut i ſequētib⁹ angulos ſiue i cadētibus ab angu
lis. et id ꝙ dixit ſm apparitionē ſuā q̄ erit i cōpatiōe ſolis
dixit vt ſint oriētales ſiue occidētales ſiue apparētes ſiue
abſconditi: aut directi vel retrogradi aut i ſuis veſptinis
figuris. Aliud vero totū qđ ptho. dixit demōſtratum eſt.

¶ Qua ꝑꝑ cū enarratio ꝓprij opis qđ ex vnaq̄
qꝫ ſpē cōmixtionis fuerit ſit iexplicabilis ꝛ eē nō
poſſit: ꝛ cū iſtorū oīum enarratio gn̄alr̄ i q̄libet
figurarꝫ accidētiū mł'tis mōis poſſit ꝯꝑhēdi: hec
ſpēs auditoīb⁹ relīq̄t: oꝫ vt q̄ i ea ſunt particula
ria inquirant ꝛ obſeruent.

¶ Et q̄a declarare opa cuiuſlꝫ maneriei cōmi-
xtionū iſinitares ē ꝛ ipoſ'is. Et gn̄al'r hoc totū in
qua figura contingat res ē q̄ p̄t itelligi multis
modis: Cōuenit ꝑ hec que dixim⁹ demōſtrare
hāc manerie diſcipulo volēti diſcere: ita ꝙ ipſe-
met ꝑq̄ret ꝛ exq̄ret has res ꝑtic'lares q̄ ſt̄ i eo.

¶ Q2 cōmixtiōes pł'tarꝫ: vni⁹. ſ. cū alio: ꝛ cū gradib⁹ ſigno-
rū: ꝛ ad ꝯpatōnē ſolis ſunt res iſinite. ꝛ ſil'r exponere mām
cuiuſlꝫ cōmixtiōis ex iſtis ꝯpoſitis. ꝓpter hoc nō poterūt
poni i libro. Et poſtq̄ꝫ ita eſt nō ꝯuenit vt a ptholemeo pe-
tam⁹ ꝙ nobis declaret opa cōmixtionū cuiuſlꝫ ꝯpoſitorꝫ
q2 manifeſtū eſt ꝙ qñ ſciem⁹ nās ſimplices ꝛ itelligem⁹ bn̄
regulas qb⁹ poterimus ſcire q̄uō vna cū alia ꝯponit: bene
poterim⁹ ſcire cōmixtiōes cōpoſitas ꝑ regulas ipās. Et eſt
manifeſtū ꝙ opa cōmixtiōis cōpoſite: hec eadē ſūt opa cō
plexionū ſimpliciū vn̄ ꝯpoſita fuit cōplexio ꝯpoſita. ꝛ opa
ſil'r erunt compoſita: vnū cū alio. Et per eaſdem regulas
poſſunt fieri opera ꝯpl'onis compoſite. et poſtquam ita eſt
et ptholomeus docuit nos omnes has regulas conuenit
volēti adiſcere ꝙ ꝑq̄rat ꝯpl'onē ꝯpoſitā ꝑ regulas ipſas: ita
ꝙ ꝑ eas itelligat opa illi⁹ ꝯpl'onis i qualibet re. Et aliq̄ vo
lūt notificare ꝯpl'ones ꝯpoſitas: ꝛ viā rectā n̄ fuerūt ſecuti.
ꝯuenit. n. tibi vt bn̄ vtaris regulis oībus q̄s ptbole. exꝑſſit.
q̄m te ponēt i viā ſciēdi quālibꝫ rē quā petes. ꝛ nos ibi exē
pla mł'ta i gloſa nr̄a poſuim⁹: ꝛ tibi ſcripſimus h⁹ artis ſecre
ta: ꝛ nō remāſit res aliq̄ q̄ tibi necīa ſit: niſi tuus itellectus
cōuenit igr̄ vt ad illū redeas. ꝛ ſi ꝑueneris ad id qđ petis ē
bonū valde. ꝛ ſi nō: ſcias ꝙ tuus itellect⁹ tibi nō ſuffic̄ neqꝫ
cōplet: ꝛ tūc debes teiꝑm redarguere: q2 ꝑ aliđ nō remanet
niſi ꝑ te q vis ſtare vagabūdus ꝛ nō ſtudere in his: aut q̄a
eras alijs multis negocijs occupat⁹: vel q2 cerebrū tuū nō
eſt ꝯpl'onis bone: ꝛ itellect⁹ tuus ē lōge ab eo. ꝛ quando ſic
fuerit remoue te a ſciētia huius artis.

¶ Has vō ſilitudies ſtellarꝫ ꝑ q̄s futura ꝯtigēt
cū regiōibus ꝛ terris i qb⁹ q̄ futura ſūt euēire ſi-
gnificāt obſuare ð bem⁹ hoc mō. Cū igit̄ erunt
fortūe ꝛ locis i qb⁹ futura cōtigēt aſſilabūt ꝛ ſtel
le q̄ ſūt ex haiꝫ earꝫ haiꝫ cōtraria ſuꝑ eas n̄ eleua-
būt erit ꝓpriū op⁹ nārū ſuarꝫ maioris valitudis
ſicuti cū ipis locis nō aſſimilabūtur: ꝛ ſtelle que
ſunt ipſis ꝯtrarie ſuꝑ eas eleuabūtur: minor erit
earꝫ valitudo. Cū āt earꝫ ꝯplexio nociua fuerit ꝛ
futuri opi dn̄abūtur: ſi locis i qb⁹ futura cōtigēt
aſſil'antur: ꝛ ſtelle q̄ ſūt ex haiꝫ ꝯtraria earꝫ haiꝫ
ſuꝑ eas eleuabūtur: earū nocumētū alleuiabūt.
Q2 ſi nō earū fuerit ipārꝫ regionū diſpoſitio: nec
ſuꝑ eas eleuabūt ſtelle q̄ regiōib⁹ eiſdē aſſil'ant
earū nociue ꝯplexiōis op⁹ i ipis magis euēiet.

¶ Et cōuenit vt iſpicias cōcordātiā pł'tarꝫ qb⁹ cō
tingit accn̄s cū regiōib⁹ ꝛ ciuitatib⁹ ſignificāt id
qđ accidere debet: ita ꝙ ſi. fuerit fortune ꝛ ꝯcor-
dauerit cū ipſis locis i qb⁹ cōtingit accidēs ꝛ n̄
eleuabunt ſuꝑ eos pł'te ſibi cōtrarij: erit op⁹ ſuū
ꝓfectuoſū magis: Sil'r ſi n̄ ꝯcordauerit cū locis
ipis ꝛ eleuabūt ſuꝑ eos pł'te cōtrarij erit ꝓficuū
ſuū mi⁹. Et ſi fuerit ð cōpl'ōe nociua: ꝛ dn̄i ope
ris accn̄tis. ſ. cōcordauerit cū locis accidētis et
eleuabūt pł'te cōtrarij ſuper eos dānū paucum
erit. Et ſi nō fuerint gubernatores regionuꝫ ip
ſaruꝫ: ꝛ non eleuabunt ſuꝑ eos pł'te cōcordan
tes cum regionib⁹ erit op⁹ dāni maius.

¶ Hec ē regula bona valde: ꝛ conuenit ꝙ ſp eā teneas i me
moria tua paratā ꝛ i tuo itellectu. q̄m accidet ꝙ aliq̄ regio-
nes ꝯcordabūt cū aliquo pł'ta. Et gubernabit op⁹ aliq̄ tp̄e
alter pł'ta: vel erit hic idē opis gubernator: tn̄ eleuabit ſuꝑ
eo alter pł'ta cōcordās cū eius ꝯpl'one: vł q ſit eius ꝯri⁹. Et
ptbole. loq̄t de hac eleuatōe diuerſis maneriebus. vna vt
planeta ſit i aliq̄ dignitate alteri⁹. ꝛ qñ dn̄s dignitatꝭ appli
cuerit ei q ibi ē: dicem⁹ ꝙ eleuat⁹ ē ſuꝑ eū. Alia ē ꝙ ſit vn⁹
pł'ta debilior alio. ꝛ q maioris v̄tutis eſt: eleuat̄ ſuꝑ eū q de
bilior ē. Tertia maneries ē ꝙ ſit vn⁹ pł'ta i. io. ſigno ab alio.
ꝛ dicem⁹ ꝙ q ē i. io. ſigno ſuꝑ aliū eleuat̄. Sil'r pł'ta fortuna

nūq̄ȝ facit dānū ī aliq̄ regiōe ꝯcordata cū eo/ nec pl'ta ifortuna facit magnū dānū ī regiōib⁹ cū qbus cōcordat: ꝛ fac multū magnū dānū ī his q̄ secū nō ꝯcordāt. ꝛ si aliquā gubernauerit regionē/scias ꝙ in suis regionib⁹ magnū dānū nō faciet. ꝛ si non ꝯcordauerit secum. ibi faciet magnum dānū. Ego enim declaro tibi obscuritatem ꝛ clausurā verborū ptholemei per h̄ dictū: ꝛ tu ad verba redeas ptho. ꝛ īspicias diligēter: ꝛ bñ ī ipa regl'a: q2 ī ea iuēies id qđ petes.

¶ Accñtia vero gñalia frequēti⁹ accidūt hoīb⁹ ī quoꝝ natiuitatib⁹ loca neccia. i. loca ī qb⁹ sūt luminaria: ꝛ loca anguloꝝ sunt loca reꝝ que sunt occasiones accidētium generalium. i. loca eclypsium vel loca que sunt eis opposita.

¶ Et ꝯtingunt accñtia gñaliter vt pl'imū habentibus loca necessaria: ꝛ hoc est vt sint luminaria ꝛ loca anguloꝝ in suis natiuitatibus ipsamet loca eclypsium vel oppositoꝝ suoꝝ.

¶ Hec ē alia regula: q2 sicut regiōes recipientes accñs sūt q̄ cōcordāt cū signo eclypsis ꝛ cū signo pl'te gubernatoris sicut accñs contiget his quorum aliqđ yleg ex. 5. ylegys fuerit ipsemet locus eclypsis vel ei⁹ oppositū siue pl'ta gubernator eclypsis. ꝛ quanto magis de hoc accidet tanto accidens fortior erit in eo.

¶ Hoc aūt tunc erit grauius ꝛ ad p̄caueđū ꝛ difficillimū: cū ipse eedē ptes locoꝝ eclypsiuȝ erūt partes locoꝝ vni⁹ luminaris ī natiuitatibus ꝛ post hoc cum he partes erunt eis opposite.

¶ Et hoc forti⁹ qđ eē pōt ꝛ de quo minus se pōt aliqs custodire ē qñ gradus loci eclypsis fuerit ipimet gradus alicui⁹ duoꝝ luiariū ī sua natiuitate. ꝛ p⁹ hoc ꝙ isti gradus sint grad⁹ oppōiti.

¶ Qñ accidit qđ sit terminus graduū locoꝝ pricipaliū natiuitatis alicui⁹ ipemet gradus eclypsis vel gradus oppositi eclypsis ꝛ fuerit i^c hō ī terra vbi fuerit significatō eclypſ īpoſ'e ē ꝙ euadat vlla manerie ab accñte eclypsis bonū vl' malū sit. ꝛ tñ nō se poterit custodire qn eū attigat. Et hāc eādē tenebis regulam ī gradu eius q dñat ī eclypsi ꝛ eius oppoīto ꝛ ī signis ꝛ gradib⁹ qui se aspiciūt ī signo eclypsis vel gradu suo et iudica qđlibet eorū ƒm aspectū ꝛ ꝯcordātiā quā habebit cū signo eclypsis vel ei⁹ gradu. Et bñ apparet a verbis ptholemei ꝙ si fuerit gradus principalis natiuitatis alicui⁹ īpemet gradus eclypsis hoc forti⁹ erit omnib⁹ ꝛ post hoc locus oppositi sequitur illud. Similiter et post illud ille qui in quarto fuerit vel in tertio.

¶ In coloribus eclypsis ꝛ in caudatis stellis ꝛ his similibus. Capl'm. IX. Dixit Haly

MOS ē astronomicorū nominare res istas secūdas stellaꝝ eo ꝙ eueniūt ex facto stellarū prīo ꝛ sūt multū sue ꝓprie eo ꝙ sūt circa eas q2 sil'r hñt v̄tutes q̄ opant̄ res q̄ sūt sub eis. Et postq̄ȝ ptholome⁹ locutus fuit de facto stellaꝝ ꝺmōstrauit hic fctm̄ istaꝝ aliaꝝ reꝝ q̄ eas sequūt̄.

N reb⁹ nāq̄ȝ futuris vl'ib⁹ colores hora eclypsis apparentes. i. ipsoꝝ luminarium colores ꝛ eoꝝ q̄ circa ipa videntur vt sūt ea q̄ vocant̄ haleisi halela: ꝛ his similia nobis obseruare conuenit.

¶ Sil'r ꝯuenit vt īspicias ī fcō accñtiū vl'iuȝ q̄ accidūt pp colores accñtes apparentes hora eclypsis. volo dicere colores duoꝝ luminariū. vl' colores eoꝝ q̄ accidūt circū ea ꝓut est illud qđ dr̄ asta ꝛ rudera ꝛ tales colores.

¶ Una q̄q̄ȝ res ex illis q̄ generātur ꝛ corrūpūt̄ cōcordat cū aliq̄ v̄tute stellaꝝ ꝛ ꝓpriū op⁹ suū cōcordat cū ope stelle cū q̄ cōcordat: Et postq̄ȝ ita ē possum⁹ scire significatiōem accidētiū p colores eclypsium siue propter fumositatem que coniungitur circa duo luminaria.

¶ Cuȝ igit̄ niger vel q̄si virides fuerit: ea q̄ saturni naturā imitari diximus significabunt.

¶ Ita ꝙ qñ color niger fuerit vel tetigerit aliq̄ȝtuluȝ ad viridē: significabit ea que diximus que tendunt ad naturam saturni.

¶ Color niger fit pp magnā cōbustionē ꝛ māifestū ē ꝙ res que ml'tū cōburit̄ redit postea ad nām frigidam aut erit nigredo ꝓpter frigus multū magnū. Et color viridis fit ꝓpter magnū frigus ꝓut ē ī phica demōstratū. Et postq̄ȝ ita ē expedit ꝙ color niger ꝛ viridis cōcordet cuȝ nā saturni.

¶ Et cum albi fuerint: ea que sunt ex natura iouis significare dicuntur.

¶ Et si fuerit alb⁹ significabit ea q̄ sūt đ nā iouis.

¶ Color alb⁹ qui paꝝ tēdit ad croceū nisi alb⁹ fuerit nimium significat tēꝑantiā ꝛ pp hoc cōcordat cū nā iouis.

¶ Qđ si ad rubedinē declinauerint designabūt ea: que sunt ex natura martis.

¶ Et si tēderit versus vermilium significabit ea que sunt de natura martis.

¶ Ea q̄ tēdūt ꝯ vermiliū sūt res vermilie clare ꝛ ē ī phica demonstratū ꝙ isti colores significāt calorē ꝛ siccitatem. ꝛ ꝓpter hoc concordat cū natura martis.

¶ Et si aurei coloris extiterit: ea que veneris naturam sequuntur īdicabunt.

¶ Et si fuerit croceus tēdēs ad colorē aureuȝ significabit ea que sunt de natura veneris.

¶ Hic est color croceus splēdidus. ꝛ ꝓpter hoc demr̄at tēꝑantiā ꝛ cōcordat cū natura veneris. colores. n. đ qb⁹ dixit cōcordāt cū planetis p duas ptes. vna q2 color suus cōcordat cū colōe. alia q2 hȝ talē significatōȝ q̄lē nā ipi⁹ pl'te.

¶ At si diuersoꝝ coloꝝ fuerint significabunt ea que sunt ex natura mercurij.

¶ Et si colores diuersi fuerint significabunt ea que sunt de natura mercurij.

¶ Vult dicere ꝙ si aliq̄ haꝝ rerū q̄ apparēt fuerit diuersorū colorū: q̄libet calor demr̄at rē suā ꝓpriā. Et postq̄ȝ ita ē cōcordāt cū mercurio: q2 ē statuū ꝛ significationū diuersarū. ꝛ sui colores sūt sil'r diuersi ꝛ nō stabiles ī vna manerie. Et cōuenit vt hāc eādē rōnē ītelligas ī oīb⁹ signalib⁹ superiorib⁹ q̄ apparēt: q2 oīa fiūt p fumositatē hūidā et p fumositatē siccā que sursū ascēdit. ꝛ qñ dñabitur v̄tus alicuius pl'te ī gubnatōe mūdi: ꝯuenit fumositates illas ad suā nāȝ eē: et erit color cōcordat⁹ significatōi nāe ꝯpl'onis illi⁹ pl'te q dñat̄. ꝛ pp hoc accipit̄ a colore signaliū significatio nature pl'te. ptho. āt docuit nos p hoc dictū q̄uo sciam⁹ nāȝ ei⁹ q dominat̄ quando aliquod horum signalium videbimus desup: et est res que multū nos iuuat p sciēdo q̄ virt⁹ vicit in cōmixtione que fit ex corpib⁹ celestib⁹ vni⁹ cū alio.

¶ Si aūt color ille totū corp⁹ luminaris vel eoꝝ q̄ circa ipȝ sūt amplexabit̄: ī maiori pte regionū

futurũ accidet: ꝫ si q̃libꝫ vnã ptẽ lũinaris vl' coꝝ q̃ circa ipsũ sĩt occupauerit i ea pte solũmõ q̃ ẽ i di recto ptis illi⁹ i q̃ ille colõ appuerit futuꝝ eueñiet.

¶ Et si ip̃e colõ i toto corpe lũinariũ fuerit aut i oib⁹ locis que sunt circa ea erit accñs in maiori pte regionũ ipsoꝝ. Et si fuerit i vna pte lũinariũ aut i pte eius qđ ẽ circũ ea accñs erit solũ i pte illa q̃ stat in directo illius ptis vbi fit color.

¶ Uult dicere ꝙ fumositas q̃ ↄuertit nãꝫ eclypsis: dat talẽ colorẽ qual' ẽ color dñantis in eo. ꝛ si fuerit color ei⁹ tot⁹ in eclypsi eq̃lis: aut i locis que sũt circa duo lũinaria: sciem⁹ ꝙ ṽtus q̃ talẽ sibi dedit colorẽ ẽ magna valde. ꝛ pp̱ hoc significabit ꝙ accñs erit i maiori pte regionũ ↄcordãtiũ cũ accidẽti. ꝛ si fuerit color i vna pte lũinaris eclypsati: aut i loco vno ei⁹ circa ip̃m. demr̃at ꝙ ṽt⁹ opatrix erit i pte illa ꝛ opabit̃ i regiõib⁹ ↄcordãtib⁹ cũ ip̃a pte i qua ẽ color. Et postq̃ ṽtus eclypsis opat̃ illo tp̃e ꝛ postea manifestũ ẽ ꝙ signalia supiora q̃ accidũt post eclypsiꝫ hñt oĩam a ṽtute gubernatoris q ẽ ora pũcti cũ ip̃o ope: qm̃ p ꝫ accidũt i terreno. mũdo magni mot⁹ i lõgo tp̃e: donec ↄpleãt̃ ip̃e ṽtutes: ꝛ accidũt alie ṽtutes illis ↄ̃rie. Et postq̃ ita ẽ ↄuenit vt signalia supiora donec durauerit tp̃s gubernatoris eclypsis hẽant opera p ip̃m. ꝛ pp̱ ꝫ hẽbit significatõeꝫ ↄcordatatã cũ significatiõe eclypsis: ita ꝙ si saturn⁹ fuerit gubernator ↄiũget fumositates ꝛ faciet eas spissas: de mõ ꝙ visus eas nõ trãsibit ꝛ apparebũt nigre vl' virides. ꝛ si mars fuerit gubernator ↄburet fumositates: ꝛ expget: ꝛ fiẽt ide come. ꝛ rady assimilãtes stellis currẽtib⁹ p celũ: ꝛ corruscatões ꝛ talia: ꝛ ita ẽ in quolꝫ signaliũ supiorũ q̃m assĩlant̃ pl'te gubernatori.

¶ Jtẽ cõuenit vt caudatas stellas que hora eclypsis vel alterius tp̃is apparuerũt obseruem⁹ nec nõ ꝛ alia futura vl'ia: vt sũt illa que vocãt̃ aleisi abbocat balhaueni ꝛ his similia. Quarũ nature martialib⁹: ꝛ mercurialibus naturis quas p̃dixim⁹ assĩlãt̃: q p̃lia cõbustiões ꝛ q̃litates q̃ res moueri faciũt ꝛ accñia que pp̱ eas accidũt opãt̃.

¶ Cõuenit ẽt vt ĩspiciam⁹ ad cometas appentes hora eclypsis vel alia hora: ꝛ ad accidẽtia vl'ia q̃ ↄtigũt sic̃ asta ꝛ mebla q̃ appꝫ sursũ nigra spissa ꝛ ad id qđ assimilat̃ sicut lacus aq̃ ꝛ ad talia. Et indicabimus naturas suas i toto eo qđ opabunt̃ ƀm qđ dixim⁹ i naturis martis ꝛ mercurij q opãt̃ lites guerras ↄbustiões ꝛ res magni motus ꝛ festini ꝛ accñtis q̃ cõtigũt p eos.

¶ Jaꝫ demr̃auit ꝙ accñs eclypsis ↄtiget tp̃e eclypsis: ꝛ i tẽporib⁹ retinẽtib⁹ se cũ eo. ꝛ aliqñ ↄtigũt tp̃ib⁹ elõgatis a tp̃e eclypsis. ꝛ ꝙ signalia supiorũ q̃ accidũt sursũ i medio aeri ꝛ fiũt đ fumo sicco ꝛ fumositate hũida: ꝛ forme ꝛ colões ac opa sũt acordata cũ pl'ta dñante i gubernatõe mũdi iosuꝫ i illa hora qua appent. ꝛ ↄuenit p hoc dcm̃ ꝙ fum⁹ siccus q fit ↄcordet cũ nã martis vl' mercury. ꝛ fumositas hũida cũ nã iouis aut veneris si i eo vicit tẽperãtia. tñ si fuerit distẽpat⁹ ꝛ exiuerit tẽpamẽtũ: ↄuenit vt cũ nã saturni ↄcordet. ꝛ si hoc ita fuerit ↄuenit vt qđlibꝫ signaliũ supiorũ significet ea q̃ accidũt iter nos hoib⁹: plãtis: bestys: piscib⁹: nauib⁹: augmẽto ꝛ decremẽto aq̃ꝝ: ꝛ significatio sua erit ƀꝫ planetã q ↄcordat cñ eis. Et postq̃ hec oĩa p̃posuim⁹ asculta ꝛ itelligas id qđ voluit dicere ptho. dixit. n. vt ĩspiciam⁹ etiã ad stellas cometas q̃ fiũt horis eclypsis: vl' alys horis: ꝛ general'r gegd dixit i illo ãforismo. Nã vult dicere ꝙ qñ sciemus significatões eclypsis: ꝛ tp̃s q̊ erit ĩspiciem⁹ cũ hoc toto i accidẽtib⁹ ↄtigẽtib⁹ i reb⁹ supiorib⁹ đ cõdiamẽto aeri. qm̃ si apparuerit i tp̃ib⁹ eclypsis: aut i tp̃ib⁹ gb⁹ accidũt sua opa. ꝛ significatões sue fuerit acõdate illi pl'te q dñat̃: iudicabim⁹ ƀm illõ. ꝛ põt eẽ ꝙ significatões hoꝝ variabunt significatõeꝫ pl'te dñantis i eclypsi. si alia stella dñabit̃ i tp̃e quo ip̃e appẽt: siue illa q̃ dñat̃ i eclypsi: siue sit p aliũ eclypsis q veniet: siue p aliqđ adiũgamẽtũ pl'taꝝ: aut p ↄiũctiones vl' oppõnes q̃ erũt i illo tp̃e. Et q̃r mã stellaꝝ currẽtiũ vl' aliaꝝ cometaꝝ. aste: nubli: nigri spissi: ꝛ ei⁹ qđ assimilat̃ lacui aq̃ ꝛ taliũ reꝝ đ his oib⁹ q̃ fiũt p fumũ siccũ ẽ fumus siccus: ꝛ vicit i quolꝫ eoꝝ sicca nã: ↄuẽit vt significatio sua cõcordet cũ illa martis ꝛ mercury: i litib⁹ ꝛ guerris: ĩsidys caminoꝝ: furtis: cõbustiõib⁹: ꝛ his q̃ mouẽt sp̃ũm ad malefaciẽdũ: ꝛ i accñtib⁹ veniẽtib⁹ p res tales: sic̃ đ robare ꝛ captiuare: q̃ accidũt pp̱ guerras: ꝛ mortes subite: febres acute ꝛ alia q̃ dixit ptho. i nã martis ꝛ mercury. et postq̃ ẽ ita cõuenit vt significatio pluuiaꝝ tẽpataꝝ oĩ tẽpamẽto i aere cõtigẽti ↄcordet cũ illa iouis ꝛ veneris. sic̃ p̃tiũ reꝝ: exaltatio dignitatũ: ꝛ oĩa alia opa q̃ dixit ptho. đ venere ꝛ ioue. simil'r vt significatio grãdinũ ꝛ fortiũ pluuiaꝝ ꝛ frigoris magni valde: ↄuenit cũ illa saturni cũ sua opa q̃ ptho. narrauit. Ptho. n. dixit đ signalib⁹ supiorib⁹ ꝙ erũt accñia: eo ꝙ eoꝝ qđlꝫ sũt accñia mľta. sic̃ sĩt pluuie: q̃ si mľte fuerit nocebũt plãtis: ꝛ aĩalib⁹: ꝛ si pauce ꝛ dimiute nocẽt ẽt. ꝛ tľe nocumẽtũ seq̃t̃ defect⁹ victualiũ: caristia: fames: ꝛ mortalitas. Et si fuerit tẽpate p̱ficiũt plãtis ꝛ aĩalib⁹: qđ gdẽ seq̃t̃ abũdantiã victualiũ far ꝛ amto: ꝛ salutis. sil'r arc⁹ appẽs i aere. si apparuerit añ pluuiã significat pluuiã: ꝛ si post significat serenũ. sil'r q̃lꝫ haꝝ reꝝ significat opa ptic'aria. et p̱pter ꝫ noĩauit ea ptholemeus accidens vniuersale.

¶ Loca ẽt i qb⁹ futura cõtigẽt ex eoꝝ locis i circ'lo signoꝝ ꝛ ex locis q̃ sĩt i directo stelle caudate cognoscem⁹. Sp̃ẽm quoqꝫ significati futuri ꝛ e⁹ subꝫ gen⁹ ex fõma illi⁹ accñtis qđ tc̃ appebit đ p̃hẽdem⁹. Ex q̃ʒtitate uõ tp̃is illi⁹ accñtis qđ tc̃ appꝫ fuuri sciem⁹ spatiũ. Ex eaꝝ ẽt affinitate cũ sole quot a hora futurũ icipiat indicabit̃. Nã cũ mane magis appebũt subito futurũ eoꝝ eueñiet: cũ magis in vespe futuꝝ eoꝝ tarde ↄtinget.

¶ Et mõstrabũt loca i qb⁹ erũt accñia p loca hoꝝ singnaliũ i ꝫodiaco siğꝝ ꝛ p loca siğꝝ i q° directo stella cõata erit ꝛ mõstrabit formã signal' appentis đ q̃ sp̃ẽ erit accidẽs ꝛ đ quo gñe ꝛ tp̃s quo signale ip̃sũ durauerit significabit q̃ʒtũ durabit accidẽs ꝛ cõpatio e⁹ ad solẽ significabit qñ icipiet. Qm̃ vt plimũ si mãe appuerit matutinali accidẽs cito erit ꝛ si mãe vesptina: tarde.

¶ Postq̃ ptho. mõstrauit significationẽ cuil⁹ꝫ signaliũ supioꝝ đdit nobis i eo vnã regulã generalẽ dicẽs ꝙ qñ apparuerit signale superi⁹ ꝛ scineris ꝙ accñs vẽiet i terrenis per illud ꝛ volueris scire i qb⁹ regiõib⁹ ꝛ ciuitatibus accidꝫ aspice i quo loco signorũ ẽ et directo cuius signi fuerit signale accidẽs erit i regionibus et ciuitatibus q̃ eidẽ signo fuerĩt acordate. Et si volueris scire q̃le erit accñs inspice ad formã ꝛ colorẽ suũ: ꝛ cũ q̊ pl'ta ↄcordaaerit erit accñs đ nã illi⁹ pl'te: ꝛ ṽt⁹ accñtis erit ƀꝫ ṽtutẽ pl'te dñantis ibi. Et si volueris scire qñ accidet q̃ʒtũ durabit: ĩspice ad hõas q̃ fu erit iter signale ꝛ ascẽdẽs: sic̃ faci i eclypsi ꝛ ƀꝫ ꝫ indicab. et scies q̃ʒtũ erit cito vl' tarde ad ↄpatõe signal' ad solẽ. ꝛ scies q̃ʒtũ durabit accñs a tp̃e q̃ sigoale durabit. ꝛ gñal'r dico: vt facias i istis signalib⁹: sic̃ i eclypsib⁹ fecisti. Ego ãt volo nar

rare tibi ꝺ vno sig^le qꝺ vidi qñ icipiebã adiscere. appuit.n.
tale sig^le i sig̊ scorpiõis ⁊ i oppõne sol:exñte sole in ipa hora
.15.gra.tauri:⁊ erat stella ipa alãzadera i.15.gra.scorpiõis:⁊
erat ml'tũ magne figure rotũde: poterat eẽ mngna ter tm̃
vt ven⁹.⁊ ꝺ ipi⁹ clari^te tota orizõta lucebat qne lux poterat
eẽ tãta vt q̃rta ps lũe:vl' paꝝ pl':⁊ sp mouẽdo appebat se i
illo sig̊ cũ motu firmamẽti donec se posuit i ei⁹ sextili ꝺ sig̊
v̈gis:⁊ tũc ꝺstructa fuerit:ħ totũ ego vidi:⁊ ml'ti alij sapiẽ^s.
loca v̈o pl'taꝝ appitõis h⁹ signal' stabãt ħ° sol ⁊ lũa ꝯiũcti in
.15.gra.tauri.satur.i leone.12.gra.11.m^a. iuppiter i cãcro .11.
gra.21.mi.mars i scorpi.21.gra.9 .mi.ven⁹ in gemis .12.gra.
.28.mi.mercuri⁹ i tauro.5.gra.⁊.5.mi.caput dracõis i sag.
.23.gra.38.mi.stella ipa alazẽdera q̃ appuit erat i scorpi.15.
gra.ascẽdẽs qñ appuit sr̃ alforat ciuitate ꝺ egypto erat leo
.4.gra.⁊.2.mi .⁊õcia.aries.27.gra.37.mi.cũ toto tauro.Di
co ꝙ fuit i scor.erat signum qui legis mauroꝝ ⁊ signum sue
ꝯiũctõis:acciderũt iter mauros magna p̃lia:fortes guerre
⁊ iterfeccões.Et pp ħ ciuitates ⁊ regiões magne suaꝝ ter
raꝝ depplate fuerũt.Er exiuit vn⁹ magn⁹ heretic⁹ ⁊ surre
xit i regẽ meche:⁊ yetob:⁊ accidit magna siccitas:⁊ magna
caristia victualiũ:⁊ magna mortalitas pp aeris corruptelã
⁊ pp pestilẽtiã ⁊ ensẽ:ita ꝙ fame gladio ⁊ ifirmitatib⁹ gen
tes sine nũero pierũt supme:⁊ hoiu3 miliaria ⁊ gẽtiũ. ħ.n.
malũ ⁊ pditio ꝯtinua fuit:postq̃ stella appuit ml'tis ãnis.lo
quamur eni ꝺ hoc quãdo in talibus exẽpla ponem⁹.

¶ Incipit 3⁹.tractat⁹ glose haly heben rodan sup 2ª pte qua
dripart it i ptholemei. ¶ In anni principio Ca. X

Id qꝺ glosare volum⁹ sup v̈bis ptho.ꝺ eo qꝺ locut⁹ fuit i
accñtib⁹ magnis ⁊ vl'lib⁹ iã trãsiuit. Nũc aũt volum⁹
glosare id qꝺ dixit ꝺ accũtib⁹ addẽtib⁹ vl' miuẽtib⁹. Ptho.
dat nob i ħ ca.regl'as qb⁹ sciam⁹ id qꝺ accidit i tpib⁹ anni:
⁊ qñ eas cõmiscebim⁹ alijs regulis añdcis: sciem⁹ si addẽt
vl' minuẽt ab accñtib⁹ vl'ib⁹ q̃ scim⁹ p eclypses:⁊ ꝯiũctões
pl'taꝝ.⁊ cũ hoc sciemus accñs ꝯplete ⁊ q̃le erit quolz tpe.

Post p̃missum vniuersalẽ modum co
gnitiõis coru3 q̃ futura sũt in regiõibus
⁊ terris restat vt particularia.i. ea que
in ãni tpibus acciderit subiungamus.

¶ Postq̃ docuimus opionẽ gñalẽ p sciẽdo ac
cñia q̃ cõtigũt i ciuitatib⁹ ⁊ regiõib⁹ restat narra
re sil'r pticularia et hec sũt ea q̃ accidũt p tpa ãni.

¶ Opio gñalis ẽ:regl'a quã nobis dedit i eclypsib⁹ ⁊ ꝯiũct i
onib⁹ planetaꝝ:⁊ pticularia q̃ contingũt i tpib⁹ ãni:sũt ea q̃
accidũt p cõiũctões ⁊ oppõnes mẽsiũ ãni. Nã cũ hec adiũ
gem⁹ cũ eclypsib⁹ addẽt i eis vl' minuent.

¶ Et tp̃s qꝺ ãni pricipiũ dicit i hoc vt oñdamus
o3 ꝙ reiteratiõis igit solis ĩitiũ.i vna quaq3 circũ
uolutiõe illud eẽ debeat fere ppter ei⁹ vim eius
q3 nomen planum et apertu m est.

¶ In hoc eni cõueit nob noiare statione q̃ dctã
est caput ãni ⁊ manifestũ ẽ ꝙ expedit vt sit hoc
principiũ redit sol q̃l3 reuolutiõe ad locũ suũ ⁊
ħ ẽ res leuis ad itellige^m pp v̈tutẽ suã ⁊ nom̃ suũ

¶ Uolẽti scire p hãc arte3 accñtia q̃ quolibet ãno cõtingũt
expedit scire horã q̃ dicta est caput ãni:q2 p̃ncipiũ qñ ligat
ẽ aliquã ipa solui nõ põt donec transeãt sua quattuor tpa
q̃ sũt p̃n^m augmẽtũ status:c abaxamẽtũ nisi res alia vene
rit q̃ faciat ipm forti⁹ in aliquo tpe istoꝝ quatuor. Et ħ est
in oibus reb⁹ nãlibus manifestũ:maxie in arte phice.⁊ qñ
stelle ligauerint rẽ aliq̃ i capite ãni remanet illud ligamẽ
tũ firmũ p totum ãnũ:ħ excepto si acciderit i illo ãno ecly
psis:vel cõiũctio pl'taꝝ aut aliq̃ applicatio stellaꝝ q̃ signifi
cẽt ꝯ illud ꝙ stelle ligauerũt i ãni p̃n° ⁊ soluẽt id qꝺ ligatu3

fuit i principio ãni. Qr aũt dixit de sua v̈tute vult dicere ꝙ
id qꝺ opabit̃ p̃n^m remanebit firmũ dõec ꝯpleat̃ res illa vñ
fuerit p̃ncipiũ:⁊ id qꝺ dixit de suo noie. vult dicere ꝙ id qꝺ
significat nomẽ p̃ncipij significat v̈t⁹ sua p̃ncipiũ aũt ãni ẽ
ꝙ sol redeat ad pũctũ vñ incepit. Qr sol ẽ pũct⁹ ⁊ dñat̃ sup
oẽs pl'tas ⁊ stellas:⁊ ppter hoc cõuenit ꝙ ãn⁹ sit acceptus
a cursu suo solũmodo:q2 cursus alioꝝ pl'arũ i cõparationi
sui sunt sicut i astrologia demõstratũ ẽ. Sapiẽtes v̈o ant
q̃ p̃ciabãt multũ p̃n^m anni tãtũ ꝙ compilauerũt multos li
bros i eo:⁊ noiauerũt hos libros reuolutionũ ãnoꝝ mũdi:
sicut liber accñtis quẽ fecit hermes:⁊ ppter ħ crediderũt
multi astrologoꝝ ꝙ significatio eclypsis:aut ꝯiũctõis vel
alteri⁹ cõstellatiõis q̃liscũq3 fuerit que cõtigit i ãno nõ est
accepta nisi a dño ãni:⁊ ħ inuenies i oib⁹ libris suis. Ipi.n.
a veritate recedũt qm̃ ptho.mõstrauit i facto eclypsiu3 ꝙ
postq̃ maior v̈t⁹ vicit minorẽ:⁊ v̈t⁹ duoꝝ lũinariũ ẽ maior
valde q̃ v̈t⁹ aliaꝝ stellaꝝ mãifestũ ẽ ꝙ eoꝝ ꝯiũctio ⁊ oppõ
ẽ maior ⁊ fortior v̈tutib⁹ reuolutionũ ãnoꝝ.⁊ postq̃ ita est
nõ remanet v̈tuti p̃ncipij anni:nisi addere vl' minuere i ac
cñtib⁹ magnis.⁊ hec ẽ opinio ptholemei. Dixit Ptho.

¶ At i circulo null's existiare p̃n^m poterit aobsolute.i zodia
co v̈o circulo p̃n^m nisi a pũctis q̃ sũt i directo horaꝝ egno
ctialiũ ⁊ solstitialiũ intelligi minime põt.

¶ Et null's põt i circulo imaginari pricipiu3:tñ i
zodiaco põt pricipiũ itelligere a punctis deter
minãtib⁹ quattuor tropicos.

¶ Alig dicũt ꝙ p̃n^m ãni ẽ:q̊usq3 sol vadit a pũcto sue augis
donec ad illũ redeat. Et dixerũt ꝙ ħ ẽ suũ ppriũ i sphera
sua.tñ q2 opa veniẽtia p stellas i his q̃ sũt iter nos:nõ sũt p
pria sphere sol:s3 sunt f̃m zodiacũ signoꝝ .expedit ꝙ p̃n^m
anni sit cursus solis de vno pũcto zodiaci:donec ad illũ re
deat:⁊ qñ hos pũctos i zodiaco pgrem⁹ iueniem⁹ in eo.4.
pũctos:q̊ꝝ gl3 meret̃ eẽ p̃n^m.⁊ hi.4.pũcti sr̃ q̃tuor tropici.

¶ Cõtingit ẽt hoib⁹ sup hec loca dubitare:eo ꝙ
qs eoꝝ q̃ttuor ad p̃mittẽdũ sit cõueniẽtior igno
rat̃. Nã f̃m planã naturã circularẽ: nullus eoꝝ
p̃cedit aliũ ita ꝙ ad initiandũ sit magis apt⁹ alio.

¶ Et accidit hõi dubiũ i hoc loco:q̃l'r scire possit
qs hoꝝ quattuor rectius p̃poni meret̃. Qm̃ f̃3
simplicẽ naturã circũferentie:nõ ẽ ibi locus q̃ sit
añq̃ ali⁹ quo dicere possumus.ꝙ hẽat mai⁹ius
vt sit anni principiũ q̃ alter.

¶ Postq̃ zodiac⁹ signoꝝ.4.h3 pũctos:quoꝝ gl3 meretur
eẽ principiũ. Accidit i ħ dubiũ ꝙ hõ nescit q̃ mai⁹ius hẽat
eẽndi p̃n^m. Sil'r quõ põt eẽ pũct⁹ q̃ sit p̃n^m nãe circũferen
tie:ea exñte simplici ⁊ rotũda.hec.n.ẽ q̃ itellectũ nõ itrat:
tñ ordinat hũc hõ positiue f̃3 suã volũtatẽ:sed ꝙ circunfe
rẽtia illũ hẽat p nãm hec res ẽ ipossi's. Et postq̃ ita ẽ ꝯuẽit
nos ĩspicere i verbis sapiẽtũ ãtiquoꝝ q̃ i his.4.pũctis locu
ti fuerũt de mõ ꝙ de suis itellectibus nos inueniemus:⁊
ꝙ veritas exeat de dictis eaꝝ. Dixit Ptho.

¶ Illi ãt q̃ ħ i suis lib.tractat̃ cõati sr̃:i mõis drñtib⁹ ħ.4.
tpa posuere:⁊ eoꝝ vnũqꝺq3 loco p̃ncipij ꝯstituerũt.q̊s ꝯuẽi
ens eoꝝ rõ:eoꝝq3 nã3 effect⁹ ad ħ adduxit.istoꝝ eteni vni
cuiq3 tpoꝝ qꝺdã ẽ ppiu3 p qꝺ ip3 ãni noui fore p̃n^m existia
re ꝺbem⁹: ob ħ eteni egno^le v̈nale tp̃s initiũ posuer̃ ꝙ dies
i ipo supare noctẽ icipit:⁊ qm̃ ip3 ẽ hũi^m:nãq3 hũida ml'ta ẽ
i oi p̃n° rei cũ pcreat:vt i p̃missis oñdim⁹. Tp̃s ãt estiuale
solstitiale loco p̃ncipij põit̃:eo ꝙ i ipo dies pficit̃:⁊ ẽ e⁹ vl
tia lõgitudo.⁊ qm̃ i ipo apꝺ egyptios ẽ augm^m nili.ascẽditq3
i eo ascher e algemẽia:ac egno^le.tp̃s autũnale sũpsit initiũ.
ob ħ ꝙ i ipo ẽ oiu3 fructuũ collectõ ⁊ q̃ futura sr̃ i eo semia
ri icipiũt hyemale v̈o tp̃s solstitiale ppter ħ initiũ ꝯstituit̃.
q2 post dieꝝ curtationẽ i ipo icipit eoꝝ dieꝝ elõgatio.

Et si illi q ꝺ his locuti fuerũt ĩ suis libris iudicauerũt ꝙ hi q̃tuõ pũcti sĩt diuersi ⁊ quẽlꝫ eorũ ꝓ ꝑ̃ncipio posuerũt: ⁊ eos ad hoc argumẽta cõueniẽtia adduxerũt: ⁊ opa nãꝝ suaꝝ: q₂ qꝺlibꝫ horũ tẽpoꝝ hꝫ rẽ suã ꝓpriã q̃ cõuenit qꝺ teneat vt sit prinᵐ ãni: eq̃noctiũ ãt vernale: q₂ dies icipit maiõ eẽ nocte ⁊ q₂ hoc tp̃s ẽ hũidũ ⁊ hec natura humida vicit mꝉtũ ĩ oĩ pricipio reꝝ q̃ g̃nant̃ sicut añ dixim⁹. Et solstitiũ estiuale: q₂ dies completur ĩ eo ⁊ ẽ maio₂ dies toti⁹ ãni ⁊ accidit ĩ eo recẽtia nili ꝺ egypto ⁊ stella ascẽdit in ip̃o q̃ dicta ẽ albabor. ⁊ eq̃noctiũ autũnale qm̃ oẽs fructus hoc tẽpore colligunt̃ ⁊ silꝛ hoc tẽpore seminãt̃ oĩa semia ꝓ his q̃ ventura sĩt ⁊ solstitiũ hyemale eo ꝙ dies icipit in eo crescere postquam diminutus erat.

Quatuo₂ tpa. vꝉt ꝺr̃e q̃tuõ ãni tpa: et significatio cuiuslꝫ ẽ accepta ꝺ suo ꝑ̃n°. dixit. n. ꝙ sapiẽtes ãtiq̃ accipiebãt hos quatuo₂ pũctos diuersis maniereb⁹. qm̃ ex eis fuerũt qui posuerũt ãni ꝑ̃n⁹ eq̃noctiũ vernale. et aliꝫ q posuerũt iudiciũ cuiuslꝫ tpis eoꝝ ẜm cõstellationẽ sui ꝑ̃ncipij. Et postq̃ꝫ ita ẽ: appꝫ ꝑ dicta sapiẽtũ antiq̃ꝝ h⁹ artis ꝙ qlꝫ pũct⁹ horũ hꝫ ꝓpetatẽ suã. et ptbole. docet nos q̃ rõne venerũt ĩ hac opione: et dixit q₂ sciuerũt ꝙ circũferẽtia nõ hꝫ ꝑ̃ncipiũ. et ĩuenerũt ꝑnã experientiã mꝉtotiẽs: ꝙ horũ pũctorũ qꝺlꝫ facit opa ĩ reb⁹ q̃ sũt iter nos: ⁊ reb⁹ q̃ sequũt̃ nãs hoꝝ pũctoꝝ. hoc. n. totũ fecit eos ĩ hãc opionẽ venire. q₂ tenẽt ꝙ qꝺlꝫ eoꝝ ẽ ꝑ̃nᵐ reb⁹ futuris. et vꝉt ꝺr̃e ꝙ opa hoꝝ pũctoꝝ fecit eos credere ꝙ oĩa erãt ꝑ̃ncipia. et tp̃s eq̃noctij vernalis: q₂ dies ĩcipit eẽ maio₂ nocte. ⁊ qñ dies ĩcipit esse maio₂ nocte: ĩcipit calo₂ ascẽdere sup frig⁹: ⁊ tp̃s ẽ mꝉte hũiditatis naturaꝉ: vt fit mꝉta ĩ ꝑ̃ncipio cuiuslibꝫ generatõis. ⁊ quãdo adiũgit̃ multa hũiditas cum augmento caloris fit ĩde res cõcordata cũ ꝑ̃ncipio toti⁹ g̃natõis. sicut ꝺmr̃atũ ẽ ĩ phica ⁊ nãli. ⁊ pp ħ ẽ tp̃s ṽnale g̃nato₂ ꝑ nãꝫ: ⁊ ĩ eo emittũt arbores folia: canũt aues: ⁊ faciũt filios ⁊ q̃lꝫ res q̃ cõcordat cuꝫ principio hꝫ ius maius vt sit ꝑ̃ncipiũ q̃ꝫ illa que non cõcordat: ⁊ ħ ẽ res quã adduxit oĩb⁹ astrologis pro affirmando: ꝙ hoc tp̃s est ꝑ̃nᵐ ãni noui. Et pũctuꝫ solstitij estiualis silꝛ ius hꝫ vt sit ꝑ̃nᵐ: eo ꝙ dies ꝯpletur in eo: ⁊ ibi ẽ maio₂ dies totius ãni: ⁊ tunc icipit nyli recẽtia q̃ ẽ ꝑ̃nᵐ ⁊ vis laboris terre de egypto: ⁊ hoc ꝑ̃nᵐ hꝫ opa talia quibus multi crediderunt ꝙ venit ꝑ ascensum stelle albabo₂: q̃ tpe illo ascẽdit: ⁊ crediderunt ꝙ hec opa remaneãt ꝑ totũ annũ: ⁊ tantũ q̃ꝫ tũ apparet de tpis huius ṽtute: ⁊ pũct⁹ tpis equinoctij autũnalis silꝛ ius hꝫ vt sit ꝑ̃nᵐ: eo ꝙ oẽs fruct⁹ tũc colligunt̃ ⁊ gubernant̃ ꝓ futuro tpe: ⁊ semiatiões ẽt fiunt ⁊ incipiunt ħ tpe: q̃re oẽs aues ⁊ oĩa aĩalia hñt viuere: ⁊ ꝓpter hoc accipiũt ab hoc tẽpore significationẽ eius qꝺ futurũ est in granarijs de saluatione vel corruptione: ⁊ ꝙ accidet aĩalibus de habũdãtia victualiũ: siue fame q̃ continget mortalitas magna ⁊ similia. ⁊ punctus solstitij hyemalis similꝛ ius hꝫ vt sit ꝑ̃ncipiũ: q₂ in eo icipit dies crescere postq̃ꝫ minut⁹ est ⁊ ĩcipit calo₂ crescere ⁊ qñ calor crescit g̃natõ venit cũ eo. ꝑ hec eniꝫ verba q̃ dixit ptho. intelligimus q̃ꝫtitatẽ virtutis cuiuslibet horũ punctorũ quattuo₂. Et ꝙ maio₂ virt⁹ oĩuꝫ est illa pũcti equinoctij vernalis: ⁊ ꝙ a quolibet hoꝝ accipit̃ significatio ei⁹ qꝺ hꝫ cõtingere tpe suo: cõuenit. n. ꝙ accipiamus cõparationẽ ei⁹ qꝺ accidit quolibꝫ horũ temporum ad illã q̃ cõtigit in tpe qꝺ preteriuit. vbi g̃ra. qñ principium tempore estatis significauerit recẽtiã nyli ꝓpter humiditatẽ q̃ fuerit tẽpore vernali qꝺ transiuit ẜm illud erit recentia. ⁊ si multa fuerit humiditas vernalis erit recẽtia magna mꝉtũ: ⁊ si fuerit pauca erit mio₂ ⁊ silꝛ de alijs reb⁹.

Et ꝙ magis esse conueniens naturaliq̃ꝫ rationi propius in obseruatione rerũ anni deprehendimus est istorũ quattuo₂ principiorũ obseruatio necnon coniunctionũ ⁊ preuentionum solis ⁊ lune que predicta tempora ꝓcedẽtes ꝓpe ip̃a fuerint. Maxie ãt ĩ quib⁹ fuerit eclypses.

Et id quod teneo meli⁹ ⁊ proximius eẽ opinioni naturali in facto anni ẽ operari per hec quatuo₂ principia: ⁊ inspicere ad ꝯiũctiões ⁊ ad oppositiones solis ⁊ lune q̃ sunt proximiores istis pricipijs añ hec tpa ⁊ ĩ ea ꝓpria q̃ erit eclypsis.

Jã ante dixim⁹ ꝙ virt⁹ vincẽs mutat ṽtutẽ debilioreꝫ: ⁊ reducit eã ad se: ⁊ ita facias in oĩb⁹ ṽtutib⁹ q̃ minores fuerint donec compleat̃ ẜcm̃ ip̃ius ṽtutis: ⁊ veniat alia fortio₂ ip̃am vincẽs: ⁊ sic dñabitur virtus secũda. Et postq̃ꝫ ita est conuenit ꝙ virt⁹ cõiũctionis vel oppõnis q̃ fuerit añq̃ꝫ sol ĩgrediat̃ quẽlibꝫ hoꝝ pũctoꝝ sit dñã puncti quẽ ĩtrat sol. Postmodo ẜm hoc cõuenit vt significatio ei⁹ qꝺ accidet q̃libꝫ hoꝝ quattuo₂ tpum: fit cõmixtio ṽtutuꝫ plaꝝ hora cõiũctõis vel oppõnis añq̃ꝫ sol intret pũctũ ip̃ius tpis. hec. n. est opinio ptho. Sũt tñ alij dicẽtes ꝙ significatio cuiuslibꝫ tpis ẽ ab ascẽdẽte qua sol ĩgredit̃ punctũ illi⁹ tpis. Et ħ opinio est quattuo₂ rationib⁹ defectiua. prima quia ꝯpl'o solis ⁊ lune est fortio₂ ⁊ maioris potentie q̃ꝫ virtus solis cum virtute illius puncti. Nã toti signo non est data virtus nisi ꝓpter solẽ. ⁊ quãto magis ĩ pũcto signi. Scõa est q₂ circũferentia nõ hꝫ ꝑ̃nᵐ. Tertia ẽ q₂ qñ sol ĩgredit̃ ꝑ̃muꝫ pũctũ arietis certificari nõ põt: q₂ cũ vna tabula exibit vni⁹ maneriei: ⁊ cũ alia alterius: et ita nõ sũt cõiũctiões ⁊ oppõnes: qm̃ eoꝝ ascẽdẽtia concordãt cũ oĩb⁹ tabulis. per hec enim ĩtelliges ꝙ ṽtus cõiũctiõis aut oppõnis ẽ maioris potentie: q̃ꝫ qñ sol ĩgredit̃ pũctũ illũ. Et postq̃ꝫ ẽ posse maioris ṽtutẽ aliã ad se trahit: ⁊ ip̃a erit gubernatrix: et cõuenit vt intelligas verbũ ptho. ꝓpe si fuerit ibi eclypsis. vult dicere ꝙ qñ accidit eclypsis ĩ cõiũctiõe vel oppõne q̃ ante fuerit q̃ꝫ ĩgrediat̃ sol aliqꝺ hoꝝ q̃tuo₂ pũctorum q̃liscũq̃ꝫ sit ip̃a erit maioris potentie q̃ꝫ si fuerit sine eclypsi ⁊ erit operis et mutatiõis maiori.

Jta vt per principiũ qꝺ ex solis existentia ĩ ariete deprehẽditur vernalẽ qualitatem cognoscimus: ⁊ ꝑ initiũ ex eiusdẽ existentia in cãcro deprehensuꝫ: qualitateꝫ estiualẽ. Per pricipium aũt qꝺ ex ip̃i⁹ in libram ingressu cognoscitur qualitateꝫ autũnalẽ. Jnitiũ vero qꝺ per eiusdẽ ĩtroituꝫ ĩ capricornũ accipit̃ hyemalẽ q̃litatẽ ꝺmõstrat.

Jta ꝙ sciam⁹ a principio hore qua ingreditur sol arietem qualiter erit status veris. Et a principio quando cancrũ ingreditur quomodo erit estas: ⁊ a pricipio quãdo librã ĩgreditur qualꝛ erit autũnus: ⁊ a pricipio qñ capricornuꝫ ĩgredit̃ quomodo erit hyems.

Vult dicere ꝙ sciem⁹ a cõiunctõe vꝉ oppõne q̃ fuerit añq̃ꝫ sol ĩtret arietẽ statũ veris q̃uo fuerit: si erit aer valde calidus: vꝉ hũidus siue siccus. Si fuerit mꝉtũ calidus sciem⁹ ꝙ arbores emittẽt cito folia: ⁊ fruct⁹ erũt añq̃ꝫ ꝯpleant̃. Et si fuerit mꝉtũ frigidus significat ꝙ arbores tardabũt emittere folia ⁊ fructus: q leues fuerit erũt multũ leuiores. Et

si fuerit hũidus significat putrefactõez fructuũ:⁊ erunt le
ues multũ. Et si fuerit siccus demonstrabit ꝙ fructꝰ ⁊ alia
siccabũt. ⁊ ꝑ hoc scire possumus q̄ fructꝰ terre erũt multi
⁊ q̄ pauci quolibꝫ tpe. et sciemꝰ ꝑ hoc ꝙ fructus q̄ mltꝰ fue
rit erit vilior: ⁊ qui modicus erit carus. Sciemꝰ ēt hec per
nauigare nauiũ ⁊ securitatis itinerũ. q̄r qñ sciemꝰ ꝙ naues
⁊ itinera salua fuerit et secura: sciemꝰ ꝙ ea q̄ trahũt erunt
vilia ⁊ boni fori. Et ꝑ hoc idē sciemꝰ id qđ accidet i ciuitati
bus i his que deferũt illuc: q̄r si id qđ defert modicũ fue-
rit erit ibi carũ vbi idiget: ⁊ ita sciemꝰ res oēs. Ego ãt volo
tibi magis dicere in rõne caristie ⁊ abũdãtie res bonas de
q̄bus te iuuabis: formabis quatuor anglos: ⁊ stellas ⁊ alios
planetas hora eclypsis: siue cõiũctõez ⁊ oppõnez solis ⁊ lũe
vel aliã magnã ꝯnem si fuerit pltaꝝ: tũc inspicias ad angu
lũ medij celi ⁊ eiꝰ dñm: ⁊ ad locũ solis ⁊ eiꝰ dñm. ⁊ si fuerit
magne potẽtie significabunt caristiã monetaꝝ: ⁊ erit vile
id totũ qđ emit̃ de illis. Et si potẽcia fuerit ascẽdẽtis ⁊ eiꝰ
dñi ⁊ lune ac dñi loci sui: significabit caristiã reꝝ q̄ emunt̃.
et tritici et ordei: et vilitatẽ mõetaꝝ: ⁊ modica mercadãtia
denarijs multis emet̃. Et si luna separata fuerit ab ifortu
na: et iuerit ad fortunã post cõiũctionẽ vl' oppõnẽ: significa
bit tritici et ordei caristiã. qm̃ sol et mediũ celi cõcordant
cũ auro. ascẽdẽs et luna cõcordãt cũ anona. q̄r silia sũt cor
poribꝰ. et oĩs res cꝰ significator i firmamẽto fortunatꝰ fue
rit erit cara. Et si tu itellexisti qđ demr̃auimus: debes scire
ꝙ aurũ cõcordat cũ sole: et moneta aurea cũ sole: venere. ⁊
mercurio: cũ venere ꝓpter formositatẽ suã: ⁊ cũ meecurio
ꝓpter sculpturã. anona ꝯcordat cũ lũa. carnes cũ marte ꝓ
pter degulatõem et coctionẽ. fruges cũ venere ꝓpter odo
rẽ et dulcorẽ suũ. res amare et acute ꝯburẽtes sũt martis
acetose et stiptice cũ saturno ꝯcordãt. dulces cũ ioue. gros
se cũ venere. et q̄ sũt mltoꝝ saporum cũ mercurio. hũide
aquose cũ luna. putrefacte ⁊ mali odoris cũ saturno. ⁊ que
sũt boni odoris cũ ioue ac venere. Silr̃ colores poteris itel
ligere: q̄r nigredo ē saturni: et de v̓milio silr̃. et ita scire po
teris oẽm rem ꝑꝑ concordiam suã. anguli cõcordãt cũ au
ro. angulos sequẽtia cũꝫ anona. cadẽtia v̓o cũ his q̄ hoibus
necessaria nõ sũt. Cũ ãt fortune fuerit in agulis hoꝝ locoꝝ
cara fiet res ꝯcordata cũ illo loco. et cũ scieris pltaꝫ ꝯcor
dãtẽ cum re ispice ad horã eclypsis: vel coniunctionis aut
oppositiõis quomodo ibi existit ipse planeta. et si fuerit for
tunatus et potens significabit caristiam illius rei et exal-
tamentum eius: ⁊ si infortunatus significabit vilitatem
hoc eni adiũgas his q̄ diximꝰ de eo qđ opabit̃ aer i oibus
fructibus ⁊ saluationẽ nauiũ: vel eaꝝ submersionẽ: ⁊ sꝫ ꝙ
fuerit res illa quã ispicere vis ante tps illud: scies res quo
modo viles fiẽt: vel care: ⁊ scies ea q̄ hec sequunt̃. v̓. grã. qñ
sciemꝰ ꝙ vnus rex qñ preliabit̃ cũ alio: sciemus ꝙ ille cuiꝰ
terra est habũdãs vincet illũ cuiꝰ terra est cara ⁊ silia: quia
mortalitas ⁊ ifirmitas sẽp caristiã sequunt̃: eo ꝙ hoies oꝫ
comedere mala cibaria q̄bus dãnãtur cõplones eorũ: ⁊ ꝓ
pter hoc hñt infirmari ⁊ mori. Scies ēt fcm̃ caristie ⁊ ha-
bũdantie ꝑꝑ mltitudinẽ aquarũ ⁊ fortificatõez eaꝝ: ⁊ a fri
gore ⁊ a calore: q̄r qñ stelle significant multas hũositates ⁊
hũidas fiũt inde multe pluuie: ⁊ si fuerint in tpe quo neces
sarie sunt habũdantiã victualiũ demonstrabũt: ⁊ si in tem
pore q̊ nõ sint necessarie dãnamẽtũ ⁊ minutionẽ eoꝝ mon
strabunt. Idẽ facit calor ⁊ frigus: q̄r si calor fuerit tẽpore q̄
cõueniat: significabit saluamẽtũ oiuꝫ fructuũ a putrefacti
one: ⁊ si fuerit in tempore quo non expediat desiccabit to
tum fructum terre anteq̄ cõpleat̃ ⁊ perdetur. Similr̃ de
locustis guasanis ⁊ muribus: q̄r si multi creuerit destruẽt
oẽs fructꝰ terre: ⁊ si pauci fuerint poterũt saluari: q̄ oia sci
re potes ꝑ astronomiã ⁊ scies id qđ futurũ est anteq̄ sit. v̓.
grã. si astronomia monstrauerit multas pluuias i pte meri
diei: sicut est ver ⁊ estas significat ꝙ nilus egypti erit recẽ
tie magne valde: ⁊ si a parte ipa paucas significauerit pluui
as ⁊ recentia pauca erit: fcm̃ autẽ nili inductiones: oꝫ hr̃e
vna earum que ibi sunt vt pluuie ꝑseuerate sicut i pte me
ridiei vno tpe anteq̄ veniat: ⁊ ꝓpter hoc cõuenit ꝙ nylus
sit magne recẽtie estate intrãte cũ venꝰ ⁊ mercuriꝰ occñta
les fuerint ipa hora ꝓpter humiditatẽ quã in aere faciunt
Et si fuerit mars aut aliq̄ cometaꝝ hora qua incipit ver ⁊
estas i parte meridiei: erit nyli recẽtia pauca multũ: ꝓpter
magnã minutionẽ pluuiaꝝ q̄ erit in pte illa. Silr̃ si ventꝰ
ciercus affuerit euꝫ currere nõ ꝑmittet. Et si abregus leui
ter faciet eum decurrere ⁊ nõ detinebit̃. Cũ aũt scieris ꝑ
astronomiã id qđ accidet i parte meridiei de habũdantia
pluuiaꝝ vel eaꝝ mutatiõe ⁊ scieris ventos accñtes i ter
ra egypti tpe veris vel estatis: scies totũ factũ nyli qũo eẽ
debeat: et ꝑ eũ statũ egypti si erit habũdãs victualibus vl'
minutus ispiciẽdo sẽp i his q̄ ꝓdiximus. Et per hãc reglaꝫ
scire poteris factũ caristie vel habundantie.

Propterea ꝙ generales temporũ qualitates
⁊ eorũ oẽs modi non sunt nisi per solem. Qua
rũ qualitatũ notitiam non solũ doctrinaliũ exp-
tores: verũ etiã alij anticipantur.

Ita ꝙ qualitates vniuersales tẽpuꝫ: ⁊ suoruꝫ
statuũ erunt ꝓpter soleꝫ. Et has qualitates pñt
prescire: illi qui nihil sciũt de arte quadruuiali:
quãtum ergo magis illi qui sciũt: satis pꝫ.

Per hoc dictũ possumus itelligere ꝙ vtꝰ solis ē victrix
et ꝙ opa ꝑtinẽtia ad. 4. puncta: sunt eadẽ opa solis: qñ mu
tat̃ de vno loco i aliũ: nõ ꝙ sint opera q̄ ad puncta pertine
ant: sed ad cursũ solis et ad pltas hñtes ꝑticipationẽ cũ eo
Et possumus itelligere ꝙ ipe vult dicere ꝙ multi homies
intellexerũt ꝑꝑ aerẽ cuiuslibet tpis res que accidũt in hoc
mũdo de caristia et habũdantia et oibꝰ al.,s q̄ diximus: et
talia videmus sepius accidere. Et postq̄ ita est conuenit
astrologo vt hoꝝ ꝓgnosticationẽ sciat magis q̄ alij.

Conuenit etiam ad earũ notitiã signoruꝫ pro
prietates per quas ventoruꝫ flatus significemꝰ
⁊ gñaliter omnẽ eorũ obseruare naturã.

Similiter conuenit vt inspiciamus in proprie
tatibus signorum vt sciamus per ea cursum vẽ
torum: ⁊ s ue nature.

Vult dicere ꝙ qñ sciemus ꝑ pltamꝰ dñantez accidentia
que contingunt conuenit vt misceamus naturã suam: cuꝫ
natura planetarum secũ participantium: et cum signis i q̄
bus stãt: q̄r qđlibꝫ signũ hꝫ ꝓprietatẽ suã: q̄ ad se ꝑtinet. Et
qñ vnũ cũ alio ꝯmiscebimꝰ ꝑ cõmixtionẽ ipaꝫ sciemus q̄d
erit de oibus accñtibus q̄ ꝯtigẽt et q̄ vẽti current et q̄ acci
dẽtia ꝑ vẽtos ipos cõtigẽt i nauibus et i oibus alijs rebus
et ꝑtho. docebit nos cito ꝓꝑetates signoꝝ in caᵒ. qđ seq̄t̃.

Variationes autem augmẽti vel diminutio-
nis in aliquibus horis cõtingentis ex coniũctio-
nibus ⁊ preuentiõibus que post prefacta pun-
cta fuerint ⁊ ex stellarũ erraticarũ societate cuꝫ
ipis in figuris gñaliter significabimus.

Et scire possumus mutationes que augebũt
vel minuent aliquando per cõiunctiões vel op
positiones que dicta puncta sequentur: ⁊ pro
pter participationem quam planete habebunt
cum eis in figura.

¶ Uult dr̄e ꝙ significatio cuiuslꝫ tp̄is auget ⁊ minuit ſ᷒m ſignificationē ꝯiūctionū ⁊ oppōnū q̄ sequūt̄ pnciᵐ. ⁊ silr̄ augebit ⁊ minuet ꝑꝑ applicatões pl̄taꝝ vniꝰ cū alio: vel aliꝰ eoꝝ cū pūctis: aut cū loco ꝯiūctōis vl̄ oppōnis: aut cū aliq̊ angulo ꝝ suoꝝ. ⁊ ita significatio cuiuslꝫ tp̄is erit accepta a cōiūctōe vel oppōne q̄ erit an̄q̄ȝ sol īgrediat̄ pūctū suū: et ab eo qđ seq̄t̄ ītroitū sol' ī pūctū suū: ⁊ locis pl̄taꝝ cuiuslibꝫ haꝝ triū horarū q̄ sūt an̄: ⁊ q̄ sequunt̄: ⁊ ipamet hora q̄ sol pūctū īgredit̄. et n̄ expedit ī hac hora ascēdēs illđ īspicere: qm̄ applicatio pl̄tarum cū sole sufficit ⁊ cum his locis.

¶ Rē v̄o pticularē designabimus ex ꝯiūctōibus ac p̄uētōibus solis ⁊ lune q̄ fuerit in vnoquoq̄ȝ signoꝝ ⁊ ex stellaꝝ locis: hoc est igitur ꝙ mensium obseruatio nuncupari potest.

¶ Et significabūt res pticl̄ares ꝯiūctiōes solis ⁊ lune ⁊ eoꝝ oppōnes q̄ fuerit ī quolibet signorū ⁊ pōt hō hāc significationē mēsiū appellare.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ sciemꝰ significationē vl̄ez cuiuslꝫ tp̄is: adiūgamꝰ eā cū significatōe particulari: q̄ erit ꝑ ꝯiūctiōes ⁊ oppōnes cuiuslꝫ mēsis. adiūgamus eā silr̄ cū locis planetarū q applicabūt soli ⁊ lune: ⁊ planete ꝺn̄anti locis ꝯiūctionū ⁊ oppōnū: ⁊ suis angulis: ⁊ gn̄aliter cū locis p̄ncipalibꝰ. Nā qn̄ h̄ sciemꝰ: cognoscemꝰ accidēs qđ q̄libet die cōtiget. si voluerimꝰ ꝺcire de statu aeris adiūgemꝰ hoc cū significatione vl̄i aeris q̄ erit illo tp̄e: aut cū eclypsi ⁊ ꝯiūctionibꝰ q̄ fuerint circa tp̄s illđ. Et si voluerimꝰ scire đ legibꝰ: adiungemꝰ cū significatore illiꝰ legis. ⁊ si de regno ⁊ ī qualibꝫ ꝑsona cū significatore natiuitatis illiꝰ: ⁊ de qualibꝫ ciuitate cū significatore ciuitatis illiꝰ. vbi gratia. Inuenimꝰ vnū luminare eclypsal' significās ex legibꝰ legē vnā: ⁊ sciemꝰ ꝑ eū q̄ꝫto tp̄e durabit lex ipsa. Et sciemꝰ ꝑ ꝯiūctiōes ⁊ eclypses alias que post fuerit q̄ꝫtitatē additiōis vel minutōis: ⁊ oēs mutatōes q̄ ī lege ipa cōtingent. Postmodū īspiciemꝰ statū regni pꝰmōꝫ statū regi q tp̄e illo erit: deinde statū tp̄is: pꝰmōꝫ statū mēsis ī illo tp̄e: deīde statū diei ī illo mēse. Cū āt h̄ oīa īspexerimꝰ sciemꝰ id qđ accidet oī die in q̄lꝫ ciuitate ⁊ in quolibꝫ hoīe: cuiꝰ natiuitatem sciamꝰ. Et hēas ī mēte affixū qđ tibi diximꝰ: ꝙ p̄ncipium veris ē v̄tutis maioris ⁊ seq̄t̄ illico estatis p̄ncipiū ī v̄tute: ⁊ sequit̄ p̄ncipiū estatis p̄ncipiū autūnale: ⁊ h̄ seq̄t̄ p̄cipiū hyemale: ita ꝙ p̄mum est in modo principij rei. 2ᵐ in modo augmenti: tertium ī modo finis: quartum in modo abassamenti.

de reg°

¶ In naturis signorū particularibꝰ qualitatibus anni cōuenientibus. Caplꝫ. XI.

Dixit Haly.

Ptho. docet nos ī hoc capl'o ꝓprietates signoꝝ ⁊ graduum ꝑ cōmiscēdo virtutes eorum cū v̄tute pl̄te ꝺn̄ante: ⁊ cū sole ⁊ cū luna ⁊ alia supradicta ꝑ exhēdo inde nām vincentē ⁊ iudicabimꝰ ſ᷒m illud in aere ⁊ omnibus alijs que diximus.

Telorum qdē q̄ huic rei necessaria sunt hec p̄dicta nos enarrasse ⁊ vniuscuiusq̄ȝ signi naturales ꝓprietates pticulares ex hoc ꝙ āni qualitatibꝰ cōuenit: ac vniuscuiusq̄ȝ stellarum ꝓprietates ostēdisse cōueniēs ē.

¶ Et postq̄ȝ cōuenit nobis loq̄ in his q̄bus indigemꝰ cuꝫ alio: qđ diximus ī ꝓprietatibus vl̄ibꝰ ⁊ pticularibꝰ cuiuslibꝫ signoꝝ ptinētis ad statꝰ sui āni ⁊ ꝓprietatū cuiuslibꝫ planete.

¶ Postq̄ȝ voluit narrare regl'as eiꝰ totiꝰ qđ accidit ī anno cōuenit vt loquatur ī proprietatibꝰ nāl'ibus signoꝝ ⁊ suarū ptiū ꝑ sciēdo id qđ ptinet ad qđlibꝫ eoꝝ: qn̄ in eo fuerit ꝯiūctio vl̄ oppō aut pl̄ta: ꝺn̄s siue sol vl̄ luna: vl̄ ꝙ hēat pticipationē cū aliquo eoꝝ ī gubernatiōe: ⁊ qn̄ hec sciemus ⁊ cognoscemꝰ accn̄tia pticl̄aria q̄ fiunt ī q̄lꝫ mēse ⁊ oī die.

¶ Erraticarū igitur stellaꝝ silitudinē ⁊ non erraticaruꝫ quaꝝ cōpl'ones erraticaruꝫ cōpl'onibus assimilantur cū aere ⁊ ventis. s. cū sol in eis fuerit necnon oīum signoꝝ cū ventis ⁊ tēporibus similitudinē ī p̄missis ōn̄dimꝰ. Restat itaq̄ȝ particulares eoꝝ naturas assignare.

¶ Dicimꝰ ꝙ an̄ locuti fuimꝰ de cōcordia planetarū et stellaꝝ fixarū q̄ sunt de cōplexione planetarum cū aere et cū vētis. Et silr̄ de concordantia signoꝝ cuꝫ ventis et tp̄ibꝰ: et remāsit nobis doctrinare suas pticulares naturas.

¶ Iā diximꝰ ī p̄ma parte ⁊ eo qđ de scđa mā sciuit id qđ ptinet ad v̄tutē cuiuslibꝫ pl̄te: ⁊ sunt dicti pl̄te erratici: eo ꝙ aliq̄n sūt retrogradi: ⁊ aliq̄n directi: ⁊ aliq̄n ī statiōe: ⁊ q̄nꝫ sūt festini: q̄nq̄ȝ v̄o tardi: ⁊ q2 se remouēt a zodiaco signoꝝ aliq̄n versus septētrionē: ⁊ aliq̄n ad meridiē. Et dixit silr̄ id qđ ptinet ad stellas fixas ī. 9. capl'o p̄me partis: ⁊ exp̄ssit significationē signoꝝ ⁊ trigonoꝝ. Et q̄ȝq̄ȝ expressit hec oīa remāsit narrare cuiuslibet signi ⁊ ptiū eius ꝓpetates.

¶ Arietis ergo signi natura gn̄aliter ꝑꝑ equinoctiū ī ipo ꝯtigēs tōitrua et coruscatōes adducit.

¶ Dico ꝙ natura totiꝰ signi arietis: ꝑꝑ eqnoctiuꝫ qđ ē ī eo ē factrix tonitruoꝝ et relāpagaꝝ.

¶ Qđ signū arietis facit tonitrua ⁊ relāpagos est: q2 cū sol ipm̄ īgredit̄ dissoluit eiꝰ calor hūiditatē q̄ adiungit̄ ī hyeme: ⁊ ꝓpter hoc cōgregat̄ in aere multa fumositas hūida: ⁊ fiūt inde nubes: ⁊ qn̄ vna cū alia ꝑcutit̄ ⁊ mouent̄ fortiter fit tonitruū ꝓpter sonū illius motus: ⁊ ꝓpter percussionem motus fit relampagus.

¶ Sꝫ naturā suaꝝ ptiū in augmēto et diminutione ex ꝓprietatibus stellarum non erraticaruꝫ q̄ in eo sunt deprehendit.

¶ Et natura suaꝝ ptiū ī addēdo vl̄ minuēdo pōt sciri ꝑ naturā stellaꝝ fixaꝝ q̄ sunt in eo.

¶ Bene debes ītelligere ꝑ hoc dcm̄ id qđ pluries diximus qm̄ signa sūt māsiones q̄ nō h̄nt opera: ⁊ opera sūt stellaꝝ fixarum q̄ sunt ī eis: ⁊ q2 sol currit ꝑ ipa oīa vno anno noīatur qđlibet eoꝝ ſ᷒m ꝙ sol operatur ī eo. Et q2 quelibꝫ stellaꝝ fixarum manet in parte signi. 100. annis ſ᷒m opinionem antiquam ⁊ nouam. 70. ānis: cōuenit ꝙ sit vnius ptis opus ipius stelle donec ibi durauerit: ⁊ qn̄ remouebit̄ ad partē aliā ipm̄ opus partis ꝓprie erit scđe: q2 opus stelle fixū est: ⁊ ꝓpter hoc pertiet ad partem ipam signi: ⁊ accipit inde nomē: eo ꝙ stella fixa multum durat ibi. Et si ptho. voluisset narrare virtutē ⁊ opus cuiuslibet stelle lōgꝰ fuisset nimis liber suus: tn̄ docuit te viā in nono capl'o p̄me ptis q̄ h̄ scias: ⁊ diuisit ī hoc loco qđlibꝫ signū ī. 3. partes: ⁊ extraxit cōpl'onē q̄ fit ꝓpter cōmixtionē v̄tutū stellaꝝ fixarū q̄ sunt in quolibet tertio trinoꝝ signoꝝ: vt iudices ꝑ eam ⁊ hanc viam sequaris: ⁊ inspicias accessum stellarū ⁊ mutationē snam: de loco ad locum: ⁊ ſ᷒m hoc mutabis iudiciuꝫ ⁊ facies ī eo sicut tibi diximꝰ ī glo. n̄ra. hec. n. ē maneries: ⁊ rō subtilis valde. vn̄ ī ea īspicias ⁊ ipammet intelliges.

¶ Hꝰ nāq̄ȝ signi p̄cipia pl'uias ⁊ vētos efficiūt eiusq̄ȝ medietas tēperate cōplexiōis existit. Et

trema ꝟo ps eiuſdē ꝯburit ⁊ mōtalitatē gn̄at.
¶ Et pricipia horum ſignoꝝ ſūt generātia plu
uias ⁊ ventos ⁊ media temperata fines facien
tes mortalitatem.

¶ Uult dicere ꝙ ſtelle fixe q̄ erāt i ſuo tp̄e i p̄n° arietis hn̄t
ꝯplōnē q̄ nō cōmiſcet̄ cū ꝯplone ſolis: q̄ ptiet ad totū ſigᵐ
arietis: ⁊ ꝙ accidit inde q̄dā virtꝰ q̄ trahit fumoſitates hu
midas q̄ ſūt mā̄ pluuiaꝝ ⁊ vētoꝝ. Siľr ſtelle fixe q̄ erant
ſuo tp̄e i me° ſigno arietis: hn̄t ꝯplōnē nō cōmiſcētē cū cō
plexiōe ſolis q̄ ptinet ad totū ſignū arietis: et accidit ide q̄
dā v̄tus q̄ aſſimilabit̄ virtuti iouis ⁊ veneris i tēperam̄to.
Siľr ſtelle fixe q̄ tp̄e ſuo erāt i fine arietis hn̄t cōplexionē
nō cōmiſcētē cū ſoľ cōplexiōe q̄ ptinet ad totū ſigᵐ arietis:
et accidit ide v̄tus vna: q̄ aſſimilabit̄ v̄tuti martis i ſua ꝯbu
ſtione. ⁊ ē gn̄atrix mortalitatū: eo ꝙ facit putreſcere humi
ditates i hyeme cōgregatas. et qn̄ res ita fuerit: ꝯuenit vt
cū aliq̄ res haꝝ ſtellaꝝ mutabit̄ ad ſigᵐ tauri ꝯmixtio fiat
iter eas ⁊ opꝰ ſolis qd̄ ptinet ad totū ſignuꝫ tauri. Ubi gr̄a.
iā itelleximꝰ ꝙ ꝯplō. ſolis q̄ ptiet ad totū ſignū arietis ē ge
neratrix fumoſitatū hūidaꝝ q̄ faciūt nubes: tonitrua: et
relāpagos. ⁊ ſcimꝰ ꝙ qn̄ v̄tutes ſtellarū fixarū ꝯmiſcēt̄ cuꝫ
hac cōplexiōe q̄ erat tp̄e ptholе. i p̄n° arietis: accidet inde
q̄dā ꝯmixtio gn̄atrix pluuiaꝝ vētoꝝ. ⁊ ē d̄claratuꝫ ꝙ h̄ cō
plexio haꝝ ſtellaꝝ gn̄at ſiľr fumoſitates hūidas. et qn̄ mu
tabūt̄ he ſtelle ad mediū arietis et cōmiſcēt̄ ſue v̄tutes fa
ciētes hūiditatē cū v̄tute ſolis i ſig̊ arietis: accidet nihil vē
torū et minus pluuiarū. et ſ꞉ hoc hāc regulam cōuenit te
itelligere i alyѕ ſignis: qm̄ iā dixit opa q̄ ꝓpria ſūt cuilibꝫ
pti eoꝝ. Et pōt eē ꝙ addēt et minuēt h̄ opa ꝑ illū q̄ dn̄abi
tur i ꝯ̊ne q̄ an̄ fuerit ſine oppōne et eclypſibus: et ꝯiūctiōi
bus alioꝝ planetarū ceteriſq̄ꝫ applicationibꝰ.

¶ At ipaꝝ illa q̄ ſūt ſeptētrionalia calefaciūt ⁊ d̄
ſtruūt: q̄ āt ſūt meridiana cōgelāt ⁊ ifrigidāt.
¶ Et q̄ fuerit in ſeptētriōalibus erūt calide dāno
ſe etque meridionales frigide multum ⁊ ma
gnas generabunt gelatas.

¶ Pꝰq̄ꝫ diſit qd̄lꝫ ſignū i tres ptes: ⁊ q̄lꝫ ptē i. io. gradꝰ poſu
it cuilibꝫ pti ex opibꝰ ſtellaꝝ fixaꝝ ea q̄ erāt ſuo tp̄e i pte
illa ⁊ remāſerūt i parte ſeptētriōis ⁊ meridiei multe ſtelle
fixe i q̊libet ſigno ⁊ adiūxit ſiľr opa que opabant̄ i ſeptētri
one vna adiūctione: ⁊ q̄ operabant̄ i meridie alia: vn̄ capit
qd̄libet ſignū adiūctiōes. 5. Et appet per ſuum dcm̄ ꝙ oēs
cōplexiōes ſtellaꝝ fixaꝝ que ſūt i pte ſeptētrionis arietis
ſunt de cōplexione martis: ⁊ q̄ i parte meridiei ſūt de ꝯplī
one ſaturni. Et qn̄ accidit i aliq̄ pte haꝝ duaꝝ ps eclypſis:
aut latitudo lune tp̄e cōiunctiōis vel oppōnis ſiue pľte do
minantis cōmiſcet̄ opus haꝝ cōiunctionū cū opere eclyp
ſis: aut cū cōiūctōe vel oppōne ſiue cū dn̄ante pľta. Et ſ꞉ h̄
intelligas i eo ꝙ de ſtellis remanet i alyѕ ſignis.

¶ Tauri vero ſignuꝫ vľr vtrāq̄ꝫ cōplōnē ſignifi
cat: ſed tn̄ ad caloris ſignificationē proclīuꝰ ē.
¶ Et totū ſignū tauri ſignificat duas cōplōnes
⁊ tendit parum ad calorē.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ ſol fuerit in tauro deſiccat ⁊ hūectat
equaľr: ⁊ ſiccitas ē ꝑ magnum calorē: ⁊ hūiditas ꝓpter at
tractionē fumoſitatis hūide q̄ erat an̄: ⁊ ꝓpter h̄ facit hic
plus caloris q̄ꝫ cū eſt in ariete: ⁊ poſtq̄ꝫ ita ē erit ſignū tauri
recipiēs a ſole hec opa. Siľr qd̄libꝫ ſignū ⁊ ſue partes reci
piūt a ſole ⁊ ſtellis fixis v̄tutē cū q̄ operant̄ v̄tutes ſolis: et
ipaꝝ ſtellaꝝ fixarū: ⁊ hec ē res gn̄alis i toto.

¶ Ac ſuaꝝ initia ptiū maxie āt q̄ circa pleiades
ſūt terremotus: vētos: ⁊ nebulas faciunt: eiuſdē
vero medietas hūectat ⁊ ifrigidat. Q̄ aūt circa
aldebaran in eius extremo ponit̄ ē igneuꝫ ⁊ co
ruſcatiōes ⁊ fulgura gignit. ipaꝝ vero q̄ ſeptētri
onales ſūt tēpate ꝯplōnis exiſtūt ⁊ q̄ ſunt meri
dionales iſtabilitatē ⁊ motꝰ iordiatos faciunt.
¶ Et prime ptes eius ille que ſeqnūtur pleiades
ſūt factrices terremotus ⁊ ventoꝝ ac nubium:
⁊ q̄ ſūt i medio ifrigidāt ⁊ humectāt. Et poſtre
mo a pte aldebaran: ſūt de nā̄ ignis ignite de re
lāpagis ⁊ coruſcationibꝰ. ⁊ ille de parte ſepten
trionis ſunt ꝯplōnis tēpate: ⁊ ille de meridie fa
ciunt motus fortes trabaioſos ꝑ reglām.

¶ Hoc dcm̄ ptho. demōſtrat ꝙ pleiades erāt ſuo tp̄e in. io.
gradibus p̄mis tauri: ⁊ ꝙ eius nā̄ erat facere fūos ſiccos: q
bus fiūt vēti ⁊ terremotus: ⁊ ꝓpter adiūctionē ſui operis
cū opere totius tauri fiūt nubes: ꝓpter attractionē fumoſi
tatis hūide. Nūc aūt ē i nr̄o tp̄e i medio tauri: ⁊ ꝓprie facit
vētos: tn̄ q̄ꝛ fumoſitas ſpargit̄ ꝓpter magnū calorē n̄ facit
nubes: nec terremotus niſi paucis vicibus. Apparet. n. a ſu
is v̄bis ꝙ v̄tꝰ ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ erāt ſuo tp̄e in. io. gradidus p̄
mis tauri erāt de nā̄ mercury. Et v̄tus eaꝝ q̄ erāt i medio
tauri hēbāt v̄tutē veneris: ⁊ q̄ erāt i fine eius: hēbāt v̄tutē
martis: ⁊ q̄ erāt i ſeptētriōe eius hēbāt virtutē iouis: ⁊ q̄ in
meridie v̄tutē mercury qn̄ cōmiſcet̄ cū ſaturno. Et ꝙ q̄li
bet ptiū tauri recipiebat v̄tutes ſtellaꝝ fixaꝝ q̄ erāt i eo.

¶ Signuꝫ āt gemioruꝫ vľr facit tēpiem.
¶ Et totuꝫ ſignuꝫ gemioꝝ facit tēpātiam.

¶ Uerba ptho. q̄ dicit in q̊lꝫ ſigno per ſe pn̄t hr̄e glo. duas.
vna eſt quā an̄ diximus ꝙ ſigna recipiūt a ſole v̄tutē vnaꝫ
q̄ cōcordat cū ſuo opere qn̄ ipꝫ igredit̄. alia ē ꝙ ſignuꝫ reci
pit ab oībus alyѕ ſtellis fixis q̄ ſūt i eo vi vnā q̄ concordat
cū ꝯiūctiōe q̄ fit per cōmixtionē oīum. tn̄ glo. p̄ª ē cōueniē
tior v̄bis ptho.: ⁊ hn̄ apparet ꝙ v̄tus geminorum eſt ſimiľ
virtuti iouis.

¶ Quoꝝ pricipia magne ſunt hūectatiōis ⁊ de
ſtructiōis. Media vero tēpatā demōſtrāt ꝯplō
nē. Extrema q̄dē cōmixte cōplōnis ⁊ inſtabilis
eē dicuntur: eaꝝ ptes ſeptētrionales ventos ac
terremotus adducunt. At meridiane ignee ſunt
⁊ comburentes.
¶ Et prie ptes eiꝰ ſunt hūiditatis multe q̄ corrū
pit: ⁊ ille d̄ medio cōplōnis tēpate: et eiꝰ poſtre
me ſunt d̄ natura ꝯmixta: ⁊ q̄ ſunt i ſeptētriōe fa
ciunt ventos ⁊ terremotus ⁊ ille de meridie ſūt
ignee cōburētes.

¶ Stelle fixe q̄ erāt tp̄e ptho. i p̄ncipio geminorū habebāt
v̄tutē ſaturni: ⁊ q̄ i medio v̄tute iouis: ⁊ q̄ i fine virtutē mer
cury cū ē directꝰ. et q̄ erāt a meridie hēbāt martis virtutē.

¶ Signū itē cācri gn̄aľr facit ſerenitatē ⁊ calorē
cuiꝰ primordia q̄ circa p̄ſepe locat̄ calidū ac tur
bidū aerē reddit: nec nō terremotꝰ ⁊ obſcurita
tē afferre ꝓbant̄. Que aūt ſunt i eiꝰ medio tēpe
ratā nutriūt cōplexionē: ⁊ que i eiuſdē extremo
ponunt̄ vētos ꝓcreāt: ſeptētrionales vero ptes
ſiue meridionales ignee ſunt ⁊ comburentes.
¶ Et totū ſignū cācri facit ſerenū ⁊ eſt calidū. ⁊
prime ptes eiꝰ q̄ ſunt circa ſtellā q̄ dcā ē peſebre

faciunt aerẽ calidũ bucoꝛnadũ:luguburã:⁊ terre
mot⁹. Et ille de medio cõplexionis sunt tempe-
rate. ⁊ postreme faciunt ventos. et septentrio-
nales ⁊ meridionales sunt ignee comburẽtes.
¶ Stelle fixe q̃ erãt tpe ptholo. i p̃ncipio cãcri hẽbãt virtu
tẽ martis i faciẽdo magnos caloꝛes ⁊ terremotus. ⁊ virt⁹ sa
turni est facere luguburam. ac si diceret ꝙ eius ꝯ est sicut
illa martis. ⁊ parũ sic̃ illa saturni. et q̃ erãt i medio cancri
hñt virtutẽ iouis: ⁊ postreme virtutẽ mercurij quãdo com
miscet̃ cũ ioue. ⁊ ille ꝺ septẽ^ne ⁊ meridie hñt v̉tutẽ martis.
¶ Leonis qdẽ signũ caloꝛẽ ⁊ aerẽ turbidum vl̃r
designat: ei⁹ ptes p̃cedẽtes aerẽ calidũ ⁊ turbi-
duz ac moꝛtalitate sannũciãt: ei⁹ vero medietas
tẽperate cõplexionis existit: ⁊ q̃ ponũtur extre
ma humectãt ⁊ destruũt. At q̃ sunt i septẽtrio
ne ignea sunt ⁊ cõburentia: q̃ vero meridianã
sibi ptẽ vẽdicãt humectãt.
¶ Et totuz signũ leonis facit caloꝛẽ ⁊ tp̃s hicoꝛ
nadũ. ⁊ pꝛime ptes ei⁹ faciũt aerẽ corruptum ⁊
bucoꝛnadũ. ⁊ moꝛtalitates. ⁊ ille de medio sũt
tẽperate cõplexionis ⁊ postreme multũ humi
de ⁊ faciũt coꝛruptionẽ ⁊ septẽtrionales sũt ꝯbu
rentes ardentes: et meridionales humectantes.
¶ Aer calid⁹ bucoꝛnad⁹ ꝯcoꝛdat cũ v̉tute solis. et stelle fi-
xe q̃ erãt tpe ptole. i p̃n° leonis hñt nãz solis ⁊ martis. ⁊ pp
ꝭ fit aer calidus bucoꝛnad⁹ faciẽs moꝛtalitates. et q̃ erant
i ei⁹ medio significãt tẽperamẽtũ ꝭm ꝙ ptinet ad tp̃s esti-
uale: ⁊ ita cõuenit te itelligere a dictis ptholo. in quolibet
loco vbi dicit tẽperamentũ. s. illud qꝺ ptinet ad tẽpus. Qꝛ
ꝭm ꝙ galienus ꝓbauit verbo absoluto tẽperantia ẽ tẽperã
tia v̉a: ⁊ ẽ ibi tẽperantia i cõparatione alteri⁹ rei sicut dice
mus ꝙ hõ tẽperatus ẽ i cõparatiõe ꝯplexiõis lepoꝛis ⁊ leo
nis. qm̃ cõplexio sua ẽ elõgata ab istis duabus p vnũ equa
le: ⁊ sic̃ dicim⁹ ꝙ ꝯplexio huius hoĩs ẽ tẽperata i cõpatiõe
huius alterius q ẽ frigidus ⁊ huius q ẽ calidus: his eniz tri
bus maneriebus debes itelligere tẽperãtiã quã dicit ptho
leme⁹ ꝭz ꝙ ptiet ad q̃libz eaꝝ: ⁊ bene appet ꝙ v̉t⁹ stellarũ
fixaꝝ q̃ erãt suo tpe i medio leonis ẽ de nã iouis. ⁊ postre
me de nã saturni. Et septẽtrionales de nã martis: ⁊ meridi
onales de nã mercurij: qñ cũ venere est cõmixtus.
¶ Signnũ aũt virginis vl̃r humectat ⁊ tonitrua
demõstrat cui⁹ ptes pꝛime maioꝛez caloꝛem fa
ciunt ⁊ destruũt. At medie tẽperatã complexio
nez obseruãt. vltime vero sunt aquatice: ei⁹ ve
ro ptes septẽtrionales vẽtos adducũt: ⁊ meridi
ane tempatã cõplexionẽ obseruãt.
¶ Et totum signũ virginis ẽ humectãs ⁊ faciẽs
tonitrua. Et eius ptes pꝛime sunt maioꝛis calo
ris dãnose: ⁊ ille de medio tepate cõplexionis:
⁊ postreme aquose ⁊ septẽtrionales faciẽtes vẽ
tos ⁊ meridionales tẽperate.
¶ Uult dicere ꝙ signũ virginis ẽ de complexione mercu-
rij qñ cũ venere cõmiscetur. Nã hoc modo humectat: ⁊ fa
cit tonitrua: ⁊ stelle fixe q̃ erãt suo tpe in pꝛincipio v̉ginis:
hñt cõ plexionẽ martis: ⁊ ille de medio cõiunctionẽ iouis
postreme cõplexiõe saturni: ⁊ ille de septẽtrione: cõplexio
nẽ mercurij: ⁊ de meridie cõplexionẽ iouis.
¶ Libꝛe signũ gñaliter variat ⁊ mutat: cui⁹ par
tes p̃cedẽtes ac medie tẽperate sunt cõplexiõis.
Qꝛ ãt in eius extremo locatur: ẽ aquaticum. At
qꝺ i septẽtrione constituit̃ vẽtos ꝓcreat: ⁊ qꝺ in
meridie ponitur: hũectat ⁊ moꝛtalitatem gñat.
¶ Et totuz signuz libꝛe ẽ mutans ⁊ cãbiens res:
et eius pꝛime ptes: et ille de medio sunt tẽperate
cõplexionis: et postreme sũt aquose: et septẽtrio
nales faciẽtes vẽtos et meridionales hũectãtes
et facientes moꝛtalitatem.
¶ Totũ signũ libꝛe ẽ cãbiẽs ⁊ mutãs eo ꝙ qñ sol ingredit̃
signum istud mutat̃ tp̃s ⁊ fit autũnũ: ⁊ nã autũni ẽ vt aer
mutet̃ ml̃totiẽs ꝙ alñ fiat caloꝛ: alñ frig⁹: alñ siccitas: ⁊ pp
ꝭ ẽ libꝛa cãbiẽs res ⁊ mutãs: ⁊ stelle fixe q̃ erãt i p̃n° ⁊ me°
ei⁹: sũt de nã iouis ⁊ veneris: ⁊ q̃ erãt i fine habebãt nãz lu
ne ⁊ saturni. Et septẽtrionales sũt de nã mercurij: qñ ꝯmi
scet̃ cũ ioue: ⁊ meridionales de nã saturni.
¶ Scoꝛpiõis signuz vl̃r facit tonitrua: et ẽ igne
um: cuius partes p̃cedẽtes vẽtiniuiũ faciunt: ⁊
que in eius medio locãtur tẽperate sunt cõplexi
onis: extreme vero terremot⁹ ostẽdunt eius se
ptẽtrionalia ꝯburunt: hũectãt aũt meridiana.
¶ Et totuz signuz scoꝛpiõis ẽ igneũ ⁊ faciẽs toni
trua: et ei⁹ pꝛime partes faciũt grãdinez et caruz
pꝛincipium ẽ sicce cõplexionis: et ille de medio
sũt tẽperate: et postreme faciẽtes terremot⁹: et se
ptẽtriõales ꝯburẽtes: ⁊ meridiõales hũectãtes.
¶ Nã totius signi scoꝛpiõis assimilat̃ martis nãe. Et eius
p̃me stelle sũt de nã saturni: ⁊ ille de medio ꝺ nã iouis ⁊ po
streme de nã mercurij. Et septẽtrionales de nã martis. et
meridionales de cõplexione saturni.
¶ Signuz sagittarij gñaliter facit ventos: et ei⁹
humectãt initia: ptes vero medie tempatã com
plexionẽ idicãt: vltima sunt ignea ipius: septem
trionalia ventos adducunt: meridiana vero for
titer hu mectãt et variant.
¶ Et totuz signũ sagittarij est faciẽs ventos: et
pꝛime ptes ei⁹ sunt hũectantes. et ille de medio
tẽpate: et postreme ignite: et septẽtriõales faci
entes vẽtos et meridiõales ml̃tũ hũide mutate.
¶ Totũ signũ sagittarij recipit a sole ⁊ a stellis fixis que ibi
sunt talem complexonem qualis est illa mercurij quando
est mixtus cum ioue: ⁊ stelle fixe que erant suo tpe in eius
p̃ncipio hẽbãt virtutẽ veneris: ⁊ ille de medio sicut virtutẽ
iouis: ⁊ postreme sicut martis. ⁊ septẽtrionales sicut iouis
⁊ mercurij: ⁊ meridionales sicut saturni qñ ẽ i loco hũido.
¶ At capꝛicoꝛni signũ vl̃r nimis hũectat c⁹ prin
cipia ꝯburũt ⁊ ꝺstruũt: ⁊ e⁹ media sũt tẽpate cõ
plõnis: extrema vero pl̃uias oñdunt: e⁹ septen
triõalia seu merediõalia humectãt ac destruũt.
¶ Et totũ signũ capꝛicoꝛni ẽ multũ hũidũ: ⁊ ei⁹
pꝛie ptes sũt cõburẽtes dãnose: ⁊ illꝺ ꝺ medio tẽ
perate ⁊ postreme mouẽtes ⁊ pluuias septẽtrio
nales ⁊ meridionales sũt ml̃tũ hũide ⁊ dãnose.
¶ Qñ sol igreditur capꝛicoꝛnũ crescit ml̃tũ hũiditas inter
nos: ⁊ ꝓpter hoc recipit a sole magnã hũiditatẽ. et stelle fi
xe q̃ i suo tpe erãt i eius p̃ncipio hñt vi martis: ⁊ ille de me

dio iouis:⁊ postreme lune ⁊ mercurij:qñ ē cōmixt⁹ cū lūa: ⁊ septētriōales ⁊ meridiōales hñt vi3 saturni quando ē in loco aquoso.

¶ Signū aq̄rij gñalr īfrigidat ⁊ ē aq̄ticū cui⁹ iītia valde sīt hūida ⁊ ei⁹ media tēpant̄ ī ꝯplexiōe extrema v̄o faciūt vētos: illi⁹ septētrionalia ꝯburūt: meridiana v̄o ventiniuū faciūt.

¶ Et totū signū aquarij ē frigidū aquosu3: ⁊ ei⁹ p̄ıe p̄tes sūt multum humide: ⁊ ille de medio tēpate ⁊ postreme faciētes vētos: ⁊ septētriōales ꝯburētes. ⁊ meridionales faciētesgradinē.

¶ Qñ sol ītrat aquariū īfrigidat t̄ps ⁊ multiplicant̄ pluuie. ⁊ ꝓpter h̄ recipit h̄ signū nām frigidā aquosā: ⁊ stelle fixe p̄me ip̄ius hñt ꝯplōnē lune ⁊ ille d̄ medio veneris: ⁊ postreme mercurij: et septētriōales martis ⁊ meridiōales satur.

¶ Pisciū v̄o postremū signū vlr īfrigidat ⁊ vētos gñat c⁹ p̄tes p̄ıe t̄pate cōplexiōis existunt: medie fortit̄ humectāt. vltie v̄o cōburūt meridiane quidem sunt aquatice: ⁊ septentrionales ventos efficiunt.

¶ Et totū signū pisciū ē frigidū faciēs ventos ⁊ ei⁹ p̄ıe p̄tes sūt tēperate: ⁊ ille d̄ medio mltū humide: ⁊ postreme cōburentes: ⁊ meridionales aquose: ⁊ septētrionales faciētes vētos.

¶ Qñ sol ītrat pisces ē t̄ps adhuc frigidū. ⁊ q2 calō īcipit augeri paꝝ fiūt mlte hūiditates ī aere. ꝓpterea hñt vēti crescere. ⁊ ꝓpter hoc recipit h̄ signū nām frigidā faciētē ventos. Et stelle fixe q̄ erāt ī eius p̄n° hñt nām veneris. ⁊ ille d̄ me° ꝯplōnē lūe: ⁊ postreme ꝯplōnē martis. ⁊ meridiōales ꝯplōnē lūe cū ē ī loco aquoso. et septētriōal' ꝯplōnē iouis ⁊ mercurij in faciendo ventos.

¶ Hic p̄ficit̄ dictū ptbole. ī signis ⁊ suis partib⁹: ⁊ ē manifestū p̄ regulā quā dedit nobis qua sciem⁹ id qđ accidet oī die: vbi grā: si ille q̄ dñat̄ fuerit humectās: ⁊ ꝯmiscebit̄ cu3 stellis fixis humectātibus: ⁊ locus cōiunctionis ⁊ oppōnis q̄ p̄cessit fuerit ī loco hūido: aut lūa: vl' sol: ī tali loco he res si vna. s. alteri applicuerit aliquo aspectu significat ꝙ erit illa dies hūida: ⁊ multe pluuie. Et si saturnus reb⁹ istis applicuerit erit pluuia fortis ⁊ dānosa cū lugubrura. ⁊ si iuppiter erit tēperies: ⁊ t̄ps saporosū: ⁊ omnes alias applicationes intelligas istomodo.

¶ In p̄ticulariū q̄litatū iuestigatiōe. Ca. XII.

Dixit haly.

Ptho. docet in hoc cap̄lo q̄uo res quas predixit diuidunt̄ de mō ꝙ eas sciamus certe qñ ip̄is hora qualibet indigemus.

His itaq3 premissis significationu3 particulariū modos subsequenter dicam⁹. Unus igit̄ istoꝝ modoru3 ē obseruatio rei gñalr qđ p̄ obseruationē rei vniuscuiusq3 quarte dep̄hendit̄. In quo ꝓpiorē cōiūctionē vel p̄uentionem solis ac lune q̄ solstitialia ⁊ eqnoctialia puncta precesserit vt predixim⁹ obseruemus o3: ⁊ vt o3 angulos hora cōiunctiōis vel p̄uētiōis ī vnoquoq3 climate ꝓ quo iuestigare volum⁹ velut aptant̄ ī natiuitate aptemus: postea planetas almudebir locoꝝ in quib⁹ cōiunctio vel p̄uentio fuerit: nec nō dispositionis anguli quā hec loca sequēt̄: queādmodu3 in rebus eclypsis ostendimus obseruemus.

¶ Et postq̄ hoc dixim⁹ isto mō erunt significatōes particulares: hac manerie quā volo dicere ac mōstrare. vna eaꝝ est inspicere in re vlī: ⁊ est id qđ pōt hō scire de facto cuiuslib3 quarti ex q̄rtis anni sicut ī mō quē dixim⁹: ꝙ o3 vt inspiciat̄ ⁊ mēs apponat̄: ⁊ ī ꝓximiori cōiūctiōis solis ⁊ lune: vel oppōne q̄ fuerit añ quatuor tropicos. ⁊ ꝙ rectificem⁹ āgulos t̄pe cōiun ctionis vl' oppositiōis in quolib3 climate: cui⁹ eē scire voluimus sicut facim⁹ ī natiuitatibus. postmodū accipies p̄las gubernātes locoꝝ coniunctionū vl' oppōnū ⁊ gubernatores anguloꝝ q̄ hec loca sequunt̄ sicut ante nūerauim⁹ ī facto eclypsiū.

¶ Res p̄ma quā debem⁹ facere ē: ꝙ accñs vl'e sciamus. s. q̄d erit ⁊ qñ erit: ⁊ ī qua terra ⁊ qñ sciem⁹ hoc: ⁊ inspiciem⁹ in quo quarto ex quattuor anni quartis accñs illud cōtinget: ⁊ accipiem⁹ cōpationē ab ascēdente ad res ꝓprias illi⁹ quarti. Postmodo rectificabimus ascendēs ꝯiūctionis vl' oppositionis q̄ erit anteq̄ sol ingrediat̄ p̄ūctū illi⁹ quarti ⁊ alios angulos: ac p̄ltas ⁊ stellas fixas: ⁊ inspiciemus q̄d significat totū istud ī illo quarto: ⁊ cu3 hoc bene certificabimus īspiciemus totā significationē: ⁊ videbim⁹ q̄ vicit: ⁊ p̄ eam iudicabim⁹. hoc. n. est propositū ptbole. si bene intellexisti verba sua.

¶ Deide gñalia ꝓprietatū quartarum.

¶ P⁹ modū: sciem⁹ rē gñalē a ꝓprietatib⁹ q̄rtoꝝ.

¶ Uult dicere ꝙ qñ sciem⁹ significationē vl'em ⁊ ꝙ significat gubernator quarti ī quo erit accñs īspiciemus postmodū isto modo. ponam⁹ ꝙ accñs sit frigiditas: ⁊ tēpus quo accidit estas: dicem⁹ ꝙ estas erit modici caloris: ⁊ si accñs fuerit calor ⁊ habuerit cōtingere ī hyeme iudicabimus ꝙ hyēs erit calida: ⁊ modici frigoris ac pluuie: ⁊ oīa alia isto°.

¶ Et augmētū ac diminutionē fortitudinis debilitatisq3 futuroꝝ ex naturis stellaꝝ almudebir addiscemus eoꝝ qualitates cuiusmodi fuerit ⁊ q̄ qualitates ēt ab ip̄is mouentur obseruādo.

¶ Et sciemus miutionē ⁊ augmētū fortitudinis ip̄oꝝ accñtiū q̄ ad rē p̄tinēt gñalē vl' sue māsuetudinis a natura p̄ltaꝝ gubernatoꝝ: inspiciēdo c⁹ qualitatis ē: ⁊ cuiusmodi stat⁹ mouēt̄ p̄ eos.

¶ Uult dicere ꝙ sciemus fortitudinē accñtis ⁊ quale erit a nā gubernatoris: ⁊ si cōcordauerit sua qualitas cū qualitate quarti erit accñs forte: ⁊ si discordauerit minuet̄ de q̄litate accñtis tātum quātū erit discordantia.

¶ Scđs v̄o modus ē reꝝ mēsiū: obseruatio. In quo cōiunctiōes ⁊ p̄uētiones q̄ sūt ī vnoquoq3 mēse ⁊ ī vnoquoq3 signorū f̄m ip̄m eundē modum quē prediximus.

¶ Scđ3 cap̄lm ē īspicere ī fcō mēsiū: ⁊ hoc ē id qđ ꝯuenit īspici q̄ fcō ꝯiūctionū ⁊ oppōnū q̄ erūt ī quol3 signoꝝ in illamet manerie q̄ diximus.

¶ Ult dicere ꝙ qñ sciem⁹ id qđ accidet gñaliter ī quolib3 .4. quartoꝝ āni: ꝯuenit ēt vt sciam⁹ id qđ accidit quolib3 mēse ex mēsibus illius quarti. Et poterimus hoc scire a cōiūctionib⁹ ⁊ oppōnib⁹ q̄ erūt quolibet mēse illius quarti ⁊ angul': ⁊ a planetis gubernatoribus.

¶ Post eoꝝ que dicem⁹ notitiam obseruare necesse est. Cum igitur cōiunctio fuerit circa punctum solstitialem vel equinoctialez que precessit coniunctiones vsq; ad eiusdez quarte perfectionem obseruabimus. ⁊ cuz circa quemlibet istorum pdictorum pu̅entio fuerit: pu̅entiones vsq; quo eadē q̄rta pficiatur attēdem⁹.

¶ Et conuenit q̄ ante retineam⁹ id qd volo dicere. dico q̄ quādo accidit cōiunctio circa vnū punctum ex quatuor tropicis quod transiuit inspiciemus ad cōiunctiones donec perueniam⁹ ad aliud quartuz quod seq̄t ipz. Et qn̄ accidet oppō circa vnuz hoꝝ punctoꝝ īspiciem⁹ ad oppōnes donec pu̅eniam⁹ ad illd q̄rtū qd seq̄t ipsuz.

¶ Postq̄ significatō est semper accepta a cōiūctionibus ⁊ oppōnibus cōuenit q̄ sit mēsis de vna cōiunctiōe ad aliaz si quartū coniunctionale fuerit aut de oppōne si quartum oppōnale fuerit. Ita q̄ ptholomeus tenet q̄ principiū certū tpis nō est qn̄ sol itrat aliqd.4.pūctorū sed tenet q̄ est a cōiūctione vel oppōne que erit circa h.4.pūcta: q2 vt⁹ gubernatorū h remanet ⁊ durat donec durauerit illud q̄rtū sicut an̄ mōstrauimus. Et postq̄ ita ē īspiciemus si quartū fuerit coniunctionale: faciemus caput mensis p̄mi q̄rti ab illa cōiunctiōe: ⁊ secunda cōiūctio q̄ postmodū veniet erit caput mēsis scdi illius q̄rti: ⁊ tertia cōiūctio caput mensis tertij ⁊ iudicabimus quolibet mense s3 significationē sue cōiūctionis ⁊ sm suā cōpationē cū toto quarto. Silr faciem⁹ i oppōnibus si quartum oppōnale fuerit.

¶ Item angulos ⁊ stellas vniuscuiusq; predictoruz locoꝝ almudebir obseruare debem⁹.

¶ Conuenit etiam nos inspicere i angulis ⁊ planetis gubernātibus ambo loca q̄ diximus.

¶ Unus loc⁹ ē cōiunctio ⁊ oppositio que ē circa punctum q̄rti qd sol igredit̄ .alius ē cōiūctio ⁊ oppositio principij mēsis i ipo q̄rto. Inspiciem⁹ eni ipz q dn̄abit̄ i vno ⁊ alio. ⁊ vincet ille q magis ɔcors fuerit cū ppietatib⁹ illi⁹ quarti ⁊ cum accn̄te vli sm q̄ videbimus de posse illius virtutis aut debilitate.

¶ Ut propinquarū stellarum apparitionez ⁊ erraticarum stellarum alictisal ⁊ alinsiref: earūq; stellarum proprietates atq; qualitates: quos ēt ventos ipe mouēt: nec non signorū in quibus fuerint partes inuestigem⁹. Rursus ad quos ventorū flatus latitudo lune declinat cuz a zodiaco circulo declinauit obseruabimus: ita vt i maiori parte qualitatuz mensiū: p hec oīa qd vicet ⁊ eoꝝ flatus presciamus.

¶ Et q̄ inspiciamus ppie in apparitione stellaruz fixaꝝ que sūt circa: ⁊ per apparitiōes planetarum: ⁊ applicationē aut elongationem vnius .s. ab alio ⁊ in suis proprietatibus ⁊ statibus: ⁊ quos ventos mouēt he stelle: ⁊ partes signoꝝ quibus erūt. Similiter īspiciem⁹ a parte cuius venti est latitudo lune: si remouebitur a zodiaco signorū: ita q̄ per hec omia. scire possum⁹ q magis vincet de suis ventis i statu mēsis.

¶ Quando sciemus de eo qui dn̄at̄ in quarto ⁊ eo q dominat̄ in mēse: qd accidet i ipo q̄rto: ⁊ i illo mēse quarti a partibus ambabus: ⁊ de appitione stellaꝝ fixaꝝ q̄ apparebūt circa: ⁊ de applicationib⁹ planetarum vnius cū alio: ⁊ elongatione sua: ⁊ declinatione suarū latitudinū: ⁊ ppietates signorum ⁊ suaꝝ partium in quibus sūt: ⁊ hec oīa cōmiscebimus vnū .s. cū alio: ⁊ sciemus virtutē vincētē: ⁊ iudicabimus sm hoc rē cōtingētē quolibet tpe: ⁊ quolibet quarto ⁊ quolibet mēse. hic est locus qui solus intelligenti bn̄ ipz ⁊ i eo bene īspexerit sufficit i hac arte: tn̄ q n̄ itellexerit erit multū elongatus ab hac arte. hoc aūt modo pōt qs ipz bn̄ intelligere: intelligendo .s. qcqd docuimus vsq; hic de vbis ptbole. ⁊ hēat id paratū in intellectu suo habendo ēt itellectū subtilē ⁊ sanā cōsiderationis virtutem vtendo multū ⁊ inspiciendo in eo.

¶ Tertius aūt modus est vt fortiorem significatorez qui super debilitatem ⁊ fortitudinez rei significat obseruemus. Or ex societate luminariū in figuris particularibus nō solum in figuris cōiunctionis ⁊ preuētionis: verū etiaz in ipis q̄ i dicothomitate lune deprehēditur.

¶ Tertium propositum ē inspicere in subtiliori significatione q̄ mansuetudinē rei ostendet: aut fortitudinē: ⁊ hec ē res q̄ sciri pōt a pticipatione solis cū luna i figuris particularib⁹ non i figuris coniūctionis ⁊ oppositiōis solūmodo. Sed in his q̄ fuerint qn̄ luna fuerit dimidiata i luce.

¶ Dedit nobis regulas p quattuor tēporib⁹ anni: ⁊ p mensibus: ⁊ itelligem⁹ p eas qd accidet i medietate cuiuslibet mēsis: p oppositionē si mensis fuerit cōiunctionalis: ⁊ per cōiunctionē si fuerit oppositiōalis. ponamus eni q̄ aliquis mēsis ē cōiunctionalis. Poterim⁹ aūt scire id qd accidet i medietate secūda mēsis p oppositionē q̄ fuerit post illā cōiunctionē. Et modo dat nobis regulā i hoc loco qua sciam⁹ id qd accidet in quolibz quarto ex .4. quartis mēsis. dicēs q̄ hoc sciri pōt a luna cū fuerit dimidiata i luce ⁊ hac hora erit luna in .4. solis: ⁊ sicut accipimus significationem medietatis mēsis p cōiunctionē lune cuz sole: aut p oppositionem eoꝝ: ita accipiem⁹ significationē eius qd accidet in quolibet .4°. mēsis a sua quarta. Et qn̄ videm⁹ ɔpationez vnius ad aliud sciem⁹ fortitudinē accidētis: vel eius mansuetudinē: ⁊ oīa q̄ diximus alia. Silr expedit vt rectifices āgulos i .4. ⁊ iudicabis p eos sicut iudicasti p oppositiōes ⁊ coniunctiones.

¶ Eritq; frequentius initiuz alterationis q̄ figuratur tribus diebus anteq̄ sit cū sole luna: ⁊ forsan erit hoc opus .3. dies qui super equaliuz longitudinem accidet.

¶ Et erit principiuz significate mutatiōis vtplurimum: aut per tres dies anteq̄ luna sit cum sole. ⁊ pōt accidere post per tres dies: ita q̄ erit in elongatione ptium equalium.

¶ Luna currit p totum signum duobus diebus cōpletis: ⁊ vna pte tertij. ⁊ h posuit ptho. diem cōpletū ppter breuitatez: ⁊ q2 virtus corporis lune ē ante vel post p .12. gradus: ⁊ ppter hoc fuit tres dies: hoc dictū ptbole. itelligitur duob⁹ modis. p̄mus est q̄ luna trāsit i sex diebus duo signa completa: ⁊ trāseūdo p duo signa pu̅enit ad tot numeros quot sūt in firmamēto. Et postq̄ ita est conuenit q̄ applicet ad pūctū dn̄i significationis i trib⁹ diebus anterioribus: ⁊ i tribus sequentibus: ⁊ hora qua pu̅enit ad ipm mouet̄ significi

catio illa.z⁹ ē φ vt⁹ lune voluit cū vtute sol' ꝛ trib⁹ dieb⁹ añ
applicationē: ꝛ ita remanet mixta vsq₃ ad tres dies p⁹ suā₃
applicationē: q₂ corp⁹ solis h₃.15.gradus añ ꝛ.15. post: ꝛ cor
pus lune.12.añ ꝛ.12.post.modus tñ prim⁹ magis cōcordat
cū opione ptho.q₃ secūdus.nihilomin⁹ vterq₃ h₃ suā rōnē.

℄ Jtē deꝑhēditur ex ipoꝝ duoꝝ societatib⁹ cu₃
stellis erraticis i his vel in alijs qualitatibus vt
in trino ꝛ sextili.

℄ Silr sciemus hoc a ꝑticipatiōe quā hēbūt cu₃
pltis i figura ꝛ quolibet horum statuū: ꝛ alioꝝ
sicut ē in sextili ꝛ trino.

℄ Jnspice ad vba ptho.quō cōtinuat vnū cu₃ alio: ꝛ qualr
posuit radicē significatiōis sēp ab applicatiōe lune soli. Nā
i hoc loco dicere voluit φ scire possum⁹ id qđ accidet i mē
se ꝛ i medietate mēsis a ꝑticipatione pltaꝝ hora cōiūctōis
vel oppositiōis: postmodū secutus fuit h: dicēs φ hēs ispi
cere ꝑticipationē pltaꝝ ꝛ signoꝝ cū lūinarib⁹ hore.4.aut
.6.aut trini: ꝛ tūc radix ē hui⁹ φ i qualibet applicatiōe quā
luna cū sole hēat: habem⁹ formare ascēdēs et angulos ꝛ i
spicere ad pltas ꝛ stellas fixas quō ipa hora morant̄ et ad
iūgēdo sꝑ rē ꝑticularē cū vli de modo φ sciam⁹ id qđ scire
volum⁹ añq₃ accidat.ptho.enim addit in hac demonstrati
one nobis ꝛ glosam.

℄ Et φ hec naturalē ordinē imitant̄.

℄ Quia hec q̄ dico rē naturalē sequunt̄.

℄ Hoc qđ dicit ē: q₂ qñ virt⁹ solis ꝛ lune cōmiscebitur erit
virtus vincens plte q dñabitur per multas dignitates ho
ra cōmixtiōis illi⁹ plte appꝛebit opus in rebus q̄ sunt inter
nos sicut monstrauimus.

℄ Ad variatiōis āt qualitatē ꝑueniem⁹ cū natu
rales silitudines quas hñt signa ꝛ stelle q̄ obser
uant̄: cū aere circūdāte ꝛ ventis imitabunt̄.

℄ Et poterim⁹ scire statū mutatiōis: sequēdo cō
cordantias naturales pltarū quas accipiūt: ꝛ si
gnoꝝ cū aere nos circūdante ac ventoꝝ.

℄ Uult dicere φ qñ ispiciem⁹ angulos et loca pltaꝝ hora
qua duo lūinaria vnū.s.alteri applicat: ꝛ sciemus nām plte
dñantis φ tm̄ mutabit̄ res vlis accipiendo ꝯꝑatione₃ sui
opis cū ope gubernatoris primi ꝛ cum ꝓprietatib⁹ aeris ꝛ
vētorū i illo tꝑe sciemus ex hoc q₃tū augebit̄ res ꝛ minuet̄.

℄ Harū vero qualitatū particulariū fortitudo q̄
quotidie fuerit: tūc erit ꝓprie cū nō erratice stel
le q̄ maioris claritatis ꝛ fortioris operis fuerit
mane vel vesꝑe i oriēte vel occidēte ꝫ solis affi
nitatē appꝛebūt: ꝓpterea φ hic i maiori ꝑte qua
litates ꝑticlares ad suas nās mutāt ꝛ alterāt.

℄ Et virtus horū statuū particulariū q erūt die
qualib₃ erūt ꝓprie a stellis fixis q̄ sūt luminis et
opis maioris cū appꝛuerit vespere siue mane ex
parte oriētis vl' occidētis respectu solis: et hoc ē
q₂ mutāt et reducūt vtplimum status particu
lares i natura earum.

℄ Stelle fixe q̄ sunt maioris lucis sūt ille q̄ sunt prime ma
gnitudinis: ꝛ eas i vtute secuntur stelle q̄ sūt secūde magni
tudinis: ꝛ secūtur eas ille que sūt.3.magnitudinis. Nā cui
libet haꝝ crescit virtus qñ mane apparet sub radys solis
aut vesꝑe circa ad intrādū sub radys: q₂ virtus cōmiscet̄
cū virtute solis. Et manifestū ē φ q₃uis virtus solis sit vi
ctrix tendit ad virtutē q̄ stellaꝝ cōmiscentur cū eo. Silr et
de luna. Et postq₃ ita ē in stellis fixis magis erit in pltis: ꝛ
qñ cōmiscebimus res istas ꝫ φ q̄lib₃ die cōtingēt sciem⁹
inde accidentia ꝑticlaria cuiuslibet diei.

℄ Jtē nō min⁹ erit hoc cū lūinaria i anguloꝝ ali
quo fuerit. Debilitates eteni et fortitudies qua
litatū vniuscuiusq₃ hore cōtingēt cū i his locis
lūinaria ꝓcesserit. Sicut accessus et recessus cū
i his angulis luna fuerit euenire ꝓbāt: et muta
tio dispōnū ventoꝝ ꝓprie: nō ē nisi apud cursu₃
duoꝝ lūinarium ad istos cardines et ē mutatio
earū ad vētū ad quē declinat latitudo lune.

℄ Silr erit hoc nō min⁹ eo qđ dixim⁹ cū aliqđ
lūinariu₃ trāsiuerit ꝑ āgulos: ita φ māsuetudo
et fortitudo q̄ erit i statib⁹ cuiuslib₃ tꝑis accidēt
qñ trāsibūt lūinaria ꝑ hec loca sicut recētia ꝛ mi
nutio st̄ ꝑ trāsitū lūe: per hec loca: et mutatō sta
tuū vētoru₃ erit ꝓprie qñ trāsibunt lūinaria per
hos angulos: et mutatio sua erit vento q erit a
ꝑte vbi declinat latitudo lune.

℄ Uult dicere φ qñ aliquod lūinariū trāsiuerit ꝑ aliquē an
guloꝝ q fuerint in applicatiōe sua prima significabit addi
tionē vel minutionē accñtis applicatiōis: ꝛ additio erit qñ
fuerit significatio sui transit⁹ ipamet significatio radicis: ꝛ
minutio erit qñ fuerit due sigñes diuerse: ꝛ postq₃ ita ē qñ
applicuerit gubernatori vtrūq₃ lūinariu₃ vel ipi gradui si
gnificatiōis faciet idē: ꝛ cōuenit vt scias φ gradus sigñis ē
gradus lūinaris qđ ē suꝑ terrā .postmodū gradus solis est
gradus sigñis: Silr ꝫm fortitudinē āguli erit fortitudo rei
ꝛ māsuetudo: qm̄ āgul⁹ ascēdētis ꝛ 10.hñt vi₃ maiorē q₃.7ª.
ꝛ quarta. Et ptho.certificat dcm̄ suū: ꝑ id qđ appꝛet i recētia
ꝛ minutiōe maris: q₂ qñ lūa fuerit i vno gradu sigñis facit
additionē i recētia.v.gra.qñ fuerit ascēdēs grad⁹ cōiūctio
nis vel oppōnis ꝑcedētis i itroitu solis i cācrū vl' aliđ signū
sēp cū luna trāsiuerit ꝑ illud signū demr̄abit augm̄ᵐ nyli.
Silr sēp cū applicuerit plte gubenatori ꝛ cū trāsiuerit ꝑ lo
cū cōiūctōis vel oppōnis q̄ fuit: h excepto si contingēt alia
maior significatio q̄ disturbet. Silr venti mouētur de vna
ꝑte ad aliā: hora q̄ trāsit aliqđ duoꝝ lūinariū ꝑ aliquē an
gulū ex angulis ascēdētis significatiōis ꝫm partē ad qua₃
declinabit latitudo lune.

℄ Jn oi āt loco scire đbem⁹ φ pria gñal' occasio
fortior ē. Que vo sequūt̄ st̄ accñtiū ꝑticlariū oc
casiōes: eo φ op⁹ certissime verificat̄: et corobo
rat̄ cū stelle q̄ naturarū gñaliū fuerint almudhe
bir i figura naturis particulariū associabuntur.

℄ Et ꝯuenit φ intelligam⁹ quol₃ loco φ pria cā
vlis ē añrior: et q̄ seqt̄ ē cā ꝑticlariū accñtiū. Et
qñ iueniem⁹ stellas gubernatrices naturarū vli
u₃ q̄ ꝯcordēt cū naturis ꝑticlariu₃ i figura opus
certificabit̄: et fortificabitur.

℄ Uult dicere φ qñ sciem⁹ accñs vle: a cā maiorē virtutē
hñte ꝛ sciem⁹ accñs minus eo: a cā ꝑmā sequēte: ꝛ ita đ ma
iori ad minus ibim⁹ declinādo: ꝛ de vli ad id qđ ē ꝑticula
ri⁹ donec ꝑueniam⁹ ad finē oiu₃: vnū post aliud ordinādo
Et cū hoc fecerim⁹ ispiciem⁹ quas res iueniem⁹ siles ꝛ ac
cordatas i vno ꝛ pōem⁹ eas i vno loco ꝛ faciem⁹ h totu₃ rē
vnā. h.n.faciem⁹: qñ fuerit duo significatores aut tres vl
plures i vnamet hora. Et cū hoc fecerim⁹: ispiciem⁹ ꝯꝑati
onē suā ad nām illi⁹ tꝑis: ꝛ ad cām fortiorem: ꝛ id qđ fuerit

iudicabim⁹ ẜm illū q vicerit:qꝛ cū pl'te significant rē vnā
q̄liscūqꝫ fuerit ſi acciderit ꝙ aly pl'te: vel stelle significēt ꝰ
iō:qȏ cōcordet cū p̄ma cōstellatione ipa significatio fortis
erit:⁊ certa:⁊ si diuersi fuerit nihil certū erit:nisi ab eo qui
fortior fuerit:⁊ magis circa nām tpis i q̊ erit significatō:ꝰ
.n.ē i oib⁹ regula gn̄alis quā te obſuare ɔuenit i oi loco.

ℭ In signib⁹ q̄ ex alijs signis accipiūt. Ca. XIII.

Dixit Daly. Iā ōmr̄auim⁹ ꝙ signalia ſupiora accidūt ſē
p a v̄tutib⁹ stellaꝝ ⁊ ſp ꝰ aſil'at signale ſupi⁹:⁊ e⁹
significatio v̄tuti pl'te dn̄anti ⁊ signi ſue. vn̄ ptbo. dedit nob̄
regl'as i signalib⁹ ſupioribus: vt sciam⁹ p eas accn̄tia ꝑticu-
laria ſicut dedit nobis regl'as i signalibus istis: vn̄ sciam⁹
accn̄tia vl'ia:eo mō quo fecit i pl'tis ⁊ stellis fixis.

Valet quidem i significationuꝫ particu-
lariuꝫ prognosticatione signacula que
ſt̄ circa solē ⁊ lunā ac stellas obseruare.

ℭ Magnū tenēt ꝓficuū sig̊nones ꝑtic'la-
res ꝓgnosticationū dū iſpicit̄ i signalib⁹ appꝛen
tibus circa solē ⁊ lunā ac stellas fixas i suo tpe.

ℭ Inspicere i signalib⁹ ſupiorib⁹ q̄ sunt circa solē ⁊ lunā ac
stellas lucētes:magnū adducit ꝓficuū ꝓ sciēdo accn̄tia ꝑti
cularia:q̄ cū die cōtigūt an̄qꝫ ſint:qm̄ hec signalia iuuant i
sciēdo ɔpl'onē vincētē:⁊ id qȏ i aere fit ꝑ eam.

ℭ Illȏ ēt qȏ ex his accit soli iuestiganda notitia
diurnaliū q̄litatuꝫ cū emergit. In cognitiōe ꝟo
qualitatum nocturnalium ꝑscrutāda cum occi
derit obseruare cōuenit.

ℭ Et ɔuenit ꝙ iſpiciam⁹ i eo qȏ accit ex hoc ad
solē:qn̄ aſcēdit ꝓ sciēdo ea q̄ erūt ȏ die: ⁊ qn̄ oc-
cidit ꝓ sciēdo ea q̄ accidunt de nocte.

ℭ Qn̄ sciem⁹ ꝑ significatores quarti anni:⁊ q̄rti mēsis acci
dētia q̄ erūt i aere ſicut vēti ⁊ pluuie: ⁊ voluerim⁹ scire de
tertio ea q̄ ex his accidūt oi die:iſpiciem⁹ qn̄ sol mane aſcen
dit ⁊ ad fumositatē q̄ adiungit̄ circa ipm̄. nā id qȏ accidet
ipo die:cōcordabit̄ cū fumositate illa:⁊ si fuerit fum⁹ sicc⁹
sciemus ꝙ accidēt ipa die venti ⁊ talia:⁊ si hūidus sciemus
ꝙ erit mollities pl'uie:⁊ res tales:⁊ accidet i ꝑte qua fum⁹
magis fuerit adiūcta vis.

ℭ Ad sciēdas ꝟo q̄litates quaꝝ spatia ꝓlōgant̄
horas societatū lūinariuꝫ i figura ɔſiderabim⁹:
eo ꝙ vnaq̄qꝫ figuraꝝ q̄litatē q̄ fuerit ab ipa ho-
ra vſqꝫ ad horā i qua lūa fuerit:i figura q̄ eā ſeq
tur in maiori parte sig nificat.

ℭ Et iſpice ꝓ sciēdo ea q̄ m'ltū durāt i horis qb⁹
sol hꝫ ꝑticipationē cū luna ȏ figura:qꝛ q̄lꝫ figu-
ra ȏm̄at vtpl'imuꝫ statū q erit ab ipa hora vſqꝫ
ad horā q̄ se lūa pōit i figura postmodū veniēte.

ℭ Qn̄ lūa hūerit ꝑticipa^cm^ cū sole i aliq̄ figura ligat̄ ide q̄dā
virt⁹ q̄ nō soluit̄ nisi ꝑ aliā figurā ex his q̄ soluūt eā ſic mō
strauim⁹. Et postqꝫ ita ē:cōuenit vt qn̄ appꝛuerit circa lūina
re faciēs significationē. aliȏ ex signalib⁹ ſupiorib⁹ ꝙ duret
significatō illa:dōec vēiat alia figura:⁊ ꝰ iā hn̄ docuim⁹.

ℭ Cū sol igit̄ oriet̄ vl' occidet: ⁊ ipe clar⁹ fuerit:
ita ꝙ n̄ tegat̄ ab aliquo:liber a nubib⁹:serenum
tp̄s significabit: ⁊ si ei⁹ circl's diuersoꝝ colorum
fuerit:vel ad igneuꝫ ruborē declinauerit: aut si
solis radij q ab ipo ꝓcesserit vel q̄ circa ipꝫ sunt
rubei fuerit:aut si nubes q̄ soles dicūt i vna par
te sol appꝛuerit: ⁊ colorē nubiuꝫ ad ruborē ȏcli-
nātiuꝫ habuerit:eiusqꝫ radij i lōgū extēsi fuerit:
⁊ ab inuicē extra circuluꝫ ſeꝑati:ventos fortissi
mos quoꝝ flat⁹ ꝓcedūt ab āgulis i qb⁹ hec signa
q̄ diximus appꝛebunt:significabunt.

ℭ Nꝛ qn̄ sol aſcēdit vel se pōit ex̄ns clar⁹ ⁊ lym
pid⁹ ſin̄ nubib⁹ et re alia ipꝫ coopiēte: significat
serenuꝫ: ⁊ si circl's e⁹ fuerit diuersoꝝ coloꝝ vel
trahēs ad vermiliuꝫ: ſic̄ ignis aut ꝙ ſint radij ve
niētes a sole: vl' q ſūt circa euꝫ ȏ vermilio: aut ꝙ
ſint nubes q̄ dicte ſt̄ soles ab vna ꝑte e⁹: ⁊ aſil'ē
tur colori nubis tēdētis ad vermiliuꝫ ⁊ fuerint
radij ei⁹ extēsi ⁊ lōgi: significabūt vētos fortes:
⁊ hi vēti mouebunt̄ a ꝑte q̄ h signalia appꝛebūt.

ℭ Claritas solis qn̄ aſcēdit ⁊ occidit mr̄at ꝙ aer ē oi fumosi
tate lympidus:⁊ ꝓpter hoc qn̄ aſcēdit mr̄at ei⁹ claritas ꝙ
ipa die fiet serenū. Et si clar⁹ fuerit qn̄ se pōit: mr̄at ꝙ nox
erit serena. Et qn̄ circulus solis fuerit diuersoꝝ coloꝝ ostē
dit fumositatē de nā mercurij. Et si tēdit ad vermiliū ignis
⁊ fuerit radij vēiētes a sole vl' q circa ipꝫ fuerit ȏ vermilio
mōstrat ꝙ fūositas ē de natura martis. Et si nubes q̄ sunt
dcē soles ſūt ille q̄ reuerberāt radios solis. Et qn̄ tendunt
ad vermiliū significāt ēt ꝙ fūositas est de nā martis. Sil'r
si radij solis fuerit extēsi ⁊ lōgi: demr̄ant fumū siccū ⁊ lon
gū: ⁊ hec oia vētos fortes demōstrant. Et ꝙ mouebuntur
a parte ipoꝛum signalium.

ℭ Qȏ si niger aſcēderit vl' ad viriditatē ȏclinās
aut nubilosus occiderit vl' circa ipꝫ vn⁹ vel duo
circuli fuerit: seu circa se nubes q̄ soles appellā
tur habuerit: eoꝛūqꝫ radij ȏclinātes ad virida
tē: vel nigri fuerit: aerē hyēalē ⁊ pl'uias idicabūt.

ℭ Et si niger aſcēderit: aut ꝙ tēdit ad viridē vel
occiderit cū nubib⁹: aut habuerit ab āhab⁹ ꝑtib⁹
nubes q̄ dcē ſt̄ soles vl' radij qȏ sole exeūt tēdūt
ad nigredinē: aut viridem significabit aereꝫ hye
malem ⁊ pluuias.

ℭ Sol qn̄ aſcēdit vel occidit si appꝛuerit niger vel v̄idis: de
mōstrat ꝙ fūositas q̄ ē circa eū ē de nā saturni. Et sil'r si nu
bes q̄ reuerberāt radios fuerit virides vel ad nigredinem
tēdūt. Et ꝓpter ꝰ significāt hec qn̄ apparēt i aſcēsu solis: ꝙ
dies erit pluuiosus. ⁊ si apparēt cū occidit erit nox pl'uiosa:
⁊ tota significatio signaliū ſupioꝝ pōt eē certa si ɔcordaue
rit cū figuris p̄mis lūinariū q̄ tales habeāt significationes:
⁊ per oia ſic intelliges.

ℭ Itē i lūa ea die q̄ trib⁹ dieb⁹ an̄ cōiūctionē: ⁊ q̄
totidē an̄ ꝑuētionē ⁊ totidē an̄ dicothomitateꝫ:
nec non que trib⁹ post has horas fuerit eiusdeꝫ
locuꝫ obseruare: debemus.

ℭ Et cōuēit ēt vt iſpicias ad locū lūe die. 3. an̄ cō
iunctionē vel oppōnē. Et tertia qn̄ ſit dimidia
ta i luce: vel. 3. die post has horas.

ℭ Postqꝫ dedit nob̄ signalia solis: dat nūc nobis illa lūe ⁊ q̄
l'r sciem⁹ accn̄tia durātia ⁊ veniētia ꝑ figuras: cū lūe. ⁊ p̄ce
pit nob̄ aſpicere ad lunā die tertia an̄ figurā: ⁊ tertia post: ⁊
si lūaꝫ videbim⁹ cū significatiōe tali: iudiciū erit certū ⁊ si
diuerse fuerit tenebim⁹ nos ad fortiorē rōnē ꝙ horum tri
um dierū iam demonstrauimus.

ℭ Cū igit̄ appꝛuerit: si subtilis ⁊ clara nitidaqꝫ vi
debit̄ ⁊ nihil fuerit a q̊ circūdet̄ serenū significa
bit: ꝫ si subtilis fuerit ⁊ rubea: totūqꝫ qȏ n̄ illūi
nat̄ ex ea claruꝫ appꝛuerit: ⁊ q̄si moueri videat̄:

vētoꝝ flat⁹ ex ea pte ꝯsus quā ipa ꝺclinat vētuos significabit. Sꝫ si nigra fuerit vel viridis ꝛ spissa hyemalē aerē atqꝫ pluuias nunciabit.

¶ Et si clara fuerit: ꝛ circa se nō tenuerit rē aliq̄ꝫ ꝺm̄rat serenū: ꝛ si fuerit subtilis ꝯmilia ꝛ ꝙ remanet ꝺ suo circulo siue luce sit clarū assiſlando qꝺ moueat̄ significat motū vētoꝝ a pte ad quā ꝺclinat: ꝛ si fuerit nigra vel viridis spissa significat aerē hyemalē ꝛ pluuias.

¶ Qn̄ lūa fuerit subtilis ꝛ clara: ꝛ circa se nō tenuerit circulū aliquē: nec nubē: ꝺem̄rat ꝙ aer est fūositatib⁹ lympid⁹. Et si fuerit subtilis vermilia significat ꝙ fūositas circa eā ē ꝺe nā martis i siccitate: ꝛ si ps sui circuli i q̄ nō ē lux clara fuerit assimilās ꝙ moueat̄ significat fūositatē siccā q̄ mouet̄: ꝛ pp̄ h̄ significat cursū vētoꝝ a pte qua ē ipa fūositas: cū si lūa nigra vl' viridis fuerit spissa significat ꝙ fūositas q̄ adiūgit̄ circa ipaꝫ ē ꝺ nā saturni: ꝛ pp̄ h̄ significat aerē hyemalē ꝛ pl'uias. cōuenit. n. vt adiūgas hec oīa cū significationibus planetaꝝ ꝺn̄antiū ifiguris duoꝝ lūinariū: ꝛ ꝙ totū adiūgas cū ꝓꝑetate q̄rti āni: ꝛ m̄sis ꝛ ei⁹ qꝺ dixim⁹.

¶ Itē cōuenit vt circulū q circa eā format̄ attendam⁹: ꝙ si vn⁹ fuerit ꝛ clar⁹ ac pedetenti abbreuiet̄ aerē clarū ꝺsignabit. At si duo vl'. 3. fuerit hyemalē aerē ꝺm̄rabūt: ꝙ si ad clarū ruborē declinauerit ꝛ quasi abscisi fuerit hyemalē aerē q ꝑ validos ventos fiet: annunciabunt.

¶ Et cōuēit ēt vt aspicias ad circl'ꝫ q fit circa eā qꝛ si fuerit vn⁹ ꝛ clar⁹ q paulati ꝺstruat̄ significat aeris claritatē: ꝛ si fuerit duo vl'. 3. significāt aerē hyemalē: ꝛ si tēdit ad vermiliū circuluꝫ: ꝛ fuerit intercisus significat aerem hyemalem venientem per fortes ventos.

¶ Qn̄ circl's ē vn⁹ ꝺm̄rat ꝙ fūositas est pauca i aere: ꝛ qn̄ pl'es sūt ꝺm̄rat ꝙ i fumositate ē grossitudo ꝛ spissitudo: qꝛ m'lti circuli fiūt: qꝛ radij reuerberāt. s. vn⁹ ad aliū. Et ꝯmilitudo circl'i ꝺm̄rat fūositatē ꝺ nā mar. ꝛ qn̄ ē itercis⁹ ꝺm̄rat motū fūositatis. ꝛ pp̄ h̄ q̄lꝫ haꝝ reꝝ sigificat vētos fōtes.

¶ Si āt turbidi ꝛ spissi fuerint hyemalē aereꝫ q per ventinimium erit īdicabunt.

¶ Et si fuerit turbidus spissus: significat aerē hyemalē cum grandine minuta.

¶ Spissitudo circuli significat fūositatē spissā frigidam ꝺ nā saturni. ꝛ pp̄ h̄ facit aerē hyemalē cū nubib⁹ ꝛ renustas.

¶ Et si ad nigrā viriditatē abscisi ꝺclinauerit aerē hyemalē q ꝑ vtriusqꝫ occasionē accidet significabūt: cūqꝫ plures circuli fuerint: plura erunt ꝭm hec que prediximus.

¶ Et si tēdit ad viridē cū nigro ꝛ fuerit itercisus ꝺm̄rat aerē hyemalē his rebus duab⁹: ꝛ quāto pl'res fuerit circl'i ꝭꝫ hec res q̄s dixim⁹ eēt m'lte

¶ Nigredo ꝛ viriditas circuli ꝺm̄rat fūositatē f'raꝫ ꝛ spissā i aere: ꝛ cū ē itercisus ꝺm̄rat motū h⁹ fūositatis: ꝛ cū h̄ duo adiūgūt̄ ꝺm̄rant aerē hyemalē: q erit cū vētis f'ris ꝛ niuib⁹ ꝛ m'lti circuli ꝺm̄rant fūositatem multā ꝛ spissā: qꝛ vn⁹ reuerberat radios ad alium: ꝛ propter hoc sigificant multi rei fortitudinē quā demonstrant.

¶ Circl's itē q circa erraticas stellas ꝛ ex n̄ erraticis circa lucidas appebit: ea q̄ colorib⁹ ipoꝝ circulorū et eaꝝ q̄ circūdāt nāis assil'āt̄ significabit.

¶ Sil'r circl's q fuerit circa pl'tas et stellās lucentes demonstrat res concordantes cū coloribus ipis circulorum: et cū naturis eos cōp̄hēdētib⁹.

¶ Hoc dcm̄ nō idiget glosa: qꝛ iā ꝺm̄ratū ē. Sil'r pōt intelligi ꝙ q̄libꝫ stellaꝝ trahit ad ptē suā fūositatē ꝯcordātē cuꝫ sua nā. ꝛ qn̄ appuerit h̄ fūositas m'lta i pte alic⁹ eaꝝ ꝺm̄rat ꝙ virtus illius stelle vincit: ꝛ sciemus quale erit accidens per colorem fumositatis illius.

¶ Stellas ēt nō erraticas vt pliades alfeca et his sil'ia nobis obſuare ꝯuēit. q̄ten⁹ eaꝝ i qb⁹ q̄ꝫpl'es stelle adiuicē appropiquāt collectōes ispiciam⁹ ꝛ vt eaꝝ colores asqꝫ q̄ꝫtitate dep̄hendamus.

¶ Et ꝯuenit vt aspiciam⁹ ad stellas fixas: et ad illas q̄ multū sūt ad vnitatē vnaꝫ circa aliā: et ꝙ ispiciam⁹ ad earū magnitudines et colores.

¶ He stelle sūt: q̄ꝝ vna stat circa aliā sicut stelle gemioꝝ ꝛ scorpionis. ꝯbū āt ptho. glosa hac nō indiget in hoc loco si glosam itellexisti aliā super eo toto qꝺ diximus.

¶ Nā cū appuerit et ip̄e maioris lūinis maioris qꝫ q̄ꝫtitatis solito fuerit: vētoꝝ flat⁹ ex ea pte in qua ip̄e cōstituunt̄ significabunt.

¶ Ita ꝙ qn̄ appuerit maioris et maioris lucis q̄ꝫ soleāt significāt cursū ventorū a pte qua sunt ip̄e stelle: a quacunqꝫ pte sint.

¶ Hoc ē pp̄ q̄litates fūositatis sicce qb⁹ fiūt vēti: ꝛ qn̄ h̄ fumus penetrat radios visus sic̄ ꝓbatū ē in. 5° tractatu aspectuū: appent stelle maioris ꝛ mioris lucis q̄ꝫ soleāt.

¶ Sili nāqꝫ mō stelle q̄ ꝓprie assilant̄ aladcha velut ille q̄ nathra vocāt̄ q̄ et p̄sepe dicūt: et his sil'ia: cū i sereno tp̄e fuerit quasi nō app̄etes vel spisse m'ltas pl'uias et aerē hiēalē idicabūt. At si clare fuerit et fulgide vētos validos ānūciabūt.

¶ Sil'r stelle nebulose ꝓprie sic̄ stelle q̄ ꝺr̄ pesebre ꝛ alie tales si asil'abūt̄ coopte ēt tp̄e sereno: ꝙ vix app̄eāt vel ꝙ sint spisse significant multas aquas ꝛ aerē hyemalē. Et si clare fuerit resplēdētes significant fortes ventos.

¶ He stelle sūt q̄ stāt vna. s. circa aliā ꝛ sī' i magnitudie sexta aut ex nebulosis: ꝛ qn̄ ascōdite fuerint ꝙ vix app̄eāt i tēpore claro ꝙ sibi illūinare n̄ hn̄t ꝺm̄rāt ꝙ ē i aere fūositas hūida q̄ ipꝫ ipedit: ne ipas bn̄ videas: ꝛ iō significāt pluuias.

¶ Modus ēt illaꝝ rerū q̄ i aliqbus tp̄ib⁹ ex hitudinib⁹ alijs ꝯtigūt sil'r ē. Caudate nāqꝫ stelle q̄ assil'ant̄ aladcha ventos ꝛ aeris siccitatē sēp ostēdūt: erit ēt illi⁹ qꝺ ex hoc cōtiget fortitudo ꝭm illaꝝ rerū multitudinē ꝛ iparū spatij lōgitudinē.

¶ Sil'r ea q̄ aln̄ app̄ēt ꝺ signalib⁹ sic̄ stelle cōate sēp aeris sigificāt siccitatē ꝛ vētos: ꝛ ꝙ idē accidet erit ꝭm multitudinē harum rerū.

¶ Stelle comate ꝛ albanzadere oēs fiūt ꝺ fūo sicco. Et si appuerit nebulose ꝺm̄rant ꝙ spissitudo ē pauca i ipa fūositate: ꝛ pp̄ hoc significāt he res vētos m'ltos ꝛ aeris siccitatē ꝛ erūt venti ꝛ aeris siccitas ꝭꝫ magnitudinem comete ꝛ albāzadere: ꝛ durabūt ꝭm tp̄s quo durabūt.

¶ Ac stellarū iaculatio et earū currere si ab vno āgulorū fuerit vētorū flat⁹ illa ex pte futuros significabit: et si ex ꝺ'entib⁹ āgulis appuerit: ior

diatos vẽtos ãnũciabit. ꝙ si a.4. ãgulis videbiť
aerẽ hyemalez: ex multis dñtijs iudicabit: ita ꝙ
ĩde tõitrua: corruscatiões: et his similia proueni
re non dubitabimus.
¶ Et cursus stellarũ si fuerit ꝺ vno ãgulo signifi
cãt cursũ vẽtoꝝ a pte illa: et si cucurrerit ꝺ ãgulis
diuersis significãt vẽtos q̃ siñ ordinatiõe cucur
rẽt. Et si cucurrerit ꝺ q̃tuor ãgulis significãt di
uersũ aerẽ hyemalẽ: ita ꝙ perueniat ad tõitrua
et relampagos et talia.
¶ Jã dñrauerũt Aristo. ꝛ theophrast⁹ ꝙ stelle albãzade
re fiũt de fũo sicco: ꝛ ꝙ vẽti silr fiũt de hoc fũo. Et postq̃
mãifestũ ẽ ꝙ mlte stelle albãzadere dñrant mltos fũos
siccos i illa pte q̃ appent: p hec significant cursũ ventoꝝ a
pte illa. Angli vo ꝺ qb⁹ locut⁹ ẽ i h loco sť illi q̃s dixm⁹ eẽ
iter septẽtrionẽ ꝛ occñs ꝛ oẽs alij q̃tuor ãguli. Dixi ptho.
¶ Eodẽ quoq; mõ cuz nubiũ qualitates lane floccis assimi
labunť: hyemalẽ aerẽ fortassis significabũt.
¶ Et similiter nubes q̃ assimilantur velerib⁹ la-
ne significãt aliqñ aerem hyemalẽ.
¶ Si nubes tales fuerit fcẽ sť ꝺ fũo mltũ spisso iciso: ꝛ h fu
mositas ꝯsueuit aerẽ facere hyemalẽ ꝛ malũ. Dixit ptho.
¶ Jris ẽt q̃ qñz vr: cũ i serẽis tpib⁹ appuerit: aerẽ hyẽalẽ psi
gnabit: cũq; i tpib⁹ hyẽal aerl formabiť: serenũ nunciabit.
¶ Silr arcus q alñ appet si appuerit tpe sereno
aerẽ hyemalẽ demrat: cũq; i tpib⁹ hyemalis ae
ris formabiť serenũ annunciabit.
¶ Arc⁹ fit i aere p reuerbationẽ radij visus: ꝛ p rorẽ aq̃ i lu
ce sol: ꝛ qñ appuerit i tpe serẽo dñrat adiũctamtũ fũosita
tis aquose in aere hũide: ꝛ qñ aer ipe ispissať fit pluia: ꝛ tps
hyẽale: ꝛ si appuerit i tpe fõtis pluie aeris hyẽal dñrat ꝙ fu
mositas q̃ adiũctata ẽ i aere: ꝛ minuitur: ꝛ deramatur: ꝛ p-
pter hoc significat serenũ. Dixit ptho.
¶ Gñalr ãt dicim⁹ ꝙ i maiori pte pprij colores q appẽt i ae
re q̃litates siles accñtib⁹ pdcis colorib⁹ sigificatl idicabũt.
¶ Et dico gñalr ꝙ plures hoꝝ coloꝝ ppriorũ q
appẽt i aere significãt res ꝯcordãtes cũ accñtib⁹
q̃ significauerũt colores quos diximus.
¶ Jn h loco adiũxit ptho. qcqd dixit añ ꝛ dixit ꝙ color fũo
sitatl q̃ adiũgiť i aer dñrat ꝙ accñs ꝯtigit p eũ. Dix ptho.
¶ Nec igiť vli inuestigatiõe reꝝ gñaliũ ꝛ pticlariũ gñali mõ
pdicta sũt. Jn subsequẽtib⁹ vo natiuitatũ pgnosticationez
velut ordo postulat explanabimus.
¶ Hoc ẽ id qꝺ dixim⁹ i dñratiõe gñali reꝝ vliuz
ꝛ pticlariũ. ꝛ nos nõbim⁹ pgnosticatões q̃ erũt
i natiuitatib⁹ hoiuz fz ꝙ huic ordiatiõi ꝯuenit.
¶ Ptho. pfecit ptẽ 2am cũ h dcõ qꝺ dixit ꝙ pgnosticatiões
vles ꝛ pticlares q̃ accñt i q̃lz regiõe ꝛ q̃lz ciuitate erũt p ea
q̃ dixim⁹. Et p⁹q̃ ille c⁹ natitas vl etas cõcors fuerit cũ ac
cñte recipiet ipz accñs: ꝯuẽit ut loq̃ť i natiuitatib⁹. ¶ Ego
ãt cognoui p bono addere i h trac. vba hermetis q dixit i
libro suo ꝺ accñtib⁹ res ꝺ qb⁹ iuuare nos possum⁹ i pnosti
catõib⁹ vlib⁹. Dixit hẽmes ordĩa significatores. p fortiorẽ:
postmodũ ꝺbiliorẽ: qr qlz eoꝝ hz pticipationẽ i signe cum
eo q fortior ẽ. Et dixit qñ fuerit plte eq̃liũ dignitatũ aspice
qs eoꝝ erit i ascẽdẽte vl. iõ. vel si se aspicit cũ aliquo lũina
riũ: ꝛ illũ accipies p significatorẽ: ꝛ dixit ꝙ fz statũ cuiuslz
plte: hora significatoris erit stat⁹ illi⁹ i q̊ dñať ille plta: qr si
sol fuerit i ꝯs. significabit motũ regũ ꝺ vna terra ad aliã: ꝛ si
applicuerit ei fortũa erũt sua itenera p bono ꝛ p pace ꝛ si
ei applicuerit ifortuna: erũt p guerra ꝛ malo: ꝛ dixit sol est
significator regũ ꝛ lũa qñ fuerit i signo gnte sol ẽ significa
tor filioꝝ regũ: ꝛ dixit ꝙ iuppiter est significator magnoꝝ

hoiuz ꝛ iudicũ ac religiosoꝝ ꝛ sapiẽtũ ꝛ si fuerit ifortunat⁹
q̃liscũq; sit eoꝝ istis q̃rũ fuerit nã illi⁹ ifortũe. Et dixit ispi
ce ad oẽz gẽtẽ ꝛ reges a dño dom⁹ illi⁹ q dñať. ꝛ dixit qñ fu
erit gubnator fortũa: ꝛ vadit ad ifortunã erit mutatio ꝺ bo
no i malũ ꝛ eꝯ: ꝛ dixit qñ aliqs plta vl aliqꝺ signum fuerit
ifortũa hora signis. oĩs res i qua dñabiť erit infortunata ꝛ
erit multũ peior si retrogradabiť ifortũa i signo significa
tõis: ꝛ dixit qñ aliq̃ ifortũa fuerit i exaltatõe alic⁹ plte ipedi
et mltũ illos q sť i pticipatiõe illi⁹ plte: qr si signũ arietis no
cebiť ab aliq̃ ifortũa nocebit gregib⁹ ꝛ vaccis: ouib⁹: messi
b⁹ ꝛ arborib⁹: ꝛ dixit ispice hora signis loca oĩuz pltaꝝ: ꝛ p
illũ quẽ iuenies maioris põe dic ꝙ gẽtes q̃ fuerit h⁹ regio
nis erunt lete ꝛ bñ fortũate ꝛ maxie si fuerit iꝺ plta in loco
bono ascẽdẽtis: ꝛ ꝺ die i bono aspectu solis ꝛ ꝺ nocte lũe: et
silr si fuerit ꝺ bono aspectu cũ infortunis erit maioris põe
op⁹ suũ. ꝛ si ꝺ malo: erit ꝺbilius op⁹ suũ: ꝛ dixit qñ retrogra
dabiť i fortũa i exaltatiõe alicui⁹ plte ꝛ trãsiuerit p gradũ
exaltatiõis nocebit gẽtib⁹ q̃ fuerit i regiõe illius plte. Et si
gnificat ꝙ rex regõis illi⁹ faciet supbias ꝛ maleficia: qr qñ
plte illius retrogad⁹ ẽ sicut ille q exit ꝺ obedientia ꝛ peior
retrogradatio pltaꝝ ẽ saturni ꝛ martis. ꝛ dixit: aspice a regi
b⁹ ꝛ a gubnatore ꝛ magnatibus ꝛ potẽtib⁹ a plta qeũ seqť
i vtute ꝛ pplo a plta. 3° i vtute si pticipationẽ hũerit vn⁹. s.
cũ alio i signe. Et dixit sẽp cũ mutabiť gubnator de domo
alic⁹ plte vl exaltatõe siue trigono: aut ꝺ trino suo rectifica
hora illa ascẽdẽs ꝛ ispice si fortũe ispexerit gubnatorẽ a. ioa
rex magnũ bonũ hẽbit ꝛ eum omnes reges timebũt ꝛ erit
illꝺ bonũ fm pltã aspiciẽtẽ: ꝛ si fuerit masculin⁹ erit baro
nũ. ꝛ si feminin⁹ mulieꝝ: ꝛ si fuerit ꝺ signo regali erit regũ
ꝛ si fuerit signoꝝ magnoꝝ hoiuz erit taliũ. ꝛ si viliũ erit ta
lium. ꝛ si fuerit a 2a erit ex pte aueris ꝛ diuitiaꝝ. ꝛ si fuerit
ab ascẽdẽte erit ꝺ reb⁹ ꝺ qb⁹ se itromittũt. Et dixit: plta di
rect⁹ significat pacẽ ꝛ q ẽ i statiõe faciet rixas ꝛ bella retro
gradus fač oẽ dãnuz ꝛ malũ. ꝛ qñ fortũa fuerit retrograda
affirmat malũ suũ ꝛ auget ipz. ꝛ qñ plta q̃liscũq; sit hũerit
hora signis ad spẽz aliq̃z cũ duob⁹ luiarib⁹ vl cũ vno vicẽt
illi q sť illi⁹ plte. ꝛ dixit: si gubnator eclypsis fuerit i angulo
significat ꝙ accñs ãnis durabit ꝛ si fuerit i seq̃nti ãglos: mẽ
ses ꝛ i cadẽti dies. Silr si gubnator fuerit i ãgulo e⁹ signifi
catio erit magna ꝛ durabit mltũ: ꝛ si fuerit cadẽs erit pau
ca ꝛ durabilitatis modice. ꝛ sig⁹ mobile significat ꝙ cito
exit ꝛ fixũ tarde: ꝛ illꝺ duoꝝ corporũ significat ꝙ erit me
dianuz: ꝛ plta festin⁹ significat festinãtiã: ꝛ tard⁹ tarditatẽ.
ꝛ qñ dãnati fuerit dñi trigõi gubnatoris: ñ iudices nascẽti
tpe illi⁹ signis aliqꝺ bonũ. ꝛ qñ fuerit i malo loco sol dãna
tus hora signis: hẽbũt reges ifirmitates: dolores: ꝛ tristiti
as ꝛ mutationem ꝺ vna terra ad aliã: ꝛ maxie qñ ille q dña
tur fuerit dãnat⁹ in signe p ꝯbustionẽ vl rẽ aliã. qr qñ plta
q dñať ꝛ sol dãnati fuerit significãt dãnũ negotioꝝ regũ ac
ppli ꝛ magnatum. ꝛ dixit: qñ plta fuerit i pnc° signi op⁹ eius
erit cito. ꝛ si latitudo plte septẽtrional fuerit erit significa
tio sua maior ꝛ durabit tpe lõgiori. ꝛ si meridiõal fuerit eꝯ.
ꝛ dixit ꝙ oẽs plte mittũt ad lũinaria posse suũ nisi plta ml
tas vtutes hũerit suũ augẽrẽ posse. nã tc mittit lũinare pos
se suũ ad eẽ. ꝛ dixit: qñ mars posse hũerit in eclypsi fač lites
ꝛ iterfectiões. ꝛ si iuppiter dices eẽ bonũ: ꝛ dixit hora signis
aspice pplo ab ascẽdẽte ꝛ suis datijs a. 2a. ꝛ suis ppiqs a. 3a.
ꝛ suis filijs a. 5a. ifirmitatib⁹ a. 6a inimicis suis ꝛ mulierib⁹
a. 7a. ꝛ totũ aliꝺ ẽ ꝺ h mõ ꝛ fz ꝙ iuenies oẽz domũ erit ei⁹
significatio: qr si dñs ꝯc fuerit cadẽs ꝛ iouẽ aspexerit signi
ficat itiera. silr ascẽdẽs ẽ eoꝝ q sť i oriẽte. ꝛ. ioa eoꝝ ꝺ meri
die. ꝛ q̃rta eoꝝ ꝺ septẽtriõe. ꝛ. 7a eoꝝ ꝺ occidẽte. ꝛ dixit. qñ
adiũgeť due fortũe i vno sig ꝛ fuerit ipedite lũa exñte secũ
si signũ ipz fuerit terrenũ erit terremot⁹ magn⁹ ꝛ ruina ci
uitatũ ꝛ pietũ. ꝛ si aq̃uz valde magnũ dãnũ accidet ꝛ forte
nocum⁹ i aqs: ꝛ h mõ erit die q̃lz fm ꝙ ei ꝯuenit. et dixit:
qñ mars potẽs et oriẽtalis fuerit vincẽt illi q sũt i oriente
morãtes i occidẽte eoꝝ. et si potens occidẽtalis vincẽt illi
de occidente morantes in oriente eorum. Et si guerra fue

rit iter illos de occidente ꝛ oriēte:aspice si saturn⁹ ꝛ iuppiter festini fuerit v̄tute:oriētales erunt victores festini ꝛ si fuerit tardi lis ꝑlongabit̄ iter eos.Et si hi duo pl̄te fuerint ĩ signo duoꝝ corporū erit lis ĩ multis terris vl̄ multotiens Et si fuerit in signo fixo erit lis leuis.ꝛ si in mobilib⁹ erit magnū ꝛ forte damnū ĩ terra.ꝛ dixit qñ mars fuerit retrogradus ꝯtra saturnū hora significatōis accidet lis multū magna ꝛ guerra fortis:ꝛ elōgabit̄ lis donec cōpleat̄ tp̄s significatōis.ꝛ scias ꝙ saturnus est valde peior de nocte q̄z ð die:ꝛ mars peior de die q̄z de nocte.Et dixit ꝙ caput draconis ē calidū ꝛ cauda frigida.Et si saturn⁹ se cōiunxerit cuz cauda hora significatōis demōstrat famē ꝛ forte frigus ꝑz rem ĩ qua cōcordauerit signū suū.ꝛ si fuerit in piscib⁹ accident in hoīb⁹ expauentatōes:magn⁹ met⁹ ꝛ grandis defectus piscamis:ꝛ accidēt hoīb⁹ religiosis dolor magnus ꝛ tristitie:ꝛ si mars eos aspexerit ĩterficiet eos.et si ven⁹ eos aspexerit erūt subiecti.ꝛ si sol rex appodiabit se de ipsis.et dixit ꝙ qñ pl̄ta alic⁹ gentis ĩpeditus fuerit hora significationis:si signū fuerit humidū erūt ĩpedite ꝑpter submersionē aquaꝝ ꝛ hūiditatū.et si fuerit siccuz ꝑpter siccitatem ꝛ vētos.ꝛ si ea mercuri⁹ aspexerit exñs infortuna erit aq̄ circa eos:ꝛ nō poterūt eā hr̄e.ꝛ si saturu⁹ eā aspexerit cū doloib⁹ morient̄ vētoꝝ ꝛ delasciradas.ꝛ si mars aspexerit morieẗ cū spata ꝛ igne.Et si fuĩt mars ĩ signo duorū corporū morieẗ cū sagittis ꝛ reb⁹ diuersis. Et dixit si aspexerit fortūe ꝛ ille de sub radys significat ꝯriū e⁹ qd̄ significauit fōtūa:et si ĩfōtūa a loco suo aspexerit erit malū ꝑ latrōes.et qñ fortūe aspexerit existētes retrogade aut ĩ statiōe sub radys hereses significāt ꝛ aliqd litis.et qñ significatio fortūarū ꝛ ĩfortūaꝝ fuerit ꝑ v^m eq̄le significāt ꝙ gēti ꝑueiet bo^m ꝛ malū ĩ vno.et dixit ꝙ qñ mercuri⁹ dānat⁹ fuĩt significat ꝙ scribe ꝛ ꝓuiētes ꝯsulēt regi vt faciat iiustitiam.ꝛ si mars Mercuriuz aspexerit in hoc statu significat multos latrones.Et dixit ꝙ quando luna Martem ꝛ Mercurium aspexerit significat ꝙ gentes guerreiantes inter se petent treguas.Et dixit ꝙ qñ planeta magnatum:ꝛ populi fuerit in fortuna exñs retrograda:vel ĩ statione ꝛ aspexerit aspectu malo dñm regiōis surgēt hoies q nō sūt de sua terra: ꝛ inimici sui.ꝛ si aspect⁹ fuerit de trino vl̄ sextili erunt inimici sui hoies de sua domo:ꝛ sui ꝑping:ꝛ qñ dānū forte fuerit: aspice ĩ quo loco fuerit oppō: ꝛ dic ꝑ certo ꝙ die ipa morieẗ:ꝛ si fortune aspexerint iudica ꝙ rex vincet:ꝛ euadet ð sua gēte nisi cadēs fuerit ipa ĩfortūa:ꝛ si mars sibi aspexerit festinabit̄ mors sua:ꝛ si saturnus hēbit ibi carcerē lōgo tp̄e donec moriat̄:ꝛ si ābo aspexerit mars ꝛ saturn⁹ erit capt⁹ ꝛ postmodū iterfect⁹:ꝛ si h̄ fuerit ĩ signo bicorporeo ĩterficient̄ i carcere multi secū:ꝛ si vna ĩfortuna fuerit in signo bicorporeo:ꝛ alia ĩmobili non erit vna sola vice sed multis:ꝛ erit dānū in terra ipa donec ĩfortuna exeat de loco ipo: vel ꝙ aspiciat fortuna destruēs ꝯstellationē ipam.Et dixit cōuenit vt des ꝯpationē a significationib⁹ reꝝ ad significationes lūinariū:qr si sol fuerit tardus:ꝛ luna minuta hora significatiōis:ꝛ significatio demōstrauerit lites ꝑlongabunt̄ multū:ꝛ si sol fuerit festin⁹ ꝛ luna aucta lūine:hora significatiōis:erit res de cōuerso:ꝛ demr̄ante significatiōes lites exñdo de die:festinabūt̄ lites:ꝛ nō ꝑlōgabunt̄. ¶ Hic.n. adiūxim⁹ multa de dictis hermetis de qb⁹ ꝑficies:si deus voluerit.Et expedit vt bñ inspicias ꝛ ĩtelligas ea q̄ bñ diximus ĩ istis duab⁹ ꝑtibus.Et si ĩtellexeris ea bñ scies id qd̄ accidet ĩ mūdo:de pauco vel multo:cuz auxilio sūmi dei.

¶ Hic ꝑficit̄ glo.haly.hebē rodā sup 2ª ꝑte q̄driptiti ptho.

¶ Incipit p̄m⁹ tractat⁹ eiusdē sup 3ª ꝑte q̄driptiti ptho.ꝛ ē septim⁹ tractatus glo. Dixit Haly.

Iam glosauim⁹ p̄mā ꝑtē ꝛ secūdā ꝑtē tractatuū:ꝛ demōstrauim⁹ ĩ eis rōnes v̄borum ptho.q̄z breui⁹ potuim⁹.nūc āt glosare volum⁹ eodē mō 3^am ꝑtē ꝛ 4^am:ꝛ dicem⁹ ꝙ ptho.nobis mr̄auit ĩ his duab⁹ ꝑtib⁹:reḡlas qb⁹ sciam⁹ accñtia futura cuilz ꝑsōe tota vita sua:ꝛ q̄lz tp̄e. In vna.n. ꝑte ðmr̄at nobis reḡlas q̄ accidūt ĩ eēntiā hoīs ĩ corpe suo: ꝛ ĩ alia ðmr̄at reḡlas accñtiū q̄ ꝯtigūt hōi ex se. Et qñ hec ꝑfecit ptho.reputāt aliq ꝙ loq dimisit ĩ q̄ōnib⁹:el̄ōnib⁹: ꝛ sĩlib⁹.Et nos dicem⁹ ꝙ h̄ oīa mr̄auit ĩ id qd̄ locut⁹ ē ptho.ĩ h̄ li°:qm̄ qñ accipe voluerim⁹ q̄ōnis:vl̄ el̄ctōis ascēdēs:vl̄ taliū aspiciem⁹ p̄n^m:ꝛ h̄ ē hora questiōis ĩterrogātis:vl̄ hora q̄ eligere volum⁹ aliqd:ꝛ aptabim⁹.12.domos:ꝛ pl̄as sup illud p̄n^m ꝛ locū ꝯiūctiōis vl̄ oppōnis añtis:ꝛ ꝑtes:ꝛ ĩspiciemus ad hec oīa qd significāt:ꝛ dicem⁹ ꝙ qd̄ sit tal̄:ꝛ el̄ctio talis:eo mō quo faciem⁹ ĩ natitatib⁹ ꝛ reuolutiōib⁹ suis. Et dr̄a q̄ ē iter res istas ē in cōiūgēdo sig̊nē forme cū mā̄ q̄ recipit.v̄.gr̄a.for^a quā accipim⁹ ab eclypsibus ꝛ ꝯiūctiōibus pl̄taꝝ sicut ðmr̄auim⁹ iā ꝑtinet ad accñtia gñalia: sic̄ sūt leges:regna:ꝑlia:caristia:abundātia victualiū:mortalitates: pestilētie ꝛ his sĩlia:ꝛ forma quā accipimus ab ascēdētibus hoīuz q nascūt̄:oñdem⁹ ꝙ ꝑtinet ad accñtia q̄ ꝯtigūt cuiqz hoīuz ꝑ se.oñdem⁹ sĩl̄r ꝙ forma quā accipim⁹ a reuol̄one natitatis:ꝑtinet ad accñtia q̄ ꝯtigūt cuilz hōi:quolz āno ꝑ se.Sic̄ demr̄auim⁹ ꝙ forma q̄ accepta ē a reuol̄one ānorū mūdi ꝑtinet ad accñtia q̄ accidūt mūdo quolz āno ꝑ se. sĩl̄r for^a q̄ accepta ē ĩ q̄ōne vl̄ el̄one ꝑtinet ad rē ĩ q̄ accit accñs illð.Et p⁹q̄z ita ē maneries h⁹ artis toti⁹ ē ꝑtita ꝛ diuersitas nō ē ĩ alio:nisi materieb⁹ recipiētib⁹ accñtia:ꝛ cū ita sit oēs q̄ōnes ꝛ el̄ones icluse sūt ĩ v̄bis ptho.q̄ locut⁹ fuit in natitatib⁹:ꝛ añ natitates:ꝛ si qs diceret si ita ē vl̄ fuissz res ista ꝯueniret ꝙ id qd̄ narrauit ĩ natitatib⁹ intrauisset ĩ res gñales q̄s narrauit. Rñdem⁹ ad h̄ ꝙ res ita ē:sz neciū fuit diuidere ꝛ iudicare res ml̄tas ꝑtic̄lares ĩ natitatibus q̄s ĩ gñalib⁹ ñ diuisit:ꝛ si qs diceret ꝙ sĩl̄r ꝯueniret diuidere ĩ el̄onibus et q̄ōnib⁹.rñdem⁹ et dicim⁹ ꝙ si res gñales eclypsiū et fortiū ꝯiūctionū pl̄taꝝ ꝯcordauerit cū sig̊nib⁹ natiuitatū:et suaꝝ reuolutionū:graue erit reꝝ taliū sig̊nez destruere.Et postq̄z ita ē.q̄ōnes et el̄ctiōes nō hñt viz q̄ qcq̄z valeat ĩ reb⁹ q̄s significāt ille alie fortes:et ꝑꝑ h̄ supfluuz ē loq ĩ eis. Nihilomin⁹ p̄t hō exh̄ere de eo qd̄ p̄dictū ē ĩ rebus necr̄ys:et ꝑpea ñ laborauit ptho.ad librū ĩ talib⁹ ꝯponēdū:qr tenuit ꝙ h̄ ars tota ꝑficeret̄ cū eo qd̄ narrauit:et h̄ ē v̄itas.vñ q bñ vsus ē:et bñ studuit ĩ h̄ q̄driptito:ide bñ pōt exh̄ere oēs el̄ctiones et q̄ōnes.Et postq̄z h̄ mr̄auimus redibim⁹ ad glosādū v̄ba ptho.sicut icepimus.

¶ Incipit tractat⁹ terti⁹ libri q̄driptiti ptho.ĩ quo sūt decē ꝛ q̄tuor cap̄la. Prohemiū isti⁹ tractat⁹.

Postq̄z accidētia gñalia ĩ his que ex nostra obseruatione ꝑmissa sunt demōstrauim⁹: eo ꝙ eorum obseruatio ad premittendū ē conuenientior:qualiter futura rerum vniuscuiusqz hoīuz ĩ suarum naturaruz ꝑprietatib⁹ deprehendam⁹ nunc explanare nitemur.hec igitur pars operis vocat̄ rerū natiuitatū ꝑgnostica.

¶ Postq̄z narrauim⁹ ante ꝛ icepim⁹ ĩ accñtib⁹ generalibus:qr est res conuenientior: vt ꝑpōatur.modo oñdere volumus qual̄r sciri possunt ea que accidūt cuilibet homini ĩ sua nā ꝑpria:ꝛ

hec ẽ pars huius artis dicta pronostica natiuita
tum hominum.

¶ Accidentia generalia sunt que acciduñt vni genti vel plu
ribus in aliquo tempore sicut terremotus: vẽti fortes: ma
gna diluuia: inundationes riuorũ: noue leges: noua regna:
abundantia victualium: ⁊ caristia mortalitates: ⁊ pestilen
tie: fuga ⁊ depplatio hominũ de vna regione in alteraꝫ. ꝑe
lia ⁊ robarie: cõflictus: diuerse mortes: famis ⁊ gladij: sub
mersio nauiũ: multiplicatio malarũ bestiaruꝫ: mortalitas
aīaliuꝫ perfectibiliũ: guerre regum vnius contra aliũ: appi
tio nouorum morum in hoībus ⁊ talia. Et iam ostendimꝰ
per glosam ꝑtis secunde: regl'as oẽs quibus scire possumꝰ
vnũqđqꝫ hoꝝ: añq̃ȝ accidat. Et manifestum est qm̃ res ta
lis hꝫ ius maius: vt dicatur anteq̃ȝ natiuitates: qm̃ genera
lia sunt maioris virtutis ⁊ vincunt particularia: ꝓpter qđ
conuenit huius artis dño accipere comparationem parti
cularis ad vl'e: ⁊ cũ h̃ sẽꝑ erit vbũ suũ firmũ ⁊ iudiciũ rectũ.

¶ Q. đ aũt istaꝝ duarũ ſpẽrũ vis ĩ via opis ⁊ sci
entie sit vna scire nõ est inconueniẽs. nã solis ⁊
lune stellarũq; motꝰ vniuscuiusqꝫ proprij ⁊ ge
neralis accidentis est occasio. dña vero natura
rũ eoꝝ q̃ ꝑdicta sũt ⁊ motuũ ꝯsiliũ ⁊ obseruató
quos ⁊ celestia mouẽt: ⁊ ea que ipa circundant
est occasio ꝑ quã erit hoꝝ accñtiũ ꝓnosticatio.

¶ Cõuenit vt sciamꝰ q̃ꝛ virtus harũ duarũ mãe
rierũ ẽ vna ĩ opãdo: ⁊ sciendo eas. Q̃ꝛ id qđ fa
cit qđlibꝫ accñtium gñale vl' ꝑticl'are: sic est cur
sus plaꝝ: ac sol' ⁊ lune: ⁊ ꝓpca q̃ scimꝰ accñtia
añq̃ȝ sint ẽ diuersitas nãrũ hoꝝ oĩuꝫ ꝑdictoruꝫ.
⁊ rectificatio motuũ sibi ꝯsiliũ sicut mouentur
celestia ĩ his que cõꝑrehendunt.

¶ Duarum manerierum quas dixit: vna est accidentium
vniuersalium que narrauit in secunda parte. alia acciden
tium particularium: ⁊ h̃ narrat in tertia ⁊ quarta parte. Di
cit ita: q̃ vis eius qđ accidit per accidẽtia vniuersalia: ⁊ par
ticularia: ⁊ quomodo sciamus: quãdo accidant est vna ea
dem ⁊ probauit hoc cũ eo qđ dixit q̃ res faciẽs quodlibet
accidentium est motꝰ stellarum: ⁊ totum aliud qđ dixit. Et
accidentia particularia sunt natiuitates: ⁊ vniuersalia ea q̃
narrauit in secunda parte: quia hec accidentia veniunt per
cursũ solis ⁊ lune: ⁊ planetarum ac stellarũ: ⁊ rerum celesti
um aliarum: sicut diximus in glosa prime partis: ita q̃ per
eos fit quolibet tempore: mensura ⁊ complexio vna diuer
sa ab ea q̃ fit alio tꝑe propter diuersitatẽ naturarum ⁊ sua
rum applicationũ ad terram. Et propter has cõplexiones:
quarũ vna cõponitur cũ altera veniũt accidentia omnia: ⁊
ꝑ rectificationem haꝝ cõplexionũ: scimꝰ añq̃ȝ sit. quod to
tum demonstrauimus ĩ glosa ꝑme partis.

¶ Preter q̃ gñalia accñtia maiora sũt ⁊ alteriꝰ
supplemẽto nõ egẽt: ꝑticl'aria ꝟo non sic.

¶ Qm̃ accñtia vl'ia sũt fortiora: ⁊ magi s ꝯpleta
ꝑ se: q̃ ita nõ sũt accñtia particularia.

¶ Postq̃ȝ ostendit q̃ vis duarum manerierum ẽ vna met:
distinguit modo inter eas: ⁊ dicit q̃ vis faciens accidentia
vniuersalia fortior erit ⁊ magis completa per se: q̃ꝛ non in
diget inductione in eo quod operatur: ⁊ vt id sciamus vis
tamen faciens accidentia particularia est debilior ea: nec
est cõpleta per se: q̃ꝛ opus eius non completur sine affirma
tione prioris ius. tamen si non affirmauerit illud vis pꝛia
in magnum cadit errorem: qm̃ euenire põt natiuitas alicu
ius significãs ei vitam. 5o. ãnorum: ⁊ accidet ei aliquo ãno
sue vite: aliqua debilis abscissio ⁊ accidet illo anno: aliqua
vis fortis ex primis submersionem significans generalem
vel pliũ generale ĩ quo gẽs maxia morieť: aut mortalitas
magna ꝑꝑ aeris corruptelã ⁊ ille añq̃ȝ. 5o. ãnos cõpleat mo
rieť: eo q̃ vis magna ꝯuertit ⁊ cõuincit oẽs alias q̃ sũt sub
ea sicut oñsũ est in scia phice. Et ꝑꝑ hoc dicemꝰ in tali vi q̃
lis ista qđ ita erit. Si tñ vi cõcordauerit gñali: ⁊ ꝯuenit vt
a me itelligas ĩ h̃ loco rẽ vnã quã phici demõstrãt qđ ẽ q̃
nõ ꝯuertũtur oẽs vires debiles ad maiores nisi sint cõcor
des cuꝫ ea: ⁊ ꝓpter h̃ non accĩt abscissio alicui: nisi de hoc
habeat aliquã ĩ natiuitate significationẽ.

¶ Nec oꝫ vt ĩpoꝝ ꝑcipij horas ĩ qbꝰ celestiũ q̃
litates ponimus ⁊ qbus id ꝑscire nitimur qđ a
societate figurarũ q̃ ĩ ipis horis formãt significa
tur vnũ ⁊ idẽ ꝑcipiũ ẽẽ putemus: imo q̃ plura
sint initia gñaliũ accidẽtiũ existimare debemus:
eo q̃ ĩ toto vnũ ꝑcipiũ ĩueĩre ñ possumus. hec
vero ꝑcipia sꝑ nõ ex ipis rebus subis sed ex re
bus circũdatibus q̃ futuroꝝ sũt occasiões ĩueni
unť nos eteni ĩ maiori ꝑte cũcta accñta ꝑ grãdio
res eclypses ⁊ ꝑ stellas q̃ ĩ maĩfesto motu mouẽť
ĩgrimus. In singulis aũt hoĩbus vnũ ⁊ multa
ꝑcipia repiũtur vnũ nãq̃ȝ ꝑcipiũ ẽ initiũ colle
ctionis qđ ẽ ĩ nobis. mľta vero ꝑcipia respectu
primi sũt alterationes q̃ post hec ex rebus circũ
dãtibus cõtigũt: vnũ igiť initiũ ad ꝑmittẽdũ hoc
ĩ loco cõueniẽtius ẽ ob hoc q̃ alia oĩa nõ nisi hu
ius occasiõe ꝓueniũt. Qua ꝑꝑ cũ hec ita sint ge
nerales ꝓprietates collectiõis ex obseruatione
primi initij deprehẽdũť ex reliqs vero ꝑcipijs
id qđ ĩ vnaq̃qꝫ horarũ ex augmẽto vel diminutio
ne cõtinget ꝭm hoc q̃ ex temporꝝ diuisionibus
subiungemus adiscemus.

¶ Et nõ cõuenit nobis vt ĩtelligamus qđ hore
ꝑcipiorũ omniũ ĩ qbus res celestes aptamus
ꝑ sciẽdo ea q̃ accidere đbẽt ꝑꝑ figuras q̃ erũt ĩ ill'
horis sũt oẽs vnũ ⁊ idẽ ꝑcipiũ: imo scire nos
oꝫ q̃ ꝑcipia accidẽtiũ vniuersaliũ sũt multa:
q̃ꝛ res q̃ oĩa ꝯphẽdit nõ ẽ vnũ ꝑcipiuꝫ solũmõ:
nec sꝑ accipimus hec ꝑcipia a rebus subiectis
recipiẽtibus ĩmo a circũdãtibus ea qbus veniũt
accidẽtia. Ita q̃ ĩ maiori ꝑte procuramus scire
hec accidẽtia ab eclypsibus q̃ magis sũt cõpleti
⁊ a planetis cursu currẽtibus manifesto: ĩueni
mus tamẽ ꝑ se cuilibꝫ hoĩ ꝑcipiũ vnũ ⁊ ꝑci
pia multa ⁊ ẽ vnũ ꝑcipiũ qñ primitus formať:
q̃ꝛ hoc ꝑdictũ ꝑcipiũ hẽmꝰ: ⁊ mľta principia
sũt multe mutatiões q̃ accidũt postmodũ ꝑ res
circundãtes hꝫ ꝯꝑationẽ ad ꝑcipiũ primũ. Et
vnũ ꝑcipiuꝫ hꝫ ius maiꝰ: vt ꝑponať in hoc lo
co: q̃ꝛ oĩa alia ꝑcipia ꝑ istud veniunt. Et post
q̃ȝ ita ẽ scire possumus ꝑ ꝑcipiũ primuꝫ ꝓprie
tates vl'es cõpositionis: ⁊ a principijs sciemus
q̃cq̃d accidet quolibꝫ tꝑe đ augmento ⁊ decre
mẽto: sicut ĩ diõnibꝰ tẽporuꝫ audicemus.

¶ Ptholo. dicit q̃ scientia accñtium anteq̃ȝ sint diuiditur

per maneries duas vna est scire gñalia:ꝛ alia natiuitates:ꝛ
docuit nos ꝙ quelibet haꝝ duaꝝ accidit piũ nãrum stella
ruz:qm̃ h vis ẽ q̃ opaꝛ̃ accñtia q̃ nos scire oꝫ añq̃ȝ accidãt:
ꝛ mõstrauit nobis ꝙ h scire possum⁹ qñ sciem⁹ vires ꝛ opa
eaꝝ ꝛ aliud totũ qḋ dixit ĩ hac rõne. Nũc aũt oñdit nobis
ĩ his v̓bis q̃uo sciem⁹ tpa ĩ qb⁹ accidũt vires iste qb⁹ veni
unt opa:ꝛ p̃n ͣ eius ꝙ accidit ĩ eo qḋ futurũ ẽ:Et dixit ꝙ tẽ
pora p̃ncipioꝝ ĩ qb⁹ accidũt vires iste.nõ sũt vna eadem:ĩ
mo multa. Et p̃mit⁹ nos docuit ꝙ nobis in prima parte de
rebus istis mõstrauit ꝛ dicit ꝙ eaꝝ sũt prin ͣ fortia:ꝛ hec sꝛ̃
tpa ꝯpleta ĩ qb⁹ accidũt eclypses ꝛ magne ꝯiũctiões pl̓taꝝ
ãnoꝝ principia:ꝛ q̃rtaꝝ ꝛ cometarũ ꝛ taliũ. Et eoꝝ sũt pri ͣ
minora sicut p̃n ͣ edificandi ciuitates:castra:dom⁹ reguz:
ꝛ id qḋ ptinet ad q̃ȝlibet ciuitatẽ de diuersitate haꝝ eclyp
siũ ꝛ cõiunctionũ ex pte latitudinis ꝛ lõgitudinis sue ꝛ tali
um reꝝ:qꝛ he sunt vires minores nõ hñtes vi destruendi
fortes:sȝ addẽdi vel minuẽdi ĩ eis q̃ȝtitatẽ vnaȝ. Et postq̃ȝ
cõmemorauit nobis res istas quas nobis demõstrauit cõ
plete.in secũda pte incipit postmodo narrare nobis qḋ vl̓t
ostẽdere in tertia ꝛ q̃rta pte vt ĩ eo qḋ vult dicere sint ĩtel
lectus nr̃i p̃uisi dñs sicut ꝙ p̃n ͣ magnũ natiuitatis habẽs
vi maiorẽ altero ẽ ꝯstellatio firmamẽti hora qua hõ ĩcipit
generari:qꝛ v̓tus opationis in illa hora operaꝛ̃ ĩ corpore:ꝛ
oĩa accidẽtia que nũq̃ȝ ab hoĩe separãꝛ̃ tota vita sua. Alia
v̓o p̃n ͣ q̃ hec sequũꝛ̃ sũt ea q̃ significãt pr̃uȝ natitates fr̃uȝ
ac filioꝝ:ac reuolutões diuisores ad litias ductos:ꝛ talia:ꝛ
hec oĩa sũt principia minora q̃ȝ primũ hñtia vim addendi
vel minuẽdi ĩ opibus primi principij. Et qñ mẽtẽ apposue
ris v̓bis suis: ꝑȝ hãc glosã ea bñ ĩtelliges v̓bo ad v̓bũ:ꝛ qñ
ea intellexeris ĩtelliges ꝓloguȝ ptbole.ꝑ hunc tractatum
ꝛ scies ꝑ eũ:quãtum scire potest hõ de hac arte ꝛ q̃l̓r fiet.

¶ In casu spermatis ꝛ in exitu infãtis ca. I.

Dixit Haly.

Postquam ptbole.docuit nos ꝙ natiuitates veri
dicuȝ hñt p̃ncipiũ:ꝛ ꝙ alia principia q̃
sũt post ipȝ aliã vim nõ hñt nisi addẽdi;vel minuẽdi.ḋ pri
mo vult mõ ꝑgrere q̃le ẽ p̃n ᵐ primũ ꝓꝑ dubiũ qḋ ẽ ibi. Si
principiũ ẽ hora q̃ cadit spma ĩ vẽtrẽ matris:vel hora qua
exit creatura ad lucẽ. Et ĩuenit ꝑ argumẽta qḋ pri ᵐ est illa
hora q̃ sepaꝛ̃ creatura a suo p̊ statu:ꝛ h ĩcipit ide loq.

Quoniam ad esse hominũ temporale
principium habetur: est autem hoc
principiuȝ naturaliter cũ spma cadit:
in potẽtia vero ꝛ accidẽtaliter cuȝ in
fans hora partus egreditur. Conuenit his qui
horaȝ casus spmatis fortuitu vel obseruãdo de
p̃henderũt:ut cũ corporis ꝛ aĩe q̃litates ꝓprias
scire voluerit: suas ad hoc inuestigatiões ex hoc
ꝙ figura stellarum hac hora proprie.i.hora ca
sus spermatis operatur:accipiant.

¶ Quoniam generatio hominuȝ habet p̃ricipiũ
tẽporale ꝛ p̃ricipiuȝ qḋ est ꝑ naturaȝ est qñ ca
dit spma:tñ ꝑ potẽtiaȝ ꝛ accidẽs est p̃ricipium
creature ipa hora q̃ nascit̃:ꝓꝑea ꝯuenit sciẽtibus
horã casus spmatis rectificãdo vl̓ ibi mentẽ po
nẽdo qñ voluerit scire status q̃ accidũt corpi ꝛ
aĩe qḋ ꝑquirat hoc ab opere quod operãꝛ̃ figu
re stellaruȝ in hac hora proprie que est hora ca
sus spermatis.

¶ Qḋ dixit ptbo.p̃n ᵐ tpale:ẽ distinctio ei⁹ ꝛ illi⁹ qḋ non est
ĩ tpe sicut lux q̃ venit ꝑ rẽ lucẽtem q̃ nõ hȝ pri ᵐ tpale ꝛ alia
ml̓ta nõ hñtia prin ͣ tpalia:vt hõ ꝛ res q̃ tales sũt gñanꝛ̃ in
prin ͦ tpali ꝛ dicit hoĩes ꝑ q̃libȝ ꝑsona hoĩs:sed spẽs gñalis
hoĩum nece hȝ altiori p̄hya q̃ȝ ista de q̃ nũc loq̃mur. Et qḋ
dicit prin ᵐ ꝑ nãm est casus spmatis.vl̓t dicere ꝙ spma dat
nãm mẽstruo vt de eo fiat vnũ corp⁹ tale q̃le ẽ illḋ vñ ve
nit spma:ꝛ h nã ẽ gñatiua ꝛ formatiua:ꝛ ꝯuenit ꝙ princi ᵐ
opis sui ꝑ certo sit hora q̃ cadit ĩ mr̃icem:ꝛ postq̃ȝ cecide
rit illuc ĩcipit mẽstruũ ꝑmutari:ꝛ ei⁹ opa erũt ꝯtinua doec
ꝯpleaꝛ̃ opus eius. Et ꝓꝑ hoc expedit vt sciam⁹ q̃cq̃d accit
corpi ꝛ aĩe:si ꝯplebũꝛ̃ vl̓ nõ.ꝛ si ꝯplebũꝛ̃ cuiusmõi maneri
ei erũt vel complexionis. H totum scire poterim⁹ ꝑ figuras
naturaruȝ stellarum hora qua cadit sperma in matricem
ꝛ est maneries huius principij qḋ est casus spmatis:ꝛ p̃õt
h sciri rectificãdo ꝛ mẽtẽ apponẽdo ĩ figuras stellaꝝ hora
ipa. Et forsitan sciri p̃õt ĩtelligẽdo q̃ die ꝛ hora fuit:ꝛ opta
biꝛ̃ ꝯstellatio q̃ fuit ipa hora ꝛ id qḋ dicit.tñ ꝑ p̃õm ꝛ accñs
ẽ prin ᵐ hoĩuȝ qñ nasciꝛ̃ creatura.vl̓t dicere ꝙ nã spmatis
nõ hȝ aliud facere nisi creaturã solũmõ:ꝛ qñ ꝯpleta fuerit
moueꝛ̃ ꝑ nãm sui ad exeũdũ:ꝛ per hoc ẽ exit⁹ ĩ ꝯpõne nãe
spmatis ꝭm accñs:qꝛ spma non hȝ ex nã extrahendi eam.

¶ Qua ꝓꝑ cũ acciderit spmati semel ĩ p̃ricipio q̃
litatẽ recipere q̃ sibi ex reb⁹ circõdãtib⁹ aduenit li
cȝ illa q̃ualitas in hoc ex rebus horis eẽ corpis cõ
tiget postea varieꝛ̃: ipȝ tñ augmẽtũ materiei sibi
tm̃ silis nãl̓r sibi met atrahet, cũq̃ȝ creuerit illa
rerũ maneries qualitati p̃rie q̃ spmati propria ẽ
assimilabiꝛ̃.

¶ Ita ꝙ qñ spma se p̃parauerit vna vice ad reci
piendũ ĩ p̃ricipio aliquẽ statũ de statib⁹ ad ipȝ ꝑ
ueniẽtib⁹ ex re circũdãte:lȝ muteꝛ̃ stat⁹ ipse. po
stea ĩ tpibus ipm̃ spma ẽ qḋ trahit ad se ꝑ nãm
augmẽtũ materiei cõueniẽtis ei ꝛ nõ aliḋ. Et qñ
creuerit materia reuertetur similiter ĩ similitu
dinem primi status pertinẽtis ad sperma.

¶ Hec sũt verba multũ ĩclusa ꝛ obscura: ꝛ qñ inspexeris ĩ
eis:ĩuenies ꝙ hic bon⁹ vir erat sapiẽs multũ ĩ sapia p̄hie ꝛ
maxime ĩ p̄hia Aristo.ꝛ ei⁹ secta. qm̃ isti bñ ꝯsiderauerũt
ĩ reb⁹ oĩb⁹ q̃ sũt ĩ mũdo:ꝛ ĩuenerũt ꝙ spma ꝛ res ꝯsil̓es sibi
sunt ĩ aere parate ad recipiẽdum a firmamẽto v̓tutes cuȝ
q̃bus faciũt opa sua oĩa. Et postea dixit Aristo.ĩ lib. suo de
aĩalibus ꝙ sperma est res dei ĩ q̃ virtutẽ posuit ꝑ mouẽdo
mẽstruũ:vt creatura generareꝛ̃ ex eo.ꝛ dixit ĩ libro suo na
turarũ:ꝙ hõ hoĩem gñat ꝛ sol.voluit dicere ꝙ sperma ho
minis ꝓpe recipit a sole v̓tutẽ gñãtricẽ ꝛ formatricẽ alteri
us talis hoĩs qualis p̊m⁹.ꝛ ex hoc ꝯuenit vt hẽat melioꝛa
tionẽ sup oĩa terrena tã magnã:sicut sol hȝ opandi sup oĩa
alia corpa celestia. Et qñ ĩ hoc mẽtẽ apposueris cõuenit ẽt
vt luna posse magnũ hẽat ĩ hoĩe qḋ ẽ circa nãm solis. Et ꝓ
pterea tenent se natiuitates hoĩum ꝓp̃rie cũ duob⁹ lũina
rib⁹ ꝛ eorũ cõiũctionib⁹ ꝛ oppositõib⁹:ꝛ natiuitates aliorũ
aĩaliũ tenẽt se eoꝝ.s.qḋlibet cũ quo pl̓taꝝ cõcordẽt. ꝛ tu ĩ
uenies hec disticta ꝛ diuisa añ ĩ verbis ptbole.tñ in hoc lo
co inquãtũ ĩtellexit hãc rõnẽ p̄hye ĩ spmate demõstrauit
nobis ꝙ qñ spma separaꝛ̃ a viro ꝛ cadit ĩ matricẽ recipit ĩ
illo momẽto ꝑ cõmixtionẽ q̃ fit de nã stellarũ vnaȝ virtu
tẽ cũ qua mouet mẽstruũ:ꝛ cũ hac v̓tute opanꝛ̃ postmodũ
v̓tutes nãles oĩa opa sua.ꝛ hoc ẽ qḋ ptbole.vult dicere in
h docõ. Et oȝ vt ml̓toties ĩ his v̓bis ĩspicias doec ĩtelligas
ea bñ. Et si q̃s diceret ꝙ ptbo.loq ḋbebat sepati ĩ casu sper
matis ꝛ ei⁹ cõstellatione:sicut locut⁹ fuit de exitu creature
dicem⁹ ei ꝙ q̃ȝtũ hẽat loq ibi separati in antea oñdemus
ꝛ qñ bene ĩtellexeris scies ꝙ nõ erat plus necesse.

¶ Cum aūt hora casus spermatis ignorabitur si
cut multotiens euenire cōpertum est: initium
qđ est infantis exitus necessario conuenit obser
uare. Qđ idē maximū est initiū: nec ēt a primo
differt: nisi in hoc qđ subiungitur: p primū itaq̃z
principium id quod est ante partum vt prescia
tur ante possibile est.

¶ Et quando nescieueris horā casus spermatis
ꝙ plerūq̃z accidit oportebit te īspicere necessa-
rio i pricipio qđ ē hora exit⁹ creature qđ ē maxi
mum principiū nec a primo differt nisi quātuz
tibi dixero: qr hō scire pōt p primū pricipiū ea q̄
accidunt creature an̄q̃z nascatur.

¶ Jam demōstrauim⁹ i p̄cedētibus ꝙ a figura firmamēti
q̄ erit hora casus spermatis pōt sciri id qđ accidit in opib⁹
spermatis de augmento vel dimīutione: tn̄ qr maior pars
hominū qn̄ cū mulieribus suis iacēt sūt iebriati: ꝛ qn̄ alio
modo ita ꝙ n̄ cōsiderāt horā qua cadit spma ꝓpterea gra
uissimū ē scire hoc prinm. Et oꝫ necessario vt inspiciam⁹ ali
ud principiū qđ ē hora exit⁹ creature de ventre matris: qr
licꝫ h̄ prinm sit scđm per tp̄s hꝫ tn̄ vim magnā: qm̄ recipit i
eo creatura v̄tutē aliā quā haberet ante ꝛ non minuit hoc
pricipiū a primo nisi ꝙ ignorabimus qđ accidet creature
ante exitū de ventre matris: ēt a verbis ptho. credūt aliq
ꝙ p principiū p̄mū casus spmatis: pōt sciri totū illud quod
accidet hōi in tota vita sua: ꝛ ipe nō fuit locutus de hoc p̄n
cipio nisi ꝓponēdo ipꝫ in dubiū: ꝛ dubiū i ātea destruēdo: ꝛ
p demōstrationē ꝓbauit ꝙ prinm 2m est principiū veridicū
hōis: sed primū nō ē nisi p sciendo qđ accidet spmati:

¶ Nam primū eē principiū: aliud aūt simile fore
pricipio satis enunciari pōt: eo ꝙ vltimū eorum
scđm est in tp̄e: ꝛ fortassis eius quātitas ē in for
titudine pfectior primo: oꝫ etiam vt primuꝫ ini
tium esse seminis hominis frequentius appelle
tur. Scđm vero eē hōis dicat.

¶ Et si q̄s dixerit ꝙ primū hoꝝ duorum princi
piorū ē principiū veritatis: ꝛ aliud ē principio si
mile: dicem⁹ ꝙ vltimū ē scđꝫ i tēpe: tn̄ ē maioris
fortitudinis ꝛ magis ꝯpletum primo. Et cōue
nit i maiori pte vt dicamus primū pricipiū esse
gn̄ationē seminis hōis ꝛ scđꝫ hōis gn̄ationē.

¶ In hoc v̄bo patefecit ptho. dubiū ꝛ cū quo destruit: ꝛ du
biū ē si dixerit aliqs ꝙ principiū primū ē principiū certū: ꝛ
ꝙ 2m sequitur primū. ptho. āt destruit dubiū istud cū eo qđ
dixit ꝙ 2m principiū ē maioris fortitudinis ꝛ magis cōple
tum: qm̄ pri⁹ ē prinm seminis hōis ꝛ 2m est principiū gn̄atō
nis hōis: qr qn̄ nā incepit hōem generare non potuit fieri
hō a p̄nº fecit corp⁹ aīale paratū vt fieret de hoīe: ꝛ h̄ ē qđ
fecit nā in primo prinº corpus aīale paratū vt eēt hō: tn̄ in
2º principio fecit nā hoīem de illo corpore aīali: ꝛ si alr̄ eēt:
eēnt princi^a infinita: qm̄ ante illud primum eēt aliud quan
do fit sperma i corpore patris. Et ptho. demonstrat hoc cū
ꝓpositionibus qbus nullus ꝯdicere pōt.

¶ Ob hoc ꝙ infans ea tunc adipiscitur: que dū
in vtero clauderetur non habebat ꝛ cuꝫ hoc ēt
ꝓprietates q̄ tm̄ sunt in hominis natura: ꝛ q̄lita
tē q̄ suo corpi accidit acquirit.

¶ Ita ꝙ creatura tunc recipit rē quā ante nō ha
bebat tempore quo erat in matrice ꝛ recipit si
militer ꝓprietates solūmodo q̄ sūt de natura ho
minis ꝛ statu q fit in eius corpore.

¶ Res q̄s recipit creatura quando exit de ventre matris
quas nō habebat ante qn̄ erat i matrice sunt sicut recipere
cibum ore suo ꝛ exire superfluitates retro ꝛ ante: ꝛ anhela
re cū pectorib⁹ ꝛ silīa. hec. n. sūt res nāles quas ante nō ha
bebat. Et nā p̄pabit sibi mēbra de quib⁹ nō iuuabit se nisi
postq̃z exiuit de matre: qm̄ anhelabat in matre p poros q
sunt inter venas eius: ꝛ venas matris sue: ꝛ gubernabatur
p venas q̄ cōtinētur cū vmblico cū venis quibus venit me
struum ꝛ superfluitates sui corporis exeunt per poros qui
sunt inter ipm: ꝛ per aures. ꝓprietates v̄o quas dixit esse d̄
natura hōis solūmō sunt sicut ridere plorare incipere ima
ginari: intelligere ꝛ hr̄e discretionē paulatim ꝛ stat⁹ quem
dixit accidere corpori suo: est motus mēbroꝝ suoꝝ ꝛ vti
eis ac dormire ꝛ vigilare: ꝛ ceteri. 5. sēsus: ꝛ de oībus his re
bus rem nullā habebat qn̄ erat i matrice: qr quando interi
us generat̄ est sicut vna plātarū patarum ad recipienduꝫ
hora qua exiuerit virtutē cū qua vtat̄ de suis opib⁹ aīali-
bus ꝛ humanis corporū celestiū. ꝛ hic est finis sue essentie
nālis veluti sicut paratū ē sperma qn̄ sepatur a viro recipe
re de rebus celestibus virtutem cuꝫ qua formet creaturā
ꝛ cū qua faciat eam paratā recipiendi res celestes sicut h̄
principiū de quo fuit hō ꝛ propter hoc ꝯuenit oīb⁹ modis
vt p̄nm 2m sit maioris fōtitudis ꝛ dn̄ij p̄ qđ ē casus spmatis.

¶ Itē id qđ hora pt⁹ nos circūdat lꝫ i faciēdo na
tum nihil iuuare putet̄ vt illius cuius ē qualita-
tis existat: iuuat tamē vt sit eius apparitio eius-
q̃z exitus sꝫ ꝓpriā circūdātis rei qualitatē ꝓpte
rea ꝙ nā post ipsius perfectionē eū ad exitū mo
ueri facit cū qualitas qualitati que eum forma-
uit assimilabitur.

¶ Silr̄ res q̄ nos ꝯp̄hēdit hora natiuitatis lꝫ cre
dāt aliq̇ ꝙ nō adiuuet vllo mō īformādo creatu
rā i māerie q̄ ē adiuuat tn̄ vt sit exit⁹ ei⁹ ꝛ apparē
tia sua s̄m statū ꝓpriū rei cōp̄hendētis nos: qr
nā fac̄ i exitu motū suū similē statui i quo forma
uit eā a primo gradu p gradū postq̃z fuit ꝯpleta.

¶ Ptholome⁹ nobis oñdit p hec v̄ba q̃ta pticipatio ē iter
primū pricipiū: ꝛ 2m ꝛ locut⁹ ē i eo s̄m credibile argumētū
qr licꝫ nō habuerit ꝓbōnē ꝙ pricipiū 2m sit maioris forti
tudinis ꝛ plus māifestū q̃z primū cōuenit tamē p hāc pti
cipationē que ē iter ea ꝙ pricipiū 2m hr̄et vī p quā scirem⁹
id qđ accidet p natiuitatē qn̄ nesciremus p certo pricipiū p̄
mū: qr paucis vicib⁹ pōt hō aspicere ꝓsciendo illud ꝛ hec p
ticipatio ē ꝙ nā quā dicimus q̄ ē virt⁹ quā recipit spma i ca
su eius p corpora calestia hec eadē mouit similr̄ creaturā
ad exeūdū i hora q̄ accidit p illđ i rebus q̄ sūt iter nos vis
silīs prime per corpora celestia. verbi grā. sol semper cōcor
dat in hora natiuitatis cū loco eius quo erat casus sperma
tis. qm̄ semp erit in. 7. vel. 9. vel. 10. vel. 11. Et dixit hermes
ꝙ loc⁹ lune hora casus spermatis ipemet ē ascendens i exi
tu creature. ꝛ ascēdens hora casus spmatis ē locus lune exi
tus creature. Et ego ꝓbaui h̄ dictuꝫ hermetis: ꝛ ipꝫ inueni
vicibus multis certū ꝛ aliquando icertū: luna tn̄ semp con
cordabat cū ascēdente: ꝛ de hoc nō errat. Et postq̃z ita ē cō
uenit vt sit cōcordātia inter duo p̄ncipia. ꝛ postquaꝫ ē iter
ea concordantia possum⁹ scire a principio secundo qcqđ ac
cidet creature. et hec est rō quā nobis tribuit hic. ꝛ quando
eam iūxerimus cū prima ꝓbatōe: sciem⁹ p certo ꝙ 2m p̄n
cipiū hꝫ maius ius oñdendi nobis id qđ accidet hōi.

¶ Oportet igit͡ vt stellaꝝ qualitatē hora exitus infantis istaꝝ reꝝ similia iteꝝ significare existimemus nō ꝙ ipsa hec operet͡:sed necessario ⁊ naturaliter in fortitudine opifici assimilatur.

¶ Et ꝯuenit nobis vt teneamus statū planetaꝝ hora exit⁹ creature.qd͛ simil͛r ōndent res tales q͛ sūt factores eaꝝ sine dubitatiōe:sed per naturam assimilat͛ factori per potentiam.

¶ Hec est conclusio dicti quod narrauit de concordantia q̄ est iter duo principia:et iam glosauimus hoc.

¶ At qm̄ i hoc sermōe nostra itētio ē vt hāc scie partē solerti tramite manifestem⁹ sic̄ ꝓmisim⁹ in hui⁹ libri primordio: vbi ad hūc ꝓgnosticādi modū perueniri posse ꝓbauim⁹: ⁊ qm̄ antiqssima via ꝓnosticādi que est scd͛ʒ oiuʒ stellaꝝ.vel pluriū cōmixtionē multoꝝ est modoruʒ: ⁊ fere ifinita.cū qs eā plane ⁊ apte ꝑscrutari tētauerit. Maxime aūt in futuris particularib⁹ q̄ a nārū speculatorib⁹ ingrūtur:ꝙ in narrationib⁹ q̄ ab ipsis dicta fore dicunt͛ iueniri pōt: ⁊ ꝓpter eius vsus grauitatē ⁊ ei⁹ explanatiōis difficultatem nos hec pretermittere deliberauim⁹. Illi⁹ autē magisterij ꝓnosticationē ꝑ quā vnaqq͛ʒ spērū i ꝑscrutādi mō deꝑhēdit͛ manifestare:nec nō vires opifices ꝓprie stellis cū ꝑfectione ꝑ hoc ꝙ ꝯsequi potest via naturalis ꝯiecture cōpēdiose narrare intendimus.

¶ Et ꝓpterea nostrum ē ꝓpositum in hoc dicto narrare hāc partem artis cuʒ opinione certificata:sicut p̄misimus in pricipio hui⁹ libri quādo mōstrauimus ꝙ quis pōt attingere talē manerie ꝓnosticatiōis. Et opinio antiqua in dicendo res anteq͛ʒ sint per cōmixtionē oium stellarū vel maioris partis earum est multarum manerierum:ita ꝙ possunt esse sine fine:si aliquis voluerit multum certificare:demōstrare ⁊ declarare: ⁊ maxime in accidentibus particularibus qd͛ petunt sapientes naturarū de his quos audiuimus loqui:quoniā talē rem determinamus: q͛ multum fortis est ad operandū: ⁊ multum grauis ad demonstrandū. ⁊ volumus procedere ad narrandū pronosticationeʒ ipsā artis:per quā sciri pōt vnaqueq͛ʒ rerū ꝰm moduʒ inquisitionis: ⁊ ad narrandū virtutes factrices: ⁊ proprias stellarum cōplete ꝰm ꝙ homo pōt rem talem sequi breuiter ēt manerie ꝯsideratōis nālis.

¶ Opio certificata toti⁹ artis sapie ac scie ē certificare hū regulas certas ⁊ veridicas ꝑ quas iūgit͛ itellectui hois ars tota.si hū itellixerit oēs regulas:et pōt ire ꝑ oēs res particulares artis: ⁊ ꝓp̄ h͛ dixit ptholeme⁹ i h͛ dctō id qd͛ dixerat i pncipio prie partis:q͛ ei⁹ propositum erat narrare i h͛ libro regulas istas complete. Et postquā narrauit i prima ꝑte generalia oia regularū artis ⁊ narrauit in secuna parte ꝙ ex ea ꝑtinet ad magnā gentē ⁊ narrauit in tertia ꝑte ꝙ ex ea ꝑtinet ad quemlibet homiem ꝑ se ⁊ in.4.ꝙ pertinet ex ea de accidētibus que accidunt homini extra se.opinio autem antiquaquam dixit est astrologorum q ante eū fuerūt q͛ nullus eoꝝ narrauit oia accidētia i hac arte.sed eoꝝ qlibet narrauit accidētia ꝑticularia:verbi.g.qui dicūt tale et tale signū significat tale ⁊ talē rē qn̄ fuerit ascendēs alicuius creature:et talis ⁊ talis planeta demōstrat talē ⁊ talē rē qn̄ fuerit dn̄s gra.ascēdētis.et talia dcā ⁊ tales res st͛ iste quarū nulla seq͛t͛ regula:et ēt plusqd͛ ē res ifinita ⁊ grauis ad narrādū. Et ꝓpterea oportuit vt p̄mitterem⁹ dicta taliū ad regulas ꝓcedamus de quibus ars ista solūmō cōponitur. Et id qd͛ dixit i modum consideratōis naturalis. vult dicere ꝙ he regule sūt accepte ꝑ sciaʒ naturarū. ⁊ ideo erit cōsideratio ei⁹ cōcors i reb⁹ futuris cū scia nāli.

¶ Nec oʒ vt ad q̄litates rei circūdātis ꝑ q̄s vnū qd͛q͛ʒ accn̄s qd͛ accidit hoi deꝑhēdit͛ nostra tradat͛ itētio. Sed gn̄al͛r ꝯuenit vt vires corporū opifices cuʒ locis sibi ꝯsilib⁹ ꝯiūgam⁹ suꝑ victorie dn̄ationisq͛ʒ modū:sicut in emissione sagitte facimus at futuri ꝙ in hac subiecta spē ꝑ multarū nārū collectionē colligit͛ ei q suꝑ ipʒ ita deliberauerit ⁊ ꝑspicaciter inqsierit. sic̄ sagittator cū hū ei euenit ad signū obseruationē relinqm⁹.

¶ Et nō ꝯuenit vt sit nostrū ꝓpositū ad qd͛ ꝓcedere volumus in statibus rei circūdātis vn̄ sciri pōt qd͛libet accn̄s ex his q̄ contigūt hoibus. ʒ cū hoc toto cōuenit vt iūgamus virtutes factrices q̄ cōueniūt corporibus cū locis cōcordātibus cuʒ eis in manerie potētie ⁊ dn̄ij. sic̄ fit in ꝓiectione sagittaꝝ: ⁊ accn̄s qd͛ adiūgit͛ in specie subiecta de cōpositione multaꝝ nāꝝ p̄termittemus illorū inqsitionē q multū cogitauerūt i eo sicut facit balistrarius q certificat ad signū.

¶ Ptho. nobis dmōstrat i hoc dicto regl͛asq̄s nobis dd͛it i hac arte.et ratio suoꝝ v͛boꝝ ē hec. vult dicere non cōuenit tibi perquirere oēs virtutes q̄ cōponūt͛:q͛ impoi͛e erit peruenire ad eas:qn̄ commixtiones infinite sunt. Et ego tibi declarabo radices ⁊ simplices regulas: ⁊ ōndā tibi manerie cōpositōis eoꝝ:ita ꝙ ex eis extrahere poteris ex verbis nostris ꝑ ꝑte vi q̄ accidit ex vnaquaq͛ʒ cōmixtione. v͛bi gratia. qn̄ sol fuerit i.10.dn̄s ē apt⁹ vt sit yleg. vult dicere significator vite quoniā sol i hoc loco hʒ dn̄ium ⁊ posse magnū: ⁊ si acciderit vt sit i alio loco ex locis yleg. i triplicitate v͛l exaltatiōe sua:aspiciat eū aliqs pl͛ta hn̄s dignitatē i illo loco d͛ bono aspectu ⁊ n̄ sit ibi aliqs ali⁹ hn̄s ibi posse maius eo similiter apt⁹ erit vt sit yleg. q͛ yleg. sūt pl͛te hn̄tes mai⁹ posse i natiuitate. Et postq͛ʒ ita ē totū qd͛ audiuim⁹ d͛ v͛bis ptho.ē radix ⁊ regl͛a quā cōuēit vt seq͛mur ⁊ opamur ꝰm h͛. Et qn̄ sic fecerim⁹ poterim⁹ ire ꝑ quā ꝑtē artis voluerim⁹. Et ipe dd͛it tibi silitudinē sagitte q͛ sꝑ trahūt ad sig⁹a q̄cūq͛ʒ ꝑte. ⁊ ꝓp̄ h͛ cōuēit vt pōas v͛bū ptho. rēcertā et aut. et ica tāq̄ te regas ⁊ aspicias i q̄lʒ ꝯstellatōe q̄uis vicit et scies ꝙ cōple⁹ v͛tutū stellaꝝ tēdit v͛s⁹ illā q̄ vicit ⁊ iudicab͛ ꝑ eam:

¶ Nostri vero sermonis initiū in rebus v͛libus in pricipio qd͛ est in exitu ifantis apparētibus: velut cōgruo ꝯuenit ordini ponemus. cū ꝑ hoc pricipiū ad eē oiuʒ rerū hāc nāʒ hn̄tiū:sicut diximus ꝑuenire possimus. ꝓprietates aūt q̄ hora casus spermatis inascunt͛:ꝑ hāc eandē obserua

tionis spēz ab illo q̄ solas proprietātes q̄ in ipa eadē collectione fuerint sagaciter pscrutabit̄ ⁊ subtiliter inuestigauerit deprehēduntur.

Et volum⁹ ponere pricipiū nostri dicti i reb⁹ vlibus postq̄z appent i pricipio quādo nascitur creatura sicut cōuenit postq̄z pueniri pōt ad factū horū oīum qđ hȝ hec nā p istud pricipiū vt p̄ dixim⁹: ⁊ sciri poterunt ꝓprietates q̄ accidūnt in hora cāus spmatis p hāc eādē maneriē a quolibet volēte multū studere ⁊ subtiliare ad igrēdū ꝓprietates que sūt solūmō i ꝯpōne ipa.

Postq̄z nobis demōstrauit i dicto p̄cedēti ꝙ q̄tū narrauit i 8lib. sūt radices ⁊ regule quas narrare icipit p̄mitus sūt res vniuersalis ꝓ hoīe q̄ tēdere pōt cū eo i tota eius vita sicut erit aspectus: mores: factura corpis ⁊ cuiuslibet mēbri ⁊ narrat nobis id qđ demonstrauit aū: qꝛ hec talia sciri possūt a pınci⁹ quod ē hora natiuitatis et quādo hec oīa narrauerit possumus extrahere idē res ptinētes ad pricipiū qđ ē casus spermatis qū sciuerimus bene horaȝ quoniam creatura recipit p corpa celestia hora exitus eius vtutes cōnexas corpori ⁊ aīe ligātes accidentia ꝙ nūq̄z i tota vita sua sepant̄ ab eo. Simil'r hora cāus spmatis qꝛ spma recipit a corporibus celestibus similiter opera ad se pertinētia dū i matrice morat̄ sicut ē formare: figurare ⁊ trahere materias conueniētes ei pro nutriendo.

In scia grad⁹ ascēdētis. Ca. II. Dixit haly

Postquam nobis demōstrauit ptho. i prio cap. ꝙ pricipiū qđ ē exit⁹ creature ē mai⁹ principiū i natiuitate oñdit mō nobis qualiter istud principiū sciemus pro certo ⁊ dicit.

Cum i re prima que sustentaculum est: ꝙ est grad⁹ ascēdētis: hora exit⁹ infātis multotiēs inascat̄ dubietas: eo ꝙ i maiori pte horā egressionis absq̄z scrupulo scire neqt nisi q̄ iter oīa horaꝝ istrumēta p soluȝ astrolabiuȝ obseruauerit: alia q̄ppe horaꝝ istrumēta q̄bus q̄z plures eorum qui versantur in his inspiciunt multuȝ fortasse falluntur ⁊ a veritate declinant Illis et eniȝ q̄bus sol idicat horaȝ propter eorꝫ deȝ declinationē i positōe sciotēroruȝ ⁊ ex sciotērorū tortuositate cōtingit. Instrumētis autēȝ horaꝝ q̄ p aquaꝝ decursus adaptant̄: euenit ex aq̄ꝝ retētiōe ⁊ decursus differētia. q̄ p differentes occasiōes vl' p quālibȝ aliaȝ occasionē ei cōtingentem aduenit.

Qm̄ mltotiēs cadit dubictas i pria re in q̄ magis ꝯsidere d̄bem⁹ q̄ est grad⁹ ascēdēs hora exit⁹ creature. qui sciūt hanc potētiā pro certo maior pars i spiciētiū eā p astrolabiū solū iter alia istrumēta horaruȝ: qm̄ ipa istrumēta horaꝝ cū q̄b⁹ aspiciūt aliqui possunt mltuȝ mētiri: ⁊ a veritate recedere. Et si fuerit ex illis cū quib⁹ aspiciūt horas p soleȝ cadit error propter iclinationeȝ solis quā habet i illo loco ⁊ propter sui tortuositates aspect⁹. Accidit ēt magn⁹ error i instrumentis horarū aque pp dtentionē q̄ accidit i aq̄ ⁊ q̄a diuersimode currit ꝓ quouis ipedimēto.

Quod dixit p̄ma res i qua debem⁹ considerare ē grad⁹ ascēdēs hora exit⁹ creature: iā dixit ⁊ hic apte qꝛ pricim̄ isti⁹ veridicū ē ꝓ hoīe ⁊ i eo i quo debem⁹ ꝯsidere. Et ppea dixit ⁊ pōt scire horā exit⁹ creature ꝓ certo q̄ aspicit p astrolabium: ⁊ hoc ē istrumētū cognitū: ⁊ dr̄ ꝙ p̄mus iuētor ei⁹ fuit abrachā. ⁊ dr̄ ꝙ fuit iuētū tpe regis salomonis filij dauid vel aū eū ⁊ dicit̄ ꝙ quidam q̄ vocabatur lab iuenit eū et astor vult dicere linee vn̄ vocatū ē astrolabiū. i. linee lab. Et manif^m ꝙ nō pōt retificari p ipsū nisi sit diuisiōis certe ⁊ ille q̄ p ipsū aspexerit sit bn̄ sapiens eo mō qđ i retificādo sibi error non cadat qm̄ i retificādo multotiens cadit error quādo stella quā aspiciūt ē circa mediū celi. ⁊ aspiciēs ignorabit vtrū sit i medietate celi recte vel tardabit regulā ponere sup gradū ita qđ firmamētū ibit diu anteq̄z moueat eā vel surget tarde ad ispiciēdū postq̄z fuerit sibi dictum ꝙ creatura sit nata et ita necessario hēbit aliū gradū aspicere ascendētis post natiuitatē. aut erit ibi error i astrolabio vel diuisiōe graduū altitudis vl' i regula vel i toto q̄rto altitudis ⁊ raro euadet hō a talib⁹ sicut hec nō accidant ei. Si eni accidērit sibi error i vno gradu altitudinis ascēdēs iuētū nō erit illud natiuitatis ⁊ etiā i vno minuto qđ erret nō erit illđ ascēdēs. Dixit nobis ⁊ ptho. qꝛ i oīb⁹ alijs istrumētis horarū cadit magn⁹ error qꝛ i istrumētis vmbre cū q̄bus sol aspicitur solūmō cadit error qū sol nō fuerit equidistās supecficiei i qua ponūt istrumētū ipsū aut ꝙ linee aspectus sint retorte ita ꝙ vmbra non erit certa. Dixit ēt qđ erit error i istrumētis aq̄ p ea q̄ accidēt i aqua vel ꝙ sit spissa vel qđ aliqđ transuerset̄ in ea vel pp clausurā q̄ foramī accidat vel ꝙ ipa diuersimode currat ex quo q̄nq̄ȝ amplíabitur foramen. vel ꝙ erit aqua multa ⁊ curret cito. vel erit pauca et curret tarde: aut erit calida vel frigida. ⁊ postq̄z ita ē nō ē istrumētū de quo possit hō eē securus i certificādo horā qua sepatur creatura a mr̄e: pōt tn̄ oñdere horā p̄ncipio huic ꝓpīq̄z. verius tn̄ istrumētū eē astrolabiū. postmodū istrumētū vmbre: postmodū illud aque. Et pp hos errores accidētes i istrumētis ꝯuenit vt nobis oñdat p̄mitus regl'as ⁊ radices cū q̄b⁹ certificare possumus.

Necessario ꝯuenit vt viā qua grad⁹ circuli signoꝝ q̄ secūdū naturalē rationem ꝯsecutiuā debet eē ascēdēs dep̄hēdi possit indicem⁹. Post q̄z graduȝ ascēdētis fere dep̄hēdem⁹ i viā ascensionū p horā que nobis attribuitur.

Cōuenit modis oībus vt doctrinem⁹ maneri eȝ per quam possumus scire cui gradui ȝodiaci cōuenit vt sit ascendens ƀm viā naturalē quam semp sequamur. sciendo ante p horam q̄ nobis dabitur extimatōe ꝓpinqua. magis gradū ascendentis per capitulum ascensionum.

Postq̄z nobis demōstrauit ꝙ nō sufficiūt istrumēta i rectificādo certū ascendēs natiuitatis. docuit nos i hoc dicto ꝙ conuenit oībus modis vt primitus doceat nos regulas q̄bus scire possum⁹ grad⁹ ascēdētis nālis q̄ ē hora exit⁹ creature: et ego vidi natiuitatē ⁊ de illis quas retificauerā q̄ ab hac deuiat nāli ꝓ aliquo disturbamēto accidente ibi ⁊ iueni rē i his natiuitatibus sicut dixit ptho. i capitulo ipsectionis vel desiccatiōis mēbroꝝ ⁊ in capitulo nō recipientiū cibū ⁊ hec disturbatio pōt eē pp angustiā horis matricis vel debilitateȝ virtutis inpellentis creaturā aut pp aliq̄z ifirmitatē que accidat mulieri. nā pp talia ⁊ talia q̄ cōtigūt tardat exitus creature: ⁊ manifestū ē ꝙ corpa celestia

faciũt has disturbatões: ꝛ ꝑquisiui hoc ꝛ longo tpe apposui mentẽ in eo: ꝛ inueni ꝙ ĩ eo accidat sicut ĩ alijs nãlibꝰ. qm̃ aliquãdo cadit error ĩ illis. Et postq̃ ita est cõuenit nobis solũmõ res pticulares ꝑquirere nãles. ꝛ ptho. dicit ꝙ scire possumꝰ hãc rẽ nãlẽ: dãdo aliqđ ascẽdẽs ꝓpinquũ naturali: siue sit illud ascendens rectificatum siue non: quia per illud scire poterimus ascendens naturale.

Oꝫ igitur vt graduꝫ ꝯiunctionis vel preuentionis que ante natiuitateꝫ ipsi propior fuerit inueniamus ꝛ euꝫ veraciter addiscamus.

Et dicimꝰ ꝙ cõuenit nobis accipere cõiũctionẽ vel oppositione ꝑcedẽteꝫ natiuitateꝫ q̃ earum .s. propior fuerit ꝛ bene mentem apponemus ĩ sciendo eius certũ gradum.

Jam demõstrauimꝰ ꝑ ṽba ꝑcedentia cõcordatiã quã hꝫ natura hoĩs ĩter nãm solis ꝛ lune. ꝛ memorauimꝰ illđ qđ ĩ hoc dixit Aristo. ꝛ eadẽ est opinio ptholemei ſꝫm ꝙ ĩuenit ꝑ experiẽtiã ꝛ naturalia argumẽta. Silr̃ demõstrauimꝰ in scđa pte ꝙ cõiunctõis opus habet durare vsq̃ ad oppõnẽ. ꝛ gradus oppõnis hꝫ ṽtutẽ durãdi vsq̃ ad cõiunctionẽ. et ꝙ cuiuslꝫ ipoꝝ duoꝝ graduũ crescit ꝛ minuit hora qualꝫ ſꝫ planetã hora ipa vincentẽ. Et postq̃ hec sunt exposita ꝛ cõpleta: cõuenit modis oĩbꝰ vt ascẽdens exitus creature habeat nãm cõnexam cũ natura planete gubernãtis graduꝫ coniunctionis vel oppõnis ꝑcedẽtis natiuitatẽ. Et cũ dicit et bene mẽtẽ apponemꝰ ĩ sciẽdo eiꝰ certũ gradũ. vult dicere pro certo vnus gradus erit conniunctio: vel quem gradum dabunt oppositioni.

Oꝫ si fuerit illud qđ ĩuenerimꝰ cõiũctio vtriusq̃ lũinaris gradũ accipiemꝰ. Si ãt ꝑuẽtio fuerit gradũ lũinaris sup terrã exñtis obſuabimꝰ.

Et si id qđ accipiemꝰ ꝯiũctiõale fuerit accipiemꝰ gradũ duoꝝ lũinariũ. Et si oppõnale gradũ illiꝰ lũinaris qđ erit fuerit terram.

Qm̃ planete sup terrã sũt maioris fortitudis q̃ existẽtes sub terra: cõuenit vt accipiamꝰ gradũ luminaris sup terrã existentis. ꝛ hoc dictũ põt duobꝰ modis ĩtelligi. vnꝰ est accipere gradũ luminaris exñtis sup terrã. aliꝰ accipere horaꝫ natiuitatis hora oppõnis. ꝛ hoc ẽ magis notũ. Silr̃ si vnũ lũinariũ fuerit ĩ oriẽte ꝛ alteꝝ ĩ occãte siue hora natitatis siue ĩ hora oppõnis: ꝯuenit vt accipiamꝰ gradũ illiꝰ q fuerit ĩ ascendẽte: qꝛ sꝑ accipe debemꝰ illđ qđ fuerit maioris posse.

Pꝰ hec cui plãetaꝝ natiuitatis hora illiꝰ gradꝰ dispõnẽ habere conuenit: inquiremus.

Aspiciemꝰ postmodũ qs pl̃ta ẽ maioris iuris disponendi gradũ illũ hora natiuitatis.

Uult dicere ꝙ qñ accipiemꝰ gradũ cõiunctõis vl̃ oppositionis. aspiciemꝰ qs pl̃ta dominabit̃ ĩ eo hora natiuitatis solũmodo: qꝛ ille q gubernat cũ hora cõiunctõis vl̃ oppositionis disponit ipm ꝓprie: ꝛ hoc magis ꝑtinet ad natiuitatẽ. Et si accidit ꝙ ille q fuerit dispositio gñalis sit simpl̃r ꝓpꝰ firmior erit: ꝛ demõstrabit ꝙ sit natiuitas hoĩs magni eẽ.

Gñalr̃ ãt via q̃ pl̃te ꝯueĩt dispõ his qnq̃ rebꝰ explicat̃ q̃ sũt triplicitas domꝰ: exaltatio: terminꝰ ꝛ appitio: vel solis affinitas in figura.

Ea ꝑꝑ q̃ pl̃ta ius hꝫ dispõnẽdi sũt qnq̃ dignitates triplicitas domꝰ: exaltatio: terminus: aut appitio vl̃ ꝙ hẽant ꝑticipatiõem cũ sole ĩ figura.

Hoꝝ quatuor sũt eẽntialia ꝛ vnũ accidentale. eẽntialia sũt dignitates triplicitatis: ꝛ ipe ordinauit eã anteq̃ alias Et oñsũ ẽ ĩ pª parte: ꝙ ptho. in dñis triplicitatũ cũ astrologis ñ cõcordat. ꝛ si volueris operari ꝑ hoc ãnimodar: ſꝫ opinionẽ eiꝰ hẽbis opari ꝑ dños triplicitatũ. ꝛ ille q seqt̃ ẽ dñs domꝰ: ꝛ dñm domꝰ seqtur dñs exaltatõis: ꝛ dñm exaltatõis seqt̃ dñs termini. Et hec quatuor eẽntialia q̃ scire poteris a ꝑma pte huiꝰ libri. Et qnta occñtalis ẽ ꝙ acidat vt planeta sit apparẽs sub radijs solis: vl̃ ꝙ hẽat ꝑticipationẽ cum sole in figura aspiciẽdo se cũ eodẽ 3º: vel sextili: vel 4º: vel oppito: aut alio quocũq̃ modo de his q̃s ĩ pª pte narrauit.

Eritq̃ loci illius dispõ: planete q habuit ĩ eo plus vna istarũ fortitudinũ vel omnes.

Et est dispositor eiusdẽ loci planeta q habuerit ĩ loco plus vna duaruꝫ dignitatũ vel omnes.

Ptho. semꝑ petit rẽ maiorẽ vĩ habẽtem ĩ cõpõne: ꝛ iam ostendimꝰ hoc ꝑ verba ipsius pl̃ies ita ꝙ cõuenit ꝙ quãdo sciueris gradũ cõiũctõis vl̃ oppositõis ꝑcedẽtis natiuitatẽ ꝙ aspicias horã natiuitatis qs pl̃ta habet maius posse ĩ illo gradu. Et scies hoc ꝑ .5. dicta: ꝛ quẽ planetã inueneris hñtẽ maiorẽ fortitudinem ĩ illo loco ꝛ maiorẽ ꝯcordãtiã illũ aspicias.

At si vni plãete hec oĩa vel plura ĩuenerimus eius gradũ ex signo in quo fuerat ipse natiuitatis hora veraciter ĩuẽtũ obseruabimus: dicemusq̃ ꝙ gradus signi ꝑ ascẽsiões fere accepti: qui ei ĩ nũerõ equat̃ sit gradus ascẽdẽtis. Si aũt duos vel pl̃es plãetas ĩuicẽ associari ĩuenerimus: aspiciemus nũerũ quẽ vnusq̃sq̃ ꝑambulauerit hora natiuitatis ꝛ qcũq̃ nũerus fuerit ꝓpior ascẽdẽtis gradui q nobis ꝑ ascẽsiones appuerit ipe erit ascẽdẽs hore natiuitatis. Qđ si numerum graduũ duoꝝ vel pluriũ planetarũ prope nũerũ ascẽdẽtis gradus q nobis ꝑ ascẽdẽs exiuit ĩuenerimus illũ q plures auctoritates habuerit ĩ agulis ꝛ cuius fuerit haiꝫ in hoc imitabimur. At si lõgitudo gradus almudebir a gradu ascẽdentis absq̃ subtili obseruatiõe repto: maior fuerit longitudine sui ipsius a gradu medij celi ipsa eadẽ via exqsito illũ eundẽ numeꝝ graduꝫ medij celi ꝯstituemus ꝑ quẽ alios ãgulos coequabimus.

Et si vi planete ĩueniemus oĩa ꝑdicta vel earũ plura aspiciemus bñ ĩ quo gradu illius signi ẽ ĩ quo morat̃ hora natiuitatis ꝛ eũ certificabimꝰ multuꝫ erit qm̃ ĩ tot gradibꝰ ꝑ nũeꝝ signi qđ ante accipiemus ꝑ extimatiõem eleuationuꝫ ille erit gradus ascendẽs. Et si ĩuenerimꝰ qđ duo plãete ꝑticipationẽ hẽant ĩ dispõne vel plures aspiciemus ad numeꝝ quẽ vult q̃libet eoꝝ hora natiuitatis. Et cui nũeꝝ ĩuenerimꝰ ꝓximiorẽ gradui ascẽdẽtis q nob exiuit ꝑ eleuatões tũc gradꝰ erũt eleuati hora natiuitatis. Et si ĩuenerimꝰ nũeꝝ duoꝝ pl̃taꝝ vel pluriuꝫ existẽtiũ circa gradũ ascẽdẽtẽ q nobis exiuit ꝑ eleuationes equo mõ seq̃mur pl̃tã habẽtẽ plures dignitates ĩ angulis vel q sit ĩ suo haiꝫ. Et si gradus planetarũ disponẽtiũ fuerint magis elongati ab ascendẽte qđ accepimus per extimationeꝫ quã a gradu medij celi: aptabimus super eũ omnes alios angulos.

¶ Oia v̄ba ista vnā radicē hn̄t τ ē q plta sit almuter.s.qui dz maiꝰ posse et plures dignitates ī cōstellatiōe ita ꝙ qn̄ scire voluerimus qs planeta dn̄at̄ hora natiuitatis in gradu cōiunctionis vel oppōnis p̄cedentis :τ mentē appōsuerimus in dictis qnq3 rebus:qbus planeta erit dispositor:si īuenerimus vnū planetā dn̄antē i illo gradu: ponemꝰ nūeruz graduū ascēdentis ant graduū medy celi tot:quot fuerint gradus quos īuuit i signo suo i quo morat̄ equali mō idē planeta. Et si nūerus ip̄e fuerit vicinioꝛ gradui ascendētis dati nobis ꝑ extimationē:erūt gradus ascēdētis tot gradus:quot gradus planete equali mō: Et si gradus quos ꝑagrauit planeta viciniores fuerit gradibus medy celi.i.cōiunctōis vel p̄uentionis tot:quot gradus planete eq̄li mō: tamē si in gradu q fuit ante dominabūtur due planete vel plures τ eq̄les fuerit in virtute:cōsiderabimus planetam cuius gradus fuerit viciniores gradibꝰ ascēdentis vel medy celi τ opabimus ꝑ eū. Et si gradus vniꝰ equales fuerit gradibus alterius:vel circa accipiemus illū planetā eoꝝ q hūerit plures dignitates in angulis natiuitatis:τ p̄ponemꝰ illū qui fuerit fortioꝛis hayç:τ magis ꝯcoꝛs cū sole. Et itelligamus ex verbis istis ꝙ semꝑ debemus accipere τ indicare per planetam qui fuerit maioꝛis foꝛtitudinis τ maioris cōcoꝛdātie cum re quam petimus.

¶ In partitione locutiōis natiuitatū. Ca. III

Dixit Haly.

Postquam nobis demōstrauit i hoc capi.p̄cedenti:qūo sciemus p̄ncipiū nāle hora exitus creature:incipit in hoc capi.nobis ostēdere oia que scire possumus per hoc p̄ncipium vt ītellectus noster sit i q̄lz eoꝝ patꝰ.τ dedit nobis ī his tres regulas q̄s iantea dixit.

POst p̄missā istaꝝ reꝝ positionē sb iūgemus ꝙ cū generales natiuitatū obseruatiōes oꝛdinata τ cōpetēti partitiōe qs partiri voluerit: iueniet qd̄ eoꝛū ad que naturali calle ꝑuenitur: q̄dā sunt accidētia q̄ ante partū cōtingūt vt loqui de parētibus: Quedā autē sunt accidētia q̄ an̄ partū τ post partū accidūt vt sermocinari de fratribus.

¶ Et postq̄z hoc ꝓposuimꝰ dicimus nō qd̄ q volūt diuidere seu distiguere iudiciū natiuitatū oꝛdinata diuisiōe τ ꝑ regulas īueniet ꝙ aliqua ex his q̄ hō attigere pōt s̄m viā naturalē sūt accn̄a que accidūt ante natiuitatē sicut hoiem iudicare de parētibus. τ aliqua sūt accn̄a q̄ accidūt an̄ natiuitatē τ post sicut hoiez de fratribus iudicare.

¶ Id qd̄ dicit postq̄z ꝓposuimꝰ hoc.vult dicere ꝙ iā demōstratū est in dictis p̄cedētibus ꝙ principiū qd̄ erit hoꝛa exitus creature:idez ē p̄ncipiū generatiōis nāle hois.τ hoc dignius ē dandi significationē. Demōstrauit silr̄ quomodo scire ꝑ certo possumus p̄ncipiū istud :τ qd cōuenit volenti aspicere ī significatione naturali huius p̄ncipy:vt primitus iudicet de parētibꝰ:postmodū de fratribus:τ dedit rationē quare.τ dixit ꝙ p̄res sūt ante natiuitatē:τ fratres eē possunt ante τ post. Et pōt aliqs petere τ dicere postq̄z sperma exit a patribus qn̄ vis accidat qlibet eoꝝ hz natiuitatē significantē suū statū metip̄m:qūo pōt dare natiuitas filioꝝ significationē partū. Et hoc idē dicere pōt de fratribꝰ. Cui rn̄demꝰ dicētes:ꝙ semꝑ cū iūgit̄ pater matri:nō inde generat̄ creatura.tn̄ qn̄ accidit vt iungant̄ hoꝛa qua cōcordat illa cōstellatio cū natiuitate parentū. Et cōuenit vt h eadē concoꝛdātia sit inter natiuitatē parentū τ fily.τ ꝑꝑ h significat natiuitas fily de parētibus totū istd̄. Et manifestū est ꝙ natiuitas cuiuslibet filioꝝ cōcoꝛdantiā habz cuz natiuitate parentū.τ res q̄ hn̄t cū vna eadē re concoꝛdantiam:sūt concoꝛdes.s.vna cum altera.τ ꝓpterea conuenit ꝙ natiuitas cuiuslibz fratrū:significet statū alioꝛum fratrū.τ hec cōcoꝛdātia quādoq3 significat foꝛtunā qn̄q3 īfoꝛtunā:qn̄q3 bonū:quādoq3 malū.τ hoc totū inuenies in antea demōstratū τ distinctum in suo loco.

¶ At illa q̄ ip̄a eadē hoꝛa ꝑtus eueniunt nō sūt vnū τ idē plane τ aptū velut hec q̄ p̄diximus. Accidētiū vero postremum qd̄ sciri ꝑt illd̄ eē dicit̄ qd̄ post ꝑtum accidet. Hāc āt sp̄em multoꝛuz modorum multarumq̄z ꝑtiuz fore nō dubitatur.

¶ Id tamē qd̄ erit ī natiuitate nō ē res vna sola simplr̄ sicut ea q̄ narrauimus τ posterius ad qd̄ attigere possumus ex accidētibus ē id qd̄ ex eis accidet post natiuitatē τ hec pars ē multarū manerierum τ modoꝛum.

¶ Ip̄e diuisit iudiciū status eius qui nascitur in duas ꝑtes. vna ē id qd̄ accidit hoꝛa ipsiꝰ natiuitatis τ alia qd̄ accidit post tēpus natiuitatis et nulla harū mānerierū simplex ē sicut iudiciū ꝑentū :τ fratruz quoniā qd̄libet hoꝛū iudiciorū ē simplex et ꝑꝑea dixit ꝙ iuditiū cuiuslibet hoꝛū duoꝝ modoꝛū ē mltaꝝ mānerieꝝ τ ip̄e vult hec i antea demr̄are.

¶ Ex his igitur q̄ i ipsa eadē hoꝛa ꝑtus eueniūt illa q̄ scire volumus sūt loqui d̄ maribus femis:τ vtruz gēinos an pl̄es ꝑturiēs ꝑiet: loqui ēt d̄ foꝛmis mōstruosis nec n̄ ex his q nunq̄z crescēt.

¶ Et id qd̄ scire volumus ex eo qd̄ accidit hoꝛa natiuitati sinet: ē iudicare de masculis vl̄ feminis aut si duo nascūt̄ iuicē aut si ille q nascit̄ ē ip̄fecte facture aut si nō recipiet victuz vel cibuz.

¶ Hic ē vnꝰ modꝰ duoꝝ ī ꝯpoitoꝝ q̄s dixit τ diuidit eū.4. modis. p̄mꝰ ē d̄ masclo vel femia iudicare. 2ꝰ si nascit̄ plus vno. 3ꝰ si ē ip̄fecte facture. 4ꝰ de hisqui cibum non recipiunt iudicare.

¶ Ex his āt q post ꝑtuz ea q̄ scire q̄rimꝰ sūt s̄mociari d̄ vita eo ꝙ eoꝝ q crescunt narratiōibus n̄ adheret. post hec āt loqui d̄ foꝛma coꝛꝑis τ ex ifirmitatibus atq3 ip̄edimētis coꝛpoꝛi contingētibus. deiceps d̄ q̄litatibus aīe τ illius accn̄tibus sermociari. Deide loq̄ d̄ foꝛtunio τ ifoꝛtunio nati τ d̄ regno ac exaltatiōe illiusq̄z sublimitate. postea ipiꝰ ēt eē i hoc ꝙ ex opibus efficiet enarrare: Deiceps de eius cōiugio sermociari ac de moꝛa cum vxoꝛe faciēda: τ ex hoc ꝙ de īfātibꝰ ei cōtiget nec nō ex eiꝰ cōmixtiōe ac familiaritate cū hoibꝰ τ ex amicis ipsius. Deide ꝑegrinatiōes on̄dere: postremo q̄dē moduz sue moꝛtis indicare ꝙ i foꝛtitudīe locutiōi que fit de vita assimilat̄. Illiꝰ tn̄ oꝛdo post hec p̄dicta ponēdꝰ ē.

¶ Id aūt ꝙ scire volumus ex eo qd̄ accidit post natiuitatē ē iudicare de vita q2 hec n̄ ē res q̄ cuz iudicio teneat̄ eoꝛū q cibū nō recipiūt: Et post

de forma corporis iudicare: ⁊ de infirmitatibꝰ ⁊ pestilentijs corpi accñtibꝰ: ⁊ post hoc de statu aīe ⁊ accidētibus spūalibus iudicare: pꝰ hoc ꝺ forma nati ⁊ eius substātia ⁊ honore ac exaltatiōe: post hoc de statu eius.s. de quo magisterio se itromitter: postmodū de suo cōiugio ⁊ q̄liter se hēbit cū vxore aut vxor cū viro suo ⁊ cuiusmodi filios hēbit ⁊ cuiusmodi societatē vel ꝑticipatōem cū hoībꝰ ⁊ cuiusmodi amicos habebit: ⁊ postmodū iudicare si erit i terris extrāeis ꝑegrinus ⁊ q̄ morte morieť vltio iudicare qꝺ ꝯuenit ꝑ potētiam iudicij vite: ⁊ cōuenit ꝙ eius ordo sit post hos omnes.

¶ Hic est nūerus eoꝝ q̄ sūt i 2ª ꝑte q̄ ē ꝯposita. ⁊ diuidit eā in .12. modos. primꝰ ē iudicare vitā: ⁊ dicit ꝙ h̄ modus iudicij nō tenet se cū iudicio eoꝝ ꝗ cibū nō recipiūt: qꝛ ipi nō hn̄t vitā hn̄tē q̄ntitatē i ꝯparatōe cursus solis ꝗ ē dn̄s oīuꝫ ꝑlāꝫ. ⁊ id qꝺ adiuuat vt hēat q̄ntitatē: ꝯuenit ꝙ sit ſm cursū sol: vt saltē cōpleat cursū suū vna vice: ⁊ h̄ ē ānus vnꝰ. 2ꝰ modus ē formā corꝑis iudicare. 3ꝰ iudicare īfirmitates ⁊ pestilētias corꝑis. 4ꝰ statꝰ aīe iudicare. 5ꝰ īfirmitates ⁊ pestilētias aīe cōtīgētes. 6ꝰ fortunā nati i suba. 7ꝰ exaltationē vel deꝑssionē eiꝰ. 8ꝰ de quo magisterio se ītromittet. 9ꝰ ꝯiugiū nati: ⁊ quot copulabiť: ⁊ q̄ manerie: ⁊ q̄ntū durabit cū illis qbꝰ copulabiť. 10ꝰ de filijs quos natus hēbit. 11ꝰ cꝰ vitam hēbit: ⁊ quam sotietatē cuꝫ hoībꝰ: ⁊ cꝰ amicos. 12ꝰ aspicere cꝰ itinera faciet: ⁊ ad q̄s terras. 13ꝰ cꝰ manerie erit mors sua. Et qn̄ aggregabimꝰ hos .13. modos cū supradcis ꝗ sūt parentū ⁊ fratrū: erūt .15. ⁊ in 4ª ꝑte sūt q̄tuor modi: sicut ibi īuenies. Et cū dicit ꝙ cōuenit ꝑ potētiā iudicij vite. ⁊ cōuenit ꝙ eiꝰ ordo sit post hos oēs. vult dicere ꝙ iudiciū mortis ē res q̄ cōcordat cū iudicio vite: qm̄ res q̄ dat vitam: ē res q̄ dat nato vnū tp̄s i quo sint eiꝰ motus nāles: et eius v̄tutes ex corpore. ⁊ hoc tp̄s durat dōec venit res alia q̄ abscidit ipm̄. ⁊ hoc ē illꝺ qꝺ dat mortē. ⁊ ꝑpter hoc cōuenit vt iudiciū mortis sit cōcors cū illo vite: ⁊ lꝫ sit ibi ꝓportio īter eos per potentiam conuenit ꝙ ordineť post istud totum: qm̄ hic est finis peractum. Dixit ꝑtho.

¶ Nos āt hoꝝ vniuscuiusq3 mōꝫ gn̄alr̄ enarrabimꝰ ⁊ cū solis ē nr̄e narratiōis fortitudinibꝰ h̄ opātibꝰ ista dicemꝰ sic supiꝰ māifestauimꝰ. ea vero ꝗ a q̄ꝑlimis stulte supflueq3 ꝓlata sūt. i qbꝰ nō ē ſmo ꝓbabilis: ꝗ occasiōibꝰ ꝑ ꝑ̄ām nāꝫ existētibꝰ ꝯuēiat ⁊ postpōemꝰ ex his id ad qꝺ ꝑuenire possumꝰ. n̄ ꝑ sortes neq3 ꝑ nūeros ⁊ qbꝰ occasiōes ꝑ q̄s h̄ oꝑteat eēn̄ hēnť: sed ꝑ ꝑl̄taꝝ figuraꝝ earūq3 sīlitudinū cū suis locis obseruationes inuestigabimꝰ.

¶ Et dicemus q̄ꝺq3 hoꝝ ī antea gn̄alr̄ ⁊ noīabimus virtutes simplices: q̄s fecit vnūq̄ꝺq3 hoꝝ sicut ꝑ̄diximus: ⁊ ꝑ̄termittemꝰ vanitates quas multi hoīes narrauerūt: i qbꝰ nō ē aliqd ꝑfectū neq3 qꝺ audiēdū sit: neq3 qꝺ rōni ꝑtineat q̄ fit de ꝑria nā: ⁊ noīabimꝰ ea q̄ attigere possumꝰ ex ꝑ̄dictis: nō ꝑ sortes vl̄ nūeros nullā rōnē hn̄tes: ſꝫ aspiciēdo in figuris stellarū: ⁊ in concordantia quam habent cum locis suis.

¶ Pōas vna hora cor et mētē tuā mecū vt possis ītelligere dictū istud tā nobile: qꝛ si tu ītelliges ipsū exibis de magno labore et lōga pena ⁊ ꝺ vanitatibꝰ q̄s ꝯpilauerūt mlt̄i faciētes mltos libros ꝺ ill̄. Et ē magnū mirū q̄uo nō apposuerūt mētē i h̄ libro qm̄ factꝰ ē iā sūt mille āni ⁊ q̄uo nō glosauerūt eū nec demōstrauerūt rōnes q̄s vult dicere ⁊ nō sūt eū secuti solūmō: Nō. n. ītromisissēt se de vanitatibus nec de fabulis vetulaꝝ. Ego āt n̄ credo ꝙ ꝑ alio dimiſint nisi ꝑꝑ pigritiā vel maliciā. Si ꝑ pigritiā cā fuit qꝛ multū ē h̄ lib obscurꝰ ita ꝙ eū ītelligē nequerūt. ⁊ si ꝑ maliciā fuit qm̄ eū aliqui ītellexerūt ⁊ deuiauerūt hoīes ab ītellectu ipiꝰ conpilātes alias vāitates i qbꝰ hoīes laborarēt ne aspicerēt in h̄ libro. et si h̄ dicere vellemꝰ ꝙ aliqs eoꝝ ꝗ fuerūt añ me nō ītellexerūt q̄m̄ ego ꝺ h̄ libro crederē dicere v̄itatē: et si tu bn̄ mētē apposueris i glosa mea tenebis me v̄idicū ī hoc meo dicto nec volo ꝓlōgare āpliꝰ: ſꝫ v̄boꝝ ꝑtho. tibi ōndere rōnes: Qꝛ āt dixit narrabimꝰ vnāq̄q3 reꝝ istaꝝ gn̄alr̄: vult dicere ꝙ iste res quas narrabit sūt regule ⁊ radices solūmō qꝛ de regulis ⁊ radicibꝰ cōpōiť ars ista tota. ⁊ ꝑticularia iacēt i ea q̄ sūt i ipa arte: Et ꝙ dixit. ⁊ narrabimꝰ v̄tutes sīplices opātes res istas: vult dicere ꝙ cū istis regl̄is pōet exēpla q̄ accepta sūt ꝺ v̄tutibꝰ stellaꝝ. Qꝺ āt dixit ⁊ ꝑ̄termitemꝰ vāitates i qbꝰ n̄ ē rō q̄s multi dixerūt q̄ teneať cū ꝑ̄ª nā. vult dicere ꝙ n̄ hn̄t rōnē ꝑꝑ v̄tutes celestes q̄ opantur res īter nos exn̄tes. Et māifeste dicit ꝙ he v̄tutes vēiūt ꝑ aliā nām q̄ ē ꝑ̄ma cā. et oēs pħi multū bn̄ demōstrarūt rem istā ꝑ rectas ꝓbōnes qm̄ demōstrauerūt ꝙ deꝰ ꝑrio creauit celos: ⁊ stellas: ⁊ posuit i eis v̄tutes ꝓ gubernādo cūcta terrena: ⁊ hec ē res bn̄ affirmata i scia pħie ⁊ i h̄ multū locuti fuerūt pl̄o ⁊ Aris. ⁊ illi ꝺ secta eoꝝ: et ꝑthole. voluit nobis ōndere h̄ ꝑ dictū istud qꝺ ꝓbatū ē i pħia ꝙ oīa q̄ īter nos accidūt sūt ꝑꝑ volūtatē dei qm̄ ꝺs ē ipe ꝗ mouet celos ⁊ qcqd ē i eis: ⁊ ꝑpter hoc motū vēiūt oīa accñtia i h̄ mūdo de gnātiōe ⁊ corruptiōe: Et postq̄ ita ē magnū ius hꝫ ꝑthole. dedignādi: et vilipēdēdi vāitates quas alij cōpilarūt qꝛ nihil ē i eis ꝑtinēs ad v̄tutes q̄ deriuenť a ꝑte dei. Et dixit ꝙ erāt vāitates qm̄ ipe ⁊ oēs pħi reputāt ꝙ nō ē res i mūdo q̄ veniat nisi ꝑ dispōnē celestē: ⁊ si aliud credit homo est vāitas. Et siqs dixerit ꝙ hō ꝑ se ꝑt aliqd facere: verū ē: tn̄ illud posse qꝺ hꝫ cōsequiť volūtatē ad se ꝑtinētē q̄ ē sua ꝓpria. Et ꝙ dixit ꝑgremꝰ ea q̄ attigere possumꝰ ex eis non ꝑ sortes nec cōputatiōes q̄ n̄ hn̄t rōnē: vult dicere ꝙ dedignať sortes: q̄ dicūť ꝑtes ⁊ nūeros illoꝝ ꝗ n̄ hn̄t rōnē in hac arte sicut ꝑtes q̄ sūt accepte ab vno loco ꝗ v̄tutē n̄ hꝫ ad aliū lōm n̄ hn̄tē v̄tutē: ⁊ sic nūeri quos narrauit veliꝰ ⁊ sicut nūerꝰ miliariū ⁊ cētēoꝝ ānoꝝ ⁊ silīū ꝺ qbꝰ locuti fuerūt astrologi: Et id qꝺ dixit tn̄ ponēdo mētē i figuris stellaꝝ ⁊ i cōcordātia quā hn̄t cū locis suis. vult dicere ꝙ regule: ⁊ radices ſm q̄s demr̄abit i hac arte sūt ſm ꝑticipationē que ē īter figuras stellaꝝ et res i qbꝰ opanť: v̄bi. g. qn̄ ꝺmostrabit i iudicio parētū ꝑticipationē q̄ ē īter patrē et solē: Et māifestū ē ꝙ ꝑ ꝑtes et nūeros ꝗ hn̄t talē ꝑticipationē q̄lis ista cōuēit iudicare sicut ē ꝑs fortūe ⁊ nūerus alioꝝ plāetaꝝ et aliaꝝ reꝝ his similiū.

¶ Quapꝑ ne verbū hoc i vnoquoq3 ꝑ̄scriptorū capituloꝝ retractare sit opꝰ i oībus gn̄aliter nos hic proferre conuenit.

¶ Et ne multotiēs loq hēamꝰ i his q̄ ꝑ̄diximꝰ cōuēit vt dicamꝰ dcm̄ vnū i oībꝰ gn̄ale.

¶ Postq̄ nobis ꝺmōstrauit ꝙ id qꝺ locutꝰ est i hac rōne erūt regule ⁊ radices de qbꝰ cōpōiť dictū i quolꝫ .17. mōꝝ ꝑ̄dictorū: dicit i hoc loco. ꝙ ne hēret redire ad h̄ dcm̄ multotiēs cōuēit vt det i hoc loco regulas gnāles et he regule sūt tres sicut ītelliges ante.

¶ Ex capitulis igiť obseruatiōis nati uitatū locū circuli sigꝝ ꝗ spēi illiꝰ q̄siti capituli assileť ꝯsiderēmꝰ. velut ē loci medij celi cū opibus ⁊ loci sol̄ cū re ꝑ̄iis silitudo: postea plāetas qbus ex ꝑ̄dictis .5. spēbꝰ illiꝰ loci dispōnē hīe ꝯuēit obſuemꝰ.

¶ Cōuēit vt ꝑ̄miꝰ aspiciamꝰ i loco circl̄i signoꝝ ꝗ cōuēit illi rei quā petimꝰ ꝺ his q̄ volumꝰ iudicare: verbigr̄a. Sicut cōcordat locꝰ medij celi cū magisterijs ⁊ opibꝰ de qbꝰ se ītromittet natꝰ vl̄

ſicut cōcordat locꝰ ſolis cū rebꝰ ꝑtinētibꝰ ad pa
tres. Et poſtea īſpiciemꝰ q̄ pl'te ius hn̄t diſponē
di locū illū ꝑ qnq3 modos quos ꝑdiximus.

¶ Hec ē ꝑma regula qn̄ voluerimꝰ aſpicere ī vnoq̄q3 decē
ſeptem modoru3 ꝑ ſciēdo qd erit d̄ eo petemꝰ ꝑmitꝰ ꝑtici
pationē ſiue ꝓportiōe3 q̄ erit īter rē illā ⁊ res celeſtes ⁊ h̄ ꝑ
porꝰ ē cōcordātia: et ea q̄ ē de locis pl'taꝝ ē ſicut locus ſol' q̄
ꝑtinet ad patrē ⁊ cōcordātia q̄ ē ꝑ locū ſignorū ē ſicut deci
ma domꝰ q̄ ꝑtinet ad magiſteriū. et quando hec ſciuerimꝰ
īqremꝰ qs pl'ta ius habeat diſponēdi illū locū ⁊ ſciemꝰ qs
erit diſpoſitor ꝑ ꝑdictas res qnq3 q̄ ſūt triplicitas domus
exaltatio terminus ⁊ appitio ſub radijs: vel hēat aſpectum
cum ſole in figura ſicut iam oſtendimus.

¶ Et ſi vnꝰ pl'ta oībꝰ his modis ipi loco dn̄abit̄
illius rei q̄ſite diſpōnē attribuemꝰ ipi. Si autē
duo vel tres ei dn̄ent̄ illi qui pluriū nūeroꝝ for
titudinē habuerit diſpōnē dabimus.

¶ Et ſi domꝰ triplicitatis loci fuerit vnꝰ pl'ta ꝑ
oēs ꝑtes dabimꝰ eū diſpoſitorē rei illiꝰ et ſi eiuſ
dē loci fuerit dn̄i due pl'te vel tres pōemꝰ illū ꝑ
diſpoſitore q̄ pl'es ꝑ nūerū habuerit dignitates.

¶ Uult dicere q̄d ſi dn̄s illiꝰ loci fuerit vnꝰ pl'ta ꝑ ꝑdictos
qnq3 modos ipa ſolꝰ erit diſpoſitor illius rei ⁊ ſi fuerit. z.
vel pl'es accipiemus illū q̄ fuerit maioris virtutis ⁊ pluri
mū dignitatē ⁊ dabimꝰ ei auxiliatorē plāetā q̄ eū ſeq̄t ī v'tu
te ac nūero dignitatū ⁊ ī oībꝰ alijs mō ſil'i faciemus.

¶ Deide futuri qualitatē ꝯſideremꝰ cuius īue
ſtigatio erit ex naturis illaꝝ ſtellaꝝ q̄bus diſpo
ſitio ꝯuēit ⁊ ex naturis ſignorū ī q̄bus planete
fuerit necnō ex locis ſil'ibus.

¶ Poſtmodū aſpiciemꝰ accidēs quale erit ⁊ h̄
petemus ꝑ nās pl'taꝝ q̄ ius hēnt ī diſponēdo ⁊
a nā ſignorum ī q̄bus fuerit ijdē planete ⁊ a lo
cis concordantibus cum eiſdem.

¶ Uult dicere ꝙ id q̄d accidet ī quocūq3 d̄cē ſeptē modoꝝ
⁊ gnāl'r oē accn̄s ꝑt ſciri ꝑ. 3. res ꝑma ē et cōuēit ꝑponi nām
nāe plāete diſponētis. ſcd̄a nā loci ē ī quo ē idē plāeta diſpo
ſitor. 3ª ē nā locoꝝ hn̄tiū cōcordātiā cū re illa. ſicut locus
ſolis cōcordat cū patre ⁊ locꝰ medij celi cū magiſterijs: et
cōmiſces vnū cū alijs ⁊ ex̄hes d̄ ipa ꝯpōne id q̄d erit de illo
accn̄te verbi. g. ſi h̄ tria fuerit cōcordātia ī vna nā nō ē am
pliꝰ aſpiciendū. ⁊ ſi diuerſa fuerit dicemꝰ ꝙ nā illiꝰ accn̄tis
erit tertia de illis tribus. Et pōamus ꝙ ſol ſit in vndeci
ma ī domo ſaturni. ⁊ ſaturnus ī. 10. circūdatꝰ a ioue. ⁊ vene
re ī domo iouis ⁊ qn̄ hec viderimꝰ dicemꝰ ꝙ pater erit bo
ne vite ī lege ſua poſt hāc natiuitatē et faciet ꝑ aīa ſua bn̄
vel religionē ītrabit. et erit idigēs ꝑꝑ debilitatē iouis que
ſibi aduēit ꝑ ſaturnū ⁊ ꝑꝑ venerē q̄ ē cadēs ab angulis: et
ſaturnū qui non aſpicit ſe cum ſole.

¶ Poſt hoc iueſtigationem quātitatis futuri ex
eorū viribꝰ accipiemꝰ: ꝯſiderādo vtrū ī ſuis q̄li
tatibꝰ fortes extiterit ī mūdo ⁊ ī natitatibus: an
ſi cōtrariū fuerit. In mūdo q̄dē fortiores dicun
tur exiſtere: cū ī locis ſibi ꝓprijs vel ſil'ibus fue
rint: ⁊ cū oriētales etiā extiterit ⁊ aucti nūero.
In natiuitatibꝰ vero fortiores erūt: cū ī angulis
vel ī locis ad angulū aſcēdētibꝰ fuerit. maxime
aūt ī duobꝰ primis q̄ ſūt aſcēdens ⁊ celi mediū.
debiliores āt erūt ī mūdo cū ī locis extraneis vl'
ſibi diſſimilibꝰ extiterint: aut cū occidētales vel
in itinere diminuti fuerit: at ī natitatibꝰ tūc erūt
debiliores: cum ab angulis receſſerint.

¶ Poſtmodū ꝑq̄remꝰ q̄ꝫtitatē accn̄tis ꝑ eiꝰ for
titudinē: ⁊ aſpiciemꝰ ſi ſi't ī ſtatu poſſe ac fortitu
dīe ī mūdo. ⁊ ſi ſūt ī tali ſtatu ī natitate ⁊ ſi ē cō
trariū. maiꝰ. n. poſſe q̄d hēant ī mūdo ē: qn̄ ſūt ī
loco ꝑtinēte eis ⁊ ꝯcordāte cū eis. ⁊ qn̄ ſūt oriē
tales: ⁊ qn̄ aucti nūero. Et maior fortitudo quā
ipſi hēant ī natitate: ē qn̄ ſi't ī angnlis vl' ī ſuccedē
tibꝰ: maxīe ī duobꝰ primis q̄ ſi't aſcēdēs ⁊ mediū
celi. ⁊ maior d̄bilitas quā hēant ī mūdo ē qn̄ ſi't
ī locis ꝑegris: vl' cū q̄bꝰ n̄ hēant cōcordātiā: aut
qn̄ fnerit occn̄tales vel diminuti curſus: ⁊ ma
ior debilitas quā habeant in natiuitate: eſt quā
do ab angulis ſunt cadentes.

¶ Hec ē 2ª regl'a. iā. n. nob demōſtrauit ꝙ ſcire poſſumꝰ ſta
tū accn̄tis ꝑ. 3. ꝑ a pl'ta diſpoſitore ⁊ a ſig̊ ī q̊ ē: ⁊ a loco hn̄te
ꝯcordātiā cū accn̄te. ⁊ nūc demr̄at nob in h̄ dcō: ꝙ q̄ꝫtitas
accn̄tis ſciri ꝑt ꝑ q̄ꝫtitatē fortitudis hoꝝ triū. ⁊ reuertit̄ ad
id q̄d nobis d̄mr̄auerat ī ꝑª ꝑte: vt nob patefaciat quicq̄d
demr̄auit ī illo loco. ⁊ dicit ꝙ pl'te hn̄t res eēntiales ꝑꝑ q̄s
hn̄t maiꝰ poſſe. ⁊ res accn̄tales ꝑꝑ quas ſūt debiles. res āt
eēntiales ꝑꝑ q̄s hn̄t maiꝰ poſſe: ſūt qn̄ fuerit ī domibꝰ vl' tri
plicitatibꝰ aut exaltatōibꝰ vl' termis ſuis. aut ꝙ pl'te maſ
culini ſint ī ſignis maſculis: ⁊ hꝯ ſil'ia. ſimiliter ſi oriētales
ſint a ſole aut velocis curſus erūt maioris poſſe. Contraria
v̊o his eēntialibꝰ faciūt eos d̄biles: ſic̄ qn̄ ī locis fuerint pe
regris vl' ī q̄bꝰ cōcordātiā nō hn̄t: ⁊ h̄ ē qn̄ pl'ta maſculinꝰ ē
ī ſigno feminio vel ꝙ ſint occn̄tales aut dimiuti curſus ⁊
nec̄e ē q̄ꝫto dixit ī hoc libro ſm q̄d narrauit ī ꝑª ꝑte. res v̊o
accn̄tales ꝑꝑ q̄s pl'te maiꝰ poſſe hn̄t ſūt qn̄ fuerit ī āgul' vl'
ī ſuccedētibꝰ maxīe ſi fuerit ī aſcēdēte. ī meꝰ celi: et accn̄ª ꝓ
ꝑterq̄ ſūt debiles ſūt qn̄ fuerit ī locis cadētibꝰ ⁊ hec ſunt
3ª 6ª 9ª ⁊ duodecia. et harū peiores ſūt 6ª et duodecia q̄a n̄
aſpiciūt aſcēdsē. Et expedit vt retineas ī tua mēoria q̄cq̄d
docuit ī prima ꝑte cā huius loci.

¶ Spatiū quoq3 tp̄is futuri cōſiderabimꝰ īueſti
gādo: vtrum reſpcū ſol' ⁊ aſcendētis matutina
les an veſptini fuerit: Due nāq3 prime q̄rte vtri
uſq3 eoꝝ: ⁊ due ꝑ diametrū eiꝰ oppoſite ſūt ma
tuninales: reliq̄ v̊o ſi't veſptinales. Cōſiderabi
mus ēt ſi fuerit ī angulis: vl' ad āgulos aſcēdēti
bus. Si matutiales igit̄ vl' in āgul' fuerit: acutio
ris erūt operis. ſi vero veſpertini vel aſcēdētes
ad angulos extiterint: tardioris opis eē dicent̄.

¶ Et vſq3 ad tp̄s oriētāles aſpiciemꝰ: ꝯſiderādo
ſi illi pl'te ſi't matutiales aut veſptini ī ꝯpatōe eo
rū ad ſolē ⁊ ad aſcēdēs: q2 duo q̄rti an̄cedentes
quēl3 eoꝝ: ⁊ alij duo eis oppoſiti ī dyametro ſi't
matutinales: ⁊ alij duo q̄ ſequūt̄ ſi't veſptiales:
⁊ aſpiciemꝰ ſi ſūt ī āgul' vl' ī aſcēdētibꝰ ad angu
los. ⁊ ſi fuerit matutiales vl' ī angul'. erunt ope
ris fortioris: ⁊ ſi veſpertinales vel in aſcenden
tibus ad angulos erunt opis tardioris.

¶ Hec ē 3ª regl'a. ⁊ oñdit nobis ꝙ q̄rtus q̄ an̄cedit aſcēdēs
eſt. 10. domꝰ. 11. ⁊. 12. ⁊ eiꝰ oppoſitū eſt 4ª 5ª ⁊ 6ª. ⁊ iſti duo q̄

drati dicti sunt matutinales in comparatiõe eoꝝ ad ascen
dens. ⁊ alij duo q̃drati quoꝝ vnus est 7ª domꝰ 8ª ⁊ 9ª. ⁊ al
ter q̃ ē ascẽdẽs 2ª ⁊ 3ª sũt vespertinales. ⁊ q̃rtus q̃ añcedit so
lē est. 10. domꝰ. 11. ⁊. 12. a loco suo. Et aliꝰ q̃rtus est 4ª 5ª ⁊ 6ª
a loco solis. ⁊ isti duo sũt matutinales. ⁊ alij duo q̃drati ve
spertinales. i cõparatiõe solis sũt alij duo q̃drati. Et mani
festũ est q̃ q̃ñ planete fuerint oriẽtales a sole sũt maioris
operis. silr̃ q̃ñ trãseunt oppõnẽ solis: q̃m quolibꝫ die plus
fortificant̃ ⁊ appropinquãt directiõi. Et hec oĩa iam demõ
strauimꝰ iu glosa p̃me partis. ⁊ id q̃d dixit sũt maioris ope
ris. vult dicere q̃ opus suũ veniet i tp̃e natiuitati ꝓpiquo.
Et q̃ dixit operis tardioris. vult dicere q̃ ꝓlõgabitur opꝰ
suũ ad horam natiuitatis. ⁊ põt sciri ꝓlongatio ista a q̃ttita
te fortitudinis ipsarum trium rerũ q̃ sunt planeta disposi
tor: ⁊ eius locus: ⁊ locus qui concordat cum re.

¶ In parẽtibus. Capi. IIII.

Dixit haly.

Jam oñdimꝰ rõnem ꝓpter quã cõuenit q̃ natus hẽat
significationẽ in parẽtibꝰ. ⁊ dicimꝰ q̃ ē ꝓpter con
cordãtiã q̃ est inter natiuitates filiorũ cũ illis parẽtũ. Silr̃
diximus rõnẽ ꝑꝑ quã posuit ptho. p̃mitꝰ indiciũ parentũ.

PRima nãq3 via quam in vniuscu
iusq3 istarum specierum inuestiga
tione semper imitari debemus: est
huiusmodi.

¶ Primum ꝓpositũ q̃d nos seq
oz sp̃ i sciẽdo quẽlꝫ modoꝝ p̃dictoꝝ ē i hoc mõ.

¶ Uult dicere q̃ artificialis via i quolꝫ. 17. modorum com
prehendẽs oẽs sũt tres regule gñales quas nobis dedit. et
vna eaꝝ ē accipiẽdo significationẽ cuiuslibꝫ rei a loco fir
mamẽti ⁊ a dispositore illiꝰ loci: ⁊ a signo i quo ē dispositõ.
⁊ alia est i sciẽdo quo tp̃e veniet accidens illud: ⁊ hoc sciri
potest per acuitatem harum stellarum.

¶ Nos itaq3 nũc a p̃io caplo q̃d ē capitulũ i lo
cutiõe parẽtũ exordiũ facimꝰ: velut ordini quẽ
mox enũciauimus cõuenire videt̃. Solẽ igit̃ ⁊
saturnũ patribꝰ: lunã aũt ⁊ venerẽ matribus nã
liter assimilari dicemus.

¶ Et nos primitus icipimus a p̃io capitulo q̃d
ē capitulũ iudicij ꝑentũ sicut cõuenit ordinatiõi
p̃dicte. Et dicimus sic q̃ sol ⁊ saturnus hñt cõ
cordãtiã nãliter cũ patribus. luna vero ⁊ venus
cum matribus.

¶ Qm̃ sol ē maior causa ⁊ fortior: ⁊ gñatio creature ⁊ motꝰ
mẽstrui venit ꝑꝑ sp̃ma viri: ꝯuenit ꝑ nãꝫ vt sol sit ꝯcors cũ
p̄re. Silr̃ q̃ saturnꝰ hꝫ participationẽ cũ sole i fortitudine
⁊ haiz. q̃ ē masculinus ⁊ diurnus sicut ip̃e conuenit. silr̃ vt
sit dispositor patrũ i tẽporibꝰ q̃bꝰ sol nõ põt hr̃e dispõnem
ipsã. Nã q̃ñ sol fuerit debilis v̾tutis erit saturnꝰ dispositor
patrũ. silr̃ q̃ lũa seq̃tur solẽ i gñatõe: ꝯuenit vt cõcordet cũ
matribus. ⁊ q̃ venus habet ꝑticipationẽ cũ luna p̃ ceteris
alijs: cõuenit vt sit matrũ significatrix post lunã eodẽ mõ.

¶ Quapꝑ quẽadmodũ haꝝ stellarũ q̃litates ad
iuicẽ ⁊ cũ alijs iuẽiẽtur: ita fore ꝑentũ qualitates
nobis existimare cõuenit: eorũ eteni fortuniũ ⁊ i
fortuniũ: necnõ ⁊ regnũ ex stellarũ vicinitate cũ
luminaribꝰ nobis cõsiderare cõueniẽs ē: nã cũ
vtrũq3 a fortunis que fuerit ex eorũ haiz ⁊ i du
obus signis eorumdẽ vel i signis ea sequẽtibus
circũdabit: eẽ parẽtũ egregiũ fore significabũt.

Maxime aũt cũ planete circũdãtes solẽ matuti
nales: circũdãtes vero lunã vespertinales extiterit
tũc eni erit eorũ positio conueniens.

¶ Et s̃m q̃ iuẽtus fuerit status horũ p̃tarũ vel
i cõpatione eorũ cũ alia re eodẽ mõ ꝯuenit nobis
intẽdere q̃d ē status patrum ita q̃d expedit vt
mẽtẽ apponamus i fortuna ⁊ diuitijs eoꝝ qualr̃
planete circũdãt ãbo luminaria. Et q̃ñ q̃ñ p̃te
fortune circundant ambo luminaria ⁊ illos q̃
fuerint d̃ suo haiz ⁊ fuerint ipsi planete in suis
duobꝰ signis metipsis aut i signis seq̃ẽtibꝰ ea: si
gnificabit q̃ statꝰ patrum optimus erit ⁊ hono
rabilis maxime si planete ip̃i fuerint qui circun
dant solẽ matutinales: ⁊ ip̃i q̃ cõcordãt lunã ves
ꝑtiales ⁊ cũ hoc erit sitꝰ eoꝝ bonꝰ sic̃ p̃diximꝰ.

¶ Jam dedit nobis q̃ ꝓ certo illi q̃ cõcordãt cũ p̄ribꝰ sunt
sol ⁊ luna. q̃ sicut demõstrauimꝰ in p̃cedẽtibꝰ glosis: sol et
luna sũt oĩs generatiõis fortiores. Et diximꝰ pauloañ: q̃ si
aliq̃s eoꝝ nõ habuerit magnã v̾tutẽ i natiuitate: erit dispo
sitor i natitatee planeta q̃ cũ eo ꝑticipationẽ hũerit. si sol fu
erit debilis erit saturnꝰ loco eius dispositor patris. ⁊ si fue
rit luna: erit venꝰ loco eiꝰ dispositrix matris. Et circũdatio
quã dixit est: vt sit ante planetã alter planeta vl̃ radij eius.
⁊ post eũ alter planeta vl̃ radij eius: siue sint i vno signo si
ue i duobus: ponẽdo mentẽ in hac cõditõe: et ē vt misceat̃
virtꝰ obsessi cũ virtute circũdãtis. Et manifestũ ē q̃ q̃ñ for
tune circũdant aliquẽ p̃tam: v̾tus sua cõmiscet̃ cũ v̾tute
fortune cũ bono ⁊ honore. Et si obsessus fuerit ifortunatꝰ:
si tñ de suo haiz: augmentat̃ in v̾tute sua quã vult. ⁊ i tali
mõ ꝯferet. q̃ si fuerit dãnosa virtus eiꝰ ⁊ virtutes planeta
rũ circũdantiũ tẽperantes cõplexionẽ illã: cũ h̃ põt inde
bonũ euenire. vbi gratia: si dãnosa fuerit per siccitatẽ: ꝯfe
ret multũ si circũdantiũ virtutes fuerit hũide. et si dãno
sa fuerit ꝑ frigiditatem multũ ꝯfert si erunt calide. Et iam
demõstrauimꝰ hãc regulã i glosa p̃me partis: nihilominus
memorauimꝰ hic iteꝝ vt melius i mente conserues. ⁊ ma
nifestũ ē q̃ q̃ñ p̃te circũdãtes lunã fuerit vespertinales: est
res cõueniẽtior ip̃i lũe: q̃m v̾tus eiꝰ occñtalis ē: ⁊ oĩs res for
tificat̃ suo siñ. cũ ãt itellexeris glo. istã dc̃m itelliges ptho.

¶ Jtẽ si saturnꝰ ⁊ venꝰ oriẽtales fuerit in almu
gea sibi ꝓpria vel si fuerit in angulis manifestuꝫ
fortuniuꝫ parẽtum ex hoc significare debemus
s̃m quãtitatẽ vtriq3 ipsorum conuenientem.

¶ Silr̃ si saturnus ⁊ venꝰ fuerit oriẽtales ⁊ in as
pectu faciei q̃ ꝑtinet ad eos vel i angulis cõueĩt
vt itẽdamus ꝑ hoc q̃d fortuna patrum erit bene
appꝛibil̃: s̃m q̃ ꝯcordauerit cũ vno quoq3 eoꝝ.

¶ In hoc dcõ ē aliq̃tulũ grauitatis: q̃ cõuenit vt aspiciat̃
ad statũ veneris ⁊ saturni: q̃ñ ambo fuerit dispositores pa
rentũ: q̃m si dispositores fuerit oportebit vt silr̃ aspiciamꝰ
q̃ p̃te ipsos aspiciãt: ⁊ cuiusmodi fortitudinẽ hẽant i oĩbus
alijs rebꝰ q̃s añ mõstrauimꝰ. ⁊ si vltra h̃ acciderit: vt sic̃ ex
aspectu faciei ꝑtinẽte ad eos: ⁊ hũc aspectũ faciei iã demõ
strauimus i p̃ma ꝑte: aut q̃ sint i angulis: cõuenit vt ꝑ hoc
itendamꝰ q̃ fortuna parẽtũ erit bñ apparẽs: sic̃ itelligemꝰ
ꝑ duo lumiaria q̃ñ fuerit dispositores ⁊ ea circũdauerint
planete fortũe ⁊ bono: vl̃ q̃ sint d̃ suo haiz: q̃m ꝑ h̃ itellige
mꝰ q̃ statꝰ parẽtum erit honoratus. Et cum dicit s̃m q̃ cõ
cordauerit cũ vno quoq3 eoꝝ: itelligas h̃ q̃d dixit cũ vno
quoq3 eoꝝ: q̃ ꝓ parẽttibꝰ dic̃: ꝯuenit. n. nob̃ aspicere i p̄re
a p̃ta ip̃ꝫ gubernãte: ⁊ i m̄re a planeta ip̃am disponẽte.

¶ Si aũt horũ cõtrariũ fuerit: vt lumĩaria.s.sint
cursu vacua ⁊ a nullis stellis circũdata: ꝑentũ ð
clinationẽ ac vilitatẽ significabũt. Marie vero
si positio veneris ⁊ saturni fuerit icõueniẽs.

¶ Et si res i cõtrariũ se habuerit ita ꝙ luminaria
sint cursus vacui nec circũdẽt ea pl'te aliq̃ signifi
cat debilitatẽ ꝑentũ ⁊ vilitatẽ eoꝝ:marie si bon⁹
nõ fuerit locus veneris ⁊ saturni.

¶ Jam itelleximus ꝑ verba ptho.ꝙ significator p̃ris ẽ sol.
postmodũ eũ seqtur saturn⁹.⁊ luna ẽ significatrix matris:
⁊ seqtur eã ven⁹.Et itelligim⁹ ꝙ qñ vnus eoꝝ fuerit in bo
no statu sicut narrauit:⁊ dñabitur ipse solus in patre vl' ma
tre:ille cuius significator dñabit᷑ erit in bono statu. Et si il
li qui sequũtur eos i dispõne fuerit sil'r in bono statu: auge
buntur in bono ⁊ honore illi⁹ parẽtis cuius significatores
fuerint:qñ significatores erũt suꝑ vna re cõcordes. verbi
gratia:ponamus ꝙ sol significat patri ꝓsperitatẽ ⁊ hono
rem.⁊ si saturnus se cõcordauerit cũ h codẽ: iuuabit solez
dare ꝓsperitatẽ patri maximã ⁊ honorẽ ac nomen.Et sil'r
aspiciem⁹ i statu quẽ narrauit ptbole.in hoc loco: ⁊ distin
guem⁹ infelicitatẽ parentũ ⁊ eoruz vilitatem:sicut fecim⁹
in honore ac bono.

¶ Q. ð si plãete ex eorũ haiz nõ existẽtes ea circũ
dẽt: Queãdmodũ cõtingit cũ mars post solem:
saturn⁹ vero post lunã ascẽderit:nec ẽt loca for
tunarũ respectu lũinariũ cõueniẽtia fuerint:nec
ex eoꝝ haiz:miserã vitã parentũ ⁊ ipsoꝝ eẽ ðstru
ctionẽ nobis ex hoc significare non discõuenit.

¶ Et si aspexerint ea pl'te q nõ sũt de haiz eoꝝ si
cut accidit quãdo ascẽdit mars post solẽ: ⁊ satur
nus post lunã ⁊ loc⁹ fortũaꝝ nõ fuerit bon⁹ i cõ
ꝑatione lũinariũ: ⁊ nõ fuerint de eoꝝ haiz cõuẽit
vt ꝑ hoc itelligamus vilitatẽ vite amborũ ꝑen
tũ ⁊ penam quam habebũt.

¶ Id qð dicit si aspexerit ea:dic̃ ꝓpter duos significatores
siue sint duo luminaria:siue saturnus ⁊ ven⁹.Et iã demon
strauimus ꝙ planete q nõ sunt de haiz.dat nobis exemplũ
de hoc ⁊ dicit ꝙ qñ mars ascẽdit post solẽ ẽ ante eũ: ⁊ facit
in virtute solis virtutẽ vnã dãnosã ꝓpter magnã calidita
tem ⁊ siccitatem.⁊ quãdo saturn⁹ post lunã ascendit ẽ ante
eam:⁊ facit in virtute lune virtutẽ vnã dãnosã ꝓpter ma
gnũ frigus ⁊ humiditatẽ.Et postq̃ dedit nobis hanc diuisi
onẽ ⁊ exemplũ eius:dicit nobis vnã sũmã i eo qð dixit.Et
non fuerit locus fortunarum bonus in cõparatione lumi
nariũ:quãdo fuerint de suo haiz.vult dicere significatões
parentũ qñ fuerit corrupti ⁊ fortune non testificati eis fue
rint duobus lũinaribus general'r:significãt parentibus vi
litatẽ ⁊ miseriã habere laboriosam vitã.Et postq̃ hec per
fecit vult dare nobis aliã regulam per quam sciamus diui
tias ⁊ paupertates parentum.

¶ Si ãt ꝑs fortuniũ significãs: cuius mentiõez
faciemus:stellis solẽ vel lunã circũdãtib⁹ :apta
ꝯueniẽtia cõueniens fuerit i natiuitatib⁹ ꝑentuz
suba saluabitur atqz durabit. Quod si pars for
tunium significans non extiterit:velud diximꝰ:
Aut si hoꝝ cõtrariũ fuerit nec fortũe circũdede
rint luminaria:vl' si circũdãtes fuerit ifortũe ñ ꝓ
ficiet ꝑentũ possessio:sed nocebit.

¶ Et si pars significãs fortunã quã in antea noĩa
bimus fuerit i natiuitate cõueniẽs cũ pl'tis cir
cũdãtibus solẽ vel lunã cõcordãtia bona salua
bũtur ⁊ remanebũt ꝑentũ diuitie. Et si ꝑs fortu
nã significãs nõ fuerit sicut prediximus aut con
traria fuerit ⁊ aliquis pl'ta fortũata nõ circũdaue
rit luminaria vl' si ea circũdauerit pl'te ifortũe ñ
ꝓficiẽt ꝑentib⁹ eorũ diuitie:imo faciẽt eis dãnũ.

¶ Ptho.distinguit hãc rõnem:similiter ⁊ affirmat eam.Et
disio est qð dixit.si fuerit pars fortune conueniens i natiui
tate cũ planetis circũdantib⁹ solẽ ⁊ lunam cõcordantia bo
na saluabuntur ⁊ remanebũt parentũ diuitie .vult dicere
in hoc dicto ꝙ si pars fortune fuerit cõcors cũ planetis cir
cundantib⁹ significatorẽ parentũ:sit quis significat ꝙ non
destruentur nec perden᷑ parentũ diuitie post natiuitatem
istam.⁊ si concors non fuerit neq̃ de haiç significatoris pa
rentum:significat ꝙ diuitie parentũ perden᷑ ⁊ destruen᷑.
⁊ dedit exemplũ in sole ⁊ in luna ꝓ dãdo intelligi:ꝙ sil'e ac
cidit i saturno ⁊ venere si ipsi significatores fuerit. Et sum
ma est qð dixit.si aliqui planete nõ circũdauerint lumina
ria aut circũdent ea planete infortune. vult dicere ꝙ si ꝑs
fortune nõ fuerit cõcors in natiuitate cũ planetis circũdã
tibus significatores parentũ :perden᷑ ⁊ destruẽ᷑ diuitie
parentũ.Et si ꝙ pl' est accidit ꝙ infortune circũdent duo
luminaria:penabunt ⁊ fatigabunt parentes ꝓ suis diuitys
donec remote ⁊ ablate sint ab eis:⁊ ad magnã ðueniẽt pau
pertatẽ ⁊ infortuniũ.Et conuenit vt hoc idem itelligas de
parte fortune qñ volueris iudicare diuitias nati.Et q̃tum
dixit ptho. vsq̃ huc de parentibus ẽ in vno.3.signoꝝ predi
ctorũ.Et ipse nobis ante dixit ꝙ conuenit vt aspiciam⁹ si
militer ad planetas dominãtes in locis significatorum pa
rentum:⁊ in locis planetarum qui dominan᷑.Et postq̃ ita
est conuenit vt aspiciamus in statu parentũ ab vnaquaqz
haꝝ reꝝ triũ.⁊ ꝓꝓ hoc inuenimus in libris dorometi ⁊ alio
rum astrologorũ iudicantiũ statũ parentũ ꝑ dños triplici
tatũ ⁊ per alia multa de quibus locuti fuerint:⁊ hoc totum
inclusum est in verbis ptbole.si bene recolis et quãtum ti
bi diximus in memoria tenuisti:⁊ hec pars fortune quã di
xit in hoc loco:ẽ illa pars que ꝑ ascẽdẽs natitatis ꝯputata ẽ.

¶ Longitudinẽ ãt vite ꝑentũ eiusqz breuitatẽ ex
stellarum societatibus i figuris cõsiderabimus.

¶ Et expedit vt i lõgitudĩe ac breuitate vite ꝑen
tũ aspiciam⁹ ab aliis ꝑticipatõib⁹ figuraꝝ pl'taꝝ.

¶ Ptho.demõstrauit nobis quõ scire poterim⁹ q̃ta erit vi
ta parentũ:⁊ dedit nob penitus regulã gñalem:q̃ ẽ ꝙ scire
possumus h a quolz significatore parentũ.⁊ nobis patefe
cit ꝙ significatores parentũ sũt tres.vn⁹ est locus disposi
toris.ali⁹ est dñs ipsius loci.terti⁹ ẽ locus ipi⁹ dñi:q̃ꝝ oiuz
potẽtior ẽ loc⁹ dispositoris:⁊ postmodũ locus ipsius dñi.

¶ De p̃ris igit᷑ vita dicamus. Cũqz iuppiter ⁊ ve
nus i figura quolz mõ soli vel saturno associan᷑
aut cũ iuppiter idẽ veneri associat᷑:fueritqz sol ⁊
saturni apta societas vel si cõiũcti aut i trino vel
sextili aspectu fuerit ⁊ vterqz fortis lõgã patris
vitam ex hoc annũciabimus.

¶ Et si iuppiter vl' venus cũ sole ꝑticipationẽ ha
buerit vel saturno i quauis figura aut si iuppi
ter ꝑticipationẽ habuerit cũ venere: ⁊ ꝑticipatio
saturni cũ sole fuerit ꝯcors ita ꝙ sit i tertia e⁹ vel
i sextili aut sit ꝯiuncti ⁊ ambo potentes itellige
mus ꝑ hoc ꝙ vita parẽtum longa erit.

Jã docuit nos ꝙ significator parẽtũ nalr ẽ sol et post solẽ
saturnus: cõuenit igit̃ vt sciamus ꝑmitus qs eoꝝ sit signifi
cator patris et qñ sciuerimus: et iuenerimus qꝺ forme hẽ
ant ꝑticipationẽ cũ eo: et per quẽuis modũ ex eis quos ꝑdi
ximus i pria ꝑte itelligemus per hoc qꝺ ꝓlõgabit̃ vita patris
et si nõ iuenerimus ita: sed cũ iter venerẽ ⁊ iouem sit par
ticipatio sic ꝙ eoꝝ vtutes cõmisceãtur per hoc itelligemus
id idẽ qm̃ peruenit magna virtus fortũaꝝ ad terrã satur
no hñte participationẽ cũ sole cõcordãtie sicut ꝑdiximus
hoc aũt patri tribuit lõgã vitã. et siqs dixerit quõ erit cõ
cordãtia de cõiũctiõe saturni ⁊ solis dicemus ꝙ calor solis
cũ saturno i frigore tẽperat̃ ⁊ vna bõa cõplo fit inde. Qꝺ
aũt dixit si ambo fuerit potẽtes dcm̃ ẽ ꝓ sole et saturno si
ãbo fuerit i situ mũdi vel ꝯparatiõe anguloꝝ patri lõgã vi
tã signabũt et eo fõtius si fuerit ibi iouis et veneris ꝑticipaº.

Si vo fortes nõ fuerit: nõ erit hoc ita: ꝑter ꝙ
vite breuitatẽ vaciter non significabũt.

Et si potẽtes nõ fuerit hoc erit in cõtrariũ non
tñ ꝓpea demõstrabũt peius qꝺ vita erit modica.

Uult dicere ꝙ si fortune ꝑticipationẽ nõ habuerit cũ si
gnificatoribus patris ⁊ sol ⁊ saturnus nõ fuerit potẽtes in
locis suis sit tamẽ ꝑticipatio iter iouẽ ⁊ venerẽ ⁊ iter solẽ
et saturnũ. Si res sic se habuerit nõ iudicabimus ꝙ vita
patris sit longa: silr ꝓ tã modica re nõ iudicabimus ꝙ sit
breuis nisi sit ibi aliquod qꝺ dicet.

Hoc aũt si nõ sic euenerit: sed supra solẽ vl sa
turnũ mars eleuatus fuerit aut si seqt̃ eos: nec
soli saturnus cõuẽiẽs fuerit sed in eius aspectu
q̃rto vel per diametrũ opposito vel si vterqȝ fu
erit ab ãglo remotus: pñis ꝺbilitas significabitur.

Et si hoc ita nõ fuerit ⁊ mars eleuatus fuerit su
ꝑ solẽ vel saturnũ aut si fuerit sequẽs eos: vel sa
turnus nõ fit cõcors cũ sole: sed sit i q̃rto vel op
põne eius i diametro siue ꝙ ambo sint cadẽtes
ab angulis accidit debilitas inde patri.

Qꝛ dixit si hoc ita nõ fuerit. vult dicere quãdo nõ hũe
rimus significationẽ demõstrãtẽ longã vitã patris imo i
uenimus aliã significationem ex qua itelligimus debili
tatẽ eius ⁊ ifirmitatẽ corꝑis eius iudicabimus ꝙ vita pa
tris breuis erit: et id ꝑꝑ qꝺ itelligemus patris ꝺbilitatẽ ẽ qñ
fuerit mars eleuatus super significatorẽ patris vel ꝙ si
gnificatorẽ sequatur ⁊ hoc ẽ quãdo vadit vt iungat se cũ
eo: nam quãdo hoc modo fuerit debilitatẽ significat vel
ifirmitatẽ corꝑis sui cũ sole qm̃ auget i calore ⁊ siccitate
sua ⁊ cũ saturno qm̃ auget i malo et dãno suo. Et conuenit
vt intelligas ꝙ plta altus ẽ q vadit ꝑ motum eqnocty ad
locũ plte existẽtis sub eo: vbi gratia plta q fuerit i decia do
mo ẽ eleuatus suꝑ illũ q ẽ i ꝯª iudicabimus silr si inter solẽ
⁊ saturnũ fuerit ꝑticipatio dãnosa sicut ẽ q̃rta et oppõ: qꝛ
hoc totũ debilitatẽ patris significat et ifirmitatẽ corꝑis
sui. Et si sol et saturnus fuerit cadẽtes ab angulis: qꝛ tunc
erũt debiles significabũt silr debilitatẽ patris et ifirmita
tẽ corporis sui. et quando pater in tli statu mãsit cito mõ
ẽ icurret qm̃ eius vtus destruet̃ occasione magnaꝝ ifir
mitatũ q̃ multiplicabuntur i eo.

At si in angulis vel i locis ad angulos ascẽdẽ
tibus fuerit: breuẽ vitã parentũ aut nocumẽtuȝ
significabũt: cũ. n. i duobus primis angulis qui
sũt ascẽdens celiqȝ mediuȝ steterit: vite breuita
tem indicabũt. Cum aũt i duobus alijs extiterit:
qui sũt occidẽs: ⁊ angulus terre: vel in locis ad
ipsos ascẽdentibus ipedire dñr. Cũ mars ẽt so
lẽ ꝑdicto mõ aspexerit pater subita morte migra
bit: aut i ipsius lũinibus ipedimẽtũ continget: si
vero saturnũ aspexerit: patri mortẽ aut febrẽ cũ
tremore: vel ipedimẽtũ ex abscissiõe seu cõbusti
one futurũ significabit: rursus cũ saturni figura
respcũ solis iconueniẽs fuerit occasiõe morboꝝ
ex hũoribus nociuis accñtiũ mors pñi eueniet.

Et si ambo fuerit i angulis vel domibus q̃ ele
uãtur ab angulis erũt patres modice vite: ⁊ ac
cidet eis pestilẽtia ⁊ modica vita. ⁊ si fuerint in
duobus primis angulis: q sũt ascẽdẽs ⁊ mediũ
celi: accidet eis pestilẽtia: si fuerit i duobus ãgul
posterioribus: q sũt occidẽs ⁊ angls terre: vl ꝙ
ꝑ hos ãgulos eleuent̃. qm̃ qñ mars aspexerit so
lẽ mõ quẽ diximus: pater morte subita morieť:
vel accidet pestilẽtia i oculis suis. ⁊ si saturnum
aspexerit: accidet pñi mors aut febris cũ tremo
re: vel aliq̃ pestilẽtia ex ꝑte incisiõis vel ꝯbustio
nis. ⁊ qñ figura saturni fuerit mala cũ illa solis:
accidet patri debilitas ꝓ infirmitatibus eis ven
turis: occasione malorum humorum.

Qꝛ dixit si fuerit in angulis: dixit ꝑꝑ ipetuositatẽ mar
tis ad significatorẽ pñs: q ẽ sol ⁊ saturnus: ⁊ ꝑꝑ nocumẽtũ sa
turni ad solẽ. Et qꝺ dixit qñ mars aspexerit solẽ eo mõ quẽ
diximus. dixit qñ fuerit eleuatus suꝑ eo: vl qñ voluerit iungi
cũ eo: vl ꝙ eũ aspiciat alio aspectu. Et qꝺ dixit ꝑ aspectuȝ fi
gure saturni cũ illo solis: si fuerit mala. dixit si fuerit de 4ª
vel oppõne: febres aũt q̃ sũt cũ tremore: sũt ille q̃ accidunt
ꝓ hũoribus putridis vl putredie hũoꝝ. Et mali hũores q̃s
dixit sũt illi q discurrũt ꝑ reuma: ⁊ ꝓ his accidũt apostema
ta gutturis ⁊ costaꝝ: ptisica ⁊ fluxus: ⁊ his silia q̃ sꝑ accidũt
ꝓ reumate. Et ptho. nob demrauit i h dicto qñ accidet pñi
mors ⁊ pestilẽtia. et si tu itellexisti glosã nraȝ ꝑdictã: potes
bñ itelligere qcqd dixit i rõnibus istis. et ꝑꝑ has regulas q̃s
te docuit ptho. scire potes id qꝺ accidet pñi ⁊ q̃titatem vi
te sue: ⁊ q̃titatẽ accidentiũ q̃ sibi accidẽt ⁊ quando.

Jtẽ de vita matris agamus: cũ igit̃ in figura lu
ne seu veneris iuppiter vl venus iteꝝ lune associ
abitur: siue cũ ea seu i eius aspectu trino vel sex
tili fuerit ⁊ vtreqȝ fortes: vitã matris elõgabũt.

Et qñ iuppiter hũerit ꝑticipatõeȝ cũ lũa ⁊ ve
nere i figura quouis mõ: vel concors fuerit ve
nus cũ luna ꝺ sextili vel tertio aut ꝯiũctõe ⁊ am
bo potẽtes fuerit: vitam elõgabunt matris.

Si tu itellexisti quãtũ demõstrauimus i vita patris nõ
ẽ necessaria tibi glosa ⁊ si nõ itellexisti nũc itelligas. vult
dicere ꝙ si significator matris fuerit fortũatus per quem
uis modũ significat lõgitudinẽ vite matris: et si matris
significatores fuerint cõcordes i participatiõe amoris et
qlibet eoꝝ i se potẽs fuerit vitã matris similr ꝓlõgabũt.
et ibi iacet vna qꝺ qꝛ cõplexio veneris est circa cõplexio
neȝ lune: ⁊ qñ cõiũgent̃ crescet multum i eis hũiditas ⁊
multa hũiditas est damnosa. Ad qꝺ respõdemus ꝙ in lũa
est calor accidẽtalis. et natura veneris ẽ circa nãm iouis:
et ex ambobus fit vna cõplexio tẽperata. Et potest aliqs
querere nũqd fit talis cõplo de 4ª et oppõne lune et ven
ris. Et nos respõdemus ꝙ 4ª et oppositio sunt figure dis

cordes:sicut demõstrauim⁹ in glosa prime partis.in cõiũctione tñ voluuntur virtutes:⁊ tãtũ cõmiscẽtur q᷑ ex eis fit vna virtus que descendit ad terram.

¶ At si lunã mars aspexerit vel venerẽ secut⁹ fuerit:aut i ipsi⁹ aspectu.4.vel p̱ dyametrũ oppositore mãserit:seu si saturni qualitas respcũ lune isti⁹ q̃litatis extiterit:si ipsi minuti cursu fuerint vel ab angulo recesserint:i morbos ⁊ egritudines solũmõ matres illaquecari designabũt. Sꝫ si aucti cursu fuerit vl' i angulis:matrũ vitã abreuiabũt:aut eis ĩpedimẽtũ ĩferẽt:abbreuiabũt q̱pe vitã cũ in orientalib⁹ angulis fuerit vel i ascẽdentib⁹ ad eos. In occidẽtalib⁹ aũt angulis vel in ascendentibus ad ĩpos cũ fuerit:eis ĩpedimẽtũ adducẽt:cũ mõ nãqꝫ p̃dicto lunã mars viderit:fueritqꝫ luna oriẽtalis repẽtina:mors matꝝ: vel suoꝝ oculorũ ĩpedimẽtũ ide ꝓueniet. Siue ro fuerit occidẽtalis earũdẽ mors ex abortibus vel ex his filiibus accidet:aut occasiõe icisiõis ⁊ cõbustiõis eis ĩpedimẽtũ eueniet. Si venerem ãt mars aspexerit:erit earũ mors p̱ febres ⁊ ĩfirmitates ex visus offuscatõe ꝯtigẽtes ac p̱ humores subito decurrentes:cũqꝫ lunaꝫ saturn⁹ aspexerit:mortẽ vel egritudinẽ generabit: luna ꝟo cũ oriẽtalis fuerit p̱ febres cũ tremore mortem annũciabit:⁊ cũ fuerit occidẽtalis occasiõe corrodentiũ apostematũ ⁊ cõmestionũ:vl' i muliebribus mẽbris cõtingentiũ illud eueniet.

¶ Tamẽ si mars aspexerit luuã vel sequẽs fuerit venerẽ:aut in q̃rta ei⁹ vl' oppõne sup̱ dyametrũ:siue fuerit stat⁹ saturni i respcũ lune hoc mõ q꞉ si fuerit ambo miuti cursu vl' cadẽtes ab ãgulis:adducẽt matrib⁹ ĩfirmitates solũmõ.tñ si fuerint aucti cursu vl' fuerit i angulis abbreuiabũt vitã matꝝ:⁊ accidet eis pestilẽtia mala ⁊ abreuiatio vite erit quãdo fuerit i duobus angulis orientalib⁹:vl' q᷑ eleuant̃ ad eos. ⁊ accidet eis pestilẽtia si fuerit ĩ duob⁹ ãgulis occidẽtalib⁹ vl' his q ad eos eleuant̃.q꞉ qñ mars aspexerit lunã mõ p̃dicto:⁊ ĩpa fuerit oriẽtalis: accidet p̱ hoc matri mors subita vl' pestiletia i oculis.tñ si lũa occidẽtalis fuerit:accidet p̱ hoc mr̃ib⁹ mors emissione filioꝝ vel filiium:aut ꝓpter pestilẽtias accidẽtes ꝓ icisione vel cõbustiõe. ⁊ si mars aspexerit venerẽ:accidet p̱ hoc matribus mors ꝓ febrib⁹ ⁊ tenebris oculoꝝ ⁊ visus debilitateꝫ p̱p̱ mãm que tẽdet ad eos. ⁊ si saturn⁹ aspexerit lunã:accidet ĩpa mors ⁊ ĩfirmitates. ⁊ si luna fuerit oriẽtalis:erit mors cum febre cũ tremore:⁊ si luna fuerit occidentalis:erit mors p̱p̱ apostema quod fiet in ventre matris per cancrum.

¶ Totũ hoc dictũ iaꝫ glosatũ est i p̱cedẽtib⁹ glosis de p̃re: ⁊ ea que sũt h̄ plus q̃ ĩtelligere debes i h̄ loco sũt:q᷑ p̱tho. semp̱ dat nobis regulas memorãdo p̱ v̄ba p̃terita. Et ego volo ea tibi oñdere in hoc loco:vt ĩtelligas q̱cq̱d legeris d̾ verbis p̱tho. Qd̾ dixit cursu diminuti ⁊ cadentes ab angul' ⁊ aucti cursu i angulis:⁊ occidẽtales.totum dixit ad memoriã rõnis eius:qd̾ nos docuit i capi.isto p̃cedẽti de acnitate opis ⁊ eius laxitudĩe:vt ĩtelligas p̱ hos stat⁹ si accñs erit cito:aut si prolongabit̃. Et si duo anguli orientales quos dixit:sunt ascẽdens ⁊ celi mediũ:⁊ duo occñtales 7ª dom⁹ ⁊ quarta. Et qd̾ dixit qñ luna fuerit occidẽtal':dicit qñ fuerit cadẽs ab angulis ⁊ est oriẽtalis qñ fuerit in angulis. ⁊ hoc est ꝓpter silitudinem quã habet cũ planetis oriẽtalib⁹ vel occñtalibus. Et q̃tũ i hoc dixit:iã oñsum est p̱ glosas preteritas. Qd̾ aũt demr̃auit nobis de esse patrũ i hoc loco:sunt res contrarie:sicut bona fortuna cõpleta ⁊ mala fortuna:⁊ lõga vita ⁊ modica. ⁊ dedit in hoc nobis significatiões notas de figuris planetarũ tali modo:q᷑ qñ intelligemus bñ ⁊ inuenerimus alias figuras mediocres inter eas:intelligemus per eas mediocres status parentum.

¶ At sciendũ q᷑ si scire volum⁹ species particulariũ ĩpedimẽtoꝝ vl' ĩfirmitatũ seu mortis q̃ parẽtib⁹ accidũt signoꝝ q̃litates cũ his q̃ p̃diximus: nobis obseruare ꝯuenit. In qb⁹ stelle ꝓprie qualitatis opifices ĩuenient̃:necnõ signorũ q̃litates quorũ mentionẽ faciem⁹:⁊ quoꝝ ẽt eẽ explanabim⁹:cũ res natiuitatũ enarrabim⁹.

¶ Et cõuenit vt apponam⁹ mentem si volum⁹ scire maneries pestilẽtiaꝝ particulariũ:⁊ ĩfirmitates ac mortes q̃ accidũt parẽtib⁹ cuꝫ alio toto qd̾ dixim⁹ in statu signorũ:ĩ qbus ĩueniem⁹ planetas op̱antes statũ illũ ꝓprium:⁊ in antea nominabimus status signorum:⁊ ostendem⁹ eos quando loquemur in natiuitate.

¶ Uult dicere q᷑ qñ sciemus p̱ illas regulas id qd̾ accidet parentibus de bono et malo et cõplete scire voluerimus manerĩẽ illius accidẽtis qd̾ erit:aspiciemus ĩ locis pl'tarũ habẽtium virtutẽ op̱andi rẽ illã:et sciemus rei manerĩẽ q̃ p̱tinet ad illa loca. ⁊ p̱tho.oñdet hoc inantea diuidendo eã i.z.maneries. vna ẽ essẽtialis pertinẽs ad quodlꝫ signũ ex.iz.signis.et alia ẽ accñtalis p̱tinẽs ad q̃libꝫ.iz.domoꝝ.

¶ Et in die ꝓprie solem ⁊ venerem:in nocte ꝟo saturnum ⁊ lunam obseruemus.

¶ Et quod aspiciam⁹ de die ad solẽ ⁊ venerẽ ꝓprie ⁊ de nocte ad saturnũ ⁊ lunã.

¶ Uult dicere q᷑ significatio patris est de die solis:et sui loci ac dñi loci sui ⁊ loci in quo moratur dominus loci sui. Et significatio matris de die ẽ veneris modo queꝫ dixim⁹ ⁊ de nocte lune in predicto eodẽ mõ:et hic iacet vna q̃stio cur potius eligitur de die venus q̃ꝫ luna: Ad qd̾ respondemus q᷑ luna maiorem vim habet de nocte q̃ꝫ de die et venus maiorem de die q̃ꝫ de nocte:qm̃ multuꝫ est propinqua complexioni iouis.

¶ Illud etiã qd̾ ad ĩuestigãdas residuas res particulares parẽtũ nos obseruare oportꝫ est:vt locum patris vel matris qui s̄m haiꝫ fuerit ascendentis loco ponam⁹:⁊ omnes coꝝ res obseruemus:sicut ĩpsis parentũ natiuitatib⁹ facimus: quẽadmodũ i sequentibus ꝓbauim⁹ ex accñtalib⁹ ⁊ opificib⁹ modis:q i gñalib⁹ spẽb⁹ ĩueniũt.

¶ Et id qđ nos oȝ ꝑq̄rere ĩ parẽtũ negocio đ par
ticularib⁹ q̄ dcã nõ sũt: ẽ ponere locũ pr̃is ⁊ m̃ris
ad albayȝ ſm aſcñs. ⁊ aſpiciemus oibus aliȷ̃s
domibus: ſicut facimus in natiuitate parentuȝ
veluti demonſtrabimus in antea per opiniões
accñtales q̄ accepte ſũt ĩ manerieb⁹ gñaliuȝ.

¶ Poſtq̄ ptho. dedit nobis vias ĩ facto parẽtũ dixit ĩ h̃ lo
co q̄ qñ voluerim⁹ ſcire ꝑ natiuitatẽ filiorũ aſcẽdẽs vali
turũ tãtũ cuilibȝ ꝑentũ q̄tũ ſi eẽt ſuemet natiuitatis vt ſci
at ꝑ ipſũ totũ eẽ ĩpoꝝ gñale ⁊ particulare: accipiem⁹ locũ
ſui ſignificatoris ꝑ aſcẽdẽte ⁊ ſciem⁹ ꝑ ipm oẽs .iz. domos ⁊
faciem⁹ vnã figurã ſeꝑatã vt iudicem⁹ res omnes qualibet
ſm q̄ dicit ĩ caplo ſuo et qñ mẽtẽ appoſuerim⁹ ĩ eo qđ ſcie
mus de .io. caplo et volueris aſcendẽs facere patri vel m̃ri
aſpiciem⁹ locũ ſignificatoris: et accipiem⁹ e⁹ aſcẽſiõis in cir
culo directo et eius aſcẽſiõis ĩ villa illa ⁊ ſciemus qd erit
inter vtraſq̄ȝ et inde accipiemus .8. ꝑtẽ ⁊ multiplicabim⁹ eã
ĩ horis diſtantie loci ſignificatoris ab angulis et nũerus q
ex eadẽ multiplicatione exierit addemus ſuper aſcenſiões
circuli directi ſi fuerit ĩpe aſcẽſionis mĩus aſcẽſionib⁹ vil
le: aut minuemus ſi cõtrariũ fuerit ⁊ q̄ poſt additionẽ vel
minutionẽ fuerit erũt aſcenſiões ſignificatoris ſuꝑ orizon
tẽ ĩ qua fuit et ſciemus ꝑ ipſũ decimã domũ cũ aſcẽſionib⁹
circuli directi ⁊ hoc mõ extrahemus aſcenſiões 7ᵉ dom⁹ đ
hoc eodẽ loco: ſimilr̃ ſciemus ꝑ hoc ꝑtes horarũ eiuſdẽ lo
ci et duplicabimus eas et extrahemus oẽs .iz. domos per
hũc mediũ et ponemus in qualibet domoꝝ ipſarũ plane
tas ſm q̄ fuerint in natiuitate et cum hoc hẽbimus figurã
ꝓpriã ꝑ patre vel matre. ⁊ hoc mõ faciem⁹ ĩ aſcẽdentibus
fratrũ ⁊ filiorũ: ſicut nobis ptholе. oñdet in dictis ſuis.

¶ Modorũ autẽ coadunatõis occaſionum adi
uiceȝ nobis hic ⁊ vbiq̄ȝ memoriaȝ hẽ cõuenit:
vt cõſideremus q̄ cũ planete q̄ locis exquiſitis
dñabunt vni⁹ ſpẽi nõ fuerit: ſȝ ex ſpẽbus diffe
rentibus vel cõtrariũ operãtib⁹ ex planetis quo
ruȝ vires ſuꝑ ipm ſũt maioris auctoritatis illuȝ
q maiores auctoritates habuerit accipiem⁹: ita
vt ⁊ ipſe rei future cõueniat: ⁊ ꝑ ipȝ iſtaruȝ reꝝ
nature contingant. Q̄ ſi eoꝝ auctoritates eq̄les
extiterit: ⁊ ſtelle cuȝ eis eleuate fuerit: leuiter ad
notitiã rei coadunate ex iſtaꝝ naturaꝝ differen
tiuȝ ꝯmixtiõe ꝑueniem⁹. Si autẽ fuerit ſeꝑate:
id qđ ex accidẽtibus ei aſſimilat̃ ſȝ horas ꝑticu
lares vnicuiq̄ȝ ipoꝝ attribuem⁹. Sȝ illis q ma
tutinales fuerit attribuemus primit⁹: illis ṽo q
veſptinales extiterit poſterius. Neceſſario tñ
oȝ vt ex principio eis aſſilet̃. nã ſi ſic ſe nõ hũerit
nil futuri facere poterit: cum nullam retinuerũt
ſocietatem in principio.

¶ Cõuenit tñ vt modos cõpõnũ cãꝝ vnius cum
aliȷ̃s reducam⁹ ĩ mẽtẽ ĩ hoc loco: ⁊ oib⁹ locis aſ
piciẽdo ſi ꝑ lr̃e q ſũt dñi locoꝝ: q̄. ſ. loca petim⁹
nõ fuerit de vna nã ſȝ diuerſis: aut ꝯtrariũ oꝑan
tes: qs plr̃a ex plr̃is q hñt mai⁹ dñium ⁊ iuenie
mus eũ pliũm dignitatũ: ita q̄ hẽat ĩpe mai⁹ ius
ĩ oꝑando id qđ accidet: q ſeq̄t̃ ad ꝑquirẽdũ ſem
per nãm harũ reꝝ. Et ſi eq̄les fuerit dignitates
ĩ põdere: aſpiciem⁹ ſi cũ eis fuerit planete aliȷ̃: ⁊
ꝑueniemus ad ſciẽdũ rem q̄ ꝯiũgit̃ ꝑ ꝯmixtionẽ
haꝝ diuerſarũ naturaꝝ leuiter. Et ſi fuerit ſeꝑa
rate: dabim⁹ vnicuiq̄ȝ eoꝝ accñia ſibi cõueniẽtia
ſm tꝑa ꝑticularia. Et primit⁹ dabim⁹ đ his acci
dẽtib⁹ ea q̄ ꝑtinẽt ad plãetas matutiales. ⁊ poſt
modũ ea q̄ ꝑtinẽt ad veſptinales. Et cõuenit oĩ
bus modis vt ſit cõcors cũ ipſis a principio: q̄r
ſi ſic nõ fuerit nihil oꝑari poterit illo mõ poſtq̄
non habuit ꝑticipationẽ cuȝ pricipio primo.

¶ Hec ẽ via ⁊ radix gñalis ꝑ quaȝ ſciri põt cõplexio cõpoſi
ta de ṽtutib⁹ planetaꝝ ⁊ q oꝑat̃ p̃mo ⁊ q ſecũdo: ⁊ q tertio:
⁊ qñq̄ erit opus cuiuſlibet eoꝝ. Et manifeſtũ eſt q̄ hec ẽ
regula gñalis cõprehẽdens res oẽs neceſſarias ĩ hac arte.
verbi gr̃a. ſi planete dñantes ĩ diſpõne alicui⁹ rei nõ fuerit
vni⁹ maneriei ſȝ diuerſaꝝ: aut cõtrarij fuerint tũc đbem⁹
aſpicere qs eoꝝ eſt pliũ dignitatũ: ſȝ p̃dictos q̄nq̄ modos
q ſũt: triplicitas: dom⁹: exaltatio: terminus: apparitio. ⁊ aſpe
ctus ſolis. ⁊ accipiem⁹ ab eo ſignificationẽ. Et ſi dignitates
fuerit eq̄les in pondere: nõ põt eſſe qn planete illi q dñant̃
ſint vni⁹ cõplõnis ⁊ nãe ⁊ leuiter ſciem⁹ id qđ cõgruit eis.
Et ſi fuerit ꝯplõnũ ſeꝑataꝝ: dabim⁹ vnicuiq̄ eoꝝ id qđ ſi
bi ꝯuenit. ſm tꝑs ꝑtinẽs ad illđ opus. Conuenit ſilr̃ vt p̃po
nam⁹ planetã matutinalẽ veſptinali. Et conuenit oib⁹ mo
dis q̄ opus vni⁹ ⁊ alteri⁹ ſit cõcors cũ ſignificatõe radicis.
ṽbi gr̃a. ſi aſcẽdens ſignificauerit mortẽ dñi ſui cito: ⁊ alter
planeta ſignificauerit cõiugiũ vl' hr̃e filiũ ĩ tꝑe lõgiori q̄ il
lud: ſignificatio illa deſtructa erit ſi fuerit ꝑticipatio inter
illã p̃mã. Et cõuenit tibi multotiens ſtudere ĩ hoc loco do
nec intelligas verba ptholemeȷ ⁊ noſtra.

¶ Prima ṽo diſpõ nõ ẽ occaſio futuri tꝑis: ſed
qualitas ſtelle q̄ reſpectu ſolis ⁊ ãguli mũdi do
mina diſpõnis fuerit tꝑe natiuitatis.

¶ Tamẽ qñ .i. quo tꝑe erit accñs: illđ nõ venit ꝑ
primã diſpõnẽ ⁊ ĩ ꝯꝑatõe ſolis ⁊ ãguloꝝ mũdi.

¶ Uult dicere q̄ ſciem⁹ temp⁹ rei future qñ accidet non
ab ĩpomet ſignificatore rẽ ſignificãte. verũetiã a cõparati
one ei⁹ ad ſolẽ: ⁊ ab eius cõꝑatõe ad angulos mũdi. ⁊ ab h̃
ſciem⁹ qñ accidet res illa futura. ⁊ iaȝ demonſtrauimus h̃
in gloſa capi. p̃cedẽtis: ⁊ ab inde poteris hñ ĩtelligere.

¶ In fratribus ⁊ ſororibus. Capi. V.

Dixit haly.

Jam predixim⁹ q̄ ꝯuenit vt fratrũ ratio ſequat̃ illã pa
rentum: ⁊ demonſtrauimus quomodo.

Ex predictis igit̃ locũ parentũ ꝓba
uim⁹: locũ vero fratrũ ſiq̄s inueſti
gatõe generali ꝑſcrutet̃: ⁊ ſua ꝑſcru
tatõe q̄ȝtitatẽ poſſẽ non p̃tereat q̄
ad ingrendã notitiã nũeri fratrũ ve
raciter eẽ põt: rẽ fratrũ q eiuſdẽ matris ſt̃ natura
li modo ſcire poterit ex ſigno mediȷ̃ celi: aut lo
cum matris: locum quidẽ dicimus in quo ve
nus in die ⁊ luna fuerit in nocte.

¶ Jã demõſtrauimus locũ parentũ ꝑ p̃cedentia
verba: ⁊ ſi homo q̄ſiuerit locũ fratrũ in hoc lo
co gñaliter: ⁊ voluerit q̄rere niſi q̄ȝtũ homo ſci
re põt ĩ nũero fratrũ vni⁹ ad vnũ. põt ſcire fratꝝ
negociũ qui ſũt vni⁹ matris naturaliter ꝑ ſignuȝ

medij celi ⁊ a loco matris: ⁊ hic ē vel erit ven⁹ de die: ⁊ luna de nocte.

¶ In capitulo precedēti mōstrauimus id qđ dixit ptholo. i negocio parētū. et sic vnicuiqꝫ eorū possumus facere ascēdēs ꝑ ascendens filij. Et nos mō volumus ī hoc capitulo ondere qd dixit ptho. i facto fratrū: et dicimus sic ꝙ id qđ dixit ptholemeus: ꝑgrere vel petere gn̄alr̄: vult dicere ꝙ res quā nobis ostēdet i negocio frūꝫ sunt silr̄ regule ⁊ radices gn̄ales sicut fecit i oib⁹ alijs capitulis. Et qđ dixit: ⁊ noluerit hō petere nisi tātū q̄ꝫtū hō scire pōt: vlt̄ dicere ꝙ q̄ꝫtū nobis demonstrat hoc solū ē qđ hō scire pōt de negocio fratrū. per hanc artē tn̄ id qđ alij dicūt hoc excepto est iposſibile: nec expedit vt ibi mētē apponas. Et ostēdit nobis ꝙ quādo volumus indicare q̄t sint fratres vni⁹ matris ꝑ signū medij celi ⁊ per locū q ē ascēdēs matris iudicem⁹. et silr̄ quando iudicabim⁹ fratres qui erūt vni⁹ patris qđ iudicemus eos per signū medij celi ⁊ per id qđ erit ascendēs patris: Et ꝙ dixit naturaliter: vult dicere ꝙ istud qđ diximus i hoc loco cōcordat cū scia naturaꝝ q̄m signū medij celi ꝑticipationē hꝫ cū ascēdēte sicut hꝫ fr̄ cuꝫ fratrib⁹ suis Et loca parētū ꝑticipationē habēt cū ascēdēte filioꝝ suoꝝ Et ꝑ hanc rōnē cōuēit vt signū medij celi habeat participationē cū significatoribus fratrū ⁊ ꝙ loca patrum participationē habeant naturalē cū fratribus qui sūt illius patris.

¶ At q꞉ signū hoc ⁊ signū qđ ad ipsum ascendit locus matris sunt: quo res filioꝝ eius deprehēduntur: eum locum fratrum esse oꝫ.

¶ Et quoniā signū istud et signū qđ eleuat̄ ad locū eius sunt ambo locus matris: ꝑ quē scire p̄t hō negocium filiorum suoꝝ: cōuenit ꝙ hic sit locus fratrum.

¶ Id qđ dixit istud signū. vult dicere signū medij celi ⁊ qđ dixit signū qđ eleuat̄ ad locū: vult dicere. z. signoꝝ quoniā signorū istorū vnū hꝫ participationē cū altero per meliorē virtutē q̄ꝫ alie virtutes cum alijs ꝑticipationē habētes: Et idqđ dixit: locus matris per quē scire pōt hō negociū filioꝝ suoꝝ: vult dicere ꝙ h̄ duo signa que sūt decima ⁊ vndecia sūt loca per que scire pōt hō negociū filioꝝ q sūt vnius matris solūmō: q꞉ nō sūt loca ad ipsāmet matrē ꝑtinētia: imo sūt ea q̄ dixit ptho. de die locus veneris ⁊ de nocte locus lune: et ꝫm hoc de suis verbis ītelligere possumus ꝙ quartū signū ⁊ qntū sūt loca per que scire possumus negociū filioꝝ qui sūt vnius patris. et h̄ ē ꝫm ꝙ credimus. et pōt intelligi per eius verba ꝙ quādo cōiūgemus decimā et vndecimā cum loco matrū: qui est venus de die: et luna de nocte poterim⁹ scire negociū fratrū eiusdē matris. et q̄n ꝯiūgem⁹ 4ᵐ ⁊ 5ᵐ cū loco patrum: qui ē sol de die: et saturnus de nocte: poterimus scire negociū fratrum qui sunt eiusdē patris: Sꝫ de illis qui sunt matris: quoniam locutus nō fuit de alijs q sunt patris: q꞉ reputat ꝙ tantū quantū hoc potest homo scire per hāc artem et non plus. Et cū dicit cōuenit ꝙ hic sit locus fratruꝫ: vult dicere ꝙ decima domus et illa que est an̄ eam que est vndecima: et venus de die: et luna de nocte: sunt tria loca: Et quando inspiciemus regulā generalē inueniemus ꝙ quilibet horum triū locorū est tres: sicut multis vicibus demonstrauimus q꞉ cum quolibꝫ horū ponere habemus planetā disponentē euꝫ. et locum ipsius planete. et cum hoc erit locus per quem aspicere nos oportet i fratrum negocio nouem loca: decima domus: et eius dispositor: et locus ꝓpri⁹ re: et ei⁹ dispositor et locus dispositoris.

¶ Huic ergo loco si planete fortune in figura associant̄ fratrū multitudinē inde indicabimus h⁹ aūt existimationē rei ex numero istorum planetarum assumemus. Considerabimus etiā si fuerint in signis vnius imagis vel duoꝝ corpoꝝ

¶ Et si planete fortune cū hoc loco participationē habuerit in figura: iudicabim⁹ ꝙ multos fratres hēbit. ⁊ sciemus quot erūt ꝑ quātitatē hoꝝ planetaꝝ: ⁊ sciemus si fuerint in signo vnius figure: vel in signis duoꝝ corporum.

¶ Poterim⁹ scire nūerū fratrū per nūerū planetaꝝ fortunatoꝝ. Nā si fuerit i signo vni⁹ figure: nō duplicabit̄ virt⁹ eoꝝ: ꝓpter qđ tribuit fratrē vnū: ⁊ plr̄e qui fuerit in signis duoꝝ corpoꝝ: q̄m duplicat̄ virt⁹ eoꝝ: dabūt duos fratres. Et cōuenit vt cōiugamus regulā istā: regule ī q̄ diximus ꝙ plr̄a opans ē ille q hꝫ plr̄es dignitates: ⁊ to⁹ alið qđ dixim⁹

¶ Or si plr̄e infortune sup hūc locum eleuat̄ fuerint: vel eū ex oppōne aspexerint: paucitatē fratruꝫ idicabūt: maxie aūt si sol cū eis extiterit.

¶ Et si sup locū illū eleuabūt̄ planete infortune: aut fuerit i eius oppōne sup diametrū: defectuꝫ fratrū significabūt: maxie si itrauerit sol cū eis.

¶ Locus quē dixit ē qlibꝫ nouē locoꝝ p̄dictoꝝ: ⁊ si planeta ifortuna ꝑticipatōeꝫ hūerit cū aliquo eoꝝ: fratres nullos significat. ⁊ cōuenit vt mentē apponas qūo nobis ptho. taꝫ mirabilr̄ demōstrauit: q꞉ semꝑ nobis demr̄at qđlibet ꝯtrariorū in suo capite: vt extraham⁹ ide illos q sūt mediocres per ipas regulas gn̄ales q̄s nobis dedit: q꞉ primit⁹ nob dixit de planetis fortunatis: qūo fratres significāt: ⁊ infortune fratrū defectū: ita ꝙ si inueniem⁹ fortunā ⁊ infortunaꝫ cū ipsis locis participationē hn̄tes: aspiciem⁹ quis eoꝝ sit maioris fortitudinis: ⁊ indicabim⁹ ꝫm hanc: ⁊ dicemus ꝙ alter planeta eius ꝯtrarius addet vel minuet.

¶ Si vero fuerit i angulis ⁊ ꝓprie in ascēdēte: fueritqꝫ planeta i istoꝝ aliquo locoꝝ existens saturnus: i virginibus ⁊ maiorib⁹ fratrib⁹ hoc eē significabit. Si autē mars fuerit: alioꝝ fratrum numerum ꝑ mortē abbreuiabit.

¶ Et si fuerit in angulis maxie i ascēdēte: ⁊ planeta q̄ fuerit in vno horum locorū fuerit saturnus: erit significatio in fratribus maioribus: Et si fuerit mars minuet̄ nūer⁹ aliorū fratꝝ ꝑ mortē.

¶ Uult dicere ꝙ planete ifortune q sūt saturn⁹ ⁊ mars. silr̄ mercuri⁹ si fuerit de natura horū duoꝝ. ⁊ sol ēt: si aliquis eoꝝ locū fratrū dānauerit eo exn̄te i aliquo anguloꝝ erit fortius nocumentū ei⁹. q꞉ manet in loco maiorē vim hn̄te. silr̄ q̄m aspiciet de 4ᵃ vl oppōne .io. domum. Et si fuerit saturn⁹ i aliquo āgulorū nocebit fratrib⁹ maiorib⁹. ⁊ si mars minorib⁹. Et cōuenit vt addat huic loco regulā quā p̄mo dixit. s. ꝙ planete matutinales significant fratres maiores. vespꝛtinales minores. pones silr̄ mercuriū si cōmixtionem habebit cū fortunis vel infortunis. Dices silr̄ de fortunis si fuerint in angulis: ꝙ bonū vim maiorē hēbit: ⁊ iuppiter significat fratres maiores. ven⁹ ⁊ lūa minores significant.

¶ Qualitas qdē plr̄arū q sūt datores fratrum si fuerit in pōne cōueniens: fratres potētes ⁊ exaltatos existimemus oportet. Si aūt in cōtrariuꝫ fuerit imbecilles erunt ⁊ impotentes.

¶ Planetarū tn̄ dantiū fratres ꝫm statū eorum in situ mūdi suo. si fuerit bonus status intellige

mus q̄ fratres erunt nobiles ⁊ magne laudis. si contrarius viles ⁊ modici valoris.

¶ Planete q̄ dāt fratres sūt fortune: ⁊ bonus status in suo situ in natiuitate est: vt sint ipsi planete in angulis vel i suc cedentibus. ⁊ hoc totum iam narratum est in. 3. capi. ⁊ hic voluit nobis ostendere ptho. q̄ fratrum nobilitas ⁊ valor erunt fm̄ statū planete dantis fratres in suo situ i natitate.

¶ At si planete ifortūe sup datores eleuent: vel si eos sequātur: breuis vite iterum erunt.

¶ Et si planete infortune sup dantes fratres ele uabūt: aut sequent eos: erunt modice vite.

¶ Jam nouisti q̄ planete qui eleuantur: sunt illi qui vadūt per motum firmamenti ad aliorum locū. Et potest intel ligi q̄ planete qui eleuantur: sunt illi qui per fortitudinem alios vincunt. Nouisti etiaʒ q̄ planete qui sequūtur alios sunt illi qui vadunt vt iungant se cum aliis. Et manifestuʒ est q̄ fortune vel infortune quādo participationem habu erint cum locis fratrum si infortune fuerint sup alios ele uate: fratres modice vite erunt: quia non viuent nisi fm̄ fortitudineʒ fortunarum.

¶ Masculoꝝ datores sunt planete masculini in suis q̄litatib⁹ mūdi: largitores autē femínaruʒ: sunt feminini in suis qualitatibus mundi.

¶ Et planete masculos tribuentes sunt mascu lini in suo situ i mundo: ⁊ dantes feminas sunt feminini in suo situ mundi.

¶ Uult dicere q̄ planete masculini in se: ⁊ illi qui fiūt mas culini in situ mundi: fratres tribuūt masculinos. Sil'r pl'te feminini ⁊ q̄ sūt feminini i situ mūdi: sorores tribuūt. ⁊ tu potes intelligere totum hoc dictum per primam partem. et si aliqueʒ planetā qui fuerit masculinus in se ⁊ fiet femi ninus fm̄ eius situm in mundo: iudicabis fm̄ virtutem il lius q̄ hūerit maius posse ⁊ fuerit plurium dignitatum.

¶ Orientales item primos largiunt fratres: occi dētales postremos. Rursus cum i figura largi tores associent signo rē fratrū significāti socie tatē cōuenieti fratruʒ ꝯcordiā significabunt: ⁊ si cum parte iterum fortune conuenerint fratruʒ societatem in suis rebus indicabunt. si vero fue rint in signis nullam adinuicem societatē habē tibus: vel si qualitateʒ predicte qualitati contra riam habuerint: voluntatem fratrum ad discor diam ⁊ inuidiam significabunt: ⁊ eos decepto res esse demonstrabunt.

¶ Orientales similiter dant primos fratres: ⁊ occidētales vltimos. Similiter si planete dan tes fratres habuerint participationem conueni entem cum signo disponēte statū fratrū: signifi cat q̄ fratres se diligent. ⁊ si fuerint in signo a quo non sint inter eos aspect⁹: vel q̄ sit ꝯtrariū eius qd̄ dixim⁹ inimiciciam ⁊ inuidiam: ac de ceptionem quam habebunt scilicet vnus cum altero: significat.

¶ Ptho. nobis i hoc dicto demōstrat qualiter sciem⁹ qua lis erit vel quomō amor fratrū. s. vnus cū altero. et dicit q̄ planete fortune qui dant fratres si habuerit pticipatio nē cōcordātie cū decia domo vel cū loco matris significa būt amorē et amicitiā. sil'r si ꝯcōdātiā habuerit cū pte fōtu ne significabūt amicitiā et pticipationē i sua ⁊ i vita ⁊ his similibus ⁊ illi qui cū illis locis pticipationem non habue rint significabunt inimicitiam ⁊ maliuolentiaʒ ⁊ deceptio nem inter fratres.

¶ Siquis aūt vnāquāqʒ rē fratrū plusq̄ꝫ supra dictū sit inuestigando perscrutari voluerit satis hoc agere poterit: si loco ascēdētis largitores planetas constituerit: et tunc omnes eoruʒ res queadmodū in natiuitatib⁹ facim⁹ obseruem⁹.

¶ Et si quis voluerit ꝑquerere de negocio fratꝝ vltra hoc: pōt imaginari scd̄m hoc ponēdo pla netā dāteʒ fratresꝫ ascn̄s ⁊ aspiciet i omnibus aliis reb⁹ sicut fit in natiuitate.

¶ Postquā nobis demōstrauit quō sciemus nūeꝝ fratruʒ ⁊ totum eius negociū generaliter: vult nobis ostendere ꝑ hoc dictum status eius particulares et dicit q̄ qui hoc sci re voluerit ponat planetā dantē fratres ꝓ ascēdēte et ꝑ il lud faciat oēs alias ꝑdictas domos et iā nobis demonstra uit i capitulo parentū quō facere i hoc dēmus. Et qui istud sciuerit iudicabit omnes status fratrū quos sibi dedit ille ꝑlta et ꝑdices futura sibi tā pticularia q̄ vl'ia.

¶ Tractatus octau⁹ glose haly heberodā et est tertius trac tatus sue glo. 3ᵉ ptis quadripartiti ptholemei.

¶ In masculinis ⁊ femininis. Capi. VI.

Dixit haly i tractatu glose que hanc precedit docuim⁹ quantum scire conuenit de statibus qui esse pos sunt ante natiuitatē volumus tn̄ ostendere in hoc tracta tu status omnes quos scire volumus qui accidunt hora na tiuitatis de rebus nato accidentibus in seipso et ponem⁹ cum hoc iudicium temporis vite et semper preponemus verba ptholemei et glosabimus ea sicut huc vsqʒ.

Postquā naturali calle fratrum enarra tioneʒ explanauim⁹ quod in ipso nato continget subiungam⁹ oportet: ⁊ mas culorum feminarumqʒ consideratio nem primit⁹ indicem⁹.

¶ Et postq̄ꝫ demonstrauim⁹ rōnē fratrū ꝫ opi nionem naturalem concordatam conuenit no bis postmodum loqui de hoc in ratione rerum accidentiū ipsimet nato ⁊ primo loquemur de masculis ⁊ feminabus.

¶ Ptholemeus in hoc capitulo tertie partis monstrauit q̄ rō fratrū sequitur rōneʒ parentū et qd̄ rō ptinēs ad natū fra trū sequitur rationē ⁊ ꝑpea ordiauimus capitula hui⁹ 3ᵉ partis sicut añ locutus fuit i primo ca. ipius ptis: et pmit⁹ icipit in rebus pertinentibus ad natiuitatem in masculis et feminabus.

¶ Cuius obseruatio non vnius modi est nec ab vna re sed ab vtroqʒ luminari ⁊ ab ascendēte nec non a planetis i hoc auctoritatem habenti bus accipitur.

¶ Aspicere in hac ratione non est vnius mane riei nec accipi pt ab vna re sola imo a luminari bus ambobus ⁊ ascendenti ⁊ a planetis in his locis habentib⁹ dignitatem.

¶ Uult dicere q̄ si natus erit masculus vel femina debe mus accipere a duobus luminaribus fm̄ statum eorum i

mūdo: ⁊ ẜm natiuitatem ⁊ ab ascēdente ⁊ a planetis pl'es būtibus dignitates ī locis luminariū ⁊ in ascēdente.

¶ Hoc autē ex q̄litate qua hora casui spermatis fuerit ꝓprie depҌhendemꝰ. In vniuersali ꝟo mō p q̄litates hora natiuitatis appentes hoc idicabit.

¶ Qm̄ masculus ⁊ femina generant̄ in matrice conuenit vt iudiciū huiꝰ rei proprie sit principiū: qđ est hora casus spermatis: ⁊ id qđ de hoc sci re possumꝰ: ꝙ pricipiū qđ est exitꝰ creature ē ge nerale propter participationem quaꝫ habꝫ pri cipiū istud cum primo.

¶ Nobis quoqꝫ generaliter obseruare cōuenit: si hec tria loca prefata: ⁊ planete eis omnibꝰ vl' pluribꝰ dn̄antes masculini fuerint qꝛ natus erit masculus: ⁊ si feminini fuerint erit femia: ⁊ ẜm hoc supra natum iudicabimꝰ.

¶ Et conuenit nos aspicere si tria loca predicta ⁊ planete ipsa disponentia sunt omnes masculi ni vel feminini: vel maior pars eorum ⁊ scđm hoc erit iudicium.

¶ Tria loca que dixit sunt locus solis ⁊ lune ⁊ ascēdens. ⁊ si hec.3.loca fuerint masculina ⁊ planete ipsa disponentia similiter masculini in se: vl' ꝓpter eorum situm in mundo vl' hora natiuitatis: aut inuenerimus maiorem parteꝫ isto rum vl' illos qui maius posse habent qui sunt masculini: iu dicabimus ꝙ natus erit masculus. similiter faciemus si eos inuenerimus femininos vl' maiorem partem eorum. aut eos qui maius posse habent iudicabimus ꝙ natꝰ erit femina. Et iam tu scis ꝙ planete dispositores sunt illi qui plures dignitates habent in his tribus locis ẜꝫ illos qnqꝫ modos quos narrauimus in animodar.

¶ Oportet etiā vt loca ⁊ planetas masculinos ac femininos cōsideremꝰ: quemadmodum ī hꝰ libri principio mōstrauimꝰ. demōstrauimꝰ inq̄ꝫ ex naturis signoꝝ in qbꝰ fuerit: ⁊ ex naturis ipso rum planetaruꝫ: necnō ex eoꝝ qualitatibꝰ respe ctu mundi: cum orientales nanqꝫ fuerit mascu linizant: feminizant vero: cuꝫ occidentales exti terint. Itē ex eoꝝ q̄litatibus respectu solis: mas culinizant nanqꝫ cum matutinales fuerint: ves pertinales existentes feminizant. Ex his igitur omnibꝰ qđ genꝰ in nati cōstitutione ẜm maiorē partē incurrit coniciamus oportet.

¶ Et conenit nobis diuidere vel distinguere in ter masculos ⁊ feminas a locis ⁊ a planetis eo modo quo diximus primi tꝰ in principio huius libri: ⁊ hoc est a natura signorum in quibꝰ sunt ⁊ a natura ipsoꝝ planetarū: ⁊ a statu eorū in cō paratione mūdi: qm̄ quando fuerint orientales sunt masculini: ⁊ quando occidentales femini ni. Similiter a statu eorum in comparatiōe so lis: qꝛ masculini sūt quando sūt matutinales: ⁊ feminini qn̄ vespertinales. Et conuenit vt exti memus hoc de toto: ⁊ sciamꝰ que natura vin cet in natiuitate in maiori parte.

¶ Si tu itellexisti a principio huius libri vsqꝫ ad hūc locū bene debes itelligere oīa verba ista tn̄ si nō intellexisti idi ges glosa nec cognosco aliquē itellectꝰ tā grossi cui necesse sit iterari hec ꝟba ml'tis vicibꝰ nihilhominꝰ ea volo tibi ex pōnere vna vice. dico ꝙ ptho. dixit debemꝰ distiguere ⁊ scire si tria loca que noīauimus in hoc capitulo. et eoꝝ dispo sitores sint masculi ⁊ femini p id qđ diximus ī pria pte in q̄ docuimus que sūt signa masculina ⁊ q̄ feminina: docuimꝰ etiā qualiter vnusqsqꝫ planetarū sit masculinus et etiam vnūqđqꝫ signorū ī cōpatiōe mūdi: et diximꝰ ꝙ sūt mascu lia qn̄ fuerit ī locis masculis. ⁊ feminia qn̄ fuerit ī loci fe mis. Sil'r fiunt masculi qn̄ sūt oriētales ⁊: femi qn̄ occn̄ta les. fiūt ēt masculini qn̄ fuerit matutiales: femi qn̄ vespti nales. Et postquā hoc totum demonstrauimus tibi bene potes meditari que harū naturaruꝫ vincit. et ẜm hoc iudi cabis. Et si ambe nature fuerint equales iudicabis ꝙ na tus ille erit de duabus naturis commixtis.

¶ In natiuitate geminorum. Ca. VII

Dixit haly. Cōuenit nobis sil'r itēdere ī hac rōne id ꝙ intēdit ꝑcedens capl'm ita ꝙ huius rei iudiciū proprium est primi principij et generaliter ipsum scire pos sumus per duo principia propter participationē que est in ter duo principia.

Imili quippe modo nobis in ge minis et eis pluribus esse eorun dem predictorum locorum. idest luminarium ⁊ ascendens obserua re conuenit.

¶ Conuenit etiam vt mentem apponamus in geminorū natiuitate ad ipa tria loca q̄ diximus que sunt duo lūinaria: ⁊ ascn̄s.

¶ Qꝛ alique mulieres geminos pariant: notum: et manife stum est. tamen ꝙ pariant plusq̄ꝫ duo raro accidit fuit enī quedā mulier que peperit.6. similiter dixerūt mihi aliqui se vidisse mulierem peperisse.iz. filios et omnes obierūt. Et ptholemeus accipit significatiōeꝫ numeri filioruꝫ quot mulier vna vice habet a loco solis ⁊ lune et ab ascendēte sicut ante fecit.

¶ Hoc aūt ex collectiōibus euenire māifestū ē.

¶ Qꝛ hec res accidit propter cōpōnes.

¶ Uult dicere ꝙ hora qua cadit sperma si sol et luna fue rint in signis duorum corporum vel duarū figurarum et ascendens fuerit similiter separabitur sperma et genera bitur ex eo plus q̄ꝫ vnus: Et propterea cōuenit quod quan do simile acciderit ī natiuitate vt sit similis significatō: qꝛ ẜm ꝑncipiū habet concordiam cū primo.

¶ Si prefatorum locorum duo vel tria fuerint in signis duoꝝ corporum: maxime autem cuꝫ planetis illorum dispositoribus idem iterum accidens contigerit: vt quidam scilicet eorum sint in signis duum corporum fuerint qꝫ qui dā eoꝝ bini: et bini vel plures ī dispōne.

¶ Et quando duo loca que narrauimus vel.3. fuerint duorū corpoꝝ maxime si accidit hoc idem planetis disponentibus ipsa loca vel ꝙ sint vni. s. planete ī signis duoꝝ corporū ⁊ alijs đ duobꝰ ī duobꝰ vel plꝰ q̄ꝫ duobꝰ.

¶ Qn̄ acciderit ꝙ locus solis et lūe ⁊ ascēdens sint loca du oꝝ corpoꝝ oꝫ natos eē plus q̄ꝫ duos ⁊ si duo horū triū lo coꝝ fuerit duoꝝ corpoꝝ ⁊ acciderit vt dispositores sint si mile in signis duoꝝ corporū nati erūt simil'r plus q̄ꝫ vnus Et si acciderit vt vnus sit duorū corporum et dispositores

alioꝝ i signis duoꝝ corpoꝝ: erunt nati silr plusq̄ȝ vnus. Et si accidit ꝙ oīa tria loca sint signa duoꝝ corpoꝝ: ⁊ eoꝝ gubernatores sint duo planete. vel ꝙ sint in signis duoꝝ corporū: nati erunt plures q̄ȝ duo. ⁊ ꝺm hanc regulam iudicabis in omnibus compositionib⁹. qꝛ he ꝯpōnes multe sunt ⁊ regula que est ibi necessaria est: vt ille ꝗ maius posse hȝ: ibi sit duo: ꝓpter hoc erunt nati gemini. ⁊ si fuerit maioris posse. 3. nati erunt. Et cōuenit cuilibȝ natoꝝ ponas ascendens per se a planetis ꝗ illō significauerūt ꝺm ꝙ āñ demōstrauimus: qñ locuti fuimus de parentibus ⁊ fratribus: et scies hoc per ascendens cuius eorum volueris.

¶ Et si loca dominātia signa duoꝝ corporū extiterit: ⁊ cū hoc cū plib⁹ in figura planetis associent: erunt nati plures duob⁹.

¶ Et si loca principalia fuerint signa duorū corporū: ⁊ cū multis locis participationē hūerint in figura nati erunt plusq̄ȝ duo.

¶ Loca p̄ncipalia sūt loc⁹ solis de die: ⁊ loc⁹ lūe de nocte: et ascēdēs et alia q̄ ōndim⁹ i capi. alithes tp̄s vite. Et loca p̄ncipalia que dixit i hoc loco. sūt locus sol' ⁊ lune ⁊ ascēdens: quia si hec signa fuerint duorum corpoꝝ: et acciderit ꝙ eorum quodlibet participationem habeat vel aspectum cuȝ plus q̄ȝ vno planeta: nati erunt plus q̄ȝ duo.

¶ Eoruȝ quoqȝ nūero nonnūq̄ȝ augmentat planeta qui hanc ꝓprietatem habuerit.

¶ Et addet i nūero suo plīta ꝗ hȝ hāc ꝓprietatē.

¶ ¶ Vult dicere ꝙ planeta ꝗ disponit loca p̄ncipalia: si fuerit de natura opandi duas res diuersas: sicut ē mercurius qñ applicuerint ei plus q̄ȝ duo planete: vł fuerint in signo duoꝝ corpoꝝ dat hoc totū augmentū natoꝝ numero.

¶ Generis aūt nati notitiā auget plītarū gen⁹: ꝗ soli ⁊ lune ascēdētiqȝ signo associant' i figura q̄ masculinis ⁊ femininis ꝺm p̄missū modū in nascendi fortitudine superaddit.

¶ Et addit i sciēdo gen⁹ nati eoꝝ gen⁹ ꝗ pticipationem habent cum sole ⁊ ascendente in figura que affirmat viȝ generantē masculos ⁊ femīas modo quem diximus.

¶ Plīte ꝗ habēt pticipationē cū sole luna ⁊ ascēdēte i figura confirmante viȝ gñationis masculoꝝ ⁊ feminarū: sunt hi ꝗ disponūt: ⁊ planete qb⁹ applicant qñ fuerint i figuris duorū corpoꝝ vł fuerint de duobus in duob⁹. ⁊ manifem est ꝙ masculinū significat masculū: et femininū feminam sicut demōstrauim⁹ i alio tractatu: ⁊ i caplo fratrum.

¶ Hec vero qualitas si signū ascendens ⁊ lūinaria non continuerit: sed ei⁹ loco mediȷ celi loc⁹ sic inuentus fuerit: haꝝ matrū part⁹ ꝺm maiorē partem geminorū vel pluriū erit.

¶ Et si stat⁹ hmōi nō cōprehēdit signū ascendēs cū duob⁹ lūinaribus. sed inuenitur hic stat⁹ i vice signi mediȷ celi: erunt illud quod generabūt matres iste: in maiori parte gemini vel plures.

¶ Vult dicere ꝙ si tria loca q̄ narrauit nō fuerit oīa duoꝝ signoꝝ: sed ꝙ duo loca tātūmō sint duoꝝ corporū: conuenit nobis aspicere signū mediȷ celi. qꝛ si fuerit duoꝝ corporum mater generabit duos vł plures ꝺȝ plītas dispositores cum quibus coniungentur. ⁊ raro accidit hoc ꝙ nā decie dom⁹ sit nature alterius q̄ȝ ascendens.

¶ Oꝝ aūt ꝓpriū in triū masculinorū pturitione ē: vt quēadmoduȝ contingit in albetatraȝ ꝗ sūt reges: cōtingat vt saturnus .s. ⁊ iuppiter ac mars cum prefatis locis in duū corpoꝝ signis existāt. ⁊ est propriū in parturitione triū feminaꝝ: vt id qd in alchatis cōtingit: eueniat vt luna videlicȝ ac ven⁹: ac mercuri⁹ feminin⁹ i p̄dictis locis ꝑmaneant. In duoꝝ masculinoꝝ ac vni⁹ femīe parturitōe proprium est vt contingat sicut contingit illis qui diasaccora vocantur: vt saturnus .s. ⁊ iuppiter ac venus in illis sint locis. Parturient etiā duas feminas ⁊ vnum masculū cū id euenerit: ꝙ illis qui dimantarcoris appellātur: euenisse dicitur: vt luna .s. ⁊ venus ac mars: illis in locis existant.

¶ Et res que pertinet vt nascant' tres masculini completi est: vt sit res i manerie que est in masculis anepatros: ⁊ isti sunt reges: qui sūt saturnus: iuppiter: ⁊ mars cuȝ locis que nominauimus in signis duorū corporū: ⁊ ptinet vt nascātur tres femine ꝙ sit res in manerie que ē generationis iaricos vt sit venus ⁊ luna cuȝ mercurio ⁊ ipse femininus in locis que narrauim⁹. ⁊ ptinet ad generationē duorum masculinorum ⁊ vnius femine vt sit res hac manerie que est i generatōe illorū qui dicūtur discora vt sit saturnus: iuppiter: ⁊ venus in his locis ⁊ generabūtur due femine ⁊ vnus masculus qñ res generationis fuerit in manerie que dicitur duninatari foritas: vt sit venus: ⁊ luna: ⁊ mars i his locis.

¶ Jam dixim⁹ ꝙ mlte mlieres: gñant duos filios i vno vētre: ac euadent ac viuent. et quādoq̄ȝ ambo morient' vł vn⁹ eoꝝ. et hoc ē oībus māifestū. Mulieres tñ plus q̄ȝ duos generantes: pauce sūt. silr pauci sūt viuētes ex his ꝗ. 3. nascūt' vł quatuor sil. et ꝓpter hoc dixit ptho. stat⁹ harū mulierū et filiorū suoꝝ. et dixit ꝙ illa q̄ tres filias genuit et. 3. filios in vno vētre: ⁊ qlibȝ eorū fuerit cōplet⁹ de figura ⁊ cōpositione sua: ita ꝙ status natiuitatis sue fit. si fuerint masculini: cōuenit vt sint tria loca duorū corporū et masculina. et ꝙ sint domini horū triū locorū saturn⁹: iuppiter et mars. et ꝙ ipi similiter sit i signis masculinis duoꝝ corpoꝝ. nā status talis qualis isti dicitur in greco anepatros ⁊ si oīa tria fuerint feminina cōuēit vt sint tria loca duoꝝ corpoꝝ et feminina: et ꝙ sint dñi horū corporū venus lūa et mercurius ⁊ ipse femīus i signis duoꝝ corpoꝝ femiorū. et tal' stat⁹ qual' iste dicit' in greco iancoset si fuerit duo masculini et vna feminina conuenit: vt sint tria loca duorū corporuȝ et vn⁹ femīnus. ⁊ duo masculina: ⁊ ꝙ sint dñi hoꝝ locorū saturnus: iuppiter ⁊ venus et ipa loca duoꝝ corpoꝝ. ⁊ venus femia: et saturnus et iuppiter masculini. nā talis stat⁹ q̄lis iste dicitur in greco discora. Et si fuerint due femine et venus masculus conuenit vt sint tria loca duoꝝ corporuȝ. et eorum femina et vnus masculinus et quod sint eorum domini venus luna ⁊ mars existendo in signis duorum corporum: et venus et lūa femīe: et mars masculus ⁊ tal' status qualis iste dicitur in greco dumnata riforitas. Et poteſt intelligi verbum eius isto alio modo. ꝙ si venus ⁊ luna ⁊ iuppiter fuerint dispositores horum locorum opȝ ꝙ sic eēt. sed coniunctio saturni cum venere ⁊ luna non fa

ceret rem talem qualis ista: qꝛ frigiditas ⁊ hũiditas vicere haberet in hac cõplexione: et haberet ꝑpterea mori. Et ſꝫ hoc intelligi poteſt de alijs rebus quas prediximus quando inueneris ꝙ vnus planeta ſit in loco alterius.

¶ Scõm hunc vero moduꝫ frequẽter cõtingit vt natus nõ ꝑficiatur: ⁊ vt in ipſius natiuitate q̃dam ĩpedimẽta corpori accidentia contingant. In ipſius ẽt qbuſdam mẽbris id ex quo nullus timor perueniet abſqꝫ perfecta occaſione cõtingit: aut erit in eis quoddam horum accidentiũ ſm partem rei que non apparet.

¶ Et accidit ꝓ maiori parte in ſtatu tali qualis iſte: ꝙ natꝰ nõ erit cõpletus: ⁊ naſcet̃ cũ alia peſtilẽtia de his q̃ accidũt in corpore. ⁊ accidet in aliquo mẽbrorum ſuoꝝ ĩpedimẽtum peſtilẽtie nõ ꝑ rẽ apparẽtẽ: ſicut res q̃ venit ſine ſuſpectione vel habebit in ſuis membris aliquod horuꝫ accidentiuꝫ in modo eius qd̾ apparet.

¶ Uult dr̃e ꝙ ſtatꝰ in quo mľier generat plures duobꝰ: ſic̃ tres aut plures: conuenit vt illi qui naſcũtur in tali ſtatu: ſicut iſte: non euadent a morte aut aliquibꝰ peſtilẽtijs. qm̃ in natiuitate triũ maſculorũ infortune plures ſũt q̃ꝫ fortune. et in natiuitate trium feminarum vicit cõpľo multum frigida ⁊ dãnoſa ſuper cõpľonem temperataꝫ: qꝛ venus luna et mercurius exiſtentes feminini faciunt complexionẽ mľtum frigidam et dãnoſam. et in natiuitate duoruꝫ maſculorum et vnius femĩe: ſaturnus et mars habent participatõeꝫ cũ fortunis. Et cũ hoc toto quod diximꝰ: conuenit ꝓ maiori parte vt moriantur: vel ꝙ accidat eis dãnatio mẽbrorum. et erit hoc ante natiuitatem vel hora natiuitatis vel ſtati poſt natĩtatẽ. Et qd̾ dixit in mõ res q̃appꝫ. vult dicere de re que de h̾ accidet eis poſt natĩtatẽ ꝑ v̾tutẽ pľtaꝝ.

¶ In mõſtruoſis ſignis. Ca. VIII. Dixit haly

Utilitas quã habemꝰ de hoc capitulo eſt in ſciendo ſi natꝰ ẽ hõ vľ nõ: ⁊ ſi hõ: ſi ẽ facture ꝑfcẽ vľ ñ.

Illud q̃dẽ qd̾ nullatenus a noſtro recedit intellectu eſt monſtruoſaꝝ figuraruꝫ enarratio.

¶ Et non eſt extra rõnem loqui in his qui habẽt ꝑmutataꝫ facturam.

¶ Uult dicere ꝙ loqui iu his q̃ hñt nãm permutataꝫ ſeq̃t rõnẽ q naſcũt̃. ꝫ. 4. ⁊ horũ mľti naſcũt̃ d̾ ꝑmutata factura.

¶ Dicemꝰ igitur primitꝰ ꝙ in his luminaria frequẽtius iueniunt̃ remota vel ab aſcẽdẽte diſiũcta: ⁊ ꝙ ab infortunijs anguli continent̃.

¶ Dicimꝰ primitꝰ ꝙ duo lũinaria ſũt iuẽta ꝓ maiori parte ĩ natĩtate taliũ cadẽtia ab angulis vel non: concordantiã cum aſcendente aliquam habentia: ⁊ pľte ĩfortunati in angulis potẽtes.

¶ Aſpice qd̾ diximus anteq̃ꝫ natiuitates hoĩum ſunt cõcordes cũ duobus luminaribꝰ: ⁊ tu ſcis ꝙ planete cadẽtes ſũt illi qui ſunt ĩ. 12ᵘˢ ⁊. 6ᵘˢ. Illi tñ q ſunt in. 3. ⁊. 9ᵘˢ lꝫ ſint cadẽtes ab aſcendente nõ aſpiciũt. io. ſed aſpiciunt aſcendens. ⁊ planete qui non aſpiciunt aſcẽdens ſunt exiſtentes in domibꝰ non aſpicientibus aſcendens. Uñ quãdo accidit ꝙ ſol ⁊ luna ſint cadentes ab aſcendẽte: ⁊ ꝙ non habeant cũ aſcẽdẽte aſpectum. ⁊ accidit ꝙ infortune potentes ſint ĩ anglis ſignificat ꝙ natꝰ erit vilis miſer et ꝑmutate fcũre.

¶ Cum hoc igit̃ ſic inuentum fuerit: conuenit ſi hoc illud fore cõtigerit ꝙ in miſeris ⁊ ĩfortunatis natĩtatibꝰ mľtotiẽs euenire dicitur.

¶ Qñ rẽ iuenerimus iſto mõ poſtq̃ꝫ mu ľtotiẽs accidit ĩ natĩtate viliũ ⁊ ĩfortunatorũ conuenit.

¶ Id qd̾ dixit iſto modo. vult dicere ꝙ quãdo lũinaria fuerint ab aſcendente cadentia vel ꝙ ipm̃ nõ aſpiciãt: ⁊ ꝙ ĩfortune ĩ angulis ſint potẽtes. Et talis ſtatꝰ multũ accidit vel in natiuitate viliũ ⁊ miſerorũ ĩ qbus vincit paup̾tas ⁊ exulatio de vna terra ad aliam. vel in natiuitate eorum q ſũt facture ꝑmutate vel in ambabus natiuitatibus.

¶ Et ſi natiuitates ille monſtruoſarum figurarum non fuerint.

¶ Licet he natiuitates non ſint eorũ q nõ ſunt facturarum permutatarum.

¶ Uult dicere ꝙ quãdo talem ſtatum a conſtellatione ĩuenerimus in aliqua natiuitatũ: ⁊ nõ fuerint facture ꝑmutate: conuenit vt aſpiciamus in alia re quam dicet: vt aſpiciamus in coniunctione vel ꝑuentione q̃ fuit ante natiuitatẽ. ⁊ ꝙ ſciamꝰ planetas diſpoſitores huius loci ⁊ cõiunctionis vľ ꝑuẽtõis et diſpoſitores duoꝝ lũinariũ hora natĩtatꝭ.

¶ Ut preteritam coniunctionem vel preuentionem obſeruemus q̃tenꝰ cõiũctiõnis vel preuentionis: necnõ loci luminariũ natiuitatis hora diſpoſitores planetas deprehendamus. Qm̃ ſi loca eoꝝ in natiuitatibꝰ: ⁊ locus lune vel aſcendẽtis iteruꝫ omnia. ſ. vel planeta loco coniunctionis vel preuentionis non alligentur: erit natus forme monſtruoſe.

¶ Si loca eorũ in natiuitate ⁊ locus lũe vľ aſcẽdẽtis locus ſimiliter: ſiue omnes vel maior ꝑs eorum non aſpexerint locum coniunctionis vľ oppõnis: natus erit facture permutate.

¶ Iã ꝑcepit ſe aſpicẽ cũ ſtatu quẽ tibi narraui ꝑmitꝰ ĩ alijs 4. rebus et eas adiũges cũ eo qd̾ ꝑdiximus et ꝑma harũ rerũ. 4. ẽ diſpoſitor cõiũctiõis vel preuẽtõis q̃ fuit añ natiuitatẽ ⁊ 2ᵃ diſpoſitor locorũ lũinariũ duoꝝ hora natiuitatis ſiue ſit locus ĩ natiuitate: vnus vel plus vno. tertia eſt locꝰ lũe. ⁊. 4ᵘˢ locꝰ aſcẽdẽtis: Et ſi h̾ oĩa vel maior ꝑs eorũ ñ aſpexerit locũ cõiũctõis vel ꝑuẽtiõis añtis natiuitatẽ et cũ hoc acciderit ꝙ ĩfortũe potẽtes ſint ĩ angulis ⁊ ãbo lũinaria ab aſcẽdẽte cadẽtia vľ ipꝫ ñ aſpiciẽtia natꝰ erit ꝓ certo facture ꝑmutate ita ꝙ eiꝰ figura ñ erit ĩ figura hoĩs tñ ſi aliqua haꝝ reꝝ vel maior ꝑſ fuerit hoc mõ vel ꝙ ſint maioris fortitudiſ natꝰ erit hõ. ſed erit ꝑmutate vel ſtimate figure.

¶ Hec ãt ſi ſic fuerit ⁊ cũ hoc ĩ q̃drupedibꝰ vel feralibꝰ ſignis lũinaria repirемꝰ fueritqꝫ ĩfortũe in angulis exñtes: nõ erit natꝰ ex hoibꝰ.

¶ Et ſi he res ſic fuerint ⁊ iuenerimꝰ lũinaria ĩ ſignis q̃drupedũ aut beſtiaꝝ feraꝝ ⁊ pľte q fuerit. ĩ ãgulis ĩfortũe fuerit natus nõ erit hõ.

¶ Qñ figure pľtaꝝ ĩ naĩtate ſignificauerit ꝓ certo ꝙ natꝰ erit ꝑmutate fcũre: et acciderit cũ h̾ ꝙ ſol et lũa ſũt ĩ ſigiſ beſtiaꝝ feraꝝ et ĩ fõtũe ĩ ãglis fuerit natꝰ ẽ aliq̃ fera beᵃ

¶ Si qua vero fortũaꝝ cũ lũinaribꝰ teſtimõiũ ñ habuerit: ſed eis ĩfortũe teſtificate fuerit: natus nõ erit domeſticꝰ eritqꝫ natura ipſius ex feraꝝ impedientium naturis.

¶ Et ſi nulla fortuna teſtificata fuerit: ſed teſtificentur infortune natus erit non domeſticꝰ de natura ſilueſtris nocentis.

¶ Quando sciuerimus ꝑ id qḋ ꝓdiximus ꝙ natus ē aīal domesticū si inuenerimꝰ īfortunas duobꝰ lūinaribꝰ testificantes natus erit aīal non domesticū de natura siluestris potētis: ⁊ hoc totū ōndit ꝙ aliqua bestia siluestris est que cū hominibꝰ hꝫ vitā: ⁊ est domestica sicut canis ⁊ musipula. Et eoꝝ aliqne sūt societatē cū hoībꝰ nō hn̄tes sicut leo: ⁊ liuncia. Et alique que nō sūt fere hn̄t societatē cū hominibꝰ vt camelus ⁊ asinus. Et alique sūt que nō sūt domestice: nec hn̄t vitā cum hoībus sicut vacce siluestres ⁊ serui demonstrat ēt dictū istud: ꝙ si duo lūinaria fuerit ī signis auium ꝙ aīal erit auis: ⁊ si fuerint in signis pisciū aīal erit piscis: ⁊ alia oīa ſm h̄. Et si tu itellexisti gcgd dixīmꝰ a prinͦ huius libri vsq; ad hūc locū nihil tibi pōt de h̄ caplo occłtari.

¶ Or si iuppiter aut venus luminaribus testificentur: erit natus ex aīalibus domesticis vt sūt canes: furones: ⁊ his similia. Si mercuriꝰ autē testificet̄: natus erit ex aīalibus quibus opus habent ⁊ vtunt̄ hoīes: vt ex gallinis: porcis bobus capris: ⁊ his similibus.

¶ Et si duobus lūinaribꝰ testificabunt̄ iuppiter ⁊ venꝰ: natꝰ erit de bestijs hn̄tibus societatē cū hoībus sicut canes furōes ⁊ silia. Et si testificabit̄ mercuriꝰ natus erit de aīalibus de qbꝰ serui unt sibi hoīes: sicut sūt galline: capre: pecudes suelli: vacce ⁊ similia.

¶ Ptholemeus dat hoc exēplū vt intelligas rōnem verborum suorū ita ꝙ qn̄ sciuerimꝰ q̄re demr̄auit ꝙ natus ē bestia fera ⁊ testificabit̄ lūinaribꝰ aliqua fortuna itelligemꝰ ꝑ hoc ꝙ natus societatē hꝫ cū hoībus sicut canes ⁊ furōes ⁊ similia. ⁊ hoc exēplum ostendit nobis aliam rōnem ⁊ qn̄ sciuerimus ꝙ natus est bestia nō fera ⁊ iuenerimꝰ aliquaꝫ fortunam testificātē luminaribꝰ: sciemus ꝙ illa bestia erit domestica. Et si cū hoc testificabitur mercuriꝰ erit natus de aīalibus de quibus hoīes sibi seruiūt vel proficiūt multum vt galline: capre. vacce suelle pecudes ⁊ silia. Et tu itelligere potes quanlibet harum rerum specialr̄ per figuras stellarum que sunt cum luminaribus: ⁊ ſm illam figuram erit species aīalꝭ nati Si figura stellarū fuerit de stellis que dicuntur gallina erit illud animal gallia vel alia talis auis. Et si fuerint luminaria cum figura que dicit̄ coluber siue serpēs erit illud aīal de reptilibꝰ. ⁊ cōuenit vt res alias oēs supradictas ꝑtitas teneas ī memoria ⁊ itellectu tuo.

¶ At si lūinaria mouentur ī signis quorū imagines sunt homines oiaq; similr̄ fuerint: natuꝫ ex hominibus vel ex his q̄ cū hoībꝰ conuersantur fore non dubitamus: preter ꝙ eum monstruosam formam habere dicemus.

¶ Et si duo luminaria fuerit in signis figuraruꝫ hūarū ⁊ res alie fuerint vt ꝓdiximꝰ erit natꝰ hō: vel seqūes hoieꝫ erit tn̄ ꝑmutate ⁊ stiate fcūre.

¶ Uult dicere ꝙ si figure ꝑtꝉarum hora natiuitatis fuerit eo mō quo narrauit ꝙ significēt certius permutationē facture ⁊ fuerint lūinaria ī signis figurarum hūanarum natus erit homo vel assimilās hōini. nihlōminus erit ꝑmutate fature ⁊ stimate. Sic̄ ego vidi multos natos eē sine pedibus: ⁊ alios sine manibꝰ: ⁊ alios sine auribus. ⁊ dixit quidam ꝙ natū vnū viderat cui nō videbat̄ aliqḋ mēbroꝝ nisi foramen vnū ꝑ qḋ recipiebat cibū. ⁊ aliud naturale ꝑ qḋ eyciebat eū: ⁊ dixit mihi iḋ ꝙ natus faciebat multa signa ꝑ que dabat itelligi futura. Permutationes aūt facturaꝝ sunt multarum manerierū sicut illius q non pōt se sustinere sub duobꝰ pedibꝰ ⁊ illiꝰ q hn̄t capat plannꝫ: aut oclos clausos ⁊ silꝉa. Nihilominus gn̄alr̄ scimꝰ ꝙ qn̄ lūinaria fuerint ab ascēdēte cadētia vł ipm non aspexerit ⁊ infortune potētes ī angulis ⁊ dispositor cōiūctionis vł preuentionis precedētis natiuitatē ⁊ dispositor lūinarium ⁊ locus lune: ⁊ locus ascendentis non aspexerint eorum. s. aliquis locum cōiūctiōis vł ꝓuētiōis ascedentis: vł maior ꝑs hoꝝ: natus erit facture permutate vł stimate. Postmodum si voluerimus scire cuiusmodi aīal ē. aspiciemꝰ loca duoꝝ lūinariū: ⁊ si fuerit ī signis figuraꝝ hūanaꝝ: natꝰ ē hō stimatꝰ. ⁊ si in signis aliaꝝ figuraꝝ natꝰ erit illiꝰ gn̄is. Et ptho. vłt nobis totū ostendere: vt nulla ī hoc remaneat dubietas.

¶ Qualitatis autē istius notitia eiusq; ꝓprietas erit hoc ī loco iterū ex figuris signoꝝ ī qbꝰ īfortune steterint q̄ lūinaria vł āgłos cōtinue rūt.

¶ Scimus ꝙ statuꝫ istū ꝓprie ī hoc loco similr̄ a figuris signorum ī qbus erunt infortune que sunt apodeate de luminaribꝰ vel anglꝭ.

¶ Ułt dicere ꝙ qn̄ sciuerimꝰ ꝙ natus est facture permutate ⁊ iuenerimꝰ lūinaria ī signis figurarum hūanarum sciemus ꝙ ē hō stimatꝰ. ⁊ qn̄ hoc sciuerimꝰ aspiciemꝰ figuras signoꝝ ī qbꝰ fuerit īfortūe q̄ sūt potētes suꝑ lūinaria vł super āgłos. ⁊ ꝑ hoc sciemus q̄ mēbra sua sūt ꝑmutata. v. grā. Si fuerit in signis quadrupedū sciemus ꝙ natus habebit plus q̄ꝫ duos pedes vel erūt pedes illiꝰ alterius maneriei q̄ꝫ pedes hoīum alioꝝ ⁊ silr̄ corpus suū. Et iā nobis demōstrauit ī hoc dicto aliā rē ꝙ qn̄ īfortūe fuerit appodeate de luminaribus et ipsa cadētia vel ascēdēs non aspiciētis natus eric permutate facture.

¶ Item si signa fortunarum hoc in loco nulli ꝓdictarū loco testificetur. erit natus non loqūes eiusq; forma ꝟaciter ⁊ ꝑfecte mutabit̄.

¶ Et si non testificabitur silr̄ in hoc loco aliq̄ fōrma alicui loco de his q̄ narrauimus erit natꝰ irrōnalis sine aliquo intellectu ⁊ cū hoc tota erit pro certo facture ꝑmutate.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ sciemꝰ ꝙ natꝰ ē hō ꝑmutatꝰ aspiciemꝰ silr̄ si nō iuenerimꝰ ēt aliq; fortunā testificātē ascēdēti neq; lūinaribꝰ natꝰ erit ꝑmutatꝰ ⁊ cābiatꝰ totalr̄ ⁊ cōplete. Et ego vidi multas narrātes se vidisse quosdā natos q vaccis assimilabātur vel pecudibus vł his similibus.

¶ Si iuppiter āt vel venꝰ testificetur nati ꝓprietas quo fuerit illa mutatio erit vt honoretur ⁊ sublimet̄ eo ꝙ ex hoc illa figura armaforodhotis cōtinget. i. figura ex venere et mercurio denoiata necnon figura que nūcupatur arfocarazietu ⁊ his similia.

¶ Et si testificabūt̄ iuppiter vel venꝰ erit natus hn̄s illā pestilentiā honoratꝰ ⁊ hēbit̄ ī reuerētia q̄rḋ tali sit forma q̄ dr̄ hermofroditus. Et vult dicere forma q̄ ꝑtinet ad mercuriū ⁊ venerē ⁊ forma q̄ dicit̄ āfrocraciator ⁊ silia.

¶ Quando sciuerimus ꝙ natus ē hō ꝑmutatus aspiciemꝰ si iuenerimus iouē vel venerē testificātē ascēdēti vel lūinaribꝰ duobꝰ sciemꝰ ꝙ natus cū illa pestilētia erit honoratus: et honestus: et erit hō qui loquetur ī legibus et ꝓphetabit multa et forma q̄ pertinet ad mercurium ⁊ venereꝫ que dicitur hermofroditꝰ vult dicere loqui de rebus occłtis quas nō videt. et sunt future. Et forma q̄ grece dr̄ amfrocraciator: vult dicere res que veniunt in voluntate antequā alter diat eā sibi ver. g. Uenit in volūtate alicui homini de egypto rex de ꝯcyn in illa hora mortuus est

Et dicet res futuras ꝑ vna certitudine q̃ sibi venit i volun
tate. ⁊ id qd̓ dixit ptho. ⁊ alie res tales. vult dicere augura/
re ⁊ aspicere ꝓuerbiũ ⁊ res in nube intelligere: ⁊ in aqua ⁊
in membris aĩalium ⁊ alia multa similia q̃ sciunt antiqui
sapientes de egypto qui erant in his multũ sapientes ⁊ in
telligentes: magi. n. ⁊ incantatores egypti multa sciunt de
reb⁹ istis: ⁊ sciẽtes. Et hoc intelligim⁹ a reb⁹ que narrãtur
de porphitõ egyptiano: ⁊ signalibus q̃ hi sapiẽtes fecerunt
⁊ isti incantatores appent in hodierna die ⁊ demoustrãt ꝙ
erant multum sapientes in his ⁊ ĩtelligentes valde. ⁊ in ali
quibus locis indie ⁊ acyn: sunt aliqui multum scientes de
talibus: tñ in terris que sunt circa nos sunt hec perdita ⁊ d̓
structa: sicut perdite sunt multe alie scientie.

Mercurius ip̃e si testificetur: fiet natus cum
his sõniorum interpretator: ⁊ ex his erit eius vi
ctus preter ꝙ surdus erit ⁊ absq̃ dentibus. In
his vero rebus erit conuenientis nature ⁊ sub/
dolus ac deceptor.

Simil'r si testificabit̃ mercurius erit natus cũ
omnibus reb⁹ istis sõniorum interpres: ⁊ qd̓ ha
buerit lucrabit̃ per hoc: verũtñ sine dentib⁹ erit
⁊ surdus: tñ in omnib⁹ aliјs erit bonorũ moruȝ:
boni itellectus sensus ⁊ cõsilij.

Uult dicere ꝙ quando Mercurius exñs fortũat⁹ testifi
cabit̃ i natiuitate alicui⁹ hois permutate facture erit sõnio
rum interpres: ⁊ ex hoc lucrabitur suũ cibum ⁊ os habebit
sine dentibus ⁊ erit surdus: tñ in oĩbus aliјs rebus ⁊ suis sta
tibus erit bonorũ morum ꝓuidentie ⁊ boni cõsilij.

In his qui nõ creuerũt. Capi. IX.

Dixit Haly. Qm̃ multi eoruȝ qui nascuntur permutati
moriuntur eadeȝ hora ꝓpter viȝ infortunarũ i eo
rum natiuitate: cõuenit vt rõ eorum qui non recipiũt cibũ
sequatur eos qui nascũtur de permutata factura.

Postq̃ȝ eorũ q nõ creuerint sermo/
cinatio p̃cessit restat de illoꝝ elocu
tione quoꝝ per natiuitatis horã cõ
tingentiũ notitiaȝ habere querim⁹
Hanc aũt enarrationem ob hoc ꝙ
istud quesitum capitulum ab istorum duorum
vtroqȝ modorũ non longe remouetur: quãdo/
qȝ locutioni de vita adherere: quãdoqȝ vero il
li contrariam eẽ: eo ꝙ huiusmodi inuestigatõis
vis quibusdam variationibus alteratur: scien/
dum ẽ. Sermo nãqȝ vite nõ est nisi in his omni
bus q vitam senserunt. Hi aũt sũt quorũ vita so
lari circuitione qd̓ est vni⁹ anni spatiũ nequaq̃ȝ
minor habetur: vita vero que est i fortitudie
est id qd̓ minus eẽ dicitur: vt sunt menses: dies:
⁊ hore: Eorum autẽ qui non creuerint sermoci
natio est eoꝝ locutio qui ad aliqd̓ istoruȝ predi/
ctorum tẽporum nõ ꝑueniẽt: sȝ in breui tempo
re ꝓpter mali ⁊ nocumenti sup̃fluitatẽ moriẽt̃.
Quapropter vite inuestigatio multarum ẽ par
tium. Illoꝝ ãt q non crescent: vna ẽ ⁊ plana.

Postq̃ȝ sup̃sit nobis loq̃ i his q̃ accidũt hora
natiuitatis. In his loq̃ q cibos non recipiũt con
uenit vt sciam⁹ ꝙ hoc totum eẽ debeat quando
qȝ coniunctũ: cum videt̃ in rõne vite: q̃ tm̃ istd̓
elõgatum nõ ẽ: tñ ab his duabus maneriebus:
⁊ qñqȝ diuisũ ẽ ab eis: lȝ virtus hui⁹ qõnis sit di
uersa. s. vna ab altera aliquãtuluȝ: qm̃ ratio vite
non est nisi in his qui habent vitam: habentem
aliq̃ȝ q̃ȝtitateȝ: ⁊ tales q̃les isti sũt d̓ his quoꝝ vita
nõ abscidit̃ nisi cõpleuerit vnã reuolutionẽ cur
sus solis ⁊ hoc tẽp⁹ dĩ ann⁹ vn⁹ ⁊ vita que est
i potẽtia ẽ illa q̃ ẽ min⁹ ista. ⁊ talis vita q̃lis h: ẽ il
la q̃ durat ꝑ mẽsẽ diẽ vel horã. Et loq̃ i his q ñ
recipiũt cibũ ẽ i illis q ñ ꝑueiũt ad cõplemẽtuȝ
alicui⁹ p̃dictoꝝ tpuȝ imo i miori q̃ȝ hoc tpe mo
riunt̃ ꝑꝑ magnã fortitudinieȝ mali ⁊ nocumẽti
qd̓ accidit eis cã sue male cõstellatiõis. Et pro
pter hoc ẽ iq̃sitio vite multis modis ⁊ inquisi/
tio eorum qui non recipiunt cibum generalis ẽ
⁊ simplex.

Qm̃ vult nobis demõstrare regulas et radices quibus
scire possumus si natus viuet vel nõ: icipit nobis primit⁹
demõstrare ꝑ hoc dictũ distinctiõem q̃ ẽ iter hãc rõnẽ de
qua locutus ẽ: et rõnẽ vite aliquã q̃ȝtitatẽ habẽtis et ince
pit memorare de eo qd̓ locutus fuit i tertio ca. tertie ptis
et ẽ id qd̓ dixit ꝙ illi q nõ recipiũt cibũ ẽ res posterior quã
scire debemus de reb⁹ accidẽtib⁹ hora natiuitatis: Et post
modũ hec ratio debet esse cõiuncta qñqȝ cũ rõne vite. et
qñqȝ ab ea disiũcta. et qñ i vita ẽ eẽ debet rõni vite ⁊ rõ vi
te que est in potentia: et hec est que non complet vnum
annum siue sint hore dies vel menses. vices tamen in q
bus hȝ eẽ distincta a rõne vite sũt quando morietur natus
añquã cõpleat aliqd̓ hoꝝ temporũ. et hi sũt q ꝑ certo nõ
recipiũt cibũ: Horũ ãt ẽ regula gñalis ꝑꝑ malũ ⁊ nocum
tũ magnũ qd̓ fortificatur i eorũ natiuitatẽ in locis pricipa
libus: et dimisit vitã q̃ ẽ ꝑ accidẽs et hec ẽ quã dixit quan
titatẽ habere: ⁊ isti sũt q viuũt ãnũ vnũ cõpletũ vel pl⁹. ⁊
hoc q̃ nobis multis vicib⁹ demõstrauit cõcordiam quaȝ
hȝ natura hominis cũ nã solis. ⁊ ꝓpterea teputat ꝙ vita
hoĩs que hȝ quãtitatẽ ẽ illa que peruẽit ad vnã reuolutio
nẽ cursus solis vel plus vna. Et posuit aliã diuisionem rõ
nis vite illã q̃ ẽ i potẽtia ⁊ isti sũt illi qui nõ ꝯplẽt vnã reuo
lutiõem et hi diuersi sũt q̃ eorũ sũt q viuũt horas qui vi
uũt dies et q eoruȝ mẽses et eorũ qui dies et horas et eoꝝ
qui viuũt dies et menses et similia: Illi tamẽ qui nullã vi
tã hñt sũt q cibũ nõ recipiũt ullo mõ. et talis modus qua
lis iste: ẽ idẽ i oĩbus: ⁊ hoc ẽ ꝑꝑ magnũ malũ et nocumentũ
quod fortificatur i eorũ natiuitate i locis pricipalibus. Et
postquã ptholemeus nobis demõstrauit hoc: dixit cõclusi
onẽ. et ẽ qd̓ dixit: Et ꝑꝑ hoc ẽ iquisitio vite ꝑ multas ptes.
vult dicere ꝙ regule ⁊ radices q̃bus scire possum⁹ vite ne
gotiũ sũt multe et diuersoꝝ mõꝝ. porro dixit ⁊ cõclusiõeȝ
aliã que est qñ dixit et iq̃sitio eoꝝ qui nõ recipiunt cibum
ẽ gñalis et simplex. vult dicere ꝙ regule ⁊ radices q̃bus
scire possumus statũ eorũ qui nõ recipiũt cibũ ẽ vna mane
ries ⁊ simplex et hoc est fortificamentũ mali ⁊ i pedimẽti
et alynthies solummodo.

Generaliter igitur cum luminarium aliquod
in angulorũ aliquo fuerit: eiq̃ȝ associet̃ i fortũaꝝ
altera in longitudine q̃ cum eo fuerit gradu per
gradũ: vel fuerit i figura eq̃cruria: nec fortuna
rum aliqua ei associetur in figura: fueritq̃ȝ dis/
positor loci lũinarium in locis infortũarũ: nat⁹

non viuet sed mox morietur.

¶ Generaliter dico ꝙ qñ aliqđ lũinare fuerit in aliquo angulorũ ⁊ fuerit similiter aliqua infortuna ꝑticipationeȝ aliquam habens cũ eo in lõgitudine q̃ sit cum eo gradu per gradũ: vel ipȝ aspiciẽs i figura duoꝝ laterũ eq̃liũ: nec hũerit cũ eo fortuna participationẽ de figura. Et dispositor lũinariũ loci iuentꝰ fuerit in locis pl̃tarũ infortunarũ natꝰ ille non recipiet cibuȝ ⁊ morieẽ hora qua nascetur.

¶ Primũ qđ cõuenit volẽti adiscere est vt adiscat rõnẽ rerum ⁊ postea vadat additamẽto rõnẽ cõpositoꝝ ⁊ i quãtũ demõstrauit ꝙ rõ eoꝝ q non recipiunt cibũ est rõ general̃ ⁊ simplex: ꝑmitꝰ icepit eam ⁊ qñ eã inceperit ⁊ ꝑfecerit incipiet oñdere rõẽ vite: q̃ multaꝝ ẽ diuisionũ ⁊ manerieꝝ. Et nos volumꝰ oñdere ṽba sua dicẽtes ꝙ qñ dixit qñ fuerit aliqđ lũinare in aliquo ãguloꝝ vult dicere ꝙ sit lũinare i ipo gradu ãguli: ⁊ hoc est vt sit i circul̃o oriẽte vel in circulo meridiei. Et id qđ dixit ⁊ si fuerit aliqua infortuna: sil̃r hñs aliquã ꝑticipationẽ cũ eo i lõgitudine q̃ sit cum eo gradu ꝑ gradũ: vult dicere ꝙ sit ifortuna iũcta cũ lũinari in lõgitudine ⁊ latitudine. ⁊ id qđ dixit ⁊ aspiciat se cũ eo in figura duoꝝ lateꝝ equaliũ. vult dicere ꝙ sit i fortuna ⁊ i angl̃o ⁊ i circulo oriẽte vel meridiei. ⁊ cũ erit i quarta alterꝰ lũinaris qđ erit i ãgl̃o eiꝰ vel oppositiõe: ⁊ qñ ymaginabimur pl̃tas in vno circl̃o: ⁊ ymaginabimur vnã lineã q vadat ab vno ad alterũ ⁊ duas lineas q̃ exeũt de ipis ambobꝰ applicãtes ad terrã fit de hoc triangulus duoꝝ lateꝝ equalium cõuenit ẽt vt h̃ applicatio sit i lõgitudine ⁊ latitudine si fuerit cũ sole exñte ifortuna in zodiaco ipo signoꝝ ⁊ si fuerit cũ luna ꝙ sit ifortuna i circl̃o inclinato lune. Et ꝙ dixit nec habuerit cũ eo aliqñ fortũa ꝑticipationem de figura. vult dicere qñ lũinare fuerit cũ ifortũa i ꝑdicta manerie ⁊ aliq̃ fortũa: illud nõ aspexerit lũinare exñs i hac manerie: ⁊ id qđ dixit: ⁊ fuerit dispositor loci lũinaris in locis pl̃taꝝ infortunaꝝ. vult dicere ꝙ qñ iungẽt oẽs res ille i aliquo lũinari ⁊ acciderit cũ hoc ꝙ dispositor loci sui sit i domo alicuius ifortune. aut triplicitate aut exaltatiõe eiꝰ: aut ꝙ aspiciat i fortunã: Natꝰ cui fuerit i eiꝰ natitate aliqđ luminare i hac manerie cibũ nõ recipiet: ⁊ stati cũ natꝰ fuerit morieẽ.

¶ Qđ si fuerit in figura excruria: sed i ꝓiectiõe radioꝝ infortunaꝝ a locis lũiariũ ad ipȝ ascẽdẽs fuerintq̃ infortũatores duo: alterũ vel vtrũq̃ luminariũ ifortuuantes ad ipoꝝ duoꝝ loca vel alterꝰ ascẽdentes. Aut si in eiꝰ vl̃ eoꝝ oppõne fuerit seu si vna infortunaꝝ alterũ lũinariũ infortunauerit cum eorũ altera fuerit opposita: altera qdeȝ ad lũinaris locũ ascenderit: natũ vitam nõ habere minime dubitatur.

¶ Et si cũ hoc non fuerit i figura duoꝝ laterum equaliũ sint tñ i proiectiõe radioꝝ pl̃taꝝ infortunarũ loci duoꝝ lũinariuȝ vel ꝙ ascendat ad ea ⁊ infortune fuerint due ipedientes aliqđ lũinare vel ipa ambo siue sit qñ ascẽdat ad loca ãboruȝ vl̃ ad loca alicuiꝰ eoꝝ: vl̃ ꝙ sint in oppositione alicuius eoꝝ: vel ãboꝝ super dyametrũ: vel ꝙ vna ex ifortũis ipediẽtibꝰ aliqđ duoꝝ lũinariuȝ sit exñs in eiꝰ oppõne sup dyametrũ: ⁊ alia ascẽdens ad locũ lũinaris natꝰ ille ñ hẽbit vitaȝ.

¶ Totũ h̃ dictũ iacet i re vna q̃ ẽ vt si tres sint res iter lũinare ⁊ ifortunã sicut illã quã añ dixit. Distictio tñ q̃ ẽ inter ꝑmũ: ⁊ hoc ẽ vt lũinare cũ ifortũa iunctũ nõ sit gradu ꝑ grãdũ: sed sint iter eos aliq gradus pauci: siue i lõgitudie siue i latitudie vel i ipis ãbabꝰ: ⁊ ꝙ ascẽdat ifortuna ad lũinare vult dicere ꝙ vadat ⁊ ponat se i angulo vbi fuerit lũinare: q̃ hec maneries nõ ẽ applicatio i figura duoꝝ lateꝝ eq̃liũ: sed ẽ applicatio ꝑ ꝓiectionẽ radioꝝ.

¶ Qm̃ maximũ nocumẽtũ qđ ẽ i hoc: valitudinẽ ⁊ ꝑfectũ q ex longitudie loci ad locũ lũinariũ ascẽdentis i vite spatio ꝓuenit d̃struit ⁊ occ̃tat.

¶ Et hoc est ꝑꝑ magnũ nocumẽtũ qđ est i hoc: dãnat ⁊ destruit vtilitateȝ ⁊ bonuȝ qđ ꝓuenit ꝑꝑ elongationẽ loci ascendentis ad loca duorũ luminariũ in durabilitate vite.

¶ Vult dicere ꝙ qñ ifortuna dãnauerit lũinare exñs i angulis: ⁊ nulla fortũa applicuerit ad lũinare. sil̃r ifortũa non applicat ꝑ lõgitudinẽ ⁊ latitudinẽ: sȝ ꝑ radios: vl̃ ascẽdit ad locũ suũ magnũ nocumẽtum qđ ẽ i statu dãnoso: ⁊ destruit vtilitatẽ ⁊ bonũ qđ ꝓuenit ꝑꝑ elõgationẽ ifortũe ⁊ luminaris: Et ꝑthọ. vl̃t nobis d̃mr̃are ꝑ h̃ dcm̃ rõneȝ q̃ h̃ statꝰ est: sic̃ rõ pª quaȝ narrauit: ⁊ nũc nobis ostensũ est ꝙ iudicium illorũ q non recipiunt cibum est per vnam rem simplicem ⁊ hoc ẽ vt sit aliqđ luminariũ vel ambo in ipso gradu angulorũ exñtibꝰ ipis dãnatis ab ifortunis: ⁊ dño illiꝰ loci i dignitate infortunaꝝ nulla fortũa ipa aspiciente. Et si ambo luminaria fuerint isto mõ fortiꝰ ẽ. ⁊ si vnũ hoc mõ fuerit ⁊ aliud alio: idiget alio itellectu. Et ꝑthọ. docet nos hãc reg̃laȝ quã posuit in nõ recipiẽtibꝰ cibũ: ꝑ alia q̃ nũc vult dicere.

¶ Id ãt qđ ꝓprie solẽ impedit ex his q̃ sunt in loco q ad ipsiꝰ locũ ascẽdit mars eẽ dicit: lunã vero saturnꝰ. At i eoꝝ oppõne vel cũ ad ipsã ascẽderit: contingit cõtrariũ. Solẽ eteni saturnus: lunã vero mars ipedit. marie aũt cũ locis lũinariũ ⁊ ascẽdẽtis: dispositores eoꝝ exñdo dñent.

¶ Et si dãnans solẽ ꝓprie fuerit mars: qm̃ ascẽdit ad locũ vbi ipe ẽ vel saturnꝰ ipe q lunam dãnauerit ꝑ oppõneȝ: vl̃ q̃ ascẽdit ad locuȝ eius: hoc erit in contrariũ: q̃ ille q soleȝ dãnat ẽ saturnus ⁊ mars lunã. ⁊ ꝓprie si dñabunt in loco luminariũ ⁊ i ascẽdẽte hñdo dispõnẽ eoꝝ.

¶ Vult dicere ꝙ maior fortitudo nocumẽti ⁊ mali est si infortune fuerit dispositrices lũinariũ ⁊ ascẽdẽtis cũ hoc ꝙ sint nocentes luminaribus. ⁊ manifestum est ꝙ quando infortuna fuerit in aliquo angulo offẽdit oẽs q̃tuor.

¶ Et si duas oppõnes hũerit: fueritq̃ lũinaria ⁊ infortũe in angulis vel i excruria figura: mortui vel semimortui nascunẽ infantes.

¶ Et si cum eis oppositum habuerint sup dyametrum ⁊ duo luminaria ⁊ infortune fuerint i angulis ⁊ in figura duorum lateruȝ equaliũ nascunẽ tunc creature: siue mortue siue semiuiue.

¶ Hic perficiẽ regula eorum qui vitam non recipiũt ⁊ moriuntur hora qua nascuntur. Et est vt vtraq̃ sit in fortuna ⁊ oppositione vtriusq̃ luminariũ per longitudinem ⁊ latitudinem ⁊ eorũ vtrũq̃ in aliquo angulorũ. 4. ⁊ qñ sic fuerit conuenit vt nascanẽ mortui vel quasi.

¶ Qđ si ita contingit ⁊ ab altera fortunarum luminaria separata: vel in figura fuerint ei associa

ta: ꝛ ꝑuenerit radij ad precedētes partes: viuet natus ſm̄ significationē numeri graduū qui fuerint inter albileg ꝛ ꝓpioris infortune radios ex numero mensium vel dierum aut horaruꝫ ſm̄ eorū infortunij quātitatē q̄ sūt hui⁹ occasio.

¶ Qn̄ hec ita fuerint ꝛ diuidunt̄ ambo luminaria ꝑ aliquē pl'tarum fortunarū: vel habuerit cū ea ꝑticipationeꝫ in figura ꝛ radius applicat ad primas diuisiones: natus viuet tantū: quantum fuerint gradus qui sunt inter yleg ꝛ radium infortune existētis magis ꝓpe tot mēses dies ꝛ horas ſꝫ status ipsius malitie quantitatem: ꝛ fortitudinem rerū hoc faciētium.

¶ Uult dicere ꝙ quando infortune ꝛ luminaria fuerint in angulis ꝛ acciderit cum hoc ꝙ luminaria separant̄ a coniūctiōe pl'tarū fortunarum cum paucis gradibus: aut separātur ab aspectu fortunarū: tūc dabunt fortune fortitudineꝫ qua viuet ſm̄ quātitatem graduū q erunt inter luminare ꝛ infortunā. ꝛ si nocumentum īfortune fuerit multum forte erunt hore: ꝛ si mediocre erunt dies: ꝛ si debili⁹ erūt mēses. Et iam nobis probauit ptho. ꝙ luminare in quo aspicere oꝫ in his est eorū illud quod fuerit yleg. Et similiter propalauit per id qđ dixit numeruꝫ graduū q erūt inter yleg ꝛ radium infortune que est: qm̄ infortuna in hoc statu non est cū luminari ī figura duoꝝ laterum equalium.

¶ At si infortunarum radij ad p̄cedētes partes luminarium: fortunaruꝫ vero ad sequentes ꝑuenerint: natus crescet ꝛ viuet.

¶ Et si radius infortunarum fuerit qui ad diuisiones primas applicat luminariū: ꝛ radius fortunarū q applicat ad diuisiones sequētes eam: natus recipiet cibū ꝛ viuet.

¶ Ptholemeus vult dicere in quolibet loco primas diuisiones illas que ascendunt an̄ sicut piscis qui ascendit an̄q̄ꝫ aries ꝛ p̄mi grad⁹ arietis anteq̄ꝫ postremi arietis: ꝛ sic̄ nona domus anteq̄ꝫ. io ꝛ hꝰ talia ꝛ partes que sequunt̄. vl't dicere que post veniunt sicut aries sequit̄ pisces ꝛ gradus secūdus arietis sequitur primū: ꝛ. io⁹ dom⁹ sequitur nonā ꝛ postq̄ꝫ ita est bene demonstrat hoc dictum eius ꝙ lumiāria erunt ab infortunis separata: ꝛ vadunt versus fortūas ꝛ quando fuerint isto modo natus recipiet cibuꝫ ꝛ viuet siue sint luminaria ꝛ īfortune in angulis siue ī alijs locis.

¶ Itē cū eleuabūtur īfortune suꝑ associātes fortunas ī figura: erit nat⁹ misere q̄litatis ꝛ ībecill'.

¶ Simil'r si pl'te infortune fuerint suꝑ fortunas eleuate que sunt cōcordate in figura erit natus infortunatus ꝛ vilipensus.

¶ Quando sciuerimus ꝙ natus recipiet cibum ꝛ viuet: aspiciemus: si īuerimus infortunas fortiores q̄ꝫ fortunas dantes vitam: sciemus per hoc ꝙ natus erit vilipensus ꝛ infortunatus ꝛ stimatus: aut omnia sua membra de mala ꝛ infirma compositione.

¶ Or si fortune eleuabūtur natus cum parentibus non morabitur.

¶ Et si fuerit fortūe exaltate nat⁹ erit alioꝝ ꝑētū.

¶ Uult dicere ꝛ ꝙ si fortūe in hoc statu fuerint maioris fortitudinis q̄ꝫ infortune licꝫ natus ꝓpter hoc euadat a pestilentijs ꝛ infirmitatib⁹ nō enutriēt ipm̄ parētes sui sꝫ alij.

¶ Et si altera fortūarū cū lūa ꝑiter oriat̄ vel ictisal habeat ꝛ altera infortunarum occidat: natus a parentibus nutrietur.

¶ Tamen si ascenderit aliqua fortuna cum lūa aut applicuerit ei ꝛ aliqua infortuna in occidente: nutribūt eū parentes sui.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ luna fuerit ī oriente ꝛ participationē habuerit cū aliqua fortuna ꝛ fuerit ī oppositiōe e⁹ ī occidēte aliqua īfortuna vicet luna: ꝛ ꝓpea enutribūt eū parētes.

¶ Hoc iterū mō ml'toꝝ natoꝝ erit obseruatio.

¶ Aspiciem⁹ etiā in multis filijs isto modo.

¶ Uult dicere ꝙ ħ mō aspiciem⁹ ad quēlꝫ filiorū q nascuntur vna hora ad loca sui ascēdētis: ꝛ sciem⁹ si viuet vl' non: vel q̄lis erit status ei⁹ aspiciēdo a loco: significatoris cuiuslibꝫ eorum ī loco ascēdētis sicut in p̄cedētib⁹ docuim⁹.

¶ Cum stellarū aliqua duobus pluribusue modis in figura societatem habentium in occidente fuerit: infans semiuiu⁹ orietur: aut velut carnis frustum: aut imperfecte creationis.

¶ Et si aliquis planetarum habentium ꝑticipationnē in figura fuerit in duabus maneriebus vl' pluribus in occidente creatura semiuiua morietur aut nascetur in figura frusti canis: aut de suis membris stimulatus.

¶ Uult dicerr ꝙ si lūinare fuerit īfortūatū ī angulo occidētis vl' aspexerit illō aliqua īfortuna ab āgulo occn̄tis in q̄rta vel oppōne: creatura semiuiua nascet̄ vel ī forma frusti carnis aut stimat⁹ ꝛ diminut⁹ mēbris suis. Et diffō vni⁹ cuiusq̄ꝫ hoꝝ q erit ꝑ casū p̄teritum de his q nascūt̄ stimati.

¶ Et si altera infortunarum super eam eleuet̄: non nutrietur natus vel non habebit vitam ſm̄ hoc quod per istud contingit.

¶ Et si super ipsū eleuabitur aliqua infortuna: non nutrietur natus vel vitam non habebit ſm̄ ꝙ conuenit per hoc.

¶ Uult dicere ꝙ si aliq̄ īfortūa dn̄abit̄ suꝑ luminare aliqđ exn̄s ī occn̄te non nutrietur natus nec vitam habebit ſm̄ regulas antedictas.

¶ In spacio vite. Capi. X.

Dixit Haly. Capl'm istud separatum est a capitulis an̄dictis. qm̄ nō pretereūt illa horā natitatis. narratiōis tn̄ h⁹ capl'i: ꝛ alioꝝ q̄ succedūt horā natitatis p̄tereūt.

Horū qdem accidentium que post partum cōtigūt: enrratio. Primū est vite sermocinatio: eo ꝙ eoꝝ qui primit⁹ ordinauerūt ex his oibus q̄ raro cōtigūt tractare: qui ad tot annos vite nō ꝑuenerit in qb⁹ ista ꝑfici possunt: nobis risum habere conuenit.

¶ Loq prio ꝯuenit ī vita loquēdo de accn̄tib⁹ q̄ ꝯtingūt post natitatē: nā ꝯuenit vt risus fiat đ illo q primit⁹ ordiat iudiciū vniuscuiusq̄ꝫ rei accidentis nato vite annos aliquos non habenti in qbus possint res ipse compleri.

¶ Accidentia que contingunt nato post natiuitatem sūt ea que accidunt in corpore suo ꝛ spū suo: ꝛ qđ accit đ honore:

⁊ magisterio: de filijs ⁊ similibus ⁊ si mentem apposueris ad verba ptho. non idigebis glosa.

¶ Hec autē obseruatio nec leuis ē nec plana: tamen ex dominantium locoꝛuꝫ potestatibus accipit̄ ⁊ dephendit̄. Q̄ð m̄ltis modis obseruat̄.

¶ Intellectus huius rei est res abscondita: tamē potest sciri a dominio locoꝛum pꝛincipaliuꝫ: ⁊ eoꝛum foꝛtitudīe: qꝛ hec ē res ad quā debem⁹ aspicere per multas partes.

¶ Sapientes antiq̄ huius artis concoꝛdati sunt ꝙ sigificatio vite debet accipi a dn̄io locoꝛū pꝛincipaliū ⁊ eoꝛum foꝛtitudine in natiuitate. Sunt tn̄ diuersarum opinionū i manerieb⁹ quibus sciri pōt quātitas vite qm̄ eoꝝ sunt qui reputāt ꝙ q̄ðlibet luminariū qn̄ fuerit i aliquo angulorum i quocūq; sit aptū sit eē yleg. Et gn̄al'r qn̄ multe dignitates coniūgentur alicui lūinari pꝛeponūt illud: ⁊ accipiūt ab eo significationē q̄ntitatis vite. Et sunt aliq̄ q̄ reputāt: ꝙ qn̄ nō aspexerit yleg. aliq̄s dispositoꝛ loci sui: ⁊ hic est ille qui dicit̄ alcocoden ꝙ nō sit aptus: vt sit yleg. ꝺm opiōnez eoꝝ ⁊ alia multa q̄ scripta sūt i libꝛis eoꝛum. Et sūt aliqui eoꝛum q̄ reputāt ꝙ debet fieri directio yleg. ⁊ dr̄ atazir per ascensiones ciuitatis semꝑ. Et sūt alij q̄ dicunt ꝙ debet fieri ꝟ atazir per ascensiones circuli directi semper: ⁊ sunt alij qui dicunt ꝙ debet fieri per gradus equales: ⁊ alij q̄ dicūt ꝙ concoꝛdari debet donū solis cum alcocoden ⁊ si discoꝛdauerit aspiciant i reuolutione āni ⁊ q̄nēuis eoꝛū cōcoꝛdantem nocumento huius anni ponent pꝛo abscissoꝛe vite. Et omnes he vie sunt multoꝛum sensuū ⁊ multarū inuolutionum. Et ptho. eijcit has omnes ⁊ accipit viam vnā que sequit̄ regulam naturalem ⁊ accipit pꝛo yleg locoꝛū pꝛincipalium foꝛtioꝛem ⁊ nobilioꝛem q̄ est in natiuitate: ⁊ facit directionez ip̄ius yleg per ascensiones cōmixtas de ascēsionibus ciuitatis ⁊ d̄ ascēsionibus circuli directi: qꝛ facit atazir per ascēsiōes circuli i quo est yleg. Nihilomin⁹ qm̄ multi eoꝛum qui sunt noīati ⁊ autenticati in hac arte operantur ꝑ yleg ⁊ alcocoden: bonū erit vt i hoc spatiuꝫ habeamus aliq̄ð vt tibi patefaciam⁹ aliquid de suis dictis i hoc loco. Dico ꝙ pꝛimitus aspiciunt ad lumīare vias. i. haiꝫ ⁊ si iungentur i eo plures dignitates quam iūgant̄ i altero loco de pꝛincipalibus ⁊ acciderit cū hoc vt aspiciat aliquē dispositoꝛum suorum accipiunt illud pꝛo yleg: ⁊ illuꝫ dispositoꝛem ꝓ alcocoden. Et si hoc non acciderit ei aspicient aliud lumīare i hac eadem manerie: ⁊ sic ibunt perquirendo donec iueniāt q̄ð aspiciant aliquis dispositoꝛum suoꝛū: ⁊ dicunt ꝙ vita erit ꝺm numerū reuolutionuꝫ dispositoꝛis ip̄ius aspicientis ip̄ꝫ ⁊ si fuerit idē alcocoden potens erit ꝺm numerū ei⁹ maioꝛē: ⁊ si fuerit mediocre erit ꝺm numerum mediocrē: ⁊ si fuerit debili⁹ erit ꝺm numerū suū minoꝛem. Et i quolibet hoꝛū numeroꝛum addūt ⁊ minuūt ꝺm foꝛtunas ⁊ ifoꝛtunas aspiciētes alcocoden pꝛo yleg: ⁊ ꝺm magnā foꝛtitudinē ⁊ d̄bilitatē yleg ⁊ alcocoden ⁊ hec ē sūma opinionis eoꝝ ⁊ sic in eoꝛum libꝛis iuenies eā demōstratā. Et postq̄ ptho. memoꝛauit i hoc libꝛo suo multa de reuolutiōib⁹ pl'taꝝ bonū erit vt nūc patefaciam⁹ dictū eius. Dico ꝙ numer⁹ maioꝛ cuiuslibet pl'taꝝ est tātū quot sūt gradus terminoꝝ suoꝛū per oīa signa. Saturn⁹ hꝫ. 57. Juppiter. 79. Mars. 66. Uenus. 82. Mercurius. 76. Numerus minoꝛ cuiuslibet pl'tarum ē quātū gradus i q̄bus vadūt pl'te reuolutiōes eq̄les. Saturnus. 30. qꝛ i 30. ānis complet vnam reuolutionem. Juppiter. 12. annos qꝛ i his habet reuolutionē vnā. Mars 15. annos qꝛ cōplet reuolutiones. 8: Uen⁹. 8. qꝛ in his ꝯplet. 5. reuolutiōes. Mercurius. 20. ānos qꝛ in his cōplet. 61. reuolutiones cōpletas. Et qn̄ adiungemus ānos maioꝛes planetarūcū minoꝛibus erunt medietates totius anni mediocres: ⁊ ꝺm hoc erūt anni mediocres. Saturni. 43. ⁊ medi⁹ ⁊ āni mediocres. Jouis. 45. ⁊ medietas. ⁊. Martis quadraginta. ⁊ medi⁹. ⁊ Ueneris. 45. Mercurij. 48. ⁊ qꝛ sol habꝫ medietatē maioꝛē firmamēti que est a pꝛīcipio leonis vsq; ad finē capricorni. ⁊ i hac medietate sūt signa ifoꝛtunaruꝫ q̄ sūt scoꝛpio ⁊ capꝛicornus: ⁊ sol i hac medietate hꝫ termini dignitatē: ⁊ quando minuemus duo signa remanent q̄tuoꝛ que sunt. 120. gradus tot sunt sui anni maioꝛes ⁊ hoc concoꝛdat cum elongatione de trino: ⁊ quia eius exaltatio est in. 19. gradu arietis sunt tot anni sui minoꝛes quot sunt isti gradus. postmodum acceperunt medietatē annoꝛū maioꝛum solis qui sunt. 60. ⁊ addiderunt eis annos minoꝛes ⁊ hoc cōcoꝛdat cum elongatione de. 3° ⁊ sunt anni. 79. ⁊ ceperūt medietatem qui sūt. 39. āni ⁊ dimidius: ⁊ posuerūt eos annos mediocres solis. Simil'r fecerunt de luna qm̄ habet in minoꝛi medietate dignitatem termini. ⁊ qm̄ minuetur inde aquarius ⁊ aries que sunt domus infoꝛtunarum remanēt. 120. gradus: ⁊ qm̄ hec medietas est diminutarū ascensionum in habitatione diminuunt sibi quantuꝫ coꝛpus lune ꝙ. 12. gradus: ⁊ sic remanent anni maioꝛes lune. 108. ⁊ loco h⁹ diminutiōis addiderūt quātum ē medietas sui coꝛpoꝛis que est sex gradus super annos minores solis: ⁊ posuerunt eos ꝓ annis minoꝛib⁹ lune. ⁊ fiūt. 25. anni ⁊ cōpleuerūt diminutionē que fuit i annis maioꝛib⁹ cum hac additione quam addiderunt in ānis minoꝛib⁹. postmoduꝫ acceperūt medietatē ānoꝛum maioꝛū lune q̄ sunt. 54. ⁊ addiderunt super eos q̄ntum ē coꝛpus lune q̄ð est. 12. gradus ⁊ sunt oēs. 66. ⁊ posuerunt eos ꝓ annis mediocribus lune. post pꝛobauerunt hoc multotiēs sine nūero: ⁊ inuenerunt ꝙ bene respōdebat per experiētiā: ⁊ posuerunt eos quādo q̄ annos quādo planeta potens erat. ⁊ quādoq; mēses qn̄ inueniebant eū debilē: ⁊ q̄nq; dies quādo d̄bilis erat m̄l'tum. ⁊ quādoq; hoꝛas quādo erat in sūma debilitate. ⁊ addiderunt ⁊ minuerunt in quolibꝫ eoꝛuꝫ ꝺm ꝙ iueniebant statuꝫ cuiuslibet eoꝛum. verbi gratia. quādo daret pl'ta annos suos maioꝛes: ⁊ minuerēt de sua virtute q̄ntum ē quartum: minuebāt quartā partē annoꝛū suoꝛū. Ptholo. autēꝫ eijcit ⁊ vitat viā istam ꝓpter magnā iuolutionē que est in ea: ⁊ accipit vnam viam que seq̄tur regulam naturalem. et ꝓpterea cōuenit vt hec sit via certa ⁊ vidica solūmō.

¶ Modus autem qui ꝺm nostram existimationem peruenit: ⁊ qui naturalem viam imitatur ē vt enarrabim⁹. Hec āt obseruatio ex loco alhileg ⁊ eoꝛū qui sup alhileg potestatem habuerit necnō ⁊ stellarū interficientium locis ꝯsiderat̄.

¶ Maneries tamen opinioni nostre cōueniens ⁊ que viā sequitur naturalem est quam modo dicere volumus: conuenit enim vt aspiciamus in locis ylegioꝛum ⁊ in rebus dominantib⁹ sup loca ylegioꝝ; ⁊ sil'r i pl'tis iterficiētib⁹.

¶ Maneries q̄ viā seq̄t̄ nāleꝫ ē ꝑ quā scire possum⁹ q̄ntitatē vite: ⁊ ꝑ eā scire possum⁹ id q̄ð cōcoꝛdat cuꝫ arte naturarū. Qm̄ Aristo. ꝓbauit i libꝛo gn̄atōis ⁊ coꝛruptiōis: qm̄ linea eq̄noctial' ē q̄ facit cōtinuare ⁊ durare oēꝫ generationem. ⁊ linea çodiaci facit gn̄ationē ⁊ coꝛruptōeꝫ. Et qn̄ sciuit ptħ. ꝙ ph̄i p̄cedētes oñderūt istā rē recta d̄m̄ratiōe i libꝛis suis ꝑq̄siuit viā q̄ ꝯcoꝛdet cū eis in hac arte ⁊ qn̄ inuenit posuit eā i h̄ capi. ꝓ quolꝫ hoc scire volēte. Et pꝛimum q̄ð narrauit d̄ eo ē: ꝙ regula gn̄alis i hac re ē ꝙ vita continuat ⁊ durat ꝑ loca ylegioꝝ ⁊ planetas ea disponētes. Et res q̄ faciūt eā abscidere s̄t loca pl'taꝝ d̄rioꝝ ylegioꝝ. ⁊ ꝺꝫ h̄ ꝯuenit vt sit q̄ntitas vite tāta q̄ntū ē iter has duas res de nūero gra. eq̄noctij. ⁊ dixit ꝓ pl'tis ⁊ locꝭ abscidētib⁹ iterfe

ctores: q̃ dãt mortẽ ⁊ id qđ dat mortẽ ẽ iterfcõr tã bñ de re
bꝰ q̃ sũt ex̃ corpus q̃ꝫ ꝓ his que sũt itra sicut ẽ ꝯplo mala: vł
humoꝛ coꝛruptus aut ṽtutis destructio vel finis materie
nutriẽti nãlẽ caloꝛẽ sic̃ dmõstrauit hypocras: galienꝰ ⁊ alij
phyci multi ⁊ h̃ demr̃at nobis intellectũ gñalẽ q̃ꝫtitatis vi
te. Incipit mõ nobis ostẽdere vnã q̃ꝫqꝫ rẽ istarũ: ⁊ dicit.

¶ Istarum vero rerũ vniuscuiusqꝫ notitia est vt
subiungit̃. Primũ nãqꝫ nobis scire conuenit ꝙ
loca albileg illa sunt ĩ quibꝰ stellam cuius domi
niũ fuerit albileg eẽ opoꝛtet: hic autẽ sup̱ signũ
ascẽdẽtis: qđ est a q̃nque gradibꝰ qui super ori-
zontem ante ipm̃ ascẽderũt vsqꝫ ad vigintiq̃nqꝫ
qui ad ascendẽdum remanserit: ⁊ post hos gra
dus q in hoꝝ triginta graduũ dextera exagona
radiatione consistũt: q sunt domus foꝛtunij. At
hi qui sunt ĩ eoꝝ aspectu tetragono: qđ est me-
dium celi sup̱ terrã: ⁊ gradus etiam qui sunt in
eoꝝ trigona radiatione: qđ ẽ locus qui neuꝫ ap
pellat̃. Necnõ ⁊ gradus qui sunt ĩ eoꝝ oppõne
qđ est occidẽs. Hoꝝ aũt id quod ad premitten
dum cõueniẽs ẽ eo ꝙ foꝛtioꝛis auctoꝛitatis exi-
stit: id eẽ dicit̃ qđ ẽ celi mediũ super terrã: ⁊ pꝰ
hoc ascendẽs: deiceps id qđ celi mediũ ascẽdit:
⁊ post ipm̃ occidens: ⁊ post ipm̃ id ad quod ce
li mediuꝫ precedit.

¶ Distinctio vniuscuiusqꝫ reꝝ istaꝝ ẽ s̄m ꝙ vo
lo dicere: nũc primũ qđ nos scire ꝯuẽit ẽ ꝙ loca
ylegioꝝ sunt in q̃bꝰ eẽ conuenit pl̃ta dispositoꝛ
yleg: ⁊ hoc ẽ signũ ascẽdẽtis qđ ẽ a q̃nqꝫ gradi-
bus q ascẽderũt añ oꝛizõtem vsqꝫ ad vigintiq̃n-
qꝫ gradus q remanẽt ad ascẽdẽdũ postea: post
modũ gradus q̇ sũt ĩ dextro hoꝝ trigita graduũ
ĩ sextili eoꝝ: ⁊ isti st̃ vndecia domꝰ foꝛtũe: ⁊ alij
q sunt ĩ quarta eoꝝ sup̱ terrã ⁊ isti sũt mediũ ce
li. ⁊ illi q sũt ĩ trino eoꝝ sũt locus q dicit̃ theos
⁊ illi q st̃ ĩ eoꝝ opposito: ⁊ isti sũt ĩ occidẽte. Illi
hoꝝ quos nũc p̃ponere cõuenit pp̱ magnũ pos
se qđ hñt ĩ dispõne ac dñio: sunt illi de medio ce
li sup̱ terrã. Et subsequenter illi q sunt ĩ ascẽdẽ
te: postmodũ illi q ascendũt ad mediũ celi: post
modũ illi q sunt in occidente. Et postmodũ illi
qui sunt ante mediũ celi.

¶ Res due sunt quas nobis de huiusmodi verbis cõuenit
dmr̃are. vna ẽ disio. iz. domoꝝ. ⁊ alia ẽ suaꝝ viriũ oꝛdiatio
vniꝰ ad aliã. Diuisio. iz. domoꝝ est vt sit qualiscũqꝫ. 30. gra
duũ. 5. añcedẽtes locũ diuisiõis domus: ⁊. 25. q sequunt̃ ⁊ in
his q̃nqꝫ añcedẽtibus ẽ foꝛtitudo loci diuisionis: q̃ sũt pro
pe locũ: ⁊ cũ hoc erit foꝛtitudo diuisiõis domꝰ p̱ oẽs. 30. gra
dus q sunt domus. oꝛdiatio tñ. iz. domoꝝ vniꝰ post alterã
ẽ isto mõ. 10ª q̃ est in medio celi: venit tota virtꝰ eiꝰ ad to
tã oꝛizõtã p̱ vnũ equale: ⁊ q̃ est sup̱ terrã virtus eiꝰ sup̱ ter
rã appet sine aliq̃ disturbatiõe sicut demõstrauimꝰ ĩ glosa
p̓mi tractatꝰ: ⁊ ꝓpter hoc cõuenit vt hec domꝰ sit maioꝛis
posse ac dñij. foꝛtitudo ãt ascẽdentis ĩ ipa eadẽ oꝛizonta ẽ: ⁊
vadit sup̱ totã sup̱ficiẽ eiꝰ: ⁊ semp̱ ascẽdẽdo crescit. ⁊ pp̱a cõ
uenit vt sẽp̱ seq̃t̃. 10ᵉ ꝗ ĩ posse ac dñio. Silr̃. 11ᶜ foꝛtitudo ẽ ap
parens ⁊ crescẽs ⁊ vadit ad decimã ascẽdendo: ⁊ pp̱ea seq̃t̃

ascẽdẽs in dñio. Occñs ẽt ẽ ĩ oꝛizõta ⁊ hꝫ talẽ foꝛtitudinẽ
qualẽ ascẽdẽs nisi ꝙ foꝛtitudo minuit̃ q̃ cadit: ⁊ pp̱ hoc ca
dit ĩ q̃rta oꝛdinatiõe dñij. Et ꝯª domꝰ hꝫ talẽ foꝛtitudinem
qualẽ ii. q̃m̃ in statu tali ẽ respectu oꝛizõtis: verũtñ q̃ foꝛti
tudo eiꝰ vadit diminuẽdo: q̃ dep̱mit̃ ẽ ĩ. 5. oꝛdiatione dñij
⁊ hec ẽ regl̃a quã nobis dedit. ptho. ĩ his ṽbis: ⁊ s̄m hoc oꝛ
dinare possumꝰ virtutes aliaꝝ domoꝝ ⁊ dicemus ꝙ q̃rta
domus q̃m̃ ẽ ĩ directo. 10ᶜ. nisi q̃ p̱mutata ẽ eius virtus q̃m̃
ẽ sub terra cõuenit vt sit ĩ sexta oꝛdinatione dñij. Et. 5. ĩ di
recto. 11ᶜ. vñ conuenit vt sit ĩ: 7. oꝛdinatiõe dñij. Et 2ª ẽ ĩ cõ
paratione ascẽdentis sicut est. 11ª ĩ cõparatiõe. 10ᶜ. conuenit
igitur vt sit ĩ oꝛdiatione 8ª. dñij. ⁊. 8ª ẽ ĩ cõparatiõe occiden
tis sicut secũda ĩ cõparatiõe ascendẽtis: ⁊ ꝓpter hoc conue
nit vt sit ĩ nona oꝛdiatione dñij. ⁊ 3ª est ĩ directo ꝯᶜ: ⁊ ideo
ꝯuenit vt sit ĩ. 10ª oꝛdinatiõe dñij: ⁊ domus debilioꝛes sunt
sexta ⁊ iz. ⁊ sexta debilioꝛ. iz. q̃ est sub terra: ⁊ h̃ modo ẽ
oꝛdinatio. iz. domoꝝ s̄m regl̃am ptho.

¶ De ẽ aũt qđ sub terra moꝛat̃ hac ĩ re tã p̱clara
⁊ tã excellẽti: p̱termittẽdũ foꝛe decreuimꝰ p̱ter
id qđ ascẽdẽs sup̱ terrã apparuit. Illoꝝ ṽo q su
pra terrã sũt signa q̃ cũ ascẽdẽte nõ colligãt ob-
seruãda nõ sũt: nec ẽt signũ ascẽdẽs añ ascñs qđ
laboꝛis domꝰ appellat̃ ob hoc ꝙ cũ hoc etiã ꝙ
ab angulo remouet̃. eiꝰ foꝛtitudinẽ ad terrã pro
ueniẽtẽ spissus ⁊ obcursus vapoꝛ q ad ipam ex
hũiditate terre ascẽdit disturbat ⁊ destruit. Iõ-
qꝫ id qđ ex coloꝛibꝰ ac q̃litatibꝰ stellarũ: hac ĩ do
mo existẽtiũ appuerit nãm ex eodẽ ṽo dubitat̃.

¶ Et cõuenit vt nõ op̱amur ĩ rectam nobili sicut
ista per id totũ qđ ẽ sub terra sedis p̱ per id ꝙ as
cẽdit ⁊ apparet super terrã. Et per id qđ super
terrã non conuenit nos operari p̱ signũ videli
cet qđ ascẽdẽs nõ aspicit nec p̱ signũ qđ ascẽdit
ante ascendẽs que dicit̃ domus laboꝛis q̃m̃ est
cadens ab angulo: ⁊ plus ẽt ꝙ fumositates
que eleuãt̃ ab hũoꝛibus terre turbãt virtutẽ eiꝰ
que venit ab ea ad terram cũ spissitudine ac luꝰ
bꝛitate sua ⁊ damnat ea: propter qđ apparent
coloꝛes ⁊ magnitudines stellarũ existẽtiũ ĩ hac
domo alteriꝰ maneriei q̃ꝫ sint p̱ naturã eoꝝ.

¶ Iã demõstrauimꝰ ĩ glo. p̓me p̱tis ꝙ ṽtutes reꝝ celestiũ ve
niũt ad nos p̱ lineas rectas: et manifestũ ẽ ꝙ omnes ṽtutes
nãles p̱mutãt̃ s̄m longitudinẽ p̱ quã ad nos veniũt ⁊ q̃ꝫto
maioꝛ fuerit longitudo illa: tãto magis debilitant̃ ⁊ mu
tãtur pp̱ alias mãs que miscẽtur cũ eis ĩ longitudine illa.
Est ẽt mãifestũ ꝙ ṽtutes leuius trãseũt ĩ corp̱a subtilia et
leuia q̃ꝫ spissa. Et postq̃ꝫ ita ẽ cõueit modis oĩbus ꝙ ṽtutes
applicãtes ad nos d celo ex p̱te ĩferiõi terre sit p̱mutate ac
debiles multũ q̃m̃ elõgatio ẽ maior cũ tanto quãtũ ẽ dya
metre terre: et terra in se ẽ grossa spissa et dura multũ: Et
postquã ṽtutes veniẽtes a. iz. domo p̱mutant̃ ⁊ dãnant̃ pp̱
fũositates lubricas et spissas q̃ ascẽdũt ab hũoꝛibus terre
q sũt subtiliores satis q̃ꝫ terra q̃ꝫto magis p̱mutari: ⁊ dãna
ri debẽt virtutes existentes sub terra pp̱ spissitudinẽ eiꝰ sa
tis pꝫ: Et ptho. ẽt oñdit ꝙ h̃ ẽ res visibilr̃ appẽs ĩ eo ꝙ dixit
ꝙ ṽtus trãsiẽs a. iz. domo mutat̃ p̱ has fũositates ita ꝙ vi
deri nõ p̃nt coloꝛes nec magnitudies stellaꝝ ex̃ntiũ ĩ hac
domo sicut cõueit: ⁊ hoc ẽ qđ oñdit p̱ hec ṽba de celestiũ vir
tutũ debilitate ṽeiẽtiũ d sub terra. nõ cõueit ẽt op̱ari ĩ tali
re q̃l ista a duodecia domo: q̃ dixit ꝙ eiꝰ virtutes mutãtur

⁊ dānantur per id quod dixit: ⁊ qꝛ cadens est ab ascēdente
similiter ī re ista non cōuenit opari ab octaua domo qꝛ ñ hꝫ
aspectū cū ascendēte: ⁊ virtutes que sunt ī ea vadunt minu
endo ⁊ debilitando. Et domus per quas operari debet in
hac re sunt quinqꝫ ⁊ non plures de omnibus .iz. domibus:
ꝓmitus .io^a. postmodum ascendēs. tertia est .ii^a. quarta est
septima. quinta est nona. Et manifestum ē ꝙ operatio fit ꝑ
has domos: quoniam aspectū hñt cum ascendēte.

¶ Postea cōuenit vt quattuoꝛ dñantia: q̄ sūt sol
luna ascēdēs pars fortune: eoꝛūqꝫ locoꝛū dispo
sitores: alhileg constituamus.

¶ Et cōuenit vt ponam⁹ yleg res q̄ttuoꝛ princi
pales: q̄ sūt sol luna ascēdēs ⁊ ps fortūe: ⁊ dispo
sitores locoꝛū harum rerum.

¶ In precedentibus verbis dixim⁹ pro ptho. ꝙ loca ylegio
rum sūt .5. solūmodo ⁊ sunt .io^a domus: ascendens .ii^a. 7. ⁊ 9^a
nunc tamē nobis ostendit in his verbis quot sunt res: ⁊ oꝛ
dinat eas vnam post aliā: ⁊ dicit ꝙ sunt quattuoꝛ. Prima
est sol. Scđa luna. Tertia ascendens. Quarta ps fortune: ⁊
ip̄e iam nobis ī precedētib⁹ capitulis demōstrauit: ꝙ cuius
libet eoꝝ dispositoꝛū erit ī vice ei⁹: qñ ꝓncipalis ñ erit apt⁹
ī disponēdo. v. gr̄a vt sit significatio solis existens in domo
saturni ⁊ ī eius triplicitate: ⁊ ī loco apto vt sit yleg. Et satur
nus qui est dispositoꝛ solis ī hoc statu erit ī .io^a domo vel in
alio locoꝛū aptoꝛum pro yleg: ⁊ quādo sic iuenerimus con
uenit vt accipiam⁹ saturnū ꝓ yleg vice solis qm̄ habet do
miniū supra solē ⁊ cū hoc dñio hꝫ maximuꝫ regnum egpa
rans regno solis: ⁊ postq̄ꝫ ita est res ꝓncipales sūt quattuoꝛ
solūmodo: quoniā eoꝛū dispositores tenēt vicem quando
apti non fuerint pro yleg. ¶ In tali loco qualis est iste acci
dit dubietas vna. pōt enim homo dicere ꝙ quando ptole
meus narrauit res pꝛicipales ī capitulis precedentibus. di
xit ꝙ res ip̄e tres erāt. sol: luna: ⁊ ascendēs: ⁊ modo ī loco tā
nobili sicut iste posuit locum fortune. Et quando pars foꝛ
tune habet ita magnā significationē ī quātitate vite: quan
to magis dare debꝫ significationē ī his que sunt facture ꝑ
mutate: ⁊ qui nō recipiūt cibum: satis patet. ¶ Et ego ad
hoc respondeo dicens ꝙ virtus partis fortune minus est:
q̄ꝫ virtus ascendentis ⁊ virtus ascendentis minus foꝛtitu
dine lune: ⁊ virtus lune minus virtute solis. ⁊ si acciderit
in capitulis precedentibus ꝙ virtus solis. lune: ⁊ ascenden
tis sint oēs depꝛauate quo modo euadere poterit virt⁹ par
tis fortune si dānata essent ambo luminaria ⁊ ascendens: ⁊
pro tanto quantum ē istud: posuit ptholemeus in capitulis
preteritis: solem lunam ⁊ ascendens: ⁊ dimisit partem foꝛ
tune. Accipiem⁹ tamē hic a loco ptis fortune terminū quā
titatis vite: ⁊ non accipiemus ab ip̄o eodē significationem
vite. ⁊ hoc bene demonstratum est ei qui mentem apposu
it ī verbis suis: ⁊ inuenies ꝙ ptholemeus non posuit in pꝛe
cedentibus capitulis virtutem ascendentis: quādo accide
rit ꝙ virtus solis ⁊ lune fuerit dānata: quia nouit ꝙ quan
do he dānate fuerit virtus ascendentis posse non habebit
remouēdi dānū illoꝝ: ⁊ ꝯuenit vt sic ītelligas opinionē ip̄i⁹.

¶ Partem igitur fortune sciemus: si numerum
quem inuenerimus a loco solis vsqꝫ ad lune lo-
cum: in die ac nocte acceperimus: ⁊ ab ascendē
te inchoando illius numeri quantitatē ſꝫ signo
rum successioneꝫ computauerimus. Hoc itaqꝫ
modo partis locuꝫ addiscemus. Qđ iccirco fa-
cimus vt solis qualitas respectu ascendentis sit
velut q̄litas lune respectu partis fortune. Erit
enim fortune pars quasi ascendens lune. Hāc
aūt eandē rationem imitari videntur qui dicūt
ꝙ in nocturnis natiuitatibus ⁊ a luna ī solē enu
merem⁹ opoꝛtet. Deinde ab ascendente initian
do eiusdem numeri quātitatē in contrariuꝫ eius
qđ predix imus. i. ſm oꝛdinatā signoꝛum antece
dentiam cōputem⁹. Qđ cū fecerimus ideꝫ par
tis fortune locus qui nobis exierat: ſm modum
hūc appꝛebit: ⁊ eadē erit societatis figure q̄litas.

¶ Tamen pars fortune sciri pōt accipiēdo sem-
per numerū q ē a loco solis vsqꝫ ad locū lune de
die ⁊ de nocte: ⁊ incipiemus ab ascēdente: ⁊ ab
eo numerabimus taleꝫ numerū: ⁊ a parte oꝛdi
nationis signoꝛum: ⁊ cum hoc sciemus locum
partis istius. facim⁹ enim hoc vt status solis in
ꝯparatione ascēdētis sit sic stat⁹ lune ī cōparati
one partis fortune: ⁊ erit pars fortune ſm ascē
sus lune: ⁊ est res conueniēs: quoniam hanc ra
tionem tenebat ille qui dixit conueniens esse
ꝙ ī nocturnis natiuitatibus computaretur a lu
na vsqꝫ ad soleꝫ: ⁊ postea inciperetur computa
ri talis numerus ab ascendente ad cōtrariā ptē:
quā dixim⁹ ⁊ h̄ ē ps anterior signoꝝ qm̄ qñ hoc
fecerim⁹ exibit nobis locus ptis fortune q exiuit
añ ⁊ erit ei⁹ pticipatio ī figura hoc eodē mō.

¶ Uerba ista nō idigēt glosa qm̄ q aliqd ītelligit ī hac arte
leuiter ītelligit ea. Et id qđ dixit: ⁊ erit ei⁹ pticipatio ī figu
ra h̄ eodē mō: vult dicere ꝙ qñ cōputauerim⁹ grad⁹ q sūt
a luna vsqꝫ ad solē. ⁊ ꝓiecerim⁹ ab ascēdēte ī cōtrariū suc
cessiōis signorū cadet ps fortūe ī illomet loco quo cadēt si
cōputauissem⁹ gradus q sūt a sole vsqꝫ ad lunā. et eos pro
iecissemus ab abscēdente ad ptē ordinatiōis signorū: Et ꝑ
hos .z. mōs cadit ps fortūe ī vno eodē loco: ⁊ erit ī cōꝑatiōe
lūe ſm ꝙ ascñs ī cōparitione solis. Inuenim⁹ eni ab hac
regl'a aliquos recedētes: q dñt ꝙ ascēdēs noctis ē ascēdēs
lune. qꝛ lūa ē dña noctis: ⁊ pp̄ h̄ cōueīt vt nūerem⁹ de no
cte a lūa vsqꝫ ī solē ⁊ ꝓiiciam⁹ ab ascēdēte versus ptē oꝛdia
tiōis signorū: ⁊ dixerūt ꝙ exiet locus ptis fortūe de nocte
ascēdēs solis. ⁊ erit ascēdēs natiuitatis ascēdēs lune. Et
nos dicimus istis ꝙ si ītelligerēt de scia nāꝝ id qđ ptholo.
ītellexit ꝙ cōcordarent cū eo ⁊ dimitterēt dictū istud: qꝛ
vacuū ē: qꝛ ptho. tenet ꝑ id qđ docuit in hoc libro ꝙ sol est
ille q maius posse hꝫ ī celo: ⁊ hoc multū māifestū est ꝑ alia
multa q̄ demōstrata sūt ī scia nāꝝ ⁊ astrologie. ⁊ ē demon-
stratū ī nāis ꝙ solis op⁹ patēti⁹ ē q̄ꝫ opa oīum aliaꝝ stellaꝝ
et lux q̄ ē ī oib⁹ reb⁹ mūdi ē ꝑ solē. qꝛ stellarū oīuꝫ lux nō ē
nisi quantum venit eis a sole. ⁊ in astrologia probatum ē
est ꝙ motus omnium stellarum concordes sunt in com-
paratione secundum motus solis. Et postquam ita est cō
uenit vt sol habeat prerogatiuam ⁊ dominium super om
nes alias stellas: ⁊ conuenit omnibus modis vt de die ⁊ no
cte ascendens sit ascendens solis. quoniam est pꝛincipium
acceptum in comparatione solis solummodo. et propterea
debet accipi pars fortune de die et nocte a sole in lunam:
et addemus super illud gradum ascendentis et proiicie-
mus a pꝛincipio signi ascendentis ad partem ordinationis
signorum. Et si acceperimus a luna in solē conuenit vt ꝓ
iiciamus in contrarium oꝛdinationis signorum: ita ꝙ hic
locus sit idemmet locus et erit ī cōparatione lune ſm com
parationem ascendentis ad solem.

¶ Conuenit etiã vt ex his in die solez: si fuerit loco albileg primitus eligamus: sin autem lunã: quam si nequiuerimus eligere stellaz que maiores auctoritates habuerit i dispositione loci solis: ⁊ loci precedẽtis coniunctionis: nec non ⁊ ascendẽtis eligemꝰ. i. stella que habuerit ex qnqꝫ potestatibus per quas dispositio consistit tres vel plures auctoritates in aliquo locorum predictorum est eligenda. Qꝫ si non contigerit: ascẽdentis graduz accipiemus.

¶ Et cõuenit vt de rebus istis similiter solez primitus eligamus si fuerit de die eo existente in loco apto pro yleg: ⁊ si sic non fuerit lunaz primitus eligemus: ⁊ si apta non fuerit planetam plures dignitates habentez dispositioni loci solis ⁊ in loco cõiunctiõis antecedẽtis ⁊ in ascẽdẽte. volo dicere quãdo habuerit tres dignitates de quiqꝫ dignitatibus per quas data est dispositio i aliquo loco quem aspicimus vel plures: ⁊ si nõ acciderit accipiemus gradũ ascẽdẽtez.

¶ Si natiuitas fuerit diurna: aspiciemꝰ ꝑmitus si sol fuerit i aliq̊ ipoꝝ locorũ qbꝰ cõuenit eẽ yleg. erit sol yleg. Et si nõ fuerit in tali loco sed i. iz. vel. 8ᵃ nõ erit aptꝰ vt sit yleg. qm̃ virtus eius delibitatur in his duobus locis. Et postq̃ꝫ soli ñ cõuenerit ylegia aptitudo aspiciemꝰ lunam: si fuerit i aliquo locoꝝ ipoꝝũ hñtium ylegiã aptitudinẽ erit ipa yleg: ⁊ si fuerit in. izᵃ vel. 8ᵃ aut sub terra nõ erit apta vt sit yleg. ⁊ tunc oportebit nos aspicere pl̃taz hñtem plures dignitates in dispositiõe loci solis: ⁊ in dispositione loci cõiunctiõis añcedẽtis ⁊ i dispõne ascẽdẽtis: ⁊ si alicui. 5. pl̃tarũ iuenerimꝰ maiorẽ partẽ dignitatũ i his tribus locis q sunt: locus solis locus cõiũctiõis añcedẽtis ⁊ ascẽdẽtis: ⁊ cuz hoc acciderit vt sit iõ pl̃ta in aliquo locoꝝ aptoꝝ ꝓ yleg: planeta ipe dꝫ eẽ yleg. Et si cũ hoc nõ acciderit aspiciemus planetã hñtez i aliq̊ hoꝝ triũ locoꝝ pl̃es triũ dignitatũ. ⁊ si eũ iuenerimꝰ i aliquo locoꝝ aptoꝝ ꝓ yleg ipa erit yleg: ⁊ si nihil ð ℞ toto i uenerimꝰ ad gradũ redibimꝰ ascẽdẽtis: ⁊ ipm accipiemus ꝓ yleg. ⁊ hoc ẽ qð voluit dicere ptho. Et credũt aliq ꝙ aliqd deficeret i verbis ptho. sed nõ ẽ ita: qꝛ vnũ verboꝝ suorũ docet aliud: ⁊ hoc apte ostẽdimꝰ in hac glosa qð itelligere tibi cõuenit qm̃ hoc totũ ab vna re depẽdet q̃ ẽ vt aspiciamus rẽ maiorẽ vi habentẽ si fuerit i locis aptis ꝓ yleg ipa erit yleg. ⁊ si nõ fuerit ita aspiciemus illũ qui eũ sequit̃ in posse ⁊ accipiemꝰ eũ: ⁊ sic ibimus faciẽdo donec ad vltimũ ꝑueniamus ad gradũ ascẽdẽtem.

¶ In nocte vero cõuenit vt lunã primitus eligamus: postea solẽ. Deide stellã q̃ maiores auctoritates habuerit in dispõne loci lune: ac loci ꝑcedentis ꝯuẽtiõis: lociqꝫ ꝑtis fortune. Cũ ãt hoc nõ euenerit dñium si natiuitatẽ ꝯiunctio ꝑcessit accipiemꝰ ascẽdens. Si autem preuentio precesserit fortune partem.

¶ Et ꝯuenit vt de nocte lunã primitꝰ eligamus subsequẽter solẽ: deide pl̃taz plures dignitates hñtez i dispõne loci lũe: ⁊ i loco dispõnis oppõnis añcedẽtis ⁊ i loco partis fortune: ⁊ si hoc ñ cõuenit aspiciemꝰ ascẽdẽs vltio si natitas fuerit ꝯiũctiõalis vel ꝑtẽ fortune si fuerit oppõnalis.

¶ Accepit ð nocte primitꝰ lunã qm̃ sol erit sub terra ⁊ virtꝰ eius erit ꝑmutata ꝓpter terrã: qñ inuenerimus lunã de nocte i aliquo locoꝝ aptorũ ꝓ yleg: ipa erit yleg. Et si nõ fuerit ita aspiciemus solem si fuerit de illis. z5. gradibus qui remanent de ascendente. vel in illis. 5. gradibus qui. izᵒˢ i trauerũt est sol yleg: ⁊ si nõ inuenerimꝰ eũ ita aspiciemꝰ planetã plures dignitates habẽtẽ in dispositiõibus loci lune ⁊ loci oppositiõis añcedẽtis: ⁊ si fuerit i aliquo locoꝝ aptoꝝ pro yleg idẽ planeta erit yleg. Et si nõ fuerit ita aspiciemꝰ si natiuitas fuerit ꝯiunctionalis: ⁊ tũc accipiemus pl̃tã plures triũ dignitatũ habẽtẽ in loco lune vel in loco oppõnis antecedẽtis aut in loco ascẽdẽtis. ⁊ si fuerit in aliquo locorum aptorũ ꝓ yleg ipe planeta erit yleg. ⁊ si non fuerit ita aspiciemꝰ si est aliqs planeta hñs plures dignitates tribus in loco lune vel in loco ꝑtis fortune: ⁊ si fuerit in aliquo locoꝝ aptorũ ꝓ yleg: idẽ planeta erit yleg. ⁊ si nihil inuenerimus ð hoc toto aspiciemus si natiuitas fuerit cõiunctiõal̃ ⁊ tũc accipiemꝰ gradũ ascẽdẽtis ꝓ yleg: ⁊ si oppõnal̃ gradũ partis fortune. ⁊ hec sũt rõnes verboꝝ ptholo. quarũ aliq̃ abscõdit in his q̃ propalauit i quibus mentez apponere te oꝫ. volo enim rem illam te docere. s. ꝙ oportet ꝙ aliquibꝰ vicibus accipiatur de nocte pars forme a luna i solẽ ⁊ ꝓiciatur ab ascendẽte ad partẽ ordinatõis signorũ. ⁊ hoc fieri cõuenit quãdo sol fuerit sub terra: vl̃ qñ eius v̾tus debilis erit multũ. ⁊ accidit cũ ℞ vt natiuitas sit oppõnalis ꝙ lũa i his locis ⁊ i hora oppõnis habeat vi multũ maiorẽ q̃ꝫ sol ⁊ apparentius opꝰ: maxie si ipa fuerit sup terrã i forti loco: ⁊ aspiciat eã dispositor eiꝰ. ꝑtho. n. nob̃ i his dictis oĩbꝰ demõstrauit vt accipiamus primitus significationẽ a pl̃ta q fuerit maioris posse. et si nõ fuerit aptꝰ: accipiemꝰ illũ qui sequitur euz in posse: et ꝙ sic semper faciamꝰ donec ꝑueniamus ad posteriorez eoꝝ: et hoc mõ itelligere te oportet.

¶ Qꝫ si fuerint vtraqꝫ luminaria: ⁊ qui ꝓm cõueniens alaiz dispositor fuerit i locis albileg: cõuenit vt ex lũinaribꝰ: illud qð i loco maioris ⁊ fortioris ꝑtãtis fuerit sumamꝰ: dispositorẽ aũt eligere sup lũinaria nl̃latenꝰ cõuenit nisi cũ i loco maioris ⁊ fortioris dignitatis fuerit: habẽs in dispositione ꝓm duo alabiz auctoritates.

¶ Et si ambo luminaria ⁊ dispositor q ẽ scðus haiz apta fuerint in locis cõuenientibus ꝓ yleg: oportet de luminaribus nos illud accipere qð fuerit maioris regnationis ⁊ posse: conuenit tñ vt dispositorem anteq̃ꝫ luminaria eligamus qñ fuerit i loco maioris regnationis ⁊ posse: ⁊ habuerit ꝓm duo haiz ãbo dignitates i dispositõe.

¶ Quãdo sol et luna fuerint i locis aptis ꝓ yleg: vterqꝫ illorum põt eẽ yleg: vincet tñ ille q maiꝰ habuerit posse, ⁊ magis apparebit opus eius. Et iã demõstratũ est ꝙ qs eorum fuerit i domo. io. ille vicet. et si nl̃lus eoꝝ fuerit i ascẽdẽte q fuerit i vndecima vicet. ⁊ si nl̃lus ibi fuerit q erit i. 7. vicet. Et si acciderit ꝙ ãbo lumĩaria fuerit in quouis locorum aptoꝝ ꝓ yleg: accipiemus illũ eoꝝ q fuerit magis ꝓpe gradũ diuisionis domus et ille vicet. et si planetã dispositorẽ inuenerimus i aliquo locoꝝ aptoꝝ ꝓ yleg: et ambo luminaria vel vnũ eorũ in loco simil̃r apto ꝓ yleg aspiciemꝰ si adiũget̃ i planeta dispositore dispõ duoꝝ haiz i vno: quoꝝ vnus ẽ dispositor ylegioꝝ diurnorũ: et alter nocturnorũ et fuerit locus eius melior q̃ꝫ locus luminariuz eligemus eũ anteq̃ꝫ luminaria: qm̃ multas vires sibi adiunxit: et manet in loco meliori q̃ꝫ luminaria. Hic enim ꝑficitur qcqd ptho. locutus est i ordinatõe ylegioꝝ. alij vero reputant ꝙ si aliquis dispositoruz yleg non aspexerit ipm non

erit aptus vt sit yleg. isti.n. accipiũt nũeruȝ vite a numero
ãnoꝝ pl'tarum q disponũt yleg sicut p̃dixim⁹. ⁊ qꝛ ptho. te
nuit hanc viam ⁊ sequit̃ viam concordãtẽ cũ scia nãrũ nõ
fuit nobis necesse in istoꝝ opinionib⁹ dilatare. Dicim⁹ aũt
dictũ istud ꝙ qñ inuenerim⁹ solẽ ⁊ lunam ⁊ pl'tam disposi
torem oẽs. 3. dignitatũ equaliũ: aspiciemus in hac rõne illũ
eoꝝ quẽ aspiciet dispositoꝛ ei⁹: ⁊ ille aptioꝛ erit vt sit yleg.

¶ Cũqȝ patuerit albileg duas ei⁹ spẽs nobis ob
seruare cõueniet: Quarũ altera ẽ fꝫ signoꝝ suc
cessionẽ solũmodo: Altera vo ⁊ fꝫ eoꝝdẽ suc
cessionẽ ⁊ i successiõis cõtrariuȝ. Illã q̃ ẽ solum
modo fm successionẽ i qualitate: q̃ radioꝝ ꝓie
ctio nũcupat̃: nos obseruare ꝯuenit q̃ tunc eẽ di
cum albileg i locis oꝛiẽtalib⁹. i. a celi medio vs
qȝ ad ascẽdẽs fuerit. Illã vo q̃ fꝫ successionẽ ⁊
isuccessiõis cõtrariũ existit: ea i qualitate q̃ grece
vtine appellat̃ cõsiderabim⁹. Hec qdẽ ẽ: cũ albi
leg: i loco recedẽte a celi medio fuerit.

¶ Et postq̃ȝ sciuerimus yleg: conuenit nos ope
rari p duas maneries yleg: q̃ꝝ vna ẽ scd̃m oꝛdia
tionẽ signoꝝ solũmodo in statu q dicit̃ ꝓiectõ ra
dioꝝ: ⁊ hoc ẽ qñ fuerit yleg i locis oꝛiẽtalib⁹: ⁊
hec s̃t a medio celi vsqȝ ad ascẽdẽs: ⁊ ille p quẽ
nõ operabimur fꝫ oꝛdiationẽ signoꝝ solũmodo
sꝫ scd̃m oꝛdinatiõis cõtrarium sil'r ẽ i statu qui
dicitur grece oꝛima. ⁊ vult dicere tp̄ales: ⁊ hoc
erit qñ yleg cadẽs fuerit a loco medij celi.

¶ Postq̃ȝ nobis demõstrauit loca yleg ⁊ eoꝝ oꝛdinatiões i
posse: ⁊ qđ eoꝝ ꝯuẽit nobis accipe: ⁊ qđ dimittere: vl't mõ no
bis ostendere loca q̃ interficiũt: ⁊ pl'tas interficientes: ⁊ qñ
hoc facere voluit incepit narrare quomodo p ylegiam ope
remur: ⁊ nos volumus nunc glosare dicta sua sicut soliti su
m⁹. Id qđ dixit due maneries yleg: quarũ vna est fm oꝛdi
nationẽ sigoꝛum solũmodo. vl't dicere maneriem p quã fa
cit atazir de yleg. directo fm oꝛdinationẽ signoꝝ solũmo
do donec applicet ad gradũ pl'te ifoꝛtune vel ad gradũ ra
dij eius. Et ꝙ dixit altera que ẽ fm oꝛdinationẽ ⁊ ioꝛdinati
onis cõtrarium. vl't dicere de alia manerie i qua fit atazir
yleg. directũ ⁊ cõuersũ in vnũ donec directum applicet ad
gradum pl'te infoꝛtune: vt ad gradũ radioꝝ suoꝝ: ⁊ cõuer
sũ ꝑueniat ad gradũ occidentis quoꝝ duoꝛuȝ illud vincet
qđ maius posse habuerit in abscidendo. Et ꝙ dixit p illud
qđ est fm oꝛdinationeȝ signoꝝ solũmodo nos cõuenit ope
rari in statu q dicitur ꝓiectõ radioꝛuȝ: ⁊ hoc est qñ fuerit
yleg in locis oꝛiẽtalibus que sũt a medio celi vsqȝ ad ascẽ
dẽs. vl't dicere ꝙ qñ yleg fuerit in. 10ª. 11ª. aut i ascẽdẽte sẽ
per faciemus suũ atazir directũ fm oꝛdinationẽ signoꝛum
vsqȝ ad pl'tas interficientes. id tñ qđ dixit: illa per q̃ nõ ope
remur fm oꝛdinationẽ signoꝝ solũmodo: sed fm añrioꝛa
eoꝛum sil'r in statu qui grece dicitur oꝛima. ⁊ vl't dicere tẽ
poꝛales: ⁊ hoc erit qñ yleg cadens fuerit a loco medij celi.
vult dicere ꝙ qñ yleg fuerit i. 9ª. vel 7ª. faciem⁹ ei⁹ atazir
directũ ⁊ cõuersũ: ⁊ nõ iudicabim⁹ p vnã abscissionẽ solum
modo. nisi alia cõcoꝛdauerit cũ ea: ⁊ si ãbe cõcoꝛdauerint
ita est: ⁊ si discoꝛdauerit sciem⁹ q̃ res cõuenit cõpl'oni eius
dẽ hõis ⁊ res quas dãt ꝯstellatiões gñales ⁊ dicũtur ꝓ his
q̃ cadunt a medio celi tp̄ales: rõne redeũdi: qꝛ dicemus ꝙ
vmbꝛa reuertit̃ q̃ reuertit̃ ꝙ tpat. Et ptho. patefecit nobis
quodlibꝫ duoꝝ atazir. s. directũ ⁊ cõuersum. ⁊ nobis oñdit
quo mõ nũerabim⁹ ipm ⁊ sciam⁹ ab eo q̃ȝtitatẽ vite.

¶ Et cuȝ tal'r ista foꝛe ꝑcipiet̃ gradus iteritũ si
gnificantes fꝫ albileg q̃ ẽ i spẽ quã fꝫ signoꝛum
añcedẽtia iuenerim⁹: erit gradus occidẽs: eo so
lũmodo ꝙ ipe vite dñiuȝ occultat.

¶ Et postq̃ȝ ita sũt res iste: gradus significantes
moꝛtẽ erũt si fuerit yleg i manerie ptis añrioꝛis
signorum gradus occñs solũmodo: qm̃ coopit
vite dñium: ⁊ eũ abscondit.

¶ Yleg. qđ ẽ i pte añrioꝛi signoꝝ ẽ yleg cõuersũ. ⁊ ipe repu
tat ꝙ ille q iterficit i h yleg. est ipe gradus occñtis: ⁊ dedit
rõnẽ q̃re. dicens: qꝛ cooperit ⁊ abscõdit dñiuȝ vite: ⁊ exteria
uit seq̃lã sue viris. i. foꝛtitudinis ⁊ mutat eã d̃ appitione ad
occl'tationẽ. ⁊ õbilitatẽ: ⁊ eã dãnat: qꝛ ẽ sub terra.

¶ Scd̃m stellaruȝ gradus ipi eidẽ albileg q̃ sic
iuenta fuerit applicãtiũ aut eidẽ testificãtium:
ob hoc. s. ꝙ ipe collectis numeris supaddunt ⁊
minuũt vsqȝ ad hoꝛã qua ceciderit albileg: p̃ter
ꝙ non occidẽt: eo ꝙ ad locum yleg ipse nõ eũt:
sed ipsa vadit ad earum loca. At ille que semp
addunt foꝛtune: que vero minuũt: infoꝛtune di
cuntur. Mercurius iterum erit cũ stellis quib⁹
associabitur in figura.

¶ Et gradus planetaꝝ obuiãtiũ yleg: quod est
hoc mõ: ⁊ affirmat ipm: addũt ⁊ minuunt solũ
mõ i nũeris q iũgũt vsqȝ ad hoꝛã qua cadit yleg
sine ꝙ interficiant: qꝛ gradus isti non sunt illi q
applicãt ad locũ illeg: ipm tñ applicat ad eoꝝ lo
ca. Quũ vero addũt sũt planete foꝛtũe: ⁊ q mi
nuũt ifoꝛtũe. mercuri⁹ tñ similiter vadit cũ pl'tis
cũ qb⁹ ꝑticipationẽ habet in figura.

¶ Pl'tarũ obuiãtiũ yleg i atazir ꝯuerso alij sũt foꝛtũe sicut
iuppiter ⁊ ven⁹. ⁊ stelle fixe q̃ sũt de cõpl'one eoꝝ. ⁊ isti ad
dũt i dono atazir ꝯuerso: ⁊ alie infoꝛtune: sicut saturnus et
mars. ⁊ stelle fixe q̃ sũt ꝯpl'onis ipoꝝ. ⁊ he minuũt de dono
atazir cõuersi. Et cõuenit ꝙ stella fixa q̃ addit vel minuit
nullã hẽat latitudinẽ: vel ꝙ ei⁹ latitudo sit modica: vt eius
v̄tus sit in ipo zodiaco signoꝝ. Mercuri⁹ tñ ⁊ stelle fixe q̃
sũt de ꝯpl'one ipi⁹ foꝛtune erunt ⁊ addent in dono atazir: si
ꝑticipatõeȝ hũerit cũ foꝛtũis. ⁊ si cũ infoꝛtunis erũt ifoꝛtu
ne ⁊ minuẽt de dono atazir conuerso. qm̃ yleg vadit ad lo
ca stellaꝝ q̃ addũt vl' minuũt: cõuẽit vt h id seq̃mur i ata
zir directo. qm̃ pl'te vadũt ad loca yleg. Et ptho. docꝫ nos
q̃ȝtitatẽ h⁹ diminutõis ⁊ additiõis i hoc qđ vult dicere.

¶ Nũerus aũt augmẽti vel diminutõis ex locis
graduũ vniuscuiusqȝ eoꝝ deprehẽdetur. Ipse
eteni fm nũerũ tẽpoꝝ hoꝛarum quẽ vnusqsqȝ
gradus eoꝝ habuerit inueniet̃. naȝ cũ tp̄s diur
num fuerit: tp̄a diurnaliũ hoꝛaꝝ attribuemus.
cũqȝ nocturnũ extiterit: tp̄a nocturnaliũ hoꝛaꝝ
attribuemus scd̃m quoꝝ q̃ȝtitatẽ erit nũer⁹ ãno
rum perfectoꝝ. Q̃d intelligendũ est eẽ dictũ cũ
in ascẽdẽte fuerint. post hoc scd̃ȝ ipi⁹ elõgatõeȝ
ab ascendente. numerus itaqȝ ex ipso cum ad
occidẽtis ꝑsictũ ꝑuenerim⁹: nihil remaneat.

¶ Numerus additiõis ⁊ diminutionis sit⁹ gra
dus cuiuslibet eoꝛum: ita ꝙ est fm numerum tẽ

por horar cuiuslibz grad⁹ eorũ: ꝛ si tp̄s natiui tatis fuerit ď die erit ƀz tp̄s horaꝝ diei: ꝛ si ď no cte erit ƀz tpa horaꝝ noctis: ꝛ tãtũ quantuz hic erit numer⁹ ãnorũ pfectoꝝ: cõuenit ãt vt hãc rẽ itelligam⁹: qꝛ hoc dictum ẽ si fuerit i ascẽdente: ꝛ post minuet̃ ď eo ƀz elongationẽ ei⁹ ab ascen dẽte donec applicet ď eo: ꝛ nihil seqt̃ ď eo.

¶ Uult dicere q̈ q̈titas additiõis ꝛ diminutionis erit ƀm elõgationẽ p̈lte ab occidẽte q̈ fiunt ei quattuor q̈titates ꝓportiõales: vna ẽ hora elõgatiõis p̈lte ab occñte. 2ᵃ ẽ .iz. hore. 3ᵃ q̈titas additiõis vel diminutiõis. 4ᵃ ẽ ptes horaꝝ p̈lte. Et qñ multiplicabim⁹ horas elongatiõis p̈lte ab occi dẽte in ptes horaꝝ p̈lte: ꝛ diuiserimus sup .iz. exibit q̈titas additiõis vel minutiõis: ꝛ hoc ẽ qđ petim⁹: ꝛ addemus vel minuem⁹ de quãtitate q̃ nobis exit de atazir conuerso ipo qđ est quãtitas ei⁹ qđ vadit ď firmamẽto donec perueniat yleg ad gradum occidentis.

¶ At ƀz albileg q̃ ẽ in spẽ quã ƀm signoꝝ successi onẽ inuestigam⁹: loca stellaꝝ infortunaꝝ .i. satur ni ꝛ martis sr̃ peruenia cũ corporal'r ad hileg pue nerint: vl' cũ radios ex quolibz istoꝝ locoruz ꝓ iecerint .i. ex locis quarte ac opposite radiatio nis: ꝛ fortassis ex sextilibus q̃ obediũt aut aspici unt ꝛ equãt in fortitudine. Jtẽ ẽt quart⁹ aspect⁹ loci albileg qui ẽ ƀz signorum successionez occi det iterũ: ꝛ forsitan idez opabit sextilis cũ ifor tuna fuerit: ꝛ cũ ex signo multarum ascẽsionuz extiterit. Sir̃ quoq̧ faciet trin⁹ cũ fuerit ifortu na ꝛ i signo paucaꝝ ascẽsionũ manserit.

¶ Cũ ƀz yleg: qđ est p maneriẽ eãdẽ ad ptẽ ordi natiõis signorũ illď qđ interficit ẽ locus p̈ltaruz ifortunarũ: ꝛ hec sunt loca saturni ꝛ martis: vl' qñ obuiauerint yleg p corpa eoꝝ: vl' qñ ꝓiecerit eorum radios de quouis horũ duorũ locorum .f. ď loco quarto: ꝛ ď loco oppõnis: ꝛ q̈nq̧ pōt hoc ẽe de sextilibus obediẽtib⁹ vbi aspicit: ꝛ sũt eq̈les in ṽtute: ꝛ loc⁹ quart⁹ ipiusmet loci yleg: qđ ẽ ad ptẽ ordinatiõis signoruz sir̃ iterficit: ꝛ q̈nq̧ hoc facit sextil' si fuerit i fortuna: et cum si gno multarũ ascẽsionuz extiterit. Sic quoq̧ fa ciet trinus sii signis breuium ascẽsionum.

¶ Uult dicere q̈ atazir directũ sẽp accipi debet ab yleg vſ q̧ ad locũ ifortune vl' radii ei⁹ ƀm ordinationẽ signoꝝ: ꝛ ď mõstrauit nobis factũ locorũ iterficientiũ ꝛ ascẽdentium yleg cuius atazir factũ ẽ directũ: ꝛ dixit q̈ sũt loca p̈ltarum ifortune ꝛ loca i quibus cadũt eaꝝ quarte ꝛ oppões. Et qđ dixit ꝛ q̈nq̧ erit sir̃ de sextilibus obedientibus vbi aspici tur: ꝛ sũt equales in virtute. vult dicere q̈ qñ yleg fuerit in signis paucarum ascẽsionũ talis sextilis qualis iste absein dit yleg: qꝛ locus sextilis infortune est iterfector ꝛ pnceps super yleg. ꝛ yleg est obediens loco sextili infortune. Et qñ simil'r acciderit q̈ yleg sit elõgatum a capite arietis vel cã cri talis qualis iste sextilis abscidit yleg: qm̃ ẽ in loco cuius virtus vel vis equalis ẽ cũ virtute seu vi loci yleg. Et qđ di xit ipe locus quarte yleg qui est in parte ordinatiõis signo rum: similiter iterficit. vult dicere q̈ quarta simil'r yleg. ab scõdit yleg: qm̃ in figura quarte ẽ inimicicia ꝛ nocumẽtuz: ꝛ facit q̈ hõ ꝓprijs manib⁹ seipm̃ iterficit: ꝛ addit hic ptez ordinationis signorũ: eo q̈ yleg semper ẽ rectũ. Et id qđ di xit: ꝛ q̈nq̧ fac̃ h̃ sextilis si fuerit ifortũe ꝛ i signis multarũ ascensionũ .i. q̈ loc⁹ sextilis vel yleg: qđ sit in signis longaꝝ ascẽsionũ est sicut quarta: ꝛ simile habebit iudicium. Sir̃ trinus quãdo fuerit i signis paucaꝝ ascẽsionũ iudicabitur pro quarta. Et hoc dictum docet nos q̈ ptholeme⁹ facit sẽ per radios p̈ltarum gradus iequales: qꝛ si faceret eos per ascẽsiones cõmixtas sicut multi hominũ crediderunt non poterat tã absolute dicere dcm̃ istď qđ dixit sextilis i signis lõgaꝝ ascẽsionũ ꝛ trin⁹ i figuris paucarũ ꝓ q̈rta iudicat̃.

¶ Cũq̧ luna fuerit albileg iterficiet solis locus qñz eo q̈ cuz sol ad locũ albileg isti⁹ spẽi puenit interficiẽdi et saluãdi vim habebit. Jbit eniz ipe ad locum albileg.

¶ Et qñ lũa fuerit yleg iterficit sic sol' locus sir̃ qꝛ qñ sol obuiauerit loc⁹ isti⁹ medietatis yleg ha bebit posse iterficiẽdi et saluandi: qm̃ sol est qui vadit ad locum yleg.

¶ Locus solis abscidit sup lunã qñ loca eorum dissona fue rint vt sit luna in hũido ꝛ sol sit in sicco: vel q̈ sit luna in ter mino infortune: ꝛ sol in termino fortune: aut q̈ i terminis infortunaꝝ sicut ambo in dignitatibus infortunaꝝ: ꝛ in si gnis concordib⁹ non abscidet sol sup lunã. Et conuenit vt itelligat̃ hec regula in ylegys: vno .f. cũ altero. qꝛ stelle con trarie semp abscindunt super yleg. Et si stella eẽt contraria per eẽntiã: sicut saturn⁹ est cõtrari⁹ ioui: ꝛ pōt eẽ ꝯtraria p accidens: sicut quãdo loc⁹ vni⁹ ẽ ꝯrius loco alterius.

¶ Nec nobis existimare conuenit q̈ hec loca ne cessario semp occidãt: naz nullatenus occident nisi cuz infortunabuntur solummodo.

¶ Et non cõuenit nobis itelligere: q̈ hec loca ab scindant semper oibus modis: sed hoc faciunt quando sunt infortunata solummõ.

¶ Uult dicere q̈ oẽs res q̃ abscindũt nõ abscidũt sup yleg: nisi qñ fuerit ifortunate .f. q̈ sint infortũe cũ yleg: vel eam aspiciãt: vel q̈ sint in terminis infortunaꝝ: vel q̈ sint in lo cis in quib⁹ debilitet̃ virtus yleg: ꝛ hꝫ talia.

¶ Nã prohibetur hoc: cum vni⁹ fortunarum ter min us fuerit vel cum altera fortunarum ex q̈r to vel trino seu ex oppositione ad ipm̃ graduz qui occidit: seu ad gradum q post ipm̃ succedit radios ꝓiecerit: ita q̈ in proiectione radiorum iouis plusq̧ duodecim gradus: ipm̃ non trans grediantur: nec veneris plusq̧ octo.

¶ Nã res ista disturbat̃ quãdo fuerit terminus alicui⁹ fortune: vel q̈ aliq̃ fortũa ꝓiciat radios suos sup eos ď tertio: vl' q̈rto vl' oppõne ad ipz graduz iterfectoris: vl' ad illuz q seq̈tur euz dũ modo non transeat ipsum in radiys iouis plus duodecim gradibus: ꝛ non transeat ipm̃ in ve nere plus octo gradibus.

¶ Quãdo fecerimus atazir yleg vſq̧ ad locũ iterfectoris: cõuenit vt aspiciam⁹ si fuerit termin⁹ alicui⁹ fortune ꝛ aspi ciat eũ aliqua fortuna q̃ applicet ad gradũ iterficientem vel ad aliquem aliũ gradũ ex his q añ eã: ꝛ q̈ sit grad⁹ iste q fuerit anterior gradus iterfectoris: si fuerit gradus iouis q̈ sit ad .iz. gradus vel min⁹. ꝛ si sic fuerit: sciem⁹ q̈ abscis sio non erit illo tpe: sed ꝓlõgabitur donec aspiciat res alia sup yleg: ꝛ radij fortunarũ quos narrauit ptholo. in hoc lo

eo sunt tres solūmodo: qꝛ sunt 4.ꝰ trinus ⁊ oppō: qūqꝫ quilibet eoꝝ sup magnā vim quā habet pōt defēdere mortē. Sed qꝛ sextilis est iuris debilioris quā aliquis alius alioꝝ terminū nō habet potētiā remouēdi mortē: ⁊ pp hāc rōēz ptho. noluit eū ꝯputare. Silr intelligimus p verba eiꝰ precedētia ꝙ sextilis nō habet potētiā quarti: nisi qn̄ fuerit in signis longarū ascensionū. Et tunc iudicabitur sicut q̄rta vel ꝙ sit in signis obedientibus vel equalibus i virtute. Silr qn̄ acciderit in oībus alys aspectibꝰ: quos narranimꝰ in p̊ tractatu: ꝙ cuilibet eoꝝ duplicet̄ virtus eiꝰ tali modo ꝙ valeat tantuꝫ 4.ꝰ: vel trinus: aut oppō habebit posse remouendi mortē: ⁊ illud idē faciet stella fixa q̄ fuerit cōplo nis fortunate si latitudinē nō habuerit zodiaci signoruꝫ: ⁊ bene docet ptho. p hoc dictū ꝙ bene reputat ꝙ vis corpis iouis. ē. iz. gradꝰ. ⁊ vis corpis veneris. 8. ⁊ sic itelligi ꝯuenit.

¶ Silr ēt ita eueniet: cuꝫ coniunget̄ albilg stelle cui corporali cōditiōi adherebit: nec eoꝝ duorū latitudo fuerit eadem.

¶ Silr qn̄ yleg obuiauerit planete ita ꝙ iūgant̄ corpaliter: ⁊ n̄ fuerit latitudo āboꝝ vna ⁊ eadē.

¶ Uult dicere ꝙ gradus interficiēs sic fuerit ꝙ nō interfecit: nisi qn̄ i eo ē plr̄a ifortūa ⁊ nō p radios eius: ⁊ fuerit latitudo eiꝰ elōgata a latitudine yleg: eūtis ad eā. Si ita fuerit gradus i quo morat̄ infortuna iterficit in statu tali: qꝛ iterficere nō pōt: nisi qn̄ fuerit yleg i vno circulo ꝺ circulis maioribus: ⁊ si tu gdq̄ꝫ de arismetrica intelligis: scies ꝙ in aliqbus locis qn̄ fuerit yleg septētriōalis a zodiaco ⁊ infortūa meridionalis ⁊ latitudies āboꝝ equales i vna eadē ifortuna abscidit sup yleg: i statu tali qualis ē iste: quando acciderit ꝙ ambo sint super vno circulo.

¶ Cū aūt stelle saluātes vel adiuuātes aut iterficientes due vel plures fuerit in vno quoqꝫ istorū duorū conuenit vt ꝭm rerū ea iuuātiū multitudinē ac eorūdē fortitudinē id qꝺ iporū duorū fortiꝰ est obseruemꝰ: ꝭm multitudinē igit̄ cum altera duaꝝ spērū plusq̄ꝫ altera fuerit augmentatione manifesta. Scd̄m fortitudinē ꝟo cū stelle q̄ iuuāt vel iterficiūt in locis sibimet cōuenienti hꝰ fuerint: nec in hmōi locis alie permanserint. maxime aūt cū stelle vniꝰ spēi fuerint oriētales: alteriusq̄ꝫ spēi stelle occidentales.

¶ Et si planete mortē remouentes ⁊ adiuuātes vel interficientes: fuerit duo planete vel plures i vnaquaqꝫ harū duarū rerū cōuenit vt inspiciamꝰ q̄ harū duaꝝ manerierū vicit scd̄ꝫ similitudinē rerū adiuuantiū: ⁊ posse suū: ac scd̄ꝫ similitudinēꝫ suā: qn̄ vna maneries ē plus altera i re habente q̄ꝫtitatē ⁊ ea q̄ est scd̄ꝫ posse qn̄ fuerit planete adiuuātes vel iterficiētes in locis ptinētibꝰ ad eos: ⁊ altera nō fuerit i tali loco: ppꝛie si fuerint plr̄e vniꝰ maneriei oriētales: ⁊ planete alterius maneriei occidētales.

¶ Uult dicere ꝙ quando dubitabimus de locis in quibus inueniemus planetas interfectores: ⁊ planetas remouētes mortē tunc aspiciemus statum cuiuslibet duarum manerierum per potentiā quam habuerint: ⁊ per illum quē inueniemus alterū vincere de virtute iudicabimus: ⁊ sciemus quis eorum vincit: aspiciendo in eē cuiuslibet horū per duas maneries: vna ē numerus rerū affirmantiuꝫ quanlibet duarum manerieruꝫ: qꝛ ille qui plures auxiliatores haberit in re habente quātitatē vincet. Altera est posse cuiuslibet harū duarum manerieruꝫ: qꝛ maneries que fuerit ipa vel res adiuuantes eam in locis pertinentibus ad eas vincit alteram que non est sic in locis pertinentibꝰ ad eas. Silr aspiciemꝰ in oībus alys eoꝝ statibus: q̄ manerie stant i cōparatiōe mūdi: ⁊ i natiuitate. vbi grā. plr̄e oriētales sūt maioris potētie q̄ꝫ occidētales: ⁊ hꝰ similis.

¶ Quapropter eorū q̄ sūt sub radÿs i occidēdo iuuādo ac saluādo nos nihil gn̄alr oꝫ obseruare nisi vt luna sit albileg. tūc eteni ipe idē locꝰ solis erit interfector: ⁊ tunc ēt si infortuna q̄ cum ipo fuerit eum impedierit ⁊ nulla fortunaruꝫ eum adiuuauerit considerabimꝰ.

¶ Ita ꝙ nō cōueīt nos gn̄alr iudicare p plāetas sub radÿs existētes nec i iterficiēdo nec i liberādo nisi fuerit luna yleg: ⁊ erit tūc locꝰ solis met interfector: ⁊ iudicabimꝰ p planetā infortunam existētē cū eo: si dānauerit ipꝫ ⁊ nō fuerit planeta fortuna q ipm adiuuet: et euadat.

¶ Nō cōuenit nos iudicare p planetā aliquē sub solr̄ radys existentē: nec iterficiēdo nec liberando aliquo mō nisi sit luna yleg ⁊ locꝰ solis iterficiat. qꝛ qn̄ fuerit isto mō ⁊ i aliq̄ infortuna fuerit sub radys solis quā nō aspiciat aliqua fortuna: plr̄a ipse erit iterfector: qm̄ damnat locuꝫ in quo sol morat̄. ⁊ ppter hoc hēbit iste locꝰ maius posse iterficiendi.

¶ Nūeros āt q sūt scd̄ꝫ lōgitudinē quā iter locū albileg ⁊ locū abscisorē iuenimꝰ vt dissolute ⁊ q̄litercūqꝫ sumat̄ minime ꝯueniat. Queādmoduꝫ plr̄imi faciebāt q scd̄m quātitatē tēpoꝝ ascensionuꝫ graduuꝫ illiꝰ lōgitudinis hoc semp eē dicebant. nec etiā vt hoc aliquo tēpore ꝯsideremꝰ: nisi cum ascendēs fuerit ipse locus albileg: vel vnus locoruꝫ ascendentiuꝫ ad ascendens.

¶ Et numeꝝ annoruꝫ q erunt ⁊ exibūt p elōgatiōes q̄ erunt iter locū yleg ⁊ locuꝫ iterfectoris: nō cōuenit solūmō nos accipe: nec quocūq̄ꝫ mō accidat: sicut multi hoium acceperunt q crediderunt ꝙ semp esse debet p tēpora ascensionuꝫ graduum elōgatiōis ipsius: nec opamur p hoc aliquo tpe nisi ascendensmet fuerit locꝰ yleg: vl' aliqs locꝰ ex his q̄ vadunt ad ascendens.

¶ Postq̄ꝫ perfecit nobis loca yleg et ipmmet yleg et res q̄ iterficiunt et illas q̄ mortē remouēt: incipit hic ostendere nob' qūo sciemꝰ q̄ꝫtitatē ānoꝝ vite: ⁊ sūt sp ꝭꝫ nūeꝝ elōgationis q ē iter locū yleg ⁊ locū interficiētis. Et qn̄ hoc facere voluit icepit p̄mitꝰ destruere dicta contraria vitati in hoc facto: donec i hac re purā et directā vitatē sequat̄. qm̄ mlr̄i hoiuꝫ crediderūt ꝙ hoc sciremꝰ semp a nūero q ē iter yleg ⁊ iterfectoreꝫ p gradus ascēsiōis ciuitatis nati. Et ptho. dixit ꝙ h̄ nō ē vitas nisi si ipemet gradus ascendētis fuerit yleg vel gradus alicuius loci ex his q vadunt ad ascendens: ⁊ ista sunt ylegia que sunt in septima ⁊ nona domo. quia ab istis locis sciemus h̄ ab ascensionibꝰ p opposita sua donec ponatur yleg in occidente sicut ante fecimꝰ. tn̄ qn̄ yleg fuerit in gradu medy celi sciemꝰ h̄ per gradus ascēsionū circuli directi: ⁊ qn̄ silr fuerit i gradu decime vl' vndecie: vel i gradibꝰ ascēdētis q sūt post gradū ipm q ascēdit sciemus hoc per ascēsiones compositas de his circuli directi et de his ascendentis. et he sunt res diuerse que nō sequūtur reꝫ

naturalem sicut h̄ ostendit in dicto sequenti.
¶ Illos igit̄ qui naturali consideratiōe hāc spe-
ciē obseruauerit: oib⁹ modis vnū obseruare cō
uenit. s. quot tēpoꝝ ex equinoctialis circuli tem
poꝛib⁹ erit loc⁹ stelle vl' figure sequētis loco stel
le: vl' figure pꝛecedētis in natiuitate eo ꝙ equi-
ctialis circuli tēpoꝛa circulū oꝛizōtis ꝛ meridiei
lineā equal'r perābulant: q duo sūt ꝑ quos con-
similes longitudines locales accipiūt vnūqdq
vero equinoctialis circuli temp⁹ loco vni⁹ anni
solaris constituitur.
¶ Et conuenit oib⁹ modis volēti mentē appo-
nere in hac rōne ꝓm naturam ꝙ mētē appōat i
vna re: ꝛ ē ꝙ aspiciat ad que tēpoꝛa ꝺ tēpoꝛib⁹
equinoctij applicabit loc⁹ planete vl' figura an-
terioꝛ in natiuitate: qꝛ tēpoꝛa equinoctij ibūt to
tam oꝛizontam ꝛ totam lineam meridiei ꝑ vnū
equale ꝛ he sunt due res: qb⁹ pōt homo iueni-
re elongationes signoꝝ siliantiū: ꝛ acceperunt
quodlibet temp⁹ ex tempoꝛibus eqnoctij in vice
vnius anni solaris.
¶ Qꝛ dixit conuenit oibus modis volenti in hac rōne men
tē apponere ꝓm nām ꝙ aspiciat i hac re. vult dicere ꝙ sem
per dꝫ facere vnāmetipam rem q̄ nō permutetur. Et totū
illud qꝺ dixit: est ꝙ vna res q̄ non permutat̄ i hac re ē acci
pere inter yleg ꝛ interfectoꝛē: ꝛ si fuerit atazir rectū accipi
tur ꝑ ascēsiones circuli in quo acceptuꝫ fuerit yleg: ꝛ si ata
zir fuerit conuersū accipiem⁹ illud ꝑ ascēsiones oppōni lo
ci ad quā applicare debent yleg: qꝛ hoc cōcoꝛdat cū abaxa
mento circuli i quo acceptū fuerit yleg: ꝛ h̄ totū docebit te
añ: ꝛ si aliqd itelligis i astrologiā leuiter poteris itelligere
dciñ istō sine glosa. Et ꝙ dixit ꝛ accipiet̄ quolibet tpe a tē
poꝛib⁹ equinoctij vice āni solaris. vult dicere ꝙ qñ hoc fe
cerim⁹ accipiemus ꝑ quolibet gradu qui nobis exiuit de
atazir vnum annū solarem.
¶ Conuenit igit̄ vt cū ipe locus albileg pꝛecesse
rit ꝛ super oꝛientalē circulū oꝛizontis fuerit: tē-
poꝛa ascēsionū graduū ab ipa hoꝛa vsqꝫ ad hoꝛā
que interficit accipiant̄: ob hoc ꝙ post hāc quā
titatem tempoꝛis equinoctial' circl'i: in loco albi
leg qui est oꝛientalis circul's oꝛizontis erit inter-
fectoꝛ: cunqꝫ fuerit albileg in linea medij diei ꝛ
ascēsiones circuli directi ꝓm quas erit tēpus trā
situs illi⁹ partis circuli signoꝝ: in circulo medij
diei accipiant̄ opoꝛtet.
¶ Et cōuenit qñ locus ileg fuerit anterioꝛ ꝛ i lo
rizonta oꝛiētis ꝙ accipiāt tēpoꝛa ascēsionū gra
duū ab eadē hoꝛa vsqꝫ ad hoꝛā interfectoꝛis: qꝛ
iterfectoꝛ applicabit ad locū yleg. idest ad oꝛizō
tam oꝛientaleꝫ: post hanc tēpoꝛis eqnoctij quā
titatē circl'i in loco yleg: qui ē oꝛiētalis circulus
oꝛizontis erit itefectoꝛ. Cūqꝫ fuerit yleg i linea
medij celi ꝛ ascēsiones circuli directi ꝓm quas
erit tempus transitus illius partis circl'i signoꝝ:
i circl'o meridiei accipiantur.
¶ Vult dicere ꝙ qñ fuerit yleg i ipomet gradu loci accipi
emus qꝺ ē inter ipꝫ ꝛ locū interfectoꝛis ꝑ ascēsiones ciui
tatis: ꝛ tātū quātū fuerit: ibit ab equinoctio: quousqꝫ ad lo
cū i quo fuerit yleg: applicet interfectoꝛ. Et si yleg fuerit in
linea meridiei cōuenit vt accipiāt̄ ascensiōes sphere recte:
qꝛ ꝓm eam erit tps in quo trāsibit ꝑs ipa zodiaci i linea me
dij diei accipiemus ascēsiones que sūt inter ipm ꝛ locum i
terfectoꝛis ꝑ ascēsiōes circuli directi ꝛ qꝫtū fuerit: tātū ibit
ab eqnoctio q̊usqꝫ ad locū i q̊ erat yleg applicet iterfectoꝛ.
¶ Cum aūt i occidentali circulo oꝛizōtis fuerit
numerū tēpoꝛum in quibus vnaqueqꝫ illarum
longitudinum cadit: ꝛ occidit: accipiem⁹: qꝺ ē
sicut numer⁹ graduū ascēsionum ꝑtium circuli
signoꝛum q̄ sunt istius opposita.
¶ Et si yleg fuerit i oꝛizonta occidentis accipie
mus numerum tempoꝛum i qbus abaxabitur
quelibet elongationum ipaꝛuꝫ ꝛ ꝙ occidit. Et
hic est talis qual' numerus gradus ascēsionum
partium zodiaci que sunt eis opposite.
¶ Vult dicere ꝙ qñ fuerit yleg in ipso gradu occidentis ꝛ
accipiem⁹ id qꝺ ē iter ascēsiones ascēdētis de ciuitate ꝛ in
ter oppositū loci i quo ē iterfectoꝛ: ꝛ qꝫtū fuerit tātū ibit ꝺ
eqnoctio quousqꝫ ad locū yleg applicet iterfectoꝛ.
¶ At si looc⁹ albileg cū ꝑcesserit nō i aliquo isto
rū triū: sed i locis iter ipa ꝯstitutis fuerit ꝑfatū
tps accessionū ꝛ tps occasus: ac tps trāsit⁹ ꝑ ce
li mediū: nō erūt illa i qb⁹ loca sequētia ad loca
ꝑcedētia: sꝫ erūt i qb⁹ ad differentia loca perue
nerit: eo ꝙ loc⁹ ad quē vadit sequēs: loco i quo
fuerat ꝑcedēs nec silis: nec tal' qual' ipse est: di-
indicatur nisi cū ei⁹ positio ipi⁹ pōni assilabit: ꝛ
eius ꝑs respectu oꝛizōtis ꝛ celi medij queadmo
dum ipsius pars fuerit.
¶ Et qñ yleg qꝺ ē oppositū ñ fuerit i aliquo ho-
rum triū terminoꝝ: sꝫ sit i locis q sunt iter eos:
nō erūt tēpoꝛa ascēsionū ꝑdictaꝝ vl' tēpoꝛa de-
scēsionū: aut tēpoꝛa trāsitus ꝑ mediū celi ea que
applicāt. i. loca sequētia locis añrioꝛib⁹: sꝫ appli
cāt i ipsis ad loca diuersa: qꝛ loc⁹ ad queꝫ appli
cat sequēs: dicit̄ silis loco i quo erat añrioꝛ: ꝛ ꝙ
tal' ē qual' ipse quādo situs ei⁹ suo siml'is fuerit:
ꝛ pars eius tal' qual' pars sua in cōparatiōe oꝛi
zōtis: ꝛ i ꝯpatōe linee meridiei: ꝛ i ipis āhob⁹.
¶ Tres termini quos dixit sūt gradusmet ascēdēs: ꝛ grad⁹
medij celi: ꝛ ipemet gradus occidētis. Et idqꝺ dixit ꝛ loca
que sūt iter eos. vult dicere ylegia q̄ fuerit i alijs qꝫ in istis
trib⁹. qꝛ ꝯuenit ꝙ q ibi fuerit: sil'r i illis i applicādo iterfe-
ctoꝛ est ad locū yleg ꝓm ꝙ vadit de eqnoctio ꝙ fiat simili
ter sicut malus. Et pōt hoc sciri ꝑ cōparationē loci yleg ad
lineā oꝛizontis ꝛ ad lineam meridiei: ꝛ ꝓpter hoc oꝫ vt sit
atazir in hoc cū ascēsionib⁹ cōmixtis de ascensionibus vil
le in qua fuit natus: ꝛ de ascēsionibus circuli directi: ita vt
per hoc fiat id qꝺ vadat ab equinoctio qꝫtum temp⁹ i quo
applicat iterfectoꝛ ad circulū in quo stabat yleg.
¶ Et ꝯtingit ēt vt respcū hoꝛuꝫ duoꝝ vna sit eius
positiōis: cū fuerit pꝛope loca que sunt supꝛa se-
micirculuꝫ ex circl'is per locū cōem circulo me
dij diei ꝛ circl'o oꝛizōtis transeuntib⁹: ꝛ hi sunt

no vna
sit eius

quorum vnuſqſqꝫ vnaꝫ temporalē efficit horā: equales adinuicem fere.

¶ Et accidit ꝙ ſit eoꝝ amboꝝ cōparatio vnamet: qñ fuerit ꝓpe loca q̄ ſunt in medio circulo de circulis que tranſeunt: ꝑ interſectiōeꝫ conalē linee meridiei ⁊ orizontis ⁊ ſūt ille quaruꝫ quelibet facit vnam horam temporalē.

¶ Et partes horarū ſunt circuli q̄ ſunt elōgati vnus ab altero tantū quātū vna hora de horis tēporalibus: ⁊ oēs abſcindunt̄ ſuꝑ vnā iterſecationē eoꝝ. Silr̄ linea meridiei: ⁊ medietas cuiuſlibet horū circuloꝝ apparet ſuꝑ terram. ⁊ alia medietas eſt abſcondita ſub terra excepto ſolo circlo orizontis: q2 iſte ſempꝫ ē poſitus iter medietatē q̄ apparet ď firmamēto: ⁊ aliā medietatē q̄ nō appet ſub terra. Et poſtq̄ ita ē oꝫ nos petere in toto yleg. medietatē circli ī quo moratur ſuper terrā: ⁊ ꝙ accipiam⁹ atazir ſ̄m aſcēſionē medietatis huius circuli: ⁊ quātū fuerit tātū erit id qđ ibit ď eqnoctio: quouſqꝫ applicet iterfector ad locū ī q̊ erat yleg.

¶ Cum aūt hic ſemicirculus prefatū locū cōem circūrotauerit erit ei⁹ poſitio qñqꝫ ſicut poſitio emiſperij: qñqꝫ vero ſicut poſitio circuli medij diei. erūtqꝫ tempora ī quibus circuli ſignorum ꝑtes: hec duo loca ꝑtrāſibūt īequalia: tpa vero in quib⁹ partes circuli ſignorum hūc ſemicirculum trāſgredient̄ cum in certis locis alijs extiterit: q̄ differētiū ſūt lōgitudinū: erūt differētia.

¶ Et qñ hic medius circulus iuerit circūqqꝫ in interſecatiōeꝫ conalē quā dixim⁹: fiet eius ſitus in aliqb⁹ tꝑibus ſicut ſitus linee meridiei ⁊ fiēt tempora in quib⁹ ibūt partes zodiaci ꝑ iſta duo loca: tpa equalia: ⁊ fient tpa in quib⁹ ibūt ꝑtes zodiaci iſte medius circulus qñ fuerit in alijs locis q̄ ſūt ſuꝑ elōgatiōes diuerſas tꝑe diuerſa.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ymaginabimur mediū circulū in quo moratur yleg: vel interfector q̄ mouet̄ ꝑ totū equinoctiuꝫ qñqꝫ occidet cū circulo orizōtis ⁊ qñqꝫ occidet cū circulo meridiei: ⁊ manifeſtū ē ꝙ aſcēſiones huius circli medij qñ iuerit ꝑ elongationes diuerſas q̄ nō ſūt ī linea orizōtis nec in linea meridiei. ſilr̄ ſunt diuerſe: ⁊ ꝓpterea modis oībus cōuenit ꝙ qñ fuerit yleg in alijs locis excepto in ipſis trib⁹ terminis ꝯmixtū ſit de aſcēſionib⁹ circuli directi: ⁊ de aſcēſionibus ciuitatis ī qua fuerit natiuitas ⁊ qcqđ diximus in arte aſtrologie oñſū eſt ſ̄m motum ſphere.

¶ Gñalē āt modū ꝑ quē oꝑabimur ponem⁹ hoc qđ ſubiungit̄: videlicꝫ cum ꝓcedēs duoꝝ predictoꝝ locoꝝ in aſcēdente vel in circlo medij diei vel ī occidēte: ſiue in alio loco fuerit: ſolus ipſe loc⁹ ſequēs ibit ad ꝓcedētem ſ̄ꝫ tpa que per ipſꝫ eundē antecedētē locū ꝑtranſibunt.

¶ Et via ꝑ quā hoc oꝑabimur: erit hec quā dicere volo. ſ. qñ anterior horum duorum locoꝝ fuerit ī aſcēdēte: vel in circulo meridiei: aut ī occidēte: vel in aliquo alio loco ſequenti: accipiet̄ ſuū atazir vſqꝫ ad locū anteriorē: ſ̄ꝫ tpa que trāſeunt ꝑ illūmet locum anteriorē.

¶ Locus anterior ē locus yleg. ⁊ locus ſequēs eſt loc⁹ iterfectoris: ⁊ applicabit hic locus ſequēs ad locū anteriorē ſ̄ꝫ aſcenſiones loci anterioris: ⁊ hoc iam demonſtratū eſt: ſi tu bene intellexiſti quātū tibi prediximus.

¶ Nā cognito gradu medij celi: ac gradu ꝓcedētis necnō ⁊ ſequētis locū añcedētis gradus prius iueſtigādo ꝯſiderabim⁹: quot tꝑalib⁹ horis a medij diei circlo diſtat: numerādo aſcēſiones q̄ ſūt ſub gradib⁹ q̄ ſunt iter hūc ⁊ celi medij gradū q̄ ſuꝑ terrā vel ſub terra ī circlo directo cōſtituit p⁹ hoc eas ꝑ numeruꝫ tēpoꝝ horaꝝ quē ꝓcedēs gradus hūerit diuidem⁹. Q̊d ſi ſuꝑ terrā fuerit ꝑ diurnalium horaꝝ tpa: ⁊ ſi terra fuerit ꝑ horaꝝ nocturnaliuꝫ tēpora: ⁊ ꝙ exierit: erunt hore ipi⁹ lōgitudinis a medij diei circulo.

¶ Ita ꝙ qñ primit⁹ ſciem⁹ gradus zodiaci q̄ ē in medio celi: ⁊ ſilr̄ ſciem⁹ gradū añriorē ⁊ gradū ſequētē: iqrem⁹ primitus gradū loci añrioris ⁊ aſpiciemus quot horis temporalibus elongat⁹ erit a linea meridiei numerando aſcenſiones q̄ erūt ſub gradibus qui ſunt inter iſtum gradum Et gradum medij celi q̄ eſt ſuꝑ terraꝫ vl̄ euꝫ q̄ ſub terra ī ſphera recta: ⁊ poſtea diuidem⁹ eas ꝑ nūerū tꝑꝝ horarū q̄ ſunt gradus añrioris. ſi tñ fuerit ſuꝑ terrā erit ꝑ tpa horarū diei: ⁊ ſi fuerit ſub terra erit ꝑ tpa horaꝝ noctis: ⁊ quot inde exiuerit: tot erūt hore elōgatōis ei⁹ a liea meridiei.

¶ Ptho. docet nos in oībus vijs atazir vnam viāmet ipaꝫ que eſt vt primit⁹ ſciamus quot ſunt hore elongationis medij circuli in quo moratur yleg a linea meridiei. et totum verbum ſuū in hoc aptuꝫ eſt: ⁊ nō indiget gloſa.

¶ Quaꝑꝑ q2 circuli ſignoꝝ ꝑtes: q̄ꝝ lōgitudo ē circulo medij diei ē vna eadēqꝫ q̄ttitas nūeri tēporaliū horarū ſūt cadētes ſuꝑ vnū ⁊ eundeꝫ ſemicirculū ex ꝓfatis circlis: opꝫ vt ſciam⁹ ī longitudine q̄tti tꝑis ex tꝑib⁹ eqnoctialis circuli longitudo grad⁹ ſequētis a liea medij diei: redder horas tꝑales eq̄les ī nūero horis longitudinis gradus ꝓcedentis a circulo medij celi.

¶ Et iq̄ttū grad⁹ zodiaci q̄ ſūt elōgati a liea meridiei vnamet ipa q̄ttitate: vl̄ ābo nūeri horaꝝ tꝑaliū ſūt poſiti ſupermet circulo ď articulis añdictis: ꝯuenit vt ſciam⁹ quot tpa poſt tpa eqnoctij erit elongatio gradus ſequentis a linea meridiei de horis tēporalibus tot per nūerū quot hore elōgatōis grad⁹ añrioris a linea meridiei.

¶ Uult dicere ꝙ poſtq̄ ē res oīb⁹ gñalis gradib⁹ zodiaci: vna et eadē res: ⁊ ē ꝙ qñ glꝫ eoꝝ mouebit̄ a linea meridiei in tot horis quot ille applicabit. Silr̄ ad circulū in quo ſtabat ꝑmus gradus: et erunt hore ille horemet elōgationis cuiuſlibet eoꝝ a linea meridiei quādo fuerit ī medio ipi⁹ circuli. Et poſtq̄ ita ē ſcire nos cōuenit ꝙ qñ ſciem⁹ horas elōgatōis gradus añrioris a linea meridiei: ſciam⁹ ēt q̄ttū vadit eqnoctiū quouſq̄ ſint hore elōgatōis gradus ſequētis a linea meridiei tot quot ſūt hore elōgatōis grad⁹ añrioris. et q̄ttuꝫ fuerit tantū erit q̄ttitas atazir. et hec ē radix regule atazir. ⁊ ptho. vult mō nob oñdere q̄uo nūerabim⁹ eū

¶ Cunqꝫ hoc ſciuerim⁹ ꝯſiderabim⁹ quot tēpo

rũ ex eq̄noctialis circuli tp̄ibus fuerit lõgitudo gradus sequentis a gradu mediȷ̈ celi: cũ positio gradus seq̄ntis prima positio fuerit. Hoc ãt ex ascẽsionibꝰ circuli directi dep̄hẽdemꝰ. post hoc igitur obseruabimꝰ quanta erit eiꝰ lõgitudo ab eo iterũ ꝙ suarũ tẽporaliũ horarũ numerꝰ q̃ sũt ĩter eũ ⁊ mediȷ̈ diei circulum erit: sicut sũt hore gradus p̄cedẽtis: istaꝝ horaꝝ nũerꝝ in nũerum tẽpoꝝ horarũ seq̄ntis multiplicando. At si hore q̃ nobis extiterint respectu mediȷ̈ celi qđ supra terrã est accepte fuerint ea ꝑ que multiplicabimꝰ erunt tp̄a diurnaliũ horaruꝫ. Si ãt fuerit respectu mediȷ̈ celi qđ est sub terra ꝑ nocturnaliũ horaruꝫ tp̄a mł̄tiplicabimꝰ: deinde id qđ iter vtrãqꝫ longitudinẽ ex sup̄atiõe vnius ad alteruꝫ exierit accipiemꝰ: q꞉ ipꝫ erit nũerꝰ ãnoꝝ q̃sitoꝝ.

¶ Et qñ hoc sciemꝰ: aspiciemus quot tp̄a de tẽporibꝰ eq̄noctiȷ̈ fuit elõgatio gradus seq̄ntis a gradu mediȷ̈ celi: sic vbi fuit sitꝰ gradus sequentis talis q̃lis primꝰ: ⁊ sciemꝰ hoc ꝑ ascẽsiones circuli directi: ⁊ postmodũ aspiciemꝰ quantũ ẽ elõgatio sua. Silr̄ qñ fuit nũerus horaꝝ suaꝝ tẽporaliũ eaꝝ. s. q̃ sunt iter ipm ⁊ circlm̄ meridiei tot: quot sł̄ hore gradus añrioris: ⁊ sciemꝰ hoc mł̄tiplicando nũeruꝫ istaruꝫ horaꝝ ꝑ numeruꝫ tẽporũ gradus seq̄ntis. Tñ si hore q̃ nobis exiuerũt accepte ꝑ ꝯparationẽ mediȷ̈ celi sup terrã mł̄tiplicabimꝰ ipꝫ ĩ tp̄ibꝰ horarũ suarũ nocturnaꝝ ⁊ postea sup̄fluũ accipiemus qđ hẽbit vna elõgatio super alteram: ⁊ tantũ: quantũ istđ erit numerꝰ annoꝝ quã petimꝰ.

¶ Jam dixit ꝙ locus anterior ẽ locꝰ yleg: ⁊ gradus sequens ẽ locus iterfectoris in atazir recto ⁊ conuerso ⁊ in yleg conuerso: ⁊ postq̄ꝫ ita ẽ ⁊ sciuerimꝰ horas elongatiõis gradꝰ añrioris a medio celi accipiemꝰ id qđ fuerit iter gradũ medy celi ⁊ sequentem ꝑ ascensiones circuli directi ⁊ ponemꝰ eũ apte: postmodũ multiplicabimꝰ nũerũ horarũ elõgatiõis ĩ ꝑtibꝰ horaꝝ gradꝰ seq̄ntis: sꝫ si hore elõgatiõis accepte fuerint ꝑ cõparationẽ medy celi sup terrã multiplicabimus eas ĩ partibꝰ horaꝝ diurnaꝝ: ⁊ si fuerit in cõp̄atiõe anguli terre multiplicabimꝰ eas ĩ partibꝰ horaꝝ nocturnaꝝ: ⁊ qđ exiuerit de ipa multiplicatiõe: tãtũ erit ꝙ ibit equinoctiuꝫ donec moueat gradus seq̄ns a medio celi: ⁊ tãtũ q̄ꝫtũ mouet se gradus anterior a medio celi. Et postea accipiemus id qđ extrahemus de multiplicatiõe ⁊ numerũ quẽ posuimus apte: ⁊ vnũ ab altero minuemꝰ. si fuerint ambo gradus ĩ vna ꝑte medy celi: si tñ fuerint in duabus ꝑtibus diuersis addemꝰ vnũ sł̄ alteꝝ ⁊ ꝙ ide exiuerit erit qđ petimꝰ

¶ Et vt hoc qđ diximus sit euidẽtiꝰ: arietis pricipiũ locus p̄cedẽs ponat̄: locusq̄ꝫ seq̄ns: sit gemiorũ initiuꝫ: clima ẽt iquo fuerimꝰ quẽadmoduꝫ ⁊ illđ cuiꝰ dies lõgior ẽ q̄ttuordeci horarũ: tp̄a igit̄ horaꝝ pricipiȷ̈ gemioꝝ erunt fere deceꝫ ⁊ septẽ. ascẽdatq̄ꝫ primitꝰ arietis initiũ ita ꝙ capricorni pricipiũ sit ĩ celi medio: tunc eteniꝫ erit lõgitudo gemiorũ a medio celi qđ ẽ sup terrã cẽtuꝫ q̄dragintaocto tp̄oruꝫ ex eq̄noctialis circłi tp̄ibꝰ: ⁊ q꞉ lõgitudo initiȷ̈ arietis a medio celi qđ ẽ sup circłꝫ mediȷ̈ diei ẽ sex horaruꝫ tp̄aliuꝫ cuꝫ eas ĩ decẽseptẽ tp̄a mł̄tiplicauerimꝰ q̃ sunt q̄ꝫtitas tp̄orũ horarũ initiȷ̈ gemiorũ: eo ꝙ lõgitudo cẽtũquadragitaocto tẽporũ ñ ẽ nisi respectu mediȷ̈ celi: qđ ẽ sup terrã erit tp̄s huiꝰ lõgitudinis. cẽtũ duoꝝ tp̄orũ. Seq̄ns igit̄ locꝰ post: tot tp̄a quot sł̄ tp̄a sup̄atiõis q̃ sł̄ quadragitasex: ad p̄cedẽtẽ locuꝫ mutabit̄: tp̄a igit̄ ascẽsionuꝫ arietis ⁊ tauri tot sũt fere: quot ⁊ ista tp̄a: hoc ãt ita posituꝫ ẽ: vt si locꝰ albileg sit ipe locꝰ ascẽdẽs.

¶ Et vt q̄cq̄d diximꝰ meliꝰ ⁊ clarius oñdat̄: ponamꝰ vnũ exẽpluꝫ. v̄ g̃ra. sit locꝰ añrior primus gradus arietis: ⁊ sequens locꝰ sit primꝰ gradus gemiorũ: ⁊ ĩ climate ĩ quo sumꝰ sit maior dies q̄ttuordecĩ horarũ: ⁊ s̄ꝫ hoc erunt tp̄a horarum capitis gemiorum circa decẽseptem tempora: ⁊ primitus ascendat caput arietis: ita ꝙ sit caput capricorni ĩ medio celi: ⁊ erit elongatio capitis gemioꝝ sup terrã. cxlviii. tp̄a đ tp̄ibꝰ eq̄noctiȷ̈. ⁊ q꞉ caput arietis elõgatũ ẽ a medio celi qđ ẽ lĩca meridiei. vi. horas tp̄ales. ⁊ qñ mł̄tiplicabimꝰ has horas ĩ. xvii. tp̄a tot quot fuerũt hore capitis gemiorũ: q꞉ elõgatio. cxlviii tẽporũ ẽ ĩ ꝯparatiõe mediȷ̈ celi sup terrã. p̄p̄ea erũt tp̄a hꝰ elõgatõis. cȷ̈. tp̄a: ⁊ mutabit̄ locꝰ seq̄ns ad locũ añriorẽꝫ pꝰ tp̄a residui remanẽtis vł̄ superflui q̃ sũt xlvi. tp̄a. ⁊ silr̄ tp̄a ascẽsionũ arietis ⁊ tauri sł̄ tot quot ipsa tẽpora vł̄ quasi: ⁊ ꝙ sit ibi positus locus yleg in gradu ascendentis.

¶ Quãdo yleg fuerit ĩ p̄ncipio arietis: ⁊ ipm sit gradꝰ ascẽdens: et iterfector sit ĩ p̄nciº geminoꝝ: ⁊ sit ĩ climate alexãdrie: cuiꝰ hore sũt sicut manifestũ ẽ elõgationis ascẽdẽtis a decima domo semꝑ sũt sex hore. Et manifestũ ẽ ꝙ iter pricipiũ capricorni qđ ẽ gradꝰ medy celi: ⁊ p̄nᵐ geminoꝝ vbi ẽ iterfector sũt. 148. gradus ascẽsiõuꝫ circuli directi. Silr̄ partes horaꝝ diurnaꝝ a p̄nº geminoꝝ sũt. 17. ⁊ qñ multiplicabimꝰ. 6. q̄ sũt hore gradus añrioris ĩ. 17. exibũt nob. 102. gradus. ⁊ q꞉ gradus añrior et gradus seq̄ns sũt ĩ vna ꝑte minuemꝰ ipos. 102. gradus de ipsis. 148. ⁊ remãebũt. 46. ⁊ tãta ẽ q̄ꝫtitas atazir: et si accepissemꝰ id qđ erit iter p̄nᵐ arietis qđ est ascẽdẽs et principium geminorum inuenissemus. 46. ascensiones ville.

¶ Sit iterũ celi mediũ arietis ĩitiũ: ita ꝙ si primã põnẽ ĩitiȷ̈ geminorũ lõgitudo a medio celi qđ ẽ sup terrã sit eq̄noctiał̄ circłi tp̄ibꝰ. lviii. tẽporũ. Quapropter ĩ hoc scđo loco nobis obseruare conuenit qñ erit ea ĩ qbꝰ aries ⁊ taurꝰ mediȷ̈ diei circulũ abscindunt. Ideoq̄ꝫ mediã diem accipimus sic: qñq̄ꝫ ibideꝫ albileg eẽ ponimus.

¶ Ponamꝰ ẽt ꝙ mediũ celi sit pricipiũ arietis: ita ꝙ elõgatio pricipiȷ̈ geminoꝝ a medio celi super terrã: sicut post narrauimꝰ q̄nquagitaocto tp̄a de tp̄ibꝰ eq̄noctiȷ̈. ⁊ q꞉ ꝯuenit ꝙ ab hoc loco

sequēti aspiciam⁹ qñ pricipiū gemi eoꝝ i medio celi erit: hēbim⁹ de residuo q hēbitulōgationē. lviij. tpa q2 tot tpa ibūt aries ꝛ taurus a liea meridiei: ꝛ accipim⁹ mediū hoc celi: quia loc⁹ yleg erit in hoc celi medio.

¶ Qñ yleg fuerit pn⁹ arietis ꝛ gradus medij celi erit: ꝛ interfector in pn° geminoꝝ yleg non habebit horas elōgationis ꝛ remāsit q sit inter ipm ꝛ locum interfectoris p ascēsiones circuli directi.

¶ Item sit occidēs arietis principiū super eundē modū ita q initiū cācri sit i celi medio ꝛ lōgitudo pricipij gemioꝝ a medio celi qd sup terrā est sit ƀ3 signoꝝ accessionē. trigita duoꝝ tpoꝝ ex eqnoctialis circl'i tpib⁹. Rursus q2 lōgitudo principij arietis a medij celi circulo: versus occidētem ē. sex horaꝝ tēporaliū cū eas i decēseptē multiplicauerim⁹: hēbim⁹ cētū duo tpa q sunt a medij diei circl'o gemioꝝ itij lōgitudo cū occiderit: eratqꝫ iā ipi⁹ longitudo versus hāc eādē ptē: cū i suo primo loco fuerat trigita duoꝝ tpoꝝ: pbatū ē igit ip3 ire ad occidētalē locū i supatiōe q ē inter hec duo tpa: qd est tps occasus arietis ꝛ tauri: ac tps ascēsionū duoꝝ signorum eis oppositorum q sunt libra ꝛ scorpius.

¶ Ponam⁹ q sit occidēs pricipiū arietis hoc eodē mō: ita q mediū celi sit pricipiū cācri ꝛ q sit elōgatio pricipij gemioꝝ sup terrā a medio celi ad ptē añriorē signoꝝ triginta duoꝝ de tpib⁹ eqnoctij. Silr q2 elōgatio pricipij arietis a linea meridiei versus occñs ē sex hore tpales: qñ eas multiplicabim⁹ i decēseptē fiēt cētū duo tpa: ꝛ tātū est elongatio a principio gemioꝝ a liea meridiei: qñ occidit: ꝛ iā erat elongatio ei⁹ qñ erat i loco prio versus hāc metipa3 ptē trigita duo tpa. ꝛ modo demōstratū ē q applicuit ad locu3 occñtis i vna itersecatiōe iter hec duo tpa: ꝛ tot tempora sunt descensiones arietis ꝛ tauri: ꝛ eorū ascēsiōes sigꝝ oppositoꝝ q sr libra ꝛ scorpio.

¶ Qñ yleg ꝛ interfector fuerint i his duob⁹ locis metipis existente tñ yleg i gradu occidētis erit eius elōgatio a gradu medij celi. 6. hore ꝛ erūt iter gradū iterfectoris ꝛ medij celi. 32. gradus ꝛ qñ multiplicabim⁹. 6. i. 17. fiēt. 102. gradus qñ minuemus de ipis. 32. remanebūt. 70. gradus: ꝛ tantu3 erit quātitas atazir: ꝛ si accipiem⁹ ascēsiōes ascñtis ꝛ ascēsiones oppositi pncipij gemioꝝ fuisset tātū quantum istud.

¶ Itē nō sit arietis initiū i āgulorū aliquo ꝛ ponam⁹ ei⁹ lōgitudinē versus ptē pmissā a circulo medij diei triū horaū tpaliū: ita q mediū celi sit decēocto gradus tauri: sitqꝫ gemioꝝ principij lōgitudo cū in suo loco prio fuerit a medio celi qd ē sup terrā ƒm signoꝝ añcedētiā. xij. tpoꝝ ex eqnoctial' circl'i tpib⁹. Cū aūt. xvij. tpa i tres horas multiplicauerimus: erit gemioꝝ initij lōgitudo a medio celi circl'o cū ad scđm locū puenerit ƀ3 sigꝝ successionē qnquagita ꝛ vnū tpa. erūt qdē hec oia tpa sexagintaquattuor.

¶ Et ponam⁹ q nō sit pricipiū arietis in aliquo āgulorū. ver. gia. q sit ei⁹ elōgatio ad ptē añriorē a linea medij celi triu3 horaꝝ tpaliū: ita q sit medietas celi. xviij. grad⁹ tauri: ꝛ erit elōgatio qñ fuerit i suo loco priori a medio celi sup terrā ad ptē ordinatiōis signoꝝ. xij. tpa de tpibus eqnoctij: ꝛ si multiplicabimus. xvij. tpa i. xij. tpibus erit elōgatio gemioꝝ qñ fuerit i suo loco secūdo a linea medij celi ad ptē añriorē signorum qnquagita vnū tpora: ꝛ hec oia ipa erunt. lxiiij.

¶ Qñ elongatio yleg existentis in pn° arietis a medio celi fuerit. 3. horis ꝛ fuerint iter gradum interfectoris ꝛ medij celi. 12. gradus multiplicabimus. 3. in partes horaꝝ gradus interfectoris: ꝛ addem⁹ super eos ipos. 12. q2 sunt in tribus maneriebus diuersis: ꝛ erūt atazir. 64. gradus.

¶ Et iā pābulauerat locus albileg: cū i ascēdēte fuerat. xlvi. In medio āt celi. lviij. In occidēte vero. lxx. differūt itaqꝫ numeri tpoꝝ q sr cū iter occñtē celiqꝫ mediū ei⁹ loc⁹ fuerit ab vnoquoqꝫ nūeroꝝ q tūc sr: cū ipi⁹ locus alr qꝫ nūc diximus extiterit. ē. n. lxiiij. tpoꝝ ꝛ ƀ3. 3. horas adiectōis ē ei⁹ dña eo q supatio tpoꝝ q nobis extiterat cū p āgl'os opabim⁹ q sr d qrta i qrtā circl'i. xij. tporum fore nō dubitaꝛ: cūqꝫ trium horaru3 longitudo fuerat. vi. tpoꝝ erat supatio.

¶ Et iā mot⁹ erat yleg qñ loc⁹ ei⁹ erat i ascēdēte. xlvi. tpa: ꝛ qñ erat loc⁹ eius i occñte. lxxvi. tpa ꝛ videm⁹ q nūer⁹ tpꝝ ē diuersus abhis q fuerūt qñ loc⁹ erat inter mediū celi ꝛ occñs cuiusl3 nūeroꝝ ab eo q erat qñ fuerit loc⁹ alio mō qꝫ dixim⁹ q2 sūt. lxiiij. tpa: ꝛ ē diuersitas ƒm tres horas q sūt de residuo: qm qd magis ē qd ē iter tpa quā do fecim⁹ angulos fuerint. xij. tpa: ꝛ residuum vbi erat elōgatio erat triū horarū. vi. tpa. Et ꝑpter hoc tradidimus hanc regulam vt teneam⁹ q ita conuenit oibus modis.

¶ ꝑtbo. docet i hoc vbo, nos res duas. vnā q qñ fecerim⁹ atazir: p vnā eādē viā: ponet nos i reb⁹ diuersis ƒm situm circl'i i quo moraꝛ gra. yleg. et postqꝫ ita ē: i alio mō iā errāt illi q sp accipiūt nūerū atazir p ascēsiōes ciuitatis vl' p ascēsiōes circuli directi: aut p gra. eqles. Altera qdē res ē q ꝑportio residui ē vna eadē. Et postqꝫ ita ē iā tradidit nobis ꝑtbo. regula3 neciam: sicut añ ꝓbauit p demōstratōe3 sit⁹ circuloꝝ quo residuū seqꝛ vnimet ꝓportiōi. ꝛ iā silr facere possumus atazir p hāc ꝓportionē: q ē ꝓportio residui.

¶ Modū āt his oibus reb⁹ cōuenientē si agēdo ꝓsequemur: l3 in hac alia leuiori aptioriqꝫ via qꝫ mox enarrabim⁹: ꝓueniēter vti possum⁹. Cū accedēs igiꝛ gradus fuerit oriēs: ascēsiōes que ab ipso vsqꝫ ad sequētē extiterit in hoc obseruabim⁹. Cū āt i celi medio fuerit ascēsiones circuli directi ꝯsiderabim⁹: cunqꝫ fuerit in occidente aspiciemus illorum graduu3 occidentia.

¶ Et ideo bene poterim⁹ opari per hāc aliā viā q est leuior ꝛ magis declaratiua: q ē qñ gradus añrior fuerit in ascendente: dirigemus eu3 per

ascēsiones q̄ sūt a gradu illo vsq₃ ad gradum se quentem. ⁊ si fuerit i medio celi faciemus illas ascēsiones i sphera recta: ⁊ si fuerit occidēs faciemus occidentes ipsius gradus.

¶ Postq̄ nobis patefecit quomō numerabimꝰ atazir per illā manerię gn̄alē demōstrat nobis modo h̄ idem p aliā regulā ⁊ ꝙ dixit h̄ locꝰ satis manifestꝰ ē p id qđ p̄dixit.

¶ At cum iter hec loca steterit ⁊ erit exēpli cā in supra posita longitudine arietis tp̄a superatiōis vniꝰ ad alterū eoꝝ. s. q̄ debent̄ vnicuiq₃ duoꝝ angulorū q formātur ex vtraq₃ pte arietis primitus accipiemꝰ. Quapp q̄ principiū arietis ē inter angulū mediū celi ⁊ angulū occidētis. erat. n. positū ipiꝰ initiū post mediū celi qđ ē sup terraz accipiemus tp̄a q̄ signo geminorū debent̄: si foret aries i celi medio q̄ sūt. lviij. sumemꝰ tp̄a q̄ debent̄ ei: si foret aries i occidēte q̄ sunt. lxx. Cūq₃ sic factū fuerit eoꝝ supatiōes accipiemꝰ: ⁊ tūc ꝙ horarū tp̄aliū longitudo precedentis puncti: ab vtroq₃ duoꝝ anguloꝝ ei intrinsecꝰ positorū inuenta fuerit: ⁊ quāta sit eiꝰ ps ex. vi. horis tp̄alibus q̄ quāta sūt obseruabimꝰ: ⁊ s₃ ipius partis quātitatē ex supatiōe quā iter duos āgulos inuenerimꝰ accipiemꝰ. Qđ āt acceptū fuerit ab angulo cui relationē fecimus minuēdu₃ vel addēdum fore decreuimus.

¶ Et qn̄ fuerit inter hec loca. verbi gratia. ponamus ꝙ sit super elongationem arietis q̄ posita fuit: accipiemꝰ primitus tēpora q̄ sūt residuum occidens cuilibet duorum angulorum qui sunt a duobꝰ lateribus arietis super alterū: ⁊ inquātū est aries iter angulū mediū celi ⁊ angulū occidentis: q̄ principiū arietis positu₃ fuit post mediū celi sup terram. Et ꝓpter hoc accipiemꝰ tēpora q̄ caderēt geminis si aries eēt i medio celi. q̄ sunt quinquagintaocto tp̄a. Et postea accipiemus tempora q̄ sibi caderēt si esset aries i occidente ⁊ sunt. lxx. tempora. Et postq̄ hoc scinerimus accipiemus residuum qđ est inter ea: ⁊ aspiciemus ꝙ hore temporales erunt posite in antecedente elongatione spacij anterioris cuiuslibet duorum angulorum q̄ sunt duoꝝ. lateru₃ suorum ⁊ i quanta pte cadit de sex horis tēporalibꝰ. s. que sunt vnius quarti: ⁊ tātū accipiemus quātum illa pars residui quam tenuimus inter id quod cecidit duobꝰ āgulis: vl̓ addemus vl̓ minuemus illud ab eo qđ cadit angulo a quo accepimus comparationē.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ yleg fuerit i alijs gradibꝰ q̄ in gradibꝰ anguloꝝ accipiemꝰ horas elongatiōis ipiꝰ ab vno angulorum ⁊ aspiciems i qua pte cadit de. 6. horis q̄ sūt iter vnum āgulū ⁊ alterū: ⁊ qđ ide exiuerit custodiemꝰ apte. Et postea accipiemꝰ q̄ sunt inter yleg ⁊ interfectorē p circulū directū ⁊ ciuitatē: ⁊ vnū ab altero minuemus ⁊ accipiemus de residuo qđ est iter eos tm̄ ꝙ proportio residui sit sicut ꝓportio horarū elongationis yleg ad. 6. horas ⁊ cadent ei quattuor q̄titates ꝓportiōales. p̄ma nō est scita: q̄ ē ꝓportio residui ⁊ ē illa quā petimꝰ. scđa est residuū qđ est inter duas ascensiones ⁊ est scita. tertia est hore elōgatiōis. q̄rta. 6. hore. Et qn̄ multiplicabimꝰ residuū p horas elōgatiōis ⁊ diuidemꝰ sup ipas. 6. exibit illud qđ nō erat scitū. postmodū addemꝰ illud sup diminutū: vel minuemꝰ illud a residuo: ⁊ qđ inde exiuerit tātū erit quātitas atazir qđ petimus.

¶ Uerbi gratia. Qm̄ augmentum quod fit per has. vi. horas positas. xij. temporū fuerat: ⁊ q̄ p̄cedētis loci lōgitudinē ab vnoquoq₃ duoꝝ angulorū triū horarū tp̄aliū q̄ sūt medietas de. vi. posuerimꝰ: accipiemꝰ dimidiū. xij. qđ addimꝰ supra. lviij. vl̓ minuimꝰ ex. lxx. īuenimꝰ augmētū eē. lx. qđ si fuerit huiꝰ loci lōgitudo a quolib₃ duoꝝ āgulorū: duarū tēporaliū horarū qđ ē illarū. vi. horarū ps tertia: tertiā ptē d. xij. q̄ supatio sit accipimꝰ qđ ē. iiij. Si āt ille hore lōgitudinis a medio. c. lōgitudo fuerint: addimꝰ illa. iiij. tp̄a sup. lviij. si v̓o fuerit lōgitudo ab occn̄te: illa eadē. iiij. de. lxx. minuemꝰ. Idoneū est igit̄ vt ex hoc mō quātitates tēporū predictaꝝ longitudinum: sicut cōuenit ⁊ oportet adiscamꝰ.

¶ Uerbi gratia: ⁊ q̄ residuū erat rōne harū sex horaꝝ positaꝝ. xij. hora: ⁊ posuimꝰ ꝙ elōgatio loci an̄rioris cuiuslz duoꝝ anguloꝝ erāt tres hore tēporales: ⁊ erant he tres hore medietas sex horaꝝ: accipiemꝰ medietatē. xij. ⁊ addemꝰ sup lviij. vl̓ minuemꝰ d. lxx. ⁊ inueniemꝰ residuum lxiiij. tp̄a. Et si elōgatio hꝰ loci fuerit ab illo āgl̓o vl̓ quouis duoꝝ duaꝝ horaꝝ tp̄aliū: ⁊ hoc ē tertiū sex horaꝝ: accipiemus sil̓r tertiū. xij. tp̄ꝝ residui q̄ sūt q̄tuor. ⁊ si due hore elōgatōis fuerit elōgate a medio celi: addemꝰ ip̄a q̄tuor sup. lviij. ⁊ si fuerit elōgate ab occn̄te minuemꝰ ip̄a q̄tuor d. lxx. tp̄ibꝰ: ⁊ hoc mō ꝯuenit vt sciamꝰ q̄titatem tēporū elongatōis q̄ diximꝰ sicut expedit.

¶ Hec v̓ba iam patefacta sūt i glosis precedētibꝰ: ⁊ nos dicemus sūmā huiꝰ regule tali mō ꝙ eā itelligat sciens aliqd de arismetrica. Dicimꝰ. n. ꝙ si yleg fuerit i gradu ascēdētis accipiemꝰ qđ ē inter eū ⁊ iterfectorē p ascēsiōes ciuitatis. ⁊ si fuerit i gradu decime: accipiemꝰ qđ ē iter eū ⁊ iterfectorem p ascēsiones circuli directi. ⁊ si fuerit i septima accipiemus qđ ē iter ascēdens ⁊ oppositū gra. i quo ē iterfector p ascēsiones ciuitatis. ⁊ si yleg fuerit i alio loco ex̄ angulos: accipiemus horas elōgationis yleg ab angulo: ⁊ accipiemꝰ qđ ē iter yleg ⁊ iterfectorē p ascēsiōes circuli directi ⁊ ciuitatis: ⁊ accipiemꝰ residuū qđ est iter eas: ⁊ ꝙ inde exiuerit multiplicabimus i horas elōgatōis yleg: ⁊ qđ ide exiuerit addemus super ascēsiones diminutas: aut minuemus de ascēsiōibꝰ residuis: ⁊ qđ exiuerit erit atazir qđ petimus.

¶ Remāsit āt nob vnāq̄q₃ spēz reꝝ p̄missaꝝ ipi albileg obuiantiū notificare: q̄ illaꝝ q̄ breuioris sūt tp̄is fuerit occn̄tia: ⁊ q̄ fuerit ex his q̄ vocāt̄ felimecatura₃: ⁊ alia ēt q̄ obuiare dicuntur.

¶ Nūc restat distiguere vnāq̄q₃ manerię reru₃ obuiātiū yleg: ⁊ casū ipiꝰ: p ea q̄ p̄diximꝰ d ill̓ q

ſūt tp̄is breuioris: q̄ eaꝝ ē īterfector: ⁊ q̄ eaꝝ ē illa que grece dicitur climatirtos: ⁊ oēs res alias obuiantes eidem.

¶ Res obuiātes yleg: ſūt planete ⁊ eoꝝ radij q accidūt inter yleg ⁊ īterfectorē vł ptes planetaꝝ. Et id qđ dixit: ⁊ caſuꝫ eius .i. planete vł radij: vł partes eoꝝ accn̄tes iter yleg ⁊ occidēs. q2 ille q aſpicit ī iudicio vite conuenit vt cognoſcat ⁊ ſciat que res ē īterfector vł que res facit peſtilentiaꝫ magnam: vel que res dabit formā et ſimilia.

¶ Cuiꝰ rei cognitio erit ex ſcīa inique obuiationis impedientis: ⁊ bone iuuātis que ſcđm moꝝ predictum modū euenire dicuntur: necnō ex initijs annoꝝ ſequentium ſup quos locus ille qui ipſi albileg obuiauerit ſignificationē habere nō dubitat̄. Naꝫ cū iniqua ⁊ īfortūata fuerit obuiationis loca: fuerintqꝫ loca ſtellarum in annoꝛuꝫ ſubſequētium initijs impedientia loca dominātia: illud quod inde ꝓueniet veraciter eſſe mortem nobis ſcire non eſt incōgruum.

¶ Huiꝰ cognitio erit ī ſciēdo obuiationē malam ⁊ nobilē vł bonā aut auxiliatricē que ſūt in maneriē ſupradicta: ⁊ p̄ itroitū annoꝝ venientium poſtea quē ſignificat ille locꝰ qui obuiauit yleg. q2 quando loca obuiationis fuerint mala ⁊ infortunata: ⁊ loca planetarum ⁊ itroitū annoꝝ venientium poſtea fuerint nocētia locis principalibus: conuenit vt pro certo ſciamus q2 id qđ tunc accidet erit mors.

¶ Quādo loca yleg ꝑuenerit ad loca īfortūata: ⁊ acciderit ꝙ quatuor loca yleg ſint īfortunata q̄ an̄ narrauimus: vel maior ps eoꝝ: vel ꝓprius bonus illius: ⁊ ſit hic itroitus anni ī quo applicuit diuiſio yleg ad locū īfortunarū: cōuenit vt itelligamꝰ ꝙ hō ille moriatur ipo āno. et ſi acciderit cū hoc ꝙ loca diuiſionis ylegioꝝ illiꝰ hoīs ſint omnia infortunata: cōuenit nos ſcire ꝓ certo ꝙ homo ille non euadet a morte aliquo modo illo anno.

¶ At ſi alterum iſtoꝛum duoꝛum tm̄ bonum fuerit id quod inde continget magnuꝫ felicaturaꝫ eſſe non dubitamus que ſunt impedimenta grādia magni timoris.

¶ Et ſi harum rerum fuerit vna bona conuenit nos intelligere ꝙ id quod erit: accidet climataratraꝫ: ⁊ he ſunt magne ⁊ piculoſe peſtilentie.

¶ Una harū reꝝ ē locus diuiſiōis yleg: ⁊ altera ē ſtatꝰ locorū alintye ī itroitu āni ī q̄ erit diuiſio illa. magne. n. peſtilētie ſūt: ſic̄ cecitas: paliſis epilepſia alicꝰ mēbri īciſio ⁊ ſilia.

¶ Or ſi vtraque bona fuerint pigritiam ⁊ debilitatem: vel impedimentum: aut exulationem ſeu peregrinationes inde ꝯtingere manifeſtū ē.

¶ Et ſi he res ambe fuerint bone: conuenit nos ſcire ꝙ accidet debilitas ⁊ impedimentum ⁊ īfortunium: ⁊ talia nocumenta vel exilia ⁊ hominem recedere de loco ſuo.

¶ Quādo yleg in aliquo āno peruenerit ad gradū q fuerit īfortunatꝰ ī radice p aliquā īfortunā ⁊ adiuuerit forª aliq̄ q̄ remoueꝛ̄ poſſit abſciſiōeꝫ illiꝰ āni ⁊ acciderit ſilr illo āno ꝙ loca yleg fuerit ꝯplōnis ſalue ab īfortūis erit accn̄s futurū p illā īfortunā de radice alicuiꝰ īfirmitatis vł đbilitatis aut nocumēti aut exibit đ loco ſuo ⁊ ibit ad aliū.

¶ Proprias aūt ſpēs ī vnaquaqꝫ iſtarū rerū cōtigētes ex ſimilitudine loci rei obuiantis rebus natiuitatis ꝯprehendemus.

¶ Et poſſumꝰ ſcire ꝓprias maneries accn̄tes ob quālibet harū rerū p cōcordātiā locoꝝ rei obuiantis rebus natiuitatis.

¶ Uult dicere ꝙ poſſumꝰ ſcire māeriē ꝓpam cuiuſlꝫ haꝝ reꝝ p ꝯcordātiā loci rei obuiātis yleg ⁊ de nā illiꝰ rei faciētis hoc: ⁊ ipē ī an̄ea h̄ oīa demoſtrabit ī dicto eiꝰ.

¶ Et cū quādoqꝫ dubitauerimus qui locorum earū interfectores eē debeāt: nihil nobis ꝓhibere poterit qui exiſtimemꝰ ⁊ obſeruemꝰ res que in vnaquaqꝫ re nati ꝑueniūt ad albileg: ⁊ ī hoc qđ ide futurū eſt id qđ ei aſſimilatur qđ ex accidētibus iā contingit ⁊ apparuit ꝓſequemur: eorūqꝫ modū oium cōſiderabimus eo ꝙ modus ī perfectione eoꝝ que per ea cōtingūt equał fortitudis ē ī oibus. Scđꝫ hoc igitur noſtrā iueſtigationem ⁊ eorum augmentū ac diminutionē cōſtituemus.

¶ Et ſi aliqbꝰ vicibꝰ dubitauerimꝰ ī locis cōuenientibus et rationē habentibus īterficiēdi nō diſturbat nos ſi pēſantes aſpiciemus ī rebus obuiātibus yleg in qualibet rerū natiuitatis: ⁊ ſi ſequimur in rebꝰ que de ipſis accidūt rē cōuenientē ei ꝙ acciderit ⁊ appuerit đ accidētibꝰ: ⁊ ꝙ bn̄ mētē apponamus in oibus poſtq̄ res ē ī cōplēdo qđ de ipſis acciderit equale in virtute p oēs ⁊ ꝑquiremꝰ p quē modum creſcent vł minuent ſecundū hoc.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ iueniemꝰ ꝙ res diuerſe ī diuerſis tp̄ibus abſcīdit yleg aſpiciemꝰ q̄ ꝯcordāt cū cōplōne illiꝰ hominis: ⁊ alia accn̄a q̄ ſcimꝰ de fcō ipiꝰ ⁊ đ rebꝰ vłibus: ⁊ iudicabimus ſm illđ ꝙ cōcordat cū eo: vbi. g. pōamꝰ ꝙ alicui homi accidāt abſciſiōes diuerſe et accidat ſilr ꝙ aliqua eaꝝ ſit ī tp̄e mortalitatis gn̄alis cōuenit tūc vt iudicemꝰ p illā vnā ⁊ n̄ p alš: vł accidet ꝙ erit ꝯpō cōpiſ illiꝰ hoīs talꝰ ꝙ plus durare non poterit mł̄tis ānis. ⁊ ita ꝯuēit vt iudicemus p abſciſſionē q̄ accidet illo anno. ⁊ tu ſcies compoſitiones corpoꝛis a regulis quas narrauit in capitulo eorum q non recipiunt cibuꝫ: ⁊ in capitulo .ii. ⁊ .iz. huius tertie partis Et quando intellexeris has rationes omnes aſpicies cum hoc ſimiliter ꝙ tam magnam vim habet abſciſor ⁊ ꝙ tam magne ſunt vires accidentium que ſibi iunguntur. quoniā quaado bene mentem appoſueris augmenti ⁊ decrementi intelliges quantitatem ſtatus qui conuenit. Et manifeſtū ē ꝙ ptho. docet ī hoc capitulo regulas ſolūmō reꝝ abſcīdētium vt exemplum aſſumamus ab eis de rebus dantibus fortunam. Et quia ſufficit hic tractatus in prolixitate gloſe conuenit vt in hoc loco finiamus eundem ⁊ ꝙ gloſemꝰ id quod reſtat de tertia pte libri ī. 9: tractatu gloſe noſtre

¶ Hic incipit nonus tractatus gloſe haly hebenrodan.

r Es quas nobis demōſtrauit in hoc tractatu ē iudicare accidentia que accidunt cuilibet homini. Et poſtq̄ hō cōpoſitꝰ ē đ mā q̄ ē corpꝰ: ⁊ đ forꝰ q̄ ē aīa ꝯuēit vt ſp ſciamꝰ hoīa accn̄a p ſtatu corpis

⁊ aie ꝑpterea diuisit ptho. hūc in quattuoꝛ capitula p̄mū ē i quo posuit regulas per quas status corporis sciri potest. 2ᵐ i quo posuit regulas qbꝰ scire possumꝰ pestilētias coꝛpori cōtingētes. In tertio posuit regulas qbꝰ scire possumꝰ statū anime. In quarto posuit regulas qbꝰ scire possumus pestilētias aie cōtigētes. Et adiūxit hec quattuoꝛ capl'a decē p̄cedētibus. ⁊ ita fit hec pars tertia cū istis .14. capitl'a quoꝝ. 10. iā glosauimꝰ. ⁊ nūc glosare volumꝰ ꝙ dixit in his quattuoꝛ capitulis remanētibus.

¶ In forma ⁊ figura coꝛporis nati ac i ipius cōplexiōe. Capi. XI.

Post electiōis vite perfectiōem: formā et figurā corporis ex rebus pticularibꝰ sicut ordinati cōuenit enarrare primitus icipiemus eo ꝙ coꝛporis qualitates naturaliter anime qualitates p̄cedunt: iō qꝛ cū corpus spissius sit ꝙ̄ plura in eo apparentia que ipsius coaduna tioni sunt pꝛopꝛia cū ipso nascitur. In aīa vero nō appꝫent nisi eē q̄ p p̄mā occasionē pꝰ natiuitatē ⁊ creatiōez ipa fuerit pedetēti.

¶ Dixit ptho. postquā loq̧ p̄fecimus de tempe vite primitus icipe volumꝰ i pticularibꝰ rebꝰ iudiciis fortūe nati ⁊ eiꝰ facture ſm ꝙ ꝯuēit ordinationi huius libri: quoniam status coꝛpis prioꝛes sunt quam status anime per naturam: ⁊ qꝛ coꝛpus est magis spissum res pro maiori pte in ipo apparentes de eo ꝙ pertinet ad cōpositionē eiꝰ sunt nate cum eo. tamen in anima nō apparent res ei pꝛouenientes a prima causa nisi post natiuitatē ⁊ gnātionē paulati ⁊ paulati.

¶ Iā mltotiēs diximꝰ ꝙ dicta ptho. patēter nobis demonstrāt maximū itellectū ipius i philosophia ⁊ bn̄ demōstrauerūt eius verba quādo locutus fuit i quantitate vite ꝙ sapiētioꝛ erat aliquo alio i arte astrologie quadruuialis ⁊ si verba eiꝰ itellexeris i h̄ loco scies rē nobilē valde. Sūt eni statꝰ coꝛpis p̄oꝛes p nām ꝙ̄ status aie eo ꝙ v̄tutes aie seq̄uūtur coꝛpis ꝯplōnē sicut sapiētes antiq̧ demōstrauerūt. et galie. cōposuit sup hac rōne vnū magnū tractatū se pati ⁊ hec rō visibil' ē ⁊ māifesta qm̄ iuēimꝰ ꝙ ille qui hꝫ coꝛ calidū ē audacioꝛ ⁊ irascibilioꝛ eo q hꝫ ipsū frigidū. Inuenimus ēt ꝙ i cōplōne illiꝰ i quo vicit humor mlicꝰ appa ret timoꝛ et leuitas ⁊ oīa alia accn̄a de melia. Et qd aliud petis Ari. patefecit i li. suo de aia ꝙ aīa ē ꝯplementū corporis nālis artificialis visibilis p potētiā ⁊ iō cōuenit vt statꝰ coꝛporis p̄mitꝰ positi fuerit ꝙ̄ statꝰ aie lꝫ vnꝰ ab altero non sepeᷓ p tp̄s. Silr substātia corpis spissioꝛ ē ꝙ̄ illa aie: sunt et accidētia coꝛpi cōtigētia apparētioꝛa ad sensū ꝙ̄ ea q̄ cōtigūt aie. Et manifestū ē ꝙ accidētia ꝓpa coꝛpis nascūtur cū coꝛpe. et iā oñsū ē ⁊ ꝓbatū in philosophia ꝙ pꝛia cā q̄ ē deꝰ cuius nomē sit i sēpiterna secula exaltatū ordiauit aiaꝫ pꝰ substātias extractas ⁊ fecit eā nobilioꝛē lꝫ sit ꝯiūcta virtutibꝰ coꝛporalibꝰ sicut ē aia vegetabilis: ⁊ bona q̄ sūt in rebꝰ veniūt ex pte dei. et mala eueniūt rebꝰ p suasmet nās ⁊ ꝓpas mās suas. ⁊ postquā bōa eueniūt māe ex parte di manifestū ē ꝙ res quā recipit aia p deū ⁊ p coꝛpus ⁊ p suāmet nām sūt ſm qꝺ operāᷓ i ea figure stellarū hoꝛa natiuitatis Et h̄ ē rō q̄ ē i verbis ptho. ⁊ q̄ docet magnus itellectꝰ ipiꝰ.

¶ Illa quidē q̄ sūt extra coꝛpus multo post i futuro tpe post ista cōtingūt.

¶ Res tamē que sunt extra coꝛpus accidūt post hoc i tēpoꝛe multo qꝺ postea venit.

¶ Res que accidūt ex̄ coꝛpus: sūt q̄ nō ptinēt ad compositionē coꝛpoꝛis: ⁊ ideo conuenit vt accidant multuꝫ post natiuitatē in tempoꝛe qꝺ postmodo venit.

¶ Cōuenit āt nobis i vlitate rei oꝛizōtē oꝛiētalē ⁊ stellas q̄ ipm sequūᷓ ex erraticis: vl' dn̄os dispōnis ex ipis eo mō quo p̄diximꝰ obseruare.

¶ Et ꝯuenit vt gn̄al'r mētē apponamꝰ i oꝛizōta oꝛiētali ⁊ i pl'tis erraticis sequētibꝰ eā: aut i ill' q dn̄anᷓ i eoꝝ dispōnibꝰ ſm ꝙ demōstrauimus.

¶ Uult dicere ꝙ regula generalis p quā scire possumꝰ statum coꝛpoꝛis: ē vt apponamꝰ mentez ad ascendēs ⁊ ad planetas exn̄tes in eo. ⁊ accipiemꝰ silr cum eo planetas disponētes ipsum sicut monstrauimus.

¶ In rei vero particularitate esse lune velut hic iterum nobis considerare conuenit.

¶ Opoꝛtet tamē vt ꝓ re particulari mentē apponamus ad lunam similiter.

¶ Uult dicere ꝙ regl'a particularis i hac rōne quā nos oꝫ adiūgere cū regl'a vli: ē vt aspiciamꝰ ad lunā i q̄ loco ē: ⁊ qs pl'ta sibi applicat: ⁊ accipiemꝰ cū hoc pl'tas disponētes eā.

¶ Eo ꝙ foꝛma modusq̧ coꝛpoꝝ nōnisi ex nā figuraꝝ istoꝝ duoꝝ locoꝝ ⁊ ex figuris planetarū qui sūt eoꝝ dispositoꝛes: ac ex cōmixtiōe eoꝝ q̄ sūt i vnaq̄q̧ ipsoꝛū specie: necnō ex figura stellarum fixaꝝ cū eis ascēdētiū depꝛehēditur.

¶ Qꝛ figura coꝛpis ⁊ eiꝰ statꝰ sciri pōt p nām signoꝝ hoꝛū duoꝝ locoꝛū: ⁊ a figuris pl'taruꝫ ea disponētiuꝫ: ⁊ a ꝯmixtione q̄ fit de qualꝫ harū manerierum: ⁊ similiter a figuris stellaruꝫ fixarum que cum illis ascendunt.

¶ Uult dicere ꝙ possumꝰ scire figurā coꝛpoꝛis: ⁊ oēs status eius ꝓpꝛios p nām ascēdētis: ⁊ p nām loci lune: ⁊ p nāꝫ planetarū disponētiū ipa duo loca: ⁊ p cōmixtionez q̄ fit de rebus istis. ⁊ de stellis fixis exn̄tibꝰ cū eis i vno circulo de circulis quos an̄ narrauimꝰ i capi. vite. Et qꝺ dixit: ⁊ ille silr q̄ ascēdūt cū illis. vult dicere de stellis q̄ sūt i ascēdēte in gradu oꝛizōte: ⁊ de illis q̄ sūt cū luna sup vnū circulū: ⁊ de illis que sūt cū quolibꝫ pl'ta dispositoꝛe. ⁊ poterimꝰ hoc scire accipiēdo hoꝛas elōgatōis cuiuslibet harū hoꝛarū: ⁊ id qꝺ inuenerimꝰ cōcoꝛdare cū hoꝛis elōgatōis alterius: dicemus esse cū eo sup vnū circulū de circulis quos narrauimus.

¶ Et ille quidem quarum vires aliaꝝ vires p̄cecedūt: sunt stelle dn̄atrices dispōnis: q̄s pꝰ adiuuat iteruꝫ q̄litas ipis eisdē locis ꝓpꝛia.

¶ Et vis hoꝛum qui se extollunt super vim alterius: sunt planete dispositoꝛes: ⁊ postmodo adiuuat similiter status ptinēs ad ipamet loca.

¶ Iā demōstratū ē ꝙ tres sūt res i qbꝰ debemꝰ i hoc capi. mētē apponere. p̄ma ē ascendēs ⁊ locus lune. 2ᵃ pl'te dispositoꝛes hoꝛū locoꝝ. 3ᵃ ē ꝯmixtio q̄ fit de istis ⁊ aliis stellis. Et nūc nob oñdit foꝛtioꝛē eoꝝ: ⁊ cꝰ significatōem ꝯuenit an̄cedere significatōez aliaꝝ: ⁊ dicit ꝙ hoꝛū p̄oꝛē pl'taꝝ dispositoꝝ. 2ᵒ ē ipemet locꝰ lūe. 3ᵒ cōmixtio q̄ fit de istis ⁊ ꝺ stellis. et ſm p̄mum dictum cōuenit vt p̄ponamꝰ rem gn̄alem pticulari. et p̄mitus iudicabimus p significatōez ascēdētis et dispositoꝛis ipsius ꝙ̄ p locū lune et eiꝰ dispositoꝛis.

¶ Res pticularis que leuiter ꝛ absolute ex eoꝝ modis enũtiari pt: ē id qḋ subiũgit.

¶ Res pticularis q̃ua iudicare possumus simplex iudiciũ barũ reꝝ ē via quã dicere volum⁹.

¶ Postquã dedit nobis regulas de hoc: icipit nobis narrare res simplices que in boc sunt ita ꝙ quando eas sciuerimus poterimus vnam cum altera commiscere ꝛ sciemus id quod cõponetur de ipsis.

¶ Primũ ergo qḋ i stellis dicimus ē ꝙ cũ saturnus oriẽtalis extiterit: subaudi ꝛ fuerit dispositor solus erit natura in figura mellini coloris: mediocrisq̀ʒ crassitudis: pili eius erunt nigri: capilliq̀ʒ capitis crispi pectorisq̀ʒ pili spissi: oculi mediocres: corpus tẽperate magnitudis: ꝛ super ipi⁹ ꝯplxone vicet frigiditas ꝛ bũiditas. Cum q̀ʒ fuerit occidẽtal' erit nat⁹ subniger macilẽtus pui corpis: plãos ꝛ raros habens capillos apte coadunationis: oculi eius nigri: ꝛ i ipius cõplexione vincet siccitas.

¶ Primũʒ qḋ dicimus de planetis est ꝙ quãdo saturn⁹ fuerit oriẽtalis erit factura nati mellini: coloris spissi corpis nigroꝝ capilloꝝ ꝛ crispoꝝ in capite: ꝛ pili pectorũ spissi: eius oculi mediocris modi erũt: ꝛ erit nat⁹ magnitudis tpate. vincet tñ i ei⁹ ꝯplxone frigiditas ꝛ bũiditas. Et si fuerit occidẽtalis color nati erit bazus vermilius niger: pui corporis ꝛ leniũ capillorũ ꝛ ratoꝝ ꝛ totus bõe cõpositionis: ocl'oꝝ nigrorũ vicet tamen in eius ꝯplxone siccitas.

¶ Si nõ es memor eius quod dixit ptho. i prologo prime partis: s. ꝙ conuenit vt iquiratur de genere et ciuitate ꝛ cibarys bois ꝛ quod dixit i ꝓlogo secũde partis de proprietatibus climatis cõuenit vt de hoc itelligas in hoc loco ꝛ i quolibet: q2 nõ loquitur nisi de locis temperatis et de complexiõib⁹ tẽperatis: q2 demõstrauit galien⁹ quot sũt regule quibus põt scire hõ oẽs alias cõplexiones. dixerunt. n. phici ꝙ talis medicina ē cal'a in secundo gradu. in cõparatiõe rei tẽperate que nõ iclinatur ad caliditatẽ neq̀ʒ frigiditatẽ dicunt similiter ꝙ h̵ medicia ē frigida i secũdo gradu i cõpatõe tal' cõplexiõis: similiter astrologi dñt talis plãeta significat spissitudinẽ corporis i cõparatione spissitudis corporis temperati et talis color erit alb⁹ in comparatiõe coloris tẽperati et generis illi⁹ nati: et res alias demõstratas p hec verba cõuenit te paratas i memoria tua tenere cũ nõ cõueniat vt dicas de homine de scicilia ꝙ erit color mell' bazi imo dices ꝙ erit mioris albedinis altero. Et nõ dicas pro ethiopiano ꝙ erit albus: sed dices ꝙ nõ erit sic niger: vt alius. ꝛ sic oportet te res itelligere quas ptho. tibi dicit i hoc capi. ꝛ similib⁹. Et tu scis p glosã nostrã prime ptis ꝙ qñ plte altiores fuerint orientales: crescunt vires eorum ꝛ erit lux eorũ maior. Et quãdo fuerint occidẽtales minuũt vires eorũ ꝛ sua lux mior. Et propter hoc conuenit vt sint alterius maneriei qñ sũt orientales: q̃ʒ qñ sũt occidẽtales et erit iter eos diuersitas tanta quãta erit diuersitas plte i his duobus statibus q2 planeta semper h̵ʒ res proprias ꝛ diuersificatur ẜm diuersitatem statuũ suoꝝ. verba quidem ptholomei compositione. i. ꝙ compositio membrorum suorũ erit bone maneriei.

¶ Cũ iuppiter aũt dñs dispõnis locoꝝ predictorum extiterit ꝛ orientalis fuerit: erit nat⁹ albi coloris ꝛ ꝯueniẽtis mediocrisq̀ʒ capillature. Oculi eius mediocres: apte stature: q̃ʒtitatisq̀ʒ moderate. in ei⁹ ꝯplxone calor ꝛ bũiditas ꝑualebũt. Sʒ si fuerit occidẽtal' erit alb⁹ ꝑter ꝙ ñ adeo erit apte albedinis vt supra diximus⁹. erũt ẽt illi⁹ capilli plani ꝛ ex añriori parte caluus: oculi mediocres: ꝛ ipse corporis mediocris: vincet in istius complxone humiditas.

¶ Qñ iuppiter fuerit dñs dispõnuʒ locoꝝ predictoꝝ: ꝛ fuerit oriental': erit forma nati albi coloris: bonoꝝ capilloꝝ: mediocriũ mẽsuratoꝝ oculorũ: bone magnitudis: ꝛ erit hõ honorat⁹: seu ordinat⁹: vicet i ei⁹ cõplxone caliditas ꝛ humiditẽs. Et si fuerit occidẽtalis erit natus albedinis mediocris: nõ tãtũ q̃ʒtũ dixim⁹ añ: capillorum subtilium: ꝛ erit caluus a duab⁹ partib⁹ frontis oculi sui ꝛ corpus ei⁹ erit mediocris quantitatis vincet in eius complxone humiditas.

¶ Uolo tibi distiguere v̈ba ptbole. in hoc loco: ꝛ ea tibi tali modo aperiã: ꝙ inde poteris accipe i alys pl'tis exemplũ. Dico ꝙ id qḋ dixit qñ iuppiter fuerit dñs dispõnis locorũ ꝑdictoꝝ. vult dicere ꝙ qñ ipse solus significatõeʒ hũerit: significabit: sic significat ciuitas tẽperata: ꝛ gen⁹ tẽperatũ hominũ. ꝛ si sua nõ fuerit significatio separati: erit i manerie quã significãt res simplices. Et qḋ dixit si fuerit oriẽtalis: erit natus talis ꝛ talis forme. i. qñ iuppiter fuerit oriẽtalis fortis: significat talẽ colorẽ ꝛ talẽ formã: qualẽ dixit. Et qḋ dixit si fuerit occidẽtalis: erit natus talis ꝛ talis: sicut dixit idest qñ iuppiter fuerit occidẽtalis debilis ꝛ modice apparentie ac splẽdoris: iõ res tales significat quales dixit. ꝛ q2 natura iouis ē tẽperata iter caliditatem ꝛ frigiditatẽ: ꝛ magis tendit ad hũiditatẽ: cõuenit vt det caliditatẽ qñ fuerit oriẽtalis. ꝛ ꝙ nõ det caliditatẽ qñ fuerit octidẽtalis: iõ cõuenit vt det qñ fuerit oriẽtalis ꝯplxonem calidam ꝛ humidam. ꝛ ꝙ cõplexio quam dederit quãdo fuerit occidẽtalis sit hũida solũmõ. ꝛ ẜm hãc regulã i alys iudicabis.

¶ Cunq̀ʒ mars oriẽtal' extiterit albedis ꝛ rubedinis erit eius forma: particeps bone quãtitatis ꝛ idonee carneitatis: ocl'i eius varij: capilli spissi ꝛ mediocres: in ipsius cõplexione preualebunt calor ꝛ siccitas. Si occidental' autem extiterit: natus tñ rubei coloris erit: ꝛ moderate quantitatis corporis: paruos habẽs oculos: ꝛ raros ac planos capillos: ac flauos: vincet in eius complexione siccitas.

¶ Et si fuerit mars dominus dispõnis locorum que diximus: ꝛ fuerit orientalis: erit forma nati inter album ꝛ rubeum: ꝛ bone magnitudis: spissi corporis: oculorũ rubeorum: capillorum spissorum ꝛ mediocriũ inter spissos ꝛ extensos ꝛ vicet in eius cõpl'one caliditas ꝛ siccitas. Et qñ fuerit occidẽtalis: erit forma nati ml'te rubedis i colore ꝛ magnitudis corpis tẽperate: paruoꝝ oculoruʒ: ꝛ rarorum capilloꝝ ac extẽsoꝝ ꝛ blondorũ: ꝛ vincet i ei⁹ cõpl'one siccitas.

¶ Qȏ nobis demõstratũ ẽ ꝑ martis naturã: ẽ cõbustio ⁊ sic
citas maxima. Et qñ fuerit oriẽtalis recipit nãm calidam
et tẽperatã: ⁊ multã humiditatẽ: ita ꝙ ingrossant corpus ⁊
oculi veniunt cardines. i. coloris celestis ꝓpter humidita-
tem que vincit: ⁊ capilli sũt spissi ꝓpter fumositates mltas
q̃ sũt i corpe ob magnã caliditatẽ. ⁊ quando itellexeris h
itelliges qȏ dicit ptho. de forma quã significat mars.

¶ Veneris quidẽ opera iouis operib⁹ assimilan
tur: ꝑter qȏ ea que per ipaȝ contingũt pulchrio
ra sũt ⁊ magis recipiũtur: eiusq̃ pl'chritudo mu
lierũ pulchritudini magis assimilat̃: erit etiã me
lioris figure ⁊ ꝯueniẽtioris q̃litatis aie: corpis-
qȝ mollioris ẽ. Itẽ ex ipi⁹ ꝓprietatibus est ocu
los subrussos ⁊ idoneos facere.

¶ Opa quidẽ veneris sil'ia sũt opibus iouis: nisi
ꝙ pulchri⁹ ẽ qȏ ipa opat̃: ⁊ placibili⁹ ac delecta
bili⁹ visu: ⁊ ei⁹ pl'chritudo magis assil'at̃ pl'chri
tudini mulierũ: ⁊ erit pulchrioris figure ⁊ me-
lioris volũtatis ⁊ corporis grossioris: ⁊ ẽ ꝓpriũ
eius oculos pictatos facere: ⁊ pulchros com-
mixtorum oculorum.

¶ Id qȏ accidit ꝑ venerem: ẽ sicut id qȏ accidit ꝑ iouẽ. tñ
q: est maioris apparẽtie q̃ȝ iuppiter: ⁊ est femina: conuenit
vt sit diuersa ab opib⁹ iouis i his q̃ narrauit.

¶ Cũ mercuri⁹ itẽ oriẽtalis extiterit nat⁹ coloris
mellis assil'at̃: eritq̃ȝ i q̃ȝtitate corpis moderat⁹:
apte coadunatõis: paruoꝝ oculoꝝ: capillos ha
bens mediocres: ⁊ i illi⁹ ꝯpl'one calor ꝑualebit.
Sed si occidẽtalis fuerit: erit nat⁹ subnigredis
croceiq̃ȝ coloris participans: macilentus voceȝ
habẽs exilẽ: ⁊ cauos orbes: erit etiam ipsorum
oculoꝝ pupilla velut pupilla oculi caprini decli
nans rubedini. In ipsius complexione siccitatẽ
preualere non dubitatur.

¶ Sil'r si mercuri⁹ fuerit orientalis erit color na
ti: sicut color mellis magnitudo sui corpis tẽpa
ta bone ꝯpõnis: paruoꝝ oculoꝝ: ⁊ mediocriũ
capilloꝝ: vicet i ei⁹ ꝯpl'one caliditas. ⁊ si fuerit
occidẽtalis erit forma nati iter bazũ ⁊ rubeuȝ ⁊
croceũ coloreȝ: nigri corporis ⁊ vocis subtilis:
oculorũ cõcauorũ: ⁊ pupilla oculoꝝ eius assil'a
bitur pupille ocl'orum capre tẽdẽtis ad rubedi
nem: ⁊ vincet in eius cõpl'one siccitas.

¶ Jam diximus ꝙ planeta lucratur ꝑ orientalitatẽ bonaȝ
apparentiã ⁊ caliditatẽ. ⁊ si fuerit occidental' cõtrariũ. qñ
ꝓpria natura mercurij tẽdit aliquãtulũ ad siccitatẽ: ⁊ pro-
pterea significat res ꝑdictas. Et manifestũ est ꝙ si cõmisce
bitur alteri planete: inclinabuntur he res ad naturaȝ ipsi⁹
planete. Et postq̃ȝ mercuri⁹ facit ꝑ ei⁹ nãm ꝓpriã: ẽt in vil
la temperata colorẽ mediocrẽ iter bazum rubeũ et croceũ:
quãdo fuerit occidẽtalis: q̃ȝtomagis faciet nigredinẽ quan
do fuerit i villa cõburẽte. ⁊ hȝ mercuri⁹ hãc naturam inter
omnes alios planetas. q: semper est combust⁹ ⁊ subradijs
solis: sicut est villa multum calida.

¶ Unãq̃ȝq̃ȝ vero istarum stellarum adiuuãt sol
⁊ luna cum eis associantur in figura.

¶ Et quẽlibet horum planetarum addiuuat
sol: et luna quando participationem cum eis
habuerit de figura.

¶ Accidit dubietas quando fuerit sol dispositor nati vel lu
na i dicẽdo qũo accipiemus significationẽ a sole. vel luna i
formis ⁊ respõsio ad hoc ẽ id qȏ añ multis vicib⁹ docuim⁹
q: sol ⁊ luna sũt domini ⁊ pricipes suꝑ oẽs stellas ⁊ qñ signi
ficatio fuerit alicui⁹ eoꝝ ꝑ se significabit rẽ nãlẽ gñis ville
sine aliqua iclinatiõe ad aliqȏ caput: ⁊ distictio que ẽ i eius
significatiõe i his ẽ quã dicet ptho. i h dcõ ꝙ vult dicere.

¶ Sol eteni adiuuat i figura ⁊ formositate ac i
corporis pinguedine. luna vero generaliter iu
uat in temperie ⁊ macie vel humiditate. Ma-
xime ãt cũ ab eo seꝑatur particulariter ẽt erit ei⁹
auxiliũ scđm proprietates illius quod ei inest ex
lumine: quemadmodum in huius libri princi
pio narrauimus.

¶ Sol similiter adiuuat ⁊ dat pulchrã appenti
am ⁊ corporis spissitatẽ ⁊ luna generaliter adiu
uat i omni tẽperie: et macredine ac hũiditate cõ
plexiõis hũide et hoc ꝓprie facit quãdo seꝑata
sole: ꝑticulariter tamẽ erit adiuuatio sua secũdũ
ꝓprietates lucis que est in ea sicut narrauimus i
principio huius libri.

¶ Manifestũ ẽ ꝙ sol dat hñ apparere ad pulchritudinẽ et
corporis spissitudinẽ siue sol sit per se significator siue ꝑtici
pationẽ hẽat i figura cũ planeta dispositore: et ꝙ lũa gñal'r
dat tẽperantiã macredinẽ et cõplexionẽ hũidã ⁊ hoc ꝓpe
quãdo seꝑatur a sole ⁊ apparet lux ei⁹ ⁊ h facit ꝙ dat fleg
ma salsũ per augmẽtũ sue lucis et dat flegma acetosũ per
diminutionẽ sui luminis. particulariter tamẽ dat i suis sta
tibus diuersis. Similiter stat⁹ diuersos ꝺm ꝑticipationeȝ
quã habet in figura cũ loco solis et cũ angulis ⁊ talib⁹ reb⁹
quales i glosa ꝑme partis docuimus.

¶ Stelle item generaliter cũ matutinales fuerit
et apparuerint magna corpora faciẽt: et cũ i sta
tione prima fuerit vigorem ac fortitudinẽ eis
tribuẽt cũq̃ȝ ꝑhibũt ea cõtẽperabũt: et cũ i scđa
statiõe se mouerit illa debiliora faciẽt. cũ autem
occiderint eorum miseriam et impedimenta ac
grauitates operabuntur.

¶ Generaliter etiam quando planete fuerit ma
tutinales et apparentes faciunt corpora gran-
dia: et quando fuerint in prima statione faciunt
ea fortia et calida et quando fuerint anteriores
faciunt ea temperata. Et quando in statione se
cunda faciunt ea debiliora. Et quando abscõdi
derunt se ita ꝙ non apparent faciunt ea vilia.
quoniam accidunt eis pestilentie et miserie.

¶ Quando planete sunt matutinales sunt fortiores. ⁊
maiores. et ob hoc faciunt corpora fortiora et magis com
pleta: ⁊ semper in hoc crescunt donec applicant ad primaȝ
stationem ⁊ tunc perficitur eorum virtus siue vis. Et pro
pterea faciunt corpora rigida ⁊ fortia ⁊ durabilia ⁊ abinde
vadit minuẽdo vis ipa donec sint in oppositiõe solis ⁊ tũc
faciunt corpora debiliora ⁊ semper crescit debilitas donec
fiunt vespertini quousque intrant sub radijs solis: ⁊ tunc
faciũt corpora dolentia: quia cito eis accidunt miserie et

pestilētie. ⁊ hoc itelligere te oꝫ ī venere ac mercurio ⁊ hoc mō ꝑm qd̄ demōstrauim⁹ ī glosa prie ptis.

¶ Ipsa iterū eadē loca in qb⁹ fuerit nati formā ⁊ figurā eiusdemq̄ʒ complexionem vt prediximus adiuuabunt.

¶ Adiuuāt sil'r loca ip̄a ī qbus morāt̄: q2 corpis facturā ⁊ eius figuram significant: ⁊ ipsius cōplexionem proprie sicut diximus.

¶ Uult dicere ꝙ figure locorū in quib⁹ sunt planete dispositores ⁊ figure loci lune et ascēdētis adiuuāt planetas sil'r in significatōe facture corporis: ⁊ pmutāt facturā corporis ac figurā ⁊ cōplexionē ipsius ꝑm nās eorū si fuerint de natura contraria pl'taꝝ dispositoꝝ vt antea demōstrauit.

¶ Uniuersal'r ēt q̄rta q̄ a puncto eqnoctiali vernali vsq̄ʒ ad solstitialē estiualē pducit̄: natuꝫ boni coloris statusq̄ʒ ꝯuenietis apteq̄ʒ carneitatis oculorūʒ bonorum fore demonstrabit: ⁊ in ipo calor ⁊ humiditas preualebunt.

¶ Ul'r etiā q̄tum ē qd̄ ē a vere vsq̄ʒ ad solstitiuꝫ estiuale facit natū boni coloris: boni stat⁹: bone magnitudis: grossi corporis: bonoruꝫ oculorū ⁊ vincit in eo caliditas ⁊ humiditas.

¶ Hoc est q2 istud quartum est tēperatuꝫ et tendit magis ad caliditatem ⁊ humiditatem.

¶ Quarta ꝟo q̄ a solstitiali estiuali vsq̄ʒ ad equinoctialē autūnalē punctuꝫ distēdit̄ tēperatā ⁊ mediocrē corpis q̄titatē ⁊ cōpetentē carneitatē: grādes oclos: spissos capillos atq̄ʒ crispos nato donabit: vincet in eo calor ⁊ siccitas.

¶ Et quartū solstitij estiuale vsq̄ʒ ad eqnoctiūʒ autūnale: facit natuꝫ tempatuꝫ ⁊ mediocreꝫ in macritudine: spissi corpis: magnoꝝ oculorum: ⁊ multorum ac crisporum capillorum: ⁊ vicit in eo caliditas ⁊ siccitas.

¶ Quoniā hoc quartū est calidū ⁊ siccum. nā caliditas ⁊ siccitas faciūt ī terra tēperata totū qd̄ dixit ptholemeus.

¶ At quarta q̄ a puncto equinoctiali autumnali vsq̄ʒ ad solstitialē hyemalē ꝓtrahit̄: colorē mellinū: atq̄ʒ maciē graciléq̄ʒ vocē: spatulas āplas: capillos mediocres: aptos oclos: natū hr̄e designabit: ⁊ in eo frigiditas ⁊ siccitas ꝓualebunt.

¶ Et quartuꝫ qd̄ ē ab eqnoctio autumnali vsq̄ʒ ad solstitiū hyemale: facit colorem nati: sicut ē color mellis. ⁊ facit euꝫ macrum: vocis subtil': amplarum spatularum: mediocrium capilloꝝ: oc'orum pulchrorum: et vincit in eo frigiditas et siccitas.

¶ Qm̄ quartū istud est frigidū ⁊ siccum fit talis post calorem: ⁊ conuenit ꝓpterea ꝙ significet āplas spatulas ⁊ magnitudinem membrorum supiorum.

¶ Quarta autē que a solstitiali biemali vsq̄ʒ ad vernalē pūctū equinoctialē collocat̄ nigrū colorē et tempatā corporis quātitatē: planos capillos ⁊ raros aptāq̄ʒ coadunationē nato dare nō dubitabim⁹ vicet ī eo frigiditas ⁊ hūiditas.

¶ Et quartū ꝙ ē a solsticio biemali vsq̄ʒ ad equinoctiū vernale facit natū nigri coloris ⁊ magnitudinis tpate: capilloꝝ extēsoꝝ ⁊ rarorū: hōc cōpositionis: ⁊ vicit ī eo frigiditas ⁊ hūiditas.

¶ Qr quartū istud est frigidū ⁊ hūidum ⁊ niger color ꝓuenit a magno calore sicut phisici ꝓbauerūt: ⁊ qn̄q̄ʒ venit p magnū frig⁹ ⁊ q2 h̄ quartū ē magne frigiditatis colorem nigrū significat quartū estiuale: sed pulchritudo solis ⁊ lune hoc disturbat. Et id qd̄ dicere voluit ptholo. ē ꝙ qd̄libet horū quartoꝝ adiuuat pl'tā cōcordantē cū eo. et minuit ⁊ e opere illius q nō cōcordat cū eo ꝑm res ptinētes ad ipsū ⁊ ipse vult nobis demonstrare id qd̄ opatur qdl'ʒ signorū p se ita qd̄ h̄ adiūget̄ cū eo toto qd̄ pdixit.

¶ Particulariter aūt loca quorū figura figuris humanis assimilant̄ ex figuris. s. iter circulū signoꝝ ⁊ extra cōformatis apte ⁊ tpate coadunationis corpora conformabūt.

¶ Res aūt pticularis est ita ꝙ loca quorū forme sūt similes formis hoīum de illis que sūt in zodiaco ⁊ extra zodiacuꝫ faciunt corpora bene cōpositionis temperata.

¶ Cōuenit ꝙ forme iudicētur que sūt extra zodiacū. q2 ille que hn̄t potētiā operādi sūt que stāt sup vnū circulū cū pl'ta dispositore de circulis quos prediximus ⁊ has formas iaꝫ demonstrauim⁹ in glosa prime partis.

¶ Illa ꝟo quorū figure nō sīt versus tēperiē corporis ī hoc qd̄ eorum figuris assimilāt̄ imitare pbāt̄ ⁊ eorum mēbra suis mēbris qualib⁹ assil'ari silitudine faciūt: ea nāq̄ʒ ad magnitudinē vel puitatē: ad fortitudinē quoq̄ʒ seu debilitateꝫ ad ꝯuenietem vel īconuenientem coadunationem faciūt fore procliuiora.

¶ Hec tn̄ q̄ nō sūt de hac forma ſʒ de alijs mutāt tēpantiā corpoꝝ ꝑm ꝙ ꝯueīt formis suis: et faciūt mēbra suis silia aliq̄ztulū silitudis iclinādo eos ad maiorē magnitudinē vel miorē siue ad fortitudineꝫ vl' dbilitatē ad bonā ꝯpōnē ēt vl' ad malā.

¶ Res que cōuenit forme hūane ē tpantia ſʒ qd̄ dmostrauit ga. ī li. ꝯplonū: q2 qn̄ for᷑ que sūt separate a formis hoīuꝫ pticipatione habuerit cū planetis dispositoribus mutant ea corpa ⁊ trahūt ea ad naturā suā: ita ꝙ ea faciūt silia silitudine aliquantulū. ⁊ verba ptholomei declarata sūt: ⁊ vult ea melius declarare p id qd̄ dicet.

¶ Nā illa q̄ ad magnitudinē ea ꝓducunt sunt vt leo virgo sagittarius. ad paruitatē vt piscis cancer ⁊ capricornus.

¶ Ea que magis tendunt ad magnitudinem: sunt sicut leo virgo ⁊ sagittarius. Et que tēdunt ad paruitatē sūt sicut pisces cancer ⁊ capricorn⁹.

¶ Qm̄ figure leonis virginis ⁊ sagitarij sūt ī celo magne significant magnitudinē. Similiter figure pisciū cancri ⁊ capricorni: q2 sūt pue significāt puitatē.

¶ Itē id qd̄ ex ariete tauro leone ꝟsus eorū initia et in altiori arte fuerit ad pinguedinē membra faciet meliora, pcliuiora. Qd̄ autem versus inferiora et coꝝ extrema locatur: ea macieī ma

gis applicat. In istoꝝ vero contrario id qđ ex sagittario geminis et scorpione versus sua principia pōitur ad maciē ɔclinare facit ⁊ illud qđ istorū extrema sibi vēdicat facit ea ad pinguedinem procliuiora.

¶ Similiter ille que sūt sicut aries ⁊ taurus ⁊ leo secūdū id qđ est anterius eorū faciūt mēbra tēdētia versus grossitudinē. Et id qđ ē posterius eorū trahit mēbra ad macredinē ⁊ ɔbilitatē. Et ille q̄ sunt alteri⁹ maneriei sicut ē āterius sagittarij geminorū ⁊ scorpionis tendunt ad macredinē ⁊ eoꝝ posteri⁹ trahit mēbra ad grossitudinē.

¶ Hec ē alia similitudo qꝛ figure que bestijs assimilātur trahūt figuras hoīum ad figuras bestiaꝝ. ita ꝙ aries taurus ⁊ leo: quoniā anteriora ipsoꝝ sūt maiora q̄ꝫ posteriora faciūt rē talē i corpibus hoīum. ⁊ ꝑ hāc glosā intelligere poteris totū qđ vult dicere ptho.

¶ Itē virgo libra ⁊ sagittarius versus tēperiē ⁊ bonā coadunationē corpi ꝓducūt. Scorpi⁹ aūt pisces ⁊ taurus illa remouēt a tēpie.

¶ Similiter virgo ⁊ sagittarius iclināt corpora ad tꝑantiā ⁊ bonā cōpositionē ⁊ scorpio piscis ⁊ taurus iclināt corpora ad distem perantiam ⁊ malam compositionem.

¶ Illa que tēperata faciūt: ea faciūt qꝛ sūt de figura hominū. ⁊ ille que multū elōgate sūt a figuris hominum faciunt distemperantiam.

¶ Aliaꝝ itaqꝫ figuraꝝ q̄litates ⁊ alr̄ obseruare.

¶ Cōuenit ēt vt mētē appoām⁹ alijs figuris.

¶ Uult dicere q̄ꝫ mentē apponere i figuris erit fm̄ hāc rōnē quā predixit ptho.

¶ Easqꝫ adiuicē cōferre ⁊ ꝓprietates i forma corporū ⁊ eorūdē ɔplexiōe ⁊ eaꝝ oiuꝫ reꝝ ɔmixtiōe coadunatas nobis ide ɔijcere cōuenit.

¶ Sꝫ accipiem⁹ ɔpatiōeꝫ i toto. s. vno cū altero ⁊ itelligemus ide ꝓprietates q̄ iūgūt ꝑ ɔplonē harū reꝝ i forma corporis ⁊ ɔplōnis ipsius.

¶ Hec est regula generalis pro omnibus ita ꝙ quādo iuenimus ꝙ dispositor ē vnus ⁊ oēs alie res cōcordāt cuꝫ eo iudicabim⁹ ꝑ dispositorē et si res alia huic⁹ cōtraria fuerit minuemus tātū quātū istud de re illa ꝑtinēte ad ipsuꝫ Et si inuen iremus quod in dispositiōe dominetur pl⁹ vno plāeta accipiemus illū qui fuerit maioris testimonij ⁊ omnes res alias cōueiētes ⁊ miuem⁹ ⁊ addemus fm̄ h ec. Et cū hec sciem⁹ figurā corporis ⁊ eius cōplexionē ⁊ formā.

¶ In impedimentis ⁊ ifirmitatibus accidētib⁹ corpi nati. Capitulum. XII.

Dixit haly. Postq̄ꝫ nos docuit i capi. ꝓcedēti regulas ꝑ q̄s possumus scire figurā corporis ⁊ formaꝫ ac cōplexionē ipius vult nobis i hoc capi. demōstrare ꝑ ordinationē rectā regulas ꝗbus scire possumus pestilētias ⁊ infirmitates corpori contingentes.

Uoniā enarratio ipedimētoꝝ ⁊ infirmitatū accidentiū corpori ꝑmissa subsecꝗt: hāc inuestigādo speꝫ ꝓsequtur: q est vt subiūgit. Cū in isto loco hoc iteꝝ ḡnalr̄ scire cupimus duos āglos hemisperij q sūt ascēdēs ⁊ occidēs. ꝓprie aūt ipm̄ eundē occidētē. illđ ēt qđ añ ipm̄ ē qđ id eē manifestū ē: cui⁹ nullā cū ascēdētis angulo colligationē foꝛe dicim⁹: duas quoqꝫ stellas infortunas: ⁊ qualis sit eaꝝ qualitas respcū hoꝝ locoꝝ nos obseruare ɔuenit. nā cuꝫ vtreqꝫ vl' earū altera respcū graduū ad loca ꝑdicta ascēdentiū i ipo eodē loco vl' i ei⁹ q̄rto seu opposito aspectu fuerit: ifirmitates ⁊ ipedimēta i ipo nati corpore ɔtigētia euenire nō dubitabim⁹. Maxime āt cū alteꝝ vl' vtrūqꝫ lumiare fuerit i āgulis eo mō quo ꝑdixim⁹ vt i eodē scđo vl' duob⁹ adiuicē oppositis sit vtrūqꝫ. tūc eteni nō solum cōfortaꝛ ifortūaꝝ alteꝝ cū ad eos ascēderit post lūinaria ⁊ i āgulo fuerit ifortuna: ad aliqd ex ꝑdictis ifirmitatib⁹ faciendū: vt ifirmitates q̄s hemispij loca significant: ⁊ loca signoꝝ nāeqꝫ stellarum infortunantium ⁊ infortunarum: stelle quoqꝫ que eis associantur in figura: verumetiā super hoc iterum confortatur cum ascenderit ante luminaria.

¶ Et postq̄ꝫ iudiciū pestilētiaꝝ ⁊ ifirmitatū que accidūt corpi seq dꝫ id qđ ꝑdixim⁹. nūc volum⁹ loq ⁊ ꝑquirere i hac nostra rōne quā narrabim⁹ Dicim⁹. n. i hoc loco cōuenire q̄ñ scire voluerim⁹ hanc rē ḡnalr̄ vt aspiciam⁹ ad duos anglos orizontis: qui sunt ascendens ⁊ occidens: ⁊ ad ipsummet occidens: ⁊ ad domū occidens precedētē: ⁊ ē illa q̄ nō habꝫ alligationem aliquā cuꝫ ascēdēte: ⁊ ꝙ aspiciamus ad duos plās ifortunas: ⁊ cuiusmodi statū hn̄t i ɔpatōe hoꝝ locoꝝ: qꝛ si fuerit hec duo loca ꝑdcā i gradib⁹ i q̄b⁹ ābo loca vl' lūinaria eleuāt: vel aliqs eoꝝ ita ꝙ ipsemet sit in loco aut i q̄rta vl' oppōne sup vnū diametrū: ɔuenit nobis credere ꝙ natū attigēt pestilētie ⁊ ifirmitates i corpe suo maxie vt ābo luminaria aut aliqđ hoꝝ fuerit i āgulis māerie quā dixim⁹: siue sint ābo i vno āglo siue i duob⁹ oppositis āgulis: ⁊ tūc nō solūmō dāt vi plīs ifortunis quando ad eos ascenderit post luminaria infortuna existente in angulo faciente pestilentias ⁊ infirmitates quas loca significant orizontis: ⁊ loca signorum ⁊ nature planetaruꝫ infortunantium: ⁊ stelle que habent participationē cum ipsis: verumetiam dabunt eis vim faciendi hoc idem si fuerit ascendēs añ duo lūinaria.

¶ Si mētē apposueris i his verbis: ⁊ adiūxeris verbis capituli coꝝ q cibū nō recipiūt itelliges ea bñ. Et id qđ i hoc capitulo nos docuit ptho. ē regula general' qua scire possum⁹ pestilētias et ifirmitates in nati corpe cōtingentes. hec āt regula docet nos vt aspicias ad ascēs. ⁊ septimā domū ⁊ sextam: qꝛ non habet cū ascēdente aspectum: ⁊ ad planetas in his locis existentes ⁊ ad planetas aspicientes ipsa loca. Et si ea infortunata inueneris. ab infortunis vel duo loca so

lūmō īfortunata ꝛ proprie septimā domū ꝛ sextā sciemus ꝓ certo ꝙ nato accidēt īfirmitates ꝛ pestilentie in corꝑe Et si vnum horū īfortunatum iuenerimus aspiciemus ad duo lumīaria si fuerit ī fortūs ī anglis vel aliquod eoꝝ scidemus ꝑ hoc ꝙ accidet nato pestilētia ī corpore nec aspicietur ī his quinqꝫ locis q̄ sūt ascēdēs septima ꝛ sexta ꝛ locꝰ solis ꝛ lune si aliqs eorū seꝑatur ab īfortuna vel vadit ad eā. qꝛ tātū est vnū q̄ʒtū aliud: ē tamē maioris nocumēti ille q̄ vadit q̄ʒ ille qui separatur ab īfortuna sicut diximꝰ ī cap. eorū qui cibū nō recipiūt. Et ad id qđ debemus menteʒ apponere in hoc loco est vt sint vires planetarum commixte vna. s. cū altera. Et ꝯuēit te scire ꝙ pestilētie ꝛ īfirmitates accidētes in corpore nati cā reꝝ p̄dictaꝝ erūt ꝭm ꝙ signū significat ascēdētia: ꝛ signū septimū: qꝛ h̄ sūt super orizontē. ꝛ ꝭm qđ significāt signa ī quibus stāt significatores ꝛ nature planetaꝝ īfortunatoꝝ. et loca īfortunata ꝛ planete ꝑticipationem habentes de figura cum eis. quod totum docet ab hinc in antea ptho.

℄ Eo ꝙ vniuscuiusqꝫ signi partes circūdātes ꝑtē recipientē lumen ex hemisperijs partibꝰ. dico partē ipedimenta suscipientē eā corporis partem in qua futurum continget significant. designant etiam vtrum id quod eueniet impedimentum sit vel infirmitas aut vtrunqꝫ. Nature quoqꝫ stellarū ipedim̄ta ꝛ cāus specificāt.

℄ Ita ꝙ gradus cuiuslibet signorum qui comp̄hendunt gradum recipientem nocumentum graduum orizontis significant locuꝫ corporis in quo accidens illud contiget vel si illud quod accidet in membro ipso erit pestilentia vel ifirmitas aut vtrunqꝫ: Nature tamen planetarū faciunt maneries causarum suarum.

℄ Uult dicere ꝙ gradus qui recipit nocumētū a pl'tis ifortunis siue sit de gradibus ascendentis siue de gradibus septīe significat mēbrū ī quo accidet pestilētia vel ifirmitas vel vtrūqꝫ: qꝛ semper erit ipse gradus ī termīo alicuiꝰ planete: et ꝓpterea cōuenit vt dispōatur mēbrū qđ ē illius pl'te: tñ nature planetaꝝ que faciunt maneries pestilentiarū et ifirmitatū sil'r faciūt cās haꝝ manerierum: Et postq̄ʒ ita est quando sciuerimus mēbra propria planetarum sciemus totum ꝙ congruit huic capitulo.

℄ Eo ꝙ saturnus habet ex digníoribus ꝑtibus hoīs audituꝫ dextruꝫ splenē vesica ꝛ flegma.

℄ Quia saturnus habet de membris principalibus hominis auditum dextrum ꝛ hazum .i. splenem vesicam et flegma.

℄ Saturnus habet auditū dextrum qꝛ est de haiꝫ solis in multis sicut qđ habēt participationem in dispōne patris ꝛ habꝫ hazū. i. splenem ꝑꝑ mel'iam que est de natura eius et vesicam qꝛ hꝫ participationem in canalibus superfluitatū ꝛ fl'a qꝛ qñꝫ facit magnū frigꝰ ꝛ qñꝫ magnā hūiditatem.

℄ Juppiter ꝟo tactum pulmonem costas cartilagines ac sperma.

℄ Et iuppiter hꝫ tactū ꝛ pulmonē ꝛ costas pulsus ꝛ sperma.

℄ Hꝫ hec qꝛ ē calidꝰ ꝛ hūidus ꝛ tꝑatꝰ ꝟsus hūiditatē ī alio et he res ill' ꝯuēiūt: qꝛ tactꝰ ꝯuēit tꝑātie: ꝛ pulmo costatꝰ pulsus ꝯuēiūt calori et vite q̄ ē ꝑꝑ tēꝑantiā ꝛ sꝑma ꝑꝑ illđ idē.

℄ Mars autem sinistrum auditum. rignōes venas ꝛ testiculos.

℄ Et mars habet auditum sinistrum: renes venas: ꝛ membra virilia.

℄ Hoc est qꝛ mars multotiēs participationem habet cuꝫ luna. ꝛ ꝓptera ꝑticipationē habet in dispōne auditus sinistri: ꝛ ꝓpter vilitates locorū ꝑ que transeunt suꝑfluitates ad hec membra: sūt eius renes vene ꝛ virilia membra.

℄ Sol visum: cor: ꝛ cerebrum: neruos: ꝛ omnia dextre partis membra.

℄ Sol habet: visum: cerebrū: cor: neruos: ꝛ omnia membra lateris dextri.

℄ Qm̄ sol nobilior est oībus alijs stellis: docet eum habere nobiliora membra que sunt in homine: ꝛ in latere dextro. latus dextrū est nobilius q̄ʒ sinistrū. Sil'r qꝛ sol hꝫ ꝑticipatōem cū alijs pl'tis ī termis medietatis maioris firmamēti.

℄ Uenus odoratū: epar: carneꝫ.

℄ Venꝰ habet odorem: epar: ꝛ carnem.

℄ Jam scis qꝛ venus est ꝭm iouem ꝛ separata ab eo inq̄ʒtū est femina. ꝛ qđ ipsa dat est pulchritudo. ꝛ ꝓpterea conuenit vt habeat ista membra.

℄ Mercuriꝰ locutionem: deliberationeꝫ: memoriam: linguam: fel: atqꝫ nares.

℄ Mercuriꝰ vero hꝫ rōnem loq̄lā: cogitationē: linguā: fel: ꝛ fūdamētū a ꝑte inferiori.

℄ Jam scis qꝛ mercurius per se tendit ad siccitatē: ꝛ est conuertibilis nature cū quouis planeta misceaꝰ. ꝛ scis ꝙ semper vadit circa solē q̄ est p̄nceps maior. vñ conuenit vt habeat loquelā. rōnem. cogitationem. ꝛ linguam. qꝛ semꝑ est circa solem ꝛ tendit ad nām cuiuslibet planetarū. ꝛ hꝫ fel ꝛ fundamētum ꝓpter cōmixtionem quā hꝫ cū infortunis

℄ Luna gustū: ꝛ deglutitū: stomacū. vētrē: mulierū pudēda: ꝛ oīa sinistre partis mēbra.

℄ Et luna habet gustū ꝛ guttur: ꝛ stomacuꝫ ꝛ ventrē: ac matricem mulierum ꝛ omnia membra lateris sinistri.

℄ Qm̄ sol hꝫ mēbra q̄ magis hn̄t dñiuꝫ ī directōe vite: ꝯuenit vt lūa hēat mēbra q̄ sequūꝰ illa p̄ncipalia ꝛ ꝭuiūt eis. ꝛ ꝓpterea vēter ꝛ stomachꝰ: ꝛ matrix: ꝛ guttur sūt đ dñio lūe. Sil'r hꝫ lūa ꝑticipatōeꝫ cū pl'tis ī dispōne mēbroꝝ q̄ sūt in medietate mīori firmamenti. ꝛ nos demonstrauimꝰ verba ptholemei in rebus istis: vt a te sumas semper exemplum: ꝛ vt des cuilibet planete quod sibi conuenit.

℄ Impedimenta vero generaliter contigent in maiori parte: cū infortūatrices stelle q̄ sūt eorū occasio fuerint orientales. Infirmitates autem euenient cū eedem stelle fuerint occidētales: eo ꝙ inter vtrūqꝫ istorū duorū ē separatio. nā ipedimenta non nisi semel cōtingent: nec multum durabūt. Infirmitates vero vel semper durabūt aut reciprocando contingent.

℄ Accidēs pestilentiaruꝫ general'r erit: quando planete fortune eas faciētes fuerīt oriētales. accidēs tñ infirmitatū erit: qñ hi planete fuerīt occidētales. est. n. inter vtrunqꝫ horuꝫ dr̄ia: qꝛ pestilentia accidit vna vice: ꝛ nō durat dolor ipiꝰ. infirmitas āt semꝑ durat ꝛ hꝫ accessiones qñqꝫ.

℄ Planete infortune faciētes rem talem: qñ fortes fuerīt dant pestilentias. ꝛ quādo debiles infirmitates. ꝛ hoc ē qđ vult dicere. ptholemeꝰ eni dedit vnū exemplū fortibꝰ: vt

in alys fortibus sumas exemplū.et hoc exemplū ē:q͛ p̄l'te orientales sūt fortiores: ⁊ occidētales debiliores.Et ē diā īter pestilentiam et infirmitatē.et ꝓpter hoc dixit ꝙ pestilentia accidit vna vice: ⁊ quiescit dolor ei⁹ et ip̄a remanet. nec remouetur sicut cecitas:surditas:ꝑditio vnius lateris. infirmitas v͛o que accidit durat dolor quousq̄ liberet̄ vel per accessiones:sicut est podagra.et hic perficiūtur ei⁹ v͛ba in hac regula generali.ab hinc vero in antea in particularibus vult loqui.

¶ In rebus vero per quas accidentia particularia deprehenduntur cum ipse ꝓprie experimentate sunt ⁊ obseruate figure: ⁊ qualitates inuēte sunt infirmitates ⁊ impedimenta significantes quod deprehensū est ex accidentibus que sequūt̄ ⁊ accidūt ī parte maiori ſꝫ ꝯsites positiones stellarū in q̄litatib⁹.

¶ Et res cū quibus scire possumus accidentia particularia quando bene rectificate fuerint in ueniendo figuras ⁊ status significātes pestilentias ⁊ infirmitatem sunt scire hec per accidētia que sequuntur ⁊ attingunt in maiori parte ſꝫ situm planetarū q̄ sūt similes in statu.

¶ Postq̄ nobis demōstrauit res q̄bus scire possumus gn̄aliter pestilētias ⁊ infirmitates que accidūt nato:vult ostēdere qūo cognoscem⁹ quālibet particulariū: ⁊ dixit sic. Qn̄ hoc inq̄siui et scire volui:aspexi et rectificaui has res ꝓp̄e: et inueni ꝙ accidit cuilibet eorum per propriam figurā ei⁹ et ipse distinguet in antea.

¶ Erit enī in altero oculorū visus amissio: cū lūa sola fuerit ī p̄dcis āgulis: fueritq̄ ī ipsa hora coniunctio vel ꝓuentio: vel cū fuerit in alia figura cū sole ⁊ habuerit alictisal:cū aliqua stellarū alaceba que nubibus assimilantur: ⁊ sūt ī signorum circulo: velut stella nubilosa que est in cancro ⁊ athoraie que est in tauro. ⁊ cacumē sagitte sagittarij:cauda quoque scorpionis. ⁊ id q̄d est circa aldhafera ex partibus leonis: necnon calbeꝫ aquarij.

¶ Ita ꝙ amissio visus accidit vni oculo qn̄ luna fuerit solūmō ī āndictis āgul: ⁊ acciderit illa hora ꝙ sit ꝯiūctio vel oppō. Silr̄ qn̄ fuerit ī altera figura de figuris quas habet cum sole: ⁊ applicuerit alicui stellarū nebulosarū q̄ sūt ī zodiaco: sicut est stella nebulosa q̄ ē ī cancro: ⁊ pleiades in tauro: ⁊ alia q̄ est in sagittario: ⁊ capud caude scorpionis: ⁊ ille que sunt in circuitu: crinis leonis: ⁊ altalisim aquarij.

¶ Hec est figura ꝓpria que facit cecitatem vel infirmitatē in vno oculo solūmodo.et hec est figura vt sit luna in ascēdente vel occidēte infortūata.et ꝙ sit sol cū ea vel ei⁹ oppositione. Naz hec constellatio facit infirmitatem ī vno oculo vel cecitatem in eo. Similiter si lūa applicuerit soli existenti in aliquo angulorū qui sunt ascēdens et occidēs īfortunata:existente aliqua stella nebulosa cū ea sup̄ vno circulo de circulis q̄ assimilantur oriçonti: quos ante narrauimus in cap. vite. talis cōstellatio facit cecitatem in vno oculo vel infirmitatem in eo.

¶ Cūq̄ luna fuerit in aliquo angulorū occidētalis fueritq̄ mars sol⁹ oriētalis: vel mare ⁊ saturnus oriētales eūtes ad eā a lōge: vel si sol fuerit ī angulorū aliquo et ante eū he due stelle ascenderint: vel si duobus luminaribus associētur ī figura ⁊ vtrūq̄ lūinarie in vno eodēq̄ signo vel in oppositis ⁊ respectu solis matutinales extiterit. luneq̄ respectu vesptinales: ī vtroq̄ oculo futura contingent.

¶ Et qn̄ luna fuerit in aliquo angulo occidentali ⁊ mars oriētalis: vel mars ⁊ saturnus orientales. et occidāt cū ea postea. et quando sol fuerit in aliquo angulo ⁊ hi duo planete fuerint ascēdētes anteq̄ ipse: et cū hoc acciderit ꝙ hēant ꝑticipationē ꝺ figura cū duob⁹ luminarib⁹ ī vno signo vel opposita sup̄ diametrū ⁊ fuerint matutinales in illa ꝑticipatione quā hn̄t cum luna erit accidens in duobus oculis.

¶ Hec est alia regula oculos cōprehendēs ambos .poterimus eni scire id q̄d accidet ambobus oculis per tres figuras: quaꝝ prima ē vt sit lūa in aliquo angulo īfortunata cū marte: vel cū matre ⁊ saturno: et ipsis existentib⁹ orientalibus et lūa vadat vt applicet eis. Secūda ē ꝙ sol sit īfortunatus ī aliquo angulo ab hꝭ duobus plāetis et vadat applicādo eis. Tertia ē ꝙ lūa ⁊ sol ambo sint ꝯiūcti vel oppositi ⁊ ābo īfortunati a saturno et marte ⁊ ꝙ dans īfortuniū soli sit matutinalis et lunā īfortunās sit vesꝑtinalis. Nā quelibet haꝝ triū figurarū dat accidēs ambobus oculis ita ꝙ si fuerit pestilētia euenētur: ⁊ si infirmitas: accidet eis scabies vel vuln⁹ aut tela vēaꝝ ⁊ his sīlia.

¶ Per martē igitur id q̄d ex amissiōe visus p̄diximus eueniet aliqu o ictu vel ferro aut cōbustione. Et si mercurio fuerit associatus in figura cōtinget hoc ex luctamie vel ludo: siue ꝑ hoc ꝙ ei ab iniq̄s fiet. Saturnus aūt faciet hoc ex oculorū albugine vel frigiditate aut iaculatione: ⁊ ex his similibus.

¶ Per martē enī ꝓueit visus amissio ex percussione aut ferro vel igne: et si mercuri⁹ cū eo ꝑticipatōem habuerit ī figura erit accn̄s futuꝝ cā luctādi vel ludēdi vel equū currēdi vel ꝑꝑ huiusmodi exercitia q̄ faciūt. Et accidit ꝑꝑ saturnū ꝺscēsio aq̄ꝝ capitis ad oc'los vl' ꝑꝑ magnū frig⁹ siue ꝑ aquā cardinē cadētē ibi ⁊ his sīlia.

¶ Postq̄ sciuerimus id q̄d accidet in aliquo oculoꝝ vel in ambobus de īfirmitatibus et alys.et scire voluerimus huius rei cām aspiciemus si mars ē ille qui hoc facit. ⁊ si ipse fuerit erit illud ꝑꝑ ictū aut vulnus vel ferrū siue cōbustionē: Et si testificabitur ei mercurius erit illud cā luctandi et solaciādi aut ex ꝑcussione alicuius hoīs mali. Et si saturnus fuerit ille qui hoc fecerit erit hoc ꝑꝑ descensū aquarū ad oculos siue ꝑꝑ magnū frigus vel humiditatē aut ꝓpter vulnera que fiēt sup̄ pupillā oculi et faciūt oc'los cardines nebulosos: Et oꝫ vt intelligas dictū eius qn̄ dixit et his similia: si due infortune fuerīt participes ī significatiōe componetur ex duabus his naturis id quod ē in simplicibus Et si luna sola significatrix fuerit aspicies signum ⁊ termi

nū in quo fuerit: ⁊ inde scies cōplonem ipiꝰ: ⁊ dices accidēs erit tale ⁊ tale: ſm ꝙ ꝯuenit illi cōploni. vbi grā. si mars fuerit i signo calido: erit ꝓpter ignē. ⁊ si fuerit i termis saturni: erit ꝓpter ferrū. ⁊ hoc mō accipies exꝰ i omnibꝰ alijs rebus. qꝛ id qđ dixit ptho. erit regula de quibꝰ exemplū accipies. ⁊ oꝫ te scire i hoc loco ifirmitates oculoꝝ a phycis: et occasionē cuiuslibet eaꝝ: ⁊ iudicabis quālibet ſm ꝙ ad eā ꝑtinet. ⁊ opꝫ te habere i memoria tua id qđ diximꝰ in capi. eoꝝ q nō recipiūt cibū. Et ē ꝙ si nocumētū istđ fuerit valde magnū: erit accidēs circa natiuitatē: ⁊ si magnū nō fuerit ꝓlongabit: silr si aliq̄ fortūa testificabiṫ ei. ⁊ si scies tps i quo accidet ꝑ regulas quas sciuisti tpa qbꝰ accidēt ꝑicula: ⁊ hoc iā dictū ē. silr hoc scies ꝑ reuolutiones annorum.

¶ Itē cum venus in aliquo predictoꝝ anguloꝝ ⁊ ꝓprie in occidētali fuerit ⁊ extiterit cum saturno: vel ei i figura associata fuerit suaqꝫ loca cōmutauerit: ⁊ fuerit mars eleuatus super eam: vel in eiꝰ oppōne continget ex hoc hominibus non habere filios: mulieribus aborsum: ⁊ partus intempestiui.

¶ Silr si venus fuerit in aliquo anguloꝝ predictoꝝ ⁊ ꝓprie in occidente iuncta saturno: vl' aspiciat eū ꝑmutando loca: ⁊ mars altus fuerit super ipsos ambos vel i eoꝝ oppōne sup dyametrum accidet ꝓpterea viris ꝙ non facient filios ⁊ accidet mulieribus ꝙ morientur earū filij: vl' parient ante tempus.

¶ He sūt regule alie q̄ accepte sūt per figuras veneris. Prima ē vt sit venꝰ i ascēdente vel occidēte: qđ ē fortius eo: ⁊ sit cū saturno iūcta: vel ipꝫ aspiciat. Altera ē vt sit saturnꝰ i loco horum duorū locoꝝ anguloꝝ venere sibi iūcta: vl' ipꝫ aspiciente. ⁊ si in his duabꝰ rebus mās aspexerit venerem: vel sit i eius opposito accidet viris ꝙ erūt manerti: nec faciēt filios: ⁊ mulieribꝰ ꝙ morienṫ filij: vl' pariēt ante tps.

¶ Qñqꝫ etiā pueroꝝ detrūcatōes ide cōtingēt: ⁊ ꝓprie in cancro ac virgie ⁊ i capricorno: ⁊ cū luna ab oriēte hūerit alictisal cū marte.

¶ Accidet similiter eis ꝙ abscindētur creature i matricibꝰ suis: ⁊ hoc euenit ꝓprie i cācro: virgie ⁊ capricorno: lūa marti applicante a ꝑte oriētis.

¶ Uult dicere ꝙ qñ venus fuerit i hoc statu quē dixit: ⁊ accidit ipo mō in cācro aut ṽgine: aut capcorno: luna applicāte marti ex parte orientis: accidet mulieribus dismembratio creaturarum.

¶ Qꝛ si hoc iteruꝫ modo: mercurio ⁊ saturno venus associetur: eleueturqꝫ sup eam mars vl' sit in eius oppōne ꝑ dyametrū: natus erit absqꝫ testiculis: aut hermafroditus vel clausus.

¶ Similiter si venꝰ habuerit ꝑticipationē cum mercurio exñte ipa in hoc statu cum saturno: ⁊ mars altus fuerit super eam vel in eius oppositione super dyametrū: natus erit castratus vl' feminꝰ aut neuter vl' clausus đ fūdamēto toto.

¶ Uult dicere ꝙ qñ venus fuerit cū saturno vel in manerie quam narrauit ⁊ mars altus fuerit super eā: ⁊ ipsa participationē habuerit cū mercurio existente i hoc statu: natꝰ erit castratus aut neuter vel clausus.

¶ Et cum hoc ita fuerit: ⁊ sol iterū in figura fuerit associatus ⁊ masculina fuerint luminaria ⁊ venus: ⁊ luna occidentalis infortuneqꝫ i gradibꝰ sequētibus: si natus fuerit masculus ementula bitur vl' i suis ipedimēta testiculis accidēt. Maxime aūt cū hoc i leone ariete siue i scorpione aut capricorno seu aquario fuerit. Si femina vo fuerit erit sterilis ⁊ forsā istorū aliquis oclorū ipedimenta non effugiet.

¶ Et quoniā he res sic fuerit ⁊ sol ꝑticipationē habuerit in figura ⁊ ambo lūinaria ⁊ venꝰ fuerit masculia et luna occidētalis ⁊ ifortune i gradibus qui secūt: natꝰ erit sine mēbris virilibꝰ vel si ea hūerit pestilētia sibi accidet i eisdē: et maxie si hoc fuerit in ariete vel leōe siue scorpiōe aut capricorno aut aquario ⁊ femie nō pariēt ⁊ erūt manerte ⁊ accidet pestilētia i his aliqñ i visu.

¶ Uult dicere ꝙ quādo venꝰ fuerit in statu predicto cū saturno et marte et aspexerit solē ⁊ ipa et ambo lūinaria fuerint masculia ⁊ luna occidētalis ⁊ venus i hoc statu applicet ifortunis erit masculus sine mēbris virilibus vel si ea habuerit accidet pestilētia i eisdē ita ꝙ nō poterit dare spma: ⁊ si fuerit mulier nō pariet et erit manerta et iste qui talē natiuitatē hꝫ aliquādo auisus pestilētia nō euadit ⁊ maxime si venus in tali statu fuerit i ariete leone scorpione capricorno vel aquario.

¶ Nati quidē quorū ligue tenētur i loquēdo ⁊ qui balbutiētes existūt sunt hi quibꝰ saturnus ⁊ mercurius i ꝑdictis āgulis cū sole fuerit. maxie quidē cū mercuriꝰ occidētalis extiterit: ⁊ vterqꝫ lūe i figura associatꝰ fuerit. Mars aūt si cū his duobus stellis fuerit ex quo lune associeṫ suaꝝ liguarū tēacitatē i ꝑte maiori denodabit.

¶ Et nati quorū ligue detinētur vel qui verba eoruꝫ nō bene formāt sunt illi q habēt i eorum natiuitatibus saturnū et mercuriuꝫ cuꝫ sole i angulis ꝑdictis et maxie si mercuriꝰ fuerit occñtalis aut ābo fuerit i participatione vel in figura cū luna ⁊ si acciderit mars cum istis duabꝰ pl'tis dissoluit lingue đtentionē ꝓ maiori parte a tꝑe quo lune obuiauerit.

¶ Cōstellatio faciēs ligue detētionē ē quādo saturnus: et mercuriꝰ fuerint iūcti cū sole existēte i ascēdēte vel i occidente ⁊ luna aspiciēte ipsos ābos et si sic nō fuerit sꝫ fuerit solus mercuriꝰ cū sole habēdo aspectū ad saturnū' vel luna appliicāte saturno talis cōstellatio silr lingue detētionē facit: Et si mars aspexerit lunā ⁊ hos plāetas dissoluet aliqꝫ tulū detētionē lingue ⁊ faciet accetñdor: et tēpus in quo đstrueṫ ligue detentio erit ſm gradꝰ q sūt iter martē ⁊ lunā vel iter ipsū et iter istos alios pl'tas et h ē regula i his rebꝰ ꝑ quā scire poterimꝰ qcqd accidet ligue siue ab hora natiuitatis siue alio tēpore vite aspiciēdo i hac re ſm aspectū eiꝰ cū fortunis ⁊ infortunis et ad loca pl'tarum ꝑ reuolutiōes ānorū ⁊ hꝫ silia.

¶ Item cū ad ifortunatrices stellas i angulis infortūatis iuerit lumiaria vel cū i opposito lūinariuꝫ infortunatrices fuerint. ꝓprie autē cum luna fuerint i altero duorum nodorum vel i cas

mon: aut i signis ifirmantibus: vt aries: taurus: cancer: scorpius: ⁊ capricornus: contigēt corpori gibbositatis impedimenta vł alicuius membri destructiones vt claudicatio: desiccatio aut disiunctio. Qȝ si fuerint cū lūinaribꝰ infortunatrices ab ipa horū partus: hec eadē impedimēta cōtingēt. Si āt i celi medio fuerit: ⁊ super luminaria eleuentur fuerintqȝ loca earum in lōgitudine cum eis: aduenient hec impedimenta per accidētia maxima plena timoris: vt ꝑcipitatio: vł casus i manꝰ latronū: seu ꝑ quadrupedia. ⁊ si mars eleuatꝰ extiterit ⁊ dn̄et: ex combustiōe ignis vel ex plagis maximis: siue qꝛ i latronum manus icidet: hec ꝯtigēt ipedimēta. At si saturnus eleuet ⁊ dn̄et: hec eadē accidēt ipedimēta ex ꝑcipitatōe: vł submersiōe: aut ex paralisi.

❡ Silr̄ si ambo lūinaria applicuerit i fortunis in anglis exn̄tibꝰ vel i oppōne lūinariū sup dyametrū: ⁊ maxie si fuerit lūa i aliquo nodoꝝ: aut i cozimō vł i signis i cecados: q̄ st̄ aries: taurꝰ: cācer scōpio: accidet i corpe nati pestilētia: gibbositas aut coredar: vł ablatōis cruriū. ⁊ si ifortūe fuerint cū lūinaribꝰ erūt he pestilētie ab hora ipiꝰ natiuitatis. ⁊ si fuerit i medio celi: vł alte sup luminaria: ⁊ eis applicuerit i lōgitudie: accidēt he pestilētie ꝓ magnis accn̄tibus ⁊ piculosis: sicut q̄ cadit ab alto: ⁊ q̄ cadit i manꝰ latronū aut aliquꝫ feraꝝ. Et si mars fuerit ille q̄ dn̄at: accidēt he pestilētie ꝓ igne ꝯburēte: vel ꝓ magnis calaribꝰ ⁊ malis: aut qꝛ cadet i manꝰ inimicoꝝ. Et si dn̄abit saturnꝰ erūt he pestilētie ꝓ casu ab alto vel ꝑꝑ natatōeȝ in aqua vł i tegumēto ȏ mēbro faldruba: coredar: vel figura significans paralesim aut contracturam.

❡ Cum insint due infortune in angulis: ⁊ ambo luminaria vadant ad cōiunctionem vel oppōnem: aut ad quadraturam earū: ⁊ acciderit cū hoc ꝙ sit luna cū capite draconis: vel cauda: aut in cozimon. et hoc est loco vbi sit caput draconis alicuiꝰ planetarū: ⁊ ꝙ sint signa ⁊ cecados: sicut aries taurus cācer: scorpio ⁊ capricornꝰ: talis significatio qualis ista: significat vnā istarum pestilētiaꝝ vel plures vna s3 loca in quibus morant̄ hi planete si fuerit sigª duoꝝ corpoꝝ vel vnius ⁊ si aspexerint ipm fortune: ꝓlongabitur tēpus ipsius pestilētie: ⁊ si non aspexerint erit pestilentia ab hora natiuitatis. Et ego inueni ⁊ certificaui in vna natiuitate in qua luna erat iūcta cū marte i capite draconis: ⁊ erant i ptitione duodecie domꝰ: ⁊ ābo in q̄rta solis ⁊ iouis: g erāt ābo in partitione duodecime domꝰ: ⁊ accidit ꝓpter hoc gibbositas: ⁊ elongata fuit pestilētia ipa. iz. mensibus: sicut est cursus minor iouis: qꝛ erat subradys solis. Et postq̄ ita est id quod nobis mōstrauit ptholo. hic non ē aliud nisi regule generales i his rebus: vt inde sumamꝰ exemplū in alys rebus. Et id qȏ dixit si fuerint i medio celi: vł alte super luminaria eis applicātes in longitudine. vult dicere ꝙ si due infortune fuerint in medio celi: ⁊ luminaria ambo cadentia a medio celi in oppositione infortunaꝝ ambarum vł in earum quarto gradu ꝑ gradū talis statꝰ qualis iste: significat ꝙ pestilētie q̄ accident: erūt ꝓpter fortia accidētia ⁊ picła magna: sicͭ ē cadere ab alto loco: siue i manꝰ inimicoꝝ vł latronū: aut ꝓ feris aliq̄bꝰ: vt sūt lupi: leones: ⁊ vrsi: aut ꝓ eq̄ ꝑcussione: vł his similia: sicut est morsus colubri aut vipere. Et tu scire potes ꝙ vnāquāqȝ istaꝝ rerū iā narrauit ptho. qn̄ mētē apposueris i figuris stellarū fixarū q̄ stāt cū pl̄tis Et id qȏ di. ꝙ si fuerit mars ille q dn̄at erit pestilētia ꝑ ignē n̄ idiget glosa. Et similiter id qȏ dixit de saturno. Id tamē ꝙ ē tibi necesse ē cognoscere loca lūinariū ⁊ ifortunarum. Et scias cuiꝰ maneriei erit pestilētia qꝛ si fuerit i ꝑncipio signoꝝ quadrupedū erit pestilentia i māibus: ⁊ si i fine: erit i pedibꝰ. et si alibi erit in alio loco corporis. horū aūt oium cognitio iā trāsiuit i glosis capitulorū que predixīmꝰ ⁊ ita facies i quolibet loco qꝛ vbi tibi necesse fuerit aspicere in alys rebus que nomiate fuerit i alio loco adiūges vnū cū altero ⁊ intelliges que voluerimus.

❡ Impedimēta quidē que frequētius accidūt: cū lūa i duobꝰ pūctis equinoctialibꝰ: ⁊ duobꝰ solstitialibus existit. sūt hec. Cū fuerit itaqȝ luna in pūcto equinoctiali vernali ipedimētum inde ꝯtingēs erit ꝓpric morsea: ⁊ si fuerit i pūcto solstitiali estiuali erit ipetigo: ⁊ i pūcto eqnoctiali autūnali: erit albaras. at si fuerit in puncto solstitiali hiēali freq̄ntiꝰ ide ꝯtigēs erit lētigo ⁊ silia.

❡ Et i maiori pte accidēt pestilētie qn̄ luna fuerit i duobꝰ punctis eqnoctij solstitioꝝ vel equinoctioꝝ ⁊ si fuerit i puncto eqnoctij vernalis. pestilētia q̄ accidet erit ababac: Et si fuerit in puncto equinoctij autumnalis erit accn̄s albaras ꝓpric. Et si fuerit in solsticio estiuali erit accidēs empeymes. Et si fuerit i pūcto solsticij hiemalis accn̄s erit ꝓ maiori pte rubedo ⁊ facies que dicitur rosa.

❡ Hec ē alia regula i pestilētys que comprehēdūt corpa: et sūt ad remouēdū graues: ⁊ verba ptho. māifesta sūt i h° loco ⁊ h° ē qꝛ eqnoctiū autūnale assiłatur equinoctio vernali. Et qn̄ lūa fuerit ifortunata i equinoctio vernali facit manziellas albas et qn̄ ē i equinoctio autūnali cōuenit ꝙ similiter faciat aibaras. ꝙ ē multū peiꝰ ad remouēdū: Et postq̄ lūa qn̄ infortunata est in solsticio estiuali facit empeymes ꝯuēit qn̄ fuerit i solsticio hyemali ꝙ faciat rosā et similia secundum infortunā que ibi est ⁊ planetam infortunantem ipsam.

❡ Accidunt aūt infirmitates: cum infortune ꝑ̄dicto mō associantur in figura soli vel lune: mō tamen contrario. i. vt soli associent̄ ⁊ sint matutinales et associentur lune ⁊ sint vesptinales.

❡ Et accidūt infirmitates qn̄ infortune steterint in manerie quā diximus habēdi pticipationē ȏ figura cum sole et luna hec tamē est alio modo ꝙ. s. participatio infortunarum cum sole ifortunis existentibus matutinalibus. ⁊ cū lūa ꝑticipatio sit ifortūis exn̄tibꝰ vesptialibꝰ.

❡ Hanc regulā iam narrauit ptho. i ꝑ̄cedētibꝰ: nihilominꝰ vult repetere istud in hoc loco vt intellectum nostruȝ bn̄ informet. ⁊ est hec regula: ꝙ quando infortune inuēte fuerint cum duobus luminaribus vel cum vno aut ꝙ sint in opposito eorum: aut in quarto gradu per gradum accident infirmitates si matutinales fuerint infortune in compara-

tione solis aut vesperti nales si fuerint i cõparatiõe lune.
¶ Illud autẽ qḋ generaliter ex infirmitatib⁹ cõ
tinget est id quod subiungitur: Complexionez
vẽtris nati: faciet saturn⁹ frigidã ⁊ valde flegma
ticaz: aut ex humorib⁹ ad mẽbra discurrentibus
macilẽtũ: morbidũ ⁊ ictericũ: plagã ẽt in itesti
nis: tussim: sputũ: cauleg atq3 leprã: ⁊ cũ his oĩ
bus accidet mulierib⁹ dolor vulue. Mars autẽ
sputũ sãguinis ⁊ melãcoliã q̃ ex nigris colorib⁹
ꝓuenit: apostemata in pulmone atq3 scabiẽ: ⁊
cũ hec accidẽt ei semꝑ ipedimẽta ex icisionibus
⁊ adustionibus i eo factis ꝑꝑ ifirmitates q̃s in
occultis locis patient̃: vt sũt fic⁹ atq3 fistule: ⁊
id qḋ i corꝑe nascitur ⁊ amplificat̃: aut queãd-
modũ sũt vl̃cera calida ignea: necnõ ⁊ vlcera q̃
corrodẽdo crescũt: mulierib⁹ ẽt cũ his accident
puerorum aborsus ⁊ eorum detruncatões.
¶ Et ifirmitates q̃ gñaliter accidẽt erũt ita: q2 fa
cit saturn⁹ de cõpl̃one vẽtris natũ frigidũ: ⁊ erit
multi flegmatis ⁊ humoꝝ descendẽtiũ ad mem
bra: macrũ erit ⁊ infirmi⁹: hẽbit colorẽ oculoꝝ
⁊ corꝑis ml̃tũ croceũ: ⁊ i itestis vulnera: tussiz:
vomet qcqd comedet: ⁊ ꝑatiet̃ dolores yatus
q dicit̃ colica: : et lepra: et cũ hoc accidẽt mulie
ribus i matricib⁹ dolores. Mars vero facit na
tuz sãguinẽ spuere: sibi vulnus i pulmone ⁊ sca
biẽ: et accidet inde sibi ꝙ dolebit ꝑꝑ ꝯbustionẽ
q̃ fiet ei: aut ꝑforabit̃ per loca cooꝑta occasiõe
mali exit⁹ vt fistl̃e et emoroydes: aut res q̃ nasci
tur i corꝑe vel ꝓ vulnerib⁹ multũ calidis et cõ
burentibus: vl̃ ꝓ plagis cõmedẽtib⁹ carnez: et
accidet cũ hoc mulierib⁹ mot⁹ filioꝝ quos i vẽ
trib⁹ deferũt. vl̃ ꝙ putrefiẽt aut disꝑdẽtur i eis.

¶ Iã scim⁹ ꝙ qñ infortune sũt potẽtes ⁊ dãnatrices lumi
nariũ: id qḋ accidet i corpore erit pestilẽtia. ⁊ qñ fuerit de
biles accidẽt ifirmitates. Et ptho. dat nobis rõnẽ i h̃ loco
ꝑꝑ qd ẽ: ⁊ ipi⁹ ṽba declarata sũt: ⁊ glosa q̃ idigẽt ẽ hec: vt in
telligas qd significãt ṽba ptho. id qḋ dixit: vẽter nati: vult
dicere oĩa loca vacua q̃ sũt i corꝑe: sicut ẽ vẽter: cerebrũ: ⁊
vacuitas pectoris ⁊ stomaci: ⁊ itestinoꝝ: ⁊ matricis. Et hu
mores q descẽdũt: vult dicere humores q ꝑ vrinã descen
dũt: ⁊ q2 flegma acetosũ ⁊ salsũ macrescit corp⁹: et mẽbro
rũ vulnera iteri⁹ accidũt ꝓpter hũores q descẽdũt ibi: con
uenit ꝙ ille q fuerit i tali statu sit macer multũ. Et manife
stũ ẽ ꝙ flegma qḋ descẽdit a capite ad pect⁹ facit tussim ⁊
vomere cibaria: et colica accidit ꝓpter flegma qḋ ꝯpigit̃
in itestinis. ⁊ lepra ꝓprie accidit qñ ꝯtingit in corꝑe ꝯpl̃o
ꝯburẽs hũores. ⁊ facit eos melãcolicos. et hoc facit satur
nus quando fuerit in aliquo locorum martis vl̃ ei⁹ termi
no: damnat̃ a duobus luminaribus vel ab vno: et si aliqd
itelligis de nã: ṽba ptho. potes itelligere sine glosa.

¶ Predicte quoq3 nãe stellaꝝ q̃ adiuicẽ associã
tur i figura: ꝓprias ifirmitates i mẽbris corꝑis
qñq3 faciũt: q̃s i augmẽto malitie mercuri⁹ ad-
iuuat. Saturnũ. n. iuuat i ifrigidãdo ⁊ ꝓprie in
decursu hũorũ ad membra ⁊ i eoꝝ nocumẽtis
Maxime ãt i his q̃ ad palatũ ⁊ pectus atq3 sto
machũ discurrũt. martẽ vero iuuat i desiccãdo
⁊ i his q̃ ex desiccatõe ꝓueniũt: vt sũt cruste vl-
cerũ: ⁊ escare: dubailet: ⁊ erisipilla: ⁊ ipetigines
iniq: melãcolia: frenesis: epilepsia: ⁊ his sil̃ia.
¶ Et accidũt in naturis suis quas diximus ꝓ ꝑ
ticipatiõe figure que ẽ planetarũ quã habent in
mẽbris corporis infirmitates ꝓprie: et res viuãs
ea ad augendũ has res malas ẽ mercurius qui
iuuat saturnũ: et cõcordat cũ eo ad ifrigidãduz
et maxime in eo qḋ currere facit hũores ad mẽ
bra et doloris pro humiditatibus et maxime q̃
ꝯcurrũt ad guttur et pectus: et ad stomachuz: ⁊
adiuuat martẽ i desiccãdo et qḋ accidit ꝓ dsicca
tiõe sicut sũt pustule quesse flare cortez ayalas
exidas que fiunt incurtatiõem et exituras q̃ mul
tũ durãt. et apata cal̃a que sunt coloris rubei sã
guis cõburẽtis et lasẽbexẽ mole et ipetigies. ma
las et mel̃olia q̃ amittere facit sẽsũ et stulticia q̃
fac̃ hoiez stultũ ml̃tũ ⁊ epilepsia et hmõi ⁊ talia.

¶ Qñ mercuri⁹ miscebit̃ cũ q̃lz ifortũarũ auget i oꝑe suo q̃
si miscebit̃ cũ saturno auget i frigore et facit reũa ad gutt̃
ꝯscẽdere et ad pect⁹ ⁊ ad stomacũ plusq̃3 si saturn⁹ eẽt i capi
te suo. i. sol⁹ ꝑ se. et si fuerit cũ marte auget i ꝯsiccãdo ita ꝙ
facit i curtatiões i spatul̃ ⁊ exituras ⁊ apostemata calida
⁊ ipetigies malas ⁊ male nãe q̃ furit ꝑ corp⁹ facit ꝑ melan
colias stultitiã feriẽdi hoies ⁊ res alias laboriosas.

¶ He iterũ habẽt qñq3 ꝓprietates ꝭm signoruz
differẽtias i qb⁹ fuerit earũ societas i ꝑdicta fi
gura q̃ suꝑ duos angulos fuit. nã cancer: capri
corn⁹ ⁊ pisces et oĩa signa quorũ figure siluestri
b⁹ aialib⁹ atq3 piscib⁹ assil̃ant̃ ifirmitates ꝓprie
generãt que corrodẽdo augmtãt̃: ipetigies quo
q3 excoriatiões scrofulas fistulas: lepras: et his
sil̃ia. Sagittari⁹ ãt ⁊ gemini faciũt casũ ⁊ epilẽsi
am: et his similia.
¶ Hẽbũt ẽt he infirmitates ꝓprietates ꝭz diuer
sitatẽ signorũ i quo erit ꝑticipatio figure quã ꝑ
dixim⁹ q̃ sũt duo ãguli. ita ꝙ cãcer capricorn⁹
⁊ piscis et oĩa signa que habẽt figuras aialiũ sil
uestriũ q̃ assimilãt̃ figuris piscamis faciũt ꝓprie
ifirmitates q̃ sꝑgũt̃ ꝑ corpus et ipetigies ⁊ in
firmitatẽ q̃ dicit̃ ꝯfectus cordis ⁊ dolorẽ lũbo
rũ ⁊ fistulã ⁊ leprã ⁊ hmõi tl̃ia. Sagittari⁹ ãt ⁊ ge
mi faciũt ifirmitates ꝯ qb⁹ cadit. hõ ad terram
et epil̃iam.

¶ Vult dicere ꝙ ifirmitates quas facit q̃lz ifortuna sũt di
uerse ꝭm nãs signorum i qb⁹ sũt ⁊ naturaz ascẽtis et septi
me: ⁊ he quas faciũt cancer capricornus: et piscis et oĩa si
gna et loca habẽtia figuras aialiũ siluestriũ: ⁊ q̃ sũt que va
dũt ꝑ corp⁹ et comedũt carnẽ. et q̃libet die crescũt sicut i
petigies stabiles sicca lupinelli fistule: lepra et huiusmodi
talia. Et infirmitaies quas faciũt sagittari⁹ et gemi sũt q̃
faciũt hoiem cadere ⁊ i his q̃ trãsponũt̃ et amittũt sensũ si
cut palisis toti⁹ corꝑis ⁊ suffocatio matricis mulierum ei:

epileſiã: Et poſtquã ita ẽ cõueñit vt diſtinguas res que ſũt in hac regula ſm ꝙ fuerit nã pl'te iforțũe ⁊ iudicabis quãlibȝ ſm hoc ver.g. Si mars vel mercuriꝰ fuerit ĩ ſagitario vel gemi faciẽt epilẽiam ⁊ ſaturnus ĩ his duobꝰ locis faciet paraliſiȝ totꝰ corpis. ſi aliquiſ eoꝝ ĩfirmitatẽ corpiſ ſignificauerit

¶ Cũq; ĩ poſtremis partibꝰ ſignoꝝ ſtelle fuerit accidẽs ĩfirmitas ꝓprie ĩ corpis extremis appebit: qđ euenit ꝑꝑ ĩpedimẽta ei ꝯtigẽtia: ⁊ ꝑꝑ humoꝝ ꝺcurſus: ꝑ quos lepra ꝓuenit: ⁊ ſ꜡ maiorez ꝑtẽ podagra ⁊ ciragra inde ꝯtigit.

¶ Et qñ pl'te fuerit ĩ vltimis gradibꝰ ſignorum erũt peſtilẽtie ⁊ ĩfirmitates quas faciẽt ĩ extremitatibꝰ corpꝛis ꝓpe. ⁊ accidȝ hoc ꝑꝑ dãnũ eis eueniẽs ex decurſu humoruȝ ex quo fit lepra ⁊ podagra ⁊ ciragra in pedibꝰ ⁊ manibus.

¶ Hec ẽ alia regula extracta a ſitu planetaꝝ infortunarũ in ſignis: q꜡ qñ fuerit in finibꝰ ſignorũ: erũt ĩfirmitates que accidẽt ĩ extremitatibꝰ corporis: ſicut ẽ lepra ⁊ podagra. Et ſi fuerit in principiys ſignoꝝ erũt infirmitates ⁊ peſtilẽtie ĩ membris ꝑncipalibus: aut ĩ facie aut ĩ tali loco.

¶ Cum hec ita fuerit ſi forțũe nõ aſſociẽť ĩ figura ſtellis ĩfortunãtibꝰ q̃ ſũt hoꝝ occaſio: nec lũinaribꝰ ẽt ĩ angulis exñtibꝰ: erũt ĩfirmitates ⁊ impedimẽta ide ꝓueniẽtia valde grauia ⁊ ĩcurabilia. Idẽ iteꝝ eueniet cũ eis aſſociãť ĩ figura: ⁊ ſuper eas eleuate fuerit fortune vľ magis fortes.

¶ Et ſi hec ſic ſe hũerint iſto mõ: ⁊ aliqs pl'ta pticipatõeȝ nõ hũerit cũ pl'tis ĩfortũis faciẽtibꝰ iſtđ ⁊ luminaribus ſi fuerit ĩ ãgulis erũt peſtilẽtie ⁊ ĩfirmitates q̃ accidẽt nocẽtes multũ: ita ꝙ nũq; euarbũť. ſil'r erit qñ cũ ĩpis ꝑticipatõeȝ hũerit ſi pl'te fuerit altiores eis: aut fuerit maioris poſſe.

¶ Uult dicere ꝙ qñ infortũe fecerit aliq; ĩfirmitatẽ ĩ corpore: ⁊ nõ teſtificabiť ĩfortũis: neq; lũiaribꝰ aliq̃ fortũa nȝ ĩfirmitates ille. nȝ peſtilẽtie liberabũť: ⁊ erũt mľtũ nocẽtes ſil'r ſi fortũe teſtificabũť đbil'r ⁊ ĩfortũe fuerit vir'l maior'l.

¶ Cũ ãt ĩ ſuis digniorıbꝰ figuris: ⁊ fortiores infortunijs q̃ ſũt opeꝝ occaſiõẽs fortũe fuerit: tũc nõ erũt ĩpedimẽta turpia: nec ad verecũdiã: erũt etiã ĩfirmitates leues q̃ cito q̃ſcũt: hoc ſil'r eueniet cum fortune fuerint orientales.

¶ Si fortũe fuerit ĩ figuris oriẽtalibꝰ: ⁊ eleuate ſup ĩfortũas faciẽtes rẽ illã: tc̃ peſtilẽtie nõ durabũt mľtũ: neq; erũt turpes: ⁊ ĩfirmitates erũt leues ⁊ cito quieſcent: ⁊ leuiter mutabunť: ſil'r erit ſi orientales fuerint infortune.

¶ Uult dicere ꝙ qñ teſtificabũť fortũe: ⁊ fuerit ĩ ſe fortes ⁊ infortune debiliores eis: peſtilẽtie turpes non erunt: nec corpus ꝑ eis minus valebit: ⁊ infirmitates ſimiliter leues erunt ⁊ cito quieſcunt. ⁊ ſi cum hoc fuerint fortune orientales ⁊ ꝙ exeant ante ſolem: cito ſanabuntur.

¶ Juppiter eteni occultat ĩpedimẽta: ⁊ quieſcere facit infirmitates aliorum auxilijs ei cauſa pecunie vel probitatis attributis.

¶ Oꝛ nã iouis ẽ coopire peſtilẽtias ⁊ ĩfirmitates remouere vel mitigare cũ auxilio quo ꝑꝑ cuſtodiã bonã hoĩum patiẽtes iuuantur.

¶ Uult dicere qñ iuppiter aſpexerit peſtilẽtias cooperit et egritudines mãſueſcit cũ auxilio quo de hoĩbꝰ ſe iuuabũt ⁊ eoꝝ aliq ſe iuuabũt egritudinẽ mitigando.

¶ Cũq; fuerit cũ mercurio delebit ĩfirmitates cũ medicaminibꝰ: vel ꝑ iuſtorũ medicoꝝ medelas. Uenꝰ ãt đcorabit ĩpedimĩta ꝑte q̃dã đcorationis cã: diuis occõnibꝰ vel ꝓphetijs ĩfirmitateſ quoq; quoquo mõ lẽit ⁊ eas medicaminibꝰ diuia occaſione prouenientibus ceſſare facit.

¶ Et ſi fuerit cũ mercurio egritudĩes ꝑꝑ medicinã q̃ſcũt ⁊ bonoꝝ cuſtodiã phyſicoꝝ. Et venꝰ egritudĩes ⁊ peſtilẽtias alleuiat alleuiamẽto grã dĩ diuio miracľo: vľ ꝑꝑ aliquẽ ꝓphetã vľ hoĩeȝ ſanctũ: ⁊ egritudĩes mãſueſcit cũ medicinis vel cuſtodia ex parte dei proueniens.

¶ Uult dicere ꝙ quãdo venꝰ aſpexerit affaicat aliquãtulũ peſtilẽtias quas faciũt ĩfortũe: qs eni hũerit eas ẽ dei ſuiẽs ita ꝙ bona opa eiꝰ faciũt eũ habere amorẽ hoĩum nec tedebit eũ peſtilẽtie illiꝰ: reputabũt tñ hoĩes ꝙ hõ ille primũ hẽbit a đo ꝓpterea: Et ſi accidẽs fuerit ĩfirmitas ⁊ nõ peſtilẽtia q̃ſcẽt ꝑ rebꝰ q̃ fiẽt đ ĩcãtatiõibꝰ vľ alicuiꝰ caracteris q̃ ſibi ponẽtur ad collũ ⁊ alys talibꝰ que accepta ſũt ab aĩcis dei vľ per ſomnia ab amicis proueniẽtia.

¶ At ſi ſaturnꝰ cũ ea fuerit: erit hoc notũ ⁊ mãifeſtũ: vel horũ equipollens. Et ſi mercuriꝰ cum ea fuerit fiet hoc cũ ꝓficuo ⁊ lucro patiẽtis qđ propter hoc patieť illi cõtinget

¶ Et ſi ſaturnꝰ fuerit cũ ea erit res illa patefacta ⁊ detecta ⁊ ſilia ⁊ ſi mercuriꝰ fuerit cũ ea erit illđ cũ auxilio ⁊ ꝓfectu quẽ hẽbit ille qui peſtilẽtiaȝ vel egritudinẽ patieť ꝑ re illa quam hȝ.

¶ Uult dicere ꝙ qñ ſaturnꝰ fuerit cũ venere erũt peſtilentie ⁊ egritudĩes et affaitamẽtũ et mãſuetudo coꝝ res đmõſtrate ⁊ apparentes multũ: Et ſi mercuriꝰ fuerit cũ ea hẽbit ꝓficuũ ⁊ vtilitatẽ ꝑ egritudĩe vel peſtilẽtia illa: q꜡ credẽt hoĩes ꝙ deꝰ auferre vel affaitare voluit eã ſibi ꝑ amore quẽ habebit cũ eo: ⁊ propter hoc cupiẽt homines ſibi facere mercedem et bonum.

¶ In qualitatibus anime nati. Cap. XIII.

Dixit Haly. Poſtquã perfecit regulas quibꝰ ſcire poſſumus ſtatũ vniꝰ ꝑtis hoĩs q̃ ẽ corpꝰ et peſtilẽtias et egritudĩes accñtes eidẽ: nũc vult nobis regulas demõſtrare q̃bus ſcire poterimꝰ ſtatũ ſecũde ꝑtis hoĩs que ẽ aĩa.

Modꝰ q̃dẽ quo corpis accña ꝓgnoſticãtur ẽ hic quẽ p̃diximꝰ. Ex aĩarũ ṽo q̃litatibus id qđ ꝓprie ĩtellectui et rõni ꝑtinet ꝑ mercurij q̃litates ſꝑ agnoſcit.

¶ Pars ⁊ .n. q̃ ſcire ꝑquirimus accña corpis ẽ ſicut p̃diximus cũ aĩe ſtatus q ſũt ĩ ꝑte rõnali ſꝑ ſciri poſſũt a ſtatu ĩ quo mercuriũ videbimus.

¶ Statꝰ aĩe ſũt hõi mores qui virtutes dicũť ⁊ malicie q̃ vicia nũcupãť: Et appatꝰ q erit ꝑ recipiẽdo vnãquãq; rerũ iſtaꝝ et ſtatũ ĩ q̃ mercuriũ videbimꝰ ẽ ꝯplo quã hẽbit hora natiuitatis ⁊ ſtatꝰ iſte oppõitur de ſigno ĩ quo morať mercuriꝰ ⁊ đ dñis ſigni ⁊ đ applicatiõe vľ ſepõne ĩpiꝰ ab alys pl'tis: et rebꝰ que ĩ hoc dcmõſtrate ſũt. regula vero qua ſcire poterimus factũ aĩe rõnalis ⁊ omniũ ſuoruȝ ſtatuũ accepta ẽ

de compl'one mercurij q̄ cōponit̄ ex his reb⁹ quas dixim⁹.

¶ Illō āt qđ ē irrōnabilitatis exaltatio dui lūi-nariū grossis corpib⁹ ꝓpingōri qđ luna dr̄: nec nō ex stellis i figura ei associātib⁹: ꝛ cuȝ ea alicti sal ꝛ alinchiref habētibus deprehenditur.

¶ Et qđ ð ea fuerit i pte nāli sciri pt a lūinari qđ ē vicini⁹ spissis corpib⁹ qđ ē luna: ꝛ a pl'tis cuȝ qb⁹ hȝ de figura participationē per applicationem ad eos vel separationem ab eis.

¶ Qđ dixit i pte sua nāli: vult dicere de bonitatib⁹: ꝛ i alijs q̄ sūt i pte vegetabili ꝛ vitali. Et qđ dicit poterit sciri a lūinari qđ ē vicini⁹ spissis corpib⁹: vult dr̄e ð corpib⁹ i qb⁹ moratur luna. Et bn̄ docēt vba sua: q̄ regula q̄ scire poterim⁹ factū aie irrōnalis ꝛ oēs stat⁹ ei⁹ sp debem⁹ accipe a cōpl'one lune ea. s. q̄ sibi iest ð nā ei⁹ ꝛ signi in quo ē ꝛ a dn̄is dignitatū suaꝝ: ꝛ loco i quo ē i ꝯpatōe anguloꝝ: ꝛ ab ei⁹ applicatōe ꝛ sepatōe: ꝛ ab oib⁹ alijs statib⁹ ei⁹ q̄s narrauim⁹. Et postq̄ ita ē regula q̄ scire poterim⁹ factuȝ toti⁹ aie gn̄alr ē a statu quē hēbūt mercurius ꝛ luna hora natiuitatis: ꝛ sepabit̄ aia rōnalis a statu mercurij: irrōnalis ðo a statu lūe. Et ē noto riū q̄ qn̄ hi duo pl'te applicuerit vnus. s. alteri: vl' aliq̄ ꝯcordātia fuerit iter eos: factū aie ordinatum erit: ꝛ ꝯcors inter eos. Et si mercuri⁹ fortior fuerit aia irrōnalis obedit rōnali. ꝛ si luna fuerit fortior eis: similiter ille q fuerit i signo directo: erit dn̄s eius qui fuerit in tortuoso.

¶ Quapp qm̄ mot⁹ aie eiusq̄ q̄litates multorū sūt modoꝝ: vt eoꝝ inestigatio vno eodēq̄ȝ calle plano ꝛ qualīcūq̄ ꝓcedat nullaten⁹ ꝯuenit: sed vt multis obsuatōib⁹ diuersisq̄ cōsideratiōib⁹ attendat̄: eo q̄ signoꝝ dn̄a i qb⁹ lūa mercuriusq̄ȝ ꝛ eoꝝ dn̄i fuerit: ꝓprietatū aie q̄litates multū iuuāt. Societates iteꝝ figuraꝝ stellaꝝ in p̄dictis respectu solis ꝛ anguloꝝ p̄tē habētiū: qualitates quoq̄ȝ naturis vniuscuiusq̄ stellaruȝ pro p̄rie anime motibus auxiliantur.

¶ Postq̄ res ē i motu aie i statib⁹ ei⁹ maneriēꝝ multaꝝ cōuenit vt inq̄sitio nostra i eis nō sit res simplex solūmō: nec quomōcunq̄ȝ accidit: imo fieri dȝ cū maria diligētia ꝛ diuersis rectificatio nib⁹: q̄ diuersitates signoꝝ i q̄bus fuerit luna ꝛ mercuri⁹ ꝛ pl'te dispositores eaꝝ multum adiuuāt i statu ꝓprietatū aie: ꝛ magnū cōfert auxiliū. Silr̄ participationē signoꝝ planetaꝝ quā ptem hñt i eo qđ dixim⁹ i pticipatione quā habent ad solē ꝛ angulos: similiter status ꝓprios nature cuiuslibet planetarum adiuuāt i motu anime.

¶ Hoc documētū ē glosa ꝛ iterptatio stat⁹ i quo erit mercuri⁹: ꝛ stat⁹ i quo erit luna hora natitatis. qm̄ postq̄ q̄lȝ hoꝝ statuū eē pōt i m̄ltis ꝛ diuersis figuris: ita q̄ eaꝝ q̄lȝ significabit de statib⁹ aie aliā rē quā significet altera: oȝ q̄ iudiciū accidētiū aie sit multaꝝ maneriēꝝ. Cōuenit ēt vt inq̄sitio accidētiū aie nō sit sola res vna quocūq̄ mō accidat: ȝ fit cū maria diligētia ꝛ rectificatōe figuraꝝ diuersaꝝ: et diuersaꝝ figuraꝝ quas hēbit mercuri⁹ ꝛ lūa: q̄ diuersitas naturaꝝ signoꝝ i qb⁹ erūt vnusq̄sq̄ȝ. s. hoꝝ duoꝝ pl'taꝝ: et id qđ facit pticipatio vni⁹ cū altero: ꝛ diuersitas nāꝝ dispositoꝝ suoꝝ: ꝛ pticipatio quā hñt cū eis: ꝛ sit⁹ eoꝝ i mūdo: ꝛ sit⁹ eoꝝ i natitate dat i q̄lib3 haꝝ reꝝ ꝓprietatem suā nate aie sepatā. Et postq̄ ita ē res: accn̄a aie demonstrātes suiq̄

stat⁹ sciri possūt apponēdo mētē i his reb⁹ oib⁹ separatis i q̄ libet reꝝ. q̄ qn̄ sciem⁹ simplices ꝛ iuenimus quot eaꝝ iungūtur scđo vel. 3. vnā cū alia cōpoem⁹: ꝛ iudicabim⁹ ƀȝ cōplexionē vicētem sicut multotiēs patefecim⁹. Nā vidi aliquos astrologos aliq̄d de hoc capi. nesciētes: ꝛ quādo mētē apposui ad eos iueni q̄ nihil itelligebāt ð toto eo: qđ ē p̄te ritū i hoc libro. ꝛ itellexi q̄ debilitas suoꝝ itellectuū erat i hoc capi. q̄ nihil itelligebāt de cap'lis p̄cedētib⁹. ver. g. q̄s itelliget id qđ docuit ptho. i fine cap. diuisionis natiuitatū. ꝛ i fine ca. parētū q nō possint itelligere rōnes q̄ sūt i hoc li. quē ptho. ordiauit qm̄ ƀ ē sicut id qđ ē i euclide ꝛ libris geometrie: q̄ rō hoꝝ libroꝝ secunda neq̄t intelligi nisi p̄ma p̄mit⁹ itellecta: ꝛ q itelligere p̄mā omiſit secundā intelligere nō valebit. vn̄ talis ē liber iste. Et sicut ille q sill'os nō intelligit non poterit demōstrationē itelligere: ꝛ ille q nō intelligit ꝓpositōes nō iteiliget sill'os. et qn̄ nō itelliges ptes ꝓpōnū nō itelliges ꝓpōnes. Silr̄ q nō itelligit pticlaria q̄ accipim⁹ ð aia vnde regl'a gn̄alis ꝯponit̄: nō intelligit regulā gn̄alē. Et iā varia has res pticlares ꝛ sunt. 6. P̄ria ē nā signorū. Secūda status quē hēbit mercuri⁹ in cōpatiōe lūe. Tertia pticipatio quā ipi ābo hēbūt cū alijs pl'tis. q̄rta nā pl'taꝝ dispositorū. 5⁹ id qđ facit stat⁹ sui situs in cōparatione mūdi ꝛ i cōpatione solis. 6⁹ id qđ facit stat⁹ sui sit⁹ i natiuitate et in ꝯpatiōe ágloꝝ. ꝛ ptho. docet vnāq̄q̄ȝ rerum istarū particularium et dicit.

¶ Ex signis igr̄ mobilia gn̄alr̄ faciūt aiaȝ res vnionis ꝛ vniuersalitatis atq̄ ciuitates diligere eaȝ. Itē laudē affectare ꝯpellūt: ac diuis cogitare ꝛ eē acuti igēij: laudabilis mot⁹ iuestigatricē: liberalē: alijs bone opionis ꝛ i stellaꝝ iudicijs p̄itaȝ.

¶ Signoꝝ āt eoꝝ gn̄alr mobilia faciūt animas amatrices reꝝ pluriū ꝛ ciuitatū: ꝛ faciūt eas silr̄ amatrices laudis reb⁹ diuis ꝯnexas. sōtiles. boni mot⁹ laudati magni besitij. magne iq̄sitiōis i reb⁹ bn̄facietes alijs: boni cogitat⁹: dādi silitudinē bonaȝ rebus: sapiētes iudiciorum astronomie ꝛ damnationum.

¶ Vult dicere de signis id qđ dixit gn̄alr̄ q̄ sūt ð nā pticipabili: q̄ pp hāc nām quā hēnt significat rē ꝓpriā. ꝛ eoꝝ qđ libȝ hȝ significationē ꝓpam ptinētē ad ipa. Et q̄ hec signa mobilia significāt p̄ncipia quattuō tēporū ꝯuēit vt significēt ƀm hāc nāȝ de reb⁹ ppl'i ꝛ ciuitatū ꝛ ville bonā famā: et iuenire ð reb⁹ acceptis ex pte dei q̄ docē fuerūt in lege: Et ꝯuēit vt significēt ƀm nām subtilitatē ꝛ alia oia q̄ ptho. narrauit: q̄ p̄ncipia sūt sp maioris fortitudis q̄ ea q̄ sequūtur.

¶ Oia faciūt eā multiformē: leuis mutationis: difficileȝ ad cognoscēdū: agilē: amātē: istabilē: dolosā: m̄ltiuolā: amatricē musice: habilē: p̄spicacis intellectus: penitibilē.

¶ Signa ðo duoꝝ corpuȝ aias diuersoꝝ moꝝ. leues i mūtādo: ƀ graue ē itelligere hoib⁹ q̄ voluerūt stultas leues ad mouēdū se. ij. mãeriebus amatrices res multas ꝛ diuersas ꝯcupiscentes musice dilectrices pigras tardas ꝛ cito ei⁹ qđ faciunt penitentes.

¶ Q̄ signa duoꝝ corpoꝝ significant ƀm hanc pticipalem nām q̄ habent plus ꝯuenit silr̄ talē significationē i anima qualis conuenit huic nāe: ꝛ qđ narrauit ptho.

¶ Signa vero fixa faciūt eā rectā ifallacē: imobilē: boni igenij: quietā: itelligētē: patientē lab o

rem: tolleratricē: rigidā: refrenātē voluptates inuidam voluntatis: efficacem: imitatricem: amatricē ꝯtentiosā: trāſgreſſoriā: icōuertibilē.

¶ Et signa fixa aīas iustas faciūt que se nō decipiunt fixe ac firme nature: magne maturitatis: intelligibiles: patientes: laborū amatrices fatigationis duras ⁊ fortes: a vicijs abstinentes: ⁊ apetitu ire retentrices: demonstrationes bonorum cōsiliorum: perfidiosas dulcia inobedientes: ⁊ se pro re modica nō mouentes.

¶ Natura cōis quā hñt signa: est facere durabilitatē quattuor tēpoꝝ ⁊ gescere ī suis naturis ꝯuenientibus eis. ⁊ propterea significant signa fixa i oī re significationē cōcordantem cum sua natura cōi. ⁊ ideo expedit vt significēt in statibus aīe res ꝯcōrdātes cū sua nā: ⁊ sūt ille q̄s dixit ptholo.

¶ Ex stellarū qualitatibus earūq; figuris: id qđ oriētale fuerit ⁊ ascendens: proprie autē id qđ in sua almiua sibi ꝓpria fuerit: faciet aīam liberam idoneam: ⁊ in suis ipsius cōsilio confidentem: rigidam acuti ingenij: largam ⁊ apertam.

¶ Et status planetarū orientaliū ⁊ earū figure. dico ꝙ illi q̄ sunt oriētales ascendētes: maxie illi qui fuerint in aspectu suo speciei ad se pertinētis: faciuut animam liberam: simplicem separatam cum suo consilio: fortē subtilem: acutā: ⁊ se leuiter non permutat.

¶ Postq̄ narrauit naturas cōes signoꝝ planetarum quas hñt ꝑ suū sitū ad ꝯparationē mūdi. ⁊ dixit ꝙ oīs planeta q̄ orientalis fuerit ascendēs: ⁊ maxie si fuerit in aspectu suo faciei ptinēti ad eū. ⁊ tu scis h̄ totū a glosa ꝑme ptis: si talis pl̄ta fuerit dispositor operis aīe: significat ꝙ erit libera simplex sepata cū suo cōsilio: fortis: subtilis: acuta: nullatenus retrocedit. qm̄ tal' stat⁹ pl̄taꝝ significat vi magnā quā hñt planete: ⁊ ꝙ sunt in bono statu: ⁊ propterea conuenit eos talem significationem habere.

¶ Stellarum autem matutinaliū stationes: ⁊ cum in medio celi fuerint: faciunt animas cogitatrices: fixas memores: quietas: intelligentes: magnanimas: immobiles: inconuertibiles: infallaces: cognoscentes: operarias: inuestigatrices: in veris scientijs peritas.

¶ Et statio planetarum quando sunt matutinales vel quando sunt in medio celi: facit animas cogitatus magni: fortes: non permutabiles: memores: graues: intelligibiles: magni cordis: immobiles: sine fraude: bone discretionis: operatrices ac perquisitrices: nobiles: sapientie certe.

¶ Id ꝙ dicit stacio pl̄tarū matutinaliū vult dicere de statione pria: Et iā demostrauim⁹ in ꝓcedēti ꝙ plāete i hoc statu erūt cōplete fortitudinis ⁊ ꝓpterea cōuenit ꝙ significent in reb⁹ aīe res cōcordantes cum tali re qual' ē ista ⁊ id qđ dixit: vel qñ sūt cū re medij celi: vult dicere ī decima domo quoniā angulis iste ē magis cōplete fortitudīs oībus alijs .iz. domib⁹ sic demostrauim⁹. et ꝓpea ꝯuēit vt pl̄te hēant i hoc loco talē statū qualē hñt qñ sūt cōplete fortitudinis. Et quādo plāeta fuerit i alijs hoꝝ duoꝝ locoꝝ siue statuū .i. i sua statione pria vel i medio celi significabit in anima id qđ ptholomeus narrauit.

¶ Ascensiones quoq; stellarum in noctis exordio et earum occasus faciunt animas leues. agiles: debiles: laborū itoleratrices: leuiter passibiles: ifortūatas: pusillanimes: efficatrices: pusillanimiter magnas: tentantes: fessas: tarde: mobiles: solitarias.

¶ Planete tamē i noctis pricipio ascēdentes: ⁊ oriētales faciunt aīas leues: stultas: debiles nō sufferentes laborē: leuiter ꝑmutabiles: viles ifelices: dubitātes: mobiles inter vilitatē ⁊ exfortuni non fessas ponderosas duri motus.

¶ Qñ pl̄te ascēdūt nocte media tūc sūt i opposito solis: Similr̄ qñ occidūt i fine noctis. ⁊ i tali statu minuit̄ vis sua qualibet die: vnde cōuenit ꝙ in tali statu significent in statibus anime rem ad se ꝑtinentē.

¶ Statiōes quidē stellarū vespertinaliū ⁊ cū fuerint in celi medio qui sub terra ē: occasus etiā veneris ac mercurij vesꝑtialis: cū tēpus diurnū fuerit ⁊ earūdē matutinaliū occasus cū tempus nocturnū extiterit. redde taiam mūdā: purā: ⁊ sensatā icōueniētis memorie: illaoratricē. nullius laboris amatricē: rerū secretarū iuestigatricē: et occultorū inq̄sitricem: velut nigromantie abscōditorū: rerum altissimarū: ac scie istrumtorū ⁊ machinarū opum mirabiliū ⁊ iudiciorū stellarū. eā etiā faciet prophetatricē: ⁊ hꝫ artes augmētatricē: sōnioꝝ iterꝑtē. ⁊ his silia.

¶ Et statio planetaꝝ vesꝑtinaliū ⁊ illi qui in angulo sunt sub terra vel ꝙ sint venus ⁊ mercuri⁹ vesꝑtinales ⁊ occidētales: ⁊ fuerit natiuitas diurna aut si fuerit matutinales occidētales et natiuitas nocturna opabunt̄ ī aīa subtilitatē magnā bonū sēsū ⁊ bonū itellectū nō erit ī memorie bōe nec laborator nec diliget fatigari nihil hominus erit reꝝ coꝑtaꝝ et secretarum inquisitor ac rerū abscōditarū sicut nigromātie et reꝝ residuaꝝ sciēdi artificia vt istā et faciēdi extraneitatis ⁊ trāsgettamēta: astrologie iudicia: diliget phiā auium auguria et erit sōniorum interpres ⁊ his similia.

¶ Statio planetarū vespertinaliū ē statio secūda. ⁊ manifestū ē ꝙ eorū vires erūt in hoc statu mediocres inter fortitudinē ⁊ debilitatem. et quādo planeta fuerit i medio celi sub terra erit in angulo quarte domus: et manifestum est quod vires eorum in hoc statu mediocres erunt inter fortitudinem ⁊ debilitatē. Et quia sunt in angulo quarte habent potentiam: ⁊ ꝙ virtus eorum non transit ad terrā habent debilitatem. vnde conuenit ꝙ vtraq; harum duarum rerum significet in anima res cum tali statu concordantes. Et q2 venus ⁊ mercurius non habent oppositionē cum sole statum eorum addit in hoc loco: ⁊ narrauit statuū inter debilitatem ⁊ fortitudinem: vt ꝑ hoc alios status intelligere possimus: ⁊ dixit. ꝙ quando venus et mercurius fuerint occidentales vespertinales si de die fuerit vult dicere quando fuerint occidentales a sole in natiuitatib⁹ di-

...rnis: erūt mediocres īter fortitudinē ⁊ debilitatē. ⁊ dixit. qñ fuerit oriētales si ō nocte fuerit. vl't dīe ꝙ qñ fuerit orientales ī natitatib⁹ nocturnis: sūt mediocres ī ter fortitudinē ⁊ dbilitate. ⁊ h̄ cōcordat cū statōe p'taꝝ supioꝝ. ⁊ docz h̄ dictū: ꝙ qñ venus ⁊ mercuri⁹ fuerit occidētales in natiuitatibus nocturnis sūt pōderosi: ⁊ silr in natiuitatib⁹ diurnis si fuerit orientales: ⁊ tūc significabūt ī statibus aīe res quas narrauit de p'tis supioribus quādo fuerit ī suis statiōib⁹ p̄mis. ⁊ ſm hoc exemplū accipies ī alijs reb⁹. Et postꝙ hoc ꝑfecit dixit rōnem qua ītelligendū ꝙ planete q sūt mediocres īter fortitudinē ⁊ debilitatē: significāt in statib⁹ aīe res cōcordātes cū tali natura: ⁊ sūt he vt sit aīa subtilis ⁊ boni sensus: nihilomin⁹ erit rixose nāe: nec laborator: nec laborē diliget. ⁊ lz sit ita: erit ꝑquisitor reꝝ cooptaꝝ secreta postulans: sicut nigromātiā ⁊ res supiores: facere artificia: ⁊ istra reꝝ villarū vel maneriez: extraneitates ⁊ miracula: petet iudicia astrologi ꝑ phiam: diliget auiuz auguria: somnioꝝ iterp̄tatōes: ⁊ hꝰ silia. Et hoꝝ statuum quos narrauit ptholemeus alij sūt ꝓueniētes ex ꝯmēdatione signoꝝ que sūt īter fortitudinē ⁊ debilitatē: sicut est acuitas sensus: qđ est cum modica recordatione ⁊ cum pigritia: ⁊ eorū sunt: qꝛ hi significatores sub radijs solis sunt cooperti: vel vadunt vt cooperiant̄ sub eis: sicut petentes res coopertas secretas: hꝰ talia qualia ptho. narrauit: ⁊ est hec iterp̄tatio verborū suoꝝ. Adhuc eni intelligimus ꝙ nobis dedit status q̄tuor planetarū. Primus ē id qđ significāt quādo sūt oriētales ascēdētes ꝓ sciendo ex eo id qđ significāt qñ sūt occidentales cadētes: ⁊ id qđ significāt quādo sūt in suo aspectu faciei ad se ꝑtinētis ꝓ sciendo ex hoc contrariū. Secūdus ē id qđ significāt quādo sūt pōderosi ī sua statione p̄ma ꝓ sciendo inde id qđ significant quando sūt debiles. Tertius ē id qđ significāt quādo sūt oppositi soli ꝓ sciendo inde id qđ significant quādo sūt sub radijs solis. Quartus est id quod significāt quādo sūt mediocres īter fortitudinem ⁊ debilitatem: vt quādo inuenerimus aliquē planetaꝝ qui nō sit ī istis quatuor figuris cōmisceam⁹ statū suum ſm suam operationem ad duos fines inter quos erit planeta: ⁊ dabim⁹ significationem parti ad quā magis tenderit: ⁊ tu sic intelliges ⁊ sic iudicabis.

Itē stelle que reꝝ aīarum dispōni dominant̄ cuz ī suis locis suisqz haiz sibi ꝓprijs atqz similibus fuerint: sicut ī p̄missis explanauimus: aīaꝝ ꝓprietates aptas faciūt: quaꝝ effect⁹ nihil ipedire poterit: ⁊ quarū vnaqueqz ꝑte sola manebit ⁊ ꝓsperabit̄. Maxime aūt cuz vne eedē stelle duoꝝ locoꝝ dñatrices fuerint .i. vt loco mercurij qual'cūqz associēt̄ ī figura ⁊ a luna scꝑent̄ vel habuerint cū ea alictisal. ꝙ si nō ita fuerit vt dictū ē. vel si ī locis sibi nō ꝓprijs extiterit earuz ꝓprie nature: qualitates aīe nō apertas: sz occl'tas faciēt ⁊ impꝑfectas que nō ꝓsperabūtur.

Similiter si cū istis planetis gubernatores factoruz anime fuerint in suis haiz: ad eos ꝑtinētibus ⁊ ꝯcordent se cuz eis. sicut superi⁹ ostendimus: facient animaz fortez: nec eam aliquid disturbabit quin cōpleat id quod velit. ⁊ sibi accidat regere ex se ipo. et ponet ante illud qđ īcipiet: ⁊ maxime si planete gubernatores duō loca fuerit ambo vnus. ꝙ habeant participatio nez cū loco mercurij. quocūqz sit. ⁊ separet̄ a luna qñ sibi applicz. Tñ si hoc nō fuerit. sicut diximus. aut ꝙ sint ī locis nō ꝑtinētib⁹ ad suas nās ꝓprias facient aīas nō fortes. pauidas coꝑtas. nō cōpletas nec ꝙ īcipiūt ponunt ante.

Ostendit nobis sibi ī hoc dicto res. z. contrarias vt duos stat⁹ mediocres ītelligam⁹ ꝑ eas qui sūt iter ipsas. Nam manifestū ē sicut cōtrariū vnū scinerim⁹ ꝙ aliud oppositū suū scire poterim⁹. ⁊ hec cōtrarietas de qua loquitur in hoc loco ē vna que ē magis cōpleta: ꝙ planeta sit in loco suo ꝑtinenti ad eū: sicut ē domus aut exaltatio: vel ei⁹ termino: aut ꝙ sit ī suo haiz ad eū ꝑtinēti. et hoc ē ꝙ p'ta diurn⁹ sit ī loco diurno: et nocturn⁹ ī nocturno. et gñaliter ꝙ sit ī loco cōcordātie cū eo. q̄uis nō sit sua dom⁹ nec exaltatio: nec eius trigonus nec termīus. et hec ē res vna ex duobus cōtrarijs que dat vi p'te cū qua de statibus aīe habeat rē que ad ipsū ꝑtineat. et ē ꝙ erit fortis ī suo fcō ⁊ reget se suo cōsilio ⁊ quicquid īcipiet pōet ante: et his similia: Aliud cōtrariū est ꝙ sit planeta in tali loco et haiz quod ad ipsum nō pertineat ⁊ hoc dat planete debilitatem propter: quā habebit in statibus anime rem sibi cōuenientem sicut oñdere nullū bonū minutionē vilitatē ī oībus suis maneriebus et quod incipit non complet et quicquid aliud dicit ptholomeus expedit nobis totum.

Nature vero stellarum illis dominātiuz vel super eas eleuatarum animaruz humanarum opera rigida: suisque subiectis nociua faciunt: velut iniusti homines ⁊ iniqui: quib⁹ propter infortunaruz similitudinem hec ꝯtingunt: que cum dominātur ipsoruz motus ad alios īpediendum leues faciunt ꝙ nihil prohibebit: nullaqz erit in eo difficultas. Cum autez istis dominabuntur stelle que fuerint ex haiz earum haiz ꝯtrarijs eos infirmi nominis esse faciunt nec ꝓsperabuntur: ⁊ ex eis supplicia sumentur.

Et nature planetarū exaltatarū suꝑ eos faciunt facta aīarū fortia ⁊ nociua super habentes posse sicut superbi ⁊ mali ī quibus hoc accidit ꝓpter cōcordātiā p'taꝝ īfortunaruz si fuerint gubernatores faciunt eos agiles ⁊ leues ad malum faciēdum sine disturbatiōe aliq̄ vel labore quē ī hoc habeāt ⁊ hoc faciunt discopte. Et qñ alter planeta q fuerit ī haiz suo cōtrario dñatur super hos planetas faciet ex hoc ī factis aīe qđ natus erit vilipēsus īfortunatus et penas: ⁊ ō decus assequetur.

Vult dicere ꝙ planete gubernantes in gubernatione mercurij et lune si fuerint infortunne exaltate super eos: et fuerint potentes significabunt ꝙ natus erit superbus et mole priuatus et agilis pro malo alijs: si tamen faciendo fideles fuerint infortune significabunt aliud: ita ꝙ natus erit superbus ⁊ malus. Si ipse autem ille que fuerit eleuate super eos fuerint concordate. ⁊ si fuerint de haiz contrario vna scilicet alij: faciet natum vilem infortunatum: pene propter malum quod faciet receptorem.

Nec non etiam quemadmodum iusti homines ⁊ equi quibus per similitudinem fortunaꝝ

hoc accidet: sup quas cum nihil eleuetur: alijs benefacere gaudebunt: ⁊ illud cõmendabunt: nec aliquod eis inde damnum ꝯtinget imo eorundem bonitas sui proficui erit occasio. Cuz autem earum contrarie stelle super eas eleuentur: ꝯtinget predictoruz contrariuz: ⁊ propter eorum mollicieȝ atqȝ quietem dilectionem etiam in hominibus ⁊ pietatem: ꝑuipendentur ab hominibus ⁊ iculpabũt ⁊ eis violẽtiã iferẽt.

¶ Sicut boni ⁊ iusti qui sunt propter concordiam planetarum fortunarum si alius planeta nõ fuerit super eos eleuatus: erunt leti ⁊ gauisi de bono qđ alijs facient: ⁊ pro fortunatis ⁊ laudatis se inde tenebunt: ⁊ habebunt ex hoc volũtatem: nec inde eis malũ eueniet: sed magnus honor ⁊ proficuũ. sic si dominabitur super hos planetas alius planeta cõtrarius res conuerse euenient sibi pro mansuetudine ⁊ pietate sua: ⁊ ꝑ amando ⁊ dando dona: ⁊ multa facient ei iniuriam magnam.

¶ Natiuitates bonoꝝ ⁊ iustoꝝ sũt qb⁹ dominant̃ pl̃te fortune sup mercuriũ ⁊ lunã: vt sup eos nõ exaltet̃ alter pl̃tanã tales natiuitates significãt ꝙ natus erit letus ⁊ cõtent⁹ de bono qđ alijs faciet: ⁊ laudabit̃ ꝑ eo sine eo ꝙ euz peniteat ⁊ ꝑ suo bono faciẽdo eueniet sibi ꝓficuũ magnũ ⁊ honor. tamẽ si planete fortũe dñabũt̃ sup mercuriũ ⁊ lunam ⁊ se exaltauerit sup eos: alteri pl̃te cõtrarij suo haiz: faciẽt natũ mansuetũ vilipendentẽ ꝓpter amorẽ quẽ habebit ad hoies: ⁊ ꝑ bono qđ eis faciet: ⁊ dehonestabit̃. Silr̃ multi fient contra eum superbi: nec poterit se defendere ab eis. Et ptho. docuit nos in hoc dicto ⁊ p̃cedẽti quomõ scire poterimus: si natus erit bonus vel malus: ⁊ quam dignitatẽ habebit in quolibet suorum statuuz. ⁊ si bñ inspexeris i suis verbis: ⁊ in hac glosa plusqȝ diximus itelliges.

¶ Hec igitur est via generalis qua sensate ⁊ rationales anime qualitates ꝓnosticantur. ꝓprietates autem particularium que ex stellarum naturis ſm earum dominium contingunt elocutione generali edocebimus vsqȝ quo ad commixtionez q̃ gñali calle dep̃henditur ꝑueniamus.

¶ Hec est regula generalis ⁊ cõis qua scire poterimus partem hominis q̃ est in moribus ⁊ ꝟtutibus: volum⁹ generalr̃ numerare status particulares ꝑuenienes ꝓpter naturas planetarum ſm suas augmentationes: donec applicem⁹ ad compõnem q̃ apparebit ſm regulã generaleȝ.

¶ Regula generalis đ qua loquitur: vl̃t dicere regulã que componitur de regulis quas nobis dedit in statu anime: et id quod dicit partem hominis que est in virtutibus ⁊ moribus: vult dicere pro anima irrationali. quia passiones spirituales sunt in hac parte solummodo: sicut docuit Aristoteles in ethicis. Et id quod dixit volum⁹ dicere status particulares qui accidunt ꝓpter naturas planetarum generaliter ſm eorum dominia: donec aplicemus ad compositionem que apparuit ſm reꝫ generalem. vult dicere ꝙ narrabit id quod faciet natura cuiuslibet planetaruz quãdo nõ fuerit in significatione sua per seipsam: ⁊ quando habuerit participacionem cum eo ali⁹ planeta: ꝑ eo ꝙ eũ paratũ teneamus: vt accipiamus đ eo qđ necesse habuerim⁹: ⁊ ꝙ eũ iungamus cum significatoribus regularũ ⁊ radicũ generalium quas ante docuit in eo qđ preterijt: ꝑ eo ꝙ sciam⁹ de illo nobis adijcere statũ pertinentẽ ad quẽlibet natũ. Et cõuenit vt hec teneas in memoria tua promptum in isto ⁊ in alijs talibus capitulis.

¶ Cum solus igitur saturnus dispositioni rerũ animarum dominetur: fueritqȝ dominus lune ⁊ mercurij: si respectu mundi ⁊ angulorum cõueniens fuerit: natus iustos homines amabit: et erit rigidi profundiqȝ consilij: in sui etiam ipsius consilio permanebit: laboriosus erit: ⁊ disputator: quandoqȝ autem a veritate modicũ đclinabit eritqȝ locuples ⁊ appetitor regni: versipellis: tesaurizator: sub terraneus: inuidus.

¶ Et si saturnus solus fuerit in statu anime gubernator et dominus loci mercurij ⁊ lune i bono statu in comparatione mundi ⁊ in comparatione angulorum faciet natum ꝙ erit amator terraꝝ: magni ⁊ firmi consilij: laboriosus: secretaꝝ rerum perquisitor earum ⁊ diuiaruz magnaꝝ: amator regum: violator alieni sumptus: et thesaurorum locutor.

¶ Bonus status quem habent planete in comparatione mundi est vt planeta sit in sua domo vel exaltatione triplicitate termino vel facie ad se pertinente. ⁊ quod status solus sit talis vt planeta sit potentior, sicut quando est matutinalis aut directus i cursu suo et motus festini. Bonus vero status quem habet in comparatione angulorum est vt planeta sit in angulo et in suo haiz vel in succedentib⁹ angulorum et debet hoc ordinari ſm ordinationem viriũ duodecim domorum. et iam hoc patefecimus multotiẽs Et manifestum est ꝙ quando mercurius fuerit in hac manerie erit in meliori statu quem habere possit: Et propter hoc cõuenit ꝙ sit in rebus anime id quod ad hoc pertinet sicut dixit ptholemeus: ita ꝙ si alie regule quas antedixit significarent res alias adiuuabis eas cum rebus istis. he res quas inueneris concordantes accipies: et iudicabis ſm eam: et secundum illud quod maiorem habere significationem inuenies iudicabis: et ita facies in quolibet planeta. et conuenit tibi itelligere nec petas ꝙ alia vice dicam tibi in alijs planetis.

¶ Si autem in huius qđ diximus contrario extiterit vt inconuenienter videlicet existat natus fuerit imũdus: vilis pusillanim⁹: insciens: i suo tãtũ consilio permanens: inuidus: inaudax: ab hoibus separabitur: in verbis dolosus: amator occultationis ⁊ lugubrij: iuerecundus: infortunatus laboris amator: neminem diligẽs: deceptor amicoꝝ: nũqȝ gaudebit: bonoꝝ maliuol⁹.

¶ Et si saturnus eius quod diximus fuerit de ꝯuerso ⁊ non in bono statu faciet natum turpem vilem parui cordis sine discretione male cognitionis reget se suo consilio: inuidum: solitarium vilem ab omnibus separatum: mendacem deceptorẽ: falsũ i cclato diliget endichiertas ⁊ plãct⁹ exuerecũdat⁹: ifortũat⁹: laboris amator: amorẽ nulli habebit: abhorribilis ⁊ falsus suis amicis semper tristis ⁊ dolẽs abhorebit bonos.

¶ Planete qui sunt cōuersi ab eo ꝙ diximus sunt maluꝫ:
habentes situm in comparatione mundi sicut qui est oppo
situs domui sue vel exaltatōis: vl' in dignitatibus planeta
rum discordantibus se cum eo. et ꝙ sit vespertinalis vel re
trogadus vel tardi motus et similiuꝫ ⁊ ꝙ sit in malo statu
in comparatione angulorum sicut in. i2ª vel sexta domo
⁊ ꝙ non sit in suo haiz. ⁊ his similia. hic enī docet nos ptho
lemeus de facto saturni duo contraria vt excolligas ꝙ fue
rit inter hec duo: ita ꝙ si eū iueneris inter hos duos status
quos dixit inspice quis status est magis circa ⁊ dabis eidē
statui maius posse ꝙꝫ alteri ⁊ minues de suis operibus tantū
quantum aliud contrarium inclinatur: ⁊ id quod ītelliges
retinebis. postmodum aliud adde cum regulis generalibꝯ
huius rationis ⁊ iudicabis ſm significationem vincentem
⁊ ſm id quod ei adiungitur magis de re vna: ⁊ tunc iudica
bis rectitudinem: nec errabis: ⁊ ſm hoc facies in quolibet
aliorum planetarum.

¶ Et si ioui assimiletur scđm quod prediximus
eiusqꝫ qualitas commendabilis fuerit: natꝯ erit
iustus: senes honorabit: eritqꝫ sani consilij: ad-
iutor regni: cognitor: magnanimus: bone noti
tie dilector amicorum: quietus: intelligens: pati
ens: philosophus.

¶ Et si fuerit concors cum ioue in modo queꝫ
diximus ⁊ in bono statu faciet natum liberum
honoratorem honorum: tutorem senum: boni
consilij: adiutorem alius rei: semper factoreꝫ no
tum regum: magne orationis: amatorem suo-
rum parentum: mansuetum intelligentem suffe
rentem ⁊ sapientem.

¶ Et si cum ioue habuerit concordantiam ꝙ ipse ⁊ iuppiter
sint gubernatores: aut ꝙ vnus sit ⁊ alter eū aspiciat bono
aspectu: vl' ꝙ vnus eoꝝ sit gubernator ⁊ alter gubernator
gubernatoris ipiꝯ: ita ꝙ sit dn̄s domus sue aut exaltatiōis
trigoni vl' his silium: hec ē rō concordantie: ⁊ cōuenit vt h
intelligas sic in alijs pl'tis. Et id qđ dicit q si fuerit i alio sta
tu cōuenit vt intelligas ꝙ sit cōcordantia bona manerie in
ter eos ita ꝙ sit inter eos aspectus bonus aut receptio ⁊ ꝙ
vterqꝫ eoꝝ sit i cōpatiōe mūdi ⁊ āgl'oꝝ i bona manerie.

¶ Sed si huius stelle qualitas predictis contra
ria fuerit: natꝯ erit ignarus bene facere: insensa
tus: circa diabolica conuersabitur: in oratorijs
commorabitur: futura predicet: abhorrebit ha
bere filios: non habebit amicos: morabitur i cri
ptis ⁊ speluncis cum hominibꝯ non conuersabi
tur: nec in eo quis confidet: erit insipiēs: malus:
debilis: honorem non amabit: penitēs: male re
ceptionis: electionis male: laboris patiēs.

¶ Et si status horum planetarum fuerit de con
uerso eius qđ diximus: faciet natum non vsum
boni: male morigeratum: mali sensus: intromit
tet se de diabolicis rebus ⁊ malis: ⁊ semper sta
re diliget: in oratorijs: diuinator: diffamator
filiorum suorum: nullum habebit amicum: ab
omnibus separatus: infidelis: malum queret ho
minibꝯ: mali cordis: debilis: tediosus: honorem
non diliget: laborator male receptionis: ⁊ con
tentus de omni re mala ⁊ vili transitor rerū: ⁊
dilatator.

¶ Vult dicere ꝙ mala cōcordātia q̄ est īter saturnū ⁊ iouē
qn̄ sūt gubernatores facti aīe: ꝙ qn̄ ipi ambo sūt in aspectu
inimico: vl' ꝙ sūt i comparatione mūdi aut anguloꝝ in ma
lo situ vl' ꝙ vnꝯ eoꝝ sit gubernator aīe in tali statu exn̄s: ⁊
alter aspiciēs se cū eo: de eodem aspectu exn̄s i alio tali sta
tu ⁊ sil'a sicut osn̄sū est i' glosa ꝓme ptis ⁊ alijs ꝓcedētibus
glosis. Scies qn̄ talē iueneris cōstellationē ꝙ natus erit ta
lis qualis dixit ptholemeus. ⁊ conuenit prout diximus ꝙ
addamus has significationes cum regulis primis vt scia
mus proprium statum nati: ⁊ ptholemeus docuit nos sta
tus bonos concordantie saturni ⁊ iouis ⁊ concordantie ma
le silr̄: ita ꝙ quando concordantiā mediocrē iuenies īter
eos ſm ꝙ conuenit indicabis: ⁊ compones iudicium reruꝫ
quas dixit in illis duobus statibus: ⁊ cum hoc poteris in
telligere totum hoc dictum ptholemei: ⁊ id quod in alijs
planetis dicet.

¶ Et si marti assimilet̄ ⁊ ipse bone qualitatis ⁊
laudabilis existat: erit natus non cognoscens:
valde laboriosus: miser ⁊ imbecillis: nocens:
magna cum timore tentabit: erit grauis barata
tor: non pius: omnia paruipendet: immodera
tus: bellicosus: animam suam ponet in timore:
amabit conturbationes: proditor erit: aliorum
perturbator: inuidie pessime: pro euentu aliquo
eius anima mutabitur: homines laborare faci
et: vi preerit alijs: trāsgressor: odio reges habe
bit ⁊ principes: amabit hipocrisim: ⁊ victoriaꝫ:
inuidus: male profunditatis: erit grauis ad tole
randum: rusticitate plenus: intolerabilis: osten
tator sui: iniquus: hominibus nocebit ⁊ eos vili
ficabit ac odio habebit: nec mutabitur: nec alte
rabitur: intromittet se de pluribus ⁊ ab eis leui
ter recedet: erit artifex ⁊ studēs generaliter: etiā
prosperabitur.

¶ Et si cum marte concors fuerit ⁊ in bono sta
tu faciet natum male cognitionis: laboratoreꝫ:
⁊ vtilitatum omnium: aliquando audacem: ⁊
quādoqꝫ remissuꝫ male societatis: sine pietate:
dehonestatorē bonorum: vel durum rixatorē:
ponet se in periculo magno: amator rixaruꝫ: fal
sus: infidelis: occisor: retentor ire male: loquax:
instabilis in factis ⁊ dictis: oditor bonorū: ama
tor blandicie ac superbie: male voluntatis: de
sufferendo fortis: austerus: ⁊ crudelis homini
bus: factione mali: querelosus: malus violator:
robator: dehonestator: non cambiat se: nec mu
tat de malo: bellicosus: acutus: horum omniuꝫ
malorum completor ⁊ fortunatus in eis.

¶ Aspice ad naturam duarum infortunarum quando par
ticipabūt i gubernatione anime ⁊ fuerit concordātia inter
eos exn̄do i bono statu: aut qn̄ vnꝯ eoꝝ fuerit gubernator. ⁊
⁊ alius concordet cū eo existentibꝯ i bono statu ambobus
quomodo faciunt anime nati res iste que multum incli-
nātur ad mala.

¶ Sed si hec stella fuerit in predicti contrariuꝫ: natū faciet eē depredatorem: ac viarum abscisorē: miserum: male qualitatis ⁊ mali lucri: deum non timebit: nec aliquē amabit: blasphemator: ꝑturbator: latro: deceptor: ꝓditor: interfector: incestus malus: ipiꝰ: homicida: nigromāticus: depredator oratoriī: fornicator sepulchrorū violator: ⁊ gn̄aliter nequam erit i oibꝰ.

¶ Et si p̄sta fuerit conuersus ab eo qđ diximus: erit natus robator: insidiator omnium i aliīs cōplete maneriei: male vite: mali lucri: deum non timebit: nec amorē habebit i eo: dehonestator: dishonorator: interfector: trufator: nigromāticus: oratorioꝝ robator ⁊ altariuꝫ: luxurie male: expoliator: mortalium defunctorū: ꝓditor: ⁊ in oibus aliīs factis suis nequā.

¶ Hec facta significant nām duarum infortunarum existentium cū malo statu sūt modo malitie multe pure ⁊ vitia mala. Et scias ꝙ habebit inde natus qn̄ adiunges cum aliīs regulis quas dixit i statu aīe ꝑtho.

¶ Or si veneri saturnꝰ assimilet̄: ⁊ ipa bone qualitatis existat: natus mulieres abhorrebit: senes ⁊ rōcinos amabit: eritqꝫ male receptiōis: bonorem n̄ appetet: abhorrebit formosa: erit īuidus: male societatis: ab hoibꝰ segregabit̄ ⁊ i sui ipiꝰ cōsilio confidet: deū verebit̄: eritqꝫ zelati cōsilīj: male legis: amabit occ̄lta: diuinator: de diuinis cogitabit: pacificus: verecūdus: amator sciētie: fidelis: abstinēs: deliberator: ab imūdis se abstinēs: tediosus ⁊ in mulieribꝰ zelotipꝰ. hec autem stella cū fuerit in predicti contrariū: natꝰ erit fornicator ⁊ imundus turpia cōmittet in suis: turpis adulter: a mulieribꝰ se decipi ꝑmittet. Maxime aūt a suis cōsanguineabꝰ: erit valde miser: imbecillis omnibꝰ modis circa venereos actus: absqꝫ intermissione sollicitabit̄: abhorrebit formosa: maledicus: superbꝰ: celabitqꝫ aīum: vil̄: sceleratus in coitu turpiter: ⁊ extra naturā veneri subīciet̄. hic aūt cum annosis ⁊ vilibꝰ hominibus: ⁊ contra legē: cū bestīs ēt facere desiderabit: deuꝫ non verebitur: vilipendet secreta: ⁊ oratiōis domos fassana: castasa ⁊ oia vilipendet: erit nigromanticꝰ: ⁊ de oibꝰ se intromittet.

¶ Et si concors cū venere fuerit ⁊ i bono statu: erit natus mulieres abhorrens: amator senū ⁊ heremitanoꝝ male receptionis: honorē nō diliget: nec res pulcras: īuidus: male societatis ab oibꝰ separabit̄: reget se cōsilio suo: leget secreta: sciet leges: secretoꝝ amator: diuinator: amans deum ⁊ legē suā: amator reruꝫ dei: castus: amator itineruꝫ: promptus in litibus ⁊ bellis se ponet pro defensione legis: amator phylosophie fidelis: legalis: abstinētie magne: ⁊ cogitatꝰ: custodiet se a mala fama: tristis zelotipꝰ mulierū: ⁊ si planeta fuerit conuersus ab eo qđ diximꝰ: erit natꝰ fornicator magne turpitudinis: sine discretione ⁊ lympiditate i luxuria sua: decipietur propter mulieres maxime ꝓ consanguineabus suis: male fame: dehonestatꝰ in oibꝰ rebus suis sequutor luxurie: omne factum bonum odibit: male rōcinatus: ebriatus secretorum amator: ⁊ luxuriarum contra naturam cum maioribus eo diebꝰ: ⁊ cum vilibus extra legem suam: ⁊ cum bestīs: deum non timebit: dedignator oratoriorum ⁊ religiosorum legis: diliget nigromantiā ⁊ similia.

¶ Si memor existis glosarū omniū quas hinc retro diximꝰ apte intelligere poteris dictū istō: sed si harū oblitus es aīo inspicias ꝙ reglosemus: habes eni vnū cū alia virtute eoꝝ q̄ diximꝰ tibi multa vice.

¶ Or si mercurio saturnꝰ associet̄ ⁊ ipse bone q̄litatis existat: erit natus rerum atqꝫ leguꝫ inquisitor ⁊ īuestigator: amabit medicine sciaꝫ: occl̄tus: occl̄toꝝ deliberator: mira faciet: sophista erit: leuis: dispositor: boni igenīj: amare anime: inuestigator acutus: amator ītelligentie ⁊ operum ei etiam bene cōtinget. At si hec stella fuerit in predicti cōtrariū: erit natus inuidus anime qꝫ turbide: laboriosus: odiosus: habebit consanguineos: erit laboris amator: tristis: ī nocte turbabit̄: portētor: deceptor i suis negocīs: nō associabit̄ hoibꝰ: latro: sciens: nigromāticus: incantator: versutus: non prosperabitur.

¶ Et si cum mercurio concors fuerit i facto anime existēdo in bono statu: erit natus perq̄sitor ⁊ peritor cronicarum: historiarum: ⁊ leguꝫ: amabit physicam: secretorum retentor: studens i secretis miraculorum sāctorum: sophysticator: in gēte sua agilis: populi gubernator: intelligēs: inquisitionis magne: expertus: diliget omne bonum: ⁊ rebus istis omnibus fortunatus. Et si planeta fuerit eius qđ diximꝰ de conuerso: erit natus retentor ire: male voluntatis: semper tristis: laborator: suos abhorrebit parentes: laborem diliget: dolorosus: de nocte metuꝫ magnū habebit: insidiator ⁊ temptator ꝓ interficiendo deceptor: societatem cuꝫ hominibus non habebit: latro: inuenerator: nigromanticus: factor caracterarum ⁊ extaneorum ingeniose: ⁊ cū hoc toto infortunatus.

¶ Hoc dictum similiter est ostensum in aperto vl̄e: tamen rem vnam volumus aperire ꝑ quā declaremus qđ ante diximus: qua scies ꝙ mercuriꝰ quando gubernat factuꝫ aīe exn̄s in malo statu: ⁊ fuerit cū saturno eleuatus super eum: significabit ꝙ natus erit ꝓditor ⁊ latro: ⁊ cum hoc toto erit sine fortuna: in eo penam pro suo facto recipiet. ⁊ i aliīs planetis intelligere poteris isto modo.

¶ Juppiter autem cum solus extiterit dominus dispositionis anime.

¶ Et si iuppiter fuerit solus aie gubernator.

¶ Solus iuppiter erit aie gubernator:qñ solus dominus loci mercurij ⁊ lune sine vlla pticipatiõe cũ alio pl'ta hñdo.

¶ Si laudabilis q̃litatis fuerit:erit nat⁹ magnanim⁹:largus:iust⁹: verecundus: bilaris: homines amabit atq; formosa:liberalis:equ⁹ magne cogitatiõis:mansuet⁹:egregi⁹:in suis operibus pius:benefaciet hoĩbus:amabilis ductor.

¶ Si fuerit i bono statu:erit nat⁹ magni cordis: liber:lympid⁹:honest⁹:delectabil': amator hõinu;:essẽtie bone:pietosus:p̃ciabit se mltũ:abstinentie bone:sp̃ualis ⁊ cognitus pro oib⁹ factis bonis hominibus factor boni:ab omnibus se diligi faciet cognitiõis bone ⁊ gubernatõis bone.

¶ Aspice qũo pl'ta fortũa cũ ẽ potẽs exib; oẽs bõas v̾tutes.

¶ Et si fuerit in predicti contrariũ: erit qualitas anime nati:similis predictis:preter q; in his erit debilior: ⁊ magis occultus: absq; bono intellectu:loco nãq; magnanimi erit prodig⁹: loco iusti seruiet diabolo:vel erit male opiniõis: verecundie loco:erit caudardus ⁊ loco mãsueti erit superbus:erit etiam loco diligendi homines bone qualitatis anime:loco amandi formosa: diliget delectationes:at loco magne cogitatõis erit cotumax: ⁊ pro libertate ĩscius ⁊ bis silia.

¶ Et si fuerit cõuersus ab eo qd̃ dixit erit aia nati similis statibus quos prediximus:erunt tñ debiliores multum sine discretione ita q; ĩ loco qd̃ sit magni cordis erit deuastator. Et in loco qd̃ sit lympidus ⁊ iustus erit seruitor dyaboli: aut credulitatis vel secte male: ⁊ in loco verecũdo si erit vilis: ⁊ in loco casti ⁊ bone abstinẽtie:erit fatuus: ⁊ loco amatoris hominũ erit bone volũtatis: ⁊ loco amãdi res pulcras: amabit vitia sine abstinentia ⁊ similia.

¶ Ptholemeus nõ curauit in qnolibet loco dare nobis regulas vel q; eis assimilat:q: fortuna semp donat q; cũ sua natura cõcordat:si fuerit in bono statu bonas trahet virtutes: ⁊ si fuerit ĩ conuerso dabit loco bonoȝ virtutũ qd̃ assĩlabitur virtutib⁹ ⁊ non est sicut res quas in hoc loco rettulit ptho. ⁊ dixit ita q; erit loco habendi cor magnũ deuastator ⁊ loco lympidi ⁊ iusti fuitor ydolatrie:aut heresis magne vt religiosi hereticoȝ ⁊ tenẽtiũ malam legẽ. ⁊ q; dicit loco amatoris hoium erit bone voluntatis. vult dicere tã blandus ⁊ mansuetus q; nunq; irascet̃ ⁊ oẽs alias res qs dixit.

¶ Qd̃ si marti iuppiter assimiletur ⁊ qualitatis ipe laudabilis existat:erit natus versutus: placitator:bellicosus: dispositor:tunc agens fortissimus: ⁊ nulli humiliabitur:erit etia; homo exercituũ ⁊ operum: cupiens vindicari: ⁊ penitus superare:semetipm dominum faciet:eritq; rerum inuentor:rei veritatẽ non ignorabit: prouidus erit ⁊ magnanimus:prosperabitur:queret etiam honorari:iracũdus rerũ cognitor:mltisq; multa mãdabit. At si hec eadem stella in huius predicti contrarium extiterit: erit natus blasphemator: ⁊ verborum perturbator: impudẽs nullius rei celator:vilipensor aliorum:ipocrita:mẽdicus:superbus:inobediẽs:depredator:leuiter alterabitur:leuis penitẽs: istabilis: vilis: infidelis:nullius notitie ac consilij:insensatus:raptor: suorum amissor: ⁊ gñaliter diuersarum erit q̃litatum modorũq; mutabiliũ.

¶ Et si fuerit concors cu; marte in facto anime ⁊ fuerit in bono statu:faciet q; nat⁹ erit malus: incooperto:rixator:litigator:magni holicij:gubernator aliorum:inobediens:acutus:bestiaȝ ⁊ caualcatarum director:magne p̃ualẽtie: volet se vindicare:factor despectuum:multis:diliget semp vincere ⁊ super alios esse magnus: rerum inuentor:vir ⁊ fortificator in omnib⁹ suis factis:liber:donator:semper victor:magni cordis:amator honoris:iratus:preceptor ⁊ inhibitor. Et si sic planeta fuerit de conuerso eius qd̃ diximus:erit natus dehonestator: crudelis mltum:non parcet:rixator:blãdiosus semper erit cu; suo sensu:inobediens:fatuus robator: ⁊ leuis ⁊ mobilis:cito penitebit:nec erit stabilis in re illa:simplex: infidelis:sine discretione ⁊ consilio:cito de omnibus malu; dicet qd̃ dicere voluerit dicet sicut insensatus: ⁊ generaliter est diuersarum manerierum.

¶ Jam docuit nos in eo q; transiuit duas contrarias cõcordantias que sunt inter saturnum ⁊ iouem: ⁊ h glosauimus tali mõ q; semper non op; ĩ alia vice ad alios redire planetas. ⁊ iõ ñ hẽm⁹ ĩ h loco glosare has duas p̃rias ꝯcordãtias q̃ sũt iter iouẽ ⁊ martẽ. Nã v̾ba ptho ĩ hoc loco manifesta sũt ⁊ declarata si preteritarũ glosarum memor existis ⁊ expedit ĩ hoc loco si inuenis q; iuppiter sit gubernator ⁊ se cõcordauerit cũ saturno ⁊ marte q; adiungas vnã significationẽ cũ alia: ⁊ q; oẽs adiungas ⁊ cognoscas s̾m reglas quas dixit ĩ caplo patrũ ⁊ adiũges oẽs reglas ⁊ iudicabis p eas.

¶ Qd̃ si veneri fuerit similis ⁊ laudabilis qualitatis existat:natus erit simplex: amans nititditatem ⁊ magisteria atq; rerum inuestigationes: cantos etiam ⁊ iocos atq; comestiones appetens eritq; bone qualitatis anime:pius sani cordis. deum amabit ⁊ illi seruiet. cupiet etiã amorẽ dei laboriosus esse. erit sensatus. ⁊ amans: hũilis. aie splẽdide:gratific⁹:munific⁹:libroȝ lectiones nullatenus abhorebit:erit reru; cognitor: ⁊ circa legitimos veneris actus tẽperatus. suos etiã cõsanguineos amabit. honoris nominisq; formam concupiscet. generaliter quidem erit iustus ⁊ probus. Sed si hec stella fuerit in p̃dicti contrarium natus erit illaboriosus. delicate vite: muliebris anime: saltator: eius ira mulie-

rum ire assimilabitur:erit prodigus:in rebꝰ mu
lierum insensatus:procꝰ:libidinosus:deliquēs:
capillorū ornatus amabit:semetipm̄ extollet:
nescius suorum amissorum gaudebit:ī hoīum
erubescētia leuiter īpedietur: sui cōpos erit: fe
mineiq; sensus:in rerū ecclesiasticaꝝ dilectiōe ꝑ
ualebit:ī rebꝰ precedet:erit occultator:⁊ fidelis
oium malorū ignarus:cūctis obnoxiꝰ. In suis
opibꝰ ꝯmēdabil' ⁊ liberalis ī oibꝰ q̄ fecerit.

¶ Et si fuerit hic pl'ta cū venere cōcors existens
in bono statu:erit natꝰ lympidus:alacer:delecta
bil':amabit se tenere lympide atq; bn̄:diliget mi
nisteria canere ⁊ exquirere res oēs cātus īstru
mēti:musicos bene cōmedere:erit letus volūta
tis bone:hoībus:factor boni:pietosus:sani cor
dis:dei seruiēs ⁊ amator: diliget ꝓ dei seruitio
guerrizare:sensatꝰ:diliget hoīes:abstinentie bo
ne:gratizator ⁊ retributor hōi amator:amabit ī
libris studere:bona discretionis ī luxuriā tēpe
rata:⁊ bono mō suorū ꝑentū amator: dilector
valitudinis ⁊ honoris: ⁊ general'r bonꝰ ī boni
tatibꝰ ⁊ cōpletus. Et si hic pl'ta fuerit de cōuer
so:erit natus amator ludorū corporis:femininꝰ
voluntatis: ī ira sua ire sil'is mulierū: hyalator
dispēsator:amator mulierū:deceptuosus: ma
gne luxurie:sine abstinētia: vt diliget afaytatꝰ ⁊
pectinatꝰ erit:sꝑ risor in vano:sui deuastator gē
tiū repħēsor sollicitabit de catugulis:sensū mu
lieris hēbit:debilis cordis:diliget oratoria ⁊ ea
sequet':amabit secreta: ⁊ puritates audire:tn̄ fi
delis:sine remissiōe aliqua leta:bone receptōis:
socius omnium:bone voluntatis: ⁊ in eo qd̄ fe
cerit laudabitur.

¶ Simil'r si hi duo statꝰ sūt cōtrarij accordamēto iouis cū
venere:si ambo vel vnꝰ eoꝝ fuerit aīe gubernator. Et ma
nifestū ē q̄ si saturnꝰ ⁊ mars ambo cōcordauerint se cum
eis significatio cōposita erit ⁊ mixta ſm regulas ꝑteritas ⁊
ſm q̄ glosamꝰ eas oēs:⁊ expedit vt mētē apponas a pn̄o
huius capl'i: vsq; ad hūc locū:⁊ si mētē apposueris in eo qd̄
subsequitur melius iudicabis.

¶ Qꝫ si mercurio iuppiter assimilet' ⁊ fuerit qua
litatis idonee:erit natus in librorum lectionibꝰ
assiduus:amabit syllogismos ⁊ erit geometra
peritus in quadriuio:versificator ac sermocina
tor:acuti ingenij:humilis:boni cousilij:laudabi
lis in moribus:beneficus:dispositor:bone qua
litatis aīe:dapsilis congregatiōis:bone opinio
nis amator:bene ⁊ subito īcepta ꝑficiet: erit hō
regiminis:bone credulitatis:medicꝰ regis: deū
diliget:bone anime amabilis: consanguineos
amabit:idolis erit bone: amator sciētie: homo
diuitiarū. Qꝫ si hec stella predicti cōtrariū opti
nuerit:erit natus stultus:stultiloquꝰ: frequēter
falletur:miser continget ei alantusimus:diuinis
adherebit:impetuosus erit:amare anime:cum
sit stultus sapientē se putabit:superbus:ꝑturba
tor:in alteriꝰ seruitute semetipm̄ collocabit:mo
tus erit iordinati: verbosus bone memorie: hō
doctrine ⁊ appetitus ridigi.

¶ Et si hic planeta concors fuerit cū mercurio
existens ī bono statu erit natꝰ perquisitor: ⁊ stu
dēs ꝑ libros dmōstratōis amator ac geometrie:
⁊ totiꝰ q̄druuialis sciētie ꝟsificator ⁊ īuētor bene
rōcinatus subtilis:īgeniosus:itclligēs abstinen
tie ⁊ cōsilij boni morū laudator: largꝰ omnibꝰ:
factor boni:habebit virtutem ⁊ intellectū alios
gubernandi:bone voluntatis:dona magna do
nabit:amator populi:boni intellectus ī rebus:
quicquid fecerit adimplebit: ⁊ quicquid inci
piet bonus ⁊ fidelis in lege sua: amator ⁊ mā
dat orum suorum: ab omnibus se faciet ama
ri:suos amabit parentes. erit curialis: doctus:
diliget sapiaꝫ:honoratus ⁊ a hoibus ꝑciatus:
Et si plāeta fuerit de cōuerso natꝰ erit stultꝰ:ꝯtē
tiosus:īgratus meroris: ī oibus rebus suis vi
lis:eueniet sibi dedecus:res sequet':eloquij ma
gni erit:credet semꝑ eē sapiēs: ⁊ nescius erit:sil'r
erit fatuus in suis motibus : turbaiosus : mul
torū nouorum narrator ⁊ reminiscitor rerum.

¶ Manifestum est totum hoc dictum per glosas quas an̄
diximus in hoc capitulo:⁊ id quod dicit contentiosus est
amissio sensus:⁊ res dicendo futuras.

¶ Qꝫ si mars aīe dispōni solus dn̄et': ⁊ laudabil'
qualitatis existat:natus erit fortissimꝰ: ⁊ potēs:
iracūdus:armoꝝ appetitor:aīosus:ponet aīam
suā ī mortis ꝑiculo:nulli se hūiliabit:dstructor:
ī suis cōfidet viribꝰ:primꝰ ī bello:vilipēdet oia:
violētiā hoibꝰ ingerit: ⁊ erit homo regimis. At
si hec eadē stella fuerit ī istoꝝ q̄ ꝑdiximus ꝯtra
riū:natus erit tediosus:blasphemator: sanguis
effusor:cōtrarietatū amator:cōsūptor:garrulꝰ:
stultus:superbus:depredator:in ipsius malefi
cijs inordinatus:deiceps cōsanguineos abhor
rebit ⁊ deum ignorabit.

¶ Et si mars fuerit aīe gubernator solus exn̄s ī
bono statu erit vir fortis ī oibꝰ factis suis alioꝝ
capitaneꝰ:iratus armator armoꝝ : fortificator:
victor belloꝝ:ponet se spōte ⁊ volūtarie ad mor
tis ꝑicula:iobediēs :nulli voluerit obedire : au
dax. virilis:ī oibus dedignosus:suꝑbus :sollici
tus:magni cordis:sapiēs ad alios gubernādos.
Et si hic pl'ta fuerit d ꝯuerso erit natus crudel'
multum:dhonestator:diliget interficere homi
nes:bellicosus : rixator ⁊ vociferator : mixtor
mali: ⁊ robator: ebriatus : sine pietate :malo
rū factor:malarum cogitationum:laboriosus:

stultus suos odibit pentes: et odiet oēs hoies inobediētes dei et mādatorū suorum.

¶ Totū hoc dictū similiter ē manifestū p glosas pteritas in verbis q̄ dixit de saturno ⁊ inde accipere poteris totam significationē martis ſm suā nām.

¶ Si vero similis veneri fuerit ⁊ idonee qualitatis extiterit: natus erit alacer: ⁊ bñ morigerat⁹ suos amabit socios: mol' vite: iocosus: bon⁹ hō: apte cōplōnis ⁊ forme: amabit saltatiōes: pc⁹: homo divitiaꝝ ⁊ getis: vir levis in coitu: ei tñ inde continget bene. sibiqꝫ precavebit: sapiens: verecūdus: ⁊ cognitor: itē libenter habebit rez cū viris: ⁊ mulierib⁹: erit ēt devastator: levis iracūdie ⁊ zelotipus. Qd̄ si hec eadē stella in p̄dicti cōtrariū conversabit: natus multus ac superfluus erit in coitu: diversarūqꝫ qualitatuꝫ: oēs vilipendet: delinquēs erit: blasphemator: mēdax: proditor: suos ⁊ alienos decipiēs: appetit⁹ festini: fastidiosus: cōiugataꝝ ⁊ ꝟginū corruptor: ⁊ versutus: acut⁹: inordinat⁹: deceptor: peierabit: iōqꝫ in ruborem: ⁊ verecūdiā subito cadet: insensatus: semetipꝫ fortassis adornare cupiet: ipetuosus: turpia cōmittet: ⁊ horridus erit.

¶ Et si fuerit hic plāta cū venere cōcordat⁹ extās in bono aspectu: erit natus receptiōis ⁊ volūtatis bone: amabit suos socios: ⁊ amicos: delectabilem vitaꝫ habebit: ⁊ letā: erit tribezator ⁊ alacer bone cōpositiōis: ⁊ fortune: ioculatoꝝ amator: cito capietur amore: vir in oibus suis rebus ad luxuriā ibibitā cito movebitur ⁊ ad peccandū in ea: tñ fortunat⁹ in oibus suis factis: qd̄ voluerit adimplebit: sēsat⁹ sapiēs: i custodiēdo se: a verecūdia hominū fortiter deprehēsor: bone discretionis: societatem diliget puerorū tā virorum q̄ꝫ mulierū: cito irascet: ⁊ erit zelotip⁹. Et si plāta fuerit decōverso: natus erit audax: luxuriosus: ⁊ verecūdus i co hoium: dedignosus statu: diversorū: dehonestator: mēdax: falsus i fidelis: inimicuꝫ decipiet: ⁊ amicū: ad vitia corporis cito movebit: ⁊ ipm cito tedebit: extractor mulieꝝ: virginū: ⁊ nuptaꝝ amorabilis: travaiosus: sive laboriosus: proditor: interfector: i suis sacramētis piurus: cito falsabit ea: pro eis autē frontabit mali sensus: ⁊ q̄nqꝫ se diliget asaytare malo et turpi mō: levis et stultus erit.

¶ Totum hoc dcm̄ declaratū est p id qd̄ trāsivit nihilominꝰ volum⁹ i h̄ paꝝ glosare. vt accipiam⁹ exemplū i eo qd̄ acciderit de caplo isto tibi. Dicim⁹ eni i eo qd̄ dicit vir in oib⁹ suis rebus cito movebitur ad luxurias ibibitas: ⁊ ad peccādum in eis: tñ sciet se cū verecundia custodire: totum hoc erit veritas si concordaverit secū he regule quas ante diximus i p̄ncipio hui⁹ capli: tñ si discordaverit vel iuppiter cū hoc testificabit he res quas narravit non erūt fcē ſꝫ potētia i aīa nati: q: patus erit ad illas sed eas nō faciet: sed ad op⁹ cōducet: ⁊ i alijs maneriebus itelligas isto modo.

¶ Qd̄ si mercurio mars assimiletur et cōmendabilis qualitatis existat: erit natus cōductor: exercituū rector: festini mot⁹: potēs: amans: sapiēs: laboriosus: cogitator: versutus: p̄ditor: istabil: astutus: malorū operum: levis itellectus: deceptor: ipocrita: versipellis: cōtumax: grandis igsitor: rixarū amator: eiqꝫ tñ inde bene continget: suos similes diliget: et eos bene recipiet: gn̄alr quoqꝫ nocebit inimicis: ⁊ suos iuvabit amicos. si ꝟo fuerit i p̄dicti cōtrariū: nat⁹ erit destrucor: iobediēs: fatu⁹: et dceptor: penitēs: iordiati mot⁹ mēdax: latro deū ignorabit: falso iurabit: versutus: homo cōtrarietatis: sapiens: hypocrita māifeste neqꝫ: blasphemator: viaꝝ absciso: parietū trāsfossor: interfector: p̄cātator: proditor: nigromanticus: ac homicida.

¶ Et si hic planeta p̄cors fuerit cū mercurio exñdo i bono statu: nat⁹ erit aliorū gubernator: magni sēsus nālis abstinētie bone: agilis: nois honorati: sapiēs: mlitarū diversaꝝ reꝝ amator: trabaiator: curialis bñ doct⁹: bñ rōcinat⁹: aī deceptuosus: cū duab⁹ facieb⁹: istabilis: falsus: mltoꝝ artificioꝝ sapiēs ⁊ maloꝝ opeꝝ: mutabit ad p̄ditionē: male secte: male credulitatis: ingsitor ⁊ petitor reꝝ: diliget rixas: erit fortūat⁹ i toto: bone amicitie assimilātib⁹ sibi ⁊ eis receptōis hōe. ⁊ erit gn̄aliter suis nociu⁹ inimicis ⁊ p̄fectuosus amicis. Et si plāeta fuerit d̄ cōverso erit rixator iobediēs: magne credulitatis: falsus: audax: cito penitebit eū: stult⁹: laboriosus i oibus suis rebus: mēdax: latro: deū nō cognoscet: i falsitate iurabit: testimoniū falsuꝫ ɔfirmabit: delectabit i oi malo: cognit⁹ ⁊ noiatus p malo: dehonestator ⁊ insidiator itineruꝫ: accessor p multa deserta: hoies iterficiet: malo mō ferizator: deceptor semp erit imūdus pp homicidia q̄ cōmittet

¶ Inspice ad statuꝫ mercurij q̄n cum marte participat: vt mars cū eo qualr' complo trahit ad oēm acuitatem si concordātia bona erit et ambo fuerint i bono statu operabuntur i anima nati mores firmos. Et qꝫ harum rerum erit in nato proprium est id cum quo se prime regule cōcordaverint ſm veritatem vincentem.

¶ Cunqꝫ venus sola fuerit dn̄a dispōnis aīe: q̄litatisqꝫ laudabilis extiterit: erit nat⁹ iust⁹ ⁊ quietus: multarū delitiaruꝫ: sensat⁹: hō deliberatōis amās saltatōes: valde zelotip⁹: ipietates abhorrebit: amabit magisteria: ⁊ deū multū verebit etiā erit pulchre forme: bone qualitatis: ⁊ bonoꝝ somnioꝝ: amabilis: pius: bn̄ficus: p̄spera bit: ⁊ gn̄aliter subꝟiet veneri. Et si eadā stella i eoꝝ q̄ p̄dixim⁹ ɔtrariū fuerit: nat⁹ erit piger: p cus: effemiat⁹: ei⁹ ēt q̄litates mlieꝝ q̄litatib⁹ assimilabuntur: erit nullius animositatis: nulliusqꝫ

notitie:nominis ifirmi ⁊ q leuiter ad lapidē pe
des suos offendet. At si mercurius assimilet: ⁊
idōee q̄litatis fuerit:natꝰ amabit magisteria: ⁊
sciaſ:doctꝰ erit: ⁊ acuti igenij:v̄sificator:musicā
amabit ⁊ oē cōmēdabile:erit ēt apte qualitatis
aie:homo delitiarum ⁊ qetis:alacer:suos ami
cos diliget:eritqꝫ bone legis intelligēs: equorū
amator:erit boni ēt ingenij ⁊ bone extimatiōis:
recteqꝫ calle ꝓcedet:libenter adiscet:a semetipo
meliorabit i discēdo:bonoꝝ ac proborū mores
hoium imitabitur: iustisqꝫ viris assimilabitur:
aptus in loquēdo:i verbis alacer:erit ēt amabi-
lis:tēperate qualitatis aie:equꝰ defēsor: cogni-
tor: magnanimꝰ: postponet mulieres: cuꝫ pue
ris aget:eritqꝫ zelotipꝰ. Or si in istiꝰ cōtrariū fue
rit:natꝰ erit versutꝰ: ⁊ multe astutie: maledicꝰ:
faciei duplicis: biliguis:mali cōsilij:deceptor:
mēdax:pturbator:falsus:imunda faciet:ꝓfūde
malus i consiliādo ꝑditor:nec amabit nec ama
bit:decipiet mulieres: ⁊ destituet pueros: erit
hō maloruꝫ operū:culpans ⁊ vituperās alios:
oia querens facere:sꝫ q̄nqꝫ ad bonum nōnūq̄ꝫ
ad malū plrima tpa perpetrabit: ⁊ in multis ac
diuersis rebus culpabitur.

¶ Et q̄n venus sola fuerit aie gubernatrix exn̄s
in bono statu erit natꝰ māsuetꝰ bn̄ credēs i lege
sua delectabil:alacer lympidus sine aliqua ru-
sticitate:bone cogitatiōis:amator psallēdi:mltū
zelotipus:oē malū odiet: ⁊ oēm rixā: ministeri
orum amator:deū diliget ⁊ mādata: ⁊ erit bone
figure:bona ⁊ certa videbit sōnia:ab oibꝰ faci-
et se amari:factor boni:pietosus:fortunatꝰ i to-
to: ⁊ gn̄alr se ad res luxurie dabit. Et si hic plta
fuerit ō cōuerso erit natus piger:amoratꝰ:femi
neus i suo amore:oēs sui modi asilabūt modis
mulierū:nō erit i eo agilitas nec discretio: deho
nestatus erit ⁊ vilis:male fame:mutabit oibus
rebus. Et si hic plta cū mercurio cōcors fuerit:
existendo i bono statu natꝰ erit amator misteri
oꝝ ⁊ sciaꝝ:sapiēs:itelligēs:iuētor: versificator:
diliget musicā ⁊ oē bonū ⁊ oēm rem publicaꝫ:
erit bone volūtatis:alacer:delectabilis:letꝰ:su-
os amabit amicos:bonꝰ erit i lege sua:bone co-
gitatiōis ⁊ intellectꝰ:directꝰ i oibus rebus suis:
diliget adiscere: ⁊ adiscet ꝑ se mlta: asociabitur
⁊ reget ꝑ bonos hoies: ⁊ cōpletos i bono: hōe
rōcinationis:dilectus ab oibꝰ: ⁊ patꝰ in oibꝰ suis
modis:i toto bonus ⁊ discretiōis bone:mori di
liget ⁊ guerator ꝑ deo:magni cordis:magis cū
pueris q̄ꝫ cuꝫ mulieribꝰ amabit iacere:zelotipꝰ
erit mltū. Et si hic plta fuerit de cōuerso erit fal
sus: ⁊ de malis reuolutis:rusticꝰ verborū facie
rū ⁊ linguarū duaꝝ:murmurātor male facti:de
ceptor:disturbator:mēdax:mesculator:iurator
i falso:malus i coopto:i oi malo sine amore ali
quo:nullū habebit amicum:mulierū deceptor
iacendo cum pueris afaytabit se multum: ⁊ de
hominibus male dicet: ⁊ ad mala exempla tra
het eos: ⁊ pōt eē q̄ facere voluerit res istas i re
tentione male faciendi: ⁊ vt aliquis ponat i opi
niōe sua ⁊ dānet eos ⁊ pōt eē q̄ eas faciet ꝑ se:
⁊ erit de hōestatus in maneriebus diuersis.

¶ Nominauit concordantias veneris ⁊ mercurij i caplo ve
neris ⁊ nō nomiauit cōcordantiā suā cum alijs pltis:qm̄ id
dixit i caplo cuiuslibꝫ pltaꝝ:vn̄ accipies ab inde.

¶ Mercurius aūt cum solis fuerit dispositiōis
dominus anime ⁊ qualitatis idonee:erit natus
boni intellectus:acuti ingenij:rerum antiquarū
relator:eritque multarum probitatum et expe-
rimentorum:dialeticus:rerum nature prelocu
tor:scientiarum inuestigator:beneficus:delibe
rator:bone existimationis:doctus i quadriuio:
creditoꝝ occultator: ⁊ valde ꝓsperabit. Si aūt
in p̄dicti ꝯtrariū extiterit:erit natꝰ deceptor ⁊ vi
lis:alios errare faciet:ꝯm suū consiliū ꝓcedet:le
uis:festini motꝰ:leuiter cōuertet:sanꝰ:ignorās:
magne fallacie:mendax iordinate q̄litatis:insta
bilis:infidelis:inobediens dn̄o:faciet iniustitiā:
generaliter aūt multe erit fallacie.

¶ Et si mercuriꝰ solus aie fuerit gubernator exi
stēs i bono statu:erit natꝰ itelligēs boni sensus:
narrator mltorū gestuū ⁊ euētuū: ōceptuosus:
sapiens in mercimonijs:loycus:sapiēs in natu
ris:acutus:doctor:factor boni hoibꝰ: bone co
gitationis:bone considerationis:sciētiaruꝫ qua
driuialiū sapiēs:tenens secreta:fortunatus i re
bꝰ suis. Et si hic plta fuerit ō ꝯuerso:erit falsus
tediosus:vanus v̄boꝝ:sophycus suo reget cō
silio:leuis:mobilis in rebus: ⁊ cito redibit: stul
tus:nescius :erroris multi:i toto mendax: labo
riosus:sine fidelitate ⁊ firmitate:inobediēs:tor
tuosus ⁊ generalr mltum ⁊ uinutiꝫ errabit.

¶ Quādo volueris intelligere q̄ꝫta narrauit ptho. opera ꝑ
tinētia ad quēlibꝫ planetaꝝ q̄n ipe solꝰ fuerit gubernator
loci mercurij ⁊ lune:aut participabit i gubernādo cū alio:
aspice i eo qd glosauimꝰ ō saturno: ⁊ addas id cū rebꝰ alijs
quas tibi docuimꝰ i quolꝫ pltaꝝ. ⁊ q̄n hoc feceris itelliges
clare oia dicta ptho. Et postq̄ꝫ scire possumꝰ factū aie ꝑ res
qnqꝫ:quaꝝ vna ē nā signoꝝ in qbus stāt mercuriꝰ ⁊ luna:
⁊ in qbꝰ stant plte gubernatores. 2a ē ꝑticipatio quā habꝫ
mercuriꝰ cū luna. 3a est nā pltaꝝ gubernatoꝝ. 4a ē ꝑtici-
patio quā hn̄t plte i gubernamēto. 5a est situs eoꝝ ꝯꝫ mū
dū.i.ꝯm natiuitatē. ⁊ nos patefecimꝰ quālibꝫ haruꝫ rerum
ꝑ se. ⁊ ꝓpter hoc patefactum est totum iuicdiū anime de
monstratione completa. Et quia id totum quod ante di-
ximꝰ est acceptum a quinqꝫ planetis :conuenit q̄ det in
hoc loco id quod significet luna ⁊ sol quando tenet q̄ luna
⁊ sol dant significationem solis generalem qne est cuilibet

cõntie nãlis:sic patefecimꝰ in glosis capl'm istud preceden tibus.Et pp hoc dicit in hoc loco ab hinc in antea: qr vtrũ qꝫ lũinare dat pl'tis gubernatoribus adiutoriũ solũmodo: ⁊ hoc est qd dicit in hac rõne.

Et cuꝫ hec ita sint:nobis tantũ scire conuenit ꝙ lune qualitas hec que prediximus vt cũqꝫ iuuabit:nam cũ fuerit in locis anecaf: finis septentrionalis ⁊ meridiei:variationes qualitatũ anime iuuabit: ⁊ eas subito faciet alterare.

Et postꝗ̃ ita ẽ ꝯuenit vt sciamꝰ ꝙ status lune dat his que diximus aliquid adiutorij: ⁊ quando fuerit ĩ loco motꝰ a ꝑte meridiana ⁊ septentrionali adiuuat in mutãdo mores anime ad mouendum se cito.

Et qr luna applicat ad finẽ sue latitudinis ĩclinat ad partẽ zodiaci cõuenit ꝙ habeat iste status mores concordantes cũ eo: ⁊ hec est mutatio voluntatis.s.mutãdo se cito de vno in aliud.

Si autem in aliquo duorum modoruꝫ extiterit acuitates qualitatuꝫ anime iuuabit: ⁊ vt ĩpe festinanter operetur efficiet.

Et quãdo fuerit in duobꝰ nodis ĩ acuitate volũtatis adiuuat: ⁊ ad transeũduꝫ per oĩa facta cito: ⁊ vt sit motus festini.

Qñ luna fuerit in duobus nodis est in ĩpo zodiaco vie solis: ⁊ ẽ mãifestũ ꝙ ñ remanet ĩ hoc loco qr mutat' de zodiaco ad partẽ meridiei vel septẽtrionis: ⁊ ꝓpter hoc cõuenit vt habeat iste status maneries cõcordantes cum eo: ⁊ hoc est acuitas motus festinus ⁊ cito intrare ad facta.

Item cum luna fuerit ascendens aucta lumĩe significationes augmentabit: ⁊ erũt apertiores necnon magis necessarie.

Simil'r si luna fuerit ascendens ⁊ aucta lũine adiuuat in augendo res istas ⁊ in magis apparendo ⁊ vt plus sciatur.

Uult dicere ꝙ qñ luna fuerit ascẽdens ⁊ aucta lũine: adiuuat ĩ augendo luĩe ⁊ maneries antedictas ⁊ vt sint fortiores ⁊ magis scite.

At si minuta lumine vel sub radijs solis extiterit: eas faciet magis eẽ absconsas ⁊ nõ vt ita fortiter contingat: operabitur.

Et si fuerit lũine diminuta vl' sub radijs abscõdita: adiuuãt vt sint obliuiores ⁊ fessiores ac lapse.

Uult dicere ꝙ qñ luna fuerit ascẽdẽs minuta lũine aut sub radys vl' sub terra abscõdita adiuuat aĩaꝫ vt sit nescia flacca.i.lenta debilis: ⁊ fessa.Et manifestuꝫ est ꝙ narrauit contrarias status lune: ⁊ vnũ cõtrariũ ẽ qñ fuerit ĩ fine sue latitudinis:aliud qñ nullaꝫ habuerit latitudinẽ:reliq̃ duo contraria sũt qñ fuerit ascẽdẽs vl' appẽs sup terrã oriental' Et aliud suũ oppositũ qñ fuerit occidẽtalis: vl' coopta sub terra suffecit eni ꝙ dixit ascẽdẽs vl' sub radys ⁊ non curauit dicere sup terram vl' sub terra aut occidẽtal':qr bene intelligitur ab eo ꝙ dixit: ⁊ ita cõuenit vt intelligas illa duo contrario sunt augmentatio ⁊ minutio sue lucis. Et ꝙ dicit qñ fuerit a radys coopta:põt intelligi id qd significabit luna qñ fuerit cõpleta lumine. ⁊ postꝗ̃ ita ẽ:cõuenit vt qñ lunam inueneris in quolibet istorum statuũ cõtrarioꝝ oppositoꝝ cõmisceas significationẽ duoruꝫ capitũ.

Iuuat etiam vtcũqꝫ in his que predicta sunt: sol ita cũ stellis q̃ dispositioni anime dominant' similis existat. nam cũ eis assimilat' si eius qualitas cõmendatur: erunt anime qualitates magis directe ⁊ ĩpe remotior ab obliquo:necnon potentior ⁊ largior atqꝫ fidelior legisqꝫ melioris.

Sol etiam dat aliquid iuuaminis ĩ rebꝰ quas diximus quando se concordauerit cum planeta gubernatore facti aĩe: ita ꝙ quando cõcordauerit se cum eo existendo in bono statu erunt mores nati magis directi accordati ⁊ temperati ac nobiliores ⁊ honestiores ⁊ magis sine suꝑbia

Docet nos ꝑ hoc dictũ ꝙ sol ⁊ luna tũc adiuuãt qñ fuerint accordati cũ pl'ta gubernatore aĩe: ⁊ ꝙ sol fuerit accordatus cũ pl'ta exñte ĩ bono statu:adiuuat ĩ motibus vt sint temperati ⁊ directi: ⁊ ab oĩ malitia denudati ⁊ elõgati.

Cum autem sol in predicti contrarium fuerit nec stelle assimiletur: erunt anime qualitates deteriores: ipseqꝫ miserior ac infimus: maiorisqꝫ laboris in sui ipsius cõsilio magis permanebit: stultus erit ⁊ grauioris volũntatis: gñaliter etiã ad meliorandum difficilis.

Et si res fuerit de conuerso: ⁊ sol non habuerit concordantiam cũ planeta: erunt mores anime viliores ac debiliores: ⁊ separatim in sua voluntate ac modo ⁊ duriores prioris volũtatis: generaliter multuꝫ fortes: ⁊ mali ꝓ dirigendo.

Uult dicere ꝙ qñ planeta fuerit in malo statu ⁊ sol concordauerit se cũ eo:significabit mores viliores: ⁊ gcgd aliõ oñdit ⁊ docuit nos ꝑ hoc dictũ: ꝙ si sol cõcordauerit cum pl'ta gubernatore lꝫ sit ĩ tali statu malo minuet aliqd õ malicia moꝝ tãtũ ꝗ̃tũ fuerit ꝯcordãtia ĩpa.Et iã oñdimus ꝙ ꝯcordãtia ẽ ꝙ sit iter eos aspectꝰ bonꝰ:sicut de trino: vl' ꝙ sit vtul receptio iter eos aut nãe vel siñiuꝫ.

Et voluimꝰ adhuc tibi ostendere ĩ hoc loco sũmã totiꝰ regule per quaꝫ iudicabis ĩ natiuitate statũ aĩe: ⁊ oẽs cuiusl'ꝫ nati circa natiuitatẽ sciueris.hoc ẽ qñ aptaueris.iz.domos ⁊ direxeris pl'tas:aspice ad mercuriũ ⁊ ad lunã. ⁊ si fuerit in signis cõcordãtibꝰ scribes apte mores quos significabũt eadẽ signa. Et si fuerit ĩ signis solitarys discordãtibꝰ scribes apte qd significat qdlibꝫ hoꝝ: ⁊ facies notaꝫ sup mores signi mercurij rõnales: ⁊ sup mores signi lune irrõnales. ⁊ aspicies planetã dispositorẽ cuiusl'ꝫ hoꝝ duoꝝ.Et si amboꝝ dispositõ fuerit vnꝰ pl'ta:ille solꝰ erit quẽ petemꝰ.Et si hũerit singl'os dispositores diuersos scribes apte cuiusl'ꝫ modi mores q ꝑtinẽt ad quẽlꝫ dispositorẽ. ⁊ si iueneris ꝙ aliqs eoꝝ hũerit plus vno dispositore:accipies illũ eoꝝ q hũerit maiorem fortitudinẽ ⁊ pl'es dignitates in loco suo.Et qñ sciueris qs sit dispositor: aspice ad sitũ eiꝰ ẜm mũdũ ⁊ ẜm angulos:et ẜm solẽ: ⁊ scribes mores quos significat qlibꝫ hoꝝ statuũ ⁊ postmodũ scribes mores:quos significat ĩpemet pl'ta coexñte ĩ bono statu.sil'r scribes mores quos significat si fuerit ĩ malo statu: ⁊ si ĩ statu fuerit mediano:aspicies id quod significat idẽ medianꝰ statꝰ: ⁊ qd significãt figure pl'taꝝ et qd significat sigm ĩ quo ẽ.sil'r scribes aperte: et si cum illo cõcordauerit alter pl'ta vel plus vno:scribes id qd iuenies cõcordari cũ quolibꝫ eoꝝ.Et qñ hoc feceris appones mentem ĩ notis omnibꝰ quas scripsisti: ⁊ q mores ꝯcordãt ĩ vnũ ⁊ scribes apte rõnales ⁊ irrõnales ĩ alio. ⁊ postea mẽteꝫ appones ad ꝯpatõeꝫ vniꝰ cũ altera: ⁊ qd inueneris ꝯcordari

accipies ⁊ iudicab ꝑ illō:⁊ i his q̄ ñ cōcordabūt appōes mē tē q̄ magis ꝯuenient corꝑis cōplōni:⁊ id accipies ⁊ abycies id qđ ñ cōcordat cū eo:⁊ qñ hoc feceris adiūges id qđ acce pisti in oibus in q̄bus adiuuat sol ⁊ luna:⁊ ꝙ inde exiuerit erunt mores nati quos petis:et ꝙ ex his remanserint ipa/ met cōplexio corporis tibi demonstrabit:verūtñ non appa rebūt in eo:neq; operabit̄ per eos:⁊ tu opari poteris ꝑ hāc reglā qñ intellexeris q̄cq̄d diximus i alys glosis

In impedimentis anime. Capi. XIIII

Dixit Haly. Homo itellectus magni mirat̄ de ptbole. qñ dixit in caplō secūdo huius tractatus de facto corporis nati ⁊ de pestilentys ⁊ ifirmitatibus accidētibus i eodē ⁊ dixit i h̄ caplō pestilētias ascēdentes i aia solūmo/ do ⁊ ñ dixit ifirmitates:qñ ifirmitates aie cito recedūt ⁊ ñ durant cū moribus q̄ hō h̄z cū quo se cōponit:⁊ cū hoc di cte sūt ifirmitates q̄ nō moribus opponunt̄:⁊ ligantur cuz eis pestilentie solūmodo.

Quoniam impedimentoruz anime propriorū elocutiones narrationē proprietatum eiusdem: vtcūq; se/ quitur:in ipoꝝ notitiam mercuri ales ac lunares qualitates adiuicē ⁊ eorum ad angulos atq; infortūatrices stellas nobis gñalr̄ ⁊ scire ⁊ obseruare conuenit.

Et q̄ iudicium pestilentiarum propriarū aie: sequitur iudicium proprietatū suarum conuenit vt generaliter inspiciam⁹ pro sciendo hanc rez a statu mercurij ⁊ lune:qualiter se habet vnus cum alio: ⁊ quomodo stant ꝯm angulos ⁊ pla netas infortunantes.

Gñalis reglā in sciendo aie pestilentias ē īspicere ad sta/ tum mercury ⁊ lune quō se h̄z vnus respectu alterius ⁊ q̄li ter existūt respectu anguloꝝ ⁊ pl̄tarū infortunarum.

Nam cū luna ⁊ mercuri⁹ adinuicem nō col ligantur:vel cum quālibet stellarū quarū quali tates impediunt in orientali orizonte:super eos eleuetur:aut eos circūdet:vel in eorū oppositio ne maneant multorū impedimenta modoꝝ aie qualitatib⁹ aduenire significabūt.

Et si mercurius ⁊ luna non aspexerint vn⁹ cū alio: ⁊ eleuat⁹ fuerit super eos in orizonta orien tis vel circūdet aut sit in eorū oppositione pl̄ta aliquis infortūa discordat⁹:accident in propri etatib⁹ anime pestilētie mlt̄e mltaꝝ maneriez.

Vl̄t dicere ꝙ qñ mercurius ⁊ luna fuerint discordati ⁊ aspectus non fuerit inter vnū ⁊ alium significabit̄ ꝙ due partes aie nō cōcordāt vna cum alia:⁊ ꝑpter hoc accidēt ei pestiletie magnē. Similr̄ si se aspexerit vnus cum alio:⁊ eleuati fuerint sup eos pl̄te infortune nō hn̄tes dniū i gu bernamento suo:q̄ sunt i angul vl̄ q̄ circūdant eos:aut q̄ sunt i eoꝝ opposito significabit q̄ accidēt aie similr̄ pesti lentie magne. Et qñ pestilentie accidentes aie diuerse fue rint:ma^m^ est ꝙ erūt multoꝝ modoruz:⁊ ptholemeus docet nos regulam per quam scire possumus vnāquanq; earuz in eo qđ dicet.

Hoc q̄dem ex predictis proprijs qualitatibus stellarū q̄ locis assimilant̄:cognoscere ⁊ expla nare satis apte poterim⁹. Nos aūt in his q̄ i de mōstrando ꝑprietates aie premisim⁹:pl̄rima i pedimēta ex īpedimētis debilioꝛib⁹ aie: vtcūq; iterū explanauim⁹ ⁊ fortassis eaꝝ augmētatio nes ac fortitudies ex supabūdantia operū stellā rū infortunātiū depḣēdem⁹: ꝑpterea ꝙ siq̄s aie q̄litates coerceri nequnt ipedimēta nūcupaue/ rit:siue itēdant̄,siue remittant̄ circa qualitatem temperatā:eas bene: ⁊ ꝑprie noiabit.

Cognitio h⁹ rei ⁊ distictio ei⁹ erit a statib⁹ ꝑ prijs quos dixim⁹ de pl̄tis ꝯcordātib⁹ cū locis. Silr̄ iā diximus i eo ꝙ trāsiuit pestilētias debi les aie: ⁊ possum⁹ scire fortitudinē ⁊ augmētuz suū a magnis opib⁹ pl̄taꝝ ifortūaꝝ sic hō q̄ dicit de vitijs nō hn̄tibus abstinētiā ꝙ sint pestilētie: dicet veꝝ sicut minus vl̄ magis mediocribus.

Hec est regula generalis qua scire possumus vnāquāq; rē ex his q̄ sūt pestilētia aie. nā vl̄t i eo qđ dixit stat⁹ ꝑpri⁹ ꝙ itelligam⁹ de pl̄tis cōcordātib⁹ cū locis ꝑpter stat⁹ pla netaꝝ gubernātiū loca mercury ⁊ lune: Et addidit nobis h̄ stat⁹ pl̄tarū ifortūaꝝ q̄ erūt fuoꝝ pl̄tarū:⁊ loci mercury ⁊ lune:⁊ posuit tibi i mēte vicia q̄ dixit i caplō añ istō ea q̄ ac/ cidēt ꝑp malos stat⁹ pl̄taꝝ:⁊ qñ id iuenerim⁹:⁊ voluerim⁹ scire q̄ntitatem augmēti ipsoꝝ viciorū de mō ꝙ se faciunt pestilentias possumus hoc scire ꝑpter magnas v̄tutes pla netaꝝ infortunaꝝ. Post hoc aūt diuisit pestilētias i duas partes. vna est mores q̄ sūt sine abstinētia ⁊ mutant̄ d̄ vna manerie vicij in aliā. ⁊ ꝙ talia vicia sūt ista:lz sint min⁹ me diocribus pestilentie. Sunt alia vicia que sunt magis medi ocribus. tamē mores mediocres sūt virtutes satis. Et que libet virtus h̄z in suis extremitatib⁹ duo vicia. vnum ē mi nus ea. aliud transit magis ⁊ superat. vbi grā patiētia ē vir tus ⁊ in homine dehonestationem patiente ꝙ suum aufe/ ratur ei:est cordis debilitas:et malus mos. Silr̄ superbia mediocre. et est vnum malū ex fortium. similiter ē virtus et ꝯcordia est minor eo:⁊ est vicium malum ⁊ stultitia tran sit hoc:⁊ est mos malus. in libris autem morū demōstrāt philosophi totum istud.

Illud autem quod minus superabundat ⁊ ve lut infirmitas est: ⁊ qđ omnino naturam exce dit ac in parte intellectus anime sit: ⁊ in parte re cipiente ipressionē sicut dicam deꝑhendetur.

Et de illo qui fuerit fortitudinis magne: ⁊ fue erit ꝯm infirmitatem ⁊ res extra naturam. i. adō cado:accidit in hoc in parte rationali anime ⁊ i parte recipiente operaz:poterim⁹ scire hac ma nerie quam dicere volumus.

Quando dixit d̄ eo qui fuerit magne fortitudinis: dixit ꝑpter vicia mali si fuerint suprema. Et quod dixit ꝯm ifir mitatem:dixit ꝑpter vicium si fuerit malum:⁊ forte ꝙ sit ꝯm infirmitatem corporis. Et quod dixit res extra naturā adoncado:dixit ꝙ separatus est a natura gubernante cor pus. Et quod dixit:et accidit hoc in parte rationali anime. ⁊ in ea que recipit opera. vult dicere ꝙ cum istis statibus impedit rationalem hominis:et partem que non est ratio nalis. ⁊ ꝑpter hoc dicit ad partem que recipit operam: q̄ pars rationalis non recipit de mutatōe in se:sicut dixerūt phi:qñ pars recipiens mutationez ē ꝑs aial:q̄ opus ratio nalis non mutatur ꝯm sua artificia corporalia: cum ipsa i se nō recipiat mutationem sicut philosophi oñdūt. Et nos similiter ostendimus i tractatib⁹ quos cōposuimus d̄ nā.

Epilentici itaq; sunt frequenti⁹ hi in quorum

natiuitatibus luna ꝛ mercurius: nec adinuicem velud prediximus: nec cũ orientali orizonte colligantur: ꝛ cum hoc etiam in earum diurnis natiuitatibus saturnus: ĩ nocturnis vero mars fuerit in angulis: ita tñ ꝙ ipe huic qualitati dñetur.

¶ Itaqꝫ epilentici pro maiori parte sunt qui non habent ĩ suis natiuitatibus lunã in aspectu mercurij sicut diximus nec vnus cum alio nec aliqs eorum cum orizonta orientis. ꝛ cum hoc ꝙ sit saturnus in aliquo angulorũ de die ꝛ mars de nocte ꝛ ꝙ sit dñs huius stat⁹.

¶ Epilepsia est colambrium vnũ capiens totum corpus ad horã ꝛ statim destruit: ꝛ eorũ est ꝙ capit ad temp⁹ cognitũ. ꝛ eorũ ꝙ oĩ hora qñ accidit. ꝛ eorũ qd capit totã vitã hoĩs. ꝛ eorũ qd accidit postq̃ natus trãsiuerit annis mltis ꝛ eorũ ẽ vnũ qd liberari põt: ꝛ vnũ qd non põt. Et ego vidi oẽs has maneries multa vice ꝛ sũt in phyca demonstrate. Res aũt huic infirmitati ppinqua ẽm opinionẽ Arist. ẽ fum⁹ itrãs ventriculos cerebri: ꝛ ẽm Halienũ ẽ fumus q se eleuat de aliquo mẽbro sicut narrauim⁹ de fumo ĩ puero q se eleuabat de stomacho frigido ad suũ cerebrũ: ꝛ ẽ alia maneries q̃ est pp infirmitatem: ꝛ demonstratũ est hoc totum ꝙ sint accñtia ꝛ cõtingẽtia in cerebro q̃ opa spũalia ĩpediũt: ꝛ cũ hoc dñsũ est ꝙ infirmitas q̃ accidit corpori ꝛ maneries harum quã dixit ptho. in hoc loco ẽ que durat tota vita hoĩs: nec põt mõ aliquo liberari ꝛ ipe locutus ẽ de hac manerie epl̃ie pro eo ꝙ qñ sciuerim⁹ q̃ figure pl̃taꝝ faciunt rẽ talẽ ꝛ postea videbim⁹ rẽ aliã huic silẽm: sciemus ẽt ꝙ accidet alia maneries epl̃ie: tñ id qd narrauit ptho. ĩ hꝫ loco ẽ magis qd eẽ põt. Et cõuenit ꝙ intelligam⁹ ꝙ ipe sciebat id quod eẽt minus isto: vt figura quã dixit. est Mercurius ꝛ luna si se non aspiciũt vnus. s. cum alio nec aliquis eoꝝ cum ascẽdente: ꝛ ꝙ saturnus sit de die ĩ aliquo angl'oꝝ: ꝛ ꝙ ĩpediat locũ mercurij aut lune: vl' ambo ĩ vno. Et mars sil'r ꝙ sit ð nocte in aliquo angl'oꝝ: ꝛ ꝙ sil'r loca impediat supradicta. Nam talis figura qualis ista est faciet epl'iam sp durabilẽ: nec hõ põt liberari ab ea. Et si forte inuenerim⁹ ꝙ mercurius non aspiciat se cũ luna: tñ vnus eoꝝ aspiciat ascendẽs pl'ta infortuna in aliquo angulo exñte: talis figura sil'r facit epl'iam: sed non tam fortem vt alia supradicta: ꝛ ẽꝫ hoc exẽplũ in alijs manerieb⁹ supdictis iudicabis.

¶ Insani vero sunt hi in quibus hoc erit in eoꝝ contrarium que prediximus. idest qualitatis dominus sit in nocte saturn⁹: in die vero mars: maxime autem cum in cancro vel in virgine seu piscibus fuerit.

¶ Stulti autem homines festinosi ferientes sũt quorum res ista in eorum natiuitatibus fuerit de conuerso eius qd diximus cum illo codeꝫ statu quẽ narrauim⁹: eo ꝙ sit saturnus ð nocte dominus status ꝛ mars de die: ꝛ maxime ꝙ sit in cancro aut ĩ virgine aut piscib⁹.

¶ Qd dixit cũ illo statu quẽ diximus. vl't dicere ꝙ mercurius ꝛ luna sint discordes sine vllo aspectu nec eoꝝ aliqs cũ ascendente ꝛ totũ aliud qd dicit manifestũ est qñ ĩuenerís statũ mercurij cũ luna de hac manerie: ꝛ accidit cum hꝫ ꝙ sit mars in aliquo angl'orũ ĩ natiuitate diurna: aut ꝙ saturn⁹ ĩ nocturna: scies ꝙ natus ille stultus erit tota vita sua ꝛ ꝙ hoĩes feriet: nec poterit liberari. Et manifestum ẽ ꝙ hꝫ ẽ corporis ĩfirmitas ꝛ ẽ de multis manerieb⁹ ꝛ diuersis. Et ptho. dedit nobis regl'aꝫ in re magis forti q̃ eẽ possit de hac pestilẽtia vt addamus huic aliã maioreꝫ ista. v. grã. ꝙ significet reuolutio alicui⁹ anni ꝙ accidet nato res talis ꝛ significabit yleg ꝙ sibi accidet ĩfirmitas ipo ãno: postmodo iudicabimus ꝙ hõ ille infirmabit' illo anno tali infirmitate de qua mutabit' sensus ei⁹. Qd aũt dixit ꝛ maxie si fuerit ĩ cancro aut virgine aut piscib⁹. vl't dicere ꝙ hec signa ppe hñt significare pestilẽtiã talẽ: ꝛ si acciderit ꝙ cõstellatio significet stultitiã antedictaꝫ: in istis signis erit pestilentia valde fortior atqꝫ peior.

¶ Demoniaci quideꝫ ꝛ qui nuncupantur auro tafel'. idest in quorum capitibus superabundat humiditas: sunt hi in quorum natiuitatibus infortunarum qualitas queadmodũ diximus extiterit: ꝛ ipe dominate fuerint lune ipaqꝫ luna fuerit ascendens sub solis radijs: eiusqꝫ domin⁹ in coniunctione saturnus extiterit: in preuentione vero mars: maxime autem ĩ sagittario ꝛ piscib⁹.

¶ Et illi q dicti sũt demõiaci ꝛ dicũt' grece ogro fatali: ꝛ vl't de illis dicere quoꝝ hũiditas vincit in suis capitibus: sũt hñtes in suis natiuitatib⁹: ẽm ꝙ diximus infortunas dominãtes super lunam: ea sub solis radijs existente: ꝛ saturno dominante super ea hora cõiunctiõis: ꝛ marte hora oppositionis: ꝛ maxime si fuerit in sagitario vel piscibus.

¶ Demoniaci sunt illi q sunt defectiui in mẽbris de hora q̃ nascuntur ppter humiditatẽ vincentẽ in suis capitib⁹: ita ꝙ eorum cerebra sunt sic humida ꝙ nõ ĩtelligunt reꝫ ĩ mundo. ꝛ regula figurarũ pl'taꝝ q̃ facit eos tales eẽ est ꝙ luna nec mercuri⁹ nõ aspiciũt ascẽdẽs. ꝛ ꝙ illa q dñabit' infortuna lune exeunte de sub radijs post cõiunctionẽ sit saturn⁹. ꝛ qñ ascẽderit sup terrã post horã oppõnis sit mars: ꝛ sufficit ꝙ dixit ascendere sub radijs solis: ꝛ nõ oportuit dicere ascẽdendo sil'r sub terra. q2 hi duo status lune siles sũt vna scꝫ alteri: ꝛ hoc qd dicimus: affirmat dictũ suũ dicens. Si fuerit ĩ hora oppõnis ꝙ sit mars. q2 manifestũ ẽ ꝙ hora oppositõis: nec post oppõnẽ nõ põt esse luna sub radijs: ꝛ ꝙ dicim⁹ maxime in sagitario vel piscib⁹: vl't dicere ꝙ hec duo signa in tali statu qualis ẽ iste habẽt ppíetatem separataꝫ quã alia signa nõ habẽt: ꝛ ppter hoc adiuuant infortunas in tali re ꝙ sint fortiores.

¶ Q2 si vtreqꝫ tñ infortune hac in qualitate vicerint: erunt anime infirmitates incurabiles: nõ erunt tamẽ feroces ꝛ ignorabuntur.

¶ Et si in hoc statu vicerint infortune in manerie quam diximus: facient ꝙ he infirmitates accident in parte rationali anime: vt nullo tempore liberentur: tamen sic turpes non erunt: nec adeo manifeste.

¶ Iã oñdim⁹ ꝙ he ĩfirmitates tendũt ad cerebrũ ita ꝙ virtutes spũales disturbãt ne opa sua faciãt. tũc postq̃ ita est tantũ valet ꝙ ptho. dicit ꝙ ĩfirmitates iste accidãt ĩ in parte rõnali aie. vel ꝙ accidãt in artificijs cũ qb⁹ pars ipsa sua opera opatur. ꝛ qd vult dicere ĩ hoc dicto est: ꝙ ille in quo dominabitur vna infortuna vel ambe sine aspectu alicui⁹ fortune nunq̃ liberabitur: ꝛ significationem non habẽt aliam fortune magis q̃ istã: quia per vim ꝙ ipse significãt rẽ istam: non significant p eo ꝙ he infirmitates sint turpes: nec extracte: quia non demonstrãt rem talem: nisi alia constellatio affuerit.

¶ Si autem vtreqꝫ fortune. idest iuppiter ⁊ venus ei similes extiterint: ⁊ vtreqꝫ īfortune ī occidentis angulo: fortune vero ī oriētis angulo mãserint: licꝫ ferocissimas: curabiles tamen generabũt egritudines. At si iuppiter fuerit ille qui ei assimilabitur: infirmitates medicaminibꝰ curabunt: siue per dietas siue ꝑ antidota. Q2 si venꝰ ei similis fuerit prophetijs vel diuino auxilio repellent egritudines.

¶ Si cum eis concordauerint due infortune q̄ sunt iuppiter ⁊ venꝰ ⁊ fuerint infortune in angulo occidentis: ⁊ due fortune in anglo orientis facient infirmitates que poterũt curari: he tamen infirmitates erũt discooperte: ⁊ si fuerit iuppiter qui se accordauerit curabunt infirmitates cura phyce pro dieta vel medicinis: ⁊ si fuerit venus erit liberatio ꝓphica vel ꝑ parte dei.

¶ Uult dicere ꝙ qñ aliqua ex predictis figuris significabit ꝙ infirmitates erũt in cerebro ⁊ infortuna hoc faciens fuerit in occñte. ⁊ vna infortuna vel ambe fuerint in ascendēte ꝓpter meliorationem virtutis ascendentis / quã habet sup ascēdens: habebũt fortune meloratione͂ sup īfortunas ⁊ ꝓpter hoc possunt īfirmitates ille curari. Aliud vero qꝺ dixit manifestũ est: ita ꝙ nõ oꝫ glari.

¶ Qꝺ si in orientali anglo infortune: ⁊ in occidētali fortune fuerit: erũt egritudines incurabiles ac feroces: minusqꝫ manifeste: infirmitates epilensie semper cum clamore ⁊ timore mortis durabũt. Insani vero sensuqꝫ carentes nullatenus retineri poterũt: ⁊ suos consanguineos impedient atqꝫ turpia dicent: ⁊ his similia. demõiacorum etiam infirmitates ⁊ hũiditatis superabundantiam: que capitibus nocet entusimesemꝰ: ⁊ detecta nimis: ac saltꝰ impetuosos in hoīes facientes eos ꝑcutient: ⁊ his similia.

¶ Et si infortune fuerint in agulo orientis ⁊ fortune in occidente facient īfirmitates que nõ poterunt liberari ⁊ erunt discooperte ⁊ manifeste multum. Et si fuerit epilēsia erit continua ⁊ nũqꝫ recedet: ⁊ erit cũ clamoribus magnis: ⁊ periculo grãdi de quo mors prouenire põt. Et si fuerit infirmitas stultitie q̄ feriuntur homines vel ꝙ execat suum sensum: faciet ꝙ q eaꝫ habuerit sit contra suos parentes ⁊ dicet turpia ⁊ mala dicta. Et si fuerit infirmitas que est ferica demonum que est propter magnam humiditatem vincentēꝫ in cerebro faciet eos angustos ⁊ stltitias facient discoopertas: insultabũt in hominem ⁊ percutient ⁊ tales res facient.

¶ Qñ infortune fuerint ī ascēdēte in angulo istoꝝ statuuꝫ vel eorum aliqua. Et in occidēte fortune vł eaꝝ aliqua virtus infortunaꝝ vincet ⁊ habebit virtꝰ gubernãs corpus ꝑ fortunas virtutē cum qua impellit causam infirmitatis ⁊ q2 vincunt infortune liberari non poterit: ⁊ propter hoc accidet lis talis inter infirmitatē ⁊ nãm ꝙ oportebit attendere res quas ptho. dixit ꝙ hic nos docuit vt adiungant his q̄ predixit vt qñ inueniemus infortunas ⁊ fortunas in figuris dicemus ꝰm illud quod in ipo vincit: ita ꝙ si fortũa fuerit domina figure ⁊ eius cõtrariũ fuerit īfortuna ⁊ fortuna fortior fuerit iudicabimus ꝰm eam: ⁊ hoc modo ī oībꝰ alijs faciemus. Et ꝙ dixit angustys: est īfirmitas q̄ sensus amittitur ⁊ tales ꝑdicũt futura. ptho. aũt nos docuit in hoc loco ꝙ hoc accidit ꝓpter magnã humiditatē cerebri.

¶ Quedam vero locorum in quibus illa qualitas fuerit proprio iuuamine quandoqꝫ iuuabũt Loca naqꝫ solis ⁊ martis proprie iuuant vt sit insania. Loca vero iouis et mercurij epilensie iuuant infirmitates Veneris autem locus per prophetias: et vt occulta dicant adiuuat. Saturni autem luneqꝫ loca demoniacos et humorum iuuant impedimenta.

¶ Et adiuuant aliquo iuuamine proprio aliqua ex locis in quibus fuerit isti status: ita ꝙ loca solis et martis adiuuant proprie ad stultitiam eoꝝ qui fuerint homines: loca iouis ⁊ mercurij adiuuant ꝓprie ad epilensiam: loca veneris ad diuinandum ⁊ ꝓphetizandum: loca saturni ⁊ lune ad infirmitates hũiditatum ⁊ ad demoniacos.

¶ Qꝺ dixit adiuuant aliqua locoꝝ in qbus fuerit iste statꝰ aliq̄ iuuamine ꝓpo: voluit dicere loca ī qbꝰ erũt plr̃e infortũe ille q̄ cã fuerit illius rei: ⁊ loca in qbus erunt mercuriꝰ ⁊ luna. ⁊ ꝓpter hoc dixit si fuerint hec loca ꝙ hēat ī eis sol vel mars aliquam dignitatem: aut de domo exaltatione: trigono vel termino iuuabunt stultitiam faciendo malum pro homines feriendo. Et si iuppiter habuerit dignitatem in faciendo epilensiaꝫ iuuabit. Et fuerit venus ad diuinandum ⁊ profetizandum iuuabit. Et si fuerit in tali cnostellatione qualē diximus: erit in diuinatione stultitia. ⁊ si talis non fuerit: significabit solũmodo ꝓphetizare. ⁊ si fuerit in illis locis in quibus habeat saturnus vel luna aliquã dignitatem iuuabit ad nocendum: vt multi currant humores: ⁊ habebit infirmitatem que dicta est ferica demonũ. Et põt intelligi similiter verbum suum ꝙ loca que dixit sunt in qbus stant ipsi planete hora natiuitatis.

¶ Plurime igitur species infirmitatum in agente parte anime contingentium sunt he quas prediximus: que ꝰm naturam suaꝫ generaliter per huiusmodi qualitates adueniant.

¶ Et plures infirmitates que accidunt in operibus partis rationalis anime: sunt in his manei ebus quas diximus: ⁊ accidunt pro talibus cõstellationibus ꝰm suam nãm generalem.

¶ Uult dicere ꝙ figure nocentes ad opera partis rationalis anime sunt quas diximꝰ. ⁊ nocet similiter huic parti anime concordantia nature cuiuslibet plr̃e cũ illis figuris.

¶ Differentie vero que proprie in parte recipiēte dispositionem accidunt in augmento ac diminutione rerum naturalium masculinis ⁊ femininis nimis apparebunt.

¶ Et diuersitates que proprie accidunt in parte recipiente gubernamentum: apparent multuꝫ in augmento rerum naturalium: que sunt de gnerãtõe masculina ⁊ feminina ⁊ minutõe sua.

¶ Uult dicere q pestilētie q̄ accidūt in parte bestiali hominis ples sunt: augmentum rerum naturalium que pertinēt ad masculuz ꝛ feminā: aut minutio harum ꝛ res naturales quas hꝫ hec pars anime est id qđ ptinet ad sapores corpis.

¶ Ad quarum pronosticationem illa via q̄ predicte vie assimilat̄ perueniemus. Postq̄ȝ luna solem queadmodum ibi cum luna mercurium posuerimus: ꝛ veneris ac martis ad ipos similitudinem obseruauerimus.

¶ Et possumus hoc perquirere per viaȝ similē ei quā ante diximus: ponendo solem i hoc loco cum luna loco mercurij: cum luna in illo alio inspiciamꝰ ad cōcordātiā martis ꝛ veneris cū eis.

¶ Uult dicere q regula huiꝰ pestilentie talis ē qualis regl'a partis rationalis: ꝛ diuersitas que ē iter ambas est q sit sol in isto loco mercurij pro eo q sol ē significator rerū oīuȝ naturaliū: ꝛ debes aspicere cum hoc toto ad accordātiā martis ꝛ veneris cū sole ꝛ luna. ꝛ hec regl'a est q se nō aspiciāt sol ꝛ luna vnus scilicet cum alio: nec aliquis eoruȝ cum ascēdente. Et q aliqua infortunarum in angulo: ꝛ q ambos vl' aliqueȝ eorū impediat: hec est regula: ꝛ manifestum est q regula infortunarum cum sole ꝛ luna ꝛ est ita vt diximus i hac eadem manerie.

¶ Post horum igitur explanationem.

¶ Et postq̄ȝ res istas diximus.

¶ Uult dicere postq̄ȝ docuit nos regulam ꝛ res pertinētes ad dictum precedens in parte rationali q multum bene ostendit hoc ꝛ clare.

¶ Ostendemus: q si sola luminaria i signis masculinis fuerint: ea que sibi naturalia sunt homines nimis exercebunt. Mulieres autem ea que sibi contra naturam sunt nimiuȝ operabuntur: ꝛ que sibi naturalia sunt in vires ꝛ masculinitatem anime conuertentur.

¶ Uolumus dicere quando fuerint duo luminaria in signis masculinis q viri erunt supremi in re naturali pro eis: ꝛ mulieres supreme in re naturali pro eis: ꝛ excedent naturām suam vt sint viriles ꝛ fortes corde.

¶ Uult dicere q quando luminaria non se aspiciunt vnuȝ .s. cum alio nec aliquis eorum cum ascendente ꝛ fuerit i angulo aliqua infortuna nocens duobus luminaribus existētibus in signis masculinis significabūt in natiuitatibꝰ masculorum: erunt naturaliter luxurie magne valde ꝛ in natiuitatibꝰ mulierū sup̄mā luxuriā in tm̄ q rē naturalē trāsibunt q vna fricabitur cū alia: ac si eēnt cū viris.

¶ Item si mars ꝛ venus vel eorū alter masculinus fuerit: in naturalibꝰ rebus veneris valde cōuersabūt homines: ꝛ nimis circa vitium illđ sollicitabuntur. Ex rebus etiā coitus turpia que cōtra legem fuerint: festinātor facere desiderabūt. Mulieres autem innaturales actus cupidinis plus equo perpetrabunt: ꝛ erūt thababerat: eo q adinuicem in agendo commiscebūtur. Si venus autem sola masculina fuerint id qđ inde ppetrabunt erit occultum ꝛ ignorabitur. Sed si mars masculinus extiterit: ita erit illud manifestum q quandoqȝ mulieres que cum eis cōuersabunt q̄si sibi pprias vxores fore dmōstrabūt.

¶ Et si fuerit simil'r mars aut venꝰ vel aliquis eorum in signis masculinis erunt viri supremi multum in luxuria extra naturam ꝛ turpiter ꝛ multum fornicatores discooperti ꝛ extracti ac priuati valde per eum phibitam: ꝛ mulieres extracte multuȝ in luxuria extra naturam: sic q̄ iacent cum mulieribus ac si viri essent. ꝛ si venꝰ fuerit masculia sola faciet hoc cooperte ꝛ extracte non erūt. ꝛ si mars fuerit masculinꝰ ecōtra: ita q sue sunt ille alie mulieres ac si essent nupte secum.

¶ Uult dicere q quando figura luminarium statum significabit ante dictū: ꝛ cū eo accidit q mars ꝛ venus sint masculini: erūt simil'r viri de manerie quā dixit: ꝛ ēt mulieres ꝛ dixit q si venꝰ sola fuerit masculina: erit fcm̄ ipȝ cooptū: ꝛ si mars fuerit solus masculinꝰ erit discooptum ꝛ palam. ꝛ si ambo fuerint res non discooperta nec cooperta: ꝛ hec ē glosa eius qđ vult dicere q̄ verborum suorum docet vnū aliud. verbi gratia: qđ dixit de mulieribus quando venus fuerit masculina: aut mars: illud idem debemꝰ intelligere de viris ꝛ re naturali p viris in hoc loco i iacendo cū alijs viris: ꝛ de mulieribꝰ in iacendo cum alijs mulieribus.

¶ Or si eedem stelle in predicti contrarium fuerint. i. vt sola luminaria cum predictis qualitatibus in signis femininis extiterint: mulieres ea que sibi naturalia sunt operabuntur. Uiri autē ea que sibi sunt contra naturam committent et cum mollicie ac feminitate anime naturalia trāsgredientur.

¶ Et si planeta fuerit de conuerso eius qđ diximus: ita q sint duo luminaria in signis femininis existendo in statu quem diximus: significabūt q mulieres sup̄me f ēt in re naturali ad eas ꝛ q viri supremi fient in re naturali pro eis: ꝛ transibunt rem naturalem: vt sint lasciui ꝛ feminini corde.

¶ Status quem dixit est q duo luminaria se non aspiciāt: nec eorum aliquod cū ascēdente: et q in angulo sit aliqua infortuna nocens duobꝰ lumiaribus vel alteri eoꝝ. ꝛ quādo hoc acciderit ꝛ fuerint duo luminaria solum in signis feminis: significabit q mulieres diligēt mltū viros ꝛ iacere cum eis ꝛ erunt gentes: ꝛ viri erūt multum in hac voluntate supremi: ita q transibunt statum naturalem pro eis ad mulieres essendum: ꝛ diligēt multuȝ hanc maneriē luxurie innaturalem.

¶ Item si sola venus feminina fuerit: illegittimos actꝰ veneris mulieres nimis adimplebūt: frequentius tamen ad naturalia declinabunt ꝛ cum quolibet: adeo q nulli coitum denegabūt: seu deformis seu contra legeȝ fuerit. homines autem erunt effeminati ac molles: ꝛ ad innaturales actus veneris procliniores: nemineȝ etiā ab illicito coitu prohibebunt: preter q occulte illud perpetrabunt. Item si mars femininus extiterit: istorum duorū vtrūqȝ. id est fornicati

onem ⁊ turpitudinē: actusq̄ illicitos detectos ⁊ absq̄ frontis rubore facient: ita q̄ p̄ nimia detectione blasphemabunt̄ ⁊ vitupabunt̄.

¶ Similiter si venus fuerit feminina erunt mulieres multum in meritricatione supreme: ita q̄ in re ista statum naturalem excedent q̄ hora eis accident ⁊ cum quo fit q̄ in mundo se nō defēdēt de re que sit luxurie: licȝ sit valde turpis et contra legem vt viri feminini et lasciui erūt ⁊ volēt luxuriari contra naturam et se a viris alijs nō defendēt iacere volentibus cuȝ eisdē aut secuȝ res turpes facere. Et hoc erit ī coopto. Et si mars similiter fuerit femininus erit in qualibet haruȝ manerierum malarum et turpium: q̄ dicimus multum discoopertū et sine verecundia et erūt extracti operi et noiati pro re ista sic q̄ erunt ꝓpterea dehonestati.

¶ Totum hoc dictum est manifestū ⁊ declaratū si bene inspexeris in glosis preteritis: q̄ si figure luminarium significauerit illas pestilētias existēdo ī signis femīnis significabūt q̄ mlieres erūt adeo meretrices q̄ cum viris habere poterunt: ita q̄ petent luxuriam in lege prohibitam ⁊ q̄ secū iaceant ex parte innaturali ⁊ turpi. Et quando talis constellatio qualis ista in natiuitatibus viroꝝ acciderit: erunt meretricatores ⁊ femini ⁊ appetēt similr rem qualeȝ dixit ⁊ erit q̄ facient mulieres ⁊ viri in abscondito ⁊ celato: vn̄ si mars fuerit femininus in loco veneris significabit q̄ res erit publica ⁊ sine verecundia nec timebūt pro eo q̄ sint ex̄ ita q̄ dehonestabuntur ab omnibus nec in malū tenebūt Et si in tali statu fuerit venus ⁊ mars ambo feminini erit factū virorū ⁊ mulierū suspectū inter cooptū ⁊ discooptū.

¶ Orientales autem et matutinales qualitates veneris et martis in masculinitate detectionem adiuuant.

¶ Et status orientalis martis et veneris: et q̄ sūt matutinales adiuuant vt sint viriles et famosi.

¶ Uult dicere q̄ viriles ⁊ viri erūt masculiniores ⁊ fortiores: ⁊ mulieres erūt fricatrices vna. s. cuȝ alia ⁊ extracte: ⁊ hoc manifestū est de statibus orientalibus martis ⁊ veneris: ⁊ q̄n̄ sunt matutinales.

¶ Eorum autem vespertinalis ⁊ occidētalis q̄litas ī feminitate iuuat occultationē.

¶ Et status sui occidentales ⁊ vesptinales adiuuant ad feminitatem et vilitationē.

¶ Femineitas mulierum est vt sint meretrices vt viroruȝ vt sint in hoc vitio contra naturam eis.

¶ Similiter etiam si saturn⁹ cum eis fuerit: horriditates et putredines ac coinquinationes: magnamq̄ verecūdiaȝ eos incurrere iuuabit: eo q̄ ipsi⁹ natura vnūq̄dq̄ istoꝝ de more iuuat.

¶ Similiter quando saturnus fuerit cum eisdeȝ iuuabit in magna polutione et turpi: et q̄ natura eius est in talib⁹ reb⁹ iuuare.

¶ Uult dicere q̄ si loca in quibus constant luminaria ⁊ planete dantes eis infortuniū: ⁊ loca in quibus stant venus ⁊ mars vel alter eorum fuerit saturni vl' habeat ꝑticipatiōeȝ cum eis in magna polutiōe turpi ⁊ vilitate iuuabit

¶ At si iuppiter cum eis fuerit rerum pulchritudinem atque decorem aptamq̄ verecundiam augmentabit.

¶ Et si fuerit iuppiter cum eis iuuabit in regendo res istas et habēdo īde verecundiā ita q̄ hec pulchre facient.

¶ Uult dicere q̄ si loca significatoꝝ antedictoꝝ fuerint iouis vel q̄ ipe habeat aspectum cuȝ eis iuuabit ad pulcritudinem huius rei ⁊ facient coopte.

¶ Et si cum eis mercurius fuerit rerum detectionem et futurorum festinationē suarūq̄ specierum multitudinē et augmētū adiuuabit.

¶ Et si fuerit cū eis mercuri⁹ iuuabit ad detegēdū res istas et ad magnū motum iuuenū in mulieris maneriebus et ad magnū vsum: et ad magnū augmentum de illis.

¶ Ult dicere q̄ si loca significatoꝝ antedictoꝝ fuerit mercury vel ipe habuerit ꝑticipationē cū eis iuuabit ī exēplamēto rerū significatoꝝ p eū ⁊ ad magnū motū eaꝝ ī mltis maneri eb⁹. Et illud completur totū qd̄ dicit ī h̄ caplo: ēt ē manifestum pro eo q̄ transiuit q̄ infortune si fuerint in occidente: ⁊ fortune in ascendente significant statum p̄dictū q̄ he infirmitates liberari possunt. Similiter si fortune fuerint potentiores infortunis: tamen si infortune fuerint in ascendente: ⁊ fortune in occidente: erunt he īfirmitates durabiles. Simil'r si fuerint infortune potentiores fortunis. Et postq̄ hic completur tertia pars quadripartiti ptholemei: completur hic similiter non⁹ tractat⁹ glose haly eben rodan physici super hoc eodem quadripartito.

¶ Hic incipit decimus tractatus glose haly eben rodan: et h̄ ꝑncipium glose super quarto quadripartiti ptholemei.

Dixit haly.

TRes partes huius libri glosauimus in nouem tractatibus glose: monstrando ⁊ declarando q̄ breuius potuimus. ⁊ adhuc glosare volumus ⁊ distinguere hanc partem sine abbreuiamento complete ⁊ aperte talia redditurі exempla que legentem reddent memorem eorum que in alys partibus trāsiuerint: vt maius habeat auxiliū ī intelligēdo hunc librū. ⁊ lȝ volens intelligere eum: foret philosophus: dialecticus in quadriuio sapiēns ⁊ naturalium in practica philosophie que sunt ethice: bene posset sine glosa nostra verba intelligere ptholemei: nihilominus haberet in hoc studium ⁊ laborem. Et postq̄ ita est q̄ nostra glosa prebet auxiliuȝ magis intelligendo maior parti qui non sunt in philosophia: nec mediocriter sapientes. Aperimus eniȝ cannalia ⁊ clausuras quas ptholemeus inclusit in eo quod in hac parte de philosophia fuerit locutus. Et quāq̄ sciantur tabule ⁊ planetarum equationes: nihilominus ꝑfectus ⁊ auxilium magnum iacet in glosis meis: tamen ei qui nunq̄ studuit ī aliqua parte philosophie est melius consilium: vt non laboret in re aliqua de toto quod diximus: ex quo volūtas eius gescet sine labore. nam glosas istas non facimus nisi sciētib⁹ in hac scientia vel philosophia. q̄ ille qui nihil de hoc sciuerit: sciat q̄ eius nescietas est: non de sciētia. Sil'r intelligēs librum istum si erranerit in aliquo iudicio astronomie: cōuenit vt sciat q̄ error est: q̄ non bene aspexerit in eo qd̄ expedit ei scire: vel q̄ bene non ītellexerit id quod est ī libro. Et manifestū ē ītelligenti hūc librū q̄ iudiciuȝ ꝓpuȝ ei cōuenit. vbi grā: q̄ erit si iudicauerit aliqs q̄ natus non tam sibit. zo. annos q̄ lucrabitur diuitias a rege: aut pro bonis mortuorum: vel ꝓ thesauro quem inueniet si non dixerit:

pro rebus pertinentibus ad regem: ⁊ ꝙ poterit lucrari diuitias pro eo ꝙ cū rege mercabitur: aut pro hereditatibus venientibus ei ex parte regis. Similr̄ non conuenit ei dicere ꝙ qn̄ hic natus applicuerit ad .zo. annos morietur aut īfirmabitur infirmitate grādi: vel ibit de vna terra in aliaꝫ: tn̄ conuenit ei dicere: morietur penitus: ⁊ ꝙ infirmabit̄ omnibus modis aut accidet ħ totū: vl̄ ꝙ īfirmabit̄ ⁊ moriet̄: ita ꝙ verba sua cognita sint ⁊ vera i omni re. qꝛ ille qui bene nō distinxerit dictū suum in iudicio non bene intelligit id qđ diximus: ⁊ si itellexit n̄ bn̄ īspexit ad opa sic̄ ꝯueniebat. Et si qs dixerit ꝙ materia nō ē stabilis in vna manerie: propter qđ nequit astrologus in iudicijs certificare in aliquo vba sua. Respodemus ei ꝙ materia sicut ante ostendimus recipit a corporibus celestibus rem particularem ⁊ vniuersalem. ⁊ manifestum est ꝙ particulare semper est predicatuꝫ de vniuersali. Et qui bene sciuerit astronomie iudicia i vniuersali opere ⁊ particulari de leui errare non potest: ⁊ raro potest cadere i errorem tn̄ nescientis bene res istas sūt oia iudicia in sorte. Et hic iacet aliud quoniam astrologus iudicabit in nato res aliquas ⁊ dicet ꝙ eorum aliqua accident i capite .5o. annorum vite sue: ⁊ dicet in alijs ꝙ accident ad io. annos: ⁊ poterit accidere in vtroqꝫ horum temporū duorum ꝙ illud mutabitur iudicium. Ad qđ respondemus dicentes qđ ante diximus: qꝛ conuenit astrologo inspicere i rebus generalibus ⁊ particularibus ⁊ in locis planetarū ⁊ reuolutionibus annorum ⁊ inspiciat bene in his omnibus: et det virtutem habenti maiorē quolibet tempore ⁊ de posse operi pertinenti ad illud tempus iudicans postea. hoc. n. totum patefecimus ⁊ declarauimus in alijs tractatibus p̄cedentibus ⁊ adhuc multa q̄ cōueniūt i antea ondemus.

Incipit tractatus quartus: libri Alabra Ptholemei: in quo sūt nouem capitula.

Incipit prologus. Dixit Ptholemeus.

Rerum igitur in quibus ea que ante partum sunt ⁊ que in ipsius hora partus cōtingūt necnon ⁊ omnia que post partum sūt obseruari possūt: id quod ei proprium ac naturale ē: ⁊ quo totum eius esse naturaliter probatur q̄ꝫ maxime demonstrauimus.

In rebus hominis potest iudicari de his que sunt ante natiuitatem ⁊ eadem hora natiuitatis ⁊ res accidentes post natiuitatem que sunt nati proprie: ⁊ que dirigunt̄ cum eis in seipis ⁊ suis statibus quos vsqꝫ hic narrauimus.

Res de quibus potest homo iudicare existentes ante natiuitatem sunt iudicare de patribus ⁊ fratribus. Et de quibus iudicare potest ipa hora natiuitatis sunt sicut est masculus ⁊ femina: vel est mutate compōnis: aut si nō recipiet cibum. Et ꝙ accidit post natiuitatem est duobus modis ⁊ maneriebus: vna est i nato propria semper sicut iudicare vitam: corpus: ⁊ animam suaꝫ. Et manifestū est ꝙ i his oibus possunt intelligi status nati pro essentia ⁊ pl̄es eorum sunt iam demonstrate in eo qđ transiuit: ⁊ ex his sūt que de hic ītus antea ostēdent̄. Alia vero maneries rerū accidentium post natiuitatem ē iudicare status pro accidentibus cōtingentes ⁊ sūt extra natum. Et iā in glosa patefecimus tertij tractatus ꝙ hec oia sciri possunt a .z°. p̄n° qđ est hora qua creatura exit de ventre matris.

Eorum vero que extrinsecus accidunt: eoruꝫ scilicet quorū enarratio oportune premissa subsequitur. Primum est in substantia ⁊ valitudine nati prosperitatem iudicare: ⁊ ipius in substātia prosperitateꝫ collectiꝫ cum rebus corpori pertinentibus enarrare: necnon eiusdem in valitudine prosperitatem simul cum rebus ad animam pertinentibus enodare.

Et res que accidunt nato extra cui sequi conuenit idquod ante dictum fuit: est primum iudicare fortunam nati in diuitijs ⁊ valore. Et iudicium fortune in diuitijs est simile rebus pertinentibus ad corpus: ⁊ iudicare qualis erit eius fortuna in valore: est simile rebus ad animam pertinentibus.

Quod dixit ꝙ dictuꝫ qđ significauerit ⁊ plus qđ pertinet ad homines: iam demonstratum est in eo quod transiuit. ⁊ intelligitur de eo ꝙ adhuc remansit aliquid de rebus ad hominem pertinentibus: quod expedit demonstrare: dixit hoc verbum. fortuna nati in diuitijs ⁊ valore: ⁊ adiunxit iudicium diuitiarum cum iudicio corporis: ⁊ iudicium valoris cum iudicio anime: qꝛ diuitie sunt valori subiecte: ⁊ valor in comparatione diuitiarum est ꝧm formam: sicut corpus est subiectum anime: ⁊ anima est complementum corporis ⁊ forma. Et est visibiliter manifestum ꝙ habens valorem ⁊ honorem habet in posse suo res multas. ꝗ ꝗuis diuitias nullas habeat: potest habere res alias homini naturales ex parte exteriori: sicut magisteria: matrimōia: filios: ⁊ filia. Nam esse: nō potest ꝙ hō res tales habeat qn̄ō hēat rem aliquam: ⁊ hoc est quod dicere voluit ptholemeus in prologo huius libri.

De prosperitate nati ⁊ substantia. Caplm̄. I.

Dixit haly.

Quia diuitie subiecte sunt valori et honori: et cum istis duabus rebus potest homo habere stat⁹ omnes postea venientes posuit ptholemeus post iudiciuꝫ diuitiarum p̄ eo quod sequitur iudicium anime.

Qualiter rerum substantie qualitas adueniat: ⁊ a sola parte fortune notitiā deprehendamus oportet: quā id qđ est inter solem ⁊ lunam obseruando ⁊ ab ascendente in diurnis ac nocturnis natiuitatibus ꝑpter ratiōes quas in elocutione vite monstrauimus proijciendo semper addiscemus.

Et res pertinentes ad lucra substātie quomodo erunt conuenit nobis perquirere a parte fortune solummodo ab eo ꝙ scimus semper per id quod est inter solem ⁊ lunam ⁊ proijcitur ab ascendente in nascentibus de die: ⁊ in nascētibus de nocte pro rōnibus quas dicimus quādo dum fuimus locuti de vita.

Iaꝫ scis ꝙ pars fortune semper accipitur a sole in luna: ⁊ addimus super hoc gradum ascendentis: ⁊ proijcimus ab ascendēte: ⁊ ratio propter quā hec portio habet virtutem

fic magnam est: quia hec portio est ascendens lune sicut luna est ascendens solis: et iam hoc totum ante in iudicio vite patefecimus diligenter. Et postquam hec cõpatio huius portionis ad ascendens est secundum cõparationem lune ad solem: cõuenit vt proprie ptineat ad diuitias sicut ascendens ptinet ad hominem: est talis: vt comparatio partis fortune intrãtis ascendens: et sicut ascendens pertinet ad significationem eius quod hõ habet in potentia: sic diuitie sapientia ministerium hereditatis et similia.

¶ Huius autem obseruationis via est velut subiungitur. Stellas igitur que ipsius signi dispositioni dominantur obseruabim⁹. Et que sit earum fortitudo atque similitudo: sicut prediximus: considerabimus. Item stellas que eis associant in figura vel que super eas eleuant: siue sint ex earum haiz: siue ex haiz cõtraria: similiter obseruabim⁹.

¶ Judicia huius sũt istius manerici. volo dicere: accipias planetas gubernatores signi et ispicies quod posse et quã concordantiam habent in manerie quam diximus. Et aspicies similiter planetas habentes participationem figure cum eis: et illos qui eleuantur super eos: si sint eiusdem haiz vel alterius.

¶ Vult dicere quod regula per quã scimus nati diuitias ẽ accipere pl'tas gubernãtes locũ partis fortune. Et prepones illũ qui habuerit ibi pl'es dignitates: et ĩspicies statũ suũ i cõparatione mundi et suũ ad angulos et ad solem: vt per hos scias quod sic magna est virtus gubernatoris loci partis fortune: et i qua manerie est cõcordantia et significatio sua. Et qñ hoc fecerimus aspiciamus similiter ad pl'tas habentes participatione secum i figura et eos qui eleuant super eũ: qz si fuerint concordes cum eo significatio maior erit et firmior. et si fuerit alio modo: minor et debilior erit.

¶ Nam cum predicte partis dispositores: fortes extiterint: erit nat⁹ multarum diuitiarum. Maxie autem si testimonio similitudis eis testificentur luminaria.

¶ Et quando gubernatores partis fortune fortes et potentiores fuerint erit nat⁹ domin⁹ magnarum diuitiarum maxime si duo luminaria testificabũtur in testimonio accordato.

¶ Vult dicere quod quando planeta gubernator partis fortune fuerit fortis et potẽs significabit quod natus est diuitiarum magnarũ: et si cum hoc accidit quod ibi testificent duo luminaria testimonio concordie: sicut aspectu trino vel sextili et in talibus dent virtutem: significabit quod diuitie nati erũt multum maiores: et valde magne. Et propter hoc itelligit manifeste qz si gubernator ptis fortũe fuerit debilis quod erit natus paucarum diuitiarum. Et si virtus ei⁹ fuerit dãnata sub radijs et cadẽs sub terra: natus nullas habebit diuitias nec auere aliquod. Et si cum hoc statu nõ testificabũt ibi sol et luna erit natus pauper omnium rerum valde. Et si hẽ res mediocres fuerint inter fortitudinem et debilitatem erũt eiusdem manerici nati diuitie: et cõuenit vt iudices diuitiarum quantitatem nati a posse gubernatoris vel debilitate: et a testimonio luminariũ accordato et discordato.

¶ Preter et saturnus nati diuitias ex edificationibus: vel ex terrarum cultibus: aut ex nauigationibus prouenire significabit.

¶ Scias quod saturn⁹ significat quod diuitie nati erũt ex parte terrarum: aut pro laborerio terre: aut pro marinaria.

¶ Pro eo quod saturnus accipitur vice solis i locis i quib⁹ sol non habet significationem. Et nulla res diuitiarum ad solem pertinet in hoc loco et significat sol matrimonium mulierum dantur saturno vice solis i significatione diuitiarum pro parte laboreri terre. Et qz significat similiter per seipsũ aquas magnas dat diuitias pro parte marinarie: et qñ iuenerimus saturnum solum gubernatorem partis fortune ĩspicies si fuerit femina vel aspexerit se cũ venere: et rem talẽ indicabimus quod diuitie nati erũt pro parte mulierum. Et si eum in uenerim⁹ i loco terreo indicabimus quod diuitie erũt pro laboreris terrarum. Et si eũ inuenerimus in loco aque indicabimus quod diuitie erũt pro aquis vel pro marinaria: et hoc modo cognoscemus et distiguemus quẽlibet statum quos inuenerimus i partitiõe vnius nature.

¶ Juppiter vero designabit: quod ei⁹ diuitie ex cõmendationibus: vel ex baiula: aut ex qualibet probitate cõgregabuntur.

¶ Et si iuppiter significat quod diuitie erunt pro senescalchia vel pro donis honorum et religiosorum.

¶ Vult dicere quod quãdo iuppiter solus fuerit gubernator ptis fortune: significabit quod diuitie nati erũt pro parte senescalchie aut fidelitatis: vel pro alcaldia: et tu cognoscere poteris quẽlibet horum statuũ a reb⁹ tenẽtibus se cum eis secundum quod iuenerimus status iouis.

¶ Mars autem significabit illius diuitias et exercitiuũ dñio: regiminisque prouenire.

¶ Et mars significat quod diuitie erũt pro ducẽdo milites aut gubernãdo hoies armorum.

¶ Si mars fuerit dñs ptis fortune: significabit quod erũt nati diuitie pro exercitib⁹ gubernãdis seu ducẽdis. Et si fuerit minus potens erunt pro ducatu minori. et si i signo fuerit fortunarũ: aut in aliqua suarũ dignitatũ: erũt pro gubernãdis hominibus: et huic similes.

¶ Venus ex amicorũ donationib⁹: vel ex mulieribus eas coadunari denunciabit.

¶ Et venus significat quod diuitie erunt pro donis amicorum vel mulierum.

¶ Si venus i hac re fuerit gubernatrix et hũerit aspectum amicitie et cũ dño ascẽdentis et cũ aliquo gubernatorum nati: significat quod diuitie erũt ex pte amicorum. et si fuerit aspect⁹ hic cũ aliquo significatorum mulierum nati: significat quod erũt ei⁹ diuitie pro pte mulierum. et cõueit vt ispicias i quolibet horũ statuũ: de quo statu iueniem⁹ pl'tas gubernatores: et secundum hoc iudicabim⁹.

¶ Mercurius quidem ex mercationis idustria diuitias affluere significabit.

¶ Et mercurius significat quod diuitie erunt pro scientijs et mercimonijs.

¶ Qz mercuri⁹ de sui nã significat stat⁹ aie rõnalis: habet significationẽ sciarum. et qz semp reuoluitur circa solem: significat res huic siles. et hoc ẽ reuoluere se in mercimonijs. postmodũ si fuerit gubernator ptis fortune: inspicias. et si fuerit in loco sciarũ: significabit quod ditie erũt ab ista pte. et si volueris scire pro qua scia erunt diuitie: ispicias in quo statu erit mercuri⁹: et ad dñm sui loci. et si fuerit in loco itinerũ aut reuoluendi i lucra: significabit quod diuitie erũt ex parte mercimoniorum: et scire poteris cuiusmodi mercimonia quando inspexeris in toto eo quod diximus.

¶ Et si saturnus pprie parti substantie assimiletur et ioui in figura associetur: significabit here

ditates quas hereditabit. Maxime autem cum in altis angulis fuerit vel si in signo cõmuni iupiter extiterit aut cum luna iterum icisiãl habuerit: tunc enim significabit ꝙ natus lucrabitur: ꝛ extraneorum hereditatem hereditabit.

¶ Et si saturnus proprie significationem habuerit cum fortuna diuitiarum ꝛ concordauerit se cum ioue: significabit bona mortuorum que hereditabit. Et maxime hoc si fuerit i angulis superioribus: aut si iuppiter fuerit in signo duorum corporum vel ꝙ similiter habeat aspectum cuȝ luna: ꝛ tunc significabit ꝙ hereditabit bona peregrinorum.

¶ Postq̃ȝ dedit nobis naturas pl'tarum separatas vnã quãqȝ per se. vult nunc nobis dare regulam eorũ quando participationẽ habuerint vnus .s. cum alio in gubernamẽto loci partis fortune ꝛ non nominauit participationem nisi saturni ꝛ iouis: vt inde assumamus ad omnes alias participationes exẽplum qḋ ponit ꝙ qui intellexerit librum suum a principio vsqȝ ad hunc locũ poterit per se intelligere oẽs participationes contingentes iter alios planetas. nã ꝙ posuit super solam participationem vnã in hoc suffecit: ꝛ postq̃ȝ sufficiat pro alijs narratio participatiõis saturni ꝛ iouis. Ptholo. enim docet nos tres participationes inter saturnũ ꝛ iouem que significant rem vnaȝ generalem: vt accipiam⁹ inde significationem ad omnes alias participationes ꝛ erit significatio triũ participationũ ꝙ diuitie nati erũt pro parte bonoruȝ mortuorum ꝛ est prima eaꝝ postq̃ȝ participat saturn⁹ cũ ioue i gubernando partẽ fortune: vel ꝙ vnus sit gubernator ꝛ habeat aspectũ cum alio: vl' ꝙ sit gubernator loci sui: ꝛ similia. Secunda est ꝙ si hec participatio in angulis fuerit qui sunt super terram ꝛ maxime qui sunt i medio celi erit significatio firmior ꝛ maioris fortitudinis. Tertia est ꝙ iuppiter sit in signo duorũ corporum vel ꝙ aspiciat se cuȝ luna. Et res propter quã significat participatio iouis cum saturno habere diuitias de bonis mortuoruȝ est: quia saturnus dat infortunam ꝛ iuppiter fortunam. nã hec ẽ res bona tribuens mortuorũ: qꝛ infortuna dat ꝙ morit̃: ꝛ fortuna dat ꝙ hereditat̃ sua res. Simil'r pro existentia i signo duoꝝ corporũ ꝛ pro aspiciendo se cum luna vt dictum est homines extranei de aliena terra vel ꝙ nascetur ei filius de extranea muliere ꝓ quo hereditare habebit: qꝛ signum bicorporeum significat participationem rerum duarum ꝛ simil'r lune aspectus. Ptho. auteȝ stabiliuit nobis res istas vt sint radices a quibus sumamus exempla in alijs planetis quando vnus cum alio participationem habuerit. Et si intellexisti quicqd diximus bene scire poteris omnes participationes ꝛ qd significat quelibet harum: ꝛ regula hec ẽ ꝙ aspicias quã hȝ participationem: cum quo planeta ẽ: ꝛ qd significet in nati morib⁹ hic pl'ta ꝛ ei⁹ magisterij: ꝛ ſm hoc iudicabis. V. grã si participauerit cũ marte saturn⁹ ꝛ hũerit significationẽ aliquã i nati morib⁹ vt sit latro: ꝛ si in suo ministerio vt ꝙ sit miles iudicabis ꝙ erũt diuitie de rapina vl' i isidijs itinerũ ꝛ sil'b⁹: ꝛ si habuerit significationem i nati morib⁹ ꝙ sit rect⁹ ꝛ iust⁹ ꝛ in suo ministerio custodire infirmos: ꝛ si fuerit gubernatores ptis fortũe saturn⁹ ꝛ mars iudicabis ꝙ erũt ei⁹ diuitie ꝓ eo ꝙ sit cirugic⁹ vl' pro vulnerib⁹ sanãdis ꝛ similib⁹. ꝛ ẽ manifestũ ꝙ hec oĩa scire potes qñ inspexeris i oĩb⁹ statib⁹ pl'taꝝ in eo ꝙ significãt mores ꝛ iustitiã: ꝛ qñ rem istam volueris iudicare expedit ꝙ inspicias hñ i toto qḋ vsqȝ huc dixim⁹ i h libro: ꝛ i h qḋ seq̃t.

¶ Stelle quidem que fuerint ex haiȝ stellarum dispositionem habentiuȝ cum eis testificantur nati dispositionem apud euȝ remanere ꝛ salua re designabunt. At si stelle que ex haiȝ cõtraria fuerit super loca auctoritatis eleuent̃ vel ad ipã subsequẽtes eãt: amissionẽ substãtie demõabũt.

¶ Et planete qui sunt de haiȝ planetaruȝ gubertorum si testificabunt eis: erunt diuitie ille durabiles ꝛ custodite nec mutabuntur. Et si planete qui sunt de conuerso haiȝ eleuati fuerint super loca principalia qui sunt sequentes ea vel quia vadãt significant diuitiarũ ãmissioneȝ.

¶ Nõ hñt v̓tutem testimonia pl'taꝝ cõtrarioꝝ nisi quando fuerit in cõiũctõe vel oppositione aut quarta. ꝛ gñal'r cum sua contrarietate sint nocẽtes cũ aliquo aspectu. loca eniȝ ꝑncipalia iaȝ oñdim⁹ i caplo vite ꝛ dixit ꝙ sũt quattuor. locus solis. locus lune. ascẽdens ꝛ locus ptis fortune. Et conuenit vt sꝑ ordines ꝛ ponas primo habentem maius posse sicut diximus in multis locis ꝛ hoc totũ bene poteris iudicare inspiciendo ad capitulũ ꝑmum prop̓e: ꝛ ad id qḋ diximus in alijs capitulis de modo ꝙ id bñ itelligas.

¶ Uniuersal'r vero tempus in quo istud eueniet ex stellarum que futuri sunt occasio aspectibus ad angulos vel ad loca ad angulos ascendentia deprehendetur.

¶ Et generaliter tempus in quo eueniet potest sciri a statu planetaruȝ hoc facientium in angulis ꝛ in locis ad angulos ascendentibus.

¶ Uult dicere ꝙ scire possum⁹ tp̃s quo natus habebit diuitias et horã qua ꝑdentur si ꝑdi debuerit a q̃ȝtitate acuitatis v̓tutis pl'taꝝ facientiũ vnãquãqȝ reꝝ istaꝝ. ꝛ iã glosauim⁹ hoc i tractatu ꝑterito. Sil'r a locis pl'taꝝ faciẽtiuȝ h qñ isperxerim⁹ ad ãgulos ꝛ ascẽdẽtia loca ad angl'os. Et iã diximus hanc totam glosam in caplo vite: id qḋ in capl'is illis dixit ostendem⁹ tibi: dico ꝙ pl'te festini mot⁹ ꝛ q̃ sũt orientales a sole: ꝛ illi q̃ sũt i medietate oriẽtali celi: ꝛ silia: significant ꝙ tp̃s rei erit citi⁹: ꝛ ordinabis significationẽ harum rerum: vt citius sint ſȝ hos status quos iuenies i illis planetis. Et pl'te sil'r q̃ sũt tardi mot⁹ ꝛ occidẽtales in medietate occidẽtali ꝛ silia: signignificãt ꝙ res accidẽt tarde ꝛ ꝓlongabit̃. ꝛ ordinabis significationẽ pl'taꝝ ſm hos status i q̃bus hos iuenies. Sil'r quãdo sciemus q̃ȝtuȝ fuerint ab angulis elongati: ꝛ ad quos vadunt sicut demonstrauimus in capi. vite ꝑ atazir ꝓ eo scire poterim⁹ ẽt si erit cito: ꝛ si ꝓlõgabitur: ꝛ quo tẽpore erũt lucra vel amissio certe.

¶ De ꝓsperitate ꝛ in valitudine nati. Ca. II

Dixit haly.

Jam diximus ꝙ honor ꝛ valitudo est res dicta fortuna ꝛ cũ iudicio illi⁹ cõplet̃ i iudiciũ diuitiaꝝ.

Res autem valitudinis ꝛ eiusdem in valitudine prosperitates.

¶ Honorem ꝛ fortunam ad se pertinentem.

¶ Quod dixit fortunam ad rem pertinentem honoris: ostendit distinctionem honoris. Nam dicit ꝓ honore fortunam completam. ꝛ quando dicit fortunam ẽ est fortuna pro aliqua re sola cognita.

¶ Ex luminarium ac ex stellarum ea circumdantium qualitatibus: ꝛ vt eorum itidem similitudinem cuȝ hoc attendim⁹ ꝛ obseruare necesse ẽ.

¶ Conuenit nobis aspicere a statu duorum lu-

minarium: ⁊ a statu planetarum ea circundantium: ⁊ cū hoc similiter habemus inspicere in concordantia sua.

¶ Vult dicere ꝙ regula generalis qua sciemus res pertinētes ad fortunam est inspicere in statu solis ⁊ lune ⁊ pl'tarū circundantium eos.

¶ Cum enī vtraqꝫ lūinaria in signis masculinis fuerint: ⁊ vtrūqꝫ vel eorum alterum in angulis extiterit: maxime autem illō quod domin⁹ haiz fuerit ⁊ qnqꝫ stelle erratice ea circundederint: circundantesqꝫ solem matutinales ⁊ lunaꝫ ambientes vespertinales extiterint: ipꝫ natū regem fore non dubitabimus.

¶ Ita ꝙ quando duo luminaria fuerint in signis masculinis ⁊ ambo in angulis vel vnus eorum ⁊ maxime qui eorū fuerit domin⁹ haiz: ⁊ qnqꝫ pl'te fuerint circa ea: ⁊ q circa solem fuerint sint matutinales ⁊ qui circa lunā vespertinales: erit natus rex.

¶ Figura faciens natum regem est ꝙ sint sol ⁊ luna ī signis masculinis ⁊ in angulis: ⁊ si non ambo in angulis eorū vn⁹ in angulo qui sit domin⁹ haiz: ⁊ hoc est sol de die ⁊ luna de nocte: ⁊ ꝙ quinqꝫ planete sint circa luminaria ⁊ existentes circa solem sint matutinales: ⁊ circa lunam vespertinales. Et iam scis ꝙ circundare est ꝙ sit vnus pl'ta ante ⁊ alius retro eundem planetam vel radios suos. Et quando in natiuitate alicuius talem figuram inuenerimus dicemus ꝙ erit rex ⁊ sui magnitudo regnatoris erit ſm horum fortitudinem: qꝛ si sol fuerit in .io^a^. domo in signo masculino ⁊ oēs planete circacūqꝫ ipm aspiciāt: dicem⁹ ꝙ natus erit mirabilis ⁊ potens. Cum autem figuram talem inueneris non oꝫ te inquirere a quo loco procedit: sed solum si vixerit: vel sensum habebit in natiuitatibus filiorum regum: cōuenit vt ispicias ad significatorē regni ⁊ gentis ac patris ⁊ iudicare in quolibet horum ſm concordantiam ⁊ discordantiaꝫ soluꝫ quā hñt. Et quando inuenies hanc figuraꝫ quā ptholemeus dixit ⁊ inueneris nato vitam qua possit hoc cōpleri ⁊ inuenies ipm habiturum virtutem cordis ⁊ aīe cōcordantem cum eo iudicabis ꝙ natus erit rex licꝫ sit fili⁹ mercatoris vel serui. Et ita cōuenit vt intelligas: quia res ē manifesta. Quoniā iā multos iuenimus mercatores ⁊ seruos qui in multis terris reges fuerunt ⁊ consueuerūt esse viles ⁊ serui: ⁊ debiles mercatores. Et conuenit vt scias ꝙ si cuꝫ tali figura cōcordauerit aliqua ex stellis fixis ita ꝙ sint cū duob⁹ luminarib⁹ super vno circulo erit nati potentia magna valde ⁊ citi⁹ ac fortior erit exñtibus illis fixis de haiz facientibus fortunam.

¶ Sed si stelle que ea circūdant in angulis item extiterint aut cum angulis supra terram existentibus in figura societatem habuerint: erit natus magne valitudinis atqꝫ potētissim⁹ ⁊ rex mūdi.

¶ Similiter si planete circundantes ea in angul' fuerint: ⁊ in figura participationem habuerint cum angulo qui est super terram erit nat⁹ multum mirabilis magni facti magne potētie: ⁊ rex valde potens in tota terra.

¶ Vult dicere ꝙ planete ⁊ stelle fixe circundantes solem vl' lunam: vel ille qui est ex eis domin⁹ haiz: si fuerint in angul': aut habuerint participationem cum io^a^ domo in figura significabit regnatū: iudicabis ꝙ nat⁹ erit po^e^ ⁊ facti magni in suo regno: ⁊ regnabit ī maiori parte habitabil' terre: aut ī valde magna parte illius.

¶ Eius etiam fortuna cum stelle circundantes dextre fuerint ⁊ angulis sup terram existentib⁹ fuerint associate: augmentabitur.

¶ Et augebitur multum in fortuna sua quando fuerint pl'te circundantes stellas ⁊ hūerint pticipationem figure cū angulis q sūt sup terraꝫ.

¶ Ul't dicere ꝙ quando figura pl'tarum significabūt in aliqua natiuitate ī angulis regnatum ꝙ augebit' ī fortuna natus illeī suo regnatu ⁊ posse. Et si pl'te ⁊ stelle fixe cicundātes lumiaria fuerint bene potentes: quia dextre sunt maioris potentie ꝙꝫ sinistre: sicut ostendim⁹: si tales potētie fuerint ⁊ se cōcordauerit cū ascēdente ⁊ .io^a^ domo natus erit maioris potētie ⁊ fortune.

¶ Cum aūt ceterarum stellarū qualitates velut hec qualitas fuerit: solusqꝫ sol ī signo masculio rotauerit: luna ꝟo ī femino ⁊ eoꝝ alter ī angul' fuerit: nat⁹ erit hō soli⁹ regimis ⁊ iterfector.

¶ Et si status quinque planetarum fuerit isto modo: ⁊ sol in signo masculino solum ⁊ luna in feminino: ⁊ vnus eorum in angulo: natus erit solummodo populi gubernator: iustitiandi: ⁊ incarcerandi: potentiam habiturus.

¶ Quando omnes planete significauerit ꝙ natus erit rex ⁊ ex hoc minuuntur solummodo ꝙ sol est in signo masculino ⁊ luna in feminino: ⁊ vnus eorum in angulo: ⁊ ali⁹ nō talis figura de tanto diminuta significat ꝙ natus non amplificabit' vt sit rex: sed vt sit tāntummodo gubernator potens de iustitiando multos: interficiendo ⁊ incarcerando. ⁊ hoc dixit similiter ptholeme⁹: lꝫ nat⁹ non sit de loco ꝙ talis esse debeat. Nam vidi multos qui erant valde ex vilibus seruis ⁊ applicuerunt ad hunc statum. Et vidi vnum qui erat sargentus cuiusdam vilis serui: ⁊ creuit factum et honor suus donec venit ad posse habenduꝫ in maiori parte terre egypti: ita ꝙ habuit vltra centummilia hominum armigerorum ad suum mandatum. ⁊ talia qualia ista satis inuenta sunt in hominibus. Quod autem tibi conuenit in hoc loco: est vt adiungas significationem huius figure cuꝫ significatione vite ⁊ corporis complexione: ac anime moribus ⁊ diuitijs. Et si rem parum volueris affirmare: aspice concordantiam quam natus habebit cum significatorib⁹ regni in quo est: aut cum significatoribus regis aut cuꝫ aliquo significatorum qui ostenderunt in mundo accidentia grandia: ⁊ sic certius rem intelliges: quia talis fortuna qualis ista est fortuna: vicariorum: regum: ⁊ ducum: exercituū gubernatorum: ⁊ intelliges si natus erit vicarius regis: aut dux exercituum a re dante in natiuitate sua diuitias: ⁊ propter ministeriuꝫ quod habebit: ꝙ si diuitie fuerint pro parte scientie ⁊ rerum quas dat mercurius: erit vicarius: ⁊ maxime si iuppiter habuerit participationem cum eo. ⁊ si habuerit pro parte martis: erit exercituum gubernator vel dux magnus: et maxime si cum eo habuerit participationem iuppiter ⁊ mercurius: ⁊ potest peruenire ad talem dignitateꝫ qualis ista descendens a stirpe nobili pro sole qui habet aliqnantulum significationis talis fortune ⁊ fuerit significatio planetarum in sua natiuitate huius maneriei.

¶ Or si cum hoc circundantes stelle in angulis non appareant nec eis testificentur: erit natus

magni nominis tm̄: ꝛ eius valitudo velut illius qui vni parti dominabitur apparebit: seu velut dominiuȝ baiuli: seu dominiuȝ exercitus: ꝛ nō vt dn̄iuȝ alcaidis qui toti regno disponit.

¶ Et si cum hoc planete circundantes in angulis non fuerint: nec testificabuntur angulis: erit natus honoratus solum de magno modo: ꝛ erit honor eius sicut habentis magnū posse super aliquā villam: vel habebit redditus regis videre: aut erit dominus militie: non ꝙ habeat talem honorem qualem exercitus gubernator ꝛ totius regni.

¶ Vult dicere: ꝙ quando figura significauerit regnum et fuerit sol in signo masculino: ꝛ luna in femino: ꝛ vnus eoꝝ selus in angulo: ꝛ planete circundantes solem et lunam in angulo non fuerint nec testificabūtur eis talis q̄lis hec figura significat ꝙ natus erit solum de magno modo: et erit fortuna sua sicut eorum qui precipiunt alicui ville aut maiorum domus regum: ꝛ sicut antianorum super militias: vl' homines armoꝝ nō ꝙ perueniat ad fortunā: ꝙ sit dux magnus toti⁹ regni sicut regum vicarij in toto regno.

¶ At si non luminaria: sed q̄ꝫplures illaruȝ stellarum circundatricum in angulis extiteirnt: vl' cum eis in figura societatem habuerint: nō erit tante valitudinis nec etiam magni nominis: ꝛ ignorabitur. In disponendo tamen ciuitatibus preualebit: ꝛ i reb⁹ dispōnis vite mediocris erit.

¶ Et si luminaria nō fuerint in angulis ꝛ maior pars pl'raꝝ ea circundantium fuerit in angulis: vel habeat participationem cum angulis in figura: honor suus non erit famosus nec manifestus: tamen erit antianus in gubernādo aliquas villas mediocris in vitā hominū gubernando.

¶ Si sol ꝛ luna non fuerint in angulis ꝛ maior pars planetarum eos circundantium in angulis fuerint: aut participationem habuerint cum angulis in figura significabūt ꝙ natus fortunatus erit mediocris tamē si luminaria fuerit in suis dignitatibus ꝛ planete ea circundantes in dignitatibus suis significabit ꝙ natus erit mediocris in gubernando aliquas villas. Et si mars fuerit dominus in facto diuitiarum suaruȝ: natus erit mēmus vel ei similis. Et si fuerit iuppiter loco martis alcaldus vel iudex: ꝛ si saturnus erit director. Et si venus erit gubernator legis: et si mercurius erit scriptor mediocris honoris. Et hoc mō sumas exemplum in omnibus regulis que dicte sunt in capitulo isto. Et si luminaria non fuerint in suis dignitatibus. Et similiter planete circundantes ea erit mediocris inter homines conditionis sue: si fuerit mercator erit mediocris et si physicus similiter: ꝛ similia.

¶ Si autē stelle que luminaria circundauerint nullam cum angulis similitudinem habuerint: natus in suis opibus miser ꝛ infelix apparebit.

¶ Et si planete luminaria circundantes cum angulis non fuerint accordati: erit natus vel i suis factis modice fortune: ꝛ n iquocūqꝫ fuerit.

¶ Vult dicere quando sol ꝛ luna non fuerint in angulis ꝛ similiter planete circundantes ea nec acordauerint se cū angulis erit natus fame modice ac fortune in q̄to fecerit.

¶ Or si luminaria nec in angulis nec i signis masculinis extiterint: nec ea etiaȝ fortune circūdederint: erit i extremo miserie ꝛ improsperitatis.

¶ Et si luminaria non fuerint in angulis nec i signis masculinis: ꝛ non circundauerint ea fortune: natus erit multum plenus laboribus depressus ꝛ vilificatus.

¶ Vult dicere ꝙ quando sol ꝛ luna non fuerint in angulis nec in signis masculinis nec planete circundantes ea fuerint in angulis nec acordauerint se cum angulis ꝛ nulla fortuna testificabitur alicui locorum principalium natus erit multum laboriosus vilificatus: pauper: ifortunatus ꝛ similia. Et manifestum ē ꝙ ptho. dedit nobis regulam: per quā datur nato magna ꝛ bona fortuna: ꝛ ecōuerso. similiter dedit nobis regulas dātes fortunas mediocres. Et postq̄ꝫ ita est conuenit vt aspiciamus semper in facto fortune a statu solis ꝛ lune: ꝛ planetarum eos circundantium ꝛ comparationē quā habēt anguli. Et ptho. docet nos totū p ꝟ dictuȝ.

¶ Via igitur qua in harum rerum inuestigatione est incedendū: est hec quam in augmento valitudinis: ac diminutione monstrauimus.

¶ Et via tota quam debetis sumere in his rebus est sicut diximus in augmento honoris ꝛ diminutione ipsius.

¶ Vult dicere ꝙ regl'a generalis qua scire possumus factū fortune ꝛ quāta erit modica vel multa debet accipi a statu solis ꝛ lune: ꝛ planetarum eos circūdantium: quomodo existunt in comparatione anguloꝝ ꝛ locoꝝ in quibus sunt.

¶ Quamplures autem qualitates que sunt inter augmentum ꝛ diminutionem per ea que in illa specie particularis alterationis inuenta sunt quam habent luminaria ꝛ stelle que ea circūdederunt: ꝛ que circundantibus disposuerit: nos obseruare debemus.

¶ Et conuenit vt status dantes augmentuȝ fortune ꝛ decrementum: ꝛ sunt multi: perquiramus a rebus que erūt inuēte in ipsa manerie de mutatione particulari quam habebunt luminaria in planetis: ea circundantibus ꝛ gubernantibus ipsos planetas.

¶ Status qui sunt inter agmentum ꝛ minutionem fortune sunt illi qui erunt inter gradum valde magni regis ꝛ ei⁹ qui est valde depssus: ꝛ fortune modice: quia homines habent m'ltos in fortuna gradus: vnus scilicet alio altiorem: ita scilicet ꝙ augmentum applicat ad gradum valde magnum regis ꝛ nobilis et applicabit in minutione ad fortunam multum paucam: nec multam. Et mutatio particularis quā habēt luminaria ꝛ planete ipsa circundantes et gubernantes ipsos planetas ꝛ ꝙ sint luminaria in duobus signis masculinis ꝛ ꝙ vnum sit in angulo et aliud non: vel ꝙ sit dominus haiç eorum de meliori statu alio vel ꝙ ambo sint in suis dignitatibus ꝛ alia que in hac ratione ostensa sunt: similiter ꝛ status planetarum ea circundantium et gubernantium ipsos planetas. Et postq̄ꝫ ita est figure planetarum sunt multe et diuersaꝝ manerierum et quelibet eaꝝ dat vnū statū fortūe ppriū ad eā ptinētē: qd scire p certo bn̄ potes si itellexisti qd te vsqꝫ hic docuim⁹: et p exēpla

natiuitatum que tibi dabimus in fine huius libri.

¶ Nam cũ dispositrices dñe haiz vel fortune fu erint: natus in valitudine magis durabit.

¶ Ita ꝙ isti gubernatores si fuerit domini haiz vel sint fortune: conuenit ꝙ honor maior ⁊ firmior sit.

¶ Uult dicere ꝙ quando sciemus ꝙ natus habebit fortunam aliq̃ ⁊ sciemus quanta erit pro q̃titate vite ⁊ complexione ac moribus suis pro stirpe vnde processit ⁊ a loco vnde habebit diuitias. Et inspiciemus post ea ꝙ planete gubernãtes loca solis ⁊ lune ⁊ illi qui gubernãt planetas eos circũdates fuerint accordati cum sole ⁊ luna: ⁊ cum planetis qui eos circundant iudicabimus ꝙ illa fortuna erit altior: nobilior: firmior: et melioris status. similiter iudicabimus si planete gubernatores fortune fuerit: sicut iuppiter venus et mercurius quando fuerit de complexione vnus eorum. Et conuenit similiter vt accipiamus a stellis fixis aliam significationez in hoc loco: quia si fuerint vnius concordantie: significãt ꝙ fortuna altior et durabilior erit ac melioris status.

¶ Si autem contrarie haiz dominẽtur: aut sint infortune: eius valitudo debilis apparebit: ⁊ leuiter transibit.

¶ Et si isti fuerint contrarij domini haiz vel fuerint infortune: significant ꝙ erunt cuz vilicatione ⁊ rafẽz deperdunt.

¶ Jam diximus ꝙ haiç acordatum est ꝙ sit planeta de loco suo d natura signi ĩ quo moratur vel ad quẽ applicat. Et est manifestum ꝙ hoc haiç diuersum in hoc loco est quãto planete gubernatores solis ⁊ lune ⁊ eorum qui circundant fuerint discordati cum eis gubernãtibꝰ. et quãdo ita fuerit significãt ꝙ nati fortuna erit vilior ⁊ minoris tẽporis.

¶ Res vero future valitudinis ex ꝓprijs stellarũ q̃litatibꝰ q̃ lũinaria circũdant sũt obseruãde.

¶ Tamen qũo erit factũ honoris qui eueniet in sciendo ꝯuenit vt inspiciamus a statu planetaꝝ luminaria circundantium.

¶ Uult dicere ꝙ quando scire voluerimus factuz fortune quã natꝰ habebit: quomodo erit: ĩspicias hec ambo a statu in quo inuenias planetas: ⁊ hoc est inspiciendo illum maioris status ⁊ fortitudinis ⁊ habentez plus dignitatum in gubernamento: ⁊ iudicabis per eum.

¶ Cum huiꝰ et enim rei dispositor saturnꝰ fuerit fortitudo valitudinis in multitudine substantie ⁊ in ꝯgregatione pecunie permanebit.

¶ Ita ꝙ si saturnus huius rei fuerit gubernator erit vis honores ĩ habendo multas hereditates ⁊ similia.

¶ Uult dicere ꝙ si saturnus hꝰ statꝰ fuerit gubernator: erit virtus fortune nati in habẽdo multas hereditates et bona mortuorum. Et est manifestum ꝙ si saturnus fuerit in bono statu: natus erit letus cum illis diuitijs ⁊ honore: ⁊ si in malo statu sicut illi qui sunt semper laboriosi licet sint domini hereditatum multaꝝ. Et manifestum quia tunc sunt adeo parci ꝙ de suo bonũ non facient sibypsis ⁊ inter hos status sunt alij multi de plus et minus ꝙ bene intelligere poteris per te si bene glosas intellexisti preteritas.

¶ Sed si iupiter vel venus extiterit: erit eiꝰ fortitudo in iocunditatibus ⁊ donationibus atq̃ honorificentia ⁊ magnanimitate.

¶ Et si fuerit iupiter aut venus: erit sua virtꝰ in gaudijs: letitijs: donis: ⁊ nobilitatibus.

¶ Si iuppiter aut venus gubernatores fuerint erit sicut dixit. Et est manifestum ꝙ si fuerit in bono statu: ꝙ bonum apertius erit et melius. Et si in malo statu: minutum erit bonum: ⁊ ipse dehonestatus pro eo.

¶ Quod si mars fuerit: erit ĩ dñio expeditionũ ⁊ in victorijs ac ĩ suoꝝ subditoꝝ timore.

¶ Et si mars fuerit significator erit dux exercitꝰ ĩ vincendo ⁊ leuando metuz ab ipsiz habẽtibꝰ.

¶ Uult dicere ꝙ si gubernator huius status fuerit mars: maior virtus fortune erit in ducendo exercitus ⁊ suos inimicos vincendo ⁊ intelligendo metum ab ipso tibi vult ĩponere. Et est manifestum ꝙ si mars fuerit in bono statu ꝙ res erit maioris virtutis ⁊ magis directa ⁊ recta. ⁊ si in malo statu: erit debilior ⁊ cuz superbia.

¶ Et si mercurius fuerit: erit ĩ ĩtellectu ⁊ disciplina ac rerum dispositione.

¶ Et si fuerit mercurius est ĩ intellectu doctrinamento ⁊ sapiẽtia ⁊ multis rebꝰ alienando.

¶ Si mercurius fuerit gubernator: erit virtus fortune: vt dixit. ⁊ si fuerit in bono statu: hoc nobilius erit ⁊ melius: et si in malo: minus ⁊ minoris precij. Similiter si duo planete dominabuntur in hoc statu vel plures: erit fortuna de suis naturis composita. verbi gratia: aliquis erit sapiẽs habens multas hereditates ⁊ erit auarus: ⁊ alter liber ⁊ magnum quid. Et aliquis dux armorum potest esse sapiens et intelligens ⁊ similia. hic enim non expedit alia glosa: q: in eo quod transiuit docuit totum.

¶ In magisterio nati: ⁊ eiꝰ opere. Capi. III.

Dixit haly.

Quod capitulum istud est complementum capituloꝝ que transiuerunt: quoniam ministerium est declaratum in iudicijs ⁊ fortuna.

Pus quippe nati eiusq̃ magisterium duobus modis per solem .s. celiq̃ medij signum dignoscitur.

¶ Ministeriuz autez ⁊ opꝰ nati sciri potest a duabus rebus: vz a sole ⁊ luna: ⁊ a signo in celi medio existente.

¶ Ptholemeus dixit in hoc loco pro fortuna ⁊ ministerio statuum ⁊ dominus status ministerij nati et sui officij sciri potest a duabus rebus: sole ⁊ luna: et alia a signo in celi medio existente: quia sol est potentior ⁊ maioris dominij ceteris planetis et. io. domꝰ similiter in respectu aliarum domorum. Et ministerium hominis est res cum qua durat fortuna sua: et cũ qua potest habere res aliqs et lucrari: conuenit vt factum officij teneatur: qd lucretur a sole et decima domo virtutem talem cũ qua naturã habeat: vt opera sua sint potentiora maioris virtutis et plus completa.

¶ Naz stella que de sub radijs solis egressa mane modicum apparuerit: ⁊ que in celi medio fuerit: proprie autem si cum lunã ictisal habuerit nobis obseruare necesse est.

¶ Ita conuenit nobis aspicere ad planetam qui apparet in mane supra solem circa eum ⁊ illum qui erit in medio celi: ⁊ maxime

si habuerit aspectum cum luna.

¶ Planeta matutinalis qui est magis circa solē est qui ante eū subit pāꝝ ⁊ hꝫ a sole maiorē virtutē alijs. similr planeta existēs in decima domo habꝫ maiorē virtutem ꝙ ceteri in alijs angulis existētes. Et si habuerit participationē cū luna virtus eius erit maior ⁊ maioris dominij.

¶ Qꝫ si hec duo que ṗdicta sūt in vno tm̄ planetarū inuenerimus euꝫ soluꝫ in his obseruabim⁹ Si autēꝫ alterum eorum vni planete: alterum vero nulli ꝯtingat: eū cui tm̄ alteruꝫ ꝯtinget: obseruandum fore sancimus.

¶ Si inuenerimus hos status i vno planeta cōuenit vt iudicemus ꝑ ipsum planetaꝫ soluꝫ. ⁊ si vnum horū statuuꝫ inueniemus vni planete: ⁊ alius statū nulluꝫ habuerit ab alijs planetis iudicabim⁹ ꝑ illum qui solum habuerit statum.

¶ Unus hoꝝ statuū est pl'ta existēs circa solē apparēs mane circa radios: alius stat⁹ est ꝙ alter pl'ta in medio celi sit in domo .io. ⁊ aspiciat se cū luna. Quia pl'ta q fuerit in .io. et habuerit aspectū cū luna habebit virtutē sic magnā vt ille q apparet mane circa radios. Cū aūt habuerit virtutes eq̄les: accipiemus ṗmo illū: q habuerit pl'es dignitates ⁊ aliū post eum qui participat in significatione.

¶ At si idē planeta qui de sub radijs solis egressus mane modicum apparuerit: ⁊ i celi medio fuerit: ⁊ alius ṗter ipsum lunam aspexerit: erit vterqꝫ ꝯsiderandus. Illum autem qui secundū m'titudiuē numeroruꝫ auctoritatum ꝑprie dispositionis velut premissum est: alteri preualebit: premittemus.

¶ Et si fuerit aliqs planeta circa soleꝫ apparēs mane alter i medio celi aspiciēs se cum luna iudicabimus ꝑ ambos ⁊ preponem⁹ illum qui i loco queꝫ ṗdixim⁹ plures habuerit dignitates.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ virtus amboꝝ pl'taꝝ fuerit eq̄lis accipiem⁹ significationē ab ambob⁹ ⁊ ṗponemus fortiorē ⁊ alter iuuabit in opere ṗmi: vl' minuet de eo. Et est manifestū ꝙ ille q fuerit circa eū ⁊ habuerit aspectū cū luna habebit maiorē virtutē: ⁊ hoc mō inspicies in alijs planetis.

¶ Siqueꝫ auteꝫ planetarum de sub solis radijs egressuꝫ mane modicū apparere vel in celi medio moueri nō inuenerim⁹: medij celi dn̄m accipiem⁹: ṗter ꝙ in tardis operib⁹ hoc euenire manifestū est. cuiuscūqꝫ etenī huiusmodi q̄litas fuerit ociosus in maiori parte permanebit.

¶ Etsi nullū iueniem⁹ planetā q mane appareat circa solē: nec vllū iueniem⁹ in medio celi: cōuenit vt accipiam⁹ dn̄ꝫ ipꝫ mediū celi: cū iste erit i operib⁹ tēperatis vel tardis nā talis q̄lis iste status: significat ꝙ natus erit ꝑ maiori parte sui tēporis sine officio vllo balderus.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ petemus dn̄ꝫ officij: ⁊ non ieniemus vllū planetā q sit matutinalis: nec vllū in medio celi accipiemus planetā habētem maiorē dignitatē in gradu .io. et hoc erit in officijs que sunt ad tēpus: qꝛ ꝑ maiori parte status balderus erit sine officio.

¶ Hec via est igit̄ qua ad cognitionē qualitatuꝫ stellarū quaꝝ est operis ac magisterij dispō: nec non eaꝝ que otium significāt ꝑuenim⁹.

¶ Qualitas aūt operis ⁊ magisterij non nisi ex trium stellarum ꝓprietatibus: que sunt mars ⁊ venus ⁊ mercurius: necnon ex signoꝝ in quib⁹ fuerint qualitatibus deprehendentur.

¶ Et ē via in cognoscēdo factū planetaꝝ gubernantiū ministeria ⁊ officia cū status ministerij ⁊ officij sciri pōt a natura triū planetaꝝ: qui sūt mars: venus: ⁊ mercurius: ⁊ a statibus signoꝝ in quibus sunt.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ sciuerimus qs pl'ta est dn̄s officij: ⁊ voluerimus scire ꝑ certo ministerium quale erit: inspiciemus qualis erit stat⁹ ipsius pl'te cū illis trib⁹ quos dixit: ⁊ q̄ res cōponit de sui natura ⁊ de natura signi i quo morat̄. Et qn̄ sciuerimus hoc inspiciemus cuiusmodi ꝯcordantia erit iter eos: ⁊ qn̄ sciemus cōmixtioneꝫ nature q̄ de illis cōponitur sciemus pro certo ministerium quale erit.

¶ Nam si mercurius auctor operis ⁊ magisterij fuerit: natus erit baratator ⁊ computator atqꝫ doctor: mercator etiā ac numerator: rerū cognitor ⁊ imolator: per stellaruꝫ quoqꝫ vires iudicabit: ⁊ generaliter in libroruꝫ lectōib⁹ ac eoꝝ expositionibus versabitur: dabit et ⁊ accipiet.

¶ Ita ꝙ si mercuri⁹ fuerit q dederit misterium ⁊ officiū: nat⁹ erit mercator: baratator: sapiēs i multo: aut cāpsor: aut diuinator: sapiens in iudicijs astronomie: factor sacrificioꝝ: ⁊ gn̄alr erit homo qui itromittet se de libris ⁊ de glosādo: dando ⁊ recipiendo.

¶ Si mercurius solus fuerit dn̄s officij: significabit vl'iter officia q̄ dixit ꝑ hoc: significabit q̄libet ⁊ ꝑprie ƀm naturā signi in quo erit ⁊ ƀm naturā termini in quo est. vbi gra. si fuerit mercurius in suismet dignitatibus: significabit ꝙ erit numerator: glosator: ⁊ baratator dandi ⁊ recipiendi ⁊ similia. Et si fuerit in dignitatibus iouis erit mercator vel cāpsor. Et si in dignitatibus veneris erit astrologus sapiēs in iudicijs astronomie.

¶ Qꝫ si saturn⁹ ei testificet̄: erit alienaꝝ reruꝫ dispositor: ⁊ somnioꝝ iterpres: vel in domib⁹ dei occasiōe alicuius notitie seu diuinationis que in eo erit commorabitur.

¶ Et si testificabitur ei saturn⁹: erit gubernator factorum aliorum vel expositor somniorum: aut secutor altarium ⁊ sanctuarioruꝫ pro parte indiuinationum.

¶ Uult dicere ꝙ quādo saturnus fuerit dn̄s ministerij vel officij: ⁊ habuerit ꝯcordantiā cū mercurio: vel fuerit mercurius dn̄s officij ⁊ habuerit ꝯcordātiā cū saturno: quādo ita participabūtur ambo in significatione erit nat⁹ solutor somnioꝝ sequēs altaria: ⁊ ṗdicēs futura vel erit dn̄ator hominum alioꝝ. Et est manifestum ꝙ scire possumus q̄libet horuꝫ officiorum quale erit ex illis a statu quē significabunt saturnus ⁊ mercurius.

¶ Sed si iupiter ei testificetur: erit natus auctor

legis ⁊ sapiens: cum probis etiam hominibus conuersabitur.

¶ Si testificabitur ei iuppiter erit natus sapiēs legum ⁊ iudiciorum ac rhetoris ⁊ cum alijs vitam habebit.

¶ Uult dicere ꝙ quādo iuppiter ⁊ mercurius fuerint significatores ministerij: erit natus ordinator legum ⁊ sapiens magnus: in eis bene rōcinatus vitā habebit cū magnis ꝓncipib⁹. Et hoc totū itelliges a statu iouis ⁊ mercurij.

¶ Or si auctoritas operis ⁊ magisterij fuerit veneri s ex odore florum ⁊ specierum seu ex vino vel tinctione aut pigmentis vel ex his que ad ornatum pertinent: se intromittet: velud mercati species: ⁊ medicamina ac florum variationes: adornare: ⁊ cauponare seu texere: vel pigmenta mercari aut pingere ⁊ colores variare: vel seritexere.

¶ Et si venus fuerit domina officij intromittet se natus de speciebus aromaticis ⁊ bonorum odorum. aut de vino vel tincturis pulchris aut de rebus pistatis: sicut pictor vel speciarius vel sector pannorum preciatorum aut apotecarius vel venditor vini: aut tinctor vel venditor coloratorum pannorum.

¶ Quando venus sola dominabitur in officio et aliud non oporteat īspici nisi ꝙ ipsa sola dat significationem: est eius significatio generalis: in rebus pulchris pictatis ⁊ habentibus bonum odorem. Et si fuerit in suismet dignitatibus: significat pannos vēdere pretiatos. Et si in dignitatib⁹ sol: vel erit natus venditor lapidum pretiosorum vel annulorum aut pannorum deauratorum. Et si in dignitatibus lune: erit venditor pannorum pertinentium ad reginas ⁊ nobiles mulieres. Et si in dignitatib⁹ iouis: erit physicus. Et si in dignitatib⁹ martis: erit apotecarius. Et si in dignitatibus saturni: erit textor: ⁊ pannorum pictator: ⁊ preciatorꝝ. Et si fuerit in dignitatibus mercurij: erit pictor: viellator ⁊ similia: hec enim omnia componuntur vna. s. cum alia: et ſm compositionem naturarum suarum: verbi gratia: natiuitas in qua dominabitur venus in officio suo: existens in suamet domo ⁊ in trigono ⁊ exaltatiōe saturni. Et est similiter iuncta cum luna: ⁊ vadit ad sextilē saturni: ⁊ luna erat debilis. Cum autem hanc vidi natiuitatē: iudicaui ꝙ natus iste esset textor de re vili: ⁊ ita fuit: quoniā accepi significationem generalem: a venere significante res pictas et pulchras ⁊ inueni venerem circundatam a radijs saturni: quia inter eam et vtrumqꝫ eorum non erat plus duobus gradibus. vnde intellexi ꝙ he res essent pictate composite de natura lune ⁊ saturni. et propter hoc fuit officium i texere qđ est vilis. Silr̄ ꝙ erat in fine libre ⁊ i ꝓn° scorpionis in participatione sexte dom⁹: et hi erunt de subter terram fuerunt he res pictate quas se texere intromittebat: ac lauare linteamina pictata ⁊ similia.

¶ Et si saturnus ei testificetur: erit eius mercatio in superfluitatibus ⁊ mollitijs: eritqꝫ deceptor atqꝫ nigromanticus: ⁊ his similia.

¶ Et si testificabitur ei saturnus: erit natus mercator suo officio rerꝝ q̄ fiunt ꝓpter vitia ⁊ affaytamenta: facturator ⁊ deceptor ⁊ similia.

¶ Uult dicere quando saturnus fuerit dominus officij: et acordauerit se cum venere: vel fuerit in suis dignitatibus: vel fuerit domina officij venus ⁊ fuerit i suis dignitatibus ⁊ si fuerit i bono statu: erit effectus in rebus que fuerint ꝓ his que ante dicta sunt ⁊ pro affaytamentis. ⁊ si non fuerit in bono statu: erit officium de facturis ⁊ deceptionibus. tamen si sola venus fuerit domina officij ⁊ fuerit in dignitatibus saturni: erit significatio sua ſm ꝙ ad eam pertinet: sicut diximus de textore.

¶ Sed si ei testificatur iuppiter: erit luctator: ⁊ coronarꝝ compositor: erit etiam aptus diuitijs: ⁊ eius affluent diuitie mulierꝝ occasione.

¶ Et si testificabitur ei iuppiter: erit natus abrachiator: aut par⁹ ad magnos honores: ⁊ erit ei⁹ honor pro parte mulierum.

¶ Uult dicere ꝙ quando iuppiter fuerit dominus officij ⁊ participabitur cum venere ⁊ ambo sunt gubernatores officij: si fuerit in bono statu: erit nat⁹ paratus vt sit magnus iudex vel princeps: ⁊ sibi pro parte mulierum eueniet honor iste. Et si ambo fuerint in malo statu: erit abrachiator. In hoc autem loco ostendit ptholemeus nobis ꝓpter participationem iouis ⁊ veneris in gubernando officium rem vnam quam semper habere debemus in mente: et erit adiungere res ad officium pertinentes cū illis que dicte sūt in capitulis que ante diximus. Nam debemus adiungere officium cum complexione corporis ⁊ cū moribus anime ⁊ cum fortuna substantie ⁊ honoris: qꝛ per omnia scire potes ꝓ certo nati officium proprium.

¶ At si mars soli in figura associetur: eius opus ⁊ magisterium cum igne demorabitur: velud opus coqui: conflatorisqꝫ metallorum: necnon opus eraminis ac minerarum auri/ ꝙ si soli nō associetur: nati magisteriū in ferro tractabitur vt naues cōponere: arare: architectari: lapides abscidere: in annulorū lapidibus sigilla sculpere: arbores findere: ⁊ his similia.

¶ Et si mars participabitur in figura cum sole: erit officium suum opus ignis sicut coquinari⁹ vel accēsor ignis ⁊ calderarius: aut aurifex: vel operator minerarum metallorum: Et si nō habuerit participationem cum sole: erit officium suum in omni re: que fit de ferramento ⁊ ferro: sicut carpentarius in faciēdo naues: ⁊ res similes de carpētaria vel agricultura. vel icidēdo lapides vel gemmas aut deserrari lapides ⁊ silia.

¶ Id totum quod docuit nos ptholemeus ante factū mercurij ⁊ veneris: est id quod vterqꝫ eorum significat de sui natura propria ⁊ id quod significant quādo participantur cum saturno vel ioue et non docuit nos id quod significāt quando participantur cum sole ⁊ luna: nec aliquo planetarum aliorum. tamen in hoc loco vbi locutus fuit de significatione martis: dixit concordantiam suam cum sole pmo: et postmodo id quod significat de sui natura ꝓpria: vt per hoc veniat nobis in mente id quod docuit nos i prima parte ꝙ sol est de complexione calida: ⁊ mars de sicca: et comburenti: conuenit vt ambo significent officia que fiunt per ignem. et si fuerit in bono statu: erit foditor vel aurifex. et si in malo statu: erit accensor ignis in furnis vel balneis. ⁊ si fuerit i dignitatib⁹ veneris: erit cognarius. ⁊ si i dignitatib⁹ saturni: erit calderari⁹ aut calerus: ⁊ hoc modo quādo participabit cū alijs iudicabis: hoc. n. ē qđ significat martis

natura: quando concordatur cum sole. Id tamen qđ significat per seipsuz est sicut ministeria que fiunt per ferra: sicut carpentaria nauium carris ⁊ alcantis: si accidit ꝙ sit in dignitatibus saturni: tamen si fuerit in suismet dignitatibus significat lapides ⁊ caticas: icidere ⁊ dirigere. Et si in dignitatibus veneris significat lapides incidere preciosos et gēmas ⁊ talia. Et si in dignitatibus mercurij vel lune: significat seruare serare madonos vel ea incidere: ⁊ ad talia dixit. Et docuit nos ptho. quia semper debemus querere significationē ministerij ī cōplexiōe quā videbimꝰ ipi nato.

¶ Si saturnus ei testificet: erit nauigator ⁊ natator: aquarum allator ⁊ cocus: pictor etiaz: ⁊ qui in balneis morabitur.

¶ Et si testificabit ei saturnus erit marinariꝰ vel barcherius. aut coquinarius vel balneator vel depictor in balneis morās vl' portās aquā.

¶ Uult dicere ꝙ quando saturnus vel mars fuerint domini officij. s. vnus eorum: ⁊ alter habens participationem cū eo: significabit vterqꝫ eoruz ministeria q̄ dixit: ⁊ scies pro certo ꝙ eorū erit ab his q̄ pdiximꝰ: qr saturnus pro eo ꝙ significat hūiditates fedas ⁊ odores putridos: ⁊ mars significat siccitatē ⁊ sapores combustos ⁊ amaros: componitur d̄ sua commixtione res quam dixit ptholemeus.

¶ Sed si iupiter ei testificetur: erit miles ⁊ penarum minister: ac decimator: hospitator etiaz ac lamꝰ.

¶ Et si testificabitur ei iupiter: erit miles vel sergentus: vel tenens apparatus domus vel carnifex: degulator animalium. pedagerius pontium vel viarum aut decimarius.

¶ Juppiter significat rectum ⁊ iustitiam: ⁊ mars significat iram. ⁊ ppter hoc quādo cōpl'ones cōmiscent: expedit vt significēt ꝙ officium nati erit aliquod ex ministerijs ī qbꝰ ē supbia: ab vna parte ⁊ ab alia rectū: ⁊ iustitia: sicut ē miles pedagariꝰ: ⁊ illi q accipiunt pedagia p vias ⁊ pōtes: ⁊ carnifices aīalia degulantes ad vsum hoīum: ⁊ sīlia. Et manifestū ē ꝙ iā dedit nobis totum id qđ significat quilibet planetarū: qn̄ ipse solū dominabit officio nati. qr si saturnꝰ vel iuppiter fuerit dn̄s officij: sciri pōt ꝙ officiū erit s̄m statuz vtriusqꝫ eorū in cōparatiōe martis ⁊ veneris ac mercurij. hoc enī vsqꝫ hic nos docuit ptho. ⁊ inantea nos docebit id qđ significāt isti pl'te: qn̄ duo vl' tres eoꝝ dn̄abūt ī officio.

¶ Item si duo planete magisterij dominiuz habuerint: fuerintqꝫ venus ⁊ mercurius: exercebit se in musica vel ludis: aut in cantationibus seu cantationum inuentionibus: vel in qualibet specie reperiendi cantus.

¶ Similiter qn̄ dominabūtur duo planete ⁊ fuerint mercurius ⁊ venus erit officium musice īstrumentorum locorum canendi ⁊ īueniendi. ⁊ cōponendi sonos.

¶ Jam docuit nos ꝙ officia propria nature mercurij sūt ea que dixit vt arithmetica ⁊ officia ppria nature veneris sūt que ante dixit: vt pulchritudo: ⁊ quādo in officio alicuius se conimxerit significatōes eoꝝ duoꝝ: significabunt arithmeticam ⁊ musicam ⁊ assaytamentum sonorum.

¶ Maxime autem cum in sua cōmutabūtur loca tunc erit natus ioculator banastellarum ⁊ feminarum licitator: iocosorum etiam instrumētorum magister ⁊ factor fidium: eritqꝫ pictor: predicator: derisor: ⁊ incātationum inuentor.

¶ Et maxime quando sua loca mutabunt: quia quando sic erit: natus erit ioculator factor truffarum: venditor seruarum ioculatricium cantatritium factor instrumentorum delectabilium: tortor cordaꝝ pro eis: pictor: psallator: textor ⁊ compositor cantionum.

¶ Uult dicere ꝙ quādo venus fuerit in dignitatibus mercurij: et mercurius in dignitatibus veneris ipsis existentibus gubernatoribus officij: significant ꝙ natus erit ioculator: truffator: venditor ioculatricium vel letator earum factor instrumentorum pro ioco: saltator: cantator: textor: tortor: cordarum pictor. Et scietur qđlibet horum officioꝝ certe secundum statum horum duorum planetaruz si scietur secundum ꝙ fuerit.

¶ Qđ si saturnus eis testificetur erit eius opus ⁊ magisterium in his que predicta sunt in mercationibꝰ ⁊ vēdet ea qbꝰ mulieres adornant.

¶ Et si testificabitur eis saturnus: similiter erit officium cum his que diximus: mercationis decorationis ⁊ apparatibus mulierum.

¶ Uult dicere ꝙ quando dominabitur saturnus in officio ⁊ participabitur cum venere vel mercurio vel aliquis horum duorum planetarum fuerit dominus officij ⁊ participabitur cum alijs erit nati officium vnum ex illis que dixit ptho. ⁊ miscetur cum eo: iam quātum de mercadantia apparatuum mulierum.

¶ Si iuppiter autem eis testificetur: erit placitator ⁊ computator: ⁊ semper in locis congregationis hoīum: ⁊ circa regias portas cōmorabit docebitqꝫ pueros ⁊ in rebus vulgi sollicitabit.

¶ Et si iuppiter testificabit ei erit aduocatꝰ causarum: receptor rationum: ⁊ sequetur loca vbi conueniunt homines: ⁊ portas regum doctor pueroꝝ: ⁊ de negotijs populi habebit videre.

¶ Uult dicere ꝙ quando fuerit officij dominus vnus horum trium planetaruz iuppiter aut venus vel mercurius. et participabitur cum ceteris duobus: officium nati erit in vna rerū quas dixit ptho. in hoc loco. Ita ꝙ quādo isti planete fuerint in dignitatibus martis erit natus aduocatus: tenēs causas aut alcaldos. Et si fuerit in dignitatibus mercurij: erit receptor rationum: sicut sunt seneschalchi: ⁊ maior domus: ⁊ si fuerit in dignitatibus solis vel lune: erit secutor locorum vbi conueniunt homines: ⁊ portarum regum: aut factorum populi gubernator: hoc autem erit totum si fuerit in bono statu: sed si in malo erit doctor pueroꝝ.

¶ At si operis ac magisterij dominium mars ⁊ mercurius habuerit: erit doctus in cōpositione imaginum ⁊ armoruz eritqꝫ sculptor in rebus quibus diuine domus vtuntur: ⁊ animaliū imagines faciet: eritqꝫ luctator: medicus: cirurgicꝰ: maleficus: fornicator: ⁊ cartaꝝ falsificator.

¶ Et si fuerint domini officij mercurius ⁊ mars erit formator imaginum ⁊ incisor: ⁊ eorum que fuerint pro altaribus ambrachiator:

physicus: cyrugicus: dictor mali hominũ operum malorum: falsator chartarum.

¶ Jam sciuimus ꝙ significatio propria mercurii est numerus ⁊ arismetrica: ⁊ propria martis significatio est res in quibus est superbia vel que fiunt ferro: ⁊ quando hi duo planete cõmiscentur componitur inde opus: et erit officiuz in imagines incidendo: ⁊ faciendo arma cum signalibus ⁊ figuris bestiarum: similiter si hi duo planete fuerint in dignitatibus veneris natus erit abrachiator: ⁊ si erit in dignitatibus iouis erit phic⁹. ⁊ si ĩ dignitatibus saturni erit dictor mali: ⁊ si fuerit in malo statu: erit malorum operum: ⁊ falsator cartarum.

¶ Sed si saturnus eis testificetur: erit natus interfector: ⁊ aliorum vestimenta diripiet: eritq̃ viarum abscisor: ⁊ in cauernis morabitur: erit etiam ⁊ deceptor.

¶ Et si testificabitur eis saturnus: erit hominũ interfector: robator: ⁊ expoliator: detentor itinerum: ⁊ insidiarum proditor.

¶ Uult dicere ꝙ quando fuerit officii dominus aliquis horum trium planetarum: qui sunt saturnus mars ⁊ mercurius: ⁊ participatus fuerit cum aliis duobus erit nati officium iustitie: ⁊ rectitudini ɔtrariũ: ⁊ hoc est hoïes ĩterficere: robare: tenere itinera: ⁊ facere ꝓditionẽ ⁊ scãdere.

¶ Quod si iupiter eis testificetur arma duellaq̃ diliget: erit etiam rector ⁊ procurator ac versipellis: opera diliget: ⁊ circa extraneos sollicitabitur: ⁊ ex huiusmodi lucrabitur.

¶ Et si testificabitur eis iupiter: erit natus amator armorum: bellator abstinentie bone: deceptor, ingeret se de multis. habebit de negociis peregrinorum videre. ⁊ erit de talib⁹ lucrũ suũ.

¶ Arma diligere est propter participationem martis mercurii ⁊ iouis litigare similiter: ⁊ abstinentia est pro parte iouis: fraus ⁊ deceptio propter martem ⁊ mercurium. Et igerere se in multis est quando hi duo planete erunt in bono statu. Et videre facta peregrinorum ⁊ extraneorum est: quia natura iouis est separata a natura martis ⁊ mercurii. ⁊ quũ cõmiscentur significant talia.

¶ Item si domini dispositionis operis: fuerint venus ⁊ mars: natus erit tinctor ⁊ specierum venditor: auriq̃ ⁊ argenti ac plumbi magister: erit agricola: ⁊ cum armis iocabitur: ac medicamina conficiet: ⁊ erit medicus.

¶ Et si fuerit gubernatores officii ven⁹ ⁊ mars erit natus tinctor ⁊ specierius laborator plumbi ⁊ stanni. aurifex auri ⁊ argenti. laborator terre: lusor cũ armis: apothecarius: phisicus: operator cum medicinis.

¶ Jam scimus ꝙ opus veneris est totum lympiduz. ⁊ martis est siccitas: ⁊ que fiunt ferro: tamen si veneris cõplexio vicerit: significabit ꝙ erit tinctor aut specierius. Et si vicerit complexio martis significabit operari in stanno: ⁊ si fuerit in dignitatibus solis ⁊ iouis aurifex: auri ⁊ argenti. Et si fuerit in dignitatibus saturni: erit laborator terrarum: et si martis: erit lusor cuz armis: ⁊ si iouis erit phycus operator medicinarum.

¶ Et si saturnus eis testificetur ad imolandum animalia deo sollicitabitur: mortuos induet: ⁊ deflebit funera: ac sepulchra cãtabit. Quolibet etiam modo diuinabit in locis occultis: ⁊ vbi cantus exercentur funebres ⁊ sanguis effundetur: habitabit.

¶ Et si testificabitur ei saturn⁹ erit gubernator bestiarum que degulantur propter sacrificium dei: mortuorum factor ⁊ mediator planctus super foueas: diuinator futurorum existentium de sui memoria: moratur in locis vbi sunt secreta: ⁊ in sanctuariis: ⁊ in iudicando ⁊ vertendo sanguinem.

¶ Quando natura saturni martis ⁊ veneris commiscent̃ significat officia ⁊ ministeria infortunata qua trahunt ad partem boni: et hec sunt ministeria que dixit ptho. tamen si vicerit virtus martis erit cum illis effusio sanguinis: ⁊ si vicerit saturnus: erit secreta ⁊ res cooperte.

¶ Ac si iuppiter eis testificetur: in orationis domibus assidue morabitur: ⁊ augur existet: ⁊ in feminis maritandis sollicitabitur: ⁊ ad effectuz perducet: ⁊ inde erit eius vita: erit ⁊ delitiosus ⁊ dissolute cogitationis.

¶ Et si testificabitur ei iuppiter: erit sequens altaria: augurarius: factor matrimoniorũ: ⁊ ad effectum perducet: ⁊ inde erit eius vita pro eis ꝺ talibus viuet: et erit delectuosus ĩ quiete.

¶ Quando complexiones iouis martis ⁊ veneris cõmiscẽtur fortune magis erunt q̃ infortune: nam venus facit opera afaytata: iuppiter bona et famosa: ⁊ mars facit sectas et ministeria in quibus adiunguntur: res iste sunt sequi oratoria: ⁊ anguria quiuz: ire pro matrimoniis mulieruz ⁊ omne aliud ministerium in quo est delectatio ⁊ volũtas. hoc aũt est ꝙ nos docuit ptho. de cõmistione significationum planetarum: quando componuntur de duobus vel tribus tamẽ si fuerit mercurius officii gubernator at venus ⁊ mars hoc non poiuerit in mente: nisi participatus esset cum eis saturnus: et iuppiter: quia res declarata et manifesta per id qđ dixit ⁊ ostendit. verbi gratia. quãdo mars venus ⁊ mercurius dominantur in officio iam scimus ꝙ opera martis sunt que fiunt ferro: ⁊ illa veneris pulchra et composita: ⁊ mercurii que fiunt pro numero: ⁊ quando vnam cum alia cõmiscebimus iudicabimus ꝙ officium nati erit in incidẽdo gemmas factor margaritarum ⁊ incidendo res compositas mulierum ⁊ similia: Et si participabitur cum eis saturnus significabit ex his ea que ꝑtinent ad mortuos: agriculturam ⁊ marinariam. Et si participabitur iuppiter: significabit ex his que pertinent ad iudicium rectitudinem et honestatem: ⁊ directionem hominum.

¶ Proprie autem vniuscuiusq̃ signorum figure in quibus stelle que dominantur operi mouentur magisterii dzias quolibet modo iuuant.

¶ Et figure pertinentes ad signa in quibus erũt planete gubernatores officii: adiuuant aliquid in diuersitate officiorum.

¶ Uult dicere ꝙ figure signorum in quibus stant planete significantes officium nati: adiuuant astrologum in sciendo opus proprium nati.

Signa nāq3 quoꝝ figure figuris hominum assimilantur: omne magisterium scientiarum quib⁹ opus habēt homines perfectione iuuant.

Ita ꝙ signa figuras humanas habentia: dant auxilium magnum omnibus ministerijs q̄ sūt pro sapientia: ꝛ quibus homines multu3 egēt.

Misteria oib⁹ necessaria ꝛ sūt ꝑ sapiētia sūt cōposita duabus partibus: quaꝝ vna ē theorica: ꝛ alia practica: hīc sunt phica: iudicia astronomie: ꝛ agricultura q̄ sapiētes operantur ꝑ sapiam: nō ea quā sciūt laboratores ꝑ vsum: qꝛ laboratores in agricultura per vsum sūt: ita in cōparatione sapientum agriculture: sicut vnus phicus ꝛ vnus astronomicus: q vadunt audaces de villa in villā i cōparatōe phycoꝝ sapientum: ꝛ astronomicoꝝ sapientū ꝛ aristotiles ꝛ oēs de secta sua docuerunt nos ꝙ ministeria sūt in quatuor manerieb⁹. pma ē ꝑ theorica: ꝛ est scire solummodo ꝛ hec ē phia Scda est practica: ꝛ hoc est postq̄ scire pōt hō mores aīe: et quomodo debet dirigere ꝛ gubernare ciuitates ꝛ manutenere domus. Tertia est que cōplet opa nature: sicut phyca ꝛ agricultura. Et quarta est q̄ dirigit ꝛ affaytat: sicut fabricatio domoꝝ ꝛ habitationū: ꝛ militia: ꝛ carpentaria: ꝛ texere: ꝛ alia ministeria silia. Et hec docuerūt nos: qꝛ vnum ministerioꝝ hoꝝ est ordinatū sub alio: ꝛ vnu3 fuit alij. Sicut armerius ꝛ frenerius q fuiūt militi: ꝛ miles fuit duci: exercitus ꝛ dux exercitus fuit officio regis: ꝛ hoc ē gubernare ciuitates: ꝛ ita vadunt officia ascendendo donec sint oia ordinata sub phyca. ꝛ ꝑpter hoc diuisit ptho. misteria i quatuor ptes. Prima ē totū ministeriū qd sequitur phiam magna dña ꝛ hec ē practica quā diximus q̄ ē ꝑpter sapia3 quā homines habent necesse: ꝛ signa significātia res tales sunt habentia figuras similes figuris hominū. ꝛ ia3 dixit ꝙ hoc ministerium est sicut physica ꝛ agricultura.

Signa vero quoꝝ figure quadrupedum figuris assimilātur: iuuāt magisteria minerarū: mercationū: ac edificationū atq3 dolādi.

Et signa habētia figuras q̄drupedū adiuuāt i ministerijs que sūt opera mettalloꝝ. ꝛ mercadānciarum ꝛ carpentaria.

Hec ē scda pars ministerioꝝ: ꝛ est oīs res i qua ē directio ꝛ affaytamentū: ꝛ misteria metalloꝝ sunt: sicut opari aurū ꝛ argentū. ebur. ꝛ breuietr plūbū. stannū. lapides icidere ꝛ silia. misteria aūt mercimonioꝝ sūt mlta: sicut gubernare. panē. oleum. pannos. ꝛ mercadātari cū illis. ꝛ mlta alia que de vna terra in aliam inducuntur.

Signa autē solsticialia ꝛ equinoctialia trāslationis ꝛ variationis ac geometrie ac agriculture: nec nō reꝝ domoꝝ orōis magisteria iuuāt.

Et signa solstitij ꝛ equinoctij adiuuāt in ministerijs que pro transferēdo interpretando pro geometria ꝑ laborerijs terre ꝛ pro hijs que pertinent ad oratoria.

Hec est pars tertia officioꝝ. ꝛ ē oīs res q̄ dat radicem ꝑ alia re: ꝛ ē ꝯm phiam: ꝛ signa quatuor tropicoꝝ significant talia ministeria q̄ sūt pncipia quatuor tēpoꝝ trāsferre ꝛ interptari de vna lingua in aliā dat pncipiū vel q nesciūt illā linguā ꝑ ea sciēda. ꝛ geometria ē pncipiū alioꝝ ministeriorum multoru3: sicut ē facere decurrere aq̄s de vno loco ad alium: fontes ꝛ puteos aperire: ꝛ facere artificia ꝛ ferramēta ꝑ alijs ministerijs: ꝛ generalr facere artificia ꝛ figuras: ꝛ est radix oium alioꝝ ministerioru3: ꝛ nos fecim⁹ i hoc tractatum vnū: cui nomē iposuim⁹ librū radicū fabricationū: laborare terrā ē pncipiū hitatiōis: ꝛ oratoria sūt ēt pncipia aggregationis hominum ad seruitia dei.

At signa quorū figure feraru3 ꝛ aquaticaru3 aialium figuris assimilātur magisteria que sunt ad humiditatē: et in quibus humectātia ponuntur auxiliant: herbaꝝ etiam: compositionis nauiu3 solertiā: sallita quoq3 et saliētia iuuāt.

Et signa figuras habētia bestiaꝝ siluestriū ꝛ aq̄ticaꝝ adiuuānt i ministerijs que sūt i hūiditatib⁹. ꝛ i que intrant herbe ꝛ i faciēdo nauigiu3 ꝛ laborando i rebus salicis vel sale.

Hec est quarta ps officiorū: ꝛ est oīs res in q̄ est humor ꝛ herbe: vel laborare in aqua: sicut piscator vl' marinari⁹: ꝛ laborare nauigiū: facere discurrere aquas: facere pisces ꝛ salem: salsare carnes ꝛ pisces: legumia vēdere ꝛ talia.

At si luna proprie loco magisterij dominata fuerit ꝛ post cōiunctionē ad mercuriū iuerit: ꝛ i capricorno vl tauro seu cācro: erit nat⁹ sapiēs ꝛ imolator ꝛ obseruabit aquaꝝ vasa.

Et si fuerit lūa dña loco officij ꝛ p⁹ ꝯiunctionē fuerit iter sunt cū mercurio ꝛ fuerit i tauro aut capricorno vel cancro erit nat⁹ diuinator. factor sacrificioꝝ ꝛ inspiciet in vasis aquaꝝ.

Multotiēs diximus q sol ꝛ luna sunt pncipes sup alios pl'tas: ꝛ significatio sua nālis est dare ꝑpria in rebus oibus id qd ꝯuenit ꝑ nā3: ꝛ ꝑpter hoc dāt in ministerijs oibus apparatū: ꝛ recipe oia alia ministeria postq̄3 ita ē ꝙ sol nec luna: non habēt significationē ꝑpriā in ministerio cognito: dāt cā3 ꝛ auxiliū: in aliqbus ministerijs ꝛ nō dāt in alijs: qꝛ sol dat auxiliū in omni ministerio qd est ꝑ potētia ꝛ vincendo ꝛ ꝑgrādi apparentia. Et ptho. docuit nos istud qn̄ dixit si participabit cū marte: fiet idē cōplexio vna: que dabit oē opus qd fit ꝑ ignē ita ꝙ nos itelligim⁹ ꝙ cōplexio q̄ fit per solē ꝛ lunā: tamē quolibet alioꝝ dat tale ministeriū quale ꝯuenit eidē cōplexioni. Tamē docuit nos in hoc loco ꝙ luna dat auxiliū in ministerijs in qbus est diuinatio ꝛ de hoc fecit mētionē in ꝯcordātia qua3 h3 cū mercurio cu3 q̄libet signoꝝ. Et nos volumus verba sua glosare vt itelligi faciamus id qd ante fuit oñdēdo. Qꝛ dixit ꝙ sit dñs officij. vult dicere ꝙ dñs fuerit decime: ꝛ qn̄ fuerit pmus pl'a apparēs ꝺ sub radijs solis. Et hoc est id qd dixit: ꝛ fuerit suū ire post ꝯiūctionē cū mercurio: ꝛ dixit mercuriū ꝑpe iter oēs pl'as. qꝛ hic stat⁹ iuētus ē in mercurio magis. Et id qd dixit ꝛ accidēt hec in tauro. aut in capricorno vel cācro. dix'it ꝙ ven⁹ q̄ significat dñatōes ꝛ luna h3 pl'es dignitates in his signis. ꝛ diuinatōes sūt ꝑpe de sigōne tauri rōe nāe veneris ꝛ lune. et natura degulationis e ꝑpria de natura capcorni rōne saturni ꝛ martis: ꝛ inspicere de meminulis ꝺ aqua ē ꝑprium cancri: qꝛ signū est aque. et fortune habēt multas dignitates in eo q̄ sunt iuppiter ꝛ ven⁹ ꝛ silia: de aqua sunt vasa in quibus ponitur: ꝛ aspiciuntur res multe in eis: et ex his mlti sunt aspiciētes in nubibus: riuis: et puteis: et silib⁹. Et ia3 oñdim⁹ ꝙ hec officia ꝑ maiori parte sūt pdita. qꝛ dmōstrationes vniuersales contigerunt: leges dantes que inhibēt aspicere in his omnibus ꝛ contrarium mandant eoꝝ.

Si autem fuerit in sagittario vel in piscibus per mortuos diuinabit ꝛ: malignos etiam spiritus de loco ad locu3 moueri coget.

¶ Et si fuerit in sagittario vel piscibus. dicit diuinator pro inspiciendo in mortuis. ⁊ demouendo spiritus.

¶ Uult dicere ꝙ qñ luna fuerit dña officii: ⁊ fuerit mercurius circa cõiunctionẽ: si acciderit ꝙ sit in sagittario vel piscibus: significat ꝙ natꝰ inspiciet ĩ mẽbris aialiũ mortuoꝝ: ⁊ dicet multa futura: Similiter mouebit spiritus qui dicti sunt diaboli: vel alios spiritus: propter ꝓpter qđ diuinabit: ⁊ hoc ẽ qꝛ sagitariꝰ ⁊ piscis sũt dignitates iouis: ⁊ mercuriꝰ male moratur in his locis: qꝛ sunt sui casus ⁊ opposita suis domibus. ⁊ ꝓpter hoc conuenit ꝙ quando miscent̃ cuꝫ luna ⁊ mercurio habeant significationem talem.

¶ Sed si fuerit ĩ virgine vel scorpiõe: erit nigromanticus ⁊ astrologus: idicabit occulta ⁊ predicet futura.

¶ Et si fuerit in virgine vel scorpione erit nigromanticus ⁊ astronomicꝰ: dicens res non iustas ⁊ futuras anteꝗ̃ fuerint.

¶ Uult dicere ꝙ qñ luna fuerit dña officii: ⁊ mercuriꝰ fuerit circa cõiunctionem accipiens vim a sole exñdo in virgine vel scorpione: natus erit nigromanticꝰ ⁊ astronomicus dinator rerum nõ iustaꝝ. sciet res anteꝗ̃ sint. Naꝫ nigromanticus ẽ ille q facit ꝑplo fascinamẽta ⁊ facturas seu maleficia: q̃bus credunt ꝙ accident ꝓ certo: sicut ipsi credũt. Et astronomicus est ille qui scit futura per figuras stellarum. Et diuinator ẽ ille i cuiꝰ volũtate res veniunt: ⁊ dicit res que nõ sũt apparẽtes ⁊ q̃ future sũt: ⁊ nescit qua parte dicat eas nec qua rõne ipsas extrahat. Nã manifestũ est ꝙ in aĩa istius talis veniũt res a significatõibus corpoꝝ celestiũ: ⁊ faciũt eas ĩ mundũ venire aliquo tꝑe futuro et hora aliqua format̃ eadẽ figura stellarum vt sit talis res. hac ãt hora format̃ in voluntate illiꝰ diuinatoris illiꝰ rei future. Et ego multos tales vidi: ⁊ vidi aliũ q dixit: dũ eẽt infirmꝰ tali die moriar: ⁊ postea quieuit: verũtñ sic fuit de q̊ dixit

¶ Quod si in leone vel ariete vł libra fuerit: erit ꝓpheta ⁊ somnioꝝ iterpres ac sapiens.

¶ Et si fuerit ĩ libra vel ariete aut leõe erit ꝓpheta: solutor somnioꝝ ⁊ incantator.

¶ Uult dicere quando luna fuerit dña officii: ⁊ fuerit cum mercurio circa cõiunctionẽ: ⁊ aciderit ꝙ sit ĩ libra vel ariete aut leone: erit natus ꝓpheta: si testificabit̃ ei venus existente in bono statu: sed in malo: erit solutor somnioruꝫ. ⁊ si iuppiter testificabit̃ erit incantator. Et dixit libra ꝓpter dignitates quas habẽt in ea: saturnus: mercuriꝰ ⁊ venꝰ: ⁊ ariete ⁊ leone ꝓpter dignitates quas hñt in eis sol ⁊ iuppiter: q hñt in eis trigonum. Remanserũt eniꝫ ex omnibus signis gemini ⁊ aquarius q̃ nõ noiauit: pro eo ꝙ significatio lune ꝑditur in eis ⁊ illa mercurii fortificat̃ ibi solũ: qꝛ iuppiter nec venus nõ habet in eis aliquã dignitatẽ q̃ posse habꝫ.

¶ Hec ẽ igit̃ via quã ad magisterioꝝ qualitates eorumꝗ̃ species rationabiliter cognoscendas nobis obseruare ꝯuenit.

¶ Hec ẽ via ꝑ quã ire nos oꝫ vt sciamꝰ statꝰ officiorũ ⁊ cuiꝰ maneriei erũt ꝑ viã demõstratiõis.

¶ Id quod dixit hec est via qua nos oportet ire: vł̃t dicere via demõstratiua bene certa qua scire possumus cuiusmodi officium habebit natus ex officiis humanis.

¶ Eoruꝫ auteꝫ virium quãtitates ꝑ stellarũ fortitudies que dispositioni dominãtur: sũt obseruande. Naꝫ cum oriẽtales vel in angulis extiterint: erunt illiꝰ magisteria: dignitatis ⁊ dominationis ac fortitudis. Sed si occidẽtales vel cadentes fuerint ab angulis eius magisteria sub aliorum potestate ꝯstituentur.

¶ Tamen ꝯuenit vt inspiciamus quãtitatẽ sue virtutis ꝑ virtutẽ planetaꝝ gubernatoꝝ. qꝛ qñ fuerint oriẽtales vel ĩ angulis: erit officiũ principale ac potẽs: ⁊ habebit alios sub se. Et si fuerit occñtales vel cadẽtes ab angulis: erit eiꝰ officiuꝫ sub manu alterius.

¶ Uult dicere quãdo sciemus qua manerie erit status officii ⁊ voluerimus scire si officialis ille erit ꝓncipalis per se. vel sub manu alterius. ĩspiciemus planetã ⁊ planetas. qui fuerint dñi officii: si sint potẽtes in suo situ in mũdo: significabũt ꝙ situs nati erit in suo ministerio ꝓcipalis. Et iã ostendimus in glosa primi tractatus ꝙ status bonus plaꝝ in suo situ in mũdo: est ꝙ sit in suis dignitatibus. vel oriẽtales aut ĩ angulis. ⁊ siłibus. Et si etiã fuerit dñs officii potens in natiuitate: significat siłr ꝙ natus erit in suo officio ꝓcipalis. Tamẽ si dñs officii fuerit in his debilis q̃ diximus: erit officialis sub manu alterius. Qđ aũt dixit ptolomeus oriẽtalis. dixit ꝓpter potentiã ꝫm mundũ. Et ꝙ dixit in angulis: est ꝓpter posse płe ꝫm natiuitatẽ. Et qñ occidẽtales fuerint de ꝯuerso ⁊ nõ in angulis.

¶ Sed si super eos fortune vicerit illius magisteriuꝫ erit ꝯueniẽs ⁊ cõmendabile atꝗ̃ quietũ nec in eo vnꝗ̃ decipiet̃. Sed si super eos vicerint ifortune: erũt vilia despectabilia atꝗ̃ damnosa ⁊ in eis decipictur.

¶ Et si fortune vicerint in ministerio erit ministeriũ nobile ⁊ lucrosũ. ⁊ si deficit ⁊ officialis in eo ⁊ si vicerit in fortune erit vilis ⁊ ꝑdens ⁊ nõ lucrabit̃ in eo officialis.

¶ Sẽper dat nobis in quolibet loco eos status ꝯtrarios. vt mediũ itelligamus ꝑ eos. Nã dicit in hoc loco. si dñs ministerii fuerit in aspectu fortunaꝝ: vel suis dignitatibus: aut salue virtutis: ministeriuꝫ nati erit nobile: ⁊ lucrosum: ⁊ si dñabũtur in eo infortune: vel fuerit in dignitatibꝰ vel fuerint virtutibus intentate: vel ipedite: significat ꝙ ministeriũ nati erit vile: ⁊ ꝑditiosuꝫ: ⁊ deficiet officialis in eo: ⁊ hñ itelleximꝰ ꝑ hec alia: qꝛ si dñs ministerii fuerit in statu mediocri. hoꝝ duoꝝ: ꝙ ministeriũ erit mediocre.

¶ Quod si saturnus impeditor fuerit: accidet ibi frigus ⁊ prolongatio ac pigritia.

¶ Et si fuerit saturnus impediens accidet in ministerio elongatio ⁊ tarditas.

¶ Uult dicere: ꝙ si fuerit saturnus nocens dño ministerii vel dñs ministerii fuerit de cõplexione sua: natus erit piger: ⁊ tardus: intantum ꝙ suum vilescet officium. perdet ⁊ deficiet in eodem.

¶ Si mars autem impeditor extiterit timor ibi atꝗ̃ destructio continget.

¶ Et si fuerit mars impediens accidet in ministerio periculum ⁊ fama mala.

¶ Uult dicere ꝙ si fuerit mars nocens dño ministerii vel ipse dñs fuerit de cõplexione sua: erit natus tã cupidus: sicut audax: ⁊ tantũ sine verecundia in suo officio: ꝙ ad magna pericula se ponet ꝓ eo in modo ꝙ perdet in illo: vilescet ipsum ⁊ deficiet in eodem.

¶ Et si vterꝗ̃ fuerit impeditor: erunt in toto tẽ

pore vite sue multa inconuenientia.

¶ Et si ambo fuerint nocentes: erũt hec omnia multum mala tota vita sua.

¶ Uult dicere ꝙ si due infortune nocuerit dño misterij: significabũt ꝙ natꝰ tota vita sua nũꝗ ibit ad dñm ꝓ misterio. Et est manifestũ ꝙ ptho. emẽdauit i hoc loco id quod significat dãnamentũ dñi misterij per duas infortunas: vt nos itelligamꝰ id qđ significãt due fortune quãdo adiuuãt dñm misterij: q2 si iuuerit iuppiter erit misteriũ nobile et lucrosũ: ⁊ i eo nõ deficiet ꝓpter bonũ ⁊ fortuniũ: bonuz qđ dat iuppiter. silr si iuuerit ipm venꝰ: erit officialis i suo officio fortunatꝰ: lucrosus ⁊ letꝰ. Et q2 ptho. tenet i mltis locis ꝙ venus ɔcordat cũ ioue in sua natura: dat eis in hoc loco significationẽ vnam: ⁊ est ꝙ faciunt ministeriũ nobile ⁊ lucrosum: ⁊ inter eos ambos diuisionem non fecit.

¶ Eorum autez augmentuz ac decrementuz ex stellaruz qualitatibꝰ que futuri sunt occasiones secundum eorum habitudinem ad angulos deprehẽdet si matutinales seu vesptinales fuerit.

¶ Et sciemus ẽt augmẽtũ ⁊ decrementũ: a statu planetarum rẽ illaz facientiũ: quomodo stãt ad angulos matutinales: ⁊ ad vesptinales.

¶ Uult dicere ꝙ quãdo scire voluerimꝰ qñ augebunt ministeria vl minuent aut debilitabũt: inspiciemus id quod significat elõgationẽ planetaꝝ ab angulis q sũt magis circa ipos: ⁊ accipiemꝰ inde ɔparationem de acuitate planetarũ qñ sũt matutinales: ⁊ de tarditate qñ sũt vesptinales: et appciabimꝰ id cũ eo qđ significat vita: ⁊ cũ eo ꝙ significãt planete i oĩbꝰ annis vite: ⁊ sciemꝰ ꝑ oẽs istas res qbꝰ temporibus fortificant: ⁊ augent ministeria: vel qbus temporibꝰ minuentur ⁊ debilitabuntur. ¶ Hic perficitur totum qđ composuit ptho. in rebꝰ particularibꝰ ad hoiem.

¶ Hic incipit vndecimꝰ tractatus glose haly sup libro ptholemei. Dixit haly volumꝰ glosare id qđ remansit de vbis ptho. de libro suo iudiciorum.

¶ De coniugijs. Capitulum IIII.

Dixit haly.

Partes de qbus componitur domꝰ sũt quatuor ⁊ ita ondit Boetiꝰ phs. pma est diuitie. 2ª mlier. 3ª filij. 4ª est fuientes. veꝝ aũt eẽ diuitiaꝝ mrauit ptholemeus i. 4. capl'is pteritis. Et vult adhuc mõstrare i h cap. mulieris factũ. Et illõ filioꝝ mostrabit i. 6. capl'o. i fuientibus võ nõ posuit capl'a separati: sicut fecit alijs rebꝰ. tamẽ fecit mẽtionẽ de amore vl odio qđ habent ad suos dños i fine capl'i amicoꝝ: q2 tenet ꝙ fuientes nõ sũt res q̃ teneãt se cum hoie. qm̃ res est que se tenet ⁊ ptinet ad diuitias hominis. nã fui hois hñtis diuitias: ⁊ locꝰ q cuz illis fuerit in suis diuitijs nũerant: ⁊ fm statũ i quo fuerint diuitie: erũt fui: ⁊ ab eodẽ loco pñt sciri facta sua. ⁊ silr factũ bestiarum ⁊ hereditatum. mulieres tamen ⁊ filij sunt naturales hominum ⁊ que tenent se cum eo: ⁊ propter hoc dat vtrique eorum ꝑ se capitulum separatim.

Uoniam post premissa de matrimonio tractandum est: legitima virorum ⁊ mulierum coniugia quẽadmodum subiungitur: nos obseruare conuenit.

¶ Et postꝗ iudicium coniugis sequitur aliud qđ diximus: conuenit vt aspiciamus adhuc in cõiugio mulierum ⁊ virorum hoc modo quo adhuc volo dicere.

¶ Uult dicere ꝙ iudiciũ officij seqt iudicium ɔiugij: ⁊ iudiciũ diuitiaꝝ seqt vtutem aĩe hois cõiugiũ mulieꝝ. vult dicere cõiugiũ discurrẽs iter hoĩes fm legẽ suam: quod nõ ẽ turpe nec tenetur malum: sicut coniugium vetule vl iuuenis pro filijs faciendis.

¶ In masculoruz itaꝗ cõiugis lunares qualitates hora natiuitatis viri nos subtiliter ĩspicere nõ est ĩconueniẽs. Primitꝰ etenim obseruãdũ est. Si in altera duaꝝ q̃rtaꝝ oriẽtaliũ luna permancat: tũc etenim in iuuẽtute matrimoniũ faciet: vel post suoꝝ annoꝝ plenitudinẽ iuuẽculã in vxorem accipiet. Si autem in altera duaruz occidentaliũ extiterit: tarde vxorabitur: vel sibi vetulam subartabit.

¶ Cõuenit vt ĩspiciamus in ɔiugio viroꝝ statũ lune hora natiuitatis viri: ita ꝙ primo aspiciemus ad lunã si fuerit in duobꝰ q̃rtis orientalibꝰ erit ɔiugiũ viri in sua pueritia aut copulabit cũ puella postꝗ dies intrauerit: ⁊ si fuerit in duobus quartis occidentalibus coniugiũ erit tardũ aut copula cũ vetula.

¶ Uult dicere ꝙ regula ꝑ quã sciemꝰ factuz viri ẽ accepta a statu inuẽto lune hora natiuitatis. Et dedit nobis de statibus lune duos de cõparatõe sua ad mũdũ. ⁊ de sua comparatõe ad natitatẽ: ⁊ adduxit totũ. ⁊ dixit si fuerit i duabꝰ quartis oriẽtalibꝰ: vir copulabit ĩ sua pueritia: cũ quacũꝗ sibi accidz: vl copulabit cũ puella postꝗ i dies ꝓcesserit. et si fuerit i duabꝰ quartis occñtalibꝰ: copulabit vir cum vetula i sua iuuentute: aut suũ cõiugiũ ꝓlongabitur donec ꝓcedat i dies: ⁊ postea copulabit cũ quacũꝗ sibi accidet vetula vl puella. Nam manifestum est ꝙ duo quarta orientalia fm mũdũ q̃ sũt ab hora cõiũctionis vsꝗ ad oppõnez: ⁊ occidẽtalia sũt ɔria. s. ab oppõne ad cõiunctõez: q̃ aũt sũt talia fm figuram sũt ab ascẽdẽte ad mediũ celi ⁊ ab angulo terre vsꝗ ad septimã. Reliqua duo occidẽtalia fm natiuitatẽ sũt duo q̃rta cadentia. vnũ quartũ ẽ 7ª domꝰ: 8ª ⁊ 9ª: ⁊ aliud ẽ ascendens 2ª ⁊ 3ª. Et postꝗ luna significat de coniugio viri: hoc qđ dixit ptbole. qñ fuerit in aliquo hoꝝ duorum statuum: conuenit vt significet i ɔiugio viroꝝ fm oẽs alios status. Et ptho. docet nos rẽ istã i alijs dcis suis.

¶ Qđ si sub radijs fuerit: ⁊ in figura cũ saturno societatem habuerit: nunꝗ vxorabit.

¶ Et si fuerit sub radijs ⁊ participata fuerit cuz saturno in figura nunꝗ copulabit.

¶ Iã scimus ꝙ plte cũ sunt sub radijs amittũt virtutẽ suã: ⁊ ꝙ saturnus dat frigiditatẽ ⁊ tarditatez in rebꝰ. Et ꝓpter hoc si luna fuerit sub radijs: vel cũ saturno participata fuerit in figura. vel fuerit in suis dignitatibus significat ꝙ vir natus nunꝗ copulabitur.

¶ Post hoc aũt obseruabimus: si in vnius figure signo luna fuerit: vel si ad vnũ solũ planetam ictisal habuerit vni soli copulabit.

¶ Et post hoc ĩspiciemꝰ si luna est in signo vniꝰ figure: ⁊ si applicat vni planete: naz si ita fuerit copulabit vni soli mulieri.

¶ Hic est alius statꝰ ex statibꝰ lune: ⁊ est q2 postꝗ vir significationẽ habuerit copulandi: ⁊ fuerit luna in signo vniꝰ figure ⁊ applicuerit soli vni plte dũ durat in illo signo significat ꝙ vir copulabit cum vna muliere sola.

C Sed si i signo dui corpoꝝ vl multaꝝ figura rũ pmãserit: ⁊ i eodẽ signo plusq̃ ad vnũ pl'taȝ ictisal habuerit sibi q̃plures desponsabit.

C Et si fuerit in signo bicorporeo aut i signo mltarum figurarum ⁊ in eodem signo applicuerit plus vno planeta: multa habebit cõiugia.

C Hic est alius status lune ⁊ est q̄ si vir habuerit significatione copulandi: ⁊ fuerit luna hora natiuitatis in signo bicorporeo vel i signo mltaꝝ figuraꝝ ⁊ applicuerit plus vno pl'ta donec durauerit in illo signo copulabit multa vice: ⁊ pōt sciri q̃titas mulieꝝ a q̃titate figuraꝝ signi in quo stat luna: ⁊ a numero stellaꝝ fixaꝝ cum qbus ꝯiugitur luna in signo illo in longitudine ⁊ latitudine.

C At si planete cũ quib⁹ ex cõiũctõe vel aspectu ictisal habuerit fortune fuerint: sue sponse cõuenientes erũt ⁊ apte. si ãt ifortũe fuerit: erit ꝯtrariũ

C Et si planete qb⁹ applicat fuerit fortũe siue p cõiunctionẽ vel applicationẽ aliquã: mulieres quibus copulabitur: erunt bone ⁊ caste: ⁊ econuerso si fuerint infortune.

C Hec est alia regula qua scire possumus si mulieres qbus copulabit vir: erũt bone caste vel male: ⁊ ptho. docuit nos duos stat⁹ ꝯtrarios: sicut facere cõsueuit: ita q̄ significatio bonaꝝ mulieꝝ est a pl'tis fortunis: et suis locis: et significatio mulieꝝ malaꝝ erit a pl'tis infortunis et locis suis. Et ppter hoc itelligimus bñ q̄ si luna fuerit in dignitatib⁹ fortunaꝝ erũt meliores: ⁊ si in dignitatibus infortunaꝝ peiores. ⁊ si res cõmiscebit erit vel q̄ accidet de ipsa manerie: ⁊ ptho. docet nos post hoc ideȝ q̄ significat qlibet pl'ta per se ad hoc vt scias componere significationes si inueneris significationes compositas.

C Nam si ad saturnũ ictisal hũerit: erit eius vxor laboriosa: ⁊ ipi⁹ qualitates erũt ferales.

C Ita q̄ si applicuerit saturno: sciat mulierez laboriosam ⁊ prauam.

C Hoc significat saturn⁹ si luna ei applicuerit: vel fuerit in dignitatib⁹ suis existẽdo i bono statu: ȝ si fuerit i malo statu significat q̄ mulier erit vilis ⁊ turpis: ⁊ male volũtatis.

C Si vero ad iouem ictisal hũerit: conueniens erit ⁊ idonea docta dispositione.

C Et si applicuerit ioui: erit abstinentie bone ac boni ordinamẽti: ⁊ retardi i domo sua.

C Et si fuerit in malo statu minuitur hoc factum.

C At si ad martem: animosa erit ⁊ idomita.

C Et si applicuerit marti: erit audax ⁊ supba.

Hoc si fuerit i malo statu erit meretrix ĩhõesta et mala.

C Et si ad venerẽ: erit formosa valdeq̃ iocosa.

C Et si applicuerit veneri: erit pulchra: leta ⁊ bone receptionis.

C Et si fuerit in malo statu minuetur hoc factum.

C Si aũt ad mercuriũ: erit boni itellectus.

C Et si applicuerit mercurio: erit bona: intelligens ⁊ bonorum verborum.

C Et si fuerit in malo statu minuet hoc factum: ⁊ erit deceptuosa ⁊ falsa. ꝯuenit vt facias atazir lune sicut alioꝝ ad pleg: ⁊ q̃ñ inueniemus: q: applicet ad radios alicui⁹ pl'te: vl ad aliq̃ stellã fixã: ſm hoc erit mulier cũ qua copulabit in ipo anno. Et si volueris scire si mulier erit libera: vel serua ispice ad pl'taȝ significantẽ ꝯiugium cum fuerit in suismet dignitatibus mulier erit libera: et si in dignitatibus alterius planete serua erit.

C Item si cũ ioue vel saturno seu mercurio venus extiterit: in his que ad vitaȝ pertinẽt ei satis ꝑderit. Ipm etiaȝ ⁊ filios multuȝ amabit. Sȝ si cuȝ marte fuerit erit deuastatrix ac istabilis ⁊ non intelligens.

C Similiter si venus fuerit cũ ioue aut saturno vel mercurio: erit mulier ꝑfectuosa: amatrix viri ⁊ filiorum suorum. ⁊ si fuerit cum marte: erit mulier destructrix sui boni: male perfectionis: sine virtute ⁊ sine intellectu.

C Uult dicere q̄ regula qua sciem⁹ statũ mulieris cũ qua vir copulabit dȝ accipi a statu veneris silr: ⁊ si ven⁹ fuerit cuȝ pl'tis quos dixit vl in suis dignitatib⁹ significit ea que dixit. Et ꝯuenit in hoc vt petam⁹ qua rõne significat luna ꝯiugiũ viroꝝ: ⁊ sol ꝯiugiũ mulieꝝ: dico enim q̄ demonstrauim⁹ i glosis pteritis q̄ sol ⁊ lũa pncipes ⁊ dñi sũt oiuȝ reꝝ terrenaꝝ: ⁊ id qd̄ se ꝯcordat cũ opposito dȝ significare ꝯiugiũ ⁊ ppter hoc significat lũa ꝯiugiũ viroꝝ: ⁊ sol illõ mulierũ. Et hec est res ꝯcordãs se cum rebus naturalibus.

C In feminarum vero matrimonijs solares q̃litates hora natiuitatis feminee sũt obseruande.

C Et cõuenit vt inspiciam⁹ cõiugiũ mulierum a statu solis hora sue natiuitatis.

C Uult dicere q̄ possum⁹ indicare ꝯiugiũ mulieꝝ a statu solis in suis natiuitatibus: q: si sol fuerit in bono statu ꝯiugiũ erit bonũ ⁊ si in malo malũ: ⁊ si fuerit in mediocri erit tale: nã verbo generali q̃lis fuerit stat⁹ natiuitatis mlieris tale erit coniugium qd̄ habebit.

C Nam cũ sol i altera quartaꝝ duaꝝ oriẽtalium .s. in figura i iuuentute viro despõsabit: vel in senectute iuuenem ꝑ marito accipiet.

C Ita q̄ si fuerit sol i duab⁹ quartis orientalib⁹: cõiugiũ mulieris hñtis talem natiuitatem erit i sua pueritia vl copulabitur puero postquam in dies processerit.

C Ptho. notificat nobis de statibus solis: res qs debemus accipere p regulã: sicut fecit in statib⁹ lũe. pmo stat⁹ quẽ dixit est q̄ si fuerit sol hora natiuitatis i duob⁹ q̃rtis oriẽtalibus scdȝ natiuitatẽ: significat q̄ mulier copulabit in pueritia cũ quocũq̃ viro sibi acciderit: puero vel sene aut cũ puero postq̃ dies itrauerit. Et iam diximus duo quarta orientalia secundũ statũ natiuitatis ⁊ est vnũ. io. ii. ⁊. iz. domus. Et aliud. 4. 5. ⁊. 6. domus.

C At si in altera duarum occidentaliuȝ extiterit tarde marito coniugabitur: vel in prima iuuentute seni desponsabitur.

C Et si fuerit in duobus q̃rtis occidẽtalibus: copl'abit tarde ãt cũ vetula postq̃ i dies ꝑcesserit.

C Unũ ex q̃rtis occidẽtalib⁹ est ascẽdens. z. ⁊. 3. ⁊ aliud est 7. 8. ⁊. 9. domus: hec duo q̃rta sunt in cõparatione natiuitatis. ꝓ eo q̄ sol est maioris potẽtie ac dñus cũctis rebus celestib⁹: ꝯuenit vt oẽs pl'te habeãt q̃rtã ſm mundũ in cõparatiõe solis: ⁊ q̄ in his q̃rtis sol nõ habeat vllã partẽ. Et ꝯuenit vt itelligas in h loco: q̄ q̃ñ acciderit in natiuitate viri ⁊ mulieris: vt sit sol ⁊ luna in q̃rtis oriẽtalib⁹ ipe ⁊ ipa copulabunt in sua pueritia vir cũ puella ⁊ mulier cũ puero. Et

si ambo fuerit in q̃rtis occidẽtalib⁹ copulabũtur nati in se/nectute vir cũ vetula: ⁊ mlier cũ sene. Et si luna fuerit i na tiuitate viri in aliquo quartoꝝ oriẽtaliũ ⁊ sol in aliquo q̃r toꝝ occidentaliũ: copulabit̃ vir in senectute sua cũ puella ex puellab⁹. Et si luna in natiuitate alicui⁹ mulieris fuerit in aliquo quartoꝝ oriẽtaliũ: ⁊ sol in aliquo quartoꝝ occidẽ taliũ: copulabit̃ ipa mlier postq̃ ꝓcesserit i dies viro. Et h mõ ɔtigit mihi s̃z natiuitatẽ meã eo q luna erat i q̃rto occi dẽtali: tardauit ɔiugiũ meũ circa. 30. ãnos: ⁊ q2 sol erat i q̃r to oriẽtali mlieres qb⁹ copulat⁹ fui: oẽs puelle erãt.

C Q̃ð si i signo vni⁹ fuerit figure: ⁊ in eo plane taꝫ matutinalẽ iuenerim⁹: vni tm̃ viro tradet̃.

C Et si fuerit in signo huius figure: ⁊ inueneris i eo planetã matutinalẽ: copulabit̃ cũ vno viro.

C Uult ðrẽ: q qñ sol fuerit i natiuitate alicui⁹ mlieris in si/gno vni⁹ figure: ⁊ applicuerit in ipso suo signo vni p̃lte soli mlier nũq̃ copulabit̃ plusq̃ vni viro. Et q dixit: ⁊ iueneris i eo vnũ pl̃taꝫ matutinalẽ: vult ðrẽ q copulabit̃ cũ puero: ⁊ si eũ iueneris vespertinalẽ: copulabit̃ cũ viro magno dieb⁹. Ubi gr̃a. si acciderit i natiuitate alicui⁹ viri q luna iũgat̃ tri bus pl̃tis donec steterit i suo signo: quoꝝ vn⁹ sit vespertinalis: ⁊ ali⁹ matutinal' alter vo sub radijs. Ille q fuerit matutinal' significat q vir ille copulabit̃ cũ puella: ⁊ ille q fuerit vesp tinal' significat q copulabit̃ cũ vetula: ⁊ ille q fuerit sub ra dijs significat q nunq̃ copulabit̃. Et debes simil'r intellige/re per statũ solis in natiuitatibus mulieꝝ.

C Et si i signo duũ corpoꝝ vl' pluriũ figurarum extiterit: aut i figura plusq̃ vni matutinali pl̃te fuerit associat⁹: mltos maritos habebit.

C Et si fuerit in signo duoꝝ corpoꝝ vl' figurarũ multaꝝ: aut cũ plus vno planeta ex matutialib⁹ pticipatõeꝫ hũerit i figura: copulabit̃ vice mlta.

C Uult ðrẽ q qñ sol fuerit i natiuitate mlieꝝ i signo bicoꝛ poreo vl' mltaꝝ figuraꝝ aut pticipat⁹ fuerit i suo signo: cũ pluri vno pl̃ta: significat q mlier copulabit̃ mlta vice. Et ꝑ eo q dicit: ex his q sũt matutinales: notificauit nobis id qð glosaui i capl'o qð fuit añ istud: ⁊ est q significat i eo pue roꝝ. Et adhuc rẽ aliã vltra id qð tibi glosaui ⁊ ẽ q pl̃te ma tutinales q sũt de baꝫ sol: ⁊ significat magis mltitudinis. Sil'r itelligim⁹ p hoc q pl̃te vespertinales significãt i natiuita tib⁹ viroꝝ qñ aspexerit se cũ luna: mltis vicib⁹ copulari.

C Item si in figura soli saturn⁹ associet̃: erit su⁹ vir probus ⁊ iustus ac laboriosus.

C Sil'r si participatus fuerit cum saturno: erit maritus bone legis: amatoꝛ laboris.

C Conuenit q hec participatio sit de bono aspectu: quia si fuerit de contrario nocebit.

C Si vero cum ioue sol societatẽ hũerit: humi lis erit ⁊ magnanim⁹. si ãt cũ marte: erit crudel' ⁊ nulli⁹ dilectiõis: nec hũiliabit se. ⁊ si cũ vene/re: erit probus ⁊ formosus. At si mercurio asso ciatur: in reb⁹ vite proficiet: ⁊ erit laboriosus.

C Et si hũerit pticipationẽ cũ ioue: erit abstinen tie bone: nobil' coꝛdis. ⁊ si cũ marte: marit⁹ erit fortis coꝛdis: sine vllo amoꝛe: ⁊ supb⁹. ⁊ si cum venere: erit pl'cher ⁊ lipid⁹. ⁊ si cũ mercurio: erit pfectuosus i suis fcis: ⁊ factoꝛ mltaꝝ rerum.

C Hoc totũ glosauimus: quãdo locuti sumus de luna.

C S3 si cũ saturno ven⁹ fuerit: ei⁹ vir erit fessus: ⁊ a venereis actib⁹ se cõtinebit. ⁊ si cũ ioue fue/rit suus vir erit bon⁹ ⁊ iust⁹: ac verecũdus. ⁊ si cũ marte: erit acute cõplexionis: ⁊ circa venere os act⁹ valde sollicitabit̃. eritq̃ foꝛnicatoꝛ. At si cum mercurio permanserit: circa filios propri os erit valde pius.

C Et si venus participationẽ hũerit cũ saturno: marit⁹ erit fessus ⁊ pauce luxurie. ⁊ si cuꝫ ioue: erit bon⁹ i lege sua: ⁊ verecũdus. ⁊ si cũ marte: erit ɔplõnis calide: suprẽmus i luxuria.

C Hoc totum demonstratum est: in glosis preteritis.

C Q̃ð aũt supi⁹ diximus ex duab⁹ quartis oriẽta/lib⁹ i sole itelligendũ ẽ eẽ dictũ de duab⁹ quartis quaꝝ altera punctũ ascẽdentis: altera vero pun ctum occidẽtis zodiaci circuli ꝓcedit. In lũa ve ro de duab⁹ quartis q̃ sũt iter cõiũctionẽ ⁊ pre/uentionẽ quousq̃ fit dimidiũ illius luminis hoc intelligere debemus. Ex duab⁹ itẽ q̃rtis occñta lib⁹: illas q̃ his ꝓdictis opponũt̃ itelligem⁹.

C Id qð dicere volum⁹ i hoc loco ð duab⁹ quar tis oriẽtalib⁹ solis sũt duo quarta anterioꝛa a pũ cto ascẽdẽtis: ⁊ a pũcto occidẽtis zodiaci. Et i luna duo quarta q̃ sũt iter cõiunctionẽ ⁊ opposi tionẽ dum sit dimidiata in luce. ⁊ duo quarta oc cñtalia sũt duo q̃rta cõposita duob⁹ q̃ ꝓdixim⁹.

C Uidet̃ q aliqs addidit h i margine libri ptbo. i rõne glo se: ⁊ ille q extraxit librũ istũ: posuit i textu: ⁊ semp ita remã sit q2 ptbo. nunq̃ ɔsueuit vba sua glosare i aliquo loco: imo semp fuit ɔsuetudo sua icludere vba sua: sicut fecit Arist. ⁊ vnũ cũ alio cooperire. Et postq̃ ita ẽ: duo q̃rta oriẽtalia et duo occidẽtalia sũt i luna s̃cdꝫ situ suũ i mũdo. ⁊ solis: s̃cdm situ suũ i natiuitate: ⁊ hec res assilatur vana: vt sol habeat statũ s̃cdm natiuitatẽ ⁊ nõ luna. Et ꝑpter hoc intelligit̃ q hec vba fuerit scripta in margine libri ptbo. in rõne glose: ⁊ postea posita fuerit in textu.

C Cũq̃ lũinaria cõueniẽter adinuicẽ i vtraq̃ na tiuitate ꝑ aspectũ associant̃. i. trio vl' sextili se res pexerint: ꝑprie vero cuꝫ hoc fuerit ex tabdil: ⁊ maxime cum virili natiuitate luna soli conueni enter in muliebri natiuitate fuerit associata: eoꝝ coniugium nunq̃ dissoluetur.

C Actum huius coniugij erit i plus firmũ ⁊ firũ si duo lũinaria pticipatõeꝫ hũerit i figura i amba bus natiuitatib⁹ tali pticipatõe q̃ sit concoꝛdãtie: ita q ambo sint de trino vl' sextili. ⁊ maxĩe si hoc acciderit cũ cambiamẽto: ⁊ eo mai⁹ si luna ptici patõeꝫ hũerit in natiuitate viri cũ sole in natiuita te mulieris participatione concoꝛdantie.

C Iã scim⁹ q ɔiugiũ viroꝝ ẽ. s̃m lunã i suis natiuitatib⁹ et mlieꝝ s̃cdꝫ solẽ i suis natiuitatib⁹. Et q bonitas ⁊ malitia mlieris ⁊ viri sit̃ erit s̃z statũ i quo erit ven⁹. Et id qð aue nit nos i h dcõ mõstrare: ẽ: q sol ⁊ luna aspiciãt se i aliq̃ na tiuitate de trino vl' sextili significat q ibi erit amoꝛ et ami citia. Et si acciderit cũ h q ibi sit cãbiamẽtũ: ⁊ hoc ẽ q lu na sese ɔcoꝛdet cũ sole in natiuitate viri. similiter q con/

cordet cum sole in natiuitate mulieris. de bono aspectu. similr ꝙ sol i natiuitate mlieris se ꝯcordet cuz luna: ⁊ plus ꝙ sol sue natiuitatꝭ ꝯcordet cũ luna natiuitatis viri de bono aspectu. Nã talis ꝯstellatio q̃lis ista significat amorẽ et amicitiã magnã: iter viꝝ ⁊ mulierẽ: ⁊ ꝙ nunq̃ȝ eoꝝ sepabit̃ ꝯiugiũ. Et postq̃ȝ nob dedit regulã amoris ⁊ amicitie: ac firmamẽti ⁊ ꝯiugij: vult dare nob regulã discõueniẽtie ⁊ odij.

¶ Qualibet etiã occasiõe dissoluet̃: cũ predicta lũinariũ loca fuerit i signis q̃ adiuicẽ nõ colligãt̃ vl' que per diametrũ sibimet opponũtur: aut ex tetragona radiatione sese respexerint.

¶ Et destruit̃ ⁊ ꝑditur cõiugiũ: ꝓ eo ꝙ accidat quãdo loca lũinariũ q̃ diximꝰ fuerint i signis discordantibus: vel fuerit i oppõne vel quarta.

¶ Uult dicere ꝙ qñ sol ⁊ luna i natiuitate viri vl' mulieris fuerit discordari vnꝰ cũ alio vl' fuerit i 4ª vl' oppõne: hoc significat viro ꝙ erit solitario: ⁊ mlieri ꝙ nõ erit firma cũ viris qbꝰ fuerit copulata. Et manifestũ ẽ ꝓ eo ꝙ supiꝰ dixit: ꝙ qñ cũ tali statu locꝰ lune i natiuitate viri ꝑticipationẽ nõ hũerit loco solis i natiuitate mulieris: vir ipse mulierẽ illã abhorrebit: nec erit firmus nec stabilis vlla manerie cũ eadẽ. Et si fuerit locꝰ solis: i natiuitate mulieris discordatus: cũ loco lune: i suamet natiuitate: tali discordãtia. Et silr ꝓ discordãtia ad locũ lune: in natiuitate mariti mulier ꝓpria illũ abhorrebit maritũ ⁊ nõ remanebit cũ eo.

¶ Qꝫ si ad lũinaria q̃ sibimet i idonea figura conueniunt suos radios fortune direxerint: cõiugiũ in vtrisq̧ dilectõe ⁊ iocũditate ac valitudine ꝑmanebit. Et si ea respexerit infortũe ꝑmanebit quidẽ: sed in litigio ⁊ odio ac damno.

¶ Et si plre fortũe aspexerit lũinaria accordata i ꝑticipatõe in figura: remanebit illud cõiugiuȝ: cũ volũtate amore ⁊ ꝓfectu. Et si ea aspexerint infortune erit ꝑseuerãtia sua cũ rixis causis: abhorrentia ⁊ perditione.

¶ Postq̃ȝ scinerimꝰ: ꝙ ꝯiugiũ erit firmũ ⁊ amicitie aspiciemus si fortune testificãtur loco solis: ⁊ lune. Et si ita fuerit erit illud ꝯiugiũ cũ volũtate ⁊ amore ⁊ ꝓfectu. Et si testificabunt̃ solũmõ loco solis: erit volũtas ⁊ amor mulieri ⁊ nõ viro. Et si testificabunt̃ loco lune: solũmõ erit amor ⁊ ꝓfectus viro ⁊ nõ mulieri. Et si testificabuntur infortune erit ꝑseueratio illius ꝯiugij cum causis: iudicijs abhorrentia ⁊ ꝑditione. Et erit distinctio huius status scd̃z distinctionez status primi. Et manifestũ est ꝙ qñ fortune ⁊ infortune testificabũtur: res similr erit mixta.

¶ Silr etiã euenit i eorũ qualitatibꝰ inconueniẽtibus. Nam si lũinaribꝰ fortune testificent̃: cõiugiũ nõ oĩno dēnodabit̃: sed post sepationẽ recõciliabunt̃: ⁊ cum dilectione durabiliter permanebunt. Sed si infortune testificẽt̃ eis: erit separatio valde litigiosa: ⁊ feritatis plena.

¶ Et fm hoc silr erit res i statibꝰ i qbus nõ ẽ cõueniẽtia nec firmitas: qꝛ quãdo testificabũt̃ fortune duobꝰ luminaribꝰ: nõ separabit̃ cõiugium nec destruetur totaliter: sed erit sepatio i eo cuz reditu: reminiscentia ⁊ amore: amborum perseuerantiũ i bona volũtate. ⁊ si testificabunt̃ i eis fortune: erit separatio per rixas que ocurrent inter eos: ⁊ fugiet vnus ab alio.

¶ Quãdo sciemus ꝙ ꝯiugiũ nõ erit stabile nec remanebit: aspiciemꝰ aũt ⁊ si testificabunt̃ fortune locis signoꝝ: significabũt ꝙ reditus erit ⁊ ꝙ iter eos durabit amor ⁊ bona volũtas. Et si testificabũt̃ ifortune: sine vlla fortũa: erit separatio sine reditu cũ rixis ⁊ mẽdacijs. Et bñ itelligimꝰ ꝑ hec vba ꝙ si fortune testificabunt̃ lune in natiuitate viri: amor erit ex ꝑte viri. Et si testificabũt̃ soli i natiuitate mulieris: amor erit ex ꝑte mulieris. Silr si ifortune testificabũtur in illa viri: rixa erit ex parte viri. Et si testificabũtur in illa mulieris: rixa erit ex parte mulieris.

¶ At si solus mercuriꝰ cũ eis extiterit: manifeste separabunt̃ cũ inculpatõibꝰ ⁊ q̃rimonijs. Qꝫ si venꝰ cũ eis fuerit: cõtiget hoc ꝓpter adulteriũ vel nigromantia: seu ꝑꝑ huiꝰ similia.

¶ Et si mercuriꝰ fuerit cũ eis: erit sepatio ifamata ⁊ detecta: ⁊ malo dicto gentiũ. ⁊ si fuerit venꝰ cũ eis: erit sepatio ꝑꝑ fornicatõez vl' fayturas.

¶ Uult dicere ꝙ qñ mercurius testificabit̃ cũ ifortunis significatoribꝰ separatiõis: oñdit ꝙ separatio erit multũ diuulgata ⁊ diffamata cũ accusatiõibꝰ magnis. Et si venꝰ cũ ifortunis testificabit̃ significatoribꝰ ipsis oñdit ꝙ separatio erit ꝓ parte fornicatiõis ⁊ fayturaꝝ ⁊ silium secretoꝝ. Hoc. n. est iudiciũ ꝯiugij qd̃ currit iter hoĩes bone fame cũ in fornicatiõe ⁊ luxuria hoĩuȝ vnꝰ cũ alio ⁊ mulieꝝ vna cũ alia: ⁊ rebꝰ oĩbꝰ ꝑtinẽtibꝰ ad luxuriã: licet in hoc multũ locutus fuerit ptho. qñ locutꝰ fuit in moribus aĩe: vult dare hic regulas ꝓprias quales ad hoc pertinent.

¶ Qualr autẽ fiat matrimoniũ ꝑ venereas atq̧ martiales ac saturninas qualitates demonstrabitur. Nam si cum luminaribus se conueniẽter habuerit: erit coniugium idoneum ⁊ legittimũ. habetur etenim inter venerez ⁊ vtrunq̧ predictorum planetarum velut quedã habitudo: eiꝰ autẽ respectus ad martem vxorem iuuenculam fore demonstrabit: ⁊ iter eos est habitudo: qꝛ vniuscuiusq̧ eoꝝ exaltatio est in signo triplicitatis alterius. eius vero societas cum saturno: vetulam vxorem fore significabit: inter quos et est habitudo: qñ vtriusq̧ domus est in signo triplicitatis alterius.

¶ Et cõiunctiões quales eueniũt qualicũq̧ manerie: cõuenit nobis cognoscere ac scire aspiciẽdo ad venerem: martem ⁊ saturnum. Et si fuerint cum luminaribus in bono statu: coniũctio erit cũ rectitudine ⁊ cum lege: qꝛ inter venerez ⁊ predictos duos planetas est attinẽtia: quoniã si aspexerit se cuz marte aspectu bono: significabit ꝙ coniũctio erit cũ puella. ⁊ attinentia que ẽ inter venerem ⁊ martem: est ꝙ exaltatio cuiuslibet eorum est in signo de trigono alterius. Et si aspectum habuerit cum saturno: significat ꝙ coniunctio erit cuz vetula. ⁊ attinẽtia inter eos existens est: quia res vtriusq̧ eorum est in trigono alterius.

¶ Jam demõstrauimus ꝙ coniugium qđ est ꝺm legẽ debet iudicari ꝺm statũ lune ⁊ solis. Et oñdimꝰ adhuc añ ꝙ ↄiunctio q̃ est sine lege dꝫ iudicari ꝺm statum veneris respectu martis ⁊ saturni: cuiꝰ rõ est: qꝛ venꝰ significat luxuriã nãlr: ⁊ est iter eã saturnũ ⁊ martẽ attinẽtia quã dixit ptho. i vbis istis: Et postq̃ꝫ ita est ↄuenit ꝙ mars ⁊ saturnꝰ hẽant in luxuria significationẽ ⁊ est manifestũ ꝙ si hi duo pl'te: participationẽ habuerint cum luminaribus bono aspectu erit ↄiugium ꝺm legem: ⁊ si non fuerit bono aspectu: significabit ꝙ erit ibi fornicatio ⁊ similia.

¶ Quapropter venus cũ marte qualitatẽ amoris efficit absolute.

¶ Et ꝓpter hoc faciunt venus ⁊ mars res que sunt inamoramentum.

¶ Venꝰ est tẽperate cõplexionis tẽdẽs paꝝ ad frigiditatẽ ⁊ humiditatẽ: ⁊ mars ẽ male cõplexionis ⁊ valde fortis siccitatis ⁊ qñ cõmiscent̃ cõponit̃ ex eis mixtio vna q̃ vterqꝫ eoꝝ alteri declinat̃. Et ptho. dixit ꝙ exaltatõ vtriusqꝫ eoꝝ ẽ ĩ trigono alteriꝰ. Et dixerũt aliȷ ꝙ gradus exaltatõis vtriusqꝫ ẽ ĩ gradu exaltatõis alteriꝰ: ꝑꝑ ꝙ significat figura q̃ fit de venere ⁊ marte: oẽꝫ rẽ q̃ est ĩamoramentũ.

¶ Cũ qbꝰ si mercuriꝰ fuerit: erit hoc manifestũ.

¶ Et si fuerit mercurius cum eis: res erit diuulgata ⁊ detecta.

¶ Jã ostẽdimꝰ: ꝙ mercuriꝰ significat detectionẽ rei: qꝛ demõstrat v̄tutẽ solis in signis qꝛ est circa eũ: ⁊ defert ad alia signa cũ suo aspectu: qꝛ semꝑ cito vadit circũquaqꝫ solẽ: ⁊ ꝓpter hoc ↄuenit ꝙ qñ cũ venere ⁊ marte ꝑcipationẽ hũerit in figura: significẽt amorẽ publicũ ⁊ detectũ.

¶ Si fuerit in signis qdẽ vtriqꝫ ↄoibꝰ: vt capricornꝰ ⁊ pisces: significabunt quod proprie sorori vel sue consanguinee cõiugabitur.

¶ Et si fuerit in signis in qbus participationem habent sicut capricornus ⁊ piscis: significat ꝙ luxuria erit cũ sororibus ⁊ ꝓpinquabus.

¶ Vult dicere ꝙ qñ in natiuitate participabũtur venus et mars ⁊ fuerit in signis in qbꝰ ambo habuerit dignitatẽ significabit̃ ꝙ luxuria erit cũ sororibꝰ ⁊ ꝓpinquabus ita ꝙ vnus sit in capricorno ⁊ alter in piscibus qꝛ in his duobus habent ambo dignitatem.

¶ Et si i masculinis natiuitatibꝰ in eisdem luna fuerit: natus cũ duabꝰ sororibꝰ vel duabꝰ ↄsanguineis adinuicẽ venereos actꝰ exercebit. si aũt in feminea natiuitate idẽ ꝑmãserit: eã duo consanguinei vl' duo fratres incestabunt.

¶ Et si i natiuitate viri aspexerit se cũ luna: vir ille iacebit cũ duabꝰ sororibꝰ vel duabꝰ ꝓpinquabus. ⁊ si se aspexerit ĩ natiuitate mlieris: iacebũt cũ muliere duo fratres vel ꝓpinqui.

¶ Vult dr̃e qñ venꝰ ⁊ mars in signis fuerit qbꝰ ambo ꝑticipationẽ hũerit: ⁊ aspexerit se cũ luna: significabũt ꝙ vir iacebit cũ duabꝰ mlieribꝰ q̃ sint sorores vl' ꝓpique. Et si ĩ natiuitate mlieris aspexerit se cũ sole: significabũt ꝙ iacebũt cũ ipsa muliere: viri duo q sint fratres vel ꝓpinqui.

¶ At si cũ saturno venꝰ extiterit: erit coniugium idoneum: longoqꝫ tempore permanebit.

¶ Silr̃ si fuerit venꝰ cũ saturno: erit coniunctio cum voluntate durabilis.

¶ Quia venꝰ est femina: ⁊ saturnꝰ masculus ⁊ eiꝰ cõplexio tẽperat̃ cũ ea: est iter eos silr̃ ꝑticipatio magis qꝛ libra ẽ domus veneris ⁊ silr̃ trigonꝰ ⁊ exaltatio saturni. Et capricornus etiã est domꝰ saturni ⁊ trigonꝰ veneris: ⁊ ꝓpter hoc saturnꝰ cũ venere tẽperat̃ maiori tẽperamẽto illo martis ⁊ iouis ⁊ veneris. qꝛ domꝰ martis sunt opposite domibꝰ veneris. Et postq̃ꝫ ita se hꝫ i saturno: ↄtigit qñ ꝑticipatꝰ fuerit cũ venere: ꝙ significet volũtatẽ ↄiũctiõis ⁊ ꝙ durabit.

¶ Cum quibus si mercurius manserit: erunt cũ hoc eis ad proficuum.

¶ Et si hoc fuerit cũ mercurio: res erit ꝑfectuosa

¶ Hoc est quia domus mercuriȷ sunt in trino domorum veneris ⁊ saturni.

¶ Et si cum hoc etiam mars iterum cũ eisdẽ fuerit: coniugium nõ erit firmum ⁊ eis nocebit.

¶ Et si fuerit in hoc cũ marte: non erit firma nec stabilis: sed nocibilis ⁊ zelotipia.

¶ Vult dr̃e ꝙ si venus accordata fuerit cũ saturno ⁊ silr̃ habuerit participationẽ cũ marte: significat ꝙ res erit nocibilis: nec durabit: ⁊ hoc qꝛ domus martis domibus veneris sunt opposite: ⁊ in. 4. domoꝝ saturni.

¶ Si aũt eiꝰ qualitas eoꝝ qualitatibꝰ assimilet̃: mulier viro sibi cõtẽporaneo copulabitur.

¶ Et si fuerit statꝰ suus tal': sicut ille solis: erit cõiunctio mulieris cũ magno viro dieꝝ sicut ipa.

¶ Vult dicere ꝙ qñ venus fuerit in suis dignitatibus ⁊ figuris sibi ↄuenientibus significat ꝙ ↄiũctio que erit inter viꝝ ⁊ mulierem erit senilis etatis.

¶ Si aũt ipsa plus illis orientalis extiterit: viro se minori desponsabit̃: ⁊ vir vxorem se minorẽ subarrabit. At si magis occidentalis fuerit: mulier viro se seniori nubet: vir autem vxorẽ se antiquiorem desponsabit.

¶ Et si fuerit magis orientalis aliȷs planetis: copulabit̃ mulier iuniori ea: ⁊ copulabit̃ vir iuniori eo: ⁊ si fuerit magis occidẽtalis: copulabit̃ mulier viro pl'ium dieꝝ ea: ⁊ vir antiqori eo.

¶ Hec est regula qua scire possumus quot dieꝝ erit vir aut mulier: ⁊ vult dicere ꝙ si venus fuerit orientalior ceteris planetis copulabitur mulier iuniori ea: ⁊ vir iuniori eo: ⁊ si occidentalior econuerso.

¶ Item si venus ac saturnꝰ in signis sibi coibus cõmorentur: vt capricornꝰ ⁊ libra: erit cõiugiũ inter cõsanguineos. Si aũt huiꝰ predicte qualitatis luna fuerit ⁊ in ascẽdẽte celiue medio q̃litas ipsa ꝑmanserit: natꝰ cũ matre vl' nouerca seu matertera: mulier vero cũ ꝓle ꝓpria: vel cũ sue sororis filio: seu cũ suo genero veneri militabit.

¶ Et si venꝰ ⁊ saturnꝰ in signis fuerit i qbꝰ participationẽ hẽant: sicut est capricornꝰ ⁊ libra: cõiunctio iter ꝓpiquos erit. ⁊ si cũ luna fuerit iste status: ⁊ acciderit hoc i ascẽdẽte vel i medio celi: vir iacebit cũ matre sua vel sorore sue matris aut cũ muliere patris sui: mulier vero cũ ꝓle ꝓpria: vel cum sue sororis filio: seu cum suo genere: veneri militabit.

¶ Uult dr̄e ꝙ qñ sciuerim⁹ ꝙ ꝯiunctio acciderit īter ꝓpinquos īspiciem⁹ in natiuitatib⁹ viroꝝ a luna: ⁊ si cū venere ꝑticipationē hūerit: ⁊ mars cū venere ⁊ saturno: ⁊ acciderit h̄ in ascēdēte vel .io. significat ꝙ vir ille cū mr̄e sua iacebit vl' cū amita seu cū muliere pr̄is sui: ⁊ si h̄ acciderit ī natiuitate mulieris: iacebit cuȝ muliere illa pater suus vel filius sue sororis: aut maritus filie sue.

¶ Or si sol istius ꝑdicte qualitatis extiterit: ⁊ planete occidētales fuerit: natus filie vl' sui fratris: seu sororis nate: aut ꝓprij filij cōiugis: incestabit cubilia. Mulier autem cuȝ patre vel patruo seu matris viro delinquet.

¶ Et si sol fuerit cū statu quē diximus: vel fuerint planete occidētales: vir cuȝ filia sua iacebit: aut cū filia sue sororis: aut cū muliere filij sui: ⁊ mulier iacebit cū patre suo vel fratre sui patris: aut cum marito sue matris.

¶ Uult dr̄e ꝙ qñ sciemus ꝑ statū veneris ꝙ ꝯiūctio erit in ꝓpinqs ⁊ īueniem⁹ ꝙ sol id ꝑticipat̄: ⁊ fuerit pl'te significatores in occidēte: talis ꝯstellatio significat ꝙ vir iacebit cū filia sua vl' cū filia sui fratris aut cū muliere sui filij. Et mulier cū pr̄e suo iacebit aut cū fratre sui fratris: vel cū marito sue mr̄is. Et ego vidi quandā q iuit ad terrā aliā dimissa q̄dā filia sua pua: in domo sua: ⁊ post m'ltos annos redijt ad domū suā nec filiā suā cognoscebat ⁊ petijt mulierē cui copulari posset: ⁊ ꝯtraxit mr̄imoniū cū eadē filia sua: vno nō cognoscēte aliū: ⁊ post ꝯiugiū fcm̄ hūit filios de eadeȝ: veꝝ post longū tp̄s cognouerūt se: ꝙ erāt pater ⁊ filia: vn̄ ꝓpter legē oportuit eos diuortiū celebrare: filij aūt remāserūt et ita cōpleta fuit ꝯstellatio natiuitatum suaꝝ.

¶ At si hec ꝑdicta qualitas nō in signis vnius generis sed ī locis femininis fuerit: nat⁹ plus equo veneri decantabit: oībus etiam modis agere ⁊ pati sibi nullatenus erit difficile.

¶ Et si stat⁹ iste quē ante diximus nō fuerit in signis nature vnius: ⁊ acciderit ꝙ sint in locis femininis: natus erit multum luxuriosus: ⁊ sine verecundia: de leui mouebitur ad luxuriam faciēdam per quascunqȝ partes poterit.

¶ Uult dr̄e ꝙ qñ venus ꝑticipationē hūerit cū saturno vel marte aut ambob⁹: ⁊ acciderit ꝙ sit ven⁹ alteri⁹ nature ab ea cuius est signū īfortune ⁊ fuerit loca in qb⁹ stat ven⁹ femina significat ꝙ natus erit fornicatiōis magne: ꝑ q̄ȝcūqȝ ꝑtē poterit ⁊ quō sibi accidat. Et iā oñdim⁹ in eo ꝙ trāsiuit qȝ signa vni⁹ nature sunt mobilia: cū mobilib⁹ ⁊ fixa cuȝ fixis: ⁊ masculina cū masculinis: ⁊ si'lia. Et bene intelligit̄ qd vult dicere hoc de vna natura: ꝙ est ꝑ masculino ⁊ feminino: per accidēs sicut est scōm signū ab ascēdente. Et loca q̄ sunt dignitates planetaꝝ femininoꝝ.

¶ Si autem quarundam figurarum ꝑdicta hec qualitas extiterit: cum hoc etiaȝ in veneris actibus turpiter conuersabitur.

¶ Et si q̄ figura ex stellis fixis acciderit cuȝ hoc statu: significat ꝙ natus erit magne polutionis in luxuria.

¶ Uult dr̄e ꝙ qñ significatio nati fuerit vt sit magne luxurie: ꝑ q̄ȝcūqȝ ꝑtē poterit: ⁊ ē vt iaceat vir cū viro vl' cū m'liere: vl' alter iaceat cū eo: vel ꝙ mulier velit vt vir iaceat ab ambab⁹ ꝑtib⁹ cū eadē: ⁊ ꝙ ipsa si'lr cū alijs m'lierib⁹ iaceat fricās eas erit res talis fortior ⁊ v'tutis maioris si significatores isti fuerit cū figuris stellaꝝ fixaꝝ quales dicet.

¶ Sunt quidem he figure principia leōis ⁊ arietis: necnō qō grece si'le littere .λ. vocatur: ⁊ hec est eius forma λ cuius vna stellarum aldebarā appellatur: est etiam illud qō grece vocatur calcas: ⁊ est finis leonis: facies quoqȝ capricorni īter easdem figuras nūeratur. At si hec qualitas ī duobus primis angulis qui sūt orientalis ⁊ meridianus inuenta fuerit: erit in suis operibus manifestus: ⁊ ea in locis in quibus hoīes in vnum conueniunt reuelabit. Si autem in vltimis angulis qui sunt occidentalis ⁊ septētrionalis fuerit: erit eunuch⁹: ⁊ varias calamo distinguet voces: aut erit sterilis vl' sine virge foramine.

¶ He figure sunt anteriores partes leonis ⁊ arietis: ⁊ id quod dictū est ethala: quod assimilatur laude grece littere. ⁊ est talis figura λ: ⁊ est hec in qua morat̄ stella fixa: que dicta ē aldebarā: figura etiā que dicta est ī greco calcas: ⁊ est finis leonis: ⁊ de illis est etiā finis capricorni. ⁊ si fuerint isti status in duobus angulis primis: qui sūt oriens ⁊ mediū celi: erit natus exuerecūdat⁹ in factis suis ⁊ deteget illud: ⁊ labe ipsa induetur publice. ⁊ si fuerit iste status in alijs duobus angulis vltimis: qui sunt occidentalis ⁊ septentrionalis: erit castratus: algogerus: spad⁹: vl' manerus qui filium non habebit: aut erit clausus.

¶ Uult dr̄e ꝙ qñ stat⁹ nati significauerint pollutionē magnā in luxuria: ⁊ significatores fuerit in ascēdēte vl' .io. nat⁹ deteget fcā sua mala publice ⁊ sine verecundia aliq̄ ⁊ si significatores in accñte fuerit vl' in q̄rta erit res sic ī cooptorio ⁊ in pauco ꝙ nat⁹ erit castrat⁹ vel manerus ⁊ si fuerit mulier erit clausa. Et postq̄ȝ hi status sunt cū angulis isto mō: bene ītelligit̄: ꝙ si fuerit significatores īter angulos ꝙ erit detectio: ⁊ ꝯtrariū eius qō dixit scōȝ ꝙ stant circa angulos sup terrā ⁊ illos subtus terrā: ⁊ hoc mō erit si'lr in sua cōparatione ad solem in decrescōne ⁊ ꝯtrario eius qō dixit.

¶ Sed si cuȝ hoc in eis mars fuerit si masculus extiterit: ei⁹ virga cū testiculis abscidet̄. ⁊ si fuerit femina: valde ꝓfūda erūt sua muliebria.

¶ Et si fuerit mars cuȝ eo vir habebit virilia mēbra incisa. ⁊ si fuerit mulier erit fricatrix aliarū.

¶ Uult dicere ꝙ quādo significatores mōstrauerit ꝙ nat⁹ castratus vel manerus erit clausus: ⁊ testificabit̄ eis mars si vir fuerit: mēbra virilia cōtracta habebit: ⁊ si fuerit mulier alias mulieres fricabit.

¶ In masculinis vero natiuitatibus natorū qualitates in venereis actibus ex marte generaliter nos inuestigare conuenit hoc modo. Cum igit̄ a venere vel saturno separat̄ eiqȝ iuppiter testificatur: nat⁹ in coitu erit mitis ⁊ non īmundus: nec veneri nisi solūmō a natura coact⁹ militabit.

¶ Et conuenit vt aspiciamus ī statu nati qui vir

fuerit q̄ḋo erit ī luxuria ꝓ pte martis isto modo: ita ꝙ quãdo participatus fuerit de venere ⁊ saturno: ⁊ sibi testificabitur iuppiter: erit natus limpidus ⁊ bone abstinentie in luxuria: qꝛ tãtū diliget q̄ztū nature expedit ⁊ non magis.

¶ Uult dicere ꝙ quãdo mars participatus fuerit cū saturno ⁊ silr̃ venus ab eo ⁊ testificabit̃ sibi iuppiter: mõstrabit in natiuitatibꝰ viroꝝ res quas dixit.

¶ Si autem cum solo saturno fuerit a venere ꝓlongabitur: ⁊ in hoc erit piger ⁊ frigidus.

¶ Et si acciderit ꝙ sit cū saturno solo: erit piger ⁊ frigidus in luxuria ⁊ abstinebit se de illa.

¶ Uult dr̃e ꝙ qñ mars sepauerit se a ioue ⁊ a venere ⁊ remãserit accordatꝰ cū saturno solo: significabit tali ꝯcordantia: ꝙ vir erit multū frigidus in luxuria nec eã voluerit.

¶ Qꝛ si veneri ⁊ ioui in figura associetur leuiter ad ista promouebitur: ⁊ magnaꝫ inde voluntatem habebit: semetipꝫ tñ inde redarguet: ⁊ coercebit: a turpibꝰ ēt ⁊ imūdis sibi mltū cauebit.

¶ Et si participatꝰ fuerit in figura cuꝫ venere ⁊ ioue: mouebitur cito ad luxuriam: ⁊ inde magnam volūtatem habebit: vincet eum volūtas: ⁊ a turpibus se custodiet.

¶ Uult dr̃e ꝙ qñ mars aspexerit cū venere ⁊ ioue ī aliq̄ natiuitate natꝰ ille magnã habebit luxurie volūtatē: tñ vicet voluntatem suam: ⁊ custodiet se a fama mala.

¶ At si cum sola venere vel cuꝫ ioue solo absq̃ saturni aspectu fuerit: magnam stupri voluntatē habere dicit̃: ⁊ deliciose viuere cupiet.

¶ Et si cum venere solum fuerit vel cū ioue stãdo cum eo: ⁊ ꝙ cum ipsa non sit saturnus: natꝰ magnam voluntatem delectationū habebit: et ꝑ q̄ztam partem poterit se trahere ad vitia.

¶ Uult dicere ꝙ qñ mars adiūxerit se veneri soli aut cū venere ⁊ ioue silr̃: vel cū ioue solo ⁊ nõ testificabit̃ saturnus in his figuris habebit natꝰ magnã luxurie volūtatē: ⁊ vterus ⁊ diliget eã multū: ⁊ faciet vel artabit q̄ manerie poterit in faciēdo vitia ⁊ delectatiões ⁊ hoc ꝑpter martē q dat rõnē in tali manerie qualis ista: ⁊ crescit eã multum: ⁊ ꝓ eo ꝙ se iūgit̃ cum venere manifestū est qꝛ iūgit̃ cum ioue: quoniã iuppiter est cum cõplexione veneris.

¶ Sed si alter eorū vespertinalis: alter vero matutinalis fuerit: natus cum viris ac mulieribus cohire desiderabit: nec minus in vno q̄z in alio sollicitabitur. Et si vterq̃ fuerit vespertinalis: in mulieribus tñ veneri ministrabit. Qꝛ si signa feminina fuerint: ipse forsitan ad turpes actus supponetur. Et si vterqꝫ matutinalis extiterit: cum masculis solummodo scelus illud perpetrabit. ⁊ si signa fuerit masculina: oĩbus modis circa masculos agere sollicitabitur.

¶ Et si vnus duorum pl̃tarum vesptinalis fuerit ⁊ alius matutinalis: amabit luxuriam masculorum ⁊ feminarum: tamen non plus vnum genus q̄z aliud diliget. ⁊ si ambo vespertinales fuerint: diliget multum luxuriam ꝓprie mulierum. ⁊ si in signis fuerint femininis: substinebit ꝙ res eadem fieret de eo. ⁊ si ambo matutiales fuerint: diliget pueros solummodo. ⁊ si ī signis masculinis: diliget iacere cum viris cuiuscunqꝫ etatis fuerint.

¶ Uult dicere ꝙ qñ mars ⁊ venus fuerint accordati in natiuitate alicuiꝰ viri significabūt malū luxurie appetitū: ⁊ si eoꝝ vnus fuerit matutinalis ⁊ aliꝰ vesptinalis natꝰ diliget iacere cū pueris ⁊ mulieribꝰ equalr̃. silr̃ scd̃ꝫ regulas ptho. ꝯuenit vt sit ꝙ qñ vnus pl̃ta eoꝝ fuerit in q̄rto masculino ⁊ aliꝰ in q̄rto feminino. Et si ambo fuerint vesptinales dabunt nato magnã luxurie q̄ztitatē ⁊ magis ꝓprie cū mulieribꝰ nõ cū viris. Idē erit si ambo fuerit in q̄rtis femininis Et si in aliquo hoꝝ duoꝝ statuū fuerit mars ⁊ venus in signis femininis dabūt nato magnã superationeꝫ luxurie in volūtate: ita ꝙ patiet̃ fieri de seipso id qḋ facit de mulieribus. Et si mars ⁊ venus fuerint matutinales: natus cū pueris amabit iacere solūmodo ⁊ idē si in q̄rtis fuerint masculinis: ⁊ si in aliquo hoꝝ duoꝝ statuū fuerint venus ⁊ mars in signis masculinis natus diliget iacere cū viris cuiuscūq̃ etatis fuerint: nec diliget mulieres.

¶ Qꝛ si venus magis occidentalis fuerit: cum vilibus mulieribus ⁊ ancillis ac eis similibus venereos actus exercebit.

¶ Et si venus fuerit occidētalioꝛ: iacere diliget cū vilibꝰ ⁊ huabꝰ que sint cõtra eū ꝓ stirpe.

¶ Uult dicere: ꝙ qñ venus fuerit occidētalioꝛ marte: hora natiuitatis erit id qḋ dixit: ⁊ idē itelligas in natiuitatibꝰ in qbꝰ venus debilioꝛ erit marte. vbi grã. si venus fuerit ī. 4. declinãte: ⁊ mars in. 4. ascendente et fuerit magis īpedita a marte: significabit hoc ideꝫ. Et iam diximus multa vice ꝙ omnia que dixit ptho. sunt regule et radices solūmodo intelligas ⁊ iudices secundū eas.

¶ Si mars magis occidentalis existit: nobiliores se: aut maritatam vel suã dñam cognoscet.

¶ Et si mars occidentalioꝛ fuerit: diliget iacere cum mulieribus nobilioribus eo: aut cum sua nutrice vel domina sua.

¶ Quãdo mars occidentalioꝛ fuerit venere vel debilioꝛ loco: significabit ꝙ iacere diliget cum mulieribꝰ nobilioribꝰ eo: aut cum sua domina vel nutrice.

¶ In femineis autem natiuitatibus venus est obseruanda.

¶ Conuenit vt similiter inspiciamus in natiuitatibus mulierum ad venerem.

¶ Uult dicere ꝙ regula qua sciemus lipiditateꝫ mulieris vel pollutioneꝫ suã in luxuria est ꝙ ea accipiamus proprie a statu veneris in sua natiuitate.

¶ Si ioui nanqꝫ ⁊ mercurio in figura associet̃: erit in coeundo mitis ac munda. ⁊ si absq̃ saturno fuerit associata mercurio: magnam coeundi voluntatem habebit: ⁊ illḋ valde facere desiderabit: sed tamen in maiori parte se inde refrenabit ⁊ verebitur: turpesq̃ coitus postponet. Qꝛ si cum marte solo fuerit: vel ei in figura associet̃: venereos actus ⁊ multum exercebit: ⁊ maximã

exercēdi voluntatem habebit. At si cum eis iuppiter fuerit ⁊ mars sub radijs extiterit: rem cuȝ seruis ⁊ miseris hoībus: vel cū extraneis sui generis habebit. sed si sub radijs venꝰ extiterit: cū nobilibus vel suis dn̄is meretricabitur.

Ita ꝙ si cum ioue ⁊ mercurio pticipationem habuerit i figura: erit mlier limpida: bona: ⁊ abstinentie bone in luxuria. ⁊ si saturnꝰ non testificatur ei ⁊ se concordauerit cuȝ mercurio: amabit mulier luxuriam ⁊ inde magnam voluntatē habebit: abstinebit tamen ⁊ se custodiet a re turpi. ⁊ si fuerit cū marte solo: vl' secū participationem habuerit in figura: mulier amabit multum luxuriam: ⁊ petet similiter multum eam. Et si fuerit iuppiter ⁊ mars sub radijs cum eis: mulier iacebit cum seruis vilibus ⁊ pauperibus in sua stirpe. ⁊ si fuerit venus sub radijs: iacebit cū viris altis vel dn̄o suo ꝓ parte fornicationis.

De sūt due regule docētes id qd̄ ante dictū fuit. vna est quando venꝰ cum marte fuerit accordata in natiuitate: et participationē hūerit iuppiter cuȝ eisdem marte existente ipsis debiliore. nā hoc significabit ꝙ mulier iacebit cū vilibus viris. Alia est ꝙ si venus fuerit in hoc statu debilior marte: significabit ꝙ iacebit cum altioribus ea: vl' cum suo domino pro parte fornicationis.

Si autem hi planete in locis vel figuris femininis fuerit ꝓprie in hoīum coitu sollicitabitur.

Si hi planete fuerint feminini in locis suis vl' in suis figuris: amabit multuȝ iacere sol ummodo cum viris.

Isti plīte quos dixit sunt venꝰ ⁊ mars: ⁊ qn̄ sūt vesptinales vl' in quartis cadentibꝰ: vl' in signis femininis ptinent ad femineitatē: ⁊ significāt ꝙ diligēt multū luxuriā viroꝝ: sic significat̄ i natiuitate viroꝝ q mltū diligēt mlieres.

At si masculini fuerint in mulieruȝ concubitu valde conuersabitur. ꝙ si saturnus his qualitatibus associetur: erit horrida.

Et si fuerint masculini diligent mulieres fricari: ⁊ īde magnā volūtatē hēbit. ⁊ si saturnus se accordauerit istis statibꝰ antedictis in figura: ⁊ fuerit femininus: similiter dabit rationem i pollutione ⁊ vilitate luxurie.

Predicti status sunt quos dixit ptholo. in participatione veneris cū marte: in natiuitate mlieris: ⁊ ꝙ quando acciderit saturno ꝙ aspiciat in quolibet illoꝝ statuuȝ eo exn̄te feminino significat ꝙ statꝰ ille ē cum magna pollutiōe ⁊ turpi: sicut iacere secum ex parte posteriori: aut fricari se cum alijs mlieribꝰ: vl' instr̄m facere sic̄ illi viri.

Qz si fuerit orientalis ⁊ masculinus in solario stupꝛū affectabit: vel viros quos ex solario respexerit: adamabit.

Et si fuerit orientalis masculinus: erit mulier aspiciens ad loca alta ⁊ superiora: aut capietur eorum amore qui sursum inspicient ad solaria.

Uult dicere ꝙ qn̄ saturnus fuerit masculinꝰ ⁊ accordauerit se cum venere ⁊ marte i quolibet illoꝝ statuuȝ quos dixit: significabit i illo statu ꝙ mulier res a solarijs altis viros aspicient ⁊ intelligent se in eis: ⁊ eos diligent cā inspiciendi in altū. ⁊ itelligimꝰ ꝑ hec vba ꝙ significat ēt ꝙ mlier ꝑparādo se ad solaria: vl' t ondere id qd̄ tenet i volūtate.

Juppiter autē semper hec impedimenta mitigabit: mercurius vero iuuabit eorum detectiones: ⁊ iuuabit eorum turpia.

Et iuppiter similiter iuuat ad hec mala vicia emendanda: ⁊ mercurius adiuuat ad ea detegenda: publicanda: ⁊ manifestanda.

Uult dicere ꝙ qn̄ iuppiter aspexerit venerē ⁊ martē i natiuitate alicuius viri vel mulieris: malicias i luxuria multū emendat. ⁊ si aspexerit mercurius: significat detectionē ipsarum malitiarum ⁊ augmentum in illis.

De filijs. Capi. V.

Dixit haly.

Jam dixīmꝰ ꝙ in hoc caplo cōplet̄ iudicium eoꝝ qbꝰ gubernatio domus completur.

Qvoniam de filijs post matrimonium subsequenter tractandum ē planetas qui i loco zenith capitum nostrorum: aut in loco sequenti qui ē fortune vel in loco qui his in figura associatus extiterit nos obseruare conuenit: ꝙ si in hoc non inuenerimus planetas qui eis ꝑ diametrum opponentur ꝯsiderare debemꝰ.

Et postq̄ iudicium filiorum sequitur iudiciū coniugij: conuenit vt inspiciamus ad planetas existentes in loco zenith capitum nostrorum ⁊ ad locum qui sequitur illum: ⁊ est locus fortune: aut ad locum participantem cuȝ illis in figura: ⁊ si hoc non inueniemus: conuenit vt accipiamus planetas in suo opposito super diametro existentes.

Locus q est çenith capitū nostroꝝ ē.10. domus: ⁊ locus q eā seqt̄ ē.11. domus: q̄ est domꝰ fortune: ⁊ regula qua sciemꝰ factum filioꝝ ē accepta a planetis exn̄tibꝰ i locis participātibus cū eisdē: sicut ē ascēdēs ⁊ septima domꝰ: qz vtraqꝫ earum participat̄ cū.10. ⁊.11. ⁊ si non inueniemus in istis locis aliquē planetaꝝ: aspiciemus si quos īueniemꝰ i domo 4ᵃ vel 5ᵃ: ⁊ accipiemus inde filioꝝ significationē.

Lunam etiam iouem atqꝫ venerem in dādis filijs: solem vero ⁊ saturnum ac marteȝ i denegandis vel i coꝝ paucitate cōsiderabimꝰ.

Et lunam venerem ⁊ iouem iudicabimus: in dando filios: solem ⁊ martem: ⁊ saturnum in auferendo.

Uult dicere ꝙ qn̄ fuerit i.10. vel.11. aut in loco pticipāte cum eis: vt 5ᵃ vel 4ᵃ aliqui ex planetis infortunis q sūt sol mars ⁊ saturnus: si fortes fuerit: significāt ꝙ natus nulluȝ hēbit filiū: ⁊ si hūerit erūt debiles ⁊ pauci filij.

Mercurium autem cum vno eorum: cuȝ illo videlicet qui ei in figura associatur: quicunqꝫ fuerit constituemus.

Et dabimꝰ mercuriū participatorē cū quocūqꝫ eorum qui secum pticipetur in figura.

¶ Si mercurius ꝑticipationē habuerit cū fortunis erit fortuna: ⁊ si cū īfortunis īfortuna: ⁊ qñ fuerit ī aliquo ex locis filioꝝ ⁊ fortunaꝝ significabit filios: ⁊ si infortunarum ecōtra: vel mortem eorum.

¶ Qui si fuerit orīētalis: dabit ei filios: ⁊ si occidentalis extiterit eos auferet.

¶ Et si fuerit orīētalis dabit filios: ⁊ si occidentalis significat filios non habere.

¶ Uult dicere ꝙ mercurius qñ fuerit orīētalis exñs ī locis filioꝝ dabit filios: ⁊ si occñtalis ī eis significabit filios non hr̄e: ⁊ bene ītelligit̄ ex hoc ꝙ si fortune ⁊ īfortūe fuerit ī locis filioꝝ significabūt dare filios ⁊ auferre postea.

¶ At si datores ꝑl'te fuerit soli erit ei vnꝰ filiꝰ.

¶ Et si planete dantes filios fuerint soli erit ei vnus filius.

¶ ꝑl'te dantes filios sūt luna iuppiter ⁊ venꝰ: ⁊ mercuriꝰ ēt qñ fuerit ī ꝯpl'e fortunaꝝ ⁊ orīētal': ⁊ id qd̄ dicit ⁊ fuerit soli vult dicere ꝙ qñ ñ sīt ī ioª vl' iiª. ab ascēdēte nec ī duabꝰ domibus oppositis ioe ⁊ iie q̄ sunt 4ª. ⁊. 5ª. nō significabūt filios ⁊ q̄r filios nō significabūt natus erit singularis ⁊ solus.

¶ Qui si fuerit ī signis duoꝝ corporum femininis: erunt due.

¶ Et si fuerint in signis bicorporibꝰ ⁊ femininis erunt due filie.

¶ Uult dicere ꝙ qñ aliqs ꝑl'taꝝ dātiū filios fuerit ī aliq̊ locoꝝ filioꝝ ⁊ ī signo femino bicorporeo filij erūt femīe due.

¶ Sil'r si in signis multorū filioꝝ: vt pisces: cancer: scorpius fuerint: duo vel plures nascentur. Si aūt masculini fuerint in signis ⁊ ī figuris q̄s hñt respectu sol': qd̄ nascet̄: erit masc'lini sexus.

¶ Et si ēt fuerint in signis multis semīs: sicut sīt piscis: cancer: ⁊ scorpio: filij erunt duo vel plures. Et si fuerint ī signis ⁊ figuris masculinis respectu solis: erunt filij masculi.

¶ ꝑl'ta dās filium si fuerit ī signo vnius figure significabit vnum filium: ⁊ si in signo bicorporeo significabit duos: ⁊ si in signo feminino: filiam significabit: et si in signo masculino significabit masculū. Similiter si fuerit matutinalis: ⁊ in quarto masculino significabit masculū. Et si vespertialis ⁊ ī quarto feminino significabit feminam.

¶ Et si fuerint in signis ⁊ figuris feminis: id qd̄ nascetur: feminini sexus eē non dubitabit̄. Qr̄ si sup eos infortune vicerint: vel ī signis sterilibus fuerint vt in leone ⁊ virgine: filius qdē erit ei: sed infortunabit̄ ⁊ nō viuet.

¶ Et si fuerint in signis femininis vel ī figuris femininis filij erūt femine. Et si in eis vicerint infortune vel fuerit ī signis sterilibꝰ sicut leo ⁊ virgo: nascet̄ ei filiꝰ ⁊ non durabit.

¶ Uult dicere ꝙ si aliq̄ īfortūa eleuata fuerit sup ꝑl'tas dātes filios ⁊ significantes vnū filiū vel magis vno vel fuerit ī signis mānēris habebit filium: tñ erit īfortunatus ⁊ infirmus: ac morietur.

¶ At si sol ⁊ īfortune p̄dictis locis dñent̄ ⁊ non respexerint fortune: hoc significat ꝙ non erit ei filiꝰ: ⁊ si in signis masculinis vel sterilibꝰ existāt ⁊ super eos infortune vincant: eū nullum filiū habiturum significabūt.

¶ Et si sol ⁊ īfortūe fuerit ī istis dñati p̄dictis locis ⁊ fuerit ī signis masculinis vel mānēris licꝫ eleuate fuerint super eos infortune nō habebit filios vllo modo.

¶ Loca ante dicta sūt ioª. ⁊. iiª. domꝰ ⁊ q̄ cōcordāt cū eis: ꝙ ē ascēdēs: ⁊. 7. ⁊ eorū opposita q̄ sunt. 4ª. ⁊. 5ª. domꝰ qñ si infortune fuerit in his locis: vl' ēt sol nulla cū eo exñte fortūa significabit filios nō hr̄e. Sil'r si fuerit ibi mercuriꝰ exñs d ꝯpl'one īfortunaꝝ vel occñtalis ⁊ docet nos per hoc dictū ꝙ signa masculina significāt paucos filios: ⁊ feminina multos: ⁊ propter hoc cōuenit ꝙ planete significantes non habere filios sint in signis masculinis ⁊ mānēris licꝫ aspiciāt eos fortune: ⁊ erit hoc qñ nocuerit. ioe ⁊ iie. domui.

¶ Et si fuerint ī signis feminis vl' multoꝝ filioꝝ: aut eis fortūe testificate fuerit: ei filiū q mēdā aliquā patiet̄ vel q breui viuet tp̄e nūciabūt.

¶ Et si fuerint ī signis feminis vel multi semīs aut eis testificabūt̄ fortune significabit natū hr̄e filiū pestilētiā habiturū: vel q parū viuet.

¶ Hoc totum demonstratū ē p glosas p̄cedentes.

¶ Qr̄ si vtraqꝫ alaiꝫ in signis filios designātibꝰ partē hūerint oēs vel qdāꝫ ex illiꝰ filijs ab hoibꝰ abhorrebunt̄: cuiꝰ rei q̄ntitas s̄m maiorē planetaꝝ fortitudinē sup alios aliqñ alaiꝫ testificātiū appebit: si cōtigerit ꝙ eoꝝ maior vis sit s̄ꝫ ꝑl'tarū m'ltitudinē vl' s̄ꝫ maiores auctoritates: aut ꝙ sint plus orīētales vl' ꝓpiores āgulo seu altiores vel ad angulos ascendentes.

¶ Et si duo haiꝫ hūerit in signis dantibus filios dignitatē: significabūt filios abhorribiles ⁊ deiectos oēs vel ptē eoꝝ. ⁊ q̄litas hꝰ erit s̄ꝫ meliorationēꝫ ⁊ auātagiū ꝑl'taꝝ testificātiū vni haiꝫ magis q̄꜄ alteri: si acciderit posse p m'ltos ꝑl'tas auātagiū inueniri: vl' pp magnā fortitudinē quā habeant: aut ꝙ sint orientales ⁊ maioris altitudinis: vel ꝙ sint ad ascendentes.

¶ Unū ex haiꝫ ē ꝑl'te dātes filios. aliᵈ illi q auferūt: q̄r qñ haiꝫ duo participant̄ ī figura ī significatōe: ꝙ vnꝰ det filios: ⁊ aliꝰ aufert: īspiciemꝰ si īueniemus ꝙ ꝑl'ta dans testificat̄ auferenti: filiꝰ erit abhorribil' ⁊ deiectus. ⁊ si īueniemus ꝙ ei nō testificet̄ ꝑl'ta auferens: filiꝰ erit dilectꝰ. sil'r si testimoniū auferētis fuerit ꝯriū: significabit mortē filij. ⁊ gñal'r debes īspicere auātagiū ⁊ meliorationē quā hꝫ vnꝰ sup aliū ī q̄ntitate ꝑl'taꝝ aut ī fortitudīe potētie vl' ī suo situ ī mūdo: aut ī suo situ ī natitate: sic̄ m'ltotiēs diximꝰ: ⁊ iudicabimꝰ p illū q magis vicerit: ⁊ h̄ ē manifestū p glosas p̄cedētes.

¶ Et si prefatorum signoruꝫ que filios dant dominatrices stelle in suis locis sibi proprijs orientales extiterint: natus erit potens magnique nominis.

¶ Et si fuerit ꝑl'te domini: signorū dantiū filios: illi quos añ diximꝰ orīētales in ꝓprijs locis: filiꝰ erit nobilis ⁊ magni pretij.

¶ Ul't dr̄e ꝙ qñ aliqs ꝑl'ta dat significationē ī natitate dandi filios: ⁊ scire voluerimꝰ statū filioꝝ qual' erit: inspiciemꝰ gubernatorē loci illoꝝ ꝑl'tarum dantiuꝫ filios: ⁊ videbimꝰ ī quo statu ē: ⁊ si fuerit fortis ⁊ orienta': filius erit nobil' et magni p̄cij: ⁊ si ita non fuerit: erit filius s̄m illud.

¶ Si occidentales aūt in locis alaiȝ sibi contrarie fuerint: nat⁹ erit miser ⁊ ignotus. At si hore partiqȝ fortune alligētur: natus vsqȝquo ducat vxorē remanebit ⁊ a parentib⁹ diligetur ⁊ eoꝝ heres efficietur.

¶ Et si fuerint occidētales aut in locis cōtrarijs suo haiȝ filius erit vilis ⁊ modici ptij. Et si fuerint accordati cū hora ⁊ cū pte fortune: fili⁹ erit a patre suo dilect⁹ ⁊ durabit donec matrioniuȝ faciat ⁊ hereditabit subam patris sui.

¶ Qñ dicit si fuerint accordati dicit ꝓ pl̄tis gubernatorib⁹ locoꝝ alioꝝ pl̄tarū dominātiū filios. Et dicit ita ꝙ si isti gubernatores se accordēt cū ascēdēte ⁊ parte fortune ꝙ fili⁹ viuet ⁊ eū diliget pater su⁹: copulabitur ⁊ hereditabit sbam patris sui. Hec aūt cōcordantia pl̄taꝝ inter ascēdēs ⁊ ptem fortune est ꝙ se aspiciant de trino vel sextili vel ꝙ sint de haiȝ conuenientibus.

¶ Qꝛ si nō sibimet īuicē colligent̄: vel sibimet in cōtrariū existant: natus erit litigator ⁊ sūmū odiuȝ super parentes accumulabit: ⁊ eos male tractabit: nec eis ī hereditate succedet.

¶ Et si discordati fuerint vel diuersi: fili⁹ erit cōtendens cum suis parentibus ipisqȝ nociu⁹: nec bona hereditabit eorum.

¶ Qñ planete gubernatores quos dixit non concordauerit cū ascendente: nec cū parte fortune cōuenienti concordia: vel fuerit ascendens pti fortune ꝯriū filius odiet patrē nec suuȝ hereditabit auere. Et ptho. dedit h̄ nobis duas regl̄as ꝯrias: vt sciamus id qḋ mediocre fuerit iter has duas res.

¶ Iteȝ si planete filiorum datores ī figura conuenienter adinuicē associant̄: fratres se mutuo diligent ⁊ honorabūt. Sed si non colligant̄: vl̄ in sui opposito ꝑ diametruȝ constituant̄: natus fratrū aduersitatis illator ⁊ auctor existet.

¶ Silr̄ si pl̄re dantes filios participationem habuerit in figura concordata fratres se diligēt: ⁊ vnus alium honorabit: ⁊ si discordati fuerit vl̄ oppositi super dyametro: filius abhorrebit fratres suos: ⁊ ꝓqret qualr̄ ipos occidat.

¶ Quando planete dantes filios fuerint pl̄es ⁊ se accordauerint ī participatiōe accordata: significat ꝙ se diligēt vn⁹ .s. aliū. Et si malo aspectu se aspexerit: significat ꝯriū.

¶ Res aūt filiorum particulares per existimationem deprehendi possunt: cū planetā filiorum datorem in loco ascendentis posuerim⁹. Tunc etenim cūcta filiorum particularia quēadmodū ex natiuitate sciunt̄: gñalr̄ agnoscemus.

¶ Res particulares filioꝝ: poteris scire per considerationē quando bene inspexeris in quolibet eorum ad planetā danteȝ filios: ita ꝙ eū ponas loco ascendentis: ⁊ scies cetera particularia filiorū gñalr̄ sicut ꝑ natiuitatem.

¶ Si tu itellexisti capl̄m primum ⁊ secūdū ⁊ gl̄as q̄ transiuerūt nō egebis glosa in hoc qḋ dixit: ⁊ si non intellexisti inspicias ad has glosas ⁊ intelliges. Qḋ aūt vl̄t ī hoc loco mōstrare est ꝙ euenit in natiutate mea: īspexi ⁊ inueni iouē in io°. ⁊ ī. 28. gradu capricorni aspicientem se cuȝ luna ⁊ saturno: ⁊ hoc significabat ꝙ habereȝ filios: ⁊ ꝙ morerent̄: quia saturn⁹ erat cū ioue in io° domo ⁊ iuppiter erat in signo feminino ⁊ luna similiter: significabāt ꝙ eēnt magis vno: ⁊ ꝙ eēnt pl̄es femine. Et qꝛ iuppiter erat oriētalis significabat ꝙ haberē aliquē masculū: ⁊ sic habui. 3. filios: vnū masclm ⁊ filias duas ⁊ oēs obierūt. Erat āt gradus ascēdētis natitatis mascl̄i circa gradū saturni ī mea natitate: ⁊ ꝑꝑ hoc mortu⁹ est cito: ⁊ erat gradus ascēdētis vni⁹ femie ī piscibus: in sextili iouis ī mea natiuitate: ⁊ ī trio mee lūe: ⁊ erat sol yleg in signo capricorni: ⁊ erat gradus ascēdētis alteri⁹ femie in capricorno: ⁊ h̄ ē mirabile ꝑꝑ h̄ ꝙ sciri pōt ꝙ natitates sēꝑ se concordant vna cum alia: ⁊ diuidūt̄ ī ꝑticularib⁹ rebus: ⁊ ꝑꝑ h̄ ꝯuenit ꝙ hēat mā iudiciū vl̄e ⁊ ꝑticl̄are ō eo ꝙ dat nā plus q̄ꝫ lex. nā audies ml̄ta vice ꝙ dicet̄ ꝑ hoīes pr̄ me⁹ fuit talis: ⁊ ille alius venit de ṗmo mō nobili: ⁊ ille alius de tali ⁊ tali ꝓgenie ⁊ filia. Et silr̄ iuēta est ꝑticipatio ista ī ꝓuintys ꝙ q̄libet ꝓuīcia hꝫ de firmamēto locū ꝓpriū cadētē in suo directo ꝗ dat gēti ibi morāti aliq̄ꝫ ꝑticipationē ⁊ silitudinē ī ml̄tis reb⁹: ⁊ iā distixim⁹ h̄ ī glosis p̄cedētis ꝑtis scḋe

¶ In amicitijs ⁊ inimicitijs. Ca. VI. Dixit haly

Profectuȝ qḋ iacet in hoc capitulo cui homini cōueniens est associari: et qui retinēdus est a societate pro inimicitia eius.

Qualitates qdem amicitie ⁊ inimicitie: quaꝝ q̄ durabiliores sūt amicitie ⁊ inimicitie nūcupantur. Que vero min⁹ sunt durabiles ī alio applicationes ⁊ repulsiōes cōmunes appellantur.

¶ Status qui est de amore ⁊ odio qui dictus est amicitia ⁊ inimicitia: ⁊ de hoc id qḋ est maius ⁊ maioris temporis: ⁊ dicitur ei qḋ ē minus ⁊ minoris partis tēporis habere vita in vno: aut ꝙ cito discordent vnus cum alio.

¶ Ptho. diuisit in v̄bis istis amorē in duas ptes ⁊ dixit ꝙ ille ꝗ durat maiori tp̄e est dicta amicitia: ⁊ ꝗ est minoris tp̄is ē dicta societas: diuisit simil'r abhorrētiaȝ in duas partes: ea que lōgo tēpore durat est dicta inimicitia: et que durat modico tempore est dicta remotio.

¶ Taliter inuestigare cōuenit. In illis igit̄ q̄litatib⁹ quas ī rebus maiorib⁹ ꝯsideram⁹: loca que ī vtriusqȝ natiuitate dn̄o ⁊ ꝑtāti magis conueniunt. i. loca solis ⁊ lune: ac ascendentis ⁊ partis ⁊ fortune nos obseruare necesse est.

¶ Cōuenit vt ꝑq̊ram⁹ hoc mō: ⁊ ē ꝙ si fuerit ī reb⁹ magnis: īspiciam⁹ ad loca hn̄tia mai⁹ vis ꝑincipium in duabus natiuitatibus: ⁊ hec sūt loca solis ⁊ lune ascēdētis ⁊ partis fortune.

¶ Ostēsum est ꝑ hec verba: ꝙ iudiciū amicitie ⁊ inimicitie acceptū est a locis q̄tuor ṗncipalib⁹: ⁊ sunt loc⁹ solis ⁊ lune ascēdentis ⁊ partis fortune. Et si in natiuitatibus amicoꝝ iter h̄ ꝯcordātia fuerit amicabilis erit amor īseꝑabilis iter eos: ⁊ si fuerit iter hec ī natitatib⁹ īimicoꝝ ꝯria: vl̄ aspect⁹ malus inimicitia sēꝑ durabit: ⁊ hoc ē id qḋ te doceȝ ptho.

¶ Nam cū hec oīa ī eodē signo fuerint: vel partim seu vl̄r loca cōmutauerint: Maxime autēȝ cuȝ inter vtraqȝ ascendens fere decemseptem gradus extiterint inter eos amorem fixum: quinec separabit nec turbabitur: fore dicemus.

Si aũt in locis q̃ adinuicẽ nõ colligant̃: vel que sibi per dyametrum opponunt̃ rotauerint: summe discordabuntur: vel sibi inuicem longo tempore aduersabuntur.

¶ Ita ꝙ si hec fuerint in vno eodẽ signo vel fuerint i locis vnitatis: hec dia vel plura eorũ ⁊ maxime si fuerint inter duo ascendentia q̃ꝫtuz decẽ ⁊ septẽ grad9 erit inter eos amicitia firma valde: q̃ nũq̃z tollet̃: mutabit̃ nec destruetur. Et si i locis fuerint discordatis vel in locis de oppositione super dyametrũ accidet inter eos inimicitia magna valde ⁊ contrarietas lõgo tpe duratura.

¶ Qñ he res quattuor principales fuerĩt i natiuitatib9 duorum amicoꝝ i vno eodẽ loco. v.g. ꝙ locus solis vnus sit idẽmet loc9 alteri9: ⁊ loc9 lune vni9 ipe idẽ locus alteri9: ⁊ ascẽdẽs vnius: ipmmet ascẽdẽs alterius. Silr ps fortune ꝙ sit eadẽ isto mõ ⁊ eodẽmet loco. Et si fuerint diuersi cũ cãbiamẽto: hoc ẽ ꝙ sit locus solis vnius idẽ locus lune alterius: ⁊ locus lune vnius idẽ locus solis alteris. Et locus ascẽdentis vnius: id locus ptis fortune alterius: ⁊ locus ptis fortũe sit idez ascẽdẽs alterius: q: qñ he res sic fuerĩt sũt loca mutata. Et ptho. ponit terminũ i his rebus qñ fuerit in vno signo: vel qñ fuerit mutata ꝙ sit elongatus vnus ab alio .17. gradus vel vnus: q: tm̃ sicut istd ẽ res ꝯueniẽs. Id aũt totũ qd dixit ptho. cũ tãta glosa intelligi nõ põt.

¶ At si in neutro istorũ modoꝝ: sz solũmodõ i signis q̃ vicissim associant̃ extiterit.

¶ Et si non fuerint in aliqua manerierum haruz quas diximus tñ sint proprie in signis habẽtib9 participationẽ i figura

¶ Una maneries est q̃ dat amicitiã durabilẽ: alia q̃ dat durabilẽ inimicitiã: ⁊ hoc ẽ qñ loca rerũ pncipaliũ sũt cõtraria ⁊ signa pticipãtia in figura sũt q̃ aspiciũt se de opposito. tertio vel quarto aut sextili sicut dixim9 i pma pte.

¶ Si ex trino vel sextili sese respexerit minor iter eos erit dilectio. Si autem ex quarto sese viderit: miores iter eos discordias fore ñ dubitam9.

¶ Qui si habuerint participationem de trino vl' sextili amicitia erit minor: ⁊ in quarta inimicitia minor erit.

¶ Qd dicit de pticipatiõe: dicit pp quattuor loca pncipalia: q̃ sũt sol: luna: ascẽdẽs: ⁊ ps fortune ita ꝙ nõ hñt pticipationẽ i ãbab9 natiuitatib9 hãc pticipationẽ quã volo glosare. Et erit ꝙ sit locus solis i natiuitate in trino loci solis natiuitatis alterius: ⁊ silr de oibus alys duobus: ⁊ ẽ de sextili ⁊ de quarta. Et illi q sũt i tertio i suis natiuitatib9: vl' sextili dãt minorẽ amicitiã q̃z si eẽnt i eodẽ loco: vl' i locis mutatis sicante dixit: ⁊ q sunt in quarta i ambab9 natiuitatib9 dãt minorẽ inimicitiã: q̃z si eẽnt contrary i ambab9 natiuitatibus vl' ꝙ se non aspiciant: ⁊ hec res crescit ⁊ minuit̃ fm statum pticipationis. Et ptho. hoc tibi monstrabit.

¶ Ita ꝙ qñq̃z in eorum dilectione verborum abscisiones itercidẽt: ⁊ se alternati paruipendent. hec aũt contingent: cũ infortune p figurarũ loca transibũt. In discordia vero pax ⁊ cõcordia et cũ fortune p figuraꝝ loca discurrerit iterponẽt̃.

¶ Ita ꝙ accidet aliquando in amicitia verboruz inhibitio inter amicos: ⁊ hoc erit quando transibunt infortune per locum: ⁊ accidet i inimicitia aliquando pax qñ trãsibũt fortũe p locũ aspect9.

¶ Ult dicere ꝙ qñ sciem9 ꝙ amicitia debilitabit̃ iter amicos erit ꝑpter ãbulationẽ ifortunaꝝ: qñ transibũt p loca q̃ dederit amicitiã: ⁊ si fuerit amicitia firmata nõ poterũt eã auferre. Silr qñ sciem9 ꝙ iimicitia ẽ iter iimicos dbil' ⁊ ad remouẽdũ dbil': ⁊ iuẽiem9 aliq̃ vice. ꝙ fortũe trãseũt p loca iimicitie iudicabim9 ꝙ iimic a ipa reuertet̃ i amorẽ ⁊ pacẽ.

¶ Quapropter qm̃ amicitie iimicitieq̃z modus: tribus modis existit. i. q: istarum duaruz qualitatuz domini hoc ex natiuitate vel cã lucri ⁊ dãni seu ꝑpter iraꝫ ⁊ gaudiũ facere cogunt̃.

¶ Et q: maneries amoris ⁊ inimicitie sũt tres: ita ꝙ illi qui sunt i duobus statibus pro quibus se diligent vnus alium pro voluntate quã ad se habebũt: vel q: erũt de vno consilio: propter ꝓfectum vel dãnum: aut pro delectando se i vno vel pro tristitia.

¶ Illi q se diligũt ⁊ odiũt sũt tot maneriez quot sũt res q bus se amãt vl' odiũt. nã qlibet eoꝝ hz rõnẽ vnam qua diliget vl' odiet: ⁊ res hũane qb9 amor ⁊ iimicitie veniũt sũt .3. pma ẽ pp volũtatẽ quã hñt cõcordãtẽ i vno. 2a ẽ ꝑpter ꝓfectũ vl' dãnũ. 3a est pp delectatiõnẽ quã de altero vn9 habet vl' p eis ꝯriũ. ⁊ pp h mãeries amoris ⁊ iimicitie sũt .3.

¶ Cũ hec oia p̃fata loca vl' earũ quãplurima ad inuicẽ assimilabũt: amicitie ex his oib9 spẽb9 cõgregabunt̃. si autẽ adinuicem nõ cõuenerit: inimicitie ex eis colligent̃: sed si eoꝝ dilectio conuenientia vel cõuenientie ꝯtrariũ iter duo tm̃ loca luminariũ fuerit: necessaria inde dilectio ꝓcreabitur: que vera ⁊ sũma amicitia dicit̃: in qua maxime cõfidendũ est. Inimicitia vero necessaria ⁊ q̃z ꝑt eẽ deterrima q̃ nũq̃z cessabit ide nascet̃.

¶ Quando oẽs res vel plures earum fuerĩt accordate: dabunt amorem: ⁊ quando fuerint discordate: vna. s. cum alia: dabunt inimicitiaz: ⁊ si fuerit concordia vel contrariũ inter luminaria sola: erit amor p cõcordia ⁊ volũtate: ⁊ hec est amicitia bona in qua confidere possz homo ⁊ ẽ iimicitia mala mltũ q̃ nullo tpe destruetur.

¶ Loca q̃ dicit sũt loca lũinariũ et ascẽdẽtis: ⁊ ptes fortũe ⁊ si loca duoꝝ lũinariũ fuerit accordata i duab9 natitatib9 dabũt amicitiã iter ipos suos p ꝯcordia ac ꝓrecapto: ⁊ hec ẽ amicitia bona d q̃ dz hõ ꝯfidere: ⁊ erit tant9 amor quanta iter duo lũinaria fuerit cõcordãtia ⁊ si loca lũinariuz fuerit discordata vl' ꝯtraria: vl' ꝙ se ñ aspiciãt: dabũt iimicitiã: ⁊ erit h iimicitia iter eos p discordia ⁊ recapto. ⁊ tal' iimicicia est mala multum: quia nunq̃z remouetur. Et ptholo. dedit nobis in hoc dicto pmã maneriẽ amoris ⁊ inimicitie.

¶ Itẽ cum ipsoꝝ conuenientia vel ei9 contrariũ iter duo vtriusq̃z ptis fortune loca fuerit: ꝙ ide pficiet̃: causa lucri vel damni proueniet.

¶ Silr quãdo fuerit ꝯcordia vl' ꝯtrariũ iter loca ptis fortũe: erit hoc p ꝓficuo vel amissione.

¶ Qñ loca ptl fortũe fuerit accõdata i duab9 natitati9 amõ erit iter eos tã p lucroq̃z pro auere: vl' ꝑ ꝯe quaz habebit. vnus de alio: ⁊ qñ hec loca ꝯria vel discordata fuerit i dua

bus natiuitatibꝰ: hoc dabit inimicitiā ⁊ malaꝫ voluntatem inter eos: ꝓ dāno qđ eueniet vni ab alio: vel ꝓ ꝑditiōe: ⁊ h̄ est rō amoris q̄ erit de ꝓficuo: ⁊ inimicitie q̄ ꝓ dāno.

¶ Qꝛ si fuerit inter duos ascendentes id qđ effici etur ꝓpter irā ⁊ gaudiū euenire dicemus.

¶ Et si fuerit inter duo ascendentia: erit ꝓ dele ctatiōe quā vnus habebit de alio.

¶ Hoc manifestū est ⁊ glosa nō eget.

¶ Modos quoqꝫ locoꝝ in qbꝰ hec figure soci etas existit: ⁊ id ēt qđ super ipa eleuat: necnō ⁊ planetas q̄ ea respexerit: nos obseruare ꝯuenit.

¶ Et cōtingit vt inspiciamꝰ ad loca i quibꝰ cadit participatio figure ⁊ ꝙ inspiciamꝰ quis eorum eleuat̄ super ea ⁊ quis pl̄ta ipa aspiciat.

¶ Postq̄ᷓ ocdit nobis tres rōnes amicitie: ⁊ alias .3. inimici tie. vult adhuc dare nobis qs status erit in qualibet eaꝝ di cens ita. Regl'a huiꝰ ē accepta a statu locoꝝ q̄ttuoꝛ sigtoꝝ.

¶ In natiuitatibꝰ enī i qbꝰ planete q̄ sup cōis fi gure loca eleuant i eodē fere signo fuerit: vel in eo qđ sup illo eleuatur occasione amicitie et ini micitie i sua fortitudine et durabilitate ac since ritate illis eleuatis planetis nos assignare conue nit. In natiuitatibꝰ aūt i qbus planetaꝝ aspectꝰ fructuosus et idoneus appebit occasionē fructꝰ amicitie ⁊ meliorationis inimicitie planetis ea respicientibus attribuere nō disconuenit.

¶ Ita ꝙ natitates in qbꝰ erūt pl̄te exaltati sup lo ca figure ꝑticipate sint i vno signo vel circa: vel i illo qđ eleuat̄ ei: ad illū ꝑtiet fortitudo amoris ⁊ inimicitie: ⁊ sua firmitas ⁊ natitates i qbꝰ erit aspectꝰ pl̄taꝝ bonꝰ ⁊ ꝑstabil' ꝯtigit ꝑꝑ ipos pl̄tas indicari i ꝑfectu ⁊ bōitate amicitie vel inimicitie.

¶ Uult dicere ꝙ pl̄te q̄ fuerint sup loca ꝑ̄ncipalia exaltati: ⁊ acciderit ꝙ sint in vno signo vel circa i ābabus natiuitati bus vt illi q̄ sunt in natiuitate vnius fuerit in vno signo ⁊ ꝙ eleuentur ad signū in quo stant planete i natiuitate alteriꝰ. tali constellatiōe docet nos scire factum amicitie ⁊ inimici tie ita ꝙ si fortes fuerint ⁊ potentes ⁊ accordati: erit amici tia fortis ⁊ potens: ⁊ simil'r inimicitia et si debiles fuerint simil'r debiles. Status ēt pl̄tarum aspicientiū loca ꝑ̄ncipa lia in ambabus natiuitatibus: si acciderit i natitatibus āba bus in signo vno vel circa: vel acciderit ꝙ illi q̄ sunt in nati uitate vnius sint in signo qđ eleuetur ad locuꝫ signi in quo stāt pl̄te: natiuatis alteriꝰ: scire possumus i tali cōstellatiōe statū amicitie vel inimicitie ita ꝙ si fortes fuerit ƀꝫ modū: vel ƀm natitatē: ita erit amicitia vel inimicitia fortis: ⁊ si dē biles: res similiter erit debilis.

¶ In qualitatibus vero cōis amicitie ⁊ inimici tie q̄ ꝯtēporalis fit et in qbusdaꝫ horaria: imo etiā mometanea repiat̄ i vnaquaqꝫ istaꝝ duarū natiuitatū: planetarū modos. i. tēpa i qbus alhi leg̃ a locis stellarū vniꝰ natiuitatis recedens: ad stellarū loca natiuitatis alterius ꝑtransibit: ob seruare non est inutile: qꝛ ƀm hoc erunt amicitie et inimicitie particulares.

¶ Et cōuenit: vt dicamus factū societatis ⁊ sepa tionis future aliquo tpe: ⁊ postq̄ᷓ minuit̄ ꝓpter motꝰ pl̄tarū q̄ erūt i duabꝰ natiuitatibꝰ ⁊ hoc erit ꝑꝑ ascēsiōes ad q̄s applicat yleg vniꝰ natiuitatis ad locū pl̄taꝝ natiuitatis alteriꝰ: qꝛ ꝑꝑ hoc acci det particulariter amor ⁊ inimicitia iter eos.

¶ Amicitia ⁊ inimicitia q̄ tpe ꝑuo durat: dꝫ indicari i duabꝰ natitatibus ꝑ yleg vtriusqꝫ natitatis: ita ꝙ qñ applicuerit ꝑ titio vniꝰ ad talē locū q̄lis stat i natitate alterius: vel ad lo cū q̄ se cōcordet cū eo. Sil'r qñ applicuerit alynthie: vel ta lis res sicut ista: si fuerit ibi concordātia accidet ꝑꝑ h̄ ami citia ꝑticularis: ⁊ si fuerit discordati vel contrarij accidet inimicitia particularis.

¶ Que sue ꝑmanentie terminū breuiorē añ istiꝰ sepationē nō nouerūt: diuturnitatis āt tpis spa tiū donec alij stelle ꝯiūgat̄ metā nō iueniet.

¶ Et minus ꝙ durabit est donec illud cōpleat̄ ⁊ magis ꝙ durare potest: est donec attingat ali um pl̄tam ex planetis qui sequuntur.

¶ Amicitia ꝑticularis q̄ dcā ē societas. sil'r ꝑticularis inimici tia qñ aliq̄ eaꝝ acciderit iter duos durabit ƀꝫ tps i q̄ app li cuerit motꝰ yleg vniꝰ natitatis ad locū yleg natitatis alte riꝰ. ⁊ ꝑtho. dat nob i h̄ res. 2. ꝯrias: ⁊ ē minꝰ ꝙ durare pōt: ⁊ magis ꝙ durare ꝑt ipa societas ⁊ amor: vl' ipa inimicitia. ⁊ h̄ erit tā magnū tps: vt tps q̄ mouet̄ yleg q̄ diximꝰ: ⁊ ma gis ꝙ durare pōt: ē a tpe i quo applicat motꝰ yleg natiuita tis vniꝰ ad locū q̄ se cōcordat cū alio tali: sicut ille in alia na tiuitate: ⁊ donec applicet ad aliuꝫ planetam qui ipm absci dat: ⁊ manifestum ē ꝙ cōtingit vt sit pl̄ta cōtrarius.

¶ Saturnꝰ igitur ⁊ iuppiter cū alter eorum ad alterius locum ꝑuenerit: amicitiam iter eos ex agriculturis ⁊ hereditatibꝰ iudicabūt.

¶ Qñ saturnꝰ vel iuppiter q̄liscūqꝫ sit eoꝝ trāsi uerit per locum alterius: accidet iter eos amor ꝓ laborerio terre: vel ꝓ bonis mortuorꝫ.

¶ Hoc erit quando vnus eorꝫ fuerit yleg i natiuitate vni us ⁊ alius yleg in natiuitate alteriꝰ. ⁊ hoc mō est sicut locu tus est in alijs maneriebus post istđ. Saturnus ⁊ iuppiter significant rem talem: quia sunt ambo concordes vt sint masculini ⁊ de haiꝫ diurno. ⁊ quia domus cuiuslibet eorꝫ est in sextili domus alterius.

¶ Saturnꝰ aūt ⁊ mars cū alter alterius locū ob tinuerit: spontaneas rixas ⁊ discordias iter eos generabunt. At ex saturno ⁊ venere societas ⁊ dilectio cōsanguineoꝝ cā ꝓcreabitur: ꝑter qꝛ ci tissime terminabit̄. Saturnus quidē ⁊ mercu rius eorum societatem ⁊ comixtionez in rebꝰ vi te: necnon dare ⁊ accipere ac mercari: ⁊ horꝫ sīlia significabūt. Per iouē quoqꝫ ⁊ martē: di uitiarū occasione: vel quolibꝫ dñio vel disposi tione: societas ⁊ amor iter eos ꝓcreabit̄. Per iouē āt ⁊ venerē cā mulieꝝ: vl' diui cā ƀuitij: aut per domos orationis: vel ex prophetijs: seu ex his similibus se inuicem adamabunt.

¶ Qñ saturnus trāsiuerit ꝑ locū martis vl' mars ꝑ locū saturni: rixa accidet iter eos ⁊ nocumētū: ꝓ voluntate. Et accidet ꝓ saturno ⁊ venere so cietas: ꝓ ꝑte parētuꝫ tñ celeriter abscindetur: ⁊ accidet ꝑ saturnū ⁊ mercuriū societas in merci

monijs ⁊ in lucrando aliqd. Et accidet p iouez ⁊ venerē amor ꝑ parte mulierū: ⁊ rōne oratorio2uz vel romariaꝝ vl' ꝓphetiaꝝ. Et accidet per iouem: ⁊ martē amor rōne honoris vel gubernationis populi.

¶ Erit id qđ accidet p saturnū ⁊ martē: q2 sūt ꝯriarū ꝯplonū: ⁊ ꝙ accidet p saturnū ⁊ venerē ē pp cōcordātiā cōiugiorū q̄ ē inter eos. ⁊ pp h̄ accidet societas ꝑ pte parētū ⁊ celeriter abscidet̄: q2 vn⁹ ē fortūa ⁊ ali⁹ ifortuna. Illud saturni ⁊ mercurij ē: q2 dom⁹ vtriusq3 eoꝝ ē trin⁹ dom⁹ alterius. Illđ iouis ⁊ veneris ē q2 sunt cōcordanti nāe: ⁊ q2 domus vtriusq3 eoꝝ ē i sextili dom⁹ alteri⁹. ⁊ silr q2 ven⁹ h3 i piscibus magnū posse: q̄ ē dom⁹ iouis: ⁊ pp h̄ dat talia q̄lia dixit. illđ iouis ⁊ martis ē: q2 dom⁹ vtriusq3 eoꝝ ē i trio do. alteri⁹

¶ Juppiter et mercuri⁹: occasiōe dialetice scientiaruz ⁊ ꝓphetie: spontaneā societatē idicabūt. Mars aūt ⁊ venus: vt ita dicaz: ex drueria vel adulterio seu fornicatōe: aut sodomitico scelere eos pariter associabūt p̄ter ꝙ hic breuē: q2 vnus eoꝝ ē fortuna ⁊ alter ifortuna durabilitatē habebūt. Mars qdē ⁊ mercuri⁹ inimicitias ⁊ deceptiōes ac rixas iter eos occasiōe icantationuz ⁊ nigromantie significabūt. Ven⁹ āt ⁊ mercuri⁹ in vite rebus magisterij: vel musice seu libroruz seu mulierum cā societatē iter ip̄os adducet.

¶ Et accidet p iouē ⁊ mercurium societas rōne scietiaꝝ ⁊ loyce ac phie venietis a volūtate. Et accidet p martē ⁊ venerē societas ꝑ parte luxurie ⁊ meretricatiōis ac fornicatiōis: ⁊ hoc non multū durabit: ⁊ accidet p martē ⁊ mercuriū: inimici detectio cōtētiōes ⁊ accusamēta ꝑ facturis ⁊ similibus. Et accidet p venerē ⁊ mercuriuz: societas: ⁊ amicitia hn̄di vitā i vno siue pro magisterio aliquo: vel pro musica: seu pro scripturis: vel mulieribus.

¶ Illđ iouis ⁊ mercurij ē q2 mercuri⁹ aiaz rōnalē significat: ⁊ iuppiter suū appatū: id qđ dixit p martē ⁊ venerē: ē q2 qn̄ ven⁹ ꝑticipat̄ cū marte dat inamoramētū: fornicationē luxuriā ⁊ talia: ⁊ qn̄ isti duo significabūt i natiuitatib⁹ duab⁹ amicitiā vl' inimicitiā erit h̄ pp res istas q̄s dixit ptho. ⁊ q2 sūt de naturis cōtrarijs nō est illa res stabilis nec durabit. illđ martis ⁊ mercurij ē: q2 mercuri⁹ significat res sonari: ⁊ fayturas ⁊ deceptiōes: ⁊ qn̄ ꝯmiscet̄ cū marte fiet ifortūa: ⁊ pp h̄ nō ab eis euenit vllū bonū. Id qđ dicit đ mercurio ⁊ venere ē: q2 mercurius iclinat̄ ad nāz plr̄e cui applicat: ⁊ iā scim⁹ ꝙ significat subtilitatem: scire de nūero: ⁊ arismetrica: ⁊ ꝙ ven⁹ sigificat oēz rē plcbrā ⁊ đlectabilē: ⁊ qn̄ ꝯmiscēt̄ eoꝝ nāe i amici^a: ⁊ i inici^a erit illđ rōe alicui⁹ illaꝝ reꝝ q̄s dixit ptho. Et n̄ noiauit ꝑticipationē alioꝝ yleg: q2 sēp s̄t i dignitatib⁹ hoꝝ. 5. pl'taꝝ: ⁊ pp hoc erit illud qđ significat vnū. q̄ttuor yleg amicitia vl' inimicitia: vel amor: vel desamor: ⁊ id qđ significauerūt dn̄i suoruz locoꝝ: vna ex rebus quas dixit ptho. p status. 5. planetarū.

¶ Augmētū aūt ⁊ dimiutionē in cōis amicitie ⁊ inimicitie vigore/ex qualitatib⁹ locoꝝ i qb⁹ respectu quattuor locorū p̄rimoꝝ quoruz est dn̄ium ⁊ potestas existunt: nos scire cōuenit.

¶ Et cōuenit vt sciam⁹ augmētū ⁊ decremētuz: ⁊ erit ivi amoris vl' iimicitie a statu locoꝝ q̄ sunt acepta i ꝯpatiōe q̄ttuor locoꝝ principaliuz.

¶ Uult dicere ꝙ augmē^m vel decremē^{ti} qđ erit i amore vl' inimicitia pōt sciri a statu locoꝝ ꝑtitionis q̄ ē p atazir. ⁊ per alyntiā: s̄m ꝙ dāt loca q̄ttuor yleg. hora natiuitatū ābarū.

¶ Nam si i angulis vl' cū pte fortūe seu cū lūinarib⁹ fuerit: erit id q đ significabūt plani⁹ ⁊ apti⁹.

¶ Ita ꝙ si fuerit i angulis: vel cū pte fortune aut cū duob⁹ luminaribus erit ꝙ significauerint apparētius ⁊ manifestius.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ applicuerit ꝑtitio vni⁹ duarū natiuitatū vel alyntia ad aliquē āglm natiuitatis alteri⁹ vel ad locū ꝑtis fortūe illi⁹: aut ad locū alicui⁹ duoꝝ luīariū: erit sua significatō i amicitia vl' i inicitia māifestior ⁊ p publica magis.

¶ Si āt ab eis lōge remoti māserint: neq̄q̄3 apparebit. Ei⁹ āt valitudies et nocumēta s̄3 ꝓprietatē cōuenietis vel icōuenietis q̄litatis stellaruz p̄fata loca respicietiuz dep̄hēdunt̄.

¶ Et si elōgabunt̄ nō erit manifesta: ⁊ indicare si nocebit vel ꝓderit: pōt sciri a statu pl'taꝝ aspicietiū loca p̄dcā: qual'. s. erit i bono vel malo.

¶ Loca predicta sunt loca quatuor significantia amorez ⁊ desamorem: amicitiam ⁊ inimicitiam.

¶ Tractare vero de seruis i dilectōe vl' abhorritione suoꝝ dn̄oꝝ erga ip̄os: ex signo ꝓprie qđ in fortunij loco fuerit ex naturali sīilitudie: quā ad inuicē hn̄t pl'te q locū illū in ipsa natiuitatis hora respexerit: vl' q i ip̄o codēq3 loco seu i ei⁹ opposito fuerit: idicabūt. maxime autez si pl'te qui signo illi dominantur: cum locis dominij ⁊ potestatis eorum i figuraꝝ societate conuenerint: vel si cum eis einsdem generis fuerint.

¶ Judicium seruorū si diligēt suos dn̄os ⁊ odient: sciri pōt a signo qui erit in loco laboris: ⁊ a cōcordantia naturali quā habebūt planete aspicietes ad hunc locū hora natiuitatis met: vel horis quib⁹ ad eum veniunt vl' qui erūt i opposito eius. ⁊ maxime si planete dominantes in signo fuerint concordati cū locis principalibus suarū natiuitatū ꝑ participando cum eis i figura: vel ꝙ sint in hoc sui generis.

¶ Jam dixim⁹ ꝙ iudiciū s̄uoꝝ ē vna ex reb⁹ qb⁹ cōponit̄ dom⁹. ⁊ ptho. nō dedit i hoc caplm ꝓpriū: q2 sūt ps vna diuitiaꝝ. Et postq̄3 narrauit i h̄ capi. res significātes amorez vl' desamorē quē s̄ui hn̄t ad suū dn̄z. ⁊ qn̄ accidit ꝙ homo emit s̄uū ꝯuenietē vl' icōuenietē. dixit ꝙ regl'a h⁹ accepta ē a signo q ē in loco laboris: ⁊ hec est dom⁹. iz. Silr̄ a planetis q se applicāt huic domui hora natiuitatis: ⁊ qn̄ applicat atazir vel alinthia yleg ad hunc locū. ⁊ si ꝯcordātia fuerit ter res istas s̄3 yleg hora natitat l: significabūt ꝙ s̄ui diligēt dn̄os suos: ⁊ dn̄i eos. ⁊ si ꝯriū fuerit: erit ꝯriū. ⁊ si itellexisti gcgd glosauim⁹ hoc cap. itelligere potes de leui: sine vlla glosa. Tamē de sexta domo quā dicūt multi eē domū s̄uorū. iā dixim⁹ ꝙ ptho. eycit virtutē ei⁹ toti⁹ qđ ē sub terra ⁊ dixim⁹ ꝙ iz^a. dom⁹ est maioris virtutis q̄3 sexta. Et postq̄3 ita ē conuenit ꝙ sexta dom⁹ significet bestias solūmodo. Et qn̄ seru⁹ hūerit natiuitatē cognitā: contingit vt aspiciat̄ ꝑticipatō q̄ erit iter s̄nū yleg ⁊ yleg. dn̄i sui: s̄m ꝙ ptho. tibi

dedit i capitulo amicitie ⁊ inimicitie.

¶ In peregrinationibus. Ca. VII.

Dixit Haly. ptho. dat nobis i caplo isto scire indicare d nato: si ibit itinera vel nõ: ⁊ si ea iuerit cuiusmodi statũ habebit i illis: si lucrabit᷑ vel amittet: vel si habebit periculum in eis vel pacem.

Res quidem peregrinationis: ex lũinarium qualitatibꝰ angulorũ respectu dep̄hendetur. Maxime aũt ex qualitatibus lune. Nã cũ luna occidentalis extiterit: remota ab angulis: peregrinationes: ⁊ de loco ad locum mutationes indicabit.

¶ Factum peregrinatiõis ⁊ itinerũ põt sciri a statu duoꝝ lũinariũ i ꝯpatiõe angulorũ: ⁊ maxĩe a statu lune: ita ꝙ si luna fuerit i occñte vel iclinabit᷑ ab angulis mõstrat ire itinera ⁊ mutationeȝ de vno loco ad alium.

¶ A sole ⁊ luna ꝭm ꝙ stant cũ angulis: ẽ accepta regula itinerũ: ⁊ magis a luna q̃ȝ a sole: q꞉ si luna fuerit in occidẽte vl᷑ declinauerit a ioᵃ vel fuerit in locis cadentibus ab angulis gñaliter aut in quartis cadentibus: significabit ꝙ natꝰ mutabit se de vno loco ad alium.

¶ Silr᷑ ẽt mars cum occidẽtalis fuerit vel cũ a zenit capituȝ declinauerit: ⁊ eiꝰ lõgitudo cuȝ hoc a lumiaribꝰ longitudo oppositiõis vel aspectus quarte fuerit: qñqȝ operabit᷑.

¶ Et qñqȝ facit mars id. qñ fuerit i occidẽte: vl᷑ decliauerit a zenith capituȝ nostroꝝ exñs a duobus luminaribus elongatiõe oppõnis vl᷑ q̃rte.

¶ Et hoc est q꞉ mars concordat cum luminaribus vno mõ ⁊ alio modo discordat: maneries q̃ cõcordat cuȝ illis est q꞉ domus lune cancer ẽ 9ᵐ signum a scorpione domo martis: ⁊ leo est domus solis: ⁊ aries que est domus martis ẽ nonũ signũ a sole: ⁊ maneries qua cõtrariat᷑ illis est: qñ aries est in quarta cãcri: ⁊ scorpio in q̃rta leonis. Et ꝓpter hoc conuenit ꝙ qñ mars fuerit hora natiuitatis i occidente: vel in toto quarto cadenti que ẽ. 7. domus. octaua ⁊ nona: ⁊ si fuerit i quarta solis ⁊ lune. vel in oppositiõe eoꝝ significet ire itinera ⁊ mutatiões.

¶ Qꝫ si fortune ꝑs iterũ in signis iter significantibus ceciderit: erit tota eius vita: ac ipiꝰ opera ⁊ actus in locis extraneis.

¶ Similr᷑ si pars fortune acciderit ꝙ sit i signis dantibus itinera erit tota vita illiꝰ: ⁊ eiꝰ mutatio in locis extrancis ⁊ alienis.

¶ Ptho. docet nos rõnem itinerũ eẽ ꝓpter declarationem duorum luminarum ab angulis: ⁊ maxime lune: ⁊ similiter martis: ⁊ ostendit ꝙ loca dantia itinera sũt occñs octaua ⁊ nona domus: ⁊ gñalr᷑ loca ab angulis cadentia: ⁊ solũmodo angulus occidentis: ita ꝙ qñ inueniemꝰ significatorẽ itineꝝ que sunt sol ⁊ luna ⁊ mars in locis itinerum ⁊ inueniemus similiter partem fortune in locis istis erit tota vita eiꝰ: ⁊ eiꝰ labor i terris aliẽis. Et bñ oñdit h̄ ꝙ si duo lũinaria ⁊ mars ⁊ ꝑs fortune fuerit i locis alys nõ dãtibꝰ itinera: nunq̃ȝ ibit itinera natus ille nec de loco suo exibit. ⁊ si ex eis fuerit i locis itineꝝ: ⁊ ex eis i locis more: ꝭȝ h̄ itinerabit natꝰ.

¶ At si fortune loca p̄dicta respexerint vel ad illa prexerint: aut illa sequẽtes fuerint: ea q̃ in peregrinationibꝰ opabit᷑ idonea erunt ac pauca ⁊ ꝓficua: erit ẽt ipiꝰ a peregrinatione reditꝰ festinꝰ atqȝ leuis: nec ei vnq̃ȝ ab aliqua re cõtradicet᷑.

¶ Et si fortune aspexerint loca q̃ diximꝰ: vel fuerint in eis que illa sequunt᷑: erũt opa de quibꝰ se intromittet i terris alienis: nobilia ⁊ gratiosa: ⁊ siñ turbatiõe aliq̃ ad locũ suũ celeriter reuertet᷑.

¶ Uult dicere ꝙ qñ fortune aspexerit loca significatoꝝ itineꝝ vl᷑ vadãt ad ea ꝓpo motu suo: aut ꝙ se ponãt i suo situ ꝓpter motũ egnoctij. v. g. ita ꝙ significator sit i. 9. domo: et fortuna i. 10. nã hoc mõ vadit fortũa ad locũ significatoris: ⁊ ꝑ qd̄ borum attulerit: dabit fortunam in itineribus: ⁊ saluus celeriter reuertetur.

¶ Sed si ea infortune aspexerit: erũt illa ipsius opa laboriosa ⁊ nociua: plena timoris: tardeq̃ȝ ex peregrinatione reuertetur.

¶ Et si ifortũe aspexerit erũt illa opa cũ labore perditionis ac ꝑiculo: ⁊ tarde redibit.

¶ Uult dr̃e ꝙ qñ infortune aspexerint locũ significatoris itieris vel vadãt ad eũ vl᷑ seq̃nt᷑ ipm ꝑ egnoctiũ siue ꝑ motũ ꝓpriũ ifortũe: significat ꝙ itinera erũt cũ labore: ⁊ facta q̃ ibi faciet erũt cũ ꝑiculo ⁊ ꝑditõe. ⁊ reditus tardus erit. Et hic dedit nobis ptho. res dãtes fortuniũ i itineribꝰ: ⁊ ifortuniũ. ⁊ ꝓpter hoc itelligimꝰ ꝙ si fortune ⁊ ifortune commiscentur: res erit mixta: ⁊ q̃ fortior erit vincet.

¶ Huius autem rei commixtio ꝭȝ planetas qui his locis associantur in figura sicut in premissis ostendimus semper apparebit.

¶ Cõmixtio erit hꝰ accepta ꝭꝑ a pl᷑tis ꝑticipantibus i his locis i figura sicut mõstrauimus.

¶ Jam mr̃auimꝰ ml᷑tis vicibꝰ i capl᷑is p̄teritis qũo hõ ꝯsiderare põt cõmixtionẽ fortũaꝝ ⁊ ifortunaꝝ: ⁊ qd ꝑ vtrãq̃ȝ earum accidet: ⁊ q̃ȝtitatem eiꝰ ꝙ opabũt᷑: silr᷑ ⁊ qñ occidet. vñ ꝭm hoc: verbum istud ptholemei nõ oportet glosare.

¶ Cũq̃ȝ lũinaria i aliq̃ duaꝝ quartaꝝ oriẽtaliũ fuerint: frequẽtiꝰ v̾sus oriẽtis ⁊ meridiei ꝑtes iter agrediet᷑. Qꝫ si i aliqua duaꝝ occidẽtaliũ quartarum: vel in ipso eodem occidẽte rotauerit: versus septentrionem ⁊ occidẽtẽ eiꝰ iter apparebit.

¶ Et qñ fuerit lũinaria i ꝑte quartaꝝ oriẽtalium vl᷑ i oriẽte: erũt itinera eoꝝ pl᷑ra versus ꝑtes que sũt oriẽtis ⁊ meridiei: ⁊ si fuerint in quartis occidentalibꝰ: vel in ipso occidenti: erũt itiera versus partes septentrionis ⁊ occidentis.

¶ Quarta oriẽtalia q̃ dixit i hoc loco ẽ medietas firmamẽti q̃ ascẽdit: ⁊ vnũ quartũ ẽ. 10. domꝰ: ⁊. 11. ac. 12. ⁊ aliđ q̃rtuȝ ẽ ascẽdẽs i. 2. 3. ⁊ duo q̃rta occidẽtalia sũt alia medietas. Et postq̃ȝ ita ẽ: ꝯuenit vt id qd̄ mr̃auit i ꝑte 2ᵃ trigonoꝝ adiungamꝰ cũ hoc qd̄ h̄ dixit: ita ꝙ trigonꝰ arietis significat ꝑteȝ septẽtriõis ⁊ occidẽtis. ⁊ trigonꝰ tauri significat meridiem. ⁊ oriẽs ⁊ trigonꝰ geminoꝝ significat septẽtrionẽ cũ oriẽte. ⁊ trigonꝰ cancri significat meridiẽ cũ occidẽte: ⁊ q̃libet horũ trigonorum significat de medio habitationis ꝑtẽ illã q̃ est opposita sue ꝑti. silr᷑ si significatori itineꝝ applicuerit aliqs pl᷑ta septẽtriõal᷑ sicut ẽ iuppiter: significabit ꝑtẽ septẽtriõis. silr᷑ si applicuerit ei pl᷑ta meridionalis sicut venꝰ significabit ꝑtem meridiei. Et si applicuerit eis pl᷑ta occñtalis sicut mars significabit ꝑtẽ occñtis: ⁊ si fuerit pl᷑ta oriẽtalis vt saturnus significabit ꝑtẽ oriẽtis ⁊ sol adiuuat i ꝑtibꝰ oriẽtali

bꝰ ⁊ luna ĩ occĩtalibꝰ. Expedit enĩ vt oẽs res istas misceas vnã .s. cũ alia ⁊ tunc scies ꝓ certo versus quã ꝑtem ibũt: vel erũt itinera. Et si magis significabũt in vna ꝑte cuilibꝫ iudicabis a statu quaꝫ videbis. In his verbis ꝑtho. iacet qđ vna: iã dixit ĩ ꝑncipio huiꝰ capl'i ꝙ significatores itinerũ sũt duo lũinaria ⁊ mars ⁊ dixit ĩ hoc loco ꝙ si accordauerit vt lũinaria ĩ natiuitate fuerint ĩ duabus quartis orientalibus erũt itinera versus ꝑtẽ meridiei ⁊ oriẽtis: ⁊ manifestũ ẽ ꝙ si fuerit ĩ pᵃ quarta hoꝝ duoꝝ: nõ significabũt itinera vllo mõ. Ad qđ rñdemꝰ dicentes ꝙ significatores itinerũ sunt .3. fortior aũt ẽ luna. postmõ sol: ⁊ postea mars: ⁊ q̃liscũqꝫ harum significauerit itinera: inspicies statũ suũ ẜm quã ꝑtes significat ⁊ statum aliorũ duoꝝ ⁊ iudicabis ꝑ illũ q hũerit maiorẽ virtutẽ: ⁊ ꝓpter hoc dixit ꝑtho. ĩ maiori parte: ⁊ nõ dixit absolute. Nã pars versus quã erunt itinera: põt sciri ab his q̃ ante diximꝰ ⁊ ꝙ dixit ĩ hoc loco ꝑtho. fuit pro toto alio documento.

¶ At si ipa signa q̃ peregrinationem significant: vel coꝝ dñi vniꝰ forme fuerit: fiet iter qñqꝫ. Et si duũ corporũ vel duarũ figuraꝝ extiterint: erit iter continuũ diuqꝫ durabile.

¶ Et si signa dãtia itinera fuerit vniꝰ figure ipamet vl' plẽe ipa gubernantes accidẽt itinera aliq̃bus tpibꝰ: tñ si fuerint duoꝝ corporũ vel duarũ figurarũ itinera erũt cõtinua lõgo tpe duratura.

¶ Signa vniꝰ figure ⁊ duaꝝ scita st: ⁊ peti expedit q st plẽe vniꝰ ⁊ duarũ figurarũ: ⁊ hoc ẽ q2 plẽe q sũt vniꝰ figure sunt aliq ⁊ q duarũ sũt alij. Nã venꝰ mars ⁊ saturnꝰ sũt vnius figure. mercuriꝰ ⁊ iuppiter vterqꝫ duaꝝ figuraꝝ. Et ꝑꝑ h̓ dixerunt aliq astronomici ꝙ iuppiter significat legẽ ĩ qua est binitas vel trinitas ⁊ saturnus significat legẽ ĩ q̃ ẽ vnitas. Silr eẽ põt planeta vnius figure si fuerit signũ in quo stat vnius figure ⁊ erit duaꝝ figurarũ si fuerit ĩ signo duoꝝ vel ꝙ aspiciat se cũ plus vno planeta vel ꝙ sit inter duo signa vel iter duos gradus ⁊ silia. Signa ṽo dãtia itinera ⁊ ꝑegrinatiões đ vna terra ad aliã: st ea ĩ qbꝰ stat sigator itineꝝ.

¶ At si iuppiter ⁊ venꝰ locis iter significantibꝰ: ac locis lũinariũ dñent: nulla erit in itiere formidatio: sꝫ ab eo desiderabit: eo ꝙ dñorũ terraruꝫ legationẽ suarũ amicorũ cã portabit. Hoc aũt habilitas cõplõnis aeris ⁊ rerum ei proficientium multitudo iuuabit.

¶ Et qñ dñi locorũ dantiũ itinera: vel loca lũinariũ fuerint iuppiter ⁊ venꝰ nullũ in itineribꝰ ipedimẽtũ hẽbit ⁊ erit dilectꝰ vel itinera erũt ĩ legatiõibꝰ amicoꝝ ⁊ adiuuabũt eũ: ⁊ hẽbũt habundantiã rerũ sibi expedientium.

¶ Hec ẽ alia regula cũ q̃ cõuenit oꝑari ĩ h̓ loco ⁊ alijs multis: ita ꝙ qñ dñs loci significatoris alicuius rei fuerit ex fortunis nõ hẽbit ꝑiculũ in re illa ⁊ erit dilectꝰ. ṽ. grã. si dñs locoꝝ .3. significatoꝝ itineris fuerit aliq̃ ex fortunis ĩ suis itineribus nullũ ꝑiculũ hẽbit ⁊ erit dilcta ⁊ cũ volũtate ⁊ habũdãtia victualiũ: ⁊ ille q ea fecerit ꝯplebit ꝓ eo qđ fuerit.

¶ Qꝫ si cũ eis mercuriꝰ fuerit hac ꝑdicta occasione magnũ cõseqt̃ ꝓficuũ: suãqꝫ legationẽ ad exitum ꝑducet: dabunt̃ ẽt ei dona ⁊ honorabit̃.

¶ Et si fuerit mercuriꝰ cũ fortuna lucrabit̃ rõne quã diximꝰ: lucra vero complebit hñ ⁊ habebit honores ⁊ dona.

¶ Uult dicere ꝙ si mercuriꝰ fuerit cũ aliq̃ ex fortunis vel ãbabus eo existẽte dño significatoꝝ itineꝝ: fiet đ ꝯplõne fortunaꝝ ⁊ afirmabit significationẽ suã: ⁊ ꝑꝑ h̓ itinerans ille hẽbit lucra ⁊ bõa q̃ narrauit ꝑtho. ⁊ h̓ ẽ vna regula ⁊ adhuc vult dicere aliã circa istã vt sciamus mediũ iter istas.

¶ Si saturnꝰ et mars locis lũinarium dñentur. maxie aũt cũ per lõgitudinẽ ĩ oppositiõe fuerit: id qđ ei cõtinget inualitudo nuncupabit̃: ⁊ ipe multũ ipediet̃. Qđ si in signis hũidis vterqꝫ moret̃: hoc ipedimẽtũ ei ex ĩfestatiõe aq̃tici itineris ⁊ ex submersiõe: vel ꝑꝑ infortuniũ iter aride vie per desertorum locorũ trãsitus continget.

¶ Et si saturnus ⁊ mars dñabuntur sup duo luminaria: eo magis si vnꝰ alteri fuerit oppositꝰ in logitudinẽ nõ proficiet ĩ itineribꝰ illis: ⁊ fortia ꝑicula intraret in ea. Et si fuerint in signis humidis periculũ erit pro trãsitu aquarũ ⁊ necãdo itinera multuꝫ fortia ⁊ per loca đppl'ata ⁊ ꝑicl'osa.

¶ Uult dicere ꝙ ꝑicl'ꝫ qđ datur a duabus ĩfortunis ĩ itineribꝰ si fuerit in signis hũidis: erit ꝑꝑ tẽpestatẽ maris: ⁊ ꝑ latrones: ⁊ q2 mare depopulatũ ẽ ⁊ nõ habitatũ: ꝯuenit vt signa humida significẽt loca depopulata.

¶ At si in signis fixis fuerit: hoc ex ꝑcipitatione ⁊ ex vẽtorum flatibꝰ validis adueniet.

¶ Et si fuerint ĩ signis fixis: erit ꝑiculũ ꝑꝑ casuꝫ a locis altis ꝑ ruinã: ⁊ ꝑꝑ vẽtos fortes ⁊ malos.

¶ Uult dicere ꝙ ꝑicl'm datũ a duabꝰ ĩfortunis ĩ itineribus existẽtibus ĩ signis fixis: erit si signũ fixũ fuerit ꝓ casu: ⁊ si humidũ ꝑ ruinatõe circa riuos: ⁊ si aereũ erit ꝑꝑ vẽtos fortes.

¶ Si vero fuerit ĩ signis solstitialibꝰ vel equinoctialibꝰ: ex eaꝝ rerũ quibus opus hñt defectu ⁊ priuatõe: ac ꝑ q̃litates corrupti aeris egritudinẽ ĩferentis ei hoc accidere nõ dubitabimꝰ.

¶ Et si fuerit ĩ aliquo signo q̃tuor tropicoꝝ: erit ꝑiculũ ex defectu victualiũ ⁊ rerũ expediẽtiũ: vl' ꝓpter malũ aerem q ĩfirmitatem adducet.

¶ Hoc ẽ q2 hec signa sũt principia quatuor tẽpoꝝ dantium res ⁊ victualia quibus homo indiget. ⁊ si qua ex infortunis acciderit ĩ eis ⁊ significauerit ꝑicl'm ĩ itineribus: erit illđ ꝑiculũ aq̃ defectu vl' cõductus: aut reꝝ q̃bus homo ĩdiget in itineribus: vl' ꝓpter corruptũ aerẽ egritudinẽ adducẽtem.

¶ Si autem in signis humane forme fuerint: ex viarum abscisionibus seu proditõibus vl' depredationibꝰ euenire dicemus sed si fuerit ĩ signis quorum forme siluestrium animalium formis assimilantur: ex luporum rapacitate siue ex terremotu continget.

¶ Et si fuerint in signis figuraruꝫ hominuꝫ: erit periculum per latrones ⁊ malos homines: robatores: ⁊ tenentes itinera. Et si fuerint ĩ signis figurarum bestiarum siluestrium: erit periculum propter raptum bestiarum malarum: ⁊ ꝓpter motus terre.

¶ Dictum totum hoc non expedit glosare: q2 ꝑtholemeus docuit rationem eius.

¶ Qꝫ si mercurius in eis fuerit ex aggressionibꝰ

timorē inferentibus: vel ex bestiarum morsib⁹: seu venenosorū animalium occasione ꝑueniet.

¶ Et si fuerit ibi mercurius: erit periculum propter magnam compl'onem vel per arma in quibus ē ꝑiculū siue pp reptilia mala ⁊ venenosa.

¶ Uult dicere ꝙ si mercurius participationē habuerit cū infortunis dantibus significationem itinerū si fuerit in figura hominū significabit id qđ dixit de armis ⁊ latronib⁹: ⁊ si fuerit in signis bestiarū ferarum significabit morsurā bestiarū reptilium venenosarum. ⁊ manifestum est ꝙ he figure sciri possunt: quando fuerint cum planetis super vno circulo: ⁊ bene intelligimus ꝙ fortune dabunt fortunā bonam si fuerint in istis figuris contra id qđ dabant īfortune quādo fuerint cum ipis figuris. Et bona fortuna que fuerit in itineribus: sequit̄ bonam fortunā q̄ dicta ē ī capl'o diuitiarum ⁊ honoris. ⁊ pericula sequūtur id quod dictum est ī capitulo vite ⁊ pestilentiaꝝ corporis ⁊ anime: ⁊ perditionibus que accidunt in diuitijs ⁊ honoribus. ⁊ ptholemeus h̄ tibi iterum demonstrabit.

¶ In proprietatibus autem rerum accidentium idest in futurarum occasionum differētijs siue prosint siue obsint: a locis dominīj q̄ue sint operum ⁊ substantie rerūq; corporis ⁊ valitudinis occasiones ꝭm predictas occasiones: nos obseruare conuenit.

¶ Et conenit vt inspiciamus in proprietatibus accidentium: si fuerint prestabiles vel nocētes. nā debemus aspicere pro rebus ascendentibus ad loca principalia significātia opa: diuitias: statum corporis: ⁊ honorem scđ' modū quē diximus tibi ante.

¶ Docet nos ptho. in capitulo isto bonū ⁊ malū qđ accidit in itineribus ḡnal'r. v̄. ḡra. si sciuerimus ꝙ aliquis natus itinerabit in. 30. annis vite sue: ⁊ ꝙ incurret ꝑiculum pro ipo itinere inspiceimus si in illo anno est abscissio vite ⁊ iudicabimus omnino ꝙ propter illud periculū morietur. Inspiciemus sil'r ad significatores itinerum si bonum vel malū significant ⁊ adiūgemus hoc cū significatore vite nati ⁊ cū officio suo: ⁊ cum significatore diuitiarum suarum: ⁊ ita de oibus alijs capitulis q̄ue sunt dicta. Et quādo ita fecerim⁹ sciemus pro certo id qđ accidet nato ī corpore suo.

¶ Horarum vero cognitio in quibus hec futura contingent ex qualitatibus in subsequentiū ānorum principijs aduenientib⁹ deprehendetur. In hoc igitur capitulo nobis hoc tractasse sufficiat.

¶ Et scire tp̄a quibus hec accident: est a statib⁹ qui nato eueniunt in quolibet tempore. Nam tātum dictū quātū istud sufficit in capl'o isto.

¶ Hec est regl'a ḡnalis qua operari conuenit in capl'o isto: ⁊ multis alijs libri: ita ꝙ quando sciemus ꝑ radicem natiuitatis proficuū: vel dānū pro certo ⁊ annum quo accidet h̄ sciemus: inspiciemus id quod significent loca diuisorum: ⁊ alyntbiarum illius anni: ⁊ loca per que transeunt pl'te illo anno: ⁊ extrahemus quantitatem illius boni vel mali si minuetur aut augebit̄ ⁊ sciemus tempus cognitum quo accidet rēs illa de bono vl' malo.

¶ In qualitate mortis nati. Ca. VIII

Dixit Haly. Postq̄ docuit oēs regulas qb⁹ scire possumus stat⁹ hoīs de bono vel malo. vult iteꝝ ī h̄ capitulo demōstrare regulas qb⁹ statū sue mortis scire possum⁹.

Quia post compēdiosam predictorum enodationem mortis qualitates nobis obseruande sūt. eorum q̄ in vita prediximus vtrū mors ex radiorum proiectionibus an ex aduētu significatoris ad occidentalem angulū superuenerit: nobis scire cōueniēs est.

¶ Postq̄ non remāsit nobis ex eo qđ diximus nisi iudicare de morte qua manerie erit: conuenit vt post sciamus per ea que ante diximus ī vita: si mors erit propter obuiationem radiorum: vel quia huius rei gubernator applicat ad angulum occidentis.

¶ Qđ dicit erit mor⁹ ꝑ obuiationē radioꝝ. vult dicere pro morte q̄ significauerit ꝑ recto atazir y leg: ⁊ id qđ vl't q: gubernator applicabit ad gradū occn̄tis ꝑ morte q̄ erit ꝑ atazir cōuersū y leg. donec applicet ad gradū anguli occn̄tis.

¶ Nam si mors ex radiorum proiectionib⁹: vel propter illius cui coniungetur vllam coniunctionem interuenerit: cum mortis qualitates scire voluerim⁹ eorum quibus coniūgetur loca cōsiderare non est incongruum. At si ꝑpter ipsius ad angulū occidētis applicationē mors affuerit ipse occidētalis angulus erit obseruādus.

¶ Ita ꝙ si mors fuerit ꝑ ꝑiectōeȝ radioꝝ: aut ꝑ obuiādo ei q obuiat: cōuenit vt īspiciam⁹ qn̄ voluerim⁹ statum mortis ad loca que obuiāt. ⁊ si mors fuerit ꝑpter applicationē ad angulū occidentis: inspiciam⁹ ad ipmmet locū occidētis.

¶ Hoc qđ dicit cōuenit vt īspiciam⁹. vl't dicere ꝙ īspiciam⁹ ad illū gra. q abscidet c⁹ statū hebit: ⁊ ī q̊ gra. erit abscissio.

¶ Eo ꝙ ꝭm planetas qui locis predictis subsequentur: si qui subsequētur vel ꝭm planetas qui ad ea primit⁹ iuerint si planete qui eis subsequātur non inueniant̄: mortis qualitas depꝛhendet̄ si cum eoꝝ naturis in scia differentiarū accidentium stellarum in figura proprietates acceperimus: ꝑprie autem si qualitates predicti loci occidentis: quas ex signis et ex naturis terminorū habuerint considerabimus.

¶ Quia ꝭm plnaetas q sequūtur loca illa que dixim⁹: si quis planeta ea sequat̄ aut ꝭm planetas applicātes ad ea anteq̄ ad alia: si aliqs planeta illa nō sequitur: erit mors: adiūgēdo semper cū suis naturis q̄ significant diuersitatem accidentium ꝑprietates figurarum planetarum: ⁊ maxime statum locoꝝ que diximus: q̄ interficiunt ea que sunt pro parte signorum ⁊ pro parte nature terminorum.

¶ Ptho. docet nos ī hoc dicto statū gradus īterficiētis: ita ꝙ stat⁹ iste cōponit̄. 5. reb⁹. ꝑma est nā pl'te stātis ī illo gradu: vl' qui ꝑiicit radios suos ī illo gradu. 2ª est nā pl'te stātis circa illū gradū q an̄ vadit ad eum: aut ꝑprio cursu suo aut ꝑ motū egnoctij. 3ª ē nā figure q̄ fiet ꝑ commixtionem

bar rex vni⁹ cū alia. Quarta ē nā signi i quo ē gradus ille vl' i quo ē pl'ta aspiciēs gradū ip3 vel q vadit ad eū. Quinta ē nā termini c⁹ ē ille gradus iterficiēs: ꝛ si accidit ꝙ gradus ipe habeat vnū ex his. 5. reb⁹ erit stat⁹ su⁹ ƀ3 ꝙ termin⁹ fuerit solūmō: vl' si ꝯponet̄ stat⁹ su⁹ ex duab⁹ reb⁹ ex istis gnqꝫ siue ex trib⁹ vl' q̄ttuor aut. 5. Qđ ex his fuerit mors erit ƀ3 nām stat⁹ quē hūerit grad⁹ iterficiēs. Et ptho. docuit nos ꝓpetatē ꝛ nāꝫ cuiusl3 rei ex istis sepatis vnāqꝫq; p se sicut i alys p̄teritis facere cōsueuit: ꝛ nos sciam⁹ ꝯponere res istas vt sciam⁹ statū mortis qualis erit.

℄ Cū saturn⁹ igit̄ dn̄s mortis fuerit occasiōe lōge ifirmitatis seu ptisis aut acatarri: siue ꝑꝑ corporis dissolutionē vel eticā febrē: necnō ex ileon aut idropisi vētrisue solone seu egritudie vlilue: ꝛ alÿs ifirmitatib⁹ q̄ magis frigoris occasiōe ꝓ uenisūt: mors supuenire dicet̄.

℄ Ita ꝙ si saturn⁹ fuerit dn̄s mortis accit ꝑꝑ ifirmitates lōgas: ꝑ ptisicā ꝑ reumata: ꝑ dfectū nāe: ꝑ febres q̄ erūt cū magno tremore: ꝑ dolorē splenis: ꝑ ydropisi3: ꝑ fluxū: aut ꝑ ifirmitates mīicū: vl' q̄ erūt ꝑꝑ vicimtū frigoris: ꝛ e⁹ mltitudinē

℄ Ptisica reūata ꝛ defect⁹ sūt q2 saturn⁹ significat multas hūiditates ꝛ febrē cū tremore. dicit ꝓ q̄rtanis tertianis q̄tidianis ꝛ dolorē splenis: q2 dn̄at̄ i splene mlia: ꝛ ydropisim ꝛ fluxū: q2 saturn⁹ significat malas hūiditates ꝛ ifirmitates matricū sūt q2 matrices sūt interram in q̄ gn̄ant̄ res oēs: ꝛ saturn⁹ ē significator terrāꝝ oiu3 dātiū gn̄atione.

℄ At si iuppi. dn̄s mortis extiterit ex synātia vel pipleūoma aut apoplexia seu spasmo vel ex cephalagia seu cardia: oib⁹qꝫ ifiritatib⁹ q̄ magne vētositatis occasione nascūt̄: vel ꝑ fetidos odores ei mortē ꝓuenire non dubitamus.

℄ Et si fuerit iuppiter dn̄s mortis: erit mors ꝑꝑ apostemationē gule ꝛ pulmōis: ꝛ ꝑ calābrā ꝛ ꝑ dolorē capitis: ifirmitatis cordis: ꝛ per oēs ifirmitates vētosas vel mali fetoris.

℄ Hoc ē q2 iuppiter significās tempātiā gn̄at mltū sāguis: ꝛ qn̄ sāguis vicit accn̄t ifirmitates iste ꝓueniētes a repletōe ꝛ si đ phyca itelligis aliqd: bn̄ potes hoc totū cognoscere: ꝛ malus fetor erit ꝑꝑ putrefactionē hūoꝝ. Dixit ptho.

℄ Qr si mars e⁹ dn̄s fuerit occasiōe febris assidue vl' tertiāe ꝯtinue ictisue sbiti siue nefresis: aut ēpici morbi cuiuslibet/ue sanguis meat⁹ vl' aborsus seu pt⁹ vl' eripisile: aut egritudis mortifere: oiumue ifirmitatū febrili feruore seu calore supfluo veniētiū vite termin⁹ iponetur. Dixit Haly.

℄ Et si fuerit mars erit mors ꝑꝑ febres ꝯtiuas ꝛ acutas ꝛ ꝑ ea q̄ dcē st̄ emitrites: ꝛ ē media tertiana q̄ accit ꝑꝑ accessionē ꝑueniētē ad horā ꝛ ꝑ dolorē renū: ꝛ ꝓ spuēdo sāguinē: silr ꝛ fluēdo ꝛ mouēdo filios: ꝛ ꝑ ꝑtu ꝛ ꝑ apata cole: ꝛ ꝑ oēs ifirmitates iterficiētes fōti febre ꝛ calore magno.

℄ Febres ꝯtinue sūt ꝯburētes mltū ꝛ ardētes q̄ dcē sūt causon: ꝛ siles. media tertiana ē q̄ fit de flate ꝛ cola ꝛ gn̄alr facit mars ifiritates q̄ st̄ ex calore ꝛ siccitate magna. Dixit ptho.

℄ At si ven⁹ dn̄a mortis extiterit: stōachi vl' epatis seu cordis vitio: aut sāguis egestiōe: siue mobilib⁹ apatib⁹ vl' fistul' aut potiōib⁹ oibusue morbis hūoꝝ supfluitate vel malitia cōtingentib⁹. vitā terminari ꝓnūciabimus. Dixit Haly.

℄ Et si fuerit ven⁹ accidet mōs ꝑꝑ ifiritatē stōachi ꝛ eptatis ꝛ cordis fluxū sāguis ꝛ apata eūtia ꝑ corp⁹ ꝛ fistlas: ꝛ ꝑhibē° medi^as: ꝛ ꝑ oēs res ꝓuēiētes a mltl hūorib⁹ ꝛ cōuptōe3 eoꝝ.

℄ Hoc ē q2 ven⁹ facit tēpātiā tēdētē ad hūiditatē: sic multꝰ sāguis mixtus cū hūiditate: flgma dulce ꝛ res quas fac̄ sūt cōposite multa repletione ꝛ humida. Dixit ptho.

℄ Qđ si mercuri⁹ illius dn̄s fuerit: mētis ꝑturbatō/ vel mania seu melācolia siue p̄cipitatiōe aut epilensia: vel tussi, seu sputi supabūdātia: cūctisue morbis nimia vl' icōgrua siccitate ꝓueniētibus mors occurret. Dixit haly.

℄ Et si fuerit mercuri⁹ erit mors per epilensiā: vt ꝑꝑ stultitiā quā hoies ferūt vl' ꝑꝑ amissiōe3 sēs⁹ ꝑ cogitatōe3 malā cognitā vl' ꝑ casū vl' mltā tussi3 ꝛ vōitū: ꝛ ꝑ oēs ifir^tes q̄ fiūt ex sicci^te mag^a: aut ꝑ dānamē^m ꝛ corruptō3 illi⁹.

℄ Hoc ē q2 mercuri⁹ ē significator sēsus ꝛ cerebri: ꝛ ei⁹ ꝯplo iclinata ē ad siccitatē. Et đ simplicib⁹ reb⁹ quas dixit i istis .5. pl'tis đ signe nāꝝ suaꝝ. manifestu ē silr ꝙ ē significatio termioꝝ i qb⁹ sūt gradus iterficiētes: q2 significatio cuiuslib3 gra. ē tal' q̄lis significatio pl'te c⁹ termi⁹ ille i q̄ morat̄.

℄ Illi āt qb⁹ mō pūcōmā obit⁹ iniūxerit: cū pl'te quorū ē mortis dispō ƀ3 sibi ꝓprias ꝛ nāles q̄litates vl' his cōsil'es fuerit: nec sup eos aliqs planetaꝝ: quoꝝ occasiōe mala mors ꝛ grauis supuenit: eleuabitur: vitam exuerit.

℄ Et illi qui moriūt̄ morte ꝑ se: diuidūt se a vita hoc mō qn̄ fuerit pl'e q̄ gubernāt mortē i suo statu nāli ꝓprio ꝛ cōueniēti eis: nec eleuat⁹ fuerit sup eos alter pl'ta ex illis q dant mortē ex pte loci.

℄ Ptho. diuisit mortē i .2. maneries: vna ē ꝓueniēs ex infirmitatib⁹: alia ē a re i q̄ nō h3 phyc⁹ qd videre: sic ille q morit̄ g adio: lācea casu: igne: aut morsu bestie fere: vl' aq̄ submersiōe: ꝛ alys mltis occasiōib⁹: ꝛ i q̄l3 eaꝝ exhibet rōne3. Mors āt ꝓueniēs i q̄ hn̄t phyci qd videre q̄ dcā ē mors ꝑ se: accidit qn̄ pl'te gubernatores mortis salui ab ifortunis fuerit: ꝛ i suismet dignitatib⁹ ꝛ potētes. ꝛ qn̄ sup eas illius pl'ta ꝯri⁹ eleuat̄. mors āt ꝓueniēs i q̄ nō hn̄t phyci qd videre: ꝛ quā dicit ptho. mortē ꝓ pte loci ē q̄ accidit qn̄ fuerint pl'te q dn̄ant̄ i morte ifortūati debiles vl' i dignitatb⁹ alienis eis ꝯrys: aut aly pl'te ipis ꝯry eleuati fuerit sup eos.

℄ Mors āt q̄ vi ꝛ nō lege nature iferēt: ꝯtiget cū loco mortis vtreqꝫ ifortūe dn̄abūt: ita ꝙ i ipo eodē loco: vl' i ei⁹ aspectu q̄rto seu opposito ꝑmaneāt: aut eaꝝ q̄l3 dn̄iu3 ꝛ ptātē sup sol' aut lune vel sup vtriusqꝫ locū habeat.

℄ Et erit mors laboriosa cū penis ꝛ trabaiosaꝝ: qn̄ dn̄antes sup loco mortis fuerit due infortune simul: siue sint i eodē loco: siue i e⁹ q̄rta vl' oppōne in longitudine: vel ꝙ sit qualis eorū velit dn̄atrix super solem vel lunam siue ambos.

℄ Mors penata ꝛ trabaiosa. i vexosa vl' laboriosa pōt esse mors ꝑ se vl' mors loci. ꝛ ptho. dedit nobis i h̄ loco rōnem de labore ꝛ pena q̄ erit ꝓ eo ꝙ due ifortūe dn̄abūt̄ i gradu iterficiēti: vl' ꝙ vna dn̄abit̄ i gradu: ꝛ alia sup aliqđ ex lūinarib⁹: vl' ꝙ ambe sup ābo lūinaria dn̄abūt̄. Et idē ꝯuenit ꝙ tu intelligas de alys yleg ꝛ res fortior erit quando dominabūt̄ ābo sup yleg. certū: vl' sr gradū iterficiētē3 ꝛ hoc dniu3 qđ dicim⁹ ē dominium infortunatū. Dix ptho

℄ Mors āt mala ꝛ iniq̄ ꝑꝑ duaꝝ ifortunaꝝ ꝯiūctionē cōtiget. e⁹ ꝟo magitudo ꝑ lūinariū testionia ꝓuēiet.

℄ Et mors mala erit ꝑ ꝯiūctionē ifortunaꝝ duarū: ꝛ magna mors erit ꝑ testionia duoꝝ lūinaꝝ.

℄ Mors mala ē illa q̄ ē cū pena ꝛ labore: ꝛ ē hoc ꝑꝑ cōiūctionē duaꝝ ifortunaꝝ i dādo mortem ꝛ magna mors erit qn̄ duo luminaria testificabuntur infortunis dātib⁹ mortem: vel planetis mortem gubernantibus.

℄ At ipi⁹ mortis q̄litas ƀ3 alioꝝ pl'taꝝ aspectus: ac signa i qb⁹ ifortūe fuerit aduenient.

¶ Et erit silr statꝰ mortis p aspectū alioꝝ planetarū: ⁊ p signa i qbꝰ stāt īfortune.

¶ Status mortis erit ꝫm ꝙ significauerūt alij pl'te applicātes ad locū mortis: ⁊ ad pl'tam iterficiētē: ⁊ ꝫm signuȝ in quo stat pl'ta īfortuna q̄ iterficit ⁊ abscindit yleg.

¶ Nā cū saturnꝰ i quarto solis aspectu vel i ipiꝰ opposito ⁊ i sue alaiȝ cōtrario fuerit: si i signis fixis pmāserit manu ppl'i lapidāte mortis nexibꝰ opprimeť: vel strāgulatiōe seu penis mortiferis affligeť. Cūqȝ occidētalis fuerit ⁊ eū luna sequatur: idē euenire non ignoremus.

¶ Jta ꝙ qn̄ saturnꝰ fuerit i quarta solis vel i oppōne sua i haiȝ diuersa si fuerit i signis fixis: erit mors p lapidamētū ppl'i mānuale: aut p ꝯbustionē vel penā: ⁊ erit similiter: quādo fuerit i occidēte ⁊ eum sequatur luna.

¶ Qn̄ fuerit saturnꝰ hora natiuitatis i q̄rta solis: vel eiꝰ opposito: ⁊ fuerit ip̄e pl'ta abscindēs yleg: significabit si fuerit i signo fixo: mortē p lapidamētū de manu ppl'i ⁊ idē significabit si fuerit i signo fixo ⁊ i occidēte hora natiuitatis ⁊ eū seq̄tur luna: ⁊ oīs suffocatio est nō posse hanelare: ⁊ h' pōt accidere pp' clausurā viaꝝ vn̄ exit hanelitꝰ: ⁊ eē pt pp hūorē cadētē ad pulmonē vel suffocationē cū comestiōe ⁊ potatōe.

¶ At cū i signis quoꝝ figure ferarum figuris assimilanť extiterit feraꝝ morsibꝰ iteribit.

¶ Et si fuerit i signis figuraꝝ bestiaꝝ feraꝝ: erit mors pp reptamētuȝ bestie fere.

¶ Qn̄ saturnꝰ fuerit i q̄rta solis vl' eꝰ opꝰ: aut occidēte eū sequente luna: ⁊ fuerit ascissor yleg: ⁊ in signo bestiaꝝ ferarū siluestriū. erit mors ꝓpter raptum fere bestie.

¶ Qr si iuppiter ei testificeť ⁊ īfortūatꝰ existat in cōuentu virorum die nota ⁊ solēni: ferarum obiectus voratui dānabitur.

¶ Et si testificabiť ei iuppiter exn̄s īfortunatus eijciet natū illū ad bestias feras i loco vbi conuenit ppl's diebꝰ sanctis sonitis ⁊ festinis.

¶ Qn̄ saturnꝰ significauerit bestie raptum: ⁊ testificabiť ei iuppiter infortunatꝰ exn̄s: significabit id qđ dixit ptho. Et manifestū est ꝙ testimonia duoꝝ luminarium significant huiꝰ mortes: diuulgatas ⁊ magnas.

¶ Qr si i alteriꝰ lūinaris i ascēdēte locū obtinētis oppōne pmāserit: carceris itcritu piclitabiť.

¶ Et si fuerit i oppōne qualiscūqȝ sit ex lūinaribꝰ ⁊ id lūinare fuerit i ascēdēte morieť icarceratꝰ.

¶ Ult dicere ꝙ qn̄ saturnus fuerit abscissor: ⁊ acciderit vt aliqđ ex lūinaribꝰ q̄lecūqȝ sit fuerit i ascēdēte: natus in carcere morietur.

¶ At si mercuriꝰ ei i figura cōiūgať: marie āt i figuris serpētū celestis sphere: vel i signis quoꝝ figure sūt ferarū rapaciū: venenosoꝝ aīaliū morsibus dilaniabitur.

¶ Et si cū mercurio pticipationē hūerit i figura: ⁊ marie si fuerit i figuris serpētū q̄ st̄ i spa vel signis q̄ sūt de figuris aīaliū siluestriū: erit mors ppter pcussionē aīaliū reptiliū venenosoꝝ.

¶ Uult dicere ꝙ qn̄ saturnꝰ significauerit magnā morteȝ p eo qđ nocet alicui ex lūinaribꝰ ⁊ pticipationē hūerit cuȝ mercurio i figura: ⁊ fuerit cū eo aliq̄ stella fixa ex hisq̄ sūt ex figuris ſpētū sup vno circlo: vel fuerit i signo figure bestiaꝝ siluestriū erit mors pp pcussionē reptiliū venenosoꝝ.

¶ Si venus āt cum eis extiterit: potu mortifero fraude mulierum attributo: morieť.

¶ Et si venꝰ cū eis fuerit erit mors p toxicū mortale iterficiēs ipȝ vl' p bestiā ferā: q̄ eū iterficiet.

¶ Si cōstellatio significauerit id qđ dixit de toxicis: ⁊ testificabiť sibi venꝰ: erūt toxica ea que dixit: qr venꝰ significat res cooptas ⁊ secretas ⁊ significationē silr hȝ mulierum.

¶ Qđ si i virgie vel i piscibꝰ: aut in signis hūidis sibi locū vendicauerit luneqȝ i figura associeť: vitaȝ submergendo terminabit.

¶ Et si fuerit locꝰ ip̄e i signo virgis: vel piscis: vl' id qđ signū hūidū ⁊ cū lūa pticipationē hūerit i figura: erit mors pp submersionē i aqua.

¶ Qn̄ saturnꝰ fuerit abscissor ⁊ noces lune ⁊ fuerit i aliquo ex locis q̄ dixit ptho. significabit ꝙ mors erit pp submersionē i aq̄: ⁊ h' ē qr multā hūiditatē significat ⁊ mortē grādē.

¶ At si i nāui fuerit tēpestuosa fluctuatiōe maris vita priuabiť. Et si i aliquo signoꝝ solstitialium vl' i signis q̄drupedibꝰ cū sole fuerit: seu i martis oppōne vice sol' pmāserit: ruine casu pimetur.

¶ Et si fuerit i hoc loco qui dictꝰ est nauis: erit mors pp cremētū maris. ⁊ si fuerit cū sole i aliquo duoꝝ solstitioꝝ: vl' fuerit i signis hn̄tibꝰ figuras quadrupedū: aut fuerit i oppōne martis vice solis: erit mors pp aliqđ qđ cadet sup euȝ.

¶ Qn̄ saturnꝰ iūctus fuerit cū sole vl' i oppōne martis: ⁊ fuerit in aliquo ex signis q̄ dixit eo exn̄te abscissore: erit mors per aliquid cadens super natum.

¶ Si āt i celi medio vl' eiꝰ oppōne fuerit: ex alto pcipitabitur ⁊ morietur.

¶ Et si fuerit i medio circuli super terram vl' sub terra: mors erit ꝓpter casum ab alto.

¶ Qn̄ saturnꝰ dānauerit solē exn̄s abscissor ⁊ fuerit i .10. vl' 4ª: erit mors pp casū ab alto loco. De sūt mortes grādes q̄s sigr̄ saturnꝰ qn̄ fuerit abscissor: ⁊ fuerit aliqđ ex lūinaribus ipeditū ab eo: ⁊ ꝫȝ h' poteris iudicare oēs mortes que accidunt per saturnum.

¶ Mars autē cum in quarto seu opposito solis seu lune fuerit aspectu: ⁊ i suo alaiȝ ꝯtrario.

¶ Et mars quando fuerit i oppōne solis vel lune: vel i quarta eorum in diuerso haiȝ.

¶ Cōuenit vt itelligas diuersū haiȝ i modo quem dicā tibi ⁊ ē ꝙ sol ⁊ lūa dant vitā. ⁊ qn̄ mars significauerit abscissionem yleg: ⁊ se aspexerint cum aliquo eorum alia yleg: erit aspectus in diuerso haiȝ.

¶ Si i hūane forme signis rotauerit: pp guerras ⁊ alteratōes iter suos ꝯsanguineos ꝯtigētes seu bellādo: capitis abscissiōe pibit: vl' sibi manū ꝓpriā cā mlieꝝ iferet: aut mlieꝝ māibꝰ iterficieť. Jllđ āt eueniet cū ei venꝰ iterū testificabiť.

¶ Et si fuerit i signis figure hoīuȝ: erit mors illa semp ꝺgulamētū pp guerrā q̄ accidit iter vnā gentē ⁊ aliā: aut pp bellū: vl' ꝙ se iterficiet manu sua cā mulierū: vel qr eum iterficient mulieres: ⁊ hoc erit si ibi testificabitur venus.

¶ Si fuerit mars ꝯtrariꝰ soli vl' lune in haiȝ: ⁊ fuerit in si

gno figure hoīum mouebit ille nat⁹ īter spiritū talē ꝙ eos faciat ꝑliari īter se: ꝛ erit mors illi⁹ ī bello: ipo āt mouebit vna volūtate tali: vt faciet ꝙ se occidet manu sua: ꝛ si aspexerit se cū venere erit cā mortis illius rōne mulieris.

¶ Qđ si ei ī figura mercuri⁹ associet̃: latronū ꝛ piratarū īsidiatorūue manib⁹ dilacerabit̃.

¶ Et si mercuri⁹ ꝑticipationē hūerit ī figura erit mors ꝑ manū latronū ītierātiū ꝑ mare vł terrā.

¶ Qñ mars fuerit abscissor: ꝛ dānauerit aliqđ duoꝝ lūinarium ꝛ cū eo ꝑticipationē hūerit ī figura mercuri⁹ erit mors ꝑ manus latronū ꝛ maloꝝ: ꝛ si fuerit in signo aquatico erit mors suꝑ mare ꝛ si fuerit ī sicco erit ī terra.

¶ At si ī abscissis ī sebra vel īpfectarū fortunarū signis: seu ī cathene capite cū ei⁹ dño farseo fuerit: capitis siue mēbroꝝ abscissiōe migrabit.

¶ Et si fuerit mars ī signis ꝑtitis q̃ non sūt figurarū cōpletarū aut cū capite algol: erit mors per īcisionē capitis vel mēbrorum.

¶ Qñ fuerit mars abscissor ꝛ dānauerit aliqđ ex lūinarib⁹ vel fuerit ī aliquo ex locis q̃ dixit ptho. significabit qđ dixit.

¶ Et si ī scorpiōe vel tauro fuerit: cōbustiōe aut ꝑforatiōe mēbroꝝ: vel īcisione: vel spasmo: vite terminos trāsibit. At si ī celi medio vel ī eius opposito ꝑmāserit: ī cruce suspēdet̃. Maxie aūt si cū ficare ꝛ andromade fuerit. Qđ si ī signo occidētali vel ī ascēdēte locū hūerit: viu⁹ igne cremabitur. Et si in signis quadrupedibus extiterit cadendo conteretur.

¶ Et si ī scorpione fuerit vel in tauro mars: erit mors ex ꝯbustiōe ignis vel āputatiōe mēbroꝝ aut ꝑforatione eoꝝ: siue calādrio forte. Et si fuerit ī medio celi suspēdet̃: ꝛ maxie si fuerit cum cayfē: vel cū ēdromada. Et si ī signo fuerit occidētis: vel oppōne ascēdētis ꝯburet̃ viu⁹: ꝛ talr morieẗ: ꝛ si fuerit ī signis q̃drupedū erit mors ꝑpter casū: vel ꝑꝑ fractionē seu castrationē.

¶ Hāc manierē mortis significat mars qñ fuerit in aliq̃ harū figurarū suꝑ vno circulo ꝛ dānauerit aliquod ex luminaribus existens abscissor.

¶ Si ꝟo iuppiter ei testificet̃ ꝛ īfortūat⁹ existat: ira ꝑtātis vł regis mortis sbibit iudiciū māifestū.

¶ Et si testificabit̃ ei iuppiter exñs īfortunat⁹ erit mors ꝑpter iustitiā exēplatā ꝛ diuulgatā multū ꝛ ꝑꝑ irā regū ꝛ principum.

¶ Sēꝑ qñ fortune testificabunt̃ significat ꝙ nat⁹ erit cum aliq̃ iustitia ꝛ rectitudīe: ꝛ si fuerit mars abscissor ꝛ dānauerit aliqđ ex lūinarib⁹ ī natitate ꝛ testificabit̃ ei iuppiter īfortunat⁹ exñs significabit id qđ dixit ptho. Nā manifestū est ꝙ .z. infortune significant ꝙ tales mortes grādes. Si eedē fuerit abscissores ꝛ dānauerit aliqđ luminariuz. tñ si abscissores fuerit ꝛ nō dānauerit aliquod ex luminaribus mors cū tanta pena nono erit.

¶ Qđ si vtreq̧ infortune ꝯiūgant̃: vł altera alteri opponat̃: queādmodū ꝑdiximus: vt mortis .s. sit occasio malā vitalis spūs priuationē peiorabūt. Dñs āt q̃litatis mortis ē dñs īterficiētis loci.

¶ Et si due īfortune ꝯiūget̃ vł vna alteri opponitur ī vna manerierū: quas diximus dātiū mortem: ī dādo malā mortē ꝑcipue adiuuabūt. dñs āt manieriei mortis: ē dñs illi⁹ loci īterficiētis.

¶ Qñ due īfortune cōiungēt̃ ī abscissione significāt malā mortē: ꝛ mors mala ē ī qua nō hūt ꝑhici qđ videre: ꝛ iā ostēdimus hoc in eo qđ pertransiuit. Gubernator āt mortis est dñs gradus interficientis.

¶ Interficientia q̃ dē accidētia in q̃titate vł qualitate multiplicabunt̃ cū vtreq̧ īfortune in locis īterficiētib⁹ auctoritatē hūerint. Cūq̧ stellaꝝ q̃litates huiusmodi fuerit: sepultura carebit ꝛ regimine. Gressibilia: rapacia: volatilia: ꝑdatoria cū ī signis hoꝝ aīaliū formaruz susceptiuis īfortune fuerit nec locis īterficiētib⁹ fortūaꝝ aliqua testificet̃: ꝛ eis ī emisperio īferiori ꝯmorantib⁹: ipius cadauere pascētur.

¶ Et accidētia q̃bus mors ꝑuenit erūt duplicata in qualitate vel q̃titate: qñ due īfortūe dignitatē hūerint ī locis īterficiētib⁹: ꝛ ille ī cui⁹ natiuitate stat⁹ planetaꝝ fuerit isto mō nō coopiet̃: nec sepeliet̃: sꝫ ꝯmedēt eū lupi canes: vł aues male. Si īfortune due fuerit ī locis taliū figurarū: q̃les diximus: nec testificabit̃ fortūa aliqua locis interficientibus: exñtib⁹ sub terra fortunis.

¶ Duplicamētū qđ dixit manifestū ē ī arithmetica: ꝙ res tāta sit dupla q̃ta vnū ad duo: vł tria ad sex. ꝛ q̃litas ꝛ quātitas ē res mōstrata. Nā qualitas vłt dicere accñtia q̃bus mors euenit. ꝛ q̃titas. vult dicere penarū q̃titatē: ita ꝙ si vna īfortūarū fuerit abscidēs yleg ī aliquo gradu: ꝛ fuerit ipa gubernatrix ipi⁹ grad⁹: significabit id qđ dixit pth. Qđ āt dixit ꝛ nō testificabit̃ aliq̃ fortūa locis īterficiētib⁹ exñtib⁹ sub terra fortunis. vłt dīe qñ fortūe testificabūt̃ īfortune abscindēti: q̃ significāt natū nō sepeliri: erit hoc qñ fortune fuerit suꝑ terrā. tamen si testificabūtur existendo sub terra significabunt ꝙ sepelietur ꝛ cooperietur.

¶ Cunq̧ planete locoꝝ īterficientiū dñatores ī locis declinatib⁹ extiterit: maxie at cū lūa ꝑdcis ī locis: ꝛ ī q̃rto seu ī istoꝝ locoꝝ opposito māserit: inter alienigenas iuri mortis obediet.

¶ Et erit mors ī terra aliena qñ acciderit ꝙ pł̃e domināte suꝑ loca īterficientia sint ī locis inclinatis: ꝛ maxime luna in illis locis que diximus vel ī quarto locoꝝ suorū vł oppōne eoꝝ.

¶ Qñ fuerit dñs mortis vł abscisor qualiscūq̧ sit eoꝝ vel ābo ī locis itinerū: significabit ꝙ mors erit ī terra aliena: ꝛ affirmabit rē istā: ꝛ si luna fuerit ī locis itinerū vel aspiciat se cū eis de 4ª vł oppōne. nā expedit vt mł̃toties ad capitulū istđ redeas: ꝛ īspicias donec bene intellexeris ī oibus suis rōnib⁹ diligēter: ꝛ ꝙ possis ꝯmiscere significatōes: si cōmiscet̃ ꝯstellatōes: vna. s. cū alia: ꝛ ita ꝯuenit vt facias ī capitulo quolibꝫ hoꝝ h⁹ libri. nā qñ hoc feceris scies bonam partē h⁹ artis. tñ si cū hoc scies aliq̃d đ naturis ꝛ phyca: et scieueris bene equare pł̃tas ꝛ scieueris aliq̃d de suis statibus quadriuialib⁹ ꝺm ꝙ demōstratū ē in al magesto: nullus te vincere poterit ī hac arte: nec īdigebis libro aliq̃ nisi isto.

¶ Hic finitur scđus tractatus glose quarti tractat⁹ libri: ꝛ est vndecim⁹ tractatus glose. ¶ Incipit tractat⁹. iz. glose haly suꝑ libro q̃dripartiti ptholemei.

¶ In diuisiōe tpꝫ ī vita nati. Ca. IX. Di. haly.

Mirox multũ de illis q̃ ausi nõ fuerũt mentem ap
ponere i hoc libro tot astronomis exñtib⁹ tãtaꝫ
volũtatẽ habẽtibus i hac arte: ⁊ ꝙ eũ nõ glosaue
runt: nec fecerunt intelligi iacẽte i eo sic magna
parte scie naturarum que multum necessaria ⁊
prestabil' ẽ i vita hominis ⁊ omnibus factis suis. Nam per
hoc sciri pñt res oẽs q̃ eẽ debẽt anteq̃ꝫ sint: sic ꝙ ꝓ̃babit̃ ꝙ
res crescãt i bono: si bonũ fuerit: ⁊ si malũ minuet̃ de malo
Nã talis res q̃lis in ista iuuat multũ i bono ⁊ ꝓ eo hois vo
luntas gescit ⁊ nõ laborabit de eo qõ hr̃e nõ põt: ⁊ q̃ꝫuis vo
lũtatẽ nõ habeat res scire futuras: nec se i hoc delectauerit
magnũ ẽ sibi bonũ ⁊ ges q̃ ⁊ nõ habebit ꝓ quo penare d̃ re
bus quas nouit eũ habiturũ: nec laborabit ꝓ his q̃ scit hr̃e
debere. Et postq̃ꝫ magn⁹ ẽ ꝓfect⁹ i scia i libro h̃ latẽte: ma
gnã hẽm⁹ rõnẽ vt adiscam⁹ ⁊ sciamus ⁊ vt multũ nos dele
ctet itelligere id qõ latet i eo: q̃ꝛ qñ eũ itelligem⁹ ⁊ inuenie
m⁹ certũ p expientiã: ⁊ rectificatiõe certa cõfidem⁹ magis
i his q̃ significãt q̃ futura sũt ⁊ res gñales sciem⁹ q̃ accidẽt
ppl'is coiter: ⁊ ꝙ p se accidit vnicuiq̃ꝫ de reb⁹ pticularibus
Ille v̾o q̃ huc librũ composuit cooperuit v̾ba q̃ dixit i qua
druuialibus sicut facere cõsueuerũt sapiẽtes ãtiq̃: ⁊ hoc vt
nõ reuelentur nec detegãt̃ scie nobiles illis q̃ sũt viliũ aia
rum ⁊ moꝝ maloꝝũ: sicut dixit hypocras q̃ꝫto magis corpa
nõ lympida gubernaueris: tãto plus augebis i malo suo. Et
dixit plato. q̃ꝫto magis docueris aias malas sciaꝫ ac sapiẽ
tiã: tãtũ plus i suũ malũ augebis. Et antiq̃ sapiẽtes q̃ fuerũt
añ aristo. dicebãt v̾ba sciaꝝ añ p methaphoraꝫ vt ea coopi
rẽt sicut fecit plato. Et postq̃ꝫ vidit arist. ꝙ v̾ba ipa diuersis
itellectib⁹ itelligi poterãt: placuit ei glosare ⁊ non copulare
scias coopte i mõ ꝙ eas itelligere nõ possent illi d̃ mal' aia
b⁹: ⁊ ꝙ illi q̃ eẽnt de bonis itelligerẽt eas ꝓ certo: qñ ispexi
sẽt: ⁊ postq̃ꝫ venit ptho. p⁹ oẽs phõs istos cepit viã aristotel'.
⁊ cõpilauit hãc artẽ multũ coopte ⁊ nos apuim⁹ res ml'tas
ex illis q̃s coopuit ⁊ mõstrauim⁹ eas illi q̃ ẽ phs medianus
⁊ nõ sumus locuti i eo qõ glosauim⁹ sicut talis vt illi q̃ se ia
ctãt ꝙ sciũt hãc artẽ ⁊ sũt multũ lõgiq̃ ab ea: q̃ꝛ sũt malarũ
aiaꝝ ⁊ itellect⁹ mali: tñ locuti sum⁹ sicut illi q̃ hñt magnaꝫ
volũtatẽ ⁊ studiũ i lucrãdo mores ⁊ virtutes bõas q̃ quoti
die magis crescũt. ¶ Et placet mihi dicere i hoc loco v̾ba q̃
dixit galie. i. 5. tractatu sui libri d̃ pulsu: ⁊ dixit ꝙ per multũ
magnũ studiũ sẽsit i pulsu res multas q̃s añ nõ sẽserat: ⁊ di
xit q̃ũo: ⁊ h̃ sũt v̾ba sua. Dixit galien⁹ hãc manieriẽ solaꝫ sci
ui i multis annis cũ aliq̃ re ei⁹ ꝙ eã seq̃t̃ i sciẽdo fortẽ pul'ũ
tñ rẽ aliã ex his q̃ ptinẽt ad pulsũ nesciebã hñ: ⁊ hñ studui
ãnis multis laborãdo ⁊ cogitãdo cũ magnis dubitatiõib⁹ i
cooptis expt⁹ fui: nõ ꝙ dimitterẽ meũ studiũ nec meã igsi
tionẽ: tñ q̃ꝫto plus ꝓcedebã tãto magis augebat̃ volũtas i
pgrẽdo ⁊ studẽdo: ⁊ visũ fuit mihi ꝙ sẽtirẽ in cognitiõe pul
sus: ⁊ postq̃ꝫ studui ⁊ laboraui: magis itellexi me sẽtire i co
gnitiõe pulsus nõ scia d̃bili sꝫ hñ certa: ita vt sciui extẽsionẽ
ad id qõ põt attigi. postq̃ꝫ itellexi cognitionẽ: ⁊ q̃ꝫcito cogno
scebã res ptinẽtes ad pl'sũ oẽs ñ possũ tibi narrar̃: ⁊ feci me
sicut hoies i lubrico comorãtẽ ⁊ sibi lux magna occurrit ad
horã tenẽs v̾o dcm̃ meũ: ⁊ credẽs ꝙ sit veꝝ ⁊ nõ sit vacuũ
magnũ seq̃nt̃ ide ꝓfectũ: q̃ꝛ stati cũ icipiet res petere ñ dif
fidat q̃n eas attigat ꝓ certo non dimittat studere: vt aliq̃d
sciat si velit longo tpe: q̃ꝛ hõi studẽti ⁊ laborãti multũ in re
aliq̃: crescit i eo talis v̾t⁹ ⁊ ñ itelligit qñ: ⁊ sẽp crescet ⁊ melio
rabit̃: ⁊ nesciet qñ icepit: ita ꝙ appebit ipa v̾t⁹ ad horã ⁊ da
bit cito fructũ q̃ q̃ꝫtũ laborauit leuiter restaurabit. Et si vo
lueris dicere q̃ũo dicũt gẽtes ꝙ capitale ⁊ lucrũ reuertent̃
i vnũ. Dixit haly. galienus docuit nos p hoc dcm̃ id qõ cõ
uenit laborãtib⁹ ꝓ v̾tutib⁹ hõis q̃ũo se hñt gerer̃ i oĩb⁹ reb⁹
q̃s volũt attigere q̃ꝛ magnũ studiũ dat fructũ talẽ i reb⁹
hõis: q̃ restaurabit q̃ꝫtũ laboris hõ huit ⁊ luc^m mag^m: ⁊ magl
q̃ꝛ studiũ auget i hoie v̾tuiẽ talẽ: q̃ pt attingere res q̃s petit
⁊ qñ virt⁹ venit nescit hõ donec iuenit se cũ ea: ⁊ pp̃ h̃ ego
volo magis castigamẽtũ istud vt ipm̃ meis amicis tribuat
res bonas petẽtib⁹ ⁊ v̾tutes: ⁊ volẽti dare ⁊ petere hanc ar
tẽ ⁊ sciam: cõuenit vt ispiciat id qõ dixit galien⁹ i hoc loco
⁊ ꝙ studeat in eo fortiter nec eũ tedeat: nec diffidat: q̃ꝛ hñ
scire poterit artẽ istã d̃ mõ ꝙ hñ ꝯfidat i q̃ꝫto iudicabit d̃ re
bus futuris fiducia tali ꝙ dubiũ nõ habebit: ⁊ si aliq̃s dubi
tauerit dicẽs ꝙ i studio nõ est profectus. postq̃ꝫ significaue
rint i natitate hois q̃d futurũ ẽ ⁊ d̃esse nõ põt nec ide eua
dere. Et ego rñdeo dicẽs ꝙ si itellexisses id qõ phy demon
strauerũt: ⁊ qõ dicit ptho. i ꝓlogo hui⁹ libri ⁊ ꝙ i h̃ caplo si
militer demr̃ant: de te liberati essemus. ⁊ iã demr̃auim⁹ ti
bi i eo qõ trãsiuit ꝙ ibi sũt opa talia pl'taꝝ incisoꝝum: ⁊ de
esse non possunt: ⁊ he sunt prouenientes propter virtutem
grãdem multum ⁊ potentem: ⁊ ex his que mutantur sunt:
⁊ he sũt que ꝓueniunt propter virtutẽ debilẽ: ita ꝙ qñ iue
niem⁹ i natitate alicui⁹ v̾tutẽ aliq̃ꝫ significãtẽ ꝙ erit sapiẽs
⁊ aliam significãtẽ ꝙ erit delitiosus ⁊ aliã ꝙ erit sensat⁹.
dico ad hec ꝙ studiũ longũ ⁊ cõtinuũ augebit i virtute si
gnificante sapientiam: ⁊ sensum: ⁊ virtus delectationis re
ducet̃ ad hec bona: ita ꝙ magnã delectationeꝫ de illis as
sumet. dcm̃ ãt tuũ ŝm ꝙ dicis eẽ posset si hõ fortũat⁹ esset
ad laborãdũ de re aliqua: ⁊ postq̃ꝫ hois nã ẽ de laborãdo: ⁊
studẽdo cõuẽit vt studeat. ⁊ laboret i his que vl't attigere.
Galien⁹ aũt ml'tũ hñ exposuit hãc rõnẽ i vno dcõ qõ dixit
post illud p̾mum. Dixit galie. ⁊ illi q̃ vẽiẽt post me ꝓ quãto
ꝑueniẽt studio ⁊ perseueratiõe in ea ad sciendum factum
pulsus maneriem qua possũt scire tempore longo precia
hñt min⁹ q̃ꝫ tps i q̃ ꝑpea laboraui: ⁊ labrabunt ibi min⁹ q̃ꝫ
ego laboraueri qm̃ viã doceo qua ibũt recte ad sciẽdũ qõ
volũt leui⁹. Est tñ vna cõditio ibi necessaria ⁊ ẽ v^m de cupi
ditate lucrãdi diuitias ⁊ vanã gloriã retiere: q̃ꝛ hec sũt duo
q̃ diligit hõ ml'tũ: ⁊ dixit ita postea ꝙ hoc de quo loquor
i isto li. nõ sufficit hoib⁹ volẽtib⁹ hoc addiscere deponẽdo
ad eos ad hoc audie^m ⁊ ꝯtẽdũ: sꝫ expedit vt acuti sit ml'tũ
⁊ magne ꝑseueratiõis i eo ⁊ tales quales isti sũt pauci: tam
ego faciã sicut dixit ãbraclides. q̃ꝛ cõmẽdo magis vnũ q̃ꝫ
decẽ mil. ⁊ magis ꝯsidero cũ illo viro q̃ꝫ cũ ipis decẽ mil.
q̃ tm̃ ñ valẽt q̃ꝫtũ ille vnus: Nã veritas cũ magno populo
iudicari nõ pt: tñ pt cũ aliq̃bus itelligẽtibus iudicari ⁊ sẽsũ
hñtibus: ⁊ ego nõ loquor nisi cũ vno: sit q̃ velit q̃ diligat v̾i
tatẽ: sit hoc i meo tpe: vl' vẽiat post me. Dixit haly. Si tu q̃
legis hunc nr̃m librũ volueris eẽ talis vt dixit galienus
phisicus: studiator: amator: ⁊ ꝑseuerator veritatis appli
cares ad sciẽdũ futura oĩa qñ ea scire voles. p totũ id qõ
tibi glosauim⁹ ⁊ mõstrauim⁹ d̃ v̾bis ptho. ⁊ hoc ẽ ml'tũ ma
gnũ lucrũ ⁊ ide potes habere fructũ valde bonũ. tñ si dile
xeris ⁊ tue diuitie debent esse per agriculturam ⁊ mer
cimonia fructus ille non erit pro illis qui venient post
te tñ si dilexeris sapiam: ⁊ bonitatẽ ⁊ eã petere volueris ꝑ
uẽire potes ad grãdẽ rẽ si itellexisti galieni castigamẽtũ
qõ diximus i hoc statu: ⁊ sil'r ŝm ꝙ testificamus. Nã licet
galie. phicus castigauerit nihilominus alijs oĩbus dedit exẽ
plũ q̃ũo se hẽant gerere si aliq̃ꝫ rẽ nobilẽ scire voluerint.
Nã accidit hoi eã accipe cũ magno studio ⁊ ꝑseuerantia ñ
studere vna vice sola: sed multis ⁊ cum hoc ad id quod vo
lueris applicabis. verumtamen conuenit vt res quam pe
tiet sit possibilis tantummodo: Et nos ostẽdimus in glosa
primi tractatus ea que potest homo attigere p hanc sciaꝫ
⁊ similiter oñdimus i glosa ŝi tertij ⁊ quarti tractatus et ñ
remãsit nobis ad loquẽdũ de alio nisi i partibus tpis vite
que crescũt ⁊ minuũt i rebus quas dãt corpa celestia in
natitatibus ⁊ debic i antea volumus hoc glosare.

¶ In diuisiõe tẽpoꝝ i vita nati. Cap. VI.

Dixit haly. Uita diuidit̃ i ptes: ⁊ q̃lib꞉ pl'taꝝ gubernat
ptẽ suã: vel pticipat̃ cũ eo ali⁹ pl'ta i gubernãdo.

POstq̄ȝ in vnaquaqȝ spēꝝ istaruȝ ꝓ
nosticādi modū vsqȝ ad notitie ipa
ruȝ vl'iuȝ rerū ꝑfectionē gn̄al'r ꝑut
ostēsū est explicauimꝰ: ipo eodem
calle: ea q̄ i natitatū ꝑtitiōe ꝑ tpa in
ipis obseruāda: ⁊ i rebꝰ ꝑticularibus ꝑ̄fatis mo
dis sͭ attēdēda: nos supaddere nāl'r ꝯuenit.

¶ Postq̄ȝ viā dedimꝰ i ꝑgrēdo gn̄aliter quālibȝ
haꝝ manerierū: ita ꝙ ꝑuenimꝰ ad sciēduȝ oēs
res suas natural'r ꝭm ꝙ diximꝰ i eo ꝙ trāsiuit: cō
uenit adhuc nobis vt adiūgamꝰ cū illo i hac eađ
manerie res oēs ꝑtinētes ad iudiciū ꝑticionū na
tiuitatū ꝑ tpa vite scđȝ naturā ⁊ scđȝ vias quas
dedimꝰ in rebꝰ particularibus.

¶ Uult dicere. ꝙ iā docuit ꝭm artē phye res oēs ꝗbus ars
ista cōponit demōstratiōe gn̄ali q̄ dat regl'as ⁊ radices toti
us artis huiꝰ. Et ꝙ dicit ita ꝙ applicuimꝰ ad sciēdū oēs res
suas vl'es: vult dicere applicuit: ad illas regl'as ⁊ radices q̄s
dixit ad ꝯplemētū oiuȝ ꝑtium: ꝗbus cōponit hec ars tota
vl'r: ⁊ id qđ dicit: cōuenit vt ꝙ adiungamus cū illo i hac ea
dē manerie: vult dicere ꝭm vias phye: ⁊ ꝙ remansit ad di
cendum ē id qđ corꝑa celestia i ꝑtitiōe vite. Et id qđ dicit
ꝭm naturā: dicit ꝭm sciam nāꝝ q̄ conuenit phye. ⁊ vie quas
dixit i rebꝰ ꝑticl'aribꝰ sͭ regl'e. ⁊ radices q̄s đdit i natitatibꝰ.

¶ Queadmodū igit iudicia ⁊ existimatiōes reꝝ
ꝑticulariuȝ q̄ in enarratione natitatū a ꝑ̄fatis lo
cis assūpta sūt: ꝑ̄mittunt: ⁊ si maior eoꝝ ꝑs sint
iudicia ⁊ existimatiōes q̄ ab ipis eisdē regiōibus
assumunt. s. q̄ a regiōibꝰ sumunt: ⁊ ipa sūt iudi
cia i ꝗbꝰ ꝑticularia q̄ i natiuitatibꝰ obseruant: ge
neraliter cōtinent: vt sūt forme ⁊ figure corpoꝝ
ac qualitatum: aiaꝝ ꝓprietates: necnō differētie
moꝝ ⁊ legū. Conuenit ēt his q naturaliter hoc
obseruauerit vt ꝓrie occasiōi q̄ ceteris cōuenien
tior ē: ne vnq̄ȝ i natitatibꝰ similitudie decipiant:
sēꝑ adhereant. Ueluti si natum in ethiopia albe
dine ⁊ capillorū planitie decoratū: vel hoꝝ aiaꝝ
qualitates magis domesticas seu ad rōnes ꝓli
uiores siue reꝝ iuestigatores eos eē dixerit. Aut
si terre alemā icolas siluestres aias: mutuatos
⁊ a rōe dissētaneos affirmauerit: vel i his iterū ꝓ
pter mores ⁊ leges vnicuiqȝ gētis ꝓprias decipi
ent. Queadmodū si i mr̄imoijs italos suas ger
manas i vxores ducere decreuerit supaddēduȝ
eteni eis eēt i iudicio: si nati fuerit i egypto: vel i
egyptiacis suas matres nubere sine huiꝰ addita
mēto ꝑ̄gnauerit si nati fuerit i ꝑsia. Ual'es āt q̄li
tates i suis iudicijs ⁊ existiatiōibꝰ prius gn̄aliter
obseruare: deide ꝑticulares q̄ȝtitates ꝑ quas iu
dicabūt: his supaddere cōuenit: vt augmēta ⁊ di
minutiōes i his ꝯtigētes: ex hoc deꝑ̄hēdāt.

¶ Et sicut trāsiuerūt iudicia reꝝ ꝑticulariū q̄ sūt
acepta a locis q̄ diximꝰ i iudicijs natitatū: verūtn̄
maiꝰ iudiciū ē id qđ acceptū ē ꝑ regiōes ⁊ terras
hitatas qn̄ i hoc iudicio itrāt mō gn̄ali res oēs ꝑti
cl'ares ꝑtinētes ad natitates sic̄ forme cōpoꝝ ⁊ fra
ctiōes sue: statꝰ aiaꝝ: diuersitates moꝝ legū ⁊ ꝯsue
tudinū: ⁊ ꝯuenit aliđ qđ studeat in rebꝰ istis sēꝑ
đteriare i rōne ꝓria q̄ hȝ ius maiꝰ đtermiare đ se
q̄ȝ đ oibꝰ alijs ꝓ eo ꝙ nullus erret i reuolutis na
titatū. X. gr̄a. dicemꝰ ꝙ ꝗdā natꝰ fuit i terra ethy
opie: ⁊ erit albi coloris ⁊ leniū capilloꝝ: ⁊ alius
natꝰ i terris germanie ⁊ gallice: ⁊ erit hazꝰ ⁊ cris
pus: ⁊ isti sūt de moribus māsuetis ⁊ diligūt do
cumētū ⁊ sciaȝ rerū. illi xo q sͭ i terris de ales sͭ
siluestres ꝓ volūtatibꝰ ⁊ aialibꝰ ⁊ male doctria
ti. Nā posset errari i talibꝰ rebus ꝑꝑ etates vel
consuetudines ⁊ leges pertinētes ad gētē aliq̄ȝ
ita ꝙ i cōiugijs iudicabit: ⁊ dicet hic hō đ italia
copulabit sorori sue: ⁊ debeat dicere cū hoc erit
si natꝰ iste fuerit de terra egypti vel dicet ꝓ hoie
de egypto ꝙ copulabit matri sue: tn̄ si natus iste
erit đ persia. Et generaliter dico ꝙ primo debe
mus accipere res vniuersales inq̄ȝtū voluerimꝰ
iudicare ⁊ postea adiūgemus ꝑticularia cuȝ eis
dem: ⁊ per hoc intelligemus omnem rem q̄uo
augebitur ⁊ minuetur.

¶ Quicq̄d mr̄auimꝰ i hoc dicto: mr̄auimꝰ ⁊ nos totū i glosis
ꝑ̄teritis. nā docuit nos i hoc loco ea q̄ faciūt eos đ hac arte
errare: ⁊ volūt iudicare natitates. narrauit eni singulariter
res istas: vt qn̄ eas sciuerimꝰ: custodire sciemꝰ nos ab ill' ⁊ li
berabimur ab errore qn̄ res ꝑticulares voluerimꝰ iudicare
ad natitatē qual'ȝ ꝑtinētee: q̄r iā ostēsuȝ ē ꝑ ꝑ̄dicta ꝑ̄terita ꝙ
ea que veniūt a corporibꝰ celestibꝰ diuidunt in tres ꝑtes. ꝑ̄ᵃ
eaꝝ ē. vt sit iudiciū incisū: ⁊ ē idē ꝙ ꝯuenit a vi magna mul
tū ⁊ potēti q̄ alia oīa vincit. zᵃ q̄ hāc seq̄t sūt ea q̄ veniūt a
vi debiliori ꝑ̄ᵃ. Tertia q̄ seq̄t hāc ē ea q̄ veniūt a vi debilio
ri scđa: ⁊ hec ē illa q̄ pōt cābiri ⁊ mutari ꝓpter leges: mores
⁊ cōsuetudies ⁊ sil'ia. ⁊ ꝑꝑ hoc cōuenit volēti aspicere i hac
arte: vt ponat itentionē suā i. 4. iudicijs ꝑtinentibꝰ ad q̄l'ȝ
haꝝ vtutū: ⁊ aspiciat vnā significationē cū alia: ⁊ iudicabit
ꝭm vincētē: ⁊ h̄ facere ꝑ̄t si sciuerit ea q̄ faciūt errare: ⁊ sūt
hec i sex manieribꝰ. ꝑ̄ᵃ ē forma corpoꝝ. zᵃ figura corpoꝝ. 3ᵃ
statꝰ aie. 4ᵃ mores. 5ᵃ leges ⁊ ꝯsuetudies. 6ᵃ mā vn̄ venit. đ
ꝑ̄ma nāq̄ȝ manerie zᵃ ⁊ 3ᵃ iā demr̄auit i zᵒ tractatu: ꝙ pl'te
signa ⁊ oēs alie figure celi dāt vnicuiq̄ȝ gēti cuiusl'ȝ clima
tis suā ꝓprietatē. ⁊ ꝑꝑ hoc ꝯuenit ispicieti i hac arte: ꝙ qn̄ i
ueniet ꝙ corꝑa celestia significēt alicui nato aliq̄ȝ fortunaȝ
ꝓpriā: vt aspiciat fortuuā illā: cū alia gn̄al'r ꝑtinēte ad illaȝ
gētē illiꝰ climatis ⁊ alteriꝰ climatis i q̄ natꝰ fuit: ⁊ idē debet
facere i zᵃ manerie ⁊ 3ᵃ. Nā manifestū ē ꝙ figure gētium
cuiusl'ȝ climatis hn̄t quādā sil'itudinē gn̄alē vne cū alijs: ⁊
mores sil'r aiaꝝ. nā iudicare n̄ debes idē nato i ethiopia ꝙ
erit albꝰ: tn̄ dices ꝙ erit mioris nigredis illis de terra sua:
nec iudices alicui ethiopiano: nec alicui scoto ꝙ erit philo
sophꝰ: nisi transfert se ad aliđ clima. i. glo. corporum celesti
um mutantur virtutes per q̄rtū ⁊ quintū que sunt mores:
leges ⁊ cōsuetudies q̄r fortiora vincunt minora: ⁊ virtutes
fortiores ꝑ̄me vincūt secūdas virtutes debiliores. Corpo
ra vero celestia cābiūt ⁊ mutāt quartā manierē ⁊ quitā de
re vna i aliā: sicut eoꝝ q i ripa maris nascūt vl' i terra agri
culture. nam mox ille ponet eos: vt sint marinarij ⁊ labora
tores terre. Sil'r natū iter sapiētes adducet mox ille vt ha
beat aliq̄ȝ ex manieribꝰ sapiētū. Et q natus fuerit ⁊ nutritꝰ
iter latrones reducet ipo more vt aliq̄ faciat ex opibꝰ eorū
dē. Sil'r leges ⁊ cōsuetudines cābiūt ⁊ mutāt. x̄. gr̄a. iudeis

data est lex ꝙ copulet̃ cui sibi placeat de suis ꝓpinquabꝰ: ⁊ significauerit pl̃te ꝙ copulabit̃ sorori sue: indicabimꝰ ꝑ certo ꝙ copulabit̃ ei. Tñ si ei cui data ẽ lex ꝙ propĩquabꝰ copulet̃: p̃terꝙ̃ ꝑsonis exceptuatis ⁊ significauerit pl̃te ꝙ ꝓpique copulabit̃: iudicabis ꝙ ꝓpinque copulabit̃ nõ ꝓhibite in lege sua. Sil'r hñs legẽ: nõ nisi vni mulieri copulanti nõ põt copulari nisi vni. Sil'r q legẽ nõ hꝫ cõiugiũ nõ faciẽdi. Sexta maneries ex his q̃ errari faciũt ex mã: vñ ꝓuenit natus: ita ꝙ bonũ ⁊ ꝓsperitas patrũ attingit filios ⁊ illa filiorũ patres: ⁊ ꝟm h̾ ĩspicies in oĩbꝰ alys. ptho. ãt dedit nobis regl'am gñalẽ in his q̃ faciũt errari. Et id qđ dixit conuenit vt ĩspiciamꝰ p̃mo statꝰ generales qñ voluerimꝰ iudicare: ⁊ postea iungemꝰ cũ eis alios ꝑticulares: vt sciamꝰ augmentũ ⁊ diminutionẽ q̃ ibi accidet. vl't dicere ꝙ p̃mo debemus accipere significationẽ gñalẽ significantẽ q̃zlibꝫ eaꝝ rerũ. 6. ⁊ qñ eam sciuerimꝰ adiungemꝰ cũ ea significationẽ ꝑticularẽ: ⁊ sciemꝰ ꝑ hãc cõmixtionẽ res ꝑtinentes ad statũ ipm ĩ quolibet statu. Rõ nãqꝫ illaꝝ sex manerierũ ẽ q2 grãdis ⁊ potẽs virtus significauerit q̃zlibet eaꝝ ita ꝙ ĩ formis cuiuslibet climatis ⁊ eoꝝ fexzões figuris maneries ⁊ mores res manifesta ẽ: leges ⁊ cũ mã: vñ venit. significare fuerint per ignes magnos ⁊ fortes eclypses: ⁊ sil'r ꝑ cõiũctiões grãdes: ⁊ manifestũ ẽ ꝙ virtꝰ maior minorẽ sup̃at. v̇. grã. qñ videbimus aliquẽ eũtẽ bellatũ ĩspiciemꝰ si hꝫ ĩ natitate sua abscisorẽ alicui ex ylegys: ⁊ si habuerit videbimꝰ ꝙ mori poterit in ip̃o bello: ⁊ si nullã habuerit abscissionẽ ylegys hora belli inspiciemꝰ si testificabũt̃ fortune ⁊ iudicabimꝰ ꝙ euadet ⁊ si testificabunt̃ ĩfortune iudicabimꝰ ꝙ moriet̃ ĩ bello: ⁊ ĩspiciemꝰ si vicerit ⁊ si debiles fuerint: iudicabimꝰ ꝙ erit ꝑcussus ⁊ vulneratꝰ: h̾ ãt ẽ maneries q̃ iudicare debemꝰ ĩ ꝑticularibꝰ ad vnũquẽqꝫ ꝑtinẽtibꝰ ad iũgẽdo cũ gñalibꝰ ea ꝑ.

¶ Sil'r ẽt in diuisione tẽpoꝝ ⁊ horaꝝ nati: vt tp̃ales ãnorũ dñie eorũqꝫ cum vnoquoqꝫ futuroruꝫ subsequẽtiũ sil'itudies p̃mittant̃ ⁊ vt eorũ qualitates inspiciant: ita ꝙ nullatenꝰ in gñalibus accidentibus q̃ natiuitati obseruauerint decipiãtur: necessario conuenit: vt pueruꝫ operari ac vxorẽ ducere vel id agere quod a nullo nisi maioris sit etatis agi poterit: ⁊ vt decrepite virũ etatis proleꝫ gignere: actusqꝫ soli iuuẽtuti possibiles efficere diiudicẽt: imo gñaliter eis cõuenit: ⁊ ea q̃ ꝑ tẽporum obseruationes dep̃hẽderint ex ãnis ip̃is cõueniẽtibꝰ his q̃ eis asil'antur: ⁊ q̃ ĩ ip̃is accidere possunt sup̃addere.

¶ Cõuenit ẽt oĩ mõ vt faciamꝰ id idẽ ĩ ꝑtitiõe tẽpoꝝ vite nati: ⁊ d̾bemꝰ ponere post diuersitatẽ etatũ tp̃aliũ: ⁊ ẽt ꝯuenit cuilibꝫ accñtiũ q̃ ꝯtigit: ⁊ ĩspiciamꝰ ĩ eis de mõ ꝙ nõ erremꝰ vlla hora in accidentibꝰ gñalibꝰ ⁊ simplicibus q̃ aspicimus ĩ natitatibus: ita ꝙ qñ dicemus ꝙ ĩfãs ꝑuus faciet op̃a magna vl' copulabit̃: aut faciet aliq̃ ex opibus q̃ nõ põt facere nisi magnus: aut ꝙ senex habebit filiũ adnihilatus: vel aliq̃ faciet ex ea q̃ non põt facere nisi puer: tñ cõuenit vt huic toti adiũgamus ea q̃ ĩtelligemus de iudicys tp̃oꝝ cũ his q̃ sibi conueniunt: ⁊ possunt accidere in illis etatibus res sibi conuenientes.

¶ ptho. dedit nobis in hoc dicto res facientes errare in iudicio eoꝝ q̃ accidũt in ꝑtibus vite hoĩs ⁊ regl'a quã nos docuit est: vt aspiciamus ea q̃ significãt stelle ĩ quolibet tempore vite: ⁊ ꝙ aptemus cũ rebus duabus: vna cũ gñalibus q̃ significauerit virtutes grãdes. Alia ẽ status ꝑtinentes ad natum ĩ oĩbus suis etatibꝰ: ⁊ ꝟm ꝙ significauerit natiuitas sua. v̇. grã. qñ inueniemus ꝙ stelle significẽt alicui ꝙ copulabitur isto ãno: vel ibit itinera ⁊ sil'ia ĩspiciemus si h̾ cõcordauerit cũ significatiõe radicis natiuitatis ⁊ etatis sue ⁊ iudicabimus ꝟm vim maiorem. Qđ aũt dixit ĩ hoc ptho. est si bene inspexeris manifestũ.

¶ Eo ꝙ eadẽ via idẽqꝫ modus necnõ idẽ ⁊ vnꝰ ordo cũctis tp̃alibꝰ dñys habet̃: nãꝫ vl'eꝫ oẽs homies cõtinẽtẽ ꝯplectẽs: ⁊ cũ. vij. pl'taruꝫ ordine similtudinẽ obtinens.

¶ Nã hec ẽ via ⁊ regl'a vna oĩbꝰ diuersitatibꝰ tp̃alibꝰ: ⁊ vnus idẽ cursus q seq̃t̃ nãꝫ vl'em q̃ cõprehẽdit oẽs hoies asil'antes ordini. vij. planetaꝝ.

¶ Uult dicere ꝙ vita nãlis hominis est que diuidit̃ ĩ septẽ ꝑtes ordinatas ꝟm ordinem septem planetarum.

¶ Hec ãt via siue ordo a primis ãnis ⁊ a sphera nobis affiniori. s. lunari sumit exordiũ. ⁊ in extremis ãnis ad vltimã planetarũ spherã q̃ saturni dicit̃ explicat̃. Sciẽdũ ẽ ẽt singulis ãnis res accidere: cũ illiꝰ planete natura q ĩ illiꝰ ãni directo fuerit: sil'itudinẽ sortiẽtes. Huiꝰ aũt obseruatio rei necessaria ẽ ad generalis hoꝝ vniuscuiusqꝫ tẽporũ qualitatis cõp̃hensionẽ. Quoꝝ dñie ꝑticulares ex eis ĩherẽtibꝰ ꝓprietatibꝰ cognoscentur.

¶ Cursus iste ĩcipit a p̃ia etate ⁊ p̃ia sphera q̃ magis ẽ circa nos: ⁊ hec ẽ sphera lũe: ⁊ applicat vsqꝫ ad postremã etatẽ ⁊ postremã spherã pl'tarũ q̃ dcã ẽ sphera saturni: ⁊ accidit ꝓ certo ĩ qualibꝫ arte id qđ ꝯuenit nature ip̃iꝰ pl'te assimilãtis eideꝫ etati. ⁊ si ẽ res quã nos ĩspicere cõuenit vt sciamꝰ statũ cuiusl'ꝫ tp̃is vl'r: tñ diuersitates ꝑticulares p̃nt sciri a rebꝰ ꝓprys q̃ sũt ĩnente.

¶ Uult dicere ꝙ q̃libꝫ septẽ etatuꝫ cõcordat cũ nã pl'te gubernãtis etatẽ ip̃aꝫ gñal'r: ⁊ ꝙ ĩ statu cuiusl'ꝫ etatis accidũt ml'te diuersitates ꝑticulares: ꝟꝫ ꝙ significat ex pl'tis gubernantibꝰ gl'ꝫ: annos: dies: mẽses: ⁊ horas que sũt ĩ illa etate. ⁊ postq̃ꝫ ita ẽ: cõuenit vt p̃mo doceamꝰ factũ cuiuslibꝫ septeꝫ etatũ: ⁊ postea docebimꝰ regulas qbꝰ scire poterimꝰ diuersitates ꝑticulares. Et ẽ manifestũ ꝙ phyci diuidũt vitam hoĩs ĩ q̃tuor ꝑtes: ⁊ posuerũt p̃mã ꝑtẽ pueritiã totã: ⁊ h̾ diuidit̃ ad tp̃s infantiũ ⁊ ad alios: ⁊ posuerunt 2m tp̃s iuuentutẽ totã: ⁊ posuerũt 3m senectutẽ totã: ⁊ posuerũt 4m seniũ totũ. Et qñ hõ bñ ĩspexerit ĩ ꝑtitiõe vite: partit̃ nãl'r ĩ septeꝫ ꝑtes: sicut astrologi diuiserũt: tñ diuisio phycoꝝ cõcordat cũ regula phyce: q2 ars phyce non inspicit nisi res manifestas sentiendo ⁊ videndo.

¶ Nã q2 luna ad plus. iiij. primoꝝ ãnorũ infãtis dispõni dñat̃ q nũero ꝑ quẽ quatuor primos annos ĩtelligimꝰ assimilat̃: ĩfans sui corpis teneritudinẽ ⁊ ĩfirmitudinẽ festinũqꝫ cremẽtũ suscipit: cuiꝰ ẽt maior ⁊ frequẽtior ẽ aquosa cibatio: eiusdẽqꝫ forme leuis alteratio: necnõ ip̃iꝰ aĩa ꝯbilis imp̃fectaqꝫ tenet̃: ꝟm ꝙ ex eis q ꝑꝑ opifice infãtis aĩe partem accidunt: conueniens est.

¶ Ita ꝙ luna ẽ gubernatrix etatis ĩfantiũ: ⁊ hoc

in quattuoꝛ pꝛimis annis i mollioꝛi pte: qꝛ sunt
tales sicut dixi qd̃ dictũ ē de quattuoꝛ ãnis: ꝛ pp
hoc ē corp⁹ ifãtis hũidũ ꝛ nõ bñ ꝯpletũ crescẽs
cito: ꝛ ei⁹ cib⁹ p maioꝛi pte liquidus ꝛ mutan-
tur cito sui aspectus ꝛ aia sua nõ est adeo cõple
ta nec ita foꝛtis vt ptinet ad accñtia q̃ veniunt p
pte opatrice aie ifantis.

¶ Jaꝫ oñdim⁹ i capitulo vite φ ãnni maioꝛes lune sũt. 108.
ꝛ monstratũ est per astrologiã φ luna currit suũ circulum
p firmamẽtũ i. 27. dieb⁹ vel circa: ꝛ qñ diuiserim⁹. 108. per
27. cadẽt lune quattuoꝛ ãni quos dixit ptho. ꝛ qꝛ luna assi-
milaꝛ statui ifantis in eẽndo circa terrã i multa hũiditate
ꝛ i mutãdo se cito: cõuenit vt luna sit gubernatrix infantis
bis quatuoꝛ ãnis siłr. nã virtus coꝛpoꝛis ĩfantis nõ ẽ foꝛtis
qꝛ ẽ ꝓpe natiuitatẽ ꝛ nã sua est liquida multa: ꝛ currẽs pro-
pter multã humiditatẽ: ꝛ pp hoc crediderunt multi astro-
logoꝝ φ nõ cõuenit vt nati natiuitas iudicetur donec tran
siuerint q̃ttuoꝛ hũidi anni pmi: ꝛ ptho. tenet φ eam iudica
re debem⁹ ab hoꝛa qua nasciꝛ qꝛ nato nõ cõuenit vllũ ac-
cidẽs vllo tpe: nisi p significationẽ pl̃aꝝ ꝛ hoc bñ intelligẽs
põt scire id qd̃ ei accidet quolibet tpe: ꝛ quomõ infãs moꝛi
põt in his quattuoꝛ annis sine hoc φ de hoc habeat signifi
cationẽ in natiuitate sua.

¶ Et qm̃ scd̃s pl̃ta q mercuri⁹ appellaꝛ dñs exi
stat dispositiõis. 10. ãnoꝝ sequentiũ q ꝛ pueritie
sũt: ꝛ scd̃i noiantꝛ pp hoc inquaꝫ φ numeri me
dietatis. xx. annoꝝ ipe dñs est: infra hoc annoꝝ
spatiuꝫ: effectũ itellectus ꝛ rõtinatiõis aie mãi
festuꝫ: puer igrediꝛ velut si quasi eruditiõis plã
ta ꝛ qualitatuꝫ aie radices i eo plantarentꝛ. Jn
his ẽt annis ex eoꝝ q̃ aptantur ꝓpꝛietatib⁹ casti
gatio: necnon ꝛ doctrina splendescit ꝛ ad pꝛimi
exercitij modos expergefactus isurgit.

¶ Propter qd̃ gubernatoꝛ. 10. ãnoꝝ q sunt post
istos q̃ ẽ etas pueritie: ꝛ ẽ etas scd̃a: ẽ pl̃ta scd̃s
q ẽ mercuri⁹ dñs medietatis. xx. ãnoꝝ: ꝓpterea
icipit nat⁹ i hac etate itelligere ꝛ rõneꝫ hr̃e sicut
rami sapientie i sua aia plãtarentꝛ: ꝛ radices vir
tutum: ꝛ apparent in eis ꝓpꝛietates opum que
operabitur per doctrinam: ꝛ ibit itelligẽdo pꝛi
mam maneriem exercitij.

¶ Etas pueritie ẽ p certo i pncipio quarti ãni donec ad mu
lierẽ se ponat: ꝛ põt hoc eẽ ad cõplementũ. 14. ãnoꝝ ꝛ nos
docuim⁹ φ anni minoꝛes cursus mercurij sunt. 20. ꝛ maioꝛ
ptitio q̃ põt ibi eẽ ẽ medietas: pp hoc hꝫ mercurius ꝯcoꝛdã
tias duas cũ etate pueritie. vna qꝛ ẽ scd̃e spe dñs: conuenit
vt hẽat secũdã etatẽ. Alia qꝛ hꝫ medietatẽ. 20. ãnoꝝ: ꝛ sunt
10. post quattuoꝛ. ꝛ tanta ẽ etas pueritie: ꝛ i hac etate sumit
vim anima: ꝛ dat mãm ꝛ incipit tp̃s quo plãtantur i ea pn-
cipia opum ꝛ pꝛopꝛiarũ virtutũ suaꝝ: ꝛ he res q̃ plantantur
i ea trahẽt vt sint ẽm vsum quo conuersabaꝛ in hac etate: ꝛ
vsus quo vteꝛ erit ẽm aerem: legẽ: ꝛ moꝛẽ cõgruentem gen
ti illius climatis: ꝛ ẽm doctrinã q̃ nat⁹ fuerit doctrinat⁹.

¶ At qꝛ dispositiõi subsequẽtiũ ãnoꝝ. viij. qui ꝛ
adolescẽtie sunt ꝛ tertij noiantur: ven⁹ dñando
p̃sidet: ꝛ q nũero ãnoꝛuꝫ eius ꝓpꝛie circũuoluti
onis equantꝛ mot⁹ decursus spmatis eiusqꝫ mul
titudinis adunatio sumit initiũ: ꝛ ad actus vsqꝫ
venereos adolescẽs ipe moueꝛ. hoc ãt tp̃s eẽ di
cim⁹: i quo aie quasi holismi siłitudinẽ soꝛtiuntꝛ
ꝛ vix minimaꝫ abstinẽtie poꝛtionẽ tangẽtes ad
plurimũqꝫ cupidinis ipetũ i oib⁹ ex reb⁹ veneris
ꝯtingere possibilib⁹ ꝓueniẽtes tẽpestuosaꝫ luxu
riam deceptionem mentisqꝫ cecitatem in opta
ptis omnibus incurrunt.

¶ Et qꝛ gubernatoꝛ tertie etatis q̃ est etas adole
scentie ꝓueniẽs i. viij. annis post istos quos di
ximus: ẽ ven⁹ scd̃ꝫ φ sũt ãni ꝓpꝛij cursus sui: in
cipit pp hoc i hac etate motus spmatis: ita φ ab
eo funguntꝛ sua itinera ꝛ mutantꝛ ad facta luxu
rie: ꝛ i hac etate aie canine sunt: ꝛ astinẽtie mo
dice: ꝛ est etas i amoramẽti et diligẽdi qcq̃d ac
cidit luxurie: decipit se ꝛ ꝓdit de re tali: qualiscũ
qꝫ sit q̃ suam voluntatem intret.

¶ Uen⁹ hꝫ cũ hac tertia etate ꝯcoꝛdãtias sue sphere alia cõ
coꝛdãtia cursus minoꝛis q̃ ẽ tot ãnoꝝ: sicꝛ h etas. Jnuenim⁹
enĩ φ ptho. posuit i capi. vite φ coꝛp⁹ veneris ẽ circa gradũ
octauũ: ꝛ coꝛp⁹ iouis. 12. sicꝛ oñdim⁹ i loco illo ꝛ iuenim⁹ hic
φ res ista seqꝛ φ dat tot ãnos vtriqꝫ hoꝝ duoꝝ pl̃taꝝ tot
ãnos quot tenꝫ: vt nãłr significẽt tot ãnos. ꝛ postq̃ res vna
diuersas hꝫ significatõẽs i mõ ẽ habẽdi significationẽ i q̃li
bet eaꝝ ẽm φ cuilibꝫ statui ꝯuenit. ꝛ ipe patefecit i capi. cõ
iugioꝝ φ ven⁹ p sui naturã ꝓpꝛiã ẽ dña toti⁹ nãe luxurie. ꝛ
pꝛopter hoc significat i hac etate res quas dixit i tali signi
ficatione generali.

¶ Et qꝛ sol medialꝛ sphere dñatoꝛ di spõni ãnoꝝ
vnũ de. xx. q q̃rto loco notati ꝛ oꝛdie sũt medij:
ꝛ iuuentuti deputati p̃esse dicitur: i opibus po
tentie ꝛ ni fructuosa dispositione vite necnon
eiusdeꝫ directione sollicitudinem iuuenilem ha
bere aiaꝫ sancim⁹: ꝛ ex qualitatib⁹ derisoꝛijs lu
dicris ꝛ deceptibilib⁹ ad aie salutẽ pudoꝛisqꝫ cõ
ẽuatõeꝫ ac honoꝛis affectũ: eã alterari dicim⁹.

¶ Qꝛ dñs etatis q̃rte q̃ ẽ mediana in oꝛdinatiõe
ꝛ dñs mediãe sphere ẽ sol: ꝛ ẽ nũer⁹ ãnoꝝ suoꝛũ
. xix. facit φ aie i scis oib⁹ dñantꝛ: ꝛ ptãtẽ sumunt
de illis: ꝛ φ trahũt ad dirigẽdũ ꝛ gubernãdũ res
vite necessarias: ꝛ vt sint directi ꝛ quieti ac mu
tati d̃ trãslatõib⁹ ludis ꝛ magno erroꝛe ad absti
nẽtiã ꝛ q̃etẽ aie ꝛ e⁹ hõestatẽ ꝛ honoꝛẽ diligi.

¶ Sol hꝫ cũ hac etate cõcoꝛdãtias tres. pª ẽ ꝯcoꝛdãtia sue
sphere. 2ª ꝯcoꝛdãtia ãnoꝝ suoꝝ minoꝝ cũ q̃ntitate tpis h⁹
etatis tertie: qꝛ sol ẽ oiuꝫ pl̃taꝝ pnceps: i hac etate ẽ hõ foꝛ-
tioꝛ ꝛ maioꝛis v̓tutis: qꝛ ẽ etas iuuẽtutis: ꝛ qꝛ sol nãłr signi
ficat oẽs res nãles nõ iclinãtes magis ad vnã ptẽ q̃ꝫ ad aliã
inueniꝛ in hac etate significet res q̃ nãles sũt hoĩ: qꝛ cũ eis
ꝛ p eas est mũdus iuẽtus: ꝛ sũt res quas narrauit.

¶ Post solẽ ãt qꝛ mars. xv. ãnis q̃nto loco cõsti
tutis dominaꝛ qui sũt anni roboꝛis atqꝫ vigoꝛis
ꝛ nũero ꝓpꝛie rotationis ipi⁹ equantꝛ: vite graui
tas ac impedimentum ꝛ aduersitas incumbũt:
animę vero cum coꝛpoꝛibus anxietates ꝛ im
pedimenta sustinent: ꝛ coꝛpoꝛis declinatio fe
re sentitur ꝛ intelligitur: operabitur ẽt hõ gran-
dia vnde sibi sũmus laboꝛ eueniet quoꝝ explica
tionẽ ante sue moꝛtis accessum expetiꝛ.

¶ Et mars in etate quīta dn̄at post solē ⁊ ē etas ī qua est superbia ⁊ magnanimitas: ⁊ sunt anni xv. tot quot proprius cursus suus. Accidūt eniꝫ ī hac etate pestilentie multe: ⁊ fortitudo vite accidunt ī aīab⁹ ⁊ corporibus anxietates ⁊ tristitie multe: ⁊ vadit intelligendo ac sentiendo corporis minutionē: ⁊ facit vt hō magis opa operet: in qb⁹ laborare ac penare habet: ⁊ anteq̄ᵹ moriatur facere habet ista.

¶ Mars hꝫ in hac etate cōcordantias duas. vna ē cōcordātia sue spe cū .5. etate. alia ē concordātia sui cursus minoris cū q̄ntitate hui⁹ etatis. Et ptho. dixit magnanimitatē pp sensum ⁊ sapientiaꝫ: qꝛ scit hō ⁊ addiscit pp expientiā rex̄: ⁊ qꝛ mars p sui naturā qn̄ cū sole pticipat iclinat ad sui naturaꝫ opa: ꝯuenit ꝙ opa ⁊ mores quos hō habuit in etate solis inclinentur ad ea que dixit ptho. de opib⁹ martis.

¶ Deinceps aūt ioui: sexti loci sedē vendicāti senectutis annos. xij. sue ꝓprie circurotatiōi eq̄les assignam⁹: ī qb⁹ hō ab operib⁹ corporis ⁊ laboriosis necnō ⁊ ab anxietate manuū retrahit: aīaꝫ q̄ᵹ suā deide piculo nō cōmittat: p quib⁹ oībus sanū mētis habitū induens bone cōseruatiōi studebit: ⁊ pre sua magnanimitate turpia negligēs in oībus reb⁹ desiderādo ꝓuidus: necnō sermocinator ⁊ cōsolotor habebit. In hoc ēt tpe circa libertatē ⁊ honorificentiā bonāq̄ᵹ famā cum pudore ⁊ reuerentia maxime solicitabit.

¶ Inuenim⁹ ꝙ. vi. plīa q̄ ē iuppiter etateꝫ senectutis gubernat. ⁊ sūt āni. xij. tot vt illi ꝓprij sui cursus: ⁊ tūc trahit hō ad operandū res per se: ⁊ non vult laborare nec penare: nec ad piculuꝫ se ponere: ⁊ loco ⁊ vite hui⁹ trahit ad vitā: ⁊ itinera bona: ⁊ remouet aīaꝫ suā a rebus vanis ⁊ cū existētia mala: ⁊ cogitat ī oīb⁹ reb⁹ honestis ⁊ bonis ⁊ honestat ⁊ letificat se ⁊ reducit ī hac etate ad lucrādū honorē famā ⁊ bonitatē cū verecundia ⁊ oī existentia bona.

¶ Juppiter hꝫ ī etate senectutis q̄ ē .6. etas a pn̄°. 57. annox̄: vsq̄ᵹ ad finē .68. ānox̄. ꝯcordātias duas pᵃ ē ꝯcordāᵃ sue spe. secūda concordantia sui cursus minoris cū quātitate huius etatis: ⁊ si glosas intellexisti preteritas bene debes itelligere hec verba pho.

¶ Post hos aūt āni saturni velut ī extremo positi q sūt senij: nec ante vitalis locis egressū termi nati: ordinati eueniunt. Hos frigidior corpisq̄ᵹ motus: grauedo delectationis: ⁊ appetitus diminutio: necnon et natura festina decliatio conmutātur. hec aūt qualitas vitā hoīs exuit: impedimētum et tristitiā modicāq̄ᵹ rerū sustētationē ꝓpter suox̄ motuū debilitatē ipꝛimit.

¶ Etas vltima ē saturni q̄ ē etas senij vsq̄ᵹ ad finem vite: et hec ē in qua accidit frigiditas et grauedo motus corporis et saporis delectationum diminutio et declinatio festina nature. In hoc enim statu vita cōplet humana: accidūt homini infirmitates et tristitie et res sustinere nō pōt: qꝛ motus oēs deficiendo vadūt.

¶ Quia valde pauci sūt trāseuntes ānos. 100. in vita ⁊ q ad dies istos pueniūt sūt velut illi q opa oīa sua pdunt. dedit ptho. 7. etatem saturno ⁊ nō trāsiuit ad plus: qꝛ qn̄ addiderim⁹ cursū minorē saturni q ē ānox̄. 30. applicat numer⁹ ad 98. ānos. post quos reuertemur ad lunā significātē cursuꝫ hūoruꝫ: debilitatē aīe ī corpore sicut ī etate infantiuꝫ significat ⁊ multū magis: qꝛ mutat natura saturni faciēs frigiditates: ⁊ superfluitates hūoruꝫ ad naturā lune cito mutātis ⁊ ē multi hūoris ⁊ contingit vt post saturnum luna habeat annos. 25. tot vt illi sui cursus minoris: ⁊ nō. 4. anni: qꝛ nūerus iste hox̄. 4. annox̄ positus fuit in etate infantie: qꝛ conueniebat: ⁊ ꝓpter hanc rōnem teneo hn̄ ꝙ dentes alia vice renascantur trāseuntibus etatem saturni: ⁊ qꝛ valde pauci sunt pueniētes ad hāc. 8. etatē non fuit locutus de ea ptho. ⁊ posuit ipam in. 7. etate.

¶ He sūt igitur qualitatū tpox̄ proprietates que scd̄m gn̄ales res nature apparēt.

¶ Hac manerie sunt status tpox̄ scd̄m rem generalem vl'eꝫ scd̄m naturā.

¶ Vult dicere ptho. ꝙ accidētia generalia ptinētia ad q̄lꝫ ptē vite vniuscuiusq̄ᵹ hoīs sūt res ille q̄s narrauit per naturas planetarum.

¶ Particl'ares vero tēporū ꝓprietates: quoniā nō nisi ex natiuitatis ꝓprietatib⁹ obseruare debem⁹: id qđ ex eis vl'e appuit nobis ab albyleg dominatrice cōsiderauim⁹. Nostra tamen ī his obseruatio nō ex eārū aliq. sigillatim: sed ex oīb⁹ notitiam attulit quemadmodum in vite spacio peractum est.

¶ Modum. n. statuum pticularium q accidūt p tpa q cōueniūt vt sint scd̄m natiuitates: accipim⁹ vl'r ab yleg principalib⁹ que p̄diximus: nec accipiemus eum ab vno eorum sicut facimus ī vita: sed ab omnibus yleg.

¶ Postq̄ᵹ ptho. dedit nobis regulas accidētiū generalium in qualibꝫ re: vult postmodū nobis dare regulā accidentium particulariū: ⁊ diuisit regulaꝫ in duas ptes. vna est vl'is ⁊ alia pticularis. vl'is āt accipit ab atazir semp q̄tuor yleg. ⁊ pticularis semp p alynthie: ⁊ p cursus pl'tarum in annis mensibus: ⁊ diebus.

¶ Illa etenim albileg que ab ascēdente sumitur in corpori accn̄tibus ⁊ peregrinatōib⁹ vtimur.

¶ Operabimur. n. p yleg acceptu m ab ascendēte in accidētib⁹: ī corpib⁹: ⁊ in itinerib⁹ euētu ris.

¶ Vult dicere ꝙ gradus ad quē puenit atazir ascēdentis ī quolibet anno: significat id quod accidit ī corpore đ salute ⁊ infirmitate: Et qꝛ ē equalis gradui atazir occidētis significantis itinera: conuenit vt accipiamus ab isto gradu ⁊ ei⁹ opposito significationem itinerum.

¶ Ea vero que a parte fortune consideratur: in rebus substantie potimur.

¶ Et operabimur per yleg acceptuꝫ a parte fortune in rebus pertinentibus ad diuitias.

¶ Vult dicere ꝙ cum applicat atazir partis fortune: accipitur significatio diuitiarum ⁊ substantie

¶ A luna quoq̄ᵹ sumpta ī anime qualitatibus ⁊ coniugijs obseruamus. Que aūt a sole depben

ditur in reb⁹ valentie ꝛ sublimitatis assumim⁹: a medio vero celi repertaȝ in aliis omnibus sui esse qualitatibus particularibus vt in operibus ꝛ amicis atqȝ filiis sequimur.

¶ Et operabimur etiã per illud quod acceptuȝ fuerit a luna in statibus anime ꝛ coniugiorũ, ꝛ per id qđ acceptũ fuerit a sole in honore ꝛ nobilitate: ꝛ per id quod acceptũ fuerit a medio celi in aliis statibus particularibus: sicut sunt officia filii ꝛ amicitie.

¶ Uult dicere q̄ gradus ad quē applicat atazir lune significabit eodē ãno status aĩe ꝛ cõiugy. ꝛ solis i honore ꝛ nobilitate: ꝛ eoꝝ õriis qm̃ sol ē maior pnceps aliis pl̃tis. Silr̃ q̄ sicut demõstrauim⁹. 10. domus significat officia ꝛ filios accipit̃ significatio ptinens ad ea a gradu ad quem peruenit atazir ei⁹. Et postq̄ ita est cõuenit vt faciamus atazir a septē planetis: ꝛ a. 12. domibus: ꝛ a parte fortune p accipiēdo significationē de his que demonstrauerũt i radice natiuitatis a loco ad quē pueniet atazir vniuscuiusqȝ eorum: et hoc est quod ptholemeus voluit in hoc loco monstrare: ꝛ hermes iam demonstrauit hoc silr̃ in aliquo libroꝝ suoruȝ ꝛ pthole. in antea demonstrabit oĩa h atazir: ꝛ qũo accipit̃ i de significatio: ꝛ qualiter diuiduntur partes vite.

¶ Nos nãqȝ sic faciẽtes nõ nisi vnũ solũ pl̃tam: fortuna vel infortuna fuerit: rei dñȝ intelligim⁹: quod iustum ꝛ idoneũ fore non ambigimus.

¶ Et quãdo eo modo quo pdixim⁹ opabimur: non erit dispositor vni⁹ rei nisi pl̃ta vnus solus an sit fortuna vl̃ infortuna: ꝛ hoc rectum est.

¶ Uult dicere q̄ qñ faciemus atazir planetaꝝ ꝛ domuũ ac partis fortũe: qlibet eoꝝ applicabit ad gradum qui sit i dispõne vni⁹ planete siue fortũa sit vel infortuna. Et ptholemeus dat rationem cur habemus facere atazir cuiuslȝ pdictoꝝ ꝛ eorum aliquod non pretermittere.

¶ Cum in eadeȝ simul hora sepe cõtraria occurrunt accidẽtia: vt cum quis aliquem suũ amittit cõsanguineũ: cuius heres efficiatur: vel infirmitas incubuerit: ꝛ ditetur seu ociose viuẽdo prolem pcreauerit: ꝛ his similia frequẽter accidentia in corpore ꝛ in anima: in diuitiis ꝛ potẽtia: necnon in ceteris accidentib⁹ bonis siue malis: vna eademqȝ qualitas ita necessario pueniens: vt i his omnib⁹ homo bonũ seu malũ incurrat: at in tẽporib⁹ intensionis fortunĳ vel infortunĳ huic silr̃ contingere forsan est possibile: cũ oẽs fortune vel infortune pariter oĩbus albileg vel eorũ plurib⁹ obuiauerint: qđ successiue cõtingere manifestũ ē: ob qđ hũana natura ad vtriusqȝ itensionē ppter subitam declinationeȝ ꝛ a tẽpie exitũ bonorũ ꝛ malorũ alteratione cõtingentes minime peruenire poterit. hoc igitur predicto modo res locoꝝ oĩum albileg dephendũt.

¶ Qm̃ multis vicib⁹ accidũt vno eodẽqȝ tẽpore accidẽtia cõtraria: ita q̄ perdet homo aliquẽ suũ cõsanguineũ: ꝛ hereditabit de eo aliquã substantiã: ꝛ accidet ei infirmitas: ꝛ tũc eueniet sibi honor: vel vacabit ei⁹ ministeriuȝ: ꝛ nascent̃ ei filii: ꝛ multa alia accidentia que cõtingũt: q̄ status corporis ꝛ anime: diuitiarum ꝛ honoris: ꝛ accidentia bona ꝛ mala non sunt omnia ex toto vnius manerici. ꝛ hec oĩa in homine vel hõi cõpleantur vel omnia desint: possibile tamen ē q̄ accidet res aliqua que videbitur vel assimilatur talis in temporibus: que sũt multũ ꝛ supflue infortunata: ꝛ multũ fortunata: quoniam accidet hominibus yleg vel eorum maiori parti: vt pueniãt ad oẽs fortũas aut ad oẽs infortũas: ꝛ hoc raro accidit: quoniã natura hominis nõ sufficit ad talia puenire: eo q̄ cito inclinatur ꝛ recedet a tẽperie ppter celerem pmutationem reruȝ bonarum ꝛ malarum: ꝛ hoc modo pdicto diuidemus factum ylegiorum.

¶ Expedit vt intẽdamus i hoc nono capitu. q̄ qñ dixerit yleg. vult dicere p pl̃ta vel pro domo hñtib⁹ significationẽ i aliqua re propria in radice natiuitatis ꝛ ille erit yleg illius rei: et cursus verbi sui currit super rē vnã que ē qđ qñ fecerim⁹ atazir significatoris cuiusl̃is reꝝ: iueniem⁹ gradũ ad quē applicabit significantē aliã rē quã significet alter gradus ad quē applicabit significator alteri⁹ rei. ver. g. faciemus atazir mercury p significatiõe aĩe rõnalis: et faciemus atazir martis p audacia ꝛ p magnanimitate cordis: et iueniem⁹ q̄ loc⁹ ad quē applicabit mercuri⁹ ꝛ mars erit fortis et potẽs: ꝛ locus ad quē applicabit lũa erit i termino fortũe: vñ i tali eẽ iudicabim⁹ q̄ domin⁹ tal' natiuitatis h tẽpore phiam pquiret: ꝛ i rebus vilibus erit abstinẽtie bone ꝛ addet ei mars fortitudinē cordis ꝛ exfortumiũ p euȝ.

¶ Ex locis autē albileg obuiãtibus non tm̃ exitũ vite significatia velut in spacio vite cõsiderãda sunt: verum etiam omnia intuenda fore indicamus. Iteȝ nec eoꝝ tm̃ corporeaȝ vel oppositaȝ seu tetragonalē obuiationē: sȝ etiã illis ex trino sextiliqȝ coniũctuȝ: obseruare debemus.

¶ Ex locis .n. obuiãtibus ylegiis non ꝯuenit vt accipiam⁹ solũmodo loca iterficiẽtia sicut facimus in tẽpore vite imo accipiam⁹ oĩa: nõ ꝯuẽit ẽt vt accipiam⁹ solũmodo loca obuiãtia corporaliter aut de oppositione vel quarta: ymmo accipiemus similiter obuiãtia de tertio ꝛ sextili.

¶ Iaȝ oñdim⁹ i cap. vite q̄ loca iterficiẽtia sũt ea i qb⁹ sũt ifortũe vel rady eaꝝ õry ꝛ gradus occñtis. ꝛ ptho. dicit q̄ nõ sufficit i atazir cuiuslȝ significatorũ aspicere solũmodo ad loca interficiẽtia: imo debemus aspicere i alys aspectibus qui viciãt ꝛ nocẽt ita q̄ sciamus p ipm id qđ accidet i quolibet tempore p totã vitã.

¶ Tẽpora quoqȝ i vnaquaqȝ albileg planete in ipo eodeȝ gradu existẽti albileg vl' eideȝ in figura associata primit⁹ attribuemus: Qđ si nullus planetaꝝ in illo gradu pmãserit: nec ei qs in figura associat⁹ fuerit illã viciniori planete gradũ illuȝ pcedenti ꝯuenit vt assignem⁹ donec ad illuȝ qui gradũ pdictũ gradũ sequentē respexerit: p/

ueniam⁹: ꝛ huius ad illū secūdū signorum suc
cessionē sit aspectus: de hinc sequētia tempora
prefato donentur: vsq₃ quo ad illū qui eū sub
sequitur applicemur. Et similiter in omnibus
faciendū esse decernimus.

¶ Et dabimus primit⁹ in quolibet ylegiarū tem
pora plāete gerit' i gradu met yleg: vl' partici
pauerit cū eo in figura. Et si null⁹ planeta fuerit
in eodē gradu: vel cū eo nō pticipauerit in figu
ra: puenit vt dem⁹ loco eius gradū ppinquorē
ante eū donec perueniamus ad illū qui aspiciet
gradū sequentē ipm gradū. ꝛ q aspectus sit se
cundū ordinē signorū: post hec dabim⁹ tēp⁹
qd postea venit ei quē diximus donec perueni
amus ad eum qui venerit vltimo ꝛ ita in omni
bus faciemus.

¶ Grauitas ē i vbis istis. vult tn̄ dicere q si aspicias i gra
du yleg quē vis dirigere ē aliqs plā hora natiuitatis vel ra
dij alicuius plāe q ipe erit semp dispositor donec pueniat
directio ad aliū gradū in quo sit aliqs plā vel radij plāe ꝛ
erit ille scōs plā dispositor yleg donec pueniat directio in
aliū tertiū planetā vel ad radios eius: ꝛ erit ille terti⁹ plā
dispositor yleg: ꝛ h modo facies ꝛ planeta q obuiauit ei .s.
atazir in illo tempe erit dispositor yleg: ꝛ habebit de tēpe
vite tātā ptē quātā gradus qui sūt inter gradū vbi incipit
dispōere vsq₃ ad gradū alteri⁹ dispositoris q erit subseqnter.

¶ Planetas ēt i suis terminis existētes cōstitue
m⁹ quosdā ex plāetis quos obseruauerimus ꝛ
quos quasi dispositores posuerimus.

¶ Et accipiem⁹ aliquē plāetarū p quē opabimur
loco dispositoris plāetarū q sīt i suismet termis.

¶ Uult dicere q dn̄i terminorū disponūt de vita sūr tēpora
vlia qrū quilibz eorū dispōit yleg donec durauerit diuisio
i termino suo: et qn̄ scire volueris quātum durabit aliud
suū tempus aspiciem⁹ quātū ē atazir postquā venit in ter
mino illo suo vsq₃ ad exitū eius vite ꝛ ille plā erit dn̄s ip
sorū ānorū. ꝛ si acciderit vt sit in ipo eodē t er mino vel as
piciat eū erit dispositor yleg. s. domus p duas ptes vna qa
puenit yleg ad ipmmet. s. terminū altera qz est domin⁹ ter
mini ꝛ hoc modo faciemus i terminis domorum ꝛ exalta
tionum ꝛ triplicitatum.

¶ Numerū āt ānorū nūero graduū lōgitudinum
dari cōuenit. Albyleg igi ab ascēdēte sūpte nu
merus ānorū numero tēporū ascēsionū cliatis
i quo natiuitas fuerit eqlis assignabit: albyleg
āt a celi medio dephense: āni quorū numer⁹ nūe
ro tēporū trāsitus p celi mediū eqbit: pbeāt.
In alijs ēt albileg aliūde sumptis hoc ordie pce
dem⁹: ꝛ fm earū appropiquationē ad angulos
numerū ascēsionū vl' occidētiū seu p medium
celi trāsit⁹: qu eādmodū i enarratiōe spacij vite
explanauimus: accipiem⁹. hoc igitur mō pfato: rel
rerū tpū vl'iū dn̄atrices dephēdētur.

¶ Cōuenit vt dem⁹ nūerū graduū elōgatiōis nūerū
annorū termi yleg: qd accepti ē ab ascēdēte dabi
m⁹ nūerū tot ānorū quot sūt ipa ascēsionū clima
tis i quo erit natiuitas: ꝛ in yleg qd acceptū est
a medio celi dabim⁹ tot ānos quot ē nūer⁹ tpū
trāsitus p mediū celū: ꝛ hec ē res i alijs ylegijs
acceptis p alias res scdz hāc ꝛ scdz pximitatē eo
rū q sīt ppinq āgulis ad āglos accipiem⁹ d nūe
ro ascēsionū vl' dscēsionū vl' d trāsitu p mediū ce
lū sicut dmōstrauim⁹ i dictis q narrauim⁹ i tēpe
vite ꝛ tlī mō sic ē iste sciem⁹ dpoituras vlia tpa.

¶ Si tu intellexisti qd narrauimus i capi. vite leuiter hoc
itelliges qz qd ptbo. i hoc vlt dicere q addemus nūerum
annorū cōpletorū q transacti sūt de vita sup ascēsiones si
gnificatoris ꝛ circli horarū in quo ē. ꝛ ponemus id totū in
arcu ascēsionū illius circli ꝛ vbi puenerit ibi erit locus di
uisionis significatoris ꝛ modus qualr hūc nūerū facie
mus est q si ascendens fuerit significator addemus nūerū
annorū pteritorū sup ascēsiōes eius i villa qua nat⁹ fuit ꝛ
postea ponemus hoc i arcu. Et si fuerit in medio celi adde
mus nūerū annorum pteritorū sup ascēsiones eius i circu
lo directo ꝛ pōemus id i arcu tn̄ si fuerit in alijs locis signi
ficator nūerabimus horas elōgatiōis significatoris eiusdē:
postmodū accipiemus ascensiōes eius i circlo directo: ꝛ as
censiōes eius i villa ꝛ addemus sup quālibet ascensionum
nūerū annorū pteritorū: ꝛ ponem⁹ id i arcu sup duo loca: et
exibūt nobis duo gradus diuersi. ꝛ accipiem⁹ sextā partē
ei⁹ qd est iter ipos duos gradus: ꝛ multiplicabim⁹ id p ho
ras elōgatiōis significatoris: ꝛ addemus id sup gradum q
nobis exiuit p ascēsiōes circuli directi si fuer it min⁹ gradu
q nobis exiuit p ascēsiones ciuitatis. ꝛ si fuerit plus minue
mus ipm ab eo: ꝛ qd post additionē ꝛ minutiōes exiuerit: est
locus diuisionis significatoris. Et manifestū ē q hore elō
gationis. ii. dom⁹ ab angulo medij celi sūt. z. ꝛ sūt tot hore
elōgatōis 9ᵉ dom⁹. ꝛ hore elōgatōis. iz. dom⁹ ab angulo me
dij celi sūt. 4. ꝛ totidem 8ᵉ dom⁹. Et ptitio domorum oppo
sitarū istis talis ē qualitas harū. Hec est via q scire possum⁹
loca ad que pueniūt ylegia quolibz anno. Tamē quō pue
niunt ylegia ad planetam vel ad radios planete patefeci
mus in capitulo vite.

¶ Dominatrices aūt rerū ānorū cognoscētur cū
ānorū nūerum a natiuitate sūpserim⁹ ꝛ ab vno
quoq₃ locorū albileg incipiēdo vnicuiq₃ signo
rū: dz sui successionē ānū vnū pcecerim⁹ ꝛ illi⁹ si
gni dn̄s i quo nūer⁹ termiar⁹ fuerit reseruabitur.

¶ Et sciem⁹ dispōnē fci ānorū accipiēdo nūerū
annorū natiuitatis ꝛ pijciēdo eos a quolibet lo
corū ylegiorū fm ordinatiōnē signorū vnicuiq₃ si
gno annū vnū: ꝛ accipiem⁹ dispositorē q signo
in quo applicat numerus idem.

¶ Jam tibi mōstrauim⁹ q oia ylegia q narrauit i hoc capi.
vult dicere significatores rerū q sūt ad significādū i natiui
tate. Et q i hoc dicto vult narrare: est alyntbie: ita q qdlz
signū disponit vno anno. ꝛ sic ibi signi reuolutio qualibz. iz.
annis vna vice vsq₃ ad finē vite: ꝛ h sciūt oēs astrologi.

¶ Hoc idē ꝛ i mēsib⁹ faciem⁹. nā nūerū mēsiū q
ex natiuitate pterierūt accipiēdo a locis quorū est
āni dispō. xxviij. dies vnicuiq₃ signorū pijciem⁹.

¶ Et tale quale istd i mensib⁹ faciem⁹: quoniaz
accipiem⁹ nūerū mēsiū a mēse natiuitatis ꝛ pij
ciem⁹ eum a locis disponentib⁹ illo āno: ꝛ dabi
mus cuilibet signo. xxviij. dies.

¶ Ult dicere q qn̄ sciem⁹ signū alyntbie āni cuiuslis signi
ficatorū: ꝛ voluerim⁹ scire signū alyntbie mēsis: aspiciem⁹

mẽses pteritos illi⁹ ãni:ex(n)te quolibꝫ mẽse vigitiocto dierũ ⁊ extrahem⁹ nũeꝝ mẽsiũ a signo alynthie ãni dãdo cuilibet mẽsi vnũ signũ ⁊ vbi applicuerit nũer⁹ ẽ alithie mẽsis ⁊ ita erit nũer⁹ mẽsiũ alithie.12.mẽses:q₂ oꝫ eẽ alithie vnũ cũ alio cõtinuũ vt cadat alithie mẽsis pmi scdi anni i scdo ãno qd ẽ alithie.2.anni. Et hi vigitiocto dies hñt aliã rõnẽ q₂ sũt medii iter nũeꝝ mensis lunaris ⁊ numerum dierũ i qb⁹ lũa pagrat.12.signa:cõuẽit ẽt vt dies mẽsis alithie sint vigitiocto ⁊.2.hore ⁊.3.tamen ptho.dimisit.2.horas ⁊ tertiã vt leuior eẽt nũerus.

¶ Qd ⁊ silr i dieb⁹ faciem⁹. Nũeꝝ et.n.dierũ a die natiuitatis sumẽtes:a locis mẽsiũ vnicuiqꝫ signo duos dies ⁊ tertiã abiiciemus.

¶ Silr faciem⁹ i dieb⁹ accipiẽdo numerũ dierũ a die natitatis ⁊ extrahem⁹ eos a locis mẽsiũ. ⁊ dabim⁹ cuilibꝫ signo duos dies ⁊ tertiã.

¶ Cõuẽit vt qdlꝫ signũ sit duoꝝ dieꝝ ⁊ 6ᵉ vni⁹ diei vt alithie dieꝝ sit cõtinuũ alithie mẽsis:⁊ hñ teneo q errauit scriptor q pmit⁹ librũ extraxit:⁊ postea remãsit i illo errore qm qñ dabim⁹ cuilibꝫ signo.2.dies ⁊ sextã partẽ vni⁹ diei:cadunt vni diei.12.gradus ⁊.52.minuta:⁊ hore tres qnta vni⁹ gradus vel circa:⁊ totus hic numerus leuis est mltũ ⁊ leuiter potest quisquis intelligere ipsũ.

¶ Pltaꝝ iterũ existẽtiã i locis tpꝫ nos obsuare ɔuenit. Hoc ⁊.n.futuroꝝ in tpib⁹ ɔtingẽtiũ cognitionẽ nõ minimũ adiuuat.

¶ Et ɔuẽit vt ĩspiciam⁹ ad pltas cadẽtes i locis tẽpoꝝ: q₂ hoc mltũ adiuuat res i tẽporib⁹ euẽturas non modicum.

¶ Loca tẽpoꝝ st loca i qbus mutãt significatores radicis ⁊ vbi ẽ ylegioꝝ diuisio ⁊ vbi applicuerit alinthie.

¶ Existẽtia itaqꝫ saturni i locis tpꝫ vniuersaliũ: Iouis qdẽ i locis ãnoꝝ Solis ãt martis: veneris mercuriiqꝫ i locis mẽsium: lune vero in dierum locis obseruabimus.

¶ Aspiciem⁹ ẽt quomõ cadit saturn⁹ i locis vliũ tpꝫ ⁊ quomõ cadit iupr i locis ãnorũ. ⁊ qũo sol ⁊ mars venus ⁊ mercurius i locis mẽsiũ: ⁊ quomõ trãsit luna per loca dierũ.

¶ Loca tẽpoꝝ vliũ st loca q̃ cadũt iter ea dũ sepat directio yleg ab aliq̃ plta vl a radiis ei⁹ donec applicet ad aliũ pltã vl ad radios suos:silr st termi i qbus cadit diuisio yleg:et loca ãnoꝝ st signa alithie ylegiorum: ⁊ loca mensium sunt signa alinthie significatorum mensium: ⁊ loca dierum st signa ⁊ grad⁹ alithie significatoruꝫ cuiuslibꝫ diei ⁊ hore.

¶ Ex planetis tẽporũ vniuersaliũ dños i eẽ futuri:ac eidẽ perfectionem ɔsiderabimus.

¶ Et iudicabimus p planetas disponentes vlia tẽpora in eẽ accidẽtis ⁊ eius cõplemẽto.

¶ Uult dicere q significatores fortes hñtes i pticipatiõib⁹ vite posse sũt plte ylegia disponẽtes:⁊ hii plte duobus modis disponũt vnus ẽ plãeta a quo separat yleg vel ad quẽ applicat. alter est dominus termini alinthie.

¶ Tẽporũqꝫ particulariũ dños:in huius augmẽto vel diminutiõe sꝫ rerũ in locis existẽtiũ silitudinẽ ĩspiciemus:hoc etenim erit occasio fortitudinis ⁊ debilitatis accidẽntiũ.

¶ Et iudicabim⁹ dispositores tẽporũ pticulariũ in iuuãdo illud: vel ei nocẽdo: ⁊ sm ɔcordãtiaꝫ militarũ rerũ cadẽtiũ in locis fortificabũt accñtia vel ea debilitabũt: aut sm discordantiam.

¶ Uult dre q iudicabim⁹ p dños alynthie ⁊ p pltas q fuerit i locis tpꝝ. ⁊ si fuerit cõcordes cũ dispositorib⁹ tpꝝ vliũ iuuabũt eos i significatõe: ⁊ si ɔrii fuerit nocebũt eis.

¶ Nã pprietatũ vlis q̃litatis ⁊ spacii tpis significator loc⁹ alhileg dñsqꝫ tpꝝ vlium q terminorũ ẽ dñs: phibet ob hoc q vnaq̃qꝫ stellarũ istaruꝫ i ipa eadẽqꝫ natitate: cũ locis stellarũ quaꝝ pri⁹ fuerit dispositio similitudinem habuerit.

¶ Qm ille q significat vleꝫ statũ ad q̃ntitatẽ tpis: ẽ loc⁹ yleg: ⁊ dispositor vliũ tẽporũ: ẽ dñs tẽpoꝝ q₂ qlibꝫ planetarũ horũ fuit ɔcors i eadẽ natitate a pricipio cũ locis planetarũ disponentium.

¶ Uult dre q vlis significatio accñtiũ ppoꝝ p oẽs ptes vite accepte sũt a locis ylegioꝝ: ⁊ a loco vbi applicat: ⁊ dispositore tpis vlis i illo tpe. Et manifestũ ẽ illo tpe q iter q̃lꝫ haꝝ reꝝ ⁊ loca yleg: ad q̃ p atazir applicat ẽ ɔcordãtia i radice natiuitatis: ⁊ quãdo ibi applicuerit ylegia: accidet p illud qd significauerit cõcordãtia ipsa.

¶ Sꝫ rei accidẽtis bonitas siue malitia ex pprietatib⁹ q̃litatuꝫ nature dñoꝝ tẽpoꝝ eorũqꝫ ɔplexiõe i faciẽdo bonũ siue malũ: necnõ ex eoꝝ i pricipio cum re dominatrice: similitudine seu contrarietate deprehendetur.

¶ Et sciem⁹ si accñs ẽ bonũ vl cõtrariũ p statuꝫ nature dispositionis temporum ⁊ ei⁹ ɔplõnem quã hñt i opando bonũ vl malũ: ⁊ p ei⁹ ɔcordãtiã a pricipio cũ illo q dispõit p ei⁹ discordãtiã.

¶ Uult dre q sciem⁹ modũ accñtis q̃le erit i q̃libet pte vite p nãs planetaꝝ opantiũ tps illd: ⁊ p ɔmixtionẽ vni⁹ eoꝝ cũ aliis: ⁊ per id qd significauerit sꝫ participatõeꝫ eoꝝ quã habuerit cũ dispositore in radice natiuitatis.

¶ At i quo tẽpoꝝ pprie futurũ ɔtigat ex signoꝝ rei ãni ⁊ mẽsis dñantiũ q̃litatib⁹ q̃s sꝫ loca q̃ futuri sũt occasiões hñerit: necnõ ex q̃litatib⁹ cõtingẽtib⁹ cũ plte ac sol ⁊ lũa i signis rei ãnoꝝ ⁊ mẽsiũ dñatorib⁹ extiterit iudicabit. nã plte q cũ pdictis locis ab hora pricipii q̃ natitatis dicit cõuenerãt eisqꝫ i figura hora exñtie cõuenienter associati fuerit: bonũ i re futura significabũt. Cũqꝫ i cõtrario fuerit: ei malum annunciabũt.

¶ Et scire poterim⁹ quo tpe accñs illd pprie apparebit p statũ signoꝝ disponẽtiũ illo ãno ⁊ mẽse: aut illd aspexerit cũ locis accñs illd significãtib⁹: ⁊ p statũ q̃ erit qñ plte ac sol ⁊ luna ĩtrauerit signa disponẽtia tpa ãnorũ ⁊ mensiũ: q₂ plte cõcordãtes cũ locis pdictis a pricipio natitatis: q hec loca ĩtrauerit si ɔcordãtia fuerit: cõueniens bonũ faciẽt i re illa: ⁊ i contraria malum.

¶ Qñ plte ⁊ eoꝝ figure ɔuẽiẽtes fuerit ⁊ adiuuãtes aliquẽ significatoꝝ radicis: significabũt q res illa ɔplebit siue bonũ sit siue malũ donec demõstrauerit tps cõcordãtie. tñ si planete ⁊ significatores radicis silr cõuenientes fuerit cuꝫ eo quod significauerit yleg in radice natiuitatis: erit accñs ⁊ illd adiuuans: ⁊ si contrarium erit nociuum.

¶ Illi ãt q eis icõueniẽter associabũt vt sit.s.i ea

rũ oppõne ꝑ diametrũ vel ĩ q̃rto aspectu ⁊ ĩ contrario alaiꝫ: erũt aduersitatis occasio.

¶ Et si ꝑticipãtia cũ eis ↄcorditer ita ꝙ sint ĩ oposito vel q̃rta ⁊ fuerit ĩ ↄtrario aiꝫ opabũt malũ.

¶ Qñ q̃lꝫ corpꝰ celestiũ fuerit ↄrie ↄcordãtie cũ aliq̃ significatoꝝ veniet malũ ꝑ ea. Et iã oñdimꝰ ꝙ significatores annoꝝ sũt p̃lte ⁊ signa ⁊ gradꝰ ad q̃s applicãt ylegia ⁊ alhyltbie

¶ In alijs vero q̃litatibꝰ nihil opeꝛabitur.

¶ Nec nõ aliqd opꝛabitur ĩ alijs statibꝰ.

¶ Alij statꝰ q nihil opãt sũt illi ĩ q̃bꝰ applicãt significatores ad talia loca q̃ nihil addũt ĩ vi sua nec minuunt.

¶ Qꝛ si idẽ p̃lte ĩ tpibꝰ ⁊ ĩ eẽ ptãtẽ hũerit nam futuri boni seu mali sup̃fluitatẽ ⁊ augmẽtũ sẽtiet: hoc aũt nccio magis ↄtiget cũ ptãte sup occasionẽ ad hoc vt tpibꝰ solũmõ dñent caruerũt: Immo ꝓpter hoc q̃ð ipsi iterũ in principio natiuitatis dispositores extiterint.

¶ Et si dñabunt ĩ tpibꝰ ⁊ locis ijdẽ p̃lte: supabit natura illiꝰ accñtis: ⁊ fortificabit siue bonũ sit siue malũ: ⁊ hoc erit fortiꝰ qñ nõ dñabitur ĩ re co solo ꝙ sint dñi tẽpoꝝ: verumetiã vt sint dispositores in radice natiuitatis.

¶ Cũ dñant aliq p̃lte ĩ dispõne allcꝰ ãni: ⁊ geuerit ĩ locis dispõnis aut aspexerint ea: supabit ⁊ crescet multum nã illius accñtis bonũ sit aut malũ: ⁊ erit h̃ fortius si istimet p̃lte dispositores fuerit in radice natiuitatis.

¶ Et vt nato ĩ oĩbꝰ suis rebꝰ bonũ siue malũ pariter eueniat q̃ñq̃ ↄtingit: seu ꝑꝑ hoc ꝙ oẽs spẽs alhileg aut eaꝝ qdẽ p̃les ĩ vno eodẽq̃ loco concurrerit/vel q̃m a se ĩuicẽ segregate fuerint: ⁊ in eodem tpe res eis obuiã euntes vl̃ q̃ oẽs seu earũ q̃ãplures fortune vel infortune fuerint sibimet inuicem conuenerint.

¶ Ille natꝰ pficiet res oẽs aut ĩ eis deficiet oĩbus qñ oẽs maneries ylegioꝝ vel maioꝛ ps eoꝝ fuerint ĩ vno eodẽ loco vl̃ expanse: ⁊ acciderit vno eodem tempoꝛe: q̃m omnes obuient fortunis: vel omnes infortũis: aut maioꝛ ps eoꝝ.

¶ Iã docuit nos ꝙ q̃lꝫ plãetaꝝ ⁊ .iz. domꝰ: ⁊ ps fortũe hñt significationẽ ꝓpriã ĩ oĩbꝰ statibꝰ nati. ⁊ si oẽs applicuerint vno tempoꝛe ad aliquã fortunã vel fortũas: oẽs statꝰ nati ↄplebũt: ⁊ ibũt ad bonũ: ⁊ hec est melioꝛ fortũa q̃ eẽ possit: ꝫ raro accidat. ⁊ si oẽs applicuerit ad aliquã ĩfortunã vel ĩfortunas: deficiet ĩ oĩbꝰ rebꝰ natꝰ: ⁊ h̃ ẽ maiꝰ infortuniũ q̃ð eẽ possit: ⁊ h̃ ẽt raro accidit. Et audiuitñ ꝑ certo: ꝙ q̃daꝫ hõ erat hñs diuitias m̃ltas ⁊ hñs m̃ltos filios et vasallos: ⁊ adueniẽte quodã magno diluuio aq̃ꝝ: abstulit ei oẽs ditias: filios ⁊ vasallos: ⁊ ip̃e solus euasit sup vno camelo cũ quodã filio suo paruo q̃uẽ accepit ĩ brachijs: ⁊ qñ eẽ credidit ĩ loco saluꝰ a diluuio: descẽdit de camelo: ⁊ camelus aufugit: ⁊ ip̃e dimittẽs ibi filiũ secutꝰ ẽ camelũ: tũc .n. venit q̃dã leo: ⁊ accepit filiũ ⁊ cõmedit. homo v̾o duꝫ capere vellet camelũ percussit eũ camelus ĩ oculis: ita ꝙ cecus rem ansit ⁊ pauper de filijs ⁊ vasallis.

¶ Hac igit via ẽm modũ nãli rei ↄpetentẽ ꝑ res tpꝝ ꝓnosticamur. Uiaꝝ ãt ꝑticulariũ q̃bꝰ tpalis futuri qualitates ꝓnostic ant: ob hoc ꝙ idẽ ꝓueniẽtium multiformis est collectio: necnon grauis enarratio. Maxie ãt ĩ hoc loco enarrationẽ ꝓpõere idoneũ iudicauimꝰ: eo ꝙ ab illiꝰ libꝛi primoꝛdio opꝰ gñal̃ nãe stellaꝝ eiusq̃ cũ rebꝰ particularibꝰ vt oꝫ sil̃itudinẽ ẽm spẽi rõnalis existimationẽ ĩ cõmixtiõe hoꝝ explanare ꝓposuimꝰ.

¶ Hec ẽ via ꝑ quã debemꝰ ꝑq̃rere res tpꝝ ẽꝫ naturã: tñ vias ꝑticulares ꝑ q̃s ĩq̃rere hẽmꝰ statuꝫ accidẽtiũ ꝑticulariũ ꝑ id q̃ð acciderit de eo sunt narrare multis vicibꝰ ⁊ m̃ltis maneriebꝰ ⁊ graues ad doctrinãdũ: ⁊ maxime ĩ hoc loco: q̃m ꝓpositũ hꝰ libꝛi ẽ oñdere opa p̃ltarũ gñal̃r: ⁊ q̃ñ cũ rebꝰ ꝑticularibꝰ cõcoꝛdãt ẽm estimationẽ in modo demonstrandi huiꝰ rei cõmixtiones.

¶ Uie ꝑticl̃aris ꝓ ĩquirẽdo statũ accidẽtiũ sũt vt redeamꝰ ĩ vnoq̃q̃ꝫ significatoꝝ tpꝫ vite ⁊ ĩ annis mẽsibꝰ ⁊ diebꝰ ⁊ ꝙ nũerꝰ id q̃ð ↄuẽit illi significatori: sic dictũ ẽ: qñ tal̃ ⁊ talis plãeta fuerit domꝰ alithie ⁊ fuerit ĩ bono statu significabit talẽ ⁊ talẽ rẽ: ⁊ si ĩ malo statu talẽ: ⁊ talẽ. ⁊ qñ ꝑticipauerit cũ tl̃i ⁊ tali plãeta significabit talẽ ⁊ talẽ rẽ. Et qꝛ significatores tẽporũ multi sũt ĩ quolibꝫ ylegiorũ ẽm ꝙ ð̃mr̃auit ptho. vt sit res multis mãeriebꝰ: ⁊ cũ h̃ toto grauie ẽ ad narrãdũ: ꝓpterea placuit ptho ꝓtermittere rõnẽ eiꝰ q̃m sufficiũt solũmõ regule ⁊ radices quas docuit ẽm ꝙ fecit in toto libꝛo. ⁊ ego miroꝛ q̃uõ nõ ĩtellexerũt hoĩes hãc rõneꝫ q nos ĩpediuerũt cũ multitudĩe libꝛoꝝ quos ↄpilauerũt in reuolutionibꝰ natitatũ: iuro tñ ð̃o ꝙ nũq̃ potuit aliqs eorũ facere reuolutionẽ aliq̃ ĩ qua ñ posuerũt iudiciũ ĩ cãu: ⁊ fortũa: ⁊ narrare .z. significatiões diuersas ĩ vna re. ⁊ vna hoꝛa: ⁊ si talis ẽ hec scia ꝙ velimꝰ eã qñ iudicaremꝰ de aliquo bono vt dicamꝰ aut erit v̾itas vel mendatiũ: siue dicat aliqs eorũ dñs fardarie significat boꝫ ĩ hoc ãno. postmõ dicat dñs alithie significat malũ in ip̃o ãno. postea dicet dñs diuisiõis significat statũ mediocrẽ iter bonũ ⁊ maꝫ ⁊ iter h̃ iudicia ponet res alias: ⁊ re putat ꝙ multuꝫ dixerit ⁊ ꝙ iudicauerit rectũ iudiciũ: q̃m ĩpoſ̃e ẽ q̃n vnũ istoꝝ accidat .s. boꝫ vl̃ malũ ⁊ ptho. displicet tal̃ via: qꝛ ñ ↄgruit alicui artiuꝫ ⁊ ð̃mr̃auit ꝙ qñ astrologi ĩtellexerit hũc libꝛũ suũ. ⁊ opabunt ꝑ euꝫ poterunt iudicare ð̃ q̃ re voluerint ⁊ erit tali maneriei aut tali tpe ⁊ sciẽt ꝑ certo q̃lis erit res: ⁊ quo tẽpoꝛe ⁊ hñ possũt vno ⁊ eodẽ tẽpoꝛe accidere res diuerse sic narrauit ptho. tñ res ille nõ erũt vnius maneriei nec ĩ vna re. v̾bi.g. sicut qñ hõ lucrabitur substãtiã ⁊ ꝑdet de ea eodeꝫ tẽpoꝛe ⁊ hoc accidit qñ participauerit fortuna cũ ĩfortũa ĩ aliqua significatiõe: ⁊ cõuẽit astrologi vt dicat hõ ille lucrabitur substãtiã ĩ tali tẽpore de tl̃i re ⁊ ꝑdet ð̃ ea ð̃ tl̃i re alia ⁊ cũ hoc certificabit v̾bũ suũ ĩ qualꝫ duaꝝ reꝝ.

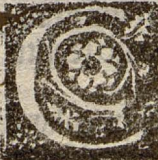
¶ Rebꝰ itaq̃ natitatũ gñalis explicatis hoc ĩ loco huic lib. finẽ ĩpõnere ñ ĩcõgruũ existimamꝰ.

¶ Et postq̃ ĩ mõ vl̃i pfecimꝰ iudiciũ natitatuꝫ finẽ ĩ hoc loco huic li. ĩpõere ↄuẽiẽs extimamꝰ.

¶ Q̃ð dixit ĩ mõ vl̃i. vult dicere ꝙ q̃cquid posuit ĩ hoc libꝛo sũt regule ⁊ radices quibꝰ ars ista ↄpponit.

¶ Explicit liber .4. Ptho. ĩ radicãti discretiõe ꝑ stellas de futuris ⁊ ĩ hoc mũdo cõstructiõis ⁊ ð̃structiõis ↄtigẽtibꝰ.

¶ Scia proiectionis radioꝝ.

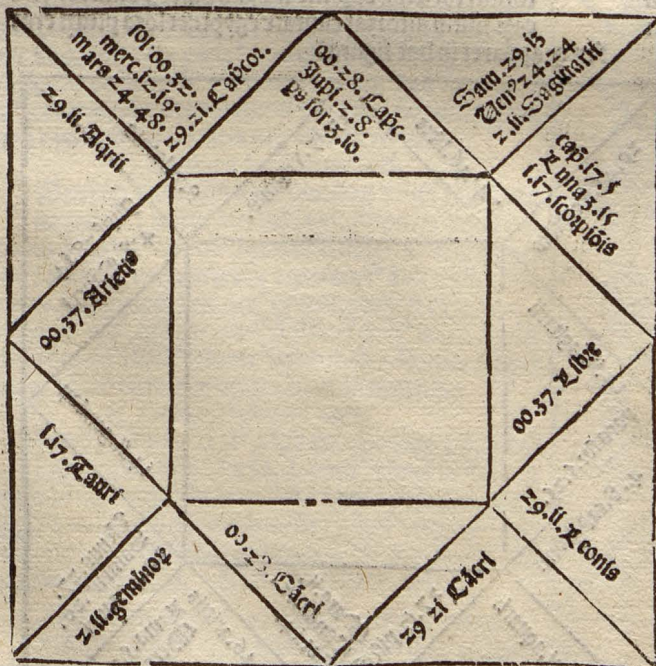

Um ꝓiectionẽ radiorũ stellaꝝ scire volueris: scias gradũ ascẽdẽtẽ ⁊ sup eũ .4. ãgulos eq̃ debic gradũ medij celi lõgitudine ab initio capcoꝛni: nec nõ ip̃ius p̃lte lõgitudinẽ ab eodẽ ãgl̃o cũ circulo directo considerabis minues alterũ ð̃ altero. ⁊ q̃ð supfuerit eq̃tã lõgitudinẽ nũcupabis post hec addes

sup ascēsiōes grad⁹ pl̄te in circlo directo ptē radiatōis q̄q̄ fieris ex sextili vl̄.4.seu trio aspectu: si raditionē sinistrā īueīre volueris: vel minues eā ex gradu pl̄te si dextrū radium obfuaueris et qd̄ remāserit erit locus radiatiōis p̄me deide addes vel minues eā d ascēsionib⁹ gradus plāete ī regiōe ipa ⁊ qd̄ supuenerit erit locus radiatiōis scd̄e: post hec minues locū radiatiōis p̄me d loco raditiōis secūde: ⁊ qd̄ remāserit p eq̄tā lōgitudinē multiplicabis ⁊ qd̄ collectū fuerit diuides p mediū arcuȝ diei ipi⁹ planete: ⁊ qd̄ exierit erit equatio radiatōis. Qr si īter gradū ascēdētis: ⁊ graduȝ medij celi ipe pl̄ta fuerit p̄dictā radiatiōis equatiōeȝ d scd̄e radiatiōis loco sbtrahes: Si vō fuerit īter graduȝ medij celi ⁊ gradū occn̄tis: eā prime raditiōis supaddes ⁊ qd̄ collectū fuerit ipsū erit piectio radiorū a gradu pl̄te. Si āt pl̄ta sub terra fuerit ipsi⁹ pl̄te ⁊ āguli terre lōgitudinē a p̄n° capricorni p āscēsiōes circli directi subtiliter obfuabis: ⁊ alterū de altero minuēdo reseruabis: qd̄q; remāsit equatā radiationē appellabis. Dehinc trinū aspectū si eū operari volueris vl̄.4.seu.6. supaddes vl̄ minues p circulū directuȝ: ⁊ per ipi⁹ regiōis ascēsiōes: vt p̄me scd̄eq; radiatōis locum addiscas. Deide minorē de maiori subtrahes: ⁊ qd̄ remāserit p dimidiū arcū noctis grad⁹ ipi⁹ pl̄te mltiplicabis: ⁊ qd̄ collectū fuerit p equatā radiatōeȝ diuides: ⁊ qd̄ exierit erit equatio radiatōis. Si āt ipe pl̄ta fuerit īter gradū.7.⁊ gradū anguli terre: miues equationē radiatōis de loco radiatōis scd̄e. ⁊ si inter gradum anguli terre ⁊ gradum ascēdentis fuerit: eum p̄me superaddes: ⁊ quod collectum fuerit: erit locus radiationis equate.

De tribus natiuitatibus.

Volo i h loco tibi dare exēplū triuȝ natitū: vt meli⁹ itēdas qcqd locuti sum⁹ i eis. ⁊ p̄ª ē natitas mea. Ego nat⁹ fui i 3° climate i loco i q̄ diuisit ptho. terrā egypti i duab⁹ ptib⁹: qn̄ locut⁹ fuit de figura terre: ⁊ latitudo illi⁹ loci ē.30.gra. ⁊ fuit i.356. annis hac ere Jeçdagirt: ⁊ āgil ⁊ loca pl̄aꝝ erāt eadē hora sic i hac figura.

De statu patris.

Speri p̄mit⁹ i statu patris vl̄ i eē ei⁹: ⁊ iueni solē i 5ª domo i aq̄rio: ⁊ qm̄ erat i.11. dedi ei vī medianā: ⁊ q₂ erat i opposito dom⁹ sue d bil erat. ⁊ pp h significauit q pr̄ erat stat⁹ mioris q̄ȝ mediocris īter socios suos. Et iueni radios .4. lūe aū eū: lūa exn̄te i.8. domo sine aspectu ascēdētis: et h significabat d bilitatē p̄ris: Aspexi ēt saturnū gubernatorē sol quē iuēi i pticipatōe io domꝰ v̄sus nonā īter fortūas duas: significauit h igr̄ q pr̄ iret post natiuitatē i romariā .i. pegrinatōeȝ: ⁊ teneret regulā religiōis. ⁊ q₂ lūa erat i.10. do. a sole ⁊ i suo casu: ⁊ sepata a fortūa: ⁊ iēs ad q̄rtā mercurij ⁊ martis: significauit q accidet ei nocumētū ex pte regl pp imixtionē scribaꝝ hoiuȝ. Et q₂ lūa aspic̄ ptē fortūe p̄ris significat q h nocumētū accidet ei i ditijs ⁊ suba ei⁹. Post modū posui locū sol suū ascēdēs ⁊ q eēt yleg: ⁊ feci suū atazir dōec applicuit ad martē: ⁊ erāt cū eo radij sextiles veneris i.11. p̄ris: pp qd̄ nō abscidit. Direxi postmodū suū atazir ad trinū sinistrū lūe i sig̃ pisciū: ⁊ q₂ h erat i signo ex obedientib⁹ ⁊ ascēsionū breuiū: ⁊ lūa erat i signo ipanti: ⁊ lōgarū ascēsionū: ⁊ ipa erat i radice natitatis iimica sol hūit abscidere sr̄ solē. ⁊ q₂ ipa erat i.10. domo. fuit abscissio pp casū. ⁊ q₂ erat i signo hūido hūit cū h fluxū vētris: ⁊ obijt pr̄ i capite.3 i.āni: ⁊ trāsiuit p hec oīa.

De statu matris.

Postmodū aspexi i statu m̄ris ⁊ iueni lunā i 8ª: ⁊ circundabāt eā retro radij sextil iouis ⁊ 4ᶜ sol: ⁊ an̄ 4ᶜ mercurij ⁊ martis ⁊ lūa i suo casu significauit ptitio iouis cū luna q mr̄ viueret mltū: ⁊ stat⁹ lūe ondebat pauptatē ei⁹ ⁊ debilitatē i suo statu: qm̄ lūa erat i suo casu: nec aspiciebat ascn̄s: Et qm̄ natitas fuit diurna aspexi venerē quā iueni i 9ª do. ppe ptitionem io eūteȝ ad ifortūas: ⁊ h significauit q mr̄ erit paup: ⁊ posui locū veneri suū ascn̄s: ⁊ cecidit lūa i 11ª ab ea: ⁊ fuit apta vt esset m̄ris yleg. ⁊ q₂ iuppiter significauit ei lōgā vitā trāsiuit tp̄s i q̄ applicuit atazir lūe ad.4. dexterā matris nec remāsit ei ali⁹ abscisor nisi saturn⁹: ⁊ pueniȝ vita ei⁹ ad pl⁹ de.50. ānis p⁹ natitatē. Feci atazir silr̄ veneris: ⁊ iueni q pueniebat ad solē i.37. ānis: ⁊ illo tpe cecidit abscissio sup matrē: ⁊ euasit īde cū maxia infirmitate. Direxi silr̄ venerē ad q̄rtā lūe: ⁊ cecidit abscissio i.43. āuis ⁊ obijt. pp mltā srinā quā sp migebat: ⁊ vesiccatōeȝ corpis: ⁊ durauit mltū ei ipa ifirmitas illo āno.

De statu fratrum.

Speri postmodū ad statū fratꝝ ⁊ ego iuēi iouē i .10. domo q sigificat fr̄es solū maioris etatis q̄ȝ ego ⁊ q₂ iuppiter erat i suo cāu iūct⁹ cū saturno sigificabat eius pauptatē ⁊ d bilitatē stat⁹ ei⁹ ⁊ q nihil sui pficui faciebat: ⁊ iuppiter sigificat eū eē bonū ⁊ lipidū: ⁊ q₂ radi⁹ sextil lūe cadebat i.10. sine aspectu i fortūaꝝ sigificauit vnā sororē: ⁊ vndecia n̄ ōdit fr̄eȝ aliquē qm̄ sol erat i ea: ⁊ pp hoc nō habui nisi vnaȝ sororē ⁊ vnū fratrē. Uolo āt dimittere de hislog i eē natitatis, locutur⁹ sū ſȝ q sigificauerit ⁊ qd̄ de⁹ mihi tribuit p virtutē quā posuit i me.

De sexu nati ⁊ gemelitate.

Demonstrauit ascn̄s q erat masculus: ⁊ loc⁹ sol ⁊ loc⁹ lūe q nat⁹ erit mascul⁹: ⁊ q₂ he due res ⁊ lūa erāt i signis vnius figure: nat⁹ fuit sol⁹ sine alio. Et q₂ iuppiter erat dn̄s termi oppōnis an̄ natitatē ⁊ i.10. ⁊ loca pricipalia erāt salua ab ifortūis nō fuit i me aliqua macula vl defect⁹. durauit mihi vita bono tēpore. Ut aūt scirē quāta eēt feci atazir solis q₂ erat i vndecia ⁊ iueni q applicabat ad.4. sinistrā saturni i piscib⁹ i fine.52. ānorū: ⁊ fortūe aspiciebāt locū ipm i radice natitatis. ⁊ si i hoc nō offēderit loc⁹ saturni hūc locū euadā vsq; ad.4. q₂ tūc perueniet yleg ad .4. sui ipius. tamē si saturn⁹ locū diuisiōis offēderit āno illo nō euadā ⁊ hec tibi i an̄a demōstrabo.

De statu corporis nati.

Spexi postmodū i statu corpis tm̄: ⁊ ĩueĩ ꝙ iuppiter exñs cū saťno aspiciebat lūaȝ a .io. domo ⁊ mars erat dñs ascēdētis ⁊ lune i partitione vndecie i sextili veneris demōstrauit hoc totū tpamtū mee cplonis i frigiditate ⁊ caliditate pp iouē q̄ ē oriētalis ⁊ martē q̄ ē occñtalis: ⁊ ĩueĩ cū hoc toto ꝙ vicebat hūiditas: demōstrauerūt hoc ēt corpus mēsuratū iter puū ⁊ magnū ⁊ ēt tales oculos: ⁊ iuppř remouit nocumtū saturni q̄ nocebat .io. domui. ⁊ nullū nocumētū erat i .8. nec ēt i āgulo occñtis. ⁊ ppea euaserūt ab oi pestilētia mēbra mea. ⁊ q̄ꝛ saturnꝰ erat dñs loci martis. ⁊ iouis ⁊ radÿ sui erāt i āgulis demōstrauit multa reumata ⁊ mltū flegma acetosū.

De statu aie nati.

Ostmōm aspexi i statu aie ⁊ ĩueĩ mercuriū aspiciētem ascēdēs ⁊ lunā aspiciētē ptē fortūe ita ꝙ vnꝰ aspiciebat alteꝝ: ⁊ gra. oppōnis ꝑcedētis ascēdēs. vñ hec omnia dmōstrabāt liberationē aie mee rōnalis ab ĩfirmitatibꝰ sēsum dānātibꝰ: ⁊ ambo signa mercurÿ ⁊ lūe q̄ fixa erant significauerūt ꝙ eēȝ stabilis sēsus ⁊ bōe sapie ⁊ boni ĩtellectꝰ: ⁊ ꝙ eēm patiēs laboris ⁊ tedÿ. Aspectꝰ .n. iouis ad lunā ⁊ veneris cū mercurio significauerūt significationē cōuenietē his signis q̄ ē reticere irā lōgo tēpe: ⁊ dceptōeȝ: ⁊ q̄ꝛ mercuriꝰ ⁊ mars erāt occñtales exñte marte dño lūe significauerūt acuitatē bonū ĩtellem̄ et sēsū nālē: sigificauerūt ēt penā ⁊ laborē i igrēdo secreta et phiā: et saturnꝰ q̄ erat āboꝝ dña significabat hōestatē: ⁊ aptamtū: et ꝙ me regerē meo csilio ⁊ operarer bona opera et famosa et ea pficerē: Juppiter ddit mihi bōitates: et ṽtutes bonas: venꝰ et mars dederunt mihi abstinētiā et bonos mores et alia q̄ sťi glosis ꝑcedētibꝰ determinata.

De statu diuitiaꝝ nati.

Spexi postmodū i statu diuitiaꝝ meaꝝ et ĩueĩ ƀȝ mores significatōis ꝙ saturnꝰ: iuppř mars venus et luna q̄ pticipabāt i gubernamēto ptis fortūe et i aspectu quē habebāt cū ea ꝙ diuitie pueirēt ex donis amicoꝝ: et labore ac pena officiorū humanoꝝ q̄ꝛ saturnꝰ dabat laborē terraꝝ et marinariā et rōne mulieꝝ et q̄ꝛ pticipat cū ioue sigificabat aliquātulū hereditatis mortuorū. Et q̄ꝛ mercuriꝰ erat dñs termi ptis i fortūe significat scias et mercationes: et cū hoc fuerūt i me hec oia. Fuit aūt ĩitiū diuitiaruȝ mearū postquā tenui scolas phice: et ꝑpterea vnꝰ amicorū meorū posuit me i offō quodā et tenui locū eiꝰ ex quo vtilitatē hūi et pfectū et q̄ꝛ erat i .io. fuit officiū tale d quo traxi maximam vtilitatem quidem pro physica ⁊ q̄ꝛ sol erat i vndecia et vis eiꝰ erat minus q̄ꝫ mediocris sicut prediximus quoniam erat i oppōne domus sue ⁊ signū hoc erat masculinū ⁊ iuppř aspiciebat lunā et ptē fortūe existētē cū saturno q̄ erat dñs loci solis et in io. domo i ꝑncipio capcorni: et iuppř silř erat mediocris statꝰ: sigificauerūt hec oia pspitatē mediocrē i rebꝰ tēporalibꝰ et necessarÿs vite et se his gaudia et letitie commiscuerunt.

De magisterio nati.

Et q̄ꝛ iuppř erat i .io. ⁊ mercuriꝰ dñs termi sui: et cmiscuit se ṽtꝰ iouis cū illa veneris et saturni et similř illa veneris cū illa martis: et ṽtus iouis cōmixta erat cū illa lūe eo ꝙ se aspiciūt d sextili ⁊ ṽtꝰ lūe cōmixta silř cū illa solis conueniens fuet pp hec omnia ꝙ sol mars saturnꝰ mercuriꝰ: ⁊ venꝰ oēs disponerent officiū meū ⁊ māifestum ē ꝙ concordāt cū moribus ⁊ diuitÿs meis: ⁊ ꝑpter hoc fuit ministeriū meū phica ⁊ astronomia: ⁊ i adolescētia mea feci alia opa dbilia: ⁊ cōcordantia i his rebꝰ. postmodū icepit augeri statꝰ meꝰ donec cepi tenere scolas phice qm̄ iuppiter erat i .io. et aspiciebat lunā exñs dñs domꝰ veneris: et saturnꝰ dispōebat eū q̄ erat cıūctꝰ cū venere et q̄ꝛ mars ē dñs exaltatiōis io. et ipe occñtalis aspiciēs venerē et ē silř i .io. q̄dam stella fixa q̄ noiať vulť cadēs i ipo eodē gradu. io. cōposita de nā veneris et mercurÿ significauerūt h omnia mea officiaq̄ narraui.

De coniugio nati.

Spexi postmōȝ i statu mei cıugÿ ⁊ ĩueĩ lāȝ i 4ª occñli significauit h ꝙ tāde vxorarer: ⁊ q̄ꝛ iouē aspič exñtē in 4ª oriēli: significat ꝙ puellas amarē. ⁊ ꝙ vxores mee pulchre eēnt: ⁊ miꝰ q̄ꝫ mediocres i ꝑgenie: ⁊ h significāt plře qbꝰ iūgiť lā. ⁊ q̄ꝛ mltis iūgebať pltis: sigť ꝙ vxores mltas haberē: ⁊ eaꝝ plēs eēnt ṽgies ⁊ puelle. ⁊ q̄ꝛ erat i 4ª sol: significabat ꝙ diuiderē me ab eis. ⁊ q̄ꝛ venus vadit ad martē ⁊ erat ꝑpe saturm̄: significabat ꝙ mltū diligerē mlřeres ⁊ eēȝ i eis abstinētie moc͡c. ⁊ q̄ꝛ iup. erat c venerē: ⁊ dñs do. eꝰ ⁊ silř c saturꝰ. ⁊ iuppř erat potēs i .io. significabat lipiditatē: ⁊ ꝙ agerē legalř ⁊ ƀȝ legē. ⁊ ego nūq̄ꝫ mlierē cognui: nisi ƀȝ legē p matrimoniū: ⁊ maxie q̄ꝛ iuppř aspiciebat lunā. ⁊ q̄ꝛ lūa erat in loco i q̄ hēbat aliquā dignitatē. ⁊ mars erat dispositoꝛ eiꝰ: dñs 9e ⁊ ize: significabat ꝙ vxorarer ⁊ hrēȝ alias mltas emptas. Et q̄ꝛ lūa solē aspič d 4ª: sigť ꝙ nō ꝑstaret mihi eē mulierē cū qbꝰ cıūgerer mrīmōialr: nec cū alÿs q̄s haberem.

De statu filiorum nati.

Et iueni iouē i .io. q̄ dabat vnū filiū masclʒ ⁊ q̄ꝛ erat cū saturno: obÿt idē filiꝰ ad paucos dies a natitate ⁊ q̄ꝛ lā aspiciebat .io. ⁊ pÿciebat radios suos añ solē ⁊ lūa femina ⁊ in signo femino: ⁊ i 4ª femiª. significabat .z. filias femias ⁊ q̄ꝛ sol erat i vno hoꝝ locoꝝ ⁊ radÿ saturni i altero: nō vixit alř q̄ eaꝝ: vna vixit aliq̄ꝫtulū plš .7. ānis: ⁊ altera plš modico vno āno. ⁊ q̄ꝛ lā ibat i vno circlo cū pte fortūe: sigť ꝙ hrēm .z. filias: duas a venere ⁊ aliā a lūa.

De itineribꝰ nati.

Ostmōȝ aspexi eē itieꝝ: ⁊ ĩueĩ lāȝ i 4ª cadēti: ꝙ ṽe sigť itiera ⁊ q̄ꝛ lā erat i trigono merili occñli: ⁊ venꝰ silř i 9ª iūgēs se cū marte: sigť ꝙ itiera mea eēnt ꝑ maiori pte ad ptē meridiei. ⁊ q̄ꝛ lūa aspiciebat iouē exñtē i .io. significat ꝙ essent salua ⁊ p pgrēdo mihi victualia.

De q̄litate mortl nati.

Aspexi postmōȝ q̄lis eēt mors: et ĩueni ꝙ saturnꝰ dñabať i ea. ⁊ ē manifm̄ ꝙ eēt ꝑ fluxu hūoꝝ ⁊ pp disinteriaȝ. ⁊ q̄ꝛ due fortūe circūdabāt eū: sigť ꝙ mors erit p se nālř i domo mea et iter meos csāguieos: et ƀȝ illa q̄ tibi narrabimꝰ: i alÿs natitatibꝰ poteris iudicare: et ego ꝑmitꝰ ponere volui natitatē meā: qm̄ totum i me ꝑbaui et nō p auditū.

De secunda natiuitate.

Unc āt volo noiare alias duas natitates: q̄ꝝ statuȝ totum hñ sciui: et p me magnā partē ꝑbaui: et vna eaꝝ fuit in alforzat ciuitate egypti: et loca pltaꝝ erāt ƀm ꝙ apparet in hac figura.

20.45. scorpionis
24.46. libre
27.17. virginis.
9.31. leonis
Jupi. 28.14
4.8. Cancri
14.11. sagitarii
14.11. geminoꝝ
pars for. 5.25.
4.8. capricorni
Venus. 27.
Saturn. 26.
20.45. tauri.
9.31. aquarii
27.17. piscis
Mars. 11.
Cauda. 12.
Sol. 14.
24.46. arietis
Luna. 5.36.
Merc. 1.8.

p Osui saturnū i hac natitate ascñs p̄ris: ꝛ pueīt ꝑ atazir ꝯuersū ad solē exn̄tē cū marte i .36. ānis sigificat ꝙ p̄r iret ꝛ gladio ꝑiret ꝛ morereẗ. Et feci atazir saturni ꝯuersū ad solē ꝗ erat sub terra. ꝛ ibat ad locū vbi stabat sol. ꝛ ꝗa mars erat sub sole ꝛ saturn⁹ cadēs patri significauit itiera. ꝛ ꝙ i eis gladio morereẗ.

Ⲥ De statu subē patris nati.

c Onsideraui postea i eē substātie p̄ris a ꝑte fortūe ꝛ inueni ꝙ erat i .4. martis. ꝛ i .3. lūe ꝛ mercurÿ sigificat ꝙ p̄ris suba ꝑtireẗ p⁹ hāc natitatē: q₂ mars erat domin⁹ exaltatōis ꝑtis fortūe: ꝛ erat ꝯbustio sub sole sigificat ꝙ nocumētū qd̄ hr̄et p̄r eēt p⁹ natitatē lōgo tp̄e hr̄et tn̄ magnā ꝛ honoratā fortunā sta ti p⁹ natitatē: ꝛ ꝑꝑ h̄ luna ꝛ mercurius aspiciebāt de .3. ꝑtē fortūe. ꝛ q₂ āhe fortūe circundabāt satnū: eēt p̄r sꝑ felix donec atazir e⁹ ꝯuersū pueīret ad pricipiū arietis: ꝛ tūc icipet ꝑdere substātiā e⁹. aspexi ēt ad ꝑtē fortūe p̄ris ꝛ iuēi eā i gemis i sextili iouis sigificat hoc ēt qd̄ ꝑ̄diximus qm̄ sol erat dānat⁹ a marte.

Ⲥ De statu m̄ris nati.

a Spexi i statu m̄ris i hac natitate ꝛ q₂ lūa cadit i e⁹ exaltatiōe cū mercurio: ꝛ ven⁹ añ eā significabat ꝙ m̄r vineret mlťū: ꝛ ne valde lōge ꝑlōgē: Uolo narrare de statu h⁹ nati res miraclosas.

Ⲥ De for^a ꝛ ꝯplone corꝑis nati.

d Jco ꝙ sol ꝛ mars erāt i ꝑticipatiōe. 4. domus: ꝛ sol aspiciebat āgulos ꝛ mars partē fortūe sigificabat ꝙ nat⁹ eēt desiccat⁹: Et q₂ hec īfortūa cadit i .4. significat ꝙ eēt siccus i ꝑtib⁹ īferiorib⁹ dictis: ꝛ q₂ signū i q̄ erat fortūa erat d̄ figura q̄drupedū accidit h̄ i pedib⁹: ꝛ talis exiuit nat⁹. hēbat eni vnū pedē rectū: ꝛ aliū sicut bestie. ꝛ cū hoc toto mēbra īferiora nō erāt ꝯpleta sicut superiora.

Ⲥ De statu anime nati.

q Uia lūa erat cū mercurio sigificabat ꝙ eēt sēsus ꝯpleti: correcti et bōe aie: et q₂ erat i signo fixo sigificat sciam et ītellectū: ꝛ q₂ erat s̄b terra sigificat ꝑqsitiōez rerū secretaꝝ ꝛ sciaꝝ ꝛ astrologie ꝛ siliū. Et q₂ vē⁹ erat dispositrix existēs i cōplexiōe iouis ꝛ saturni sigificauit ꝑnosticatiōes ꝛ exponere sōnia vidica: bonos mores: amicitiā bonā ligalitatē: diligere bonos ꝛ abhorrere malos ꝛ omnē rusticitatē ꝛ laborare i bono ꝛ honore ītellectu doctriam to: ꝛ magnā d̄lectatōem ꝛ ꝯsuatōem oiuz reꝝ. Silr̄ saturn⁹ dabat aie diligere physicā: ꝛ astronomiā ꝛ ꝑcitatē: Et si intellexistis glosas ꝑ̄dictas leuiter poteris ītelligere hec oia: ꝛ scire ꝙ aīa h⁹ nati d₂ eē ab oi pestilētia liberata: nec vnq̄ꝫ i vita sua patieẗ epiliā nec mliā: nec h⁹ silia. Et q₂ hÿ sigificatores s̄t s̄b terra. ꝛ ven⁹ ē cū saturno sigificat aratriā ꝛ d̄ceptōem: tn̄ hoc erit i occulto ꝑꝑ magnū bonū qd̄ dat nā saturni ꝗ aspicit venerē.

Ⲥ De statu substantie nati.

a Spexi postmodū i statu diuitiaꝝ ꝛ iuēi ꝑtē fortune cadētē i ꝑtitōe ascēdētis nihilhomin⁹ erat i capcorno q̄ ē dom⁹ saturni. ꝛ exaltatō martis: ꝛ triplicitas lūe ꝛ termin⁹ mercurÿ: lūa ꝛ mercuri⁹ ābo aspiciebāt eā d̄ .3. significauit hoc ꝙ e⁹ diuitie ꝑueīrēt ex mlťis: ꝛ diuersis reb⁹. qm̄ mercuri⁹ sigificat ꝙ ei⁹ diuitie erūt ꝑ scribania ꝛ silib⁹. aspect⁹ saturni cū .z. fortūis significat ꝙ hr̄et d̄ bōis mortuoꝝ ꝛ hereditates terre.

Ⲥ De statu honoris nati.

a Spexi postmodū i ei⁹ ꝓsꝑitate ꝛ honore ꝛ iuēi solē i signo masculio i āgulo .4. dom⁹ ꝛ lunā in signo feminino i .4. masculio succedētē ꝛ ꝑtē fortūe i ascēdēte ꝑ qb⁹ iudicaui ꝙ eēt mediocriter ꝓsꝑos⁹: ꝛ q₂ mars dānabat solē: ꝛ ꝑtē fortūe iudicaui ꝙ bis contigeret sibi amissio i eius suba.

Ⲥ De magisterio nati.

p Ostmodū aspexi i ei⁹ ministerio: ꝛ iuēi ꝙ mercuri⁹ erat e⁹ dispoītor: q₂ erat dn̄s .io. ꝛ erat iūct⁹ cū lūa defe rēte sibi lūa vi solis ꝛ significabat scribaniā: ꝛ dn̄iū mediocre q₂ iste significator erat i .4. oriētali angulū succēdente si eēt debilis multū iudicauissez de ꝯuerso tn̄ eius status mediocris erat secundū mūdū ꝛ secundū angulū.

Ⲥ De statu coniugÿ nati.

Spexi postmōz i statu ꝯiugÿ ꝛ iueni lunā i 4^a oriētali: ex q̊ iudicaui ꝙ hr̄et vxores i adolescētia. ꝛ q₂ lūa non aspiciebat se cū sole: iudicaui ꝙ ille mlieres eēnt sue ꝑ maiori ꝑte. ꝛ q₂ lūa aspiĉ mltos pltas i illo sig̊: iudicaui ꝙ vxorabiẗ cū mltis mlierib⁹. ꝛ q₂ lūa iūcta ē cū mercurio: iudicaui ꝙ faciet ꝯiugiū cū vna mliere legalr̄ q̄ cito morieẗ ꝛ postea accipiet alias vxores suas: q₂ mercuri⁹ erat i ꝯplone lūe i fine āgli. Jnueni postmōz venerē exn̄tē circa saturnū ꝛ iuppiter aspiciebat eā. vn̄ iudicaui ꝙ aliqb⁹ vicib⁹ diligeret iacere cū pueris: ꝛ ailqñ faceret fornicatōez cōtra legē ꝛ h̄ paucis vicibus.

Ⲥ D filÿs nati.

Et q₂ ven⁹ saturn⁹ ꝛ iuppiter aspiciebāt io^am: ꝛ iuppiter silr̄ aspiciebat .ii. sig^t ven⁹ .z. filios. quoꝝ vn⁹ statī: ꝛ alter aliq̊ tp̄e viueret: ꝛ silr̄ morieẗ: ꝛ eēnt d̄ mliere ātiq̄: ꝛ h̄ eēt ꝑꝑ saturnū ꝗ dānabat significatōez veneris: ꝛ remanet significatio iouis ꝗ dabat duos filios d̄ vna sua. ꝛ q₂ iupp̄r erat i 4^a cadēte: sig^t ꝙ hoc ꝓlōgareẗ dōec nat⁹ trāsiret terminū vite sue: ꝛ tūc hr̄et duos filios bonos ꝛ saluos lōgo tēpore victuros. Et q₂ ꝑs fortūe h⁹ nati ꝯueniebat cū ꝑte fortune natitatis mee: iudicaui ꝙ īter me ꝛ ip̄m eēt magnus ꝛ firm⁹ amor occasiōe societatis sapie: qm̄ mercuri⁹ erat dn̄s termini ambarum partiū.

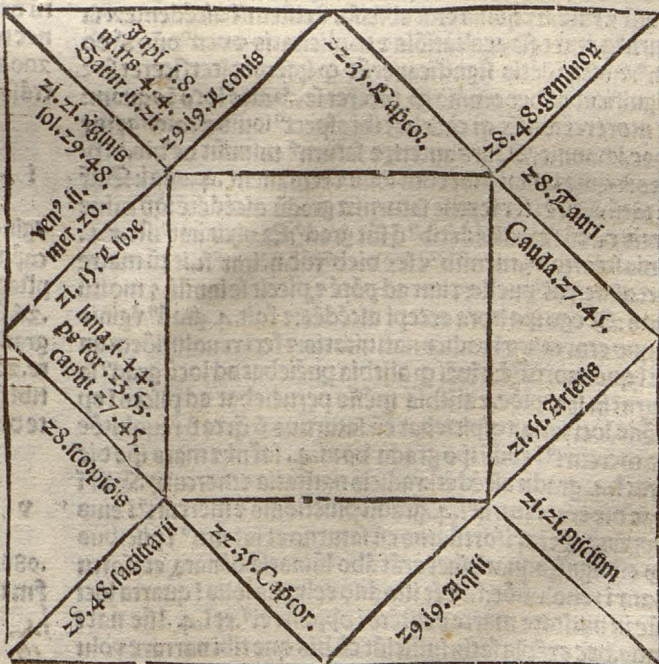
Ⲥ De spatio vite nati.

Spexi i q̄ntitate vite e⁹ ꝛ feci atazir sui yleg: ꝗ erat gra. ascñs dōec ꝑueniebat ad q̄rtā dexterā saturni ꝗ cadit i aq̄rio ꝛ applicabat i .69. ānis solarib⁹ .8. mēsib⁹ .4. dieb⁹: ꝛ q₂ saturn⁹ ē abscissor ꝛ signū i q̊ abscidit ē suū: cōuenit vt sit ex īfirmitatib⁹ mors q̄lis significat saturn⁹. Et q₂ iuppiter ē i 8ª aspiciēs saturnū: significat ꝙ ꝑ se morieẗ i domo ꝓꝑa: īter cōsāguineos suos honorat⁹. ꝛ iā i ꝑ̄cedētib⁹ determinauim⁹ īfirmitates saturni: ꝛ si fecissem⁹ reuolutionem anni i q̊ obÿt: sciuissem⁹ diē ꝛ horā mortis: ꝛ c⁹ īfirmitas ex illis saturni fuisset mors ꝓcreata.

Ⲥ De tertia natiuitate.

Ec tertia natitas fuit i īsula alforscat ciuitate egypti

b Et ego ꝓbaui ꝛ vidi oēs stat⁹ nati bonos ꝛ malos ab eius ꝑ̄ncipio vsq₃ ad finem: ascēdens eni ꝛ loca planetaꝝ erant hora natiuitatis: sicut demōstrat hec figura.

Ⲥ De statu patris.

Ene demōstrat hec figura ꝙ mars iuppiter ꝛ saturn⁹ sūt coniūcti in .ii. domo: ꝛ ꝙ ven⁹ ē i ꝑtitiōe iz^e: ꝛ luna i ascēdente. Aspexi igiẗ i eē p̄ris ꝛ iueni solē cadentē ab āgulo i .iz. domo: verūtn̄ ē circūdat⁹ añ a venere: ꝛ post a trib⁹

plāetis supiorib⁹ ⁊ saturn⁹ ī.iz. ꝙ totū sigificauit patris natiuitatē: ⁊ diuitias magnas. direxi postmodū solē ⁊ iuēi ꝙ ꝑueīebat ad venerē ī.9. ānis ⁊ ven⁹ erat īfortūata ī ꝑtitiōe .iz. silr̄ ꝙ sol erat ī.iz. obyt pr̄ ꝺ colica fortissima qm̄ ꝯstellatio sigificauit ꝙ viueret modicū. ¶ De statu mr̄is nati.

Spexi postmōꝫ ī eē mr̄is ⁊ iuēi venerē ī ꝑtitōe .iz. domus sub radys et lunā applicātē īfortūis ꝺ sextili ⁊ existētē in suo cāu ꝙ totū significauit mr̄is īfortuniū et ꝙ male sibi erat ꝺ ꝑsōa tn̄ viueret multū donec videret morteꝫ filioꝝ qꝛ lūa erat ī asēdēte. ¶ De statu fr̄um nati.

Spectus.n. veneris: et lune ad .io. significat ꝙ nat⁹ hēret .z. sorores quaꝝ maior an̄quā alia moreret̄ ꝙ signiicat̄ a venere.

¶ De statu corpis nati.

Spexi postmodū ī statu nati et iuēi mercuriū in ipo gradu ascēdētis ⁊ saturn⁹ ibat cū eis sup .z. circulos egdistātes significauit hoc igit̄ ꝙ īpeditā hēret linguā.

¶ De diuitys nati.

Et qꝛ .3. plāete supiores iūgebāt̄ in vndecia et mars q erat domin⁹ ꝑtis fortūe iūgebat̄ ioui significauit ꝙ hēret diuitias maxias: Et qꝛ saturn⁹ erat cū eis significat ꝙ hereditatem patris et auūculi hereditabit: et quia mercuri⁹ erat ꝺ ꝯplōne saturni. et ibat sup vnū circulū cū ascendēte significat magnā ꝑcitatē et ꝙ expōet corp⁹ suū ad laborē et ad laborādū suas terras et hereditates cum alys operationibus. ¶ De filys nati.

Et loc⁹ veneris et lūe: et ei⁹ aspectus ad .io. et vndecimā siginficat ꝙ haberet .z. filias.

¶ De spatio vite nati et qualitate mortis ei⁹.

Manife^m ē āt ꝙ grad⁹ ascēdēt̄ erat yleg ei⁹: et ꝙ lūa abscisor ei⁹ ꝙ erat ī ꝑtitōe ascēdētis ī suo cāu et ī signo aq̄tico. tamē mars: ⁊ iuppiter aspiciebāt eā de sextili ⁊ ꝑhabāt magnā sterelitatē: ⁊ hūiditatē e⁹ ꝑꝑ ꝙ elōgata ē abscisio donec ꝑueīret directio ad sextilē sat̄ni ī scorpiōe ⁊ ꝙ multuꝫ cresceret frigiditas: ⁊ hic sextilis cadit ī signo lōgaꝝ ascēsionū ⁊ ꝑꝑ hoc ē ascisor sine dubio ꝑpter magnā frigiditatē: ⁊ humiditatē q̄ iūgebat̄ super lucē lune: Et māifestū ē: ꝙ q̄n do radi⁹ īfortune fuerit abscisor. ⁊ ipē exaltat⁹ ꝙ significat casū ⁊ ruinā: ⁊ qꝛ lūa erat abscisor existens ī ascēdente: ⁊ saturn⁹ q erat dn̄s exaltatiōis ⁊ triplicitatis ⁊ ven⁹ dn̄a 8^e domus⁹: ⁊ ascendētis significauerūt ꝙ ipsemet īterficeret se ⁊ significabāt hec omnia ꝙ ꝓiceret se ab alto loco ī aquam: ⁊ moreret̄ ibi: Et qꝛ cadebat ibi aspect⁹ iouis prolongatur hoc .iz. annis: Mars autem ⁊ saturn⁹ minuūt de his .z. ꝑtes: ⁊ quia iuncti sunt cum ioue ⁊ remanent .4. anni: Silr̄ ē tātū q̄ntū ē iter sextile saturni: ⁊ gradū ascēdētē: qn̄ miuemus eū cū suis ascēdētib⁹ q̄ sūt grad⁹: Et vixit nat⁹ iste .z4. ānis solarib⁹ .5. mensib⁹ ⁊ sex dieb⁹ tūc.n. irat⁹ fuit cū matre occasiōe vni⁹ puelle: ⁊ iuit ad pōtē ⁊ ꝓiecit se innilū ⁊ mortuus ē: Et ego ipa hora accepi ascēdēs: ⁊ fuit .4. grad⁹ v̄ginis ī quo erat mars ī radice natiuitatis: ⁊ feci reuolutiōem anni ī quo mortu⁹ ē: ⁊ iuēi ꝙ alithia ꝑueīebat ad locū grad⁹ saturni in scorpiōe. ⁊ alithia mēsis perueīebat ad pisces ī opꝑōne loci solis ⁊ aspiciebat eū saturnus ꝺ q̄rta ꝺ reuolutōe et mercuri⁹ ī eodē ipo gradu hora .4. sat̄ni: ⁊ mars ipa die erat ī .4. gradu ascēdēt̄l: radicis natitatis ⁊ mercury. Silr̄ ī hac die erat saturn⁹ ī .4. gradu ꝯiūctionis ⁊ mercuri⁹ ī eius oppōne et erat īfortūatus cū saturno et saturn⁹ ī piscibus ꝙ est signū aquaticū: et erāt āho lūinaria dānata et īfortunata ī reuolutiōe: fuit ēt illo āno eclypsis solis ī quarta loci lūe in natitate marte existēte ī oppōne ei⁹: et ī .4. lūe natitatis. hec exēpla satis sufficiūt cū his que tibi narrare volumus vt ea melius ītelligeres. vn̄ expedit tibi vt non labores in alio libro nisi ī isto. Nā oēs libros quos cōpilauerūt aly astrologi in sciētia ista inspexi et nec aliquē iuēi q ꝯcordaret cū v̄itate nisi liber iste .4. partiū ptholomei.

¶ De partitione temporum trium natiuitatum.

Nunc āt narrare volo ꝑtitōes tꝑꝝ istoꝝ triū natoꝝ: ⁊ ꝑmit⁹ dicere volo vnū gn̄ale dictū. Dico ꝙ cōuenit vt operis ī accn̄tib⁹ gn̄alib⁹ q̄ narrauim⁹ ī glosa tertiy tractat⁹ ꝑ atazir significatoꝝ ⁊ alyntbie hn̄ ꝼm manerię q̄ opaberis ī significatorib⁹ natitatū ⁊ suoꝝ alyntbie: ponēdo ascn̄s illi⁹ ascēdētis vl̄r ꝼm ascēdēs natitatis. ⁊ hoc mō ꝯueniēs fuit ꝙ iudicarē ꝑtitōes tēpoꝝ mee vite q̄ sūt accepte ꝺ ꝑma figura quā ꝑdixim⁹: Apponas mētē ad partitionē ⁊ gubernatorē: ⁊ ad .io. domū: qꝛ qn̄ ꝑuenit ad corp⁹ solis ī .3i. annis: ⁊ ꝑtitio ꝑtis fortūe ꝑuenit ad q̄rtā lūe: ꝑceptū fuit mihi ꝙ tenerē studiū ī la aufermeria ꝺ marasone: ⁊ hūi ꝑꝑ hoc exaltationē dn̄y: ⁊ delectationē ⁊ bonū offm̄. qꝛ ꝑtitio sol̄ silr̄ applicuit ad .4. gra. ⁊ .5o. mi. pisciū: q erat locus trin⁹ lūe: ⁊ erāt ibi rady sextil̄ iouis ī radice. ⁊ qn̄ mars fuit ꝯiūct⁹ cū saturno ī cap̄. sextili ꝑ gra. ⁊ iupr̄ erat ī v̄gie in 3° eoꝝ gra ꝑ 6^m: ⁊ applicuit l̄e ī radice: ꝑceptū fuit vt sederē en la enfermaria: ⁊ sꝑ creuit honor ⁊ laus mihi bn̄dict⁹ de⁹. donec fui ī nūero honoꝝ hoiuꝫ famosoꝝ q erāt ī assorscat. Et qn̄ ꝑtitio ascēdētis ꝑuenit ad .z4. gra. ⁊ vnū miutū tauri: ⁊ ꝑagrauit ven⁹ ꝑ .io. domū radicis: ⁊ gubernatoris grad⁹ ꝑtitōis sol̄ ⁊ lūa ī itroitu āni aspiciebat eā ꝺ .3. a loco vbi erat ī radice ī reuolutōe lucrat⁹ fui tꝑib⁹ istis thesauꝝ magnū cū q̄ fui let⁹ ⁊ hilaris valde: qꝛ nūq̄ viderā tale qd et adhesi regib⁹ ⁊ hūi vtilitatē ab eis. iuppr̄.n. ī .3z. ānis adduxit mihi lucra ml̄ta: qm̄ erat ī ꝑtitōe illi⁹ āni in gra. ꝑtitiōis decime domus. ¶ De partitōe in scōa natiuitate.

Et aūt non multū extēdā: volo loq de his alys duobus natitatibus: vt ide sūmas exēplū. Accidit nato scōē figure reuolutio vna ī vno āno: ī quo significauerūt pl̄te magnas feritas vni societati scribanoꝝ: ⁊ annus iste erat ī .5z. annis a natitate sua: ⁊ applicuit ꝑtitio sui yleg q erat gra. ascn̄s ad .io. gra. ⁊ .i9. mi⁹ aq̄ry: ⁊ mars erat ibi hora reuolutōis: ⁊ erat oppositū signi alyntbie: ⁊ accidit ipi nato eodē āno magna tribulatio: qꝛ erat vn⁹ ex maiorib⁹ eoꝝ. ⁊ hora qua capt⁹ fuit erat mercuri⁹ infortunatus in hoc gradu cum marte de 4°: ⁊ ipa hora capt⁹ fuit cum meliori societate scribaꝝ. nō tn̄ fuit ibi īfortuna in radice: ex quo sibi accidit min⁹ mali q̄ alys. ⁊ ꝑpter h̄ nō fuit ꝑcussus nec multū dedecorat⁹: ⁊ fecerūt pactū cū eo ꝓ .5oo. mār. q̄s soluit: nec tale pactū alys facere voluerūt: qꝛ aliq eoꝝ soluerunt zoo. mar. ⁊ aliq magis. Et postq̄ ānus ille īfortunatus fuit trāsact⁹ liberatus fuit: ⁊ rediuit ad suū officium: sic erat an̄.

¶ De tertia natiuitate.

Iam narraui tibi multū ꝺ reuolutōe tertie natitatis illi⁹ āni quo submersus fuit ī aqua. Erāt.n. loca planetaꝝ sicut ī ei⁹ reuolutōe: sol ī v̄gie .z9.34 luna in v̄gine .3. Saturn⁹ ī cācro .z.i9. iuppiter ī v̄gie .ii.i4. mars: in cap̄ .i4.48. venus ī libra .ii.z: mercuri⁹: ī v̄gie .z.5z. loca vo pl̄taꝝ erāt hora q̄ seipꝫ submersit hoc mō. sol ī piscibus .6. .z6. l̄a ī cācro .i9.47. saturn⁹ ī gēi .z3.46. iuppr̄ ī v̄gie retrogradus .z3.ii. mars ī cācro .zi.z6. ī statiōe scōa. venus ī ariete .zo.49. mercuri⁹ ī piscibus .z4. gra .i7. mi⁹. Hec sūt que tibi glosaui in quibus studium ⁊ mentem apponas: ⁊ deus te dirigat in viam rectam.

¶ Expliciunt examinationes triū natiuitatum.

Volui ꝓbare vtrum auctor iste iudicaret ꝼm nonaꝫ spherā vel ꝼm 8^am. Et iueni loca pl̄taꝝ que ponit in figura sue natiuitatis ꝙ ipsa fuit annis .4. perfectis .986. io. mensibus .i5. die ianuary qua die equaui planetas ꝼm tabulas macb. ⁊ inueni sic.

Finis.

¶ Incipit liber centum verborũ ptholemei cuz commẽto haly.

Ixit ptholeme⁹. Jam scripsi tibi iesure libros de hoc quod operatur stelle i hoc sclo: ⁊ sunt libri multe vtilitatis il lis q volũt pscire futu ra: ⁊ hic est fruct⁹ illo rum libroꝝ omniuz: ⁊ qui pbatus est, multoti ens: q ⁊ nõ intelligent nisi ab eis qui in alijs li bris laborauerũt: ⁊ multas alias sciẽtias cogno uerũt: accipe ergo bono animo illum.

¶ Uerbum primum in cognitione eorum que verum iudi cium perhibent.

Cientia stellarum ex te ⁊ ex illis ẽ: astrologus aũt nõ debet dicere rez specialr sed vniuersaliter vt q emi nus videt aliquam rem: sic enim facit qui considerat rem secundum materiam suã ⁊ non venit ad ei⁹ certã cognitio nem. Per materiam habem⁹ de re cognitionẽ dubiã: p formã vero certã: ⁊ hec iudicia q trado tibi sũt media inter necessariũ ⁊ poĩe: q dixi hec iudicia ẽẽ iter necessariũ ⁊ poĩe: hoc ẽ apd eũm qui rex naturas ⁊ stellarũ op⁹ cõsiderat. Sz il li q ex meliori pte aie cognitionẽ hñt futuroꝝ p pinquiores sũt veritati propter aie vim i eis do minantẽ: lz nõ mltã hẽant h⁹ artis sciam.

¶ Expõ haly sup primo verbo

Uod dixit ptho. Ex te ⁊ illis. Significat q q res futuras scire desiderat, duab⁹ vijs oz icedere. Una vt aspiciat mot⁹ stellaꝝ: ⁊ opa q fiũt, i reb⁹ ꝓm eaꝝ motũ. ⁊ libros quos an tiq scripserũt de significatiõe motuũ ipaꝝ: ⁊ adiũgat his qcũq ꝓbabit i suo tpe. Jõ di xit Ex illis. Ali a via ẽ: cũ aliqs p diuinã ispi ratõez hũerit istã sciam: mlta vo poterit dare iudicia. Mul ti.n. sũt q dãt vera iudicia: qꝫ.s. iudicioꝝ nec significatões nec rõnes iuenim⁹ i opatiõe nec in opato. lz qd dñt ex eoꝝ cordibus manat. Et ex his mltos vidimus: ⁊ hec via cũ pu ra fuerit a phis dina dicit. Jõ dicit ptho. lz scia eoꝝ q fiunt sub circulo lũe qdã hñt p doctrinã: alij vo p ispiratõez diui nã. Cũ vo aliqs hõ sil has duas vias hũerit iter sapiẽtes re putabit: ⁊ i iudicijs veridicus iuenietur. si vo aliq istaꝝ ca ruerit: minus sapiẽs iudicabit. ¶ Hoc vo qd ptho le. dixit: astrologus nõ debet dicere spãlr sz vlr. Hoc iõ dixit: q hec scia nõ ẽ nisi ꝓm ꝓbatiõnẽ ⁊ opiõnẽ vl opatiõnẽ. Et qꝛ hec mã ad quã ptinet totũ opus stellaꝝ ꝯuertibil ẽ ad vnuz et ad aliud: iõ dixit: Nõ spãlr sz vlr. Ut ignis effectũ: calorem vocamus: sic effectũ aliaꝝ reꝝ calorẽ efficiẽtiũ: lz ignis effe ctus ꝓpe dicat cõbustio. Qꝛ dixit ptho: Ex meliori pte. Di xit ꝓm vim aie qua rõnales sumus: ⁊ i illa vi est notitia qua ipa cognoscit qd ꝯtingere debeat: ⁊ qꝛ habemus circa hãc vim iram ⁊ cupiditatẽ. ⁊ qꝛ oportet nos esse sollicitos circa mũdana aufert a nobis futuroꝝ cognitio: sed si hãc vim a mundanis oibus sepamus: possemus futura ꝑcognoscere: sicut vidimus heremitarũ quãplures q futura predicunt qꝛ tũc corporeis sensibilib⁹ nõ vtũt sed sola vi aie vnde qñ qz futura ꝓnunciãt: Et significatiões reꝝ quas videmus i somnijs ex vi ista contingunt: ⁊ propterea que diximus i multa alia signa sunt i ea. Eorum autẽ qui ex se futura p cognoscũt: nõ oẽs eodẽ mõ cognoscũt: qꝛ alij ex solo corde: alij vo ex aliquo signo qd videt i iterrogãte: alij ex pauca locutiõe qd h. Et alijs modis mltis dixit ptho. mũdanorũ mutatio ad hoc ⁊ ad aliud corporum supcelestiũ tẽpat.

Additio.

¶ Scia nã astroꝝ ex te ⁊ ex illis ẽ ⁊ nõ oz pitũ illũ iudicare sz formã effectuũ ptiĉlariũ queadmodũ ñ oz sẽtẽ recipe formã sẽsibiliũ singulariũ sz i gñe sibi conueiẽtẽ ⁊ h ordo iudicãtis supra mãz ⁊ ei⁹ qlitatẽ qꝛ ñ pt qdẽ futuroꝝ signi ficare formã q ẽ i agẽtẽ ⁊ vitatis formã: cũ hac forma iuesti gare ex pte materie receptoris ⁊ recipientis. Erit ergo rece ptio formarum iudicij in hoc mũdo ⁊ meli⁹ itra vitatem ⁊ iuestigationẽ: hoc est i quibus oz querere inductionez na turarũ ⁊ op⁹ possibilitatis. Sz q iueniũt hãc sciaz ex subti liori pte sui ipi sciũt formã vitatis ex vitate diuia q ẽ in eis astronomice ⁊ si nõ sit i eis ex scia subiecti plurium.

Doctrina stellarum ex te et ex illis est; necẽ doctrina mea vt propter hanc formam actus idiuidualis sit: nec sentientis conuenientem vt capiat formã siue situm i diuidualẽ. primo capiat formã cõueniẽtẽ ei in gñe. Est aũt hic modus iudicandi supra mãm ⁊ qualitatem. Minime aũt pt vt dicat supra formã q ẽ i actu vt q in aia cũ hac for ma. Est ãt iqsitio ex parte mãe: ⁊ actus: erit itaqꝫ sumenda forma iudicij i hoc opere accurẽtib⁹ ꝓm cursũ ex anima ⁊ inquisitione. s. in eo q superat supra ipsum reuolutio na turarũ ⁊ sensus vl vestigiũ effectus: Qui ergo ineniũt añ cedentes notitias ex pte meliori in eis ad id accesserunt ex forma aie q i eis ẽ ex potẽtia diuina nõ q sit i eis aliq do ctrina fundamentum magne rei.

¶ Uerbuz 2m i icessu vo circuloꝝ.

¶ Quando eliget elector meli⁹: nõ erit differen tia aliqua iter ipsũ ⁊ eũz qui habet hoc ex nã.

¶ Multi hoies putauerũt q ptho. loqret hic d electiõib⁹ quas eligebant astrologi i iceptionibus operum. sed non ẽ ita: imo volebat iprobare rõnes eoꝝ q dicebãt q circli nõ eẽnt aĩalia: sed eẽnt sicut vnũ qttuor elemẽtorũ ⁊ hebant ista opiõnẽ: qꝛ videbãt eos sp moueri ab oriẽte ad occidẽs ⁊ aĩal nõ mouet sic: imo vadit huc ⁊ illuc. sed qꝛ circli sunt potẽtes sup oia q sub eis sũt. iõ elegerũt sibi meliorẽ icessũ i. orbicularẽ q icessus nõ habz ꝯrios. ⁊ nil ẽ qd eos possit re trahere retro: ideoqꝫ ois q facit meli⁹: ⁊ sp pt idẽ facere ⁊ non cognoscit aliud meli⁹ ẽẽ sp facit illud.

¶ Uerbũ 3m de appritiõe effectus stelle cũ fortis fuerit i natiuitate alicuius.

¶ Jlle q facit aliqd op⁹ ex nã vl artificiũ: iueniet i natiuitate sua pltã fortẽ ex nã eiusdẽ rei.

¶ Docebit ptho. i libro isto ca. sexto q tales sũt stelle: ⁊ for titudines ex eis manãtes: ⁊ opera eaꝝ i aĩalib⁹ qualia sunt elemẽta corpib⁹: Et iõ qñ aliqua fuerit fortis in natiuitate alicui⁹ apparebit op⁹ illi⁹ stelle i illo nato: ⁊ cito id addiscet artificiose q pfi ciet: fortitudo planete est vt sit in aliqua suarũ dignitatũ: ⁊ aliquo angulo: ⁊ i aliquo bono ẽẽ a sole: id ẽ tres supiores sint oriẽtales. duo vo iferiores occñtales

¶ Uerbũ 4m i scdis stellarũ ⁊ i eorũ iudicio.

¶ Aia q ex nã dat iudicia: iudicabit super scdis stellarum: eritqꝫ eius iudiciũ melius q illius q iudicabit super primas stellas.

¶ Jaz docui te: quomodo hoc anima habet ex natura nũc dico tibi quia secũde stellarum ex opere sunt: qd ipse facit

sub circulo lũari vt sint illatiões vl' iacula: ⁊ stelle cũ caudis ⁊ circulis q̄ appent: q̃nq3 circa solẽ ⁊ multa alia que ꝓpe circulũ lune iferiꝰ fiũt. Et hec oĩa noĩauit aratꝰ ĩ li. quẽ de significatiõibus haruʒ scõarum stellarum composuit: ⁊ alij phi sil'r noĩauerunt. Sʒ significatio earuʒ nõ tm̃ valet q̃tum significatio stellarum ⁊ tñ aĩa q̄ habʒ hoc ex nã. s. iudicare per scõas stellas melius iudicabit ꝑ eas quã aliꝰ ꝑ stellas primas.

Verbum quintum i permutatõe ⁊ prohibitione venturi mali secunduʒ stellas.

Optimꝰ astrologꝰ multũ malũ ꝓhibere poterit qđ scđm stellas venturũ ẽ: cũ earũ naturã ꝑsciuerit: sic. n. ꝓmuniet eũ cui malum futurum est vt possit illud pati.

Videmus q̄ idẽ opus nõ ẽ equale suscipiẽtibus: ⁊ receptore ad maius vel minꝰ suscipiẽduʒ ꝯuertere possumus: Jõ peritus astrologus cũ timuerit ne malũ eueniat: ꝯuertet ipsũ i futuri mali ꝯtrariũ. vt cũ ipsũ malũ euenerit: nõ tm̃ ei applicet quãtũ si ex iprouiso cõtigeret: vbi. g. Si aliq's temꝑatus eẽt hñ: cuiꝰ natitatẽ scitemꝰ tũc si aliq̃ ifirmitatẽ ex martis nã sibi ventura viderem eiꝰ ꝯplõne ad frigiditatem ꝯuerteremꝰ: vt ifirmitas adueniẽs: eã i tẽpantiã ꝯuerteret. Sil'r opabit i ceteris ꝑtis: cum presciuerit quid ex eorum natura venturum sit.

Verbũ sextũ: in quibus electiones multum ꝓficiunt: et in quibus parum.

Tũc electiões ꝓficiũt: cũ fortitudo tẽpis vel electiõis maior fuerit quã supfluitas q̄ iter duos receptores erit. Si vero mĩor fuerit: eiꝰ ꝓficuũ nõ tm̃ appebit: licet aliquãtulũ ꝓficiat.

Significatio natitatis ⁊ fortitudo electiõis: cũ i significatõe bõi ꝯuenerit: idẽ bonũ accrescet elcõ. Si ỽo discordauerit: fortitudo fortioris appebit: q2 natitas corpi assilatur: ⁊ electio rei q̄ corpꝰ addiuuat: vt ẽ cibꝰ: et medicia: q̄ sũt aliena a corpe. Q̃nq3. n. videmꝰ q̄ medicia corpꝰ igrediẽs si illõ sanũ iuenerit: eiꝰ sãitatẽ augebit: Si paꝝ ifirmũ ad sãitatẽ reducet. Si ỽo i ifirmitate multũ grauatũ nil videtur ei ꝓficere licet ꝓficiat. Taliter discernas iter natiuitates: et electões. Si ỽo natiuitas ⁊ electõ bõe fuerit ꝓficiẽtes ꝓficiet bõa electio. Si cognita fuerit ⁊ si natitas m'tũ mala fuerit ñ videbit ei electio ꝓficere: lʒ aliquãtulũ ꝓficiat. ⁊ receptor ẽ mã i qua opabit electio siue corpꝰ sit siue alter duorũ exercituũ: siue alter duorũ placitãtiũ: Docuit nos ptho. i hoc cap. qđ multi astrologi ignorauerũt: q2 cũ volumꝰ alteri duorũ exercituũ aspicere debemꝰ scire q̄d sit iter vtrũq3 ex gẽte ⁊ fortitudie ⁊ ascẽdẽs alteri eorũ accipe: si natitas fuerit ignota: et q̄d sit iter dominũ ascẽdẽtis ⁊ dñum septimi: ꝯsiderare: ⁊ q's eoꝝ fortior fuerit: si dñs ascẽdẽtis fortior fuerit q̃ dñs septimi: aut equalis: aut paꝝ ifra illũ: tũc de electõe ei faciẽda itromittere debemus: q̄ si multũ peior fuerit đ eius electõe nõ multũ nos itromittamus: q2 ñ apparet electõis ꝓficuũ: licet ꝓfecerimus. Et hoc commemorat zael in libro electionum.

Verbum septimum in cognitione virtutis alicuius ex natura ipsius anime.

Nõ poterit dare iudicia secũdũ stellarũ complexionẽ: nisi homo q̄ vim anime ⁊ complexionem naturalem bene cognouerit.

Cõplexio stellarũ est hec: q̄ operanẽ earum nature i cõiunctionibus ⁊ aspectibus ipsarũ. Coniunctio eni ⁊ aspectꝰ operanẽ i vi anime ⁊ in operibus q̄ i hoc seculo agimus. Jã docuit nos ptholo. ex hoc magna verba i tertia parte libri quattuor ꝑticularũ. q2 ibi nos docuit qualiter ex natiuitate alicuiꝰ aĩe qualitatem cognoscimus: ⁊ opus est astrologo: vt multũ sit audax in aĩe sciẽtia: ⁊ in eius tribus viribꝰ: ⁊ in hoc qđ manat ex illis ex bono siue malo: iustitia siue iiustitia: largitate siue auaritia: veritate siue mẽdacio: fidelitate siue ꝑditione: supbia siue humilitate. Cũ ỽo hoc totũ qualiter ex aĩa manat cognouerit: tũc stellas aspicere debet: ⁊ videre q̃uo ex stellis hoc ad aĩam ꝑueniat: ⁊ hoc totũ scire radicitus. ⁊ hec ps sciẽ est melior cũctis ꝑtibꝰ q̄ i hac scia continẽtur quã q̄ bñ scit astrologus phycꝰ vl' vidicꝰ mereẽ dici.

Verbum octauũ đ dignitate ꝑsciẽ anime.

Aĩa sapiens ita adiuuabit opus stellaruʒ quẽadmodum seminator fortitudies naturales.

Sapiens est illa aĩa que scit illud quod diximus de fortitudinibus celi: ⁊ eius adiutoriũ est quãdo aliqđ bonum alicui euenturũ cognouerit ei res sic aptare ꝑcipiat: vt illđ bonum venturum maius ac melius eueniat q̃ eueniret nisi sic eum premuniret: vt iam locuti sumus de hoc sufficienter in quinto capitulo.

Verbũ. 9. đ imagibꝰ celestibꝰ vniuscꝰq3 creature terrene.

Vultus huius seculi sunt subiecti vultibus celestibus: ⁊ ideo sapiẽtes qui imagines faciebãt stellarum itroituʒ in celestes vultus ĩspiciebãt: ⁊ tunc opabantur qđ debebant.

In hoc capl'o vult ptho. multa imaginũ secreta patefacere: ⁊ vultus quos i hoc seculo eẽ dixit: sũt spẽs aĩaliuʒ ⁊ spẽs plataꝝ. ⁊ ideo dicit q̄ oĩbus istis spẽbus dominãẽ sibi vultus consil'es i celo manẽtes. verbi grã. Scorpio celestis terrenis scorpiõibꝰ dñaẽ: ⁊ celestis serpẽs terrenis serpentibꝰ. ⁊ sapiẽtes imaginũ inspiciebãt q̃uo pl'ta de sub radijs solis egrediebaẽ ⁊ ingrediebaẽ hos vultus: eũq3 i ascẽdẽte ponebant: ⁊ vultũ quẽ itrabãt celabãt. i. sculpebãt i lapide ⁊ miscebãt cũ eo alia ad hec necẽia: faciebantq3 cũ eo ex aptatõe vel destructõe qđ volebãt: ⁊ vis illa i lapide m'tis tpibꝰ durabat: ⁊ ego vidi ĩ tpibus camorche regis xp̃ianoꝝ satellitẽ q̄ ad nos ex romanis venit ⁊ sapiẽs dicebaẽ: q̄ factus ẽ saracenus in egypto diutius morans: i geometria peritus: q̄ faciebat imagines que artificialiter mouebanẽ: lapidũ quoq3 ⁊ herbarum nãm cognoscebat. Quadã aũt die dũ cũ eo essem armigerũ eius vociferantem audiuimus queʒ scorpius pupugerat q̄ statim ex marsupio sigilla odorẽ incensi habentia extraxit eiq3 vnum porrexit ⁊ eum portare fecit: statimq3 vt bibit armiger requieuit. Tunc ego aspexi illa sigilla: ⁊ in vno quoq3 vidi vultũ scorpoionis impressũ interrogauiq3 eũ: cũ quo illa sigillauerat. Tũc ipe oñdit mihi annulũ aureũ cuius lapis erat heçabar: in quo scorpiõis vultꝰ sculptus erat: interrogaui euʒ qua hora lapidẽ illũ sculpserat: dixit mihi luna exñte i scorpione sculpsi: eratq3 scorpiꝰ vnus ex quatuor angulis ⁊ sigillaui cũ eo incensũ masticatũ i eadem hora: alia ẽt q̄dam cũ sigillo sigillaui: q2 putaui q̄ vis eẽt i incẽso: sʒ i alijs rebus tãtũdẽ valebat.

Verbũ decimũ i q̄bus sunt vtiles infortune.

Vtioꝝ infortunijs in electionibꝰ sicut periti medici vtunẽ venenosis ꝭm cõpetentem q̃titatem.

Imperiti astrologi ponunt significatores i oĩbus suis electionibus fortunas: ⁊ faciunt eas fortes: ⁊ abijciunt infortunas: faciũtq3 eas debiles nõ ꝯsiderãtes dñi electionis nãm nec spẽm cui q̃riẽ electio: ⁊ sic planete qui iuuare creduntur impediunt: docti vero loca aspiciunt in electionibus primo ad naturam illius cui eligũt ⁊ rei pro qua fit electio: que ⁊ si natiuitas nota fuerit illis fortem faciunt significationeʒ vtriusq3 capl'i rei ꝓ qua fit electio: ⁊ illi cui fit siue fortuna fuerit siue infortuna. Si ignota fuerit aspiciunt id quod i natura eius ⁊ moribus: ⁊ id cui fit electio ⁊ fortẽ faciũt planetam concordantẽ illi in electione siue sit fortuna siue in

fortūa. Et ideo excitauit nos ptholemeus vt operaremur
per infortunas in electionib⁹: q2 ꝓpter hoc ꝓficiunt q̄daʒ
que nobis necessaria sūt i quibusdā horis de caliditatibus
⁊ mendacijs cū nequit veritas punire reos ⁊ ceteris simili
bus: assimilauit etiā infortunas spēbus acutis que dicunt
q̄si venenū. Igit̄ sic̄ prudēs phẏc⁹ exercet has spēs singlas
⁊ v̄tutes eaꝝ penetratiuas ⁊ attractiuas i mēbris purgandis
⁊ corporib⁹ sibi aptis: sic astrologus prudēs v̄tutes infortu
narū exercet i his que cōnumerauimus ſm q̄titatem esse
earū. Et hortatur nos ptho. vt q̄ opatur per illas caueat si
bi ab illis. ⁊ dixit ſm ꝙ locutus est q̄titatē idoneam.

¶ Uerbum vndecimum non solum in ratione: verūetiam
in experimentorum memoria.

¶ Non eligas nisi illi cui⁹ tibi patuerit intentio ꝑ
experimenta in natura cui eligis: ⁊ nisi eius intē
tionis finem in illa scieris: per figuram natiui
tatis illius cui eligitur omnino: ⁊ vt compares
quod est inter virtutem alcamianē. s. directiōis
vel retrogradationis. Et similiter necesse est vt
sit loquela tua super id quod iudicas. s. in quoli
bet iudicio: ne animaduertas solaʒ sphere natu
ram: ne legenti libros: ⁊ edictionis linguā igno
ranti assimileris: nec cōfidat qs i his sibus.

¶ Intendit per hoc ꝙ nō solū oʒ astrologoꝝ suoꝝ expimen
toꝝ esse memorē: verūetiā ⁊ antiquoꝝ: vt ꝑ illa fortunarū
⁊ infortunaꝝ q̄titatē deprehendat. Et accedat ꝑ hoc qd̄ in
tellexit ad futuras figuras: nec sufficiat ei loq̄ sup suū gen⁹
vt dicat. s. cū viderit fortunā ꝙ iterrogator terminabit esse
suū i ꝓsperitate. Cū aūt infortunā viderit: dicat ꝙ interro
gator terminabit esse suū in malū. Et erit sicut legēs alicui
chartā nesciēs ꝓter litteraturā solā: sed oʒ vt terminet q̄ti
tatem: ita vt dicat ꝙ accidet huic fere sicut illi: ⁊ conferat
illam alicui ex figuris quas ipe exēplificauit expiendo.

¶ Uerbum duodecimum in magnanimo ⁊ pusillanimo ⁊
in frigiditate ipsius anime.

¶ Amor ⁊ odium remouēt hoīes a rectitudīe.
Magnanim⁹ paruipēdit magna. Pusillanim⁹
vo magnificat parua: ⁊ ē eq̄litas iter vtrūq;.

¶ Duas esse infirmitates aīe: q̄ sūt amor: ⁊ odiuʒ: a phis de
prehensum est a bona rei discussiōe ⁊ ꝑscrutatōe illaʒ ꝓhi
bentes. Parcēt eni per amorē multis rebus quas scrutari
deberēt. Scrutant̄ cū odio qd̄ nunq̄ ꝓficiet̄ ꝓpter malaʒ
significationē. Ob hoc aūt phis ⁊ astrologis a grecoꝝ regi
bus donatiua dabant: vt eoꝝ rata eēnt iudicia. ⁊ non time
rent aliquos: ⁊ eoꝝ remouerent sollicitudines. Nec etiaʒ
honor vel dignitas seu diuitie eos a via rectitudis auerte
rent. Magnanimus audaciā ⁊ nature ꝑfectōeʒ significat.
Qui vo talis ē paruipēdet grādia ꝓpter excellentiā aīe su
per corpus: ⁊ ea nō discutit sʒ ꝑterit ꝓpter suā aīositatem.
Pusillanimus vo aīaʒ imbecillē significat: et versat̄ iuxta
minima: ita vt lōga cōsideratio euʒ a maioribus impediat:
s. celestibus ꝓpter occ̄tationem anime. A veris vero com
mendatus in oī scīa: medius ē iter has vtrasq; nās.

¶ Uerbum decimumtertium in secundis stellarum super
affirmatione iudiciorum astrorum.

¶ Cū spherica vis aliqd ꝓmiserit sup illō a secū
dis stellarum testimonium accipe.

¶ Scd̄a stellarū sūt effectus q̄ fiūt in hoc mūdo. s. in aere ꝑ
stellas: obseruatori vo iudiciorū astroruʒ necesse ē scire qd̄
doceat. s. ostēdat hoc scd̄m: ⁊ cōfirmet per hoc qd̄ indicant
stelle. Cuius rei exēplum est. Significauerūt stelle in ali
qua gente ꝙ ver illi⁹ anni eēt m̄ltaruʒ infirmitatum. Aspe
ximus itaq; in illa hyeme: fuitq; m̄ltarum pluuiarum con
tinuatū ⁊ accidentiū: vt sunt vēti: tonitrua. Et medici signi
ficant ꝑ hoc destructionem rerum in illō vere. ergo conue
nerunt significatores agētes ⁊ patiētes: ⁊ corroborati sunt
per hoc vt considerent in hoc quod iudicauerunt. Qn̄ vo
stelle significāt aliqd: ⁊ scd̄a stellarū affirmāt illō: certior ē
astronomus: ⁊ si non: non est adeo certus.

¶ Uerbum. 14. in malicia significatorum.

¶ Quantus erit error astrologi: cū septimum ⁊
eius dn̄s fuerint impediti.

¶ Cū sint ascēdēs ⁊ ei⁹ dn̄s significatores iterrogātis: septi
mum ⁊ eius dn̄s erūt significatores rei q̄site. Cū igit̄ īfortu
nati fuerint: significant maliciaʒ quam ꝯsequet̄ astrolog⁹
i re illa ꝑ qua iterrogatur. Et p̄ma pars ē conuenientior vt
fiat illi error in re quesita. Astrologi vero indi quādo infor
tunatum erat septimum ⁊ eius dn̄s: iterrogationem diffe
rebant: ⁊ etiam loqui de illa timore erroris.

¶ Uerbū. 15. de diuersitatibus ascendentium quorūlibʒ. s.
ciuitatum: edificationum: ⁊ intronizationum.

¶ Ascendentia inimicorum regni ab eiusdē ascē
dente cadentia sunt. Et ascendentia dominanti
um in illo regno anguli eius scilicet regni. Ascē
dentia vero ministrantium in illo succedentes
angulos. Ciuitatum autem ascendentia in earū
edificationibus indicat omnia que eis accidūt.
Que vero ascēdentia sunt in rerum ordinatiōi
bus earundem ciuitatum: pronunciant omnia
que sub earum regno fient: ⁊ ascendens appari
tionis alicuius secte indicat ciuitatibus que eis
accidunt in illis: ⁊ demōstrāt quicqd sub illa se
cta futurum est in illis ciuitatibus.

¶ Signa cadentia sūt: quorum vnus non erit angulus post
angulum: ⁊ sunt quatuor. 2. 3. 6. 9. Notum est omni astro
logo: ꝙ cum fuerit ascendēs natiuitatis: aut angulus ex an
gulis eius: ascendens inceptionis regni: aut angulus ex an
gulis regni: fueritq; natiuitas cui regnū cōgruat: ꝓficient ei
regnū: s. filij regis i illo regno. Eritq; ei honor in illo ⁊ nō i
alio. Quippe reges ātiq̄ oiuʒ i suis regnis nascentiū natiui
tates obseruabāt: ⁊ cuiuscūq; natitatē regno cōpetentē de
ꝓhendebant ⁊ eius ascēdēs domum inimicorum suorū vel
.6. aut. 9. aut. 3. iterficiebāt eū puerū. q2 regnū ipsius esset
cōtra regnū eorū. Sed si esset ascēdēs: aut aliqs anguloꝝ
regni: ⁊ esset natus regno cōpetēs; ipse potens eēt i illo re
gno. Et eēt illius esse sicut eē ministri. Ascēdēs autē ciuita
tis signū: sub eius ascēsiōe quādo icipit quis collocare pri
mū lapidē in illa: Et illud significat illud quod futurum
ē oībus imorantib⁹ illā exaltatione: ⁊ destructione. s. duʒ
rex adipiscit̄ illā ciuitatē. Et ascēdēs ordinatiōis vel adem
ptiōis regis indicat fortitudinē regni i bono ⁊ malo illius
principis ⁊ eorū filiorū: ⁊ debilitatem dum rex erit in illa.
Ascēdēs secte ē i quo ipa secta icipit ꝓualere sup sectā illi⁹
ciuitatis ⁊ susceperint eā imorātes illā. ⁊ illud significat quā
diu durauerit ⁊ eē quod accidet de illa.

¶ Uerbū. 16. i diuersō eē fortune vel īfortune in locis ti
mēdis vel fortunis vicissim ⁊ eorū significatōe.

¶ Cū prefuerint fortūe locis timēdis adducēt
nocumētū a iustis. Si vero aspexerint ad illud
īpedimētuʒ fortune trino vl̄ sextili. i. sunt alimu
debir. a ut fuerint i illō: annullabit timor ille: ⁊
ſm hunc modū dic in q̄tuor cōmixtionibus.

¶ Intentio ei⁹ est q̄ ĩpossibile est: qm̄ dominent̄ adinuicez in locis timendis fortune vel infortune. Et erunt hic quatuor cõmixtiones. Una vt presint locis timẽdis fortune: ꝛ veniet malum a bonis: sicut testantur super illud iusti propter cõfirmandã veritatẽ: ꝛ nocebunt ei. Scd̄a: vt presint locis timendis infortune: ꝛ fiet ei malum ab iniustis notis in rapina. Tertia est vt presint fortune locis fortunaruz: et venient commodum: honor: ꝛ sublimitas: a bonis ꝛ iustis. Quarta est: vt presint infortune locis fortunarũ: ꝛ accidet bonũ ꝛ vtilitas a malis ꝛ iniustis. Aspectus vo fortunaruz ad aliquã illarum partium. s. cõmixtionũ q̃tuor: auget bonũ ꝛ minuet malum. Et aspectus infortunaruz ad illas: auget malitiã ꝛ minuet bonum. Alius dixit: cum prefuerint fortune locis timẽdis. s. p dñium dom⁹ exaltationis vł alteri⁹ dignitatis. Loca timenda sunt corporum vel radiorum infortunarum: ad quez perueniunt significatores natiuitatum per directionem vel profectionez.

¶ Uerbum. 17. in errore iudiciorum vite: actuum quoq; ꝛ passionum.

¶ Rimare naturam originis vel subiecti vitam quoqz: actus: ꝛ passiones ipsius anteq̄ proponas iudicium de illo.

¶ Intendit in hoc cap. ptho. q̄ astrologus cũ sibi fuerit porrecta alicui⁹ natiuitas non debet iudicare qcq̄ de vita ei⁹: aut de quolibet esse eius: nisi prius indagauerit cui⁹ originis sit: q2 possibile est vt sit natiuitas bestie: vel huic si͠le: ꝛ non erit eius prolongatio sicut humane vite. Et si dici potest õ eius actibus ꝛ passionibus: que omnia variantur: sicut variantur origines vel subiecta.

¶ Uerbũ. 18. de coniunctione luminarium in eodem minuto: ꝛ essentia fortune in gradu ascendente:

¶ Cum fuerint luminaria in eodem minuto: fuerintqz fortune in gradu ascendente: erit fortuna eius in acquisitione substantie. Et similiter si fuerit luna in minuto oppositionis solis: ꝛ fortuna in gradu septime ab ascendente. ꝛ erit ecõuerso cũ fuerit infortuna ĩ loco fortune.

¶ Omnes astrologi recusabãt ĩtromittere se ĩ aliquo: duz duo lumiaria essent in eodem nũero. Et cũ fuerit fortuna in minuto ascendentis: erit tunc pars fortune corporaliter cum fortuna: ꝛ erit tunc opus ei⁹ cum prosperitate ꝛ lucro. Si vo fuerit ĩ loco fortune infortuna: erit illi in damno. Et fortũa cum fuerit in minuto septime: hora oppõnis solis ꝛ lune: erit pars fortune cum fortuna: ꝛ hoc vtile est. Et si fuerit ĩ loco ei⁹ ĩfortuna: mł'tiplicabit̃ ei⁹ nocumẽtũ. Et iõ dic̃: mł'tiplicabit̃ dãnũ: q2 tũc impedit ascendẽs. s. infortũa: ꝛ. 7. hec est expositio sana s͠nie magistri.

¶ Uerbũ. 19. ĩ purgatõib⁹ lune cũ ioue ex͠nte.

¶ Si quis purgatorium acceperit: luna cum ioue existente: abbreuiabitur eius opus: ꝛ effect⁹ ipsius minuetur.

¶ Effectus medicine nõ ẽ nãlis corpori: s3 attrahit hũores superãdo p͠les virtutes nãles. Cũq; natura fortior illa medicina fuerit: phibebit illis effectũ. Et significatio hui⁹ rei est hec: odorare odorifera: cõfortat naturam. Et in ipso impetu medicine debilitat effectum. s. natura. Juppiter vero confortat naturam ꝛ auget ĩ coniunctõe sui cum luna: fortitudinem phibentem effectum medicine.

¶ Uerbũ. 20. ĩ vulneratõe lũa ex͠nte ĩ signo mẽbri illi⁹.

¶ Tangere membrum ferro: luna in signo illius membri existente: verendum.

¶ Jã ɔuenerũt antiq: q̄ luna auget hũiditatẽ in oĩ mẽbro ad cui⁹ signũ mutat̃. Et tangere membra ferro. ẽ illa vulnerare. Et addere vl'neri hũiditatẽ: mł'tiplicat nocumẽtũ.

¶ Uerbum. 21. in dandis purgatiuis: in signis hũidis: ꝛ domino ascendentis sub terra ꝛ econtra.

¶ Purgatorium accipere: ꝛ luna in scorpione vel pisce: domino etiam ascendentis coniuncto planete qui fuerit sub terra per coniunctionẽ. s. vel aspectum laudabile. Si vero coniunctus fuerit dominus ascendentis planete existenti ĩ medio celi: patietur nauseam: ꝛ mouebitur medicina: ꝛ in eo non morabitur.

¶ Triplicitas humida: hoc est aquatica: tota prodest potatori medicine solubilis. Quia cum medicina igreditur corpus: in illis membris humiditas non obstat fortitudini e⁹. Cunq; hora sumptionis medicine coniunctus fuerit dominus ascendentis: planete existẽti sub terra: mouebit medicinam sub terra: ꝛ erit actus eius vtilis. Cunq; domin⁹ ascẽdentis iunctus fuerit planete existenti super terram: mouebit ad superiora: ꝛ qui acceperit: nauseam patietur: ꝛ minuetur eius effectus.

¶ Uerbũ. 22. in vitãdis signis fixis in his que mutare ꝛ alterare intendimus.

¶ Noua vestimenta facere vel exercere ꝛ luna ĩ leone: timendum: maxime si fuerit impedita.

¶ Per facere intendit scindere ꝛ consuere: per exercere induere ꝛ vti. Signa vero fixa vitanda sunt in omnibus operibus que intendimus alterare: ꝛ precipue signum leonis: q2 cum hoc sit fixum: significat multitudinẽ victorie diuz que exercentur: ꝛ malum dominium in illis.

¶ Uerbum. 23. in significatione planetarum ad lunam ex diuerso esse eius ex circulo vel ascendente.

¶ Almusechelet: al's figuratio vel conuenientia lune cum planetis in natiuitate: ponit natos mobiles: vł mouentes: in hoc qđ significat. q̄ si euenerit q̄ sint planete fortes in semetipsis: significat q̄ exerceat se ĩ hoc plus q̄ sciatur. Et apparitio in qua erit exercitium: erit ex esse illorũ planetarum in angulis apparentibus: aut succedẽtib⁹ illos: vtilitas ei⁹ erit de fortunio cor. ꝛ s͠m hũc modũ cõfert qđ remanet ex partibus.

¶ Amusechelet dr̃ duob⁹ modis vnus ẽ aspectus. alter eẽ eius ex circulo ꝛ a sole. Quod vero in hoc loco ĩtendit est amusechelet: aspect⁹ qui sũt ex angulis figurarũ: qui sũt triangulus quadratus exagona ꝛ oppositio: Dixit etiam q̄ planete dant lune motũ ex naturis suis. Luna vero significat partes recipiẽtes ĩ nobis formas rerũ ꝛ opera earum. Jta vo fit per aspectũ iouis ad illã: iusticia. Et p aspectum martis: ipiũ. Et p aspectũ saturni: patiẽtia. Et p aspectuz veneris: hilaritas. Et p aspectũ mercurij: sapia ꝛ discretio. Et vnusq̄sq3 ex planetis cõfortat opus suũ ĩ dño natiuitatis s͠m fortitudĩs quãtitatẽ ei⁹ ĩ semetipsis. s. cũ fuerit auctus nũero ꝛ magnitudine ĩ suo hai3: ꝛ apparebit sicut ille apparet: hoc ẽ si fuerit in angulis apparẽtib⁹: vel ĩ succedẽtibus angulos appebit: s͠n aũt nõ apparẽtes dñr cũ sũt oriẽtales a sole vel ĩ angulis. Proderit vo illi s͠m quãtitatẽ fortune sue ꝛ associabit̃ fortitudo planete lune: ꝛ erit qđ cõponit̃ ex illis ex fortitudĩe. ꝛ apparitione ꝛ fortunio ꝛ ea ad q̃ puenerit diuisio. Octo modi sunt significantes ea que commemorauim⁹ ꝛ sũt hi. Fortis apparens valens iuuãs. Fortis apparens nocens. Fortis occult⁹ iuuans. Fortis occultus nocens: debilis apparens iuuans: Debilis apparens nocens. Debilis occult⁹ iuuans: Debilis occult⁹ ꝛ nocens.

¶ Situs stellarū sūt quatuor: aut est fortis aut debilis: aut fortunatus aut infortunat⁹. Est autem forma stellaruꝫ tripartita: m̄ltipliciter: plenaria: diminuta. Multipliciter vt ꝯueniunt in multis dignitatib⁹. Plenaria vt ĩ domicilijs meliores figure: vt saturn⁹ in aquario ⁊ cetera. Diminuta: vt ĩ alteris. Est aūt fortitudo ascendens in septentrione vel in atrio ascensus in circulo ex terra: motus augmentū: statio secūda: extra adustis directus in angulo ⁊ in succedēti: superiores oriētales: ⁊ in oriētalib⁹ circuli quadrantib⁹ solis ibidem pariter: ⁊ in signis masculinis: ꝑter libram.

¶ Uerbū. 24. ĩ horrendis ascendentibus ꝑpter eclypsim solis ⁊ lune in angulo natiuitatis ⁊ reuolutionis.

¶ Eclypsis luminarium: ĩ angulis natiuitatum vel reuolutionum annorum impedit ƀm naturam illius signi in quo fit eclypsis. s. ƀm domuꝫ ⁊ tempus in hoc: est vt sit proportio que est inter gradum ascendentem ⁊ gradum eclypsis: vsqꝫ ad horam illaꝫ ad totū t̄ps: q̄d significatur a tota eclypsi vnaq̄qꝫ hora mensis.

¶ Intentio eius est vt sol vel luna cum alter eorū eclypsat̄ in angulo natiuitatis humane: vel in angulis reuolutionuꝫ ānorum eius: assequet̄ ei aliquod horrendum in loco qui ē eiusdem signi: veluti si fuit angulus domus regni: erit ĩ regno: Si vero fuerit āgulus domus vite: erit in corpore ei⁹. Et ƀm hūc modū dic ĩ ceteris angulis: ꝑter ꝙ anguli reuolutionū leuiores sūt āg'lis natiuitatū. Hora āt q̄ id maxie ꝯtiget q̄d eē dꝫ: ē vt aspicias horas eclypsis: q̄t sint: ⁊ si sol fuerit eclypsis pono ĩ ei⁹ hore ānū: ⁊ fractōi hore ƀꝫ eādē ꝓportioneꝫ. Deinde aspice tēpus illō totū: quot āni sint: ⁊ quota fractio sit anni. ⁊ accipe ex eo ƀm q̄ntitatem illius q̄d est inter gradum ascēdentem ⁊ locū eclypsis ex. 180. gradib⁹. Cuius rei exemplū est: ꝙ inuenim⁹ lunam eclypsari in pricipio capricorni: ⁊ ē mediū celi natiuitatis: ⁊ morā eclypsis. 3. horis. Scim⁹ itaqꝫ ꝙ regnū nati debilitabit̄. 3. mēsib⁹. ⁊ inuenim⁹ totū temp⁹: 90. dies. Asperim⁹ itaqꝫ ad hoc q̄d est inter gradum ascendētem q̄ est initium arietis: ⁊ graduꝫ medij celi: ⁊ erit medietas: 180. per grad⁹ equales. Accipiam⁹ ergo de. 90. dieb⁹ q̄ntitatē: ⁊ erit inde. 45. ab eclypsi graui⁹ quod accidet, ex quo significat. Et eodem modo operare in eclypsi solis.

¶ Uerbum. 25. in directione significatorum.

¶ Diriges significatores cum fuerint in medio celi cuiuslibet ciuitatis per ascensiones circli directi ƀm ordinem signoruꝫ. ⁊ cum fuerint ĩ gradu ascendentis: per gradum ascensionum eiusdeꝫ ciuitatis. In his vero que sunt inter illa facium ascensionibus graduuꝫ ƀm quantitateꝫ casus eorum. ⁊ duo loca ei opposita ƀm quantitatem illius: partes vero diriges retrorsum: quia quanto magis crescunt motus ipsorum principiorum retardantur.

¶ Intēdit ꝙ directō significatoꝝ cum fuerint ĩ gradu medij: celi sit ƀꝫ successionem signorum: ⁊ ƀꝫ ascensionem circuli directi. Si vero fuerint in gradu ascendente ƀm successionem signorum: etiam per ascēsiones ciuitatis. Si vero inter illa fuerint ƀm successionem signorum ƀm eundē modum: ⁊ per ascensiones que equantur inter illa in multitudine graduum: ⁊ diminutione illorum. Partium auteꝫ directio. s. fortune ⁊ aliarum: est contra motum stellarū erraticarum: cui⁹ rei cā est: quia mutatio earum est sicut motus circuli mouentis ceteras stellas fixas: q̄ꝛ gradus partis est de gradu firmamenti: ⁊ mouet̄ in illo. Motus quippe totius est contra successionem signorum.

¶ Uerbum. 26. in occultatione hominis vł actionis.

¶ Fortior occultatio est: cum significatores incorporantur soli: vel fuerint sub terra: aut in loco non cōgruenti domui eorum vel exaltationi. Et fortior q̄ꝫ possit esse est: cuꝫ fuerint significatores euntes a casu suo ad suam exaltationem: ⁊ ille in angulo idest nature sue cōuenienti. s. signo vel sit in angulo in quarta vel septima: que significant ocultationem in quo sit signum cōueniens nature significatoris.

¶ Jam inciderunt plures ex malo intellectu huius capituli in impedimentum magnum: quod autem intendit ĩ hoc est id quod occultatur: aut est homo vel actio huius. Sicut aliquis timens principem vel aliquem qui eum insequeretur ⁊ absconderet se. Actio est vt si quis manifestaret secretum suum alteri quod vellet occultari ⁊ nulli patefieri. Et in his iudicia sunt diuersa. Cum eniꝫ fuerit actio: vtilius ē in significatoribus vt sint euntes ad coniunctionem solis: ⁊ in domo finis rei. In homine vero remoueantur hec: q̄ꝛ hec iudicant: ꝙ qui abscondit se morietur in ipso patibulo. Sed laudabile est in hominis occultatione vt sit significator iam transiens gradum coniunctionis: ⁊ non sit egressus ab omnibus radijs. Et quando significator vadit a suo casu ad exaltationem suam: significat ꝙ ipse apparebit ĩ fortitudine sua ⁊ bona perseueratione: ⁊ ꝙ rei finis laudabit̄. Significatores dn̄r significantes eaq̄ debēt abscondi.

¶ Uerbū. 27. in significatiōib⁹ veneris ĩ ascendente natiuitatis in membris diuersis aliorumqꝫ planetarum.

¶ Uenus natuꝫ facit adipisci in membro quod ab eius signo in quo est hora natiuitatis significatur ad delectationem: ⁊ ceteri planete quicquid dant: ad hunc modū dant.

¶ In hoc conuenerunt antiqui: ꝙ venus faciat delectationem adipisci ⁊ non est dubium: quoniam eius locus magis eis sit idoneus in delectationibus. Et sepe vidi quosdam: in quorum natiuitatibus venus erat in ariete: ⁊ eoruꝫ ascēdens in eodem: fuitqꝫ eorum delectatio in videndis rebus famosis: eo ꝙ visus sit in capite: ⁊ caput significatur per arietem ⁊ ascendentem. Et quibusdam vidi eam ĩ leone: qui fuerūt multū amatores mulieruꝫ: eo ꝙ leo habꝫ cor ĩ quo ē amor. ⁊ q̄busdā vidi eā ĩ libra qui fuerūt m̄ltū libidiosi q̄ꝛ libra hꝫ verēda: fuitqꝫ libido eoꝝ ĩcesta ƀꝫ fortūaꝝ: ⁊ ĩfortūarū aspectū ad illam.

¶ Uerbū. 28. ĩ cōfortatōe nāe composite ex nāis duarum stellarum erraticarum.

¶ Cū vero acciderit tibi vt luna corporaliter duobus pl'ris coniūgat̄: quere ei⁹ corpalē cōiūctionē cū aliqua ex stellis fixis cuius natura sit commixta ex naturis vtriusqꝫ.

¶ Cū necesse fuerit: cōfortare nām ꝯpositā de nāis duaꝝ stellaꝝ erraticarū ⁊ difficile nobis fuerit vt sit significator siue fuerit lūa siue alter pl'ta: ĩ aspectu eaꝝ: aspiciem⁹ aliq̄s ex fixis: quaꝝ nāe sint composite ex nāis illaꝝ erraticarū ⁊ inuestigabim⁹ vt sit lūa vł sigificator iūctus corpaliter illi Et hoc adeo pꝫ vt nō idigeat exemplo que in. 9. cap. primi libri alabra inuenies.

¶ Uerbū. 29. ĩ cognitōe dignitatis nati ⁊ ei⁹ mortis vel finis per natiuitatem.

¶ Stelle fixe: dant dona grādia: modū excedētia: sed multotiens finiūtur in malum.

¶ Ludabilius eorum que scire intendimus in natiuitatibus post originē ⁊ nutritionē est dignitas nati: cuius significatio ē q planetis orientalibus et ductoria eorū vt sint significatores nati fortes in āgulo. s. in gradu āguli vel ppe p .3. grad⁹. Et iā significat q natus perueniat ad dignitatem suorū parentū tantū: nec ad plus. Sed cū fuerit aliqua ex stellis fixis que dicuntur bei bemie. i. fixe qui sūt corda fixarū: sicut cor tauri ⁊ cor leonis ⁊ cor scorpionis. s. ille que sunt in orbe signorum. ex pria magnitudine. Et etiam omnes d prima magnitudine dicuntur: corda aliarum stellaꝝ que sunt maiores ⁊ in quantitate earum prima: in ascendēte: aut i angulo in medio celo: aut cum domino ⁊ neuba natiuitatis ex luminaribus. Ille scilicet cuius est dignitas vt solis in die: lune vero in nocte ⁊ cum parte fortune exaltabit eius esse in maximam dignitatem: donec consulet regibus magni regni: quamuis etiam sit vilis ,pgeniei ⁊ ignobilis: Sed he stelle cum sole prefuerint per fortunam eaꝝ: erit mors eius mors pessima: Ductoria erit cum fuerit inter planetam eius orientalem ⁊ sol' ē .60. gradibus et interpretat distinctio vel securitas.

¶ Uerbum .30. de successiōe ,ppiquoꝝ regū i regno.

¶ Opus propinquorum regiꝫ vt succedant regno est: vt conueniat natiuitas eius cuꝫ isse circuli: in hora qua rex ipse itronizatus ē.

¶ Scito q idocti astrologi. obseruant natiuitates propinquorum regum ⁊ cuius natiuitatem inueniunt minus de hoc q non sint eius planete orientales: et in virtute anguli: et cetera talia: cōueniūt q ipse non succedat regno ⁊ pretermittūt quod precipuum erat: ⁊ est vt sit ascendens natiuitatis eius: vel medium celi conueniens ascendenti: vel medio celi hore intronizationis eius regis: vel congruat ascendenti coniunctiōis minoris vel medie que significauit sectam illam. Ego quidem recordor: cum essem vnus de i doctis astrologis: adhuc quidem iuuenis: venit quidam s̄uus regis humarogoei deferens natiuitatem aaron filij regis ⁊ interrogans vtrum possē itelligere si natus iste succederet patri i regno: Et cū presagire: iueni planetas eius pōderosos occidentales: ⁊ cadentes ab angulis ⁊ a sole: nec p pēdere potui vnde significarem sibi regnum patris. Tūc distuli dare iudiciū donec studiosius inquisissē: post modicū vero temporis quesiui a quodā sene: quem caleth dicebāt. filiū alimelit elcemini: perito i dādis iudicijs: q cū respiceret figuram: interrogauit cuius esset natiuitas: ⁊ dixi aaron filij regis: optinebit inquit locū. 10. annis fere in regno: ⁊ erit sub potestate vel regimine alterius: vel erit ille cui iubetur. Et quesiui vnde deprehenderet hec: qui detinens me sermonibus: noluit mihi indicare. Cum autem illum venerari ⁊ donis corrumpere non cessarem. Dixit huius ascendens est scorpius: ⁊ sol in virgine. Et similiter erat: cum auus ingressus est hoc regnum. Et successit aarō patri suo in regno: ⁊ regnauit annis nouē ⁊ quibusdā mensibus: nam sol in v̄gine locum medij celi obtinebat. Et sil'r indicauit rababachat almansoꝝ q ipse obtineret iperium dum esset eius hospes: et erat tunc almansor in paupertate maxima: in diebus benumeie. Et hec oīa cōmemoraui i quodam meo libro.

¶ Uerbum. 31. de ēē regis in regno: et quid et accidat i vita et suis familiaribus.

¶ Cum peruenerit directio significatoris regni: ad stellam que abscindit: morietur rex eius: vel potens in illo. Et omnis stella que fuerit in signo alinthie reuolutionis anni: ex annis regni: significat necesse potentis in regno codē anno: secundum naturam stelle.

¶ Intendit per hoc q gradus ascendentis in pricipio regni ⁊ etiam in qualibet dignitate: cum directus fuerit p ascensiones illius patrie: in qua est illud regnuꝫ ad vnumquēq gradum Annum: cum peruenerit directio ad infortunaꝫ: fiet alicui magnati eius nocumentum: s̄m naturā eius: q̄m ascendens est medium celi diuitum. ⁊ cum peruenerit ad fortunam: fiet ,psperitas s̄m eius naturam. Omnis etiam stella que fuerit in signo alynthie. i. in signo reuolutiōis anni ex annis regni: interficiet eius potentem cōsimilem illi stelle in eo qd significat. Si fuerit saturnus: erit occulti animi: qui non detegit quod habet in animo. Si iuppiter fuerit: erit iudex vel sibi similis. Si mars: erit aiosus: aut dux militū. Si sol: erit rex ex propinquis vel potentibus regis. Si venus: erit mulier multe fame. Si mercurius: erit sapiens vel scriba. Si luna: erit vnus ex vernaculis regis vl' ministris. Et si fuerit stella orientalis ⁊ ascendēs in sua auge: erit iuuenis. Et si fuerit occidētalis: ⁊ descendens ab auge sua: erit senex: ⁊ s̄m q̄titatem fixionis: vel more eius in angulo: ⁊ s̄m fortitudinem esse eius: ⁊ s̄m fortitudinem eius ex exaltatione: vel ex alia dignitate: erit huius honor. s. morientis ⁊ potestas: ⁊ s̄ꝫ quātitatem eius fortuny scilicet stelle: erit eius substantia vl' fortuna: scilicet morientis.

¶ Uerbum. 32. in significatione duarum natiuitatū: super concordia ⁊ super amicitia ⁊ inimicitia.

¶ Concordia duoꝝ in re aliqua est: quod reperitur ex significatiōe illius rei in vtriusq natiuitate. Si ergo fuerit in esse laudabili: erit inter illos concordia bona: et qui fortior loco fuerit: erit sicut agens et princeps: ⁊ debilior sicut patiens ⁊ subiectus.

¶ Intendit per concordiam duorū: vt cōueniāt in vno opere: vel in vno negocio: ⁊ in aliquo his simili. Et oꝫ vt astrologus aspiciat ad duos significatores eoꝝ in natiuitatibus eorum. s. illi⁹ negocij. ⁊ si oēs significatores fuerit ɔcordes in oibus erunt cōcordes: ⁊ si in nullis: in nullis. Et si fuerit vnus eorum aspiciens alterum ex trino vel sextili aspectu: significabit per hoc q erit cōsenientia inter illos: i illo opere vel negocio. Si vero fuerit aspectus ex q̄rta vel oppone: significabit maximam discordiam: que erit inter illos i hac re. Sed si se non aspexerint: non perficietur inter illos concordia i re illa. Et cum se aspexerint: fortior in domo ⁊ i angulo: erit princeps vel victor i illa re super alterum.

¶ Uerbum. 33. in significatione duarum natiuitatum i dilectione ex dilectōe ēē solis ⁊ lune: ⁊ eoꝝ aspectuū.

¶ Amicitia ⁊ inimicitia: accipiutur ex permutatione duorum locorum luminariuꝫ in duabus natiuitatibus: ⁊ ex consimilitudine ascendentiū earum: in amicitia ⁊ discordia: ⁊ signum obediens: est fortioris amicitie.

¶ Intendit cum sol fuerit in alicui⁹ natiuitate vbi fuerit luna in natiuitate altera: ⁊ fuerit luna i natiuitate prima: vbi fuerit sol in natiuitate secūda: fueritq ascendens vnius in sextili aspectu ascendentis alterius: vl' in trino aspectu: firmabitur inter illos dilectio. Et signum obediēs alteri: erit fortioris dilectionis et maioris inclinationis.

¶ Uerbum. 34. de differentia natiuitatis hoīs a natiuitate alterius animalis per gradum almusteuli.

¶ Almusteuli super locuꝫ coniunctionis: erit in simili gradu anguli oīs nati ex angulis qui erunt in illa coniunctione: ex indiuiduis hominum: ⁊ similiter in preuentione.

¶ Snia ptho. in animodar ē: q locus almusteuli sup cōiunctionem aut preuentionem: conuenit semper cum angulo:

ex angulis ascendentis natiuitatis hoīs in illa cōiūctione seu preuentiōe. Et gradus qui nō fuerit silis gradui illi: nō erit angulus in natiuitate alicuius hominis. Jaꝫ quoqꝫ expertus sum in natiuitatibus brutorū aīalium: ⁊ non iueni angulū ex angulis natiuitatum: vel cum ascendente vł cū .10. ipsorum equale gradui almusteuli super gradū coniunctionis vel preuētionis: ī qua fuit illa natiuitas. ¶ Sēsus huius capłi est: ꝙ in natiuitate hoīs semper oportet: ꝙ gradus ascendētis vł medij celi sint in toto gradu sui signi in quoto fuerit almusteuli super coniunctionem vel preuentionem sui signi. Et si hoc non fuerit: non erit illa natiuitas hominis: sed alterius animalis.

¶ Uerbum. 35. in frigore tēperie: vel calore hyemis.

¶ Cū peruenerit stella ī aliquā quartaꝫ ex quartis anni ad locum circuli signoꝝ in quo nō fuerit sol ⁊ moueat aeri aliqua qualitas. Tūc si fuerit stella cōcordans illi qualitati: cōfortabit illā quartā. ⁊ ſm hūc modū dic sempꝫ ī oībus.

¶ Intēdit ꝙ cū stella peruenerit ad aliquod ex signis hyemalibus: ⁊ fuerit frigida vt saturnus ⁊ confortabit idem ⁊ augmentabit frigus illius hyemis. Et si calida fuerit: contemperabit natura illius hyemis: ꝙ si fuerit stella illa calida peruenerit qꝫ ad signum calidum: augebitur calor illius estatis. ⁊ sic erit in ceteris. s. in siccis ⁊ humidis.

¶ Uerbum. 36. in quibus edificationibus exerceri debent fixe ⁊ in quibus erratice.

¶ Exerce stellas fixas ī constructione vrbium ⁊ planetas ī cōpōne domorū. Oēs citates fundate marte existente ī medio celi: vel aliqua stella fixa ex albemenia eiꝰ nature: morietur qꝫ plures principes eius gladio.

¶ Intendit vt sint stelle fixe ex albemenia que sūt ex complexione iouis vel veneris in ascendente constitutionis ciuitatis ⁊ in medio celi ⁊ in domo finis rei: ⁊ ī .7. ⁊ stelle erratice aspiciētes illas vel cōiuncte illis: qr almusteulī apparitione vrbium ex stellis: necesse est vt sit in maiori tarditate. s. stationarij: vt prolongeť earū fixio ⁊ tardeť earuꝫ destructio. Stelle eni fixe maiorē significatione significāt qꝫ planete: vn̄ stelle fixe ciuitatibus danť: ⁊ planete domibus. Deīde dixit si fuerit mars ī medio celi vł stella fixa: cuꝰ natura sit sicut martis: pl̄es pncipes eiꝰ pibunt gladio. Mediū nanqꝫ celū est ascendens principū eius. Et mars in tali loco terminat tempora eorum gladio.

¶ Uerbum. 37. in cognitione totius esse nati: ⁊ finis eius ꝑ ascensiones natiuitatis.

¶ Uix fiet vnqꝫ ꝙ nō ille idē: cui fuerit ascēdens piscis vel virgo: sit maior sui regni occasio: ⁊ cuius ascēdens fuerit aries vł libra erit fortior cā ꝓprie necis: ⁊ scorpio vł taurus cā egritudis: ⁊ ſꝫ hūc modū confer ī ceteris ascēdentibus.

¶ Ptho. dixit nobis ꝙ oēs due domꝰ q̄ fuerit vniꝰ ptre qꝫ vna fuerit ascēdens natiuitatis vł iterrogatōis. Et altera qlibet ex domibꝰ ꝙ pl'ta g cōiūgit dn̄atū vtriusqꝫ: ē sicut cōiūctio corpalis dn̄i vnius eaꝝ cū dn̄o alterius. Patet igitur ex hoc: qm̄ id qđ significat ascēdens cōmouet ad id quod significať ab alia: vt si fuerit vgo vel piscis ascendēs erit geminis vel sagittarius domꝰ regia. Et natus absqꝫ grādi labore ī regalibꝰ rebus se promouebit. Silr̄ si fuerit scorpiꝰ ascendens: erit aries. 6. domus. ⁊ si fuerit taurus ascendēs: erit. 6. domus libra: ⁊ ideo erit causa sue egritudinis. Et eodem modo si fuerit ascendens aries vel libra erit sue mortis occasio: quia scorpius vel taurus erit in octaua. Si fuerit ascendēs capricornꝰ erit natus causa reseruatiōis sue pecunie et lucri: Qđ si fuerit ascēdēs aquariꝰ erit ipe cā ī īmicitiaꝝ hominū. i. ꝓpter capricornū q ē in. 12. Ecce ego noui quedā cuius ascēdēs erat aries: q ex sua egritudīe nimia fcūs ē demēs: et piusqꝫ amitteret sēsū ꝑmultitudīe vaporis: circa arterias quasi suffocatiōnē sētiebat: q̄ significatio arietis ē. Quadā ēt die de scriptorio suo cultrū accipiēs secuit sibi gutť abscidēdo sibi arterias vel gutť ⁊ sic n̄ cessauit sāguis emanatio: donec finiret vitā. In hac etiaꝫ vrbe quedā vidi quē ꝓposuit amettrillōis filius vt fūdaret meschidā maiorē q et distulit. vn̄ ipator idignatꝰ fecit eū vēire ad se. Cūqꝫ vēisset q̄siuit cur opꝰ suū ipfectū relinqret: qui suo ifortūio stulte rn̄dēs ī irā regē ꝯmouit. Qua pp diu cessus: expirauit et eius ascēdēs natiuitatis fuerat libra. O quā bn̄ iquit ptho. cū diceret vix fiet ⁊c. Qr n̄ ꝯtigit sp vt cuius fuerit ascendēs vnū ex illis ꝙ necesse sit illud ꝓprie necis eē cām. Sꝫ cū fuerit sigificator natiuitatis dās interfectorē ille semetipsū iterficiet: Si vo eū in loco suo moriturū significauerit: eueniet et ſm hoc. Qđ si male fuerint in. 8. sigificat ꝙ nꝫ natus iterfeci: ⁊ si ibi fuerint fortūe vel respiciant: significat eum mori in lecto suo.

¶ Uerbum. 38. in significatione mercurij in domibꝰ maiorum in natiuitate nati.

¶ Cū fuerit mercuriꝰ ī aliq̄ domorū saturni: ⁊ ipe mercuriꝰ fortis ī eē suo dat bōitatē itelligentie vel cognitiōis medulliťꝰ ī rebꝰ radicalibꝰ vel pricipijs artiū. Et si fuerit ī duobꝰ signis martis dabit fortitudinē ⁊ acuitatē ꝑfidie vel bonitatē subite eloquētie et dehonestationē: ⁊ fortior locis duobus est aries.

¶ Cuius nāe ꝑfuerit mercuriꝰ erit acutꝰ: ⁊ addet ei subitā eloquētiam sup cogitationē eius: ⁊ maior erit eius prudentia ex auditu ad itelligēduꝫ qꝫ ad aliqd meditādum: Esse igť eiꝰ ī signo calido ⁊ sicco exiget hoc ad velocitatē: ⁊ agilitatē vbi icorpatꝰ fuerit fortūe ex pl'tis ⁊ stellis fixis. i. cū tāta festiatiōe itelliget ꝙ pus itelliget: qꝫ audiat vel dicať: ⁊ videbiť ei itelligere: cū tam̄ n̄ itelligat. Et cū occurrerit signo tēꝑato declinātē ad frigus ⁊ hūiditatē figet aīum eiꝰ ī quo itromittet se: ⁊ assidue erit ī illo ⁊ illis duobꝰ signis q̄ sūt capcornꝰ ⁊ aq̄riꝰ ē cū tēꝑamēto ꝓpo: aliqd qđ attribuit eis saturnꝰ ex occultatōe aī: Et iō necesse ē eē sicut dixit ptho. Et locus eiꝰ ī ariete dat sibi accēdi ꝓpter qđ adeptus est ex marte de acuitate ⁊ agilitate ⁊ n̄ ē ita ī scorpiōe ꝓpter nāꝫ eiꝰ hūidā que frāgit nām martis. Indi vo cū fuerit ī natiuitate alicuiꝰ mercurius icapcorno vł aquario eligūt illi vt exerceat se ī scīs qr hoc expti sť sepe: ⁊ nō decipit eos vnqꝫ.

¶ Uerbum. 39. in malo esse. 11. in regum intronizatione.

¶ Malū eē vndecie domꝰ ⁊ eiꝰ domi ī intronizatiōe regū sigificat ꝙ accidet ꝯsiliatoribꝰ suis ⁊ eꝰ suba ō malo: ⁊ eodē mō erit malū eē scde q est domꝰ substātie: significans: ꝙ modicū adipiscetur populus cum illo rege.

¶ Jā ꝯuenerūt astrologi ꝙ. 10. ī oī ordinatiōe regū ē locus eius: ⁊. 11. auxiliatorū eius et eiꝰ substātie: et ascēdēs ppl'i: ⁊ secūda substātie illorū. s. populi. Et iō ipedit. 11. ꝯsiliatores et secūda substātiā ppl'i: si sūt ibi mali corpaliter vel ꝑ aspectū et cauda vel aliqua ex stellis fixis malis: vel ꝙ eius dominus sit cadēs vel cōbustus: vel luna debilis sit.

¶ Uerbū. 40. ī sigificatōe fortitudis malorū ī ascēdēte natiuitatis sup his ī qbus delectať natura.

¶ Cū ꝑfuerit mali ī ascēdēte natiuitatis: delectabitur dn̄s eiusdē natiuitatis ī rebus isipidis ⁊ sapo

re amaris. Et quandoqꝫ erit eius delectatio ĩ rebus odore terribilibus ⁊ ceteris his similibus.

¶ Jam concordati sunt astrologi ꝙ cum domin⁹ ascendentis solus ꝑfuerit in natiuitate ⁊ non participabitur sibi alter: erit natura nati ſm ꝙ dicetur de illo planeta. Si ergo saturnus fuerit: significabit ꝙ delectetur natus ĩ gustu acetosis ⁊ ponticis. Et si fuerit mars delectabitur in acutis et amaris ⁊ vino turbido: ⁊ huiusmodi erit delectatio ⁊ ĩ odoribus terribilibus: ita vt preferat calorem stercoris in coitu bono odori ⁊ suaui: ⁊ videbuntur ei pisces saporiferi salsi ⁊ fetentes. Et ego quidem vidi quendam diuitem: cuius natiuitatis domini erant mars ⁊ saturn⁹: ⁊ erãt fortes ⁊ delectabatur in commestione marinarum beluarũ q̃ erant insalse ⁊ fetentes: ⁊ coquebat illas in furno. Jurabat etiam ꝙ quando coibat cum formosis ⁊ suauiter redolentibus: deficiebat eius virga: ⁊ cũ vili ⁊ olente confortabatur.

¶ Uerbum. 41. in significatione euntium ⁊ redeuntium ⁊ eorum lucro.

¶ Caue ab infortunis in. viij. ⁊ ei⁹ dño exeũti in itinere: ⁊ in secundo ⁊ eius domino redeũti.

¶ Septimum est locus ad quẽ tendit viator. ⁊. 8⁹. 2ᵐ ab illo ⁊ indicant qđ futurum est illi in illo: ⁊ quid ibi lucrabiť. Ascendens vero est loc⁹ ad quem reuertitur rediens: ⁊ 2ᵐ significat quod adipiscetur ibi. Luna vero semper sit fortuna: ⁊ in bono loco ab ascendente. Sciamus ꝙ in mutatione domus si fuerit iuppiter in secundo ⁊ luna iu bono cõuenienti eidem secundo semper ditabitur.

¶ Uerbum. 42. in significatione planetarum super egritudines ex esse suo in radice natiuitatis.

¶ In egritudinibus si fuerit luna in signo in quo fuerit infortuna hora natiuitatis eius: aut in ei⁹ oppositõe vel quadrato: erit egritudo difficilis. Sed multo validius si in illo signo egritudinis hora fuerit infortuna: vel in figura illius laudabili. Et cũ fuerit. s. hora natiuitatis in loco fortune. s. luna ĩ principio egritudinis: erit leuis: nisi conuenerit complexio egritudinis nature illius fortune qui tunc iuuabit eam. ⁊ hoc dic postq̃ꝫ noueris certissime quantitatẽ egritudinis sicut diximus in capitulo. xij. tertij libri alabrati eo enĩ doceť cui⁹ cõplõnis erit infirmitas.

¶ Jã patefecit nobis galien⁹ hoc ĩ tractatu scđo libri dierũ creticoꝝ: ⁊ dixit ꝙ docti egyptij agũt silr. Sꝫ ſꝫ lunã ptho. docuit nos ĩ h̃ ꝙ mali si cõtrarij fuerint cõplõni egritudis: minueť malicia eoꝝ. Si v̂o fortũa fuerit ꝯueniẽs egritudi minueť ei⁹ fortuniũ. Qđ egregie dixit: dic ſꝫ q̃titatẽ egritudis: qꝛ si fuerit modica: nõ ꝑueñiet egritudo ad eẽ magnũ.

¶ Uerbum. 43. in significatione fortunarum vł malorum super libidine q̃ fit cum lege vel extra legem.

¶ Res que fiunt ſm eẽ naturale vt matrimoniũ: ⁊ ſm leges destruunt infortũe. Que vero fiũt ſm naturam ⁊ non scđm leges: vel que nõ fiũt nãlr nec scđm leges destruuntur a fortunis.

¶ Intẽdit ꝑ matrimoniũ vtile fore vt ꝑsint fortune ĩ iceptiõe. s. pricipio. Et vt cõiugãtur cũ significatore: ⁊ nocẽt in hoc ifortune. s. matrimonio: ⁊ destruũtur ab ifortunis. In fornicatõe vero que fit nãliter ⁊ nõ ſm leges: vt ĩ sodomitis ⁊ mulierib⁹ se cõfricãtib⁹ que oĩa sũt extra nãm ⁊ legẽ nocẽt illis fortũe: ⁊ iuuãt ĩfortũe: Et oꝫ astrologũ vt noscat vnãquãqꝫ istarũ reꝝ: que fuerit nãliter ⁊ extra nãm. Et sicut dixi ĩ matrimõio: ita ĩ alijs reb⁹ nãlib⁹. Et det quãtitatẽ sufficiẽter vel sufficiẽtie ex reb⁹ extra nãm.

¶ Uerbũ. 44. in significatione ascẽdẽtis ĩfirmitatis cõtrarij figure natiuitatis.

¶ Cũ fuerit ascẽdẽs infirmitatis cõtrariũ figure natiuitatis. Et nõ peruenit annus reuolutiõis ad illã figurã natitatis: pessimũ erit.

¶ Intẽdit ꝑ cõtrariũ: vt sit ascẽdens egritudinis: septimũ natiuitatis aut finis dom⁹ q̃ ẽ sub terra vel dom⁹ mortis: qꝛ tũc erit horrẽdũ nisi fuerit figura reuolutiõis illi simił. i. figure: tunc enim leuius erit scilicet infirmitas.

¶ Uerbum. 45. in significatione super mores nati per ascẽdens ⁊ significatorem.

¶ In oĩ natitate cui⁹ nec ascẽdẽs nec ei⁹ sigificator fuerit ĩ signo hũano: domin⁹ ei⁹ erit ex hoib⁹ qui non associantur hoib⁹.

¶ Cũ fuerit ascẽdẽs hoĩs: ſm hoĩs formã erit associabilis illis ⁊ domesticus illis. Cũqꝫ fuerit secũdũ formã aĩalium feraliũ erit quasi tirãnus ⁊ furibũdus ĩter eos. Nec vult assimilari alicui ex suis ꝑentib⁹: Eodẽ mõ erit si natitas fuerit diurna: ⁊ sol fuerit yleg: ⁊ fuerit ĩ signo hũano. vel natiuitas fuerit nocturna. ⁊ lũa fuerit yleg: ⁊ fuerit in signo hũano. vel ĩ aliquo alio: Quoniã ĩ natitate diurna sol erit dñs neuba. ĩ nocturna: luna erit domina neuba: sic de dño neuba natiuitatis ex ilegia sua.

¶ Uerbũ. 46. ĩ significatõe stellarũ fixaꝝ ⁊ eẽ supiorũ ĩferiorum quoqꝫ ⁊ lune in radice natiuitatis.

¶ Maior fortũa ĩ natitate ẽ ex stellis fixis. s. albebenia. ⁊ ãgulis allure. s. cõiũctio. i. ⁊ ductoria ⁊ ex loco partis fortũe regni in ascẽdente.

¶ Jã ꝯmemorauim⁹ ĩ verbo. 29. modũ stellaꝝ fixarũ ⁊ ãgulorũ. s. malũ: ⁊ allurẽ iã exposuim⁹ ĩ verbo. 30. Et ductoria ẽ vt sint põderosi ĩ eẽ laudabili a sole oriẽtales ĩ ãgłis. Leues vero qui sũt sub sole occidẽtales: laudabiles: Sunt. n. qdã qui sũt occidẽtales illaudabiles: ⁊ sũt hi leues occidentales a lũa: Sitqꝫ pars fortũe q̃ ceciderit ĩ itronicatione regni ĩ ascẽdẽ ⁊ natitatis: Ductoria ẽ vt sint tres superiores oriẽtales a sole ⁊ ĩ ãgulo: ⁊ tũc sũt laudabiles. Et si fuerit occidẽtales illaudabiles sed nõ młtũ. Inferiores vero a sole occidẽtales sũt laudabiles. Si fuerit oriẽtales sũt illaudabiles: ĩ lũa vero ecõuerso quoniã supiores a luna occidẽtales sũt laudabiles: sed oriẽtales ab ea sũt illaudabiles. Et ĩferiores si sũt oriẽtales a luna sũt laudabiles: Si fuerint occidẽtales ab ea sũt illaudabiles: Ponderosi sunt circundãtes solẽ orientales in angulis.

¶ Uerbum. 47. in proficuis impedimentis et iniurijs inter aliquos ex malo esse vel bono.

¶ Cũ malus in natiuitate alicui⁹ ceciderit. s. corporaliter ĩ locum fortune ĩ natiuitate alterius: illi nato ĩ cui⁹ natitate fuerit fortũa: aliqđ horribile malũ ab eo ĩ natiuitate cuius fuerit ĩfortũa euẽire significat. Et gen⁹ mali erit ex nã ꝑłte. Illud vero ĩ quo fiet: erit ex q̃titate nãe loci eius. Et secundum hunc modum fit in omnibus ꝑticipationib⁹.

¶ Id in quo fit ꝑtitipatio ẽ vt sit malus ĩ loco boni: vel bonus ĩ loco boni: ⁊ malus in loco mali. Malus vero in loco boni: ĩpedit ꝑ se dñm boni: ⁊ iuuat dñꝫ. s. natũ mali. Bonus aũt ĩ loco boni: significat ꝙ vnusquisqꝫ ꝓderit socio suo. Et

malus ĩ loco mali: significat ꝙ vnusqꝫ ĩpediet sociũ suuz. Nocumẽtũ vo erit ex natura mali. Si fuerit saturnus: erit occult⁹ nocẽs: vt accusatoꝛ ⁊ blasphematoꝛ. Si fuerit mars initiũ malum ꝑsequẽs: vl' si fuerit tũc malitia inceptiõis ⁊ grossitudinis idest electiõis ⁊ inuasionis. Genus aũt rei vñ fit ex loco pl'te ĩ domibus vt si fuerit ĩ domo regia: erit ex ꝑte regis. Et si ĩ domo sᵬstãtie: erit ĩ sᵬstãtia: ⁊ sic ĩ ceteris.

¶ Uerbũ. 48. ĩ cõueniẽtia subiectoꝝ cũ dominis.

¶ Cũ decimum ascẽdẽtis ministri. s. regis: fuerit ascendẽs regis: vel mĩstri alicui⁹ fuerit ascẽdẽs alteri⁹: socij sũt: ⁊ cũ venerit almutaz sup vnuz ex illis: cũ almutaz sup alteꝝ cõcoꝛdia cõuenien tijs significatiõibus significatoꝛũ: significabit aptationẽ eẽ eoꝝ ⁊ paucã discoꝛdiã ĩter illos.

¶ Intẽdit per hoc ꝙ minister vel sequẽs: ⁊ captiu⁹: ⁊ vxoꝛ: cũ fuerit in locis suis naturalib⁹: regi vel sequẽti dño: ⁊ marito: erit longa pꝛosperitas in eẽ eoꝝ: Conuenientie vel conditiones sunt: quas dixim⁹ ex alio capitulo: ex aspectu significatoꝛis. sextili vel trino: ⁊ ex ꝓiectu radioꝝ foꝛtune super illũ: ⁊ ex foꝛtitudine ei⁹: a semetipo. s. significatoꝛis.

¶ Uerbũ. 49. in posse subiectoꝝ vel socioꝛum super dominos suos vel socios.

¶ Cũ ascẽdẽs mĩstri fuerit. x. ascẽdẽtis dñi: dñabit mĩster dño suo vel ei⁹ q associat sequẽs: socio suo dñabit. Et sil'r si fuerit dñs. vi. alicuius natiuitatis ĩ medio celi: ibi recipiẽs dispositionẽ a dño ascẽdẽtis eiusdẽ natiuitatis: erit boni dñij in suis seruiẽtib⁹: ⁊ ꝑ hũc modũ ꝯfert his filia.

¶ Parens est de eẽ decie: ĩ foꝛtitudĩe magis qꝫ eẽ ceteroꝛũ anguloꝛum: qꝛ illud apparet totũ: qꝺ nõ fit in reliquis trib⁹ angulis ⁊ cum fuerit ascendens ministri vel sequẽtis: significans ꝙ eẽ suũ meli⁹ ẽ: qꝫ eẽ dñi sui: vel socij sui: dñabitur illi. Et receptoꝛ dispositiõis ẽ foꝛtioꝛ dante ei dispositionez. ergo receptio dispositionis significatoꝛis serui: ⁊ dño ascendentis dñi significat bonã societatem vel vicinitatem dñi cũ illo: ⁊ ꝙ venerabuntur serui illũ. ⁊ sic necesse est eẽ in fratribus: ⁊ filijs: ĩ his quoqꝫ qui sequuntur hoc.

¶ Uerbũ. 50. in cõiunctionibus pl'taꝝ ⁊ earũ vtilitatib⁹ in cremento ⁊ decremento.

¶ Nõ obliuiscaris eẽ cẽtũuigĩti cõiunctiões q̃ sũt ĩ stellis erraticis: ĩ illis eni est maioꝛ sciẽtia eoꝝ q̃ fiũt ĩ hoc mũdo suscipiẽti ĩcremẽtũ ⁊ ꝺcremẽtũ.

¶ .120. coniũctiones continentur ĩ oĩ eo ad qꝺ ꝑueniũt coniunctiões. 7. pl'taꝝ. Et sunt he: Binaria: Ternaria: Quaternaria: Quinaria: Senaria: Septenaria.

Binaria.

¶ Binaria. 21.
Saturnus. Juppiter.
Saturnus. Mars.
Saturnus. Sol.
Saturnus. Uenus.
Saturnus. Mercurius.
Saturnus. Luna.
Juppiter. Mars.
Juppiter. Sol.
Juppiter. Uenus.
Juppiter. Mercurius.
Juppiter. Luna.
Mars. Sol.
Mars. Uenus.
Mars. Mercurius.
Mars. Luna.
Sol. Uenus.
Sol. Mercurius.
Sol. Luna.
Uenus. Mercurius.
Uenus. Luna.
Mercurius. Luna.

Ternaria.

Ternaria. 35.
Saturnus. Juppiter. Mars.
Saturnus. Juppiter. Sol.
Saturnus. Juppiter. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Mercurius.
Saturnus. Juppiter. Luna.
Saturnus. Mars. Sol.
Saturnus. Mars. Uenus.
Saturnus. Mars. Mercuri⁹.
Saturnus. Mars. Luna.
Saturnus. Sol. Uenus.
Saturnus. Sol. Mercuri⁹.
Saturn⁹. Sol. Luna.
Saturnus. Uenus. Mercuri⁹.
Saturn⁹. Uenus. Luna.
Saturn⁹. Mercuri⁹. Luna.
Juppiter. Mars. Sol.
Juppiter. Mars. Uenus.
Juppiter. Mars. Mercuri⁹.
Juppiter. Mars. Luna.
Juppiter. Sol. Uenus.
Juppiter. Sol. Mercurius.
Juppiter. Sol. Luna.
Juppiter. Uenus. Mercuri⁹.
Juppiter. Uenus. Luna.
Juppiter. Mercuri⁹. Luna.
Mars. Sol. Uenus.
Mars. Sol. Mercuri⁹.
Mars. Sol. Luna.
Mars. Uenus. Mercuri⁹.
Mars. Uenus. Luna.
Mars. Mercuri⁹. Luna.
Sol. Uenus. Mercurius.
Sol. Uenus. Luna.
Sol. Mercurius. Luna.
Uenus. Mercurius. Luna.

Quaternaria.

¶ Quaternaria. 35.
Saturnus. Juppiter. Mars. Sol.
Saturnus. Juppiter. Mars. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Mars. Mercuri⁹.
Saturnus. Juppiter. Mars. Luna.
Saturn⁹. Juppiter. Sol. Uenus.
Saturnus. Juppiter. Sol. Mercuri⁹.
Saturnus. Juppiter. Sol. Luna.
Saturnus. Juppiter. Uenus. Mercuri⁹.
Saturn⁹. Juppiter. Uenus. Luna.
Saturnus. Juppiter. Mercuri⁹. Luna.
Saturnus. Mars. Sol. Uenus.
Saturnus. Mars. Sol. Mercurius.
Saturnus. Mars. Sol. Luna.
Saturnus. Mars. Uenus. Mercurius.
Saturnus. Mars. Uen⁹. Luna.
Saturnus. Mars. Mercuri⁹. Luna.

Saturnus.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Sol.Mercurius.Luna.
Saturnus.Uenus.Mercurius.Luna.
¶ Juppiter.Mars.Sol.Uenus.
Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.
Juppiter.Mars.Sol.Luna.
Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.
Juppiter.Mars.Uenus.Luna.
Juppiter.Mars.Mercurius.Luna.
Juppiter.Sol.Uenus.Mercurius.
Juppiter.Sol.Uenus.Luna.
Juppiter.Sol.Mercurius.Luna.
Juppiter.Uenus.Mercurius.Luna.
Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Mars.Sol.Uenus.Luna.
Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Sol.Uenus.Mercurius.Luna.

¶ Quinaria.

¶ Quinaria.21.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Uenus.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Mars.Uenus.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Mercurius.Luna.
Saturnus.iuppiter.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Juppiter.Sol.mercuri⁹.Luna.
Saturnus.Juppiter.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Mars.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Saturnus.Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Sol.Uenus.Mercuri⁹.Luna.
Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Luna.
Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Juppiter.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.
Mars.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.

Senaria.

¶ Senaria.7.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Sol.Mercurius.Luna.
Saturnus.Juppiter.Mars.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Juppiter.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.
Saturnus.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.
Juppiter.Mars.Sol.Uenus.Mercurius.Luna.

Septenaria.

¶ Septenaria vna.
Saturn⁹.Juppiter.Mars.Sol.Uen⁹.Mercuri⁹.Luna.

¶ Uerbum.51.in directo ⁊ ascēdētis lune:in hora natiuitatis ab hora casus spermatis ad eundem locum in mora media:in maiori vero ⁊ minori minuitur ⁊ augetur.

¶ Locus lune in natiuitate: est ipe gradus ascendens in circulo: hora casus spermatis in matricem: Et locus lune hora casus spermatis: ē gradus ascēdēs hora natiuitatis.

¶ In hoc concordati sūt phisici ꝙ more natorum in vteris matrum sunt diuerse ⁊ nō sint eedē i oibus. Ex illis igitur ē mora media.273..Et est cum luna ⁊ gradus ascendens perfecerint in tempore more.s.natorū in ventre matris orbes equales.⁊ inuenietur tunc luna in gradu ascendēte natiuitatis. Maior.288.vero mora est tempus auctum:super tēpus more medie post orbes perfectos minus vno orbe. Et inuenietur luna per hoc vltra gradum ascendentem. Minor.257.vero mora est subtractio de tempore medio:⁊ subtractio illa minor orbe.⁊ inuenitur luna per hoc subtracta de gradu ascendente.s.vltra gradum i quo est luna hora casus spermatis qui erit gradus ascendens i hora natiuitatis Camq; commemorauerunt astrologi in libris suis sermonib⁹ prolixis moras natiuitatū:quia erūt sibi valde necessarie in iudiciis. Ille enim ostendunt nobis locum ascendentis in casu seminis. Et illud est principium inceptionis natiuitatum ex quo discernimus cōplexionem corporis eius:⁊ modum membrorum:⁊ multa que accidūt illi anteq̄ egrediatur a matrice. Illi autem qui fuerunt ante ptholemeuz pro inquisitione casus spermatis passi sunt laborez nimiū. ⁊ patefecit nobis ptholemeus breuiter:⁊ via leui: ꝙ locus lune in tempore natiuitatis est ascendens casus spermatis Et locus lune i tempore casus spermatis:est gradus ascendens natiuitatis. Qōq; ascendēs ⁊ luna reuertūt ad locum suum in orbibus equalibus in mora media ⁊ augetur ⁊ minuetur in maiori ⁊ in minori mora.

¶ Uerbū.52.de longitudine ⁊ breuitate nati per locum significatoris ⁊ ascendentis.

¶ Longorum significatores erunt i sūmitate suorum circulorum ⁊ ascendens eorum in initiis signorum. Breuium vero significatores erunt in inferiori parte circulorum suorū:⁊ erit eoruz ascendens in fine signoruz. Auxiliare quoq; cū illis per planetas orientales:⁊ per stationes suas:⁊ per signa significantia longitudinem que sunt signa multarum ascensionum: breuitatem vero paucarum ascensionum.

¶ Per significatores itendit planetas maioris dignitatis i ascēdente natiuitatis. Sūmitas vͦo circuli ē pūctus remotior i circulo cuspidis egresse:⁊ in circulo breui a centro terre. Et sciūt hoc equatores planetaꝝ:cū fuerit medius cursus diuersitatis ⁊ cuspidis i minuto vno fere:⁊ significat ꝙ natus ille erit longus. Postq̄ puiderit astrologus qd͛ commemorauimus de esse reuolutionis. Et est vt aspiciat patrem eius ⁊ matrem s͛m longitudinem.⁊ si fuerint longi vl mediocres:iudica illi s͛m hoc.si vtriq; longi fuernit: longitudinem. Si vero vtriq; breues equitatem in longitudie .s.si cum hoc significatores fuerint in sūmitatibus circulorum suorum:⁊ sic significat gradus ascendens natiuitatis: cum fuerit in initio signi ascendentis vsq; ad.5.graduz ei⁹: ⁊ fuerint ascensiones signi augentes super.30.gradus:⁊ fuerit dominus medii celi:vel etiā dominus ascendentis orientalis. Sed si fuerint significatores in inferiori parte circuli sui ⁊ in esse contrario:omnium que enumerauim⁹:erit ille in fine breuitatis. Inferior vero circuli pars breuior linea extracta de loco stelle ad centrum terre. Postq̄ scieueris esse parentum in longitudie ⁊ breuitate. Si eniz lōgi fuerint:non erit natus in fine breuitatis: sed erit mediocris Si cum hoc significatores fnerint i longitudinibus propriori bus:⁊ ꝙ ascēs sit i fine signi:⁊ dn̄s i medio celi occidentalis:⁊ si omnia nō conueniunt:dic mediocritatem.

¶ Uerbū.53.i macerie ⁊ grassitie leuitate ⁊ tarditate motus nati per significatores domini ascendentis.

¶ Cum non fuerit significatoribus ascendentis latitudo:erit macilentus. Si vero illis fuerit latitudo multa:erit natus pinguis. Si vero fuerit latitudo meridiana:erit eius mot⁹ leuis cuz car

nositate illa: Et si fuerit septētriōalis: erit pōderosus in motu. Cum vero fuerit significatoꝛ ad retrogradationem: vel ad directionē vel ad stationes suas operabit̄ idem.

¶ Sol qꝺ supꝛa intendit per significatoꝛes .s. dn̄i ascendentis ⁊ domini rei quesite: Cum autem fuerit cum aliquo suorum geriçar in eodem minuto: erit natus macilentus. Et si fuerit illius latitudo erit addens carnes: scd̄ꝫ pꝛopoꝛtioneꝫ sue latitudinis. Si igitur meridiana fuerit: ⁊ hoc est cū fuerit ante punctum capitis minus .180. gra. erit motus eius leuis: qꝛ hec pars est calida alleuians oīa. Et si fuerit septētrionalis: ⁊ hoc est cum fuerit post punctum capitis .180. gra. qꝛ hec pars est multe frigiditatis aggrauans quicquid ī ea perficietur: erit natus ponderosus in motu suo. Retrogradatio autem significat pinguedinem quoniam planete tūc sunt frigidi ⁊ humidi. Et similiter statio pꝛia. Directio vo ⁊ statio secunda significat macilentiam: quoniaꝫ planete tūc dicuntur calidi ⁊ sicci. Necesse est astrologo vt non festinet iudicare in aliquo istoꝛum donec certissime inquisierit esse parentū .s. in pinguedīe ⁊ macie: sicut ī p̄cedēti patefecimꝰ.

¶ Uerbum .54. de significationibꝰ in edificationibꝰ.

¶ Nullum edificium cuius significatoꝛes iuncti fuerint planete existēti sub terra eleuabit̄.

¶ Conueniunt astrologi: ꝙ motus qui mouent opera ⁊ coꝛpoꝛum naturas ƀm pꝛopoꝛtionem sunt motus stellarum. Cūqꝫ ita necesse sit: si voluerimus eleuare edificium: ponamus significatoꝛem super ascendens inceptionis eius ī coniunctione stellarum existentium super terram. Coniunctio nāqꝫ planetaꝝ sub terra dilatat eiꝰ stabilitatē ⁊ erectionē.

¶ Uerbum .55. in his q̄ accidūt naui ex esse planetaꝝ.

¶ Minuitur quidem martis impedimētū in nauibus cum non fuerit ī medio celi vel .xi. quia in his duobus locis amittetur quicqd fuerit in naui per dominium piratarū in illa. Et si cum hoc fuerit ascendens gradus infoꝛtunatus a stellis fixis albebenijs q̄ sūt ex natura martis comburēt nauis: ⁊ qcquid in illa fuerit.

¶ Omnium diuersitatum infoꝛtunarum naturarum quedam expellunt vires aliarum frequenter. Impedimēta vo que fiunt in mari sunt saturni. Sed ĭpedimenta martis cuꝫ fuerit in ascendente vel pꝛefuerit illi sunt modici: esse vero eiꝰ ī medio celi ⁊ ī .xi. qꝛ vnū ex his .i. decimū p̄est naui. aliꝺ vo p̄est rebꝰ q̄ possidentur in illa ingerit timoꝛeꝫ de piratis Cum autem infoꝛtunauerint eum stelle fixe in ascendente ex natura martis cum his que pꝛediximus. hoc est vt sit in medio celi vel in vndecimo comburetur nauis. Et cum dicitur omnium diuersitatum: ⁊c. sensus est: quando due ifoꝛtune iunguntur fit vna foꝛtuna.

¶ Uerbum .56. in accessione humiditatum coꝛpoꝛum ⁊ in pꝛofundatione ipsarum.

¶ Humiditates coꝛpoꝛū accedūt in pꝛima quarta. In secunda vero recedūt. Et ƀꝫ hāc pꝛopoꝛtionem erunt in reliqs duabus quartis.

¶ Intēdit ꝙ humiditates coꝛpoꝛum ab hoꝛa coniunctiōis vsqꝫ ad quartū aspectum solis ⁊ lune accedunt: quia exeunt ab interioꝛibus suis vt appareāt ⁊ erunt sicut flumia: quoꝛum aque crescunt: ⁊ dicitur illud ĭcrementū accessio. Et ab aspectu quarto vsqꝫ ad pꝛeuentionē contrahunt̄ ab extremitatibus coꝛpoꝛum ad eoꝛum interioꝛa: ⁊ sunt sicut flumina quoꝛum aque recedunt. Et a pꝛeuentione vsqꝫ ad .4. aspectum scd̄m: sicut in quarta pꝛima. Et ab aspectu .4. scd̄o vsqꝫ ad cōiūctionē recedūt ƀꝫ ꝓpoꝛtionē scd̄e q̄rte.

¶ Uerbum .57. ī significatione firmi: medici quoqꝫ: infirmitatis ⁊ medicine.

¶ Cum fuerit .vij. ⁊ eius dn̄s impediti in egris remoue medicum ab egro.

¶ Ascendens ⁊ eius dominus ƀm astrologos significant eē egroti. septimum vero ⁊ eius dominus: medicum eius: qui cum infoꝛtunati fuerint: turbationem medici ⁊ eius errorem significant. Item remoue medicum: vel permuta medicinas in egroto. Aliter distinxit çael Ascendens medico: decimum infirmo: sextū ĭfirmitati: q̄rtū medicine.

¶ Uerbum .58. in significatiōe coniunctionis anni: ⁊ vnius anni foꝛtitudine ad maius.

¶ Uide vbi ceciderit locus alkirem minoꝛis ab ascendente anni in quo fuerit illa coniunctio: ⁊ scd̄m quantitatem q̄ fuerit inter illum ⁊ ascendens ex signis: erunt anni vsqꝫ ad maius q̄ꝫ ī illa coniunctione fuerit.

¶ Intendit ptholemeus ꝙ opoꝛtet aspicere ad ascendens āni ī quo cadit minoꝛ cōiunctio. Cōiūctionis eteni sūt: Minoꝛ q̄ est cōiunctio saturni ⁊ iouis vsqꝫ quo diiungātur scd̄o. ⁊ eius q̄ꝫtitas est fere .20. annoꝛum. Media est saturni et iouis in aliqua triplicitatum vsqꝫ ad aliam: ⁊ eius quātitas est .240. annoꝝ fere. Maioꝛ est saturni et iouis: et est ī aliqua triplicitate donec abscidat .4. triplicitates: et reuertat̄ ad triplicitatem in qua incepit: et eius q̄ꝫtitas est .960. ānorum fere. Cumqꝫ sciueris illud ascendens anni: et signum coniunctionis: aspice quid fuerit inter illa loca ex signis et gradibus: et pone omne signum annum: ⁊ gra. parteꝫ anni ƀm pꝛopoꝛtionem suam. Per alkirē intendit coꝛpoꝛaleꝫ coniunctionem et non aspectum.

¶ Uerbum .59. in erroꝛe iudicantium et eoꝝ doctrina.

¶ Cum interrogatus fueris de absente non iudices de eo moꝛtem donec remoueas ab eo ebrietatem: nec vulnus tibi tollat sanguinis minutionem: nec etiam substantiam acquisitam: donec pecuniam sibi comissam remoueas. Est eniꝫ in omnibus idem iudicium.

¶ Jam pꝛediximus in pꝛima expositione huius libꝛi: ꝙ qui tractat de iudicijs: iudicat per foꝛmas q̄ sūt ꝓpe veritatē: et ostendimus hoc esse verum. Et ideo nō inuenitur in foꝛtitudine iudicioꝛum partitio inter sopitum et moꝛtuum: et inter vulneratum et minutum: nec inter illum cui cōmissa est pecunia: ⁊ illum qui acquisiuit eam. Audiui siquidem a patre meo: cui deus parcat: ꝙ cum ipse fuisset cum his quī se absconderant a facie imperatoꝛis almenum: cum abꝛaaꝫ filio almohedi: et quotidie occulte visitabat eum albacē filius abꝛae: rauci astrologus: discipulus rauchil: qui p̄cepit vt afferret concham maximaꝫ eneam: aqua plenam: ī qua ponens scabellum consuluit ei: vt desuper sederet in maiori parte diei. Et hoc ideo pꝛecepit vt faceret errare astrologos imperatoꝛis in esse absconditoꝛum. Dixerunt enim: ꝙ esset in medio maris. Tandeꝫ sonꝰ factus est ꝙ aufugeret per mare indicū: et hoc ē qꝺ mouit ptho. vt remoueremꝰ:

¶ Uerbum .60. dieꝝ creticoꝝ et determinabilium egri.

Albaharim sane ⁊ certe sunt hoꝛe quibus declarant̄ mutationes moꝛboꝛuꝫ: ad bonum vel maluꝫ velociter. Et sūt loca lune in angulis quadrati conclusi a circulo directo. Alterationes vero que pꝛecedunt has ⁊ indicant: sunt loca lune in angul' habentibus .xvi. latera: ⁊ hoc postq̄ꝫ pꝛecesserit esse egritudinis: ƀm equalitatem sine in

terpretatione: ⁊ non acciderit aliquid exterius quod conturbet infirmū: destruat vel noceat: vt cibus: ira: labor: ⁊ huiuscemodi. Cū igitur inuenerimus huic fortunam scilicȝ in predictis angulis: hora principij egritudinis: tam de fixis q̄ȝ de erraticis: significabit alterationem prosperā. Si vero infortunam: alteratioē aduersam nisi fuerit egritudini i ꝑa infortuna contraria in suo haiz. s. ifortuna. Luna vero in his angulis significat morbos acutos. Sol vero ꝓlixos. Et silr̄ oīs pl̄ta ꝺm mores ꝓprios significat.

¶ Ptholeme⁹ i hoc verbo docuit nos causam dierū determinabiliū: ⁊ qui sūt: ⁊ q determināt de bono: vel de malo: ⁊ alteratiōes ꝺm ordinem. ¶ Utilitas vero i hoc: maior est medicis q̄ȝ astrologis. Et hoc ideo: q2 multi ꝑisici conueniunt sup determinatiōes egritudinū sicut dixim⁹ in alio libro: ꝙ sint alterationes ⁊ prelia inter naturam egri ⁊ morbū. i. 4. 7. ⁊ q̄ augent̄ super hoc: de. zi. die accepto solo auditu ⁊ doctrina siue sciētia: ⁊ nō determinētur i hoc nisi p illō qō preterijt de experimentis suis. Sed ꝑtho. detexit causā ei⁹ ⁊ patefecit occasionem vnde fiat. Et occasio ꝺm ptho. est: ꝙ natura deuicta est a morbo in initio eius. s. qñ incipit dolere: ⁊ prohibet naturā: ne ꝓcedant ei⁹ opera ꝺm equalitatē: nec repugnat morbo natura illa hora qua vincit̄: sȝ expectat vt sit luna i loco illi cōtrario per aspectū morbi: vel per contrarietatē signoꝝ i quo fuit i ꝑncipio morbi. Tunc eteniȝ icitat̄ natura vt repugnet morbo. Sicut agit prudēs accusator cū accusato insipienti: cū voluerit illi repugnare nō repugnat: nisi cū ei⁹ virtus debilitata fuerit ⁊ ad locū in quo ille careat auxiliatorib⁹: ⁊ excitat illū in quarto signo a signo in quo icipit egritudo ⁊ luna in illo: qa scōȝ signū ab oi signo: ⁊ quartū contrariū est nature ei⁹ ⁊ similr̄ septimum: qa hec loca significāt inimicitias ꝓpter cōtrarietatē signorū ⁊ aspectuū: qa cōtraria curant̄ contrarijs. Et tēp⁹ qō est iter initiū morbi ⁊ itroitum lune in gra. quadrati i quo fuit in initio morbi p ascensiones signoꝝ: p proiectiones radiorum sūt. 7. dies. Hoc est adde sup ascensiōes gra. lune i initio infirmitatis. 180. grad. vel. 90. vl̄. 45. vl̄. zz. ⁊ mediuȝ. Et postea reducat̄ i gradus equales: ⁊ quando erit luna in illo gradu erit in predictis angulis equatoris diei siue orbis signorū. Et hoc est qō dicit. Per proiectiones radiorum sunt. 7. dies. Et eodem modo qō est iter lunam i principio morbi ⁊ ipam i oppositione sunt. 14. dies: ⁊ qō est inter initium morbi. ⁊. 4. aspectum sinistrum q sic est contrarius principio morbi. zi. dies. ⁊ ꝺm hunc moduȝ procedit modus aliorum dierum: ⁊ erūt hec puncta anguli quadrati: quē includit linea circuli directi: ⁊ illis pūctis alia pūcta sūt indicatiua. s. octogoni: ⁊ sedecagoni. Alia pūcta sunt idicatiua. s. opposita vel quadrata: ⁊ est vt preueniat luna ad pūctum qui abscindit vnūquēq3 arcū cui subtēdit̄ latus de laterib⁹ quadrati per medium. Et in his arcub⁹ sūt latera figure habētis quattuor angulos. Et omnia hec pūcta contraria sūt pūctis in quibus cepit morbus per naturam. Igitur obseruet astrologus circa initiū morbi ꝙ fuerit in his punctis. s. quadrati ⁊ octogoni tm̄. Illi nāq3 anguli indicatiui sunt: quia semper fiunt i signis contrarijs. Sed latus sedecagoni est ex. zz. gra. ⁊ dimidio: ⁊ sūt min⁹ signo ⁊ sicut nō ē i illis angulis contrarietas: quare nō deberēt esse significatiui aliorū. Solo. Ideoq3 ptholeme. dixit illos oēs significatiuos q2 arcus isti sūt medietates arcuū octogoni. 45. gra. Et obseruet circa initiū ꝙ fuerit i his pūctis. De stellis tam fixis q̄ȝ de erraticis: cum fortune fuerit aut infortune: ⁊ si fortūa. fuerit: iudicet ꝙ significet victoriam nature super coleras Infortune vero significant ꝙ colere superabūt naturaȝ.

si ifortune ⁊ morbus fuerit eiusdem nature: nisi fuerit ifortuna contraria morbo: ⁊ fortis i suo haiȝ. Non enim infortunabit lunam: cum sit i suo haiȝ: ⁊ iam remouebit morbū per suam contrarietatem illi. Et propter cōtrarietateȝ ifortune ad morbū: vt si fuerit frigida: ⁊ morb⁹ calidus: vl̄ si calida ⁊ morbus frigidus: ⁊ cū his sil̄ia i specie diuersitatum: ⁊ dixit ꝙ esse solis i morbis prolixis sit sicut esse lune i acutis: quorum maius temp⁹ erit orbis lune: ⁊ i prolixis orbis solis. Innuit etiam ptholeme⁹ nobis subtile quoddam: cuȝ diceret. Similr̄ omnis stella ꝙ. est illi de moribus. Docuit qppe nos ꝙ quicqd immoderatū est i nobis ⁊ fuerit ex moribus quos in consuetudine nō habem⁹: dicit̄ ꝓ morbo. Et ideo iustū est vt faciamus i hoc similr̄. Et dixit iustum est hoc: nisi acciderit aliqd extrinsecus quod destruat ordinē determiationis. Et locuti sunt de re que destruit determinationem: hi qui exposuerunt librum aphorismoruȝ hypocratis. Et ideo non est necesse nobis hoc recitare i h̄ loco.

¶ Uerbū. 6i. i cōparatiōe lune ad pl̄tas: quēadmodū corp⁹ virtutibus comparatur.

¶ Luna propria est corpori propter consimilitudinem eius in operatione.

¶ Qm̄ lūa dat dispositiōem suā oībus planetis. et nullus ei dat dispositionē suā assimilauerūt eā corpi per qō virtutes operātur: ⁊ nō operat̄ ipsū p eos: Et ꝓpterea ꝓpria est corpi i iterrogatōib⁹ ⁊ ceteris reb⁹.

¶ Uerbū. 6z. i mutatōe aeris per eē almutaȝ sup āgulos lunares ⁊ proportionem figurarum in: reuolutōe anni: ⁊ aliarum figurarum.

¶ Cū posueris minutū coniūctionis pricipiū albalurē cētrorū vel pūctorum iudicabis alteratiōes aeris in illo mēse: ⁊ erit iudicium i hoc ꝺm almutaȝ sup āgl̄os oīs figure illoꝝ: q2 ille vicet nāȝ aeris: postq̄ȝ remouebis nāȝ tp̄is p̄ntis.

¶ Ptho. diuidit nobis mēsē lunarē p. 4. variatiōes: ⁊ erit pria quarta a gradu ꝯiūctiōis: vsq3 ad gradū. 4. aspect⁹: ⁊ almutaȝ sup ascēdēs cōiūctiōis: ꝑerit illi q̄rte. Scōa vo q̄rta ē a gradu atrabie vsq3 ad minutū ꝑuētōis: ⁊ ꝑerit ei ei⁹ dispositiōi almutaȝ sup ascēdēs cū fuerit luna i gradu atarbie. Tertia vo quarta ē a gradu ꝑuentōis: vsq3 ad graduȝ atrabie scōe: ⁊ ꝑerit illi almutaȝ sup ascēdēs ꝑuētōis. Quarta vo vltia ē ab atarbia scōa: vsq3 ad ꝯiūctōeȝ cui ꝑerit dn̄s ascēdētis cū luna fuerit i atarbia scōa. Aspice itaq3 ad nāȝ ascēdētis. ⁊ ei⁹ dn̄i: ⁊ ad plāetā fortiorē illo: ⁊ iudica alteratōes aeris i ipa quarta ꝺm nām illi⁹ significatoris. Ob quā cām bn̄ dixit remoue i ꝑiudicio de aere tp̄s p̄ns. Si. n. significator significauerit pluuiā i aliqua septiana ⁊ fuerit i mēse estiuali erit humor i aere cū quodā flatu leui ⁊ humido sine pluuia. Itē pricipiū alboarā cētroꝝ pricipiū āgnli quadrati i quo cū fuerit ꝰ ūa fit crisis sicut supius dcm̄ ē. ⁊ ē loc⁹ altior i circulo breui: Sēsus h⁹ capl̄i ē ꝙ illō qō significat ꝯiūctio maior scit̄ qñ ðbeat fieri p cōiūctōeȝ mediā hoc mō i ꝯiūctione maiori faciēda ē figura ⁊ ei almutaȝ silr̄ iueniēd⁹ ē: ⁊ tūc faciēde st̄ reliq̄ tres figure reliquaꝝ triū ꝯiūctionū mediaꝝ q̄ fiēt i ipa ꝯiūctōe maiori: Et tūc vidēdū ē: cū q̄ illaꝝ triū cōcordauerit illa ꝑma: ⁊ sic fiet illō i illa ꝯiūctione media: ⁊ si n̄ ꝯcordauerit cū aliq̄ illaꝝ triū: tūc significabit̄. ꝙ illō fiet i illa ꝯiūctōe media: ⁊ sic sciet̄ i q̄ pte mūdi fiet illud: Sciet̄ ēt i qua q̄rta cōiūctionū mediaꝝ fiet ⁊ sic ꝯiūctio media diuidit vl̄ distiguit vl̄ ptitur coniūctiōeȝ maiorē. Postea vero sūt faciēde. iz. figure. iz. cōiūctionū miorum: que fient in ipsa coniūctione media in qua fiet illud quod significatum est a maiori: et cum qua illarum concordauerit ipsa figura coniunctionis medie: ⁊ tunc dicetur ꝙ in illa coniuntione minori fiet illud quod signi

ficatum est in media: ⁊ sic minor diuidit mediam. Deinde faciende sūt .20. figure .20. annorum: q sūt i coniūctiōe minori: ⁊ cū q̄ illarum .20. cōcordauerit: i ipo āno erit illud quod significatum est a media coniunctione: ⁊ sic reuolutiones annorum determinabit illud confuse qđ significauit coniunctio ne media. Similiter .4. figure .4. quartarum anni reuolu ti: determinauit in qua parte anni fiet illud qđ significatur in principio anni. nam cum qua illarum cōcordauerit figura anni: in illa parte anni fiet illud. Et similiter tres cōiunctiones solis ⁊ lune que fiunt i vnaquaq; quarta anni si fuerit coniunctionalis: vl' tres preuentiones: si fuerit preuentionalis. s. quarta anni determinatū ostendit in qua parte illius quarte fiet illud qđ significat per figuram quarte: ga cū q̄ illarum concordauerit figura quarte: in illa coniunctione fiet illud. Et simil'r illud quod significauit coniunctio: quādo debeat fieri: scitur per quattuor figuras que fiūt: cū luna peruenerit ad quatuor angulos figure coniūctiōis: vt dictū est in tertio verbo ante istud. Et sic qñ tibi affertur figura aliqua: debes eā proportionare figure coniunctionis vl' preuentionis: ⁊ figure anni reuoluti: ⁊ figure cōiūctionis minoris: ⁊ figure cōiunctionis medie: ⁊ figure cōiunctionis maioris: q: hoc erit fortius: q: si minor figura nō concordauerit cū maiori se pporiori: nō erit illud adeo forte.

Uerbum. 63. in significatione fortitudinis: eleuatiōis planete super planetam.

O portet aspicere in coniunctione saturni ⁊ iouis in eodem minuto ad eleuationem vnius eorum super alterum: ⁊ iudica cuȝ fortitudine nature eius. s. eleuati in hoc mundo. ⁊ sil'r fac i. 20. residuis coniunctionibꝰ.

Eleuatio pl'te super planetam est: vt sit remotio eius ab auge circuli sui breuis: minor remotione alterius ab auge sui circuli breuis: ⁊ ille dicitur eleuatus super alterū. Quod vero dixit de .20. coniunctiōibus residuis: dicum est ꝙ planete sūt .7. ⁊ cum geminati fuerint: erūt .21. ⁊ sunt hi. Saturnus iuppiter. Saturnus mars. Saturnus sol. Saturnꝰ venus. Saturnus mercurius. Saturnꝰ luna. Juppiter mars. Juppiter sol. Juppiter venus. Juppiter mercurius. Juppiter luna. Mars sol. Mars venus. Mars mercuriꝰ. Mars luna. Sol venus. Sol mercurius. Sol luna. Uenꝰ mercurius. Uenus luna. Mercurius luna. Habent itaq; effectus mirandos: sed superat eleuatus. Est autem iudicium validum: cum fuerit in ascendente anni: vl' i quarta āni vl' in alchirem: aut in eclypsi solis vl' lune.

Uerbum. 64. i expositiōe sūmarū vniuersaliū p diuisionem ⁊ cōiunctiones maiores medias ⁊ minores.

In alchirem minori: est diuisa alchirē media: ⁊ in media diuisa est maior. Cum igitur locutꝰ fueris de diuisione partium confirma vniuersitatem: ⁊ non ponas sermoneȝ tuū i reuolutiōe: q: vertetur malum esse i bonū.

Intendit per diuisionem exponere vniuersitatem q: maior indicat vniuersa: ⁊ non sufficit nobis nisi exponantur. Ideoq; fiunt reuolutiones annorum ad exponendas vniuersitates que sunt in natiuitate. Et maior vtilitas est i hoc quia alchirem minor perficitur vbi peruenerit alinthie q est profectio alchirem medie: ⁊ qđ promittit media perficitur vbi peruenerit alinthie maioris: ergo si processerit via hac non vitabit ꝙ non sit i reuolutione cui nulla est expositio. In coniunctione minori: est distinctio coniunctionis medie: ⁊ in media distinctio coniūctionis maioris. Cū ergo locutus fueris i distinctione verifica vniuersitatem eius: ⁊ non ponas sermonem tuum reuolutionem: quoniaȝ est de bilioris expositionis.

Expositio addita. Ul't per diuisioneȝ expositionē vniuersatem. Quoniam maior annunciat summas: que non excusant nisi exponantur. Et s'm hoc cadit reuolutio anni distinguens summas que sunt i natiuitate. Et plurimū iuuamen ti in hoc est ꝙ eius qđ promittit coniunctio minor: non est vtilitas nisi vsq; ad illud ad quod peruenit ex coniunctiōe media. Et simil'r eius qđ promittit coniunctio media non ē vtilitas nisi vsq; ad illud quod prouenerit ex conionctione maiore. Nam sermo quando currit hoc cursu seruatur ab hoc vt sit relatiuus cui non sit expositio: neque in quo sit declaratio.

Uerbum. 65. considerationis ad verum iudicium proferendum in qualibet questione.

Postq̄ fortitudo significatoris iterrogatiōis fixa fuerit vl' manifesta. Aspice fortitudinē eiꝰ i ascendēte reuolutiōis eiusdē āni. Et i ascēdente alchirē minoris: Et i signo ad qđ puēit alithie .i. pfecto i illo āno: ⁊ s'ȝ fortitudinē eius i his oibus ⁊ debilitatē: ꝑerunt iudicio signorum.

Subtiles astrologi qñ sciebāt fortitudinem planete i interrogatione ex fortitudine eius super ascendens ⁊ receptione dispositionis ex locis laudabilibus in interrogatione non sufficiebat eis donec aspicerent esse eiusdem plāete in his que commemorauit ptholomeus partem aliq̄ ⁊ si inuenirent illi aliquam preponebatur omnibus alijs planetis. Et erat qui loquebatur secundum illum securus ꝙ iudicium suum esset verum ⁊ ratum. Si vero vacuus eēt significatione ab his: minuebant astrologi de significatione eius secundum quantitatem qua carebat istis partibꝰ ⁊ ponebāt dominos istorū locorū participatores vel participantes cum illo. Et vidi calitam filiū aluelit qui ponebat significatorem in omni interrogatione nō alium preter dñum cōiūctiōis vel p̄uētiōis i qua erat si esset ei dominium vel dignitas i ascēdēte: ⁊ faciebat eum participē cum domio istius iterrogationis: ⁊ si inueniret illum dominuȝ coniunctiōis vel preuentionis in angulo non participabitur cum eo aliquis. Et hic erat valde veridicus in dādis iudicijs.

Uerbū. 66. in natura significatione mortis: sāitatis quoq; vel alterius accidentis algebutar scilicet profectione: ⁊ diuisione.

Non abscidas p directionē solā nisi ꝯplete dominatiōes significatorū fuerit: ⁊ significāt verā eē directionem per hoc ad quod peruenerit alinthie natiuitatis.

Intendit cum dixerimus gradum ascendentis natiuitatis ad vnumquemq; gradum annorum: ⁊ peruenerit ad malum: Non debemus per ipsū solū significare mortem nati sine directione hileg ⁊ alcocodeu. Et si conuenerint ad id qđ peruenerint vtreq; directiones ꝙ perfecta sint dona annorum non erit in morte eius dubietas. Sin autem nō abscindas per illum alinthie potest intelligi pro profectione etiam p diuisione scilicet per agelbutar: Et sic quādo profectio vel diuisoris agelbutar conuenerit i bono vel malo cum directiōe gradꝰ ascēdētis: tūc accidet nato illud i quo ꝯuenerūt. qñ ista tria significāt eē sāitatis i egritudinibꝰ nati: ⁊ hoc est qđ dicit.

Uerbū. 67. de igstiōe origis alicuiꝰ nati ante iudiciū ad vitandum errorem.

Remoue in oi iudicio scdꝫ ꝙ non poterit accipere natꝰ totā formā agentis. s. stelle.

¶ Intendit ꝙ cum viderimus in natiuitatibus vel interrogationibus prosperitatem: aspiciamus ad receptorem eius qui est natus vel dominus interrogationis ⁊ non indice musei perfectionem significationis: donec sciamus originem eius: ⁊ erit diuisio inter illum ⁊ alium: scilicet inter natū ⁊ natū qui magis erit idoneus: ad suscipiendū illiꝰ propinquitatem ꝑ genus ⁊ nobilitatem vt in .17. verbo huius libri: ⁊ iam reiteraui hoc in alio ꝑ se in expositione vborum huius libri qḋ sufficit.

¶ Verbum.68. de impedimento membrorum officialium ⁊ aliarum egritudinum.

¶ Cum fuerit malus orientalis significabit īpedimētum. Et cuꝫ fuerit occidētalis: egritudīes.

¶ Ponit differentiam inter impedimētū ⁊ egritudines: qꝛ īpedimenta sunt açemena mēbrorū de quibus nō confidimus ꝙ possint reuerti ad ꝓprium actū: vt est cecitas surditas: ⁊ claudicatio. Egritudines dicuntur qñ egrediunṫ mēbra a temperamēto ⁊ proprio officio rei naturalis ⁊ non desperamus quī reuertanṫ ad id in quo erant. Et dixit ꝙ malus qñ īpedierit aliqḋ membrū ⁊ fuerit orientalis: destruit illud penitus. Cū vero īpedierit: ⁊ ille occidētalis: erit effectus eius minor q̄ꝫ orientalis.

¶ Verbū.69. de amissione oculorum.

¶ Cum fuerit luna in oppositiōe solis mixta stellis nebulosis vel induta eis: significat morbos īseparabiles ī oculis. Et similiter si fuerit occidētalis luna ⁊ in angulo: ⁊ vtriqꝫ mali. s. saturnus ⁊ mars ante solem ascēdentes: ⁊ illi. s. sol ⁊ lūa oppositi perdet natus vtrūqꝫ oculum.

¶ Maius impedimētum in duobus luminaribus ē: cū fuerint duo mali ascendētes ante solē ⁊ post lunam ⁊ vnus sit in oppositione alterius. s. sol in oppositiōe alterius ⁊ ecōuerso. Et sol significat oculū dextrū: luna vero sinistrū. Et ieuitabile est quin natus amittat vtrūqꝫ oculū: cū fuerit significator ī eius natiuitate hoc mō. Stelle vero nebulose sūt hearhorаie: caput geminoꝝ: ⁊ locus ī quo cadit aqua quā fundit aquarius: ⁊ gutte leonis ⁊ alie q̄ qꝛ mixte sūt nō lucēt.

¶ Verbū.70. super egritudines corpis longas: ꝑ malū aspectuꝫ planetarū ad lunā in natiuitate.

¶ Epilentici sunt in quorum natiuitatibus luna non complectitur mercurio: vel nō aspicit: nec vnus ex illis complectitur ascendenti ⁊ cuꝫ hoc sit saturnus in natiuitatibus diurnis in angulo: ⁊ mars in natiuitatibus noctis. Amentes autē sunt eodem modo vel maniaci vel demoniaci preter ꝙ saturnus sit in angulis in natiuitatibus nocturnis: ⁊ mars in diurnis: ⁊ proprie si sit angulꝰ cācer vl' virgo aut piscis ī quo fuerit mars.

¶ Cōuenerunt sapientes astrologi ꝙ luna sit quasi corpus: ⁊ planeta ꝗ aspicit illā quasi virtutes q̄ apparēt ī illo ₰m naturā planete aspiciētis. Ergo cū non fuerit iter lunā ⁊ mercuriū aspectus nec alter eoꝝ aspexerit ascendēs: indicat ꝙ natus non habeat vires agendi id qḋ eius sit: ⁊ erit multe obliuionis. Sed cum non aspexerit vnus eoꝝ ascendens: nec alter aspexerit alterū: erit natꝰ demens. Si vero fuerit infortuna ī angulo: erit fatuus vel epilēticus. Cancer vero iouis: virgo mercurij: piscis veneris: sunt exaltatiōes fortunarū mercurij: q̄ cū īpedita fuerit: ⁊ fuerit anguli ī natiuitate: amittet natus notitiā suā vel discretioneꝫ. Et erit amēs: vel demoniacus.

¶ Verbum.71. ī moribus masculinis vel femininis nati.

¶ In natiuitatibus virorum cum fuerint duo luminaria in signo masculino: actus eorum erunt naturales. Et femine immoderate erunt in esse suo innaturaliter. Et eodem modo mars ⁊ venus: erunt coitus vt diximus: ⁊ cum fuerint orientales he due stelle auxiliantur super masculinitatem. Et cum fuerint occidentales auxiliantur super feminitatem. Saturnus addit immūditiam. Mercurius auxiliatur super impetum delectationum. Et scḋꝫ hunc modū conferunt in contrarijs eoꝝ. s. q̄ modo dixi.

¶ Luminaria cū fuerint in natiuitatibus viri in duobus signis masculinis ⁊ ī duabus quartis masculinis: vel ī eadē q̄rta masculina: opabiṫ vir oīa que ad viros pertinent. Et cuꝫ fuerint loca luminarium feminina in natiuitate viri effeminabitur natura eius: ⁊ erit desiderium eius femininum: nec poterit lachrymas suas cohibere vel retinere. Et cum oīa loca luminarium fuerint masculina in natiuitate feminarū: apparebunt actus earuꝫ similes viribus: ⁊ non subiugabunṫ hominibus. Cūqꝫ fuerit mars ⁊ venus ī signis masculinis: significabūt ꝙ modus coeundi dñi natiuitatis: sit ₰m naturam. Et si fuerint orientales: significabunt ꝙ ipe spnat in mulieribus ꝓpter multā masculinitatem: ⁊ coeat cum pueris. Et si fuerint ī signis femininis: ⁊ aspexerit eos saturnus: ⁊ ipi occultantes: eius coitus erit innaturalis. Et forsitan preteribit illud donec roget vt agant cuꝫ illo: quia tunc effemiabitur: ⁊ hoc ꝓpter saturnū. Et si fuerit femia: locus vero martis et veneris masculinus: et ipi orientales: fugiet viros et odiosus erit ei coitus virorum ⁊ eliget fricare puellas. Si vero fuerit locus martis ⁊ veneris femininus: ⁊ ipsi occidētales: diliget virorum coitus: ⁊ erit modꝰ eius naturalis. Si vero fuerit iuppiter in loco martis erit coitus viri ac mulieris secundum leges. Et si mars solus prefuerit non aspiciens iouem: erunt quamplures coitus eorū nō ₰m precepta legis.

¶ Verbū.72. radicū sniarū ī iudicijs.

¶ Ex dominis triplicitatis ascendentis probatur nutritio. Et ex dominis triplicitatis domini nauba scilicet temporis luminarium: scimus victum nati: vel esse vite.

¶ Ptho. narrat nobis ī hoc li. canonū radices sniarum ī iudicijs astronomie. Eaꝝ vō ramors ecitat ī lib. q̄rto alabra. Prima vero itentio obseruatorum nutritiōis ē: vt aspiciāt dñm triplicitatis: ascendētis natiuitatis: quatēus sciāt fortitudinē eius per esse suum ī aliquo angulorum vt sit liber a malis planetis. Et addit ī hoc loco fortitudinē bonorum ī ascēdēte: ⁊ alia multa que munerant astrologi ī nutritiōe. Anni nutritiōis sunt quattuor ⁊ dñi triplicitatis sunt tres. disponit ergo vnusquisqꝫ vnum ānum ⁊ tertiā partē anni. Ptho. fecit etiā ī hoc mentiōem illius: ꝙ si non fuerit non ꝓficiemus cum alia re ī ipo: nā si ista que ponit ptho. defuerit ī natiuitate nulla alia posse ꝓdesse: ⁊ si videanṫ posse iuuare. Et similiter itelligo ī oī eo quod dicit ī hoc recto libro Et ideo hoc quod dicit in hoc li. toto: radices dicunṫ: ⁊ ea q̄ ipe dicit ī alabra: ⁊ etiā que alij dixerunt in suis libris rami dñr. Et sic si ista defuerint: ille non prosunt in ipso. s. nutriēdo: quāuis alia addant in tempore ⁊ dent prosperitatem in nutritione preter dominos triplicitatis ascendentis videtur ī libro natiuitatum. Similiter ⁊ in victu: si dominus anauba ī natiuitate, hoc est sol in die: ⁊ luna ī nocte: si fuerit in angulis aut in locis ī quibus possunt esse alhyleg. Gradus etiam ascendentis in coniunctione: ⁊ pars fortune in preuentione: Quicunqꝫ eorum fuerit dominus neuba scilicet sol in die: et luna in nocte: alius gradus

ascendentis in coniunctione ꝛ gradus partis fortune in preuentione. Et si sol ꝛ luna non fuerit byleg: qꝛ quilibet istorū̄ dicit neuba: ex dominis triplicitatis vnius eorum operandum erit. Si dominus triplicitatis eiꝰ prius saluus fuerit: significabit bonitatē victus in prima tertia vite. Et secundus significat ꝙ erit post illam vsq; ad secundam tertiam vite. Tertius aūt ꝙ remanet deuicta. Sunt etiam quidaz qui aliunde victus bonitatem attribuunt: ex bonitate secū̄de ꝛ eius domino ex parte fortune ꝛ eius domio. Sed itroduxit ꝙ erat fortius in bonitate ṕ oībus alys.

¶ Uerbū̄.73.ī qualitate mortis nati.

¶ Cuz fuerit corpaliter mars iunctus capiti algol.s. stella que ē ī tauro: ꝛ nō aspexerit fortuna gradum abscindentē nec fuerit in quarto ꝛ dn̄s anauba luminariū̄ oppositus fuerit marti: vel ī eius quarto aspectu: nati truncabit̄ caput. Qd̄ si fuerit lūinare ī medio celi: suspendet̄. Et si fuerint mali aspiciētes se a gemini ꝛ a pisce abscidētur eius manus ꝛ pedes.

¶ Iā̄ recitauit nobis ptho. ꝙ cū̄ fuerit mars iunctus capiti algol corporalr̄ in natiuitate hoīs: pdet caput. Sz adiūxit qdd̄ā p qd̄ eius ꝓuidētia maxie fore deprehēdit̄. Ait enim illud qd̄ significat bonā̄ mortem.s. ꝙ aspiciat fortuna gradū̄ abscindētē.i. occidētē. Et vt sit fortuna ī.8. Quia hec sꝫ astrologos remouet malā̄ mortē. Et si fuerit hec: morietur natus ex morbo calido existente in capite ī lecto suo.i. si vt diximus ꝙ fortuna sit in gradu iterficiēte vel.8. Audiui eqdem a quodam qui vocabat̄ seualet: filius accelē: filiꝰ sortilegi: q ebroamal vocabat̄ q fuerat concede filio aali: valde animoso ī mari vel ī nauigando: q cū̄ vellet igredi tibriz: nimis tumultuosū̄: ventis vndas exagitātibus: cū̄ illum increpasset dixit illi: nō timeo mihi mortē ī mari. Juppiter enim fuit ī natiuitate mea ī domo mortis ꝛ oriētalis: q ꝓhibꝫ mihi mortē iussu dei oīpotētis. Et vidi igd illū̄ ī lecto suo mori. Accidit ēt vt qdā̄ seruiēs ostenderet mihi natiuitatē filij dn̄i sui: ꝛ iueni solē ī medio celi: ꝛ ipe erat dn̄s anauba albileg.s. sol erat ylegi: ꝛ martē ī quarto aspectu eiꝰ.s. ascēdētis: saturnū̄ ēt ī angulo terre: cuiꝰ ascēdēs piscis: vn̄ exteritꝰ: dissuli iudiciū̄ dicēs: oꝫ vt anteq̄ iudicē cōpleant̄ dies nutritiōis. Creuit āt puer: ꝛ cū̄ valde sollicitarer circa īuestigationē moꝝ suoꝝ: Nil audiui vn̄ sibi timerē trūcationē manuū ac pedū̄ ꝛ īfurcationē: cū̄ cēt verecūdus mansuetꝰ. Cūq; ꝑuenisset ad.30. ānū̄ igressi sūt qdā̄ domū̄ eiꝰ fugiētes: eo ꝙ accusati eēnt sup illū̄ d̄ dolo q ꝑerat vrbi ī egypto: ꝛ dp̄hēsi sūt ī domo illa: ꝛ ipe cū̄ illis amisit manus ꝛ pedes: ꝛ īfurcatus ē: ꝛ ego vidi illū̄ absq; manibꝰ ꝛ pedibus ꝛ infurcatum hec oīa induxi ad cōfirmanda verba ptho.

¶ Uerbū̄.74.ī significatiōe cicatricis future nato.

¶ Cum fuerit mars in ascendente: erit ī facie vl̄ capite nati signū̄.

¶ Mars ē ꝑncipal̄ cā̄ vl̄nerū̄ ꝛ cicatricū̄. Caput vō totū̄ est ascēdētis cuiꝰ ps facies: nō ḡ mireris: si fuerit signū̄ ī facie.

¶ Uerbū̄.75.in cōbustione nati.

¶ Cum mars coniunctus fuerit cū̄ dn̄o ascendētis corporalr̄ ī leone: ꝛ non fuerit marti in ascēdēte aliqua dignitas nec fuerit ī. viij. fortūa: natus ille cremabitur.

¶ Leo ē signū̄ calidū̄ ꝛ siccū̄ quo nullū̄ callidiꝰ ē ī eiꝰ triplicitate. Cūq; fuerit corpalr̄ mars cū̄ dn̄o ascēdētis natiuitatis in leone significat: ꝙ accidet nato peius q̄ impedimentuz a ferro: ꝛ ē ignis ꝛ h̄ augebit̄ p h̄ ꝙ mars non hēat dignitatē ī gradu ascēdēte. Qꝛ si hēret ibi aliq̄ ptā̄tē minueret de malitia sua: sicut minuit̄ malicia amici ꝑfidi: erga notū̄ suū̄. Qꝛ cū̄ mars hꝫ dignitatē ī ascēdēte cognoscit natū̄: ꝛ remouet Ptho. fortunā̄ ab octauo pp h̄ qd̄ dixi ī vbo ꝑmisso.

¶ Uerbū̄.76.ī signe diuersoꝝ ꝑicl̄oꝝ ꝛ mortis nati.

¶ Cum fuerit saturnus in medio celi: ꝛ ille cuiꝰ fuerit anauba solis vel lune ī oppositiōe eius: ꝛ quartuz signū̄ siccuz fuerit: moriet̄ natus ex ruina vel rebus pōderosis sup ipꝫ cadentibus. Et si humidum fuerit submerget̄. Qd̄ si fuerit ad formā̄ hoīuz signuz quartū̄ strangulabit̄: vel baculis cesus moriet̄ nisi fortuna fuerit in. viij. ꝛ sic eni fient que diximus: sꝫ nō moriet̄ inde.

¶ Ruia ē ex accidētibꝰ saturni cū̄ fuerit sup terrā̄.s. ī medio celi ꝛ fuerit ylegi: ille cuiꝰ fuerit anuba sub illo: ꝛ q̄rtū̄ signū̄ siccū̄. Et si hūiduz fuerit: submerget̄ ꝛc. Sz ptho. remonet ī hoc vtile qddā̄: ꝛ dixit ꝙ destruit mortē malā̄: ꝛ h̄ ē cū̄ fuerit fortuna ī.8. accidēt eni q̄ diximus: sꝫ nō moriet̄.

¶ Uerbū̄.77. sup eē corporis ꝛ alteratiōe ꝯplōnis eius: agilitate: hilaritate quoq; ꝛ amissiōe.

¶ Dirige gradum ascendentem: accidentibꝰ corporis/ ꝛ gradum partis fortune substantie eius: gradum vero lune ad esse corporis cuz anima: ꝛ gradum solis potestati principum eius: gradum autem medij celi illis in quibus operat̄ ad vnum quenq; gradum annum.

¶ Hoc verbū̄ ꝛ si planū̄ sit vt apparet: tn̄ reddit nos dubios ī gradu ascēdēte ꝛ gradu lune. Per gradū̄.n. ascēdentē scimꝰ de eē corporis alteratōes ꝛ cōplōnes eiꝰ: sꝫ ꝙ renouabit̄ sup eā̄ ex morbis ꝛ sanitatibus. Et dirigemꝰ gradū̄ lune ad id qd̄ erit corpi ex hilaritate ꝛ agilitate: ꝛ ꝙ sit obediens aīe: ꝛ agūt ea q̄ ꝑtinēt ad aīam. Directio vō ptis fortune ad id qd̄ acqret vl̄ amittet. Et dirigemus gradū̄ solis potestati vel dignitati quā̄ hēbit a ꝑncipe vel rege suo ī bono vl̄ malo: qꝛ si obuiauerit fortune gradꝰ solis vel radys eiꝰ: auget̄ honor eiꝰ erga dn̄m suū̄. Si vō malo vl̄ radys eiꝰ: minuet̄ honor eiꝰ. Et directio gradus medij celi nō fit ita. qm̄ directio solis ē tibi: ꝛ oībus illis q dn̄ant̄ tibi. directio vō medij celi fit tibi ꝛ oībꝰ illis qbꝰ dn̄aris: ꝛ directio ē sicut diximus ꝙ cū̄ fuerit ī medio celo: diriges per ascēsiones circuli directi: qn̄ fuerit ī ascendente: p ascēsiōes regionis tue. Qꝛ vero nō fuerit in aliquo istoꝝ: p ascēsiones istaꝝ duaꝝ ascēsionū̄ gradum quoq; medij celi ad illd̄ in quo ipe exercet̄ ex opibus. gradum solis dirige dignitati quā̄ habꝫ a rege suo: hec sunt in vltimo capitulo libri alabra.

¶ Uerbū̄ septuagesimū̄octauū̄ ī significatiōe pl̄te qn̄ ꝑuenit ad locum in quo ꝓmiserit aliquid in natiuitate.

¶ Nil opatur planeta ī loco in quo nil ꝓmiserit: nec ī loco ad quē nō ꝑuenit natiuitas.

¶ Indocti astrologi suspicabant̄ ꝙ malus cū̄ fuerit ī ascendente vel ī medio celi siue ī quolibet loco natiuitatis vel figure faciat malū̄: ꝛ bonus eꝯ bonū̄: Sz obseruādū̄ ē tā̄ ī natiuitate q̄ ī reuolutōe ꝛ īterrogatione. Si pl̄ta ꝓmiserit bonū̄ vel malū̄ ī initio natiuitatis illiꝰ: vel reuolutōis āni: vl̄ interrogatōis: ꝑficiet illd̄ cū̄ cōiunget̄ illi: aut aspexerit illuz. ꝛ si ꝑuenerit ad locū̄ ī quo nō fuerit eiꝰ aspectꝰ ī initio eiusdem loci: nō apparebit locꝰ eius in illo. Cūq; ꝑuenerit pl̄ta ad aliquē gradū̄ p directionē dabit ſm nām̄ suā̄: siue fuerit bonꝰ vel malus. Itē pl̄te ī natiuitate qōne ꝛ reuolutōe promittūt aliqd ī locis vbi fuerāt ī prinꝰ vl̄ aspexerāt. Sz ī locis ī qbꝰ nō fuerāt: vl̄ ī locis q̄ nō aspexerāt ī locis natiuitatis vl̄ reuolotionis vel interrogationis: nil ꝓmittūt. Ergo cū̄ pla

neta fuerit in his locis corporaliter.s.que non aspiciebat i principio ⁊ cū hoc non fuerit i locis in quib⁹ puenit ei⁹ directō vel directio gradus ascendentis natiuitatis: vel alicuius alterius qui dirigitur nil operatur.

¶ Uerbū.79.in significatione natiuitatis illius qui destru et substantiam regis.

¶ Cuȝ fuerit mars i.xi. fueritq̧ȝ eius significatio fortis in ascendente: dn̄s natiuitatis īfidelis erit principi suo vel regi.

¶ Domus.ii.scd̄a est a domo regia. Et est domus substantie eius. Cūq̧ȝ fuerit in illa mars: significat: ꝙ cā amissionis ei⁹ substātie erit aliquis q̄ fuerit ex natura martis. Si itaq̧ȝ fuerit marti in ascendente aliqd̄ testimoniū: significat ꝙ dn̄s natiuitatis.s.natus erit occasio illius amissionis.

¶ Uerbum.80.in significatiōe turpitudinis coitus nati.

¶ Cum venus incorporabit saturno in natiuitate: fueritq̧ȝ eidem in.vij.dignitas: erit natus im mundi coitus. Et hoc modo confert in alijs domibus ⁊ in coniunctionibus vniuscuiusq̧ȝ plt̄e: cū quolibet duorum malorum.

¶ Uenus est principalis causa coitus: ⁊ precipue cū prefuerit septime: q̄ est domus coniugij. Cū ergo iuncta fuerit corporaliter saturno: incitabit natum vt preferat stuprū posteriorem anteriori ⁊ in excitatione spermatis cum manu. Sȝ si fuerit saturnus orientalis: diliget cōfricationem cū pueris: ⁊ preponet nigros albis ⁊ flauis. Qd̄ si fuerit infortuniū ex incorporatiōe martis: significabit ꝙ nō sit zelotipus: ⁊ ꝙ coeat cū plurib⁹ pueris: q̄ et coeant cum illo ⁊ cū vxore ei⁹: ⁊ pueniet vt fornicet̄ cū ꝓprijs filijs: ⁊ agat cū eis cōtra legē: ⁊ cetera q̄ ptinēt ad imūditiā: ⁊ erit legis puaricator.

¶ Uerbū.81.in significatione finis temporis rerū.

¶ Hore accipiuntur ex.vij.partibus vel.vij.modis. Primo qd̄ est inter vtrosq̧ȝ significatores. Scd̄o qd̄ est inter eos.s.aspectu ⁊ similitudīe in figura. Tertio vt pueniat vn⁹ eoꝝ ad locuȝ alterius. Quarto qd̄ est inter vnum ex illis ⁊ locū in quo est natura rei quesite: vt si questio fuerit de vxore primam querenti: vij.rei quesite. Quinto id quod proueniet ex dono planete post augmētū vel subtractionē. Sexto: mutatio figure significatoris rei cum directione: ⁊ orientalitas ⁊ ꝙ huic simile fuerit. Septimo cum peruenerit plt̄a ad locuȝ q̄ cōcordat illi p naturam.

¶ Per tp̄a intēdit tp̄a intentionum iterrogationū ⁊ iceptionum. Quia pmū ē vt accipias qd̄ ē inter vtrosq̧ȝ significatores ex gradibus. Et verte eos i dies ⁊ i partes tēpoꝝ. Secūdo vt dn̄s ascēdentis eat ad coniunctionēȝ dn̄i rei q̄site. sed perfectio eius erit cū pfecta fuerit cōiunctio: ⁊ hec ē perfectio figure. Tertio vt sciam⁹: quādo perueniet dominus ascendentis ad locū rei: vel dominus rei ad gradum ascendenteȝ ex gradibus: erūtq̧ȝ dies vel alie partes temporuȝ. Quarto qd̄ est iter vnū ex illis ⁊ locum iterrogatiōis p motum eius sm̄ ꝙ puenerit ad illū in diebus ⁊ horis ⁊ non per numerū graduū: sicut in tertia. Uide itaq̧ȝ i quot dieb⁹ ibit dn̄s ascēdētis: vel dn̄s dom⁹ rei ad ipam domum rei. Quinto vt aspicias q̄d valeat suscipere dn̄s iterrogationis ex dono.s.tp̄is.7.sicut aspicit̄ alcobodeu in natiuitate q̄d det de annis: ⁊ post aspicias q̄d addēt vel minuant boni vel mali planete p aspectū ⁊ q̄d remaneat ei post augmentuȝ vel diminutionem planetaꝝ. Ita aspicit̄ in qualibet interrogatione almutaç quid habeat dare ex tempore. Et postea quid remaneat ei post augmentum ⁊ diminutionem bonoruȝ ⁊ maloꝝ planetaꝝ. Aspiciāt nāq̧ȝ q̄d addant vel minuant boni vel mali planete p aspectū: ⁊ remanebit sicut dn̄i alcochodeu: ⁊ erit hoc finis tp̄is. Sexto vt significator significet aliq̄d i re quesita: ⁊ q2 forte erit retrogradus: nō poterit pficere qd̄ ꝓmittebat donec dirigat̄: ⁊ erit hoc sm̄ q̄titatē temporis retrogadatiōis ⁊ stationis secunde. Sil'r si cōbustus fuerit: expectādus est donec sit oriētalis. Septimo sicut cū non apparuerint significatores i itinere pp discordiam significatorū: eo ꝙ vn⁹ testificet̄ iter ⁊ nō alter. Et cum fuerit mas i parte q̄ auxiliet̄ itineri: vel in domo itineris: incitabit viam. Uel septimo vt appareāt significatores in itinere ⁊ sint equales: ⁊ eat mars ad.4.cadenteȝ aut' ad domum itineris incitabit illud: nec ē illō temp⁹ p̄ter hoc. Hec l'ra est melior predicta. Et sicut dixi de itinere ita intellige in alijs questionibus.7.pro vnoquoq̧ȝ gradu: qui sunt īter dominum ascendentis: ⁊ domum rei. vel econuerso: ⁊ pone diem vel alia tempora: ⁊ non sunt alia p̄ter hec.7.

¶ Uerbum.82.in quibus significatiōibus nō sit iudicādū.

¶ Cum equales fuerint significatores in re aliq̄ ⁊ in eius contrario.s. ꝙ tot sunt significatores fortes qui negant: quot qui concedunt: ⁊ eque fortes. Aspice ascendens coniunctionis vel preuentionis: ꝙ si ibi equales fuerint: non festines dare iudicium.

¶ Insipiētes astrologi i oī iterrogatōe iudicabāt semp per hoc qd̄ eis pmū occurrebat: īde sepius i errorē cadebāt: verū in hac arte discentiūt piti: significatoꝝ fortitudines: ꝯcordantiū iterrogatōi: ⁊ illi discordātiū. Postmodū iudicāt p fortiorē: qd̄ vt lucidius clarescat sub exēplo ponamus. Quidam iterrogauit nos de itinere qd̄ volebat agere: inuenimusq̧ȝ significatores iterrogātis: ⁊ significatores itineris i ter quartū ⁊ septimū: ⁊ significabat morā vl' stationem. Inuenimus ēt significatorē iterrogantis euntē ad cōiunctōeȝ significatoris itineris: ⁊ ex hoc significauimus iter. Erat.n. saturnus i tertio ab ascēdēte: ⁊ hoc idicabat stationē. Oportuit itaq̧ȝ priusq̄ȝ loqueremur i hoc discutere oēs significatores stationis itineris: q̄ si equales fuerit: nō iudicabim⁹: sed si vnus fuerit alteri⁹ fortior: p illū iudicabim⁹. Inde ait ptho. cū equales fuerit significatores: obs̄ua significatoreȝ ꝯiūctiōis vl' puētionis dn̄antē i ei⁹ ascēdēte: ⁊ fac cū illo sic cū dn̄o iterrogatōis: quē si iueneris sm̄ eē ⁊ modū ꝯcordātiū: n̄ iudicabim⁹ ide: sȝ differem⁹ dōec iteret iterrogatōeȝ.

¶ Uerbuȝ octuagesimū tertiū i significatōe eoꝝ q̄ accidūt per horam adeptionis: etiā que accidūt per horā itronizationis: idest per ascendens.

¶ Hora adeptionis dignitatis ē ei quod erit iter illum ⁊ principē ei⁹. Hora vero itronizatōis ei⁹ est modus eius in opere suo.

¶ Conuenerūt astrologi ꝙ hora adeptōis sit ei q̄ adipiscit̄: ⁊ ei q̄ p̄est illi. Et hora itroniçatōis ei⁹ ē ei q̄ adept⁹ ē: ⁊ q̄ sūt sub illo. Et hec ē diuersitas ꝓpter distantiā loci in quo morat̄ q̄ adipiscitur ⁊ q̄ dat. Res autem in hoc adeo patet ꝙ nō eget expōne. Hora itroniçatōis ē illa q̄n̄ aliq̄s ponitur ī dignitate vl' officio. Cū q̄s dat honorē alicui: p ascēdēs ipi⁹ hore videmus qd̄ est inter dantem ⁊ accipientem.i. vtrum in bona hora det ei. Hora vero que intronizatur: ascēdens indicat quid accidit ei in dignitate illa.

¶ Uerbum octuagesimuȝ quartum de eo qd̄ accidit super res intronizati in officio vel dignitate.

¶ Cum fuerit dn̄s ascendētis intronizatōis alicuius.s.officij alicuius dignitatis mars: ⁊ ipse

i secũda domo vl' cõmixtus dño secũde destruet substãtiã eorũ qb⁹ p̃est p̃cipue si fuerit dominus secunde iuppiter.

¶ Secũda ab ascẽdẽte hora adeptõis dignitatis ẽ domus substãtie eorũ qb⁹ p̃est: Cũq₃ fuerit mars i illa: ⁊ ip̃e dñs ascẽdẽtis sigificat ꝙ rapiet substãtiã eorũ ⁊ malũ eẽ eorũ cũ illo: Cũq₃ p̃fuerit iuppiter domui secũde erit opus martis i illa plusquã si p̃fuerit illi saturn⁹ qꝛ i alijs cũ p̃fuerit loco tuebit̃ eũ locũ. ⁊ expellet ab illo et repugnabit ipediẽtẽ Juppiter aũt recedit a iurgijs: ⁊ largit̃ exigẽti ab illo nec sustinet nequitias vt tueatur res suas: Et ideo in hoc loco vtiliores sũt mali.

¶ Uerbũ. 85. i substãtia itronizati vel p̃lati in qualitate ex p̃sarũ eius vel acquisitionis.

¶ Cũ cõmiserit vel pulsauerit dñs ascẽdẽtis domino sc̃d̃e dispositionẽ ex eẽ laudabili cõsumet vl' expẽdet villicus vel p̃fectus mltũ: Si vero fuerit ex illaudabili amittet. Cũq₃ cõmiserit domius sc̃d̃e dño ascẽdẽtis dispositionẽ lucrabit̃. Qð si fuerit ex eẽ laudabili: erit ex propria volũtate ppl̃i. Si vero ex illaudabili erit cõtra velle populi ⁊ cum eius ira.

¶ Ptho. ponit ascẽdẽs ⁊ secũdũ i p̃misso verbo ppl'o: ⁊ eius substãtie. Et i hoc docet nos sigificationẽ eorũ. s. ascẽdentis ⁊ secũdi sup p̃fectionẽ: ⁊ ei⁹ substãtiã: vñ adducũt i errorẽ illos qb⁹ occulta ẽ scia nãrũ: ⁊ ascẽdẽs itronizatiõis prefecti sigificat ip̃m p̃fectũ. Sc̃d̃a vero sigificat ppl'm: ⁊ eius substãtiã: ⁊ oẽ cui p̃est priceps: Et nõ ẽ aliqua dubietas: si fuerit mars domin⁹ ascẽdẽtis cũ p'te nõ ifortunẽt dignitates suas qui disp̃gat ⁊ ipediat gcquid ẽ i secũda ex reb⁹ aliorũ ⁊ saluabit qð ẽ ascẽdẽtis: cui ip̃e p̃est: ⁊ hoc mõ soluitur error: qui hẽtur ex verbo p̃misso. Qð vero iquit i hoc verbo: Notũ ẽ. qꝛ cõmissio dispõnis dñi ascẽdẽtis dño secũde ex eẽ laudabili: ⁊ ẽ vt eat ad cõiũctionez suã: ex sextili vel trio aspectu sigificat ꝙ p̃fect⁹ expẽdet multũ ex ꝓpria volũtate. Sed si fuerit cõiũctio ex eẽ illaudabili: hoc ẽ ex q̃rto aspectu vel opposito sigificabit amissionẽ nõ ex ꝓpria volũtate. Cũq₃ dñs secũde iuerit ad cõiunctionẽ domini ascẽdentis ex sextili vel trio aspectu lucrabit̃ bono aĩo illorũ a quib⁹ suscipit. Qð si cõiũct⁹ fuerit dñs secũdi cũ dño ascẽdẽtis ex quarto vel opposito sic lucrabit̃ ex raptu contra donãtiũ velle qꝛ ꝑ vi.

¶ Uerbum. 86. in quattuor planetis per quos fit incremẽtum ⁊ destructio ⁊ tribus per quos habent mores indiuiduorum.

¶ Sol est origo virtutis vital' q̃ ẽ cordis. Luna ẽ origo virtutis nãlis epatis. Saturnus origo virtutis receptiue. Juppiter virtutis crescẽtis: ⁊ vegetãtis. Mercurius virtutis imaginãtis fãtastice: ⁊ cogitãtis. Mars virtutis irascibilis: ⁊ attractiue. Uenus virtutis cõcupiscibilis: ⁊ appetitiue. Jð Mercurius Mars ⁊ Uenus i natiuitate significant mores nati ⁊ magisteria.

¶ Philosophi conuenerunt in hoc quod indiuidua suscipientia effectum et destructionem: sunt rami harum radicũ vel secundum quantitatem operationis eorum in fortitudine ⁊ debilitate vel operatione. vt indiuidua rami: terre: ⁊ aque: ignis quoq₃ ⁊ aeris. Et incrementum horuz indiuiduorum: ⁊ detrimentum fit ex virtutibus illorum secundum eorum commixtionem in fortitudine. Mores quippe omnes qui sunt: largitas: auaritia: veritas mẽdaciũ: fidelitas: ⁊ infidelitas: ⁊ his similia fiũt ex cõmixtione morum horum trium. Ex esse horum triũ planetarum martis: veneris: ⁊ mercurij. Et similiter magisteria. Et iaz cõmemorauimus hoc totuz sufficienter in alio libro extra: hunc. Intentio capituli ẽ: qꝛ ꝑ q̃tuor planetas. s. solem: ⁊ lunam: saturnum: ⁊ iouem: fit incrementum ⁊ destructio oĩs indiuidui aĩalis. ⁊ per tres reliquos planetas: s. per martẽ: venerem: ⁊ mercurium: habẽtur mores nati.

¶ Uerbũ. 87. i disiõe mẽsiũ ⁊ reuolutõe ãni vsq₃ ad ascñs.

¶ Tẽpus mutatõis signoꝝ i reuolutõe ex parte signi p̃fectionis sunt. xxviij. dies. ⁊ due hore: ⁊ xviij. minuta vni⁹ hore fere. Ex p̃te autẽ ascendẽtis emisperio. s. in oriente. xxviij. dies: ⁊ qnta diei fere: mensis vero solaris est a mutatione solis de gradu in quo fuerit natiuitas i gradũ sibi consimilem in signo altero.

¶ Uult oñdere nobis hoc: quot dies: notãdũ ẽ ꝙ signoruz p̃sit ab ascẽdente p̃fectionis: ⁊ ab ascendente obs'uato ad reuolutionem. Et que sũt pũcta gradus solis in alijs mensibus solaribus ꝓpe v'itatẽ. ⁊ ꝙ signũ i quo cepit annus solaris: quẽ. s. reuoluim⁹ i ascẽdente: erit sc̃d̃z ab illo. i quo incepit annus transactus. Et est vt dirigam⁹ ab initio signi vsq₃ ad finẽ eiusdẽ: ⁊ cõplebũt̃ i ãno solari. i3. signa in qb⁹ mutabit̃ nat⁹: ⁊ significabit̃ eẽ illi⁹. Cũ ergo diuiserim⁹. 365. dies ⁊ quartã diei ꝑ. i3. signa exibũt. 28. dies ⁊. 2. hore: ⁊. 18. mĩa vni⁹ hore fere: 2ª min⁹. ⁊ hoc est tp̃s i quo morabit̃ p̃fectio i vno quoq₃ signo: donec moueṫ ab illo ad signuz qð succedit illð: ⁊ dicit̃ mẽsis p̃fectionis. Qꝛ aũt ex p̃te ascendẽtis est hora reuolutõis eius est. Qm̃ annus qui est ex. 368. diebus ⁊ quartã diei fere: cũ distributus fuerit ꝑ. i3. signa: ⁊ decimã vnius signi fere: a minuto ascẽdentis obs'uato i reuolutione vsq₃ ad ascendens in quo incepit annus sequẽs. Accident vnicuiq₃ signo. 28. dies ⁊ qnta diei fere. Tẽpora quidem mensis solaris sunt diuersa. Et sunt ab ingressu solis i minutũ i quo fuerit hora natiuitatis: vsq₃ quo p̃ueniat ad simile illi i sc̃d̃o signo ab illo. ⁊ vniuscuiusq₃ istaꝝ partiũ ꝓprietatẽ patefecim⁹ iã i libris nostris iudiciorum.

¶ Uerbũ. 88. i directõe p̃tis fortũe i annoꝝ reuolutiõe.

¶ Cũ voluerimus dirigere partẽ fortũe i aliquo annorũ reuolutõis: accipiem⁹ a loco solis in locũ lune in natiuitate: ⁊ proijciem⁹ a gradu ascẽdente anni reuolutionis.

¶ Ptho. eiusdẽ verbi sciam collegit i hoc verbo: ita ꝙ non oz nos gcq₃ addere i suo verbo. Jã ẽt commemorauit hoc dorothius: ⁊ vocauit eã p̃tẽ lũe. Uñ rep̃hendũt eũ quidaz: ignorãtes ei⁹ itentõez. Sz ħ ẽ dirigere p̃tẽ fortũe i anno reuolutionis ad fortunas ⁊ ifortunas: necnõ ad eoꝝ radios.

¶ Uerbum. 89. de inuentione domus patruorum ⁊ dom⁹ filiorum ⁊ fratrum.

¶ Esse aui a. vij. ⁊ esse patruorum a. vi. ⁊ hoc modo in ceteris.

¶ Intendit cum quarta sit domus patruz: ⁊ est septima domus auorum: tertia vero cũ sit dom⁹ fratruz: erit tertia domus a domo fratrum: que est sexta domus patruorum: ⁊ similiter significabit filios fratum. 7. quia est quinta dom⁹ a domo fratrum.

¶ Uerbum. 90. in cognitione sub̃e rei occulte.

¶ Cum aspexerit significator ascendens: erit genus rei occulte ex substantia ascendentis. Si vero nõ aspexerit ascendens: erit genus ex substantia loci significatoris: ⁊ dñs hore significabit co

lorẽ rei. Locus autem lune significabit temp⁹ eius hoc est si fuerit super terram: erit nouum: si vero sub terra vetus. A domino quidem partis fortune significabitur tibi longitudo ipsius ꝛ breuitas. A domino vero termĩ gradus quarte domus. ꝛ a domino termini gradus mediĩ celi ab illo scilicet eorum qui fuerit ĩ angulo. ꝛ domino termini lune natura rei.

Significator quẽ ĩtẽdit ptho. nõ ẽ lũa: nec ille qui pfuerit ascẽdẽti tãtũ: Sed plãta cui iũgẽtur fortitudĩes dignitatũ ĩ ascẽdẽte ꝛ ĩ locis lũinariũ ꝛ fuerit vacu⁹ cursu .i. nlli iunct⁹: Et nõ cõmiserit dispositionẽ suã alteri: Qd si forte ille qui pfuerit ascẽdẽti: ꝛ locis alijs q̃ enũerauerim⁹: iũgatur alteri: ꝛ ille iteꝝ alteri. Et ille ad quẽ pueñit cõiũctio vltima: nõ cõiũget alteri erit sigĩficator postquã ĩuenerit eũ ĩ sigĩficatõe fortitudo loci sui: ꝛ fortitudo ẽt ĩ semetipsis. Sen⁹ ẽt substãtie ascẽdẽtis si fuerit terreũ: erit res occulta terrea. vel nascẽs de terra. Et erit aquatica: vel ex mari si aq̃ticũ fuerit. et factũ erit p ignẽ: si fuerit igneũ. simil'r locus significatoris: Domin⁹ ãt hore: Per horã ĩtẽdit tpa q̃ sunt 12. ĩ die ꝛ totidẽ ĩ nocte oĩ die ãni. Uidit etiã ptho: q cũ luna fuerit sup terrã erit nouũ: ꝛ cũ sub terra vet⁹. Alij nõ suspicati sũt q cũ fuerit sigĩficator oriẽtalis erit nouũ: ꝛ cũ fuerit occidẽtalis erit vet⁹: ꝛ ẽm hũc modũ q erit iter hec loca plãeta qui nõ iũgit alteri: sed alter iũgitur ei erit significator. Sigĩficatio ĩ longo ꝛ breui. Logt ex hoc q aliquis accepit vt si accepit aliqd cui⁹ ptes sũt breues ꝛ clauserit ĩ manu ex vitalibus: vt partẽ corticis auelane: quorũ vnũ ẽ lõgũ aliud breue: Ubi dixit ptho. de termis dixit de suis ꝛ nõ de alijs. Et eius nã ẽ qd significat ei⁹ actio: vel passio est cũ fuerit siccum vel humidũ.

Additio.

Uel significatio. sup lõgitudĩe ꝛ breuitate eius nõ vicit nisi haiz. Alid ĩ lõgitudĩe ꝛ breuitate sua: de quo accipit illa ps sicut cũ illud qd accipit sit portio parua quã capiat alma ex aiali aũt palma corticis auelane. Et hec est lõga: ꝛ hẽ curta ꝛ dñi termi: vult termĩos ptho. ꝛ nõ alios. ꝛ nãm ei⁹ semp significat actio vel passio: sicut cum fuerit durũ aut leue in alio molle.

Uerbũ. 91. egrotãtis sup peiorẽ significationẽ eius.

Detestabilius in significatione egrotantis ẽ vt sit significator interrogationis ingrediẽs sub radios: vel vt sit ps fortũe ĩfortunata.

Cũ pficient ĩ sigĩficatore q̃ diximus ĩ pcedẽti cap. perit eẽ egrotãtis. s. q sit dñs ascẽdẽtis ꝛ domin⁹ locorũ lũinarium ꝛ sol⁹. s. vacu⁹ cursu vt dictũ ẽ ĩ pcedẽti cap. Cũq3 volu erit cõburi mutatur ad amissionẽ opis vel actiõis ꝛ destructionẽ: Pars vero fortũe cũ ĩfortũata fuerit destruet vitã et nõ destruit vita alicui⁹ nec amittit actões suas nisi qui preparatur ad morteʒ.

Uerbũ. 92. de minutiõe ĩpedimẽti malorũ in suo haiz.

Saturnus orientalis egrotantes: mars vero occidentalis egrotantes minus impedit. ꝛ hoc modo erit augmentum psperitatis iouis ꝛ: veneris in setemptrione et meridie.

Intẽdit q ĩpedimẽta malorũ minuũtur ĩ suo haiz. Et psperitates fortũaꝝ augẽt ĩ pte sua. Et hi q̃ttuor plãte hñt q̃ttuor ptes. Oriẽs ẽ saturni: occñs martis: ve⁹ hʒ meridiẽ iuppr septẽtrionẽ: Cũ ĩuenerim⁹ plãtã haꝝ priũ ĩ ascẽdẽte egrotãtis ĩ illa parte: vel in loco alio cui preest: minuet malum de impedimento suo ꝛ augebit fortunam ꝛ prosperitatem sui esse: mars minuit malitiam: cum est occidentalis: saturnus vero cum est orientalis.

Uerbũ. 93. vt obseruemus primã cõiunctionẽ regũ. deinde eẽ piũctõis ꝛ cõferre simul ne errem⁹ ĩ iudicio.

Non presumas assimilare figuras añ sciaʒ assimilationis positorũ: qꝛ regna .i. significatiões regnorũ mutantur vl' variant in omni coniũctione: ꝛ cum certificaueris ordines: dabis regi ꝛ illis quibus preest: qd debetur illis in vno quoq3 tẽpore: ꝛ saluus eris ab errore.

Intẽdit q cũ plres astrologi erãt ĩ collatõe eẽ regũ: ꝛ solis solũmodo eẽ diuitũ ꝛ nobilium. Per iouem tm: ꝛ per alias stellas erraticas in collatione malorũ: significabant alterationem regum ẽm alterationem figurarum vel fortunarũ illorum planetarũ. Premittunt quoq3 mutationeʒ rei. s. q̃ fit p aliquẽ planetaʒ vnũ post aliuʒ: ꝛ opari ptermittebant ẽm naturã ipsius. Cuius rei exemplũ: q mutatũ ẽ regnum ad martẽ: alterabitur itaq3 esse regni in tpe ipi⁹ ẽm alterationẽ eius: ꝛ mutatũ est opus solis vl' diminutũ: ꝛ qcqd ab alijs signatũ est ĩ esse regũ pter martẽ. Incitauit itaq3 nos ptho. vt obseruem⁹ regna. i. q nos debem⁹ obseruare pmã cõiunctionẽ q̃ significauit regnũ: deinde oẽm cõiunctionẽ ꝛ conferre vel assimilare sil': ꝛ sic non errabim⁹. ꝛ ea p q̃ surrexit. i. planetas. p quos surrexit regnũ: necnõ ꝛ illa quibus pest rex: ꝛ qui elegerunt. s. ciues: vt sollicitemur ĩ obseruatione motuũ eoꝝ. s. ciuiũ. ꝛ in oppõne vniuscuiusq3 rei. s. stelle in loco suo. s. in figura coniũctionis: qꝛ astrologus qui hoc postposuerit: errabit ĩ iudicio: eo q nõ pfert ẽm q ẽ via. Et nõ q phyci vocãt eẽ regũ figuras vl' formas. In collatiõe esse regũ iudicant esse regis per solẽ solũmodo. ꝛ esse diuitum per iouem ꝛ alias stellas. Et ẽm q sol ꝛ alie stelle mutantur in signis ꝛ locis diuersis ita iudicabant. Et in h̃ erat error: qm ptermittebant mutationẽ regis ꝛ regni que fit in qualibet cõiunctione. Naʒ reges mutantur ẽm nãm signi decimi ꝛ eius domini: ꝛ eẽ diuitũ in qualibet cõiunctione.

Uerbũ. 94. in loco qui significat qd ẽ ĩ aĩa ĩterrogãtis.

Locus fortior significatoris ĩ interrogatiõe: significabit qd est ĩ animo interrogantis.

Significator interrogantis est ille quẽ pdixim⁹ ĩ. 90. verbo. ꝛ locus in quo est de interrogatõe: est id qd in ei⁹ aĩo. Ut si fuerit in domo regia: querit de regno. Si vero in domo itineris de itinere: ꝛ sic de ceteris domib⁹.

Uerbum. 95. ĩ significationibus figurarum vel fortunarum in faciebus signorum cõmorantium.

Forme semper accidunt vt id quod ascendit ex gradu: simile sit ei quod appetet natus. Et similiter id quod ascendit in omni facie: haruʒ figurarum vel formarum simile est operi eius in alio. Et iam exposuimus hoc in alio loco: scilicet in. xl. verbo.

Figure vl' forme q̃ ascedũt cũ facieb⁹: scripte sũt in libro dargenẽ. Et indi cõmendãt eas ꝛ alijs iudicijs preferunt. Ego qppe vidi quosdã q̃ iudicabãt p illas ĩ his q̃ accidunt nato. Et noui etiã quendã cui⁹ natiuitatis ascendens fuit pma facies arietis. Et plres significatores ei⁹ in terminis saturni. Erantq3 ipsius indumẽta splendida ꝛ mũda hñ redolẽtia: ꝛ ipe splẽdide viuebat. Accidit aũt q vna die cũ sederẽ cũ eo: erat. n. mihi familiaris: dixi ei sic: hec qdẽ ĩdumẽta pria sũt significatorib⁹ tuis. Et ille ait qcqd vides ego facio per oculos hoĩuʒ. ꝛ si denudarẽ tibi desideriũ meũ addiscere es: qꝛ valde nitor p volũtatẽ aĩ mei: ꝛ q sũ ĩ maximo labore. ꝛ ego dixi ꝛ ostendi ei. Nullũ ẽ dedec⁹ id opari qd ei⁹ nã exigit. Sʒ tũc ẽ maximũ dedec⁹: cũ mala psuetudo nãʒ superat. Et ipe mihi dixit: Nil. n. ago qd ĩ meo sedet aĩo. Nũc

quidē appeto vt amplectar nigrā aliquā vel aliquē nigruʒ cum quo forem inuolutus in gualagna alba de pilis hircinis.ſ.albis texta: ⁊ hoc ꝑ arietē: et vt iacerē cū eo ꝑ noctē. ſcit tñ ds qꝛ ſemper abhorrui coitū virilē. Et lʒ hoc appetam nolo tñ reuelare volūtatē mei animi propter milites meos ⁊ hoīes circūſtantes.⁊ hoc ꝓbant dicta indorū. Qꝛ i pⁱma facie arietis aſcēdūt q̄dā:quoꝝ vnꝰ ē vir niger inuolutus guadagna alba allegiſſe:vł iuuenes. vidi quoqꝫ q̄ꝫplura in fortitudine ſignificatorum iſtorū:quorūʒ commemoratio ꝓlixa eſſet in hoc libro noſtro.

¶ Uerbum.96.in quibus terris vel locis cadunt retrogradatio vel planetaruʒ directio:⁊ effectus eclipſis: ⁊ in q̄bus natiuitatibus vel reuolutionibus ⁊ in ſigno ſuper p̄dictis.

¶ Loca in quibus cadunt effectus vel oꝑa eclipſis:vel ſigna:vel ſignificationes planetarum ⁊ ſtationuʒ. Inceptionis quoqꝫ retrogradationis ⁊ directionis;ſunt anguli propinquiores locis eclipſis:vel qui ſunt circa loca eclipſis in natiuitatibus ⁊ reuolutionibus hominum ⁊ vrbiū quas ſignificant ⁊ anguli que ſub ipſis angulis edificate ſūt. Et natura in qua oꝑabit̄:erit ſc̄dʒ locū eclipſis: qđ expoſitum eſt in ſeptimo capitulo ſecūdi libri alabra. Et ſc̄dm indictioneʒ figure ſtellarum. Et ſc̄dm naturam illius que fiunt in ſigno eclipſis ex ſtellis erraticis. Quantitas vero ipſius: q ſtellarum fixaruʒ ſc̄dm quātitatē eclipſis in luminaribus. Et hoc modo loquere ſuper hec que apparent tibi de bono vel malo. Item loca in quibus ⁊c. hoc expoſitum eſt in q̄nto capitulo ſecundi libri alabra.

¶ Hoc verbum eſt valde abbreuiatū ⁊ obſcuruʒ cōplectēs ſcientie iudicioꝝ partē. Et hoc eſt quod in mūdo fuerit effectus eclipſis cuiuſlibet luminaris:⁊ ſtationū aliaruʒ ſtellaruʒ erraticarū:⁊ inceptionū retrogradationū earū.ſ.que fiunt almudhebir in hora eclipſis: ⁊ directionuʒ. Loca vero in quibus cadunt iſti effectus ſunt ſʒ q ſignificat angulus qui eſt circa eclipſim:ſcilicet ex climatibꝰ ⁊ regionibus Et ciuitates ſuper quas ſignificat ſignum illius anguli in quo fuit illa edificatio.ſ.earuʒ. Et illud quod ſignificat ille angulus ſuper natos illius ſigni in natiuitatibus hominuʒ vel eoruʒ reuolutionibus:ideſt.ſuper natos in quorum annis reuolutionum: angulus ille fuerit aſcēdēs: ⁊ id in quo cadet impedimentū vel ꝓſperitas erit ſm locū eclypſis: ⁊ impedimētū ſtellarū fixarū:figurarū eius qui eſt in ſigno eclipſis Qꝛ ſi fuerit eclipſis luminaris multa.ſ.q multuʒ obſcuretur de eo:apparebit opus eius multū. Et ſi modica modicū. Proſperitas vero ⁊ impedimentuʒ erit ſm illum planetam qui p̄fuerit angulo gradui ſtationis:vł retrogradationis:aut directionis.ſ.triū ſuperiorū fortuna fuerit vł infortuna. Itē loca in quibus cadunt ⁊c̄. Senſus eſt: q effectus eclipſis ⁊ planetarū qui ſūt in ſtationibus:⁊ q̄ īcipiunt retrogradari ⁊ dirigi in eclipſibꝰ:cadūt in hoībus ⁊ reuolutionibꝰ hominū ⁊ vrbiū:quoruʒ hominū: ⁊ quaruʒ reuolutionuʒ:⁊ edificationū:ſigna que ſunt circa eclipſim fuerūt aſcēdētia:⁊ maxime in ciuitatibꝰ que ſūt de triplicitate eorum.ſ.angulus qui eſt propinq̄or eclipſi. Et etiā poteſt dici q ipſe effectus erit in ea parte mūdi cū eſt ꝓprior angulus: vt ſi fuerit in angulo orientis:erit in ciuitatibꝰ: quas ſignificant in oriente:⁊ ita ītellige in angulis medÿ celi:⁊ occidentis. Sed in q̄nto capitulo ſecūdi libri alabra dixit Ptho. q effectus eclipſis eſſet in ciuitatibus: que ſūt de triplicitate ſigni eclipſis:vel que fuerūt fundate in ipſo. Et in hoc libro addidit q ſilr erit ille effectꝰ in ciuitatibꝰ ⁊ ī hoībꝰ q̄ fuerūt ſub ſigno anguli q̄ erat proprior eclipſi. Et hoc ideo: qꝛ planeta q̄ habuerit plures dignitates in ſigno eclipſis ⁊ ī ſigno illius:erit almudhebir. Et effectus totius eclipſis erit ſʒ naturā almudhebir:ſm q fuerit directꝰ vel retrogradus vel ſtationarius. Sed ille effectus eueniet maxime in illis qui ſūt de natura ſigni eclipſis:⁊ ſtellarū fixaruʒ que ſunt in eo vel q̄bus īduit̄ eclipſis:ideſt de natura planete qui eſt in ſigno eclipſis:⁊ hoc eſt qđ ipē dicit hic:⁊ in alio capitulo ſecūdi libri alabra. Et cetera leuia ſunt.

¶ Uerbum.97.in patefactione rei occulte per dominuʒ cōiunctionis vel preuentionis habentē plures partes in aſcēdente.

¶ Dominus cōiunctionis vel preuētionis:cum fuerit in angulo rei queſite:perficietur res. Et ſimiliter id quod volumus durabile vel ſtabile ꝑmanere. Cūqꝫ ſe occultauerit q̄ſpiā: ⁊ ipſe in angulo medÿ celi fuerit:apparebit occultās.

¶ Dominus coniūctionis vel preuentionis eſt planeta habens plures partes in aſcendente coniūctionis vel preuentionis.ſ.cuʒ illis:⁊ in gradu eius: ⁊ ipſe reuoluit̄ cuʒ effectu humano. Et iam patefeci hoc in verbo.65.⁊ ex ipſius natura eſt vt occulta detegat:⁊ alleuiet difficilia. Ob hoc cū fuerit in medio celi occultationis alicuius rei: apparebit qđ eſt occultuʒ.

¶ Uerbum.97.in domino anguli anni aſcendentis: ⁊ quartaruʒ menſiuʒ:⁊ ſignificatione ſuper ſementa:⁊ fructus: et precium eorum.

¶ Dominus anguli coniūctionis ⁊ preuētionis necnō ⁊ quartarū anni:cum fuerit fortis erit corū eſſe qđ ſignificat.ſ.ſi fuerit in angulis vel in ſuccedentibus. Et cum debilis fuerit:erit vile: ſcilicet in cadentibus. Et ſimiliter cum fuerit velox curſu vel tardus.

¶ Omnes anguli aſcendentis anni ⁊ quartaruʒ menſium de ſtellis erraticis eſt ille qui plures partes habuerit.ſ. in illis locis. Quoniam quomodo Ptholo. loq̄tur de domino coniūctionis vel preuētionis:⁊ ego expono de domino q̄rtarū anni. Tu ergo cōmiſce ſm hoc ⁊ indica. Et vnicuiqꝫ illorum eſt ſignificatio ſuper ſementa ⁊ fructus: ⁊ ideo inq̄t cum prefuerit aliquis eorum in angulo augebitur preciuʒ omniuʒ que ſignificabat. Qđ ſi fuerit cuʒ hoc curſu velox perueniet ad perfectionē augmentationis precÿ. Si vero tardus medium erit in ſuo precio.

¶ Uerbum.99.in iaculis ⁊ ſintillationibus ſtellarū.

¶ Alnaezic.i.iacule ⁊ habētes comas ſunt de ſecundarÿs ſtellarum ⁊ non ſunt de illis.

¶ Jam patefecimus in premiſſis q ſecundaria ſiderū ſunt res que contingunt a ſtellis in aere ⁊ vocāt eas arabes aſſuhuli:⁊ alnaeçic:⁊ ſunt iacula:eo q aſſimilantur illis in velocitate motus. Et certuʒ eſt q de ſecundarÿs ⁊ non de illis ſint.

¶ Uerbum.100.in mutatione aeris:ventorum: pluuiaruʒ: fluuioꝝ:⁊ eſſe cōditionis gentium.

¶ Alnaezic:ſignificat ſiccos vapores: cuʒ ergo fuerint in vna parte ſignificabunt ventos accidentes in eadē parte. Et ſi diuiſe fuerint in oēs partes ſignificabunt diminutiones aquaruʒ.ſ. ſiccitatē ⁊ turbationē aeris: ⁊ exercitus venientes ad illud clima:requirētes regnū illius climatis. Et ſunt contra id ſuper qđ cōuenerint.i.ſūt

contrarij legi in qua cõueniunt homines illius climatis. Comas vero habẽtes: ⁊ sunt ille iter quas ⁊ solem: sunt duodeciz signa cũ apparuerint habentes multos crines ⁊ fuerint ascendẽtes vel apparẽtes in angulo ex angulis regni vł regis: morietur rex eius: aut homo potẽs in eo Et si fuerint in succedenti angulo destruentur thesauri eius ⁊ mutabit cõsiliatores suos. Qđ si cadẽtes fuerit ab angulis. s. regni multiplicãtur carceres ⁊ infirmitates: eritqꝫ mors eorum quãmaxime subitanea. s. ꝫm maiorez partẽ. Et accidet hominibus illius climatis detrimentuz in consilijs. Si vero habuerint comã. s. dudauciaba insurget contra regem proditor vel hereticus. Cum igitur inueneris habentem vnam comam se mouentem: mouetur semp tm̃ ab occidente versus orientem: veniet ꝓditor de longe ad illud clima: Si vero fuerint immobiles: erit proditor ex aliqua ciuitate eiusdez climatis.

¶ Jam patefecit Aristoteles in libro de operibꝰ altis: ꝙ vapores aridi quotiens perueniũt ad etherem fiunt sub ethere: ⁊ sunt alnaeçic. Non ergo admirandũ si earũ apparitio significet desiccationes aquaruz. Quoniaz cõmemorauit Aristoteles in predicto libro de operibꝰ altis: ꝙ substãtia vẽti est vapor siccus: significabit cũ fuerint alnaeçic ĩ vna parte: fore ventos in illa parte. Cũqꝫ diuisa fuerint alnaeçic: in omni parte significabit diminutiones aquaruz: quia ariditas cuz multiplicatur in aere minuunt̃ aque. Reminiscor enim: quoniã in nocte. 290. anni arabum diffuse sunt asub multe. Occupaueruntqꝫ aerem totuz: ⁊ extincti sunt homines: durauitqꝫ plus quatuor horis: trãsacto nõ modico tempore eiusdez anni: imoderatam sitim passi sunt homines ⁊ peruenit nilus egypty ad. 13. cubitos. Et minuta ẽ ad incõmodum hominuz: quantitas. 4. cubitoꝝ: creuitqꝫ preciũ ãnone: ⁊ cõturbati sunt populi turbatione vehemẽti: ⁊ terminatuz est regnuz Ptolemei regis egypti. Similiter in anno. 300. arabũ: diffuse sũt in omni parte aeris: ⁊ minutus est iterũ nilus: ⁊ via aperta est super egyptuz ab occidente. i. a terra arabuz per heubaça: ⁊ post hunc per claraamẽ. Acciditqꝫ ĩpedimẽtũ magnũ repugnãtibus: ĩsurgẽtibꝰ cũ illis. s. egyptys. Ex habẽtibꝰ vero comaz: ascẽdit vna habens crines. s. duauebai: egypty passi sunt multum. Et fuit in angulo ex angulis cõiunctionis: in qua ĩceptuz ẽ regnuz filiorũ abeç. Obyt ergo abeç aneçir. Jn anno vero. 92. quedam ascẽdit habẽs comã: ⁊ durauit. 11. noctibus: mouebaturqꝫ omni nocte motu sensibili. Jntrauit igitur filiꝰ alchalig post hoc breui tempore: ⁊ prefuit egypto: ⁊ eius partibꝰ. Acciditqꝫ tũc in egyptuz quicqd dixit Ptholemeus. Hoc est ꝙ malui exponere ex libro. Et credo ꝙ idoneus sit suis rationibus: ⁊ ꝙ perfecta sit eius expositio. Dico tibi ⁊ hoc dignum esse vt cõmittas euz illi quez doceat: ⁊ remoueas eum ab illo cuius intentio est solũmodo vt euz habeat. Et qui putat eum scire cordetenus: si in archa sua positus fuerit: difficile est enim illi laborare vt addiscat euz. Quapropter remouendus est ab hoc libro: ⁊ ab huic simili. Maximus nãqꝫ error foret si traderetur illi. Et ego deuz precor vt te diligat: quoniam perfecta est huius libri translatio. 17. die mensis Marcy. 12. die mensis gumedi secundi: ãno arabum. 530.

¶ Liber Ptholemei quattuor tractatuũ: cuz Centiloquio eiusdez ⁊ cõmento Haly: feliciter finit.

Incipit liber Aphorismorum Centum Hermetis.

Ixit Hermes. Sol ⁊ luna post deuz: Omni uiuentiuz vita sunt. Multorum quidē natiuitates non habēt hyleg. Sed quia sol et luna ascendens eorūm ex pilectione aspiciunt: eodēz libero existente eorūz vita diuturnius elongatur. I.

Omnes natiuitates diurne confortanē per solem. Quando idez configuratur beniuolis. Nocturne vero p Lunā quando ipsa aspicitur a beniuolis: ⁊ si hoc nō fuerit: si tamē fuerint boni planete iu angulis: sic natiuitas est fortunata. 2.

Mars cuz fuerit dñs ascendens in .io. prebet nato dignitatē atqz potētiaz: qbus cū iniuria ⁊ crudelitate vteē: ⁊ hoc vere infortuniū diciē potius q̄ fortuna. 3.

Juppiter cōfiguratus maliuolis mutat eoꝝ maliciā i bonuz. Uenus nō pōt hoc facere nisi adiuueē a ioue. ⁊ ideo i augmētādo bonū ⁊ in phibendo malū iuppiter multo melior venere reputatur. 4.

Non potest facere astrologus commixtionem stellaruz significationum anteq̄ cognoscat amicitias ⁊ inimicitias earum. Amicitia quidē ⁊ inimicitia earum est triplex: vna quidē fm naturz: alia fm domos: ⁊ tertia fm aspectus. 5.

Opponitur venus merrcurio. Hic quidē sermones ⁊ disciplinas: illa vero voluptates ⁊ delectatiōes amplectitur. Similiter ⁊ iuppiter marti. Hic quidez vult misericordiā ⁊ iusticiā: ille vero impietatē ⁊ crudelitatem. 6.

Magnoꝝ principuz facias significatorez solez vel aliquem de superioribus. Scribaruz vero ⁊ rusticoꝝ iferiores planetas: ⁊ precipue lunam. 7.

Aspectus non potest diminuere significationē coniūctionis. Cōiunctio vero diminuit significationē aspectus. Nā coniunctio fortior est aspectu. 8.

Nō diffinias vel eligas aliquid existēte scorpione in ascēdente: nec cuz anguli sunt obliqui. Aut si mars sit in eis: falsus eni eueniet diffinitionis euentus: ⁊ precipue qr scorpio falsitatis est signum. 9.

Fert a .6. vl' a .iz. loco mala beniuolus cū ibi fuerit a maliuolus impeditus. io.

Rumores dicti luna existente in prima facie scorpionis mendaces sunt ⁊ compositi. ii.

Eueniunt quādoqz in questionibus astrologoꝝ iudicia non vera: vel pter erroꝛes instrumētoꝝ eoꝝ: vel pter interrogantis insipientiam: vel quādo sol est circa graduz medij celi: vel quando figure que rem concedunt vel denegāt sunt equales. iz.

Duz luna erit meridionalis descendens in scorpione vel piscibus non incipias fabricare. Cito eniz huiusmodi fabrica diruetur. i3.

Oportet mercuriuz per loca consona: ⁊ per configurationes aliaruz stellaruz in natiuitatibus esse fortem ad hoc q̄ natus habeat dignitatem. Mercurius enim per se planeta debilis est. i4.

In signis qdē duoꝝ coꝛpoꝝ victoria bona: deuictio autē mala: vtraqz siquidez duplicatur. i5.

Non diffinias aliquid anteq̄ scias intentionez querētis. Multi quidez interrogare nesciunt: nec possunt exprimere quod intendunt. i6.

Cum interrogatus fueris de patre aspice .4. de fratre .3. de filio .5. de vxore .7. Si vero interrogatus fueris p egro nullam aliam q̄ ascendens aspicias. i7.

Luna cum peruenerit ad beniuoloꝝ vel ad maliuolorum quadratos: ⁊ impedimentum ⁊ auxiliuz erit dubium ⁊ timendum est: ne forte maliuoli quidē impediant: ⁊ beniuoli adiuuare nequeant. i8.

In inceptione itinerum ⁊ redituum nō sit luna in ascendente: vel in .4. vel in .9. ⁊ si non fuerit impedita: In introitu vero ciuitatis nō sit in ascēdente vel .z. vl' .4. Similiter nec in introitu domus. i9.

Tribus modis presciunē accidētia hominū: vl' ex natiuitate propria: vel pmogeniti filij: vl' ex interrogatione cū affectu ⁊ sollicitudine cognita. zo.

Omnis iceptio facta cuz planete retrogrado si luna fuerit coniūcta cito destruitur: ⁊ ad peius esse deuenit cū fuerit impedita. zi.

Regum atqz principuz esse accipitur a saturno ⁊ sole ⁊ a planeta existēte in .io. Auxiliatoꝝ vero regis ab .i i. Et auxiliatoꝝ rusticorum a loco .z°. zz.

Exitus regis aut principis ad itinera penitus reprobaē: Cum cancer erit in ascendente. z3.

Gemini ⁊ Sagi obediunt capiti draconis ⁊ caude magis q̄ alia signa: ⁊ ideo grauioꝛa mala in eis faciunt q̄ in alijs signis. z4.

In natiuitatibus mulierum cum fuerit ascendens aliqua de domibus Ueneris Marte existente in eis: vel de domibus martis: venere existente in eis: erit mulier impudica. Idem erit si in ascendente Capricornum habuerit. z5.

Sol recipit planetarum virtutes quando in ascendente vel in domo medij celi iungitur cum eisdem: hoc in nocte luna facit: similiter cum eisdem locis iuncta fuerit cuz predictis. z6.

Juppiter soluit saturni maliciam: queādmodum venus martis. z7.

Cum fuerit interrogatio pro muliere simpliciter accipe significationem a Uenere. Determinate vero a septima. Et si pro inimico absolute quidē a duodecima. Determinate vero a septima. z8.

In exitu cuiuscunqz ad pugnaz sed specialiter regum sit ascendens aliqua domus superioꝛuz planetaruz vel solis: Et sit tā ipse q̄ dominus eius fortis: Dominus vero .7. debilis ⁊ impeditus a malis. z9.

Luna saturno vel ioui iūcta lumine ⁊ numero aucta ad omnia erit bona. Si vero minuta fuerit ad omnia erit mala. Totū 9riū intelligas in venere ⁊ marte. 30.

In mutuis ⁊ depositis caueas ne sit sub radijs iuppiter vel ipeditus a malis. Quod si sic fuerit: nec ab ipeditione recept° nulla vel modica restitutio sequeē. 3i.

Euntes ad cōfiguratione maloꝝ beniuole ex quacūqz figura diminuunt aliquid eorum malicie: ⁊ per bonas quidem figuras magis: per malas vero minus. Maliuole vero euntes ad configurationem bonarum ex quadrato quidem vel opposito diminuūt aliquid bonitatis earum: ex alijs vero aspectibus nihil. 3z.

Saturno quidē trāseunte ab vno signo in aliud fiunt in celo diacobontes quod arabes vocant assub: vel quedam alia signa de natura ignis. 33.

Temperantia aeris ex cōiunctione iouis ⁊ solis cōtingit maxime cum ipsa coniunctio fit in signis aereis. Ex coniūctione saturni ⁊ solis fit frigus. Et ex coniunctione solis et Martis in signo bicoꝛpoꝛeo ⁊ i tempore veris fit tenebrositas aeris: ⁊ infirmitates frequenter contingunt. 34.

Estiuo tempore cum Sol ingreditur terminum Martis fit estus: In hyemali siccitas ⁊ paucitas pluuiarum aderit. 35.

Facias in natiuitatibus ⁊ questionibus viroꝛum hyleg ⁊ alcocodem: ⁊ directiones eoꝛum ⁊ maxime in questionibus regum ⁊ magnatuz. Per ea enim sciuntur accidentia eorum siue bona fuerint siue mala. 36.

¶ Ascēdēs cū fuerit boni esse: dominus eius mali: sanitatē quidem corporis indicat: anxietatem vero ⁊ tristitiam animi Si vero fuerit ecōuerso diffinias ecōuerso. 37.

¶ Notabis semper configurationem stellarū: nō per signa: sed per radios. 38.

¶ Utere luna in curandis oculis cuz fuerit aucta lumine ⁊ libera a malorum aspectu. 39.

¶ Si pars fortune fuerit cū malo in q̃rto vel nono vel duodecimo. Remotis beniuolis mortē īdicat egrotanti. 40.

¶ Durabilia erunt bona vel mala cū fuerit significator stationarius ⁊ in angulo. Transmutabilia vero de facili cum fuerit idē retrogradus: ⁊ in cadentibus angulorum. 41.

¶ Eandez in īpediendo vim habet dñs.z. quā dñs.8. Similiter dñs.6. eandē quā dñs.iz. 42.

¶ Marte occidentali in cancro nō aspiciente saturnuz nec iouem: nec venerē: nec solem erit phlebotomator. Eodem vero modo marte existēte in capricorno erit corruptor hominuz ⁊ sanguinis effusionis amator. 43.

¶ Errare contingit peritū astrologum quando de significatore eius cui eligit est ignarus. 44.

¶ Saturnus per quadratum super venerez eleuatus facit natos impudicos: ⁊ in mulieribus impatiētes. Si vero venus super saturnum eleuata fuerit: faciet faciles ad mulieres ⁊ pronos. 45.

¶ Si fuerit in natiuitate alicuius mercurius in ascēdente orientalis ⁊ velox: tunc natus sit eloquens ⁊ in scientijs liberalibus doctus. Idem erit etiam si fuerit in sagittario in proprijs terminis tali modo. 46.

¶ Angulorum primus est horoscopus. Secundus mediuz celi. Tertius occidens: ⁊ quartus angulus terre. Reliquoruz vero locoruz primus est.ii. deinde.z. post.5. deinde.9. post.3. postq̃.8. Sextus vero ⁊.iz. sunt pessimi. 47.

¶ Nisi beniuolus planeta prohibeat quodcūq̃ dat mars reuocat. 48.

¶ Ad p̄sonas q̄bus supplicabis adaptabis planetas. 49.

¶ Horoscopus vel planeta dum inuenitur in trigesimo gradu signi: significatio eius est in signo sequēti. Si vero in vigesimonono erit in ipso signo. virtus enim planete in trib⁹ consideratur gradibus: scilicet in quo est: ⁊ in precedēti ac succedenti. 50.

¶ Oportet futura considerare a coniunctionibus planetarum: presens vero vel preteritum a separationibus eorundem. 51.

¶ Si iuppiter fuerit in cancro remotus ab ascendente: nec īpeditus ab aliquo: erit quidez natus rationabilis ⁊ in sciētia valde peritus: diliget tamen solitariā vitam: nec habebit laudem de scientia sua. 5z.

¶ Fiunt in mundo multa icōmoda quādo erit in vno mense vtriusq̃ luminaris eclipsis: ⁊ p̄cipue in his locis in quib⁹ est significatio eorum specialis. 53.

¶ Luna tempore iceptionis itineris cū fuerit in via cōbusta egrotabit peregrinus in peregrinatiōe sua: vel aliquas graues molestias patietur. 54.

¶ Oportet in erraticarum directionibus: ⁊ non erraticarū tempus considerare. 55.

¶ Res paterna transit in filium duz saturnus fuerit fortunatus: ⁊ ex dilectione aspexerit dominū ascendētis magis ac amplius si fuerit dñs.4. loci. 56.

¶ Existentibus beniuolis in signis in quibus nō habent dignitatez transfundetur horum benignitas. 57.

¶ Si mors fuerit almutaç in natiuitate: ⁊ nō fuerit iunct⁹ beniuolis significat q̄ natus incendiū patietur. 58.

¶ Donat felicitatē immēsam planeta beniuolus cū fuerit in propria domo receptus: Maliuolus vero abstinet se a malicia multa duz fuerit taliter receptus. 59.

¶ Eger erit natus ⁊ debilis cum Mars super Saturnum fuerit eleuatus. Si vero super Martem saturnus: erit fortis ⁊ pinguis. 60.

¶ Si pars cōiugij viri ceciderit in signis obediētibus: mulier autem in iperantibus: mulier quidem imperabit viro: vir autem obediet mulieri: si autem econuerso erit diffinias econuerso. 61.

¶ Ex dilectione si fuerint domini triplicitatis cōiunctionalis luminis coniuncti adinuicem: primus secundo: ⁊ secundus tertio permansibilem prosperitatem ⁊ tristitiarum liberationem significant. 6z.

¶ Cum Mercurius erit in piscibus in gradibus puteosis facit natos insipientes vel mutos. Iuppiter vero in domibus Martis ⁊ in gradibus putei facit sordidos ⁊ egenos ⁊ a personis militantibus lesos. In domibus autē saturni: et specialiter in capricorno ⁊ in gradibus putei facit rigidos ⁊ omnibus odiosos. 63.

¶ Recipit naturā martis mercurius in domibus illius existens: ⁊ si fuerit cōfiguratus eidem cadenti ab angulo erit natus amator venationis: diliget ludere in taxillis. Si vero cadēs nō fuerit erit bellicosus ⁊ miles. 64.

¶ Existentibus planetis sub radijs cum infra.iz. gradus soli proximi fuerint infortunantur: nisi fuerint in eodem gradu cum eo. Cum vero.iz. gradus transierint existētes oriētales sunt fortes. 65.

¶ Terribilia mala operatur caput: cuz malis auget enī eorum maliciaz. Multa vero bona cuz bonis: per ipsuz eniz augetur eorum benignitas. Cauda vero sicut in situ: sic ⁊ significationibus obijcitur capiti. 66.

¶ In loco.6. natiuitatis sue si aliq̄s habet mercuriū cōuertetur a fide sua in aliā. Et qui partē felicitatis habuerit īpeditaz: hic non erit firmus in fide sua. 67.

¶ Signuz primū in significationibus habet dominiū quādo per duo signa significatio rei fiet. 68.

¶ A Luna initium omnis rei accipitur: omnis finis vero a domino domus sue. 69.

¶ Si iuppiter in reuolutione annorū mūdi fuerit in p̄pria domo vel exaltatione oriētalis in angulo: ⁊ expedit⁹ a malis penuriā annone significat. 70.

¶ Timetur in egrotantibus cū luna ⁊ dominus ascendētis fuerint ab.8. loci domino impediti. 71.

¶ Rixam contētionem aut litem nullo modo incipias cuz luna fuerit mali esse. Nam si tali modo contigerit eris proculdubio superatus. 7z.

¶ Omnis rebellis īcipiens rebellare in principio anni obtinebit sine difficultate dominium. 73.

¶ Luna existente in signis ruminantibus: vel cōiuncta planete retrogrado non est bonum purgationibus vti. Hec.n. vomitum inferunt: vel alias lesiones. 74.

¶ Orientales planete bona exhibētes vel mala: cito dant: occidentales vero tarde. 75.

¶ Gradus cōiūctiōis luminariū ē media mora eclipsis. 76.

¶ In reuolutione annorū mundi multe difficultates erūt ⁊ prelia: cū in exaltationibus suis fuerint Iuppiter ⁊ saturnus. 77.

¶ Esto suspiciosus atq̃ sollicitus quando beniuolus est cū maliuolo: nec valde cōfidas q̄ mali⁹ malicia penitus auertatur. 78.

¶ Duodecim signa ab ascendente dependent: ⁊ ascendens quidem significat esse corporis: dominus vero eius eē animę. Studeas igitur omni modo: vt non sint ascendens et eius dominus impediti. 79.

¶ In signis fixis planete duz fuerint rem durabilez significant. In bicorporeis vero dubiaz: in mobilibus conuertibilem vel ad bonuz vel ad maluz. 80.

¶ Utere in rebus clamdestinis luna sub radijs non eunte: sed exeunte. 81.

¶ Incidere vel induere nouas vestes Luna existente in si gno fixo: et specialiter in leone: horribile et periculosum est: etiam cum fuerit in coniunctione vel oppositione solis: aut a malis impedita. 82.

¶ Habet in interrogationibus luna magnam potentiam nisi fuerit ascendens leo: aut sagittarius vel aquarius. Deinde quidam eorum auferunt significationem ipsius: Et precipue cum fuerit in leone vel aquario. 83.

¶ Est adhuc Saturnus sub radiis: dum infra eundem et so le .15. gradib⁹ existit distantia. Idē intellige et de ioue. 84.

¶ Reprobatur in matrimoniis penitus luna in cancro siue in virgine: preterquam in matrimoniis viduarum. 85.

¶ Maliuolus cum erit orientalis in domo propria vel exaltatione melior est retrogrado et impedito beniuolo. 86.

¶ Erit ipedimētum circa illam partem corporis quam signi ficat signū quod fuerit natiuitatis tēpore impeditum. 87.

¶ Tunc fiunt prosperitates immense quando domini tri plicitatis luminaris cuius fuerit auctoritas sūt in angulis vel succedentibus angulorum in locis propriis et abaspectu maliuolorum remoti. Et si dominus ascendentis fuerit bo ni esse: magis et amplius erit bonum. 88.

¶ Idem faciunt planete per trinum: quod faciunt per sexti lem: minus tamē in bonis vel malis infert sextilis aspect⁹ quam trinus. 89.

¶ Saturnus infert mala cū tarditate. Mars vero subito: et ideo Mars reputatur Saturno deterior in nocēdo 90.

¶ Tunc dicitur magna coniūctio quando tres superiores planete in vno de signis regiis coniunguntur: et tunc regna potentissima faciunt quando aspiciuntur a sole. 91.

¶ Reuelatur statim verbum ocultum quod queritur: qñ Luna et planeta cui applicat sunt in signis vocem habenti bus: et in .5. vel .3. vel in oppositionibus eorum. 92.

¶ Auget in .8. loco maliuolus suam maliciam: beniuol⁹ ve ro ibidem: nec exhibet neque mala. 93.

¶ Nunquam perficietur bonum vel malum nisi quando pla nete beniuoli vel maliuoli in natiuitate vel in reuolutiōe lunam aspexerint per quadratum. 94.

¶ Si Mercurius in .6. fuerit impeditus: natus in carcere morietur. Si saturnus in .12. includetur: et Uenus in .8. pre cipitium patietur. 95.

¶ Timendum est in principio egritudinis: cum sol in die: ac Luna in nocte fuerint impediti. 96.

¶ Uariātur semper significationes stellarum quando in cō figurationibus earum adinuicem ipsarum latitudines va riantur. 97.

¶ Luna in .4. vel in .7. vel .9. vel .12. indicat causam illam iam interrogatam fuisse. Idem indicat si separata fuerit a Mercurio. Si vero fuerit ascendens signum bicorporeum et luna similiter in signo bicorporeo iterum ipsa causa que retur. 98.

¶ In propria domo vel exaltatione: si fuerit maliuolus: li cet cum tarditate tamen exhibet bonum finem. Si vero idem in ascendente fuerit impeditus quamuis in domo p pria: vel exaltatione infert tamen impedimentum: et malū finem. 99.

¶ Terminatur finis euentuū omnis inceptionis omniumque dubitabilium ipsius per hos significatores: videlicet per .4. locum: et dominum eius. Per planetam: si forte fuerit in eodem. Item per luminare cuius erit auctoritas: et do minum eius. Et per planetam cui luminare ipsum coniun gitur et dominum eius. 100.

¶ His et aliis que tibi tradidi Clarissime vtere: et cum sobri etate vtendo: nunquam errabis. Cum dei auxilio. Amen

¶ Explicit Liber Aphorismorum centum Hermetis.

¶ Quāuis ego viderim magnā ptē harū stellarū aliter se ha bere i tabulis alphōsi regis quam scripte sint i hoc libello tā quo ad latitudies quam quo ad loca earū: nolui tñ aliter et ego illas scribere quam i exēplarib⁹ concorditer iuenerim ne psūptuose mu tasse imputarer dicta summi hermetis cui libellus iste tali inscriptione ascribitur.

¶ Incipit liber hermetis capitis omniū phorum de iudiciis et significatiōe stellarū beibeniarū in natiuitatibus.

Dixit hermes ego dicā vobis de reb⁹ fortūe Uñ hēbitis leticiā et magnū pficuum ex eis: et hoc ē de reb⁹ secretis qs de⁹ posuit et cōpo suit i stellis q dicunt beibenie. et dedit regi men eis sup nos: ita q cū sint in eodē gradu i ascēdēte vl' i .10. vl' i .7. vl' cū sole i eodē gra du: vl' cū lūa: lz pl's fuerit isortunati i natita te aut cadētes vl' male dispositi: erit aliq stella ex supra di ctis in sūpdictis locis significat altitudinem nati si de⁹ volu erit / Nā lz pl'e sint male disposīti i natitate dū mō ipe stelle sint in supradictis quinque locis nō nocebit: significat eni q p ueniet ad illā dignitatē quā nō credebat aliqs: nec i corde alicui⁹ ascēdebat. Et si iueneris eas cū aliis stellis i locis iā pdictis: et maxie si fuerit ille stelle meridionales vel septē trionales sicut beibenia. Et maxime si fuerint in gradibus lucidis sunt maioris fortitudinis. Ergo dicit hermes prin ceps sapientū q nat⁹ erit diis et eleuatus et placebit oib⁹ ei⁹ eleuatio: psertim si illa stella beibenia in domo fortune: vl' in termio fortune fortis fuerit. Et ego explanabo vobis qd sonāt beibenie et earū iudiciū et fortitudinē in locis suis si gnis et gradibus: et suis cōplexionib⁹ cū stellis si de⁹ volue rit: pp qd sciēdū q mlte sūt stelle beibenie qrū noia loca et cōplexiōes in sequētib⁹ declarabūt.

¶ Ueneris et mercurii.

¶ Respice ergo stellā q dicit albaiselh: et est i libra in .6. mi nuto meridiōalis: estq de nā veneris et mercurii: et ē exalta tionis pme: siue magnitudinis pme. Et aspice illā que dicit bzineti .i. vultur cadēs: et ē in sagittario .24. gradu eiusdem meridionalis: et ē exaltatiōis scōe de nā veneris et martis. Et aspice illā que dicit sedulli .i. cauda galine: et est in aqua rio in duodecimo gradu eius et .15. mi. latitudinis meridio nalis: et est exaltationis prime de natura veneris et martis. Cū g inueneris vnam de istis tribus beibeniis in aliquo de istis quinque locis: scilicet gradu ascēdēte: vel .10. natus erit formosus: et notatus: et diues: et magne sciētie eleuatus phi losophus: versificator: misericordia plen⁹ cui placet cātus: habebit multos seruientes: amator sapietū: pacificus: ala cer: velocis reuersionis: itromittēs se in oibus bonis nego tiis: boni magisterii: et subtilis in eo in oi tempore bene for tunat⁹: verax homo. et qui ex igenio suo facit omnia: nec lo quitur: nec facit aliquid nisi ingenio et scientia: amat qd be ne loquatur de eo: homo gratuis in suis actibus: dilecti elo quii: benefactor omnium: amator mulierum: et hoc quando saturnus fuerit supra terram orientalis et aspexerit venere. Et si inueneris vnā de istis tribus beibeniis in ascēdente in natiuitate: ille natus acquiret sapientiam et leges et decre ta: nisi fuerit saturnus in ascendente: quia damnabit illud. Et quando fuerit saturnus cum aliqua ex illis non in ascē dente appetet natus epulari gaudere: et potare: et esse cū mu liere. Et si est saturnus in ascendente cum sole et venus in quarta domo vel fuerit cum venere saturnus: vel cum ali qua ex istis tribus beibeniis in domo decima erit natus in fortunatus et cōtrarius supradictis oibus. erit. n. homo fri gidus: vl' homo nō habēs potestatē coeundi: vl' omnes nati eius erunt femine. Nam ille beibenie vertent ad malum quando erit cum eis saturnus et venus in angulis: et si aspe xerit beinenie saturnū a domo septia et venerē erit nat⁹ sa piēs i phica: et q poterit scir secreta et itētōs librorum hōs scit.

Et si iupiter aspexerit aliquẽ ex his tribꝰ beibenys addet natus in sui fortuna ⁊ sui altitudine ⁊ sublimitate eius. Qñ si ineneris mercuriũ cũ aliqua ex istis beibenys in ascẽdẽte aut in decimo natꝰ erit pphã: ⁊ magnus in oculis hoĩuz: ⁊ erit phus ⁊ inuẽtor sciarũ: ⁊ sciet bñ oẽs res: ⁊ maxime illa que nascũtur in climate bibilonensi: ⁊ si natiuitas fuerit in nocte: ⁊ qñ videbis mercuriũ sic ⁊ mars ĩ sexto suo a dextro ascẽdẽtis fuerit: erit natus adorator ydoloꝝ ⁊ famosus pro eis: ⁊ loquetur verba prophete: ⁊ faciet mirabilia: ⁊ deus sapientior est in eo.

Jouis ⁊ mercury.

Sũt alie beibenie que dicunt̃ cirnecir meridionales ĩ decimognto gradu libre.zo.minuto exaltatiõis scđe de nã iouis ⁊ mercucy. Et alia beibenia q̃ dr̃ bumerꝰ equi in.z9.gradu pisciũ latitudĩs septẽtriõal' exaltatiõis scđe de nã iouis ⁊ mercury. Et alia que dicit̃ bertbas ĩ.z7.gradu.5.minuto libre exaltationis scđe de nã iouis ⁊ mercury. Si ergo iueneris aliquã de istis tribus beibenys in p̃ma vel decima: ⁊ maxime illã que dicit̃ cirnecir que est in libra. nã illa ẽ fortior alys duabꝰ: lꝫ eadẽ sit triũ nã: ille qui nascit̃ cuz ea erit magnus in sui aparẽtia fortunatus rex amator altaris dei versificator: malefactor: cito in lõgings terris nominabit̃: amator hoĩuz sui regni. Et qñ alie due beibenie erũt in primo vl' decimo: natꝰ erit amator sciẽtie: ⁊ verboꝝ liberalis: sapiẽs in versibꝰ: ⁊ famosus in suo seruitio: phisicus ⁊ rethoricus: amator dei: ⁊ gratiarũ susceptarũ retributor: fortunatus in auro ⁊ argẽto ⁊ filiibus: ⁊ erit liberalis in oĩbus suis actibus ⁊ suis negotys: siue recipiat siue det: ⁊ maxime cuz sapiẽtibus ⁊ formosis: ⁊ deus est sapientior in eo.

Jouis ⁊ martis.

Sũt alie beibenie ⁊ est vna in leone in.6.gradu.io.minuto meridionalis exaltatiõis p̃me de nã martis ⁊ iouis: ⁊ est alia in scorpione in gradu.i6.minuto.zo.septẽtriõalis exaltatiõis p̃me de nã martis ⁊ iouis. Et ẽ alia in geminis ĩ gradu.zi. minuto.zo. exaltationis p̃me de nã iouis ⁊ martis. Et est alia in geminis in gradu.6.minuto.zo.meridionalis exaltationis scđe de nã martis ⁊ iouis. Et est alia in cap̃corno que dicit̃ vultur volans in gradu.9.minuto.30.meridionalis exaltationis p̃me de nã iouis ⁊ martis. Et si inueneris aliquã ex istis gnqꝫ beibenys in ascẽdente: vl' decimo in natiuitate alicuiꝰ magister erit milituz.i.dux militie: ⁊ erit magnus in suis actibꝰ: noĩatus in lõginquis terris: accipiẽs terras: ⁊ ciuitates ⁊ arreos donec fuerint in sua potestate: ⁊ ei obedierint: distribuẽs ea ꝑut vult: ⁊ oẽs obediũt illi: ⁊ faciet hoĩes lucrari: liberalis: laudatꝰ ab oĩbꝰ: fortis ĩ regno: sapiẽs in suis negotys: amator hoĩuz: ⁊ cõfidit in oĩbus: nõ diligit litigiosos: ⁊ succedit ei in oĩbꝰ bñ que volet: sensatꝰ: diues multe pecunie. amat qđ laudat̃: ⁊ amat qđ bene loq̃tur de eo: ⁊ moriet̃ bona morte: ⁊ erit famosus: ⁊ deus est sapientior in illo.

Jouis ⁊ saturni.

Sunt similiter alie beibenie: ⁊ est in gradu.zo.mi.5o.tauri septẽtriõalis exaltatiõis p̃me de nã iouis ⁊ saturni. Alia in gradu.zo.mi.4o.geminoꝝ septẽtrionalis exaltatiõis secũde de nã iouis ⁊ saturni. Alia in gradu.3.mi.5o.tauri meridionalis exaltationis scđe de nã iouis ⁊ saturni. Alia ĩ gradu.zo.mi.4o.sagittary septẽtrionalis exaltatiõis secũde de nã iouis ⁊ saturni. Alia in gradu.z8.mi.4o.tauri: ⁊ ẽ alchibra meridiõalis exaltatiõis p̃me de nã ionis ⁊ saturni. Si ergo inueneris aliquã de istis gnqꝫ beibenys in ascẽdẽte: vl'.io.in natiuitate alicuius natꝰ erit diues ⁊ multe pecunie: ⁊ erit pecunia sua in ml'tis locis: amator getis ⁊ letitie: ⁊ amat qđ bñ loquat̃ de eo. Et si luna aspexerit aliquã ex illis ⁊ fuerit luna in ascẽdẽte: vl'.io. erit pietate plenus: ⁊ ornamẽto simplex: ⁊ fortunatus: patiẽs iniuriarũ: sapiẽs in oĩbus: amat hoĩes ⁊ amat̃ ab eis. Et dixit hermes ꝙ illa que est in sagitario lꝫ habeat omnia ista in se tamẽ natus amat aues ⁊ bestias: ⁊ erit bonꝰ equitator: ⁊ habẽbit domuz in q̃ hẽbit aglas ⁊ aues ml'tas: ⁊ deus est sapiẽtior in illo.

Martis ⁊ solis.

Est alia beibenia in gradu.zo.cancri meridionalis exaltatiõis p̃me de nã martis ⁊ solis. Et qñ erit hec in natiuitate alicuius: ⁊ maxime nocturna ĩ ascẽdẽte vl'. io. erit natus bellicosus: ⁊ erit caput ⁊ p̃nceps p̃ncipũ ac ĩterfector viroꝝ ⁊ ĩ ml'tis erit bell' ac ĩterfectiõibꝰ: ⁊ ñ amat qđ sit sub aliq: iracundus erit ⁊ homo magni cordis. Et si natiuitas fuerit diurna erit natꝰ sine pietate: ⁊ erit ɔ̃trius religiosis: ⁊ raptor oĩuz q̃ poterit: ⁊ distributor sui: sꝫ male sensatus: erit iratus: verbosus: rethoricus: amicus regũ: moriet̃ pulcra morte: ⁊ ds̃ est sapiẽtior in illo.

Martis ⁊ mercury.

Sunt alie beibenie ⁊ est vna in gradu.zo.mi.4o.cancri septẽtrionalis exaltationis scđe de natura martis ⁊ mercury. Alia in gradu.4.mi.z4.cancri septẽtrionolis exaltationis p̃me de nã martis ⁊ mercury. Alia in piscibus in gradu iz.mi.3o.meridiõalis exaltatiõis scđe de nã martis ⁊ mercury. Alia in geminis ĩ gradu.5.mi.4o.⁊ est manus geminoruz exaltatiõis scđe septẽtriõalis de nã martis ⁊ mercury. Alia in virgine in gradu.zo.mi.7.exaltatiõis tertie meridionalis de nã martis ⁊ mercury. Alia in gradu.4.sagittary de nã ꝓdicta. Alia in piscibꝰ in gradu.5.mi.5o.septẽtrional' exaltationis tertie de nã martis ⁊ mercury. Si ergo inueneris aliquã ex istis beibenys in ascẽdẽte: vl'.io.in natiuitate alicuius: maxime si fuerit natiuitas nocturna natus erit magister militũ ⁊ ponet se in negotio dei: altus moribꝰ: sensus multi: sapiẽs in oĩbus: ⁊ amat sapiẽtiã: ẽ famosus in ml'tis terris: amator pecunie: ⁊ habebit pecuniã multã: diligit cõtra naturã pueros ⁊ puellas. Sed cuiꝰ natiuitas erit cuz aliqua ex istis de die erit audax in oĩbus negotys: pauce pietatis: mẽdax: irosus: nõ diligit aliquẽ: deceptor: nõ est ml'tuz subdolus: loquitur de eo oĩs maluz: occisor' erit falsus ĩ suo testimonio: fictor: nã aliud loquit̃ in ore q̃ꝫ hꝫ ĩ corde: ⁊ deus ẽ sapiẽtior in illo.

Jouis ⁊ veneris.

Sũt alie beibenie de nã iouis ⁊ veneris. Et est vna earũ in.9.gradu ⁊.5.mi.aquary latitudinis septẽtrionalis de natura iouis ⁊ veneris ac tertie magnitudĩs. Alia ẽ in.4.minuto libre latitudĩs septẽtrionalis de nã iouis ⁊ veneris ⁊ magnitudĩs scđe: cũ ergo inueneris aliquã ex istis ĩ ascẽdẽte: vl' in.io.ĩ natiuitate alicuius erit natꝰ formosus: cõgregator pecunie: ⁊ verecundãtur hoĩes de eo: amator dei: amat ludos: ⁊ est sensatus: clara facie: semꝑ liberalis: pietate plenus: amat mulieres: ⁊ habebit de vxoribꝰ multã pecuniaꝫ: sublimis erit: verax fortunatꝰ: humide cõplexiõis ⁊ maxiẽ si aspexerit eã luna: ⁊ deus est sapientior in illo.

Ueneris ⁊ saturni.

Sũt alie beibenie de nã veneris ⁊ saturni. Et vna earuꝫ est ĩ.17.gradu ⁊.18.mi.leonis latitudinis meridiõalis de nã veneris ⁊ saturni: ⁊ scđe magnitudĩs. Jn.27.gradu ⁊.18.mi. leonis. est alia latitudinis meridionalis de nã veneris ⁊ saturni ac scđe magnitudinis. Jn.3.gradu leonis est alia latitudĩs septẽtrionalis de nã saturni ⁊ veneris ac scđe magnitudinis. Si ergo iueneris aliquã ex istis ĩ ascẽdẽte: vl' ĩ.io. in natitate alicuiꝰ natus erit fortunatꝰ ⁊ diues: ⁊ faciet vltra q̃ꝫ mãdet̃ sibi: ⁊ in oĩbꝰ qđ desiderauerit faciet: erit turpis facie: verboꝝ humidoꝝ: amator plãtarũ: ⁊ arationũ: ⁊ seminũ: ⁊ edificioꝝ: fornicator ĩ rebꝰ mulierũ: ⁊ qñ ꝑueniet ad senectutẽ exaltabit̃: cõgregabit pecuniã ⁊ subhumabit eaꝫ: ⁊ q̃ret ml'ta fercula: ⁊ erit astrologus in secretis sapiẽtũ nigros habẽs oculos: dulcis eloquy: ⁊ deꝰ erit sapientior in illo.

Martis ⁊ veneris.

Sũt alie de nã martis ⁊ veneris sicut alolebarã que est in.z.gradu ⁊.zo.mi. tauri latitudinis septẽtrionalis de nã martis ⁊ veneris ac scđe magnitudĩs. Alia est in.z3.gradu ⁊.8.mi.tauri latitudĩs meridionalis de nã martis ⁊ vene

ris ac pme magnitudis. Si ergo fuenerls aliquā ex istis in ascēdēte vl'.10. in natiuitate alicui⁹ erit nat⁹ fortunat⁹ super oibus fortunatis: ꝛ diues sup oibus diuitib⁹: ꝛ hēbit mltas ciuitates: villas ꝛ castra: opator mltarū operū: ꝛ hēbit multos officiales vl' scriptores: ꝛ erit famosus in terra: sicut ille stelle in celo. Et queadmodū dixim⁹ de exītia stellarū beibeniarū in ascēdēte vl'.10. domo: ita intelligēdū ē de exītia earū i gradu occidentis: aut in eodē grado cū sole vl' luna. Debilitātur aūt iterdū iste beibenie fortitudine aliarū beibeniarū: q qñ iste beibenie que sūt in tauro ascēdūt: descēdunt ille q̄ sūt in scorpione: ꝛ ista duo signa habēt magnam fortitudinē in celo: ꝛ adiunabit earū fortitudine fortitudo dei. Et sunt beibenie eleuate in oi climate ꝛ fortitudine. Et si ille q̄ fuerit in tauro fuerint in ascēdēte: ꝛ ille q̄ in scorpione in.7. erit vxor ei⁹ diues ex parte viri sui: ꝛ si ecōtra fuerit erit nat⁹ diues ex parte vxoris. Et dixit in natiuitate mulierū q si qua nata fuerit cū beibenia sicut dixim⁹ in natiuitate viri erit famosa famositate viri: ꝛ hoc in terris lōgiquis formosa ꝛ timorosa alys: fortis in ope venereo itātū q̄ detrabit sibiipsi. Et erit pulcritudo eius sup oēs pulcritudies ꝛ erit formosior oibus formosis. Et dixit hermes q si inueneris aliquā ex istis beibenys in.9. vel.7. in natiuitate alicuius ipsa ad iter vl' ad matrimoniū opabit. Et ego opatus su: ꝛ nō inueni opus forte: ꝛ ideo nō scripsi iudiciū in eis: ꝛ qñ accepis partē fortue in natiuitate alicui⁹ fm beibenias: aspice dñm triplicitatis solis in natiuitatibus diurnis: ꝛ in nocturnis dñm triplicitatis lune: ꝛ sic peruenies ad quod queris si deus voluerit.

Explicit hic liber hermetis philosophi de fortitudie stellarum que beibenie dicuntur.

Incipit centiloquium bethem. I.

Unc ichoabo librum de consuetudinib⁹ in iudicys stellarum. 2.

Scias q quando planete sūt retrogradi sunt vt vir infirm⁹: stupefactus: sollicit⁹. 3.

Cadens vero est quasi mortuus cui non est motus. 4.

Combustus vt captiuus: icarceratus: vi imperatus absq posse. 5.

Stans ad retrogradationē vt sanus a quo recedit sanitas: sed remanet parum de ea. 6.

Stans ad directionē vt eger postq conualescit ꝛ videt initium sue sanitatis. 7.

Obsessus vt timens inter duos bostes. i. quando est iter duas infortunas. 8.

Quando est inter duas fortunas vt homo comedens: bibēs: securus ab omni malo ꝛ timore. 9.

Quando ifortune aspiciunt planetam a quarto: vel etiā ipse eas: est vt homo cui incipit iam sua mors ꝛ vindicta ꝛ decoratio. 10.

Quādo planeta est in aspectu sui hostis: est vt vir timens hostem suum. 11.

Qñ ē cū hoste suo: est vt vir pugnās cū hoste suo. 12.

Quādo est cum planeta sibi amico ꝛ simili: est vt vir cui exhibet' hospitalitas ꝛ complexus. 13.

Qñ est in domo socy sui: est vir cū socio suo. 14.

Quādo est cadēs a domo sua: vl' a domo exaltationis sue est vt vir absens a domo sua: aut ciuitate sua. 15.

Qñ est in domo sua aut domo exaltationis sue: est vt vir in domo sua: ꝛ perficit' iudiciū ꝛ volūtas sua ꝛ cōplet' quod vult fieri. 16.

Quādo vero est in domo sua: aut domo exaltationis sue retrogradus: est vt eger vir in domo sua. 17.

Quādo est cōbustus in domo sua vel domo exaltationis ē vt vir quē icarcerauit dñs su⁹ i domo sua aut rex su⁹. 18.

Quando est cadēs: est vir vexatus timidus. 19.

Planeta fortunatus quādo est retrogradus est quasi infortunatus ꝛ planeta fortunat⁹ cadens ab angulis: vel ascēdentibus: est vt vir sperans fortunā ꝛ nō inuenit. 20.

Planeta fortuna qñ ē retrogradus: ꝛ ē cū infortuna conuertit' nā fortūe ad ifortunā: ꝛ corroborat' i fortūa plte. 21.

Planeta ifortuna qñ ē i domo sua direct⁹: ꝛ ē cū planeta fortuna cōuertitur ab ifortuna ad fortunam. 22.

Qñ planeta ē i postremo signi ē recidēs vl' recedēs. 23.

Quādo est in primo gradu signi est debilis virtutis in iudicys ꝛ questionibus. 24.

A primo autem gradu ad.15ᵘᵐ est accedēs: sz a.15° ad.25ᵘᵐ est completus. 25.

Si est in postremo signi est recedens: ꝛ tunc est vt vir recedens a domo in qua moratus est. 26.

Planeta agrestis in ascēdente in quo habet auctoritatē est singularis in iudicio ꝛ dispositione. 27.

Planeta in domo nō sua: ē vt vir i domo aliena pulsans iā deprimitur iudiciū suū: nec est ei auctoritas. 28.

Quando est cum sole sunt vires eius debiles ꝛ suū diminuuntur iudicium. 29.

Planeta in postremo signi existēs retrogradus trāsmittit iudicium suum ꝛ debilitatur lumen suum ꝛ aufert' ab eo claritas sua. 30.

Quādo est in domo sua retrogradus ꝛ in gradu septimo a sole est vt vir in domo sua ꝛ sup se ē custodia. i. vir potētior eo ꝛ affectat fugere tiorē ei⁹ ꝛ vituperationē ꝛ supbiā. 31.

Planeta in domo inimici sui ē vt vir i domo alterius inter quos iam aduenit odium ꝛ ira. 32.

Planeta in domo sua direct⁹: liber ab ifirmitate ꝛ in fortunis significat perfectionem questionum: ꝛ perscrutationis ꝛ complementū ꝛ cōsecutionē interroganti. 33.

Qñ luna separat' a planetis significat supra pteritū. 34.

Qñ luna ɔtinuat' cū planetis significat qd ē futurū. 35.

Luna separata a saturno accidunt ligationes ꝛ tristitie: ꝛ inuentiones mali ꝛ casus. 36.

Luna separata a ioue accidūt gaudiū ꝛ letitia: amicitia: cōfirmatio dotiū addimētū in familia: ꝛ filys: ꝛ seruis: ꝛ here ditatibus: additio etiā in censu: multiplicatio fortunarum dissolutio infortuny ꝛ casus. 37.

Luna separata a marte accidūt rixe ɔtrarietates mali rumores: dolores: ligamenta: mortes: effusio sanguis: falsa testionia: fily fornicatiōis ꝛ meretricū remotio celotipie: vt in lectionibus cōcessio ꝓhibiti: coitus masculini: ꝓpositus mulieri: potatio vini passarū ꝛ vini ex quolibet inebriabili: vulnera: abscisio natoꝝ: dispositio syruppoꝝ qui faciūt descendere filios a matrice ad vuluā ꝛ planitiem terre. 38.

Luna separata a sole accidūt egritudines sollicitudo timor: mors: icarceratio: inuētio mali: ꝛ decoratio: dolores: casus: egritudo: ligatio: captiuitas: equitatus: exercitus populus res terribiles. 39.

Luna separata a venere accidūt fornicatiōes: ioci: risus: gestelationes: cantus: vestimenta: serica: colorationes: varietates. 40.

Luna separata a mercurio accidūt fm quātitatē aplicationis mercury cū fortuna vel infortuna. 41.

Luna aplicata cū aliqua planetarū significat de futuro fm aplicationē lune cum planetis. 42.

Lūa mane fortūata laudabil' q̄sierit i illa die ō negotio aut natitate illi gratū erit fortunatū i oi iterrogato. 43.

Luna mane infortunata aut corrupta quesitū in illa die non est gratum in questione: ꝛ quilibet natus non durat: si durat debilis est in vita sua. 44.

Luna iuncta saturno dies illa mala i oi ope ꝛ qōne. 45.

Luna iūcta ioui dies illa bona i oi ope ꝛ q̄stione. 46.

Luna iuncta marti dies ingrata in oi opere. 47.

Luna iūcta soli dies illa vitupanda i oi ope: nisi i eis que

vult aliqs absc̄odi sigs egrotauerit moziet̄ illa cā. 48.

¶ Luna iūcta veneri dies illa grata in oī ope:ꝑcipue cū fuerit q̄stio de nuptijs ⁊ reuersiōe mulieris dissolute. 49.

¶ Luna iuncta cū mercurio dies illa bōa in oī ope: ꝑcipue pacisci dotes:obuiare scriptozibus:⁊ dispāsatoribus:bonuȝ est emere:vendere:computare. 50.

¶ Quādo luna opponit̄ saturno dies vituperanda in omni ope:nō ē aptū ꝓponere in ea nec lucrosuȝ. 51.

¶ Qñ ioui dies laudabilis ī oī ope:ꝑcipue in regrēdo veritatem:pacisci dotes q̄rere de pactis īmitari res:senuȝ cōputare dispēsatozibꝰ res eūdo ꝓpe vł longe bonū. 52.

¶ Qñ opponit̄ marti dies illa nihil in omni ope. 53.

¶ Qñ soli dies illa nihil in nullo ope bonum 54.

¶ Quando veneri dies laudabilis in omni opere ꝑcipue in coitu ⁊ rebus mulierum querendo amicitias ⁊ societates earū:reuerti mulierē sepatā bonū:aptū ēt ē iter agere. 55.

¶ Quādo mercurio dies media in omni opere. 56

¶ Luna in.4°.aspectu a saturno dies illa laudabilis in oī ope:ꝑcipue obuiare regibꝰ ꝑncipibus regni: ⁊ nobilibꝰ nō ē bonū iter ī ea:exitus illaudibilis:eger moziet̄ in ea. 57.

¶ Luna ī q̄rto iouis dies laudabilis:maxie ī determinādo vitatē ⁊ q̄rere ꝯiugiū ⁊ acessuȝ ad nobiles: ⁊ his q̄ p̄sunt regno fundare edificia:gratuȝ est exire die illa de quolibet facto:in illa die letabitur factoz. 58.

¶ Luna in.4.martis illaudabilis in omni opere: maxime obuiare regi.querere negotiuȝ in illa non est bonū nubere: eger moziet̄ aut exibit de eo sanguis aut plaga. 59.

¶ Lūa i.4.solˀ dies vitupanda ī oī fcō:maxie obuiare regi ⁊ nobilibꝰ ⁊ q̄rere q̄d ē apō eos de negotijs ⁊ causis. 60.

¶ Luna in.4.veneris dies laudabilis in omni ope:ꝑcipue segregare se cū muliere:īduere nouas vestes: exercere res nobilitatis:ludi:cōuiuij:cōiugij:coytꝰ:emptio bestiarū:furorū:itrare balnea:ornare exire ad querēdū quietē. 61.

¶ Lūa i.4.mercurij dies bōa ꝓponēdo vēdere emere misceri regibus:cōputatio maiozis domus: ⁊ librozuȝ legere libros ⁊ scientias. 62.

¶ Luna i 6ˡⁱ.aspectu saturnij dies bona ⁊ obuiare senibꝰ et villicis:īspicere in causis suis:⁊ negocijs:⁊ rebꝰ suis: ⁊ incedere i decuratiōe suarū rerū:ꝯcordare oī negotio determinādo ⁊ audituī viri ⁊ certe amicitie:⁊ misceri magnis viris asotiari suis cōsilijs aƚ cōsiliarijs. 63.

¶ Luna in 6ˡⁱ.iouis dies bona cōcordare in illa obuiatiōe alcaldeis iudiciū iustoꝝ q̄rere numereū ⁊ oē opꝰ bonū:nubere:iter agere:misceri nobilibꝰ ⁊ altꝭ viris:firmare res grādes:ꝯstringere regnū p̄sentari cōuiuijs ⁊ nuptijs. 64.

¶ Luna in 6ˡⁱ. martis dies bona:melius q̄ ē i ea est obuiare ducibꝰ ⁊ ꝓuisozibus armoꝝ:exercitꝰ distribuere arma ꝓuidere de bellis bonū ē uētosare accipe ꝑtiri equos. 65.

¶ Luna in 6ˡⁱ.solis dies bona:ꝑcipue obuiare senibus villicis ꝓuisozibꝰ ciuitatis:obuiare regibꝰ:ꝑncipibꝰ regis nobilis q̄rere negotia:cogere regnū icedere in negotia sua. 66.

¶ Luna in 6ˡⁱ.veneris dies bona in oī ope:ꝑcipue in miscēdo mulieribus ⁊ impuberibꝰ siue castratis maiozibꝰ mulierū dn̄abus:querere amicitiā q̄lib et cōuiuiū preparationē spectātium:induere nouas vestes. 67.

¶ Lūa i 6ˡⁱ.mercurij dies bona:iocis ⁊ pactis dotū cōputatiōi:obuiatiōi villicoꝝ ꝓuisozibꝰ ī oī ope ⁊ mercari. 68.

¶ Luna in trino aspectu saturni dies bona in omni opere maxime obuiare senibꝰ dn̄is regni ⁊ regi laudabile:ī ea colere terras ⁊ fundare edificia:⁊ īspicere ī rebꝰ antiq̄s. 69.

¶ Luna in trino iouis dies bona ī oī ope maxie q̄rēdo veritatē ⁊ determinādo oē opus bonū ⁊ amorem dei:ē bonū obuiare regibus alcaldibus ⁊ nobilibus. 70.

¶ Luna ī tertio martis dies bona in rixis:venatiōe: obuiare regibꝰ:bonū emere bestias disponere de bellis: mittere nuntios:p̄sentatiōes ī bello:electio aciei ⁊ manipulaꝝ. 71.

¶ Luna in trino solis dies bona ī oī ope meliꝰ est in ea obuiare senibus regi opus terre ꝓuidere cuilibet operi:bonū obuiare principibus nobilibꝰ:ligare vexilla:cogere regnū omne factum bonum. 72.

¶ Luna in trino veneris dies bona in oī ope melius ī ea ē questiones de ligatione cōnubij:⁊ īduere nouas vestes est apta: ꝑparare ire ad tendas ⁊ causas:amoꝝ spōsalia emere bestias ancillas:obuiare senioribꝰ:inspicere in conuiuijs et nuptijs opari imagines ⁊ causas amoꝝ. 73.

¶ Luna ī trino mercurij dies bona ligare obuiare villicis ⁊ scribis ꝓuidere de oībus factis. 74.

¶ Saturnus in ascendēte ifortunat questionē apud querētem si fuerit retrogradus apud questionē: ⁊ tadat:⁊ aggrauat desolat ⁊ frangit. 75.

¶ Saturnꝰ in.io.terre q̄rentē:sollicitat negotia fiunt cum fortuna:⁊ accidit in q̄stione corruptio. 76.

¶ Saturnus in septima corrūpit questionē ⁊ facit contigere apud questionē corruptionē negotij: ⁊ mutat negocium ab infortuna ad infortunam. 77.

¶ Saturnus in q̄rta facit cōtingere ī q̄stione fortunā in ꝑncipio rei:⁊ trahit īfortunatū ad corruptionē. 78.

¶ Juppiter dissoluit q̄d saturnus ligat. 79.

¶ Similiter venus quod ligat mars. 80.

¶ Qñ luna sepat̄ a fortuna soluit q̄d ligat mercurius. 81.

¶ Planete supiores qñ opponūtur soli:īpediūt ⁊ corrūpūt negocia:⁊ impediunt questiones. 82.

¶ Saturnus in.4.a sole significat ꝓcessuȝ negotij tamen terminat ad infornunā ⁊ corruptionē. 83.

¶ Saturnus in.4.iouis aut opposito suo aufert malū ⁊ dissoluit oppressionem siue impressionē suam. 84.

¶ Saturnꝰ in.4.⁊ opposito ⁊ cōiūctiōe martis ꝓhibet letitiā ⁊ ꝑcipitat negociū ⁊ corrūpit ⁊ īpedit q̄onē. 85.

¶ Saturnus in.4.veneris:aut coniunctione: aut oppositione cōplet oēm questionē ī illicito ⁊ ī obediētia:⁊ si fuerit ƀȝ diuersitateȝ obediētie dico dicimus reuertetur aufert pudorem ⁊ corrumpet. 86.

¶ Saturnus in.4.mercurij aut oppositiōe:aut ꝯiunctione corrumpit questionem ⁊ desolat negocia: ⁊ facit superfluere superfluitatem. 87.

¶ Juppiter ī.4.saturni:aut oppositiōe:aut cōiūctiōe vetat eius corruptionē ⁊ vertit ab īfortuna ad fortunā. 88.

¶ Juppiter ī.4.martis aut cōiūctiōe: aut opposito ꝓhibet eius gn̄ātionē:⁊ corruptionē ⁊ īpressionē. 89.

¶ Juppiter ī.4.veneris aut ꝯiūctiōe aut oppositiōe significat supra cōplemētū q̄onis ⁊ finē gratū cū illo. 90.

¶ Juppiter cū mercurio in quarto aut cōiunctiōe aut appositione significat super perfectionem questionum: ⁊ determinationē negociozuȝ ⁊ perfectionem suam ⁊ additionem fortune ⁊ res bonas. 91.

¶ Quando planeta īfortuna fuerit ī ascendente ⁊ in secunda domo sit fortuna querēs transmutabit ab infortuna ad fortnnam. 92.

¶ Quando planeta fortuna fuerit in ascendente: ⁊ ī domo secūda planeta īfortuna:mutabitur questio de fortuna ad infortunam. 93.

¶ Quando planeta fortis fuerit ī ascendente ⁊ ī vno angulorū planeta mutabit̄ q̄stio de fortuna ad īfortuniū. 94.

¶ Quando dominus ascendentis fuerit in via cōbusta corrumpetur negociū ⁊ rogatum. 95.

¶ Qñ fuerit īfortuna ī.io.aut.4.ab ascēdēte tremebūt corda ⁊ accidet īfortuna ⁊ ꝓnabit̄ q̄stio ⁊ recidet. 96.

¶ Quando planeta infortuna fuerit in ascendēte: ⁊ in secūda domo sit fortuna complebit̄ questio ⁊ minuetur negotium cum letitia ⁊ lucro famoso. 97.

¶ Qñ planeta īfortuna fuerit ī ascēdēte:⁊ in ƀa domo sit infortuna recedet q̄stio ⁊ ꝓcedet ad īfortunam. 98

¶ Qñ ascẽdẽs minuit in ascẽsionib⁹: ꝛ dñs suus ẽ in loco de scẽdente in.6.aut.12.querẽs sperabit res quas nõ cõsequet. ꝛ quãdo erit fortuna in.3.ab ascẽdente ꝛ infortũa in ascẽdẽte: qrẽs erit pue applicationis ad negocium. 99.

¶ Planeta quũ euenerit perdẽs de tpe ascẽsionis querẽs consequetur infortunaꝫ in fine negotŷ sui post determinationem eius ꝛ adeptionem. 100.

¶ Quãdo planeta infortuna erit in angulis receptus dabit ꝛ applicabit querẽtis negocium: tamẽ accipiet ab eo qd̃ dedit sibi: scientia receptionis est quãdo fuerit planeta in domo sui: aut domo exaltationis sue saluus ab infortuna.

Explicit centiloquium bethem.

¶ Sequitur de horis planetaruꝫ: ꝛ primo de hora saturni.

c Um fuerit hora saturni bonũ est emere res grauis nãe: vt ferrũ: stannũ: plumbũ: ꝛ oĩa metalla: ꝛ lapidẽ: ꝛ pãnos nigros: ꝛ incipere ortos fodere: ꝛ aliq̃s fraudes excogitare cõtra inimicos: ꝛ nõ est bonũ sanguineꝫ minuere: nec medicinã accipere: nec potestati loqui: nec plato monacho ypocrite: nec piscatori: nec venatori: nec alicui amico loqui: nec aliqd̃ murum cõstruere: vel edificare: nullum quidem hominẽ incipe est bonũ: neq̃ aliquã societatẽ facere: nec vxorẽ accipe: qꝛ nunq̃ erũt concordes: nec pannos incidere: nec nouos induere est bonum.

De hora iouis.

b Ora iouis bonũ est emere ꝛ cãbiare argẽtũ: ꝛ oĩa negocia tractare que ptinent ad argẽtũ ꝛ pãnos açuri coloris mercari: ꝛ põtes ꝛ domos orõnis cã: ꝛ iter cã dñi bonũ est icipe causa etiã negociatiõis: nauigatiõis iter incipere bonũ ẽ: ꝛ medicinã accipe ꝛ sanguinẽ minuere bonuꝫ est: ꝛ loq̃ de ɔcordia ꝛ pace ꝛ amicitia ꝛ potestate: ꝛ emere equos castanei coloris: ꝛ arma de açaro bonũ est: ꝛ telaꝫ ordiri: ꝛ agrũ arare: ꝛ seminare: puteũ etiã fodere: murum cõstruere ꝛ edificare. quid plura referas: oĩa bona opa bonum est incipe hora iouis.

De hora martis.

b Ora martis bonũ ẽ emere arma: ꝛ equos ferrãdos ꝛ omnes equos aptos in bello: galeas armare: iter causa belli icipere siue p terrã siue p mare: ꝛ oẽs pãnos rubei coloris emere: medicinã vero accipe: ꝛ sanguieꝫ minuere: iter icipe pp aliquã negociationeꝫ nõ ẽ bonũ: pterea bonũ ẽ oĩa opa q̃ ad ignẽ ptinẽt sicut fabroꝝ cocoꝝ fornarioꝝ fornasarioꝝ. ꝛ quẽadmodũ dixim⁹ de hora saturni nõ ẽ bonũ icipe societatẽ: nec vxorem firmare vel ducere.

De hora solis.

b Ora solis bonũ ẽ emere aurũ ꝛ oẽs res aurei coloris ꝛ equos aureos: ꝛ optimũ est in ea hora loqui regi: ꝛ oibus potẽtibus: ꝛ bonũ ẽ potestatib⁹ iter icipe causa belli ꝛ icipe bellũ: ꝛ bonũ ẽ negociari pãnos crocei coloris: medicinã vo accipere: sãguinẽ minuere: aut iter icipere negociationis causa: siue vxorẽ ducere: vel societatẽ ɔducere vel facere vel cõtractare non ẽ bonũ neq̃ malũ.

De hora veneris.

b Ora veneris bona est emere feminas margaritas ꝛ oĩa ornamenta mulieris: ꝛ ãnulos aureos: ꝛ oẽs res muliebres inuadere: disponsare ꝛ vxorem ducere: pfectissimuꝫ est: emere quoq̃ equos albos ꝛ vestimẽta alba: ꝛ medicinã accipere: ꝛ sanguinem minuere: loqui reginis ꝛ nobilibus mulieribus bonum est.

De hora mercurŷ.

b Ora mercurŷ bonũ ẽ emere omnes res pictas: scriptas: furmẽtũ: milium: panicuꝫ: ꝛ omnes vestes varŷ coloris que pertinent ad vsuꝫ hominum species omnes: bonuꝫ est emere bonbace: setã siue siricuꝫ: ꝛ omnia opera que sunt de serico: ꝛ incipere placituꝫ facere: vxoreꝫ quoq̃ ducere ac societatẽ facere: medicinã etiam accipere sanguineꝫ minuere optimũ est: iter quoq̃ causa negociationis facere: equos quoq̃ baleianos emere: ꝛ arma duoꝝ colorũ crocei ꝛ aurei: ꝛ vestimẽta viridis coloris emere: telaꝫ ordiri bonum est.

De hora lune.

b Ora lune bonum est emere: mel: oleum: ficus: castaneas: nuces: amigdolas: lanaꝫ: linũ: cãnapuꝫ: ordeuꝫ carnes porcorũ ꝛ omniũ animaliũ preterq̃ ouium: bonuꝫ est etiã emere aues ad mercuriuꝫ pertinẽtes: ꝛ oẽs bestias que pertinẽt ad macellũ: iurare: deceptiones: traditiones: fraudes: ꝛ ingenia facere bonũ est. opera quoq̃ quoruꝫ vis stabilitatẽ non est bonuꝫ icipere: quorum vero vis celeritatem bonum est incipere.

¶ De ortu triplicitatuꝫ: ꝛ primo de ortu pme triplicitatis.

f J fuerit in ortu aries Leo vl' sagittarius: quia ista signa sunt ignea: bonũ est sub eorum ortu incipere: ea que pertinent ad ignem sicut fornacem icendere aurum: argentuꝫ: plumbuꝫ: stannuꝫ: auricalcũ colorare: ꝛ contra fabricalia. ꝛ omne opus cuius vis celeritatẽ: nauigare: cursus equoruꝫ facere: nunciuꝫ mittere: vela erigere: puteum fodere: thesauros inuenire: ꝛ multa que numerari non possunt.

De ortu secũde triplicitatis.

f J fuerit in ortu taurus virgo vel capricornus: qꝛ sũt signa terrea: bonũ est sub eodẽ ortu omnia opera facere que pertinent ad terraꝫ: vt est terraꝫ arare: emere terras ꝛ domos: terram mensurare ꝛ diuidere vestimenta: ꝛ emere ligna: ex quibus vis facere naues ꝛ omnia edificia ꝛ omnia opera facere cuius vis habere stabilitateꝫ perseuerantiã ꝛ durabilitatem.

De ortu tertie triplicitatis.

f J vero ascenderint gemini libra vel aquarius: quia sunt signa aerea sub eorum ascensu bonum est facere que pertinent ad aerem: vt arboreꝫ in naui ponere ꝛ in ipsam erigere: ꝛ antenas ꝛ vela preparare ꝛ extendere: ꝛ omnia opera que pertinent ad nauem: cursum equoꝝ ꝛ galearum ꝛ iter bonuꝫ est incipere.

De ortu quarte triplicitatis.

f J vero ascendens fuerit cancer scorpio vel piscis: qꝛ sunt aquatica signa: sub eorum ortu bonum est facere omnia que pertinent ad aquam vt retia mittere in aquam: ꝛ omne genus piscationis exercere: balneare ꝛ balnea construere: ꝛ clusa ad molendinum facere: ꝛ aquecursus dirigere: ꝛ multa que enumerari non possunt.

De hora saturni ꝛ signo eius ascendente.

b Ec tñ diligentius est attendẽdũ q̃ si fuerit hora saturni: ꝛ signum saturni ascendat mirabile est facere omnia que dicta sunt de horis saturni: ꝛ idem intellige de omnibus alŷs horis ꝛ signis: ꝛ si potes concordes horas cum signis quia optimum est: ꝛ qd̃ diximus de saturno sic intellige de omnibus alŷs planetis.

Explicit de horis planetarum bethem.

Propositiones Almãsoris

¶ Almansoris iudicia seu propositiones: Incipiunt capitula stellarum oblata Regi magno Saracenorũ ab Almãsore astrologo: ⁊ a Platone Tyburtino translata.

Aphorismorum compendiolũ Mi rex petysti vt tuis satisfaciã votis: laborẽ nequaquam subire recusaui. Scripsi equo aĩo accipias q̃so.

¶ Signorũ dispositionũ: vt dicã ab ariete fit initiũ: vnũ. s. est diurnũ: alterum vero nocturnũ. vnũ masculinũ: alterũ femininũ. vnum leue alterũ graue. 1.

¶ Cuiusque planetarũ septem exaltatio in illo loco eẽ dicit: in quo substantialiter patitur ab alio cõtrariũ: Veluti solis in ariete: qui saturni casus est. Sol enim habet claritatem: saturnus tenebrositatem: ⁊ vt iouis in cancro in quo mars cadit. Quorum alter cupit iusticiã: alter vero significat iniusticiam: ⁊ sic mercury in Virgine: qui casus est veneris. Alter namque significat sciẽtiam ⁊ philosophiam. Altera vero causat alacritates: ⁊ quicquid est saporiferũ corpori. 2.

¶ Significatio partium circuli o Rex magne super vnũ solum est: sicut signũ ignee partis significat super ignem. Terree vero super terram. Aeree super aerem: ⁊ aquatice super aquas. 3.

¶ Aries leo ⁊ sagittarius: est triplicitas calida ⁊ sicca: amara ignea: diurna masculina: ⁊ significat colerã rubeã.

¶ Taurus virgo ⁊ capricornus: triplicitas terrea: frigida: sicca. Nocturna feminina ⁊ significat colerã nigram.

¶ Gemini libra ⁊ aquarius: triplicitas est aerea: calida: humida: sanguinea: dulcis: diurna.

¶ Cãcer scorpio ⁊ pisces: aquatica triplicitas est: frigida: humida: phlegmatica: insipida: nocturna. 4.

¶ Fortune large sunt ⁊ fideles. Infortune vero sunt auare ⁊ infideles. 5.

¶ Fortune nihil cum labore dabunt alicui. Infortune vero quicquid dabunt abbreuiabunt ⁊ auferent. 6.

¶ Quando due cõiunguntur infortune fit ex eis fortuna perfecta: sicut ex duarum fortunarũ coniunctione: ⁊ hoc secundum dicta Ptolemei. 7.

¶ Omniũ aspectuũ planetarum melior est trinus ⁊ sextilis: Deterior vero quartus ⁊ oppositus. 8.

¶ Nõ prodest aspectus trinus ⁊ sextilis infortunarũ: sicut nec obest quartus ⁊ oppositus fortunarum. 9.

¶ Ex multis vite significationibus in hyleg significatur multa ⁊ lõga vita: ⁊ purus ĩtellectus maximusque vigor. 10.

¶ Cuicũque fuerit mercurius in radice natiuitatis in domo martis erit male suspiciõis ⁊ festinus in suis negotys. 11.

¶ Cuicũque fuerit mercurius in natiuitatis radice in domo saturni: erit magni ĩtellectus: longeque cogitationis: sapiens ⁊ philosophus. 12.

¶ Nunquam erit pauper ⁊ inops: Cuius natiuitatis dominus fuerit Juppiter.

¶ Cuicunque fuerint in ascendente infortune turpem notã in facie patietur. 14.

¶ Nõ poterũt eius oculi euadere ab ĩpedimẽto graui: cuius in natiuitate ambo luminaria fuerint impedita. 15.

¶ Non amittet sensum in cuius natiuitate luna iuenit ad mercurium. 16.

¶ Cum fortune prefuerint natiuitati: erit natus largus ⁊ diligẽdus. Si autẽ infortune prefuerint: auarus erit ⁊ abhorrendus. 17.

¶ Cui Saturnus in natiuitate prefuerit erit sordidus: ⁊ cui mars fetidus. 18.

¶ In cuiuscunque natiuitate fuerint ĩfortune: in domo octaua: mala morte morietur. Si vero fortune ibidem fuerint in lecto suo migraturus est. 19.

¶ Nõ congregabit pecuniã: nec thesaurçabit: nisi ille cuius ascendentis dominus: ⁊ dominus quarte fuerit idem planeta. Sicut non lucrabitur pecunias nec diuitias: nec viuet splendide: nisi cuius dominus ascendentis: ⁊ dominus decime: fuerint idem. 20.

¶ Non poterit inter duos esse dilectio: nisi fuerint in radice natiuitatis luminaria cõmutata: idest vt sit vnũ in loco alterius: in natiuitate socy sui. Odiosi vero sunt adinuicẽ: qui in oppositis horum nascuntur: ⁊ in oppositis signis vel quadratis vel dominis illorũ signorum existentibus in hũc modum: aut luminaribus se cõspiciẽtibus illo modo. 21.

¶ Dominus quinti circuli. s. venus significat madefactiões ⁊ pluuias: sicut dñs sexti. s. Mercurius itinera ⁊ mutatiões ac peregrinationes significat. 22.

¶ Qui accesserit ad regẽ luna in aquario: nec recipietur nec aliquo modo de eo curabit Rex: Si autẽ ad eũ accesserit ipsa in piscibus auertet faciẽ suam ab ipso. 23.

¶ Nõ erit bona sanguinis minutio: luna in geminis: sicut nec erit cõueniẽs vti ventosis: luna in thauro. 24.

¶ Meliora signa in accipiendis laxatiuis ⁊ purgatorys sũt aquatica: sed eorum melius est scorpius: Deterius vero cãcer existimatur. 25.

¶ Melius signũ in societatibus est leo. Deterius vero aries 26.

¶ Stelle fixe dãt dona grandia: ⁊ ex pauptate subleuãt ad sublimitatẽ quã nõ faciũt planete. 7. 27.

¶ Perfectus medicus erit cui mars ⁊ venus fuerint in sexta. Bonus vero cantor ille cui mercurius retrogradus cum venere in eodem signo. 28.

¶ Dominus quinti circuli. s. venus cum fuerit in primo gradu cancri faciet pluuias. 29.

¶ Cum planete põderosi fuerit occidentales a sole dabunt probitatem circa finem vite: ⁊ econuerso. 30.

¶ Qui emerit aliquid luna a capite cancri vsque in finẽ sagittary: emet care: ⁊ vẽdetque viliter: Ecõuerso autẽ cum fuerit a principio Capricorni vsque in finẽ Geminorum. 31.

¶ Non est bona circuncisio luna in scorpione: sicut nec bonus vomitus in leone. 32.

¶ Illius signi naturã in quo venus fuerit: nato attribuet. Cũ enim fuerit in leone: dabit amorẽ. In tauro cantus: ⁊ in scorpione coitus. Ratio est quia leo habet cor: Taurus guttur ⁊ collum: scorpius veretrũ. 33.

¶ Cuicunque fuerit mercurius in duodecima erit sapiens: magnusque philosophus. 34.

¶ Cum in radice natiuitatis impedietur luna: ceciderintque omnes domini triplicatũ. 5. hyleg: maxime vero primus dominus triplicitatis ascendẽtis: fueritque in aliquo angulorum infortuna: indicat nato vite paucitatẽ. 35.

¶ Dominus quinti circuli: scilicet Venus: dissoluit quod ligat dominus tertij: ⁊ est mars.

¶ Dominus autem secundi: scilicet Juppiter: Dissoluit que ligat dominus primi. s. saturnus: ⁊ hec significatio est super res magnas. 36.

¶ Cum ceciderint omnes domini triplicitatum: fueritque in aliquo angulorum vna stellarum fixarũ exaltationis prime vel secunde: que sit ex natura dominorum triplicitatũ perficietur ei nutritio ⁊ transibit eam. 37.

¶ Quod cadit super lunã ex malicia martis ⁊ ipsa aucta lumine equale est ei quod cadit super eam ex malicia saturni ipsa lumine diminuta. Hoc autẽ capitulũ res grãdes significat: nec scietur esse hereticorum: nisi ex domino circuli secundi. Et dñs quarti circuli significat super reges. 38.

¶ In electionibus regum cõmendantur signa planetarum altiorum: sicut in electionibus impotentũ signa inferiorũ planetarum cõmendantur. 39.

¶ Illa que fortuniũ altius ĩdicãt: sũt iuppiter: pars fortune: pars donationis: domus quoque secunda: ⁊ qui in ea fuerit eiusque dominus: dñs etiã triplicitatis luminaris cuius fuerit auctoritas: necnõ dñs decime: ⁊ qui in ipsa fuerit. 40.

¶ Cum significator erit inter ascendens ⁊ decimã erũt dies ⁊ hore. Cum inter decimã ⁊ septimã erunt septimane et menses. Inter autem septimã ⁊ quartam: cum fuerit erũt anni. 41.

¶ Dominus primi circuli: scilicet saturnus cum fuerit in signis fixis faciet mortalitatem ⁊ caristiam: hoc autem sapientes experti sunt. 42.

¶ Cum volueris alicui eligere ⁊ non poteris differre: si luna fuerit ĩpedita pone ĩpediẽtẽ dominũ ascendẽtis. 43.

¶ Melior ictisal est in longitudĩe ⁊ latitudĩe. Fortune corroborãt naturã boni: ⁊ vilificant naturã mali. Infortune autem agunt contrarium. 44.

¶ Cuiuscũqꝫ planetarũ natura supior fuerit: nõ cessabit ei⁹ actus: vsqꝫ quo sit ibidẽ eius cõtrariũ. 45.

¶ Cũ nequeris electionẽ differre ponas ascẽdẽs: ⁊ eius dominũ saluos: necnõ nõia fortunarũ ponas ĩ angulo ⁊: quod melius est in decimo. 46.

¶ Non nocet mars in peregrinationibus aquarũ: sicut nec saturnus in peregrinationibus terrarum.

¶ In itineribus signa fixa vituperantur: mobilia vero cõmendantur. 47.

¶ Cum aspexerit infortuna significatorẽ fueritqꝫ retrograda: ⁊ cadens: necnon in loco in quo fuerit peregrina: id est ĩ nulla dignitatũ suarũ: ⁊ in signo contrario sue nature infert significatori malum: quod nullus curare poterit nisi solus deus. 48

¶ Cum mars appropinquauerit terre pacificabitur cũ ioue: saturnus quoqꝫ sic pacificabitur cũ venere: ⁊ luna cum terre appropinquauerit: ⁊ est ascensio duarũ partiũ in parte vna. 49.

¶ Luna soli cõcordat cũ fuerit aucta lumĩe ⁊ numero. oĩs quoqꝫ stella luminosa ei cõcordat. 50.

¶ Quãdo mars debilitat̃: venus cõfortat̃: sicut iuppiter saturno debili: minuit̃ malitia ĩfortunarũ cũ in aliqua dignitum suarũ fuerit ⁊ ecõuerso. 51.

¶ Cũ recipiet ĩfortuna fortunã non ĩpediet eam: maxime autẽ cũ nõ aspexerit eã ex quarto vel opposito nec fuerit ĩ eodẽ signo. maximũ est planetarũ ĩpedimẽtum cũ fuerit in locis peregrinis. 52.

¶ Oĩs planeta cũ in eodẽ pũcto soli ꝯiũct⁹ fuerit ibit festinanter: cũ ad eũ accesserit ibit pedetẽtim. 53.

¶ Fortius testimoniũ est Ictisal lune ad planetã qui fuerit in medio celi in ascendente. 54.

¶ Cancer significator est sup aquas multũ mobiles: scorpi⁹ vero sup aquas currẽtes riuoꝝ: pisces quoqꝫ sup ĩmobiles scilicet vt lacunas ⁊ puteos. 55.

¶ Omnis res que festinãter fit: ⁊ festinãter destruit̃: ⁊ que reiterat̃ est in significatione martis. 56.

¶ Omne qđ festinanter fit ⁊ subito destruit̃: pmanetqꝫ diu destructũ: est de nã saturni ⁊ martis. 57.

¶ Quicũqꝫ fuerit ex stirpe regali: si in eius radice natiuitatis fuerint duo soles erit regibus contrarius: separabiturqꝫ ab eis in operibus suis. 58.

¶ Cuicũqꝫ fuerit luna hora natiuitatis in tauro in minuto ascensionis: ⁊ sol in leone in ascẽdente in minuto ascẽsiõis: ad magnã exaltationẽ perueniet. 59.

¶ Ea que accidũt in hoc seculo sciuntur ⁊ inuestigantur ex magna fortitudine superioris significatoris: ⁊ ex sua eleuatione: ⁊ si ea non fuerit exquiritur a planeta: ad quẽ iuerint omnes alij planete. 60.

¶ Siqđ significauerit aliquis planetarũ in natiuitatis radice: cũ diuisio ⁊ dñs ad eũ peruenerit: apparebit eius significatio seu bona: seu mala fuerit. 61.

¶ Cũ dñs. io. retrogradabit̃ ab Ictisal domini ascendentis nõ recipietur nat⁹ a dño suo: cũ dñs ascẽdentis ⁊ luna fuerint in ascẽsione ⁊ due fortune similiter aspexerint sese ad inuicẽ erit natus multũ fortis ⁊ potens: nullusqꝫ preteribit eius mandatum. 62.

¶ A gradu ascensionis sciuntur accidẽtia corporis: a gradu partis fortune esse substãtie. A gradu vero lune esse corporis ⁊ anime deprehenditur. A solis autẽ gradu valitudines eius: sed a gradu medij celi magisteria ⁊ opera dignoscuntur: vnicuiqꝫ gradui da annum. 63.

¶ Fortunabit̃ eritqꝫ boni esse: necnõ potẽs ille cuius ann⁹ reuolutionis similis fuerit radici: ⁊ cuius circulus in eadẽ silitudine fuerit in qua erit ipso anno radicis. 64.

¶ Diurnũ esse nati accipitur ex directione: aliter ex motu dñi: aliter de die in diẽ esse. nati accipitur ex motu dñi signi pfectionis anni in terminis expositis dñi signi aliud hic anni ad terminos expositos. 65.

¶ Cũ saturnus ascenderit in altiori parte sui circuli. i. in sua auge cõiungeturqꝫ luna soli in extremo mẽsis: ⁊ ipsa iuerit ad eum: significabit augmẽtũ rei q̃ fuerit ex natura signi ĩ quo ipse fuerit. 66.

¶ Cũ fuerit planeta in ipso minuto gradus oriẽtis: cõiungeturqꝫ ei luna in eodẽ loco apparebit actus nature illius planete seu bonus: seu malus fuerit. 67.

¶ Cũ aliquis planeta dominabit̃ alicui anno: ex annis mũdi: in ipso gradu sue exaltationis apparebit eius significatio: ⁊ eleuabit̃ rex in regione illa ⁊ in climate in quo ab ipso significabitur. 68.

¶ Impedimẽtũ mercurij a saturno dꝫ ĩpedire linguã nati deterius autẽ si corporaliter cõiungatur. 69.

¶ Quãtus erit timor super infirmũ cũ fuerint luminaria hora ĩterrogationis sub terra. 70.

¶ Cũ fuerit vtrũqꝫ luminariũ in eodẽ gradu sue exaltationis in suo dominio liberũ ab infortunijs erit nat⁹ toti⁹ mũdi rex: ⁊ semen eius hereditabit terras ei⁹ obtinebitqꝫ multo tempore. 71.

¶ Cũ fuerit ascendẽs alicuius natiuitatis mediũ celi mũdi fueritqꝫ signũ mobile aries. s. vel cãcer: ⁊ ille gradus qui fuerit sup linea medij celi fuerit idẽ gradus in quo est exaltatio solis vel iouis expandetur nomẽ eius per vniuersã terram: ⁊ diuulgabit̃ eius fama. 72.

¶ Hec sunt illa que sunt aptanda vel ex eis aptari põt: scilicet ascẽdens: pars fortune luminãria: signum cõiunctionis eorũqꝫ domini: signũ domini hore: necnõ ⁊ locus rei quesite: eiusqꝫ dominus. 73.

¶ Ex dño exaltationis ⁊ diuisore: necnõ dño alioꝝ diuisoꝝ radioꝝ: ⁊ ex domino anni: ex mutatione quoqꝫ planetarũ in locis ⁊ eorũ aspectibus sciuntur accidentia mundi in reuolutionibus annorum. 74.

¶ Cũ dominus. io. domus fuerit in. 8. timebitur ne mater nati ex illo partu morietur. 75.

¶ Cũ fuerit dominus. 4. domus ĩpedit⁹ a domino ascendẽtis timebitur super patrẽ nati. 76.

¶ Nihil pdest p̃liãri cũ fuerit dñs ascẽdẽtis in fortuna ⁊ retrogradus: vł sub radijs: g sil̃r si fuerit cũ. 7. vł ei⁹ dño obtinebit in p̃lio qui prius pugnare ceperit. 77.

¶ Infortuna suũ locũ calefacit ⁊ impedit: sol vero calefacit ⁊ non impedit. 78.

¶ Caue ne rex exeat ad preliũ domino ascendentis eunte ad dominum. 7. 79.

¶ Cum fuerit mars cũ sole in signis septẽtrionalib⁹ erit calor maximus: sil̃r etiã cũ sol ierit ad saturnũ in signis meridionalibus erit frigus maximũ ⁊ ecõuerso. 80.

¶ Cũ puenerint infortune ad locũ cõuenientẽ nõ nocebũt si non fuerit eius significatio in radice natiuitatis: ⁊ similiter fortune non proderunt: cum non sit ex eis in radice significatio. 81.

¶ Impedimenta q̄ ventura sunt in annis alinthie eueni/ent:cū peruenerit annus mundi ad corpora malorum vni cuiqȝ signo da annū. 82.

¶ Maius īfortuniū saturni est cuȝ fuerit in signis femini/nis:sed martis cū fuerit ī masculinis. 83.

¶ Nullus debet expugnare ciuitatem cuius dominus fue rit dominus ascendentis anni mundi. 84.

¶ Oportet in omni inceptione aptare circulū ad naturam eius quod qs īceptur9 est. 85.

¶ Non cōmendat Jctisal lune ad martem ex domibus ve neris:nec ad iouem ex domib9 saturni ⁊ mercurij: neqȝ ad solem ex domibus saturni. 86.

¶ Ex maioribus fortunis est vt planete sint diurni: orienta les a sole in signis masculinis:planete vero nocturni occi dentales a luna. 87.

¶ Cuȝ domini triplicitatis luminaris diei fuerint diurni ⁊ orientales: ab eo quoqȝ domini triplicitatis nocturni occi dentales:⁊ erunt aucti lumine:erit maius signū fortune et felicitatis. 88.

¶ Punctus orīetalis sigtificat pueros iuuenes ⁊ vniuscu/iusqȝ principia: mediuȝ vero celi reges legisqȝ dominos:iu dices:⁊ etiam preliorū dominos. Septimuȝ quoqȝ senes atqȝ defunctos:Mulieres etiaȝ ac inimicos atqȝ omne ve nustum:Angulus autem terre patres ⁊ terras:locum etiaȝ in quo natus est infans. Horam quoqȝ mortis ⁊ sepulchra demonstrat. 89.

¶ Planete q̄ dant grandes diuitias tres sūt:videlicet Jup/piter Sol ⁊ Mercurius. 90.

¶ Horrenda est oīs īceptio ab eo qui multarū fuerit diui/tiarū:ī oībs medietatib9 ī qb9 īpedita fuerit coniūctio vel preuentio: caueat igitur ab hoc. 91.

¶ Uniuersalis q̄stio natiuitati assimilatur: Reuolue igit̄ annos eius:⁊ super eos iudica. 92.

¶ Gaudet saturnus in aquario:sicut Juppiter in pisce: gau det etiam mars in scorpione:sicut venus in libra: ⁊ mercu/rius in virgine. 93.

¶ Sicut addit Geuçabar super naturam oīs planete q̄ cuȝ eo fuerit:ita cauda minuit ex natura cuiusqȝ planete:q̄ cuȝ eo fuerit. 94.

¶ Fortior significatio super esse patris est primogenit9:et q̄ sequūtur habūt similiter aliquid significationis. 95.

¶ Algebuthar fortior est ī causa vite. Alcocoden aūt forti/or est ī alijs rebus. Honin9 vero radioruȝ fortior est q̄ȝ alge buthas:⁊ forsitan erunt eque fortes. 96.

¶ Cum morietur natus priusqȝ trāseat vna dies ⁊ vna nox erit sicut abortiuus:⁊ nullam habebit in aliquo significati onem. 97.

¶ Reges quorū negocia cito fiunt: ⁊ qui cito se vindicant: qui cito etiam perficiunt quod desiderant: sunt quorum ascendens in principio regni fuerit signuȝ igneum: ⁊ simili ter medium celi: vel alterum fuerit igneum:alterum vero aereum. 98.

¶ Cū fuerit dn̄s ascendētis in bono loco ī terminis fortuna rum:fueritqȝ domin9 termini boni esse colligatus,ei dabit pbitatem ei ac regnum ⁊ omne bonum. 99.

¶ Cū fuerit ī medio celi significator dirigetur per ascensio/nem circuli directi. Jn ascensione vero per ascensiones re gionis. Jn eo aūt q̄d est inter vtrūqȝ per vtrūqȝ: hocqdem capitulū narrauit alchindus. 100.

¶ Causa fortuny ac prosperitatis est vt sint domin9 dom9 solis:dominus domus lune:dominusqȝ ascendentis orīeta les:sint ⁊ in angulis:⁊ aspiciant sese ex bonis locis: id est ex trino vel sextili. 101.

¶ Multū potens est ille cui sol fuerit in medio celi ī signo igneo:⁊ luna ī tauro:cui9 aspectus erit sinister. 102.

¶ Ualde diuites ⁊ qui diuitijs abundabūt:magniqȝ sūt no minis quibus dominus secūde domus fuerit in exaltatiōe sua vel domo:iens ad dominuȝ ascendētis: maxime auteȝ si fuerit Juppiter. 103.

¶ Uita omnium annimantium est ſm graduȝ solis ⁊ lune: ⁊ hoc ab altissimo datū ſm astapham. 104.

¶ Cuȝ fuerit fortuna ī locis martis: ⁊ significator iuerit ad eam:vel ea ad significatorē abscindet sicut īfortune. 105.

¶ Auerte oculos a figura in qua mars fuerit ī angulo: ma/xime cū fuerit ascendens scorpio. 106.

¶ Cū voluerit aliqs aliquid abstrahere:significatore satur num aspiciente:grauiter abstrahet. 107.

¶ Si quis postulauerit aliquid:capite existēte in medio ce li cum Joue:⁊ Luna eunte ad eū:vel si separata ab eo iue/rit ad dominum ascendentis: vel si dominus ascendentis iuerit ad euȝ:non preteribit quin breuiter adipiscatur que/sita. 108.

¶ Non est bonum volenti bellare:nec etiam regi q̄ faciat iter domino ascendentis ⁊ in octaua: ⁊ si sit in exaltatione sua. 109.

¶ Nō ē sol bonus in ascendente hora belli: nec cū dn̄o ascē dentis:nisi fuerit ascēdēs aries vel leo. 110.

¶ Jn ea parte qua sol ⁊ luna fortunabuntur: erit victoria ī terrogantibus: veluti si formabuntur ab ascendente vsqȝ ad medium celi: vel ab ascendente vsqȝ ad quartum vin/cet querēs si in locis alijs fuerit:aduersarius supabit. 111.

¶ Oȝ maximuȝ impedimentuȝ esse rerum que sunt in po/testate signi in quo fuerit planeta cadens:vel retrogradus aut in malo esse solis. 112.

¶ Signa significant corpora: Planete vero ea que mouēt corpora: loca planetaruȝ in circulo eorūqȝ substātie: ⁊ loca eorum a sole significant opus ⁊ destructionem. 113.

¶ Jn cuiuscunqȝ natiuitate fuerit Juppiter receptor forti/tudinum omnium planetarum ⁊ ipse commendauerit eas ⁊ suam saturno: fueritqȝ receptus ab eo: ⁊ vterque orien/talis ⁊ ascēdēs in angulo: erit nat9 magn9 ⁊ potēs in hoc se/culo:necnō ⁊ boni esse: surget etiā nomē suū in orbe. 114.

¶ Caue ne sit saturn9 cū domino ascendentis vel ī alijs lo/cis exaltatis:qȝ ipse est deterior cauda9 115.

¶ Ueri sunt rumores si fuerint hora nunciationis anguli signa fixa:⁊ Luna atque Mercurius in signis fixis: ⁊ si lu na etiam separata fuerit a fortunis:necnon si fuerit fortūa in angulorum aliquo:cūqȝ ita iueneris hec significatio nec falli nec fallere poterit. 116.

¶ Prima diei hora vsqȝ ad perfectionem triū horarum est sanguinis. Tres vero secunde colere rubee. Tertia colere nigre:Sȝ vltime tres phlegmatis. similiter ⁊ in nocte. Eo dem quoqȝ modo est in quartis mēsis lunaris:Quarte au/tem anni sunt solis. 117.

¶ Cui dominus ascendentis fuerit in dextra solis: fueritqȝ super ipsum eleuatus:idest dustoriaȝ habuerit ⁊ iam perfi ciat suam vt ita dicam orientalitatem erit amicus reguȝ ⁊ potentum:diues etiam ⁊ magni nominis. 118.

¶ Noli festinare in iudicando cum planete adinuicem cō iungentur:nisi prius signi naturam consideres:in quo con iuncti fuerint. Utrum sit ex eorum similitudine: nec ne. si enim fuerit ex eorum similitudine confortabis eorum si gnificationem. 119.

¶ Cum fuerit dominus.i.ascendētis:vel.ii.Lune:aut.i.i. partis fortune circunuentus a fortunis magis fortunabit̄ q̄ȝ alter aliquis. 120.

¶ Cū due fuerint infortune in gradu.4.domus ⁊ in codeȝ termino erit nat9 infortunat9: ⁊ valde miser. 121.

¶ Cuȝ planete fuerin in angulis apparebunt ea que ab eis significabunt̄:siue bona:siue mala fuerint.significatio dn̄i

.14. Circuli est annus: Sed septimi circuli ē mēsis. 122.

Cū fuerint anguli ascēdētis signa mobilia & due infortune i angulis: misera erit oīs eius vita nati. 123.

Cum luna fuerit i angulis ꝯfortabit oēm signationē suā maxime autem si quam auctoritatē habuerit i ascēdēte. 124.

Festina cōmutatio non poterit eē nisi a marte: sicut magna elongatio nisi a Saturno. 125.

Status oīum bonorum mutatur de bono ad malum. vel ƌ malo ad bonum. Cum mutantur signa & figure planetarū. qui significant super eos de ascensione in descensionē & ecōuerso. 126.

Juppiter & Saturnus mutāt res & cōuertūt: eritqȝ variationis initiū: Cū mutanᷣ de vna triplicitate ad aliā in coniunctiōibus: & ex vna figura i aliam. 127.

Meliores cōiunctiōes due sūt quaꝝ altera est luminariuȝ: Altera vero duoꝝ planetaruȝ ponderosorū: plᷓte masculini sunt qui agunt: Feminini vero sunt in quos agitur: & simil'r etiam i signis. 128.

Aspice ascensionem planete & gradum exaltationis gradum quoqȝ sui casus. Nam hec sunt que significant homines & eorum opera. 129.

Si iueneris significatorem in angulis masculinuȝ & in signo masculino: cōtrariꝭ vero significatorem femininū: & i feminino signo: Aget i eum (i. vicet alterū) ille cuius signū ē masculinum & i masculino signo. 130.

Significationes sunt duobus modis substantial'r. s. & accidētaliter: & vtroqȝ modo numerū septem planetarum significabunt. 131.

Cum due infortune cōiungūtur: & luna saturno in latitudie erit fames & mortalitas: Si vero Marti mutabunᷣ reges & erit multa sanguinis effusio & plia in loco q signabitur ab ipo signo & hoc nō fallit 132.

Ex cōiunctione Saturni & Jouis ī signis mobilibus cognoscetur cōmutatio status & mūdi: & ex eoꝝ coniūctionibus i signis fixis iterum. 133.

Cū coniūgentur due fortune coniungeturqȝ luna ioui i latitudine erit iustitia: & quies in terra dirigeᷣ. Si aūt veneri erit alacritas: gaudiū: salusqȝ corporū atqȝ ꝓsperitas .134.

Cū venus, & mars fuerint in eodē pūcto cū Sole i loco veneris & termino: verba nati ab hominibꝰ recipiētur: & a nullo repudiabuntur. 135.

Heremita & quasi ꝓpha: necnon cuius verba recipiunᷣ est ille i cuius natiuitate Juppiter & Uenus in eodem gradu cum Sole fuerint. 136.

Famosi reges i hoc seculo: & quoꝝ mādata nō spernūtur: sūt quorū Juppiter & luna fuerit in eodē pūcto ascendentis ad augē suam. 137.

Cui vigor maximus & posse magnū fuerit est cui sol i medio celi cum saturno erit i signo masculino oriētalis. 138.

Cū Luna & ceteri significatores remouenᷣ ab angulis nō ꝑficiētur res ipe nisi fuerit qđ ex itinere & nō ex alio. 139.

Cū nō fuerit inter aliquē plᷓtaꝝ & significatorē Jctisal aspectus & fuerit vterqȝ i eodē circulo: & ex circulis paralelis in nadir vel anahat vl' i eqnoctiali itinere erit melius ꝗ ictisal aspectus. 140.

Oīs plᷓta duo hȝ signa ꝑter lūinaria quoꝝ vtrūqȝ solā hȝ domū: qm̄ eoꝝ lumē est saturni tenebrositas: Jdqȝ posite sūt eorum domus contrarie. 141.

Fortune sūt fideles & ꝓspere cū fuerit i locis exaltatiōis ac directe: necnon & aucte lumine. 142.

Jn magnis & exaltatis reruȝ diuitiꝭs vel initiꝭs laudaᷣ vt sint lūinaria i termis fortunaꝝ se se aspiciētia & vt dn̄i terminoꝝ sint ex rei icipiende natura. 143.

Res circuli q̄ cōplectunᷣ oīa: & q̄ maxie sūt Septē sunt vȝ ꝑncipiū creatiōis hoīuȝ āni Sol' Maximi: & sūt.1413.

Cū āt ascēderit aliqđ initiū in termio ascēdētis radicis cuiuslibet iceptiōis inueneritqȝ duo minuta duoꝝ plᷓtaꝝ grauiū Scientia hore anni i qua cōiūgeᷣ i signis: Ascēdēs reuolutionis āni mūdi: Ascēdēs quoqȝ cōiūctiōis vel preuētionis qđ fiet ēt i hora natitatis vel questiōis. 144.

Non accidet sup aliquē bonū vl' malū: nisi cū mutaᷣ nā vel similituudo triplicitatis signorū planetarum que sūt eius loci significatores. 145.

Cū diuersificantur duo climata dinersificatur planetarum aspectus & eorum radiꝭ. 146.

Cū vero due latitudies diuersificāᷣ: circuli eꝰ circl'aris motus diuersificantur. Jn hoc autem capitulo nullus ita perfecte locutus est. 147.

Duorum nodorum impedimenta peiora sunt planetis inferioribus ꝗ bsuperioribus. 148.

Figura circli in qōnibꝰ magne similitudinis est ad similitudinem anime querentis. 149.

Cum fuerit iuppiter in arite directꝰ absqȝ malo aspectu fortūarū dabit fortitudinē & regnū i q̄ nll'a fiet iiustitia. 150.

Finis.

¶ Perfectus est liber caplorum almansoris cū dei auxilio translatus de arabico in latinum a Platone Tyburtino quem deus exaltet i ciuitate bardonia. Anno arabū.1530. 18. die mēsis dullugida Sole i vgie.1.5. luna in ariete .15.16.

Explicit.

¶ Incipit introductorium de p̄ncipijs iudiciorum çabelis ysmaelite. Ca^m. p̄^m. de diuisione signoꝝ ⁊ de triplicitatibus

IN nomine dei pij ⁊ misericordis: Dixit çabel ben/ biç ysmaelita. ¶ Scito ꝙ signa sūt .12. ⁊ ex eis .6. sunt masculina ⁊ .6. femi. Aries ergo ē signū masculinū ex signis diei. ⁊ taur⁹ femini/ nuz: ex signis noctis: ⁊ sil'r succedit masculino femininū: ⁊ feminino masculinuz vsq̧ i finē signoꝝ: ⁊ ex eis sex sūt signa directe ascen/ dentia .i. hn̄tia directū ascē sum: ⁊ ex eis .6. sūt tortuose ascēdētia .i. ascēsū hn̄tia tortuo/ sum. Et directe ascendētia sūt ab initio cācri vsq̧ in finem sagittarij: eo ꝙ latitudo vniuscuiusq̧ eoꝝ sit maior lōgitudine eius: ⁊ ascēdit in plus duab⁹ horis equalib⁹: ob hoc nominant̄ directe ascēdētia: ⁊ tortuose ascēdentia sunt ab initio capricorni vsq̧ in finē geminorū eo ꝙ latitudo vniuscuiusq̧ eoꝝ sit minus lōgitudine eius ⁊ ascendit in min⁹ duabus horis equalibus ab hoc noiant̄ tortuose ascendentia. Et ex his .4. nominantur mobilia. idest aries cancer. libra. capricornus: ⁊ iō noiant̄ mobilia: qꝛ cū sol igrediat̄ in initia signoruz illorum mutat̄ tempus ad subam tp̄is sequentis. Et .4. ex eis sunt fixa .i. taur⁹. leo. scorpio. ⁊ aquarius: ⁊ iō dicunt̄ fixa: qꝛ cum sol ingredit̄ eoꝝ minuta figit̄ tempus in esse suo ⁊ non mutatur .i. si fuerit calidū: caliduz erit: ⁊ si fuerit frigiduz: frigidū erit: ⁊ si fuerit ver: ver erit. ⁊ si fuerit autūn⁹: autūn⁹ erit. Et ex eis sūt .4. cōmunia que arabice deuet. grece deyn .i. duum corporum dicuntur. que sunt gemini. virgo. Sagittarius. piscis: ⁊ ideo nominant̄ cōmunia qꝛ cū sol peruenerit ad medietatem illorū cōmiscetur tp̄s: fitq̧ medietas eius prima calida ⁊ alia frigida: aut medietas prima frigida: ⁊ alia calida. Et quedam ex eis dicuntur quadrupedia .i. aries. taurus leo. capricornus. ⁊ finis sagittarij. Sūt ēt ex eis signis quedaz ignea .i. aries. leo. sagittarius: ⁊ est triplicitas prima. Et secunda triplicitas est terrea ⁊ significat quicquid i terra est ⁊ ex terra nascitur. idest taurus. virgo. ⁊ capricornus. Et tertia triplicitas est aerea: ⁊ significat homines ⁊ ventos: ⁊ quicquid fuerit in aere. id est gemini. libra. ⁊ aquari⁹. Quarta est aquatica: ⁊ significat aquas: ⁊ q̄cq̄d in aquis est. idest cancer scorpio. ⁊ piscis. Et quedam ex signis dicuntur tenebrosa. idest libra ⁊ capricornus. Et est quidam locus in signis qui vocatur combustus ⁊ est finis libre ⁊ initiuz scorpionis. Et quedā ex ipis signis habent dimidiam vocem. idest virgo. capricornus ⁊ aquarius. Et quedam ex his habent voces. idest taurus. aries. gemini. leo. libra. sagittarius. Et ex eis sūt quedam non habētia voces .i. cancer. scorpio. piscis. Et quedam sī i generatione filioꝝ dimidia vel cōmunia. idest nec ex toto sunt generantia: nec ex toto sterilia. idest taurus. gemini. ⁊ aquarius. Et quedam plures filios hn̄tia .i. cancer. scorpio. ⁊ piscis. Quedam vero sūt sterilia: aries. leo. virgo. libra. sagittari⁹. ⁊ capricornus. Et quedā ex eis significant mōtes ⁊ loca grauiora. idest aries. leo. sagittari⁹. Et quedam significāt loca habitabilia ⁊ plana .i. rura ⁊ q̄ fuerit culta .i. taur⁹. v̄go. ⁊ capricorn⁹. Quedā v̄o significāt loca arenosa .i. gēini. li. ⁊ aq̄ri. Quedaz etiā significant loca humida ⁊ aquosa: vl' que sūt iuxta aquam .i. cancer: scorpio: ⁊ piscis. Igitur signa ignea significant ignem ⁊ omnem substantiam que pertinet ad eū vel que per eum fit: ⁊ significant nobiles. Et signa sementis significant terram ⁊ omne quod ex terra eleuatur. Signa q̄q̧ aquatica significāt loca hūida: ⁊ omne opus quod fit ex humiditate. Et signa generantia plures filios significant congregationes hominum. Arietis igitur triplicitas ē calida: sicca: habet ex naturis coleram rubeam: ⁊ ex partibus mundi orientem: cuius triplicitatis domini sunt: sol in die: ⁊ iuppiter in nocte: eorumq̧ particeps in die ac nocte ē saturnus. Tauri quoq̧ triplicitas est frigida ⁊ sicca: habet ex naturis coleram nigram: ⁊ ex mundi partibus meridiē: eius domini sunt venus in die ⁊ luna in nocte: horum particeps in die ⁊ nocte est mars. Geminoruz triplicitas est calida ⁊ humida: ⁊ ex naturis habet sanguinem: ⁊ ex partib⁹ mundi occidentem: ⁊ huius triplicitatis domini sunt: i die saturnus ⁊ in nocte mercurius: particeps quoq̧ eoruz i die ac nocte ē iuppiter. Cancri vero triplicitas est frigida ⁊ humida: habet ex naturis flegma: ex partibus mundi septentrionem: ⁊ huius triplicitatis domini sunt: venus in die et mars in nocte: quoꝝ particeps i die ac nocte est luna.

¶ Capitulum substantiarum duodecim signorum: ⁊ quid significat omne signum.

SCito ꝙ inuenimus vnicuiq̧ interrogationi seu rei quesite significationem qua significatur quicquid boni vel mali in eadem interrogatiōe fuerit: ex modis quos exposuerūt sapientes in significatione interrogationū ⁊ rerum ex substantijs duodecim signoruz ⁊ ex naturis septem planetarum: ⁊ loca a q̄bus accipiuntur res: sicuti habēt planete ex naturis ⁊ significationibus: prout volente deo narrare disponemus.

¶ Prima domus ascendentis ⁊ omne quod in ea est de interrogationibus ⁊ ceteris ex duodecim signis.

PRima dom⁹ cuius initiū oritur vel ascendit in oriente hora interrogatōis vel natiuitatis seu alicuius operis inceptōis: ⁊ hoc significat vitaz ⁊ mortē: qꝛ ē ascn̄s vite illi⁹ cū quo p̄uenit eius vita in mundum dum exiret de ventre matris sue. Ascendit enim hoc signuz ab inferiori parte terre ad superiora illi⁹: ⁊ quasi a tenebris ad lumē. ⁊ exiuit sil'r nat⁹ de tenebris vētris ad lumen hui⁹ seculi: ⁊ de angustijs vteri ad latitudinē aeris: ⁊ ostendit interrogans interrogationē suam ex secreto cordis sui: exitq̧ ⁊ patefacta ē q̄ prius fuit occulta. Significat ḡ corpora ⁊ vitam ⁊ oē initiuz ⁊ motus corporis ⁊ q̄cq̄d ab aliquo accidēte venerit ⁊ vniuscuiusq̧ rei inchoationē: seu euētū: ⁊ oē mobile: siue rōale atq̧ initia oīuz reꝝ.

¶ De secūda domo.

(s) SEcūda domus ab ascendente non aspicit signū ascēdens significat congregationem sube: ⁊ continentiā vite ⁊ eē seruientiū ⁊ acceptiōes ⁊ donatiōes.

¶ De tertia domo.

(t) TErtia domus nō ex toto est cadens ab ascendente significat germanos atq̧ germanas: p̄pinquos atq̧ cognatos ⁊ eē eoꝝ. patiētiā quoq̧ ac consilia fidem ac religionem ⁊ contentiones i sectis. ep̄las. legationes quoq̧ atqz legatos: ⁊ p̄egrinationes ac sōnia.

¶ De quarta domo.

(q) QUarta domus dicitur angulus terre significat p̄res ⁊ eē eoꝝ .i. originem ⁊ radicez: parentelam atqz carceres: terras ⁊ rura: villasq̧ ac ciuitates: ⁊ omne edificiū: omēq̧ tectū ac abscōditū: siue thezauros abscōditos ⁊ mortem: ⁊ q̄d sit futurū post mortem .i. quid accidet mortuo .s. ex sepultura scilꝫ ⁊ vtrū effodiat̄ mortu⁹ vl' cremet̄: seu ponat̄ i patibulo: aut eyciat̄ i aliquo loco ⁊ cetera q̄ accidūt mortuis: ⁊ significat finē eorū ⁊ domos ac terras .i. hereditates ⁊ oē qd̄ sepultū est sub terra.

¶ De quinta domo.

(q) QUinta domus succedit angulū terre ⁊ locus ē amoris qꝛ est ex triplicitate atq̧ gaudio ascendentis ⁊ significat filios ⁊ omne i quo est fiducia: legatos quo

qꝫ ac dōatiōes honorē ac petitionē mulierū amicitates atqꝫ amicos ciuitates ⁊ eē ciuiū eaꝝ: ⁊ fructus hereditatiōis.

¶ De sexta domo.

s Exta dom⁹ cadēs est ab ascendente nec aspicit eū ⁊ est locus malignus ⁊ significat īfirmitates tā sepabiles q̄ȝ īseparabiles ⁊ causas īfirmitatū seruos quoqꝫ ⁊ ancillas: iniustitias: ⁊ a loco ī locū mutationes.

¶ De septima domo.

s Eptima dom⁹ est angulus occidentalis: ⁊ significat nuptias ⁊ res earū: plia ⁊ cōtētiones: ⁊ cōtrarietates: ⁊ cōuentiones q̄ fiūt inter duos: illū quoqꝫ q querit ⁊ q q̄rit̄ vt fugitu⁹ ⁊ latro: ⁊ āmissū ⁊ cetera hoꝝ silia: pegriationes ⁊ amissiones reꝝ ⁊ cās eaꝝ: ⁊ hoc signū est inimicuȝ ascendentis: ⁊ oīs planeta q in eo fuerit opponit̄ ascendēti.

¶ De octaua domo.

o Ctaua domus succedit anguluȝ occidētalem ⁊ significat mortē ⁊ interfectionē ⁊ venena letalia: ⁊ metū ⁊ qcqd hereditat̄ a mortuis: ⁊ oē qđ interyt ⁊ laborē ac tristitiam bella quoqꝫ ⁊ cōtētiōes ⁊ pedisseq̄s siue auxiliatores aduersarioꝝ siue contentorū ⁊ cōmendata. i. q̄ traduntur seruanda: ⁊ villicatiōes segnities atqꝫ īgenia.

¶ De nona domo.

n Ona domus est cadens ab ascendēte ⁊ significat peregrinationes ⁊ itinera ⁊ deitatis culturā: ⁊ oēs domos religionis: philosaphiā ⁊ prescīētiā oīum reruȝ: sapiētiā astroꝝ ⁊ dīnatōes eplas: ⁊ legatos ⁊ legatiōes: seu rumores: sōnia: fidē: ⁊ sapientiā diuinā: ⁊ sāctitatē atqꝫ religionē: ⁊ oēs res p̄teritas atqꝫ recedētes ⁊ viꝝ ab honore siue ope suo depositū ⁊ res futuri seculi ⁊ prescīētiam futuroꝝ.

¶ De decima domo.

d Ecima domus dicit̄ angulus celi: ⁊ significat regem seu regnuȝ exaltationē ⁊ īperiū: glam: ⁊ memoriam: seu laudis voceȝ: matres quoqꝫ ⁊ subam furatā atqꝫ ablatā: iudices pncipes ⁊ prelatos opū: ⁊ oē magisterium.

¶ De vndecima domo.

u Ndecima domus succedit anguluȝ celi ⁊ significat amicos: fiduciā atqꝫ fortunā: subaȝ regis atqꝫ ei⁹ redditus vel tributa: ⁊ ei⁹ milites ⁊ pedissequos ⁊ viruȝ q succedit regē seu principē primū. ⁊ significat laudationes ⁊ filios.

¶ De duodecima domo.

d Uodecima domus ē cadēs ab ascēdēte nec aspicit eū: significat inimicos ⁊ labores: lamētatiōes ac tristitias susurrationes: dolositates: īuidias ⁊ calliditates maliuolentias ⁊ peregrinationes maliciā: laborē: carceres: ac bestias.

¶ De diuisione circuli ⁊ dignitatib⁹ siue fortitudinibus domorum.

o Igniora aūt oībus circuli loci ac laudabiliora seqꝫt̄ īuuicē ī fortitudine, succedētia sic distinguūt̄. Circulus diuidit̄ ī. xij. signa. ex quib⁹. iiij. nominant̄ anguli. i. signū ascēdēs. 4ᵐ. 7ᵐ ⁊ 10ᵘᵐ. hec signa sūt velut āguli celi q̄ significant oē qđ p̄sens fuerit ex rebus. i. p̄ntiam reruȝ ⁊ fortitudinē ī oī re ⁊ ex eis. 4. vocant̄ succedētia siue sequētia anguloꝝ. i. ascendentia post eos. i. scdm 5ᵐ. 8ᵐ. ⁊ 11ᵐ. hec significāt oē qđ futurū est: ⁊ qcqd fit: ⁊ succedit ex rebus ⁊ reliqua quattuor dicunt̄ cadētia ab angulis qui recesserūt ⁊ ceciderunt ab angulis q̄ sunt. 3ᵐ. 6ᵐ. 9ᵐ. ⁊ 12ᵘᵐ. ⁊ hec significāt qcqd recessit ⁊ abyt nutu dei ex reb⁹. ¶ Fortior oībus locis circuli est ascendens ⁊ hoc signuȝ est dignius oībus signis ⁊ planeta qui ī eo fuerit est fortior oībus planetis ⁊ maxime si fuerit idē plta ī domo sua vl ī exaltatiōe vl triplicitate aut ī termino vel ī facie sua: deīde succedit ī fortitudine āgls celi: deīde succedit āgls occidētal. i. septimū ab ascēdēte: deīde succedit angulus terre. i. q̄rtū ab ascēdēte. Post hec seq̄t̄ hāc domū ī fortitudīe dom⁹. 11. ab ascēdēte. ⁊ hāc dom⁹. 5. deīde. 9. Hec septē loca sūt laudabiliora ⁊ fortiora: primus loc⁹ ē melior scđo. scđs melior tertio. ⁊c. ⁊ eliguntur post hec ex signis q̄ bona cognoscūt̄. Signū. 3ᵐ. ab ascēdente: eo ꝙ sit locus gaudij lune: deīde loc⁹ secūdus ab ascēdēte eo ꝙ ascēdat p⁹ ascēdēs. In. 8. āt signo ab ascēdēte ē īpedimētū ⁊ īfortuniū magnū: qr ē dom⁹ mortis ⁊ non aspicit ascēdēs. residua quoqꝫ circli signa. i. 6ᵐ. ⁊. 12ᵐ. sūt peiora oīb⁹ locis atqꝫ deteriora: ⁊ oīs plta q ī his locis fuerit nulli⁹ pfectus erit. qr. 6. signū ab ascēdēte ē loc⁹ īfirmitatū ⁊ viciorū ⁊ oīuȝ morboꝝ sepabiliū ⁊ īsepabiliū: ⁊ ē cadens ab ascēdēte: nec aspicit eū ⁊ ē loc⁹ gaudij martis. ⁊ duodecimum ab ascēdēte: ē locus inimicorū ⁊ laboris atqꝫ tristitie: ⁊ ē cadēs ab ascēdēte: nec aspicit eū ⁊ est loc⁹ gaudij saturni. Nam saturn⁹ gaudet ī lamētatiōe atqꝫ plāctu: ac tribulatōe. Et nota ꝙ oē signū aspicit tertiū ante se. ⁊ tertium post se quod est vndecimū: ⁊ hic aspectus dicit̄ sextilis eo ꝙ sextā partē circuli teneat. idest. 60. gradus de. 360. gradibus totius circuli. verbi grā. plta qui fuerit in initio arietis aspicit eum q fuerit in gemini ante se ⁊ eum qui fuerit in aquario post se ⁊ aspicit quartū ante se: ⁊ quartum post se. idest 10ᵐ ⁊ h aspectus dicit̄. 4⁹. eo ꝙ quartā ptem circuli teneat idest. 9. gradus. Aspicit quoqꝫ. 5ᵐ. añ se, ⁊. 5ᵐ. post se. i. 9. ⁊ h aspect⁹ dr̄ trin⁹ eo ꝙ teneat tertiā ptē circli. idē. 120. gradus. Aspicit ēt 7ᵐ p oppositionem ⁊ hic aspectus ē inimicitie et si in his signis fuerit plte: dicuntur se aspicere.

¶ De aspectibus planetarum.

b Iiij sunt aspectus planetarum. i. coniunctio sextilis: et quartus trinus atqꝫ oppositus. Nam coniunctio est quando duo planete iunguntur in vno signo: ⁊ sunt inter eos. 12. gradus ⁊ infra: hoc est termin⁹ coniunctionis. ¶ Sextilis aūt aspect⁹ ē a. 3. signo: ⁊ ab. 11. Quart⁹ aspect⁹ est a. 4. signo ⁊. 10. Trinus aspectus est a 5° signo ⁊ [illegible]°. Aspectus vero oppositus est a signo septimo. Igitur his aspectibus fortior est coniunctio atqꝫ oppositio. ⁊ hi sunt fortioris operis atqꝫ inimicitatis: ⁊ hi aspectus significant inimicos palam nocētes: ⁊ significāt cōtrarietates ⁊ participatiōes. Aspectus quartus est medius. i. non ex toto detegit inimicitias. Et aspectus sextilis secundus. i. qui fit ab 11° ē fortior sextili aspectu p̄mo. Et quartus aspectus scđs. i. qui fit a decimo est fortior quarto aspectu p̄mo: ⁊ ex trinis aspectib⁹ nona domus. i. aspectus secundus fortior est trino aspectu primo: ⁊ hic aspectus vocatur eleuatio idest altior. Signa aūt que se inuicē nō aspiciūt: nec planeta qui in eis est aspicit alium sunt hec. signum 2ᵐ. 6. 8. ⁊. 12. cetera vero preter hec aspiciunt se.

¶ De effectu ⁊ detrimento planetarum.

Cito ꝙ oē qđ significāt stelle faciendū vel nō: fit. 16. modis: h ē alichel arabice: qđ latīe sōat pfect⁹. Alid h idest deterioratio. Alctisal. i. cōīnctio. Alinciraf. i. separatio siue disiūctio planetaꝝ a cōiunctōe sua. Annael. i. translatio. Algémee. i. cōgregatio vl collectio: qđ meli⁹ sonat. Almane. i. vetatio vel probibitio. Alcobol. i. receptio. Hairalcobol. i. inreceptio. Halaacen. i. euacuatio cursus. Airchad. i. redditus. Dapha alchia. i. pulsatio v̄tutis. Dapha aredir. i. pulsatio dispsiōis ⁊ nature. Alcdetih. i. v̄tus vl fortitudo. Adof. i. debilitas. Uvanuelhalcamar. i. esse lune.

¶ Expositio alichel.

a Lichel ē qñ plte fuerint ī angulo vl in sequente angulum. Alid h est vt sit planeta cadens ab angulis. Alictisal est vt petat planeta leuis atqꝫ velox coniūctionem alterius planete tardioris atqꝫ ponderosioris: et sit planeta leuior minus gradibus q̄ȝ tardior q̄ȝ diu iuerit ad eum: donec iungatur ei: ⁊ fuerit in tali minuto p aspectum. Mutetil. i. coniunctus vel conglutinatus ita vocat̄: donec separatur ab eo per gradus vnius spacium: ⁊ tūc vocatur inuersarif: idest separatur ab eo. Sed si coniungunt̄ planete ī vno signo: non dicitur separatus planeta ab alio donec transeat euȝ per spacium sui dimidij orbis: idest in

luminis: quia vnusquisq3 planeta habet orbem lumi
nis: et partes singulares: ꝛ dimidiũ ipaꝝ partiũ ē āte
ipm pl'a m: ꝛ aliud dimidiũ post eũ quo spacio dũ tran
sierit pl'ta aliuz vocatur separatus ab eo.

¶ Sciētia luminũ vel orbiũ pl'taꝝ.

Cito ꝙ orbis lũinis solis ē.30.graduũ: cui⁹ me
s dietas est ante illũ. idest.15. gradus āte ipz solē
ꝛ.15.gradus retro. Cumq3 fuerint inter solem
ꝛ aliquem planetarum gradus ab vno vsq3 ad.15. tũc
proycit lumen suum super eum ꝛ coniungitur ei. ꝛ lu
men lune.12. gradus ante: ꝛ.12. retro. ꝛ lumen vene
ris ꝛ mercury vniuscuiusq3 eorum septem gradus añ
ꝛ septem retro hui⁹ luminis q̃titate alter alteri iũgit
pl'te. lumē saturni ꝛ iouis vniuscuiusq3 eoꝝ.9.gradus
ante ꝛ.9.retro. Lumē aũt martis ē.8.gradus añ. ꝛ.8.
retro. Cũq3 aspexerit pl'ta aliũ ꝛ suo lũe ꝑcusserit gra
dũ illius dicit̃ cõiũgi illi: ꝛ nisi ꝑcutiat cũ lũine suo: ñ
vocat̃ ei cõiunctus: sed vadēs ad cõiunctionē donec
icipiat iũgi ei: ꝛ si fuerit pl'ta i fine alicuius signi nemi
ni iunctus ꝛ ꝑcusserit alterũ signum lumine suo q̃sq̃s
pl'tarũ fuerit dignior lumie illo: erit cõiuctus ei l3 pl'ta
q fuerit i ꝑmo signo nõ videat eũ.

¶ Expositio recessiõis vl' sepatiõis pl'taꝝ.

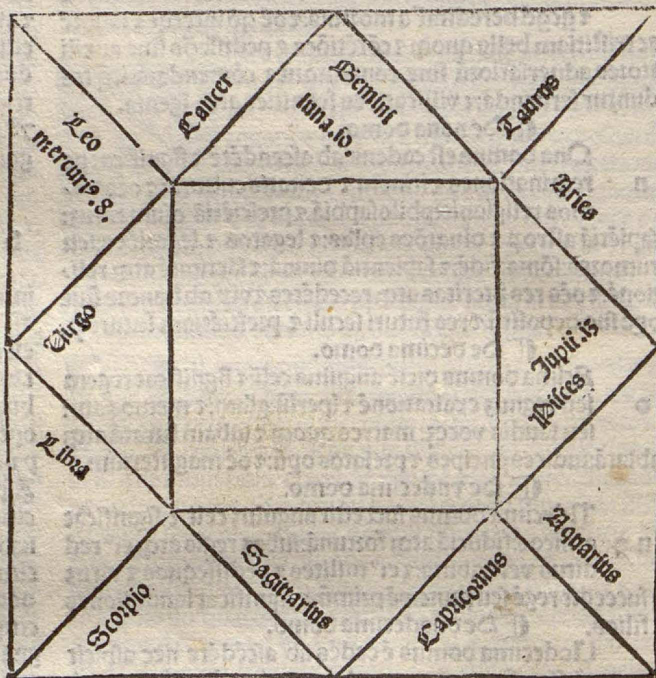
Xpositio recessiõis vl' sepatiõis pl'taꝝ ē vt ꝑ
e tereat pl'ta leuior aliũ ponderosiorē: ꝛ incipiat
hr̃e plus gradus tā i aspectu q̃z i cõiũctione. nā
aspectus est a signo in signũ. Cõiunctio āt dicit̃ a gra
du in gradũ: ꝛ hec scia est mesabalab. i. quem deus vo
luit magistrum.

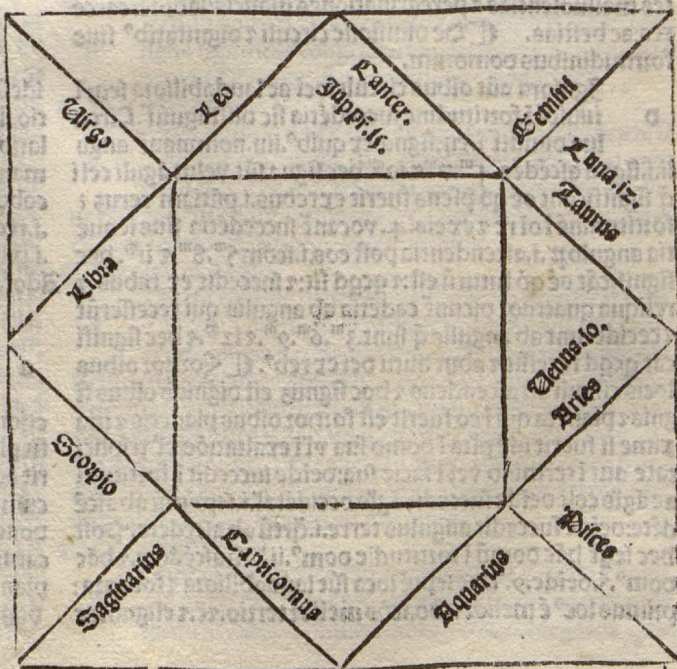
¶ De trāslatiõe luminis.

Rāslatio luminis a pl'ta in pl'tam est vt sepa
t retur pl'ta leuior ab alio ponderosiori ꝛ iunga
tur alteri: tũc quasi cõiungit eos ꝛ defert natu
ram ꝑmi ad alteruz cui iungitur. Cuius rei exēplar ē:
vt eēt ascendēs virgo: ꝛ fieret iterrogatio de ꝯiugio:
ꝛ esset luna in.10°.gradu signi geminorum: ꝛ mercu
rius i octauo gradu leonis. ꝛ Juppiter in.13. gradu
piscis: erat dominus ascendentis qui erat significa
tor iterrogationis nõ aspiciebat iouem q ē dñs dom⁹
cõiugy: q2 erat i.8.signo ab eo. Asperi ergo lunā quā
.s. inueni i.10.gradu geminoꝝ sepatā a mercurio ꝛ iun
ctā ioui: deferebat eni iter vtrosq3 lumen: ꝛ hic signifi
cauit effectũ rei. i. acceptionē mulieris ꝑ manus lega
toꝝ ꝛ inter vtrosq3 discurrētiũ.

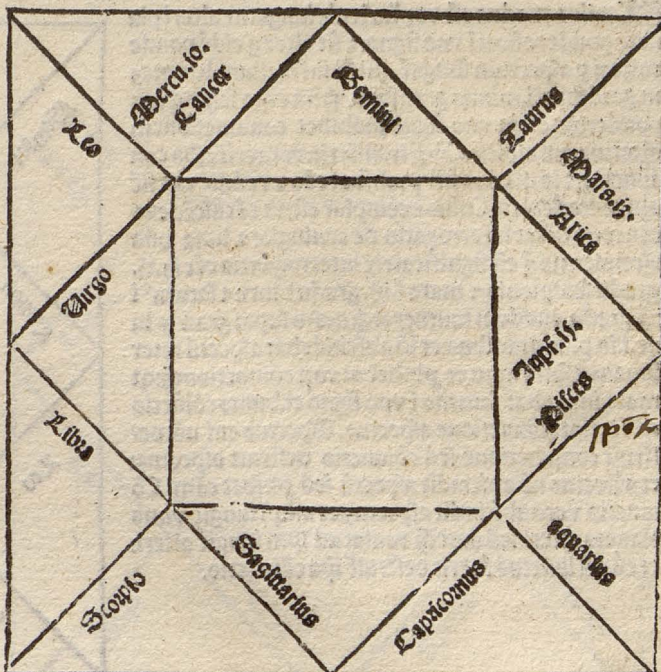
¶ De cõiunctione luminis pl'taꝝ.

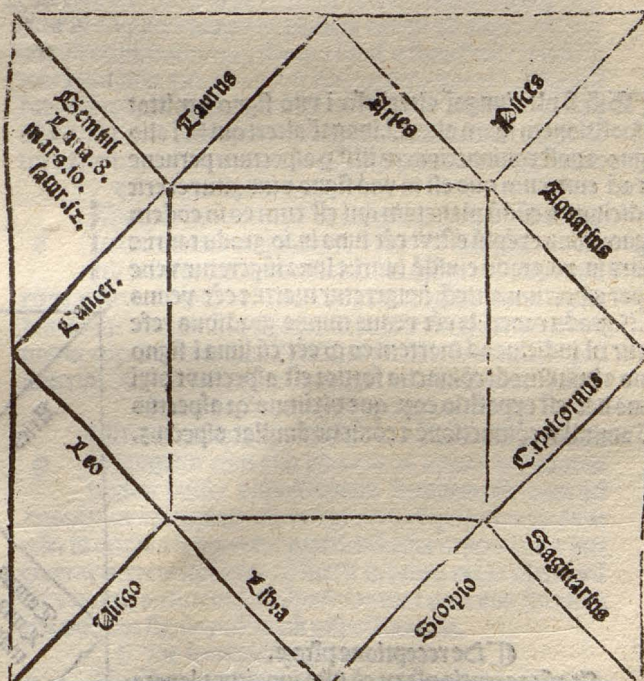
Oniũctio luminis ē qñ dñs ascēdētis ꝛ dñs q̃
c site rei: iungunt̃ pl'te ponderosiori se: q ꝯiũgat
eorum fortitudinē atq3 lumen: ꝛ accipiat eoꝝ
naturas. v̄. grā. q̃dā interrogatio fuit de rege vtrũ acq
reret regnum an nõ: ꝛ erat ascendens signũ libre: cui⁹
dña venus que erat significatrix interrogationis i.10.
gradu signi arietis: ꝛ luna dña dom⁹ regie: q̃ significat
regnũ in.12.gradu signi tauri non aspicientes se: ꝛ erat
iuppiter i.15.gradu signi cancri in angulo celi i domo
.s. regia ꝛ luna atq3 venus iungebantur ei: coniunge
bat ergo iuppiter lumen. i. radios ābaꝝ i loco quesite
rei. i. in loco regni ꝛ significat acq̃sitionē regni per ma
nus cuiusdā ducis siue epi vel ꝑ manus alicuius viri
dilecti cui ambo pl'te libenter tribuant ascensũ.

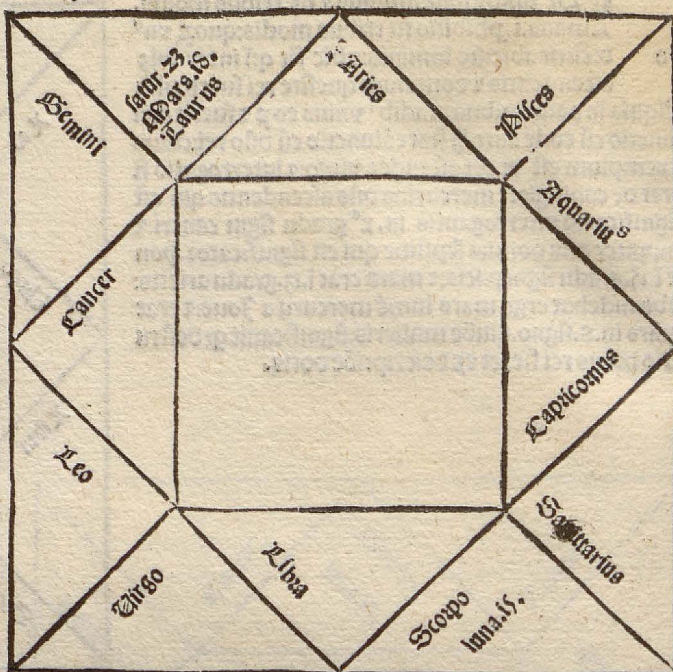

¶ De ꝓhibitione luminis ⁊ fit tribus modis.
Lmana.i. ꝓhibitio fit tribus modis: quoꝝ vnꝰ
a dicitur abscisio luminis: ⁊ hic fit qñ inter dñz
ascendentis ⁊ dominum quesite rei fuerit pl'ta
aliquis in paucioribus gradibꝰ vnius eoꝝ ⁊ fuerit con
iunctio cũ eodé anteq̃ fiat cõiunctio cũ dño rei: cuius
exemplum est vt eét ascendēs virgo: ⁊ interrogatio fi
eret de coniugio: ⁊ mercurius dñs ascendentis qui est
significator interrogantis in. x° gradu signi cancri: ⁊
iuppiter dñs domus septime qui est significator spon
se i.15. gradu signi piscis: ⁊ mars erat i.12. gradu arietis:
abscindebat ergo mars lumē mercury a Ioue: ⁊ erat
mars in.8. signo.s. sube mulieris: significauit q̃ destru
ctio huius rei fieret ex descriptiōe dotis.

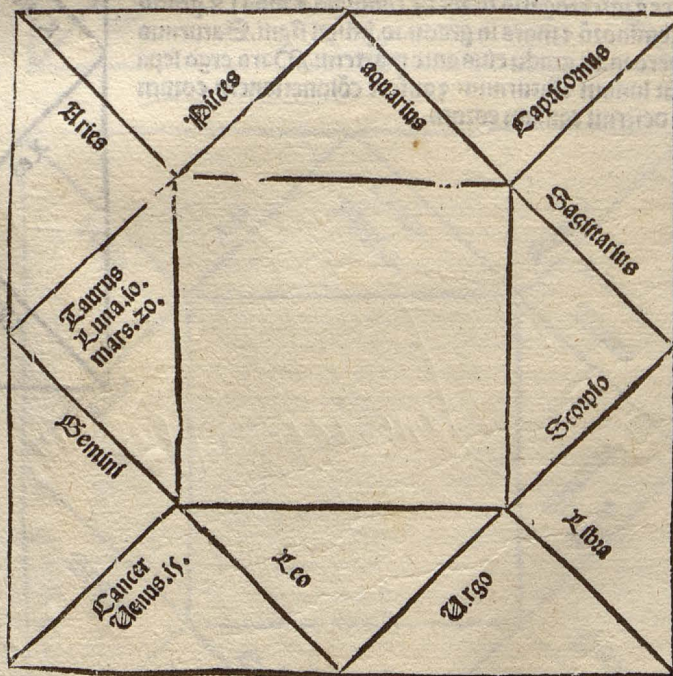

¶ Scdˢ modus est: vt pl'ta leuis: ⁊ alter ponderosior
sint ambo in vno signo ⁊ sit tertius inter eos i eodē si
gno petens coniunctionē pōderosioris: h aufert con
iunctionē primi: cuiꝰ exēplū est vt esset ascendens cā
cer ⁊ interrogatio fieret de coniugio. ⁊ luna i.8. gradu
geminorũ ⁊ mars in gradu.10. ꝓdicti signi. Saturnus
vero in.12. gradu eius ante martem: Mars ergo sepa
rat lunam ⁊ saturnum: ⁊ aufert cõiunctionem eorum
⁊ destruit causam eorum.

¶ Tertius modus est vt pl̄ta leuis iungatur alteri pla
nete ponderosiori ī vno signo: ⁊ sit alter ꝗ eidē ponde
rosiori ꝑ aspectum iungat̄ qui sit infra illum leuiorē
in gradibus. i. minus gradibus. Pl̄ta ergo leuis ꝗ cū
ponderoso est in vno signo ꝓhibet coniunctionem
alterius qui aspicit. Cūq; transierit: vera erit eius con
iunctio: ⁊ is modus sil'r ꝓhibet cās ⁊ reddit eas sicͭ
alij precedentes. Cuius exemplar est: vt eēt ascēdens
cancer: ⁊ fieret interrogatio de coniugio: ⁊ luna dn̄a
ascendentis q̄ est significatrix interrogantis eēt in. 15.
gradu scorpionis ⁊ mars i. 18. gradu tauri: ⁊ saturn⁹ i
23. gradu eiusdem tauri: eratq; mars supra gradus lu
ne. i. in plus gradibus: et iō abscindebat aspectū inter
lunam ⁊ saturnum et ꝓhibebat eoꝝ cōiunctionē: q̄z
mars iungebat̄ saturno ī vno signo et huius cōiūctio
est fortior cōiunctione aspectus. Aspectus enī nō de-
struit coniunctionē: sed cōiunctio destruit aspectū:
et aspectus nō abscindit aspectū sed ꝓhibet cām. Cō
iunctio vero abscindit aspectū: et aliqn̄ iungit̄ vnus
planeta alteri: sed anteq̄ veniat ad ipm iungit̄ alteri:
et cū illi iunctus fuerit destruit̄ ipa cōiunctio.

¶ Sil'r si pl̄ta iungat̄ alteri pl̄te ī vno signo ⁊ mittat
dispositionem suam alteri. i. iungat̄ alteri qui sit ī alio
signo: ⁊ post coniunctionem isti⁹ ꝑ aspectum peruene
rit ad eum cum quo est in vno signo ⁊ iungitur ei erit
iudicium secūdū planetam qui est cum eo in eodem
signo: cuius exēplū est: vt eēt luna in. 10. gradu tauri: ⁊
mars in. 20. gradu eiusdē tauri: ⁊ luna iūgeretur vene
ri per aspectum anteq̄ iungeretur marti: ⁊ eēt venus
in. 15. gradu cancri: lz eēt venus minus gradibus refe
retur tn̄ iudiciū ad martem eo ꝙ eēt cū luna ī signo
vno ⁊ huiusmodi cōiunctio fortior est aspectu vt dixi
mus hec est expositio eoꝝ que diximus q̄z aspectus
nō annullat cōiunctionē ⁊ cōiūctio ānullat aspectū.

¶ De receptione pl̄taꝝ.

It aūt receptio pl̄taꝝ cū pl̄ta iungitur planete
f a domo vel exaltatione sua tunc recipit eum
bono aīo ⁊ perfecta receptione. Est ⁊ alia rece-
ptio infra istam. i. minor ista qn̄ videlz planeta iungi
tur pl̄te dn̄o ipius triplicitatis ⁊ termini: vel dn̄o ter-
mini: ⁊ faciei. i. qn̄ iungitur pl̄te qui habeat ī loco suo
de his minoribus dignitatibus duas vel plures: ⁊
tunc erit vera receptio. Si vero vnā tm̄ habuerit nō
erit ibi receptio ⁊ iō dic hic q̄z quod diuersū fuerit ab
istis: alienatur a perito astrologo: ⁊ ꝓ nihilo dicit̄. Cu
ius exemplar est vt luna esset in ariete: ⁊ iūgeret̄ mar
ti qui est dn̄s arietis ⁊ tūc reciperet eam mars: q̄z est ī
domo eius: aut iungeretur soli reciperet eā sol: q̄z est

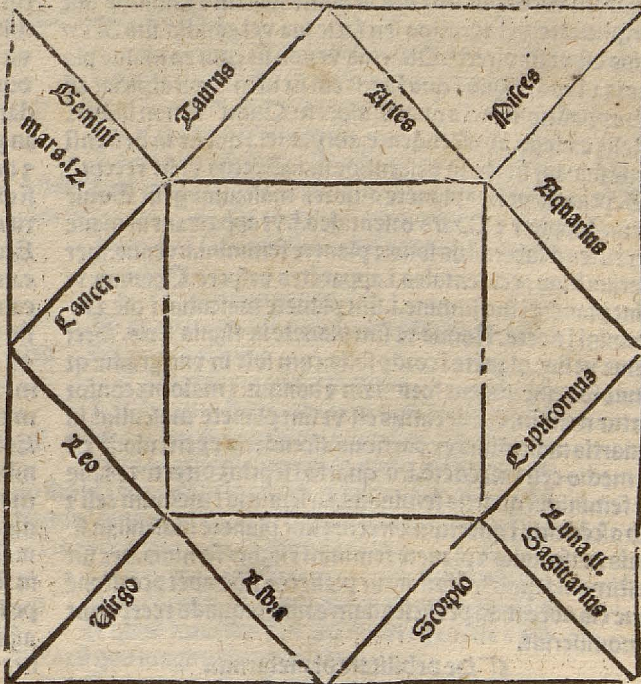
domus exaltationis sue: aut eẽt in tauro: ⁊ iungeretur veneri aut in geminis: ⁊ iungeretur mercurio: hec est receptio perfecta. Receptio aũt triplicitatis est vt sit luna in virgine in termino veneris ⁊ iungatur eidem veneri: essetq; venus dña triplicitatis lune ⁊ domina termini eius: aut si esset luna in geminis in termino saturni: ⁊ iungeret̃ saturno: reciperet eam saturnus: qꝛ est dominus triplicitatis ⁊ termini. Cũq; fuerit luna vel planeta in tali similitudine erit recepta. Hec ẽ sententia mesehalah: in receptione triplicitatis ⁊ termini. Et si fuerit luna ĩ hac similitudine iuncta alicui planete: ⁊ ipe planeta iũctus fuerit dño domus in quo est luna: aut domino eius exaltatiõis erit luna recepta: ⁊ si fuerit luna vacua cursu: post hec trãsierit ad alterũ signum ⁊ iuncta fuerit domino primi signi aut domino exaltationis eius: erit luna recepta: ⁊ si fuerit planete iuncta qui non fuerit dominus primi signi aut dominus exaltationis eius impedit eam. Sed hec loca sũt: in quibus nõ fit receptio neq; coniunctio: cum luna. s. aut dominus ascendentis iunctus fuerit planete qui non habeat in loco lune vel domini ascendentis testimonium. i. aliquam dignitatem nõ cognoscit eum nec recipit. Similiter si iũcta fuerit luna aut dominus ascẽdẽtis planete ĩ descensiõe sua erit quasi q̄ venit ad euz de domo inimicoꝝ suoꝝ: ⁊ nõ recipit euz nec diligit. Cuius exemplum est: vt sit luna in ariete: ⁊ iũgatur saturno: aut ĩ capricorno ⁊ iungatur ioui: aut ĩ cancro ⁊ iũgatur marti: aut ĩ libra: ⁊ iungatur soli: aut ĩ virgine ⁊ iũgatur veneri: aut ĩ piscibus: ⁊ iũgat̃ mercurio: ⁊ si aliquis significatoꝛ fuerit ĩ descẽsione sua: ⁊ iunctus fuerit planete qui non habeat in loco illius significatoris potestatem: domum. s. vel exaltationem: videbis eum pro nihilo: ac si alicui querẽti daretur vestimẽtũ ignotũ: ⁊ si iũctus fuerit planeta alteri planete in descensione sua: aut descẽderit ipe plt̃a pulsans facit eum descẽdere: ⁊ minuit qđ veniet ei ex hoc.

¶ De cursu pl't̃e vacui.

e Xpositio cursus vacui cum luna ⁊ orbis eius: vel planeta fuerit vacu⁹: ⁊ planeta fuerit quasi exulans: tunc dicitur vacuus cursu: hoc est quãdo nulli planete iungitur: aut nullus planetarum iungitur ei.

¶ De expositiõe redditus.

e Xpositio redditus est quãdo planeta vel luna iungitur retrogrado planete aut sub radys solis ⁊ reddit ei quod recipit ab eo: ⁊ destruit causam. Alter quoq; modus est de redditu ⁊ iudicio ⁊ destructione: vt iungatur planeta pulsans. i. leuis qui sit cadens ab ascendente planete ponderoso cadenti tũc reddit ei quod recepit ab eo ⁊ destruit eius dispositionez: ⁊ significat ꝙ interrogatio ipsa non habeat initium nec finem: cuius exemplum est: vt sit ascendens cancer ⁊ luna in sagittario in ii°. s. cadens ab ascendente ⁊ iungatur marti: ⁊ ipe mars fuerit in geminis i. 12°. ab ascendente cadens. ⁊ tunc significat destructionẽ inity interrogatiõis huius ⁊ finis.

¶ Et est alius modus de redditu vt sit planeta leuis q̄ iungitur in angulo: ⁊ iungatur planete cadẽti ab ascendẽte: cui erit illi cause initium: qꝛ ille qui iũgit̃ q̄ significat rei initiũ: erat in angulo ⁊ non habebit finẽ: qꝛ receptoꝛ ei⁹: q̄ significat finẽ rei erat cadens: ⁊ ille qui iungitur est leuis: ⁊ ab eo est initiũ rei. ⁊ receptoꝛ est ille qui est põderosus: ⁊ nominatur receptoꝛ dispõnis: ⁊ leuis vocatur pulsatoꝛ dispositiõi.

¶ De pul su virtutis.

e Xpositio huius rei est vt iungatur planeta alteri de domo sua: aut de triplicitate: aut de exaltatione sua sub tali exemplo: vt esset. s. luna in cancro vel in tauro ⁊ iungeretur ioui vel alteri ex planetis ⁊ pul saret virtutem suam ad eum: qꝛ pulsauit. i. cõmisit dispõnem suam đ domo ⁊ exaltatione sua. Similiter faciunt reliqui cum pulsauerint dispositionem ex domibus vel exaltatõib⁹ suis.

¶ De pulsu dispõnis ⁊ nature.

p Ulsatio quoq; dispositionis ac nature est: vt planeta iungatur cum alio planeta de domo vel exaltatione: ⁊ pulset dispositionem seu naturam suam ad eum: cuius exemplum est vt luna vel aliquis planetarum esset in ariete ⁊ iungeretur marti: vel esset in geminis ⁊ iungeretur mercurio: ⁊ luna cũ fuerit in tauro vel in cãcro pulsat vtrasq;: virtutem. s. ⁊ dispositionem ⁊ cum non fuerit in his duobus signis: pulsat tm̃ dispositionem.

¶ De fortitudine planetarum.

e Xpositio autem fortitudinis planetarum cui deeri occasio siue impedimentum ad perficiendam causam cum receperint atq; promiserit: fit hocvndeci modis

¶ Quorum primus est: vt planeta sit in bono loco ab ascendẽte. i. ĩ angulis ⁊ succedẽtib⁹ anguloꝝ ex locis. s. qꝛ aspiciũt ascendens. ¶ Secundus est: vt sit plt̃a in aliqua partium

suarum vel dignitatu𝑧 hoc in domo sua: aut exaltatiõe aut triplicitate: vel termino seu facie sua vel gaudio suo. Tertius est vt sit direct⁹. Quartus vt non sit cum eo malus planeta.i.ĩ eodẽ signo ĩ quo fuerit cui sit iũctus: aut aspiciat eũ ab oppositione vel a quarto aspectu. Quint⁹ vt non iungat̃ stelle cadenti ab ascendente: aut planete qui sit in descensione sua: aut sit ip̃e in descensiõe sua. Sextus vt sit recept⁹. Septimus vt sint planete altiores masculini: q̃ sũt Saturnus. Juppiter ⁊ Mars orientales.i. vt appareant in mane exeũtes d̃ sub radijs solis: ⁊ planete feminini.i. venus: mercurius luna occidentales.i. apparẽtes vespere. Octauus: vt sint planete ĩ suo lumine.i. sint planete masculini ĩ die ⁊ feminini ĩ nocte. Nonus vt sint planete in signis fixis. Decimus vt sint planete ĩ corde solis: cum sole in vno gradu: q𝑧 tunc fortune augent fortunam ⁊ bonum: ⁊ maloru𝑧 confortatur malum. Undecimus est vt sint planete masculini in quartis masculinis ex partibus ascendẽtis ex circulo: ꝥ est a medio celi ĩ ascẽdẽtẽ.i. a quarto ĩ septiũ𝑧 directi: ⁊ planete feminini: ĩ quartis femininis.i. a septimo ĩ medium celi ⁊ ab ascẽdente ĩ quartum directi: ⁊ sint planete masculi: in signis masculinis ⁊ planete feminini ĩ signis feminis. hec sũt testimonia quib⁹ cõfortantur planete ⁊ nõ habẽt occasionẽ que eis noceat: ad perficiendam causam: quãdo receperint ⁊ promiserint.

❡ De debilitate planetarum.

d Ebilitas vero pl̃arum fit.io. modis: ⁊ impedimẽtu𝑧 eorum in natiuitatibus ⁊ ĩterrogationibus ex quib⁹ modis vnus est: vt sit pl̃ta cadẽs ab ãgulis ⁊ nõ aspiciat ascẽdens.i. in sexto vel duodecimo. Secũdus est vt sit pl̃ta retrogradus. Tertius vt sit sub radijs solis. Quartus vt iũgatur malis planetis ex cõiunctiõe vel oppositione.i. vt sit cum eo in vno signo vel sit in septimo eius aut ex q̃rto aspectu.i. a quarto signo. Quintus vt sit obsessus inter duos malos. idest vt separetur ab vno malo ⁊ iũgatur alteri. Sextus vt sit pl̃ta ĩ descensione sua: vel iungatur planete qui sit ĩ sua descensione. Septimus vt iungatur planete cadenti ab ascẽdente aut sit a planeta separatus qui eu𝑧 recipiebat. Octauus vt sit planeta ĩ domo in qua non habet testimonium.i. aliquam dignitatem.i. vt nõ sit ĩ domo sua aut exaltatione sua: vel triplicitate ⁊c. ⁊ vt sit peregrinus: ⁊ iam insequutus a sole.i. ante solem. Nonus vt sit planeta cum capite vel cauda: si ei nulla fuerit latitudo. Decimus cum planete impedierĩt semetip̃os.i. cũ fuerint ĩ oppositione domorum suarum: qd̃ est illis quoddam impedimentũ. Hec sũt ergo capitula in quibus est impedimẽtum seu detrimentum planetaꝝ que fiũt ĩ natiuitatibus.i. ĩterrogatõnibus ⁊ in ceteris operibus. Serua ergo hos modos quos diximus ĩ planeta qui recipit dispositionem ⁊ qui pollicet̃ causam.

De vicijs lune ⁊ eius malo esse.

v Icia ergo lune ⁊ esse suu𝑧 malum quibus detrimenta facit rerum in omni ĩterrogatione: ⁊ ĩ omni initio fiunt.io. modis. Et primus est vt sit luna.s. combusta infra radios solis: nõdum transiens.iz. gradus. ⁊ post ip̃m similiter: sed ꝥ leuius est. Secundus vt sit ĩ gradibus descẽsionis sue: aut iungatur planete ĩ sua descensione. Tertius vt sit ĩ oppositione solis infra gradus.iz. nõdum veniens ad gradum oppositionis. Quartus vt sit iuncta malis vel aspiciant eam a quarto aspectu: aut ab oppositione: aut sit obsessa inter duos malos separata.s. ab vno: ⁊ iũcta alteri. Quit⁹ vt sit cũ capite vl' cauda ĩ vno signo ⁊ sit iter eos minus.iz. gradib⁹. Sext⁹ vt sit ĩ signo.iz. a domo sua: qd̃ signu𝑧 ẽ gemiorũ: aut sit ĩ fine graduũ signoꝝ q̃ sũt termĩ maloru𝑧. Septim⁹ vt sit cadẽs ab angulis aut iũgat̃ planete cadẽti ab angulis. Octauus vt sit ĩ via combusta: hoc ẽ ĩ fine libre ⁊ initio scorpiõis. Nonus vt sit feralis vel cursu vacua. Decim⁹ vt sit cursu tardior.i. q̃n minuit̃ ex ea ei⁹ eq̃tio: aut q̃n minuit̃ lumẽ ei⁹ qd̃ ẽ ĩ fine mẽsis lunaris. Hec sunt p̃dicta vicia lũe ⁊ ei⁹ ĩpedimẽta: sub quib⁹ nõ d𝑧 vllũ op⁹ incipi.i. dum ita fuerit luna nõ debet aliquod opus incipi: nec laudatur ĩ natiuitate nec ĩ peregrinatiõe. Scito ẽt esse lune ĩ augmento huius luminis ⁊ eius diminutione.i. dum crescit ⁊ dum minuitur: q𝑧 luna dum augmentatur.i. dum crescit si aspexerit eam mars a signo quarto vel a septimo: aut fuerit cum ea in vno signo: ĩpedit eam mars: q𝑧 erit tũc calida Econtrario autem si cum ea fuerit saturn⁹ ⁊ minuitur: aut eam aspexerit a quarto aspectu vel ab oppositiõe impedit eam: quia cum fuerit luna plus lumine. hoc est in initio mẽsis ⁊ fuerit calida: non impedit eam saturnus: q𝑧 ẽ frigid⁹. ⁊ impedit eam mars q𝑧 est calidus: ⁊ cum fuerit minus lumine: hoc est in fine mẽsis erit frigida: tunc nõ impedit ea𝑧 mars: quia est calidus: ⁊ ĩpedit ea𝑧 saturnus q𝑧 est frigidus Et scito ꝙ saturnus in natiuitatibus diurnis ⁊ ĩterrogationibus que interrogantur in die: ⁊ in initio mẽsis. ⁊ ĩ signis masculinis minus impedit: ⁊ in fine mensis: ⁊ ĩ signis femininis plus impedit: ⁊ mars in nocte ⁊ in signis femininis: ⁊ in fine mensis minus impedit: ⁊ in die ⁊ in initio mensis et in signis masculinis plus impedit: et non vocat̃ planeta impeditus nec luna: neq𝑧 signum: donec sint mali cum eo: aut aspiciant eum a quarto signo vel a septimo: aut a decimo: nec vocatur fortunatus planeta: neq𝑧 ascendẽs donec sint fortune in angulis eiusdem pl̃te: vel in angulis ascẽdentis.

❡ De planetis obsessis.

e Xpositio planete obsessi est: vt sit planeta inter duos m[a]l[i]s separatus ab vno eorum ⁊ iunctus alteri absq𝑧 proiectione radiorum alterius planete inter eos.i. vt nullus alius planeta proyciat radios suos ĩter eos: ⁊ eo fortius ac deterius si fuerit separatio ac coniunctio a septẽ gradibus ⁊ infra: cuius exemplum est: vt sit mars in decimo gradu cancri. ⁊ saturnus in.i8. gradu arietis: ⁊ luna in.i3. libre: ⁊ luna separata a marte ex quarto aspectu scd̃o ⁊ iuncta saturno ab oppositione: tunc erit luna obsessa: quia separata a lumine martis ⁊ iuncta lumini saturni.

❡ De planeta in lumine suo.

d Icitur planeta esse in lumine suo: vt mars cum fuerit in nocte significator qui est nocturnus: ⁊ saturn⁹ in die dicitur esse in lumine suo qui est diurnus.

❡ De testimonijs planetarum.

e Xpositio quoq𝑧 eorum que dicuntur de planetis ꝙ habent testimonia aut partes seu dignitates: si fuerit planeta in domo sua aut in exaltatione sua: aut triplicitate vel in termino suo: aut in facie sua: ipse est p̃ficiens cum fuerit in signo in quo habeat testimonia.

❡ De gaudijs planetarum.

e Xpositio autem gaudij planetarum fit quatuor modis. p̃mo aũt gaudium eorum est ex circulo q𝑧 mercurius gaudet in ascendente: et luna in tertio: ⁊ venus gaudet in.5. ⁊ mars in.6. ⁊ sol in.9. ⁊ iuppiter in.ii. ⁊ saturnus gaudet in.iz. ❡ Secũdo gaudium qd̃ habet ex fortitudine eorum in domibus suis. Nam saturnus gaudet in aquario: eo ꝙ sit signum masculinum: ⁊ iuppiter gaudet in sagittario: ⁊ mars in scorpione: ⁊ sol in leone: ⁊ venus ĩ tauro ⁊ mercuri⁹ ĩ virgine ⁊ luna gaudet ĩ cancro. ❡ Tertio q𝑧 planete diurni gaudent cũ fuerit in oriente: hoc ẽ quando oriuntur in mane: ⁊ planete nocturni gaudent cu𝑧 apparuerit vespere ĩ emisperio occidentali. ❡ Habẽt ⁊ quartũ gaudij modum: q𝑧 saturnus ⁊ iuppiter: atq𝑧 mars gaudent cum fuerint in parte circuli masculina: que est a medio celi vsq𝑧 in ascendentem: ⁊ a signo quarto ĩ septimu𝑧 luna vero ⁊ venuns gaudent cum fuerint in parte feminina a.7.s. vsq𝑧 in medium celi: ⁊ ab ascendente in angulũ terre: qd̃ ẽ signum quartum. Mercurius autem gaudet in vtrisq𝑧

ꝑtibꝰ.i.cū fuerit cū pl'tis masculinis:gaudet ī pte ma sculina ꝛ cū fuerit cū femininis.gaudet ī pte feminia ꝓpter diuersitatē hoꝝ pl'taꝝ ꝛ eoꝝ domoꝝ.

℄ Incipiunt precipua iudicia ꝛ sunt.5o. primū de receptione dispōis ꝑ lunam. I.

o Cito ꝙ significatrix.i.luna cuius circulus est omnium planetarū circulis propior terre pre omnibꝰ planetis est consimilis rebus mundi. Nōne vides ꝙ homo incipit eē paruus:deinde crescit donec finiat. Similiter facit luna.habeto ergo lunā significatricem oium reruꝫ:qꝛ sanitas ipius:sanitas ē omnis rei:ꝛ eius detrimentū est detrimentuꝫ ois rei: ꝛ ipa pulsat.i.cōmittit dispositioneꝫ suam ei sꝛ quē ꝓijcit radios suos ꝛ cui iungitur de pl'tis ꝛ mutat eē suuꝫ ad ipꝫ planetā:noiat ꝙ ipa planeta receptor dispositionis:qꝛ recipit quod sibi cōmissuꝫ fuerat. Ipa ergo luna est delatrix horum planetaruꝫ ꝛ ipa pacificat eos ꝛ defert a quibusdaꝫ eoꝝ ad alios. II.

℄ Quid mali quidue boni planete significent.

m Ali planete significant detrimentum ꝛ maluꝫ propter excedētiā vel superfluitatem vis frigoris vel caloris in eis vincentis ꝛ impediētis Sed si fuerit planeta bonus in domo mali vel ī exaltatione eius recipit eum ꝛ refrenat maliciaꝫ suam ab eo:aut si fuerit aspectus maloꝝ a trino vel sextili aspectu refrenatur etiam ab hoc:eo ꝙ sit aspectus amicicie absqꝫ vlla inimicitate.fortune vero qꝛ sunt temperate nature atqꝫ equalis complexionis.i.qꝛ sunt temperate ex calore ꝛ frigore semper proficiunt ꝛ prestāt receperit an nō:sed receptio ī eis est vtilior ac melior

℄ De impedimento planetaꝝ tria iudicia .III.

d Uo modi sunt stellaꝝ bonus.s.ꝛ malus:quocūqꝫ ergo videris malos planetas:dic malum:et quocūqꝫ videris fortunam:dic bonū. IIII.

e T nomiatur planeta impeditus donec malus sup lumen suum proyciat radios ꝺm quātitatē quam dixi tibi de eoruꝫ orbibus. Cūqꝫ trāsierit terminuꝫ maloruꝫ vocat aspiciens maluꝫ ꝛ non poterit impedire:ꝛ cum transierit malus planeta per gradum perfectuꝫ īmittit timoreꝫ absqꝫ ipedimento corporis ꝛ non pōt malus planeta agere:qꝛ separatus est ab eo. Silr fortuna cuꝫ transierit planetā:ꝛ fuerit separata ab eo ꝑ gradū iutegrū sperat sꝫ nō perficit res: ꝛ omnis ipediens cuꝫ fuerit cadēs ab ascendente:mittit timorē ꝛ nō ipedit. Similiter fortune cū fuerint ab ascendente cadentes spat:sed non perficitur res. V.

p Laneta cū fuerit in angulis maloruꝫ.i.cuꝫ fuerit cū eo:aut in quarto ab eo:aut in septio. vel ī decimo erit sicut ꝗ pugnat ꝓ semetipo contra tribulationē ꝛ malū quod descendit super eum. Cūqꝫ trāsierit eum ꝛ separatus fuerit ab eo per graduꝫ integruꝫ sicut predixi tibi:iam euasit ipedimentuꝫ illius mali ꝛ nihil poterit malus preter timorem imittere. Serua ergo hec capitula:qꝛ sunt ex secretis iterrogationū.

℄ De cursu lune vacuo. VI.

l Una cū fuerit cursu vacua.i.nulli planetarum iuncta:significat inanitionē:ꝛ annullationem. ac reuersionē ab eadē causa:ꝛ impedimentum eiusdem cause.

℄ De coniunctione lune cū planetis. VII.

c Oniunctio lune significat qđ futuruꝫ est:ꝛ qđ speratur ex rebus ꝺm quantitatē nature planete qui recipit dispositionē lune.i.si fuerit fortuna:bonū:ꝛ si fuerit malus malū.

℄ De separatione lune a planetis. VIII.

s Eparatio lune a planeta significat ꝙ preteritū est:ꝛ qđ iam recessit ꝺm quantitatē nature illiꝰ planete a quo separatur luna.

℄ De planeta in sua descensione. IX.

p Laneta cum fuerit in descensione sua significat tristiciā ꝛ carcerē ꝛ angustiā.

℄ De planeta retrogrado X.

p Laneta retrogradus significat inobedientiaꝫ ꝛ ꝯdictionē ac reuersionē ꝛ retractatiōeꝫ ꝛ diuersitatē seu discordiā.

℄ De planeta stationario. XI.

p Laneta in statione sua significat malū ꝛ quod iam quienit.

℄ De malis planetis. XII.

m Ali significant difficultatem:ꝛ pressurā ꝛ festinationē in opere.

℄ De planeta tardo in cursu. XIII.

p Laneta cum fuerit tardus.i.cum tarde ambulat postponit numerum suum siue promissum suum.i.facit dilationem in numero siue ꝓmisso suo tā ī bono ꝙ̄ in malo. Similiter facit cū fuerit ī domibꝰ saturni vl' iouis:ꝛ ī domibꝰ pl'taꝝ leuiū festiat.

℄ De cōiunctiōe lune cū pl'tis ī minuto. XIIII.

p Uꝫ ꝯiūcta fuerit luna alicui pl'te ꝛ ꝑfecerit suā cōiunctionē.i.cū fuerit cū eo ī vno minuto:aspice quod futurum ē de ipa interrogatione a planeta cū quo iungitur luna post hoc.

℄ De esse planete in fine signi. XV.

p Laneta cum fuerit in vltimo gradu signi iam recessit fortitudo eiꝰ ab ipso signo ꝛ erit fortitudo eiꝰ in alio signo:ꝛ quasi vir qui posuit pedē suū sup limē porte volēs exire:ꝙ si domꝰ tūc ceciderit non ipediet eum. Si vo pl'ta fuerit ī.29.gradu:erit fortitudo planete eius in eodem signo:qꝛ sūt vnicuiqꝫ planete tres gradus ī quibꝰ expanditur virtus eiꝰ: gradus.s.in quo est:ꝛ gradus qui est post euꝫ: ꝛ gradꝰ qui est ante eum.

℄ De pl'ta qui petit ꝛ nō cōsegtur coniunctōeꝫ. XVI

p Laneta petit aliquando coniunctionem:sꝫ nō cōsequitur hanc in signo suo donec imitet ipꝫ planeta per festinationem suam. Cūqꝫ insecutus fuerit eū in alio signo ꝛ non fuerit iūctꝰ alteri perficitur causa. Et si iunctus fuerit alteri cum mutatus fuerit:postea iunctus fuerit illi:non perficietur cā:qꝛ iam cōmixtus est lumini planete alterius. XVII.

p Laneta volens iungi planete in vno signo:sed non potest eum consequi ī eodem signo:donec egrediatur ad aliud signum.ꝛ si eum consegt in alio signo:perficitur tunc causa nisi prius iungatur alteri.sed si iungitur alteri per aspectuꝫ: non impedit eum ꝫ ꝓpter quod dixi tibi: qꝛ coniunctio que fit ꝑ aspectum:non annullat coniunctionem que fit ꝑ corpus in vno signo:ꝛ huiusmodi coniunctio ānullat eā que fit per aspectū:ꝛ aspectus non abscindit aspectū: sed prohibet causam:sed coniunctio corporalis abscidit aspectum.

℄ De planeta malo bene disposito. XVIII.

m Alus planeta cum fuerit orientalis.i.cum mane apparuerit in oriente in domo sua:aut ī exaltatione sua:ꝛ non fuerit iunctus malo ꝗ euꝫ impediat:melior est ac dignior fortuna retrograda ꝛ impedita.

℄ De malis planetis dn̄is cāꝝ existentibus. XIX.

m Ali cum fuerint domini causarum ꝛ iunctꝰ fuerit eis dominus ascendentis aut luna a q̄rto aspectu aut oppositione.i.a quarto signo vl' a septimo faciunt causam:sed destruunt eam in fine.ꝛ si mali fuerint illi qui coniunguntur bonis.meliꝰ erit

q̄ȝ vt sint ipi recipientes dispōnem.i.vt ipsi mali pulsent ⁊ iungantur eis.

¶ De malis planetis in ascendente. XX.

m Alus cum fuerit in ascendente ĩ domo sua aut in exaltatione: refrenatur a malo: si autē ipe sit retrogradus in ascendente: confortatur ei⁹ malum ⁊ multiplicatur eius diuersitas ac variatio.

¶ De planeta in signo simili nature sue existenti. XXI.

p Laneta cum fuerit in suo habitu ac similitudine ex signis: erit ei conueniens.i.si fuerit saturnus in domo aut in exaltatione sua aut ĩ signo frigido ⁊ fuerit mars sicut predixi tibi ⁊ ĩ signo calido erit bonum. Si vero fuerit in contrarietate sue nature erit ei malum: sicut aqua ⁊ oleum que non cōmiscētur neqȝ complectunt̃: ⁊ si fuerit in signo sibi simili, cōmiscentur ⁊ cōplectuntur sicut aqua ⁊ lac.

¶ De fortunis aspicientibus malos. XXII.

f Ortune quando aspiciunt malos: minuūt eoꝝ impedimentum.

¶ De malis aspiciētibus fortunas. XXIII.

m Ali quando aspiciūt fortunas a quarto aspectu vel ab oppositione minuunt eorū fortunā.

¶ De fortūis cadētib⁹ ab ascēdēte. XXIIII.

f Ortune cū fuerint cadentes ab ascendēte aut retrograde erunt impedite similes malorum.

¶ De planetis cum sunt recepti. XXV.

p Lanete cum fuerint recepti ⁊ fuerint fortune: erit eorum bonum fortius: ⁊ si fuerint mali erit eorum impedimentuȝ minus.

¶ De malis in signo peregrino vel non peregrino existentibus. XXVI.

p Lanete mali cum fuerint in signo peregrino ⁊ cum uon fuerint in domibus suis nec in exaltatione nec in triplicitate augent malū ⁊ magnificatur eorum impedimentū: ⁊ cū fuerint in signis in quibus habēt testimonium refrenantur a malo: ⁊ oīo nō erit ipedimentū.

¶ De malis cū fuerit dñi rerum ⁊ bene dispositi. XXVII.

m Ali cum fuerint in domibus suis ⁊ fuerint dñi rerū aut in exaltatiōibus aut in triplicitatibus aut in terminis suis ⁊ i angulis vel in sequentibus angulorū erit fortitudo eoꝝ sicut fortitudo fortunaꝝ. Intellige qđ dixi tibi.

¶ De fortunis peregrinis vel non peregrinis existentibus. XXVIII.

f Ortune cū fuerit ĩ signo in quo non habent testimoniū minuitur eorum fortuna ac bonum ⁊ cū fuerint in signo in quo est illis testimoniū .i.in domibus vel exaltationibus aut triplicitatibus vel terminis suis: magnificatur earum fortuna ac perficitur res atqȝ auget̃ bonū.

¶ De pl̃tis in loco maligno aut sub radys existentibus. XXIX.

c Um fuerit fortune ⁊ mali in loco maligno.i.in aliqua domoꝝ quas predixi: aut fuerit sub radys cōbusti significant res paruas ⁊ despicabiles ⁊ nō poterūt pl̃te significare bonū vel malū ꝓpter debilitatē que est in eis. Qꝛ planeta cum fuerit sub radys combust⁹ aut ĩ oppositione solis: erit debilis: qꝛ ĩ hoc loco nulla vtilitas nec aliqđ boni est bonis pl̃tis: neqȝ aliquid mali malis: qꝛ fortune significant modicū boni cū fuerit sub radys: ⁊ mali similiter cū fuerit sub radys erit minus eoꝝ ipedimētū.

¶ De pl̃tis ĩ dignitatib⁹ suis exñtib⁹. XXX

Tomnis planeta fortuna aut malus cum fuerit in domo sua aut exaltatione aut in triplicitate sua ⁊ cetera: auertitur quicquid in eis est ex malo in bonum. Ammirare ergo qđ dixi tibi: ⁊ ab eo, accipe mensuram iudicandi.

¶ De malis ĩ āglis exñtibus. XXXI.

m Ali cum fuerint in angulis ascendentis ⁊ impedierint a quarto aspectu vel ab oppositione: erūt mali fortes ad nocenduȝ: ⁊ maior eoꝝ erit afflictio ⁊ maxime ac proprie si fuerint fortiores planeta quē opprimunt vel impediūt.i.si fuerint in loco fortiori.i.si habuerit aliquā dignitatē: sed si aspexerit a trino vel a sextili aspectu: refrenantur a malo ⁊ minuitur eorum impedimentum.

¶ De ꝯsideratiōe hñda circa loca pl̃taꝝ. XXXII.

f Ortuna nō significat semper nisi fortunam ⁊ malus nihil significat sēp nisi malū ꝑꝑ supfluitatē nature illius ⁊ malignitatē ei⁹ cōplonis. Oportet g̊ aspicere loca pl̃taꝝ.i.loca eoꝝ ab ascendente ⁊ signa ĩ q̄bus fuerit: qꝛ lȝ sit pl̃ta malus tñ si fuerit ĩ silitudīe sua: vel ĩ suo lūine: aut ĩ domo vel exaltatione seu triplicitate sua aut ĩ loco bono ab ascendente significat bonū.

¶ De fortuna cū fuerit male disposita. XXXIII.

f Ortuna si non fuerit in lumine suo.i.si fuerit ex planetis noctis: ⁊ fuerit significator in die: aut fuerit ex planetis diei: ⁊ fuerit significator in nocte: aut fuerit peregrinus a signo suo: vel cadēs ab ascendente aut sub radys: impedit ⁊ non proficit.

¶ De eo qđ pñt mutare iuppiter ⁊ ven⁹. XXXIIII.

i Uppiter cum aspexerit malum mutat naturā suam in bonum: ⁊ venus non potest vertere rem magnam.i.malum saturni nisi aspiciant iouē. Juppiter enim soluit quod nodat saturnus.i.si iuppiter iungitur saturno: frangit maliciā eius ⁊ mutat eam: ⁊ venus soluit quod nodat mars.

¶ De eo quod significat pulsatio planetarum adinuicem. XXXV.

c Um malus pulsat.i.iungitur malo: vertitur.i. mutatur malum in aliud malum. ⁊ si malus iūgitur fortune: conuertitur malum in bonum. Si vero fortuna iungitur fortune: conuertitur bonū in bonum. Et si fortuna iungitur malo: inueniet post bonum malum: ⁊ hoc modo cōmisce res.

¶ De eo quod liberant fortune a malis infortunarum. XXXVI

l Una ⁊ dominus ascendentis cum fuerit impeditus a cōiūctione vel a quarto aspectu siue ab oppōne malorū si tunc fortūe iungātur ei a q̄rto aspectu quicquid inuenerit virum ex destructiōe: soluet̃ a fortunis ⁊ liberabit̃ ab eis. Silr̃ si fuerit iuncti malis a 4.º aspectu: ⁊ aspexerit fortūe a trino aspectu: euadet vir ille qđ occurrit ei ex ꝺstructōe illa ⁊ cadet ĩ alterā: vel euadet vir ille qđ occurrit ei ex ꝺstructione illa ⁊ non cadet in alteram.

¶ De pl̃ta ex dignitates suas ⁊ cadēte ab āglis. XXXVII.

p Laneta cū nō fuerit ĩ domo vl̃ ĩ exaltatōe aut triplicitate sua vl̃ ĩ termīo vl̃ ĩ gaudio suo: ⁊ fuerit cadēs ab āgulis: erit h̄ sig^m malū absqȝ vlla vtilitate: ⁊ nihil boni ē in impedimento planete.

¶ De planeta sub radys versus occñtē. XXXVIII.

p Laneta cū fuerit sub radys v̄sus occñdenteȝ .i.qñ orit̃ vespe: erit fortitudo ei⁹ debilis vt dictū ē de supioribus: Nulla.n.fortitudo erit ei nec lumini eius: ⁊ min⁹ erit ei⁹ impedimētū si fuerit malus. ⁊ si fuerit retrogradus erit tardus in omnibus rebus.

¶ De planeta sub radys infra.iz.gradus. XXXIX.

p Lanete cum fuerint sub radijs erunt debiles in oibus rebus. hoc est si fuerint inter eos ⁊ solem miꝰ .12. gradibꝰ nisi sit plāeta ī gradu solis. qꝛ tūc erit fortis.

¶ De planeta cum sole. XL.

Laneta cū fuerit lōge a sole p. 12. gradꝰ ī mane ab oriente erit fortis ī oī initio et ī oī opere et cū prolōgatus fuerit ab eo p. 15. gradus tunc erit fortior. i. tunc erit in maiori fortitudine quam debet esse: et si fuerit plāeta ante solem ex parte occidē tis idest si oriatur vespere in occidente et fuerit īter ipsum et solē a. 15. gradibus vsqꝫ in septem tūc incipit debilitari a septem gradibꝰ donec sit in corde solis: fit planeta debilior quā potest fieri. Et cum fuerit in corde solis erit fortis per cor solis: sic vult ītelligi vt cū sole sit in vno gradu.

¶ De planeta peregrino. XLI.

Laneta cum fuerit in peregrinatione. i. cum nō fuerit ī aliqua dignitatū suarū: vt est exaltatio facies ⁊c. fit animus eius callidus ⁊ eius natura ⁊ si non fuerit in domo sua aut exaltatione: ⁊ fuerit directus ⁊ in loco bono ab ascendente: aut in medio celi vel ī vndecimo erit bonꝰ. Si luna iūgitur alicui planete ille cui iungitur dicitur esse receptor dispositionis lūe ⁊ sic procedet receptio vsqꝫ ad saturnū qꝛ super saturnum nō est alius qui recipiat dispōnē.

¶ De receptore dispositiōis. XLII.

r Eceptor dispositōis cum fuerit occidētalis p .12. gradus ⁊ īfra ante solem: erit debilis ⁊ confractus ⁊ nō pficitur quod indicat: et si fuerit orientalis erit fortis ⁊ prudens perfectus in iudicio quia planeta impeditus similis est edificio ⁊ cum ceciderit reedificatur melioratur ⁊ fit bonum.

¶ De planeta ī octaua domo. XLIII.

p Laneta cum fuerit ī octauo ab ascēdēte ⁊ fuerit fortuna non operatur bonū neqꝫ malum ⁊ mali cum fuerint ibidem magnificatur eorū malum.

¶ De plāeta ī pricipio signi ⁊ ī pricipio āgli. XLIIII.

Laneta cum fuerit in initio signi: erit debilis donec firmetur in eo ⁊ perambulet in eo sex gradibus: ⁊ non cadit planeta ab angulis nisi post quīqꝫ gradus: verbi gratia. Si fuerit āgulus. 10. gradus arietis omnis planeta qui fuerit ī minus quiqꝫ gradibus est cadens ⁊ nō putatur ī āgulo.

¶ Quo planeta post angulū intelligit̄ esse in angulo. XLV.

e Ois plāeta qui fuerit post angulū per. 15. gradus erit consimilis illi qui est in angulo ⁊ si auxerit gradus nulla fortitudo erit ei. verbi gratia: Si esset angulus. 10. gradus signi arietis tunc ois plāeta qui fuerit ab eodē. 10. gradu vsqꝫ ī. 25. gradus eiusdem arietis vir putatur ī eodem āgulo: ꝙ si addiderit sup. 15. gradꝰ nō erit ī angulo. Sed tholo. dic̄ vsqꝫ ī. 25. gradꝰ post āgulū erit plāeta ī āglo.

¶ Quid significēt plāete ī signis De stabilitate rei. XLVI.

p Lanete cum fuerint in signis fixis significant fixuram idest firmitatem ⁊ stabilitatem rerū de quibus fit inrerrogatio: ⁊ cum fuerint in signis cōmunibus significant solutiones rerum ac rei terationes ⁊ applicabitur illi rei altera. vel aliqđ aliđ tale. Et cuꝫ fuerint in signis mobilibus significant celeritatē ꝯuersiōis vel mutatiōis reꝝ ī bonū vel malū.

¶ Quid significēt signa ī īterrogationibus. XLVII.

s Ignum fixum significat fixuram. i. firmitateꝫ interrogationum ⁊ rerum de quibus fit interrogatio: ⁊ omnem rem fixam ⁊ firmissimā atqꝫ stabilem: ⁊ est auxilium bone interrogationis: et signa communia significant res que non possunt fieri ⁊ que secundo iterantur. ⁊ signum mobile significat celeritatem mutationis rei in aliud.

¶ De planeta stationario. XLVIII

p Laneta cum steterit ad retrogradationem. i. cuꝫ fuerit in sua statione prima: significat solutionem cause ⁊ inobedientiam: ⁊ cum steterit ad directionem. idest cum fuerit in sua statione secūda: significat directionem post tarditatem rei vel duritiam. Et omnis planeta qui fuerit significator ⁊ voluerit dirigi. idest si fuerit in statiōe secūda: significat renouationē actionū rerum ⁊ earū actionem ac fortitudinem seu directionē. Et si fuerit in statiōe prima volens retrogradari: significat destructionem earuꝫ ⁊ tarditatem ac dissolutionem.

¶ De interrogatione facta luna impedita. XLIX.

s Cito ꝙ in die in qua fuerit luna impedita oē đ quo īterrogatur in die illa erit impeditūꝫ: nisi malus impediens eam sit cadens ab ascendēte ⁊ debilis: ⁊ luna tunc non habeat partem in ascendente: quia malus cum impedit lunaꝫ ⁊ ipse fuerit cadens ab ascendente imittit timoreꝫ ⁊ sollicitudineꝫ. ⁊ cum fuerit in angulis vel in sequentibus angulorū ingerit corpori timorem.

¶ De planeta cui iungitur luna ⁊ de ipsa luna ⁊ domino ascendentis ī opposito domꝰ sue. L.

s Cito ꝙ planeta cui iungitur luna significat ꝙ futurum est ⁊ prouentum rei. Que si iungitur fortunis significat prouentum bonum. ⁊ si iungitur malo significat prouentuꝫ maluꝫ. Et scito ꝙ dominus ascendentis aut luna cum fuerit in oppositiōe domus sue. i. in septimo domus sue: erit dominus īterrogationis horrens causam de qua īterrogat: grauis enim erit illi: Scito hoc totum.

¶ Seqt̄ đ īterrogatōibꝰ: ⁊ p° đ īterrogatōibꝰ ascendētis. i. prime domꝰ

Cum interrogatus fueris de aliqua interrogatione: incipies aspicere sicut predixi tibi. Jam enim constitui tibi ī omni re modum a quo accipitur. non ergo queras deuiare ad aliud: nec imittas causam đ qua interrogatus non fueris: in causa de qua interrogaris ne imittas super temetipsum cōmixtionem: sicut ille qui interrogat de coniugio. Cunqꝫ aspexeris hoc interrogabit te de alia re que tunc sibi visa fuerit. Si autē meditatus fueris ante consideratiōem de diuersis rebus: iustum est ac rectum vt accipias vnamquāqꝫ reꝫ de capitulo suo. Nec licet vt quis interroget in vna interrogatiōe de duabus rebus que sūt vnius modi. Et non aspicias nisi ei qui venerit ad te sperans: aut sub necessitate aut tristis: ⁊ qui sollicitus vel cuꝫ labore venerit ad te. Nam qui venerit ad te sciēter quasi callidus aut temptator: non aspicias ei: quia res exit sm quantitatem sollicitudinis interrogantis in re de qua interrogat. Caue igitur ī his capitulis: tunc enim vtilior erit interrogatio: cum interrogauerit vir de semetipso: aut miserit talem qui interroget pro ipso qui sit sollicitus de re illius. Scito ergo intentiones hominum: quia consideratio ⁊ opꝰ fit sm sollicitudinem ⁊ intentionem interrogantis. Qui enim interrogauerit ⁊ eius intentio fuerit ī ipsa interrogatione in toto tempore suo loca planerarum hora interrogationis: significant esse suū omni tempore suo. Similiter si fuerit eius intentio interrogare de aliqua re in anno suo vel in mense aut in die: aut quolibet tali erit ita. Intellige ergo eorum intentiones ante consideratioꝫ: quia omnis interrogator non interrogat nisi đ eo quod vincit in eo ex natura circuli euꝫ esse suū de

quo interrogat ex complexione scilicet circuli cuȝ eẽ suo super aliqua fortuna vel malo. Sunt enim rami ⁊ partes. Cui ergo occurrit vel conuenit fortuna domini sui ascendentis ⁊ lune fortunatur: ⁊ cui congruit eorum impedimentum impeditur: quia non iterrogat inesse impedimenti significatoris idest lune: ⁊ domini ascendentis in hora interrogationis aut natiuitatis nisi omnis vir impeditus ⁊ malus. i. infortunatus atqȝ tribulatus: aut vir qui debet inuenire mala Similiter fortuna nemo interrogat de ea nisi omnis fortunatꝰ ⁊ vir qui debet habere fortunam. Neverearis si iterrogatus fueris de diuersis iterrogationibꝰ sub ascendente vno quia res fiunt diuerse: ꝙ si plr̃es ex eis conuenerint in esse vno hoc est in malo aut in bono: fortuna seu infortuna erit hoc illis. Nam videmus quosdam fortunatos. ⁊ alios consimiles fortunatos.

¶ Questio de durabilitate rei ⁊ melioratiõe.

Si autem interrogatus fueris de aliqua re que debet proficere ⁊ meliorari ⁊ eẽ stabilis: aspice coniunctionem domini ascendentis cum dño rei ⁊ receptionem recipientis planete scilicet planete qui recipit dispositioneȝ siue dominus rei fuerit vel dominus ascendentis illius scilicet qui fuerit ponderosior: ⁊ aspice libertatem eius ab his que dixi tibi de ĩpedimentis planetarum.

¶ Questio de instabilitate rei ⁊ eius mutabilitate.

Si autem fuerit interrogatio de ĩstabilitate rei vel de motione: vt ꝑegrinatio vel mutatio aut exitus ĩcarcerati: aut euasio alicuius de tribulatione ⁊ tristicia: Aspice his rebus de: loco ĩstabilitatis. i. de cadentibus ab angulis ac recessionis.

¶ Questio de re aliqua ad duodecim signa ꝑtinẽte si fiet vel non.

Et si interrogatus fueris de aliqua re ex rebus que sunt in. iz. signis da ascendens ⁊ dñm eiꝰ ⁊ lunã sigificatores illiꝰ viri q̲ te iterrogat. signũ rei q̃site: ⁊ dñȝ vniꝰ rei q̃site: post hoc aspice dñm ascẽdentis ⁊ lunam ⁊ fortiorem eorum. illum scilicet qui in angulo fuerit ⁊ qui aspexerit ascendens ⁊ ab eo incipe: Quod si aliquis eorum iunctus fuerit domino rei: perficietur illa res petitione iterrogantis: ⁊ si inueneris dominum rei iunctum cum domino ascendẽtis perficietur ipsa res cum leuitate ac studio interrogãtis sine petitiõe ⁊ sine aliqua importunitate. Et si ĩueneris dominunm ascendentis aut lunam in loco rei aut inueneris dominum rei in ascendente perficietur res nisi sit ascendens impeditꝰ ⁊ dominꝰ eiꝰ ĩ descẽsiõe sua. aut combustus in eo tunc non erit. Et si iueneris dominum ascendentis aut lunam iungi alicui planete in loco cause aut dominum cause inueneris iunctũ alicui planete in ascendente: ⁊ habuerit ipse planeta testimonium in eo de domo aut exaltatiõe vel triplicitate ⁊ cetera: perficietur: ⁊ si nõ fuerit aliquid de oĩbus que diximus: aspice tunc ĩ translatione luminis ad lunã vel ad aliquem planetarum leuium: quem si inueneris separatũ a domino ascendentis ⁊ iunctum domino rei: aut separatum a domino rei ⁊ iunctũ domino ascendentis: perficitur res per manus legatorũ ⁊ eorum qui discurrunt inter: vtrosqȝ. Et si non inueneris inter eos planetam qui defert lumen vnius eorum ad sociũ suũ: tunc aspice ĩ collectione luminis: ꝙ si iueneris dominũ rei et dñm ascẽdẽtis vtrosqȝ. s. iũctos vni plñte se põderosiori et ipe plñta aspexerit locũ rei: aut fuerit in ascendente aut in medio celi perficietur res per manus iudicis aut viri cui mittuntur. Ab his ergo tribus modis fit effectus omnium rerũ. Primo a coniũctiõe domini ascendentis ⁊ lune ac domini rei. Secundo vt aliq̲s planeta deferat inter eos lumen: idest separatur ab vno eorum ⁊ cõiungatur alteri: tunc fit res per manus legatorum. Tertio a collectione luminis: idest vt sint iuncti ambo alicui planete se ponderosiori qui coniũgat lumen eorum accipiens fortitudinem vtrorũqȝ: eritqȝ acceptabile inter eos eius iudicium: aut per viruȝ q̲ auxiliabitur ĩ eadẽ re. Ex his ergo tribus primis capitulis fit effectus reruȝ. Post hec aspice sicut predixi tibi ad receptorem dispositionis ab aliquo eorum qui est planeta ponderosior: siue dominus ascendentis fuerit aut dominꝰ rei: ⁊ planeta qui colligit lumẽ si fuerit a malis liber ĩ angulis vel in sequentibus angulorum: ⁊ non fuerit retrogradus neque combustus: nec cadens ab angulis: perficietur ipsa res post adeptionem eius. ⁊ si fuerit receptor retrogradꝰ: soluetur postq̃ putauerit se eam adeptum fuisse.

¶ Questio si fiet res cum leuitate vel cũ duritia.

Et si interrogatus fueris vtrum adipiscet̃ eaȝ cum leuitate aut cum duritia: Aspice si fuerit coniunctio a domino ascendẽtis ⁊ domino rei ex trino vel ex sextili aspectu: erit adeptio cum leuitate. ⁊ si fuerit coniunctio ab aspectu quarti vel ab oppositione eorum: erit adeptio post duritiaȝ ⁊ inopportunitatem ⁊ prolongationem.

¶ Questio si rem per petitionem adipiscetur an absqȝ petitione habebit eam.

Et si interrogatus fueris vtrum per petitioneȝ eam adipiscetur an vltro sibi veniat absqȝ aliqua petitione. Aspice dominum ascendentis ⁊ lunam: si iunguntur ipsi domino rei: erit hoc cuȝ petitione. Et si dominꝰ rei iungitur domino ascendẽtis: veniet vltro. Iteȝ si dominus ascendẽtis aut luna fuerit in loco rei: erit cum petitione ac studio interrogantis. i. cum angustia eius: ⁊ cetera. Si vero dominꝰ cãe fuerit in ascendẽte: studebunt super euȝ in ipa re: ⁊ dabitur ei sponte. Or si fuerit iterrogatio de ordinatiõe alicuius honoris: veniet vltro: ⁊ non veniet ad portas regum ꝑpter hoc. Et si fuerit effectus rei a translatione luminis: erit per legatos: ⁊ eos qui discurrunt inter eos. Si autẽ luna separata fuerit a domino ascendẽtis ⁊ iũcta fuerit dño rei incipiet legatio ab interrogãte. Si vero lũa fuerit separata a dño rei ⁊ iũcta dño ascendẽtis: veniet ei legatꝰ: ⁊ studiũ erit suꝑ eũ ĩ hoc. Et si fuerit adeptio rei a collectiõe luminis: erit adeptio rei ꝑ aliquẽ iudicẽ q̲ ĩgreditur ĩter eos: aut ꝑ vnuȝ qui ĩtrat ĩ re donec adeptio rei fiat. Et scito ꝙ si dominus ascẽdentis aut lũa inngat̃ planete ex descensiõe ipsiꝰ planete: significat detrimẽtũ rei: veluti si iũgerẽtur marti ex cancro aut ioui ex capricorno. H enim destruunt res. Similiter si iuncti fuerint planete q̲ fuerit ĩ descensione ipsorum qui non recipiat eos: significat malam dispositionẽ dñi ĩterrogationis in his que vult operari: ⁊ ꝙ res nõ ꝑficiatur: cuiꝰ exemplum est: vt iungatur luna alicui planete qui fuerit ĩ tertio gradu scorpionis q̃ est descensio eiusdem lune: aut sit dominus ascẽdentis mars ⁊ iũgatur planete qui sit in fine cancri q̃ est descensio eiꝰ. Et scito q2 malus si fuerit dñs rei: ⁊ iũctus fuerit ei dñs ascẽdentis aut luna ex quarto aspectu vl̃ oppõne ⁊ nõ receperit eos: desiderat ĩterrogationẽ vt ipa res nõ fiat ꝑpter mala seu tribulatões ac labores q̲ ingrediunt̃ suꝑ eũ ĩ eadem re. Si: ãt fuerit cõiũctio a triõ vl̃ sextili aspectu minuet̃ ab hoc. Et si dñs ascẽdẽtis aut dñs rei fuerit vnꝰ plñta . i. si idẽ dñs ascñtis fuit ⁊ dñs rei: ⁊ fuerit receptꝰ: H ẽ

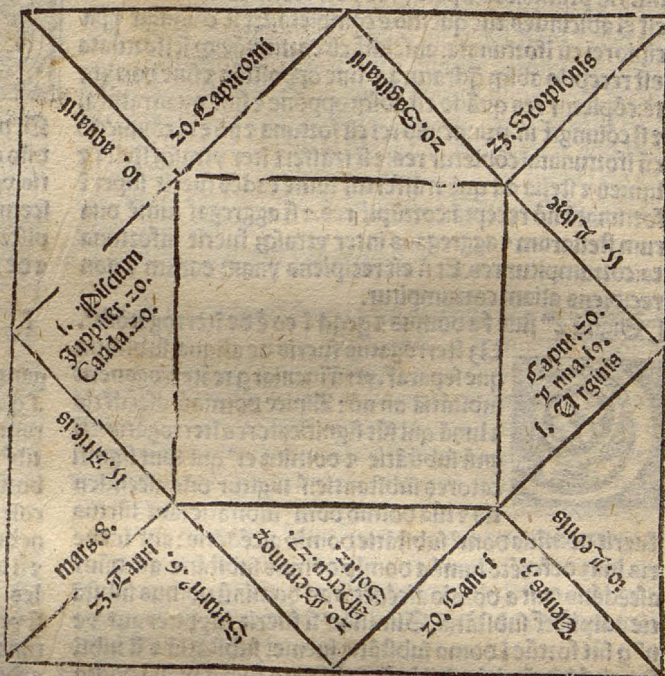
iunctus domino domus vel exaltationis sue vel situ erit liber a malis:perficietur res:et si fuerit aliter destrueter res:Similiter si luna ei iuncta fuerit ⁊ fuerit salua a vicijs perficietur.

Testimonia signorum in effectu rei.

Et scito quia testimonia signorum in effectu rerum sunt:vt sit ascendens signum fixum: aut commune:⁊ anguli stabiles.i.vt sit mediuȝ celi signū.10.et angulus terre signum quartum ⁊ nō sit medium celi signum nonum:nec angulus terre ceciderit in tertium signum. Hec expositio angulorūȝ est stabilium.

Testimonia planetarum i effectu rerum.

Et testimonia stellarum in effectu sunt tria.a quibus queruntur dominus ascendentis ⁊ luna ac dominus rei.si duo eorum liberi fuerit a malis predictis:idest dominus ascendentis ⁊ dominꝰ rei perficientur due partes rei.⁊ si vnus eorū saluus fuerit perficietur tertia pars illius rei quam postulauerit:hoc est si habuerit vnum testimonium habebit tertiam partem:⁊ si fuerint duo testimonia adipiscetur duas partes eorum que petierit:⁊ si iuncta fuerit tria testimonia idest si dominus ascendentis ⁊ dominus rei ac luna salui fuerint a retrogadatione ac combustione:a malis quoqȝ ⁊ a descensione vel casu:adipiscetur omne quod petierit.⁊ si fuerint cum suis duobus testimonijs recepti:et ipe qui eos receperit fuerit etiam receptus augetur eius bonū super eo quod petierit:Scito ergo has interrogationes quia cōiungguntur ⁊ congruūt omnibus rebus:cuius rei exēplū est quedam interrogatio que facta est pro regno vtrū acquiretur an non:fueritqȝ ascendens signum geminorum.20.gradus ⁊ mediuȝ celi primus gradꝰ signi piscis:et sol in cancro.12.gradus et luna in virgine.19 gradus et mercurius in geminis.27.gradus et mars in tauro.8.gradus:et venꝰ in leone.3.gradꝰ:et iuppiter in pisce.20.gradꝰ in statione prima volens retrogradari.et saturnꝰ in geminis sex gradus:Aspexi igitur in hac interrogatione ad signum ascendens et dominum eiꝰ ac lunam qui sunt sigificatores interrogantis ⁊ ad signum medij celi ⁊ dominum eius qui sunt sigificatores regni de quo erat interrogatio eratque ascendens signum geminorum ⁊ mercurius in eo ascendente scilicet in fine signi ⁊ Juppiter qui erat dominus rei in medio celi in vigesimo gradu ⁊ inueni dominum ascendentis separatum a domino rei: Aspexi ergo lunam quam inueni in angulo terre iunctā ioui ab oppositione:⁊ significabat adeptionem rei per acquisitionem ⁊ importunitatem eo quod essent iuncti ex oppositione.⁊ si iungerētur ex sextili vel trino aspectu fieret adeptio cum leuitate:et erat luna que iungebatur domino rei significans quod hoc fieret per petitionem ac studium interrogantis.et si dominus rei eēt qui iungeretur eēt adeptio rei per inceptiōeȝ illius qui ordinaret eum absqȝ petitione seu importunitate interrogantis.Aspexi etiam iouem:qui erat receptor dispositionis:et hunc inueni in medio celi ī statione prima volens retrogradari significans solutionem rei quā dixi:⁊ eius detrimentum citius fore: et erit hoc ex parte regis propter iouem qui erat dominꝰ decime domus:que est domus regia:q ⁊ significabat regem:⁊ si eēt receptor dispositionis dominus ascendentis et ipse esset impeditus dicerem qꝫ detrimentum fieret ab interrogante et ex opere illiusmet quia dominus ascendentis mutabatur a domo sua in domum substantie qui significat celeritatem mutationis interrogantis.et eius iter pro inquisitione substātie ad locum in quo faceret moras:et non reciperet hoc quia cum exierit de signo suo.iungetur marti:et ipse nō recipiet:Sigificauit itaqȝ hoc qꝫ faceret in exitu suo tale opꝰ per quod igrederetur super eum detrimentum et tristicia: et quia mars erat domius sexti ab ascendente:que est domus seruorum et infirmitatum significauit quod hoc qđ dixi fieret ex parte seruorum ⁊ vilium personarum ⁊ ab infirmitate et quia iuppiter erat dominus rei qui volebat retrogradari ⁊ erat cum cauda significauit solutionem que ingrederetur super virum a quo petebatur res:et multitudinē commixtionis et significauit sepatio mercurij a domio rei quod interrogator esset ante diem:idest ante ipsum tempꝰ i spe huius rei:idest sperabat quod perficeretur ei:et cuȝ separaretur a domino rei desperauit ab ea: Similiter in vniuersis rebus.

¶ Capitulum coniunctionis aſcendentis.

T non opoꝛtet vt hoc deficiat ab eo in natiuitatibꝰ ꝛ q̄onibus ſimiliter: ꝛ ip̄m gdē coꝛrumpit q̄ones ꝛ coꝛrūpit vitam nati: meſa/ala gdē occulta ab h̄ abſcindēs: ꝛ ē vt aſpi/eias ſtellā lucētē vl' vincentē ī natiuitatibꝰ ꝛ q̄onibꝰ ꝛ ſtellā cū q̄ iūctas ē dn̄s aſcendentis aut dn̄s rei: aut cui iuncta eſt luna: quando lūa eſt particeps dn̄i aſcēdentis: aut ē lucēs vel vincens ī queſtione ſuper aſcendens ꝛ dn̄m eiꝰ ꝛ dn̄m rei. Cōſidera ergo ſtellam cōiunctam ei cū quo cōiūgat̄. Nā ſi coniungitur cū infoꝛtuna q̄ nō recipiat eā: aut cū ſtella retrograda: aut cum cadēte: aut cū ſtella cōbuſta: aut cū ſtella infoꝛtunata abſciſi luminis coꝛrūpit̄ res. Et ſi cōiungit̄ cū ſtella et ſtella illa eſt ſalua: ꝛ ſtelle illi eſt coniūctio: aſpicimꝰ ſtellaꝫ cū qua iūgit̄ illa ſtella donec minuant̄ ꝯiunctōes: tūc aſpicimꝰ ex cōiunctis cū ea. ꝛ ſi eſt ei abſcidens ſm̄ ꝙ narrauimus in pꝛimis: coꝛrūpetur res poſt rectificationē. Et ſi nō eſt ei abſcindēs: tūc queſtio ē completa. Et ſi cōiungit̄ ī p̄ncipio rei cū īfoꝛtunata: abſcidit̄ cū coꝛruptōe: ꝙ ſi īfoꝛtūata eſt receptio abſq̄ q̄dratura ꝛ ſine oppoſitōe ꝛ ſine parilitate: cōpletur res quādo eſt abſq̄ oppōne ꝛ ſine quadratura. ꝛ ſi cōiungit̄ in pꝛinncipio rei cū foꝛtuna ꝛ nō ē ei cōiunctio cū īfoꝛtunata: cōpletur res: ꝛ ſi trāſfert īter vtraſq̄ ſtellā ꝛ lumen ꝛ ſtella ad quā trāſfertur lumē cadēs fuerit ſuper īfoꝛtunatā nō receptā: coꝛrūpit̄ res. ꝛ ſi aggregat̄ lumē duarum ſtellarum ꝛ aggregans inter vtraſq̄ fuerit infoꝛtunata: coꝛrumpitur res. Et ſi eſt recipiens vnam earum ꝛ non recipiens aliam coꝛrumpitur.

¶ Signū zm ſiue ꝭa domus ꝛ gcgd ī eo ē de īterrogatōibꝰ.

Uꝫ īterrogatus fueris de aliqua ſubſtātia que ſeparat̄. vtrū īueniat q te īterrogauerit ſubſtātiā an nō: Aſpice dominū aſcēdētis ꝛ lunā qui ſūt ſignificatores īterrogātis ꝛ ſignū ſubſtātie ꝛ dominuꝫ eiꝰ qui ſunt ſignificatores ſubſtantie: ſi iūgitur dn̄s aſcendentis ꝛ lūa domio domꝰ ſubſtātie: aut iūctus fuerit domius domꝰ ſubſtātie domio aſcēdētis: aut ineneris lūaꝫ deferētē lumē a domio domus ſubſtātie ad dn̄m aſcēdētis: aut a domio aſcēdētis ad dominū domus ſubſtātie adipiſcet̄ ſubſtātiā. Similiter ſi fuerit iuppiter aut venꝰ q ſūt foꝛtūe ī domo ſubſtātie īueniet ſubſtātiā ꝛ ſi nihil fuerit ð hīs q̄ dixi: nihil īuēiet. Si vero fuerit mali ī domo ſ̄ube q̄ ē ſcd̄a ab aſcēdēte ſigificat detrimētū ī ſuba domi īterrogatōis. Et ſi lūa fuerit curſu vacua tūc īterrogator nō ceſſabit talis eē donec moꝛiat̄.

¶ Qō ð modo lucri.

ſ Jāt īterrogatꝰ fueris q̄limō erit lucruꝫ: aſpice receptoꝛē diſpōnis ſiue dn̄s aſcēdētis fuerit: aut dn̄s rei ipſū. ſ. q pōderoſioꝛ fuerit: qui ſi fuerit ī aſcēdēte vl' ī ſecūdo īuēiet ꝛ acgret de opibꝰ manuū ſuaꝝ. Et ſi fuerit ī tertio a fratribꝰ ꝛ ab amicis: ꝛ ſi fuerit ī quarto a p̄re vel a parētibꝰ vel a terris vel ab hereditatibꝰ. Et ſi fuerit ī quinto a filijs aut ab alijs ī quibꝰ hꝫ fiduciā. Et ſi fuerit ī ſexto ab īfirmitate ꝛ a ſ̄uis vel a vilibꝰ pſōis: ꝛ ſi fuerit ī ſeptimo a mulieribꝰ: ſi fuerit ſignū femininū aut ex bello vel contētiōe ſi fuerit maſculinū. ꝛ ſi fuerit ī. 8. a reliquijs moꝛtuorū ꝛ rebus vetuſtis. Et ſi fuerit ī. 9. a pegriatōe ꝛ ex ſectis ſeu oratorijs ꝛ ſi fuerit ī. 10. a regibꝰ et magiſtratibꝰ vl' a nobilibꝰ. Et ſi fuerit ī. 11. ab amicis et negociatiōe vl' mercatione: Et ſi fuerit in. 12. ab inimicis: Et ſi fuerit ſignum ex quadrupedibus et beſtijs: ꝛ ſi fuerit ex ſignis hominum. a carceribus: ꝛ eoꝛū hītatoribꝰ. He ſūt nature. 12. ſignorum quocūq̄ꝫ īueneris foꝛtunā ex ſubſtātia ꝛ natura illiꝰ ſigni erit acquiſitio ꝛ quocūq̄ꝫ malos īueneris ide erit detrimētū ꝛ confuſio. Jta aſpice ī vniuerſis rebꝰ vt ſcias quali mō erit leuitas ꝛ qualis erit diſpſio.

¶ Signū tertiū ſiue tertia domꝰ cū ſuis īterrogationibꝰ.

Uꝫ īterrogatus fueris de eē fratris aſpice ſignū tertiū qd̄ ē ſignū fratris ꝛ dn̄ꝫ eiꝰ ꝛ aſpectū foꝛtune ac maloꝛū planetarū ad eū: ſi īneneris dominū tertij ab aſcēdēte ī ſexto: q̄ ē domꝰ īfirmitatis aut iūctū domio ſexti: dic ꝙ frater eiꝰ īfirmet̄. Similiter ſi fuerit dn̄s ſexti ī tertio et ſi īueneris dominū tertij ī q̄nto aut ī. 11. frater eiꝰ erit abſēs. et ſi fuerit impeditꝰ ī. 12. hēbit frater eiꝰ īfirmitatē et triſticiaꝫ. et ſi īgreditur ī cōbuſtiōe nō euadet de hoc. Similiter annūciabis ð ſubſtantia ſignorum: ꝛ ſi īterrogauerit te de patre ſuo vel matre ex quarto: ꝛ de filio ſuo ex quīto ab aſcēdēte et de ſeruis ſuis ex ſexto: et de vxoꝛe ſua ex ſeptimo ſicut p̄dixi tibi ſi deus voluerit.

¶ Signū quartū ſiue quarta domus et de ſuis īterrogationibus.

Um interrogatus fueris de terra ſiue de domo ſui hereditate quā aliquis petierit vtrū adipiſcetur eā an: nō aſpice dominū aſcēdētis aut lunā qui ſunt ſignificatoꝛes interrogātis ſignū quartū ac domium eius qui ſūt ſignificatores terre. Si dominꝰ acendentis vel luna iūcti fuerit dn̄o q̄rti aut dn̄s q̄rti iūctꝰ fuerit dn̄o aſcēdētis: aut ſi fuerit dn̄s aſcēdētis vel luna ī quarto: aut fuerit dn̄s quarti ī aſcēdēte adipiſcetur eā: ꝙ ſi luna deferat lumen ab vno eoꝛū ad aliū adipiſcet̄ p manꝰ legatoꝛū. ¶ De hereditate q̄ ꝯpat̄ q̄lis ſit ꝛ de edificio et de oī eo quod ē ī ea.

ſ J interrogatus fueris de aliqua hereditate que cōparatur qualis ſit eſſe ſuum ꝛ eſſe eius edifficij: et gcquid in ea eſt: oꝛdinabis aſcendēs hoꝛa q̄ interrogatus fueris de eo: ꝛ pone eū ſignificatoꝛē agricolaꝝ: eoꝛuꝫ. ſ. q operantur in ea ex agricolis: ꝛ ſignū 4m ſignificat terram: ꝛ qs ſit: ꝛ ſignū 7m ſignificat gcgd ī ea fuerit ex ſequētibꝰ q̄ ſūt īfra arboꝛes: ꝛ ex medio celi gcgd in ea eſt ex arboꝛibus. Et ſi fuerit malus planeta in aſcendente: ipi agricole erūt latrones ac ſeductoꝛes: ꝛ ſi fuerit directus remanebunt in terra. ſi vero retrogradus fnerit: fugient ab ea. ꝛ ſi in aſcendente fuerit foꝛtuna: erunt agricole iuſti ac fideles. ꝛ ſi fuerit ipſa foꝛtuna directa: non exibunt de terra. ſi vero retrograda fuerit: exibūt. ꝛ ſi fuerit ī medio celi foꝛtuna: ſignificat multitudinē arboꝝ. ꝛ ſi directa fuerit: erūt arboꝛes eius foꝛtes ꝛ fructu abūdātes. ſi vero fuerit retrograda: patiētur impedimētū: ꝛ compariet emptoꝛ: ꝛ vēdet oēs fructus arboꝛū. Si vero in medio celi fuerit malus: ſignificat paucitatem fructꝰ arboꝛū. ꝛ ſi fuerit retrogradus vēdet̄ qd̄ remāſerit in eis. Et ſi nō fuerit p̄lta ī medio celi aſpice dn̄m medij celi: ſi aſpexerit mediū celū: erūt ī ea arboꝛes. ꝛ ſi fuerit oꝛiētalis: erūt arboꝛes nouiter plātate. Si vero fuerit occidatalis: erūt ipſe arboꝛes ex plātatione antiquoꝛū. ꝛ ſi fuerit directꝰ: remanebūt. Si vero retrogradꝰ fuerit: nō remanebūt quin deſtruant̄. Et ſi dn̄s medij celi nō aſpexerit locū ſuū. ī. ſi fuerit in ſcd̄o ab eo aut ī. 6. vel in. 8. aut in. 12. erit terra abſq̄ arboꝛibꝰ. Poſt hec aſpice ſignū ſeptimū: ſicut p̄dixi tibi ī medio celi, p ſubſtantia aūt terre aſpice ſignum 4m ab aſcendēte ſi fuerit aries: leo: aut ſagittariꝰ: ipa terra moꝛtuoſa erit ꝛ foꝛtis ad culturā. ī. īdigens multa cultura. et ſi fuerit taurꝰ aut v̄go: aut capꝛiconꝰ: erit terra plana. et ſi fuerint gemini aut libꝛa vl' aquarius: erit duobꝰ modis. ī. mōtana et cāpeſtris. ꝛ ſi fuerit cācer vl' ſcoꝛpio: aut piſcis: erit aquoſa vel iuxta aquas. et ſi ſigꝰ 4m fuerit cōe. ī. gemini aut virgo: ſagittariꝰ vl' piſcis: erit terra duobꝰ modis: h̄ ē erūt ī terra ipa mōtes et cāpi. Et cū volueris ꝯducere terrā aut p̄tes eius: aut volueris populare eam: vel tale aliqu id eligere: aſpice rem venditoꝛis ab aſcendente et emptoꝛis a ſeptimo et finem operis eius: et eius

câz ex medio celi: ⁊ ex signo. 4. finem illius rei. ⁊ si fortuna
fuerit in ascendente: erit ipse venditor aptus: ⁊ studiosus
erit. ⁊ si fuerit in eo malus: penitebit eum vendidisse: ⁊ re
mouebitur ab hoc: vel voluerit eam vendere cum callidi
tate ⁊ non perficiet ei. ⁊ si fuerit malus in septimo: ipse em
ptor reuertetur. i. penitebit ⁊ non tribuet ei: ⁊ si tribuerit
igredieẜ i rixã ⁊ abhoiatões: ⁊ nõ ꝓficieẜ ei. ⁊ si fuerit in eo
fortuna: erit ipse emptor vtilis ⁊ aptus. ⁊ si inueneris malũ
in medio celi: aut aspexerit eũ aspectu inimicitie ipꝫ nego
tium nõ dirigetur. Si vero fuerit malus in quarto vl' aspe
xerit eum. i. quartum: erit finis in maximũ malum. ⁊ si fue
rit fortuna: bonus erit finis ⁊ laudabilis si ds voluerit.

¶ Signum quintum seu quinta domus cum suis iterroga
tionibus. ⁊ primo vtrum habeat filiũ ex illa mlïere an nõ.

I aliquis te interrogauerit vtrum habeat
filium de hac muliere an non: aspice domi
num ascendentis ⁊ lunam si iuncti fuerint
domino domus filiorum: aut dominus do
mus filiorꝫ si iunctus fuerit domino ascẽ
dentis: aut fuerit dominus domus filiorũ
in ascendente: aut fuerit dominus ascendẽ
tis: aut luna in domo filiorum: aut inueneris planetaꝫ qui
reddat lumen inter dominum ascendentis ⁊ dñm domus
filiorum: erit ei filius: ⁊ si fuerit ibidem redditus luminis:
erit dilatio in hoc. Post hec aspice receptorem dispositio
nis qui est planeta ponderosus: qui si fuerit liber a malis. i.
si non fuerit eis iunctꝰ: nec ipsi iũcti fuerint ei: ⁊ non fuerit
cadens ab ascendente neqꝫ combustus: viuet filius. ⁊ si fu
erit predictus planeta retrogradus vel combustus: aut ca
dens ab angulis erit post hec peribit. Et si inueneris iouẽ
in bono loco ab ascendente: ⁊ nõ fuerit impeditus nec sub
radys solis: significat pregnationem. ⁊ si fuerit malus pla
neta cum venere non significat pregnationẽ. Si vero luna
fuerit iuncta malis: scito ꝙ non impregnabitur. Et si inue
neris fortunam in. 5. que est domus filiorum: ꝑgnabiẜ mu
lier. ⁊ si fuerint in eo mali: vel aspexerint euꝫ ex oppõne vl'
ex quarto aspectu: non significat pregnationem.

¶ Utrum nascetur ei filius an non.

Et si interrogauerit mulier aut vir vtrum sit ei filiꝰ
an non: aspice ascendens si fuerint in eo fortune vel
aspexerit dominꝰ ascendentis in ascẽdente aut in. 10.
vel i. 11. aut in. 5. ⁊ iuppiter si fuerit in optimo loco: nascetur
filiꝰ. ⁊ si fuerit dominus ascendentis in. 4. aut in. 7. ⁊ iuppi
ter in bono loco: nascetur ei filiꝰ post dilationem ab inter
rogatione sua. Si vero inueneris malum in ascendente
aut aspexerit eum ex oppositione vel a quarto aspectu: et
dominus ascendentis fuerit i loco malo: fueritqꝫ iuppiter
cadẽs vel in domo mortis aut sub radys: significat paucita
tem filiorum: ⁊ ꝙ modicum durabunt si fuerint: ⁊ non di
mittas aspicere quintum ab ascendente: quod est filiorum
signum: in quo si fuerint fortune nascetur ei filius cito. ⁊ si
fuerint in eo mali: ⁊ videris aliquid boni in interrogatiõe
erit filius: sed cito videbit mortem eius. Si inuenerisqꝫ io
uem orientalem in angulo: nascetur ei cito filius. Si vero
fuerit occidentalis in angulo. i. si apparuerit vespere in oc
cidente: ⁊ fuerit dominus ascendentis in loco opportuno:
nascetur ei tarde ⁊ post aliquam dilationem.

¶ Utrum mulier sit pregnans an nõ: ⁊ vtrũ pariet vel nõ.

Et si interrogatus fueris de aliqua muliere vtrum
sit pregnans an non: ⁊ vtrum pariet an non: vel per
ficiatur ei aut non: aspice dominum ascendentis et
lunã q̃ sũt significatores filioꝝ. Si iueneris dñm ascñtis
⁊ lunã in domo filiorũ: ⁊ fuerit dñs domꝰ filioꝝ in ascendẽ
te lib a malis: dic ꝙ sit pregnans. ⁊ si pulsauerint dñs ascen
dentis ⁊ luna. i. si commiserit dispõnem suam alicui plane
te in angulo: erit pregnatio: ⁊ eo melius si fuerit receptus.
et si iuncti fuerint planete cadenti ab ascẽdẽte: significat de
trimentum ⁊ quod pregnatio sit frustra: ⁊ eo fortius si fue
rit ascendens signum mobile aut fuerit malus in angulo:
aut si fuerit luna iũcta malo quia hec omnia significant de
trimentum: Receptor autem dispositionis. i. planeta pon
derosior qui recipit dispositionem omnem a domino ascẽ
dentis vel lune cũ fuerit liber a malis. i. si nõ fuerit iunctus
eis nec ipsi fuerint ei iuncti ⁊ fuerit i bono loco pregnatio
perficietur.

¶ Utrũ ꝑgnatio sit vera vel falsa.

Et si interrogauerit de pregnatione vtrũ sit vera
vel falsa. i. vtrũ veniat ad effectum: vel frustra. aspi
ce dominũ ascendentis qui si iunctus fuerit planete cadẽ
ti ab ascendente nec recipienti significat detrimentum. Si
militer si fuerit iunctꝰ planete retrogado vel sit luna rece
pta vel fuerit dominꝰ ascẽdẽtis i bono loco ab ascẽdẽte: q2
tũc sigificat ꝑgnationẽ.

¶ Utrũ mlïer ꝑgnãs piet gemios vel non.

Et si interrogatus fueris de muliere pregnãte vtrũ
pariat gemios vel. ñ: aspice ascendẽs hora i qua in
terrogatus fueris si fuerit signum commune aut si
fuerit in ascendẽte. aut in domo filiorꝫ duo plãete fortu
ne erit pregnans cum geminis. i. portat gemios: Silr si in
ueneris solem ⁊ lunam in signis cõmunibus: ⁊ si non fue
rit ascendens nec signum filiorum cõe neqꝫ fuerit i eis ex
hoc quod dixi: nec fuerit lũinaria i signis cõibus portat
pregnans vnum.

¶ Utrũ piet masculũ vel feminã.

Et si iterrogatꝰ fueris vtrũ masculũ piet vel feminã
aspice dominum ascendentis ⁊ dominum domus
filiorum si fuerint in signis masculinis erit in vẽtre
eius masculus: ⁊ si fuerint in signis femininis erit femina
in ventre eius: ⁊ si fuerit vnus eorum in signo masculino ⁊
alter in signo feminino: aspice signum in quo fuerit luna
et planetam cui iungitur luna. si fuerit luna in signo mas
culino: ⁊ iuncta fuerit planete masculino: pariet masculũ:
si vero fuerit luna in signo feminino aut iuncta fuerit pla
nete feminino pariet feminam: ⁊ scito quod mercurius cũ
fuerit oriẽtalis hoc est quando oritur ante solem erit mas
culus. ⁊ si fuerit occidentalis hoc est quando oriẜ post solẽ
erit femina si deus voluerit.

¶ Signum sextum siue sexta domus cũ suis interrogatiõi
bus ⁊ primo si infirmus sanabitur vel morietur.

I interrogatus fueris de infirmo vtrum
sanetur vel moriatur: aspice ascendens. As
cendens enim significat medicum: ⁊ me
dium celi significat ĩfirmem: ⁊ signum ĩsep
timũ significat infirmitatum: quartum vo
signum significat medicinam. Si fuerit ma
lus in ascendente non proficiet ei medicia
medicorum. si vero fuerit fortuna in ascendente proficiet
ei medicina medicorum ⁊ eorum cura: ⁊ si fuerit in medio
celi malus non auxiliabitur sibi infirmus: sed magis exci
tabit super se infirmitatem. Si vero fortuna fuerit in. 10.
curabit ĩfirmus semetipsum cum quibus sibi proficiunt. ⁊
si fuerit malus in septimo vertetur ab infirmitate in infir
mitatem: ⁊ si fuerit idem fortuna veniet super eum sanitas
absqꝫ curatione aliqua qua possit curari. ⁊ si fuerit malus
in quarto signo augebit ei medicina esse sui fortitudineꝫ
. i. aggrauabit eũ medicina: ⁊ si ibidẽ fuerit fortuna: profici
et sibi: Post hoc aspice dñꝫ ascẽdẽtis. ⁊ lunã ab illo qui fue
rit in angulo ⁊ aspexerit ascendens si fuerit liber a malis ⁊
non fuerit in aspectu domini dominus mortis: ⁊ maxime
in quarto vel in septimo que domus mortis ẽ signũ octaue

ab aſcendente: nec fuerit ſub radys: ſignificat ſanitatem. ⁊ ſi iunctus fuerit fortunis: ſignificat etiam ſanitatem: ſin autem ipſa fortuna fuerit retrograda: ſignificat prolixitatẽ infirmitatis: ſed ſanabitur. ⁊ ſi non fuerit luna ſuper terram ſed fuerit iuncta planete qui ſit ſuper terram ſignificat ſanitatem. ⁊ ſi fuerit ſuper terram: ſignificat ſanitatem: niſi planeta receptor diſpõnis ingrediatur cõbuſtionem: quia tũc ſignificat mortem. Et ſi fuerit luna ſuper terrã: ⁊ iuncta fuerit malo ſub terra: ſignificat mortẽ. ⁊ ſi iungitur luna domino aſcendentis: ⁊ hic fuerit auctus lumine ⁊ nũero: ſignificat celeritatem eius ſanitatis ⁊ emendationẽ corporis. Et ſi fuerit dominus aſcendentis ſub terra: ⁊ luna iuncta fuerit planete in .9. ab aſcendente volenti cadere: ſignificat mortẽ. Et ſi iunctus fuerit dominus aſcendentis domino domus mortis ⁊ luna impedita: ſignificat mortem. ⁊ ſi portauerit lumen a domino aſcendentis ad dominum octaue erit timendum qr malum eſt. ⁊ ſi fuerit receptus plongabitur infirmitas. Si vero dominus aſcendentis iunctus fuerit domino octaue a trino aſpectu: ⁊ fuerit dominus aſcendentis in angulo: quando peruenerit dñs domus mortis ad gradum ſigni aſcendentis: ſignificabit mortem. ⁊ ſi reddiderit lumen domini aſcendentis ad dominũ octaui aliqs planeta ⁊ dñs aſcendentis fuerit cadẽs: ⁊ dñs octaui in angulo: ſignificat mortem. Et ſi fuerit dominus domus mortis in aſcendente: ⁊ dñs aſcendentis vel luna fuerit impedita: ſignificat mortẽ. ⁊ ſi impeditus fuerit receptor diſpõnis: ſignificat fractionem. i. recidiuationem poſt ſanitatem. Preſentia quoqꝫ domini octaui in angulis malum. ⁊ ſi non fuerit dñs aſcendentis ſuper terram ⁊ iunctus fuerit domino octaui in quarto ⁊ in domo mortis: ſignificat mortem. Et ſi nõ aſpexerit dominus octaui dñm aſcendentis: ſed reddiderit lumen eorũ aliquis planeta: fueritqꝫ dominus aſcendentis cadens: ⁊ dominus octaui in angulo: ſignificat mortem. Et ſi dominus aſcendentis ingreditur combuſtionẽ idest ſi fuerit inter eum ⁊ ſolem minus .12. gradibus morietur. Similiter ſi fuerit combuſtus ⁊ non fuerit receptus. Et ſi planeta non pulſauerit diſpoſitionem. i. ſi fuerit planeta recipiens: ⁊ fuerit liber a cõbuſtione: ⁊ luna fuerit ſalua: ſignificat euaſionem. Et ſi fuerit domus infirmitatum ſignum mobile: alleuiabitur infirmus quadam vice ⁊ agrauabitur vice altera: ⁊ ſi fuerit cõe: mutabitur ab vna infirmitate ĩ aliam. ⁊ ſi fuerit fixum: durabit in vno eſſe. Et ſi luna ſeparata fuerit a planeta orientali: hoc eſt in mane orienti in oriente: erit infirmitas noua ⁊ recens. Et ſi ſeparata fuerit luna a planeta occidentali. i. in ſero apparente: iam plongata eſt eius infirmitas. ⁊ ſi iuncta fuerit planete orientali: ſignificat celeritatem. Si vero iuncta fuerit lũa planete occidentali: plongabitur eius infirmitas: ⁊ eo melius ſi aſpexerint dominum aſcendentis fortune: ⁊ ipſe fuerit in loco bono ab aſcendente: ⁊ deterior erit aſpectus malorum ad eum ſi fuerit a quarto aſpectu aut ab oppoſitiõe: vel fuerit cum eo in vno ſigno. Et ſi luna iuncta fuerit planete retrogrado: ſignificat diuturnitatem morbi. ⁊ ſi iũcta fuerit planete tardiori: ſignificat aggrauationem: ⁊ dubiũ eum reddit.

De diebus creticis per locum lune.

Cito etiam locum lune in ſeptimo die ex initio eius infirmitatis ⁊ interrogationis de ea: ⁊ in .14. ⁊ i .21. ⁊ in .28. die. Nã luna qua die peruenerit ad malos aut ad dominum domus infirmitatis: aggrauabitur infirmus in eadem die. ⁊ cum peruenerit ad fortunas vel aſpexerint eam: accidet ei ſalus ⁊ quies ab infirmitate: ⁊ ad ſciendum eſſe infirmi die ſeptimo addes ſuper locum lune: .90. gradus ⁊ proficias a gradu lune quo peruenerit numerus: ibi erit locus lune in .7. die: ad diẽ vero .14. adde ſuper locũ eius .18. gradus: ⁊ hec ẽ oppõ loci eius ĩ quo erat eadem die qua ĩcepit infirmitas aut ĩterrogatio: ad diem quoqꝫ .21. adde ſuper locum eius .270. gradus die vero .27. reuertitur luna ad locũ ſuũ id eſt ad ſignum: ⁊ ad gradum ĩ quo erat ĩ pricipio ĩfirmitatis vel ĩterrogatõis: ⁊ quotiens iuncta fuerit lũa in his diebus alicui fortũe: totiens inueniet ĩfirmus quietem ⁊ emendationem: ⁊ quotiens iuncta fuerit malo totiens augetur eius dolor atqꝫ grauatur.

Utrum aliquis ſit infirmus an non.

Si fueris interrogatus de aliquo viro. vtrum ſit ĩfirmus an non: aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam qui ſi fuerit in ſexto ab aſcendente que eſt domus ĩfirmitatũ aut fuerit iũctus domino ſexti aut in deſcenſione ſua vel cõbuſtus ſub radys dic eũ ĩfirmari: ſin ãt nõ.

Utrum ſeruus liberabitur a ſeruitute an nõ.

Et ſi interrogauerit ſeruus vtrum liberetur a ſeruitute an nõ: aſpice dominum aſcẽdẽtis ⁊ lunã. ⁊ ſi inueneris aliquem eorum ſeparatum a domino medy celi vel a ſole: aut a malis ⁊ nõ fuerit iũctus alicui eorum quos pdixi dic fore eũ liberũ: ſin autem non.

Queſtio ſi ſeruus liber ab vno ſeruiet alteri.

Et ſi te iterrogauerit ſeruus dicẽs egrediar de manu domi mei ad aliũ an nõ: Aſpice ĩ hoc dominũ aſcẽdentis ſi fuerit ĩ angulo ⁊ nõ fuerit iũctus parte cadẽti ab aſcẽdẽte non exibit de manu eius: ⁊ ſi iunctus fuerit alicui planete in nono vel in .3. ſigificat eum egreſſũ. Si vero fuerit dominus aſcendentis in angulo impeditus ex oppoſitione aut ex coniũctione: vel a quarto aſpectu: aut igredit cõbuſtionẽ morietur anteqꝫ egrediatur de dño ſuo.

Quõ an dominus preſens melior ſit ſeruo an futurus.

Et ſi ſeruus interrogauerit te dicẽs eſt ne mihi dñs meus apud quẽ ſum melior an ille quẽ volo vel apõ quẽ pficiſcor: aſpice dominum aſcendentis ſi fuerit receptus in ſigno in quo eſt idest ſi iunctus fuerit domino domus eius vel exaltationis: dominus eius cum quo ẽ: et locus in quo ẽ: eſt illi melior. Si vero dominus ſeptimi fuerit receptus ille ad quẽ vult ire erit ei melior. Deinde aſpice planetam a quo ſeparatur luna ⁊ planetam cui iũgitur lũa ⁊ ſi planeta a quo ſeparatur luna fuerit fortuna: dominus eius cum quo eſt: ẽ illi melior ⁊ ſi receperit lunam ipſe cui iungitur ille quem petit erit illi melior. ⁊ ſi non iungitur alicui aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam ſi aliquis eorum fuerit receptus in ſigno in quo eſt: aut fuerit ſignum ĩ quo eſt dominus eius exaltatio aut triplicitas: ⁊ cetera. dominus eius cum quo eſt: eſt illi melior. Quod ſi fuerit receptus in ſecundo ſigno ab eo in quo eſt aut erit ei conueniens tunc ille ad quem venit erit ei melior domino ſuo: ⁊ deus melius nouit.

Queſtio vniuerſalis de mutatione rerum de loco ad locum quis ſit melior an in quo eſt an ad quẽ mutatur.

Similiter iudicabitis viro peregrinanti de eſſe ſuo in terra in qua eſt: aut de eſſe ſuo in illa ad quam venturus eſt. i. cũ queſierit que earũ erit ei melior. Similiter aſpice in reuolutione: hoc eſt in mutatione omnis rei quando. ſ. debet mutari a manſione in manſionem ⁊ eẽ viri de domo in domum. ⁊ de terra in terram: ⁊ ab vno opere in alium. Et quotiens fueris interrogatus de duabus rebus que earũ ſit melior aſpice ĩ hoc ſicut pdixi tibi.

De ſeruo emendo ſi pficietur emptio vel non.

Quotienſcunqꝫ interrogatus fueris de ſeruo comparando vtrum perficiatur eius adeptio vel non. aſpice dominum aſcẽdentis ⁊ lunã ſi fuerit iuncti domino ſexti ab aſcendente domino aſcendentis aut iũctus fuerit dñs ſexti ab aſcendẽte domio aſcẽdẽtis cõplebitur eius emptio. ⁊ ſi fuerit dñs aſcẽdẽtis aut lũa ĩ .7. ab aſcẽdẽte vel fuerit dñs ſexti ĩ aſcẽdẽte aut ĩueneris plãetã deferẽtẽ lumen iter dominum aſcẽdẽtis ⁊ dominũ ſexti: adipiſcetur hoc de

quo interrogat: ꝛ ſi nihil fuerit de his que dixi tibi: non adipiſcetur hoc de quo iterrogat.

¶ De petente ancillam an habebit eam vel non.

Et ſi interrogatus fueris a viro qui petit ancillā ab aliquo: aſcendens: ꝛ dñs eius ac luna erūt interrogantis: ꝛ ſeptim⁹ ac dñs ei⁹ illius a quo iterrogat. Signū vero vndecimū ab aſcendente erit ancille. Aſpice ergo cōiūctionē dñi aſcendentis: ꝛ lune cū eo vel cū tranſlatione alicui⁹ planete inter eos: ſicut ꝓdixi tibi in hoc capi.

¶ Si dominus habebit ſubſtātiam ſui mortui.

Et ſi interrogatus fueris de reliquijs mortui ſui vtrū adipiſcatur eas dñs an non. Aſpice dñs aſcēdētis ꝛ lunam ſi cōiuncti fuerint dño ſeptimi ab aſcēdente qḋ ē ſcḋꝫ a domo ſeruoꝝ adipiſcetur eam. Silr̄ ſi dñs ſeptimi iūct⁹ fuerit dño aſcēdētis: aut fuerit dominus ſeptimi in aſcendente aut dominus aſcendentis: vel luna in ſeptimo: aut iueneris pl'tam deferentem lumen ab vno eoꝝ ad ſocium ſuum: adipiſcetur eam.

¶ Si iterrogans habebit poſſeſſionē vl' nō .ſ. ſerui.

Et ſi interrogatus fueris de poſſeſſiōe vtrū pueniat ad eū q te iterrgauerit an nō. Aſpice ſignuꝫ tertiū ab aſcēdente: qḋ eſt decima dom⁹ ſuoꝝ. Si inueneris dñs aſcendentis vel lunā ꝯiunctū dño tertij ab aſcendente: aut inueneris dñm tertij iunctum dño aſcendentis: adipiſceť eaꝫ. Silr̄ ſi fuerit dñs aſcendentis ꝛ luna in tertio: aut dñs tertij in aſcendente: aut fuerit planeta trāſferens inter eos lumen: hoc eſt a domino aſcendentis ad dñm tertij: aut a domino tertij ad dñm aſcendentis: adipiſcetur poſſeſſioneꝫ ꝓdictam per manus legatorum.

¶ Signū 7m ſiue dom⁹ 7a cum ſuis interrogationibus: ꝛ ꝑmo ſi cōiugium perficietur an non: ꝛ qualis erit conuenientia inter eos poſtq̄ perfectum fuerit.

Cum iterrogat⁹ fueris ƌ cōiugio vtrū pficiať an nō: ꝛ ſi pfectū fuerit quō erit ꝯuētio iter eos. Si vero nō fuerit pfectū a q̄ ſit ei⁹ ſepatio vel diſcidiū pone aſcñs ꝛ dñꝫ ei⁹ ꝛ lunā iterrogāti: ꝛ ſigm ſeptimū ac dñm ei⁹ mulieri. Si iūctus fuerit dñs aſcendētis: aut luna dommino. 7. aut fuerit in ſeptimo: adipiſcetur mulierē. Silr̄ ſi dñs ſeptimi iūctus fuerit dño aſcēdētis: aut fuerit dñs. 7. i aſcendente: fit res cū facilitate: ꝛ magis erit volūtas mulieris q̄ viri. Et ſi fuerit luna deferens lumen iter eos: diſcurrent iter eos legati: ꝛ erit effectus rei p manus eoꝝ. Poſt hoc aſpice receptorem diſpōnis: hoc eſt planetam ponderoſiorē ſi fuerit impeditus a malis ex q̄rto aſpectu vl' oppōne: aut fuerit cadens: deſtruetur res poſt q̄ fuerit directa.

¶ Nō de ipedimēto ſiue detrimēto quali modo erit.

Et ſi iterrogat⁹ fueris q̄li mō erit detrimētū. Aſpice ipm malū qḋ ipedit: ſi fuerit dñs. 2. ab aſcēdēte: aut .8. erit detrimētū ex pte deſcriptōis dotis. Et ſi fuerit dñs. 12. ab aſcēdēte: erit detrimētū ex reꝑhenſiōe generoſitatis mulieris. ꝛ ſi fuerit dñs ſexti: erit ex pte generoſitatis viri. ꝛ ſi fuerit dñs q̄rti: erit ex pte pr̄is. ꝛ ſi fuerit dñs tertij: erit ex parte fratrū. Sic itellige de reliqs ſignis ſm ſubas ſuas. ꝛ ſi fuerit plantea abſcindens coniunctioneꝫ inter eos: erit detrimētū ex ſuba dom⁹ ei⁹. i. ſi fuerit dñs ſcḋe dom⁹ aut 8e ex pte deſcriptōis dotis: erit inolutio. ꝛ ſi fuerit dñs tertij erit ex pte fratꝝ: ꝛ 4m ex pte pr̄is ꝛ parentū: ꝛ 5m eo q mlier fuerit nupta ꝛ hēat filiū: h erit occaſio. ꝛ ſi fuerit dñs ſexti: erit ex ifirmitate: aut ex vitio ſui corpis: aut ex pte ſeruoꝝ. ꝛ ſi fuerit mal⁹ pl'ta qui deferat iter eos lum erit ex parte legatorum.

¶ Queſtio de qualitate animi eorum.

Et q̄litate ai coꝝ aſpice ꝯiūctionē q̄ fuerit iter dñm aſcēdētis ꝛ dñꝫ rei queſite: ſi aſpexerit ſe a ſigno. 7. q ē aſpect⁹ oppōnis: ſignificat maliciā animi ꝛ mltitudinē ꝯtētionis. ꝛ ſi fuerit aſpect⁹ ex q̄rto ſignificat bonitatē ai ſed aliqñ erit ibi cōtentio: ꝛ ſi fuerit aſpectus trin⁹ vel ſextilis: ſigficat dilectionē ꝛ bonā ai qualitatē ꝛ ſimilr̄ ſi fuerit lūa recepta ꝛ ſi fuerit domin⁹ aſcēdētis i angulo ꝛ fuerit plāeta: ponderoſus. i. receptoꝛ erit vir eleuat⁹ dñans ꝛ vicēs mulierē ꝛ qualēcūqꝫ eoꝝ iueneris cadētē aut pl'tā tē: ipſe erit victus ꝛ ſubiectus dñs. ſ. aſcēdētis aut domin⁹ rei: Si vero coniuncti fuerit i vno ſigno ſigficat cōtēptiones: ꝛ ſi fuerit lūa aſpiciēs aſcēdēs ꝛ fuerit ipedita erūt iter eos cōuicia: ꝛ ſi fuerit mal⁹ i aſcēdēte: erit hoc ex pte viri: ꝛ de reliquis ſignis ſecundas ſubſtātias ſuas ſic itellige. ꝛ cū videris ſolē ipeditū erit ipedimētū ſup virū: ꝛ ſi fuerit ipedita venus ipediet mulierē: cū vo lūa ipedita fuerit ipediet vtroſqꝫ.

¶ Nō de muliere que aufugit a viro ſi reuertetur vel non.

Et ſi iterrogatus fueris de muliere egreſſa de domo ſua ꝑ ira mariti ſui: vtrū reuertatur ad domū ſuam. an nō: aſpice venerē ꝛ ſolē qui ſūt ſigificatores viri ꝛ mulieris ſi fuerit ven⁹ ſup terrā i loco optio ab aſcēdēte: ꝛ ſol ſub terra renūciat reuerſionē mulieris ad domū ſuā cū dilatiōe forti ac duritia. ꝛ ſi fuerit lūa hora q̄ exiuit ƌ domo ſua aut hora iterrogatōis iā trāſiēs ꝑuētionē. i. poſt dimidium mēſis: erit reuerſio ei⁹ ad domū ſuā feſtināter. ꝛ ſi fuerit lūa aucta lumie. i. i initio mēſis erit ei⁹ reuerſio cū tarditate ꝛ ſi fuerit venus dum exiret de domo ſua retrogada ꝛ occidētal' erit reuerſio eius ad domū ſuā ſpōtanea volūtate ac penitēs: ꝛ ſi fuerit oriētalis egrediēs de ſub radijs ꝛ retrogada reuertetur ꝛ erit vir ei⁹ penitēs de egreſſione eius ſed nō penitebit eū de hoc qḋ fecit ſicut penitet i primo ca. ꝛ ipam penitebit de reuerſione ſua ſed non penitebit de h quod fecit ſicut penitet i pⁱo cap.

¶ Queſtio ƌ muliere ſi ſit virgo: vel corrupta.

Et ſi iterrogat⁹ fueris de muliere. vtrū ſit virgo vel corrupta. Aſpice aſcēdēns hora qua iterrogatus fueris et dominum eius ac lunam ſi fuerit i ſignis fixis: erit virgo ab oi vicio ꝛ libera ab eo de quo diffamata ē: ꝛ ſi fuerint in ſignis mobilib⁹ aut cōib⁹ erit corrupta. Jā eniꝫ nupſit ꝛ ſi mulier putauerit ſe virginē eē deluſa eſt ꝛ accepta ē vgitas ꝛ ſi fuerit luna i ſigno cōi aut mobili: ꝛ aſcendēs ac dñs ei⁹ i ſigno fixo iā vexata ē ab aliquo ꝛ nō ē accepta vgitas bene: et ſi fuerit luna cum marte i ſigno mobili aut cōi iā virgitas ē accepta i amicitia viroꝝ. et ſi fuerit ſaturn⁹ i aſcendente cū lūa i cōi ſigno aut fixo: ille cui cōiūgebať vtebať ea extra naturā: ꝛ nō ē accepta virgitas eius. ꝛ ſi fuerit mars i angulo vel ſecūdo i quarto aſpectu vel ſeptio veneris et lūa ipedita a marte ꝛ venus in ſcorpiōe: aut i triplicitate eius non erit virgo. et ſi iueneris mercurium ante Jouem i triplicitate veneris aut in angulo eius et ceciderit mars ab ea proprie et nō aſpexerit fueritqꝫ i ariete mars: vel leone: vel ſagittario erit virgo.

¶ Utrū mulier hēat filiū an non.

Et ſi iterrogatus fueris de muliere: vtrum habeat filium an non. Aſpice venerem ſi fuerit in aquario aut leone et fuerit cum ea mercurius nunquam peperit. Si vero venus et mercurius fuerint in ſcorpione aut tauro habet filium: et ſi fuerit mars et luna aut venus in ſigno cōmuni preter ſagittarium habet filium. Nam ſagittarius ſignificat q mulier non habeat filium nec pariat in eternum Sed ſi et filium pepererit morietur. Si autem fuerint mali in ſignis mobilibus: erit eius filius ex iniuſtitia: ideſt ex fornicatione ꝛ amicitia. non enim ſeruat fidem marito ſuo: Si vero fortune fuerint in ſignis cōmunibus erit eius fili⁹ ex iuſtitia: et ſi vtriqꝫ fortune ſcilicet ac mali fuerint ꝛ mixti in ſignis mobilibus triſtabitur cauſa filij ſui.

¶ Quō de ꝑgnāte si sit ex fornicatōe vel nō.

Et si iterrogatus fueris de muliere ꝑgnāte vtrum sit filius eius ex iusticia: aspice signum filiorū qđ est quītū ab ascēdēte: ⁊ si aspexerit cū mars aut saturnꝰ vel mercuriꝰ erit eius filiꝰ ex fornicatōe. ⁊ si aspexerit eū fortūe: erit filius eiꝰ ex iustitia. ⁊ erit legitimus.

¶ Utrū mulier h₃ virū quē diligat vel qui eā diligat.

Et si iterrogatus fueris de muliere vtrū hēant virū q eā diligat vl' quē ipa diligat vtꝝ ēt eā diligit aliqs vir an nō: aspice dñ₃ ascēdētis: ⁊ lunā si fuerit aliqs eorū cū marte i vno gradu h₃ amicū secū i domo: ⁊ si fuerit i vno signo ⁊ nō i vno gradu ē ei viciniꝰ ꝓpe se: ⁊ si fuerit aliqs eorū sepatus a marte h₃ amicū quē diligebat: sed iā dimisit eū: ⁊ si aliqs eorū iungit marti: fueritq₃ i aliqua domorū eius iā dilexit virū qui petit eam ⁊ ipa vult vt hēat eā. Si vero aliquis eoꝝ iūctꝰ fuerit ioui iā oli dilexit viꝝ se altiorē ⁊ nobiliorē ⁊ adhuc diligit eū: ⁊ si iūctꝰ fuerit mercurio diligit iuuenē marito suo prīo pulchriorē: etate quoq₃ miorē ⁊ est scriptor ac negociatior: ⁊ si aliqs eorū iūctꝰ fuerit veneri: diligit mulierē: ē etiā occupata a mulieribꝰ Si aūt iuppiter aspexerit illū dimittet eum cā religionis q̄ ei accidet. Si vero sol aspexerit. iā eā ītuitꝰ ē quidā vir magnus ⁊ ob hoc dimisit eū. ⁊ si aspexerit venꝰ: iā hec ꝑcep mulier. Similr vniuersi plīte secūdū genꝰ suū. Et scito ꝙ mercuriꝰ vel saturnꝰ si fuerit i vno signo ⁊ aspexerint lunā vl' dominū ascēdētis iā ꝑcepit hec iuuenis despōsatus siml' iuuenibꝰ ⁊ si eis iūgit luna: diligit virū effeminatu₃ tali figura vt dixi.

¶ De cōtētione duoꝝ qs eoꝝ vicet.

Et si iterrogatꝰ fueris de cōtētione que fuerit iter duos qs eorū vicet ⁊ obtīebit victoriā. Pone ascēdens ac dominū eiꝰ ⁊ lunā iterrogāti qui te interrogat ⁊ .7. ac dominū eiꝰ cōtētori. post hec aspice si ābo plīte iuicē ꝯiūcti fuerit a sextili aspectu vel trio pacificabuntur añ cōtentionē. ⁊ si fuerit iūcti a quarto aspectu vel ab oppōne nō pacificabūtur nisi post guerrā ⁊ ⁊ cōtētionē: ⁊ si vtriq₃ cōuenerit i vno signo erit iter eos pax absq₃ imissione alteriꝰ ⁊ absq₃ alio q īgrediat iter eos cā pacificādi: ⁊ si aspexerit eos dñs medy celi ⁊ fuerit cū eo ꝯiūctio antequā vnꝰ eoꝝ iūgatur alteri nō pacificabūtur donec veniāt cora₃ rege: ⁊ si lūa trāstulerit iter eos lumē erit iitiū pacis ꝑ manꝰ legatorū: pꝰ hec aspice locū vtrorūq₃ plītaꝝ dñi ascēdētis .s. ac dñi rei. i. domi septi ⁊ fortitudinē eoꝝ: qꝛ ꝑ h itelliges fortitudinē eoꝝ q cōtēdūt. fortior. n. ē ille cꝰ significator fuerit i āgulo: ⁊ q fuerit receptꝰ ex eis hēbit plīes auxiliatores: ⁊ scito ꝙ iitiū pacis erit a plīa pulsāti. i. ab eo q petit cōiūctionē qui ē leuior ⁊ a plīa cadēti si fuerit leuior: ⁊ scito ꝙ dñs .7. cū fuerit i ascēdente sigificat fortitudinē iterrogātis. ⁊ dñs ascēdētis i .7. sigificat fortitudinē eiꝰ de quo iterrogat qꝛ simil' ē victo ⁊ si vnꝰ sigificator fuerit retrogadꝰ sigificat debilitatē ⁊ fugā negociationē quoq₃ atq₃ mēdaciū illi cuius fuerit sigificator. i. si fuerit dñs ascēdētis retrogadus erit debilitas iterrogātis: si vero fuerit dominꝰ septie retrogadꝰ: erit debilitas cōtētoris: Si āt dominꝰ medy celi aspexerit eos ⁊ fuerit retrogadꝰ sigificat iiustitiā iudicū ⁊ cōtētio ꝓlōgabit: Silr si vnꝰ significatorū fuerit separatus ab alio: sigificatores dico dñm ascēdētis ⁊ dominū rei. et scito ꝙ lūinaria. i. sol ⁊ luna si vnū eorū iūctū fuerit vni sigificatorū: aut fuerit i domo eius erit fortior ⁊ dignior: ⁊ si domius ascēdētis iunctus fuerit domio medy celi queret domius iterrogatōis auxiliū a rege. Si vero domius medy celi iūnctꝰ fuerit domio ascēdētis auxiliabit ei rex absq₃ rogatu suo: ⁊ si dominus .7. iūctus fuerit domino medy celi postulabit auxiliū cōtēptor a rege. Si vero domius medy celi iūctꝰ fuerit domio septi auxiliabit rex ꝯtētori. Cūq₃ noueris fortitudinē vniuscuiusq₃ eoꝝ ex altero: ⁊ noueris ꝙ non pacificabuntur. aspice regem vel iudicē qui iudicat iter eos a domino medy celi: deide aspice quem eoꝝ significatoꝝ aspiciat. i. vtrū dñm ascēdētis vl' dñ₃ septimi aspiciat ꝑdictus dñs medy celi q est significator regis vel iudicis: ⁊ scito ꝙ rex vl' iudex sit cum eo quē aspicit. ⁊ si fuerit i medio celi planeta peregrinꝰ nō aspiciēs eos: ⁊ dominus medy celi nō aspexerit eos: ipi inter se constituunt qui iuste iudicet iter eos. Si fuerit saturnꝰ i medio celi: et fuerit ipe dñs medy celi: iudex nō iudicabit iuste nec vere. ⁊ si mars impedierit saturnū: vituperabit ꝓpter hoc iudex ⁊ erit inde diffamatus. ⁊ si fuerit mars i medio celi: erit iudex leuis ⁊ mlīte celeritatis acutus ⁊ velox. si vero iuppiter fuerit: erit iudex iustus. ⁊ si fuerit venꝰ: erit euis ⁊ boni aī: ⁊ leuiter suscipit. ⁊ si fuerit mercurius: erit visu acutꝰ. ⁊ si signum medy celi cōmune fuerit: pmus iudex nō finiet eoꝝ iudiciū donec eant ad alium iudicem.

¶ Questio de emptione ⁊ venditiōe qđ erit de ea.

Et si iterrogatus fueris de emptiōe vl' vēditione alicuius rei: aspice in hoc ad dominum septimi ⁊ dñm ascendētis si iuncti fuerint: erit cōuentio iter eos: ⁊ leuitas erit ex planeta pulsanti qui est leuior. si autem nō fuerint iuncti ⁊ inueneris inter eos planetā reddentē lumen vniꝰ eorum ad alterū: erit conuentio per manus alicuius viri qui ingredit inter eos. ⁊ si fuerit dominus ascendentis i .7. erit emptor sequēs vēditorem. si vero dominus .7. fuerit in ascendente: erit venditor sequens emptorem. Et si fuerit in ascendente fortūa: significat leuitatem vendentis ⁊ eius veritate₃. si vero malus fuerit in eo: significabit eius duritiam ⁊ tarditatem atq₃ mendaciū. si aūt in septima fuerit fortuna: significat leuitatem emptoris ⁊ eius veritatem: ⁊ malus econtrario. ⁊ si luna non fuerit separata ab aliquo planeta: sed fuerit iuncta: vendet venditor possessionem seu rem quā non emit: sed possedit ab aliquo: sed si emit nōdum dedit de ꝑcio eiꝰ quicq₃. si vero fuerit separata ⁊ nō fuerit alicui planete iuncta: erit in emptiōe dilatio ⁊ placitū. si aūt planeta a quo separat luna ingredietur combustionem: morietur vēditor anteq₃ reuertatur ad eum substantia sua.

¶ Questio de fugitiuo a suba vel alia re ꝑdita si inuenieť.

Et si interrogatus fueris đ fugitiuo ⁊ đ substantia vel de aliqua re perdita: pone ascñs ⁊ dñm eius interroganti dño. s. fugitiui siue fugitiuus fuerit seruus vl' aliud. Septimū vero ⁊ dñm eius ac luna₃ suo: ⁊ rei perdite: deinde aspice si dñs ascendentis iungit domino .7. adipiscetur interrogans fugitiuū ꝑ inquisitionem ac studiū suū. Silr si fuerit dñs ascendētis in 7°. ⁊ si dñs septimi iunctꝰ fuerit dño ascendētis: aut dominꝰ .7. fuerit i ascēdente: veniet spontanea volūtate añq₃ egrediatur de terra. Si autem inueneris lunā separata₃ a dño ascendentis: ⁊ iūcta dño .7. veniet ad dñm ꝑditi q oñdet ei vbi sit seruus suus. ⁊ si fuerit separata a dño .7. ⁊ iuncta fuerit dño ascendentis: mittet seruus ad dñm suū legatū q sibi petat securitatē. ⁊ si post hec iūctus fuerit dñs .7. domino ascēdentis: reuertet suus ad dñm suū spontanea voluntate. Si aūt dñs .7. iunctus fuerit malo planete i angulo: capieť fugitiuus. sed si aspexerit dñs ascendētis malum aut dñm .7. adipiscetur eū dñs suus: sed reddet ꝓ eo substantiā. ⁊ si aliqđ lūinariū iunctum fuerit dño .7. nō poterit abscondi locus fugitiui. si fuerit quoq₃ dñs .7. sub radys: signtficat inuentionem fugitiui. ⁊ si aspexerit eū dominus ascēdētis: capietur. si dñs .7. iunctus fuerit malo: capietur idem fugitiuus: ⁊ si iunctꝰ fuerit fortune non capieť nisi ipsa fortuna ingrediatur sub radys vel retrogradeť aut īpediatur qꝛ si intrauerit in combustionem sigificabit eiꝰ

mortē:⁊ si iunctus fuerit malo ⁊ ipse igredieꝛ sub radys in ꝯbustiōe inēieꝛ cadauer eiꝰ:⁊ si luna iūcta fuerit malo adipisceꝛ fugitiuū. Si āt iūcta fuerit plāete retrogrado reuerteꝛ a seipso spontanea volūtate ⁊ si iunctꝰ fuerit pl'e stāti.i. q fuerit i statiōe sua i angl'o vel i sequēti āgulū fugitiuꝰ vel errās nō moueꝛ a loco suo:donec capiaꝛ. Sȝ si fuerit pl'a in statiōe ꝑma volēs retrogradari capieꝛ fugitiuꝰ ⁊ stringeꝛ vinculis ⁊ reddeꝛ dn̄o suo: ⁊ si fuerit i statōe ₰a qn̄ vult dirigi capieꝛ i parte ⁊ vincieꝛ:post hec euadet de captiuitate illa ⁊ iteruȝ poterit capi ⁊ si ipse planeta cui iungiꝛ luna fuerit directus reddeꝛ absq̄ viculis. Si v̄o luna fuerit sub radys ⁊ fuerit iūcta marti cremabiꝛ fugitiuꝰ igne ⁊ si iūcta fuerit saturno morieꝛ in aq̄. Si vero luna aspexerit dn̄ȝ domꝰ sue capieꝛ suba fugitiui:⁊ scito ꝙ malus cum fuerit in.9.fugitiuꝰ capieꝛ ⁊ reduceꝛ:⁊ si fuerit fortune ibideȝ nō poterit capi:⁊ si fuerit luna augmētata lu̇ie ⁊ numero tardabiꝛ eiꝰ captio:⁊ i diminutiōe lune capietur citius.

¶ Questio de loco fugitiui ⁊ rei prodite siue latrocinÿ.

e T si iterrogatꝰ fueris de loco fugitiui ⁊ ꝑditi aut de loco latrocinÿ:aspice locū lūe:si fuerit i ascēdēte erit fugitiuꝰ i parte oriētis ⁊ si fuerit i medio celi erit fugitiuꝰ i ꝑte meridiana:⁊ si fuerit i.7.erit i occidētali ꝑte:⁊ si fuerit i.4.erit i septētrionali: ⁊ si nō fuerit i aliquo angl'oꝝ aspice ad partem planete ad signum.s.in quo fuerit: ⁊ iudica super partem loci lune ⁊ signi in quo fuerit.

¶ Questio si reuersio fugitiui ad locum vnde aufugit sit ei melior q̄ȝ ire quo vult.

q Uod si iterrogauerit fugitiuꝰ cui aspicis vtꝝ reuersio eiꝰ ad locū vn̄ vēit erit ei melior q̄ȝ ire a q̊ vlt:aspice lunā si sepata fuerit a malis reuersio eiꝰ ad locū vn̄ fugerat erit ei mala: ⁊ si sepata fuerit a fortūis reuersio eiꝰ erit melior. Si aut iūcta fuerit fortūis quo pergit erit ei meliꝰ:⁊ si iūcta fuerit malis:quo pergit erit ei malum.

¶ Qō de latrocinio vtꝝ adipiscaꝛ ipm interrogans vel nō.

f I interrogatꝰ fueris ꝺ latrocinio ⁊ vtꝝ adipiscaꝛ eū iterrogās an nō:pone ascēdēs ac dn̄ȝ eiꝰ ⁊ lunā iterrogāti.i.dn̄o latrocinÿ ⁊ septimū ac dn̄ȝ eiꝰ latroni:⁊ mediū celi latrocinio:angl'ȝ vero terre latrocinÿ loco:si fuerit dn̄s ascēdētis iūctꝰ dn̄o.7.aut fuerit dn̄s ascēdētis in.7. adipisceꝛ inq̄sitor q̄sitū.i.latronē cū inq̄sitione sua: ⁊ si fuerit cū hac cōiūctiōe dn̄s ₰e ab ascēdēte q̄ ē domꝰ sube sub radys:adipisceꝛ iterrogator latronē cū inq̄sitiōe sua:sȝ non adipisceꝛ latrociniū:⁊ si iūctꝰ fuerit dn̄o.7.dn̄s ascendētis aut fuerit dn̄s.7.i ascēdēte reddet latro qō furatꝰ ē:⁊ si fuerit cū hac ꝯiūctione dn̄s ₰i ab ascēdēte q ē dn̄s domꝰ sube sub radys iuenieꝛ latro:sȝ nō iuenieꝛ latrociniū: ⁊ si fuerit egressus de combustione:inuenieꝛ pars latrocinÿ:⁊ si iūctꝰ fuerit dn̄s ascendentis pl'e i angl'is:⁊ eo meliꝰ si fuerit i medio celi adipisceꝛ iterrogator latronē. Si vero iūctꝰ fuerit planete cadēti nō aspiciēs ascēdēs significat eiꝰ fugitū recessionē:⁊ si fuerit ipse pl'a aspiciēs ascendens speraꝛ.i.poterit hr̄e fiduciā:⁊ si fuerit dn̄s septimi sub radys significat iuētiōeȝ latrōis:⁊ eo meliꝰ si aspexerit eū dn̄s ascēdētis:q: significat hoc ꝙ dn̄s habebit latronē:⁊ si fuerit iūctꝰ i hoc qō dixi dn̄s.7.dn̄s ascēdētis cū dn̄o medy celi reducet substātiā timore regis:⁊ si iūctꝰ fuerit dn̄s ascendētis dn̄o medy celi minabiꝛ ei dn̄s sube ꝑ regē aut ꝑ aliū timēdū:⁊ si nō aspexerint se.s.dn̄s ascēdētis ⁊ dn̄s septimi accipiet rex substātiā aut aliꝰ q̄ȝ ille q iterrogauit ꝓ eo:⁊ si iunctus fuerit dn̄s.7. cū dn̄o medy celi auxiliabiꝛ latroni ⁊c.⁊ si iūctꝰ fuerit dn̄s ascendētis cū domo medy celi auxiliabiꝛ dn̄o sube rex. Et si trāstulerit luna lumē iter vtrosq̄ significatores.i.iter dominū ascēdētis ⁊ dn̄m.7.significat iuentioneȝ latronis ⁊ si iūctꝰ fuerit dn̄s septimi ab ascēdēte dn̄o tertÿ exibit latro de regione:si aūt fuerit in angl'o ab ascēdēte nō discedet a loco suo ⁊ ꝑ aspectꝰ maloꝝ ad septimū aut ad dn̄ȝ.7.scito ꝙ occurret latroni:⁊ si luna iūcta fuerit malis significat ablationeȝ sbe:⁊ si iūcta fuerit fortūe ⁊ fuerit ipsa fortūa sub radys ⁊ ipedita significat ablationē sube:⁊ si iūcta fuerit planete i ascēdēte aut i.7°.⁊ ipse planeta liber fuerit a malis:significat iuētionē sube:⁊ si se aspexerit luminaria a trino vl' a sextili aspectu: significat iuētōeȝ latrocinÿ ⁊ rei ꝑdite ⁊c. Si fuerit aliqō luminariū.i.sol ⁊ luna i ascendēte aut i medio celi. Si vero aspexerit se ex.4.aspectu vl' oppositōe erit adeptio post desꝑationē ⁊ iuolutionē:⁊ si aspexerit aliqō luminariū ꝑtē fortūe aut fuerit cū eadē in vno signo iuenieꝛ latrociniū ⁊ eo citiꝰ si aspexerit sol. Si vero luna aspexerit partē fortūe aut iūcta fuerit ei i vno signo:erit i iuētiōe eiꝰ aliq̄ dilatio. Si aūt nō aspexerit aliqō luminariū partē fortune nec ascendens:⁊ nō se aspexerint luminaria:non inuenieꝛ latrocinium ineternum.

¶ Qō de eo qō abÿt siue ꝑÿt ꝺ suba ablta inuenieꝛ vel nō.

e T si volueris scire vtꝝ iueniaꝛ qō abÿt an nō. Aspice dn̄ȝ ascendētis ⁊ lunā si iūctꝰ fuerit aliq̄s eoꝝ dn̄o ₰i ab ascēdente aut reddiderit lumen eiꝰ ad eū aliq̄s planeta ꝗ̄ ē vt deferat inter eos lumē:significat adeptioneȝ sube. Sil'r si iūxerit lumē eoꝝ aliq̄s planeta.i.iuncti fuerit ambo alicui pl'e se pōderosiori: ꝙ si dn̄s ₰i q ē significator sube fuerit i ascēdente:significat adeptōeȝ iȝ post modicū. Sil'r si iūctꝰ fuerit dn̄s ₰i ab ascendēte pl'e q fuerit in ₰o signo ab ascendēte. Et si dn̄s ₰i ab ascendēte nō aspexerit:ꝑibit sba. Sil'r si iunctus fuerit dn̄s octaui ab ascendēte dn̄o.7.q est significator latronis:⁊ dn̄s.7.si iunctꝰ fuerit dn̄o ₰i significat amissionē sube:ꝙ si iunctꝰ fuerit dn̄s.8.q ē significator substātie latrōis dn̄o ₰i q ē significator sbe iterrogatoris ⁊ eoꝝ q̄ amisit inueniet subaȝ ⁊ accipiet parteȝ substātie latronis ⁊ eo meliꝰ si asperit eos dn̄s ascendētis. Nā si dn̄s medy celi aspexerit rex accipiet qō dixi: ⁊ si iūctꝰ fuerit dominus.8.dn̄o medy celi q est significator regis:placabit latro regem muneribꝰ. Si aut dn̄s.z.ab ascendente nō aspexerit ascendēs vel dn̄m eius amitteꝛ ꝓrsus substātia ⁊ nō erit de ea mentio. Si vero iunctus fuerit dn̄s ₰i ab ascēdēte dn̄o tertÿ ⁊ noni aut alicui planete in eis aut fuerit dn̄s ₰i in eis:significat exitū sube quaȝ furatus est de regione: ⁊ scito ꝙ cū luminaria fuerit vtraq̄ sub terra fur ignorabiꝛ ineternū. Si aūt fuerit luna in ascendente ⁊ dn̄s eius:aspexeritq̄ eos sol:illō qō abÿt aut ꝑÿt aut furto ablatuȝ fuerit iuenieꝛ ⁊ reuerteꝛ cito:⁊ eo leuiꝰ si fuerit aspectus trinus.

¶ Questio de latrone an sit peregrinus vel non.

e T si volueris scire vtrū sit latro peregrinus an non: aspice luminaria:si vtrūq̄ ascendens erit latro ex domo:⁊ si aspexerit vnum eoꝝ ascendens ⁊ aliud non aspexerit erit eis commixtus ⁊ non erit ex domo. Similiter si inueneris dominū ascēdentis in ascendente: aut dn̄s septimi fuerit cuȝ domino ascendentis erit latro ex habitatoribꝰ domꝰ.⁊ si fuerit luīaria i domibꝰ suis:aut i domibus domini ascendentis aspicientia ascēdens:aut dn̄s ascendētis:erit latro ex habitatoribus domꝰ:⁊ si fuerit in triplicitatibus suis:erit latro ex ꝓpinq̄s eoꝝ:sed non moratur cum eis in domo:⁊ si fuerit in terminis suis vel faciebus erit familiaris ex habitatoribus domꝰ:⁊ putatur ꝙ sit inter eos aliqua propinquitas ⁊ ipse frequentat eos. Et si fuerit duo luminaria in aliqua re eaꝝ quas diximus ⁊ aspexerit vnuȝ eoꝝ ascendens ⁊ eius dn̄s ipse est familiaris dominibus illius domꝰ ⁊ frequētat eos. Si v̄o aspexerit ascēdēs aliqō luminariū ⁊ nō aspexerit.7.nō itrauit domū añ eā vicē qua furatus est nisi sit vnum luminarium in signo cōi tunc iam intrauit eam iteruȝ scientibus illis habitatoribꝰ:q: signuȝ cōmune sigificat iteratiōem. Si aūt vnum luminariū aspexerit dominum ascendentis ⁊ non aspexerit ascendēs erit notus habitatoribus domꝰ:sed non intrauit domum ꝑius. At si domus ascendentis iam cecidit a gradu ascendentis

⁊ fuerit cum eo aliꝰ planeta in eo signo in quo ē gradui ascē dentis propioꝛ erit latro ex quibusdam de habitatoꝛibus domus. Si vero fuerit dñs septimi in nono a domo sua: non erit latro de regione illa. Si aūt fuerit in .6. aut i .8. a domo sua erit seruꝰ vel ancilla. Si aūt fuerit i exaltatiōe sua: erit latro nobilis: ⁊ si fuerit in domo sua: erit ex habitatoꝛibus domꝰ notus inter eos: ⁊ si fuerit in triplicitate aut in termino: aut i facie sua: nō erit notꝰ in regione sua. Sꝫ tamē notꝰ erit in vico ⁊ in habitatione sua.

Um vero noueris ꝙ latro sit ex domo ⁊ fuerit sol significatoꝛ illiꝰ domꝰ: erit pater eiꝰ. Si vero luna: erit mater eiꝰ. At si fuerit venꝰ: erit vxoꝛ sua. Si aūt fuerit saturnꝰ: erit seruꝰ aut peregrinus. Si vero iuppiter: erit nobilioꝛ omnibꝰ q sunt in domo: ⁊ nō sit notus i latrocinio .i. de quo nulla erit suspicio. Et si fuerit mars erit filiꝰ vl' filia vl' frater eiꝰ: ⁊ si fuerit mercuriꝰ: erit ex amicis familiaribus. Si āt fuerit significatoꝛ latrōis peregrinꝰ: aspice partē foꝛtune ⁊ si fuerit libera a malis latro ille añ hāc vicē nihil furatꝰ erat. Silr si fuerit dñs ascendentis liber a malis: ⁊ si fuerit mars separatꝰ a dño septimi notꝰ fuit in furto ab eis añ hoc: ⁊ si lunā saturnus aspexerit aut ascendēs: latro ille cū calliditate ⁊ igenio furatꝰ ē. Si aūt iuppiter significatoꝛ latrōis ē .i. si fuerit dñs septimi nō itrauit vt furaret: sꝫ itrauit cā alteriꝰ negocij: accidit ei latrociniū ⁊ furatꝰ ē. Si vō mars fuerit significatoꝛ: nō peruenit ad latrociniuꝫ donec pfoꝛauit domū: aut fodit parietē eius domꝰ: aut fregit serā: aut iuēit clauē. at si fuerit significatrix venꝰ significat amicitiā ⁊ dilectionē: societatē quoqꝫ ⁊ audaciā inter eos dū intraret ad sermocinationē suscipiēs ymaginē ⁊ similitudinē amici visitantis ⁊ sic furatus ē eis. Si āt fuerit mercurius significatoꝛ latro intrauit domū calliditate: ingenio: vel arte aliq̄. Nā sol ⁊ luna cū aspexerit ascendēs: erit latro ex habitatoꝛibus domus. Si aūt significatoꝛ latronis fuerit foꝛtuna: erit liber. Si vero malus erit seruꝰ: ⁊ si venꝰ aut mercurius fuerit significatoꝛ erit latro iuuēis vel puella: ⁊ mercurius minoꝛis etatis ē q̄ꝫ venus. Et si fuerit mars significatoꝛ latronis erit iuuenis collectꝰ .i. perfecte iuuentutis pl's saturno .i. plus iuuēis. Juppiter vero maioꝛ ē marte: ⁊ si fuerit saturnus erit senex decrepitus. Si aūt fuerit oꝛientalis: erit perfecte etatis. Sed si luna fuerit significatrix ⁊ fuerit in initio mēsis: erit iuuenis: ⁊ si fuerit in medio mensis: erit medie etatis .i. perfectus vir: ⁊ si fuerit i fine mensis: erit senex. Si vero sol fuerit significatoꝛ ⁊ fuerit inter ascendēs ⁊ mediū celi erit latro etate iuuēis: ⁊ ita nō cessabis augmētari donec puēias ad angl'm terre: qꝛ hic ē locꝰ finis vite.

Qestio de loco in quo est latrocinium.

Si vō iterrogatꝰ fueris de loco latrocinij: aspice angulū terre si fuerit cancer aut eius triplicitas: erit latrociniū ꝓpe aquaꝫ sepultū: ⁊ ibi erit locꝰ eiꝰ: ⁊ si fuerit aries vl' eiꝰ triplicitas: erit i loco bestiaꝝ, ⁊ in loco ignis. Si vō fuerit taurꝰ aut eiꝰ triplicitas erit i loco boū aut vaccaꝝ: taurꝰ .n. significat locū vaccaꝝ ꝓpꝛie. Et vͦgo significat locū messiū ⁊ ānone: ⁊ capꝛicoꝛnus locū ouiū. Et si fuerit gemini vel eius triplicitas erit in domicilio vel in arca aut in loco altioꝛi a terra. Si aūt fuerit in domo latrociniū ⁊ volueris scire locū eius ex domo: aspice dominum quarti ⁊ planetā q fuerit ibidē. Si aūt fuerit saturnus: erit in latrina domꝰ: ⁊ in loco longioꝛi siue immūdioꝛi ⁊ pꝛofundioꝛi ac tenebꝛoso. Et si fuerit iuppiter: significat locū nemoꝝ ⁊ oꝛatoꝛiuꝫ: ⁊ mars significat cognam aut locū ignis: ⁊ sol significat claustrū domus ⁊ locū sessionis domini domus: venꝰ vero significat locū sessionis mulieꝝ: ⁊ mercuriꝰ significat locū edificij picti ⁊ libꝛoꝛum: aut locuꝫ annone ⁊ maxime in virgine. Et si fuerit luna: erit iuxta puteum vel cisternam: seu lauatoꝛium: ⁊ scito ꝙ foꝛtūe cum fuerint in quarto ab ascendente: erit latrociniū in loco mūdo ⁊ pulcꝛo: ⁊ iam commissum est cuidā nobili. Si vero fuerit in eo malū: erit in loco hoꝛrido ⁊ fetido: ⁊ iam commissum est cuidam ignobili.

Questio an res furata sit vna vel plures.

Et si interrogatus fueris de numero latrocinij si fuerit substātia vel quodlibet aliud quod possideť aspice signa que sunt inter lunam ⁊ mercurium: ⁊ si fuerint paria illud de quo interrogatus eris: erit conglutinatio aut plus vno. Si vero fuerint inter eos signa imparia: erit res vna.

Questio an ille de quo habetur suspitio sit latro vel non.

Si aūt interrogatꝰ fueris de homine capto in suspicione vtꝝ fuerit latro an non: aspice pꝛo hoc sicut aspicis pꝛo rumoꝛibus vtꝝ sint veri an non: ⁊ vtere luna etiā i testimoniū: que si cōiuncta fuerit malo: ipē erit latro. Si interrogatus fueris de aliquo viro vtrum furatus sit aliquid an non: aspice dominū ascendentis ⁊ lunam foꝛtioreꝫ silicet eoꝝ: si acceperit aliquid a malis .i. si fuerit separatus ab eis: furatus est: ⁊ eo verius si fuerit separatus a domino domus substantie: hoc ē a dño secundi ab ascendēte: ⁊ si non acceperit a malis aliquid nihil furatus est.

Questio de re furata quid ipsa sit.

Si iterrogatus fueris quid sit ipsa res que furata est: aspice locum lune ex signis ⁊ terminis: si fuerit in termino saturni erit de his que necessaria sunt ad operationem terre. Si tamen fuerit saturnus in ascendente aut in decimo in tauro vel in eius rriplicitate vt virgo: ⁊ capꝛicoꝛnus. Si vero fuerit in quarto ab ascendente aut in septimo erit alia substantia: ⁊ si fuerit cadens ab ascendente: ⁊ non aspexerit eum aliquod luminarium: aut fuerit in ariete: significat malignitatem illius rei ⁊ eius vilitatem ⁊ ꝙ sit res hoꝛrida vl' fetida. Si aūt fuerit saturnꝰ i geminis aut in triplicitate eius erunt due substātie: ⁊ si fuerit iuppiter in medio celi: aspiciens saturnum: vna ex ipsis substantijs erit aurum: ⁊ si fuerit in quarto vel in septimo ab ascendente: erit argentuꝫ. Si vero fuerit cadens ab angulo erit plumbum vel tale huic simile. Si autem fuerit luna in termino iouis: aspice esse suū ⁊ eius locum: ⁊ si quis aspicit eaꝫ si fuerit in ariete aut in triplicitate eius vt leo ⁊ sagittariꝰ: erit ipsa res aurū vel argentū: ⁊ omne quod fit per ignem. Sed si venus iouēꝫ aspexerit aut fuerit iuppiter i termino eius: erit margarita: ⁊ si fuerit iuppiter i tauro aut in eiꝰ triplicitate res erit vtilis diuitibꝰ: aut vestimentum .i. quicq̄d fuerit aut erit ex vestimento: aut pertinet ad vestimentū. Si vero fuerit in geminis vel triplicitate eius vt libꝛa ⁊ aq̄rius: erit substantia animata aut aliquid pꝛocedens ex animalibus. Si vero in cancro ⁊ eius triplicitate: vt scoꝛpio ⁊ piscis fuerit: erit extractum ex aqua: vt margarita ⁊ cetera. Sed si fuerit luna in termino martis ipsa res iam transiuit per ignem vel qualicunqꝫ modo tetigit ignis eam. Si vero luna venerem aspexerit: iam operata fuit in ea tinctura. Et si fuerit luna in termino veneris ⁊ in ariete vel in triplicitate eius erit aurum vel argentum: ⁊ si fuerit in tauro ⁊ eiꝰ triplicitate: aut i cācro ⁊ eiꝰ triplicitate erit vestimētū oꝛnatū aut vestimēti genꝰ sirici p̄ciosi varijs coloꝛibꝰ ac diuersis picturis ꝯtexti. Et scies bonitatē sube ac pulcritudinem eius a loco veneris in signis que si fuerit in geminis ⁊ eius triplicitate non erit res illa ex substantijs animaliū: ⁊ si fuerit venꝰ de subradijs egressa erit res noua. Si vero retrograda fuerit aut i fine cursus sui aut diminuta numero erit res vetus ⁊ induta: ⁊ si fuerit in ariete ⁊ eius triplicitate erūt nūmi: ⁊ si fuerit in geminis ⁊ eius triplicitate erūt ipsi nummi accepti de loculo vel de aliquo vase quod sit coopertum coꝛio rubeo. Post hec aspice locum lune: si fuerit in ariete erit res que ponitur super capud: ⁊ faciem: ⁊ si fuerit in tauro: erit oꝛnamentum aut res que suspendiť in collo aut substantia pꝛeciosa: ⁊ si fuerit in geminis erunt

nūmi si aspexerit eā mercuriꝰ: ⁊ si ñ aspexerit erit ex corijs: ⁊ si fuerit in cancro: erit res extracta ab aq̄ vl' humida: aut madefacta: ⁊ si fuerit in leone ⁊ aspexerit eam sol: erit aurū vel argentum: ⁊ si nō aspexerit eam sol erit ferrum vel auricalcum. Si vero fuerit in virgine ⁊ aspexerit eaꝫ mercuriꝰ erunt nummi: ⁊ si non aspexerit erūt vestimenta: ⁊ si fuerit in libra ⁊ aspexerit eam venꝰ: erit res que venditur pondere ⁊ est boni odoris: est quoqꝫ de quibus ornāt̄ mulieres: ⁊ si non aspexerit eā: erit animal: ⁊ mercetur vt in ea sanguis sit: ⁊ si fuerit in scorpione ⁊ aspexerit eam mars erit aurum vel argentum. ⁊ si nō aspexerit: erit es: aut ꝙ operatur per ignem: ⁊ est splendidum: ⁊ si fuerit in sagittario: ⁊ aspexerit eam iuppiter: erit substantia non vna: aut res tincta: ⁊ si non aspexerit eam erit res vilis: infra quam dixi ⁊ non erit preciosa: ⁊ si fuerit in capricorno erit res inueterata vel sordida: ⁊ vilis ⁊ si aspexerit eam saturnus erit de substantia terre ⁊ seminū. Si autem fuerit in aquario ⁊ aspexerit eaꝫ dominus eius: erit animal aut extractuꝫ de animalibus. Et si asperit eam iuppiter erit aurum vel argentum. Si vero sol ⁊ mercurius lunam erūt nūmi ⁊ erunt in corio. Et si fuerit in pisce ⁊ aspexerit eam iuppiter erūt margarite vel ambre vel aliquid productum ex aqua: ⁊ si non aspexerit eam erit sericum ⁊ varij colores.

❡ De re ablata vel furata quid sit ⁊ de modo rei.

Et si interrogatus fueris de re ablata furtiꝫ quid sit ⁊ de modo rei. Et si vis scire modum rei furtim ablate tunc considera: naꝫ si dominus termini gradus lune est iens ad venerem ⁊ aspicit eam sol tunc sunt denarij aut aurum in quo est sculptura aut imago aut purpura aut ꝙ ei est simile ex pannis preciosis laudabilibꝰ bone facture: ⁊ si est venus ⁊ aspicit eā luna tunc est res ex suo capitulo in q̄ sunt forme ⁊ res bone facture ex pannis sicut sunt panni coccei ⁊ que sunt tincta ex canabe ⁊ herbis ⁊ que eis sunt similia: ⁊ si aspicit eaꝫ mercurius est illud ex rebus bonarum facturarum sicut panni facti ex eis que sunt in animalibus sicut cucullum ⁊ sericum ⁊ lana: ⁊ que sunt ita: ⁊ que fuerint facta ex industria decenter ⁊ mensuratiōe recta: ⁊ si aspiciens est eaꝫ mars tūc est res in qua sunt forme fabricate aut que fit cū igne ⁊ ferro ⁊ que sunt eis similia: ⁊ si eam aspiciens est saturnꝰ est res antiqua in qua sunt forme vel tincture vel lapis decēter factus ⁊ est ex eis que sūt ex luto aut lapidibꝰ ⁊ que eis sunt similia: ⁊ si aspiciens eam est iuppiter sunt res in q̄bus sunt facte forme ex corijs animalis ⁊ q̄ sūt silia illis. Et si est dominus termini lune mercurius tunc sunt libri: ⁊ si est aspiciens eum sol sunt de decorationibus libri ⁊ trono regum ⁊ fortasse est in eis ex auro aliq̄d aut descriptio in aliq̄ re ex auro: ⁊ si est aspiciēs ip̄m luna tunc sunt res in quibus sunt carte vel calliditatis ingeniorū ⁊ acceptionis ⁊ donationis ⁊ agriculture ⁊ q̄ sunt eis similia: ⁊ fortasse est argentum aut inscriptiones in argento. ⁊ si est aspiciens ipsum venus tunc sunt libri ⁊ res in q̄bus sūt sculptura ⁊ formatio bona: ⁊ fortasse sunt in eis argentum ⁊ aurū similisue descriptio in argento ⁊ auro. ꝙ si cuꝫ illo aspiciunt eum sol ⁊ iuppiter tūc est substātia preciosa ex eis que accipiūt vel faciūt reges ⁊ decorant cū eis mulieres ⁊ fortasse ē cū eis aromaticitas sublimis odoris qui est acutꝰ sicut muscus ⁊ ambra ⁊ xiloaloes ⁊ que sūt ita: ⁊ si est aspiciens ipsum iuppiter significat precium earum ⁊ libros in q̄bus sūt laudatio ⁊ exaltatio ⁊ parabole de iustis. ⁊ si aspiciens est ipsum saturnus sunt libri in quibꝰ sunt carmina ⁊ exorcismi ⁊ res in quibus non sunt veritates: ⁊ fortasse sunt in eis fabricationes ferri aut lapidis in q̄bus sūt descriptiones: ⁊ si aspiciūt venus ⁊ mars sunt instrumentuꝫ ex instrumentis delectationis sicut sunt alochod ⁊ tripana ⁊ balmasif ⁊ asclebꝫ ⁊ psalteria ⁊ fistule: ⁊ que sunt taliter: instrumēta potus sicut vasa ⁊ sciphi ⁊ vasa magna ⁊ vasa q̄ conueniūnt vino quecunqꝫ sint aut vinū ipsum ⁊ que sunt ita. ⁊ si aspicientes ipsum sunt iuppiter ⁊ venus tunc est decoratio mulierum que fit mulieribus ad induendum ⁊ res facte ex instrumentis mulierum feminis ⁊ vasa aromatica ad moralia ⁊ aromata: ꝙ si aspicit cum illo mars tunc sunt sic̄ vasa erea ad diuinum cultum habentia formas ex eis que faciūt reges ⁊ que fiunt regibꝰ ex instrumento glorie ⁊ que sunt illis similia: ⁊ si aspiciūt iuppiter ⁊ mars sunt ex eis que faciūt maiores ⁊ minores ad purificationeꝫ: ⁊ arma ex ferro ⁊ ere ⁊ q̄ fiunt cuꝫ ignibꝰ ex eis q̄ fiūt ad naues ⁊ similiter commisce virtutes aspicientiū ad compositum scilicet multitudinem: ſm intentiones eorum in ipsoꝝ simplicibus. s. in aspicientibus simplicibus: ⁊ si dominus termini est saturnus tunc est res terrena ex eis que fiunt ex luto ⁊ lapidibꝰ ⁊ ferro: ⁊ si aspicit ipꝫ luna tunc est sicut q̄ddā qđ fit ad aquā aut ad agriculturā ⁊ si aspiciens ipsuꝫ est sol: tūc est sicut quiddaꝫ qđ fit ex istis rebus regibus: ⁊ si aspiciens est iuppiter tūc est sicut quiddaꝫ qđ fit ex eis ad intensilitatem hominū. ⁊ si aspicit mars est illud ex instrumentis pugne ⁊ refrenatione calumniatoꝝ ⁊ exitꝰ ad iustitiā ⁊ eq̄litatem: ⁊ si aspiciens est venꝰ tūc illud est ex istrumētis hominis q̄ faciunt mulieres ad orationē ⁊ operationē bonā ⁊ rectam in fide de q̄bꝰ fit ammiratio: ⁊ si est aspiciēs mercuriꝰ tunc est sicut istrumēta ex libris ⁊ ex eis ad q̄ fiūt libri in lege ⁊ que sūt illis similia: ⁊ si est terminus martis est illud ex instrumentis ferri ⁊ armis: aut ex eis que fiūt cuꝫ ignibus. ⁊ si est aspiciens luna est ex armis vulgi. ⁊ istrumēto pugne ⁊ ex eis que accipiunt nuntij regum ⁊ si est aspiciens venus est illud bonuꝫ in quo sunt forme ⁊ imago bōa ⁊ sculptura. ⁊ si est aspiciens mercurius est illud ex istrumētis puellaꝝ ⁊ ex operationibus castellaꝝ ⁊ que sunt illis similia. ⁊ si est aspiciēs saturnus est illud virge ⁊ faretre: ⁊ sagitte ⁊ arcus. ⁊ si est aspiciēs iuppiter est illud ex armis vulgi caput tegētibus sicut lorice clipei et flaui ⁊ que sunt similia illis. Et si omnis stella dominatrix. s. termini lune est aspiciēs terminum eius est illa res ex substantia bona: ⁊ si est oriētalis est noua: ⁊ si est occidentalis est vetusta: ⁊ si est in descensione q̄ est ante retrogradationem aut post retrogradationem est media inter vetustatem ⁊ nouitatem: ⁊ si est directa est eq̄lis figure sane: ⁊ si est retrograda est tortuose figure aut in ea est fractura aut macula ex via tortuositatis. ⁊ si nō est ꝓpter conamē ex adherentia esse ſcđꝫ diuersitateꝫ eius ꝙ excusatur. ⁊ si est in angulo est ex substantia sua fortis: decēter facta: ⁊ si est cadēs est ex sub̄a sua debilis ⁊ nō decēter facta ⁊ si est in succedēti angulo est īter fortitudinē ⁊ debilitatē ⁊ ꝯueniētiā ⁊ icōueniētiā: ⁊ si est fortūata est sana i natura bona: ⁊ si est ifortunata ē feda nociua ⁊ est ei macula: ⁊ si est i figura est ꝯueniēs in bonitate sua: ⁊ si est i eo ꝙ est extra figurā est icōueniēs ex bonitate sua: ⁊ in ea est accñs qđ ꝓhibet illā: ⁊ si ē ſꝫ diuersitatē eiꝰ ꝙ narraui ex aspectu dñi sui tc̄ diuersifica iudiciū ꝑ qđ iudicasti apđ aspcm̄ dñi sui: ⁊ silr testificat̄ rectitudo dñi hor̄ ⁊ retrogradatō eiꝰ silitudinē ꝙ testificat̄ sup illđ dñs lūe ⁊ oia q̄ testificāt̄ ex dispōibꝰ dñi lūe.

❡ Qđ de latrone vtrū sit masc'ls vl' femina: aut de ibrione.

Et si iterrogatus fueris de latrone an sit masc'ls an femina: aut de ibrione tunc ꝯsidera illud qđ ascēdit in facie ascendētis in q̄ fiat qđ ex formis hoīuꝫ ⁊ dic ſꝫ ſbaꝫ illaꝝ fōmaꝝ: ⁊ scias ꝙ i ꝑma facie arietis ascēdit forma hoīs nigri iuoluti i ki se albo: ⁊ ascendit i ſa facie forma mlieris sup quā sūt pāni rubei. Et i tertia forma viri pallidi coloris rubeoꝝ capillorū: ⁊ ascēdit i ꝑma facie tauri vir speculator ⁊ vir nudus: ⁊ ascēdit i ſa facie vir nudus i cuiꝰ māu ē clauis: ⁊ i tertia vir i cuiꝰ māu ē serpēs ⁊ sagitta: ⁊ ascēdit i pͣ facie geminoruꝫ in cuius manu est virga ⁊ alter seruiēs. Et in ſa vir i cuius ē manu fistula ⁊ alr curuꝰ ⁊ i tertia vir q̄rēs arma. Et ascē-

dit in pͣma facie leonis forma leōis ⁊ vir ſuꝑ quē ſunt pāni eleuati. Et in ſcͣa ymago eleuatas hñs manus ⁊ vir ſuꝑ cuiꝰ caput ē corona. Et i tertia iuuenis i cuiꝰ māu ē ſcutica ⁊ vir vehemētis triſticie ⁊ fetide faciei. Et aſcendit in pͣma facie virgis forma puelle bōe ⁊ i 2ᵃ vir niger ſuꝑ quē ſūt veſtimēta ex corijs ⁊ vir hñs coronā: ⁊ i tertia mľier ſurda alba. Et aſcēdit i pͣma facie libre forma viri irati i cuiꝰ manu ē fiſtula. Et i ſcͣa duo viri ſuiētes ⁊ irati: ⁊ i tertia vir i cuiꝰ manu ē arcus ⁊ vir nudus. Et aſcendit pͣma facie ſcorpionis forma mulieris bōe faciei ⁊ corpis. Et i ſcͣa vir nudus ⁊ mulier nuda: ⁊ i tertia vir curuatꝰ ſuꝑ gēua ſua. Et aſcēdit i pͣma facie ſagittarij forma viri ſordide creature: ⁊ in ſcͣa mľier ſuꝑ quā ſunt pāni: ⁊ i tertia vir coloris ſiľis colori auri. Et aſcēdit in prima facie capricorni forma mulieris ⁊ vir niger ⁊ in ſcͣa due mulieres ⁊ in tertia mulier nigra ſapiens i ope. Et aſcēdit i pͣma facie aq̄rij forma viri ⁊ i ſcͣa forma viri alteriꝰ longe barbe ⁊ in tertia vir niger iratꝰ. Et aſcēdit i pͣma facie piſcium vir ſuper quē ſunt īdumenta bona: ⁊ i ſcͣa mulier bone faciei: ⁊ in tertia vir nudus.

¶ Qō de ſocietate duoꝝ et quis erit finis eius.

T ſi īterrogatꝰ fueris de participatōe et ſocietate ali-
e cuiꝰ: aſpice īterrogāti ab aſcēdēte; et ſocio eiꝰ. a. 7. et eē eoꝝ a medio celi et fini eorum ab angulo terre: ſi fuerit dñs aſcēdētis et luna i ſignis mobilibꝰ erit in participatōe eoꝝ ꝯturbatio: poſt hoc durabit. Et ſi fuerit in ſignis fixis: erit eoꝝ participatio durabilis. Si vͦ fuerit in ſignis cōibꝰ erit ꝑticipatio eoꝝ cū lucro: et eoꝝ ſocietas erit cū ſecuritate et fidelitate vniuſcuiuſq; eoꝝ adiuicē. Et ſi fuerit mali i aſcēdēte: ab īterrogāte vēiet iīuria et m̄dacīū ac ſeparatio. Sľr ſi fuerit mali in. 7. veniet iniuria a ſocio ſuo: et ſi fuerit luna domino domus ſue ꝯiuncta: ſeparabūť cuȝ dilectōe et lucro. Si vͦ nō aſpexerit eā ſeparabūť ꝑ ſuſpicōem quā hēbūt adiuicē. Si fuerit q̊q; mali ſub terra ſeparabūť ꝑꝑ malā extimationeȝ quā hēbūt erga ſe. Et ſi fuerit fortune i medio celi: mľtiplicabiť lucꝝ eoꝝ. Si vero mali fuerit ibidē: minueť lucꝝ eoꝝ: et ſi fuerit lūa iūcta domino domꝰ ſue in vno ſigno: et iūcti fuerint ambo malo planete non ſeparabuntur niſi per mortem.

¶ Qō volentis ire ad magnū viꝝ ſi eum inueniat aut non.

T cū voluerit ire vir ad magnū viꝝ: interrogauerit
e q; vtꝝ inueniat eū an nͦ. Aſpice dñȝ ſeptimi ſi fueit i āgulis erit vir i loco i quo putať: et ſi fuerit i ſequēti angulo erit prope locum ſuum: ſi vero fuerit cadens: non erit vir ille in loco ſuo.

¶ De duce ꝓficiſcēte ad bellū: aut aliꝰ qñ ꝓ eo ſollicitꝰ q̄rit.

J te īterrogauēit dux ꝓficiſcēs ad bellū aut iterroga-
ſ uerit ꝓ eo aliq̄s q̄ ſit ſollicitꝰ de eo: qꝛ ſi rex et regnuȝ eius ſtabile fuerit: pōt tñ̄ fieri vt dux ille ſupeť et iterficiať et veniat alter: pone ḡ aſcēdēs et dñȝ eiꝰ et planetam a quo ſeparať luna īterrogāti atq; īcipiēti: et ſignū ſeptimū ac dñm eius: ⁊ planetā cui iungiť luna inimico. Si aūt non fuerit lune ſeparatio nec ꝯiūctio nō īmittas eā i hoc opere. Et ſcito ꝙ pľe altiores fortiores ſūt planetis inferioribus in cā belli: aſpice ḡ vtroſq; ſigificatores. i. dñȝ aſcēdētis: ⁊ dñm ſeptimi. Si iūcti fuerit a trino vel a ſextili aſpectu vnuſqȝ eoꝝ receperit alteꝝ erit pax ⁊ erit initiū a pulſāte. i. a leuiori planeta. Si vero ꝯiuncti fuerit ex q̄rto aſpectu: vel oppōne: recepitq; vnꝰ ex eis alteꝝ erit pax poſt ꝯtentionē. Si āt fuerit vnus eoꝝ retrogradus: aut i loco ab eo q̄ eū recipit. ſ. icōueniēti vt ē deſcēſio: aut. 6. aut. 8. aut. iz. tradet ſociū ſuū ⁊ ꝓpabiť ei ſ͡m quātitatē ſube domus in q̄ fuerit. Si fuerit i ſcđo ab aſcēdēte: dabit ei ſecuritatē poſt hoc accipiet ſubaȝ eiꝰ: ⁊ ſi fuerit i. 6. aut i. 7. dabit ei ſecuritatē poſt hoc tenebit eū ⁊ patieť ab eo diſtrictōeȝ: ⁊ ſi fuerit i. 8. iterficiet eū; ⁊ deſtruet: ⁊ ſi fuerit dñs ſeptimi i hoc ꝙ dixi retrogradꝰ ſignificat fugā eius poſt ſecuritatē: ⁊ ſi ſeparatus fuerit vnꝰ ſignificatoꝝ ab alio durabit bellū iter eos: ⁊ ſi fuerit vnus ex ſignificatoribꝰ ex plāetis altioribus: fueritq; i anglͦo receptꝰ: dic ꝙ dñs illius ſignificatoris vincet: niſi īgrediať ꝯbuſtionē. Si ēt fuerit dñs aſcēdētis ex ſupioribus ⁊ ipſe fuerit cadens ab aſcendente: ⁊ dñs. 7. in anglͦo ⁊ fuerit ex īferioribꝰ nō iudicabis interrogatorē vincendum donec aſpicias cui iungiť dñs. 7. qꝛ ſi iūgiť pľe i angulo q̄ eū recipiat inimicus vincet: ⁊ adipiſceť interrogātē ⁊ habebit ſuper eū fortitudinē ⁊ victoriā ſcđȝ quantitatem illiꝰ planete: cui iunctus eſt dominus. 7. Si aūt fuerit dñs. 7. fortis: ⁊ iunctus fuerit planete cadenti q̄ eū impediat non ceſſabit dominus ſeptimi. i. inimicus habere fortitudineȝ q̄; diu durauerit i loco ſuo optimo. Cūq; mutatꝰ fuerit ab eodem loco debilitať ⁊ non ceſſabit eſſe debilis: donec impediať a malis. i. dominus. 7. aut comburať ⁊ tūc peribit inimicus. Si vero nulli planete iungiť in ſigno in quo ē mutabit eū ad ſcđȝ ſignū: poſt hͦ aſpice coniunctōeȝ eiꝰ cū planetis ⁊ nō iudices ꝑ fortitudinem planetaꝝ inferioꝝ niſi ꝑ bonitatē loci eius ab aſcēdēte: ⁊ per liberationē eius a planetis impediētibꝰ: ⁊ per auxiliū altioꝝ planetarum erga eū. Et ſi fuerit dominus aſcēdētis in. 7. ſignificat fortitudinem inimici: qꝛ aſſimilať victo ⁊ eo grauiꝰ ſi aſpexerit eū dominus ſeptimi: qꝛ ſignificat ꝙ adipiſcať inimicus interrogantem. Et ſi fuerit dominus. 7. in aſcendente ſignificat fortitudinē interrogantis: ⁊ ſi aſpexerit eū dominus aſcendentis: interrogator adipiſceť inimicum. Et ſi fuerit dominus aſcendentis in. 8. aut iunctꝰ fuerit domino. 8. vel dominus. 8. iunctꝰ fuerit ei: ſignificat mortem domini interrogantis. Similiter ſi dominus. 7. fuerit in ſcđo ab aſcendēte aut iunctus fuerit domino ſecūdi vel iunctus fuerit ei dominꝰ ſecundi ſignificat mortem inimici: ⁊ eo fortius ſi fuerit dominus huius domꝰ impeditus a malis ⁊ non receperit pulſantē illum. ſ. q̄ iungiť: ⁊ ſi iūctus fuerit dñs aſcēdentis dño medij celi aut dominꝰ medij celi iunctus fuerit domino celi aſcēdentis: fueritq; dominus aſcēdentis i medio celi ſignificat fortitudinē itertogantis i ſuo regno: ⁊ ꝙ adipiſcať eum q̄ ſecū cōtendit: ⁊ eo meliꝰ ſi fuerit receptor in angulo: qꝛ erit victus: nullus eniȝ poterit cū eo nec hēbit fiduciā i regno eius ⁊ adipiſceť eū q̄ ſecum ꝯtendit. Sľr ſi dñs. 7. ab aſcēdēte fuerit i quarto aut iunctꝰ fuerit dño eiꝰ: aut dñs quarti iunctꝰ fuerit ei fueritq; receptor i anglͦo erit inimicus iuictus: nulluſq; poterit cū eo: ⁊ timeť de regno īterrogātis: ⁊ ſi iūctꝰ fuerit vnꝰ ex ſignificatoribꝰ alcui plenete i anglͦo vel dño anguli ⁊ eo meliꝰ: ſi ipſe fuerit i angulo: qꝛ tūc ſignificat fortitudinē dñi eiuſdē ſignificatoris: ⁊ ſiľr ſi fuerit vnꝰ duobꝰ ex ſignificatoribus i angulo liber a malis receptꝰ ⁊ eo meliꝰ ſi fuerit i ſigno fixo ⁊ ſi nͦ fuerit liber a maľ: ⁊ fuerit i ſigno mobili ſignificat ei mortē poſt adeptōeȝ cito. Et dñs aſcendētis cū fuerit i. iz. ab aſcēdēte ſignificat fugā dñi iterrogatōis. Sľr dñs. 7. cū fuerit i. 6. ſignificat fugā inimici: ⁊ ſi fuerit vnꝰ ſignificator retrogradus ſignificat ꝯfractōeȝ: ⁊ debilitateȝ dñi eiuſdē ſignificatoris: et ſi fuerit dominꝰ decimi in aſcēdente ſignificat ꝙ rex ꝓbeat auxiliū īterroganti. Siľr ſi fuerit i. 7. ab aſcendēte ſignificat ꝙ rex auxilieť inimico. Si vͦ pulſauerit aliq̄d luminariū diſpōnē ſuā vni ſignificatoꝝ. i. ſi iunctus fuerit ei ſignificat fortitudinē dñi eiuſdē ſignificatoris: ⁊ ꝙ ipſe habeat auxilium a rege. Et ſi ſeparata fuerit luna a domio aſcendentis: et iuncta fuerit domino. vij. erit victoria inimico. Et ſcito ꝙ ſaturnus cū fuerit i angulo hora īterrogationis: ſi nulluȝ fuerit ei teſtimoniū ſignificat ꝓlixitatē belli. donec inde recedat: et eo fortius ſi fuerit retrogradus quia bellū tūc ſepe reiterabiť. Et ſi fuerit luna cū Marte: et fortune fuerit cadētes ab ea: tunc īterrogator interficieť vel capieť. et ſi fuerit ſol cū capite aut cauda qñ incepit bellū erit vtriuſq; exercitus iterfectio maxia: et non erit īter eos pax: ꝙ ſi dñs aſcēdētis ⁊ dñs ſeptimi fuerit cū cauda nō re-

planete ſupiores ſūt fortiores

manebũt ex vtrisq; exercitib⁹ nisi pauci. Aspice quoq; for
titudinẽ belli ꝛ eius terrorẽ a marte ꝛ a loco eius: ab ascẽ
dente: ꝛ ab eo qui aspicit eũ: ꝛ aspice paucitatẽ iterfectõis
ꝛ eius multitudinẽ a luna: ꝛ ab eẽ ei⁹: ꝛ a loco illius. ꝛ aspi
ce eẽ ducũ. ꝛ etati eorũ a significatorib⁹ duobus: ꝛ aspice
planetã a quo sepat mars: ꝛ hũc põe significatorẽ iterroga
toris: ꝛ inceptoris ꝛ cui iungit mars significatorẽ inimici.
post h aspice vnũ duoꝝ significatoꝝ: qꝛ ille q fuit in signo
mobili erit debilior: ꝛ ab eo timet fuga: ꝛ ille qui fuerit ex
eis in signo cõmuni significat q dñs illius significatoris
erit pseuerãs in bello: ꝛ signũ significabit stabilitatẽ rei q
stabilis t: Deinde aspice fortitudinẽ eorũ put dicã ti
bi. si fuerit vn⁹ significatoꝝ in exaltatõe sua erit fortior q̃
si fuerit in domo sua: ꝛ dom⁹ fortior ẽ triplicitate: ꝛ tripli
citas fortior ẽ termino: ꝛ termin⁹ fortior ẽ facie. ex vtrisq;
planetis dignior ẽ q aspic dñm dom⁹ sue: qꝛ tunc duplicat
fortitudinẽ suã: ꝛ tũc erit pl'ta magis callidior cũ fuerit i de
scẽsione sua. aut in loco inimicitatis sue: ꝛ nõ aspexerit eũ
dñs dom⁹ sue: ꝛ si fuerit vn⁹ duoꝝ significatoꝝ i exaltatio
ne sua: erit dñs illi⁹ significatoris rex: si vo fuerit in domo
sua erit ex ppinqs vl' domesticis regis: ꝛ si fuerit i triplici
tate sua erit ex filys nobiliũ. Si aũt fuerit in termino suo
erit ifra h: ꝛ si fuerit in facie sua erit ifra istud: ꝛ si fuerit do
min⁹ dom⁹ significatoris aspiciẽs eũ significat audaciã du
cis ꝛ militũ ei⁹: ꝛ q sit fidelis regi. Si vero nõ aspexerit eũ
dñs dom⁹ sue erit nõ bene fidelis. ¶ Et qsqs significatoꝝ
fuerit retrogradus: ꝛ ipedit⁹ ipe puocat ad falsitatez: ꝛ qs
quis eoꝝ fuerit directus ꝛ fortunatus ipe puocat ad veri
tatẽ: ꝛ fidẽ. Aspice quoq; martẽ si fuerit in exaltatione sua
aut in exaltatiõe solis bellũ manifestabit: ꝛ erit nominatũ
Si vero fuerit cũ h in medio celi cfortabit bellum donec
audiat in oriente: ꝛ occidẽte: ꝛ si fuerit in ascendẽte erit in
fra qd dixi tibi. Et si fuerit in angulo occidẽtis erit ibi cali
ditas ꝛ stabilitas: ꝛ multiplicabit pliũ. Si ãt fuerit mars
in signo fixo ꝛ non fuerit in angulo erit bellũ infra h. Et si
fuerit i signo cõmuni erit bellũ sepe iteratũ: ꝛ multiplica
bitur si vero fuerit in signo mobili erit bellũ forte: ꝛ si fue
rit in domo sua aut triplicitate sua erit mediũ: ꝛ si in descẽ
sione sua fuerit nõ magnificabit bellũ. Sed sepabit in p
uo tpe ꝛ annũtia scdz q videris de fortitudine martis: ꝛ ei⁹
debilitate. Et scito q luna cũ fuerit in ascendente ꝛ mars
in. 7. aut ecõuerso mars in ascendẽte: ꝛ luna in. 7. ille q va
dit ad pliumꝛ qui incipit interficient. ¶ Et aspice multi
tudinem militũ: ꝛ auxiliatoꝝ ex aspectu pl'taruz ad signi
ficatores ꝛ ex psentia eoꝝ in domibus suis: ꝛ pone signum
scdz: ꝛ dñz eius significatores militu; interrogantis: ꝛ. 8. ꝛ
dñm eius significatores militũ inimici: ꝛ signũ. ii. ꝛ dñz ei⁹
significatores auxiliatoꝝ: ꝛ ministroꝝ regis. Quintũ vero
ꝛ dñm eius significatores esse ciuitatis: ꝛ eoꝝ qui sũt i ea.
Si vero fuerint fortune in signo scdo ab ascendente: aut
aspexerint illd fueritq; dñs scdi i bono loco: significat for
titudinẽ militũ interrogantis: ꝛ eoꝝ fidelitatẽ atq; auxili
um eoꝝ ei. Similiter. p. 8. ab ascedente significat fortitu
do militu; inimici: ꝛ si fuerint fortune q̃ sunt in scdo vl'. 8.
ab ascendẽte in signo cõmuni: aut in signo multoꝝ filiorũ
aut in mobili annũcia multitudinẽ militũ eius: ꝛ si fuerit
planeta orientalis in domo scda: aut dñs scdi fuerit oriẽtal'
milites interrogantis petũt veritatẽ. Si vero fuerit retro
gradus inobedient ei: ꝛ si inueneris malum in. xi. ab ascẽ
dente dñm. xi. retrogradũ seruientes regis: ꝛ eius auxilia
tores sunt pditores maxie si fuerit in. 8. a sole malus pl'ta
aut mercurius: ꝛ cauda cũ sole: qꝛ rex ẽt cũ socys suis ẽ ma
lefactor multũ nociuus vl' nocibilis. ¶ Cuz vero noueris
q duo duces pacificabuntur aspice pl'taz q h significat si
fuerit in domo sua. ille q ingredit inter eos erit ex semet
ipis: ꝛ si nõ fuerit i domo sua erit pegrinus. Si vero fuerit
saturnus erit senex: ꝛ si fuerit iuppiter erit nobil' ꝛ magn⁹.
Si aũt fuerit mars erit dux ex ducibus eoꝝ: ꝛ vult malũ
ẽt sentiens mendaciũ: ꝛ si fuerit sol erit rex vl' caput cgre
gationis. Et si fuerit venus erit getus vir non hñs discipli
nam neq; ingenium malum: ꝛ si fuerit mercurius erit do
ctus: ꝛ sapiens vl' scriba. Et si fuerit luna erit vir qui veni
et inter eos cũ bonitate ꝛ iustitia. ¶ Et aspice in pditione
ꝛ calliditate ad mercurium si fuerit ipedit⁹ sub radys ex
vtrisq; pl'tis erit pditõ ꝛ calliditas adinuicẽ ab vno quoq;
eoꝝ. s. ad sociũ suũ: ꝛ si fuerit mars cũ mercurio ipa callidi
tas ꝛ pditio appebit ppalabit eni ꝛ non poterit tegi. Te
stes sũt planete qñ aspiciũt ꝛ qñ sunt i vno signo: ꝛ si fuerit
luna ꝛ saturnus testes ascendẽti iudica q pditio iam fuit
aut erit. Similiter iuppiter cũ pbuerit testimoniũ lune: ꝛ
ascendẽti significat bonũ. Si vero venus pbuerit testimo
niũ lune: ꝛ ascendẽti nõ significat proditionẽ: ꝛ si aspexerit
mercuri⁹ ascendẽs aut lunaz significat calliditatẽ ꝛ pditõ
nem. nã ꝛ ille pacificator q fuerit inter eos scit a mercurio
qui si fuerit sub radys: ꝛ luna cuz marte aut cum planeta a
quo sepat mars: ipe pacificator capiet. ꝛ si fuerit ipe mer
curius oriental' inueniet eũ districtio ꝛ liberabit ab ea ꝛ si
fuerit mercuri⁹ i signo cõmuni ipe pacificator q discurrit i
ter eos nõ erit vnus: ꝛ si fuerit malus pl'eta exaltatus sup
mercuriũ iueniet sententiã grauẽ ꝛ affliget: ꝛ si exaltabit
sup eũ fortũa: euadz: ꝛ si fuerit ipedit⁹ a mãte erit ipe q af
fligit eũ ex bellatõib⁹: ꝛ si fuerit sol erit rex vel capd exerci
tuũ. Sciẽtiã vero cause a qua excitatũ est bellũ: cuz volue
ris scire aspice martẽ: qꝛ planeta a quo separat mars: signi
ficat incipiẽtez bellũ: ꝛ cui iungit mars significat aduersa
rium: si fuerit separatus a fortunis icipiẽs ꝛ interrogator q̃
rit veritatẽ: ꝛ si separatus fuerit a mal' nõ q̃rit veritatẽ: ꝛ si
iunct⁹ fuerit mars fortunis: inimicus q̃rit veritatẽ: si vero
malus iũctus fuerit nõ q̃rit veritatẽ: ꝛ si fuerit mars i ascẽ
dente erit bellũ causa vict⁹: ꝛ si fuerit in. z. erit causa sube.
ꝛ si fuerit in tertio causa fidei: ꝛ religiõis: ꝛ si fuerit i. 4. erit
causa: terre: si vero fuerit i. 5. significat ẽt q bellũ fit causa
sube: ꝛ q sit inter duces ppinquitas: ꝛ fortassis pacificabũ
tur: aut erit bellũ causa mulieris aut ciuitatis: ꝛ maxime si
inueneris lunã iũctã mercurio ex dilectiõe erit tũc belluz
cã ciuitatis: ad quã pficiscunt volẽtes accipe eã. ꝛ si fuerit
in. 6. erit bellũ cã rei debilis: ꝛ erit multa iterfectio vel vul
neratio. ꝛ si fuerit in. 7. erit causa antique inimicitie: ꝛ non
querit subam. ꝛ si fuerit in. 8. erit causa rei antiqne iquisiti
one sanguinis. sed si aspexerit luna dñz medy celi: erit hoc
causa sube regni: ꝛ multiplicabit interfectio i vtrisq; popu
lis. ꝛ si fuerit in nono causa fidei. ꝛ si luna fuerit in medio ce
li: ꝛ iũcta fuerit marti a quarto aspectu aut ab oppõne: aut
fuerit cũ eo in vno signo: erit bellũ pro honore regis vl' ma
gnificatione regis: ꝛ inqsitione regni. ꝛ si fuerit in. ii. erit p
amicis ꝛ pro his qui sunt minores rege. ꝛ si fuerit in. iz. erit
bellũ causa inimicitie antique: sed nõ erit bellũ: qꝛ mars in
iz. nõ significat bellũ: qꝛ ẽ cadẽs ab angulo: audiẽt. n. ꝛ obe
dient ei qui pficiscitur ad eos si deus voluerit.

¶ Questio vtrũ exercitus sit magnus vel paruus.

Et si iterrogatus fueris de exercitu vtrũ sit magn⁹
vl' modicus: accipe a lũa i mercuriũ numeꝝ signoꝝ
que sũt iter eos: que si fuerint paria erit exercit⁹ ma
gnus: si vero fuerint iparia erit exercitus paruus: post hoc
aspice in vniuersis rebus belli ad hoc capitulu;: qꝛ est vl' e
vniuersis rebus belli: hoc est vt scias q ascẽdens sit signifi
cator icipiẽtibus bellũ ꝛ cause eius: ꝛ qd sit qd excitauit il
lud bellũ: ꝛ vtrũ cũ veritate cepit aut cũ mẽdacio. ꝛ scdz ab
ascẽdẽte: significat vtꝝ sit belluz an ñ: ꝛ vtrũ sit pro pfectu
aut dãno: ꝛ tertiũ ab ascẽdẽte significat arma ꝛ q̃ sũt: ꝛ qb⁹
generibus armoꝝ erit victoria ꝛ adeptio: ꝛ que gnã armo
rum nõ sunt neccessaria in ipso bello. ꝛ quartuz ab ascẽden

te significat locũ in quo erit bellũ: vtruz.s.erit cãpestris: vl' mõtanus: ⁊ si sit in littore maris maioris.s.maris: aut parui aut iuxta fluuiũ: aut si sunt in eodẽ loco arbores fructifere aut nem⁹: ⁊ q̄ntũ ab ascẽdẽte significat ꝓbitatẽ ac facilitatẽ militũ: et eoꝝ icessũ: ⁊ audaciã vl' pigritiã: ⁊.6.ab ascñte significat aĩalia militũ: ⁊ q̄ sint.i.vtꝝ sint eq̄ l' asini l' muli siue cameli: ⁊.7.significat inimicũ ⁊ opus almagenic.i.istrumentoꝝ cũ q̄bus ꝓȷ̈ciunt̃ lapides: ⁊ vtrũ sit bellũ cũ calliditate ⁊ ingenio: ⁊ ꝯ̃lo: ⁊.8.significat plagas ⁊ captiones ⁊ mortẽ fractões quoq; ⁊ victorũ fugã: ⁊ nonũ significat op⁹ exploratorũ ⁊ sciam rerũ inimici ⁊ eius rumores atq; calliditates: ⁊.x.ab ascendente significat ꝯsuetudinẽ vl' actum ducis maioris ceterorũq; ducũ q̄ sunt sub eius imꝑio: ⁊.11. significat ordinatõem eorũ ⁊ q̄liter erit acies eorum ⁊ globi ⁊ qualiter incedunt ⁊ ordinationez erga inimicũ: ⁊.12.significat ciuitatẽ ⁊ eos q̄ obsident̃ ⁊ expugnant̃ in ea. Aspice ergo h.12.loca ⁊ loca dominorũ eorũ ⁊ aspectũ eorũ qui aspiciunt vnam quãq; domũ ex eis ex malis.s.⁊ fortunis: ⁊ qui sunt ẽt in eis siue fortuna fuerit siue malus ⁊ quis aspicit dominuz vniuscuiusl3 domus ex ipsis fortunis ⁊ mal' post h loquere scdm qd̄ videris de aspectu fortunarũ ⁊ infortunarũ: ⁊ de fortitudine eorũ atq; debilitate. qm̃ fortũa cũ aspexerit signuz significat eidez signo fortunaz ⁊ bonũ: ⁊ malus cũ aspexerit ex quarto aspectu: vl' oppõne aut fuerit in eodẽ signo imittit in illud ipedimentũ ⁊ malũ in h.s. ꝙ pertinet ad ip̄z signũ ɓz significatões suas de bis que exposui tibi in hoc capitulo

¶ Signũ octauuz siue octaue domus cũ suis interrogationibus: ⁊ primo vtꝝ absens vl' aliq̄s vir viuat vl' nõ.

Cum interrogatus fueris de viro absẽte vel de alio aliquo viro vtrũ viuat an sit mortuus. Aspice dñz ascendẽtis ⁊ lunã si fuerint in q̄rto ab ascẽdẽte aut in domo mortis q̄ est.8.ab ascendente aut fuerint cõbusti. aut in descẽsione sua. aut cũ dño domus mortis: aut cũ domino quarte domus erit mortuus: ⁊ si inueneris aliquẽ eorum ita: aspectum aspice maloruz ⁊ fortunarũ ad eos si fuerit dñs ascendẽtis in quarto retrogradus aut in descensiõe sua retrogradus. aut in domo mortis retrogradus aut sepatus a domino domus mortis: per retrogradationem: Aspice si reuertatur ad gradum conbustionis erit mortuus: ⁊ si iũgitur luna planete sub terra erit mortuus: ⁊ si iungitur planete super terrã viuit: ⁊ si inueneris dñm ascẽdentis in.12.cuz mal' aut aspexerint eũ mali ⁊ aliquod luminarium fuerit ĩpeditũ iudicabis ei mortẽ si fuerint quoq; mali in vno signo cũ luminarib⁹ q̄ sunt sol ⁊ luna absq; aspectu fortunarũ significat mortem: ⁊ similiter si fuerit luna cum marte in quarto ⁊ fortune nõ aspexerint eaz: similiter cum fuerit pars fortune cuz malis in quarto ab ascendente: aut in.6.vl'.12 ⁊ fortune nõ aspexerit eã significant mortẽ. Et scito qꝛ qd̄ est super terrã significat vitã: ⁊ qd̄ ẽ sub terra significat mortẽ. Cum ergo inueneris dñm ascendentis ꝯbustũ sub radijs nullaq; fortuna euz aspexerit: ⁊ luna fuerit sb terra cadens ab ascendente in.3. vel.6. scito ꝙ ille de quo ẽ q̄stio sit mortuus maxime si euenerit vt luna sit in scorpiõe in.3.gradu eiusdẽ impedita a saturno qꝛ naturaliter significat mortẽ tũc verificabis mortẽ illi⁹ de quo fit iterrogatio

¶ Nonuz signum siue nona domus cũ suis interrogatiõibus: ⁊ primo vtruz ꝑegrinatio sit an non: ⁊ si perfici non potest quid eam probibet.

Cum interrogatus fueris de ꝑegrinatione vtrũ sit an nõ: ⁊ si non potest ꝑfici quid erit quod eã impediat vel ꝓhibeat. Aspice dñm ascendentis ⁊ lunam qui sunt significatores interrogantis: ⁊ signũ nonuz ⁊ eius dñm q̄ sũt significatores peregrinationis si fuerit dñs ascendentis aut luna in.9.aut iunctus fuerit vnus eorũ dño.9.q̄renti ꝑegrinatio a semetipso non erit borribilis: ⁊ si fuerit dñs noni in ascendẽte aut iunctus fuerit dño ascendẽtis accidet ei iter qd̄ oĩo nõ poterit frustrari. Si ãt nõ fuerit de eẽ dñi ascñtis ⁊ de eẽ dñi noni qd̄ predixi ⁊ reddiderit siue detulerit lumẽ eorum ad inuicez aliquis planeta significat peregrinationẽ trãslatio.s.luminis. Qd̄ si h non fuerit ⁊ inueneris dñm ascendentis. ac dñz noni iunctos planete se põderosiori. ⁊ ip̄e planeta aspexerit domum ꝑegrinationis significat ꝑegrinationẽ: ⁊ si nõ aspexerit nõ peregrinabit̃. item si fuerit dñs ascẽdentis in angulo ⁊ iunct⁹ fuerit planete q̄ sit ĩ sinistra ꝑte ascendẽtis i.inter ascendẽs ⁊ tertiũ fuerit q; lib a malis significat peregrinationẽ. Si ãt iunctus fuerit dñs ascẽdẽtis: ⁊ luna alicui planete in angulo nõ ꝑegrinabit̃ ⁊ si iũcti fuerint significatores inuicem.i.dñs ascñtis: ⁊ dñs noni: ⁊ fuerit ĩ ascendente malus ꝑegrinus ĩpediens dñz ascẽdentis: aut dominũ noni nõ erit ꝑegrĩatio: ⁊ h.accidet ex ꝑte viri.i.ex ꝑte interrogãtis accidet ei aliq̄d qd̄ turbet ⁊ ꝓhibeat eius ꝑegrĩationem: ⁊ si fuerit ip̄se malus in.7.veniet ei de eadez terra ad quã volebat ꝓficisci aut de re quaz petebat ꝙ frustret eius ꝑegrinatõem ac ꝓhibeat ⁊ si fuerit malus ĩ medio celi veniet ei grauitas a rege vl' ab eo q̄ sup eũ ẽ aut ꝑest ei ⁊ si dñs ascendẽtis iunctus fuerit dño domus itineris postea iunctus fuerit malo ab oppõne. vel a ꝯiunctiõe. vel a quarto aspectu aut fuerit cũ eo ĩ vno signo annũtia districtiõez que occurret ei post peregrinationem secundum quantitatez inimicitatis illius planete sexti.i.si fuerit dominus ab ascendẽte erit infirmitas. ⁊ si fuerit dñs q̄rti erit carcer: aut aliq̄ tristitia. ⁊ si fuerit dñs.8.erit mors. ⁊ si fuerit dñs 7.aut.12.significat districtionẽ a latronibus ⁊ inimicis. ⁊ si aspexerit ab ascẽdente timet̃ ei iterfectio. Si vero aspexerit a scdo ab ascẽdente: significat detrimẽtuz sube. Simil'r quartus aspect⁹ ab ascẽdente significat ĩpedimẽtuz corporis. ⁊ alter quartus aspectus scds .i.a decimo significat detrimentũ sube. ⁊ si inueneris dñz ascẽdentis in.7.aut in.8. significat laborẽ in ꝑegrinatiõe: ⁊ maxime si fuerit malus. Qꝛ si dñs ascendentis iã ĩcepit oriri de subradijs: aut iã fuerit solut⁹ ab ĩpedimẽto suo in quo fuerat erit ꝑegrinatio leuis: ⁊ si ipsum dñm ascẽdentis inueneris in ascẽdẽte aut in domo sua altera nec iũctũ dño noni iam nõ ꝑegrinabitur: maxime si fuerit signũ fixuz: qꝛ signum fixũ destruit iter. ⁊ cuz iueneris lunã receptã significat leuitatẽ. si vero nõ fuerit recepta significat tarditatẽ ⁊ inuolutionẽ: ⁊ ꝙ in ꝑegrinatione illa nibil adipiscet̃ ⁊ erit odiosus ⁊ põderosus apd̄ euz ad quẽ venit. Simil'r significat dñs ascẽdentis si aspexerit eã ex oppositione: ⁊ scito ꝙ ascẽdẽs significat ꝑegrinãtem ⁊ mediũ celi res eius quesitas: vel querẽdas: ⁊.7m ab ascendente terrã ad quã vadit. Quartũ vero ab ascẽdente significat rei illius finẽ. si ergo fuerint fortune in ascẽdẽte esse eius animi ⁊ corporis erit vtile: ⁊ si fuerit fortune ĩ medio celi erunt res eius vtiles ⁊ ꝓficue. si vero in.7° fuerint fortune videbit in terra ĩ quã venit qd̄ voluerit ⁊ desiderauerit. ⁊ si inueneris aliquẽ maloꝝ in ascẽdẽte aut in medio celi: aut in.6° accidet ei infirmitas ⁊ labor inanis ⁊ diminutio. si autẽ iueneris fortunas in q̄rto ab ascendẽte erit finis rei illius ɓm qd̄ vult ⁊ desiderat. si infortunas econtra. ⁊ si videris que sit ꝑegrinatio ⁊ volueris scire ad quẽ ꝓficiscit̃ ꝑegrin⁹: aspice lunã: si iuncta fuerit soli ꝑgit ad nobiles: vel ad regẽ. ⁊ si iuncta fuerit saturno: dic ꝙ ꝓficiscat̃ ad ignobiles ac viles. ⁊ si iuncta fuerit ioui dic ꝙ ꝑgat ad nobiles. ⁊ si veneri ad mulieres. ⁊ si mercurio ad scriptores ⁊ mercatores ac sapiẽtes. si vero fuerit luna cursu vacua exiuit q̄rẽs notũ: que si tũc separata fuerit a saturno exiuit ꝓpter debitũ qꝛ ifestabat̃ a creditorib⁹ suis. ⁊ si fuerit separata a marte: erit fugitiuus: aut simil' fugitiui a rege. deinde aspice planetã cui iungitur luna: si fuerit in domo sua: erit vir ille ad quẽ ꝑgit ex ciuibus regionis, ⁊ si fuerit ĩ triplicitate sua nõ

est ex ciuib⁹ illius: sed venit ī ea ⁊ morat̄ in ea. Et si dn̄s domus planete cui iungit̄ luna aspexerit eū erit notus in regione: ⁊ si nō aspexerit eū erit ignot⁹ in ea. ⁊ si fuerit aspectus ex q̄rto: erit ex eadē regione: inter laudabilē ⁊ vituperabilem: nec ex toto laudatur: nec ex toto vituperat̄: ⁊ si fuerit aspect⁹ ex oppōe erit odiosus ⁊ ꝯtentiosus. si aūt sextilis ⁊ trinus fuerit aspect⁹ erit dilectus: ⁊ si fuerit ei ꝯiunctus in vno signo erit de his q̄ vi auferūt subas boīuz. Post h̄ aspice ip̄m malū qui impedit dn̄m ascendentis vel lunā si fuerit ī humanis signis q̄ sūt gemini ⁊ ei⁹ triplicitas: āmone eū vt caueat a latronib⁹ ⁊ viarum abscisionibus. ⁊ si fuerit ī signis aquaticis caueat a naufragio. Et si fuerit in signis animaliuz caueat a casu bestiarū aut ab earuz ꝑcussione. si vero fuerit in signis sementū caueat ab arboribus ⁊ spinis: ⁊ a loco altiori aut a cibo in quo fuerit venenuz. si vero malus fuerit in leone ꝑprie erit īpedimentū ex lupo: ⁊ in scorpiōe ꝑp̄e ex reptilibz: ⁊ in pisce ꝑp̄e ab his q̄ morant̄ in aquis: ⁊ mars maioris impedimenti est in terra: ⁊ saturnus in mari plus impedit.

❡ Quō de igressu ꝑegrinātis ī ciuitatē aliquā q̄d ei erit ī ea.

De ingressu ꝑegrinantis in ciuitatē. Aspice qn̄ ingreditur ꝑegrinus ciuitatē qō signū ascendat hora ingressionis eius: si fuerit dn̄s scd̄e domus ab ascendēte retrogradus significat celeritatē reuersionis eius absq̄ ꝑfectione sui negocij. si vero fuerit in sua statōe p̄a qn̄ vult dirigi reuertetur inter celeritatē ⁊ tarditatē et ꝑficiet negocium suū post desꝑationez. et si fuerit in statione sua p̄ma qn̄ vult retrogradari tardabit et reuertet̄ absq̄ ꝑfectione sui negocij: et nō inueniet bonū et si fuerit dn̄s scd̄e in ascedente vel in medio celi aut i.i.i. erit ꝑegrinatio sana et ꝑficua: et si fuerit in .7. occurret ei in ꝑegrinatiōe sua districtō atq̄ contentio. si vero fuerit in nono vel tertio nō q̄escet in ip̄sa terra donec ꝑficiscat̄ ad aliā. si aūt fuerit ī .4. et aspexerit eam malus aut fuerit cū eo: h̄ erit vltima eius ꝑegrinatio et timetur ei mors in eadem regione: et nō reuertet̄ aliquo modo. si āt iūcta fuerit lūa dn̄o scd̄i ī vno signo aut aspexit eam aut iuncta fuerit mercurio in vno signo: vel aspexerit eam mars inueniet plagas ⁊ fractiōes ⁊ rez horribilez. q̄ꝫ si tunc luna fuerit in angulo terre: mouet̄ de h̄. si vero fuerit in angulo extra hūc remanebit vestigiū illius districtionis ac fractionis in eo: ⁊ si aspexerit luna martē ⁊ nulla fortuna eū aspexerit inueniet plagas s̄m istā substantiā signi illius in quo ē. q̄ꝫ si tunc fortune aspexerint lunaz erit ei de districtione quā dixi liberatio ⁊ sanitas huic īfirmitati: ⁊ fractiōi ac plagis inuenie t̄ remediū. Si vero fortune nō aspexerint remanebunt in hoc donec moriatur ex eis.

❡ Questio de esse itineris p̄ncipum vel regum ⁊ esse eorum qui succedunt vel remanent.

Et si interrogatus fueris de eē itineris p̄ncipū vel regum: ⁊ esse eorū qui succedūt vel remanent. Aspice ad scd̄z ab ascendēte si fuerit in eo malus qui nō habeat testimoniū erit post exitum eius in his qui post eū remanent in ꝑpinquis. s. eius atq̄ regno eius aliquod detrimentū: si fuerit mars ꝯtētio ⁊ bellū: ⁊ ꝯbustio ignis. ⁊ si fuerit saturnus latrones aut infirmitas: vel naufragiū. si autē fuerit ille malus receptus nō impediet h̄ et meliorabitur: si vero fuerit in descensione sua perficietur: ac monstrabitur: et eo fortius si fuerit retrogradus: q̄z tunc significabit dissolutionē ac detrimentuz: similiter dic de fortunis cum fuerint in scd̄o ab ascēdente de ꝑfectu et bona laude: et scito q̄ꝫ dn̄s ascendentis vel luna cū īpediti fuerint significat tristitiaz et districtōez ī via. q̄ꝫ si fuerit malus sup̄ terraz inter ascendēs: ⁊ .10. accidet ei h̄ in reuersione sua: ⁊ si fuerit inter .7. ⁊ .10. ī discessiōe sua: ⁊ si fuerit mal⁹ s̄b terra iter ascēdens ⁊ quartū in eis q̄ acq̄siuit in discessiōe sua. si vero fuerit inter quartū: ⁊ .7. in eis q̄ acq̄siuit in reuersione sua.

❡ Questio vtꝝ terra ī q̄ q̄s ē: ē melior: an ea ad quā ē itur⁹.

Cum te interrogauerit aliq̄s dicēs terra in aqua suz ē mihi melior: an illa ad quā volo ire: aspice lunā si fuerit sep̄ata a malo egressio erit melior ei: si vō a fortūis sep̄ata fuerit manere ē ei vtilius. ⁊ si eē dn̄i ascēdētis fuerit bonū maner̄ ē ei vtilius. si vero esse dn̄i .7. fuerit melius: ire erit ei vtilius. Et si te iterrogauerit vides mihi bonū si egrediar ad hoc negociū aut faciā h̄ vl̄ illud. Aspice dn̄m ascendentis: ⁊ lunaz si fuerint sep̄ati a mal̄ ⁊ iuncti fuerit fortūis precipe ei vt faciat quod vult. si vero sep̄ati fuerit a fortunis ⁊ iuncti malis nō appropinquet illi operi.

❡ Questio de victo quid erit de eo.

Si interrogatus fueris de aliquo victo. Aspice in h̄ sicut aspicis ī ꝑegrinatōe q̄z aspicis vtrisq̄ in exitu eoꝝ a loco suo: s; in capitulo victi cū fuerint dn̄i angulorū aut q̄dā eoruz ī domibus suis in angulis significat quorūdā retentōez eorū in ip̄o anno. post h̄ aspicies a dn̄o ascn̄tis ⁊ ei⁹ loco. q̄ si fuerit ī angl̄o significat ꝑlōgōez carceris ⁊ eo forti⁹ si fuerit angulus terre: quē si aspexerit dominus .12. aut aliq̄s malorū īueniet districtōem cū carcere. Si vero dn̄s ascendentis fuerit cadēs ab ascendente: s; iunct⁹ fuerit planete ī angulo ꝑlongabit̄ eius carcer post quā sp̄abat euadere. si autē fuerit ī angulo ⁊ iūctus fuerit planete cadenti significat liberationē eius post desperationē. sed si iūctus fuerit planete malo q̄ sit ī angulo terre qō est q̄rtuz signū: aut fuerit dn̄s .8. in ascēdente qō est signū mortis nō exibit a carcere donec moriat̄. ⁊ si iūctus fuerit dn̄s ascēdētis: aut luna alicui p̄lte in .3. vl̄ .9. significat liberationē ⁊ eo leuius si non fuerit dn̄s alicui⁹ anguli ex angulis ascendētis: ⁊ si vnus ex eis: idest dominus ascendentis: vel luna iūctus fuerit domino tertij vel noni vel receptori in sinistra ascendentis significat ei⁹ liberationez: ⁊ erit hoc de opere qō op̄abit̄ per semetipsum: ⁊ nullus exorabit ꝑ eo. si vero dn̄s tertij aut noni iūct⁹ fuerit dn̄o ascendētis operabitur aliquis pro eo ⁊ liberabitur absq̄ petitione sua. si vero dominus ascendentis iunctus fuerit domino .12. ⁊ fuerit in sinistro ascendentis significat fugam illius ex carcere. similiter si fuerit dn̄s tertij aut noni cum dn̄o .12. si autē iunctus fuerit dn̄s ascendentis dn̄o tertij vel noni: sed receptor fuerit in angulo: idest ponderosus: nō exibit donec egrediatur receptor a signo ⁊ recedat ab angulis. ⁊ si iūctus fuerit dn̄s domus lune dn̄o ascendentis significat dilationē in exitu.

❡ Post hoc aspice postq̄ cessasti aspicere cum dn̄o ascendentis ⁊ eius coniunctione cum stellis: ⁊ ī coniūctione stellarum cuz eo locū significatoris: idest lune si fuerit ī signo mobili significat celeritatē liberationis preter cancrū qui est tardus: eo qō sit dom⁹ ei⁹: ⁊ aries ⁊ libra velociores sūt in liberatione a capricorno: ⁊ non tardabit ī carcere: ⁊ inueniet ibidem multos auxiliatores. Capricornus vero significat tarditatem ⁊ solitudinem ac tristiciam: ⁊ qm̄ inimici laborant vt retineatur in vīculis: ⁊ si fuerit ī signo fixo significat tarditatē exitus ⁊ tardior oībus est aquarius. si autez fuerit luna ī signo cōmuni: ⁊ non fuerit liberatus antequaz egrediatur luna de eodē signo prolōgabitur eius carcer: et eo fortius si fuerit domus iouis ⁊ ipse eaz nō aspexerit. In domib⁹ vō mercurij si fuerit īpositio in ip̄o carcere īueniet bonū ⁊ gaudiū. deinde aspice eius coniūctionez si fuerit in angulo: ⁊ iūcta fuerit planete ī sinistro ascēdētis: ⁊ testificatus fuerit dn̄s ascēdētis: sil̄r significat libationez. ⁊ si fuerit luna cadēs ⁊ iūcta fuerit alicui planete ī angulo significat prolōgationē carceris nisi fuerit planeta dn̄s tertij aut noni: tūc liberabit̄ cuz mutatus fuerit ipse planeta. ⁊ si fuerit cadens: ⁊ iūcta fuerit planete cadēti: qui sit dn̄s alicui⁹ anguli erit ī sp̄e egrediēdi donec igrediat̄ ipse planeta aliquē angulorū ascēdētis: ⁊ tc̄ desp̄abit̄: q̄ꝫ si fuerit ille cui iūgit̄ dn̄s anguli ⁊ fuerit ī signo tertio aut .9. erit melius ⁊ leuius

ad exitũ ⁊ si iuncta fuerit cũ dño alicuius angulorũ ⁊ ꝓpriecuz dño ascendẽtis significat tarditatẽ: ⁊ si dñs ascendẽtis ingreditur sub radys: ⁊ fuerit malus in q̃rto: raro viuit. Or si fuerit ipe malus mars: interficiet postq̃ exibit de carcere. si aũt dñs ascendẽtis iã transiuit ꝯbustionẽ, infirmabit infirmitate forti: ⁊ cũ fuerit aliquis malorũ in aliquo angulo: q̃to plus videris eum a gradu sol' longiorez: tãto erit leuior eius infirmitas: ⁊ eo citius liberabitur ⁊ si iunctus fuerit dño. 8. ab ascendẽte: vel malo ĩ angulo terre morietur in carcere ⁊ si fuerit cũ saturno aut aspexerit eũ ex fortitudĩe. significat ꝓlongatõez carceris ⁊ tristitiã atq̃ ĩpedimentuz in substantia: ⁊ corpore: si vo fuerit cũ marte significat ipedimentũ: ⁊ vinctõez: ⁊ si fuerit luna tũc ĩpedita. ĩueniet: eũ districtio ⁊ nõ flagellabit: ⁊ si aspexerit luna dñz dom⁹ sue erit leuius: si vero non aspexerit erit durius. Post h̃ aspice esse illius interrogãtis a dño ascendentis: ⁊ esse illius q̃ contendit cuz eo a dño. 7. si se aspexerint ex trino vel ex sextili aspectu: ille qui ꝓuocat aliũ cũ leuitate petet eũ. ac patiẽtia optans pacẽ ⁊ salutẽ: si vero aspexerint se ab opp̃õne vel a quarto aspectu: petet eum cuz grauitate ac importunitate: ⁊ erit perseuerans multum in petitione iustitie sue.

Questio de aduentu absentis.

Cum interrogatus fueris de aduentu absentis. Aspice dominum ascendentis ⁊ locum eius: si fuerit ĩ ascendente aut in. 10. aut conmiserit dispositionem suam planete: qui sit in eis: significat eius aduẽtũ ⁊ si fuerit dominus ascendentis in nono. aut in medio celi aut ꝯmiserit dispositionem suaz planete in eis significat eius aduentum. si vero fuerit dominus ascendentis in. 7. ab ascendente aut in angulo terre: erit in aduentu eius duricia: ⁊ dilatio ⁊ significat q̃ absens sit in terra in qua est nondum exiens inde: ⁊ si fuerit dominus ascendentis in. 9. vel in. 3. ab ascendente: ⁊ iunctus fuerit planete in ascendẽte: erit in itinere volẽs redire. similiter si fuerit dñs ascendentis in. 8. ab ascendente. aut in scdo ⁊ iunctus fuerit planete in. 10. q̃d est in medio celi. si aũt dñs ascendentis fuerit cadens ⁊ nõ fuerit iunctus alicui planete in angulo: nec aspexerit ascẽdens erit malũ q̃ significat tarditatẽ. ⁊ si iũctus fuerit dñs ascendentis aut luna planete retrogrado aut fuerit dominus ascendentis retrogradus: ⁊ aspexerit ascendens: significat eius aduentũ: ⁊ si fuerit dominus ascendẽtis impedit⁹ significat duritiam ⁊ prolongationem aduentus: si autem non fuerit de domino ascendentis quod dixi. Aspice significatricem que est luna que si ꝯmiserit dispositionem suã domino ascendentis in ascendente aut prope ascendens. s. per. 11. gradus significat celeritatem aduẽtus: ⁊ si fuerit dominus ascendentis in. 7. ⁊ in succedenti eum: prolongabit: si autem separata fuerit luna a domino quarti aut. 7. noni quoq̃ vel tertij et iuncta fuerit domino ascendentis significat aduentuz. item si separata fuerit a planeta qui fuerit in sinistra ascendentis h̃ est sub terra: et iuncta fuerit planete in dextera ascendentis: idest super terram significat aduentum. si vero fuerit luna cadens ⁊ iũcta fuerit ad dexterã ascendentis planete in decimo significat aduemtũ cũ dilatione quia luna cum in dextera ascendentis fuerit impedita: significat duriciam ac retentionem aduentus.

Questio visionis vel somnij.

Cognitio illi⁹ ẽ vt ꝯsideres semp signũ nonũ tũc si inuenies in eo stellã pone eaz significatricez super bonitatẽ vel malitiã visionis: si aũt nõ inuenis ĩ eo stellaz tunc ꝯsidera decimũ: ⁊ si inueneris in eo stellã tunc ipsa est significatrix super bonitatẽ visionis. Or si non inuenis in eo stellã tũc ꝯsidera ascendens. ⁊ si nõ inueneris in eo stellã tunc ꝯsidera. 7. ⁊ si nõ fuerit in eo stella tunc considera. 4. q̃ si nõ inueneris in eo stellã tũc ꝯsidera. 3. q̃ si nõ inueneris in hoc loco aliq̃ stellarũ tunc visio nõ est sana ⁊ ẽ vanitas somni vani: ⁊ non videt ipm aut oblitus ẽ eius. ⁊ si inuenis in vno predictorũ locorũ aliq̃ ex stellis tũc scias eam: q̃ si est saturnus aut cauda tunc ipe videt rem terribilem ex eis que timorẽ inferunt. de inde aspice cui⁹ domus sit stella dña tũc illud q̃d facit euz timere ⁊ terret ipm ẽ de genere domus illius pl'e. naz si ẽ dñs. 12. domus tũc illd q̃d terret sũt inimici aut genera eorũ: ⁊ similiter dicit in religs domibus. ⁊ si est significator sup visionẽ iuppiter tũc ipe vidit r̃ges: ⁊ ꝑpositos aut sublimatos ⁊ maiores ex oĩbus ⁊ q̃ similant nature iouis. Si aũt est mars tunc ipe videbit venationẽ aut duellũ: aut ex lege cõiungi aut alterationẽ aut pugnã aut carnẽ: aut sanguinẽ aut arma aut instrumentuz aut que similia sunt nature martis. ⁊ si est venus tunc vidit vestimentũ ⁊ pannos ⁊ rẽ bonã dilectã aut aromaticam ⁊ delectabilez aut margaritas aut mulieres aut puellas aut pueros sodomiticos ⁊ cetera q̃ conueniũt nature veneris. ⁊ si est mercurius tunc ipse vidit aromaticũ aut mischitas aut quosdã orãtes: aut denarios aut imagĩes aut voces: aut q̊sdã emẽtes ⁊ vẽdẽtes ⁊ alterantes ⁊ que sũt silia nature mercurij. ⁊ si ẽ sol tũc vidit q̃ ipe volabat iter celũ ⁊ terrã aut vidit lumẽ: aut ignem: aut regem ⁊ que similia sint nãe solis. ⁊ si est luna tunc ipse vidit mulierem: aut marem: aut vetulas: aut fluuium. ⁊ si est cauda tunc ipse vidit tenebrositatem: ⁊ puluerem: ⁊ susurrationem: ⁊ murmurationem. ⁊ si est cap̃: tunc ipse vidit viriditatem ⁊ redolentiam ⁊ aurum ⁊ similia. ⁊ si signum in quo est significator est femininuz: ⁊ significat stella aliquid timoris: tunc ipse vidit locum altum eleuatum: aut rupem altam supereminentẽ caute: aut quasi ipse cadat ex alto: aut eleuationem in locũ ⁊ oppressionez: aut ventum procellosuz. ⁊ si est stella que significat timorem in signo terreo: tunc ipse est quasi lapidatus aut obsessus: aut cadens in foueam: aut in loco tenebroso ⁊ stricto tamẽ ĩuenit exitum. ⁊ si est in signo igneo: tunc ipse vidit suspensionem: aut cõbustionem: aut flãmaz: aut ignem: aut caliginez: aut nigredinem. ⁊ si est in signo aquoso tunc vidit submersionẽ: aut diluuiũ: aut refluxũ aut mare: aut periclitationem. Deinde aspice cũ qua stella coniungatur dominus ascendentis: ⁊ significator visionis: naz si coniũguntur ambo: aut vnus eorum cũ fortuna tũc non consegtur ipsum ex eo q̃ vidit nocumentuz: ⁊ si coniũguntur cũ infortuna tũc consegtur ipsum ex ipsa visione nocumentum s̃m genus domus cõiuncti. nam si est domin⁹ cẽsus consequitur ipsum nocumentum in censu suo. ⁊ si ẽ dominus septimi consequit̃ ipsuz nocumentuz in mulierib⁹. ⁊ si est dominus quinti tũc in filijs: ⁊ similiter fit in religs domibus. ⁊ similiter si visio est conueniens tũc aspice gen⁹ domus coniuncti cum significator: ⁊ simile illius ex domibus: ⁊ iudica iuuamentum ex genere dom⁹ eius.

Decimum signum siue decima domus cum suis interrogationibus. Et primo de regno ĩ quo quis habet fiduciã si adipiscetur illud vel non.

Si interrogat⁹ fueris de regno in quo h̃z q̃s fiduciã. vtrũ adipiscatur illd an nõ. Aspice dominũ ascendẽtis ⁊ lunã: si iũctus fuerit dñs ascendentis: vel luna dño. 10. ⁊ receptor aspexerit mediũ celi significat adeptionẽ cũ profectu ⁊ studio: et cum petitione interrogantis atq̃ inquisitione eius. Similiter si fuerit dñs ascẽdẽtis: aut luna in. 10. nõ impedita. Si vero dñs medij celi fuerit in ascendente vel iũctus fuerit dño ascendentis adipiscetur regnum absq̃ petitione ⁊ importunitate. similiter erit si dominus medij celi iunct⁹ fuerit fortune in ascendente. Or si nihil fuerit de hoc quod dixi: ⁊ videris planetã reddẽtẽ lumen eorũ. i. transferentem ab vno in alium lumen: tunc interrogator non petit rem

per semetipsum. sed petit aliquem qui pro eo operetur in
hoc:si autem aspexerit receptor dispositionis: ad medium
celum ꝛ fuerit liber a malis adipiscet̃. Si vero fuerit impe
dit⁹ ꝛ nõ aspexerit mediũ celi soluet̃ hoc op⁹ post directio
nez. ¶ Et scito ꝙ mali cũ impedierit a quarto vel ab oppo
sitiõe reuertet̃ dñs interrogatõis a socio suo reuersione fe
da destruunt iterrogationẽ:a trino aũt vel a sextili aspectu
reuertetur minus ipediunt:ꝛ si cõiũxerint lumen dñi ascẽ
dentis:ꝛ lumen dñi medy celi planeta aliqs.i.si iuncti fue
rint ambo cũ eo ꝛ fuerit ipse planeta ĩ ascendẽte:vel in me
dio celi aspice tunc lunaz:que si iuncta fuerit reuersiõe bo
na vel pulchra ꝛ dño ascendentis:aut dño decimi erit ade
ptio:si ṽo nulli eoꝝ iuncta fuerit ꝛ fuerit libera a malis adi
piscet̃ ꝛ habebit auxilio multoꝝ boium. Si aũt non fuerit
luna sicut p̃dixi:ꝛ fuerit planeta q ꝯiunxerit lumen in me
dio celi:aut aspexerit euz:ꝛ non fuerit cadẽs:nec exierit ab
eodẽ signo donec iungat̃ ei dñs ascendẽtis ꝛ dñs.10.ꝛ fue
rit liber a malis adipiscetur oio.

¶ Questio de qualibet re si adipiscetur vel non.

c Um videris dñm ascendẽtis ꝛ dñm decimi ꝯiun
ctos:aspice lunã si cõmiserit dispõnẽ suã ac fortitu
dinẽ vni eoꝝ:fueritq; recepta:ac libera a malis:annũtia ex
toto ꝛ spera effectũ:si ṽo nulli eoꝝ cõmiserit dispõnẽ suam
sʒ fuerit recepta erit tardius.si autẽ non fuerit recepta nec
fuerit ĩpedita aspice receptorẽ dispositionis ex eis:si fuerit
liber a malis aspiciẽs domuz suã adipiscet̃ partẽ eoꝝ q̃ pe
tierit.ꝛ si fuerit ĩpeditus scd̃m ꝙ dixi de ipedimento lune
nõ adipiscet̃:ꝛ si iunct⁹ fuerit dñs decimi dño quarti ꝛ dñs
quarti dño ascẽdentis adipiscet̃:si vero dñs ascẽdẽtis iun
ctus fuerit dño quarti:ꝛ dñs q̃rti iunctus fuerit dño medy
celi:adipiscet̃ post desperationez:ꝛ cũ receperit dñs ascen
dentis dispositõem lune:lenior erit petitio regni:ꝛ scito: ꝙ
cum dñs ascẽdentis fuerit ĩ domo sua:ꝯstituet̃ sup terram
in qua ẽ:ꝛ si fuerit ĩ exaltatiõe sua constituet̃ super terras
ml't̃as:ꝛ opus p̃cipue dignitatis.si ṽo in triplicitate sua fue
rit significat opus magnũ:sed non erit ĩ terra sua ĩ qua est:
si autem nõ habuerit testimoniuz ĩ loco suo:erit ignotus ĩ
terra cui preerit. ¶ Et scito ꝙ fortassis dñs ascendentis ꝛ
decimi erit vnus planeta:ac si esset ascendens virgo ꝛ deci
ma gemini. Qd̃ si ita fuerit ꝛ fuerit ipse planeta receptus ꝛ
luna cõmiserit ei dispositionẽ suaz:ac fortitudinẽ ab anglo
adipiscetur:si ṽo fuerit planeta receptus:et luna sil'r fuerit
recepta et ĩ bono loco:et aspexerit locũ rei:vl' domos suas
adipiscet̃ partẽ eoꝝ q̃ petierit:si ãt nõ fuerit receptus et lu
na ẽt fuerit ipedita:nõ adipiscet̃ qd̃ petierit et fortassis nõ
ꝯueniet vt dñs ascẽdẽtis aspiciat dñz decimi:vt si esset leo
ascẽdẽs et anguli recti:tũc aspice locũ solis:et veneris vnũ
quẽq; p se:q si fuerint recepti et aspexerit mediũ celi: signi
ficat ꝓfectũ eoꝝ:si vero fuerit vnus eoꝝ receptus:et alter
nõ:aspice lunã si cõmiserit dispositionẽ suaz:ac fortitudinẽ
illi q nõ est recept⁹ adipiscet̃: si ãt nõ fuerit recepti et luna
fuerit ipedita:et non recepta nec aspexerit aliquez eoꝝ: et
ipse q recipit dispositionẽ aspexerit mediũ celi:et nõ fuerit
impeditus adipiscet̃ partem eoꝝ que petierit.ꝛ si coniun
xerit lumen eoꝝ planeta in angulo nec egrediẽs fuerit de
loco suo donec iungatur ei significat profectuz ꝛ adeptionẽ
eorum que petierit. Post h̄ aspice lunam si fuerit recepta
ꝛ aspexerit medium celi.iam perfecta est fortitudo eius at
q; fortuna. Et si luna iũcta fuerit lumini dñi medy celi aut
transiret per eum iunctaq; fuerit corpori eius atq; aspexe
rit medium celi adipiscetur:ꝛ si receperit eam dñs domus
in qua est luna aspexerintq; ambo.10.adipiscetur:ꝛ si nõ oc
currerit luna lumini alicuius planete:in signo ĩ quo fuerit
anteq̃ egrediatur de eo petens ipsam rem non adipiscetur
rem suaz nisi dñs ascendentis ꝛ dñs rei habeãt fortitudinẽ
ꝛ testimonium in locis:ꝛ aspexerint ambo locum rei.ꝛ scito
quod vitiuz lune ꝛ domini medy celi significat diminutio
nem rei in opere:ꝛ eo deterius si fuerit receptor dispositio
nis lune impeditus:quia significat detrimentum operis: ꝛ
si iuncta fuerit luna domino ascendentis aut domino me
dy celi auxiliabitur ad profectum. Si autez pulsauerit do
minus medy celi fortitudinem atq; dispositionem planete
qui eos recipiat:ꝛ qui habeat fortitudinẽ in loco suo:ꝛ rei:
ꝛ non aspexerit medium celi: non perficietur res eodẽ mo
do quo petit̃. Et cũ significator inimicat̃ domui sue:signifi
cat duritiam ꝛ inuolutionem in petitione rei: ꝛ inimicitia
eius est,vt sit in duodecimo domus sue:aut in secundo:aut
in sexto:aut in octauo. Et si aspexerit eum a septimo:signifi
cat contrarietatem. Et scito ꝙ dominus ascendentis est si
gnificator eoꝝ que occurrunt domino regni ex laude vel
vituperatione:ac cetera que de eo sunt. Et dominus.7.est
significator operis ciuium eius:ꝛ medium celi ac dñs eius
sunt significatores eorum que fiunt in regno eius ex bono
vel malo. Et vndecimum ac dñs eius sunt significatores
eorum qui succedunt eum in opere suo.i.in regno: ꝛ nonuz
ac dñs eius sunt significatores eoꝝ que fuerunt ante euz.
Et quartum ac dñs eius sunt significatores eius operis fi
nis. Quere ergo significatõez acq̃sitionis eius atq; sbe ei⁹ a
signo scd̃o ac dño ei⁹:ꝛ a parte fortũe ac bonitate loci ei⁹: ꝛ
scriptores a signo scd̃o ꝛ ei⁹ dño:ꝛ ab.11.ꝛ dño illi⁹ redit⁹:il
li⁹ atq; amicos:ꝛ fratres ei⁹ a signo tertio ꝛ dño ei⁹:ꝛ suos
ei⁹ a.6.ꝛ dño ei⁹:inimicos vero illi⁹ a.12. ꝛ dño illi⁹. aspice
q̊ aspectu fortunarũ ꝛ malorũ planetaruz ad hec loca vbi
cũq; fuerit fortũa:ibi erit bonũ gaudiũ atq; lucrũ: ꝛ quo
cũq; inuenerit malũ ibi erit impedimentũ ꝛ timor ꝛ abla
tio manuũ ab obedientia ꝛ bellũ.

¶ Qd̃ in quo expendet sustantiã quã collegit rex.

e T si iterrogat⁹ fueris ĩ quo expẽdet subaz quã colle
git.aspice dñm dom⁹ sube si fuerit mars expẽdet eã
ac dispget in oi ope malo:vt guerra ꝛ luxuria ꝛ ebri
etate ꝛ cetera talia.ꝛ si fuerit saturnus agitabit animũ su
um ꝛ thesaurizabit subaz suã ꝛ alienã.si ṽo iuppiter fuerit expẽ
det eã ꝓ amore dei ĩ elemosynis vl' ĩ oi ope bono. Et si fue
rit sol dãnabit eã cã parẽtũ:ꝛ ĩ acq̃sitiõe nobilitatis.ꝛ si fue
rit ven⁹ faciet aĩum suũ vti oi delectatione.ꝛ si fuerit mer
curi⁹ ĩ emptiõe vl' vẽditiõe q̃rẽdo lucrũ.si aũt luna fuerit
operabit̃ ꝺm nãm planete cui iũgit̃. et si fuerit vacua cur
su expendet eam donec cõsumet̃. Et dñs quoq; ascendẽtis
significat esse finis sui:qꝛ est q̃rt⁹ a.10° ꝛ eius depõne. Si in
ueneris.s.dñm ascendentis:aut in.12.vl'.6.vel.18.significat
turpitudinẽ depositionis eius:ꝛ eo turpi⁹ si fuerit in.6.aut
ĩ.12.tc̃ significat qꝛ irascet̃ sibi ꝛ suspicabit̃ ꝛ exercitabit̃ vt
insurgat in eũ ille qui post eũ constituetur. Si autez fuerit
dñs ascendentis receptus auferet̃ malũ.i.non patiet̃ aliqd̃
martiriũ nec vinciet̃. Si vero nõ fuerit receptus ꝛ fuerit ĩ
peditus cũ hoc qd̃ dixi:erit qd̃ occurret ei post depositionẽ
suã deterius sua depõne:ꝛ si iunct⁹ fuerit dñs.12.dño ascẽ
dentis:ꝛ ipse nõ recepit eũ:p̃fat⁹ p̃positus viciet̃:ꝛ eo forti
us si fuerit in aliquo anguloꝝ:ꝙ si fuerit ĩ.10. viciet̃ ĩ regno
suo in oclis oĩum:ꝛ ponet̃ corã eis.ꝛ si fuerit in ascendente
erit ĩfra hoc qd̃ dixi. Si ṽo in.4.fuerit erit hoc ĩ occulto: sʒ
in honore suo tñ. Si aũt fuerit in.7.cõmittet̃ ciuib⁹ ipi⁹ ho
noris:ꝛ ĩueniet ex ill' districtiõez. sʒ si fuerit cadẽs ab ãgul'
ĩ dextera ascẽdẽtis ꝛ fuerit cõmixt⁹.12.nõ viciet̃ in honore
suo donec ꝓducat̃ ad terrã in qua retinẽdus ẽ. si ṽo fuerit
in sinistro ascendentis vinciet̃ in itinere.ꝛ si iunctus fuerit
domino.8.post separationem eius a domino.12.significat
mortem ei⁹ in vinctione sua.si vero iunct⁹ fuerit post dñm
.12.dño medy celi ĩueniet regnũ post victiõe. ¶ Et scito ꝙ
mars significat ẽt victionẽ queãdmodũ significat dñs.7.
si inimcat̃ dño ascẽdẽti:h̄ ẽ si fuerit dñs ei aut.8.aut.6.vl'
7.seu.4.ꝛ dñs.8.ẽ calidior:qꝛ significat mortẽ in victione.

¶ Et aspice maluz q impedierit dñm ascendentis: si fuerit
saturnus ꝙ dixi de districtione: ⁊ martirio erit ex carcere
⁊ ꝑcussione lignoꝝ. ⁊ si fuerit impediēs mars: erit ex vicu
lis ⁊ penis ferri ⁊ ꝑcussione flagellorum.

¶ Questio de esse regis ab eo qui eum constituerit.

Et si volueris scire esse illius ab eo q constituit eū.
e Aspice interroganti ab ascendēte ⁊ dño eius: ⁊ ei q
cōstituit eum a septimo ac dño eius: si dñs. 7. rece
perit dñm ascēdentis aut pulsauerit fortitudinē suā: ad eū
ex trino: aut sextili aspectu: aut q̄rto erit res eoꝝ optime
ꝯiuncta. Et si luna portauerit lumē inter eos: erit eis q affe
ctet inter eos. i. q mittat ꝯcordiā inter eos: cū cōmiserit lu
na receptori dispositionē ex loco dilectionis. Et mali sunt
omnimō callidi: ex quarto aspectu vel oppositione: ⁊ fortu
ne operanī ex q̄rto aspectu ⁊ oppōne: ꝙ si duo significato-
res non fuerit iuncti ad iuicē: ⁊ nulla stella portauerit iter
eos lumen: nō erit qđ inter eos est sicut volunt.

¶ Questio de qua terra est dominus regni.

Jaūt volueris scire de q̄ terra est dñs illius regni.
s Aspice signū medij celi si fuerit ibi planeta ⁊ ipse i
domo sua erit ex hoibus illius terre ⁊ ex mediocri
bus: ⁊ si i exaltatione sua erit ex nobiliorib⁹ hoium. Si vō
fuerit i triplicitate sua erit infra ħ. ⁊ si non fuerit in domo
sua vel exaltatione: vel triplicitate sua: erit peregrinus. ⁊ si
fuerit planeta oriētalis: erit ex ciuib⁹ oriētis. ⁊ si fuerit oriē
talis: erit ex ciuibus occidētis. ⁊ si fuerit i quarto a sole erit
ex ciuib⁹ septentriōis: si vero fuerit in. 10. a sole: erit ex ciui
bus meridiei: si aūt fuerit planeta peregrin⁹ i signo in quo
est: ⁊ non aspexerit domū suam neq̧ exaltationez suā non
erit generosus. ⁊ si non fuerit in signo medij celi planeta:
narra de dño medij celi: sicut predixi tibi.

¶ Questio de ingressu eius in sede.

Et aspice horā igressionis eius i sedē sui regni: dum
e sederit i sede iperij sui: ⁊ ceperit iperare: ac ꝓhibe-
re: si fuerit introitus ei⁹ i die: ⁊ fuerit sol cū saturno
iudica ei celeritatē depōnis ab eodē ope. s. regno. ⁊ si aspe-
xerint fortune solē ⁊ inueneris dñm ascendentis: ac solez
in loco optimo ab ascēdente: fueritq̧ i signo fixo: ꝑncipat⁹
eius prolongabiī ⁊ videbit qđ voluerit i eo: si vō mali aspe
xerint solē: ⁊ fuerit ipse malus mars: ⁊ fuerit exaltatus suꝑ
eum a medio celi: ⁊ fuerit sol i ascendēte i signo mobili: ad
uersabiī aliqs ex ciuibus illius regni q exterrebit eū mul
totiens: aut finis eius erit per mortē et iterfectionē: si aūt
inueneris iouez i medio celi et fuerit fortunatus: et fuerit
sol i loco optimo: et forti: erit opus ei⁹ in exaltatōne et aug
mento: ⁊ in memoria ⁊ collectiōe sbarum: ⁊ si videris solez
in. 8. vel in. 6. ⁊ dominus ascendentis fuerit in ascendente:
aut in medio celi: ⁊ ipse fuerit fortuna: erit res illius princi-
pis optima: sed significat mortem eius qui constituit eum.
⁊ si regni eius introitus fuerit i nocte: aspice lunam sicut ꝓ-
dixi tibi de sole: ⁊ aspice saluationē lune a malis: que si mū
da fuerit a malis ⁊ in bono loco: significat salutem eius cor
poris: si vero luna fuerit cum malis: aut iuncta eis: depone
tur ab honore suo citius: ⁊ habebit querelam maximam ⁊
fortem. Et si fuerit luna cum capite vel cauda: ⁊ fuerint in
ter eos. 4. gradus ⁊ infra non proficiet in eodez opere: si āt
fuerit inter eos pł. 4. gradibus: erit minus eius impedimē
tum: donec transeat. 12. gradus ab hora liberationis eius a
malis eorum. Aspice quoq̧ lunam ⁊ ascendens ⁊ dominos
eorum domorum et aspectus fortunarum ac malorum: ad
eas: si aspexerint eos fortune: et dños eorum: fuerintq̧ do
mini eorum in bonis locis: et fuerint mali cadentes et for
tune in medio celi: videbit ipse princeps quod diligit. et si
fuerit luna et dominus domus eius i malis locis inueniet
malum i regione illa: post ħ aspice ascendens hora itroit⁹
eius si fuerit grad⁹ eius ex terminis maloꝝ ⁊ mali aspexe-
rit eūdem terminū ascendētis erit i opere illo debilis: ⁊ di
cetur in eo crimen pessimū. si vero fuerit gradus ascenden
tis ex terminis bonoꝝ: ⁊ aspexerint eos fortune ꝑficietur
opus illđ ⁊ egrediet̃ honoratus: ⁊ dicetur de eo omne bonū
vna cū lucro qđ inueniet ex ope suo. ⁊ si fuerit malus i ascē
dente erit opus ei⁹ malum: īueniet. n. ī eo districtionem ⁊
morieĩ fortassis in ope suo: si aūt fuerit i ascēdēte fortuna:
⁊ malus in q̄rto erit initiū illi⁹ opis laudabile ⁊ bonū: finis
vero malus: ⁊ si fuerit malus i ascendēte ⁊ fortuna in q̄rto
erit initium illius rei malum: ⁊ erit finis eius bonus. Et si i
ueneris caudā i ascendēte fueritq̧ dñs ascendētis in loco
malo: ⁊ fuerit malus in aliq̊ anguloꝝ: luna quoq̧ fuerit im
pedita a mal̄ erūt ei ministri viles ex ignobilib⁹ q destruūt
eius imperiū ⁊ ñ cessabit tristis esse ac tribulat⁹ ⁊ i timore
quam diu durauerit in ip̄o opere. Qꝛ si inueneris hora in-
troitus i ascendente fortunā: aut iueneris dominū ascen
dentis i medio celi dñs quoq̧ medij celi fuerit i loco forti
liber a malis: significat bonitatē esse eiusdē ꝑncipis: ⁊ ꝓlō
gationē illius ꝑncipatus: si vero fuerit in ascendēte mal⁹. ⁊
dñs ascēdentis malus ac dñs medij celi fuerit i loco malo
iudica eū citius fore deponenduz. ⁊ si iueneris dñm ascen
dentis ⁊ dñm medij celi in. 12. aut in. 6. iudica eius casum
fore festinanter: nisi iuppiter orientalis fuerit in ascendēte
aut in medio celi: qꝛ hoc tardare facit eius depōnē aliquā-
tulum. Post hoc aspice signū medij celi ⁊ dñz eius vbi sit
⁊ quis aspicit eū ⁊ dñm medij celi: qui si fuerit in angulo et
fortune aspexerint eum: significat bonitatez sui eē: ⁊ si fue-
rit fortuna in medio celi perueniet in opere illo ad melio-
ra ac digniora sue fiducie: ac voluntatis: ⁊ dignus habebiĩ
honore illo: ⁊ valens erit eius imperium ⁊ ei⁹ lucruz multi
plicabitur. si vero mali fuerint ibidem inueniet districtio-
nem magnam in eodem opere ⁊ quicquid lucratus fuerit
auferet̃ ab eo martirio ⁊ ꝯuictione ⁊ depositione in ira re-
gis sui quam habebit erga eum. ⁊ si aspexerit fortuna me-
dium celum: ⁊ non fuerit ibidem malus: erit opus illud ge
tuz ⁊ bonum. sed si aspexerit malus destruet ei ipsuz opus.
Si aūt aspexerit fortuna ⁊ malus vide quis eoꝝ sit plus
gradibus ⁊ ipse vincit alterum: sed alter accipiet partez ab
eo. ⁊ si fuerit mercurius cum ioue in medio celi habunda-
bit eius opus per sapientiam ⁊ consilium ⁊ rationem atq̧
ingenium: ⁊ erit ei per hoc nomen ⁊ fama: ⁊ augebit operi
suo cui p̄est opus ⁊ dilatationem in regionibus: ⁊ maxime
si aspexerit lunaz. sed si fuerit sol in medio celi cū eis absq̧
aspectu malorum: significat prolongationem sonitus eius
nominis ⁊ adeptionem operis eius in omni qui voluerit ⁊
longitudinem vite eius in eodez tēpore. similiter erit cum
fuerit iuppiter cum luna in medio celi: ⁊ fuerit venus in lo
co optimo: ⁊ quotiēscūq̧ iueneris fortunaz i medio celi mi
nueĩ ei⁹ districtio ⁊ iueniet bonū. si vero fuerit mali ibidē:
⁊ dominus medij celi: ac dominus ascendentis fuerint ca
dentes durabit modicum in opere suo. ⁊ quotiēscunq̧ iue
neris mortem i. 7° ab ascendente: ⁊ non fuerit in ascenden
te fortuna: morietur in eodem opere. Qđ si fuerit ibidem
saturnus: ⁊ in ascendente: aut in. 7° fortuna non morietur
neq̧ interficietur in eodem opere. si vero fuerit fortuna in
7° deponetur pulchre cuz honore ac salute. ⁊ si fuerit in q̄r
to fortuna erit sanus in corpore ⁊ erit finis eius ꝫ ꝙ volu
erit. si vero fuerit ibidē malus inueniet maluz ⁊ ipedimen
tuz postq̧ depositus fuerit ab opere suo cuz carcere ⁊ mar
tirio ⁊ districtione ⁊ in ꝓlixo carcere. Si autē fortuna aspe
xerit quartū euadet post tribulationem ⁊ districtionē quā
inueniet. si vero fortuna non aspexerit ipsuz malū qui fuit
in quarto vincietur ⁊ sustinebit penas: ⁊ morietur in ipso
carcere. sed si fuerit dominus quarti in ascendēte aut i. 10.
aut in ceteris locis optimis mundus a malis: ⁊ dñs domus
lune similiter significat bonum finem eiusdem operis.

¶ Questio de stabilitate regis aut de recessione eius.

E si iterrogatus fueris de stabilitate regis: aut de recessione eius aspice dñm ascendentis & dñm.10. si cõiuncti fuerint: & fuerit receptor dispõnis.i.pon derosior eorum in angulo nõ mouebit ipse rex: nec exibit de regno suo. & si fuerit receptor dispõnis in sinistro ascẽden tis.i.sub terra exibit ab eo: sed reuertetur: quod si receptor dispõ nis fuerit receptus significat celeritatẽ eius reuersionis cum honore: si aũt dñs ascẽdẽtis & dñs decimi iam trãsierint lu mẽ eorum ab iuicẽ.i.si sepati fuerit a se iuicẽ significat disces sionem regis. quod si lũa pulsauerit dispõnẽ suã planete tardio ris cursus i angulo remanebit in regno suo: donec cõburatur ipse planeta aut ipediatur in loco suo: vel recedat: tũc signifi cabit ablationẽ sui regni: & si iunctus fuerit dñs ascẽdentis dño descẽsionis sue opabitur opus in quo pibit. Si vero dñs descensionis sue dño ascendentis iunctus fuerit dicetur de eo mendaciũ & quod ♄ fecit quousque viuat. Et si iũctus fuerit dñs medij celi dño descẽsionis sue ipse ppositus vel dux destruet regionẽ suam: si vero dñs domus descensionis dñi medij ce li iunctus fuerit dño medij celi destruetur regio eius. Et si dñs ascendentis pulsauerit dispõnem suam planete i anglo: dñs illius regni durabit in regno suo: & eo melius si fuerit receptor dispõnis in aliquo angulorum pter quartũ quia est opposita de cime & ei 9ria. si vero dñs ascẽdẽtis iũctus fuerit alicui pla nete i nono ab ascẽdẽte: vel in tertio: vel cũ dñis eorum: non erit dubitatio in exitu eius a regno suo: quod si postea iunctus fuerit alicui planete i angulo reuertetur ad suũ regnum post discessionẽ. & si fuerit dñs medij celi i loco suo rex ipse non recedet a regno suo: si iuncta fuerit ei luna. si fuerit quoque Iuppiter i angulo: & habuerit i eo partẽ: vel receperit lunam aut dñm ascẽdẽtis remanebit i regno suo donec occurret malo Iuppiter vel cõburatur aut recedat a loco suo. ¶ Et scito quod dñs ascendentis: & dñs medij celi cũ iuncti fuerint & fuerit receptor dispõnis i bono loco non cõbustus nec re ceptus: sed nõ aspexerit medium celũ ipse princeps 9stitue tur sup regnũ nõ suum sed alienũ: si vero aspexerit medium celũ significat stabilitatẽ eius i regno suo: & si fuerit dñs ascẽ dentis: & luna i angulis i signis mobilibus: & luna non fuerit recepta discedet rex. ¶ Post hec aspice lunã si pulsauerit dispositionem suã alicui planete in angulo dñs regni non discedet a regno suo si aspexerit dominus medij celi lo cũ suum: si vero iuncta fuerit luna domino ascendentis & ipse fuerit remotus ab angulis occuretque dño ascendentis malum antequam separetur ab eo luna deponetur a regno suo. Item si iuncta fuerit luna planete peregrino in nono: vel tertio: aut dñs eorum in loco peregrinationis exibit de regno suo: si autem fuerit in quarto signo mobili remoue bitur ipse rex: & eo callidius si iungatur luna dño finis rei .i. dño quarti ab ascendente: nisi fit eius dñs in domo sua: quia tunc erit illud ei melius: & eo magis erit luna calida si iun cta fuerit planete i descẽsione sua: vel fuerit in oppõne do mus sue: si vero fuerit luna fortis i loco suo: fueritque cursu vacua significat abscisionem illius regni.

¶ Questio de eo qui recessit a regno suo vel rege absente vtrum reuertatur.

E si interrogatus fueris de viro q recessit a regno suo: vel de rege absente vtrũ reuertatur ad regnũ suum an non: Aspice in hoc sicut predixi tibi in pri mo capitulo in coniũctione domini ascendentis & domini medij celi ad inuicem: qui si iuncti fuerint & receptor dispo sitionis ex eis aspexerit medium celum reuertetur ipse rex ad regnum suum: si vero non aspexerit medium celum & lu na iuncta fuerit planete in medio celi reuertetur. & ẽt si fue rit dominus ascẽdẽtis retrogradus reuertetur iter ad re gnum suum. & si fuerit luna cum ♄ quod dixi tibi in signo mo bili erit velocius eis. Si vero non fuerit dominus ascẽdẽ tis retrogradus: & luna iuncta fuerit planete in ascẽdẽte vel in medio celi reuertetur. Similiter si luna iuncta fue rit domino ascendentis: & si iunctus fuerit domino domus peregrinationis.i.noni ab ascẽdẽte dominus ascẽdentis petet recessionem a semetipso & si iunctus fuerit dominus medij celi: domino descensionis sue: significat remotionem regis: etiam si fuerit in angulis: & si iũctus fuerit dominus ascendentis domino descensionis sue significat etiã remo tionem: si autem fuerit dominus medij celi in loco suo: re uertetur remotus ad regnum suum. Et si separatus fuerit dominus medij celi a lumine dñi domus finis rex.i. qrti ab ascẽdẽte reuertetur: si ãt iunctus ei fuerit remouebitur: & si idem dñs qrti iũctus fuerit dño medij celi pseuerabit i regno suo & dabitur ei aliud regnum. Si vero dominus quarti iunctus fuerit domino ascendentis nõ remouebitur: & veniet ei re gnum absque petitione. Et si separatus fuerit dominus ascen dentis a domino quarti significat firmitatem regni si fuerit rex remotus. Similiter si iunctus fuerit ei dominus quar ti & si iuncti fuerint dominus ascendentis: & dñs medij celi & nõ aspexerit dñs medij celi locum suũ 9stituetur sup aliam terram cui preest. ¶ Post hec aspice significatricem.i. lunã quod si iuncta fuerit dño medij celi & dñs medij celi aspexerit locũ suũ reuertetur: & eo melius si fuerit lũa i signo mobili & si pulsauerit dispositionem suã planete peregrino in loco suo in sinistro ascendentis remouebitur. si aũt fuerit significator receptus redibit ad suum regnum. & si nõ fuerit receptus remouebitur. & si iuncta fuerit luna planete in nono ab ascen dente pnunciat recessionẽ ipsius regis. si autem fuerit ipse planeta fortuna fuerit in signo mobili vel fixo redibit ad regnũ suũ: si vero fuerit in signo cõmuni ibit ad regnũ suum extra regnũ primum. & pteriit tribus annis: eo quod receptor di spositionis lune nõ cadat donec veniat ad locũ.12us ab ascẽ dente: & erit ãno scdo in meliori opere: & in nimia volũtatis sue expletõe nisi prius occurrat medio celi malus: & i eo retro gradetur ante predictã horã. Et si eidẽ loco occurrerit ma lus destruet eius regnũ. Et si iuncta fuerit luna fortunis vel fuerit recepta erit laudabilis in regno suo. si vero malis iũ cta fuerit vituperabitur. & si iũcta fuerit planete in.10°.non recedet & operabitur duobus annis. & si iuncta fuerit plane te in.1° pteriit anno vno. Si tamẽ nõ occurrerit malus in medio celi & ibi fuerit retrogradus. & si iuncta fuerit plane te in.5°.ab ascẽdẽte pteriit duobus annis & recedet in ter tio anno. si vero iuncta fuerit planete in quarto perit vno ãno & remouebitur in scdo. & si ineneris lunã & dñm medij celi ambos.s. impeditos ex cõiunctione corporali in angulo nõ reuertetur vnque ad suum opus: & deponetur & remanebit depositus fm quãtitatem loci operis. Si vero iueneris lu nam & dominũ medij celi infortunatos. & si fuerit in signis cõibus augebitur operi eius aliud & fortis erit in opere suo & si egressus fuerit de opere suo reuertetur ad eum.

¶ Questio si perueniet ad regnum vel non.

E si te iterrogauerit aliqs vtrũ perueniat ad regnũ an non. Aspice dñm ascẽdentis & eius significatorẽ: que est luna: si iuncti fuerint dño medij celi aut soli vel fuerint in medio celi dic ita: sin autem non.

¶ Undecimum signum siue vndecima domus cum suis in terrogationibus. Et primo vtrũ adipiscetur rem quã sperat.

Um interrogatus fueris de re aliqua que spera tur & in qua est fiducia vt de mãsionibus a regi bus vel honore: aspice dñm.11. ab ascẽdente: si iunctus fuerit dño ascẽdentis: aut dñs ascendẽ tis iunctus ei fuerit adipiscetur rem illã in qua ha bebat fiduciam. Si aũt fuerit cõiũctio ex trino vel ex sexti li aspectu erit quod dixi cũ leuitate. si vero fuerit ex qrto aspe ctu vel oppositiõe erit pter districtionẽ. & si fuerit dñs.11. in angulo & luna recepta perficietur ipsa fiducia fm quod vo

luerit:⁊ si fuerit receptor dispositionis lune in signo cōmuni adipiscetur de eo qđ sperabat modicū: ⁊ si fuerit ī signo mobili erit in hoc qđ dixi difficultas. si vero fuerit in signo fixo adipiscetur qđ sperabat perfecte. si autē inueneris receptorē dispositionis lune impeditum: destruetur ipsa res post adeptionē eius. ⁊ si fuerit receptor dispositionis eius receptus adipiscet̃ plus eo qđ sperabat. ⁊ si fuerit dn̄s ascēdentis eius receptus habebit omne qđ voluerit.

¶ Questio vtrum iungatur quis amico suo an non.

e Et si te interrogauerit de vno quē dicit esse amicū dixeritq; vide vtrum ei iungar an nō. Aspice dn̄m ascendentis ⁊ lunā si iuncti fuerint dn̄o. i i. ab ascēdente iunget̃: ⁊ similiter si iūgatur dominus. i i. cum domino ascendentis. Si autem fuerit coniunctio ex trino aspectu vel sextili: erit in ꝯiūctione illoꝝ gaudiū dilectio ⁊ leticia. Si v̄o ex q̄rto aspectu: vel oppōne fuerit: erit ī ꝯiunctione eoꝝ ꝯ̄rietas ⁊ contentio: ⁊ vnusq̄sq; eoꝝ erit ꝯ̄rius socio suo: in oppōne quoq; fortior erit contentio.

¶ Questio de spe nō exp̄ssa vtrū q̄s ſm suā spem adipiscat̃.

e Et si iterrogatus fueris de re q̄ nō fuerit tibi exposita: dixeritq; tibi: rē quā spero ⁊ ī quā hēo fiduciā vide: vtrū habeam eam an nō. aspice dn̄m ascēdētis ⁊ lunā si iuncti fuerint fortunis ex angulis vł ex seq̄ntibus anguloꝝ adipiscet̃. Si v̄o nō fuerint iuncti dic nō. ⁊ si nominauerit rem quere eam a loco suo in circulo ſm ꝙ exposui tibi ex ſ'bys. iz. significatorum.

¶ Duodecimū signuꝫ siue duodecima domus cū suis iterrogationibus ⁊ primo que bestia vincet brauiū in cursu.

e Cum iterrogat⁹ fueris de bestys q̄lis bestia vincet in cursu: fueritq; iterrogāti bestia in brauio aut suspicat⁹ fuerit de aliq̄ bestiaꝝ. Aspice dn̄m illius hore q̄ interrogat⁹ fueris qui si fuerit in ascendēte bestia de q̄ suspicabit̃ vincet oēs bestias. ⁊ si fuerit ī medio celi: veniet scđa. i. veniet post primā ⁊ silr̃ in. i i°. ⁊ si fuerit ī. 7°. ab ascendēte: erit media eaꝝ. ⁊ si fuerit in quarto erit nouissima ⁊ nulla bestia erit post illā. ⁊ si fuerit dn̄s hore in descēsione sua: currens eadē bestia terrebit̃ ex illo mō ⁊ cadet ex ea: ⁊ si cū hoc ꝙ dixi aspexerint eū mali franget̃ pars corporis ei⁹ quā ipm signuꝫ significauit. si vero aspexerit eū malus ex oppositiōe vel fuerit cū eo ī vno signo: ⁊ fuerit dn̄s ascēdentis in. 8°. domus sue. ille q currit morieẗ ex eo casu ⁊ eo callidius si fuerit dn̄s ipsius domus vel luna impeditus.

¶ Questio quis sit color bestie vincentis.

s Si aūt interrogauerit aliq̄s qui nō hꝫ bestiam inter alias bestias. s. dicēs q̄ illaꝝ vincet. Aspice dn̄m hore q si fuerit ī ascendēte: vel īueneris aliū planetā ī ascendente: aut ī medio celi: vel in. i i°. ipse q vincit eadeꝫ die hꝫ bestiā scđm colorē illius planete q fuerit ī aliq̊ ipsoꝝ locoꝝ. ⁊ si fuerit significator victoris ī domo sua aut ī exaltatione sua vel ī triplicitate sua: aut in termino vł facie sua erit ipa bestia q̄ vincit generosa ac nota ⁊ eo digni⁹ si fuerit dom⁹: vel exaltatio: ⁊ ꝙ ex̃ h̃ fuerit malū erit: si vero n̄ fuerit in aliquo hoꝝ que diximꝰ erit ignota: ⁊ si fuerit cuꝫ hoc qđ dixi tibi ī descēsione sua: hꝫ ꝯsuetudinē malignā ⁊ pessimuꝫ aīum: ⁊ ī exaltatōe sua ac domo erit generosa ⁊ ī triplicitate nō cognoscet̃ in terra sua: ⁊ non erit generosa: in termino vero vel facie erit nota ī terra: sꝫ nō generosa: nescit̃ enim de qua terra sit.

¶ Questio de etate bestie vincentis.

e Et si iterrogatus fueris de etate ei⁹ aspice significatorē. Si fuerit oriētalis erit duoꝝ dētiū ⁊ si fuerit occidētalis erit ꝑfecta: ⁊ si fuerit inter vtrosq; erit prima. s. quatuor dentiū. Et si nihil iueneris de his q̄ dixi tibi aspice ascēdens. Si fuerit domus sol' erit vincens ex bestys regis. ⁊ si fuerit dom⁹ saturni erit bestia magne etatis ⁊ forsitan nō erit generosa: nisi sit saturn⁹ ī anglo: aut ī loco optimo. ⁊ si fuerit ī domo iouis erit bestia bn̄ vincēs alicuius honorati: q assistit regi. ⁊ si fuerit dom⁹ martis aīal vincens erit cuiusdā ducis: q induit̃ armis ⁊ bellatoris. ⁊ si fuerit veneris vel mercury: erit alicui⁹ nobil' aut regis aut mulieris aut scriptoris. Si vero fuerit dom⁹ lune: erit cuiusdā negotiatoris ⁊ eadē bestia ideo ostēdit̃ vt vendatur.

¶ Questio de vniuersis inimicis quid erit inter eos.

e Et si iterrogatus fueris de vniuersis inimicis a domo. iz°. ⁊ eius dn̄o vel si noīat⁹ fuerit tibi vnus vir a. 7°. ⁊ dn̄o eius. Aspice q̄d erit īter eos ī ꝯiunctōnibus eoꝝ sicut exposui tibi, iā. n. exposui tibi res ī interrogationibus in. iz. signis: ⁊ nūc exponaꝫ tibi q̄ non sunt in. iz. signis. ne forte erres: q̄r sapiētes iaꝫ errauerunt ī hoc: ⁊ ꝙ nō fuerit. in. iz. signis accipe illud ex ſ'bys planetarum q̄r res plus sunt q̄ꝫ possint comprehendi.

¶ Questio de epistola vel legato.

c Cum iterrogat⁹ fueris de ep̄la vel legato aspice ei q scripsit epistolā ab ascendēte ⁊ ab illo a quo sepatur luna: ⁊ a. 7°. ⁊ dn̄o eius ei cui scribit̃: quicq̄d v̄o sperat̃ vel timet̃ vel q̄cquid fuerit in aīo vtrorūq; viroꝝ: ⁊ esse eoꝝ a dn̄o ascendētis: ⁊ a dn̄o. 7. ⁊ a locis eoꝝ secundū aspectū fortunaꝝ ⁊ maloꝝ ad eos. Quisq̄s eoꝝ fuerit in angulis: aut ī loco in quo recipit: ⁊ aspexerit locum suum: erit alio maior ac dignior: ⁊ si fuerit planeta a q̊ sepata est luna fortuna: aut fuerit in exaltatiōe sua: erit ep̄la ex dn̄o regni. Si vero fuerit ab angulis remot⁹: iaꝫ fuit ei regnū: sꝫ iā remotus ē ab eo. Si vero fuerit ī domo sua: ⁊ fuerit ī angulo erit ex domesticis notis. Est quoq; ex digniorib⁹ dom⁹ sue: ⁊ hꝫ aliquā dignitatem: ⁊ triplicitas est infra domū. silr̃ terminus īfra triplicitatem est ⁊ facies infra terminū: si autē fuerit in bono loco ab ascēdente: ⁊ nō fuerit receptus: habebit dignitatem: sed nō erit laudabilis: ingratus inter homines domus sue. Si vero fuerit in descensione sua: ⁊ fuerit in angulo ille qui scripsit epistolam non erit generosus: sed erit cum rege: ⁊ qui sit honoratus. Et si fuerit in descensione sua ⁊ fuerit cadens non erit generosus: nec erit notus in hoibus. Si non aspexerit ascēdens nec dn̄ꝫ domus aut dominus epistole nihil potest. i. nihil habet p̄ter ꝙ comedat cotidie: ⁊ si asperit eum tunc fortuna erit de his qui operātur manu sua: ⁊ sic comedunt. si vero luna separata fuerit a malis: ⁊ fuerit sicut predixi tibi erit cum hoc qđ patitur ex malo esse durus corde. ⁊ si luna fuerit separata ex quarto aspectu: aut oppositione. vel ex cōiunctione significat fortitudinem domini epistole: ⁊ eo fortius erit cum fuerit luna in angulo in signo suo: quia significat ꝙ ille qui scripsit epistolam sit beniuolus in re sua: ⁊ ꝙ sit in epistola qđ sollicitat eū. Post hoc aspice ei ad quē venit epistola: a planeta cui iungitur luna: ⁊ annuntia esse suū ſm ꝙ dixi tibi in planeta a quo separata est luna. ⁊ scito ꝙ luna cuꝫ separata fuerit a saturno ⁊ fuerit mercurius impeditus erit ī epistola labor: ⁊ res fortis. ⁊ si separata fuerit a ioue erit epistola ex viro nobili. ⁊ si fuerit a marte erit vir bellator qui vtitur sanguine ⁊ qui vtitur ferro. ⁊ si fuerit a sole erit a rege. ⁊ si fuerit a venere erit a muliere. si vero fuerit a saturno erit ī ea aliquod viciuꝫ. si fuerit ex mercurio erit epistola ex scriptore vel negociatore.

¶ Questio de eē viri ad quē venit epistola.

e Et si interrogatus fueris de esse viri ad quem venit epistola: aspice in hoc lunam ⁊ eius coniunctionem: que si iungitur saturno erit epistola ad seneꝫ missa. si vero iuppiter fuerit: ad nobilem. ⁊ si fuerit venus ad mulierem: similiter de reliquis planetis ſm substantias suas.

¶ Questio vtrum bonum vel malum sit in epistola.

e Et si interrogat⁹ fueris de epistola vniuersalr̃ vtruꝫ bonū vł malū sit ī ea. aspice sepationē mercury: q̄r ī hoc erit ī ep̄la: scriptura eni ōis mercury ē. Rumo

res quoq; lune. dñs quoq; noni: ⁊ tertij habent in hoc participationem modicam. Si ergo separatus fuerit mercurius a fortunis erit in epistola bonum. ⁊ si separatus fuerit a malis: erit in ea malum. post hoc aspice planetam a quo separatur mercurius ⁊ ipsum mercuriū fortiorē .s. eorū: ⁊ hunc constitue significatorez: qui si fuerit in ascendente erit i ea salus ac proficuum: ⁊ retributio: ⁊ si fuerit in secundo ab ascendente erit epistola per substantiam in donatione .s. ⁊ acceptione. ⁊ horum similia: que pertinent ad substantiaz. ⁊ si fuerint in tertio erit ex fratre: vel amico. Narrauit in epistola de itinere pro quo esset sollicitus aut quesiuit de esse eius. ⁊ si fuerit in quarto ab ascendente: erit in epistola mentio aliqua de terra aliq̃: aut erit fortassis epistola a quodā propinquo suo: q etate sit maior illo vel in re antiq̃. ⁊ si fuerit in q̃nto erit epistola in q̃busdā q̃ spat: ⁊ erit ex filio: vel amico. si vero fuerit in sexto erit epistola de seruo. Si aūt aspexerit eundem locū malus: erit epistola de ifirmo vel cā ifirmi. ⁊ si fuerit i. 7. erit epl'a de muliere: aut de rē mulieris. ⁊ si fuerit i. 8. erit epl'a d̄ mortuo: vl' de religis mortuoꝝ. ⁊ si fuerit in. 9. erit in epl'a aliq̃ ammonitio: vl' p̄dicatio ⁊ cōmemoratio de deo ac mētio de pegrinatōe: vl' de remotione regis. ⁊ si fuerit in. 10. erit epistola ex rege: ⁊ ē in ea mentio nobiliū ac procerū. ⁊ si fuerit in. 11°. erit epl'a ex amico et ē in ea q sibi placeat: ⁊ eū redire faciat. ⁊ si fuerit in. 12°. erit epistola in cōtentione: vel ex inimico.

Questio quid sit in epistola responsali si cupis scire.

Et si scripta fuerit epistola: ⁊ volueris scire quid sit responsuz eius: Aspice h̄ ex coniūctione secūda qr coniunctio prima est significatrix ei⁹ quod p̄cessit de epistola: ⁊ scda coniunctio est significatrix responsionis eiusdē epistole.

Questio vtrū epistola sit pfecta vel nō.

Et si interrogat⁹ fueris de epistola: vtrū sit pfecta: vel non. aspice lunaz si iuncta fuerit mercurio pficiet: ⁊ si iam coniūctus ē ei ⁊ trāsiuit p quantitatē duoꝝ graduum: vel triū: dic perficietur: sin aūt non.

Questio vtrum epistola sit sigillata an non.

Et si interrogat⁹ fueris de epistola vtrū sit sigillata vel non: aspice lunā si iuncta fuerit mercurio dic sigillabit. ⁊ si separata fuerit ab eo transieritq; eum per quantitatē duoꝝ graduuz fere: ⁊ non euz trāsierit per terminū: dic q̃ iaz sit sigillata. ⁊ si inueneris mercuriū cuz sole ⁊ aspexerint ambo ascēdens. dic sigillabitur. sin āt nō.

Questio si epistola egredietur a rege vel non.

Et si interrogatus fueris de epistola vtruz egrediatur a principe vel a rege: aspice mercuriū si separatus fuerit a sole vl' a medio celi separatione modica. dic egredietur: sin autem non.

Questio si epistola perueniat ad regem vel non.

Et si interrogat⁹ fueris de epistola vtrū perueniat ad regem vel non: aspice mercuriū si iūctus fuerit domino medij celi vel soli. dic perueniet. sin āt nō.

Questio de rumoribus: vtrum veri an falsi sint.

Cum interrogat⁹ fueris de rumorib⁹ vtrū sint veri: vel falsi. aspice dñm ascendentis: vel lunā. illū .s. q fuerit ex eis in angulo ⁊ incipe ab eo. Qr si fuerit in angulo liber a malis: ⁊ nō fuerit iūctus planete cadēti: veri erūt rumores: si vo fuerit in angulo: ⁊ iunct⁹ fuerit planete cadēti q ñ recepit eū: fuit de eis intētio: sz nō ꝯtinuabunt nec pficiet. ⁊ si ñ fuerit dñs ascēdētis i anglo ⁊ fuerit iūct⁹ planete in angulo veri erūt rumores: ⁊ apparebūt: si fuerit fortuna. Si aūt fuerit malus ⁊ nō receperit dñm ascendētis: falsi erūt rumores. ⁊ si dñs ascēdentis iūctus fuerit planete cadenti falsi erunt rumores nisi ipse planeta recipiat dñm ascendentis. Si vero iunctus fuerit dñs ascendentis malo q eū non recipiat significat destructionē rumorum ⁊ erit h̄ ex pte dñi iterrogatōis. Et si malus iūct⁹ fuerit dño ascēdētis: veniet destructio rūoꝝ ab alio: ⁊ destruet rumores. Post h̄ aspice lunā ⁊ ei⁹ testimoniū cū dño ascēdētis si fuerit dñs ascēdētis plus testīonio. vtere ei⁹ testīonio. Si vero luna fortior fuerit: vtere ei⁹ testimonio cuz dño ascēdentis si fuerit dñs ascendentis in signo mobili aut fuerit ascēdens mobile: aspexerintq; euz q̃dā maloꝝ. erūt rumores mendaces. Similiter si fuerit luna cursu vacua. Silr quoq; si iūcta fuerit luna planete retrogradō: quāuis recipiat eā. similiter si iuncta fuerit luna planete cadenti: ⁊ eo callidius: si fuerit malus qr significat mendaciū etiā si fuerit receptus: si vo fuerit i angulo impedita ⁊ ipse malus nō receperit eaz: erunt rumores falsi ⁊ si iuncta fuerit planete in angulo: q eā recipiat significat veritatē rumoꝝ: nō ergo queras cū eo aliquod aliud testimoniū: si vero iūcta fuerit fortune in angulo ⁊ eo melius si fuerit in medio celi: vel in ascendente: significat q̃ rumores sint veri. Quod si tūc saluus fuerit receptor a malis: ⁊ a retrogradatiōe pficient rumores ⁊ meliorabunt: si vo ipeditus fuerit a planeta q nō recipiat eū: vel a planeta retrogrado: significat destructionem rumoꝝ post directionem. similiter si iuncta fuerit luna planete in angulo aut extra eū q eam non recipiat ⁊ fuerit luna impedita: vel fuerit iuncta planete retrogrado: significat destructionē post directionez. ⁊ si fuerit luna in angulo impedita: significat destructionē rumoꝝ. Et si iuncta fuerit planete cadenti: significat mendacium si non fuerit receptus. ⁊ cū pulsauerit dispositionē suā planete in anglo: veri erūt rumores: si āt fuerit p'lata i medio celi erūt rumores quos iaz nouerunt homines ⁊ apparuerunt. ⁊ si fuerit in ascendente iaz cepit apparere. ⁊ si fuerit in. 7. iam fuit ⁊ apparuit ⁊ est apparens: si vero fuerit in q̃rto erit secretū.

Questio de re que timetur.

Et si interrogauerit vir de re quā timet: aspice dñz ascendentis si fuerit i aliquo angulo: ⁊ fuerit liber a malis erunt ipsi rumores mendaces ⁊ nihil perueniet ad eum de h̄ qd̄ timet. ⁊ si fuerit dominus ascendētis in locis malis .i. in 12. ⁊. 6. ⁊. 8. ⁊. 12. iam ingressus est ad euz timor de eadem re quam timet. si autem fuerit dñs ascendentis i locis malis ⁊ testificati sunt mali: cadet in h̄ qd̄ timet: si vero non fuerint testificati remouebit ⁊ non augebit: supra id quod est in eo de timore. ⁊ si fuerint in angulo ⁊ aspexerit euz mali ab angulis erit deterius esse suo. Quod si fuerit ipse malus dñs. 8. ab ascendente significat eius mortez: ⁊ destructionez. ⁊ si aliter fuerit inueniēt euz districtiones. ⁊ si fuerit ipe malus dñs. 12. timebit penas ⁊ iunctōez. q̃ si fuerit dñs secundi capietur pro suba: si autem fuerit dñs ascēdentis in. 12. ⁊ non aspexerit euz dñs. 7. vel. 12. fugiet ⁊ liberabitur ⁊ non poterit super euz. Similiter si cū hoc luna iuncta fuerit malo demonstrabit euz tibi nisi sit ipse malus dñs domus eius: significat. n. tunc: qr occurret ei labor ⁊ districtio in fuga sua. Si aūt non fuerit dñs domus eius: ostendet eum.

Questio si interfectus vindicetur vel non ⁊ si q passus ē iniuriā vindicabit vel nō restituēdo iniurias q̃s suscepit.

Cum interrogatus fueris de interfecto vtrū vindicetur: aut de eo qui passus fuit iniurias vtrum possit sup eū q sibi fec iniurias: aut si restituet iniurias quas sibi fecit. aspice ascendens: ⁊ angulū finis rei: quod ē quartū ab ascendēte: si fuerint signa mobilia: ⁊ luna fuerit in signo mobili nihil poterit agere: si autem aspexerit dñs ascendentis ascendens ⁊ dñs domus lune lunam: adipiscetur rez suam velociter: si vero fuerit sicut dixi: ⁊ aspexerit dominus quarti. 7m. adipiscetur rē suaz ⁊ fundet sanguinē iterfectoris: nisi sit luna iūcta fortūis si post h̄ ipsa fortuna ñ fuerit iūcta malo: qr tūc iterficiet post pacē ⁊ si iūcta fuerit fortūa mal' iterficiet: nisi sit ꝯiūctō ex trino vl' ex sextili

aſpectu:tunc ſignificat ꝙ ſuſtinebit penas ⁊ vincief ferro.
Quod ſi fuerit malus in ſigno fixo:morief in carcere. Si
vero fuerit in ſigno mobili: ⁊ dominus eius ſigni fuerit
curſu velocioꝛ ⁊ ipſe aſpexerit ipſum dimittet eum cito. ⁊ ſi
fuerit ipe cui iungitur luna in ſigno mobili ⁊ ipſe aſpexerit
dominum domus ſue aſpectu amicitie: euadet gratis. ⁊ ſi
fuerit aſpectus ab oppoſitione vel a quarto aſpectu: eua
det prelio:aut per ſimilitudinem prelij. ſi vero fuerit coniũ
ctio in vno ſigno dimittef cito vl' fugiet ⁊ abibit. ⁊ ſi iuene
ris fortunam in aſcẽdẽte:ipſa ira extinguetur ex parte dile
ctoꝝ. ⁊ ſi luna cuꝫ h iuncta fuerit malo forti in loco ſuo
eadeꝫ vindicta non erit a dilectis:vindicabit.n.de eo rex.
⁊ ſi fuerit in aſcendente malus: ⁊ luna fuerit fortunata:dile
cti.ſ.interfectoꝛis eius aſtringent euꝫ: ⁊ auxiliabitur ei rex:
⁊ ſtudebit educere eum. Et ſi dominus aſcendẽtis aſpexe
rit aſcendens adipiſcentur eum dilecti poſt laboꝛem in ira
regis. ſi vero dominus aſcendentis non aſpexerit aſcẽdẽs
⁊ aſpexerit dominus domus lune lunam: educet eum rex
abſqꝫ voluntate dilectoꝛum eius. Et ſcito ꝙ omnis pena
quã ſignificauit mars erit ĩ ferro ⁊ flagello: ⁊ ſaturnus per
ligna: ⁊ per prolongationem carceris atqꝫ anguſtiam.

¶ Queſtio de aliqua re vtrum ſit vera an falſa.

e Et ſi interrogatus fueris de aliqua re:vtrum ſit ve
ra vel falſa:aſpice dominum aſcendentis ⁊ lunam
qui ſi fuerint liberi a malis erit res vera in effectu
⁊ pficua. Si vero impediti fuerint erit res falſa. ⁊ ſi fuerit
aurum habeto teſtem ſolem: ⁊ pro argento lunam.

¶ Queſtio que ex duabus vel tribus rebus ſit
dignioꝛ ⁊ que agretur.

e Et ſi interrogatus fueris de duabus vel tribus re-
bus que earum ſit dignioꝛ: ⁊ que earũ ſit vera:vel
falſa:vel pro duobus rumoꝛibus quis eoꝛuꝫ ſit ve
rus aut falſus:ſiue de vna re:ſiue de duabus rebus:que ea
rum adipiſcetur:aut de duabus beſtijs vel tribus que eaꝝ
vincet:aut de duobus viris quis eoꝛuꝫ adipiſcetur reꝫ ſuã:
Aſpice dominum aſcendentis ſi fuerit in angulis liber a
malis ⁊ receptus: illud quod pᵒ nominatur eſt dignius ⁊
acquiretur. ⁊ ſi fuerit in angulis impeditus: illud qd̄ prius
nominatur erit:poſt h deſtruetur. ⁊ ſi dominus aſcendẽtis
aſpexerit aſcendens: ⁊ fuerit in ſuccedentibus anguloꝛum
liber a malis receptus:ſecundo nominatum acquiretur ⁊
eſt dignioꝛ. ſi ãt fuerit impeditus:aptabitur:poſtea deſtrue
tur: ⁊ ſi fuerit dominus aſcendentis cadens:liber a malis:
ac receptus. tertium ex nominatis erit dignius ⁊ acquiref.
ſi impeditus fuerit nihil erit de his que dixi: ⁊ deſtruetur ĩ
terrogatio. Et ſimiliter iudica de luna.

¶ Queſtio ſi interrogatus fueris de multis rebus.

e Et ſi interrogatus fueris de multis rebus conſtitu
es lunam ſignificatricem interrogantis: ⁊ ſtelle.i.
planete erunt res eius. conſidera ergo coniunctio-
nem lune ſcd̃m numerum ipſarum rerum:quia coniunctõ
prima erit ſignificatrix interrogationis prime: ⁊ ſecũda cõ
iunctio erit ſignificatrix interrogationis ſcd̃e. ſimiliter ex
rebus ſm numerũ quas nominauerit tibi. Aſpice ergo foꝛ
titudinem vniuſcuiuſqꝫ planete:in angulis:vel in ſuccedẽ-
tibus anguloꝛum ⁊ in earum ſaluatione ex retrogradatõe
⁊ a malis:deinde cõmiſce vtroſqꝫ planetas in foꝛtitudine
⁊ loquere ſcd̃m illius quantitatem.

¶ Queſtio de inquiſitione venationis ⁊ qua-
lis erit adeptio.

e Et ſi interrogatus fueris de inquiſitione venatõis
⁊ qualis erit adeptio aſpice aſcendens ⁊ dominuꝫ
hoꝛe qꝛ foꝛtis eſt in venatione: ⁊ ſcito ſubam aſcen
dentis. vtrum ſit ex ſignis quadrupeduꝫ ⁊ poſt h aſpice ẽt
ſbam ſigni. vij. atqꝫ aſcendentis dum pgis venatum:aut in
terrogaris de eo cuiuſcũqꝫ ſignoꝛum ſit: ⁊ vbi ſit locus dñi
eius a domino aſcendentis in eoꝝ coniũctiõe. ⁊ tunc ſi fue
rint ex dilectõe ſignificat adeptioneꝫ eiᵒ qd̄ petierit de ve
natione cũ leuitate ⁊ ſi iũcti fuerint ex q̃rto aſpectu:vel op
poſitione:adipiſcef venationeꝫ cũ laboꝛe: ⁊ fatigatione. ſi
vero nõ fuerint iũcti:nihil habebit nec adipiſcef quod vo
luerit: ⁊ ſi inuenerit ſignũ ſeptimũ ex quadrupedibus: fue
ritqꝫ dominᵒ eius vel dñs hoꝛe in eo aut in aliquo angulo
rũ foꝛtunatus adipiſcef venationem: ⁊ hoꝛa iouis:aut ĩ ali
quo anguloꝝ habebit capreolos. Si autẽ dñs ſeptimi fue
rit malus ⁊ ceciderint ab eo foꝛtũe:cruciabit ſemetipſũ in
inq̄ſitione ⁊ modicũ venabif: ⁊ timebif ei viciũ: vel aliqd̄
impedimentuꝫ:in ſuo coꝛpoꝛe:ſi fuerit ſaturnᵒ dñs. vij. Si
vo mars fuerit dñs. vij. fueritqꝫ illi ĩ eo foꝛtitudo:habebit
venationem ⁊ detrimentũ ei faciet aliq̄s illoꝝ qui cum eo
ſunt in laboꝛe: ⁊ liberabif: q̄a mars habet venatõis ſbam.
Si aũt aſpexerit iuppiter marteꝫ: ⁊ fuerit dñs hoꝛe vl' dñs
aſcendentis ſaluabif ab omni qd̄ timet ⁊ leuiter venabif: ⁊
habebit rem ſuaꝫ abſqꝫ laboꝛe ⁊ fatigatõe ⁊ ſi fuerit ſignũ
ſeptimũ ex ſignis aereis aut ex ſignis terreis: ⁊ fuerit in eo
foꝛtuna:fueritqꝫ dñs eius malus: aut dñs hoꝛe fuerit ma-
lus:ſaluabif in venatione ſua ⁊ non pertinget ad omne qd̄
voluerit: ⁊ terrebif ac fugiet ab eo venatio: ⁊ foꝛtis erit eiᵒ
inq̄ſitio ⁊ cruciabit ſemetipꝫ in eo:niſi ſit iuppiter aut mer
curiᵒ cũ malo:qui eſt dñs hoꝛe. h.n. frangit malitiam ma
li ⁊ non prohibet venationẽ:qꝛ mercurio maxima partici
patio eſt in venatione cuꝫ marte.

¶ Qaeſtio vtrum multuꝫ an parũ venatoꝛes capiant.

i Item ſi interrogatus fueris de paucitate venatio
nis:vel de multitudine eiᵒ aſpice mediũ celũ cũ in
grederis ad venationeꝫ:ſi fuerit mars dñs medij
celi aut iueneris eũ ibideꝫ:fueritqꝫ in aſpectu mercurij:vl'
iouis:aut in aſpectu vnius eoꝝ ⁊ fuerit vnus eoꝛũ dñs ho
re:vel dñs aſcendentis habebit venationẽ plurimã ⁊ ocur
ret ei: ⁊ poterit venari manibᵒ ſuis ⁊ non habebit laboꝛem
niſi ſit ſaturnᵒ aſpiciens martẽ ex angulo:aut fuerit ſatur
nus in medio celi:vel ſit dñs eius:mittit.n. ſuper dñꝫ vena
tionis triſticiã foꝛtem in h qd̄ ſperabit. Si aũt iuppiter ce
ciderit ab eo: ⁊ fuerit ſaturnᵒ ſicut dixi ⁊ mars fuerit in an
gulo inueniet dñs venationis impedimentũ ĩ coꝛpoꝛe ſuo
⁊ tarditatẽ in itinere ſuo: ⁊ cũ h non acq̄ret venationeꝫ: qꝛ
ſaturnᵒ deſtruit venationem: ⁊ tarditatem ingerit dño eiᵒ
maxime ſi fuerit venatio in terra. In venatione autẽ ma
ris aſpice dñm aſcendentis ⁊ lunam ⁊ dñm ſigni ſeptimi:
ſi vo fuerit aſcendens ſignuꝫ aquaticũ:aut luna iuncta fue
rit marti:aut dñs hoꝛe iũctus fuerit marti:cecideritqꝫ ve
nus ab aſpectu lune: dimitte hanc venationem pro poſſe
tuo:quia impedimentum lune a marte in venatione aque
eſt res deterioꝛ ⁊ minoꝛis proficui quia nullam habet foꝛti
tudinem nec vtilitatem niſi cuꝫ impedimento. ſi vero iun-
cta fuerit luna ſaturno: ⁊ aſpexerit lunam, venus multipli-
cabitur venatio ⁊ non impedit ſaturnus lunam in venatio
ne aque:niſi ſit mars aſpiciens lunam: ⁊ cũ h etiam debili
tetur venus:quia mars inimicus eſt veneris: cum aſpexe-
rit eam ſaturnus:tunc timebitur domino eius naufragiũ:
⁊ cetera hoꝛum ſimilia madefactio.ſ.aque humiditas.

¶ Queſtio de conuiuio ⁊ quid co-
mederunt cõuiue.

c Um inuitatus fueris ad conuiuium vel ad aliquã
commeſtionem: aut fueris interrogatus de cibis
aliquoꝛum quot comederint: aſpice aſcendens
ſi fuerit ſignum mobile comederunt plura pulmenta ⁊ ſi
fuerit fixum comederunt vnum pulmentũ: ſi vo cõmune
fuerit duo cõmederunt. Et ſi fuerit luna in aſcendẽte erit
cibus eoꝛum ſalſus. Et ſi fuerit mars in aſcendente erit in
eo aliq̃ amaritudo: ⁊ iuppiter ſignificat dulcedinẽ: Sol ve
ro acuitatem: ⁊ venus ventoſitateꝫ: h eſt ſapoꝛem apij vel

cruce:seu sinapis ⁊ cetera huiusmodi ⁊ vnctuosum.i.sapo-
res sepi vel carnis crasse.⁊ hõ.⁊ mercurius significat acres
saporem:⁊ omne commixtũ. Saturnus vero significat sa
porem ferocem:⁊ insipidum. Post hꝯ aspice separationem
lune:⁊ eius coniunctionem si separata fuerit a malo:⁊ fue
rit iuncta fortune a quarto aspectu: vel oppositione: non
põt fieri quin dominus illius cibi dederit eum causa cõui
uii:vt fit in nuptiis:vel in circũcisione:vel in ceteris talibꝫ
que exercent homines ⁊ accidunt eis. Et si fuerit ex trino
aspectu:vel ex sextili erit causa collocutionis:vł retributio
nis:⁊ cetera. Si autem fuerit planeta cui iungitur luna in
angulo:erit cõuiuiũ eorum vna die.⁊ si fuerit cõmune erit
plus vna die. Et si dominus domus lune aspexerit eã: tur
babitur eoꝝ conuiuiũ:erit.n.in conuiuio aliquis q contur
bet eos:deinde pacificabũtur:⁊ postea reuertenť ad cõui
uium. Et si iuncta fuerit luna ioui:significat nobilitatẽ cõ
uiuii ⁊ multitudinem pulmentoꝝ:⁊ si iuncta fuerit soli si
gnificat mundiciam:seu pulmentoꝝ pulchritudinem aut
multitudinẽ acutoꝝ.⁊ si iũcta fuerit veneri significat pul
chritudinẽ ciboꝝ:⁊ multitudinẽ eoꝝ dulcedinis cũ ludis
⁊ auditione:⁊ risu:ac suauitate odoris.⁊ si iũcta fuerit mer
curio significat pressuras hominũ in eodẽ loco ⁊ q ibi sit
qui loquať sapientiam:⁊ narret eam ⁊ multiplicabũtur ibi
pulmenta:⁊ narrationes hystoriarum seu fabularũ:⁊ vten
tur in cibo carnibus auiũ. Et si fuerit cõiunctio cũ satur
no significabit immunditiam ciborum eorum ⁊ q multi-
plicentur ibidem pulmenta piscium ⁊ quicquid egreditur
ex aqua. Si vero cum marte fuerit coniunctio significa
bit q cadet inter eos rixa: ⁊ q commedent omne cali-
dum. Et si fuerit in medio celi:significabit q rixa cadet
inter eos:⁊ planeta qui ẽ in medio celi significabit q erit
inter eos rixa. Cum igitur inuitatus fueris ad conuiuium
⁊ fuerit luna cũ marte in vno signo:vel iuncta fuerit ei ex
aliquo angulo:non eas ad ipsum conuiuiũ: quia penitebis
te in fine illius. Similiter cum fuerit cum saturno: quia
significat immundiciam ciborum:⁊ eorũ vilitatem:⁊ si iue
ris:nõ inuenies i illis cibus qui ibi fuerit suauitatẽ. Si ve
ro fuerit cum venere:aut cum mercurio vade quia videb
qđ placeat tibi: ⁊ si fuerit iuppiter simiľr:⁊ multiplicabun
tur in eodem conuiuio alozor.i.quoddam genus annone:
de quo fit optimum pulmentũ ⁊ grana. Post hꝯ aspice
dominũ hore si fuerit i ascendente vel in medio celi addu
cetur cibus in primo sessionis eorũ ⁊ si fuerit remotus ab
his duobus locis commedent antequam afferatur: ⁊ non
afferetur donec remoueatur:ab ascẽdente vel a medio ce
li ista stella:⁊ si fuerit in.7.vel in quarto nõ afferetur cibũ
donec impleatur locus ⁊ quocienscunq fuerit luna iuncta
marti erit cibus eorũ calidus. Et si interrogatus fueris si
ne inuitatus fueris:⁊ luna fuerit i signo aquatico aspicies
saturnum ex trino vel sextili aspectu comedent trutas.
Si vero luna fuerit i libra cõmedet grana siue legumina ⁊
si fuerit in geminis:vel aquario comedent carnes auium.⁊
si aspexerit saturnus lunam ex quarto aspectu:vel opposi-
tione:comedent carnẽ frigidam.⁊ si iũctus fuerit sol mar
ti:vniuersitas eius erit combusta:⁊ si fuerit luna i libra:vel
in quarto aspectu eius non comedas olera cocta vel cru-
da.⁊ in vergine:vel libra non appropinques granis.⁊ si fue
rit in scorpione cum cauda:caue a pinguedine:⁊ si fuerit in
leone caue a comestione carnis.⁊ si in sagittario non appro
pinques carni ferarum id est leporum:vel vrsorum. ⁊ in pi
sce non comedas trutas salsas: nec recentes: caue ergo
q dixi tibi de locis lune cum malis in his signis que no-
minaui tibi:quia impediunt corpus impedimento graui.
Et scito q ascẽdens significat cãm cõuiuii:si fuerit domꝰ
veneris erit causa nuptiaꝝ:⁊ si fuerit i domo mercurii erit
hꝯ propter filium vel causa filiorum. Si vero fuerit in do-
mo iouis amicus preparat ei illam comestionem. Et se
cũdm ab ascendente significat vas i quo portantur suppel-
lectilia domus. Si fuerit signum scdm commune:erit vas
eorum coloratum ⁊ si fuerit mars in eodem signo:erit i eo
dem vase es.⁊ si fuerit venus erit in eo argentũ.⁊ iuppiter
argentum ⁊ aurũ: luna vitreum: Saturnus vero lignea ⁊
testea.⁊ si fuerint fortune i secũdo signo significat pulchri
tudinem ornamentorum domus. Si autẽ fuerit fortuna
peregrina:erunt aliena.⁊ si fuerit ei in eo testimoniũ:erunt
de domo.⁊ tertium significat eos qui intersunt conuiuio.
Quartum vero ab ascendente:significat locũ vbi cõuiuã-
tur. Et si fuerit signũ commune erit eorum conuiuium in
porticu:⁊ si fuerit in eo sol:aut iuppiter:erit eorũ conuiuiũ
i claustro domus:vel in meridie. Et quintũ ab ascẽdente si
gnificat eorum potum. si fuerit signum commune erit po-
tus eorũ diuersus.⁊ si fuerit in eo iuppiter aut mercurius
erit potus eorum diuersus ex vino:⁊ si fuerit saturnus erit
ex zuccaro.⁊ si fuerit mars est eo erit potus eorum acerri-
mus ex daptilis. Si autem fuerit mars impeditus a satur
no:iam eorum potus acer effectus est:⁊ si fuerit sol:erit i eo
amaritudo atq acritudo. ⁊ si fuerit venus potabunt mu-
stum daptilorũ. Si vero fuerit luna erit potus eorũ aqua.
Et sextũ ab ascendente:significat ministros. Et septimum
ab ascendente erit pincerne. Octauum vero pistorum ⁊ co
quinatorũ. Et nonum q ministrat eius fercula. Decimũ qq
significat bonitatem ciborũ:⁊ vtrũ gaudeat cũ inuitatis
aut non quia fortune cum fuerint in medio celi gaudebit
cum illis:⁊ si fuerit in eo mali:erunt ei ⁊ amicis eius odiosi
Et vndecimum significat fratres ⁊ amicos. Duodecimũ
vero significat dominũ domus:⁊ vtrũ desideret hꝯ vel nõ.
Aspice ergo locum fortunarum: ⁊ malorũ in his.12.locis
in quocũq signo fuerit fortuna ⁊ dominus eius fuerit for-
tunatus iudica super eum qui pertinet ad ipsam domũ bo
num ⁊ gaudiũ ⁊ in quocunq fuerit malus vel eius domi
nus fuerit impeditus:destruetur omne qđ pertinet ad eã
dem domum ⁊ omnes res eius.

De significationibus horarum planetarum in interrogationibus.

Hec sunt tres partitiones horarum. Prima diuidiť
in tres partes. Qui venit i prima parte hore solis i
terrogat pro rege vel domino vel homine vel ma
gno malo vñ hꝫ pauorẽ:in media vel pro pauore vel pro i
firmo:in fine pro victu suo vel pro mercatando ⁊ capiẽdo.
In prima parte hore veneris interrogat te pro captiõe mu
lieris vel pro curis mulierum. In medio pro vestimentis
mulierum vel ornamento earũ. In fine pro causa que na
scitur vel amicitia que non potest fieri. In prima parte ho
re mercurii pro causata vel auro:vł cã sculpta. In medio p
vestimento apto vel pro anima interrogãtis. In fine pro
amissione. In prima parte hore lune pro motione de lo
co ad locum vel pro infirmo:vel q habet in ea aliqua ma
cula. In media pro cã que exiuit de manu sua ⁊ non reuer
titur vel pro homine qui venit a via:vel bestia:vel pro ho-
mine qui moritur. In fine p completura vel cã que nasci
tur a terra. In prima parte hore saturni pro seruo fugiẽte
si fatigas pro eo reuertiť. In medio pro homine forti vł so
cietate quã vult facere vel vult ãbulare de loco in locũ vł
a petitione aliqua. In fine pro causa mala vnde iaz euasit.
In prima parte hore iouis venit te iterrogare proprio no
mine vel aliqđ forum. In medio pro aptatura vestimenti
vel pro infirmo sanati. In fine pro homine qui lucrabať ⁊
mõ perdit de auere suo. in prima parte hore martis põ
latrocinium rubeum vel aurum vel es vel vestimentum.
in medio vł pro infirmo maxime afflicto vel calore. In fi
ne pro deceptione vel cã que operatur in igne.

Expletus est liber zahelis de interrogationibus.

℄ Incipit liber de electionibus eiusdem zabelis.

Mnes cōcordati sunt ꝙ electiōes sint debiles nisi in regibus.hn̄t.9ꝫ.isti licet debilitent eoꝝ electiones radices.i.natiuitates eoꝝ que cōfortant oēm planetā debilē in itinere.mulierib⁹ vo ⁊ mercatorib⁹ ⁊ his q sequūtur n̄ eligas aliqd nisi supra natiuitates eoꝝ ⁊ reuolutiōes annoꝝ illoꝝ ⁊ super natiuitates eoꝝ filioꝝ:quoꝝ āt ista ignorant̄ accipiātur eis iterrogatōes:⁊ sciat̄ effect⁹ rei eoꝝ ex eis:postea eligat̄ eis scd̄m hoc:qꝛ dū iterrogauerit quis de semet ipso iā ꝑuenit ex natiuitate sua ad bonū vel malū.quare ipse te iterrogauit ⁊ indica ei s̄m interrogationem suā. ℄ Caue ḡ ab hꝯ electionibus. Quomodo enim eliges ei cuius radix distracta ē.maxime cū h̄ sit initiū primuꝫ ⁊ radix antiqua ī qua est fiducia:caue igit̄ eligere ei cui⁹ radix natiuitatis vel interrogationis significauerit aliqd horribile.ad quod cum ꝑuenerit si posueris oēs fortūas ī angulis: ⁊ cadere feceris oēs malos ab eo:nihil ꝓficiet ei:⁊ ois planeta q nō ꝯgruit dn̄o ascēdentis eius nō proderit illi viro qcquā ⁊ maxime illis q sunt viles:vel mediocres:qꝛ nescis vtruꝫ eligas ascēdens vel stellā que sit ei in radice inimica.vl̄ fuerit ī eodē signo ascēdente qđ ei elegisti malū:nihil.n.admiramur ī illis q equitāt mare aut illis q peregrināt̄ur ī vna hora quorum intētio est ī vna peregrinatiōe.Sed qdaꝫ eoꝝ naufragium patiūtur:qdā vero euadūt.⁊ qdaꝫ eoꝝ iueniunt substātiam.quidā vero nihil iueniunt. nō.n.assimilat̄ eē quorūdam eoꝝ alioꝝ esse:⁊ iaꝫ multotiēs probaui h̄ ī collatione quorūdaꝫ q exierūt a loco in vna hora.⁊ ꝑuenerūt ad aliā regioneꝫ ī hora vna. Sed qdā ex eis velocius reuersi sūt cuꝫ optima sb̄a:⁊ qdā ibideꝫ tardauerūt.Quidaꝫ vero eoꝝ perierūt ante quā redirēt ad domos suas.h̄.n.eis accidit ex natiuitatib⁹ suis:⁊ ex diuersiōe eoꝝ ī ipsis annis. videmus ēt quosdā gaudere ⁊ potare ī die malo.⁊ ī timendo die.s.multoꝝ impedimētoꝝ ⁊ cōgregat̄ atqꝫ igredit̄ super eos rixa ī die bono ⁊ laudabili.⁊ videbis forte significatorem iunctū malo ex quarto aspectu vel oppōne aut erit cū eo ī vno signo.iueniet tn̄ in eo fortuniū bonū.quare h̄ non est nisi ꝙ mali fortassis ꝯgruerit ei magis qꝛ erant dn̄i ascēdētis primi.vel dn̄i diuisiōis eius:aut dn̄i ascēdentis reuolutoris anni. ℄ Cuꝫ aūt elegeris suꝑ ascēdens iterrogationis:aut natiuitatis quā nosti.vel suꝑ dn̄m signi profectōis anni:erit electio tua dignior:qꝛ scies qd ei sit ꝯgruū ex stellis.⁊ qd sit eius affectus.Caue igit̄ in h̄ capitulo ⁊ sit opus tuū simile electioni tue. ℄ Et scito ꝙ omnipotēs ⁊ altissim⁹ creauit oēm creaturaꝫ:mūdum.s.⁊ quicqd in eo est ex q̄ttuor naturis.i.ex quattuor elemētis.⁊ collocauit terraꝫ ⁊ oē qđ suꝑ eaꝫ ē ex rōnali.⁊ irrōnali.⁊ ex mobili ⁊ imobili in circulo.posuitqꝫ īter h̄ ⁊ circulū rem subtileꝫ:quā sciunt sapiētes.vt illa subtilis occasio quā posuit inter lapidē magnetis:⁊ ferrū.⁊ q est inter patrē ⁊ filiuꝫ.⁊ īter cōmedentē ⁊ cibū.Scito h̄ ⁊ ītellige eum:a concordia ergo que ē inter vtrasqꝫ sb̄as:superiorē.s.⁊ īferioreꝫ tēperātur res ⁊ aduersitate destruuntur.⁊ fortune sunt eq̄les.i.tēperate nature. mali v̄o nocibilis nature.ióqꝫ volūt īpedire ⁊ si receperit: tn̄ oīo nō deerit eoꝝ sb̄a ⁊ caliditas eoꝝ diuersitatis. ⁊ sūt quasi fures ⁊ ciues maloꝝ ex hoībus ⁊ ab eis venit diuersitas ⁊ discordia commutatio quoqꝫ ac rerum confusio.intellige h̄ totum.

℄ Ascēdens ⁊ qd ī eo est de electionibus in scientia naturarum signorum quorum prima sunt mobilia.

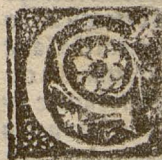
Cito ꝙ signa mobilia significant mobilitatē reruꝫ
c festināter.⁊ nihil durabile fit in eis nec prolongat̄
tēpus illoruꝫ.bonum tn̄ est in eis seminare emere vendere ⁊ mulierem firmare.h̄ oīa sub eis proficiunt.⁊ infirmus liberabit̄ cito.cōtentio quoqꝫ in eis nō prolōgatur ⁊ fugitiuus reuertetur cito. peregrinatio ēt vtilis est in eis ⁊ siqs ꝓmiserit in eis aliquid nō perficiet ꝓmissuꝫ:locutiones sōnia ⁊ rūores ī eis falsi erūt: n̄ curret sb̄ eis aliqs mecus.nec planctet̄ sub eis aliq̄ planctatio ⁊ nō fundet̄ in eis fundamētuꝫ qꝛ malū est.⁊ omne qđ īcepis in eis cui⁹ stabilitatē volueris:nō erit stabile.omne aūt opus īstabile ⁊ festinationes ꝙ volueris facere.īcipe sub eis ⁊ velociora mobiliorib⁹ sūt aries ⁊ cācer.sunt.n.plus tortuositatis ⁊ pl̄ mobilitatis:libra vero ⁊ capricornus sūt fortiora ⁊ magis tpata. ℄ Porro fixa ꝯgrua sunt omni operi:cuius stabilitas ⁊ ꝓlongatio tp̄is querit̄.⁊ ꝙ vult auctor ei⁹ esse durabile bonumqꝫ ⁊ vtile ē in eis edificare.⁊ nuptias celebrare.postq̄ꝫ fuerit dispōsatio ī mobilib⁹.⁊ si ī eis dimissa fuerit mulier a marito n̄ reuertet̄ ad euꝫ.ī inicijs vero ⁊ īceptōibus ī eis non erit fiducia:nisi in eis multiplicentur testimonia fortunarum.⁊ q vinctus fuerit ī eis ꝓlōgabit̄ eius carcer.⁊ q irascit̄ ī eis nō poterit cito mitigari.Cōdictōes vero ⁊ mercedes ī eis vtiles sunt.bonūqꝫ erit edificare ⁊ facere fūdamētuꝫ.Scorpio aūt leuior est oībus fixis.⁊ leo magis fix⁹ Aquarius ē tardior ac deterior:taurus vero magis est planus. ℄ Signa communia in participatione ⁊ fraternitate sunt vtilia.Et quicquid operatum fuerit ī eis sepe erit iteratum.Emere vero. ⁊ nuptias celebrare in eis non erit vtile nec proficuum ⁊ erit in eis ingenium ⁊ deceptio.⁊ cui obycitur aliquid ī eis euadit ⁊ sanatur ex eo ꝙ sibi obicit̄. ⁊ q īcarceratur ī eis nō figitur nisi ī timore prope ꝑꝑ paruitatem sue apparitiōis ⁊ exitus eius ⁊ q egredit̄ ex carcere redibit ad locū suuꝫ.⁊ si capitur ī eis fugitiuus redibit ad fugā suaꝫ scđo.⁊ q vadit in eis ad iudicē non firmat̄ ei sn̄ia neqꝫ iudiciū:neqꝫ ī eis vadit aliqs in naui. Nā q vadit per mutatur ex ea ad aliā: cui ꝓmittit̄ aliqd ī eis dissoluitur ⁊ nō complet̄ ei aliqd de illo:⁊ īfirmus ī eis sanat̄.deinde incurrit recidiuatōem:totuꝫ ḡ qđ aduenit hoī in eis ex bono ⁊ malo duplicat̄ super euꝫ:⁊ siqs moritur ī eis tūc moritur post euꝫ ī illo loco alius ī proximo: Et ꝑmutatio ⁊ ablutio capitis ⁊ barbe ⁊ purgatio auri ⁊ argēti ī eis sunt ꝯuenientes ⁊ mittere pueros ad litteras. ℄ Si aūt vis īcipere aliquid ex eis q̄ dixi tibi tunc pōe lunā ī ascendēte illaruꝫ domoꝝ ꝯuenientium ei qđ vis ⁊ ꝯiunge lunā cū fortunis recipiētibus illo signo:⁊ signa qdem diei in cōparatione diei sunt fortiora:⁊ pōe ascendēs diurnum. ℄ Signa aerea cōueniunt venationi in terra ⁊ mari:⁊ signa regalia conueniunt regibus:⁊ signa quibus sunt voces conueniunt illis q canūt fistula cum crudo ⁊ voci alhool:⁊ cantilene. ⁊ signa ignea cōueniunt omni qđ fit cū igne.⁊ signa eq̄litatis ī qb⁹ equātur nox ⁊ dies cōueniunt veritati ⁊ veriditōi ⁊ eis q operātur cuꝫ lancibus ⁊ signa mutabilia:⁊ sūt illa in qbus incipiunt mutari nox ⁊ dies cōueniunt mutatōi ⁊ ei q vult ꝑmutationē de re ad rē: ⁊ cōsidera ad oē opus qđ tu vis īcipere q̄ sit natura illius signi ex orbibus: ⁊ cōiunge lunaꝫ ⁊ dn̄m ascēdentis cū illa sb̄a ⁊ radix illius nature ⁊ virtus cū illa hora.s.hora ī ceptionis.ꝙ si vis illđ qđ ē ex ꝑte dn̄orum ⁊ ꝑīcipum ⁊ magnatū ⁊ prepositorum suꝑ ciuitates ⁊ spectabiliū ⁊ dn̄orum:pugne ⁊ langoꝝ tunc tibi ē per soleꝫ ⁊ ꝙ est ex parte sublimiū:tunc tibi est per iouē:⁊ agricolaꝝ ⁊ infimoꝝ tunc tibi est ꝑ saturnum:⁊ ducum ⁊ dn̄orum pugnarum:tunc tibi est per martem:⁊ ꝙ est ex parte mulieꝝ: tunc tibi est per venerē:Emptiones aūt ⁊ venditiones : ac contentōes:⁊ res scripte:ac negociatiōes:sunt mercurio ⁊ in comixtione reginaꝝ ex mulieribus ⁊ inq̄sitione eoruꝫ: que apud illas sunt per lunam.

℄ Electio de inceptione alicuius operis : ⁊ de decem impedimentis lune.

Um ergo volueris aliqđ opus īcipere:apta ascen
c dens ⁊ dn̄m eius:ac lunam:⁊ dominum illius rei:
⁊ caue ab impedimēto lune sicut dixit dorotheus

& ceteri sapientes in initio operum: & sunt decem modi. ¶ Primus modus vt sit combusta infra solem p. 12. gradus: et post ipsum similiter. Sed leuius e post ipsum. ¶ Secundus. vt sit in gradu descensionis sue. ¶ Tertius vt sit in oppositione sol. ¶ Quartus. vt sit iuncta malis aut in lumine quarti aspectus eorum aut oppositionis. ¶ Quintus vt sit in capite vel cauda. a gradu in .12. gradus qui est terminus eclipsis. ¶ Sextus. vt sit in vltimis gradibus signorum qui sunt termini malorum. ¶ Septimus vt sit cadens ab angulis: aut in via combusta que est finis libre: & initium scorpionis & hoc est deterius quod fit ex vi impedimentis lune: & maxime si fuerit inceptio de coniugio: vel aliquid de rebus mulierum. aut emptio vel venditio seu peregrinatio ¶ Octauus vt sit in septimo signo a domo sua .i. in gemi cum malo vel fuerit in oppositione domus sue vel non aspiciens eam. ¶ Nonus vt sit luna cursu tardior: & hoc est quod vocant sapientes similitudinem cursus saturni quousque sit cursus eius in die minus duodecim gradibus: & si esset minus vnum minutum hoc est cum fuerit cursus eius in die minus medio cursu eius in vna die qui scribitur in canone. i. in illo libro cursuum. ¶ Decimus quem dixerunt mesballah: & sapientes temporis nostri est cum fuerit luna vacua cursu: & apta lunam pro posse suo: & non ponas eam in ascendente alicui quia hoc timendum est propter quod accidit domino eius ex infirmitatibus in corpore nisi sit dominus ascendentis vel fortuna aspiciens gradum ascendentem: quia planeta qui non aspicit domum suam similis est viro ab senti a domo sua qui non potest aliquid repellere ab ea nec prohibere. cum vero aspexerit planeta domum suam similis est domino domus qui custodit eam. Quicunque. n. in domo est timet eum & qui foris est timet venire ad eam. Et si fuerit dominus ascendentis malus fac eum aspicere ex trino: vel ex sextili aspectu: & caue ne ponas lunam in angulis cum fuerit impedita: sed ponas fortunas in angulis ascendentis aut lunam cum fuerit due fortune aspicientes eam ex angulo & posueris eum in angulis ascendentis: nec cadere facias partem fortune in omnibus initijs vel interrogationibus ab aspectu lune aut eius coniunctione. et non aspicias dominum partis fortune: nec cures si fuerit pars cadens ab ascendente: & si fuerit eadem pars: & si eadem pars aspexerit ascendens & lunam. & stude vt ponas dominos ascendentis cum parte: quia hoc vtile est & maioris lucri & nunquam ponas lunam in secundo: vel sexto: aut octauo vel duodecimo ex parte: quia hoc horribile est: et constitue ascendens similiter ac lunam in omnibus initijs in signis directe ascensionis: quia significat leuitatem & profectum: & non ponas eos in signis tortuose ascensionis quia significat inuolutionem & tarditatem. Ascendens quoque & quartum ab eo significat quid accidat illi electioni: aspice ergo fortunas & malos de locis: & fortem ac debilem: & loquere super initio eiusdem rei: & finem illius de fortitudine: & debilitate: & Dorotheus dixit cum videris lunam impeditam & affuerit res que omnino debet fieri et non potest differri non des lune in ascendente partem. & fac eam cadere ab ascendente: & pone in ascendente fortunam: & conforta ascendens & dominum eius.

¶ Signum secundum siue secunda domus cum suis electionibus Et primo in accipiendo & accomodando pecuniam.

Cum volueris eligere horam in acceptione: & accommodatione pecunie: sit luna in leone vel in pisce aut in scorpione aut sagittario vel in aquario: sitque deficiens lumine: & fortune vtreque sint deficientes & aspicientes lunam vel ascendens et sit mercurius mundus a marte: & luna cum ioue vel mercurio: & caue ne luna sit impedita ab aliquo malorum nec sit mercurius iunctus eis vel in quarto aspectu eorum nec sint fortune cadentes: quia si fuerit luna cum marte cadet in labore & sollicitudine et negotiatione et asperitate: et si fuerit impedita a saturno vel cadet in prolongatione & dilatione: et exibit post districtiones: et fatigationes. Si autem volueris occultare ipsas accomodationes vt nullus possit percipere sit luna dum hanc acceperis vel petieris sub radijs solis eiens ad coniunctionem fortunarum post separationem eius a sole. Hoc. n. leuius omnino est eis: & non publicaberis. nam si fuerit luna in exitu eius a combustione egrediens ad coniunctionem martis publicabitur hoc et cades in hora bona et in hora eorum quos non vis vt hoc sciant. Et caue ne sit luna in circulo signorum absque latitudine. i. in capite vel cauda: vel in via combusta. quia hoc horribile est: et dixit Dorotheus: non accipias accomodatum: nec accomodes alicui aliquid dum fuerit luna in primo gra. leonis: aut geminorum vel sagittarij: vel fuerint hec signa ascendentia: quia hoc odibile est accomodationi proprie. Scito hoc.

¶ Electio in participatione cum aliquo in substantia vel aliquo ope.

Et si volueris participare cum aliquo in substantia vel opere melius est ad hoc vt sit luna munda a malis: & iuncta fortunis: et sit in signis communibus: vt multiplicetur eorum lucrum: aut sit luna in leone: vel in tauro. & horrendum est illis vt sit luna in signis inferioribus. & deterior ceteris est libra: quia est in ea via combusta. similiter horrendus est aquarius & sit luna recepta ex trino vel sextili aspectu: vt sit bona eorum separatio: quia in quarto aspectu & oppositione erit iter eos locutio. i. rixa in separatione. Aspectus quoque dilectionis significat bonitatem seu honestatem separationis eorum: & fidelitatem ac beniuolentiam eorum. ¶ Et caue a presentia malorum in angulis: quia ascendens est incipientis participationem ex eis: vel eius qui fuerit maioris etatis. Septimum vero est participis alterius. & decimum significat quod erit iter eos. & multitudinem vel paucitatem lucri. a quarto vero scitur exitus rei eorum. Et caue ne dominus ascendentis non aspiciat ascendens: aut dominus domus lune non aspiciat lunam. quia cum fuerit ita deludet vnusquisque eorum socium suum & deteriorabitur eorum res in separatione.

¶ Electio pro substantia mittenda vt lucretur ex ea.

Et si volueris mittere substantiam querens lucrum eius apta lunam & mercurium & dominum domus substantie: necnon & dominum gradus domus fiducie: & sit luna iuncta mercurio: facque cadere martem ab vtrisque prout potueris: apta quoque mercurium: & purga eum a vitijs. Si autem fuerit mercurius retrogradus apta lunam & gradum dominum domus fiducie ac dominum eorum: & fac cadere mercurium a lumine martis: & non facias eum cadere ab aspectu veneris & a domino vndecimi: & sit fiducia tua semper in directione substantie & inquisitione lucri super mercurium & lunam & gradum domini domus fiducie ac dominos eorum: & fac cadere martem & lumen eius ab eis.

¶ Electio pro emendo & vendendo.

Et si volueris eligere horam emptionis: apta partem fortune: & sit in domibus iouis iuncta fortunis: quia hoc melius erit ementi quam vendenti. Et luna cum fuerit in signis directe ascensionis augmentata lumine & numero ac iuncta fortunis: quicquid emerit in eadem hora amittet in eo dominus eius: & melius est hoc ementi quam vendenti. Sitque mars cadens a luna & mercurio: quia mars in venditione & emptione impedit: & ipse est qui significat laborem & contentionem. similiter & cauda: fac eam cadere a luna proprie: & est infra martem. Et si volueris vendere pone lunam in exaltatione sua vel triplicitate separatam a fortunis & aspicientem malos: sed non sit eis iuncta.

¶ Electio in operibus alchimie.

Et si volueris operari alchimiam vel opus quod volueris iterare fiat hoc: & sit luna in signis communibus munda a malis: & sit ascensio similiter: apta quoque eos. & si fuerit opus tuum in auro conforta solem & apta eum in inceptione eius.

¶ Tertium signum siue tertia domus cum suis electionibus.

Et quicquid in signo tertio de electionibus ceciderit pars eius in nono: & pars altera in domo amicorum: tunc dicemus id si deus voluerit.

¶ Signum 4m siue 4a domus & quicquid est in eo ex electionibus: & primo pro domo edificanda.

Cum volueris eligere vt edifices domum apta lunam & dominum eius & gradum ascendentis & dominum eius: & partem quoque fortune ac mercurium: & fac martem cadere ab his significatoribus quos nominaui tibi: & nunquam des

ei partem ĩ aliquo de edificijs domorum.⁊ ſi non poteſt fieri gn hēat partē:pone venerē fortē ĩ loco ſuo:⁊ nō pones ei fortitudinē ſup martē:⁊ iūge eā ſibi ex trio vł ſextili aſpectu q꜡ mars ñ ĩpedit rē veneris ꝑ multitudīe amicitatis e⁹ erga eū: ⁊ fac cadere ſaturnū a venere ꝓ poſſe tuo ꝓꝑ īimicitatē e⁹cū marte et cū lūa cū ſe aſpexerit ex dilectōe et ſit luna augmētata lumīe ac nūero:⁊ iūcta ioui ex quarto aſpectu:q꜡ meli⁹ ē ꝙ̃ de oppōne ⁊ hoc ſigificat pulchritudinē edificij et ei⁹ ꝑfectōez:et caue ne ſit lūa cū ſaturno vel cauda aut ſit ſaturn⁹ ĩ aſcēdēte vel quarto:q꜡ hoc ſigificat tarditatē et duritiā in ope:⁊ q꜡ nō erigetur vel ꝙ ſi erectū fuerit vel fuerit habitatū non ceſſabunt hitatores eius pati ĩ eo timores ⁊ ĩfirmitates ac labores ⁊ tribulationes a morte ⁊ ſcidetur edificiū ⁊ forſitā cadet ⁊ ſi aſpexerit eū mars.⁊ fuerit aſcendēs in circulo augis vel breui timeꝰ ſuper eū combuſtio ⁊ cāus:⁊ ſit lūa tunc augmētata lumīe:q꜡ erit tūc vtile dño ſuo. Sitq꜡ domin⁹ dom⁹ lune aſpiciēs eū, Silr dñs aſcēdētis ſit aſpiciēs aſcēdēs ⁊ ipſi mūdi a malis q꜡ ſi nō aſpexerit ñ morabiꝰ ĩ eo dñs e⁹.

Electō ꝓ ōſtruēda domo.

Et cū volueris deſtruere domū ſit hoc cū deſcēdit lūa ĩ circulo ſuo fueritq꜡ ſepata a malis et iūcta fortunis: ſitq꜡ ipſa fortūa oriētalis aut aſcēdēs directa vel iūgatur lūa dño dom⁹ ſue ex dilectōe.i.ex trino vel ex ſextili aſpectu vt ſit lenior ei⁹ ōſtructio:ĩ q̃rto vero aſpectu vel oppōne grauior erit illis deſtructio.

Elō in emēdo terrā aut eā locā⁹ vt accipias reddit⁹ ex ea.

Et ſi volueris emere terras ⁊ ītrare cū aliquo in eis aut volueris habere terrā vt accipias reddit⁹ ei⁹ ab aliquo ſit ſaturn⁹ ĩ exaltatōe ſua aut ĩ triplicitate vł termino ſuo .ſitq꜡ iuppiter ĩ aſpectu ei⁹ ex angulo vel trino aſpectu:⁊ fac cadere martē ab eis:⁊ ſit luna in initio mēſis aſpiciēs ſaturnū ex dilectiōe augmētata numero ĩ aſpectu q꜡ iouis.hec.n.ſignificat populationē illi⁹ terre ⁊ ei⁹ redditus. Qđ ſi aſpectu iouis cū ſaturno hr̃e nequeris:pone venerē in loco iouis:⁊ fortunabis ſigna aq̃tica:q꜡ cū fortunabis ea cū fortunis:erūt meliora ſignis aerijs:⁊ ſit luna in exaltatiōe ſua vel in medio celi:⁊ dñs aſcendētis aſpiciēs eā:luna quoq꜡ ⁊ aſcendens ſint mundi a malis:⁊ a vitijs.

Electio in deducēdo fontē vel puteū fodēdo.

Umq꜡ volueris deducere flumē:vł fodere puteū vł canales:ſit hoc cū ſaturn⁹ fuerit oriētalis:⁊ luna ſub terra in tertio vel q̃nto liber a malis fortunata atq꜡ recepta:⁊ caue ne ſit aliq̃s malorū ĩ medio celi.q꜡ timēdū ē tūc ne pute⁹ ruat vel canalis aut defluat flumē ſitq꜡ ſaturn⁹ ĩ vndecimo ab aſcēdēte:⁊ lūa iūgaꝰ fortūe ĩ ſigno fixo:aſcēdēs ĩ circulo ē melior fortūis:⁊ iuppiter .ꝙ ſi hoc nequiueris facere pōe fortūas ĩ medio celi q꜡ ĩ h durabili⁹ ē flumē ⁊ ſtabili⁹ canale vł pute⁹.

Elō ĩ plātādis arboribus.

Et ſi volueris plātare palmas et ficulneas ⁊ ceteras arbores ſit hoc cū lūa fuerit ĩ ſigno fixo et dñs dom⁹ ei⁹ aſpexerit eā ex ſignis aq̃ticis ſitq꜡ aſcēdēs ſignū fixū aut cōe ⁊ dñs aſcēdētis aſcēdēs ac oriētalis.q꜡ ſi fuerit aſcēdēs et nō fuerit oriētalis naſceꝰ citi⁹. Sed fructificādi faciēt dilationē et ſi fuerit oriētalis deſcēdēs naſcentur tarde et fructificabūꝰ cito.et ſi fuerit occidētalis deſcēdens tardabit vterq꜡ ort⁹.ſ.eorū ac fruct⁹.et ſit domin⁹ aſcēdētis et dñs dom⁹ lūe aſpiciēs eos ipiq꜡ ſint liberi a malis:et a cōbuſtione.

Electio ĩſeminādo ſemē.

Et cū volueris ſemiare ſemē qđ vltra volueris exercere ſit aſcēdēs ſignū cōe:et dñs ei⁹ ĩ ſignū mobili aſpiciēs dñs dom⁹ ſue et ipe liber a malꝰ:q꜡ ſi aſpexerit eum malus ĩueniet ipm ſemen impeditum .ſit ergo luna augm̄tata lumīe ⁊ nūero :q꜡ ſi fuerit lūa ſub radijs ⁊ fuerit deficiēs lūīe ⁊ nūero ipm ſemē abibit ⁊ ñ naſceꝰ ex eo aliq̃d :⁊ ſi fuerit ſicut ꝑdixi tibi lūa augmētata nūero: naſceꝰ illđ ſemē raꝝ ſm quātitatē illi⁹ qđ ſeminatur.

Sig^m 5^m ſiue q̇nta dom⁹ cū ſuis electōib⁹ et ꝑmo ĩ gñando filiuz maſculū vel feminam.

Cum volueris eligere horā cōiūgēdi.i.cū volueris iūgi vxori tue vt gñes filiū maſculū ſit aſcēdēs et dñs e⁹ ac lūa ⁊ dñs dom⁹ filioꝝ ĩ ſigis maſculinis:aut ĩ q̃rta ꝑte circuli maſculina hora coniunctionis: et non ponas in aſcendente eadem hora nec in ſigno filiorum niſi planetā maſculinum. Et ſi vis vt ſit femia:ſint iſti ſignificatores ĩ ſignis femīs ⁊ ĩ ꝑte circłi feminina. Q꜡ ſi hoc nō poteris facere ⁊ fuerint diuerſi iſti ſignificatores.i.ſi quidā eoꝝ fuerit ĩ ſignis maſculinis q̃daz vero ĩ femininis ꝑticipeꝰ dñs hore:⁊ recepta lūe eis qui fuerint plus teſtimonium ĩ ſignis maſculinis:ſi volueris hoc ⁊ ĩ parte maſculina:⁊ erit filius ſm hoc.

Electio in educendo partum mortuum de vtero.

Et ſi mortu⁹ fuerit fili⁹ in vtero ⁊ volueris educere eū:ſit hoc cū luna fuerit deficiēs lumīe ⁊ nūero deſcendēs a cingulo ſignoꝝ ad ſignum ſeptimū.i.a medio celi:ad ſeptimū aſpiciens fortunas a trino vł a quarto aſpectu cū aſpectu martis:⁊ eo ampli⁹ ac meli⁹ ac dignius ſi fuerit ſignū lune:⁊ aſcendēs de ſignis femīnis q̃ ſūt directe aſcēſionis et non ſit in ſignis tortuoſis.

Electio ſi volueris filiū tradere diſcipline vel mittere ad locum in quo doceatur aliquod magiſteriuz.

Et ſi volueris filiū tradere diſciplīne:vł volueris eū mittere ad locū ĩ quo doceaꝰ aliqđ magiſteriū vel miſteriū ſit electio tua ad h:⁊ lūa aſpiciēs mercuriū et ipſi ſint liberi a malis:⁊ ſit aſcēdens gemini vł v̇go. Sitq꜡ mercuri⁹ oriētalis aſcñs et nō ſit deſcñs nec retrograd⁹: nec ĩ ſtatōe ſua ꝑma:nec ĩ deſcēſiōe ſua:nec ſit ĩpeditus ⁊ ſit dñs dom⁹ mercurij ſilr:et nō ponas lunā deſcēdētē ac lumine deficientem:q꜡ tardare facit diſciplinam:⁊ ſint domini domorum eorum aſpicientes eos.

Signum ſextuz ſiue ſexta dom⁹ cū ſuis electōib⁹:⁊ ꝑmo ĩ expellēdo diabolos ⁊ fantaſmata de aliquo loco.

Cum fuerit ĩ aliq̊ loco vł domo aliq̃ diabolus vł ĩfeſtatio maloꝝ hitātiū:vł ſecuta fuerit eaz aliq̃ res terribił q̃ fuerit timēda:vł aliqđ fātaſma apparens:et volueris remouere eū a loco ſuo aut ab aliq̊ hoīe ꝑ carmē:aut aliq̃ ĩgſtiōe vł ĩgenio: caue ne ſit luna vł aſcñs ĩ aliquo horū ſignoꝝ ĩ leone.ſ. ⁊ cācro in ſcorpione et aquario.ſed ſit luna ĩ ceteris ex hoc ſeparata a malis et iuncta fortunis.

Electio ĩ accipiendo medicinā vel applicādo emplaſtrū vel quodcūq꜡ aliđ medicamē et cuicunq꜡ menbro.

Et cū volueris eligere ad capiēdaz medicinā ad eos q̃ fuerit mali.i.q̃ paſmanꝰ:vel ad capiēdā medicinā ad dolorē vētris:vł emplaſtꝝ facere: ſit h cū aſcñs fuīt libra vł lūa ĩ ea iūcta fortūis:et nō pōes aliquē malorū in āgłis lūe:ꝙ ſi nō poterit fieri q̃n h fiat ſit h ex trio vł ſextili aſpcū abſq꜡ oppōne et abſq꜡ ꝓiectiōe duoꝝ radioꝝ ex 4° vel ĩgreſſu ſub radijs.q꜡ ſi ita fuerit faciet dolorē et ipedimētū. Si āt volueris curā capitl et q̃c q̃d deſcēdit ab eo veluti gargariſmū:aut vomitū ſit aſcñs aries:aut lūa ĩ ariete vel tauro:⁊ ſit luna deficiēs lumīe ⁊ iūcta fortunis:⁊ caue ab aſpectu ſolis ex quarto aſpectu vł oppōne ĩ ariete ꝓprie ꝓpter calorē ſoł. Ad medicinas autē q̃ ꝓiciūꝰ in nares vt ſuffumigationes ⁊ ſternutamēta:⁊c.ſit hoc cū luna fuerit in leone vł virgīe iūcta fortunis:⁊ nō ſit iūcta malis:neq꜡ planete retrogrado neq꜡ impedito. Et ſi volueris curam corꝑis manuū.ſ.ac pedū ſit aſcñs capricorn⁹ aut piſcis vel aquari⁹:vel lūa ĩ eis iūcta fortūis. Et ſi volueris curā alic⁹ morbi antiqui:ſit electio tua ad hoc agendū: cū lūa fuerit ĩ tauro ⁊ ei⁹ triplicitate:⁊ melior illa ē taur⁹:q꜡ ē ex morbis terre ſitq꜡ luna mūda a malis:⁊ ſint fortune ĩ āgulis lune ex tauro:eritq꜡ forti⁹ ac meli⁹ vt recedat antiq̃ infirmitas:

τ nō reuertat̃ ad eū q̄ eā patit̃:τ caue ne iūgat̃ lūa saturno ꝓprie:qꝛ significat ꝓlōgatōez ifirmitatis. Et dixit Messa hallach: Aspice i oī curatōe quē volueꝛl ad locū ifirmitatꝭ i corpore ꝙ si fuerit i pte capitis aut gutturis ac pectoris:cura eā cū fuerit lūa i ariete τ tauro:ac gemis q̄ est pars superiorū:τ si fuerit i parte ventris τ iteri⁹ i pectine cura eā cū luna fuerit i cācro τ leone τ virgine. Si vero fuerit morbus in pte inferiori in ano.s.τ i parte iferiori corporis cura eū cū luna fuerit in libra τ scorpiōe:ac sagittario τ sit lūa iūcta fortunis aucta lumie τ nūero. Et si fuerit morb⁹ a genu τ ifra vsqꝫ ad pedē cura eū cū fuerit lūa i capcorno τ aq̄rio τ pisce. et dictū ē etiā ꝙ omnis dolor qui fuerit a capite vsqꝫ ad pectē debꝫ curari cū luna fuerit inter angulū terre τ mediū celū ascēdēs.s.ab āglo terre vsqꝫ ad mediū celū p hāc ptē circli:τ si fuerit a pectine in iferiorē ptē pedū curabis eū cū lūa fuerit iter decimū angl̄z terre:a decio.s.descēdēs ad āgulū terre:q̄ ē ps iferioris circli.τ sit ascēdēs fortūatū:qđ si sic fuerit sigificat ꝙ sanet̃ τ ꝓficiat:τ si i oculo fuerit aliqua vesica vel aliqua res τ necesse fuerit vt cōtigat̃ ferro vel scarificet̃:fuerit quoqꝫ sup eū cooptoriū aut fuerit i aliquo loco corpis cui necesse sit vt cōtingat̃ ferro vt abscisio vene et cetera;sit hoc cū luna fuerit aucta lumie:τ nūero nisi i minutiōe cū vētosis:qꝛ tūc pones lunā deficiētē lumie τ nūero iūctā fortūis τ sit iuppiter sup terrā i ascēdēte sup terrā:vl̄.ii.aut i.io.vel nono.τ caue a ꝯiūctōe e⁹ cū marte cū fuerit lūa aucta lumie τ nūero. Si aūt nequeris ponere iouē i his locis sit aspiciēs ascēdēs: τ caue ne lūa sit τ ascēdēs i signis fixis τ gemis cōmixta marti.i.habēs cū marte aliquā cōmunionē: et caue tūc i ortu lūe:hoc ē qn̄ trāsit luna solē p.iz.grad⁹:silr̄ i ꝓuētōe aut n̄ sit mars i ascēdente quando hoc acciderit.τ similr̄ saturn⁹ nisi sit i initio mēsis τ sit lūa aucta lumie τ nūero:qꝛ si absciderıs aliquid a corpore aut pforaueris putrefient τ miūtio vel pforatio nō ꝓficiet patienti ifirmitatē. Et nō abscidas venā nec eradices dētē lūa i signo mobili vel coī:nisi sit lūa mūda a malis aut fuerit fortuna fortis cū lūa vel iūgatur ei lūa ex trino vel sextili aspectu:dolores aūt qui fuerit i oculis τ q̄ ꝯtigunt eis vt flegmō et albedo:τ cetere ifirmitates qui curātur ferro:sit hoc in augmētatōe lune τ eius nūeri fm qđ dixi tibi an̄ hoc capitulū:et sit lūa mūda a marte i curatōe oculi ꝓprie: ꝙ si aspexerit abstineas i hoc. si vo saturn⁹ aspexerit tūc si luna fuerit aucta lumie τ nūero i iitio mēsis nō ipedit:cū āt remot⁹ fuerit a preuētōe fac lunā aspicere martē ex trino aspectu et ipa sit iūcta fortūe:τ nō des marti fortitudiez i aliqua curatōe oculorūꝫ:qꝛ sapiētes ꝯuenerūt sup ipedimētū martis i capite.τ dixerūt ēt oē qđ curat̃ cū ferro aspice ptātē ei⁹ ex corpe τ nō pōas lunā nec ascendēs i hoc sig° nec ꝯtigas aliqđ cū ferro cū lūa fuerit i signo coī:nec i sig° mobili. ¶ Elo i radēdo caput cū medicamie.

e Uꝫ volueris radere caput cū ānora.i.cū quodā medicamīe gn̄e auferre capillos :aut cetera: sit hoc cū lūa fuerit i signis femininis:deficiēs lumie. Qđ si neq uerl ħ facere n̄ pōas eā i sigis pilosis vt ē aries et leo τ cetera ex signis bestialib⁹:sitqꝫ domin⁹ ascēdētis dscēdēs a medio celi ad āgulū terre. ¶ Electio i emptōe seruorum.

T cū volueris emptōem ꝟuoꝝ facere caue ne iūgatur lūa malis aut sit sub terra malus. aut sit i signo mobili:qꝛ sigificat ꝙ erit ꝟu⁹ ille ifidelis dn̄o et nō erit i vno eē stabilis:aut erit fugitiu⁹ si fuerit lūa sepata a malis:et iūgat̃ fortūis. et ipa i libra erit hoc vtile pter librā q̄ ē ad hoc vtilior. In signis āt fixis erit patiens ac sustinēs τ honoratus a domio suo pter scorpiōem qꝛ erit tūc susurro et accusator:ac vbo dbil̄: In leone erit cupid⁹:et pp ingluuiē vētris accidet ei dolor ventris. et erit latro :et sit lūa i signis cōib⁹:qꝛ hoc erit laudabile pter piscē qꝛ cogitabit i aio suo ꝓditionem et infidelitatē erga dominos suos τ detrahet eis vbi non fuerit. Et time cōiunctionē lune cū mal̄:qꝛ cuꝫ iuncta fuerit malis:significat ꝙ ꝟu⁹ vendatur.

¶ Questio de danda ingenuitate:

e T cū volueris ꝟuum ingenuū:caue a pn̄tia lune in signo.iz.sicut ē in lib.5.Dorothy. Et cū volueris ingenuū liberū reddere seruū:sit hoc:cū lūa fuerit munda a vitys aucta lūine τ nūero:τ iūcta fortunis : sitqꝫ ipsa fortuna oriētal̄ aucta:qꝛ si fuerit occn̄tal̄ aucta:iueniet bonū. Sꝫ accidēt ei dolores:τ nō cessabit deficere donec moriat̃. In augmēto vero luminis lūe erit saturn⁹ i corpe τ in augmēto nūeri significabit inuentionē substātie:τ sint sol τ signū medy celi mūdi a malis:qꝛ si fuerit ipediti: iueniet dn̄s aliqđ ipedimētū fm nām signi:τ sit hora liberatōis:cū lumiaria se aspexerit ex trio vl̄ sextili aspcū: vt sit ꝯcordia ac dilectio iter ꝟuū τ dn̄ꝫ:τ iueniet ab eo bonū. Nā quart⁹ aspect⁹ medi⁹ est:τ aspect⁹ oppōnis significat ꝙ ꝟuus ꝯtendet cū dn̄o suo.τ q̄ fecerit ꝟuū igenuū cū lūa fuerit ipedita melior erit ei ꝟuit⁹ q̄ ipa libtas:pone g° lunā i signis fixis.

¶ Sig^m 7^m siue 7^a dom⁹ cū suis electōib⁹:τ pmo i cōiugio.

C Um volueris electōez coniugy: caue ne sit lūa in.iz.τ caue ne sit i signis q̄ nō sūt vtilia ad hoc.q̄ sūt aries:cācer:libra:capcorn⁹:aq̄rius:τ caue a signis i q̄bus fuerit mali τ cauda. Cū volueris firmare mulierē:sit hoc cū lūa fuerit iūcta fortūis τ fuerit i signo mobili:cūctisqꝫ illis meli⁹ ē sig^m libre: τ caue i firmatōe ne sit luna i signo fixo:i cōiunctōe āt.i.qn̄ igreditur q̄s ad vxorē vt vtat̃ cū ea:caue ne sit i signo mobili :neqꝫ in cōi. Sed sit hoc cū lūa τ ascn̄s fuerit i signo fixo:τ meliora ceteris sūt leo τ taur⁹:scorpio vo τ aquari⁹ mulieri sunt vtilia:τ medietas tauri melior ē i initio ei⁹ q̄ i fine:medietas vo geminoꝝ p^a ꝯterior ē τ finis ē bon⁹. aries quoqꝫ τ cācer sūt mali:leo vo laudabil̄:nisi ꝙ vnusqsqꝫ eoꝝ non cessabit destruere subaꝫ socy sui:τ vgo vtilis ē mulieri q̄ iā fuit nupta vgini aut nō:libra quoqꝫ mala ē:initiū scorpiōis vtile ē:τ finis ei⁹ malus:qꝛ significat ꝙ societas illoꝝ nō ꝓlōgabit̃. Sagittari⁹ quoqꝫ mal⁹ ē.τ silr̄ initiū capricorni: medietas ei⁹ ac finis bon⁹ est. aquari⁹ quoqꝫ malus ē:τ piscis silr̄ : nlla q̄ vtilitas ē i cōiugio:cū venus aspexerit malos:sitqꝫ ħ ꝯiugiū cū ven⁹ fuerit i domib⁹ fortunaꝝ τ terminis eoꝝ iūcta dn̄o dom⁹ sue. Si āt fuerit malus dn̄s dom⁹ sue sit sepata ab eo:et sit iuppiter eleuat⁹ sup eā:aut iūgat̃ ꝓpter ea ei venus ex trino aspcū. sitqꝫ luna τ iuppiter ac ven⁹ aspiciētes se iuicē a trino vel sextili aspectu hisqꝫ melior ē aspect⁹ trinus:τ maxie triplicitas aque:τ sit lūa aucta lumie τ numero libera a malis.τ sit ven⁹ sp in exltatōe sua aut triplicitate vl̄ gaudio suo:aut i cōiūctōe iouis vl̄ mercury:τ mercurius fortunat⁹ ac fortis. Silr̄ apta solē sicut pdixi tibi : qꝛ ex sole τ ascēdēte scitur eē viri:τ ex venere τ lūa τ signo 7° scitur eē mulieris. caue g° ab aspectu maloꝝ ad eos ex ꝯiūctione vl̄ 4° aspcū aut ab oppōne.τ si fuerit mlier nupta:sit luna in signis coibus τ op⁹ fm ꝙ pdixi tibi: τ sit ascn̄s hora ꝯiugy ex signis q̄ pdixi tibi:aut sit luna i his:τ nō ponas aliquē maloꝝ i ascēdente:nec aspiciat eū ex inimicitate:sitqꝫ aliqua fortunaꝝ i medio celi. Et dixit Dorothi⁹:qꝛ tūc tribuet̃ eis fili⁹ in eodē anno quo iungunt̃. ꝙ si fuerit in gra. medy celi fortuna:pregnabit̃ mulier in pma cōiunctione.

¶ Electio in exitu ad bellum.

f Cientia horaꝝ exitus ad bellū:opꝫ vt ponas ascn̄s aliquā domorū pl̄taꝝ altioꝝ quarū fortior ē domus martis cum fuerit in sextili vel trino aspectu ascendentis.τ sit dn̄s ascēdentis in ascēdēte vel in.ii.τ caue a 4° sexto.septimo τ octauo:ac nono:τ non sit combustus vl̄ cadens aut iungat̃ pl̄te cadēti q̄ nō recipit eū.τ fac dn̄m ascēdentis iūgi dn̄o septimi:aut pone eū in ascendēte vel i scđo cū marte. Et si volueris vt iungant̃ fac eos cōiungi i āglis

vt sibi obuiēt:⁊ cadet iter eos bellū.et pone cōtra martez
fortunā habētē i ascēdēte ptē:vt ꝓhibeat eū ab ascēdente.
Et non eas ad bellū nisi sit mars i aspectu amicitie cū dn̄o
ascēdētis:aut sit ipse dn̄s ascēdētis ⁊ sit fortis i bono loco ⁊
nō ipedit⁹ neqꝫ cōbustus ⁊ sit i signis directe ascēsiōis:⁊ ca
ue ne pōas eū nisi i haiz ascēdētis vt sit ei⁹ auxiliū erga euz
quē mittis ad bellū·apta quoqꝫ lunā dū milites mittis ad
bellū q₂ liberabūt iussu dei:apta etiā secūdū:⁊ dn̄z ei⁹ ad mi
lites icipiētis:⁊ octauū ac dn̄m ei⁹ ad milites inimici:⁊ nō
ponas dn̄m octaui i septimo nec i octauo sed pōe dn̄m.8.
i secūdo vel i vndecimo:⁊ pone ptē fortūe ⁊ dn̄m ei⁹ i ascē
dēte vel i secūdo ⁊ nō pōas eos i octauo ⁊ septimo :⁊ nō po
nas ascēdēs ac dominū ei⁹ ipeditos cū iceperis hāc rē silr
dignitatē duodecime lune q₂ necesse ē i re belli aptare stel
las belli.i.martē ac mercuriū lunā quoqꝫ ⁊ dn̄m ei⁹ dom⁹
aspice ergo i aptatōe horū :⁊ nō negligas i hoc nec tradas
eos obliuiōi.Et scito q₂ cū vtrosqꝫ exercit⁹ sapiēter ꝓduxe
ris ad bellū sicut p̄dixi adipiscet victoriā ipe qui ex eis na
tus fuerit i nocte ⁊ i cui⁹ natitate hūerit mars ptē:q₂ mars
ē dn̄s bellorū ⁊ illi cōmissa sūt bella ⁊ fortassis pacificabūt
vel dimittēt bellū.i.cū bon⁹ fuerit loc⁹ exit⁹ eoꝝ ad bellū.

¶ Electio i emēdo vel mutuo accipiēdo aut restituēdo in
strumēta belli ⁊ i ōstruēdo aliquē locū vl' istrumētū aliqđ.

T cū volueris emere arma ⁊ istrumēta belli sit hoc
e cū mars fuerit i domo sua aut i exaltatiōe vel tripli
citate sua i fine mēsis.q₂ sapiētes cauēt ne sit luca in
initio mēsis cū marte ⁊ i fine ei⁹ ē vtili⁹.⁊ si volueris dirue
re castra tua sit iceptio cū fuerit mars ifortunat⁹ nō habēs
fortitudinē .Et cū volueris aliqđ istrumētū belli destruere
icipe hoc cū fuerit mercuri⁹ ipedit⁹ ⁊ absqꝫ fortitudie.⁊ cū
volueris destruere terrā icipe cū fuerit luna ifortūata nō
habēs fortitudinē.Et cū volueris ōstruere oppōnē belli sit
hoc cū mars fuerit ipedit⁹ ⁊ absqꝫ fortitudine . Et cū volu
eris destruere locū idolorū ⁊ locū i quo orat sit hoc cū ve
n⁹ fuerit ipedita ⁊ absqꝫ fortitudine.

¶ Octauum signū siue octaua dom⁹ cū suis electiōibus.

Um aliq̄s hō voluerit dispōere vel aliqđ ꝯ
mēdare nō icipiat hoc cū ascēdēs ac signū lu
ne fuerit mobilia q₂ hoc sigificat ꝙ ipsa cō
mēdatio ānullet:ꝯmēdet autē cū lūa fuerit
deficiēs nūero ⁊ aucta lūine ⁊ n̄ iungat luna
plāte sb radys q₂ hoc sigificat celeritatē mor
tis ⁊ eo callidi⁹ cū fuerit luna cuz marte vel i ei⁹ quarto vl'
i ei⁹ oppoito aut fuerit mars i ascēdēte:aut aspicias euz ex
inimicitate q₂ hoc significat ꝙ ipa ꝯmēdatio non anullet ⁊
moriet ifirm⁹ ex eadē ifirmitate:⁊ nō pficiet ipa ꝯmēdatio
post mortē ei⁹ :⁊ cū fuerit saturn⁹ cū luna silr i ascēdēte : vi
ta ipi⁹ viri ꝓlōgabit ⁊ pficiet ipa ꝯmēdatio p⁹ eū ⁊ n̄ anulla
bit i vita ei⁹ neqꝫ p⁹ mortē ipi⁹.⁊ si fuerit iupi̇r ⁊ ve⁹ sili mō a
lūa et ascēdēte dn̄s illi⁹ ꝯmēdatōis finiet vitā suā et seq̄t
ꝯmendatio.

¶ Nonū signū siue nona dom⁹ cū suis ele
ctio nibus et primo in peregrinationibus.

On dimittas dirigere pegrīatiōes sup natiuitatē
eorū sup ascēsiōes .s.ois natitatis . ⁊ ei⁹ āguloꝝ et
sit luna i ascēdēte ei⁹ vl' i medio celi illi⁹ . Et ap
ta dn̄m rei quē petis ⁊ apta dominū āni.s.signi ꝑ
fectōis ⁊ dn̄z ascēdētis radicis atqꝫ āni.s. reuoluti ꝙ si igno
raueris qđ dixi aspice sibi ei q̄ venerit tibi a domio rei q̄ pe
titur vbi sit loc⁹ ei⁹ a dn̄o ascēdētis :post hoc indica ei horā
ei⁹ natitati vel iterrogatōi ꝯsimilē .hoc ē n̄ ponas ascēdēs
interrogationis et dominū ei⁹ cadērē ab ascēdēte ei⁹ reces
sionis:Sitqꝫ ascēdēs recessiōis.io.ascēdēs iterrogatōis vl'
natitatis si petieris regnmu : ⁊ si petieris negōnem.ii.ab as
cēdēte iterrogatōis.silr i oi re quā quesieris pōe ipꝫ signū
ei ascēdēs:sitqꝫ lūa i āgulis ⁊ i succedētib⁹ anguloꝝ et si fu
erit libera a malis sit aspiciēs ad ascēdēs:si vero ipedita fue
rit fac eā cadere ab ascēdēte et sit domin⁹ ascēdētis ēt dn̄s
dom⁹ lune i āgulis. et lūa aspiciat dominū dom⁹ sue. Et ca
ue ne ponas lunā cū malis aut i aspectu malorū ex quarto
aspectu vel oppōne q₂ aspectus malorū ad ascēdēs leuior
ē aspectu eorū ad lunaz in pegrīatōe p̄me q₂ cōiūctiōes cū
marte i initio mēsis significāt latronē vl' ignē:⁊ caue ne po
nas lunā i q̄rto sp:sed pōe eā in q̄nto:q₂ si fuerit i hoc loco
fortunata:erit min⁹ ad laborē illi⁹ peregrinatiōis: ⁊ magnū
ꝓficuū reb⁹ eius ⁊ plus ad ꝓfectū illi⁹:min⁹ quoqꝫ ad solu
tionē corpis ilij⁹:⁊ leui⁹ ad ei⁹ iter:⁊ plus ad saluationē ei⁹:
qđ cū ipo fuerit atqꝫ ꝓfectū:horribil' ē p̄ntia ēt lūe i ascn̄te
in itroitu atqꝫ exitu:q₂ timet pegrināti ifirmitas i suo itine
re:vl' grauis labor i corpe. Si āt fuerit ad regē:pone lunam
iunctā soli vl' dn̄o medy celi ex trino vl' sextili aspectu:⁊ sit
sol i bono loco i ascendēte vel in.ii.vel in.io.q₂ si fuerit ita:
inueniet ex eo bonū.⁊ si fuerit i 9° aut i tertio ⁊ q̄nto:signi
ficat laborē ⁊ modicū ꝓfectū.Silr angulus occn̄tal' ⁊ q̄rt⁹
significat paucitatē boni cū labore ⁊ tarditatē.⁊ si petieris
nobiles ⁊ iudices vl' sectaꝝ auctores.i .ep̄os et ceteros ta
les:sit ꝯiunctio lune cū ioue ex angulis:aut i loco bono ab
ascēdente.Si v̄o fuerit exit⁹ tuus ad actores p̄lioꝝ :sit con
iūctio lune cū marte ex trino vl' sextili aspcū. ⁊ caue ab ei⁹
ꝯiūctōe ⁊ ab angulis:⁊ sit i haiz i sequētib⁹ angulorū . Et si
fuerit exit⁹ tuus ad eos q̄ sūt pfecte etatis vl' ad ignobiles:
sit ei⁹ cōiunctio cū saturno ex amicitia:⁊ sit saturn⁹ in succe
dentib⁹ anguloꝝ.Si v̄o fuerit exit⁹ tuus ad mulieres iūge
lunā veneri ⁊ sit i signo masculino:⁊ si potueris vt sit i locis
q̄ p̄dixi tibi ad pticipationē fac.Et si fuerit exitus tuus ad
scriptores ⁊ mercatores ac sapiētes:sit cōiunctio cū mercu
rio.⁊ caue ne sit mercuri⁹ tūc sub radys aut retrograd⁹ aut
aspiciāt eū mali:q₂ quotiēs fuerit stella cui iungit luna:vel
plāta q̄ fuerit in opposito ascēdentis :aut dn̄s septimi tard⁹
vel retrograd⁹ vl' ipedit⁹:significat iuolutionē aut duriciā
in ipsis modis.Si āt fuerir peregrinatio i aqua:sit luna i si
gnis aque a malis libera ⁊ ascēdēs exitus ⁊ nō sit cū satur
no.⁊ caue i peregrinatōe aq̄ a cōiunctōe lune cū saturno ex
angulo.⁊ caue a saturno ne sit i signo aque:⁊ ne sit fixus in
ascendēte exitus aut cū luna:qđ si nō pōt fieri q̄n ita ,sit lu
na iūcta fortūe vel i aspectu ei⁹ ex trino vl' sextili aspectu:
aut ex angulo:vt auferat malignitatē saturni ex naufragio
aut ipedimēto vl' tēpestate graui:in eq̄tatōe ēt maris nō po
nas lūinaria ipedita.q₂ si fuerit apta ⁊ salua a malis ⁊ si non
fuerit fortunata a fortunis:significat salutē ⁊ ꝓsperitatem.
Si v̄o ipedita fuerit:erit ipe vir mortu⁹ vel perdit⁹ i pegri
natōe sua:⁊ nō eq̄tes mare cum luna fuerit interlunio sa
turni:q₂ hoc horribile est.Si āt eq̄taueris mare pp̄ negoci
ationē apta mercuriū ⁊ lunā ꝓpe ⁊ sit aspiciēs iouē ex can
cro vl' pisce. Nā scorpio horribil' ē i eq̄tatōe maris pp̄ locū
martis ⁊ e⁹ imicitiā erga eq̄tātes mare.Et time termios ma
loꝝ i eq̄tatōe mari:q₂ i eq̄tatōe littoris mi⁹ ipedimēti ē q̄ꝫ i
eq̄tatōe maris.Et si fuerit pegrīatio i terra:sit lūa non in si
gnis aquaticis mūda a malis.Et caue ab aspectu martis in
peregrinatōe littoris:sic āmonui te cauere a saturno i eq̄ta
tōe maris.⁊ caue ne sit peregrinatio q̄licunqꝫ mō fuerit lu
na in scorpiōe.Et scito q₂ saniora sūt signa terrea ei q̄ volue
rit eq̄tare i terra :⁊ aquatica ei q̄ voluerit eq̄tare mare.⁊ sa
turn⁹ maioris ipedimēti est i mari.⁊ eo forti⁹ si non aspexe
rit iouem.⁊ caue a peregrinatōe in terra ⁊ mari:cū luna fu
erit i vltima parte signi libre.Scito hoc totum.

¶ Electio ꝓ ingressu itinerantis regionē vel ciuitatem .

Ptatio regiōis ad igressū pegrinātis:⁊ scito ꝙ oꝫ te
a cū voluer apte regiōez ad quā igrederis:vt aptes
zᵐ ab ascn̄te dū igrederis q̄lēcūqꝫ regionē vl' citatē
volueris.⁊ cū hoc feceris iā aptasti regionē. Et debes apta
re ascn̄s:⁊ dn̄m ei⁹ ⁊ lunā:ac dn̄z scōi si potueris. Pone q̄ eū
fortunā:⁊ sit super terrā i 9° aut i.io.vel.ii.⁊ nūqꝫ ponas eū

sub terra i 4°.s.aut.5.vel.6.qz hoc horribile ē i peregriatōe
z i ope qd petis i ipa regiōe.z sit sup terrā siue fortuna fue
rit seu malus:z studet vt sit dñs lūe cū dño scōi sup terraz
z non ponas sub terra:qz hoc nō est laudabile nisi sit illud
qd petis in ipsa regiōe.res quā vis occltare vt nō appareat
donec pficiat.Et sit luna tūc a sole ifra.iz.et.i5.gradus. et
caue ad hoc vt sit luna donec egrediat ō sub radys vsq ad
tres grad⁹ fortūata :hoc eni meli⁹z laudabili⁹ ē oi quo in
diges i occultatōe.Et si petieris reg^m i ipa regiōe apta me^m
celi et dominū ei⁹ cū secūdo ab ascēdēte: z lunam.Post h
aspice i pegriatōib⁹ fz q dixit dorothi⁹ i pegriatōe aq locū
lūe i sigis. q si fuerit in pria facie arietis:aspexerit vel nō
aspexerit plāete:sigificat facultatē ei⁹ rei:z si fuerit i tauro
mius erit ei ipedimētū martis:Si āt aspexerit saturn⁹ ipe
diet eū z naufragiū ei faciet:et i secūda facie gemiorū sigi
ficat tarditatē: post hoc salutē.i cācro aūt salutē ex oi ipedi
mēto.i leōe vo dic ipedimtū.z eo forti⁹ si aspexerit malus.
z i vgie dic psipitatē z tarditatem:atqz reuersionē.z i libra
cū trāsiēit.io.gradus nō pegriabis i terra nec i mari:z i scor
piōe dic tristiciā.et i sagittario dic anquā pficiat iter reuer
tat:Et i iitio capcorni aliquātulū boni.z i aqrio dic tardita
tē et salutē.z i pisce dic ipedimētū z ōstructōem:z si aspexe
rit malus augebit detrimētū.Si vero fortūa aspexeirt me
liorabit ipedimētū z cōfortabit bonū:scito hoc.

Decimū signū siue domus decia cū suis electōibus z p
mo i eūdo cuz rege ad regionē cui preest.

Uz voluerl pficisci cū rege vl pncipe ad regionē
cui iaz perit sit h cū iuppr fuerit i ascēdēte vl i.9.
qz hoc sigificat q ille g vadit ineniet i itinere illo
bonū z gaudiū.z videbit qd sibi placebit:z caue ne pōas io
uē i.4.qz hoc horribile ē z testificet illi lūa ab aliq angulo
rū z vēus.z caue ne sit saturn⁹ z mars i ascēdēte vel i aliquo
āgulorū aut ven⁹ nō pōas lunā sub radys:et caue ne sit cū
lūa vel cū malis qz i hoc nihil bōi ē.si eni pegriatus fuerit
nō redibit:et si ifirmatus fuerit morlet :et si abierit ad bel
lū iterficiet aut supabit . Elo p sublimatiōe ad reg^m .

Et cū volueris sublimari et moueri ad regnū sit hoc
cū ascēsiōe leonis.et sit sol i tauro i medio celi et sit
lūa i ascēdēte iūcta fortūis aut domino medy celi.

Electio p ponēdo regem i sede impery.

Et cū volueris itroducere regē i sedē impery sui:sit
ascēdēs signū fixū z quartū silr z domin⁹ medy cel
liber a malis z domin⁹ ascēdētis i bono loco recept⁹ z dñsi
decimi nō aspiciat.ii.ex iimicitia z sit lūa aspiciēs dominū
dom⁹ sue ex amicitate.dñs quoqz quarti signi aspiciat for
tunas.Si āt nequeris sup qd pdixi sit lūa recepta z dñs qr
ti i loca forti aspiciēs fortūas q si nequeris: fac eū cadere
ab ascēdēte z aspectu ei⁹ z pone fortunas aspiciētes signū
quartū et medium celum. Eleccio p faciē
do prepositū super redditus.

Et cū volueris eligere horā vt sit ppōsit⁹ sup reddi
t⁹ sit luna iūcta saturno in initio mēsis ex amicitate
z sit in domo saturni z fortune aspiciētes eū:qz hoc
sigificat stabilitatē z q op⁹ sit stabile:sitqz mediū celi sig^m
fixū vt sit op⁹ vnū. Electio i firmādo principatum.

Et cū volueris firmare pricipatū vel ducatū sit lūa
i domib⁹ martis fortunata z sit aspiciēs martē ex di
lectōe cū fortūis i fine mēsis iūcta eis.et eo digniō erit ipa
ɔfirmatio ducat⁹ q̄ ē ifra regnū cū fuerit lūa mūda z nō fue
rit i domib⁹ malorū neqz i cācro nisi sit lūa mūda i hoc ad
dominū belli z sit hoc i domib⁹ martis:z melior ac vtilior
illis ē scorpio ppter fortitudinē martis et ei⁹ stabilitatē
i eo. Electio pro inimicando regi.—

Et si voluerl iimicari regi:fuerisqz tu ipe g iimicat
sit hoc cū fuerit lūa aucta lumie sintqz lūa et ascen
dēs mūdi a malis:z dñs ascēdētis i loco optio ab as
cēdēte i aliqua digitatū suaꝝ direct⁹ et salu⁹ a mal siue for
tūa fuerit siue malus.et sit dñs.7.i loco malo ab ascēdente
nō aspiciēs fortunā neqz luminaria.

Electō pro mitigādo regē iratum tibi.

Si vero tibi irat⁹ fuerit vel iimicatus nō appeas ei
nisi cū fuerit lūa ōficiēs lumie atqz ascēdēs et dñs
ei⁹ ac lūa impediti:et sit dñs septimi fortūatus i bo
no loco ab āscēdēte :vt sit hoc fortius et ad res tuas.

Signū vndecimū siue domus vndecia cū suis electōi
bus et primo i faciendo amicitiam.

Uz volueris amicitiaz facere cū aliq:sit lūa mun
da ab angulis maloꝝ:z sit dñs.ii.aspiciēs ascñs ex
amicitia:z ponas lunā iūctā sube ple quē petieris
vt venus ad mulieres :z mercurius ad scriptores
z vniuersos circulos fm q veniet ex hoc.

Electio in petendo ab aliquo viro aliquam rem

Et cū volueris petere ab aliq viro aliq rez:. sit dñs
ascñtis aspiciēs ascñs ex amicitate:sitq ascñs signū
fixū aut cōe:z sit dñs ascñtis i eo vl i ei⁹ triplicitate:
aut 4° aspcū.z caue ab oppōne:aut ne lūa sit iūcta mal:aut
nō aspiciat dñm dom⁹ sue.Si aūt nō aspexerit lūa dñz do
mus sue:nō pficiet ipa res.pete g sp res cū fuerit lūa aucta
lūme z nūero:z dñs ascñtis direct⁹:z luna iūcta fortunis.si
aūt fuerit directa fortuna z luna iuncta fortunis augmēta
tis:quia augebitur.z caue ne sit mercurius in malo eē:quia
si fuerit ipedit⁹ z ipe fuerit recept⁹:significat iportunitatē
vl tristitiā z duritiā z reuersionē scdaz i petitōe.dimitte g
feditatē z pone lunā iūctā plte ad quē ptinet res tua:vt sol
p rege:z mars p ducib⁹ z bellatorib⁹:silr de reliquis domi
nis circulorum. Signum.iz.siue domus iz^a cū
suis electionibus:z primo in emendo bestias.

Uz volueris emere bestiā:sit hoc cū lūa iūcta fu
erit fortunis:z ipa fuerit directa oriental ascñs.z
caue cōiūctionē maloꝝ:qz tūc timet ō bestia.z si
fuerit domita z iā egtata:eme illā cū fuerit ascñs
signū cōe:z lūa i sig fixo pter aquariū z scorpionē: z sit ille
cui iūgit direct⁹ ascñs vt addat bestia i pcio z corpore.qz si
fuerit retrogradus ascñs:erit corpe bestie diminutio:sz au
gebit pciū.z si fuerit direct⁹ descēdēs:erit aucta corpe z nō
cōuenit ei pciū.Si vo idomita fuerit bestia:sit ascñs signuz
cōe:z lūa i signo mobili iūcta fortūe.Post hoc fac sicut pre
dixi tibi i pmo caplo. Electio i exitu ad venationez.

Et si volueriu exire ad venatōez egredere sub signo
cōi:z sit dñs.7.deficiēs ac descēdēs:z sit i succedēti
b⁹ anglo ꝝ.qz si fuerit cadēs:significat q euadet ve
natio postq adeptus fueris eā:z sit lūa i vniuerso exitu ad
venatōez sepata a marte fortūata i loco optimo ab ascñte:
z nō exeas ad venationē cū lūa fuerit i fine signoꝝ:nec va
cua cursu neq i sig mobili:z caue ne nō aspiciat eā dñs do
mus sue.qz si aspexerit eā:significabit ei volūtatē z facilita
tē i eadē re:z pone mercuriū mūdū a mal i venatōe maris.
Si āt volueris venatōem mōtis:sit lūa i ariete vl eius tri
plicitate.Si vo fuerit venatio auiū:sit lūa in gemis z ei⁹ tri
plicitate iūcta mercurio:vl sepata ab eodē mercurio:z ipe
sit descēdens:qz hoc meli⁹ ē.Et si volueris venatōez maris
sit hoc z ascñs signū cōe:z dñs ei⁹ in sig aqtico.z caue ne sit
ascñs signū igneū.Sitq lūa aspiciēs dñm dom⁹ sue.z scito
q ipedimētū lūe cū marte i venatōe maris deterius erit z
paucioris pfect⁹.Caue igit ab ipedimēto martis i venatōe
maris. z caue ab impedimento saturni in venatione litto
ris.Et scito q venus z lūa cū fuerint boni eē z mars nō im
pedierit eas i venatōe maris:duplicabit venatio dño suo.
z mltiplicabit z lucrabit dñs ei⁹ lucrū maximū :z pspera
bit venatio dño suo.Sit g lūa iūcta veneri:z mercuri⁹ sit
cū eis ēt:sed si ipedit⁹ fuerit mercuri⁹ a saturno :nō pderit
hoc.z caue ne sit mars in signo aqtico:z ne iūgat ei lūa aut

separetur venus a marte.

¶ Electio i fugiēdo ꝛ qcqd volueris occulte faciēdo.

ſ J āt volueris facere fugaȝ aut opari op⁹ occltū ꝛ ois q voluerit fugere vł abſcōdi: ſit h̄ cū lūa fuerit iūcta fortūis ꝛ ſepata a malis: ꝛ ſit lūa iūcta ſaturno ſub radys ꝛ ſit iūcta fortūis tpe egreſſionis ſue ď ſub radys: ꝛ lumiaria cū orta fuerit ſup aliquā rē detegent eā ꝛ apparere eaȝ faciēt. Caue ḡ ab aſpectib⁹ eoꝝ in ſimili modo.

¶ Electio in querendo fugientem.

e T cū queſieris fugientē ſit in hoc luna iūcta malis aut egrediať de ſub radys: ꝛ occcurrat i ipſo egreſſu ſuo malo ex q̄rto aſpcū vł oppōne aut ꝯiūctōe: ꝛ nō ponas lunā nec planetam receptorē diſpōnis i quarto.

¶ Electio i ſcribēdo epłaȝ: ꝛ ē ď electōib⁹ q̄ n̄ ſť i. iz. ſignis.

Um volueris ſcribere epłam: ſit hoc cū lūa fuerit iū
e cta mercurio munda a malis: ꝛ ſit mercuri⁹ fortis ꝛ fortunat⁹ non retrograd⁹ nec impeditus: ſitq̧ ipe ꝛ luna mundi a malis.

¶ Expletus eſt libellus zabelis de electionibus.

¶ Incipit liber eiuſdē de ſignificatōe tpis ad iudicia.

Scito ꝙ terra excitat mot⁹. fit igr̄ iitiū mot⁹ q fit i circło vſq̧ i finē tpis tp̄s i quo aptať hora vnicuiq̧ motui icipiēti vſq̧ quo finiať cū ꝯpłone ſibi ꝯgrua vł incōgrua. Oz ſi h̄ ſignū bonū vł malū: ꝛ vniuerſi mot⁹ ſūt ꝑȝ ꝙ tibi narrabo ſi ďs voluerit. ¶ Scito ꝙ mutatio figuraꝝ: ꝛ ďſtructio vł ꝯuerſio motuū i vniuerſo circulo: ſig͛ ꝙ ſtabiliť i tpe ex bono vł malo. Et cōuērſio vł mutatio figuraꝝ ē mutatio płtaꝝ ab oriēte in occn̄tē: ꝛ ab occn̄te i oriētē: a ſeptētriōe quoq̧ i meridieȝ. ꝛ ecōuerſo: ꝛ ex eo i latitudie ac lōgitudie. Mot⁹ āt circłi q̊ moueť ab oriēte i occidētē ē oi die ac nocte ſemel. i. vn⁹ circuit⁹. Expō v̄o eoꝝ mot⁹ i lōgitudie ē: qꝛ vniuerſi płte exq̊ ſepanť a ſole ꝛ plōganť ab eo p. 180. gradus: hoc ē qn̄ tranſeūt corp⁹ ſoł tm̄ ſūt oriētales ex hoc vſq̧ ad expletionem. 360. graduū ſūt occn̄tales: ꝛ hic mot⁹ quē dixi ab oriēte in occidētē: ē accn̄s nō ſubalis. Et oriēs płtaꝝ ēt ex pte mot⁹ circłi: ſignificat celeritatē: h̄ ē vt ſit iter aſcn̄s ꝛ. io^m. ꝛ iter. 7. ꝛ. 4. ꝛ eorum occn̄s: vt ſit. ſ. płā iuter 4^m ꝛ aicſn̄s: ꝛ ꝙ h̄ excedit: h̄ ē ꝙ iter. io. ꝛ 7^m: ꝛ h̄ loc⁹ in circło ſign ficat tarditatē ꝛ dilationē ꝑȝ dcā antiquoꝝ. Meſſaballach āt diuerſus ē ab eis. i. diſcordat ab eis i h̄: facit locū altiorē ex circulo: qcqd icipit. ſ. eleuari ex circulo: ꝛ feſtinat aſcendere ꝛ apparere: ꝛ ē ex 4° retro ad io^m. ꝛ vocať hec ps altior apta a ꝑn° motōis circłi i aſcēdēdo. p⁹ h̄ qď fuerit iter 4^m ad io^m retro ad ptē tardā ac deſcēdētē ad iitiū vocať ps pp iitiuȝ deſcēſionis circuli ꝛ ei⁹ iclinatōis ꝛ tarditatis ei⁹ apparitionis. Et h̄ ſnia verior ē ceteris ꝓm pbatōeȝ. porro pūct⁹ orientis ē gradus aſcn̄s: ꝛ pūct⁹ occn̄talis ē gradus ſeptimi: ꝛ punctus. io. ē celi mediū. Quart⁹ v̄o pūct⁹ ē angulus terre. Motus latitudinis ē: vt ſit płta aſcn̄s i ſeptētriōe: ꝛ deſcēdēs in ſeptētrione: vł aſcn̄s i meridie: ꝛ deſcn̄s in meridie. Mutatio quoq̧ figurarū płtaꝝ eſt ꝯiūctio płte cū ſole vſq̧ ad horam ortus ſui: ꝛ ex hoc i ſtationē ſuā ꝑmā ē tp̄s. ꝛ a ſtatione ſua ꝑma vſq̧ i finē retrogradatōis et iitiū ſtatōis illi⁹ ſcďe. ꝛ initiū directōis ē mutatio tpis: ꝛ ex directione ei⁹ vſq̧ ad cōiunctionē ſoł ē tp̄s: ꝛ ex motu płte a circulo ſupiori retro ad ſolē in ei⁹ aduentū ad gradus planetaꝝ ꝛ ſignoꝝ ē tp̄s. et ex motu circuli ſupioris qui ē ab oriente in occn̄tē: et mutatio eoꝝ ad loca płtaꝝ p corp⁹ aut lumē: eſt tp̄s. et ex directione gradus aſcēdentis aut alic⁹ płtaꝝ vnicuiq̧ gradui ān̄ū et menſem et diē vł horā: an̄ vel retro vſq̧ ad aliqueȝ planetaꝝ ad eius radios et eorum: et ad gradus ſignoruȝ ac ad partes ē tp̄s. et iā ꝑdixit hoc Meſſaballach et Abuabalgharat. i. ꝯſutor. dixerūt. n. dirige gradus i lōgitudie et latitudine an̄ et retro. vniuerſi igr̄ mot⁹ circłi qb⁹ ſciūť tpa ſiunt ex his motibus ¶ Cognitio tēpoꝝ ꝑcipua.

Scito ꝙ ſigna planetaꝝ leuiū: et ſigna pōderoſorum
ſ erūt i tpib⁹ leuiū dies et mēſes: et ſigna płtaꝝ pōderoſoꝝ erūt āni: et vłr i ſignis fixis ſi fuerit ſignificator tpis ſigificabit ānos. et cū fuerit i coib⁹ ſignificabit mēſes: i ſignis mobilib⁹ ſignificabit dies. Locus q̊q̧ velox ab aſcn̄te ſig͛ celeritatē tpis. i. ps ſupior. et loc⁹ tard⁹ ex circło q ē ps ďſcn̄s: ſignificat tāditatē i tpe. aſcn̄s ēt ꝛ. io. ſignificat velocitatem in tempore. et ſeptimus ſignificat menſes: et ē tard⁹: āgul⁹ vero terre ē tard⁹ et ſigificat ānos ꝛ cū fuerit plāeta ſignificator tēpis i ſignis cōibus duplicat tempus

¶ Capitulū de inuētione ſignificatoris tpis.

Scito ꝙ te nō oȝ accipe tp̄s ex vno quoq̧ plāeta quāuis ſit fortis niſi ſit ſigificator eiuſdē rei vel hēat aliq̧ ptē i ſigificatōe rei ꝑter lūinaria: qꝛ hn̄t nāliter ſigificare tpa: qď nō hn̄t ceteri: accipies. n. tp̄s a dn̄o aſcēdētis: vel a dn̄o rei vel a receptore diſpōnis eoꝝ vel a płta cui iūgiť aliqs eorū ſi ſe nō aſpexerit: vel a lūinaribus vel a receptore diſpōnis eorū vel a płta cui iūgiť aliqs eoꝝ ſi ſe nō aſpexerit vel a lūinarib⁹ vel a receptore diſpōnis lune ab eo q fuerit fortior ac dignior i iterrogatōe ꝛ qui plus vicit i ea hūc cōſtitue ſignificatorē tpis ꝙ ſi ꝯſimſlatio te ďcipit. i. ſi nequeris eligē ſigificatorē eo ꝙ ſint młti ꝯſiłes i ſigificatōe pōe ſp ſigificatorē aliqď lūianriū: ipȝ. ſ. qď aſpexerit aſcn̄s ſi āt iuenerl ſigificatorē tpis h̄ dignior ē q̄ȝ luminaria. Si āt accepis a lūinarib⁹ accipe ab eo qď aſpicit aſcēdēs. Et ſcito ꝙ vniuerſa tpa i iterrogatōib⁹ fiunt quiq̧ mōis: quoꝝ ꝑm⁹ ē vt aſpicias grad⁹ q ſūt iter pnlſatorē: ꝛ receptorē p lum̄: ſiue p corp⁹ pōeſq̧ vnicuiq̧ gradui ān̄ū aut mēſē vel diē: ſeu horā ſecūdū quātitatē velocitatis ſoci: et e⁹ tarditatē. ſcďs mod⁹ ē vt aſpicias qn̄ pueiet delator ad eū cui delatō vēit p corp⁹ p grad⁹ ꝛ p miūta. i. qn̄ peruenerit płta leuis iad płtā pōderoſū p corp⁹. 3⁹ mod⁹ ē vt aſpicias quot grad⁹ lōgitudis fuerit iter eū q iūgiť ꝛ eū cui iūgiť ꝛ pones eos dies. 4° modus eſt vt numeres ab aſcendente vſq̧ ad locum receptoris diſpōnis vel a loco receptoris diſpōnis vſq̧ ad aſcēdēs vnicuiq̧ mēſi ſignū. 5⁹ mod⁹ vt aſpicias quot ſint āni ſigificatoris tēporis miores eritq̧ tēpus ſecūdū quātitatē ex mēſib⁹ vel ānis. hi ſūt quiq̧ modi. Et tēpus ex lūa ē mēſis aut duo mēſes i nūero ꝛ re. ꝛ cū ꝑfuerit diſpoſitōi. z5. mēſes et tēp⁹ veneris et mercury i re ꝛ numero: res i venere. io. mēſes ꝛ. 8. ꝛ mercuri⁹ qnq̧ mēſes vł. 3. etiā mēſes. cū aūt ꝑfuerit diſpōni i mercurio ſi fuerit ſuper eū abſciſio ſigificabit. zo. mēſes: ꝛ venere. 8. ānos ꝛ i ſole ān̄ū vnū et. i9. mēſes ꝛ i marte. io. ꝛ. 8. mēſes aut. i5. ānoſ ꝛ iuppiter. iz. mēſes aut. iz. ānos: ꝛ ſaturn⁹. 30. mēſes vel. 30. ānos. ¶ Scia cognitōis eē tpis. 5. mōꝝ i celeritate ac tarditate. i. q eorū ſit tardior vel velocior: tarditas et velocitas ē ꝓm ꝙ dico. ¶ Scito ꝙ płta płſās aut receptor cū vterq̧ fuerit i pte oriētali ab aſcēdēte oȝ vt ſint plāete a ſemetipſis oriētales velociores curſu. pōe ergo oēȝ graduȝ quē iuenerl iter eos horā ex die: ꝛ ſi fuerit duo płte iter me^m ce^m vſq̧ ad 7^m ſigificāt mēſes ꝑȝ q̄titatē graduū q fuerit iter eos ꝛ ſi fuerit vtriq̧ płte iter 7^m et 4^m et aſcn̄s ſigificat ānos ꝛ mēſes cū ꝯcordauerit duo płte a ſemetipi⁹ i ſiłi ꝯcordia eorū ab aſcēdēte: ſi āt diuerſi fuerit ꝛ fuerit plāeta a ſe oriētał velox ꝛ ab aſcēdēte occn̄tał ꝛ tard⁹ ſigificat mediocritatē: ꝯſtitue ergo tp̄s ita: ſi fuerit tp̄s graduū q fuerit iter eos vnicuiq̧ gradui diē pōe. ꝙ ſi trāſierit pōe vnicuiq̧ gradui mēſē: ꝙ dixi: ꝯmiſce ergo tpa ꝓm ꝙ expoſui tibi ex pte aſcēdētis et ex ſubſtātia plāete ſecūdū ſignū i quo fuerit ꝛ figura plāete. p⁹ hoc pba mēſurā i tarditate ꝛ velocitate ꝛ nō errab̄ ſi de⁹ voluerit. ¶ Et ſcito ꝙ h̄ ipa ſūt radices: et fortaſſiſ erit tp̄s ſingulare ſine his radicib⁹ eo ꝙ lūa cū fuerit i loco rei q̄ſite aut aſpexerit locū rei: cūq̧ lūa iūcta fuerit

dño ascñtis:aut dño rei aspexerit:qꝛ loc⁹ rei significat effe ctũ ipi⁹ rei ĩ eadẽ die. Qꝛ si fuerit ĩterrogatio velox ꝛ signi ficauerit dies:ꝛ fuerit dies tarditatis ꝯ gradus ptiũ pl'taꝝ tũc nõ ponas tp̃s mẽsez donec trãseat orb lũe:qꝛ fortassis sepabit ab vno duoꝝ pl'taꝝ:ĩgredieť qͣ̃iter dñz ascñt'l ꝛ do minũ rei:vel ĩtrabit ascñs aut locũ rei :et erit eadẽ hora:et eadẽ die adeptio rei . Et fortassis hora a gradu significato ris ad gra.ascñtis ꝑ vno quoqꝫ gradu:aut fortassis erit tp̃s ex ĩtroitu sol' gradũ ascñtis aut locũ rei:aut locuz dñi rei: moueburqꝫ res et veniet cũ sua pfectione ꝑ opus eius in tp̃ib⁹ dũ ĩgrediť q̃rtas:ꝛ iõ assimilauerũt eũ aĩe . Post hoc aspice tp̃a vniuersaꝝ reꝝ ĩ.12.signis.ꝭm qͣ tibi narrabo si deus voluerit. ¶ Capl'm de vita hoïs ĩ ascñte:

c Um ĩterrogatus fueris ꝺe vita hoïs ex dictis anti quoꝝ:aspice ascendens hora ĩterrogatõis ꝛ dñm e⁹: ac dñm cõiũctõis seu p̃uentõis q̃ fuerit añ ĩterroga tionẽ.et accipe fortiorẽ hoꝝ significatoꝝ reũ q fuerit plus testionio:qꝛ ip̃e erit alimbutar q ẽ significator hore:hũc ãt dirige queãdmodũ dirigis albyleg ad cõiunctionẽ maloꝝ ꝛ eoꝝ aspectus dãs vnicuiqꝫ gradui ꝑ ascensiões ipi⁹ciui tatis ãnũ. Si ãt nõ ꝓiecerit fortũe radios suos ad ip̃z ter minũ:morieť ĩterrogãs ĩ eodẽ ãno.fortior vͦ radioꝝ ꝛ ma gis ĩterficiẽs ẽ ille q fuerit a 4ͦ aspcũ vl' oppõne:qꝛ fortas sis ĩterficiet: cũ fortũe ẽt ꝓiecerit radios suos ad ip̃m ter minũ. Et si fuerit ip̃e alimbutar recept⁹:aut p̃fuerit hyleg: tũc si ip̃e q p̃est fuerit ĩ ãgulo oriẽtalis:dabit ãnos suos ma iores. ꝛ si fuerit ĩ succedẽtib⁹ ãgl'oꝝ:dabit ãnos medios. Si vͦ fuerit cadẽs ab anguiis:significabit ãnos suos miores. Et dixit messaballach:aspice dñm ascẽdẽtis ꝛ lunã si fue rit iũcti mal':aut vn⁹ eoꝝ:aut fuerit ĩ cõbustiõe: accipe oẽs grad⁹ q fuerit ĩter eũ ꝛ malos vl' cõbustionẽ ꝛ ꝭm q̃ eos. Qꝛ si fuerit dñs ascñtis ĩ sig̊ fixo:accipe vnicuiqꝫ gradui ãnũ. ꝛ si fuerit in signo communi vnicuiqꝫ gradui mensem. si vero fuerit in signo mobili:accipies vnicuiqꝫ gradui diẽ:ꝛ qͦd ex erit a dño ascñtis erit nũer⁹ vite:qͦd vͦ exierit ĩter lunam ꝛ malos vl' ꝯbustionẽ:erit nũer⁹ passionũ. ¶ Ca. dom⁹ sube.

t Emp⁹ vͦ ĩterrogatõis ꝺ suba:qñ.s.ĩueniet vel adipi sceť eã:cũ volueris scire:aspice nũeꝝ graduũ q sũt in ter vtrosqꝫ significatores. ꝛ scito qꝛ tp̃s illi⁹ erit ꝭm nũeꝝ ipoꝝ graduũ ex dieb⁹ vl' mẽsib⁹ seu ãnis ꝭm velocita tẽ q̃titatis illi⁹ vl' tarditatis. Aspice quoqꝫ qñ ĩgrediť dñs dom⁹ sube domũ suã vl' ascñs:aut iũgeť fortunis ꝛ tc̃ erit. Tp̃s vͦ 3ᵐ ꝛ 4ᵐ ẽ ĩfra cetera capl'a. ¶ Capi. dom⁹ filioꝝ.

c Um ĩterrogat⁹ fueris ꝺ m'liere p̃gnãte qñ pariet : as pice quot gradus sũt ĩter dñm dom⁹ filioꝝ ꝛ angl'z ex signis ꝛ gradib⁹. ꝛ pone vnicuiqꝫ signo mẽsem ꝛ vnicuiqꝫ gradui diẽ:ꝛ eadẽ hora pariet si deus voluerit.

¶ Capitulum do mus infirmitatis.

i N tp̃e ãt sanitatis ĩfirmi:nõ facias cadere lunã ĩ cur su suo donec aspiciat locũ suũ. Qꝛ si fuĩt ĩpedita iens ad gradũ maloꝝ:aut gradũ dom⁹ mortis:dirige eã ad gra dũ maloꝝ:tũc si lũa iungiť malis añqꝫ p̃ueniat ad graduz dom⁹ mortis:timebiť mors sup eũ añqꝫ p̃ueniat lũa ad do mũ mortis. Qui si fuerit malus saturn⁹ ꝭz gradus q fuerit ĩter eos:erũt mẽses:ꝛ ĩter eã ꝛ martez diẽ aut mensem ꝭm q̃titatẽ fortitudĩs ꝛ celeritatẽ loci ꝛ ei⁹ tarditatem : ꝛ non negligas gradum combustionis.

¶ Capi. signi .7. ad tp̃a seu horas belli ex dc̃is Theophili.

c Um volueris scire tp̃s vel horã ĩ q̃ dz fieri bellum: aspice horã q̃ iũgiť luna soli:si fuerit oppositi festina bit bellũ. Si vͦ fuerit ĩter lunã ꝛ coniunctionẽ.20. gradus:tardabit bellũ. ꝛ si fuerit lũa cũ q̃busdã pl'taꝝ ĩ do mo sua:erit bellũ festinanter:ꝛ maxĩe si aspexerit sol. Et si fuerit dignitas duodecime lũe ĩ ascñte aut ĩ.10. aut cũ sole simul cũ domino dom⁹ sue:aut cũ planeta q iã oriť: signifi cabit ħ celeritatẽ belli. Et dixit ẽt:cũ volueris scire horam p̃ly ꝛ quãdo ꝑficieť aspice lũinaria:si se aspexerit ex trino aspectu ꝛ aspexerit ascẽdẽs efficieť bellũ cito. si vͦ se aspe xerit ex quarto aspectu nõ efficieť cito. ꝛ durabit preliũ. ꝛ mutabiť a loco suo ĩ locũ ꝓpriũ recipiẽtis ꝛ si se aspexerit ex oppõne nõ ꝑficieť p̃liũ cito. ¶ Et cũ fuerit ps fortũe in medio celi:efficieť bellũ ĩ ip̃is quadrantib⁹. Et si fuerit sol hora ĩterrogatõis ĩ quarto aspectu ascẽdẽtis aut aspexerit ab oppõne que dixi tibi erit effect⁹ belli ĩ ip̃is oppõnib⁹ ꝛ ex triplicitatib⁹ ꝛ ĩ triplicitatib⁹:ꝛ hoc fit cũ fuerit iuppiter:et luna aspiciẽs ascñs eo mõ quo aspiciebat sol hora ĩterroga tõis . ꝛ aspice etiã ptẽ fidei:ꝛ plãetã q fuerit cũ marte vel in suo. 4. aspectu si fuerit fortũati efficieť cito. si fuerit mali nõ. figeť bellũ ꝛ grauabiť ac ꝓlõgabiť. Si aũt ĩdute fuerit fortũe dño ptis ñ faciẽt moras q̃n vicať vn⁹ exercituũ ꝭz qͣ videris de loco fortũe ex pte. Et dixit hermes. aspice finẽ abscissiõis belli ꝛ rerũ oĩum ad lũinaria et ascẽdẽs ꝛ vltia graduũ eorũ ad fortũas ꝛ malos:tũc scies tp̃a rerũ ꝛ abscisi onẽ earũ ex ãnis ꝛ mẽsib⁹ siue dieb⁹:ꝛ dixit ẽt aspice ẽt ĩ tar ditate victorie ꝛ ĩ ei⁹ celeritate ad locũ saturni ꝛ iouis. Si fuerit velocior cursu erit cito victoria ei ĩ c⁹ climate ex eis fuerit mars siue oriẽtalis fuerit vel occidẽtalis. Si ãt fue rit cursu tardus erit victoria tãda ꝛ ꝓlõgabiť eorũ res. ꝛ nõ facile abscideť. Et si direct⁹ fuerit significator eorũ p⁹ mar tẽ ex saturno et ioue erit percussus eius in terra que erit ĩter vtrosqꝫ. Qͦd si fuerit ĩ signo cõmuni erit bellũ ĩ terra to ta et erit m'ltotiẽs:ꝛ si fuerit ĩ sig⁹ fixo erit bellum modicũ ꝛ leue:ĩ sigĩs vͦ ĩferiorib⁹ grauabiť ꝛ õstrueť res mũdi ꝛ ꝯ uertẽtur res sicut fuerũt p⁹. ꝛ ħ sẽtẽtia ẽ ex secretis dictoꝝ hermetis. ¶ Dom⁹ octaue ꝯmemoratio iã p̃cessit ĩ ca. vite.

¶ Capitulũ signi noni ĩ ꝑegrinatõib⁹ ex dictis antiquoꝝ.

c Um volueris scire horã reuersiõis ꝑegrinãtis ad ꝓ piquos ꝛ ad domũ suã aspice ĩ ĩitio ꝑegriatõis dñz ascendentis ꝛ lunam: si videris malos in quarto as pectu vel oppositione eorum prolongabitur ei⁹ ꝑegriatio ꝛ tardabiť ei⁹ reuersio. et si iũcti fuerit fortũis sigĩficat cele ritatẽ reuersiõis:si iũcti fuerit fortũis post malos:inueniet malũ ĩ ꝑegriatõe sua. Post hoc euadet ꝛ reuerteť ad ꝓpĩ quos suos:ꝛ ip̃e cũ fortunis ꝛ malis sẽtiť ꝑ eũ reuersio ꝛ mo ra. Et si ĩueneris lunã ĩ ĩitio ꝑegriatõis ĩ ascẽdẽte mora ei⁹ ĩ eadẽ ꝑegriatõe ꝓlõgabiť. ꝛ maxĩe si fuerit lũa ĩ domo sat ni:aut ĩ ei⁹ termĩo. et cũ ĩueneris solẽ ĩ initio ꝑegriatõis nõ ĩpeditũ tũc quãdo venerit ad suũ quãtũ aspectũ aut suã op põnẽ vel redierit ad locũ suũ ĩ quo fuit sigĩficat ei q ꝑegria tur reuersionẽ:ꝛ si nõ fuerit ĩpedit⁹ ĩ eodẽ signo hoc ẽ quã do dirigis solẽ ĩ loco suo ĩ radice ꝛ ĩ trĩo aspectu loci ei⁹ vel quarto. Et si fuerit sol ĩpedit⁹ ĩ radice erit ei⁹ mora secũdũ exitũ ei⁹ mali ꝛ aduẽtũ alicui⁹ fortũarũ ad locũ eiusdẽ ma li. Sil'r scito fortitudinẽ eoꝝ preeẽ inimicis:ꝛ dic secũdũ hoc ĩ ei⁹ circulo ex ãnis et mẽsib⁹:qꝛ saturn⁹ cũ fuerit dñs as cẽdẽtis:aut idẽ saturn⁹ fuerit ĩ domo ꝑegriatiõis ꝓlõgabiť ꝑegriatio secũdũ quãtitatẽ orb saturni. Sil'r si ĩueneris sa turnũ ꝛ iouẽ ĩ angulo ꝛ fuerit retrogradi ꝓlõgabiť mora. ceteri vero planete ĩ motu suo ieuiores sũt his plãetis.

¶ De reuersiõe ꝑegrinãtis. Dixit messaballach.

N horã aduẽt⁹ ꝑegrinãtio aspice lunã ꝛ dñz hore q̃s eorũ sit fortior ꝛ si fuerit fortior eorũ ĩter.10. ꝛ q̃rtũ accipe qͦd fuerit ĩter eũ ꝛ ascẽdẽs: Si aũt fuerit dñs hore mal⁹ qͦd exierit ĩ gradib⁹ erũt hore. ꝛ si fuerit luna for tior accipe de eo qͦd exierit tertiãdecimã eius ꝛ qͦd exierit erũt dies. ¶ Et si ab ill' nõ accepis sigĩficatiõem:ꝛ fuerit dñs ascẽdẽtis ĩ opposito e⁹ qͦd dixi. fueritqꝫ lũa domĩa hore accipe qͦd fuerit ĩter eã ꝛ ascẽdẽs ꝛ qͦd exierit erũt dies ꝛ tũc veniet. Itẽ si fuerit dom⁹ ascẽdẽtis ĩ medio celi aut reuer tẽs ad ascẽdẽs ꝛ si fuerit lũa p'lis testimony ꝛ fuerit fortis fueritqꝫ domĩus ascẽdẽtis nõ aspicies ascendẽs nec dñm domus sue:erit eius reuersio secundũ hoc: Et si fuerit dñs

dom⁹ lūe i loco malo:ꝛ lūa i loco bono ab aſcēdēte:ꝛ nō al
pexerit dominū domus ſue:ſecūdū ꝙ fuerit īter eā:ꝛ do
mū ſuā ex gradib⁹ erit tēp⁹ reuerſiōis ſi ds̄ voluerit.

¶ Caplm̄ de epl̄a ꝛ rumorib⁹.

c Um iterrogat⁹ fueris de epl̄a vl̄ de rumorib⁹ qñ ve
niet: aſpice mercuriū ſi fuerit i aſcñte aut i iz^mo vo
lēs itrare ad aſcñs aut fuerit luna iūcta dño aſcñdē
tis vl̄ fuerit dñs aſcñdētis iūct⁹ dño dom⁹ lune vl̄ dñs do
m⁹ lūe iūct⁹ fuerit ei⁹:aut fuerit mercuri⁹ domius aſcēden
tis vēiet epiſtola:ꝛ ſi nō fuerit i aſcēdēte hora itroit⁹ ei⁹ i aſ
cēdēs vēiet.Et ſi lūa iūgit̄ mercurio hora cōiūctōis eoꝝ vl̄
hora aduēt⁹ lūe ad aſcēdēs vēiet epl̄a:ꝛ ſi fuerit lūa ōferēs
a mercurio i gradū aſcēdētis ꝛ dominū aſcēdētis erit tēp⁹
cū puenerit ōlator ad eū cui defert.Et ſi iterrogat⁹ fueris
de epiſtola quādo fuerit ſcripta:Aſpice grad⁹ q ſūt iter lunā
ꝛ plāetā:a q̊ ſepat̄:ꝛ dic ꝙ ſecūdū nūerū iporū graduū ſcri
pta ſit eadē epl̄a.ſil̄r aſpice grad⁹ qnos iueneris inter lunā
ꝛ plāetā cui iūgit̄ ꝛ ſꝫ eos erit tēpus aduentus epl̄e.

¶ Capitulū ſigni decimi in rege ex dictis meſſaballach.

Spice horā receſſiōis regis illi⁹ c⁹ nouiſti itroitū vl̄
tēpus quo recepit regnū teſtamētū:aut ei⁹ iterroga
tōem.et ex his ſcies quātitatē more illi⁹ i ope.ꝛ quid
elucidatū ei fuerit i eo.Et ex hora ꝯfirmatōis eius electio
nis ſcit̄ e⁹ honor ꝛ victoria. Quotieſcūq; āt cōbuſt⁹ fuerit
ipe plāeta q ſigificauit regnū i aliquo āgulorū aſcēdētis :re
mouebit̄ ipe rex:Et ſi nō fuerit i aſcendēte pl̄ta .aſpice do
mū regiā ſi iueneris ibidē plāetā hūtē i ea teſtimoniū tūc
quādo retrograd⁹ fuerit ibidē mal⁹ aut domius deſcēſiōis
domi dom⁹ regie: ꝛ aſpexerit tūc plāetā a quo hūiſti ſigifi
cationē remoueb it̄ rex.Si vero nō iueneris i aliquo hoꝝ
locorū plāetam aſpice cui iungitur ſol. Si iunct⁹ fuerit ſa
turno ꝛ marti tūc cū puenerit ad gradū illi⁹ cui iūgit̄ i āgu
lo remouebitur rex. et ſi iūct⁹ fuerit ioui erit receſſio eius
cū puenerit ſaturn⁹ ad locū ſolis aut ad oppōnē ei⁹,vel ad
quartū aſpectū ei⁹.aut fuerit retrogradus i eodē loco.Sil̄r
ſi iūcta fuerit ei vēus:et ſi fuerit ſol remot⁹ ſicut dixi ꝛ fu
erit i.ii.vel.9.habēs teſtimoniū:tūc ſi retrograd⁹ fuerit ſa
turn⁹ vel mars i eodē loco aut i ei⁹ oppōne remouebitur
rex.Et fac p noctē i lūa ſicut feciſti p diē i ſole: non aūt aſ
picias tpi ex tēporib⁹ plāetarum :ſed aſpice vtrū iūgatur
lūa ſoli aut ſi ſūcta fuerit ei vl̄ fuerit ſepata ab eo vtpote ſi
iūgeretur malo erit tp̄s ei⁹ rei a ſole ſicut ṗdixi tibi i tēpe
e⁹:et ſi nō fuerit ſepata a ſole nec ei iūcta fuerit:aſpice i hoc
ꝙ dixi tibi:qꝛ nō explebit e⁹ regnū ānū :opare g i eo,et ſcito
ꝙ dñs aſcēdentis et dñs. io.cū cōbuſti fuerit i āgulis ſigifi
cat ꝙ remotio iā aderit :et ſi fuerit domius exaltatiōis ſol̄
impeditus nō pficietur eius annus. Aſpice ergo in hora
eius āte ānū i combuſtiōe domi aſcēdētis ꝛ domi.io. ꝛ ad
nēt⁹ malorū i locis ſuis:ꝛ ſi nō fuerit lūa dña exaltatōis.aſ
pice cōiūttionē e⁹ cū plāetis qꝛ ſi ꝯiūcta fuerit mercurio: ꝛ
fuerit i ſigno fixo aut cōi ſigificabit.zo.mēſes ꝛ ſi fuerit ſi
gnum mobile decem menſes:aſpice ergo planetam cui iū
gitur qui ſi fuerit impeditus a malis vel a combuſtione
aſpice q̊t grad⁹, fuerit iter eū et fortitudinē mali vl̄ ꝯbuſti
onis et q̊t fuerit ipm erit tp̄s Si āt uō fuerit lūa recepta ꝛ
domius exaltatōis ei⁹ fuerit recept⁹ pficietur ei ān⁹ aſpi
ce tūc ānū ſecūdū ꝛ reuolue ſup eū annos ꝛ ſcito ꝙ dñs lo
ci ei⁹ ſi fuerit liber a mal̄ ipe q igredit̄ remāebit i regno ſuo
pl⁹ āno.Si vō fuerit lūa recepta aſpice applicatōem mali
ad gradū plāete q recipit lunā vel ānos dñi aſcēdētes mio
res et cōmiſce iter eos etiā reuolutionē āni ꝛ e⁹ applicatio
nē:Et ſi fuerit aſcēdēs igrediētis:aut ei⁹ i iitiū ex domib⁹
plāetarū altiorū .ꝙ ſi retrogradat⁹ mal⁹ i medio celi : vel
i eodē medy celi dñs aut ꝯbuſt⁹ fuerit dñs aſcēdētis i āgul̄
ſigificat ōſtructiōez regni ꝛ ſi r̄trograd⁹ fuerit mal⁹ i aſcēdē
te vel ꝯbuſt⁹ dñs aſcēdētis i.io.pibit i regno ſuo ꝛ ſi fuerit re
trograd⁹ i ſcd̄o ſigificat deſtructionē ſube.ꝛ i.io.ſigificat ō
ſtructionē opis. ꝛ i.ii.ōſtructionē reddit⁹ ꝛ i aſcēdēte ōſtru
ctionē militū.Aſpice duoq; plāetas q ṗſūt ſi fuerit i angu
lis et habuerit fortitudinē dāt ſꝫ nūeꝝ ānorū ſuorū mioꝝ
mēſes vel ānos cūq; fuerit ſatn⁹ i aſcēdēte vel.io.ꝛ hūerit
teſtimōiū i eis ꝛ ipe p teſtimōiū pl̄taꝝ fuit recept⁹ ſigifica
bit 3o .ānos ꝛ cū perfecti fuerit reuolue ānū.Si āt dñs aſcē
dentis cōbuſtus fuerit:aut ſignificator i angulis : deſtruet̄
res.Sꝫ ſi cōfortat⁹ fuerit ſaturnus ꝛ auxiliat⁹ fuerit ei dñs
anni:nō ceſſabit eē fixus:donec deſtruet̄ reuelatio ꝛ remo
ueat̄ teſtimoniū ꝛ ei⁹ fortitudo.ꝙ ſi nō fuerit ſaturno tale
teſtimoniū:reuolue ei i.3o.mēſibus qꝛ tp̄s ē debile . poſt h̄
aſpice ōſtructionē āni ex ipedimēto ꝛ ꝯbuſtiōe.ꝙ ſi fuerit
ille q ṗerit diſpōni:retrogradus i fine alic⁹ anguli: deſtrue
tur ipa res repēte ꝛ iprouiſo.ꝛ ſi fuerit iupp̄r i aſcñte vel in
.io.ꝛ hūerit teſtimoniū:ſignificabit.iz.ānos.ſi fuerit mars
i aſcñte:ꝛ lūa i.4.vel oppōne:vel ecōuerſo niſi fortūe aſpi
ciant:ſignificat ipedimētū mortale.Et ſi fuerit ven⁹ i aſcē
dente vel.io.hūeritq; teſtimoniū:notabis p eā.io. menſes.
Et cū cōbuſta fuerit i angulo:recedet regnū ei⁹.ſi vō fuerit
recepta ꝛ a malis libera:ſignificat.8 ānos:ꝛ reuolue ānos.
Sꝫ ſi obuiauerit i reuolutōe anni.8.malo. ꝛ fuerit retro
gradus malus i loco eius:ſignificabit deſtructionē regni ꝛ
eius debilitatē ꝛ itroit⁹ ipedimēti ſup eū.ꝛ ſi fuerit mercu
rius i aſcñte vel i.io.ꝛ hūerit ibidē teſtioniū ꝛ fuerit fortis
ac receptus:ſignificat.zo. mēſes:ꝛ reuolues annū.ſi āt fue
rit debilis ꝛ nō hūerit teſtimoniū:nūera ei.5.mēſes:itēz ſi
ꝯbuſtus fuerit i angulo:ꝛ occurret i angulo dño.io.malus
aut.lumē mali recedet.Et ſi fuerit mars i aſcēderte vel in
.io.aſpice vtrū eueniat ei cōbuſtio ifra.xx.mēſes;qꝛ ſi com
buſtus fuerit i āgulo:recedet ipe rex:ꝛ reuolue ei⁹ ānū . Et
ſi fuerit lūa dña e⁹ ꝛ fuerit recepta:ꝛ a mal̄ libera:hūeritq;
teſtimoniū:ſig^t.z5.ānos:ꝛ ſi nō hūerit teſtimoniū.z5.men-
ſes.Aut aſpice pl̄tam cui ꝯmittet diſpōnez:ſi cōbuſtus fue
rit i āgulo recedet.ſi vō nō fuerit cōbuſtus i āgulo:ꝛ fuerit
recept⁹:ſignificabit eiuſdē pl̄te ānos atq; mēſes . Et aſpice
in hoc caplo:ſic̄ indicaui tibi i ſole qñ puenerit gradus ei⁹
ad malos.ſi āt ṗfuerit ſol ꝛ recepit teſtioniū ſtelle:ſig^t ānū
ſi fuerit ſol fortis ꝛ magni teſtiony:ſignificat .i9.ānos :ſi ñ
ipedierit ei⁹ diſpōnē i p̊ āno malus q ipediet dñz diſpōnis:
aut aſcñs vl̄ io^m.ꝙ ſi fuerit ipedit⁹:dabit.z9.mēſes. Et ſci
to ꝙ pl̄ta cū ſignificauerit nūeꝝ alic⁹ diſpōnis poſtea ipedi
t⁹ fuerit ān h̄ in angulo:reuolue ei ipm ānū ſi fuerit ſalu⁹ a
cōbuſtiōe ꝛ ab ipedimēto:ſaluabit̄ res donec expleat̄ nūe
rus:ſꝫ itrabit ſup eā dānū ꝛ diminutio.Poſt h̄ fac i reuolu
tione ānoꝝ regis i piectōe radioꝝ queādmodū facis in na-
tiuitatib⁹ ad vnūquēq; .ſ.ānū ſig^m.aſpicies q̊q; a dño ipius
ſigni:ꝛ q̄lis ſit loc⁹ ei⁹:ꝛ qd ſit eē ſuū:ꝛ qd ſit i ſignis ex for-
tunis vl̄ mal̄:ꝛ vbi ſit loc⁹ dñi ſigni ex ſignis:ꝛ q̄le ſit eē ſuū
ꝛ loc⁹ ei⁹:ꝛ ſi ſit recept⁹ aut nō:ꝛ ſi ſit ipedit⁹ aut nō.q̄le etiā
ſit eē ſuū cū dño.io.erga aſcñs āni:ꝛ ſit reuolutio āni tui p
eq̄les horas vt nō deſtruat̄ aſcñs reuolutōis.poſt h̄ aſpice
dñm aſcñtis ꝛ dñz.io.ſi ꝯiūcti fuerit:ſignificāt ſtabilitatez
regis.ꝛ ſi fuerit lūa libera a malis ꝛ pulſauerit pl̄te diſpōnē
ſuā i āgl̄o:ſignificat ſtabilitatē ei⁹.ſil̄r i i die ſol ꝛ dñs aſcñ-
tis:ꝛ ſi cōbuſtus fuerit dñs.io.i reuolutōe:aut fuerit retro
gradus:aut fuerit malus i.io.ſignificat receſſiōez regis.Si
militer dñs aſcñtis :ꝛ cū fuerit dñs.io. reuolutōis oriētal̄:
ſignificabit renouationē regni ꝛ ſtabilitatē ei⁹. ſi vō fuerit
occñtal̄:ſignificabit e⁹ deſtructionē ꝛ ei⁹ finē.ꝛ cū iūct⁹ fuit
dñs.io.reuolutōis dño q̄rti:ſignificabit receſſionē regis. ſi
vō dñs quarti iunct⁹ fuerit ei:ſignificabit ſtabilitatē regis:
ꝛ eo plus erit receſſio regis:cum fuerit ſol egreſſus ab an
gulis ꝛ lūa in 6° aut i.iz.ab aſcñte anni.ꝛ auxiliare i h̄ capi.
p applicacionē āni ad ſignū i quo fuit fortuna:vel malus ꝛ
cōmiſce lūinare tpis reuolutōis ꝛ pl̄tam q fuit i.io.ꝛ domi
num aſcēdentis ꝛ dñm.io.ad inuicem:ꝛ quere teſtimoniū
eoꝝ ſm̄ ꝙ expoſui tibi:ꝛ runc inuenies tp̄s ꝛ non errabis
in depoſitione regis:ſi deus voluerit.

¶ Explet⁹ ē libellus zabelis ō ſignificatōe tpis ad iudicia.

¶ Incipit liber messaballach dictus de receptiõe pl'taꝝ: ⁊ est de iterrogatiõib' quē trāstulit Joānes hispalēsis de arabi co in latinum.

Inuenit qdā vir ex sapiētib' librū ex libris secretoꝝ astroꝝ de illis quoꝝ thesaurizaue rant reges expositicꝫ eū ⁊ patefecit ei' iten tionē i oibus qb' indigent hoies i reb' suis de iterrogationibus. fuitqꝫ ex eo q posuit ⁊ patefecit i reb' iterrogationū: vtruꝫ sit res an nō: ⁊ qñ erit si fieri debet: ⁊ qñ apparebit ꝙ non fit: ⁊ si fieri nō debet ⁊ qd ꝓhibet eā ꝙ nō fit ⁊ ꝓ quē fit ⁊ vñ fieri dꝫ: ⁊ scia hui' rei ⁊ ei' expositio est i pl'tis. vy. ⁊ i domibus eoꝝ. xy. ⁊ in exaltationib' pl'taꝝ. vy. ⁊ in eoꝝ de scēsionibus ⁊ in coiūctiōibus eoꝝ: i sepationibus quoqꝫ ⁊ i receptioibus eorum adinuicē: ⁊ i reditu receptionis ⁊ pulsa tiōe eoꝝ dispōnis abiuicem. Eritqꝫ ad quē puenerit dispō significatoꝛ iussu dei q si fuerit i eē effectus rei: significabit eius effectū ⁊ si fuerit i esse ꝓhibitiōis significabit ei' ꝓhi bitionē iussu dei.

¶ De receptõe ⁊ ꝯiūctõe pl'taꝝ.

a Scito ꝙ receptio fit de exaltatiōibus ⁊ domibus tm̄ in cā rerū vtrū sint an non: hoc ē vt sit aliqs pl'ta ex vy. in exaltationibus alteri' pl'te: aut i domo eius: ⁊ ipe iungatur ei de aspectibus notis: aut sit vterqꝫ in vno si gno ⁊ aliquis eoꝝ. i. vnus ex. vy. sit i exaltatione socy sui ei iūctus: tunc iungitur ei per corpus suū. Cuius rei exēplū ē. vt sit saturnus i ariete i. zo. gra. ⁊ mars i. i5. gra. eiusdē arie tis: tūc mars iungit saturno ꝑ corpus suū ⁊ mars recipit sa turnū i domo sua: sꝫ saturnus nō recipit martē. hoc fit cum nō fuerit i aspectibus notis aliqs pl'ta q sit ꝓpioꝛ coiūctiōi saturni gradu. s. ꝑ gradū añ martē. Qꝫ si fuerit i aspectibus notis aut i ariete pl'tā q sit ꝓpioꝛ ꝯiūctōi saturni: erit ipe di gnioꝛ coiūctiōe saturni q̄ꝫ mars. nā ꝯiūctio vā ē gradu per gradū tā de coiūctōe q̄ꝫ de aspectu: ⁊ aliō exēplar ē i ꝯiūcti one ⁊ receptiōe: cū fuerit saturnus i ariete. i. zo. gra. ⁊ mars i capricorno i. io. gra. ⁊ nullus pl'taꝝ sit ꝓpioꝛ marte ꝯiūctō ni saturni gradu. s. ꝑ gradū. Cūqꝫ iunctus fuerit mars satur no gradu ꝑ gradū: tūc recipiūt se adiuicē ꝑ domos. recipit eni mars saturnū: eo ꝙ sit i domo sua: ⁊ recipit saturn' mar tē: qꝛ est i domo sua. sicr ēt exaltatiōes sunt sicut domus: sꝫ exaltatiōes sūt maioris auctoritatis i regno. s. si de rege agi tur: fortioꝛ ē dñs exaltatōis q̄ꝫ dñs dom'. Cū ergo fuerit sol in ariete. i. io. gradu. ⁊ mars i capricorno in. io. gra. sol tūc iū gitur marti ⁊ mars recipit solē: qꝛ est i domo sua: sed sol nō recipit martem: qꝛ non est in domo illius. Similiter ceteri planetarū. vy. quisqꝫ eoꝝ iūctus fuerit socio suo de domo vel exaltatione sua: de aspectibus notis: aut in vno signo ꝑ iecerit qꝫ. i. cōmiserit ei suam dispositionem si receperit euꝫ ille cui cōmittitur ꝑficit rē suā iussu dei: ⁊ sol in hoc aspectu non recipit martē: qꝛ non est in domo neqꝫ i exaltatiōe sua: ⁊ ipe mars recipit solē qui est i domo sua. Et si fuerit sol in libra in primo gradu: ⁊ saturnus in ariete. in. z5. gradu: ⁊ nul lus planeta fuerit in ariete neqꝫ in vniuersis aspectibus ꝑ pioꝛ sole coniunctioni saturni: nec exierit saturnus de arie te donec iungatur ei sol gradu per gradum: tūc cū iunctus fuerit sol saturno gradu per gradum: recipit sol saturnuꝫ: ⁊ saturnus recipit solem. vnusquisqꝫ enim recipit suum sociū i B loco per exaltationes: ⁊ si fuerit i oppōne ⁊ q̄rto aspectu significat erroreꝫ: laborem: sollicitudinem: ⁊ contrarietatē ⁊ in trino aspectu ⁊ sextili coiūctiōe leuitatem ⁊ subtilitatē. Cūqꝫ iunctus fuerit sol saturno ⁊ receperit solem saturnus ⁊ ipe receptus fuerit a sole ex domibus. s. aut exaltationib' suis pacificabūtur ⁊ perficietur causa iussu dei. Similiter vniuersi planete fortune cum fortunis augent bonuꝫ ⁊ ma li cum malis fiunt boni propter receptionem. i. faciunt bo num. et recedit eorum malum ⁊ impedimentum et fortu ne cum malis pacificantur et recedit eorum malum et ꝑfi ciť: nisi a quarto aspectu: vl' ab oppositione qꝛ est i hoc qdā labor atqꝫ error. si vero fuerit sol in ariete: et saturnus in li bra sicut predixi tibi de coniunctione: erūt inimicitie et cō trarietates et ignorantie et denegationes: et nō recipit vn' eorum socium suum et vniuersi planete faciunt silr. nā con iunctio fit ex aspectibus notis ab oppōne. s. ex trino et quar to et sextili aspectu: et a coniunctione: et hoc fit in domib' notis: et quicqd fuerit inter duo signa separatur a coniun ctione: hoc est cum intrauerit planeta secundum signuꝫ: añ q̄ꝫ iungatur ei planeta q vadit ad eum non iūgitur ei. Et sci to ꝙ coiūctio fit hoc mō. quisqꝫ fuerit ex. vy. planetis s. le uis iungitur pōderoso ⁊ ponderosus non iungitur leui: qꝛ le uis insequitur ponderosum: et ponderosus non insequitur leuem. nam et coniunctio fit a graduper gradum cū coiun giť. s. leuis ponderoso a gradu per graduꝫ tunc iungiť ei cō mittitqꝫ ei dispositionem suā: post hec separať ab eo et non desinit aspicere eū ex quo iungiť ei donec sepeť ab eo. Cō iūctio vō est aspect': qꝛ q̄ꝫdiu fuerit pl'ta iens ad pl'taꝫ in lu mine suo et nā sua. erit aspiciens eū donec ꝓyciat sup eum lumē suū a gradu ꝑ gradū: tūc erit coiūnctio vā: et ꝯmittit ei rem suā: post hec separať ab eo: et est finis aspectus illius hoc mō idicabit planeta qō nondum ē: cum fuerit iens ad ꝯiunctōeꝫ: ⁊ cū separat' fuerit ab ea: indicabit ꝙ trāsierit ⁊ ꝙ iā factū est. indicabit. s. stella a stella a q̄ sepať qō pteritū est: ⁊ indicat a stella cui iūgiť qō futuꝝ est.

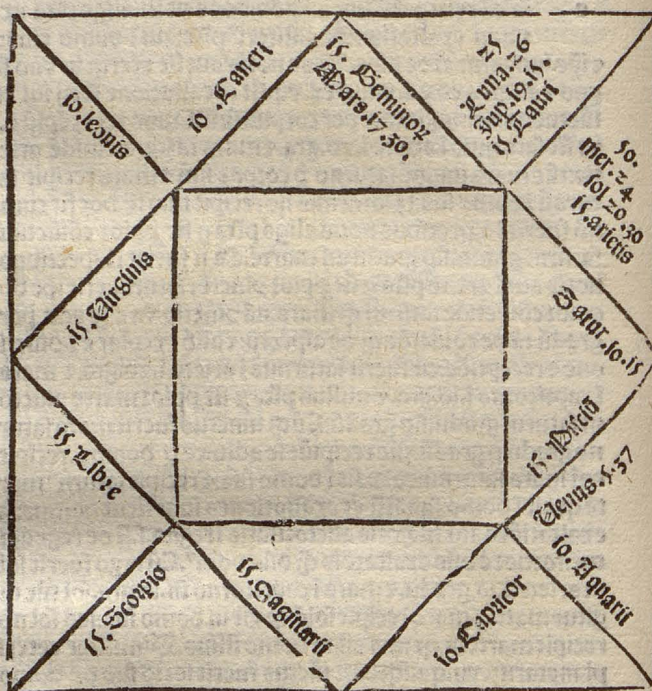
¶ Questiones ascendentis: ⁊ pmo de aliqua re: vtrū ꝑficia tur vel non: ⁊ de aliquo rumore vtrū sit aut nō.

c Um q̄ iterrogat' fueris ō aliq̄ re vtꝝ ꝑficiať an nō: vl' de aliquo rumore vtꝝ sit an nō: accipies vmbrā stati: eadē. s. hora q egrediť vbū de oꝛe q̄rentis rem: ⁊ sit vir q q̄rit rē iterrogans ꝑ semetipm vl' scribať lr̄is ꝑpe man': ꝙ si ignorauerit scribere: mittat tibi talē q sollicitus sit ō re sua. ⁊ nō q̄ras cū ea aliā rē ꝑter eā: donec eā pcipias: ⁊ nō sit B nisi de re ō q̄ sit magna sollicitudo: aut i re valde necia. ⁊ nō cōgruit sapiēti aspicere sibimet: sed oꝫ eū iter rogare aliū. Cūqꝫ patuerit tibi signū ascñs ⁊ gradus ei': et signū medy celi ⁊ gradus ei': ⁊ notaueris. 7. pl'tas disposi tores iussu dei i gradib' suis: ⁊ i domib' i qb' sūt: ⁊ i minutis suis cū nūero certissimo ⁊ puro a q̄ cadat nihil exiguū nec plur mū: aspice tc̄ dñm ascēdētis ⁊ lunā: ⁊ quēcūqꝫ eoꝝ iue neris fortioꝛē opare ꝑ eū ⁊ pticipeť ei alter: B ē icipias ispi cere dñm ascñtis: q si aspexerit sig^m ascñs: erit B ex fortitu die testiony ei': opare ꝑ eū: ⁊ pticipeť ei lūa ō quocūqꝫ loco fuerit. ⁊ si dñs ascñtis nō aspexerit ascñs: aspicies vtrū iun gať pl'te q de loco suo aspiciat sig^m ascñs: ⁊ reddat lumen suū ad ipm ascñs: aut iūgať pl'te cadēti ab ascñte: ⁊ ipe pla neta cadēs iūgať aly aspiciēti sig^m ascñs: q eleuet eū ⁊ red dat lumē e' ad signū ascendens. ꝙ si dñs ascēdētis iungiť pl'te aspicienti signū ascñs: aut idem dñs ascñtis iungitur planete: ⁊ ipe planeta iūgitur alteri: q reddat lumen suum ad signū ascñs releuet eū. ⁊ si iuerit coiunctio a planeta in. 7. pl'tis: erit op' i eisidē: vnus. s. reddat ⁊ eleuat lumē illius ad alteꝝ: donec pueniat ad vltimū eoꝝ. Si āt dñs ascñtis pulsat lumē suū ad signū ascendens: opare ꝑ eū: ⁊ pticipeť ei luna. ⁊ si dñs signi ascñtis nō aspexerit ascēdēs: nec iun ct' fuerit planete aspiciēti ascēdēs ⁊ reddēti lumē ei' ad eū ⁊ pulsāti: qꝛ pulsus ē aspect' ei' ad ascēdēs: ⁊ casus ei' ē quā do nō aspicit ascēdēs: nec reddit lumē pl'te aspiciēti ascñs. ꝙ si dñs ascñtis nō aspexerit ascñs: erit tunc ipeditus ⁊ ma lus tc̄ opare ꝑ lunā quēadmodū opat' es ꝑ dñꝫ ascñtis. Et scito ꝙ sꝫ q̄ntitatē ipedimēti qō igressū ē sup eū. i. sup dñm ascēdētis: itrabit sup rem tm̄: opare igiť ꝑ lunā: que si aspe xerit ascendēs aut reddiderit lumē ei' aliqs planetaꝝ ad ascendēs: opare per eam ⁊ pticipetur ei dñs ascendentis. aspice lunam: que si aspexerit signum ascendens operare

per eā:ꝛ participetur ei dn̄s ascēdētis:ea cōditione.s.si dn̄s ascendētis nō aspexerit ascēdens nec iunctus fuerit alicui pl̄taꝝ q reddat lumē suū ad ascēdēs:vide cui pl̄taꝝ.vij. tc̄ iungit̄ luna ꝛ opare ꝑ eā ꝛ ꝑticipet̄ ei dn̄s ascēdētis:ꝛ si lūa nō aspexerit ascendēs nec iuncta fuerit alicui pl̄te q reddat lumē suū ad ascēdēs:aut fuerit luna aspiciēs ascēdēs: ꝛ nō fuerit cōiuncta alicui pl̄te idest si fuerit vacua cursu:ꝛ dn̄s ascēdentis non aspexerit ascendens:ꝛ ipē ēt fuerit vacuus cursu:tunc aspice qs eorum debet velocius egredi de signo in quo est:ꝛ qui sit minus i gradibus.i.q habeat pauciores gradus ad exeūdū:ꝛ hūc mutabis ad signū secundum a loco suo.post hoc aspicies cui pl̄taruꝫ iungitur ꝑmum:ꝛ ꝑ hūc indica.Et vniuersi pl̄te mutant̄:sed leuior pl̄ta dignior est mutatione q̄ꝫ ponderosus:eo ꝙ euacuatio cursus pl̄tarum idicat nequitiam.i.malitiaꝫ rei ꝛ tarditatem eius:ꝛ omnis planeta cum euacuatiōe cursus sui idicat multitudinē tarditatis:paucitas quoqꝫ graduū pl̄te quos dꝫ perābulare i signo i quo fuerit ēt multitudo tarditatis post interrogationem idicat tarditatē vel velocitatem effectus rei:qui ergo velocius egreditur de signo in quo est velocior erit i re:sed leuis ꝛ ponderosus cū fuerit cursu vacui idicāt tarditatem rerū ꝛ earū nequitiā.Cū ieneris ergo dn̄m ascendentis ꝛ lunā cursu vacuos nemini se iungentes ꝓnuntiat tarditatē rei ꝛ ei⁹ ꝓlongationē:ꝛ ꝙ debeat postponi ꝺm ꝙ videris: ꝛ vide cui iungit̄ luna primo egressionis ei⁹ a signo i quo est:ꝛ ꝺm ipm iudica effectū rei iussu dei.ꝛ ꝑticipet̄ ei dn̄s ascendentis ꝺm fortitudinē illi⁹:siue debilitatem i loco i quo fuerit.ꝑticipetur quoqꝫ eis i ope planeta q fuerit i ascendente nec nō ꝛ planeta qui fuerit i domo rei quesite:q si fuerit cōsors signo in quo est ꝛ fuerit receptus idicat bonitateꝫ rei ꝛ eius dignitatem.ꝛ si non fuerit eidem signo in quo est concors:nec fuerit receptus idicat ipedimentum eiusdeꝫ rei:ꝛ eius vilitatem:effectus aūt rei ꝛ eius ꝓhibitio nō fit ex illo q ē i ascēdente:sed fit ex parte dn̄i ascēdentis vel lune:ꝛ ex stellis qbus iungunt̄ ꝛ eoꝝ cōiunctiōe:ac receptione ꝛ redditu eoruꝫ receptionis:ꝛ scito ꝙ luna sit particeps dn̄i ascēdentis semꝑ quocūqꝫ loco fuerit iussu dei. Cū ergo inueneris dn̄m ascēdentis ipeditū opare per lunam sicuti operaris per dn̄m ascendentis.

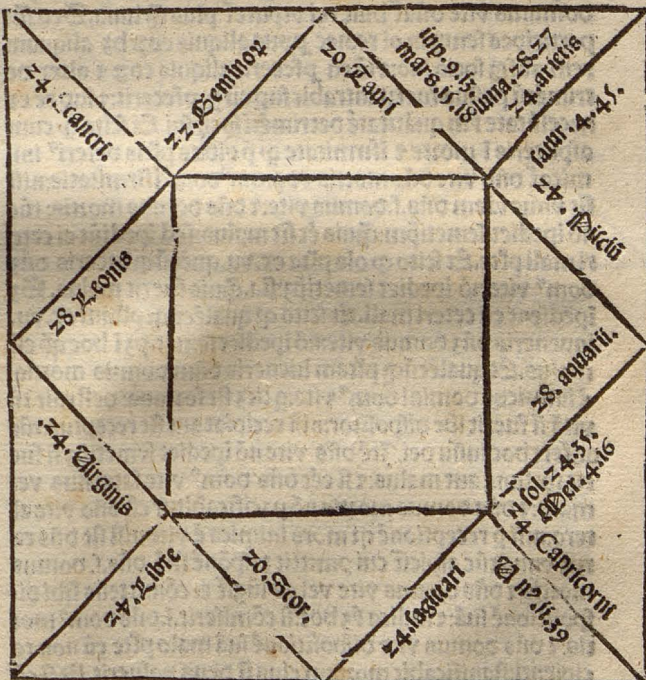
¶ Qō de morte vel vita iterrogātis i āno iterrogatōis sue.

q Uod si aspexeris viro qui te interrogauerit de vita vtrū videlꝫ moriatur in anno illo vel non: aspicies ei sicut aspiceres infirmo:aspice cui iungit̄ dn̄s ascēdentis: ꝙ si dominus ascendentis iungitur planete fortune ꝛ ipa fortuna fuerit dispositrix ad quā accessit dispositio nec reddit eaꝫ ad alterum:ꝛ non fuerit ipa fortuna dn̄a domus mortis dic ꝙ non morietur in eodē anno iussu dei.ꝛ si dn̄s ascendentis fuerit coniunctus malo planete vel dn̄o dom⁹ mortis qualiscūqꝫ fuerit siue malus fuerit seu fortuna:ꝛ ipē dn̄s ascendentis non fuerit receptus nec recipit eū planeta ipē malus vl' domin⁹ domus mortis malus fuerit seu fortuna:aspice lunā si fuerit ēt mala morietur nutu dei in eodem anno:tunc aspice qn̄ iungetur dn̄s ascendentis illi malo planete:vel domino domus mortis q eum non recepit gradu per gradum ꝛ pone illō dies. Or si tunc non fuerit erit qn̄ cōmixtus ei fuerit per corpus suum ꝛ peruenerit ad gradū eius:ꝛ coniunctus ei fuerit ꝑ corpus suū gradu ꝑ gradū:tunc moriet̄:si aūt dn̄s ascendētis iungitur planete q eū recipiat:tunc infirm⁹ vel iterrogator euadet mortem eodem āno iussu dei:ꝛ ifirmus cōualescet ab ifirmitate iussu dei.Et si dn̄s ascēdētis fuerit ipeditus opare per lunā sicut predixi tibi de dn̄o ascendentis:ꝛ iudica per eā sicut iudicasti ꝑ dn̄m ascēdentis:ꝙ eum ꝓsperitas ꝛ sanitas ab ifirmitate cōmittet̄:aspice qn̄ iungitur dn̄s ascendentis planete q significauit eius sanitatem gradu per gradum ꝛ pone eos dies gradus.s.coniunctionis ꝙ si tunc non fuerit:erit quando iungetur ei per corpus suum in signo i quo est:ꝛ iūgetur ei in aliquo loco vel in vno anguloꝝ:si iā remot⁹ fuerit ab eo tunc euadet si deus voluerit.Si vero dn̄s ascēdētis iūct⁹ fuerit dn̄o domus mortis vel dn̄s dom⁹ mortis ei iunctus fuerit morietur nutu dei ꝛ non cōsideret̄ luna i h.ꝛ si dn̄s ascēdentis fuerit fortis ꝛ non fuerit ipeditus:ꝛ lūa iūcta fuerit dn̄o dom⁹ mortis liberabit̄ iussu dei:eo ꝙ dn̄s dom⁹ ascendentis magis dn̄at̄ sibi i vita ꝛ i morte q̄ꝫ luna ꝛ luna ꝑticipat̄ ei i oī re:ꝛ ecce constituo tibi iterrogationē i hac re.s.de ifirmo vtꝝ liberet̄ de ifirmitate sua an morietur iussu dei.Interrogatio cuius fuit ascēdēs signū virgis.15.gra.ꝛ medium celi.15.gradus geminoꝝ:ꝛ mars i geminis in.17.gra.ꝛ.30.minu.ꝛ luna i tauro in.26.gra.ꝛ.25.minuto.ꝛ iuppiter in tauro in.19.gra.ꝛ.15.minu.ꝛ sol i.20.gra.ꝛ.30.minuto.arietis:et saturnus i ariete i.10.gra.et.15:minuto.et mercurius i ariete in.24.gra.ꝛ.50.minu.et ven⁹ i pisce in quinto gradu ꝛ.37.minu.vt patet in hac figura.

¶ Aspexi nutu dei ascēdens hui⁹ iterrogationis ꝛ dn̄m ei⁹ ꝛ lunā:ac ceteros septē:necnō ꝛ angulos: ꝛ erat dn̄s ascendētis vacuus cursu:ꝛ i domo mortis:significabat fortitudinē doloris ꝛ timorē mortis:ꝛ erat mars dn̄s dom⁹ mortis i medio celi aspiciēs domū vite significās ēt fortitudinē doloris ei⁹ ꝛ āmissionē spei.Post hoc aspexi lunā quā iueni etiā vacuā cursu:sꝫ aspiciebat domū vite a 9ª domo:eratqꝫ lūa fortior dn̄o ascn̄tis i significatōe:qꝛ aspiciebat signū ascendens:ꝛ ipa veloci⁹.i.pri⁹ debebat egredi ð signo i quo erat: significauerunt igr̄ per euacuationē cursus eoꝝ ꝓlōgationē ifirmitatis:ꝛ pōderositatē ei⁹: mutauiqꝫ lunā a sig in q̄ erat:qꝛ ipa pl̄es grad⁹ ꝑābulauerat i sig suo q̄ꝫ mercuri⁹:et veloci⁹ erat egressura a sig i q̄ erat:ꝛ fortior eo ꝙ aspiceret signū ascēdens ꝛ reciperet eum:iunctaqꝫ ē veneri ad ꝑmaꝫ cōiunctionē suā pulsans.i.ꝯmittens ei dispōnem suā:ꝛ erat venus iuncta ioui:ꝛ recipiebat eū atqꝫ recipiebatur ab eo per domos ꝛ ex cōiunctōe:ꝛ erat iuppiter qn̄ ꝑuenit ad eū dispositio nō cōmittens dispositioneꝫ suā alteri:qꝛ nō iun

gebatur saturno qui est ponderosior omnibus pl'tis: ⁊ nlli planetarum iungit̃ iuppiter nisi illi. Significauit igit̃ iuppiter qñ ꝑuenit ad eũ dispositio a venere q̃ ei cõmittebat eã: recipiebat eum: ac recipiebat̃ ab eo ꝑ domos ex coniũctione ꝙ ĩfirmus veniret ad salutem ac prosperitatem. Sꝫ eẽt infirmitas ĩ augmentatione donec iungeretur venus ioui a gradu per gradum: ⁊ quando separaretur venus a ioue ꝑ vnum minutum ĩciperet ĩfirmitas minui iussu dei: veniretqꝫ sanitas ⁊ liberatio. ⁊ fuit domin⁹ ĩterrogatõis huius sic̃ prediximus: non cessauit dolor eius eẽ ĩ augmentatõe ⁊ timore mortis: donec iuncta est venus gradu per gradum ioui. Cum ergo eẽt separata venus a ioue: ĩcepit sanitas ⁊ ges ⁊ dolor minutus ẽ iussu dei. Et si cõiunctio veniret ad martem. i. si venus iungeret̃ pro ioue marti qui erat dominus domus mortis: ⁊ non recipet eam: dicerẽ ꝙ moreretur nutu dei: qñ iungeretur venus marti ⁊ proyceret radios suos super eum: ⁊ lumen suum gradu per gradum que est coniũctio vera: qr mars est dominus domus mortis q̃ est res de qua ĩterrogat ĩterrogator. Itaqꝫ cũ dñs ascendentis ⁊ luna iuncti fuerint semper domino rei quesite ex oĩbus reb⁹ fit res illa de qua ĩterrogatio agit̃ iussu dei. qr mors non est vt cetere res: ⁊ cum fuerit mors non aspicitur qđ futurum sit postea sicut de ceteris rebus: qr quando iũgitur dñs ascendentis ⁊ luna dño rei dicunt erit res: post hoc aspicitur pl'ta dñs domus rei cui cõmittit dispositionem suaꝫ post effectũ ei⁹ ꝗ si fuerit fortuna dicũt rẽ meliorari. Et si fuerit malus dicũt ꝙ destruet̃ res postqꝫ fuerit. Cum autem aspexeris ĩ morte ⁊ ĩueneris dominũ ascẽdẽtis ⁊ lunã iungi domino domus mortis: mortu⁹ erit ĩfirmus ab ĩfirmitate illa nutu dei: nisi recipiat eos dñs domus mortis ꝗ ẽ dñs eiusdẽ rei. ⁊ scito qr si dñs domus mortis iũgatur dño ascendentis indicabis ẽt eum sil'r moriturũ ab ĩfirmitate illa nutu dei. Et scito qr venus cui iũcta ẽ luna si iungeret̃ soli: ⁊ eẽt sol dominus domus vite: ⁊ ip̃e iungeret̃ ioui ab aspectibus notis ꝗ est debilius: aut ꝑ corpus suũ qđ est fortius. Si non esset inter eos receptio fortis. ⁊ non ĩpedit⁹ esset sol per iouẽ ĩ hac figura: eo ꝙ sit dominus domus rei q̃site: ⁊ iũcta est venus soli: ⁊ sol iunctus est ioui: ⁊ iuppiter ẽ fortuna: ⁊ sol fortuna: iungebaturqꝫ luna veneri: ⁊ venus iũgebatur soli: ⁊ sol iungebatur ioui. Significauit sol igitur cãm vite: ⁊ est significatio eius ⁊ detulit lumen suum ad iouẽ ꝗ est alimbutar: hoc est ꝗ habet dominiũ ĩ hac figura: ⁊ fuit ei vita ⁊ nõ destruit semetip̃m. qr fortune etiam habent naturam vite: nisi sint ip̃e fortune dñe domus mortis. Sed tunc destruit sol stellas per combustionẽ: qñ non recipit eas receptione forti ꝑ domos. s. atqꝫ exaltatões: ⁊ fuerint stelle iam cadentes ĩ cõbustionẽ ꝑ ꝯiũctõeꝫ: aut ꝓiecerit sol lumẽ suũ sup̱ stellas ab aspectibus notis. s. q̃rto ⁊ oppositione absqꝫ receptiõe forti: ⁊ non fuerit dominus ascendentis. Cũqꝫ impedierit aliquẽ pl'tam ꝗ ei p̃ ceteris fuit ꝓpior ĩ coniunctione vel aspectu: ⁊ non fuerit ĩ vno gradu destruit eũ: ⁊ oẽ opus cui p̃erit nutu dei siue malus sit: seu fortuna: si nõ fuerit sol dñs dom⁹ vite: destruet eũ ẽt nisi recipiat eũ. Et scito qr cũ fuerit pl'ta in domo mortis ⁊ fuerit malus: fueritqꝫ dominus ascendẽtis iũct⁹ ei: aut fuerit fortuna: ⁊ habuerit ĩ domo mortis dignitatẽ: ⁊ inter ip̃m ⁊ dñm ascendentis nulla fuerit receptio: significabit ẽt mortem. Et coniunctio domini dom⁹ mortis cum pl'ta ꝗ est ĩ domo vite sil'r. Significat quoqꝫ diuersitatem eẽ ĩfirmi eius. s. salutem ac ĩfirmationẽ multitudo coniunctionis pl'taꝝ ⁊ diuersitas naturarũ eoꝝ ĩ bono ⁊ malo: ⁊ receptio atqꝫ nõ receptio: qr quãdo iungit̃ dñs ascẽdẽtis aut luna pl'te fortune aut malo ꝗ eũ recipiat: nõ cessabit infirmus leui⁹ habere: donec committat ei suaꝫ dispositõeꝫ a gradu ꝑ gradum: tunc si ip̃e pl'ta cui cõmittit luna aut dñs ascendẽtis nemini iũgit̃: liberabit̃ ĩfirm⁹: ⁊ ꝑficiet̃ sanitas eius. et si ip̃e pl'ta cõmiserit dispositionẽ suã pl'te malo ꝗ eũ nõ recipiat: aut fortune eũ non recipienti: ꝗ sit dñs domus mortis: ⁊ dispositio fuerit eius ⁊ non alterius. i. cõmiserit ei dispositionem ⁊ non alteri morietur: ⁊ si separatus fuerit dominus ascendentis aut luna ab illo pl'ta qui eum recipit ⁊ ip̃e pl'ta cõmiserit dispositionem suã malo pl'te qui eũ nõ recipiat: aut fortune eum non recipienti: qui fuerit domin⁹ domus mortis franget̃ ĩfirmus. i. ĩfirmabitur ⁊ reuertetur ad infirmitatem suam. Cũqꝫ coniunctus fuerit ip̃e planeta eidem malo a gradu per gradum morietur nutu dei. Et si fuerit receptus prolongabitur ei⁹ ĩfirmitas donec perueniat eius dispositio ad ip̃m pl'tam: post hec liberabitur iussu dei. aspice ergo planetaꝫ ad queꝫ peruenit coniunctio: qr ip̃e ẽ dominus rei tue: ⁊ ip̃e p̃est illi iussu dei: ⁊ fortuna planetarum ⁊ eorum malignitas aut impedimentum: receptõ quoqꝫ eorum atqꝫ nõ receptio: ĩdicabunt tibi leuitateꝫ rei ⁊ eius ponderositateꝫ: eius quoqꝫ effectũ atqꝫ ꝓhibitiõeꝫ sed finis rei erit vbi finitur coniunctio ⁊ commissio dispositionis: quia ip̃e planeta apud quem perficitur dispositio: est dñs rei ⁊ eius auctor. sil'r de vniuersis reb⁹ qñ ꝑuenit dispõ ad pl'tam ꝗ recipit: meliorat̃ res ⁊ ꝑficit̃ iussu dei. et qñ ꝑuenerit ẽt ad fortunã ꝓficit ĩ dispõe eiusdẽ. Cũqꝫ ꝑfecta fuerit eius dispõ ⁊ cõmisit eã alteri: opabit̃ ip̃e dispositor ꝑ q̃litatẽ nature ei⁹: ⁊ esse illi⁹ nutu dei. Et iungebatur mercuri⁹ veneri post egressionẽ ei⁹ ð ariete q̃ recipiebat eũ ex tauro: ⁊ ip̃a ven⁹ ẽt iũgebat̃ ioui: ⁊ iupp̃r recipiebat eã: et recipiebat̃ ip̃e ab ea. Significauit ẽt mercuri⁹ hꝫ qđ significauerat luna. ¶ Alia ĩterrogatio cui⁹ leo erat ascẽdẽs. 28. gradus: ⁊ mediũ celi taurus. 20. gradus. ⁊ saturn⁹ in ariete. 4. gradus. ⁊. 45. mi⁹. ⁊ lũa ĩ ariete. 28. gradus: ⁊. 27. mi. ⁊ iuppiter ĩ tauro. 9. gra. ⁊. 13. mi. ⁊ mars ĩ tauro. 15. gra. ⁊. 18. mi. et sol ĩ aquario. 24. gra. ⁊. 35. mi. ⁊ mercuri⁹ ĩ aq̃rio. 2. gra. ⁊: 16. mi. direct⁹ ⁊ ven⁹ ĩ capcor. 11. gra. ⁊. 39. mi. sic̃ pꝫ ĩ hac figura.

¶ Aspexi hanc ĩterrogationẽ iussu dei: ⁊ ascẽdẽs erat leo: ⁊ erat sol ĩ 7⁹ signo: in domo. s. nuptiarum cursu vacuus. i. nemini iunctus. Aspexi etiam lunaꝫ quã inueni cursu vacuã nemini. s. iunctam. Aspexi igitur quis eoꝝ erat loco fortior erantqꝫ ambo aspicientes ascendens. Sed sol erat in an-

gulo fortior ceteris. Aspexi quoq; qs eorũ eẽt plus gradib⁹
in signis in qb⁹ erãt ⁊ qs eoꝝ veloci⁹ egrederet̃ a signo suo
⁊ erat lũa: opatusq; sũ ꝑ eã ꝑmũ ⁊ si eẽnt vtriq; coniũcti: aut
eẽt sol cõiunctus alicui icipẽ a sole q erat i anglo: sʒ erat cur
su vacuus. Aspexi aũt lunã quã iueni plres gradus hñtẽ q̃
solẽ ⁊ ipa erat veloci⁹ egressura a signo i quo erat. Cepi g̊ iu
dicare ꝑ lunã deĩde ꝑ solẽ: post hoc aspexi cui. vij. pltaꝝ iun
gebat̃ luna ꝑmo egressionis ei⁹ a signo i quo erat ad secun
dum signũ. iũgebat̃ vero luna a secũdo signo mercurio: cõ
misitq; luna dispõnem suã eidẽ mercurio. Iũctus ẽ aũt sa-
turno mercurius: cõmisit quoq; mercuri⁹ saturno dispõnẽ
suã: ⁊ recept⁹ est ab eo ꝑ locũ: qꝛ erat dñs loci illi⁹. Signifi-
cauit igit̃ saturn⁹ sanitatẽ eius iussu dei: eo q recepit satur-
nus mercuriũ de domo sua: post hoc aspexi cui iũgeret̃ sol
ꝑmũ qñ egrederet̃ ad secũdũ signũ iũgebat̃q; sol ioui q est
dñs domus mortis: sed recipiebat eũ a domo sua. significa
uit quoq; sol sanitatẽ atq; ꝓspitatẽ iussu dei ꝓpter receptio
nẽ iouis q eũ recipiebat: ⁊ si nõ recepisset eũ iuppiter eẽt h
testimonium mortis. eo q iuppiter eẽt dñs dom⁹ mortis. ⁊
qñ iungit̃ dño dom⁹ mortis dñs domus vite: ⁊ cõmiserit si
bi dispõnẽ suã significabit mortẽ nutu dei: nisi sit aliud qd
dñs voluerit. Siue. n. fortuna fuerit dñs dom⁹ mortis seu
infortuna: mortẽ significat: qꝛ ẽ cõtrarius dño vite nisi sit i
ter eos receptio q̃ pulsat mortẽ: vt dñs domus mortis. s. re
cipiat dñm domus vite: aut recipiat delatorẽ dispõnis sibi
a dño domus vite: qꝛ tũc est receptio fortis. Et si dñs dom⁹
vite recepit dñm domus mortis: h erit receptio debilis ve
rũtñ nõ destruit eũ dñs domus mortis ex toto iussu dei. p⁹
hoc aspice si inueneris dñʒ domus vite: ⁊ lunã significãtes
ãbos sanitatẽ: icipe ꝑ eũ qui velocius ꝑuenerit ad pltam q
significauerit ei sanitatẽ: ⁊ fuerit fortior in loco suo: ⁊ ꝑtici-
pet̃ ei alter. Qd si iueneris aliquẽ eoꝝ significantẽ vitaʒ: ⁊
alteruʒ mortẽ: significatio dñi vite erit fortior ⁊ dignior qꝛ
nõ patietur vite detrimẽtũ nisi ꝑ detrimeutuʒ vtrorũq;: ⁊
dominus vite dñat̃ huic rei vtputet̃ plus q̃ luna. Sed sũt
participes semꝑ in oi re: nec ꝓprie aliquis eoꝝ hʒ aliquam
rem absq; socio suo: ⁊ iõ cũ ꝑfeccrit aliquis eoꝝ ⁊ alter de
trimẽtũ passus fuerit intrabit sup eũ q ꝑfecerit: ⁊ sup rẽ ex
necessitate ꝑm quãtitatẽ detrimẽti socij sui. Et scito q cum
aspexeris i morte ⁊ ifirmitate q ꝑ oibus pltis deteri⁹ ini-
micat̃ dño vite dñs mortis ⁊ domin⁹ dom⁹ ifirmitatis: nisi
sit vnus idem dñs. s. domus vite: ⁊ dñs domus mortis: tũc
nõ ipediet semetipm: q̃uis ẽt sit malus: sed ipediũt ei cete
ri mali plte. Et scito q ois plta ex. vij. quẽcũq; iuẽeris dñʒ
dom⁹ vite nõ ipediet semetipʒ: si. i. q̃uis fuerit malus. Sʒ
ipedient eũ ceteri mali. Et scito qꝛ qualẽcũq; pltam ex. vij.
inueneris dñʒ domus vite: nõ ipediet semetipʒ i hoc qd est
Nota malus. Et qualẽcũq; pltam iueneris dñm domus mortis:
ẽ inimicus domini dom⁹ vite: q licʒ sit fortuna: destruit tñ
vitã si fuerit ipe dispositor: nisi recipiat aut sit receptus: tũc
aufert hoc iussu dei. Itẽ dñs vite nõ ipediet semetipʒ si fue
rit fortuna aut malus: ⁊ si eẽt dñs dom⁹ vite saturnus vel
mars: ⁊ dñs domus mortis nõ pacificabitur cũ dño vite al
tero: nisi ꝑ receptionẽ qꝛ mors inimica ẽ vite nisi sit dñs ea
ruʒ vnus tũc aspicit̃ cui ꝯmittit dispõnẽ suã dñs. s. domus
mortis ⁊ dñs domus vite vel qs iũgit̃ ei cõmittens sibi di-
spositionẽ suã: ⁊ indica ꝑʒ hoc: si cõmiserit. s. dñs dom⁹ mor
tis: ⁊ dñs domus vite dispositionẽ suã malo plte eũ non re
cipienti: significabit mortem eius si deus voluerit. Et si cõ
miserit dispositionẽ suã malo plte: ⁊ ipe malus recepit euʒ
liberabit̃ iussu dei. ⁊ si cõmiserit dñs vite ⁊ dñs dom⁹ mor
tis dispositionem fortune liberabitur ifirmus a morte ius
su dei. ⁊ non mpediet eum fortuna si receperit aut non re-
ceperit eum. post hoc aspexi in diminutione infirmitatis ⁊
in augmentatione eius: aspexi scilicet dominum domus i
firmitatis a domo infirmitatis huius infirmi ⁊ erat saturnus qui non iungitur: nulli enim planetaruʒ iungitur satur
nus: nec ab aliquo eorum separatur eo q sit ponderosior
omnibus. aspexi ergo quis planetarum. vij. iungeretur ei:
vel quis eorum separaretur ab eo a saturno. s. qui erat in in
firmitate dignior: inueniq; venerem separatam a saturno
qui erat dominus domus infirmitatis. vij. diebus a domo
infirmitatis qui erat venus in domo ifirmitatis: significa
uit igitur venus diminutionem infirmitatis eo q separet̃
a saturno qui erat dominus domus ifirmitatis per. vij. gra
dus: ⁊ iungebatur marti qui eam recipit ⁊ ipsa recipit euʒ:
recepit eam. s. ab exaltatione sua ⁊ ipa recepit eum a do-
mo sua: significauerunt ergo ambo leuitatem doloris ⁊ ad
uẽtum salutis iussu dei. hoc mõ aspice in dolore ⁊ i morte.

¶ Questiones secunde domus ⁊ primo: de substantia inue
nienda vel non ⁊ qualis sit.

Q Uod si volueris scire de substãtia qualis sit: ⁊ i
terrogauerit te aliquis vtrum inueniat sub-
stantiam an non fueritq; interrogatio absolu
ta cuius locus scilicet ignoretur: ⁊ q̃ ab aliquo
non sit petenda. aspice ei ab ascendente ⁊ luna:
⁊ a domo substantie que est secunda ab ascendente. Cuʒ
ergo statueris ascendens ⁊ eius graduʒ: aspice dñm dom⁹
vite quẽ si iueneris aspicientẽ signũ ascendẽs vel reddide
rit lumen suũ aliqs planetarũ ad ascendens operare ꝑ eũ.
Si vero ita non fuerit: ⁊ fuerit luna sicut predixi tibi d do-
mino ascendentis: operare per eam: Et si vtriq; non aspe-
xerint ascendens: nec iuncti fuerint planete qui reddat
eorum lumen ad ascendene: notabis illum qui plus gradi
bus fuerit in signo in quo est: ⁊ qui velocius debeat egre-
di ad 2m signum: deinde operare per eum. Qꝛ si fortior eo-
rum iunctus fuerit domino domus sube: qui est domin⁹ se-
cunde dom⁹: inueniet subam ⁊ adipiscetur eam: siue recep
tus fuerit a domino domus substãtie: siue nõ fuerit recep
tus: fortuna fuerit aut infortuna: qꝛ ꝯiunctio dñi ascenden
tis aut lune cum domino rei: ipsa ẽ adeptio per semetipaʒ:
⁊ nihil vetat eius effectum si deus voluerit: nisi dominus
domus substantie committat dispositõem suam alteri pla
nete: tunc aspicitur si fuerit malus ⁊ receperit dominuʒ do
mus substantie: perficietur res: ⁊ si fuerit fortuna perficiet̃
ẽt ⁊ inueniet substantiam: receperit eum aut non receperit.
Si fuerit ipse dispositor in loco forti aut in angulis. naʒ re
ceptio efficit res: ⁊ nullo modo poterit fieri quin fiat: siue ꝓ
longata fuerit eadem res: seu abbreuiata: idest siue languʒ
fuerit tempus an breue. sed anguli festinant rẽ ⁊ ꝯfortant.
⁊ domus scõe vtiles sunt: domus autem cadentes que non
aspiciũt ascendẽs tardãt rẽ: ⁊ postponũt eam: atq; tardare
faciunt. sed receptio non potest annullari etiã si tardauerit
iussu dei. Qꝛ si dominus ascendentis aut luna: aliquis scili
cet eoꝝ iũctus fuerit domino domus sube aut fortune i do
mo sube: aut malo planete q habuerit partem. i. dignitateʒ
i domo substãtie: q̃uis nõ recipiat dñm ascendẽtis: aut pla
nete malo i domo substãtie q nõ hẽat in eadẽ domo parteʒ
idest dignitatẽ: et ipe receperit dñʒ ascẽdẽtis: erit res. Et si
dñs scõe dom⁹ q̃ ẽ dom⁹ substãtie: vl planeta q in eadẽ sit
domo fuerit iũctus dño ascñtis: fit res absqʒ aliqua graui-
tate: ⁊ perficiet̃ nutu dei. Cõiũctio dñi ascñtis cũ planetis
significat petitionẽ rei a domino interrogationis añq; de-
tur. ⁊ cõiunctio domini dom⁹ sube cũ dño dom⁹ vite: signifi
cat q veniet res absq; petitiõe: ⁊ plus erit ex ea ꝑte q̃ spe
ratur. q si dñs ascendentis ⁊ luna nõ iungunt̃ dño secũde
domus: nec alicui planete q sit in eius vice: hoc est qui sit
descendens in eadem domo: aspice tunc cui iungitur domi
nus ascendentis vel luna: qui si fuerint ambo vel aliquis
eorum iuncti fortune ⁊ ipse planeta dispositionem alteri

nõ ꝯmiserit: ⁊ fuerit in angulo: vel in loco forti ꝑficiet̃ res ⁊ inueniet subaz: recepit eũ ipa fortuna: aut non recepit. Et si dñs ascendentis vł luna iuncti fuerint malo si euz receperit ꝑficiet̃ res: ⁊ si non receperit eum destruet̃: si fuerit ipe malus dispositor eius atq auctor: q2 malus pl'ta detrimentum facit rerũ si nõ recepit: ⁊ fortune vtiliores reddẽt eas iussu dei ẽt si non receperit: nã si recipiũt maius erit bonũ ⁊ si nõ recipiũt operantur bonũ ⁊ nõ ĩpediũt iussu dei. Or si fortuna ꝯmiserit dispõnẽ suã malo q eũ nõ recipit detrimẽtum patiet̃ res eius cũ ꝑuenerit dispõ ad malum: sed si receperit eum perficietur res.

¶ Qõ de pecunia accomodata vt restituatur vel vt detur tibi de sua.

Si autem petieris ab aliquo subam quam accõmo
f dasti vel q̃sieris vt det tibi de propria substãtia: vel
qualicũq mõ postulaueris eam dñs ascendentis ⁊ luna erit quesitor: ⁊ a quo queritur erit dñs septimi: ⁊ dom⁹ sube querentis erit secũda dom⁹ ab ascẽdẽte: Domus quoq3 sube illius a quo q̃rit̃ erit scda ⁊. vij. i. actaua ab ascẽdente: q̃ est domus mortis: ꝙ si dñs ascendentis vel luna iunctus fuerit dño domus mortis: q ẽ dñs domus sube illius a quo petitur aut pl'te q fuerit in eadẽ domo sicut ꝑdixi tibi i capl'o ꝑcedẽti: acqret rem suã quã petierit. Et si nulla causa cõiunctionis fuerit iter eũ ⁊ dñz dom⁹ sube ꝑdicti debitoris. i. iter dñz ascẽdẽtis: ⁊ dominũ domus mortis: nec iunctus fuerit alicui pl'te q sit i eadem domo: sicut ꝑdixi i supiori capl'o: nec dominus dom⁹ mortis q ẽ dñs domus sube q̃site iunctus fuerit dño ascendentis vel alicui pl'te q fuerit ĩ ascendente sibi cõueniẽti: siue malus fuerit seu fortuna ⁊ cõueniẽtia ei⁹ ẽ receptio: ⁊ vt sit ei aliqua dignitas i ascẽdẽte: tunc aspice cui iungat̃ domin⁹ ascẽdentis: aut luna ꝙ si aliquis eoꝝ vel ambo iũcti fuerit malo pl'te q eos recipiat: aut fortune q̃ sit i loco forti ꝑficiet̃ res ⁊ iueniet eã iussu di.

¶ Qõ vtrũ bẽat subaz regis an nõ.

Et si iterrogator iterrogauerit te de suba q̃ sit in do
e mo sube regis. vtrũ bẽat eã an nõ. aspice ei ꝭz ꝙ aspe
xisti ad domum sube ei⁹. i. interrogantis predicti: ⁊ ad domũ sube ꝑdicti q̃siti. i. ab. xi°: ⁊ iudica ꝭm illõ nutu di.

¶ Qõ de tpe rei hñde. qñ. s. habebit̃ res illa.

Quod si te iterrogauerit qñ erit h aspice pl'tam cui iũ
q gitur domin⁹ ascendentis vel luna vel pl'tã q iungit̃
domino ascẽdẽtis: aut fortunaz q̃ fuerit ꝑpioris receptionis a domino ascendentis vel luna siue malum qui receperit dominũ ascẽdẽtis vel lunã i domo rei significate ipm. s. q significauerit effectũ rei. Tunc si fuerit effectus rei ꝑ cõiunctionẽ ex aspectibus notis: ⁊ non per corp⁹: aspice qñ ꝑyciet dominus ascẽdẽtis aut luna lumen suũ sup significatorẽ gradu ꝑ gradum: ⁊ fac tp̃s ꝭm nũerũ graduuz qui fuerint inter eos. i. quot gradus fuerint: tot pone dies: ꝙ si tunc nõ fuerit: erit qñ ꝑuenerit domin⁹ ascẽdẽtis: aut luna ad ipm significatorẽ ⁊ iunctus ei fuerit ꝑ corp⁹ suũ in signo i quo fuerit gradu ꝑ gradum: aut quando ꝑuenerit significator ad dominũ ascẽdẽtis: si fuerit cõiunctio iter eos ĩ vno signo ⁊ fuerit dominus ascendentis ponderosior tũc erit res iussu dei. Et erit hoc i loco forti: in angulis aut in loco i quo dominus rei gaudet. Or si eadẽ hora nõ fuerit: erit quãdo peruenerit auctor rei ad solẽ: ⁊ fuerit orientalis. i. cũ ceperit oriri post egressionem suam de sub radys solis. tunc eni renouabit̃ ipe ⁊ renouabit rẽ suã: si deus voluerit. Et si fuerit sub radys solis: erit quãdo egredietur de sub radys. aspice diem quãdo erit hoc per gradus q fuerit iter vtrosq si fuerint stelle leuiores luna. s. ⁊ mercuri⁹: ⁊ ven⁹ ac sol: pone eis dies ꝭm qd fuerit iter eos ex gradibus: donec ꝑyciat lumen suuz vnus sup alterũ gradu ꝑ gradũ q̃ ẽ cõiunctio va: tunc aspiciet̃ gradus i quo fuerit auctor rei quãdo iunct⁹ fuerit ei q̃rẽs rẽ gradu ꝑ gradum. Cũq3 ꝑuenerit ad eum gradum dñs ascendentis aut luna perficietur res iussu dei. Cuius rei exẽplar ẽ. si aliquis vir ꝑmitteret aly viro cãm i aliquo loco: post hoc diceret: ponaz eam tibi hic: ⁊ poneret eã: postea ꝑficisceret̃: dimitteretq eã i eodẽ loco dõec vẽiret dñs ei⁹: ⁊ iueniret eã atq accipet. Si ãt ñ fuerit in loco noiato: q̃rat donec perueniat ad eũ. i. ad ipm ꝑmittẽtez ⁊ cum ꝑuenerit ad eũ: si iuenerit eũ i loco fortitudinis sue: ꝑficiet rem suam iussu dei. Silr cũ domino ascẽdẽtis facies si iungit̃ ei domin⁹ rei. Et ponã tibi silitudinẽ ꝑ quaz facies: ⁊ ꝑ qnã dirigeris: si deus voluerit. ¶ Interrogatio de reb⁹ cuiusdã mortui de relictis de quibus iterrogauit qdã eius ꝑpinquus: vtrũ hrẽt ex eis aliqd an non. Cuius stelle erãt h mõ. Erat ascẽdẽs taurus. 28. gra. ⁊ mediũ celi aq̃ri⁹ 13. gradus. ⁊ venus i aq̃rio. 16. gra. ⁊ 41. minu. Et luna i leõe 28. gra. ⁊. 48. minu. ⁊ mercurius i pisce. 19. gra. ⁊. 15. minuta ⁊ sol i ariete. 1. gra. ⁊. 20. minu. ⁊ iuppiter i tauro. 14. gra. ⁊. 15. minu. ⁊ mars i gemis. 6. gra. ⁊. 30. mi. sic patet i hac figura.

¶ Aspexi hãc iterrogationẽ iussu dei: ⁊ erãt stelle sic ꝑdixi tibi. Erat. s. dñs ascñtis ven⁹: ⁊ erat vacua cursu nemini iuncta: sed erat sepata a ioue qui erat dñs dom⁹ sube mortui q̃ est 8ª dom⁹ ab ascẽdente: eratq iuppiter i tauro i domo sua: ⁊ ipa erat sepata ab eo ex receptione: ⁊ sepatio a receptione ẽ q̃dã feditas ⁊ res horribilis. Post hoc aspexi lunam i eadẽ hora q̃ vacua cursu erat: sepabat̃ ẽt a venere. aspexi ergo loca eaꝝ ⁊ iueni vtrasq i ãgulis aspiciẽtes ascñs: aspexi ãt eũ q erat plus gradib⁹ i signo suo: ⁊ q debebat veloci⁹ egredi ab eo. Erantq ambo i angulis: s3 lũa debebat veloci⁹ egredi: ⁊ ipi erãt plus gradib⁹ i signo suo quã mutaui ad scdm sig⁹ i loco suo iunctaq ẽ pmo marti: ⁊ mars ẽ malus ⁊ non recipit eã: nec recept⁹ est mars ab ea: nec fuit mars dñs dom⁹ sube mortui q̃ est locus causeq̃rẽtis: significauit ergo ꝓhibitionem cause. Post hoc mutaui ẽt venerẽ ad 2ᵐ signũ: significauit quoq venus id qd ⁊ luna significauerat: q2 iũcta est primo marti. ꝙ si esset mars dominus domus sube mortui: aut recepisset venerẽ aut lunã: ⁊ eẽt stella fortuna: essetq in angulo aut in loco fortitudinis sue: dicerem ꝙ res perficeretur ⁊ acquireret de suba mortui eiusdẽ. Et si i domo sube mortui eẽt aliqua fortuna ⁊ ven⁹ iũgeretur

ei eēt res aut malus: ⁊ haberet in eodē loco aliquam dignitatem reciperetq́ʒ venerē: aut nō recipet si iungeretur ei venus eēt: aut esset pl'ta malus ī eodē loco recipiēs venerē aut lunā nullā h̄ns ī eodē loco dignitatē eēt res si iūgeret ei venus: qꝛ receptio nō peribit quocūq́ʒ mō fuerit iussu dei cuʒ ꝓfuerit rei pl'ta q̄ recipit ⁊ fuerit eiꝰ dispositor: ⁊ ꝑuenerit ad eū dispō: nō cōmiseritq́ʒ eā alteri: erit res: qđ si eam cōmiserit alteri post receptionē suā significabit receptio effectum rei: ⁊ cōmissio dispōnis sue alteri significat finē rei ⁊ ad qđ deueniēt vltima eiꝰ: qꝛ ꝑfectio .i. effectus rei: cognoscit̄ fortassis a pl'ta cui ꝓmo iungitur dn̄s ascendētis a luna: aut ex scđo q̄ recipit cōmissū: aut ex vltimo quocūq́ʒ videlʒ fuerit receptio: ibi erit finis: aut ex dn̄o rei quesite: aut de fortuna q̄ fuerit ī bono loco absq́ʒ receptione: significauerunt itaq́ʒ pl'te qđ significauerūt ī locis suis: ⁊ fuit desperatio ab eo ꝙ petierat dn̄s huiꝰ interrogationis. Et hora in qua iā ītellexit ꝙ non fieret. qn̄ egressa est venꝰ ab aquario ad signū secūdū: a loco suo qđ est signū piscis: ⁊ qn̄ iuncta ē luna veneri ꝑ corpus suū: post hec sepata est a venere ⁊ iuncta est marti ex pisce gradu ꝑ gradū in eadē hora fuit illi desperatio đ eo qđ petierat: qꝛ luna est significatrix rerū: ⁊ ipa est iūcta marti anq́ʒ venus hora īterrogationis nouit: qꝛ luna q̄ erat apđ martē anteq́ʒ iungeret̄ ei venꝰ. Cūq́ʒ ꝑuenisset rumor ad venerē indicauit luna rumorem veneri. post hec iuncta ē luna marti ꝑ corpus: ⁊ ex hoc venit detrimētū rei ⁊ dissipata est res tunc atq́ʒ soluta. Et scito ꝙ anguli cōfortant res: ⁊ festināt atq́ʒ firmāt res tā bonas q̄ʒ malas: q̄cq̄d ergo boni fuerit: figit̄ dn̄o suo ⁊ durabit: ⁊ q̄cq̄d mali fuerit durabit silr patienti illud.

¶ Questiones decime domus. ⁊ primo de regno si habebit ipm interrogās vel nō ⁊ qn̄.

q Uod si aspexeris de regno īterrogaueritq́ʒ te vir vtrū ꝑerit an nō: ⁊ fuerit eiꝰ īterrogatio absoluta .i. non dixerit tibi vtrū ꝑero ī hoc anno: an ī mense hoc seu ī hac ebdomoda: aspice si videris ꝙ nō ꝑerit. Scito qn̄ erit despatio de hoc: ⁊ q̄d ꝓhibet eū ꝑesse: ⁊ si videris ꝙ nō ꝑerit ⁊ interrogauerit te absolute .i. non noiauerit diē neq́ʒ annū: neq́ʒ mēsē ⁊ notū siue ebdomadaʒ aspice ei: si videris ꝙ ꝑeerit dixeritq́ʒ tibi qn̄ videt̄ tibi h̄ posse fieri: cōstitues ei tp̄s ꝓut videris ī īterrogatiōe sua .i. ꝑdices ei qn̄ erit hoc in vita sua: ī pte .s. eiusdē vite: ⁊ vniuerse īterrogatiōes hoc mō erūt ī oībus rebꝰ. ꝙ si te interrogauerit de anno vel mense: aut infra hoc aut plus ⁊ videris ꝙ n̄ fiet notū fac sibi ꝙ non sit ī eodē tpe de quo interrogauit: ⁊ si te interrogauerit qn̄ erit despatio ab hac re notū fac illi qn̄ erit ab hora qua te īterrogauit. Et si videris ꝙ res fiet indica ei qn̄ erit ex tpe de quo īterrogauit ī initio .s. vel ī medio: aut in fine eius: aut in quacūqʒ hora fuerit ex eo. Cuiꝰ rei sciaʒ sic accipies: constitues .s. ascēdēs ac mediū celi ⁊ eorum gradus ꝑ ascēsiones ciuitatis tue ī qua tunc fueris: ⁊ ꝑ horas equales: ⁊ cū vniuersis que necessaria fuerit ei de q̊ īterrogat̄: apta ei igitur ascēdēs ꝑ horas equales: pꝰ hec aspice dn̄ʒ ascēdentis ⁊ lunā q̄ sūt īterrogātis semꝑ q̄sq̄s fuerit de vniuersis hoibꝰ ⁊ vniuersis interrogationibus siue vir fuerit īterrogator: siue mulier paruꝰ fuerit an magnꝰ. pꝰ h̄ aspice q̄s eoꝝ sit fortior dn̄s ascendentis: aut luna: ⁊ vide vtrū fortior eoꝝ iūgat̄ dn̄o medy celi aut recipiat dn̄ʒ medy celi q̄ est domꝰ regis: ⁊ sit dn̄s domus regis nō cōmittēs desperationē suā alteri: tūc adipiscetur q̄rens rē suā .i. inueniet regnū qđ q̄siuit: siue recepit dn̄s medy celi dn̄m ascendentis: an nō: fortuna fuerit an malus: tūc q̄rens rē ⁊ regnū adeptus ē rem suā nutu dei. Si aūt dn̄s medy celi recepit dn̄m ascēdētis aut lunā: tūc bonū est qꝛ melius erit ⁊ fortiꝰ ⁊ magis cōmouebit̄ res ad hoc vt fiat ⁊ stabilius erit ac durabilius. Si vero dominus medy celi fuerit q̄ iungitur .i. si ipe petit cōiūctionē dn̄i ascēdētis: tūc acq̄ret īterrogās regnū absqʒ petitiōe: vltro .n. veniet ei sedēti in domo sua: ⁊ absqʒ labore. Nā si dn̄s ascendentis iūgat̄ dn̄o medy celi nō pōt fieri q̄n ipe petat eum: aut aliquis ꝓ eo qꝛ coniūctio dn̄i ascendentis ipa est acq̄sitio: ⁊ receptio ē dilectio: ⁊ si coniunctio fuerit ab oppōne vel a q̄rto aspectu: erit in re aliqua duritia ⁊ dilatio vl' labor. Si v̄o fuerit coniunctio ex trino vel sextili aspectu: erit res absqʒ labore ⁊ absqʒ duritia. Similiter fit ī cōiūctione ꝑ corpꝰ. Qđ si dn̄s ascēdentis aut luna nō fuerit iūctꝰ dn̄o medy celi: neqʒ dn̄s medy celi iūctꝰ fuerit ei: nec fuerit inter eos aliq̄s pl'taꝝ cōmittēs dispositionē donec ꝑducat eā ad eos. Aspice tūc dn̄ʒ ascendētis aut lunā: si fortior eoꝝ iūgit̄ alteri q̄ nō sit dn̄s regni .i. dn̄s medy celi: ⁊ fuerit ipe pl'ta fortuna: aut fuerit ī anglo aut ī loco forti ꝑficiet̄ res iussu dei: recepit eū an nō recepit. ⁊ si fuerit malus ⁊ recepit eū ꝑficiet̄ res si deus voluerit. si v̄o fuerit malus ⁊ nō fuerit dn̄s medy celi: nec recepit dn̄ʒ ascēdentis: ⁊ ipe malus nō cōmiserit dispōneʒ suā alteri malo q̄ recipit dn̄ʒ ascēdētis: ⁊ ipe malus nō dederit dispōnē suā alteri pl'te: tūc res nō ꝑficiet̄: qꝛ malus ille destruit eā nutu dei ⁊ si ipe malus cōmiserit dispōnē suaʒ alteri malo q̄ recipit dn̄ʒ ascēdētis ꝑficiet̄ res iussu dei. ⁊ si ꝯmiserit dispōnē fortune q̄ fuerit ī loco forti ꝑficiet̄ res iussu dei. pꝰ h̄ aspice ipʒ pl'taʒ q̄ fuerit ī signo medy celi ⁊ in signo ascendentis si fuerit in signo medy celi pl'ta malus: ⁊ nullā h̄uerit ī eo dignitatē ⁊ recepit dn̄ʒ ascn̄tis aut lunā ꝑficiet̄ res. ⁊ si n̄ recepit eū: nō ꝑficiet̄. Et si fuerit exaltatio eiusdē mali ī sig̊ medy celi ⁊ fuerit ī exaltatiōe sua: ꝑficiet̄ res iussu dei recepit dn̄m ascēdentis ⁊ lunā: an non receperit si đs voluerit. Et si fuerit in signo medy celi fortuna: ⁊ iuncta fuerit ei luna aut dn̄s ascēdentis: perficiet̄ res iussu dei: recepit eum ipsa fortūa: an nō recepit: h̄uerit ipa fortūa ī sig̊ medy celi dignitatē an nō. Aspice quoq́ʒ cōiūctionē dn̄i medy celi cū pl'tis q̄ fuerint in ascendente queādmodū aspexisti ī re dn̄i ascēdētis ⁊ eius ꝯiunctione in stellis q̄ fuerit ī signo medy celi. Et scito ꝙ pl'te q̄ ꝑsunt rei in angulis .4. disponunt rem ⁊ festinant ⁊ excitant: atq́ʒ perficiunt res quesitas.

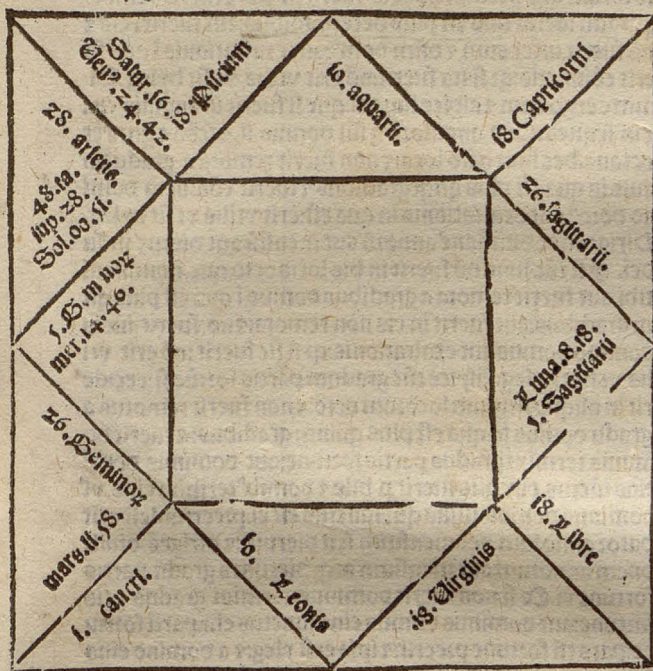
¶ Qđ đ bono aut malo ī q̊ fuerit vl' postea futuꝝ expectat̄.

q Uod si te interrogauerit de bono aut malo ī quo fuerit vl' postea futuꝝ expectauerit: ⁊ īueneris pl'tas q̄ ꝑsūt rei ī angulis: erit illđ bonū seu maluʒ durabile. Et aspice coniunctōeʒ pl'taꝝ q̄ fuerit ī angulis: ⁊ eoꝝ receptionē: ⁊ auxiliare ꝑ hoc suꝑ rem tuā si deus voluerit.

¶ Qđ qn̄ q̄s regnum h̄ebit aut erit desperatus de eo.

e T si te interrogauerit inquiēs quādo erit h̄ regnuʒ. Aspice dominum ascēdentis ⁊ lunā quis eoꝝ fortior fuerit in significatiōe effectus rei: operare per eum. Aspice .s. fortiorem eorum .i. eum qui fuerit inter dominuʒ ascendētis ⁊ lunam fortior: ⁊ vide quot gradus sint inter fortiorem eoꝝ ⁊ planetam q̄ perficit rem eius quousq́ʒ iūgatur ei gradu per gradum. ⁊ pone eos dies: ꝙ si tunc non fuerit: erit quando ꝑuenerit ad eum dominus ascendētis: aut luna ⁊ iunctus fuerit ei per corpus suū ī vno gradu: aut peruenerit dominꝰ ascēdentis aut luna ad gradum ī quo erat dominꝰ medy celi: ⁊ fuerit loco fortis .i. receptus ī angulis: aut in loco optimo in domibus medys .i. in sequentibus angulorum: et fuerit illi in eodem aliq̄ dignitas: tunc erit. Deinde scito ꝙ fortitudo loci .i. loca fortia in q̄bꝰ delectat̄ aīus perficientis rem ⁊ ꝑparātis eā: indicabit tibi quādo erit res đ qua īterrogaueris iussu dei: hoc ē vt aspicias cui iungitur dominꝰ ascēdentis aut luna gradu ꝑ gradum. ⁊ scias in quo gradu sit auctor rei. Qđ si quādoq́ʒ ꝓiecerit suꝑ eum radios suos gradu per gradum ⁊ nō fuerit: erit qn̄ ꝑuenerit ad gradum in quo erat ꝑdictus auctor. Si auctor fuerit ī loco forti ⁊ h̄uerit ī eo aliquē modū fortitudis quo gaudet: ꝙ si tunc etiā nō fuerit qn̄ ꝑuenerit ad eū dn̄s ascēdentis aut aspexerit eū: ⁊ fuerit auctor ipe ī loco forti: tunc erit res iussu dei. Si v̄o nō fuerit hoc de quo īterrogaueris

ꝛ videris ꝙ nõ fiet:aspice tunc planetã q significauit impedimentum rei ꝛ desperationez illius:aspice itaqꝫ i eo: sicut aspexisti i illo qui eum ꝑfecit:ꝛ qñ erit:si videris qȯ fiet:tũc erit desperatio eiusdem iussu dei. Et si dominus ascendentis aut luna iuncti fuerint auctori ꝑ corpus suũ i signo vno ꝛ fuerit auctor i angulis:aspice quot gradus sint inter eos: ꝛ pone eos dies si fuerint stelle leues. ꝛ si fuerint ponderosi pone iuxta numerũ graduũ menses:ꝛ ꝭm eundẽ numerũ erit si de⁹ voluerit. Et scito ꝙ stelle leues sint lũa. mercuri⁹. ven⁹. atqꝫ sol. ponderosi vero saturnus. iuppiter ꝛ mars. Et nunc constituam exẽplũ tibi qȯ debes scire. Quidã vir iterrogauit vtrũ ꝑficeretur sibi regnũ qȯ petierat an non. Qȯ etiam sibi promissũ fuerat ꝛ nominatũ cui⁹ fuerat ascẽdẽs signum gemioꝝ. v. gradu. ꝛ mediũ celi aquarius. x. gra. Et mercurius in geminis. xiiij. gradu:ꝛ. xlvi. minuto retrogradus. ꝛ luna in sagittario. viij. gra. ꝛ. xviij. minu. ꝛ sol in geminis. 51. minu. ꝛ iuppiter in tauro. xxviij. gra. ꝛ. xliij. minu. Et saturnus in ariete. xvi. gra. ꝛ ven⁹ in ariete. xxiiij. gra. ꝛ. xlij. minuto. ꝛ mars in cancro. xi. gra. ꝛ. 58. minuto. sicut patet in hac figura

Aspexi hanc interrogationẽ nutu dei. Et erat mercuri⁹ dñs ascendentis retrogradus:reuertebatur enĩ ad solem ꝛ iungebatur ei. ꝛ sol petebat coniunctionez saturni a sextili aspectu ꝛ mars ibat ad saturnum vt iungeret̃ ei a quarto aspectu:ꝛ oẽs erant in aspectu iõqꝫ habebant testimonia vicit aũt mars. i. venit ad saturnũ prius ꝛ iũctus est ei gradu per gradum q̃ vera est coniũctio. absciditqꝫ coniunctionez solis a saturno:ꝛ destruxit rem:destruxitqꝫ eam mars:qꝛ separauit solem ꝛ saturnũ:ꝛ sol erat cui dominus ascẽdentis ꝛ luna cõmittebant dispositionem:ꝛ ipe erat medius inter dñm medij celi q est dñs rei quã petebat:ꝛ dñm ascendentis:ꝛ si nõ abscinderet mars cõiunctionẽ iter solẽ ꝛ saturnũ ꝛ iungeret̃ sol saturno anteqꝫ iungeret̃ ei mars ꝑficeret̃ cã iussu dei:sed mars fuit i loco quo iungebat saturno ꝛ sol iũctus est ei:ꝛ destruxit mars rem qñ separauit iter solẽ ꝛ saturnũ ꝛ abscidit eoꝝ cõiunctionẽ:iũctus ẽ ergo mars saturno ꝛ sol nulli iunct⁹ ẽ qꝛ lumen martis separauit iter ipꝫ ꝛ saturnũ q ẽ dñs cãe iterrogantis. Uolui quoqꝫ scire qñ esset illi desꝑatio. i. qñ pateret ei ꝙ nõ fieret qȯ postulauit:ꝛ hoc fuit qñ iunctus est mars saturno:ꝛ ꝓiecit lumen suum sup ipꝫ saturnũ a gradu ꝑ graduz:ꝛ eadẽ die fuit desꝑatio de cã illa. Et scito ꝙ luna cũ fuerit in signo medij celi iuncta domino ascẽdẽtis ꝑficiet̃ ẽt cã iussu dei:qꝛ est i loco cause ꝛ est significator rerũ ꝛ est fortuna:ꝑficiet̃ cã iussu dei receperit an nõ:ẽt si eẽt dñs ascẽdentis saturnus vel mars. Et scito ꝙ effectus rerũ fortassis fuerit in initio coniunctionis: aut in medio eius aut in fine quocũqꝫ. s. fuerit cõcordia atqꝫ receptio. Et ꝑfectio rei ẽ ex alimbutar:seu auctore ad quẽ ꝑueniunt nouissima dispositionis atqꝫ cõiũctio:ꝛ fuerit alimbutar:seu ipe auctor recipiens semꝑ eum q sibi cõmittit dispõnem:ꝛ fuerit cõcors cause:tunc perficiet̃ cã ꝛ nõ patietur detrimentũ:siue ꝓlongata fuerit:vel celeriter iussu dei acciderit. Quidaz vir interrogauit vtrũ acquireret in eodẽ anno regnum an non fuitqꝫ ascendens cancer. xxiiij. gradus:ꝛ mediũ celi. aries. ij. gradus. ꝛ fuit luna i libra. iiij. gradus:ꝛ xxij. minu. ꝛ saturnus i ariete:xi. gradus:ꝛ sol i ariete. xxix. gradus:ꝛ. xl. minu. ꝛ ven⁹ i pisce. xvij. gradus. ꝛ. ix. minu. ꝛ iuppiter i tauro. xxi. gra. ꝛ. xl. mi. et mercuri⁹ i tauro. x. gra. ꝛ xv. minu. et mars i geminis. xxij. et. xxvi. mi. sic patet i hac figura.

19.Geminoꝝ
mars.22.26
Jup.21.40.
14.Tauri
Mer.10.15
3.Arietis
Saturnus.11
sol.29.40
Venus.17.9
10.Piscium
16.Aquarii
24.Cancri
24.Capricorni
16.Leonis
16.Virginis
Luna.4.22
3.Libre
14.Scorpio
19.Sagittarii

Aspexi ergo in hac interrogatione nutu dei dñz ascẽdentis:ꝛ erat luna quã inueni iunctam saturno a libra ab exaltatione. s. sua. Recepitqꝫ saturnus lunã ab exaltatõe sua:ꝛ significauit effectũ rei iussu dei:qꝛ saturn⁹ recepit lunã que erat dña ascendẽtis:ꝛ saturn⁹ erat i domo regia q est locus rei:fuitqꝫ principat⁹ eius a receptiõe saturni qꝛ recipiebat lunã:sed nõ erit hoc donec petat̃ a dño iterrogatõis: eritqꝫ ibi aliq̃ duritia vel labor:qꝛ recipit saturn⁹ lunã ab oppõne ꝛ contrarietate:ꝛ anxiabit̃ aius petẽtis rẽ ꝓpter locũ suum eo ꝙ saturnus q recipit lunã sit i descẽsiõe sua ꝛ i puteo ꝛ in vilitate sua:ꝛ saturn⁹ angustiatur in loco suo: ꝓpterea vidimus ꝙ vir iste angustiabitur i oꝑe suo:ꝛ odio habebit euz ꝓpter odiũ saturni qȯ hꝫ erga locum suũ:qꝛ saturn⁹ est qui tribuit ei regnũ iussu dei:ꝛ eẽ suũ ꝛ ei⁹ natura ẽ sic nã saturni ꝛ eẽ saturni:ꝛ dñs iterrogatõis inẽiet apȯ eũ qeũ ꝯstituit locũ receptõis ꝛ honorẽ ac dilectiõez:qꝛ saturn⁹ ẽ dñs septimi ab ascendente:ꝛ ipe recepit dñm ascẽdẽtis:ꝛ dñs ascẽdẽtis est interrogantis. dñs vero septimi ẽ illi⁹ q ordinauit interrogantẽ:qꝛ ergo iunct⁹ est ei et receptus ab eo: diximus

ꝙ erit inter eos dilectio:ac receptio cū bono loco erit apud eū si deus voluerit. Et cum volueris scire qñ erit regnū istius viri:aspice quot gradus sint inter lunā ⁊ saturnū :donec iungat̄ ei ꝑ lumē suū gradu per gradum:erātq; iter eos. vi. gradus diximus ergo qñ eēnt. vi. dies :ꝙ si tunc nō fuerit erit qñ ꝑuenerit luna ad ipm graduȝ i quo erat saturn⁹ qñ recepit lunā gradu ꝑ gradū ꝑ lumen suum. Et si tunc nō fuerit erit qñ peruenerit venus ad gradū ascēdētis: qꝛ venus est dn̄a domus lune:qd̄ signum est libꝛe in quo erat luna ⁊ luna erat dn̄a ascendentis. Et scito ꝙ dn̄s ascēdētis ⁊ luna cum fuerit cadētes aut ꝑfecerint opus suū:ac dispōem suā ⁊ adhuc res quā pꝛeuidisti non fuerit:debes operari per dominū signi in quo fuerit dominus ascendētis:fuit igit̄ pꝛincipatus istius viri ad. 90. dies ex die qua facta fuit interrogatio. hoc est qñ pꝛimū peruenit venus in gradum ascendētem ex signo ascēdēte:venit. n. in locū foꝛtem ⁊ confoꝛtauit rem ⁊ facta est tunc iussu dei:⁊ stelle tunc opantur nutu dei bonū ⁊ malū:qñ fuerint i loco foꝛti in locis altioꝛib⁹ ⁊ fixis qꝛ hec sunt que figunt ⁊ confirmant res tā bonas q̄ȝ malas nutu dei:mouent quoq; eas tpe effectus sui:pone ergo coꝛ tuum ad sciendū casū pl̄taꝝ ab angulis:⁊ eoꝝ erectioneȝ vel eoꝝ altitudinē in ipis angulis:ad motionem rerum: ac recessionē eaꝝ:siue stabilitatē illarū atq; cōfirmationē. Et si non fuisset pꝛincipat⁹ huius viri:qñ ꝑuenit ven⁹ ad gradū ascendentem in oꝛiente:dicerem ꝙ esset quādo veniret venus ad gradum quarti signi:aut ad gradum. vij. aut ad gradum i quo erat saturn⁹ hoꝛa interrogatiōis:aut qñ consequeretur sol saturnum:⁊ fieret oꝛientalis:⁊ exiret de sub radijs solis:⁊ renouaret̄:renouaretq; rē suā cui ꝑerat. Et perueniio veneris ad gradū in quo erat luna est res foꝛtis. Exiuit aūt iste vir ad opus suū cui pꝛefuit quādo ꝑuenit venus ad graduȝ signi ascendentis ⁊ scito ꝙ iō accidit tarditas huius rei qꝛ luna erat in quarto angulo ⁊ iungebat̄ saturno a quo nouisti effectū rei:⁊ saturnus erat in angulo. x°. in loco. s. rei ⁊ in loco regni. ⁊ si eēt luna in. vij°. angulo fieret vtiq; res velocius:⁊ si eēt cū saturno in signo. x°. eēt adhuc veloci⁹ ⁊ in signo ascēdēte eēt velocius ꝑ ceteris locis:⁊ scito ꝙ tardare facit res atq; accelerare eas foꝛtitudo dn̄i ascendentis:⁊ foꝛtitudo lune aut debilitas eoꝝ si fuerint debiles. Si eniȝ fuerint i angulis ⁊ pl̄te quibus iungunt̄ silr̄ fuerit in angul̄ festinabit res iussu dei. ⁊ si fuerit vnus eoꝝ cadēs ⁊ alter in loco foꝛti. i. pl̄ta qui iungit̄:vel ille cui iungit̄ silr̄ impediet hāc rē:⁊ faciet eā tardare ꝭm q̄ȝtitatē eius casus ⁊ ꝭm ipedimentū qd̄ ingredit̄ sup eū i loco q̄ ē. Et scito ꝙ pl̄te cadētes ab angulis faciūt tardare oēm rē que nondū ē: ⁊ expectat̄ vt faciat:⁊ pl̄te cadentes ab angulis sunt boni ⁊ optimi ad oēm rē bonā cui expectat̄ recessio vt ꝑegrinatio qñ aspicit̄ peregrino. i. viatori aut pꝛefecto seu regi:cui aspicitur qñ cadet ⁊ recedet regnuȝ ei⁹:⁊ viro ꝑfecto qñ recedet ab oꝛdine suo:⁊ oi bono seu malo qñ a dn̄o suo recedet ⁊ auferetur ab eo:aspice hoc a recessione pl̄tarū foꝛtiū:qui eleuant̄ in āgulis quattuoꝛ. quib⁹ dignioꝛ ⁊ velocioꝛ est ascendēs in bonis agendis ⁊ in effectu seecūdus est mediū celi angulus. s. decimus:⁊ tertius est septim⁹ dom⁹ cōiugij vel nuptiaꝝ. et q̄rtus est āgulus terre. i. domus patrū. Domibus vero medijs dignioꝛ est dom⁹ spei:⁊ est velocioꝛ domo nuptiaꝝ ⁊ domo patrum ad agendas res:⁊ ipa est domus. xi᾽. ⁊ scd̄a domus peregrinationis:⁊ est nona ⁊ tertia:dom⁹ filioꝝ ⁊ ē. vᵃ ⁊ q̄rta domus fr̄um q̄ est tertia he sunt bone ⁊ laudabiles. Domus iō cadentes sunt omibus domibus deterioꝛes domus . s. moꝛtis que ē. viijᵃ. Et domus infirmitatis q̄ est sexta. Et domus inimicoꝛum que est duodecia. Et domus substātie que ē secūda ab ascendente. he domus sunt inimice ascendentis que nō aspiciunt ascendens:suntq; exitus huius rei pauci pꝛoficui. non eni inuenit in eo nisi modicā rem: Recepit tamen iussū ⁊ fuit moꝛa ei⁹ donec reuersus ē ad domū suam. xv. diebus:⁊ iō accidit stabilitas iuris eius:⁊ foꝛtitudo opis sui:qꝛ fuit casus plāetarū ei⁹ i āgulis. Et venit paucitas pꝛoficui eius ideo qꝛ saturnus qui dedit ei regnum iussu dei:erat in signo descensionis sue:⁊ mali ⁊ vilitatis sue ⁊ putei:⁊ in loco i quo nulla dignitas erat ei:⁊ fuit illud quod datum sibi fuit de eo odibile pꝛopter odiuȝ quod habebat erga locum suū:sed fixit omnes res suas fixuras stellarum eius in angulis.

¶ Cap. i scia vite nati.

c Um volueris scire vitam nati iussu dei. si natus fuerit in die: incipe a sole:si fuerit in ascendente aut in medio celi sol:aut in adir. hoc est in opposito quod est. vij. ab ascendente:aut in. xi. ⁊ non recesserit a gradu domus in qua fuerit plus. v. gradibus : ⁊ fuerit receptus a domino domus aut exaltationis signi in quo fuerit ex coniunctiōe tunc vtilis erit pꝛo hyleg. Et planeta qui recepit erit alchocoden:⁊ ipe ē q pꝛeerit natitatis significatoꝛ. s. ac datoꝛ ānorum aut mensium:seu dierum ⁊ diriget̄ diuisio mensiū aut annoꝝ seu dierū a gradu. s. in quo est:⁊ ipse est gradus hyleg. Qꝛ si non fuerit sol i aliquo locoꝛum que pꝛedixi tibi:aut fuerit in eis ⁊ fuerit remot⁹ a gradu loci in quo est plus decē gradibus:aut fuerit i eis ⁊ nō fuerit inter eum ⁊ dn̄m dom⁹:aut exaltationis i quo fuerit cōiunctio:qꝛ si ita fuerit:nō erit vtilis vt sit hyleg. Dimitte ergo eum ⁊ aspice lunam:que si fuerit in angulis .4. ⁊ in sequentibus anguloꝛū q̄ sūt domus. ii. ⁊ scd̄a ⁊ q̄nta et octaua. hec sunt octo loca:⁊ non fuerit remota a gradu domus in qua est plus q̄nq; gradibus ⁊ fuerit cōiuncta domino dom⁹ aut exaltationis in qua est:erit vtilis vt sit hyleg. Dirige tunc diuisionē annoꝛū aut mensiū aut dieruȝ iussu dei. ꝙ si tūc luna nō fuerit in his locis octo que nominaui tibi:aut fuerit remota a gradibus domus i qua est plus q̄nq; gradibus:aut fuerit in eis non remota:⁊ nō fuerit iūcta domino domus aut exaltationis:qꝛ si sic fuerit :nō erit vtilis vt fiat hyleg. Aspice tūc gradum partis foꝛtūe si ceciderit in aliquo istoꝛum locoꝛum octo:⁊ non fuerit remotus a gradu domus in qua est plus quinq; gradibus: ⁊ fuerit dominus termini gradus partis foꝛtune:aut dominus dom⁹ eius iūctus ei:vtilis fuerit ꝑ hile ⁊ domib⁹ termini eius: vl̄ dominus domus illius qui iunctus est ei:pꝛeerit:idest erit datoꝛ annoꝛum vel mensium seu dierum:⁊ diriges diuisionem annoꝛum aut mensium atq; dierum a gradu partis foꝛtune ei. Qꝛ si non fuerit dominus termini gradus ptis foꝛtune:aut dominus domus eius iunctus ei. i. parti foꝛtune:pars tn̄ foꝛtune pꝛeerit:⁊ ipsa erit yleg:⁊ a domino eius scitur donatio annoꝛum aut mensium vel dieruȝ:⁊ ex gradu partis foꝛtune diriges ei disionē . s. mensium vel dieruȝ seu annoꝛum nutu dei. Si vero non fuerit pars foꝛtune in his octo locis:aut fuerit in eis:⁊ fuerit remota a gradu loci in quo est plus quinq; gradibus:non erit vtilis: dimitte eā tunc. Qꝛ si fuerit gradus coniunctionis solis ⁊ lune ante natiuitatē nati in his octo locis non remotus a loco in quo est plus quinq; gradibus ⁊ dominus termini eius:aut dn̄s domus in qua est iunctus fuerit ei ipse pꝛeerit significatōi donationis annoꝛum aut mensium vel dierum:⁊ diriges diuisionem annoꝛum aut mensium aut dierum a gradu coniūctionis:qꝛ factus est iussu dei yleg. Si autem natus fuerit puer in coniunctione:⁊ non fuerit gradui coniunctionis iūctus dominus termini eius:aut dominus domus in qua ē ⁊ ipsa coniunctio fuerit in pꝛedictis octo locis non remota a domo in qua est plus quinq; gradibus:gradus coniūctionis erit hyleg ;⁊ dominus eius pꝛeerit ⁊ ipsa cōiunctio .; ābo. s. ⁊ ab ipis scitur donatio annoꝝ aut mēsiū seu dieruȝ Si vero gradus cōiunctiōis solis ⁊ lune non fuerit i pꝛedictis. viij. locis aut fuerit in eis: ⁊ fuerit remot⁹ a gradu domus i qua est plus. v. gradib⁹ non erit vtilis vt sit hyleg :dimitte ergo eum. Silr̄ aspice in gradu pꝛeuentiōis q aliter

Canon arch [illegible]

dicitur impletionis q fuerit añ natiuitatē si fuerit natiuitas in p̄dicta ꝓuētiōe. Qui gradus:si fuerit ī p̄fatis .8. locis nō remot⁹ a gradu in q̊ ē pl's .5. gradibus vtil' erit ꝑ byle: ⁊ ab eo dirige diuisiōez annoꝝ: vl' mensiū aut dieꝝ. ꝙ si dominus termi ei⁹ vl' dñs dom⁹ iūct⁹ fuerit ei ille eoꝝ q iūct⁹ fuerit ei ꝑerit natiuitati: qui: ⁊ significabit donatiōem annoꝝ aut mensiū aut dieꝝ. Et si fuerit grad⁹ ꝓuentōis in p̄dictis .8. locis: ñ remot⁹ a gradu loci ī q̊ ē pl'.5. gdib⁹: sz dñs termini eius vl' dñs dom⁹ illi⁹ nō iungit' ei: gradus tñ preuētōis erit byleg: ⁊ ip̄e ꝑerit. ⁊ a loco eiu⁹ scit' dōatio ānoꝝ aut mensiuz aut dieꝝ: ⁊ ab eodē gradu dirigitur diuisio annorum aut mensium seu dierū nutu dei: ⁊ si fuerit gradus preuentionis in ipsis .8. locis: sed fuerit remotus a gradu dom⁹ in q̄ est pl'.5. gradibus nō erit vtil' byleg: dimitte tunc eum: ⁊ aspice graduz ascendētis quia ipse erit bileg: ⁊ dominus termini eius: aut dominus domus qui iunctus fuerit ei preerit natiuitati: ⁊ ipse erit dator ac significator annoruz: aut mensium siue dierum: ⁊ a gradu ascendentis dirigitur diuisio annorum: seu mensium aut dierum. Et si dominus termini eius: aut dominus domus nō fuerit ei iunctus. i. si aliquis istorum non fuerit iunct⁹ gradui signi ascendentis: ipse tamen gradus ascendentis erit byleg: ⁊ preerit ipse natiuitati: ⁊ ab ipso dirigitur diuisio annoruz aut mensiuz seu dierum: ⁊ ab eo scitur donatio annoꝝ aut mensiuz siue dierum: ⁊ opaberis in nocte: sicut operaris ī die equaliter in omnibus horis: sed incipies ī die a sole postea a luna. postea a parte fortūe postea a ꝯiūctiōe: vel ꝓuētione: si fuerit natiuitas in ea post ℞ a gradu signi ascendētis. Cūqꝫ ꝑfeceris capitula p̄nominata: ab ipsis locis: ⁊ fuerit locus tuus a gradu ascendētis: ⁊ ñ ꝓlōgabit' vita pueri nisi sit gradus ascendentis liber a ꝓiectione luminis malorum super eum: saturni. s. ⁊ martis: ⁊ non dimittas cuz ℞ cuz inueneris dominū natiuitatis: vt aspicias extensiōez radiorum planetaruz ad byleg: q2 rady planetaruz q̄dam res est fortis nisi aspiciat cum eis sol: aut venus: aut iuppiter: aut luna: q2 aspectus horum frangit virtutez malorū: si non fuerint mali pl' gradibus quaz boni: nec dimittas ēt cuz ℞ iaculatōem maloruz ad byleg per radios suos: licz cuz fuerit ille qui preest natiuitati fortis non peribit dñs natiuitatis iussu dei: si inueniēt eum districtiones ⁊ labores ⁊ liberabitur ab eis iussu dei.

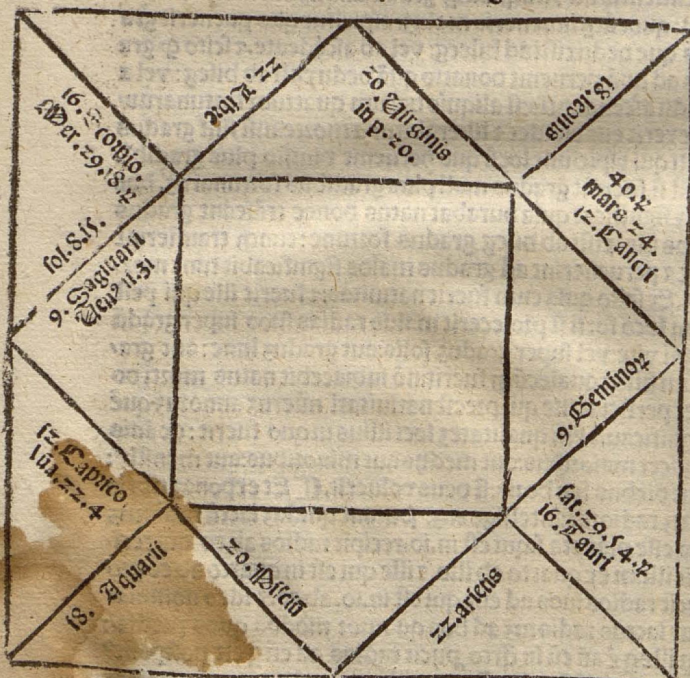
¶ Capitulum in annis alchochoden.

Et cum inueneris illum qui preest natiuitati in ascēte aut ī medio celi aut ī auglo 7. egressū de sub radys solis. i. nō fuerit sub radys solis direct⁹ nec fuerit ī descēsiōe sua: dabit annos suos maiores. ⁊ si fuerit in q̄rto āgulo q ē sub terra: ⁊ fuerit ī termino suo: aut ī domo: aut ī exaltatōe: aut ī triplicitate: vel facie sua: ⁊ fuerit oriētalis: dabit ānos suos maiores. ⁊ si fuerit i. i i. ab ascendēte aut in .5. ⁊ fuerit oriētalis: ⁊ fuerit ī termino suo in domo: aut ī exaltatōe: aut triplicitate: aut ī facie sua dabit ānos suos maiores. ⁊ si fuerit in .i i. ab ascēdente: aut in .5. ⁊ fuerit oriētal' nec fuerit ī termino suo vel in domo aut ī exaltatiōe aut in triplicitate: vel in facie sua: dabit ānos suos medios: ⁊ si fuerit ī scđo ab ascendēte: vel in .8. ⁊ fuerit ī termino suo: aut exaltatōe: vl' ī domo: aut triplicitate: seu facie sua dabit ānos suos medios: ⁊ si non fuerit in termino suo neqꝫ exaltatiōe vel domo: aut ī triplicitate aut facie sua: nec ēt fuerit in descēsione sua: nec ī puteo: vel in loco in quo tristat' dabit sil'r annos suos medios. ⁊ si in nono ab ascendēte fuerit: ⁊ fuerit oriētal' in termio suo: vel in domo aut exaltatōe: aut triplicitate seu facie sua: dabit ānos suos medios: si fuerit natiuitas diurna ⁊ ille qui ꝑest diurnus: aut fuerit natiuitas nocturna: ⁊ ille q ꝑest nocturnus. ⁊ si fuerit in .6. ab ascendēte: aut in .iz. ⁊ nō fuerit ī descēsione sua dabit ānos suos minores. ⁊ si fuerit ī descensione sua in .iz. aut in .6. ⁊ fuerit retrogradus dabit menses iuxta numeꝝ ānoꝝ suoꝝ minoruz. i. ī loco vniuscuiusqꝫ anni dabit mēsem. ⁊ si fuerit sub radys solis retrogradus in descensiōe sua ⁊ fuerit ī loco .iz. ab ascendente: aut in .6. dabit dies iuxta numeꝝ annoꝝ suoꝝ minoruz. i. ī loco vniuscuiusqꝫ anni dabit diez. Et si inueneris illū q ꝑest natiuitati. s. in angulo retrogradum: aut sub radys solis dabit ānos suos medios. Et si fuerit in sequentibus angulorum retrogradus aut sub radys solis dabit annos suos minores. Et si fuerit cadēs ab angulis ⁊ fuerit sub radys solis retrogradus: non poterit dare annos minores: sed dabit in loco vnius anni mensem. Et cum dederit ille qui preest annos: ⁊ aspexerint euz omnes fortune a quarto aspectu: vel ab oppositione aut a sextili aspectu aut a trino: aut fuerint cum eo in vno signo augent ei secundum quantitatem graduum qui sunt in tempore horarum illius gradus in quo fuerit ꝓ vno gradu annum: si non fuerit ille qui auget retrograd⁹: aut sub radys solis ⁊ cuz fuerint planete qui significāt augmentū in .6. ab ascendēte vl' i. iz. nihil augent. Et si aliquis malorum planetarum aspexerit illum qui preest ex omnibus aspectib⁹ a q̄rto. s. vel. i o. aut trino: vl' a .7. aut a sextili: aut fuerit cū eo: qcūqꝫ fuerit: minuet illi scđz nūeꝝ graduū q sunt in t̄pe horaꝝ illi⁹ grad⁹ in quo est in clinate: q fuerit natiuitas ad vnūquēqꝫ graduz ex gradibus temporuz horaruz: anuū. Et inueni in quodaz libro sed nō ꝓbaui. Quia cū inueneris cum illo qui preest natiuitati caudā nō longe ab eo .8. gradus. minuet ei quartaz partez annoꝝ illius qui preest. ⁊ si fuerit caput ita minuet similiter quartaz partez annoruz. Et scito ꝙ extensio radioruz planetaruz fit a gradibus equalibus. sed da annos ad bileg. per gradus ascensionis: ⁊ non dimittas donationez annoꝝ ab ascendente per gradus ascensionis. Et scito quia cuz duxeris donationē annorum: seu mensiuz vel dierum. a gradu bileg: vel a gradu ascendentis ad vnūquēdqꝫ gradū: annuz aut mensem: aut diez: quocūqꝫ inueneris maluz: aspicitur quo ꝑuenerit gradus que deduxisti ad bilecg: vel ab ascēdeate. ⁊ scito ꝙ gradus ad quē peruenit donatio quā deduxisti ab bileg: vel a gradu ascendentis: si aliquis harum quattuor fortunarum aspexerit euz euadet ⁊ liberabitur a morte: nisi sint gradus mali qui ꝛspiciunt locū quo peruenit diuisio plus gradib⁹. idest si fuerint gradus mali plus gradibus fortunaruz. hoc eniz significat quia durabat natus donec trāseant gradus quos direxisti ab bileg gradus fortune: cunqꝫ transierint hec ⁊ peruenerint ad gradus malos significabit tunc mortez. Et scito quia cum fuerit natiuitas: ⁊ fuerit ille qui ꝑest ei in loco forti si proiecerit malus radias suos super gradū signi vite: vel super graduz solis: aut graduz lune: aut gradum bileg qualecūqꝫ fuerit: nō subiacebit natus morti donec perficiat ille qui preest natiuitati nūeruz annoruz quē significauit ꝭm qualitatez loci illius in quo fuerit: ex ānis scilicet maioribus: aut medys aut minoribus: aut mensib⁹: aut diebus seu horis: si deus voluerit. ¶ Et exponaz tibi iactuz radioruz: intellige euz. Putant quidaz iactū radioruz ita esse planeta. s. qui est in .io. recipit radios ab eo qui recipit illum ex quarto ab illo. ⁊ ille qui est in quarto ab eo proycit radios suos ad euz qui est in .io. ab eo. ⁊ ideo nominatur iactus radioruz ad hos quatuor modos quos predixi: q2 ille q ē añ eū in q̄rto ꝓycit radios ad eū q est postposit⁹ in .io. ante istū q ē in q̄rto: q2 ille qui vadit ante eū ꝓycit radios suos calidos ad partē postpositā sil'r: q2 ille qui est in ariete aspicit eū qui est in cancro: ⁊ ille qui est in cancro ꝓycit radios suos ad eū q est in ariete. Et cōuenit pars maxia sapientū vt ponerēt illos quinqꝫ gradus: qui sunt ante graduz ascēdētis de fortitudine ascēdētis: in quibus cū fuerit sol: dicūt eū vtilez esse vt sit bileg cū fuerit recept⁹: ⁊ luna sil'r ⁊ cetera a qbus inuenit' bileg sil'r. Illuz autē qui preest

qui significat donationez annoꝝ cũ fuerit remot⁹ a gradu ascendentis: ⁊ fuerit in. 5. gradib⁹ q fuerunt añ anglm dixerunt nõ posse dare annos maiores: ſʒ dãt annos medios: ⁊ visum est nobis sic aptare hũc librũ: vt sciretur ille qui preesset ⁊ hyleg: post h sciretur quid significaret de annis aut mensibus seu diebus: vel horis. Cum g̊ nouerimus qd habeat de his: dirigamus a gradu hyleg: in quartum aspectũ malorum eorumq; oppositionem ad mortem postea aspiciemus tunc vtrum aliqua fortuna proiciat lumen suuʒ super locum gradus mali: an non. Quod si fuerit aliquis planeta fortuna proyciens lumen suũ: super locũ luminis mali: liberabitur post doloreʒ: post hoc diriges euʒ ẽt ad q̃rtũ aspectũ alterius mali: ⁊ ad eius oppositioneʒ: ⁊ testimoniũ dant mali cum fuerint in trino vel sextili aspectu infirmati. Quod aũt significaret de gradibus ad hyleg: vsq; ad lumen: hoc ẽ ad radios mali: dicimus ꝙ erunt anni vl' menses vl' dies seu hore: scdʒ ꝙ significauit ille q p̃erit. Tunc; scíueris diuisiões quaʒ significat ille q p̃est: vtꝝ videlʒ sint ãni: aut mẽses vl' dies seu hore: diriges ipaʒ dionẽ a gradu hyleg: vsq; ad 4.ᵐ aspectũ maloꝝ: ⁊ eoꝝ oppõnẽ ad mortẽ.

¶ Qõ ð q̊dã duce q p̃fuit affrice ex iussu regis alio ʒdicẽte.

Interrogatõ cuiusdã ducis quẽ p̃posuit rex affrice: ⁊ erat ipe qui tũc p̃erat affrice in ʒtrarietate eorũ: ⁊ eis rebell' dignus depositõe: interrogauitq; dux vtꝝ p̃ficeret ei qð rex preordinauerat ei ð ducatu affrice: an non ⁊ qd eẽt futura de eẽ eiu⁹: ⁊ de eẽ illi⁹ q p̃erat ei iussu dei: aspexi hãc iterrogatõeʒ nutu dei: ⁊ erãt planete eius sicut tibi narro. Erat ascñs sagittarius. 9. gradus. Et sol i sagittario. 8. gradus: ⁊. 15. minuta: ⁊ venus in sagittario. 11. graduũ: ⁊. 31. minuta: ⁊ luna in capcorno. 22. gra. ⁊. 43. minuta saturnus i tauro. 29. gradus. et. 54. minuta retrograd⁹. Et iuppiter in v̄gine. 20. gra. ⁊. 55. minuta: ⁊ mars i cãcro. 24. gra. 40. minuta retrogradus. Et mercurius in scorpione. 29. gra. ⁊. 18. minuta sicut pʒ in hac figura.

¶ Aspexi itaq; i hac iterrogatõe ascñs ⁊ dñʒ ei⁹: ⁊ pl'etã a q̊ sepat luna: fuitq; ascñs sagittari⁹: ⁊ in eo sol ac ven⁹ ⁊ dñs ascẽdẽtis iuppiter i ãgulo medy celi direct⁹: ⁊ ẽ ex pl'tis altioribus: ⁊ ipe aspiciebat vtrasq; domos suas: ⁊ vniuersos angulos. 4. in loco superiori ⁊ altiori: ⁊ vniuersis angl'is domino iterrogatõis digniori in loco. s. exaltationis dñi iterrogatiõis. ⁊ ei⁹ regni: ⁊ ioui iũgebat sol: ⁊ ven⁹ a domo sua: recipiebatq; eos a domo sua r̃ceptõe forti: ⁊ sol recipiebat eã p lumẽ suũ: iũctaq; sũt ei testioniia sup fortunã nutu dei: ⁊ significauit h fortitudinẽ dñi iterrogatõis sup inimicũ suuʒ: ⁊ firmitatẽ ei⁹ honoris: ⁊ ꝙ adipisceret̃ regnũ ei⁹ ⁊ ꝙ ptigeret ad h qð sibi ʒmissũ fuerat ab iperatore suo: ⁊ eẽt i mãu sua: dessetq; nihil qð ñ adipisceret̃ nutu dei. p⁹ h aspexi ei q p̃erat affrice: q suspicabat̃ rebellis: ac ʒri⁹ inobediẽs ac deponẽd⁹ a nabir. i. ab opposito ascẽdẽtis ⁊ a dño ei⁹: ⁊ a planeta cui iũgebat̃ luna: fuit ãt nadir: signũ geminoꝝ: ⁊ nl'lus 7. planetarũ erat i eo: ⁊ dñs eius erat mercuri⁹ ex planetis inferioribus: ⁊ ipse retrogradus erat ⁊ cadẽs ad signũ. 12. ab ascñte: ⁊ iungebat̃ post directionẽ suã saturno ab oppositione: ſʒ ⁊ saturnus erat cadẽs in signũ. 6ᵐ. ab ascẽdẽte: ⁊ erat retrogradus: significauit igit̃ mercuri⁹ p retrogradationẽ suã ac descẽsionẽ: ⁊ p eius ʒiũctionẽ cũ planeta cadẽte ⁊ retrogrado: annullationẽ eorũ in q̊ igressus fuerit ille inimicus ⁊ ʒrius: h ẽ ãnullatõeʒ ei⁹ ʒsily: ⁊ solutõeʒ ei⁹ impery: ⁊ significauit casus ei⁹ i. 12. ab ascñte: ⁊ casus saturni in. 12. a nadir debilitatẽ cadentẽ i inimicuʒ ⁊ aduersariu. s. fortem: ⁊ dispsiõem illi⁹ ʒgregatõis: ⁊ casũ eius nois vl' ei⁹ mẽorie: ⁊ ãnullatõeʒ eoꝝ q̄ aptauit: ⁊ q̄ collegit ⁊ eoꝝ ðstructõeʒ nutu ði. P⁹ h aspexi dño iterrogõis a pl'ta ẽt a q̊ sepatur luna: ⁊ separabat̃ luna a ioue qui ẽ dñs ascẽdẽtis: ⁊ iuppiter erat in angulo celi: ⁊ ipse est ex pl'tis altioribus habẽs locũ altiorẽ post saturnũ. Significauitq; iuppiter iussu dei per altitudineʒ ac bonitateʒ loci eius: fortitudinẽ dñi interrogationis: ⁊ firmitateʒ eius honoris: ⁊ adeptionẽ eius p̃ncipatus: ⁊ eoꝝ de qbus interrogauerat de honore. s. atq; ducatu: queʒ sibi cõmiserat iperator suus atq; ordinator iussu dei. ¶ Deinde aspexi illi q putabat̃ rebellis ⁊ deponẽdus qui ⁊ inobediẽs fuerat a planeta: cui iungebat̃ luna. Iũgebatur quoq; luna marti: ⁊ mars erat cadens in descẽsione sua ⁊ retrogradus. i. in octaua domo ab ascẽdẽte: q̄ est secũda a nadir: ⁊ est locus auxiliatoꝝ. i. militũ illi⁹ q suspicabatur rebellis ⁊ eius sube: Significauit etiã coniunctio lune ⁊ marti: ⁊ retrogradatio martis atq; casus eius in descẽsionem solutionẽ illius operis inimici: ⁊ aduersary: ⁊ reuersionem eius a cõsilio qð ingressus fuerat: ⁊ penitẽtiaʒ eius super hoc qð mouerat: ⁊ eius subiectioneʒ atq; honoris amissioneʒ iussu dei. ¶ Et significauit locus lune in scðo signi ascendẽtis qui est locus milituʒ interrogãtis: ⁊ auxiliatoꝝ eius locus quoq; eius sube: ⁊ luna ẽ dña significatoris, inimici ⁊ aduersary: ⁊ est significatrix eius militum atq; auxiliatoꝝ: ⁊ erat luna iuncta marti ab oppõne: ⁊ vnusq'sq; eoꝝ recipiebat sociũ suũ receptione forti. Significauit igit̃ nutu dei introitus lune: que est significatrix auxiliatoꝝ inimici ⁊ aduersary in capricornũ qui est locus auxiliatorũ dñi interrogatiõis ⁊ locus sube petitione militũ inimici aduersantis sube: detitionẽ. s. impletiõis spei sue de acq'sitiõe sbe. ⁊ ꝙ accipiãt partẽ eoꝝ que putauerũt nutu dei: ⁊ ꝙ ingrediant̃ in obedientiã: ⁊ adiutoriũ dñi interrogationis. Post acceptionem eorum: in qbus habebãt spem. i. dona que se sperabant accepturos nutu dei. Significauit quoq; locus lune a capricorno: ⁊ locus martis a cancro: qð nõ acciperẽt omne qð sperabãt accipe: vel sicut putabãt. Et significauit cõiunctio lune marti ab oppositione ꝙ milites aduersary essent in petitione sube in portũ: hoc eni erat intẽtio eoꝝ: ⁊ hoc petebãt nutu dei. ¶ Post h aspexi inimico aduersãti qd eẽt de eẽ illi⁹ futurũ: ⁊ de eẽ illi⁹ q eũ succedebat, aspexi g̊ mercuriũ q erat significator inimici: aspexi. s. cui iũgebat̃ ⁊ qs iũgebat̃ ei: iueniq; eũ iũgi saturno post directionẽ suã ab oppõne: q ẽ aspect⁹ ʒrietatis ⁊ inimicitie: ⁊ saturn⁹ erat dñs r̃e dom⁹ iterrogatiõis: ⁊ dñs. 3ᵉ eiusdẽ: q̄ sũt loca militũ ei⁹: ⁊ frm atq; auxiliatoꝝ: ⁊ nl'la erat iter eos receptio. significauit h ꝙ ipe inimic⁹ iueniret q̊sdã sibi oppõitos q redderẽt sibi vicẽ ⁊ dimitterẽt ei⁹ v̄bũ. i. ei⁹ obediẽtiã ex h⁹ frib⁹ ac militib⁹ nutu dei. Post h aspexi qb⁹ illoꝝ eẽt victoria: ac regni adeptio qb ill'. s. ⁊ a dñis eaꝝ domoꝝ: eo ꝙ signifi

catores eorum erant cadẽtes ab angulis. Aspexim⁹ quoqꝫ illis qui pugnabãt cõtra inimicũ a mercurio ⁊ aduersantẽ a saturno ⁊ a domino domus eius: ⁊ erat saturnus cadens retrogradus ⁊ domina domus eius erat venus: ⁊ ven⁹ erat in angulo ascẽdẽte cõbusta: sub radijs solis: Significauitqꝫ locus eius in angulo in sagittario eo ꝙ sit signũ cõe: reiteratione prelij a b illis q aduersarent̃ inimico. i. ꝙ illi q aduersarentur inimico iterarent ei prelum bis vel plus: ⁊ ꝙ acciderent zelo prelij: ⁊ significauit cõbustio veneris: eorum consumptionẽ atqꝫ fugam ⁊ eoruꝫ destructioneꝫ nutu dei.

¶ Post hoc aspexi eidem inimico aduersanti que eẽt eius fortitudo atqꝫ victoria erga eos qui aduersabantur ei. aspexi itaqꝫ ei a significatore suo: ⁊ a domino dom⁹ eius fuitqꝫ significator eius mercurius: ⁊ dominus domus eius mars: ⁊ mars in cãcro in descẽsiõe suã retrogradus: ⁊ hoc significabat debilitatẽ i initio eius opis iussu dei. Aspexi quoqꝫ vtrum iungeret̃ mars alicui qui eũ confortaret: aut si fugeret̃ ei aliquis planeta qui eum adiuuaret. Inueniqꝫ lunaꝫ sibi iunctã ab exaltatione martis: ⁊ vnusqsqꝫ eoruꝫ recipiebat socium suum receptione forti. Significauit ergo h victoriaꝫ inimici aduersantis de inimicis suis ⁊ ꝙ subiceret eos sibi ⁊ acciperet quicquid habebãt in manibus suis de regno iussu dei. Deinde aspexi quid esset de dño interrogationis ⁊ inimico aduersanti ⁊ quomodo adipisceret̃ domin⁹ interrogationis regnum: ⁊ vtruꝫ haberet eũ per prelium an per pacem. Aspexi igitur iouem qui erat significator domini interrogationis: ⁊ mercuriuꝫ qui erat significator inimici aduersantis qui suspicabat̃ rebellis: ex qua parte circuli se aspiciebant: inueni vnũ quẽqꝫ eoruꝫ ꝓicientẽ lumẽ suuꝫ super socium suũ a sextili aspectu. s. pacis ac quietudinis atqꝫ concordie. Et hoc significauit ꝙ adeptio domini interrogationis in ipsis quibus preerat ⁊ eius exaltatio super ipsum esset per paceꝫ ⁊ per leuitatẽ: ⁊ ꝙ inimicus qui suspicabatur rebellis: peteret securitatem ⁊ pacem: eo ꝙ mercurius redibat ad iouẽ ⁊ ipse erat leuior vtrisqꝫ stellis. idcqꝫ iungebatur ad hoc nutu dei.

Explicit liber messaballach de interrogationibus.

Incipit epistola eiusdem de ꝯiunctionibus planetarum.

Incipit epistola messaballah i reb⁹ eclipsis lũe et in coniunctionibus planetarum ac reuolutionibus annorum breuiter elucidata: Et sũt i ea duodecim capitula. Primuꝫ ca^m est de ratione circuli et stellarum et qualiter operant̃ in hoc seculo. 2^m. ca^m i. diuersitate vestigij idest operis stellarum in plagis terre. 3^m ca^m i signis et naturis eoruꝫ calidis. s. et frigidis: et que sũt ex eis fixa vel mobilia diurna siue nocturna. 4^m ca^m i reuolutione annorũ. 5^m ca^m in eclipsis lune et eius significatione. 6^m ca^m i mutatione tẽporuꝫ per mutationẽ planetarũ in signis planetarũ. s. põderosum. 7^m ca^m in eclipsis solis: et eius significatione. 8^m ca^m in ꝯiunctione planetarum: et eius ope. 9^m ca^m in ꝯiunctõe planetarũ altiorũ. 10^m i ꝯiunctione maiorum. 11^m in ꝯiunctione media. 12^m in coniunctione minorum.

¶ Primũ ca^m de rõe circli ⁊ stellaꝝ ⁊ q̃liter opãt̃ i h seclo.

Dixit messaballah: quia dñs altissim⁹ fecit terram ad silitudinẽ spe: ⁊ fecit circulũ altiorem in circuitu eiusdẽ volubilẽ: ⁊ posuit terram fixam ⁊ imobileꝫ i medio circuli: non declinantem ad dexterã neqꝫ ad sinistram: ⁊ posuit. 4. elementa mobilia: ⁊ fecit ea moueri per motuꝫ. 7. planetarum. Caput vero draconis ⁊ signa: ⁊ vniuerse stelle participant̃. 7. planetis in opibus suis atqꝫ naturis. Silr̃ est ergo opus planetarũ i hoc mũdo lapidi magnetis: ⁊ ferro. quia sicut subtrahit̃ ab hoc lapide ferꝝ per notã longitudinem ita ois creatura ⁊ vniuersa que sũt super terraꝫ efficiuntur a motu planetaꝝ: et vniuersoꝝ que sũt super terrã: tam sementuꝫ: qꝫ aialiuꝫ fortuna seu ĩpedimẽtũ: aptatio quoqꝫ vl' destructio fit ex motibus planetaꝝ ⁊ opibus eoꝝ: cuius rei maxima significatio est diuersitas boiuꝫ in eẽ suo. ⁊ i fortunis atqꝫ infortunijs. Et quia videmus quosdaꝫ rationales priuari bonis: quosdaꝫ vero stultos bonis perfrui: nũquid hoc nõ habet aliquã causaꝫ significantem: quod fortuna: ⁊ infortunia fiant absqꝫ arbitrio: ⁊ voluntate eoꝝ: qui patiũtur fortunatorũ. s. ⁊ ifortunatoruꝫ ⁊ hoc totum nutu dei est opus plãetarum ⁊ eorum fortuna atqꝫ infortuna.

¶ Capitulum 2^m in diuersitate vestigij operis stellarum in plagis terre.

Scito quod sit planetis opus diuersum: ꝭm diuersitateꝫ climatũ: qr in quibusdã climatibus fiunt quidaꝫ planete fortune: ⁊ quidaꝫ mali in alio climate diuersis ordinibus: ⁊ id debet omnis rational' intelligere rationes climatũ atqꝫ regionuꝫ: vt regio ethiopũ apud quaꝫ ẽ calor semp: et terra sclauoꝝ: apud quos est frigus semp: cũqꝫ significauerit planete ciuibus ethiopie frigus superfluũ: tẽpat̃ eoꝝ aer ⁊ cũ hoc significauerit sclauis corrumpet̃ eorũ aer et peribit eorum habitatio. Et ob hoc necessaria est scia rõnis climatũ et regionũ atqꝫ aerũ et scito quod scia astroꝝ sit grauis valde: et quod digni⁹ ex ea sciri potuit: est h omne scilicet vniuersale ac plurale: vt sunt reuolutiones annorum: et eclipses et horum omnium significationes intellige: et hoc non fit nisi per cognitionem naturarum signorum: et quicquid significat vnũquodqꝫ ⁊ ex regionibus ⁊ ꝓuincijs ⁊ vniuersis reb⁹: ⁊ iã ꝑdixim⁹ h i libris nostris: sꝫ nũc dicam⁹ ꝑtem haꝝ rerũ breuiuer: ⁊ mõ icipimus cũ deo auxilio.

¶ Capitulum tertiuꝫ de naturis signorum.

Signa sũt. 12. in vno quoqꝫ signo sũt. 30. gradus ⁊ in vno quoqꝫ gradu. 60. miuta atqꝫ in vnoquoqꝫ miuto. 60. scda: ⁊ sic vsqꝫ ad quãtitatẽ pũcti: hoc ẽ vsqꝫ ad ifinitũ ⁊ h sũt noia eoruꝫ: aries: taurus: ⁊ cetera: ⁊ sũt eis significatões sup ignẽ ⁊ a erẽ aquã ⁊ terrã: naꝫ tria ex eis sũt ignea: aries. s. leo ⁊ sagittarius: ⁊ tria terrea: taurus: vgo: ⁊ capricorn⁹: ⁊ tria aeria. Gemini: libra: aquari⁹: ⁊ tria aquatica cancer: scorpio: ⁊ pisces. Signa. n. ignea sũt calida ⁊ aq̃tica frigida: terrea quoꝫ sũt frigida ⁊ aeria calida. ⁊ scito ꝙ oĩa signa calida sũt masculina ⁊ frigida feminina. ⁊ omnia masculina sũt diurna: ⁊ feminina nocturna: sunt quoqꝫ signorũ. 4. mobilia: in quib⁹. s. mouet̃ tps q̃ sũt: aries: cãcer: libra ⁊ capcorn⁹: et. 4. fixa i quib⁹ figit̃ tps: que sũt taur⁹: leo: scorpio: et aquari⁹: quatuor quoqꝫ sũt bicorporea siue communia: i qbus. vꝫ. iunguntur duo tpa que sunt gemini: virgo: sagittarius. et pisces: he sunt nature signorum: intellige.

¶ Capitulum quartum de reuolutione annorum.

Cum volueris scire qd accidat in mũdo de pluuijs et ventis et cetera. Cõstitue ascendẽs hora introitus sol' in ꝑmũ punctũ arietis: et constitue planetas. 7. ad eandẽ horaꝫ et facta figura considera qs eorũ ꝑsit ei. Qui: si fuerit fortuna aptabit̃ tẽpus: si vero fuerit malus vel impeditus: erit mũdus corruptus: et similiter fac in quartis anni et mensibus eius. Et scito ꝙ planete cũ plures ꝯiuncti fuerint in signis aquaticis: in reuolutione anni: significabũt multitudinem pluuie: et in signis igneis significabũt superfluitatẽ caloris: et siccitatis: vel terre sterilitatis et in aereis significabũt multitudinẽ ventoruꝫ. ⁊ in terreis significabunt gelu: atqꝫ niues. ⁊ silr̃ i quartis ãni cũ fuerint pl'te in locis frigidis significabunt grauitateꝫ frigoris ⁊ minutionẽ caloris. Scito qꝫ cũ ꝑfuerit ei mars ⁊ saturn⁹. ⁊. ñ aspexerit eos fortune significabũt ml'titudinẽ guerre ⁊ dstructionẽ mũdi. ita ẽt cũ fuerit mãs dñs q̃re estiual': ⁊ fuerit i aliq̃ domoꝝ mercurij:

significabit multitudinē pluuiarꝫ ⁊ pestilentiarum:⁊ scito:
ꝙ grauitas siccitatis:⁊ terre sterilitatis ł penurie ānone nō
fit nisi ex coniunctiōe planetarū in signis igneis:intellige
hoc:et proba ſm qđ dixit tibi et inuenies.

Capitulum quintū de eclipsi lune ⁊ eius significatiōe.

Ixit messaballah.Oportet te cōsiderare eclip-
d ses anni tam lunares:quam solares:⁊ scire ascē
dens medie eclipsis:⁊ eum qui prefuerit eidē
ascendenti:⁊ eius figure: qui si fuerit malus si
gnificabit īpedimentum ⁊ destructōnem:si vero fuerit for
tuna significat aptatōem.Et scito ꝙ eclipsis lune cū fuerit
in signis frigidis:significat grauitatē frigoris: ⁊ ī aquaticis
nimietatem pluuiarū:si adiuuerit tēpus.i.si fuerit hyems.
si vero fuerit estas:significat temꝑamentū aeris:ītellige ⁊
ꝓba sic cetera.intelligas ēt quia cū fortune aspexerit lunā
⁊ receperint eā erit eius significatio in his que significauerit
super bonum:et proficuum.

Capitulū.6.ī mutatōe tēporꝫ per mutatōeꝫ planetarꝫ.

Ixit messaballah.Cū volueris prescire tpis va
d rietateꝫ super res diuersas mundi corruptibił:
scito signa planetarꝫ ponderosorum vtrū sint
scilicet calida vł frigida:ꝗ si fuerit calida signi
ficabūt calorē ī estate ⁊ temꝑamētū aeris ī hyeme:⁊ si fue
rit in signis frigidis significabunt frigus in hyeme: ⁊ tēꝑa
mentuꝫ in estate:et similiter cuꝫ coniuncti fuerint planete
in signis aq̄ticis:significat suꝑfluas pluuias: et aeris corru-
ptioneꝫ per easdem pluuias in hyeme:et temꝑamētū aeris
ac multitudineꝫ roris ī estate:et scđm hoc ꝓba:qꝛ non erra
bis planete autē ponderosi sunt saturnꝰ: iuppiter: et mars.
debes quoqꝫ copulare eis soleꝫ. Scito quod planete pōde
rosi deniqꝫ cuꝫ fuerint ī directo alicuius regionuꝫ:significa
bunt siccitatē:necnō terre sterilitatē:cuꝫ vero elongati fue
rint ab ea significāt multitudinē pluuiarum.volo ītelligi ꝑ
ꝓpinquitatem cum sint ī signis septentrionalibus:et ꝑ longi
tudinem ī meridianis.scito quoqꝫ quod planete ponderosi
cum fuerint omnes orientales significabunt siccitatem:et
cum fuerint occidentales significabunt multitudinem plu
uiarum ī hyeme:et temꝑamentuꝫ aeris in estate.Et simili
ter in ortu significant aptationē aeris ī hyeme:et nimiā sic
citatem in estate.

Capitulū.7.in eclipsi solis:et eius significatione.

Ixit messaballah.Scito quod in eclipsi solł nō
d p̄t fieri quin significet aliquod magnū accidēs
scđm quantitatē eclipsis ipsius:hoc est vt sit ex
quarta corꝑis solis:⁊ supra.Scia aūt eorꝫ ꝙ ac-
cidunt de eclipsi sołest:vt scias ascendens medie eclipsis:
⁊ planetas vincentes suꝑ figuras eclipsis.Qꝛ si fuerint ma-
li significabūt malū ⁊ detrimentū:⁊ mortē reguꝫ atqꝫ diui
tum.⁊ si fuerint fortune:significabūt fortunā ⁊ aptationeꝫ
esse rerꝫ:⁊ scias ꝙ eclipsis solis cum fuerit in ariete ⁊ signifi
cabit interituꝫ regum ⁊ diuitum:⁊ siccitateꝫ siue terre ste
rilitatem atqꝫ famē:⁊ ita in reliquis signis igneis.in aquati
cis autem significabit multitudineꝫ pluuiarum:⁊ detrimē
tum ab eis:intellige quoqꝫ quod fortune cū aspexerint mi-
nuent maluꝫ:mali vero cuꝫ aspexerint amplificabunt illō
⁊ minuent fortunaꝫ.Scito etiā quod cum sol vel luna fue
rint hileg vł alchocoden:alicuius ⁊ obscuratꝰ fuerit signi
ficabunt ei cuius fuerit hileg: vel alchocoden periculum
magnum vel infirmitatem grauem:nisi aspexerit fortune.

Capitulū.8.in ꝯiunctiōe diuꝫ planetarꝫ ⁊ eorū effectu.

Ixit messaballah.Coniunctio planetarum si-
d gnificat accidentia huius mundi ⁊ eius res:
que sic considerantur temꝑore coniunctionis
planetarꝫ altiorum ⁊ īferioruꝫ:qꝛ fortune signi
ficant fortunā ⁊ bonum effectum:si vicerint super figuram
coniunctionis:si vero mali vicerint significabunt maluꝫ:⁊
effectuꝫ malū.Noueris etiaꝫ quia cum coniuncti fuerint in
aliquo signoruꝫ:significabūt detrimenti multitudinē secū
dum substantiam eiusdem signi.hoc est: si fuerit coniun-
ctio in signis aquaticis:significabit detrimentuꝫ pluuiarū:
et sic in ceteris signis:si autem coniuncti fuerint ī signis fe
mininis:significabunt pestilentiaꝫ et mortē feminī sexus ani
maliuꝫ:et idem dicitur de masculinis. Et scito ꝙ cōiunctō
nes et eclipses luminariuꝫ cuꝫ fuerit ī signis fixis significa
bunt durabilitateꝫ mali:et eius detrimentū: et si fuerit ī si
gnis mobilibus significabunt paucitateꝫ durabilitatis ma
li et illius detrimenti.si vero fuerit in signis cōmunibus si
gnificabunt mediocre malum et hoc idem dic de bono.

Capitulum.9.in coniunctōe planetaruꝫ superiorum.

Ixit messaballah: Scito ꝙ res maxime atqꝫ
d mirande accidant ex coniunctione planeta-
rum superiorum:et hoc fit propter tarditatem
motus eorum. Cumqꝫ coniuncti fuerint ipsi
tres ī vno terminō vel facie:et aspexerit eos sol significabūt
destructōem sectaruꝫ:et regnorum:et eorum mutationem
⁊ res maximas scđm quantitatem fortioris eorum:⁊ vicē-
tis super signa eorum:⁊ hec est coniunctio eorum maxima
que significat prophetiā ⁊ destructioneꝫ quorūdā climatū
⁊ res maximas:⁊ maxime si auxiliatus fuerit eis aliq̄s pla
netarum īferiorum.Et scias ꝙ fortior ceteris erit signifi-
cator.Qui si fuerit fortuna significabit fortunaꝫ.⁊ si fuerit
malus significabit malū atqꝫ tribulationē. Intellige etiaꝫ
ꝙ hi planete:cum cōiuncti fuerint in exaltationibus suis si
gnificabunt bonū ⁊ aptationeꝫ tēporis:⁊ multitudinē com
motionis bellorꝫ ⁊ demōstrationē miraculorꝫ.si vo cōiūcti
fuerint ī casibus suis significabūt detrimentū:⁊ siccitateꝫ:
⁊ sterilitateꝫ terre atqꝫ famē nisi sint fortunati. Et noueris
qꝛ cuꝫ iuncti fuerint ī signo igneo significabūt etiam terre
sterilitatē.⁊ in signo aquatico pluuie multitudinem.In ae
reo quoqꝫ significabūt fortitudinem ventoruꝫ. ⁊ in terreo
superfluitatē frigoris atqꝫ detrimenti: ⁊ cum cōiuncti fue
rint in signis masculinis significabūt detrimentū aīalium
masculinorꝫ:⁊ sic de femininis.

Capitulū decimū in coniunctione maiori.

Ixit messaballah iā narrauimꝰ ꝙ res p̄ncipales
d accidāt a cōiūctione maiori ꝗ est cōiūctio plane
tarū superiorꝫ. Sed sunt his planetis suꝑioribꝰ
alie cōiunctiones significātes ēt accidētia maio
ra.Cōiunctio nāqꝫ saturni ⁊ iouis est cōiunctio maxima:et
hec significat accidētia ⁊ sectas.Scia aūt accidentiū ex ea
habetꝰ aspiciēdo ascēdēs ⁊ planetas hora cōiūctiōis eorꝫ: ⁊
q̄s eorꝫ dn̄atꝰ ī figura.Qui si fuerit fortūa significabit bonū
⁊ aptationē tēporis.⁊ si fuerit malus detrimentū ⁊ siccita-
tem necnō terre sterilitatē atqꝫ guerras. Scito ergo ꝙ cū
iuppiter fuerit fortior saturno significabit locum in eadeꝫ
coniunctione.Si vero saturnus preerit significabit detri-
mētū atqꝫ tribulationē.Et scito ꝙ cōiūctio eoruꝫ in signis
igneis ⁊ aereis significet siccitatē:⁊ terre sterilitatē: nec nō
fori grauitatē. ⁊ in terreis destructionē seminum ⁊ famē.
In aquaticis vero significabit nimietatem pluuiarum ac
pestilentie: tali conditione qđ sint impediti. Si demum
fuerint fortunati significabunt augmentationem bonorꝫ
in omnibus eorum significatis:⁊ mali diminutionem. Itē
scias ꝙ coniunctio maior cum fuerit in aliquo angulorum
⁊ maxime in angulo medij celi significabit apparitionem
regis vel prophete ex parte eiusdem signi.Si autem fue-
rit ipsum signū fortunatū:⁊ dominus eius boni esse: signi-
ficabit hoc illius triūphuꝫ atqꝫ dominationeꝫ.si vero fue-
rit impeditum ⁊ dominus eius significabit eius interituꝫ
atqꝫ deiectionem:⁊ erit coniunctio metuenda post annos
eiusdē coniūctionis notos quos alibi cōmemorauimus.

Capitulū vndecimū in cōiūctione media.

d Ixit messaballab coniunctio media est coniunctio martis ⁊ saturni. Et hoc significat accidentia bellorum: atq; guerrarum contrarietates. Cunq; volueris scire eadeʒ accidentia scito dominantem in figura eorum coniunctionis qui si fuerit fortuna significabit bonum et aptationeʒ esse. et si fuerit malus significat maluʒ: ⁊ eius impedimentū. Scias etiam ꝙ coniunctio eorum in signis hominum significet multitudinem infirmitatum eorum ⁊ coniunctio eoruʒ in aliquo angulorum anni: significet contrarietatem diuituʒ vel reguʒ ⁊ guerraruʒ multitudinē: ⁊ durabit res donec iungant᷑ alia vice. Et coniunctio eoruʒ in igneis significat siccitatē: ⁊ terre sterilitateʒ, ⁊ in aerijs ventos: in aquaticis vero multitudinem pluuiaruʒ: et in terreis gelu et niuē et frigoris multitudinem. Scias etiaʒ ꝙ fortune cum aspexerint minuent maluʒ: ⁊ mali augebunt: proba quemadmodum narraui tibi ⁊ inuenies si deus voluerit.

¶ Capitulum. ij. in coniunctione minori.

d Ixit messaballab ꝯiūctio minor ē coniūctio iouis ⁊ martis: ⁊ h̄ significat accidentia que fiūt ex pluuijs ⁊ niuibus: ⁊ corruptioneʒ aeris atq; guerram: si autem vincit in eorum coniunctione, fortuna significabit fortunā: ⁊ si mal⁹ maluʒ. Et scito ꝙ iuppiter ⁊ mars cum iuncti fuerint in ascendente anni vel in aliquo angulorum eius significabit cōmotioneʒ ⁊ diuersitatem regum: nisi aspexerit fortune. Scito etiaʒ q̄ quotiēs cunq; iuncta fuerit fortuna cū malo: apparebit natura fortioris eorum. Et cum iunctus fuerit malus malo superabūdabit maluʒ: nisi is qui prefuerit coniunctioni sit fortuna: intellige: hoc est vltimum eorum que protulimus in hoc libro ⁊ ē ex seretis scie astrorum. Perfect⁹ est liber messaballab translatus a iohanne hispalēsi in limia ex arabico i latinum sub laude dei ⁊ eius auxilio.

¶ Incipit liber messaballab in reuolutionib⁹ ānorū mūdi.

c Ustodiat te deus: ⁊ augeat tibi vitā: patefaciaʒ tibi: sublimet te de⁹: reuolutōem annoruʒ mūdi. Cui⁹ scia ⁊ dispō ē: vt scias qn̄ ingredit᷑ sol p̄mū minutū signi arietis: ⁊ cū h̄ scieueris ꝯstitues ascendēs: ⁊ .4. angulos atq; loca p̄ grad⁹: ⁊ minuta: ⁊ ꝯstitues loca planetarum per gradus suos: ⁊ esse eoruʒ: ⁊ scđm ordinem circuli, p̄ directōem. s. eoruʒ: ⁊ per retrogradatōem ⁊ tarditatem: ⁊ transitus quorumdam per alios: ⁊ eleuationem: ⁊ magnitudinem atq; latitudinem: ⁊ proiectionem suorum radiorum ⁊ scito quod planeta retrogradus nullam habet fortitudinē super bonum: donec dirigat᷑. Post h̄ aspice ascendens: ⁊ dominū exaltationis ascendentis: si fuerit exaltatō planete ⁊ dominuʒ termini ac dominū triplicitatis: ⁊ locū dn̄i hore ab ascendente: et qualia sint. s. loca eorum adinuicem: et q̄lia sint i loco inimicitie ascēdētis: vl' q̄ i loco amicitie q̄ si imicatur dominus ascēdentis ascendēti: significat detrimentuʒ eiusdem climatis ꝓm quantitatem inimicitatis si. n. fuerit in .6. erit infirmitas: ⁊ si fuerit i. 8. erit mors ⁊ si fuerit i. iz. erit inimicitia secundum substantiam domini signi i quo est dominus ascendentis: similiter si fuerit dn̄s termini: ⁊ dn̄s exaltationis atq; triplicitatis: sēd erit infra hoc qđ dixi tibi ex dn̄o ascendētis. post h̄ aspice loca luminariuʒ ab ascendente: ⁊ a dn̄o ascendentis. Quia reuolutio cuʒ fuerit in die: ⁊ aspexerit sol ascendens aut dn̄ʒ eius fueritq; sol a mal' liber: significat fortitudineʒ ⁊ adeptionē seu victoriaʒ: ciuium eiusdem climatis: ⁊ eo meli⁹ si pulsauerit sol dispōem dn̄i ascendentis: ⁊ si fuerit receptus in loco in q̊ fuerit. Quia si fuerit sicut diximus humiliabūtur atq; subijcientur diuites ac potestates eiusdem climatis dn̄o ipsi⁹ climatis: ⁊ tribuetur eis prosperitas: ⁊ pax atq; sanitas. cuʒ bono esse nutu dei: ⁊ similiter erit de lūa sicut dixim⁹ de sole: si fuerit reuoluto in nocte. Et cuʒ fuerit dn̄i luminariuʒ: aut vnus ex eis aspiciens ea: ex loco forti: ⁊ receperit ea: nō erit in hoībus detrimentuʒ neq; vlla cōmotio: sed erunt securi: ⁊ quieti querentes insticiaʒ: ⁊ iudicantes per eaʒ: si vero fuerit econuerso dic cōtrario. i. verte bona que dixim⁹ i malum ⁊ aspice post hoc receptōem planetaruʒ adinuicē: ⁊ eorum inimicitateʒ in partibus: ⁊ prenuntia scđm quod videris ex terris ⁊ plagis in q̄bus fuerit. Et scito ꝙ signum significat partem mundi per naturas suas nō per loca sua: quod si conuenerit pars nature signi: erit ei fortius. Aries ⁊ ei⁹ triplicitas ex signis orientis: si conueniūt ascendenti erit hoc fortius eoruʒ significationi. Taurus ⁊ eius triplicitas ex signis meredie: cuʒ conuenerint signis medij celi erit forti⁹ eorum significationi. Gemini ⁊ eius triplicitas: ex signis occidentis: cuʒ conuenerint signis angl'i occidentis: erit fortius eorum significationi. Cancer ⁊ eius triplicitas ⁊ signa septentrionis cuʒ couenerit angulo terre erit fortius eorum significationi. hoc. n. dicimus cuʒ fuerit i hoc quod dixim⁹ planeta in his locis. Et scito quod terre sunt due diuisiones oriens et meredies est vna: q̄ conueniunt in calore: ⁊ occidēs: ac septētrio i frigore. Post h⁹ diuisa ē terra p. 7. diuisiones. 7. pl'iarū i cl'iatib⁹ ꝓm ordinē circloꝝ. a circlo ḡ sciūtur climata ꝓm ordinem circulorum vt dn̄i horarū. Nam primum clima est saturni. secundum iouis. tertium martis quartū solis. quintū veneris. sextū mercurij. septimū lune. climata vero sunt ꝓm naturā circuli. Deinde ē vnicuiq; ex terris ⁊ ciuitatib⁹ res nota. simil'r ēt in terminis: q̄ fortassis erit ciuitas alicui⁹ signi ⁊ vincet in ea ex eodē signo terminus alicuius planete: verbi gr̄a vt alirac que dicitur esse cancri: ⁊ eius planeta iuppiter: ⁊ ideo est eius planeta iuppiter: q̄ locus alirac est a. 19. gradu vsq; in. 27. cancri q̄ est terminus iouis. ⁊ descensio fortunarū in hūc locum significat optationē ciuiū alirac p̄prie. ⁊ simil'r descēsio maloꝝ significat malū. Scies hoc simil'r ex descēsiōe fortunarū ⁊ maloruʒ in ceteris terminis ⁊ iaʒ exposui tibi hoc. Scito ḡ eū quēadmodū dixi tibi: q̄ cum hoc feceris nō te latebit cui⁹ signi erit ciuitas vel cui⁹ termini. ¶ Post hoc aspice vtrū sit signū ascēdēs fixū vl' mobile: aut cōmune ⁊ aspice similiter dn̄ʒ anni: q̄ ascēdēs anni cū fuerit signū mobile erūt reuolutiones q̄rtaruʒ in anno necessarie ⁊ eo plus si fuerit dn̄s anni in signo mobili. ⁊ si fuerit signū cōmune: oriūtur tm̄ due reuolutiones necessarie. i. in capite arietis ⁊ libre: ⁊ eo plus: si fuerit dn̄s anni i signo cōi. Fac ḡ in itroitu anni p̄muʒ minuta signi libre. ⁊ fac sup mobilia oēs q̄rtas anni. Cū vero fuerit signū fixū ascēdēs erit reuolutio anni vincens oēs q̄rtas anni: ⁊ eo forti⁹ erit si fuerit dn̄s in signo fixo. Cū autē fuerit dn̄s anni in signo mobili erit habūdātia vel penuria quā significauerit in p̄ma q̄rta anni. tm̄: nisi sic ⁊ in q̄rta scđa: ⁊ tertia. ⁊ q̄rta distictio tūc erit ꝓm qđ significauerit eadē q̄rta ex abundātia ⁊ penuria.

¶ Capitulū in sciētia domini anni.

c Um ergo volueris scire dn̄m anni: aspice hora reuolutionis planetā qui fuerit fortior ceteris i loco suo: ⁊ plus testimonij: ⁊ pone eū dn̄ʒ anni i climate in quo fueris. Post hoc da. 7. climatib⁹ ex climate in quo fueris ꝓm qđ p̄dixi tibi ex planetis. 7. ⁊ ego exponā tibi partes planetarū ⁊ eoruʒ testionia: vt scias dominū anni. Scito ꝙ fortior planetis est ille qui fuerit in ascēdente nō remotus neq; cadēs vel fuerit i medio celi. In vadix vero: ⁊ in angulo terre erit infra h̄ qđ dixi tibi in fortitudie per q̄rtā partē. ⁊ signū. i i. est ifra vadix ⁊ angulū terre: ⁊. 9. infra. i i. ⁊. 5. infra. 9. ⁊ tertium infra quintū. Cum fuerit dominus ascēdentis in ascendente nō cadens neq; remotus ab angulo ascendente: nō erit cuʒ eo necesse aspicere aliū planetā. Similiter dn̄s exaltatiōis cū fuerit in gradibus exaltationis sue dominꝰ vero triplicita

tis cum fuerit in ascendente vel in medio celi: habebit tertiam partez fortitudinis domini ascendentis. domin⁹ quoq₃ termini habet quintā ptem ꝛ h° scōm q̄titatē fortitudis eorum in signis: ꝛ dñs hore septimā habet ptem. Et scito q̄ h̄ sit cū fuerit in ascendente vel in medio celi: si aūt fuerit ī occidēte vl' ī angulo terre: minuet̄ eius fortitudo similiter cum fuerit in. i i. ꝛ. 9. ꝛ. 5. minuit̄ eoruz fortitudo. Et scito q̄ luminaria cū fuerint in aliquo angulorū erunt dñi anni nisi ipsuz qd̄ fuerit in angulo sit impeditū. Quod si ita fuerit significabit impedimentū ꝛ debilitatē eiusdem climatis: ꝛ eo melius: si fuerit sol in die in angulo: ꝛ in nocte luna in angulo. Et similr̄ nocturna vigēt ī nocte: ꝛ diurna vigēt ī die. Cum igitur opatus fueris reuolutōes annorū: incipe p fortitudinem secundum quod dixi tibi.

Capitulū quādo dñs anni cōmittit dispōez suā alteri.

Umq₃ patuerit tibi dñs anni: vide si forte ꝯmittat dispōem suaz alteri. h̄ est vt sit in domo planete ꝛ ip̄e planeta sit in optimo loco ab ascendēte. dominus quoq₃ anni iunctus fuerit ei. Quia si ita fuerit. efficit̄ dñs āni dñs dom⁹ ei⁹ q₂ recipit eū ex ea ꝛ eo melius: si aspexerit eū luminaria vel domini eoruz domorūz: si vero nō ꝯmiserit dispōem suā dño domus sue: aspice vtrū sit fortitudo ei⁹ in loco suo super dispōez. Et fortitudo eius est sicut designaui tibi ī p̄mo capitulo. Cuz fuerit planete iuncti dño anni: ꝛ ꝯmiserint dispōem suā ei veniet ad ipsuz clima gaudiū ex omni parte super quantitatez dispōis cū ꝯmiserint luminaria dispōem dño ascendētis. aut vnuz eorū nō erit tibi necesse aspicere cū hoc aliud quia ipse est dominus anni absq₃ dubio: aspicies aūt rusticis: ꝛ esse eorū ex dño anni ꝛ loco eius: ꝛ ex aspectu planetarū ad eūz.

Capitulum in significatore regis ꝛ subditorum eius.

Et aspicies regi climatis ex dño medij celi: ꝛ sole ab vtrisq₃. s. ex coniūctione ac sepatione planetarum ab eis. Et eliges ex sole ꝛ domino medij celi fortiorez scōm fortitudinē eorū ponesq₃ electū significatorez regis: cumq₃ sciueris significatorez regis non te latebit esse illius cū suis rusticis ex bono ꝛ malo: ꝛ q̄cq̄d īueniet eum in eodē anno ex distributione distinctōe ꝛ abūdantia: seu penuria nutu dei: de omni re. s. iperij sui. i. de rusticis suis: ꝛ de substātia sua: de filijs quoq₃: ꝛ mulieribus suis: ꝛ de sanitate atq₃ īfirmitate eius: de pegrinatōe: ꝛ de fortitudine: ac debilitate ei⁹ ꝛ de eius interitu: ꝛ scito q̄ h̄ capitulūz. i. regis planius est capitulo dño anni ꝛ esse rusticorūz: q₂ aspicis regi singulariter: rusticis vniuersaliter. Cūq₃ sciueris dñm anni: ꝛ significatorē regis eiusdez regionis: aspice quis euz aspicit: ꝛ qualis sit fortitudo aspicientis eum ꝛ vtrum sit in lumine suo. i. cuz exierit de sub radijs solis: ꝛ nulli iunct⁹ fuerit vel in lumīe alterius: ꝛ vtrū necesse sit vt aspiciat eorū loca q̄ fortassis erit dñs anni fortis: nō idigēs: ꝛ exponā tibi qualiter erit h̄ cuz fuerit domin⁹ anni cadēs ab ascendēte: nō aspiciens ascendēs ex. 8. vl'. 6. aut. z. vl'. iz. tunc indiget: ꝛ iō accidit ei debilitas: q₂ cecidit ī locū remotum. Ideoq₃ indiget planeta cui iūgat̄ q̄ reddat lumē suuz ad mediū celū ꝛ ꝯfortet eū: q₂ planeta cū fuerit pluris testimonij fueritq₃ dñs anni: ꝛ fuerit in. 8. tunc indiget planeta qui aspiciat eum ex medio celi. Et oīs pl'a q̄ nō aspicit ascēdens aspicit mediū celuz ex trino vl' sextili aspectu: nisi qui fuerit in tertio debl'itatur ꝛ nō aspicit. Et si pl'a qui ē in medio celi fuerit fortis: ꝛ fuerit dñs domus dñi anni: cui iūcta sunt testimonia: ꝛ ip̄e dñs anni iunctus fuerit ei recipiet dispōem anni ꝛ eius significatōez ꝛ erit dominus anni: ꝛ iam exposui tibi hoc capitulū ī initio huius libri: ꝛ quomodo cōfortabit̄ in loco suo a domino dom⁹ sue: vl' ab alio. post h̄ aspice eū qui aspicit dñz anni ꝛ p̄nuntia q̄d significēt s₃ quātitatez loci ex bono vel malo si fuerit fortis forte: ꝛ si fuerit debilis debile.

Capl'm in significationibus aspectuum: ꝛ dñi anni ꝛ reliquorum significatorum.

Et scito q̄ aspectus oppōis significat inimicitatem ꝛ contentionez ꝛ q̄rt⁹ silr̄: trin⁹ v̄o ꝛ sextilis aspect⁹ amicitatē cū aspexerit mali significatorē āni l' significatorē regni ex oppōe erit ip̄z ipedimētū ex inimicis: ꝛ si aspexerit ex. 4. aspectu: erit ex q̄busdā q̄ putant̄ pacifici q̄rū inimicitia p̄us latebat: ꝛ si fuerit ex trino l' sextili aspectu erit ex amicis. p⁹ h̄ aspice vtrū regrediatur ip̄z ipedimentū sup regē: aut sup rusticos Quod si itrauerit sup regē: aspice vtrū auxilient̄ ei rustici aut non: si vero ītrauerit sup rusticos: vide vtrū auxilief̄ eis rex vel nō. Post h̄ aspice ip̄am domū ī q̄ fuerit mal⁹. si significator regis vl' dñs anni habuerit ī ea aliqd̄ testimoniū erit inimicitia ex ei⁹ climate scōm quātitatez sui testimonij: aspice ēt si forte dñs anni p̄erit ꝛ significator regis n̄ p̄erit q₂ si ita fuerit erit inimicus ex eodē climate: s₃ debilitat̄ rex: ꝛ introducitur loco ei⁹ alter. si vero significator regis p̄fuerit ꝛ dñs anni nō p̄fuerit nō erit inimicus ex ei⁹ climate n₃ ex eius regno: s₃ rex ītroducet eos ī domiatōez suā: ꝛ s̄biugabit eos Cum v̄o p̄feceris h̄ aspice locū mali ex q̄li p̄te sit: q₂ ipsa districtio ex eadē p̄te erit ex ciuitate vl' climate: aut ex climate eiusdez signi. Scit̄ q̄q₃ etas ducis: ꝛ principū ex loco mali a sole: si fuerit oriētal' erit iuuēis: ꝛ si fuerit occūtal': erit senex. Et p̄nuncia in hoc qd̄ est inter eos s̄m q̄ fuerit locus planete: ex cōiunctione solis vsq₃ in cōbustionez eius. malus quoq₃ cum fuerit in medio celi: ꝛ ipedierit dñm anni ītrabit hoc sup oēs hoies. ꝛ si fuerit in oriēte erit ipsum malum ex parte orientis. ꝛ si fuerit in occidēte: erit ex parte occidētis: ꝛ similiter in septētriōe: ꝛ meridie. Et scito q̄ deterius esse nihil est ciuiū terre ꝛ ciuitatū que est eiusdem signi in quo fuerit malus: q̄q₃ vt sit retrogradus in reuolutione anni: ꝛ eo fortius si fuerit malus in angulo. Post h̄ aspice malū qui aspicit dominū anni. aut significatorē regis: q₂ si aspexerit ab ascēdente significat q̄ ipsuz ipedimētuz sit ī corpore: ꝛ si fuit in scd̄o erit ex parte subē: ꝛ si fuerit in tertio erit ex parte fratrū: ꝛ si fuerit in q̄rto erit ex p̄te patruz ꝛ hereditatuz: ꝛ si in q̄nto ex parte filiorū: ꝛ si fuerit in. 6. ex parte infirmitatū: ꝛ si fuerit in. 7. ex bello ꝛ cōtentione: ꝛ si fuerit in. 8. ex parte mortis: ꝛ si fuerit malus in signo cōi timetur sup regē. si eius significator aspexerit eū sicut p̄dixi tibi: ꝛ si domin⁹ anni nō fuerit significator regis timet̄ sup rusticos qd̄ dixi: q₂ erit in eis mortalis: ꝛ si fuerit i. 9. ex parte peregrinationis: ꝛ si fuerit in. io. ex parte regis ꝛ eius dominatiōis: ꝛ si fuerit in. i i. ex parte amicorū: ꝛ si fuerit in. iz. ex parte inimicorū. ꝛ similr̄ dic ī bono qd̄ significauerit nutu dei. similr̄ quoq₃ dic in reuolutione annorū nati queadmoduz dixisti in reuolutiōe annorū mūdi. Post hoc aspice dñm anni in cuius domo recipit annū: vel in quali termīo vel in quali exaltatione vel triplicitate: deinde aspice qualis sit locus eius ex his que dixi: q₂ cum aspexerint eum: ꝛ receperint erit fortior. Post hoc aspice signū in quo fuerit significator anni cuius climatis sit vel cuius ciuitatis: q̄a eiusdē dñs climatis erit fortior: ꝛ plus adeptionis p̄ceteris climatib⁹. Deinde pone vnicuiq₃ climati planetā: ne te lateat nutu dei q̄d eueniet regi eiusdē climatis. Et scito q̄ fortior regib⁹ erit ille cuius clima vel ciuitas fuerit dñs anni. Deinde aspice qd̄ sequit̄ per successionē. Et oīs qui nat⁹ fuerit sub eodē signo: in terra vel sub signo domini anni: habilis erit ad bonū: ꝛ in eo erit fiducia nisi sit impeditus. Et cū hoc feceris aspice qui pacificant̄ vel inimicantur ex locis planetaruz ꝛ eorum aspectibus ex oppositione. s. ꝛ quarto trino ac sextili aspectu: ꝛ ex domib⁹ a quibus aspiciunt. Et scito q̄ planeta qui est sub radijs similis est patienti. Cum enim ingreditur sub radijs recedit fortitudo eius: ꝛ cum exierit de sub radijs significat augmentū ꝛ p̄fectū. Et scito

q̃ non fit ex .7. planetis qui fruatur fortuna vel infortuna velocius luna ⁊ mercurio: ⁊ hoc fit propter multitudinē diuersitatis eoꝝ: ⁊ ꝯbustiōis. q: planeta cū habūdauerit ei⁹ cōbustio: significat malū: ⁊ maxime ois planeta q fuerit sb sole: cū fuerit vnus eoꝝ dñs anni: ⁊ significator regis: aspexeritq₃ eum alius maloꝝ tunc esse anni ⁊ regis hoc modo: erit deterius q̃ poterit fieri. Et sol cum fuerit sub radijs si is in reuolutione diei: planeta diurnus: ⁊ i reuolutione noctis planeta nocturnus: significat reges q: recipit tunc fortitudinē pletaꝝ. Et si fuerit dñs dom⁹ ascēdētis sub radijs: erit sol dignior anno. Et optime aspice loca luminariū aspectus dñoꝝ domoꝝ suaꝝ: ad ea: ⁊ aspect⁹ eoꝝ adinuicem. Aspice quoq₃ vtrū sit aspectui eoꝝ fortitudo q: eo fortior p aspectū erit planeta: cū aspexerit ex domo sua vł exaltatōe aut triplicitate sua: vel termio: aut ex loco fortitudinis: aut fuerit dñs partis fortune: planeta diurnus: ⁊ fuerit cū h q̃ dixi oriētalis: aut directus: tūc. n. erit fortior q̃ poterit esse. Aspice quoq₃ partem fortune: ⁊ dñz ei⁹ ⁊ loca eoꝝ ex signis: q: hec ꝯfortant dñz anni: ⁊ significatorē regis: q si fuerit ipediti aspice eos: ⁊ loca eoꝝ ex signis. q: pars fortune ē fortitudo luminariū. Et si fuerint apti in loco fortune: significāt bonū ⁊ aptationez: ⁊ si impediti fuerint sub radijs significant detrimentū ⁊ amissionē scōm sbam signoꝝ: in qbus fuerit. Post h aspice dñm āni: cui iūgit: q: ex hac pte erit fiducia ⁊ timor. Aspice quoq₃ si forte fuerit significator regis dñs anni: Et exponā tibi qualiter fuerit hoc: vt sit. s. dñs anni hñs testimonium in medio celi: aut fuerit dñs exaltatōis medij celi: aut dñs medij celi cōmiserit dispositionē ac fortitudinē suā: vel fuerit dñs medij celi i domo sua aspiciēs eum. Cū. n. sic fuerit erit dñs anni significator regis: ⁊ cū h scieris i reuolutiōe annoꝝ: scito significatorē regis ex dño anni. Et scito esse illius de esse rusticoꝝ. Et si fuerit sol dñs anni aspice sicut dixi tibi in primo capitulo. Aspice etiā dñz medij celi si fuerit sub radijs igrediens i combustionē: significat h mortē regis. ⁊ si iaz exiuit de cōbustione: ⁊ non apparet: sol erit dignior illo i significatione regis. Post h aspice cui iungitur significator regis: q: cum coniungitur dño anni: committit rem suam rusticis. Et si separatus fuerit a dño āni iūctusq₃ fuerit malo vel planete inimicāti ascendēti suspicabit sup eos: ⁊ imittet sup eos ipedimentū: ⁊ si iunctus fuerit significator regis alicui planete in .8. aut .6. ex oppōne: aut quarto aspectu: timet sup regez i eodē anno mors. Silr si ⁊ iūctus fuerit dñs eoꝝ extra h loca que tibi dixi: ⁊ eo forti⁹ sit fuerint diiūcti malis: ⁊ timebit sup eu₃ ifirmitas: si iunct⁹ fuerit planete i tertio: vł .6. sicut dixi i primo capitlo: aut dñs eoꝝ. Silr aspicies omni eē illi⁹ hoc modo: ⁊ hoc dixi si dñs medij celi cōmiserit dispositionē suā dño āni. Si vō nō cōmiserit dñs medij celi erit dignior hoc quod dixi. Aspice et in .iz. locis regioni: ex districtōe: ⁊ abundantia ⁊ ex timore: atq₃ tristitia. Et aspice igit vniuersis regionib⁹ climatu₃: ⁊ partiu₃: post h aspice qs sit dñs domus dñi anni: q: si aspexerit eu₃ ⁊ recepit iueniet eos gaudium dñi: ⁊ securitas: ⁊ si non aspexerit eum iueniet eos timor ⁊ districtio: quod si cōmiserit dñs anni dispositionē significatori regis: immittet sup eos districtōez ꝑpter acqsitionem substantie: cum fuerit eius commissio ex quarto aspectu: vel ex oppositione: si vero fuerit ex trino vel sextili aspectu significabit redditionem census absq₃ ingressu districtionis super rusticos. Et si cōmiserit dispōnez suam absq₃ aspectu: erit hoc absq₃ scientia regis. ⁊ si aspexerit dñm domus eius: extrahet ex in eodē anno subas: ⁊ si non aspexerit extrahet sbam: absq₃ mala voluntate sua. Post hoc aspice subas regis si fuerit significator regis dominus medij celi: ex. i i⁹. Et si fuerit dñs anni ex secundo: ⁊ ex esse militum erga regez ⁊ ex domino signi in quo fuerit: ⁊ ex domino termini vel faciei: ⁊ auxiliare in hoc per partez fortune: ⁊ eius dominos qui si aspexerit eā significator regis: aut fuerit cum ea: significat fortunam regis. Similiter aspice rusticis ex domino anni: ⁊ scito esse regis ex significatore suo: potentum vero ac nobilium: ex domino anni: quia cum hoc feceris non te latebit esse eorum: ⁊ quid inueniet eos in anno ex bono vel malo: ⁊ quali modo vel quali causa erit si dūs voluerit. Post h aspice dñm anni: ⁊ significatorem regis: si fuerint retrogradi: significāt ammissionem ⁊ debilitatem regis: ⁊ ciuium ei⁹ regni: si vō fuerint ambo retrogradi: aut vnus eorū: aspice in cuius termino sit retrogradus: vtrum sit. s. in termino fortune vel mali: ⁊ mitte in opere tuo similiter dominu₃ domus quia si fuerit planeta retrogradus in domo fortune: erit melius q̃ i domo mali aut in termino mali: q: retrogradatio significatoris regis significat debilitatem regis: ⁊ retrogradatio domini āni significat debilitatem illius dominationis. Post h aspice bellum ex parte qua fuerit mars si fuerit directus: erit ex hoibus studiosis q nolūt fugere. ⁊ si fuerit retrogradus erit bellum cum latronibus q non quiescunt in vno loco: ⁊ non accedent ad bellum. ¶ Saturnus vero significat districtionem ciuiu₃ plage in qua fuerit secundū sbam signi in quo fuerit ⁊ loci eius ex domibus per successionem: vt ascendens ⁊ domus substantie: donec ꝑueniat ad .iz. Cūq₃ fuerit retrograd⁹ erit queādmodū dixi tibi de marte. Et erit hoc grauius ex cōiunctione: ⁊ si iunctus fuerit domino anni erit grauius regi ex terris in quibus fuerit ⁊ climate. Post hoc aspice adeptionē ⁊ victoriā ex fortiori planetaru₃: q: ipse significat multitudinē militu₃ ⁊ eorum fortitudinem: sicut aspicis testimoniu₃ planetarū ⁊ fortitudinem eorum in locis suis. Post hoc aspice celeritatem victorie ⁊ eius tarditatē ex ioue ⁊ saturno: ⁊ testimonijs cōiūctionis eorū ⁊ esse eoru₃ ꝓfectionis in radice f̄m cursu₃ ⁊ in annis maioribus circuli in quibus fit cōiunctio media que mutatur a triplicitate in triplicitatem alteram: qua fit a ꝑfectiōe eoꝝ in radice mutatio sectaꝝ ⁊ regnoꝝ. Significatur eni hoc quod dixi tibi in cōiunctione eorum tribus modis: ⁊ patefaciam tibi hoc in sequenti capitulo. Cūq₃ feceris super hoc: fac queādmodum facis in reuolutione annorum nati f̄m radicem natiuitatis. Quia accipies significationes sectaru₃ ⁊ regnoru₃ ex cōiunctione saturni ⁊ iouis ⁊ mutatione eoꝝ a triplicitate in triplicitatem. Aspice etiam presentiā planetarū triu₃ qui sunt supra solem ⁊ eoru₃ loca ex signis fixis: ⁊ mobilibus atq₃ cōmunib⁹. ⁊ mitte eam in hora destructionis reru₃: ⁊ ego patefaciā tibi in cursu saturni ⁊ martis: ⁊ exponam tibi hec oia. Scito q̃ cū fuerint mali saturn⁹. s. ⁊ mars in signo ad imaginez hominū: ⁊ iunctus fuerit ei alter malus: fueritq₃ direct⁹ vel retrogradus ex cōiunctione: aut quarto aspectu vel oppōne erūt in hoibus pestilētie. Si vero fuerit retrogradus erit callidi: atq₃ velocius. ⁊ oportet te aspicere vtrū sit aspectus ⁊ cōiunctio ex aliquo angulorum: q si ita fuerit erit callidius ⁊ fortius aspice tunc in quali angulo sit. Si aūt fuerit saturnus q est tardior in quarto aut in medio celi: ⁊ planeta retrogradus qui ei iungit in .7. veniet h malu₃ ex parte occidētis: ⁊ magnificabitur res ⁊ cōfortabit: ⁊ si fuerit tardior i occidēte ⁊ retrogradus qui ei iūgit in quarto: icipiet hoc i plaga quā dixi tibi donec veniat ad occidentem. ¶ Post hoc aspice modu₃ inceptionis ex parte velocioris planete qui iungit ꝑderoso. Et scito q̃ perueniet scōꝫ malu₃ ad locu₃ tardioris ⁊ ponderosi: ⁊ scito q̃ retrogradus ⁊ cōiūctus. i. ille qui iungit: cu₃ fuerit in signo cōmuni: erit mors ex bello vel interfectiones: ⁊ in fixis: ⁊ imobilibus erit f₃ q̃ significauerit fortior maloru₃ in locis suis. si fuerit mars fortior: erit ex bello: aut ex infirmitate que fuerit calida. Et si fuerit saturnus fortior erit mors ex ifirmitate q̃ fuerit ex filtitudine saturni: ⁊ ꝯmisce ei fortitudinē martis: ⁊ si fuerit qō dixim⁹ extra angulū: erit h⁹ modicū postea soluet si de⁹ voluerit.

fortune, et illius dns. Comfortat plagas ut per facti dominis illius seruauit de ortis et regnis

de transitu planetarum

¶ Capitulum secundum in reuolutione annorum mundi
de grauitate.

1 Um volueris reuoluere ānos mūdi: in qbus ti
c mendū ē: aspice vtrū sit i eodē āno ꝯiūctio satur
ni: ⁊ iouis: qḋ si fuerit erit mai⁹ malū: ⁊ si nō fue
rit erit leui⁹: silr̄ dn̄s āni aut significatō regis cū
trāsierit p planetā tarduȝ ⁊ malū i angulo: timebit̄ tunc ex
significatore ei⁹ queādmodū dixi tibi i ꝺstructōe ⁊ morte:
aspice q̄ȝ malos si fuerit in tali eē: qḋ supi⁹ diximꝰ i loco no
ctis eoꝝ vel diei eorū: q2 saturnus i signo diurno ⁊ mascu/
lino minus ipedit: ⁊ mars i signo feminio ⁊ loco noctis mi/
2 noris ipedimenti est/Post hoc aspice vtrū sint recepti i lo
cis eorum vel non: q2 si fuerint recepti erit minus eorū im
pedimentum: ⁊ si fuerit infirmitas i eodem anno non mo
rientur nisi pauci: ⁊ si significauerint interfectionem erūt
vulnera ⁊ non interfectio nisi modica: ⁊ miserabuntur ho/
3 mines inuicem/Et scito quod caput draconis congruit for
tunis ⁊ cauda auxiliatur malis: aspice itaq3 coniunctioneȝ
capitis ⁊ saturni: quia significat secundum subam signi in
quo iungitur: sicut significat in eclipsibus luminarium:
nā cum fuerit queādmodum dixi tibi in ariete: ⁊ eius tri
plicitate: erit in bestys ⁊ lupis scd̄m subam signi in quo cō
iunguntur. et si fuerit in tauro et eius triplicitate: erit in ar
boribus et herbis: et pauca erit pluuia: et annone/et si con
iuncti fuerint in aereis: inuenient homines: ⁊ aues impedi
mentum: ⁊ flabunt vēti/⁊ i aquaticis multiplicabit̄ pluuia
et aqua: ac pisces: atq3 frigus: et multiplicabuntur locuste
4 et repentia terre/Et aspice in quarto mali aspectu et cau
de: et coniunctōe eorum: q2 significabunt forte bellum: et
famem: et multitudinē timoris: et erit magnū frig⁹ et mul
titudo mali: et si fuerit saturnus iunctus cum cauda: signi
ficat famem: et paucitatem boni: et fortitudinem frigoris:
et destructionem arborum: et erit in parte in qua fuerit/Et
5 si sol combusserit in ea planetaȝ: fortius erit hoc in ea q̄ȝ in
ceteris partib⁹/⁊ scito quod planeta tardior significat bel/
lum: ⁊ retrogradus significat fugaȝ: directus v̄o significat
pacem: ⁊ maxime si aspexerit eum fortuna de medio celi: ⁊
si dominus domus eius aspexerit planetam: aut dn̄s tripli
citatis: vel dn̄s termini: seu dn̄s exaltationis sue: significat
multitudinem auxiliatorum ex propinqs ⁊ ceteris: secūdū
quantitatem eius quam dixi tibi: aspice ēt esse dn̄i exercit⁹
ex planetis a quibus accipitur significatio: q2 cū fuerit i do
mo sua exit ex domesticis regni: ⁊ ē notus: ⁊ si fuerit in ex
altatione sua erit nobilis vtilis regno: ⁊ si fuerit in triplici/
tate sua infra quod dixi: sed erit notus: ⁊ est infra ipsos: ⁊ si
non fuerit ex hoc quod dixi aliquid: non erit notus: nec ge
nerosus: ⁊ fortassis dicetur de eo quod sit natus ex fornica
tiōe/Et scito quod planete diurni sint sol: saturn⁹: iuppiter.
sunt etiam masculini in die: feminini in nocte/⁊ planete no
cturni sunt luna: mars: ⁊ venus/mercurius autem cuȝ mas
culinis est masculinus: ⁊ cum femininis: femininus: cuȝ no
cturnis quoq3 nocturnus ⁊ cum diurnis diurnus.

¶ Capitulum in timore super regem.

c Um in reuolutiōe anni ingreditur significator
anni in combustionem: morietur rex eiusdeȝ re
gionis: ⁊ si fuerit in sumitate radiorum intrabit
super eum meror ⁊ tristitia. Si autem aspexerit eum for/
tuna euadet: et si fuerit super quod dixi tibi: ⁊ iam transie
rit combustionem: intrabit super euȝ ira: ⁊ contentio post/
ea soluetur ab eo: ⁊ meliorabitur eius esse: nisi aspiciat eum
malus: quia tunc significat prolongationem eorum que di
xi: et eorum districtionem: et timebitur de eo secunduȝ na
turam signi: siue infirmitas fuerit vel mors: aspice ergo ho
ram illius significationis ex tempore coniūctionis signifi/
catoris et mali. Et similiter malus cum aspexerit significa
torem regis ex oppositione vel quarto aspectu: aut ex ꝯiun
ctione: timebitur super eū cū fuerit cuȝ h qḋ dixi i angulo
Et tēpus illius erit i cōbustione significatoris: ⁊ i aduentu
eiusdē mali ad locū significatoris: aut ad mediū celuȝ: vel
ad ascēdens: nisi auxiliet̄ ei fortuna p aspectū: ⁊ sit ideȝ ma
lus auxiliator i natura: ⁊ qsquis fuerit malus ipse erit signi
ficator regis: q2 districtio i trabit sup hoies ex parte regis ⁊
eo fortius: si fuerit i angulo: tūc significat qḋ non fatigabit̄
ex districtōe eoruȝ: ⁊ si fuerit in medio celi cum hoc qḋ di
xi tibi: erit districtio ex qbusdam alienis: ⁊ erit hoc in loco
mali si fuerit i oriente: ⁊ si fuerit i occidente silr̄. ⁊ si fuerit i
medio celi erit vniuersalr̄ ceteris hoibus: ⁊ maxime in par
te benethnas. i. vrse maioris p quā significat̄ septētrio: ac si
diceret i parte septentrionali: ⁊ si fuerit i parte anguli terre
erit i parte orientis: ⁊ accēden. i. nigrorum: ⁊ silr̄ fortune: ni/
si sint retrograde: ⁊ i loco malo. i. in descensionibus suis: vl̄
in oppōnib⁹ domoꝝ suaruȝ: q2 h loca inimicitie sunt ei⁹: q
tunc debilitat̄. Scrutare ḡ partes in qbus fuerint: ⁊ aspice
planetā quo significat̄ rex ⁊ esse ei⁹: ⁊ p̄nuncia sup eē plane
taꝝ ⁊ ꝑfectōem eoꝝ p singulos dies: ex districtiōe ⁊ penu
ria vel abundantia: de bono seu malo. post h° aspice in rece
ptōe lumis ⁊ ei⁹ pulsatōe q2 h° significat qd euēiet rusticis.

¶ Questio de bello ⁊ quis de duobus vincet.

e T si iterrogatus fueris de bello vtrū sit: ⁊ qs eoruȝ
adipiscet̄ victoriā. Aspice ei cui volueris aspicere q̄
le sit esse eius in eodem anno: ⁊ q̄liter aspicit signifi
cator regis ⁊ dn̄s anni eū: qui si fuerit loco fortis: ⁊ nō aspe
xerit eū significator regis: ⁊ aspexerit eū dn̄s anni sup dn̄ȝ
iterrogationis erit rex grauis: ⁊ nō auxiliabit̄ ei rex: s3 erūt
auxiliatores ex domesticis regis. ⁊ si aspexerit eū significa
tor regis p̄nuncia au xiliū regis erga eū: scd̄ȝ aspectū ex for
titudie ⁊ debilitate q̄ si fuerint i natura inimici: dic euȝ in
iuriari ab eo: ⁊ si fuerit pacificādi: iudica h3 qḋ videris: ideo
indicaui hoc tibi vt mireris: ⁊ scias q̄liter aspicias eius capi
tula: q2 nō latebit te aliquid ex hoc mō in descriptione ei⁹.
⁊ scito rōnabiliter ex vicys ei⁹: sicut p̄dixi tibi i capitulo re/
uolutionis quousq3 nō dimittas destructionē neq3 aptatio
nem quin aspicias in ea: ⁊ videas cū hoc auxiliū planetarū
erga eum h̄m substātiā deoꝝ per longitudinem ⁊ breuita/
tem eorum dominorum.

¶ Qḋ ipedimēti de mortalitate ⁊ in quāta parte morimt̄.

e T scito q̄ planeta q fuerit sub radys ipediet ciues
eiusdē climatis: ⁊ destruet eē eoꝝ ⁊ fatētur se subiu
gari: ⁊ eo fortius si fuerit in reuolutiōe i angulo: aut
aspexerit eū malus: q2 si fuerit qneādmodū dixi tibi sub ra
dys: ⁊ fuerit in fine signi in quo est ⁊ aspexerit eū malus an
se: ⁊ alter malus post se: patiet̄ hoc clima h̄m quātitatē aspe
ctus mali. Si eni fuerit cōiūctio in vno signo pibit vniuer
sitas eoꝝ: ⁊ si fuerit in oppositiōe medietas illoꝝ. si v̄o fue/
rit ex quarto aspectu: q̄rta pars eoꝝ. si aūt p̄cesserit saturn⁹
⁊ mars fuerit post eū: captiuabunt: ⁊ non interficiet̄ ex eis
nisi pauci. si v̄o mars p̄cesserit: ⁊ fuerit saturn⁹ post eū iter/
ficiet̄ vniuersitas eoꝝ. ¶ Post hoc aspice maluȝ q aspicit̄
significatorē regis: si aspexerit eū ex signo i quo fuerit regi
testimoniū erit inimicus ex terra ei⁹ h̄m quātitatē ei⁹ testi/
mony. ⁊ si aspexerit ex domo significatoris regis erit ex do
mesticis suis. ⁊ si aspexerit eū ab exaltatiōe sua erit ex nobi
libus de his qui fuerint ei cōsil̄es ⁊ eiusdē ordinis. triplici
tas vero ⁊ termin⁹ significat ciues dn̄ationis eius. Et scito
q̄ trinus ⁊ sextilis aspectus significat ꝓpinquos: ⁊ opposi/
tio significat inimicos: ⁊ p̄mus aspect⁹ quartus: significat
domū patrū. q̄rtus v̄o scd̄s significat generosos: ⁊ bene na/
tos sibi cōsil̄es. de his qui apti sunt regno. In cōiunctione
aspice ad signū de quo diximus: q2 si fuerit ei in eo testimo
niuȝ erit ex ꝓpinquis: de his qui cū eo nutriti sunt. Et si nō
fuerit ei testimoniū erit ꝓgenies eoruȝ vna: optime aspice
hec capitula. ¶ Post hoc aspice loca luminariū ⁊ fortitu/

dinem eoꝝ: ⁊ separatõem eorum: atqꝫ ꝯiunctionem q̄bus .s. iungunt̄: ⁊ q̄li modo separant̄: qꝛ coniunctio sextilis: vel trini aspectꝰ debilis est: oppõnis vero ⁊ ꝯiunctionis fortis.

¶ Optime aspice hoc capitulū: qꝛ significat quātitatē fortitudinis eoꝝ: ⁊ indicabo tibi vniuersal'r opus .7. planetaꝝ ⁊ significatõem eorum. Sol significat regē: luna significat vniuersitatē vulgi. Juppiter significat nobiles: mars significat bellatores. Saturnꝰ significat religiosos fidei. Uenꝰ significat mulieres. Mercurius significat negociatores: ⁊ pueros. Aspice igit̄ cū fuerit aliq̄s istoꝝ significatoꝝ: vtrū sit ei pars in eodē anno: quia si fuerit ei pars in eodem āno intrabit super quod dixi tibi districtio ⁊ detrimentū: ⁊ ꝑs illius est vt sit in ascendente: aut in medio celi per gradum suum ⁊ signum: preter venerem: ⁊ lunam: quia iste cū fuerit i domibꝰ suis i occidente: aut i angulo terre significant impedimentū forte: qꝛ hͤ duo sunt patri: ⁊ mars sil'r: sed est infra eas. Juppiter aūt: ⁊ saturnus: ac sol eo fortius erit eē eoꝝ: vt sit i domibus eoꝝ ascendens: ⁊ mediū celum. Ois planeta masculinꝰ in oriente erit fortior: ⁊ sil'r domus eoꝝ ⁊ sil'r cū fuerint planete feminini i occidēte fortiores sūt: ⁊ eo meliꝰ illis erit: si fuerit meridiani: ⁊ simil'r domus eoꝝ.

¶ Capitulum in diuisione mundi ⁊ climatum per substantias planetarum ⁊ signorum.

Et scito ꝙ mundus diuisus ē in tres diuisiones secundū sb̄as trium planetaꝝ q̄ sunt sup solem sꝫ videlicet eorum sb̄as ⁊ eorum cōplexiones. Pars igit̄ mundi superior ē saturni: ⁊ pars mundi media est iouis: ⁊ ipsa est pars temperata similis sub̄e iouis: pars vero iferior est martis: q̄ est ꝑs caloris ⁊ est scđm sb̄am martis: ⁊ participat̄ saturno luna i parte sua: qꝛ signū eiꝰ opponitur signo suo: ex q̄litate igit̄ anni ciuiū hꝰ partis ē paucitas sapiētie ⁊ certitudinis: ⁊ abscisio pietatis ⁊ obliuio. Colores quoqꝫ eorū sunt rubei: ⁊ albi: ⁊ sil'r est in eis albedo: ⁊ obliuio. Est.n. eoꝝ cōpl'o ex tenebris terre ⁊ aeris.

¶ Et participat̄ ioui mercuriꝰ: qꝛ domus eius opponit̄ domui illiꝰ. Qualitas quoqꝫ aī ciuiū hꝰ partis ē sapīa: ⁊ certitudo ac religio ⁊ vitas: ⁊ ꝯiūctio pietatis: ⁊ acuitas ingenij: ⁊ eoꝝ colores sunt diuerse cōpl'onis cōmixti .s. ex albedine ⁊ nigredine atqꝫ rubore: eo ꝙ domus eoꝝ sint cōmixte ex frigore terre: ⁊ calore aeris: istoꝝ g̊ diuisio dignior ē ⁊ ꝓciosior ceteris diuisiōibꝰ. ⁊ terra eoꝝ est melior ceteris terris terra ꝓbͣruꝫ: ⁊ sapiētuꝫ. Et ꝑticipat̄ marti venus: qꝛ domus eiꝰ opponitur illius domui sič ꝓdiximus: ex q̄litate q̊ꝫ animi ciuiū eiusdē partis ē turpitudo: ⁊ cupiditas veneris: ⁊ potationis: ac ludi: scđm loca eiusdē planetaꝝ: ⁊ eoruꝫ colores sunt cōbusti ex calore terre ⁊ aeris: ⁊ participat̄ sol ioui: ⁊ mercurio in partibꝰ eoꝝ. ¶ Climata quoqꝫ diuisa sūt secundū hos modos i q̄litate seculari ⁊ coloribꝰ corpoꝝ secundū ordineꝫ circuli in latitudine eiꝰ: post hͦ sup .iz. signa sunt diuisa ēt: que sunt circuli porte vel partes ⁊ in his sunt 360. itinera diuisa ꝑ gradus solis: ⁊ fiunt ꝑ .zi. milia ⁊ 600. porte vl' ꝑtes medie: miores āt nō sūt necessarie nisi i reuolutōe mundi: ⁊ i reuolutione .s. anni i capitulis solis: vult intelligi in equatōe solis: vt nō te lateat gradus ascēdentis: ⁊ q̄rtaruꝫ. ¶ Item oriens ⁊ eiꝰ vētus est calidus: siccus. Occidens ⁊ eiꝰ vētus est frigidus: hūidus. Meridies ⁊ eiꝰ ventus est calidus hūidus. Septentrio ⁊ eiꝰ ventus est frigidꝰ siccꝰ. Et sil'r aries ⁊ eiꝰ triplicitas ē calida sicca. Taurꝰ ⁊ eiꝰ triplicitas est frigida sicca. Gemini ⁊ eiꝰ triplicitas: ē calida humida. Cancer ⁊ eiꝰ triplicitas est frigida humida. Narrauerunt quoqꝫ ꝙ i climatibꝰ .7. q̄ est mundus sunt ciuitates ⁊ castra: at ville scđm numerū signoruꝫ celi .iz. sicut .iz. signa q̄ sunt ciuitates magne ex q̄bus sunt in vno quoqꝫ climate .z. saturni .z. iouis .z. martis .i. solis .z. veneris .z. mercurij ⁊ lune .i. ¶ Et patefaciā tibi quot narrauerūt esse ciuitates: ⁊ castra: atqꝫ villas in .7. climatibus. Nā in primo climate dixerunt esse .3100. Et in scđo climate .1713. in tertio climate .1077. in quarto .2944. in q̄nto .3006. in sexto .3408. in septimo .3300.

¶ Capitulum in significatione dñi anni ⁊ vniuscuiusqꝫ planete quando est dominus anni.

Aspice g̊ reuolutionē: si cōmittit sol dispōeꝫ lūe .i. si fuerit reuolutio i nocte / aspice lunaꝫ ⁊ eiꝰ locum ab ascēdēte si ꝯgruerit vt sit dña dispōnis: aspice dñm domꝰ eiꝰ ⁊ aspectū planetarū ad eū ⁊ dic scđm qđ videris de aspectu malorū ⁊ fortunarū atqꝫ ꝯiunctiōe eorū / et aspice locū eius a saturno q̄lis sit vtrū .s. iungat̄ ei vel separet̄ ab eo. Aspice i augmētatiōe vel diminutione luminis eius. Aspice quoqꝫ vtrū eueniat ei elipsis eodē anno: vl' nō. Post hͦ aspice eclipsim lune: ⁊ locū eius: ⁊ eclipsim solis: ⁊ locū eiꝰ: ⁊ aspectū planetarū ad eū. Et scito qꝛ cū fuerit dñs ascendētis i eodē anno ipeditꝰ immittet detrimētū sup rusticos: ⁊ grauabit̄ eoruꝫ esse scđm sub̄am eiusdē signi i eadē terra q̄ fuerit eiusdē signi / vt libra cū fuerit ascēdens āni ⁊ fuerit venꝰ cadēs aut retrograda: vl' sub radijs destruet̄ terra libre: ⁊ accident ei ifirmitates: ⁊ tristitie. Post hͦ aspice oī signo scđm eē dñi sui et locū eiꝰ ab eo ⁊ eorū aptatio atqꝫ detrimētū erit scđm aspectū pl'aꝝ ad ipꝫ ⁊ loquere sup hͦ sꝫ qđ videris ⁊ cū de his expleueris: aspice signū .zm ⁊ dñꝫ eiꝰ. deīde .3m ⁊ dñꝫ eiꝰ queādmōꝫ dixi q̊usqꝫ ꝑficias .iz. signa. ⁊ aspicias meliꝰ in signis anguloꝝ: qꝛ ē eis fortitudo ꝑceteris signis. Et scito qꝛ mars cū fuerit hora reuolutiōis i medio celi: significabit hͦ ꝙ ponat rex aliq̄s in patibl'o. ⁊ si fuerit i ascēdēte vl' i āgl'o occñtl abscidet manꝰ aliq̊rū sue dñatiōis ⁊ i angulo terre iterficiet / ⁊ cū fuerit saturnus i ascendente significat famē ⁊ mortē: ⁊ ifirmitates ⁊ vētos vehemētes nocibiles / ⁊ cum fuerit dñs ascendētis ⁊ dñs anni mercurius: ⁊ fuerit liber a malis: aspexeritqꝫ eū fortune erit annus bonꝰ: ⁊ vtilis sapiētibꝰ ⁊ mercatoribꝰ: ac pueris: ⁊ eo meliꝰ si fuerit receptus a dño domus in q̄ fuerit. ⁊ si fuerit ecōtrario dic ecōuerso. Et cū fuerit luna i ascēdēte dña anni fueritqꝫ lib̄a a mal': multiplicabunt̄ pluuie: ⁊ frigus: ⁊ iundabūt flumina: ⁊ iueniēt bonū ⁊ gaudiū: ⁊ eo melius si fuerit recepta / ⁊ si fuerit iuppiter in ascēdēte erit annus siccitatis ⁊ aptabūt̄ res hoīuꝫ ⁊ diuitū ⁊ ꝑficiet. ⁊ si fuerit receptꝰ iueniet vniuersitas vulgi a rege bonū: ⁊ diligent regē suū. Et si fuerit i ascēdēte mars: erit terremotꝰ in eadē terra: ⁊ pauca erit pluuia: ⁊ erit modicuꝫ bellū / ⁊ si fuerit sol in ascendente: aut fuerit dñs anni: ⁊ fuerit liber a malis: gaudebūt diuites ⁊ abūdabit bonū ⁊ ꝑficiēt res. Si v̊o fuerit ipeditus erit ēt qđ diximꝰ ecōtrario / ⁊ scito ꝙ etiā anni grauant̄ cū fuerit mali i supiori ꝑte circuli ⁊ nō i parte iferiori: ⁊ maxīe si cōmiserit mars dispōneꝫ suā saturno: qꝛ significat res graues ⁊ ꝓlōgatas: de apparitiōe detrimēti in terra: ⁊ debilitatē regis: ⁊ ablationē fidei: ac religiōis: ⁊ multiplicabunt̄ latrocinia ⁊ cōtētiones: ⁊ maxime si fuerit aliq̄s maloꝝ i medio celi. Et aspice cū hoc lunā: qꝛ cū cōmisit dispōnē suā saturno ex iferiori ꝑte circuli: sub terra significat tribulationē: ⁊ detrimētū ⁊ mutationē regni. ⁊ si luna pulsauerit lumē suū saturno: ⁊ fuerit cū eo: aut i .4° aspectu: aut i oppositione eiꝰ: erit deterius: ⁊ sil'r aspice solē sicut aspexisti lunā: qꝛ si fuerit receptꝰ significat ablationē mali. Et scito ꝙ fortune significāt solutionē mali ⁊ eiꝰ ablationē si fuerint fortes i loco suo: ⁊ boni testionij: ⁊ si fuerit directi, significāt bonū ⁊ aptationē. Et scito ꝙ pl'ta cū egreditur de sub radijs de cōbustiōe: erit sič puer q̄ ꝑficit ⁊ augmētat̄: si tñ nō aspexerint eū mali: ⁊ sil'r cū igredit̄ sub radios ⁊ cōbustionē: erit vt senex defectiuꝰ. Cōsidera g̊ optime hͦ capl'm.

¶ Post hoc aspice itroitū vniuscuiusqꝫ planete i exaltatioueꝫ suā ⁊ ꝓꝑe saturni: qꝛ tūc fit fortior: ⁊ cū hoc qđ fuerit ei ex testimonio ⁊ fortitudīe aspice si recipit testimoniū dispositionē: qꝛ significabit tūc res magis: ⁊ sil'r iuppiter ⁊ ceteri

planete. Et aspice duz reuoluit̃ annus fortunas ⁊ malos: si aspexerit ex signo fixo: ꝓlongabit̃ qđ significauerint ex bono vel malo. ⁊ si aspexerit ex signo mobili erit h̃ modicuz. si v̾o aspexerit ex signo cõmuni: erit media. Post h̃ aspice i capitulo eclipsis scđz quãtitatẽ sube ascẽdentis cũ sciueris ꝙ erit i eodẽ anno eclipsis: Aspice ita ꝗ dñm signi in quo erit eclipsis: qđ sit eẽ eiꝰ: ⁊ q̃lis sit locꝰ eius: ⁊ eẽ eius ex dño ascẽdentis eclipsis: ⁊ q̃le sit eẽ eius ex dño ãni: ⁊ significatore regis: ⁊ qualr̃ aspiciãt euz fortune vł mali. Quia si fuerit ĩpeditus ab aspectu maloꝝ: ꝙ significauerit aggrauabit̃: ⁊ multiplicabit̃: ⁊ eo fortiꝰ si fuerit dñs domus eclipsis significator regis. ꝙ si fuerit significator regis ⁊ fuerit mali aspicientes eũ: timebit̃ de eo cũ ꝑuenerit sol ad mediũ celum eclipsis. ⁊ si fuerit dñs anni: timebit̃ sup rusticos cũ ꝑuenerit sol ad ascẽdens eclipsis: scđz quãtitatẽ sube ascẽdentis: si fuerit sup ymaginẽ hoium: erit ĩpedimentũ sup hoibus: ⁊ si fuerit sup subam aĩaliũ: erit in aĩalibꝰ: ⁊ si fuerit super subam aq̃: erit i aq̃s scđz quãtitatẽ sube signi ascẽdẽtis. Et scito q2 ad vnamq̃ꝗ horã ex horis eclipsis lune: erit distinctio ad vnãquãꝗ horaz. s. mẽsis vnus: ⁊ ad eclipsis sol: vnã quãq3 horã: annus. Post h̃ aspice malos: si fuerit i ascẽdente: vel ascẽdenti ꝓpiores: erit ĩpedimentũ in ꝑte media quã diximꝰ eẽ iouis ⁊ mercurij: ẽt si fuerit mali i medio celi vel medio celi ꝓpiores: erit i supiori ꝑte quã diximꝰ eẽ saturni ⁊ lune. Si v̾o fuerit i occidẽte: vel occidẽti ꝓpiores: erit i inferiori ꝑte q̃ est martis ⁊ veneris. ⁊ si fuerit sol dñs ascẽdẽtis i reuolutõe: q2 venꝰ est dña medij celi: ⁊ fuerit venꝰ sub radijs eiꝰ: ipe erit significator regis: aspice tũc eẽ regis ꝑ locũ eiꝰ ex malis ⁊ fortũis: ⁊ ex fortitudie eiꝰ i loco suo: ⁊ aspectu dñoꝝ domorũ ad euz scđm ꝙ exposui tibi ex testimonio eoꝝ: ⁊ aspectibꝰ: donec expleas. iz. signa. Aspice igit̃ q̃s planetaꝝ sit i optimo loco: et q̃s eoꝝ sit ipeditꝰ: et q̃s cõbustus: vel q̃s remotꝰ ab angulo: vł a domo: et ꝓnuntia a mał fortitudinẽ mali: si fuerit septẽtrionałi altitudie sua: vł cõmiserit dispõnez suã malo septentrionali ex oppõne: aut cõiunctõe: vel q̃rto aspectu: aut trino: vel sextili: q2 te nõ latebit eiꝰ significatio: et sił̃r si cõmisit malus dispõnez suã planete i. 6. significabit ĩfirmitatẽ: ⁊ sił̃r in. 8. significabit mortez: ⁊ i. iz. victionẽ ⁊ angustiã: ⁊ captionẽ atq3 inimicitiam: si v̾o fuerit venꝰ egressa de subradijs sol: i suo lumie ipsa dignĩõ erit i significatõe regis: ⁊ eo meliꝰ si fuerit i domo sua.

Capitulũ in scientia eẽ regis ꝑ significatorẽ suum.

Um sciueris ꝑ h̃ qđ dixi tibi ⁊ patefactũ ẽ tibi
c significatorẽ regis: ⁊ nobiliũ ac rusticoꝝ: aspice
qđ erit de esse regis i eodẽ anno: vtruz liberabit̃
vł nõ: ⁊ q̃le erit eẽ eiꝰ cũ suis rusticis. Et si erit ei ꝑegrinatio lõginq̃ vł ꝓpinq̃: aut bellũ: aut qđ erit de re eiꝰ: aspicies. n. h̃ a dño domꝰ ꝑegrinatõis hora reuolutiõis: ⁊ a loco eiꝰ ex circło. Q2 si fuerit directꝰ vł receptꝰ in loco suo: ibit spaciatũ: ⁊ vagãdo: ⁊ si fuerit tardꝰ ⁊ i statõe sua: significat tarditatẽ in ꝑegrĩatõe sua: ⁊ si fuerit retrogradꝰ ⁊ receptus: exibit ⁊ reuertet̃ cito: ⁊ si fuerit retrogradꝰ absq3 receptõe: significat detrimẽtuz i ꝑegrinatõe sua: ⁊ nõ ꝓficietur. Post h̃ aspice dñm domꝰ ꝑegrinatõis: si fuerit dñs eius retrogradꝰ aspiciẽs domũ suaz ex q̃rto aspectu vł oppõe: ibit ad ꝑliũ inimici: ⁊ si aspexerit ex trino: vł sextili aspectu: ibit ad aptatiõez. Post h̃ aspice saluatõez eius i ꝑegrinatõe sua ⁊ eẽ corporis eiꝰ ab eiꝰ significatore si fuerit liber a malis: ⁊ ab inimicis eiꝰ ex planetis: ⁊ nõ fuerit dñs domus ꝑegrinatõis i domo ĩfirmitatis: aut i loco ĩpedimẽti saluabit̃ i ꝑegrinatõe sua: ꝙ si fuerit significator liber ab his q̃ dixi: ⁊ dñs domus ꝑegrinatõis ĩpeditꝰ significat districtionem ⁊ merorẽ atq3 ĩfirmitatẽ: scđz q̃litatẽ sbe signi. ⁊ si fuerit dñs domus ꝑegrinatõis liber a malis ⁊ eius significator ĩpeditꝰ: accidet ei ex districtõe qđ metuet̃: ⁊ ex ĩfirmitate. Post h̃ aspice dñm domus ꝑegrinatõis: si fuerit i secũdo: exibit ad ꝯgregandũ substãtiã. Et si fuerit i tertio q2 ẽ i oppõe domus sue: exibit ad ꝯtẽtionẽ belli: ⁊ si fuerit i q̃rto significabit ꝙ erit ꝑegrĩatio mala: ⁊ timebit̃ sup eũ i eodẽ ãno. ⁊ si aspexerit eũ malus ex q̃rto aspectu vł oppõne aut ꝯiũctõe: erit grauiꝰ rei eiꝰ: ⁊ timebit̃ sup eũ. Et si fuerit significator regis hora reuolutõis i ascendẽte: significat trãq̃llitatẽ ⁊ nõ ꝑegrinabit̃: si v̾o fuerit remotꝰ ab ascẽdẽte: ⁊ alter pł̃eta cũ eo i ascẽdẽte. nõ remotꝰ: aspice qđ sit ipe pł̃eta: q2 si fuerit inimicꝰ significatoris exibit sup eũ q̃ q̃rat regnũ eiꝰ: et ꝯtẽdat cũ eo i eo: et si fuerit amicꝰ tradet regnũ viro cuiꝰ erit significator ipe planeta: et erit ipe ꝓpositꝰ i regno illiꝰ. et si fuerit significator regis: et i scđo ab ascẽdẽte: i eodẽ anno queret sbaz: si v̾o fuerit cũ eo malꝰ: vł aspexerit eũ ex q̃rto aspectu: vł oppõe: vł ꝯiũctõe: disꝑget sbaz suã: et ex̃het suos thesauros: et si fuerit i tertio mł̃tiplicabit eq̃tatõez: et ꝯsiderabit ꝑegrĩatõez et si fuerit i q̃rto nõ ꝑegrĩabit̃ et ꝯsiderabit getudinẽ: et si fuerit i. 5. hẽbit filiũ: et desiderabit eũ: et si fuerit i. 6. accidet ei ĩfirmitas: et si fuerit in. 7. mł̃tiplicabit̃ eiꝰ coitꝰ: et si fuerit i. 8. timebit̃ sup eũ mors. et si fuerit i. 9. ꝑegrĩabit̃: et si fuerit i. io. ꝯfortabit̃ i regno suo: et scit̃ h̃ de eẽ suo i directione sua: et retrogradatiõe: ⁊ statiõe: q2 directio significat aptatiõez: ⁊ retrogradatio significat detrimentũ ⁊ statio eiꝰ pª ẽ sic̃ retrogradatio: ⁊ statio eiꝰ ꝭa ẽ sic̃ directio. ⁊ si fuerit in. i i. significat aptationẽ: ⁊ dilectionẽ ⁊ pietatẽ: ⁊ expẽsas: q2 ẽ scđa a domo regis. ⁊ si fuerit i. iz. significat ĩq̃sitionẽ inimicoꝝ suoꝝ ⁊ causaz eiꝰ in hoc: ꝙ si aspexerit dñz domꝰ adipiscet̃ eos si ꝯs voluerit. Et sił̃r cũ cõmisit significator regis dispõnẽ dñis harũ domoꝝ q̃s dixi: significabit enĩ idẽ ꝙ si eẽt i domibꝰ eoꝝ. Et si iũctꝰ fuerit significator regis planete in. 9. ⁊. 3. significat ꝑegrinationez: ⁊ sił̃r cõiunctio cũ dño domꝰ ĩfirmitatis: aut cũ dño domus mortis. Et cũ fuerit significator regis sub radijs aut ꝓpe eos ꝑ. iz. gradus timebit̃ sup regẽ hora cõbustionis. ⁊ sił̃r dñs noni cuz fuerit cadẽs: aut i loco malo timebit̃ sup eũ i ꝑegrinatione sua. ⁊ si cõbustus fuerit dñs ascẽdẽtis i angulo intrabit ĩpedimẽtũ sup rusticos. ⁊ si cõbustus fuerit in medio celi erit hoc ĩpedimẽtũ ex parte regis. ⁊ si fuerit dñs medij celi sol: ⁊ dñs ascẽdẽtis cõbustus: q2 ẽ sub radijs. ĩuenĩet hoĩes districtionẽ a rege. Si v̾o fuerit ꝯbustio in angulo. 4. qui est angulus terre: significat ꝙ mors cadet sup hoĩes. Q2 si fuerit ascẽdẽs signũ femininũ: erit h̃ i mł̃ieribꝰ: ⁊ si fuerit masculinũ erit in viris. ⁊ si fuerit mercuriꝰ dñs ascẽdẽtis erit h̃ in pueris. ⁊ si fuerit venꝰ aut luna erit plus i mł̃ieribꝰ. ⁊ si fuerit iuppiter: aut saturnꝰ erit i mediocribꝰ. ⁊ si fuerit sol aut mars significabit iuuenes. ⁊ si fuerit oriẽtalis erit i iuuenibꝰ ⁊ pueris. ⁊ si fuerit occidẽtalis: erit in senibꝰ ⁊ decrepitis. Et aspice regi hora reuolutiõis anni a sole: que si aspexerit mars, aut iunctus fuerit ei: timebit̃ sup eũ ĩterfectio. ⁊ si iũctꝰ fuerit saturno timebit̃ sup eũ angustia: ⁊ venenuz. ⁊ si cõbustus fuerit i medio celi dñs ascẽdẽtis anni: timebitur qđ dixi eisdẽ modis quos dixi: ⁊ erit i regiõe sua in qua est: ⁊ nõ erit extra ipsaz terrã. ⁊ si fuerit cõbustio in angulo terre: aut in opposito ascẽdẽtis. s. in. 7. erit qđ dixi ab aliq̃ qui venit extra terrã in qua ẽ. ⁊ oppõ maloꝝ atq3 q̃rtꝰ aspectus eoꝝ grauior ẽ eoꝝ cõiunctiõe in hoc capło. Et cũ fuerit sol significator regis ⁊ aspexeris iouez ex oppõne inimicabit̃ rex domesticis suis: ⁊ suspicabit̃ eos ⁊ grauabit eos. ⁊ similiter cuz fuerit oppositus dño ascendẽtis inimicabit̃ rusticis: ⁊ suspicabit̃ eos: ⁊ impediet eos.

Capitulum in significationibus duarum infortunarum.

Einde scito receptionẽ planetarũ adiuicez: atq3
ꝓiectionẽ luminũ suoꝝ: ⁊ scito amicitatem atq3
d inimicitatẽ ascẽdẽtis ⁊ dñi eiꝰ: ⁊ scito ꝙ vtriq3
mali soli: saturnus. s. ⁊ mars: cuz fuerit vnꝰ eoꝝ
in reuolutione anni in angulo. ⁊ fuerit in signis
terreis directꝰ significat destructionẽ arboꝝ ⁊ mortẽ aĩali

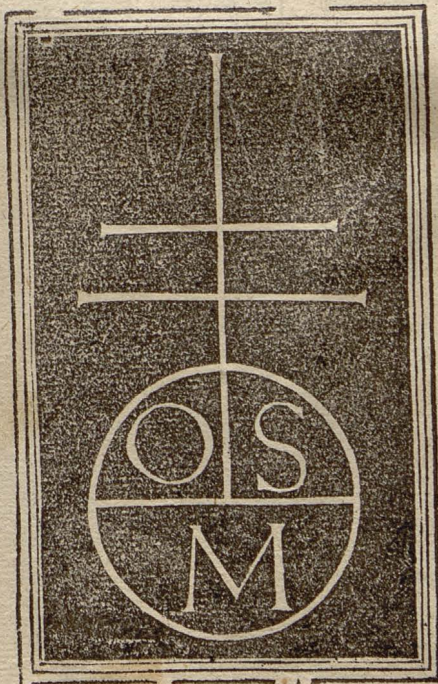
...m: ⁊ si aspexerit mars significatorē regis: ⁊ fuerit mars cō
...ctꝰ lumini saturni: significat ꝯtentōez ⁊ effusionē sangui
...ū: ⁊ si fuerit ī signo igneo: significat īiurias ⁊ inimicitias.
...vō nō fuerit in angulo ⁊ aspexerit ascēdens: ⁊ fuerit dire
...tus significat īfirmitatem: ex vētis ⁊ sanguinē: ⁊ grauiꝰ in
...i terra ī cuiꝰ signo fuerit eiꝰ lumē vl' oppō: aut q̄rtus aspe
...ꝰ. Qō si fuerit retrogradꝰ significat pestilētiā: ⁊ si fuerit ī
...gno qō nō aspicit ascēdēs: ⁊ fuerit directꝰ significabit in
...firmitatē: ⁊ detrimētū seminū: si vō fuerit retrogradꝰ signi
...ficabit mortē: ⁊ sanguinē ⁊ īfirmitatē: ⁊ si fuerit mars dñs
...nī: ⁊ fuerit ī signis igneis: fueritq; ī āglo directꝰ: significat
...firmitatē calidā siccā: ⁊ ꝯtendēt potētes adinuicē: ⁊ si fue
...rit retrogradꝰ: erit h' grauius: ⁊ mltiplicabūtur ꝺstructio: ⁊
...cōtrōes: si vō fuerit ī signis igneis ex āglz ⁊ n̄ aspexerit ascē
...dēs: iniuriabūt hoīes sibi īuicē: ⁊ erit h' grauiꝰ ī signo ī quo
fuerit eiꝰ q̄rtꝰ aspectꝰ vl' oppō: ⁊ erit īpedimētū qō dixi tibi
...cōz sbaz eiusdē signi: ⁊ eius nature. i. planete. Et si fuerit sa
turnꝰ dñs āni: ⁊ fuerit ī ariete ⁊ eiꝰ triplicitate: ⁊ fuerit dire
ctꝰ ī anglo: significabit mltas pluuias ⁊ ꝯtētōes diuitū: ⁊ eo
fortius. si recepit dispōnez martis: ⁊ eiꝰ fortitudinē q2 signi
ficat ꝙ rustici ꝯtēdāt cuz rege: ⁊ si fuerit retrogradꝰ graua
bit eē hoīuz: ⁊ si fuerit remotꝰ ab āglo: aspiciēs ascēdēs: ītra
bit sup nobiles districtio si fuerit directꝰ: si vō fuerit retro
gradꝰ ꝺstruet domos sbaꝝ: ⁊ si recepit dispōez a marte. ⁊ lu
na significat graue frigꝰ: ⁊ mortē aīaliū cū h' ꝙ dixi tibi ex
bell': ⁊ guerris: ⁊ si fuerit cadēs ⁊ n̄ aspexerit ascēdēs: ⁊ fue
rit directꝰ grauabit frigꝰ hyemis: si vō fuerit retrogradꝰ:
erit ꝯtētio ī rusticis ⁊ rbellio. Et si fuerit saturnꝰ dñs āni: ⁊
fuerit ī signis terreis ī anglo directꝰ: significat ꝯtētionez ⁊
bellū: ⁊ mortē aīaliū in terra cuiꝰ signū fuerit ꝓpe: ⁊ si fue
rit retrogradꝰ destruet messes ⁊ semia ⁊ morient iuuenes:
⁊ eo fortiꝰ si fuerit ī medio celi: ⁊ si fuerit remotꝰ ab āgulo
aspiciēs ascēdēs: ꝺstruet semia ⁊ morient iuuenes: ⁊ pauce
erūt messes. Si vō nō aspexerit ascēdēs: modicū erit malū
Et cū fuerit saturnꝰ dñs anni: ⁊ fuerit ī gemis ⁊ eiꝰ triplici
tate: ⁊ fuerit ī anglo ascñtis āni: generabunt vēti septētrio
nales ⁊ erunt validi ⁊ nocētes: ⁊ accidet rusticis ex suba sa
turni: ⁊ erit bellū ī hoībꝰ: ⁊ ꝯtētio ⁊ effusio sāguinū: ⁊ si fue
rit retrogradꝰ: significat ꝯtētionē diuitū: ⁊ nobiliuz: ⁊ si fue
rit remotus ab āglo: ⁊ fuerit directꝰ: grauabit frigus hye
mis ⁊ vētoꝝ: ⁊ si fuerit retrogradus remotus: significat vē
tos ⁊ īfirmitatē: ⁊ si fuerit cadēs ⁊ nō aspexerit ascēdēs: fue
ritq; directus mltiplicabunt vēti meridiani: ⁊ īfirmitates
⁊ erit vniuersalr h' ī vilibꝰ ꝑsonis. Et si fuerit ī anglo terre:
fueritq; dñs āni ī hac triplicitate significat terremotū. et
si non fuerit dñs: et receperit dispositionem dñi ascenden
tis: et ipse fuerit in hoc loco morient hoīes ī terremotu: ⁊ si
recepit dispōnem dñi medy celi: significat ꝯtētōez ⁊ guer-
ram in acq̄sitione regni: ⁊ si fuerit saturnus dñs anni: ⁊ fue
rit in signis aq̄ticis: fueritq; ī anglo grauabit frigus: ⁊ locu
ste mltiplicabūt: ⁊ si fuerit retrogradus erit guerra maxia
⁊ mors valida: si vero fuerit remotus multiplicabunt plu
uie: ⁊ aque: ⁊ si fuerit cadēs: ⁊ nō aspiciens ascendēs signifi
cat infirmitatem ciuium signi in quo ē: si vero fuerit retro
gradus grauabitur frigus: ⁊ multiplicabuntur locuste: ⁊ si
ei iūctus fuerit planeta fortuna minuet ex grauitate eius.

¶ Explicit messaballah: in reuolutione annorum mundi.

Venetys per Bonetum locatelluz: impensis nobilis viri
Octauiani scoti ciuis Modoetiensis.
M.CCCC.LXXXXIII.i3.kalendas Januarias.

Registrum.

A B C D E F G H I K L M N O P Q R S T
Ex quibus B est quinternus: T vero ternus: reliqui autē
quaterni.

Lucius Bellancius ... liber in astronomia cum multis questionibus / contra Picum Mirandulanum qui sua gravitate multa ... scribit contra astrologiam ... cum dicta et ... esse [illegible]

[illegible]

[illegible]

Jesus at

084

Supra de loco [illegible] suppone ut

In [illegible] capite posset etiam queri in ecclesiis observande de pollutione [illegible]

[illegible]

[illegible]

